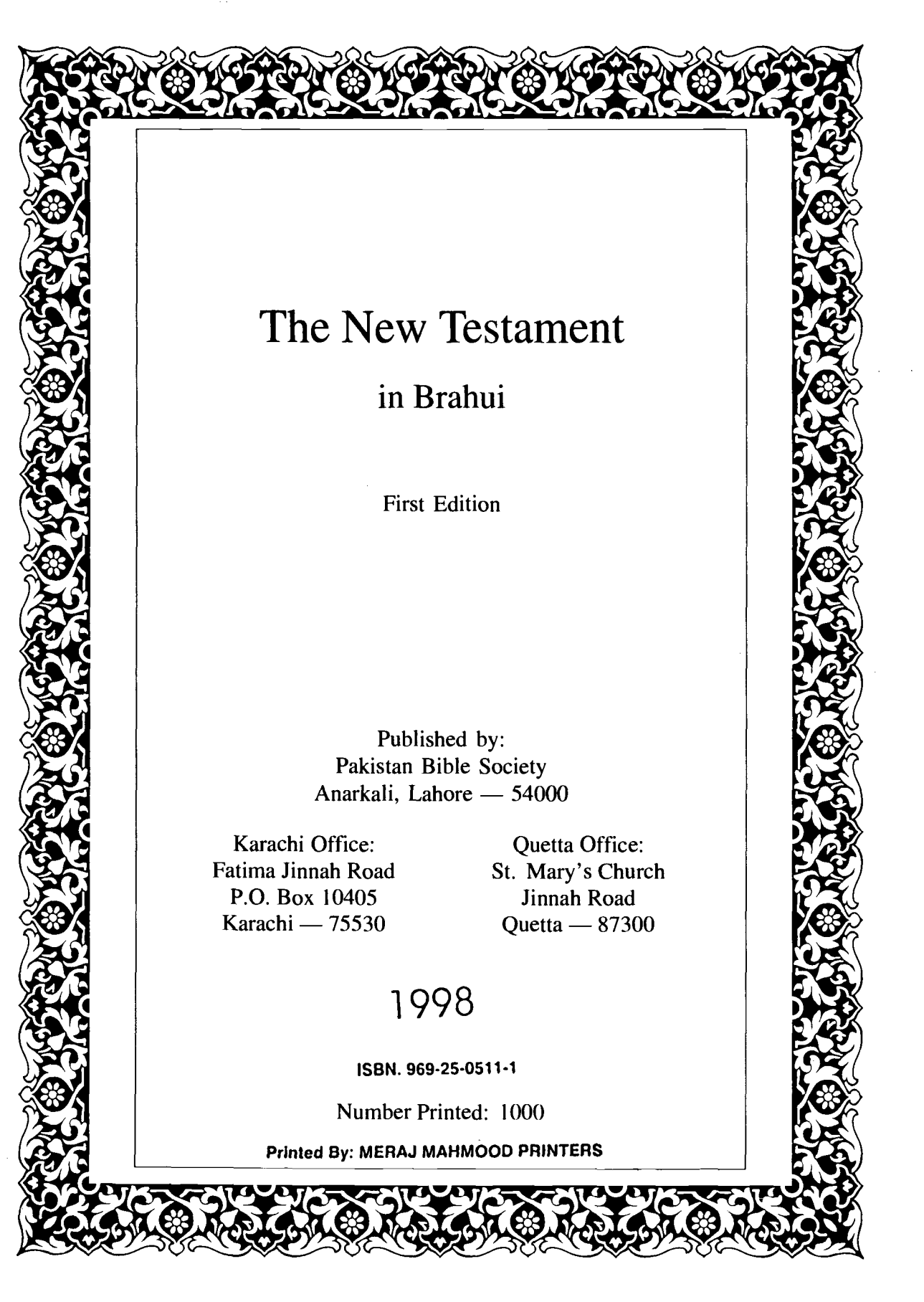

انجیل شریف

برآہوی زبان ٹی

پاکستان بائبل سوسائٹی
انارکلی، لاہور

The New Testament
in Brahui

First Edition

Published by:
Pakistan Bible Society
Anarkali, Lahore — 54000

Karachi Office:
Fatima Jinnah Road
P.O. Box 10405
Karachi — 75530

Quetta Office:
St. Mary's Church
Jinnah Road
Quetta — 87300

1998

ISBN. 969-25-0511-1

Number Printed: 1000

Printed By: MERAJ MAHMOOD PRINTERS

انجیل شریف نا تعارف

مقدسینگا کتاباتا تاریخ

داڙان تقریباً مُسہ نیم ہزار سال مُست موسیٰ توراتے لیکھانے. دا کتاب ٹی موسیٰ خُدا نا مُتکُننگا پیغامے یسوع، کہ خُدا اوڙا ظاہر کریسُس. تورات ٹی موسیٰ تینا باوہ پیرہ غاتا، یعنی نوح، ابراہیم، ایتحاق، یعقوب وغیرہ تا قصہ غاتے ہم لیکھانے. داڙان تقریباً مُسہ ہزار سال مُست پغمبر دائود زندہ آسکے او زبور لیکھنگا. ایلو بہازنگا پغمبراتا کتاباک ہم مقدسینگا کتاب ٹی شامل او. تورات، زبور او پغمبراتا کتاباک اصل عبرانی زبان ٹی لیکھوک آسره.

دا کتاب انجیل شریف نا ترجمہ س اے، کہ برآہوی زبان ٹی لیکھوک اے. داڙان تقریباً ارا ہزار سال مُست خواجه عیسیٰ دا دُنیا ٹی ودی مس، او یہودی تا نیام ٹی ریننگا. انجیل شریف نا اولیکو چار کتاباتے ٹی خواجه عیسیٰ نا زندگی گذریننگ نا قصہ غاک لیکھوک او. متی، مرقس، لوقا او یوحنا دا کتاباتے لیکھانو.

تینا پورہ زندگی ٹی خواجه عیسیٰ بیچ گناہ یا بُرائی کتھو. ولے آرا وخت آ خواجه عیسیٰ نا عُمر تقریباً سی او سٹے سال آسکے، او کسفنگا. مُسہ دے آن پد خُدا اودے پدی زندہ کرے، او تُوے آن پد اودے پدی جنت آدرے. داڙان پد عیسیٰ نا زی آ ایمان بخو کاک خُدا نا بَسکُننگا پیغامے پورہ دُنیا ٹی تالان کریر، او اوفتے آن گڑاس ایلو عیسیٰ تے کے خط لیکھار. اوفتا قصہ غاک او اوفتا گڑاس خط انجیل شریف ٹی ہم لیکھوک او. انجیل شریف نا کُل کتاباک اصل ٹی یونانی زبان ٹی لیکھوک او.

ترجمہ نا باروٹ منہ بیت

دا ضروری اے کہ خُدا نا کتاباتا ترجمہ مخلوقے پوه کنگ کے ایلو زبانتے ٹی ہم کنگیر دهن که دا ترجمہ برآبوی ٹی کنگانے. ترجمہ کروکاتا دا کوشیست آسکه که لوزاتا معنیائے که کتاباک آرا زبانتے ٹی بسونو اوژان خُڑک مرے. وختس اوفک ترجمہ کنگ کے معنی نا ترجمہ کرینو، ولے جتائو لوزاتے استعمال کرینو، دهن که یونانی زبان ٹی "امام" کے "بیریس"، بلوچی ٹی "پیشوا"، سندھی او اُردو ٹی "کاپن" او برآبوی ٹی "امام" استعمال کنگانے یونانی زبان ٹی "بیریس" نا معنی آرے، ولے ایلو زبانتے ٹی دانا بچ معنی اُفک، او مخلوقے پوه کنگ کے دانا مُشکلینگا لوزاتے آسانینگا لوزاتے ٹی ترجمہ کنگانے.

اصل ٹی دا انجیل شریف نا کُل کتاباک بغیر تعارف آن لکھوک آسره. ولے دا برآبوی ترجمہ ٹی کلاتے پوه کنگ کے ہر اسہ کتاب آن مُست تعارف تینگانے. او کتاباتا تہہ ٹی ہم، ہر قصہغان مُست، قصہ نا پن لکھنگانے. وخت وخت قصہس اسہ کتاب آن زیاست کتاب ٹی تینگانے. آرا جاگہغا دا بیت مس، تو قصہ تینگ آن مُست دانا نشان یعنی (متی ۱:۲۸-۸؛ لوقا ۱:۲۲-۱۲؛ یوحنا ۱:۲۰-۱۰، وغیرہ) ہم لکھنگانے.

انجیل شریف بھازنگا زبانتے ٹی لکھنگانے، او داسسکان یونانی زبان او ایلو مُتکُنینگا زبانتے ٹی لکھوک موجود او. اوفتا کلاتا خوانفینگ آسٹ اے، ولے اوفک وخت وخت تین پہ تین تو لوزاتے تو اِتفاق کپسہ. خاص طور اٹ آرا جاگہغاتے آ اوفک اسہ پہ ایلو آن منہ بیتاتے ٹی جتا او، دا برآبوی ترجمہ ٹی دا نشان استعمال کنگانے [...].

بھازنگا مُشکلِنگا لوزاتا پوه کنگ کے کتاب نا آخر ٹی ”خاصنگا لوزاتا معنی“
 تینگانے. داکان پد ”ہمو پیتاتا فہرست یا لڑوبند کہ بھاز وار استعمال کنگانے“
 نمشتہ اے، تاکہ مخلوق خاصنگا پیتاتا باروٹ پوه مرے. دا کتاب نا آخری جاگہ غا
 منہ نقشہ ہم تینگانو، تاکہ بندغ پوه مرے کہ جاگہ غاک آرانگ اُسُرہ.

فہرست یا لٹوربند

کتاب نا پن	چٹکا پن	صفء نمبر
مقی نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری	مقی	۸
مرقس نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری	مرقس	۱۲۶
لوقا نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری	لوقا	۲۰۱
یوحنا نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری	یوحنا	۳۲۲
شاگردانا کاریماک	شاگردانا کاریماک	۴۱۳
پولس ناروم شارٹی رہنگو کا عیسیٰ تے کے خط	رومینو	۵۲۰
پولس نا کرنتھس شارٹی رہنگو کا عیسیٰ تے کے اولیکو خط	۱ کرنتھی	۵۶۶
پولس نا کرنتھس شارٹی رہنگو کا عیسیٰ تے کے ارٹ میکو خط	۲ کرنتھی	۶۱۰
پولس نا گلٹیہ ضوبہ ٹی رہنگو کا عیسیٰ تے خط	گلٹی	۶۳۸
پولس نا افسس شارٹی رہنگو کا عیسیٰ تے کے خط	افسس	۶۵۶
پولس نا فلپی شارٹی رہنگو کا عیسیٰ تے کے خط	فلپی	۶۷۳
پولس نا کلسی شارٹی رہنگو کا عیسیٰ تے کے خط	کلسی	۶۸۲
پولس نا تھسلنیکے شارٹی رہنگو کا عیسیٰ تے کے اولیکو خط	۱ تھسلنیکے	۶۹۲
پولس نا تھسلنیکے شارٹی رہنگو کا عیسیٰ تے کے ارٹ میکو خط	۲ تھسلنیکے	۷۰۲
پولس نا تیمتھیس کے اولیکو خط	۱ تیمتھیس	۷۱۰
پولس نا تیمتھیس کے ارٹ میکو خط	۲ تیمتھیس	۷۲۳
پولس نا ططس کے خط	ططس	۷۳۳
پولس نا فلیمون کے خط	فلیمون	۷۳۹

۷۲۲	یہودیک	یہودی تے آن عیسائی جوڑ مروکاتے کے خط
۷۷۷	یعقوب	یعقوب نا عیسائی تے کے خط
۷۸۹	۱ پطرس	پطرس نا اولیکو خط
۸۰۳	۲ پطرس	پطرس نا ارٹ میکو خط
۸۱۱	۱ یوحنا	یوحنا نا اولیکو خط
۸۲۴	۲ یوحنا	یوحنا نا ارٹ میکو خط
۸۲۶	۳ یوحنا	یوحنا نا نیٹ میکو خط
۸۲۹	یہوداہ	یہوداہ نا عیسائی تے کے خط
۸۳۴	پیشن گوہیک	پیشن گوہیک

۸۸۰	خاصیگا لوزاتا معنی
۹۰۲	ہمو پیتاتا فہرست یا لڑبند کہ بھاز وار استعمال کنگانو
۹۱۴	نقشہ خاک

متی نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری نا تعارف

لکھو کا نا باروٹ

متی اسے محصول چُج کروکو بندغس آسکہ، او پد آ عیسیٰ نا خاصو شاگردس جوڑ مس (متی ۹:۹-۱۳)، او عیسیٰ نا کسفینگ آن پد او دا کتابے لکھا۔

دا کتاب نا لکھنگ نا مقصد

متی مُست نا مقدسنگا کتاباتا پیشن گوئی تے آن یہودی تے آ دا ثابت کرے کہ عیسیٰ خُدا نا مقرر کروکا اے، ولے اوفک مِتویر۔ دا کتاب نا لکھنگ نا مقصد دا ہم آسکہ کہ دا پُسکُنینگا پیغام نا خوش خبری صرف یہودی تے کے آویک کہ دافتا نیام ٹی عیسیٰ ودی مس او زندگی تے گذریفے۔ بلکہ دا پیغام دُنیا نا کُل مخلوق کے آرے۔ متی تے خبر آسکہ کہ عیسیٰ خُدا نا کُنڈ آن بسونے، او ننے کُلے خُدا نا خوشاتانا باروٹ رغامانے۔ خاص طور اٹ متی دا عیسیٰ نا خُوائفوکا پیتاتا باروٹ لکھانے،

(۱) ”عیسیٰ نا مَس نا زی آ خُوائفینگ“ (باپ نمبر ۵ - ۷)۔ دا وخت آ عیسیٰ

ہمو بندغاتا باروٹ خُوائفینے کہ جنت آ کارہ، اوفتا نیت، کاریم او قسمتاتا

باروٹ رغامانے۔

(۲) عیسیٰ نا تینا خاصنگا شاگرداتے حکماتے تینگ (باپ نمبر ۱۰)

(۳) خُدا نا بادشاہی نا باروٹ مثالاک (باپ نمبر ۱۳)

(۴) عیسیٰ نا بموفتا باروٹ خُوائفینگ کہ اونا کسر آ بریرہ (باپ نمبر ۸۱)

(۵) عیسیٰ نا قیامت او جنت نا باروٹ خُوائفینگ (باپ نمبر ۲۴ - ۲۵)

دا کتاب نا اہینگا بشخاک داد او:

عیسیٰ نا ودی منینگ او اونا باوہ پیرہ غاک	۲۳:۲ - ۱:۱
یحییٰ نا تبلیغ کنگ	۱۲:۳ - ۱:۳
عیسیٰ نا بے شولنگ او آزمائش	۱۱:۴ - ۱۳:۳
عیسیٰ نا گلیل صوبہ ٹی نیکنگا کاریمتے کنگ	۳۵:۱۸ - ۱۲:۴
عیسیٰ نا گلیل صوبہ غان یروشلم شار اسکان سفر	۳۴:۲۰ - ۱:۱۹
عیسیٰ نا یروشلم شار ٹی آخری ہفتہ گدرفینگ	۳۱:۲۰ - ۱:۲۱
عیسیٰ نا کسفینگ	۶۶:۲۰ - ۳۲:۲۰
عیسیٰ نا پدی زندہ مننگ او شاگرداتے آظاہر مننگ	۲۰:۲۸ - ۱:۲۸

متی نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری

عیسیٰ نا باوہ پیرہ غاک

(لوقا ۳: ۲۳-۳۸)

- ۱ ب عیسیٰ، کہ او خدا نا مقرر کروکا اے، اونا باوہ پیرہ غاتا پنک ذہن اترہ۔ عیسیٰ
- ۲ داؤد نا اولیاداتے آن اسکہ، او داؤد ابراہیم نا اولیاداتے آن اسکہ۔ ابراہیم آن بادشاہ
- ۳ داؤد اسکان عیسیٰ نا باوہ پیرہ غاتا پنک ذہن اترہ، اسحاق ابراہیم نامار، یعقوب اسحاق نامار، یہودواہ او اونا ایلمگ یعقوب نامار ک اترہ۔ فارص او زارح یہودواہ نامار ک،
- ۴ کہ اوفنا لمہ نا پن تترہ اسکہ، حضور فارص نامار، رام حضور نامار، عیسیٰ نامار ک
- ۵ نامار، نحسون عیسیٰ نامار، سلمون نحسون نامار، بوغز سلمون نامار، کہ بوغز نامار

۶ لُہ نا پین راحب اَسک، عویید بو تَوز نا مار، کہ عویید نا لُہ نا پین رَوت اَسک، یستی عویید نا مار ○ او بادشاہ داؤد یستی نا مار اَسک۔

داؤد آن پد ہمو وخت اِسکان کہ یہودیہ گفتر کننگار او بابل تلک آدنگار

عیسیٰ نا باوہ پیرہ غاتا پنک ذہن اَترہ، سلیمان داؤد نا مار، او سلیمان نا لُہ ہمو نیازی

۷ اَسک کہ اونا مُست نا اریغ نا پین اُوریاہ اَسک، ○ رجبعام سلیمان نا مار، ایتاہ رجبعام نا

۸ مار، آستا ایتاہ نا مار، ○ یہوسفط آستا نا مار، یورام یہوسفط نا مار، عزریاہ یورام نا مار، ○

۹ یوتام عزریاہ نا مار، آتر یوتام نا مار، خزقیہ آتر نا مار، ○ نسی خزقیہ نا مار، اَمون نسی

۱۰ نا مار، یوسیہ اَمون نا مار، ○ او یکوتیاہ او اونا ایلک یوسیہ نا مار ک اَترہ۔ ○

۱۱ بابل تلک ٹی یہودیہ تا درگور نا وخت آن عیسیٰ نا ووی منگ اِسکان عیسیٰ نا

۱۲ باوہ پیرہ غاتا پنک ذہن اَترہ، سیالسی آیل یکوتیاہ نا مار، زربابل سیالسی آیل نا مار، ○

۱۳ ایسہود زربابل نا مار، ایالقیم ایسہود نا مار، عازور ایالقیم نا مار، ○ صدوق عازور نا مار،

۱۴ انیم صدوق نا مار، ایسہود انیم نا مار، ○ ایسحر ایسہود نا مار، متان ایسحر نا مار،

۱۵ یعقوب متان نا مار، ○ او یوسف یعقوب نا مار اَسک، کہ او مریتے برام کرے، او

۱۶ مریم عیسیٰ نا لُہ اَسک، کہ او خدا نا مقرر کروکا پاننگ۔ ○

۱۷ ہندا خاطر آن ابراہیم آن داؤد اِسکان چانزہ نسل، داؤد آن بابل تلک ٹی درگور

اِسکان چانزہ نسل او درگور آن عیسیٰ نا ووی منگ اِسکان چانزہ نسل او۔ ○

عیسیٰ نا ووی مننگ

۱۸ عیسیٰ، کہ او خدا نا مقرر کروکا اے، اونا ووی منگ نا قصہ ذہن اے۔ اونا لُہ

مریم یوسف پنی آ بندغ تو سالگی اَسک۔ ولے برام آن مُست مریتے سما تما کہ خدا نا

پاننگا روح نا طاقت اٹ اونا پڈ پُر مسولے۔ یوسف ہم مریم نا پڈ پُری نا سما تما۔ ○

۱۹ یوسف خدا نا کسر آہنو کو بندغس اَسک او خواہی تویک کہ او مریتے مخلوق نا مون آبدنام

- ۲۰ کے۔ ہندا خاطر آن او سوچ کرے کہ "امی ڈکوئی اٹ واسانگے پرغیوہ"۔ او فیصلہ کرے کہ "امی مریٹے یلہ کیوہ"، ولے خاچنگ نا وخت آخدا نا ملائکس اونا ٹنخ ٹی بس، اودے پارے "یوسف، داؤد نا اولیاد، مریٹے برام کنگ آن خولپہ، آنتے کہ خدانانا
- ۲۱ پاکنگ رزوح نا طاقت اٹ اونا پڈ ٹی چنا آرے۔ او دے ماریک، اونی اونا پنے عیسیٰ تخیس، آنتے کہ او بھازنگا مخلوٹے گناہتے آن بچائفک۔
- ۲۲ دا بیتاک گل صبح ثابت مریرہ ارافتے کہ خدا پنغمیراتا ذریعہ اٹ پارینس۔
- ۲۳ خدا ذہن پارینس کہ
- اسہ ٹولو کو مسرے نا پڈ پیر مریک۔ اودے ماریک۔
- او "عمانوئیل" پائنگ۔
- وانا معنی اے کہ "خدا نن تو اوار اے"۔
- ۲۳ ہندا خاطر آن آرا وخت آیوسف بش مس، او خدا نا ملائک نا علم نا مطابق
- ۲۵ مریٹے برام کرے، ولے ہمو وخت اسکان تینا زائفہ تو ہم بستر متو کہ اودے ماریک
- وڈی متو۔ او یوسف مار نا پنے "عیسیٰ" تجا۔

نجومی تا عیسیٰ نا کُنڈ آ بِننگ

- ۱ ب عیسیٰ بیت لحم شار ٹی، کہ دا اشار یہودیہ علاقہ ٹی اسکہ، وڈی مس۔ دا وخت ٹی ہرودیس بادشاہ اسکہ۔ ذریعے آن پد گراس ایلو قوم نا بندغ، کہ اوفک علم نجوم چائسرہ، دے ٹک نا کُنڈ آن یروشلم شار آ بسر۔ او ہریفیر "ہمو چنا آراڑے وڈی
- ۲ مسونے کہ او یہودی تا بادشاہ جوڑ مریک؟ نن اونا استارے دے ٹک نا کُنڈ آن خنائن او واسہ بسوئن کہ اودے سجدہ کین۔
- ۳ آرا وخت آ بادشاہ ہرودیس دا ہیٹے بنگ، او بھاز پریشان مس، او یروشلم شار نا
- ۴ بھازنگا بندغاک ہم پریشان مسر۔ ہرودیس یہودی تا بھلا امام او شرع نا معلقاتے

اوار توار کرے او اوفتے آن ہر پفے کہ ”خدا نا مقرر کرو کا آراڑے ووی مریک؟“
 اوفک جَوَاب تَسْر ”بیت لحم نا شار ٹی، اَنتے کہ مُست نا پغمبرس پیشن گوئی
 کریئے“

اے بیت لحم شار نا بند غاک، کہ دا شار یہودیہ علاقہ ٹی آرے،
 ثما شار نا عزت ایلو شار اتے آن بڑز مریک،
 اَنتے کہ ٹھے آن اسے بند غس بش مریک
 کہ او کنا یہودی بند غاتا رہنائی ئے کیک۔“

ہندا خاطر آن بادشاہ ہرودیس ہندا نجومی تے ڈکوئی اٹ توار کرے او اوفتے آن
 ہریفے کہ ”وا استار آرا وخت آ ظاہر مسونے؟“

ولدا بادشاہ نجومی تے بیت لحم شار آ راہی کرے او اوفتے پارے ”اوڑے چننا
 نا باروٹ ہریفیو۔ آرا وخت آ اٹم اوڑے خنارے، بیو، کنے پاپو، تاکہ امی ہم اوڑا
 کاو، اوڑے سجدہ کیو۔“

ولدا نجومیک راہی مسر۔ کسر ٹی اوفک ہمو استارے خنار آراوے کہ دے ٹک
 نا گنڈ آن خنار۔ آرا وخت آ اوفک استارے خنار، اوفک بھاز خوش مسر۔ اوفک
 استار نارند اٹ ہنار، او استار ہموڑے سلیس آراڑے کہ چننا اسکے۔

اوفک آرا نا تہہ ٹی ہنار او آرا وخت آ اوفک چننا ئے لمہ مریم تو خنار اوفک
 گوڈ خلک او چننا ئے سجدہ کرے۔ اوفک چننا ئے ضیسن، عطر او لمہ نا ٹیکی تے تَسْر۔
 پد آ اوفک اسے پین کسرے اٹ تینا نلک آ ہنار، اَنتے کہ خدا اوفتے تَغ ٹی حکم
 تَسوس کہ ”پدی ہرودیس نا گنڈ آ ہمپیرے۔“

یوسف نا چننا او اونا لمہ تو اوار مصر ملک آ پیننگ

نجومی تا پیننگ آن پد خدا نا اسے ملائیس یوسف نا تَغ ٹی بس، اوڑے پارے

”بادشاہ ہرودیس و اچنائے کسفننگ نا باروٹ سوچ خلنگ ٹی اے۔ ہندا خاطر آن
بش مس، چنا او اونا لمہ تو اوار مضر نلک آہنگ، او ہموڑے ہمو وخت اسکان مَرک
کہ ای نے وائلکے یلہ کننگ نا حکمے تینٹ۔“

- ۱۳ یوسف بش مس، چنا او اونا لمہ یفے او نن او نن مضر نلک نا کنڈ آراہی
۱۵ مس۔ ہرودیس نا کہنگ اسکان اوفک مضر نلک ٹی مسر۔ او خدا نا پغمبر نا وا
بیت صبح ثابت مس کہ او پاریسس۔ خدا پاک ”ای تینا مارے مضر نلک آن
توار کیوہ۔“

بادشاہ ہرودیس نا ارا سال نا مارتا کسفننگ

- ۱۶ ارا وخت آہرودیس پوہ مس کہ نجومیک اووے ریفینو، اووے بھاز غصہ بس۔
او حکم تیس کہ ”بیت لحم شار او رہی نا خلقاے ٹی ارا سال او اوڑان کم نا آخس
ہم مار آریر، اوفتے کسفیو۔“ او ہندن کرے اتے کہ تقریباً ارا سال نست نجومیک
۱۷ وا استارے خانسر او اووے پاریسس۔ او پغمبر یرمیاہ نا وا بیت صبح ثابت مس
کہ او پاریسس۔

- ۱۸ رآمہ خلق ٹی ہوغنگ او ماتم نا توار بریک۔
راخیل، کہ او یعقوب نا لمہ اسکہ، اونا اولیاواک تینا چناتے کے
ہوغنگ ٹی او۔
اوفتے تسلی بفک اتے کہ اوفتا چنناک کسکونو۔

مضر ملک آن پدی بننگ

- ۱۹ ارا وخت آبادشاہ ہرودیس کسک، خدا نا اسمہ ملائیس یوسف نا ٹغ ٹی بس، او

- ۲۰ اودے پارے ○ "بش مر، چنا او اونا لمے بیف او پدی تینا وطن آہنگ، اتے کہ
آرا کہ چنٹے کسفنک کے سوچا جس، او کسکونے۔" ○
- ۲۱ یوسف حکم نامطابق بش مس، چنا او اونا لمے بیف، او پدی بہوویہ علاقہ
راہی مس ○ ولے آرا وخت آ یوسفے سہما تہا کہ ارخلدوس تینا باوہ نا جاگہ غا بہوویہ علاقہ
- ۲۲ نا بادشاہ جوڑ مسونے، او خولیس، اودے نغ ٹی ہدایت تینگا۔ ہندا خاطر آن او بہوویہ
علاقہ نا گنڈ آ آخا، بلکہ گلیل صوبہ غا ہینا ○ او تینا آراے ناصر تہ پنی آشار ٹی جوڑ کرے۔
- ۲۳ او پغمبر اتا پیشن گوئی صبح ثابت مس کہ "خدا نا مقرر کروکا "ناصری" پاننگ" ○

یحییٰ نا تبلیغ کنگ

(مرقس ۱: ۱-۸؛ لوقا ۱: ۳-۱۸؛ یوحنا ۱: ۱۹-۲۸)

- ۳ **ب** ہمو وخت ٹی یحییٰ بہوویہ علاقہ ناریکستان ٹی تبلیغ شروع کرے ○ او پارے
"تینا گناہ تے آن ہر سینگو، اتے کہ خدا نا مقرر کروکا نا بنگ نا ویک بسونو" ○ یحییٰ
ہمو بندغ اسکہ کہ پغمبر یسعیاہ اونا باروٹ پاریسس،
"کس ویرانو جاگہ سے آن توار خلیسہ پانگ
"دھن کہ بادشاہ نا بنگ کے کسر نا کڈ کوڈ او مشک برابر کنگیرہ
ہندن خدا نا مقرر کروکا نا بنگ او تیغے بچا بنگ کے تیار کبو" ○
- ۴ یحییٰ نا پچاک بچ نا پٹاتے آن جوڑ امرہ۔ او تینا مخ ٹی سل نا کمر بندس تھیکہ، او
۵ تلخ او جنگلی و شہد گنگہ ○ مخلوق یروشلم شار آن، بہوویہ صوبہ نا ایلو شار او خلقاتے
۶ آن، او آردن وریاب نا رہی نا خلقاتے آن اوڑا بسر ○ بھازنگا بندغاک مخلوق نا
مون آ تینا گناہ تے منار او یحییٰ اوفتے پاک صاف منگ نا بے شولفے ○
- ۷ آرا وخت آ یحییٰ خنا کہ بھازنگا فریسی او صدوقی فرقہ غا تا بندغاک اوڑا پاک
صاف منگ نا بے شولنگ کے بسونو، او اوفتے پارے "آستنگ نا دوشدغاک، ٹے

- ۹- دیر پارے کہ تم خدا نا بیزانان بچنگ کیرے، ارارے کہ او تمے آرابی کننگ ٹی اے؟ او واسیتے پاپیو کہ "نن ابراہیم نا اولیاد ان۔ بیزانان بچنگ کینہ۔" ولے ای تمے پاوہ کہ خلتے آن خدا ابراہیم نا اولیاد اتے ووی کننگ یک۔ ہندا خاطر آن تم نیکو کاریم کبو تاکہ سہاتے کہ تم تینا گناہ تے آن ہر سینگا نورے، ذہن کہ بندغ تفر تو تیار اے کہ اراد رخت بیوہ تفک، اووے ماس آن گڈے او خاطر ٹی خسے، ہندن خدا بے ایمانگا مخلوتے بزا ایتک۔
- ۱۱- "ای تمے گناہ تے آن ہر سینگ نا نشانی کے دیر اٹ پاک صاف منگ نا بے شولفنگ ٹی اٹ، ولے اسٹس کنے آن پد بریک کہ او تمے آن بھازنگاتے خدا نا پاکنگ زوج نا طاقت ایتک، او بھازنگاتے خاطر ٹی خیک۔ ای اونانت تا مشتہ برابر ہم اٹ۔" خدا نا مقرر کروکا ایماندار او بے ایمان تے جتا جتا یک، ذہن کہ اسہ بزغرس برنجاتے شالی تے آن جتا یک، برنجاتے گودام ٹی تیک او شالی تے خاطر ٹی ہوشیک۔ او ہندن بے ایمانگا بندغاک ہم ہمیشہ دوزغ نا خاطر ٹی ہوشنگیرہ۔"

عیسیٰ نا بے شولنگ

(مرقس ۹:۱-۱۱؛ لوقا ۳:۲۱-۲۲؛ یوحنا ۱:۲۹-۳۲)

- ۱۳- ہمو وخت آعیسیٰ ہم گلیل ضوبرغان عیسیٰ غا اردن دریاب نارہی آ بے شولنگ کے بس، ولے عیسیٰ اووے پارے "خواجہ، ای نے آن پاک صاف منگ نا بے شولنگے خواوہ، او نی کنے آ بسوس۔"
- ۱۵- ولے عیسیٰ اووے پارے "نی کنے بے شولف، تاکہ خدا نا حکماک پورہ مریر۔"
- عیسیٰ اونا بیتے منا۔
- ۱۶- اراد وخت آعیسیٰ بے شولفنگا، او دیرتے آن پیش تھا۔ ہمو وخت آجنت آن گوگو نا شکل اٹ خدا نا پاکنگ زوج نا طاقت عیسیٰ غا بس، او خدا نا گنڈ آن توارس

بَس ”دا کنا دوستگا مار اے۔ ای داڑان بھاز خوش اٹ۔“

عیسیٰ نا آزمائش

(مرقس ۱:۱-۱۲؛ لوقا ۴:۱-۱۳)

- ۱ ب ولد ا خدا نا پاکنگا روح عیسیٰ نے ویرانو جاگے سے آدرے تاکہ اوڑے ایلیس اونا
- ۲ آزمائشے کے۔ عیسیٰ ہموڑے چل دے اسکان بیچ گنتو۔ ہندا خاطر آن او بیگن او
- ۳ ملاس اسک۔ ولدا ایلیس اوڑا بس او اونا آزمائشے کنگ کے پارے ”اگہ نی خدا نا
- مار اُس، دا خلتے حکم ایقے کہ اِرغ جوڑ مریر۔“
- ۴ ولے عیسیٰ اوڑے پوہ مس او اوڑے جواب تریسہ پارے ”تورات ٹی لکھوک
- اے ”بندغاگ صرف گنوئی وُگراتے آزندہ اُس، ولے دا ہم ضروری اے کہ خدا
- نا حکماتے منیر۔“
- ۵ پد آ ایلیس عیسیٰ نے مقدسنگا شار برو شلم ٹی بھلا عبادت خانہ نا چھت آبرزنگ
- ۶ جاگہ غا درے او پارے تہ ”اگہ نی خدا نا مار اُس، نینے داکن ہٹ۔“
- ایلیس زبور نا دا لوزاتا معنی تے بدل کریسہ پارے ”مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک
- اے کہ ”خدا تینا ملائکاتے حکم ایقے کہ نا خیالے تخیرہ“ او دا ہم پاک کہ ”ملائکاک
- نے تینا ڈوتے ٹی پیفیرہ او نی پئی مفیسہ۔“
- ۷ ولے عیسیٰ اوڑے پارے ”تورات ٹی لکھوک اے ”یقین تجبو، او خدائے
- تینا آزمائفپو۔“
- ۸ ولدا ایلیس عیسیٰ نے مشے ناٹل آدرے او اوڑے پورہ ذنیائے نشان تیس۔
- ۹ او پارے تہ ”اگہ نی کئے سجدہ کیس او کنا عبادتے کیس، ای نے دا کل گراتے
- ایتیوہ۔“
- ۱۰ ولے عیسیٰ اوڑے پارے ”کئے آن مر بن، شیطان۔ تورات ٹی لکھوک اے

”صرف خُدا نا عبادتے کَبو، او صرف اونا حکماتے منہو۔“
 ۱۱ ولدا ایلیس عیسیٰ ؑ، اِلا، ہنا، او ملائکاک بَسر، عیسیٰ ناندتے کریر۔

عیسیٰ نا گلیل صُوبہ ٹی تبلیخے شروع کنگ
 (مرقس ۱: ۱۴-۱۵؛ لوقا ۴: ۱۴-۱۵)

۱۲ ارا وخت آعیسیٰ ؑ سہما تا کہ سبھی جیل ٹی شاغنگانے، او ناصرہ شارے
 ۱۳ اِلا او گلیل صوبہ غا ہنا، او ہموڑے کفرنحوم پنی آشار ٹی جھیل نارہی آریہنگا۔
 ۱۴ کفرنحوم شار زبُولون او نفتالی علاقغاتا نیام ٹی اسکہ۔ او پغمبر یسعیاہ نادا بیت
 صبح ثابت مس کہ او پارلیس،

۱۵ ”اے زبُولون او نفتالی علاقغاتا ریہنگو کاک،
 کہ تم جھیل نا کسر ٹی اُرے او ارون دریاہ نا ایلو گنڈ آتولیرے،
 واڑے ایلو قوماتا بندغاک ریہنگیرہ،
 ۱۶ ارا بندغاک کہ تارمہ ٹی او، او کہنگ آن خولیرہ،
 اوفک روشنائی سے خنیرہ، او خدا اوفتے پچائفک۔“
 ۱۷ او ہندا وخت ٹی عیسیٰ ؑ خُدا نا پیغام نا تلخے شروع کرے، او پارے ”تینا گناہتے
 آن ہر سینگیو، اتنے کہ خُدا نا مقرر کروکا بسونے۔“

عیسیٰ نا اولیکو چار خاصینگا شاگرداک
 (مرقس ۱: ۱۶-۲۰؛ لوقا ۱: ۵-۱۱؛ یوحنا ۱: ۳۵-۴۲)

۱۸ ارا وخت آعیسیٰ ؑ گلیل جھیل نا کنارہ غا چرخ کنگ ٹی اسکہ، او ارا ایلمتے، کہ
 اوفک مچی بلوکو اُترہ، اوفتے آن اسٹے نا پن شمعون، کہ او پطرس ہم پاندگا کہ،

۱۹ او ایلو نا پن اندریاس اسکہ، جھیل ٹی مچی پلنگ کے جال شاننگ آخنا۔ عیسیٰ
 اوفتے توار کرے "کن تو پو، ای ٹے خوائفیوہ تاکہ ٹم خدا نا پیغامے ایلو مخلوق آ
 رسیدیرے۔"

۲۰ اوفک اسہ وار تو مچی پلنگے لار، او عیسیٰ نارند آٹ بسر۔
 ۲۱ او چرخ کریسہ ہنا، او پین ارا ایلمتے خنا، کہ اوفتا پنک یعقوب او یوختنا آئرہ، او
 اوفتا باوہ نا پن زہدی اسکہ۔ اوفک تینا باوہ زہدی تو اوار کشتی ٹی ٹو لوک تینا جالاتے
 ۲۲ جوڑ کننگ ٹی آئرہ۔ عیسیٰ اوفتے توار کرے۔ او اوفک اسہ وار تو کشتی او باوہ
 لار او عیسیٰ نارند آٹ بسر۔

عیسیٰ نا درس، تبلیغ او شفا تیننگ

(لوقا ۶: ۱۷-۱۹)

۲۳ عیسیٰ گلیل صوبہ ٹی چرخ کریسہ، عبادت خانہ غاتے ٹی درس تریسہ، او خدا نا
 پلسکننگ پیغام نا تبلیغے کریسہ ہنا، او آرا بند غاتے کے جتا جتا ڈول نا بیماریک آئرہ،
 ۲۴ اوفتے شفا تریسہ ہنا۔ او نا دا بیتاک شام نلک نا ہر علاقہ غاتے ٹی مشہور مسر۔
 ہندا خاطر آن مخلوق اوڑا بیماریاتے میسر کہ اوفتے جتا جتا ڈول نا بیماری اسکہ، بھازنگاتے
 غل، بھازنگاتے جن او مرگی او بھازنگاک معزور آئرہ۔ عیسیٰ گلے تا شفا تس۔
 ۲۵ اسہ بھلو مخلوقس گلیل صوبہ غان، دکپلس علاقہ غان، کہ دا ٹی وہ شار آئرہ، یروشلم
 شار او بیہودیہ صوبہ نا ایلو شار او خلقاتے آن، او آردن دریاب نا ایلو گنڈ آن عیسیٰ
 نارند آٹ بسر۔

عیسیٰ نا خوشی نا بیتاترے پاننگ
(لوقا ۶: ۲۰-۲۳)

- ۱ **ب** عیسیٰ مخلوقے خنا او اسے مشے نازی آپنا او ٹوس۔ اونا شاگرداک اونا چارمہ گنڈ
 ۲ آن ٹوسر، ○ او عیسیٰ اوفتے خوانفے ○
 ۳ ”اے غریب او کنازی آبروسہ کروکاک، ثم خوش قسمت ارے،
 انتے کہ خدا نما حفاظتے یک۔ ○
 ۴ اے افسوس کروکاک او ہوغوکاک، ثم خوش قسمت ارے،
 انتے کہ خدا ئے مون آخوشی اینک۔ ○
 ۵ اے ایلوقتا مون آتینے کم عزت چاوکاک، ثم خوش قسمت ارے،
 انتے کہ خدا آرا اقراراتے کرینے، ئے بلیرہ۔ ○
 ۶ ہمو بندگاک خوش قسمت او کہ خدا ناراستنگا کسر آپنگ نا کوشتے کیرہ۔
 خدا اوفتے تینا کسر آاتیک۔ ○
 ۷ ہمو بندگاک خوش قسمت او کہ اوفک ایلوقتے آرحم کیرہ۔
 خدا اوفتے آرحم یک۔ ○
 ۸ ہمو بندگاک خوش قسمت او کہ اوست نا حُب اٹ خدائے یات کیرہ۔
 اوفک جنت ئی خدائے خنیرہ۔ ○
 ۹ ہمو بندگاک خوش قسمت او کہ اوفک مخلوقے سنگتی کنگ
 کے راضی کیرہ۔
 خدا باوہ غان بار اوفتا خیالداری ئے یک۔ ○
 ۱۰ ہمو بندگاک خوش قسمت او کہ اوفک خدا ناراستنگا کسر آپنگ
 کے مصیبت او تکلیف سہیرہ۔

خدا اوفتا حافظے کیک او اوفتازی آخدا نارحمتاک مریرہ-○
 ”نم ہم خوش قسمت ارے انتے کہ کنازی آایمان تخنگ نا وجرغان مخلوق ۱۱
 نمے بے عزت کیک، نمے تکلیف ایٹک او نمے ہر ڈول نا کرینگ ایٹک-○ ولے ۱۲
 خوش بو آنتے کہ وانا بدلہ نمے جنت ٹی بلک- دامصیبت او تکلیف مست نا پغمبراتا
 زی آہم بسونے-○“

عیسیٰ نا بے او چراغ نا مثال تیننگ

(مرقس ۹:۵۰؛ لوقا ۸:۱۶، ۱۱:۳۳، ۱۲:۳۲-۳۵)

”نم مخلوق کے فائدہ مند ارے ذہن کہ بے ارغ او کتخ کے فائدہ مند اے۔
 ولے اگہ بے ناسوری کائے پین کسر آفک کہ اونا سوری پدی برے۔ وا بے مخلوق
 کے بے کار اے۔ بندا خاطر آن اووے خیرہ، او مخلوق اووے لتاڑک-○
 ”نم کل دنیا کے چراغ آن بار ارے۔ ذہن کہ اسہ شارس مشے نازی آجوڑ ۱۳
 کننگے، او ڈکنلپک-○ او اگہ کسس چراغس لگفے، اووے کاسہ نا کیرغ آتخپک، بلکہ ۱۵
 ہموڑے تخک تہ ارارے روشنائی مرے تاکہ کل بندغاک آراٹی چراغ ناروشنائی ٹی
 خیر،○ او ہندن نم مخلوق کن خدا نا پسکننگا پیغام نا باروٹ روشنائی مریرے، تاکہ ۱۶
 اوفک ثنائیکی نا کاریتے خیر، او اوفک ہم خدا نا صفقے کیر۔○“

عیسیٰ نا پغمبراتا کتاباتا پیشن گوبی ترے پورہ کنگ

(لوقا ۱۶:۱۶-۱۷)

”نم واسوچ خلیپو کہ ای موسیٰ او ایلو پغمبراتا کتاباتا بیتاتے خلاص کنگ کے ۱۷
 بسونٹ۔ ای اوفتا خلاص کنگ کے آخا، بلکہ وا کتاباتا پیشن گوبی ترے پورہ کنگ

- ۱۸ کے بسوٹ۔ ○ یات تجبو، ہمو وخت اسکان کہ آسمان او دُغار آریر واکتاباتا نقطس
 ۱۹ او اسر چیکلو حکمس ہم مٹائینگ مفک۔ ○ او آرا بندغاگ واکلماتا اسر حرفسے مٹیسر، او
 ایلو فٹے خوانفیرہ کہ ”نم ہم ننے آن بار مٹیو“، کنازی آایمان تجوکاتا نیام ٹی وافتا
 عزت کم مریک۔ ولے آرا بندغاگ واکلماتے منیرہ او ایلو فٹے خوانفیرہ کہ ”نم ہم ننے
 آن بار واکلماتے مٹیو“، وافتا عزت کنازی آایمان تجوکاتا نیام ٹی بزز آمریک۔ ○
 ۲۰ او ای ٹھے پاوہ کہ اگر ٹما ایمان شرع نا معلم او فریسی فرقہ نا بندغاتا ایماناتے آن بزز
 مٹے، نم جنت ٹی خدا تو اوار رہینگ کپیرے۔ ○

عیسیٰ نا خوانینگ کہ ”غصہ کپیو“

(مرقس ۱۱: ۲۵؛ لوقا ۱۲: ۵۷-۵۹)

- ۲۱ ”نھے سمانے کہ ٹما باوہ پیرہ غاتے خدا پارینس ”کسے کسپیو۔ اگر کس
 ۲۲ ہنزن کیک، تو جیل ٹی شائنگ“۔ ○ ولے ای ٹھے واسر پاوہ کہ بندغ کسے آن
 غصہ کپ۔ اگر او ہنزن کیک، تو دانا فیصلے خدا کیک۔ اگر کس ایلو بندغ
 کینگ یا خرابو بیت پانگ، او مجلس نامون آپیش کننگ۔ اگر کس ایلو بندغ
 ۲۳ ”بے وقوف“ یا ”گنوک“ پانگ، او دوزخ آن خُزک اے۔ ○ اگر نی قربان گاہ ٹی
 خدا کے قربانی کننگ ٹی اُس، او نے یات برے کہ نی کسے نا خلاف غلطو کاریمس
 ۲۴ کریس، ○ تینا قربانی ئے قربان گاہ ٹی یلہ کرک، اوڑا ہنگ، اوڑو خوش مرک، او
 ولدا پدی برک او خدا کے قربانی کرک۔ ○
 ۲۵ ”اگر کس نے آلام تھے او قاضی نامون آدینے، قاضی نا ہنگ آن مست
 وا جوان اے کہ نی اوڑو فیصلے کرک، اتھے کہ وا وخت آنے تو موقعہ اے۔
 اگر نی آلام تجوکا تو کاسر، او نے قاضی نامون آپیش کیک، او قاضی نے پولوس
 ۲۶ نا ڈو ٹی ایٹگ، او پولوس نے جیل ٹی شائنگ، ○ او نی ہمو وخت اسکان یلہ مٹیسر

کہ نی جرمانہ نا پائی پائی ئے اوا کنتس۔" ○

زنا نا باروٹ خوائفنگ

۲۷
۲۸
۲۹
۳۰

"نم مقدسنگ کتابتے ٹی خوانانورے کہ "زنا کپہو" ○ ولے ای ئمے واسر پاوہ کہ کس نیازی سے خنیک او سوچ خلیک کہ "ای وا تو ہم بستری کیوہ"، او ہم تینا است ٹی زنا کرے ○ اگ ئمے آن کسے ناراست میکو خن گناہ کیک، او دا خنے تینا کھے، پٹے، آنتے کہ وا اوڑکے جوان اے کہ او تینا جان نا اسر غصوہ سے ضائع کے او ایلو گل جانے تینا دوزغ نا خاخر آن بچائے ○ او ہندن اگ اونا راست میکو دو آن گناہ س مریک، او دے گڈے، پٹے، آنتے کہ وا اوڑکے جوان اے کہ اونا اسر غصوہ س ضائع مرے، او ایلو گل جان تہ دوزغ نا خاخر آن بچے۔" ○

طلاق نا باروٹ خوائفنگ

(متی ۱۹: ۹؛ مرقس ۱۰: ۱۱-۱۲؛ لوقا ۱۶: ۱۸)

۳۱
۳۲

"او نم واسر مقدسنگ کتابتے آن خوانانورے کہ "اگ کس تینا زائفہ ئے طلاق ایٹک، او دے لکھک ایٹک کہ "ای نے طلاق تسوٹ" ○ ولے ای ئمے واسر پاوہ، اگ کس تینا زائفہ ئے طلاق ایٹک، او او دے سہما تہما کہ "کنا زائفہ پچ زنا کنتے"، تو آریغ نیازی ئے زناکار جوڑکننگ نا زمروار اے، آنتے کہ اگ نیازی پدی برام کیک، تو نیازی او اونا پسکننگ آریغ ہر توماک زنا کیرہ۔" ○

قَسَمِ نَا بَاروٹِ خُوَانِفِنِگِ

- ۳۳ ”تُمِ دَاہِمِ بَنگُونورے کِہ مُسْتِ نَا پَنگِمِرَاکِ پَارِیَنُو ”تینا اِقْرَارے پَرغِیَبُو، اَو ہَمُو
 ۳۳ کَارِیَمْتِے کَبُو، اَرَا فْتَا کِہ تُمِ خُدا تُو اِقْرَارے کِرِیَنورے“۔ وِلے دَا سَہِ اِی تُمے پَاوہ، اِقْرَار
 کَنگِ کِے سَچِ دُوَلِ نَا قَسَمِ بِیْفِیَبُو۔ جَنّتِ نَا قَسَمِ بِیْفِیَبُو، اَنّتِے کِہ خُدا اُوڑے رِیْمَنگِ۔
 ۳۵ دُنارِ نَا قَسَمِ بِیْفِیَبُو، اَنّتِے کِہ دَا نَا مَالِکِ ہِمِ خُدا اے۔ مُقَدَسِنِگَا شَارِ بَرُو شَلَمِ نَا قَسَمِ بِیْفِیَبُو،
 ۳۶ اَنّتِے کِہ دَا ہِمِ خُدا نَا جَاگِ اے۔ تینا کَا تُمِ نَا قَسَمِ بِیْفِیَبُو، اَنّتِے کِہ تُمِ اِسَرِ مَوْنِیَنگَا پُٹے
 ۳۷ پِنُونِ اَو پِنُونِیَنگَا مَوْنِ کَنگِ کِیَرے۔ صرف ”اُو“ یا ”آخَا“ پَابُو۔ اگِ تُمِ دَاڑَانِ
 بے دَسِ پِنِ پِیْتَاے پَارے، تُو شِیْطَانِ نَا گَنڈِ اَنِ مَرورے۔“

اِیْلُوْفْتَا مَعَا فِ کَنگِ نَا بَاروٹِ خُوَانِفِنِگِ

(لُوقَا ۶: ۲۹-۳۰)

- ۳۸ ”تُمِ مُقَدَسِنِگَا کِتَابَاتِے اَنِ خُوَانَانورے کِہ ”خُنِ نَا بَدَلِہِ خُنِ، اَو دِسْتَانِ نَا بَدَلِہِ دِسْتَانِ
 ۳۹ اَرے“۔ وِلے اِی تُمے دَا سَہِ پَاوہ کِہ کَسَسِ تُمے اَنِ اِسْتِیَسے تُو غَلَطُو کَارِیَمِے کِے، تُو اَو اَو نَا
 بَدَلِہِ ہَلِپ۔ اگِ کَسَسِ اَو نَا رَا سْتِ مِیْکُو کَلگِ آخَلِے، اَو اِرِٹِ مِیْکُو کَلگِ مَوْنِ اے کِے،
 ۴۰ تَاکِ اُوڑَا ہِمِ خَلِے۔ اگِ کَسَسِ دَاوے عَدَالْتِے اِسَرِ گُوسِ نَا مُقَدَمَسے اِی دے، دَا
 ۴۱ اَوے تینا گِڈِیے ہِمِ ایتے۔ اگِ پِنِ تَلکِ نَا اِسَرِ فُوْجِیَسِ دَاوے زورِ اِٹِ سَامَانِ
 ۴۲ بِیْفِیَبُو اَو پَاے ”اِسَرِ مِیْلَسِ کِنِ تُو بَرکِ“، دَا اُوڑِ تُو اِرَا مِیْلِے کَاے۔ اگِ کَسَسِ دَاڑَانِ
 گِڈَا سِ خُوَاے، اَوے ایتے، اَو اگِ کَسَسِ دَاڑَانِ وَا مِ خُوَاے، اَوے وَا مِ ایتے۔“

دُشمناتے تو محبت نا باروٹ خُواِنفِنِگ
(لُوقا ۶: ۲۷-۲۸، ۳۲-۳۶)

۳۳ "نم مُقدسنگ کتابتے ٹی واہم خُواِنانورے کہ "نم تینا سنگتاتے تو محبت کبو،
۳۴ او دشمناتے آن نفرت کبو"۔ ○ ولے ای ٹھے واسہ پاوہ، ذہن کہ خدا ہر تو ما تینا کسر
۳۵ آہنو کاتے او شیطان نا کسر آہنو کاتے کے دے او پرے راہی کیک، فرق کچک،
ہنڈن نم تینا دشمناتے تو، آرا ٹھے تکلیف ایتیرہ، اوفتے تو محبت کبو او اوفتے کے
۳۶ دُعا کبو، تاکہ نم خدا نا چناتے آن بار مریرے۔ ○ اگہ نم ہمو بندغاتے تو محبت کیرے
کہ اوفک نم تو محبت کیرہ، ذہن تو محضول نچ کرو کاک ہم کیرہ، گُدا خدا اتے ٹھے
۳۷ بدلہ ایٹے؟ ○ او اگہ نم صرف تینا سنگتاتے تو سلام دُعا کیرے، ذہن تو کُل کیرہ، او
۳۸ ایلو قوم والا ک ہم کیرہ، وانا چچ بدلہ اُفک۔ ○ خدا بے عیب اے۔ ہندا خاطر آن
نم ہر ڈول نا گناہ تا کاریختے ایلو، اونا چناتے آن بار نبو۔ ○

عیسیٰ نا خیرات نا باروٹ خُواِنفِنِگ

۱ **ب** "یات تجبو، تینا نیکنگا کاریختے مخلوق نامون آ کپبو، تاکہ اوفک ٹھے آتوجہ
تفس۔ اگہ نم وانیکی نا کاریختے مخلوق نامون آ کیرے، تو خدا وانا بدلہ تے تفک۔ ○
۲ "آرا وخت آٹھے آن کس غریبے خیرات ایتک، مُنافقاتے آن بار کپ۔
اوفک خیرات ایتیرہ، اووے عبادت خانہ او گلی تے ٹی مشہور کیرہ۔ اوفک ہندا خاطر
آن ظاہر اٹ خیرات ایتیرہ، تاکہ مخلوق اوفتا صفتے کیر۔ ولے نم نیکی تے دُگوئی اٹ
۳ کبو۔ ای ٹھے یقین ایتیرہ کہ اوفتے اوفتا بدلہ رسینگانے۔ ○ ولے آرا وخت آٹھے آن
کس غریب ناندتے کے، ہنڈن کے کہ چپی کو ڈوئے سما تپ کہ راست میکو دو

۳ انت کریئے، ○ او خدا وانا وانیکی ئے خنیک او وانا بدلے ایتک۔ ○

دُعا نا باروٹ خُواِنِفِنِگ

(لُوقا ۱۱: ۳-۴)

۵ ”آرا وخت آئم دُعا کیرے، مُنافقاتے آن بار کپو۔ اوفک مخلوقے نشان تینگ
کے عبادت خانہ او چوساتے آ دُعا کیرہ تاکہ مخلوق اوفتے خے۔ ای ئمے یقین ایتپوہ کہ
۶ اوفتے اوفتا بدلہ رسینگانے، خدا اوفتے پین عزت تَفک۔ ○ ولے آرا وخت آئم دُعا
کیرے، تینا کوٹھی تے ٹی بمبو، دروازہ غاتے تَقبو، او خداغان دُعا کبو، کہ او خنیکپک۔
او آرا تینگ کاریتے ئم دُکوئی اٹ کیرے، خدا ئے خبر اے، او وانا بدلے ایتک۔ ○
۷ ”آرا وخت آئم دُعا کیرے، بمو لوزاتے استعمال کپو آرافتا کہ معنی ئے ئم پوہ
مضیرے، دهن کہ ایلو قوم والا ک کیرہ۔ اوفتا خیال ئی ”خدا ننا دُعا ئے قبول کیک
۸ آنتے کہ نن ہرے اسکان دُعا کنتگ ئی اُن۔ ○ دافتے آن بار دُعا کپو، آنتے کہ خدا ئے
بمو گزانا مُست آن خبر اے، آراوے کہ ئم اوڑان خوارے۔ ○
۹ ”ئم دهن دُعا کبو،

اے باوہ، نن دُعا کینہ کہ نامقد سینگ پنے مخلوق عزت اٹ پلے۔ ○

۱۰ مخلوق نے تینا اُستاتے ئی نئے او ناپسکینگ کسر آبرے۔

او مخلوق نے دُغار آہندن نئے دهن کہ جنت ئی تُولوکاک نے

منگ ئی او۔ ○

۱۱ نئے ہر دے گینگ کے گزرا ایتے۔ ○

۱۲ آرا بندغا ک ننا خلاف کاریم کرینو، نن اوفتے معاف کریئن۔

نن نے آن خُواست کینہ کہ نی ننا غلطی تے ہم معاف کرک۔ ○

۱۳ نئے آزمائش ئی شاغپ،

۱۳ ولے نئے شیطان آن بچائےف۔
 ۱۵ ”اگے کس ٹما خلاف غلطی کیک، او ٹم اودے معاف کیرے، تو خدا ٹما گناہ تے
 ہم معاف کیک۔ ولے اگے ٹم ایلوقتا گناہ تے معاف کیرے، تو خدا ٹما گناہ تے
 معاف کپک آرافتے کہ ٹم کربورے۔“

روچہ نا باروٹ خو انینگ

۱۶ ”آرا وخت آ ٹم روچہ تخرے، مونے تینا منافقاتے آن بار کپبو۔ اوفک تینے
 روچہ دار ظاہر کننگ کے عملین او سست مریرہ۔ ای ٹمے یقین ایتبوہ کہ اوفتے اوفتا
 ۱۷ بدلہ رسیدگانے، خدا اوفتے پین عزت تفک۔ آرا وخت آ ٹم روچہ تخرے، مونے
 ۱۸ تینا سلبو، پٹاتے تینا سرند کبو، تاکہ ایلوفتے ساتمپ کہ ٹم روچہ تخانورے۔ صرف
 خدائے ساتمے کہ او خننگک۔ او آرا نینگا کاریجے ٹم ڈکوئی آٹ کیرے، او خنیک
 تے، او دانا بدلے ٹمے ایتک۔“

راستینگا دولت

(لوقا ۱۲: ۳۳-۳۴)

۱۹ ”دغار آتین کے دولت مچ کپبو آرادے کہ موژونگاک گنیرہ، زنگ لگک تے، او دز
 ۲۰ بریک دزی کیک تے۔ واژان جوان اے کہ ٹم دا دولت آٹ نیکی نا کاریم کبو، تاکہ
 دانا بدلہ ٹمے جنت ٹی ملے۔ اوڑے موژونگاک آفس، زنگ لگک کپک، او دز دزی
 ۲۱ کننگ کپک۔ ٹماہر آسٹ نا آست ہم ہموڑے لگک آراڑے اونا دولت اے۔“

وَدَفِک، ولے وانک منہ دے آن پد باریرہ او زو خلاص مریرہ۔ ولے ثما زندگی وا
 پھلاتے آن بھاز زیاست اے۔ خُدا نئے کُنگ او بینگ کے ایٹک۔ ○ ہندا خاطر
 ۳۱
 آن نَم تینا کُنگ او بینگ کے پریشان مَقبُو۔ ○ ولے کُنگ او بینگ کے ہمو
 ۳۲
 بندغاک پریشان مریرہ، ارا خُدا انا ایمان نچسہ۔ ثما خُدا ئے وا خبر اے کہ نئے اُنت
 ۳۳
 ضرورت اے۔ ○ اگ نَم خُدا نا پُکُنڈگا پیغام آ ایمان تخیرے او اونا راستگا کسر آ
 ۳۴
 پُنگ نا کوشتے کیرے، تو خُدا نئے ثما ضرورت نا ہر گزائے ایٹک۔ ○ ہندا خاطر آن
 پگہ کے پریشان مَقبُو۔ ہر دے نامسلہ ہمو دے کے کافی اے۔ ○

ایلو فتا عیباتے کشیبو

(لُوقا ۶: ۳۷-۳۸، ۳۷-۳۸)

ب "کس نا عیباتے کشیبو، تاکہ خُدا ثما عیباتے ڈکے، ○ اُنتے کہ اگ نَم ایلو فتا
 ۱
 عیباتے کشیرے، تو خُدا ثما ہم عیباتے ظاہر کیک۔ او اگ نَم کسے نازی آ اِزام
 ۲
 تخیرے، تو خُدا وانا مطابق نئے بدلے ایٹک۔ ○ اگ نئے آن ایٹس تینا گناہ تا
 ۳
 باروٹ سوچ خلپ او پینسے پائے "نی گناہ گارے اُس"، او بے وقوفس اے۔ ○ او
 ۴
 تینڈ بند آن بار بھلو گناہ کیک، ایلوئے، کہ اونا گناہک چنگ آن بار چنگ او، ہمر
 ۵
 پانک کہ "تینا گناہ تے اِله"؟ ○ ہمو منافق، اُول تینا بند آن بار بھلا گناہ تے اِله۔
 ولدا ایلوئے پانگ کیک کہ "نی تینا گناہ تے اِله"۔ ○

۶ "خُدا نا پُکُنڈگا پیغامے کل بندغائے آ سر کبو، ولے اگ کس انکار کے، تو نَم
 پریشان مَقبُو، اُنتے کہ انکار کروکاک لُک او ہوکاتے آن بار او۔ لُکاک نئے آپدی
 حملہ کیرہ او ہوکاک ثما قیمتی آ گزائے، ذھن کہ خوار اے، نت تا کیرغ آن لتا ہیرہ۔ ○

خُداغان مدت او ایلو گِڑاترے خُوابو، او نُمے ایتیک
(لوقا ۱۱: ۹-۱۳)

- ۸ "آرا گِڑاتے نُم خُداغان خُوارے، اوفک نُمے رَسینگیہ-○ او آرا بندرغ خُداغان مدت خُوائک، اودے مدت رَسینگیگ- او ہنڈن آرا بندرغ آرا گِڑائے خُوائک، اودے رَسینگیگ، او ہر بندرغ کہ خُداغان مدت خُوائک، اودے مدت رَسینگیگ-○
- ۹ "نُمے آن آرا باوہ اے کہ اونا مار اِرغ خُوائے، اودے غل ایتیک؟○ یا اگہ او
- ۱۱ مچی نُمے خُوائے، اونا باوہ اودے دُوشرے ایتیک؟○ نُم گناہ گار اُرے، ولے تینا چناتے جُوانو گِڑائے ایتیرے- او ہنڈن ہم نُم باوہ خُدا، کہ او بے عیب اے، اگہ کس اوزان گِڑاس خُوائے، او ایتیک تر-○
- ۱۲ "آرا بیتاک کہ موسیٰ او ایلو پلغمیراتا کتابتے ٹی لکھوک او، واقنا معنی دُهن اے- ایلو بندغاتا مدتے ہنڈن کبو دُهن کہ نُم خُوش اے کہ اوفک نُم کے کیر-○"

خُدا او شیطان نا کسراک
(لوقا ۱۳: ۲۲)

- ۱۳ "خُدا نا کسر آہمبو- وا کسر جنت آ کائک- جنت آ ہنگ نا کسر بھاز تنگ او سخت اے، او مچ مخلوق وا کسر آ کارہ- ولے شیطان نا کسر دوزغ آ کائک- واژا بندرغ آسانی ٹی ہنگ کیک، او بھازنگا بندرغاک بندا آسانگا کسر آ کارہ-○"

عیسیٰ نا دروغ نا پغمبر اتا باروٹ خبردار کنگ
(لوقا ۶: ۲۳-۲۴)

۱۵ ”دروغ نا پغمبر اتا خلاف مچ بیو۔ اوفک پیشن میل آن بار او، او تہہ ٹی
۱۶ خرمنان بار او۔ ۰ تم اوفتے اوفتا عمل آن چارے۔ تم پتی آ کاشماتے آن انگور
۱۷ بیفنگ کپیرے، او کاشماتے آن انجیر ہم بیفنگ کپیرے۔ ۰ اسے جوانو درختس جوان
۱۸ بیوہ اینک، ولے اسے مرض بیفوکو درختس خرابو بیوہ اینک۔ ۰ اسے جوانو درختسے ٹی
۱۹ خرابو بیوہ لگنگ کپک، او اسے مرض بیفوکو درختسے ٹی جوانو بیوہ لگنگ کپک۔ ۰ آرا
۲۰ درخت جوانو بیوہ تفک، او گڈنگے او خاخر ٹی خسنگے۔ ۰ داڑان بار ولدا تم دروغ نا
پغمبر اتے چارے کہ اوفتا عملاک آنت او۔ ۰“

عیسیٰ نا پاننگ کہ دیر جنت ٹی خدا تو ٹولیک
(لوقا ۱۳: ۲۵-۲۶)

۲۱ ”آرا بندرغ کنا باوہ خدا نا خوش نا مطابق کاریم کیک، او جنت ٹی خدا تو اوار
۲۲ ریمینگ کیک۔ ولے آرا بندرغ آست نا حب آٹ کنے ”خواجه“ پاپک، او جنت ٹی
خدا تو اوار ریمینگ کپک۔ ۰ آرا وخت آ قیامت نا دے بریک، دھینگا بندرغاک
کنے پارہ ”خواجه، زن نا پن آٹ خدا نا پیغام نا تلینجے کرین، او نا پن آٹ بھازنگا
۲۳ معجزہ غاتے نشان تین، او بھازنگاتے آن جئاتے کشان۔ ۰ ولدا ای اوفتے پاوہ
”ای ٹے درست کپہ۔ تم بے ایمان آرے، کنے آن مر بیو۔ ۰“

عیسیٰ نا ایماندار او بے ایمان کے آرا نا مثال تینگ
(لوقا ۶: ۲۷-۲۹)

- ۲۳ ”بندا خاطر آن آرا بندغ کنا پیتاے بِنک او اوفتے مَنک، او اسر عقل مندنگ
۲۵ بندغ آن بار اے، کہ او تینا آرائے بئے نازی آتفک-○ پر کے، سیلاب برے،
۲۶ طوفان برے، ولے وا آراتمپک، اتقے کہ وا اسر بئے نازی آجوڑ کنگانے-○ ولے
آرا بندغ کنا پیتاے بِنک او اوفتے مَنک، او ہمو بے و فوفنگا بندغ آن بار اے، کہ
۲۷ او تینا آرائے ریکے نازی آجوڑ یک-○ اگہ پر کے یا سیلاب برے یا طوفان برے،
تو وا آراتمک، ٹگر ٹگر مرک-○“

عیسیٰ نا خوانفنگ نا طریقہ
(مرقس ۱: ۲۲؛ لوقا ۴: ۳۲)

- ۲۸ آرا وخت آتسی دا پیتاے خلاص کرے مخلوق اونا خوانفنگ نا طریقہ غا بھاز
۲۹ حیران اسکہ،○ اتقے کہ او شرع نا معلماے آن بھاز جتا، بھاز طاقت آٹ، ورس
تس-○

عیسیٰ نا بندغسے نا گر نا بیماری ئے خلاص کنگ
(مرقس ۱: ۲۵-۲۰؛ لوقا ۵: ۱۲-۱۶)

- ۱ ب آرا وخت آتسی مش آن شیف وڑینگا، اسر بھلو مخلوقس اونا رند آٹ
۲ بس-○ ولدا اسر بندغس، کہ اودے گر نا بیماری اسکہ، عیسیٰ غا بس، اونا مون آ

گوڑ خلک، او عیسیٰ نے پارے ”خواجه، اگر نا خوش اے، تو نی کئے جوڑ او پاک صاف کنگ کیسہ۔“

عیسیٰ تینا ڈوئے اونا زی آتجا، اووے پارے ”کنا خوش اے کہ نی پاک صاف مہ۔“

اسہ وار تو گر نا بیماری خلاص مس۔ ○ ولدا عیسیٰ اووے پارے ”دا بیت نا باروٹ کسے پاپیس، ولے سیدھا عبادت خانہ غابنگ، او تینے یہودی تا امامے نشان ایقے تاکہ امام پائے کہ ”نی جوڑ مسونس“، او ہندن قربانی ایقے ڈھن کہ موسیٰ تورات ٹی حکم تسونے۔ واکان پد کھلے سما تک کہ نی پاک صاف مسونس۔“ ○

عیسیٰ نا رومیئو افسر نا مرے جوڑ کنگ
(لوقا: ۱۰-۱)

۵ آرا وخت آعیسیٰ کفر نجوم شارٹی رسیدگا، اوڑے اسہ روئیو فوج نا افسرس اوڑتون
۶ بلا، او اوڑان مدت خوائیس۔ ○ او پارے ”خواجه، کنا مے آرا ٹی کٹ آتموک اے،
بیمار اے، وانگ اینگ پنگ کپک، اووے سخت خل تینگ ٹی اے۔“ ○

۷ عیسیٰ پارے ”ای نے تو بریوہ، او اووے جوڑ کیوہ۔“ ○
۸ افسر پارے ”نہ، خواجه۔ ای وانہ لالچ آفٹ کہ نی کنا آراغا بریس۔ نی ہندا کا حکم
۹ ایقے، کنا مے جوڑ مریک، ○ ایتقے کہ کئے آن بڑز آ افسراک آریر، او کئے آن شیف
سپاپیک آریر۔ ای اوفتے آن اسٹسے پاوہ ”بن“، او کالک۔ ای ایلوئے پاوہ ”بڑک“،
او بریک۔ ای تینا مے نے پاوہ ”دا کاریے کرک“، او یک تہ۔ او ای چاوہ کہ اگر نی
بیماری نے پنگ نا حکمے ایسےس، او کالک۔“ ○

۱۰ آرا وخت آعیسیٰ اونا پیتاتے بنگ، او حیران مس، او تینا رند آٹ بروکا مخلوٹے
۱۱ پارے ”ای ٹمے پاوہ، ای واکان مست ڈھنو ایمان یہودی تے ٹی خنتٹ۔“ ○ ای

۱۲ مے پاوہ کہ دنیا نا چارمہ گنڈ آن بندغاگ بریرہ او اوفک بنا باوہ پیرہ ابراہیم، اسحاق
 او یعقوب تو اوار جنت ٹی تُولیرہ۔ ۱۳ ○ ولے ہمو بندغاگ کہ سوچ کیرہ ”نن خدا نا خاصو
 بندغ ان“، دوزغ ٹی خستگیرہ۔ اوڑے اوفک چیانٹ ظلیہ او آفسوس کیرہ۔ ۱۴ ○
 ولدا عیسیٰ رومیو افسرے پارے ”تینا اراغا بنگ۔ نا مے جوڑ مریک، آتخے کہ
 نی کنے آیقین تجانس۔“
 او ہمو وخت آ افسر نا مے جوڑ مس۔ ○

عیسیٰ نا بھازنگا بندغاتے جوڑ کنگ

(مرقس ۱: ۲۹-۳۳؛ لوقا ۲: ۳۸-۴۱)

۱۳ عیسیٰ پطرس نا اراغا بنا، اوڑے او پطرس نا بلغوڑے بیمار ایل ٹی کٹ آ
 ۱۵ تموک خنا۔ ○ عیسیٰ اونا ڈوئے ڈو ٹی بلک، اونا ایل اسہ وار تو پیش تما او نیازی
 اوفتا خرتے کنگ آ لگا۔ ○
 ۱۶ آرا وخت آ شام مس، بھازنگا بندغاگ آتنگار کہ اوفتے جن امکہ۔ عیسیٰ جناتے
 ۱۷ حکم تس، اوفک پیش تمار۔ او آرا بندغاگ بیمار اترہ، اوفتے ہم جوڑ کرے۔ ○ وا
 معجزہ غاتے آن پغمبر یسعیہ نا دا بیت صبح ثابت مس کہ او پارلیس ”اونے تینٹ
 وڑ وڑ نا بیماری تے آن خلاص کیک۔“ ○

بندغاتا عیسیٰ نے پاننگ کہ ”نن نے تو برینہ“، ولے بتویر

(لوقا ۹: ۵۷-۶۲)

۱۸ آرا وخت آ عیسیٰ تینارہی آ بھلو مچی مس خنا، عیسیٰ تینا شاگردا تے حکم تس کہ
 ”جھیل نا ایلو گنڈ آ پنگ کے تیار ہو۔“ ○

۱۹ اسے شرعاً نا معلمس عیسیٰ غائبس اووے پارے "خُواج، نی آرائگ کے کاسے، ای نے تو بینگ کے تیار اٹ۔" ○

۲۰ عیسیٰ اووے پارے "شو کاک تینا کوڈالتے ٹی رینگیرہ، او چُکاک تینا کوڈالمتے ٹی رینگیرہ، ولے نی کن تو بینگ کے تیار آفیس آنتے کہ کنے، آوم نا اولیاوے، رینگنگ کے بچ جاگہ آفک۔" ○

۲۱ اسے پین بندغس کہ او عیسیٰ نا شاگروس اسکے، عیسیٰ تو بہانہ کرے پارے "خُواج، کنے اجازت ایٹے، کنا باوہ کینگ آن خُک اے۔ آرا وخت آ او کبیک، ای اووے وُفن کیوہ، پدی بریوہ۔" ○

۲۲ ولے عیسیٰ اووے پوہ مس، پارے "نی کن تو بَرک، آنتے کہ آرا بندغاک خُدا نا کسر اٹ آفس، اوفک کبوکالتے آن بار او۔ وا کبوکا بندغالتے اِلہ کہ بے ایماناک وُفن کیر تا۔" ○

عیسیٰ نا طوفانے سلنگ نا حکم تینگ

(مرقس ۴: ۳۵-۴۱؛ لوقا ۸: ۲۲-۲۵)

۲۳ عیسیٰ اسے کشتی سے ٹی سوار مس، اونا شاگرواک اوڑتو اوار اُترہ۔ ○ اسے وار تو
۲۴ اسے تیزو طوفانس بس، او کشتی ڈینگنگ آ بس۔ ولے عیسیٰ بہو وخت آ خچوک
۲۵ اسکے۔ ○ شاگرواک اوڑا بنار، اووے بش کرے، او پارے تہ "خُواج، نن ڈینگنگ آ
بسون، ننے بچائف۔" ○

۲۶ عیسیٰ اوفتے پارے "نم آنتے خولیسرے؟ نھا ایمان کمزور اے۔" ولدا او بش
مس، طوفانے سلنگ نا حکمے تیس، او طوفان سلیس۔ ○

۲۷ کشتی ٹی سوار گل بندغاک حیران اُترہ۔ اوفک پارے "وا بمر و بندغس اے کہ
وانا حکماک ویر او طوفان آ ہم چلینگیرہ؟" ○

عیسیٰ نا اِرا بندغاتے آن جناتے کَسَنگ

(مرقس ۱:۵-۲۰؛ لوقا ۲۶:۸-۳۹)

۲۸ اِرا وخت آ عیسیٰ جھیل نا ایلو کِناره نا گِرا تین پنی آ علاقہ غار سینگا، او اِرا بندغ
تو بلا کہ اوفک غار ڈولو قبرستان آن پیش تمار۔ دا بندغاتے ٹی چناک اترہ۔ مخلوق
۲۹ اوفتے آن خولیسک، او خولیس آن کس دا کسر اٹ بَشَویکہ۔ اِرا وخت آ اوفک
عیسیٰ نے خنار، چناک اسہ وار تو بندغاتا ذریعہ اٹ چناٹ خلک، او پاریر "اے خُدا
نا مار، نی ننے آن انت خواسہ؟ نی ننے ہزا تینگ کے بسوس؟ ولے قیامت نا دے
واسکان بَتتے۔"

۳۰ داکان خُزک اسہ بُوکاتا ٹولی س بے کِننگ ٹی اَسک۔ بندا خاطر آن چناک
عیسیٰ نے منت کریمہ پاریر "اگہ نی ننے دا بندغاتے آن کشیمہ، ننے اجازت ایته
کہ نن دا بُوکاتا تہہ ٹی کان۔"
عیسیٰ اوفتے پارے "ہمبو۔"

۳۲ اوفک بندغاتے یلہ کریمہ او بُوکاتا تہہ ٹی ہنار۔ بُوکاتا ٹولی مش آن جھیل نا
گنڈ آزا او دیر ٹی تینے پیمر او ڈینگار۔

۳۳ بُوکاتا شواناک دا گڑائے خنار۔ اوفک نزار او شار آ ہنار۔ اوڑے اوفک بندغاتا
۳۳ او چناتا گل قصے مخلوق تو کریمہ۔ بندا خاطر آن شار نا بھازنگ بندناک عیسیٰ
تو یلنگ کے ہنار۔ اِرا وخت آ اوفک عیسیٰ تو بلار، اوفک اوڑے منت کریمہ کہ
"ننا علاقے یلہ کر۔"

عیسیٰ نا اسہ معزورو بندغسے جوڑ کنگ

(مرقس ۱:۲-۱۲؛ لوقا ۵:۱-۲۶)

۱ ب عیسیٰ کشتی ٹی سوار مس او پدی جھیل نا ایلو کتارہ غا تینا شار کفر نوم آ
۲ بنا۔ اوڑے گڑاس بندغ اسہ معزورو بندغے کٹ آ میسر۔ آرا وخت آ عیسیٰ او فتا
ایمانے خنا، او معزورنگا بندغے پارے ”کنا سنگت، ہمت کڑک، نا گنابک معاف
مسر۔“

۳ گڑاس شرع نا معلماک تین پہ تین تو پارے ”دا بندغ کفر پاننگ ٹی اے۔“
۴ عیسیٰ او فتا سوچاتے پوہ مس او او فتے پارے ”تم آتے شیطانی و بیست سوچ
۵ کنگ ٹی اے؟“ دا پاننگ بھاز آسان اے کہ ”نا گنابک معاف مسر“، ولے
۶ بیہارنگا بندغے دا پاننگ ”بش مہ او بن“ بھاز کین اے۔ او ای ٹے آ ثابت کیوہ
کہ ای، آدم نا آویاد، بندغاتا گناہ تے معاف کنگ کیوہ۔“

بندا خاطر آن او معزورنگا بندغے پارے ”بش مہ، تینا کتے برف، اراغا بن۔“
بندغ بش مس، او اراغا بنا۔ او آرا وخت آ بندغاک دا معجزے خنار، اوفک
خولیسر، او خدائے صفت کیر کہ او بندغے وھنو طاقتس تھونے۔

متی نا عیسیٰ نا شاگرد جوڑ مننگ

(مرقس ۱۳:۲-۱۴؛ لوقا ۵:۲۴-۳۲)

۹ عیسیٰ دا جاگہ غان راہی مس، کسر آ چرخ کنگ نا وخت آ او اسہ محصول چ
کرو کو بندغے یعنی کتے خنا۔ ای تینا دفتر ٹی ٹولوک آسٹہ۔ عیسیٰ کتے پارے ”بر، کنا
شاگرد مہ۔“ ای بش مسٹ او اونا رند آٹ بناٹ او اونا شاگرد جوڑ مسٹ۔

- ۱۰ ای عیسیٰ نادعوئے کریٹ، او تینا ایلو محضول مچ کروکا سنگتاتے او ایلو بندغاتے
- ۱۱ ہم بیٹنگاٹ۔ دافک ہم عیسیٰ او اونا شاگرداتے تو اوار اِرغ کنگر۔ ○ گراس فریسی فرقہ نا بندغاک دا گرائے خنار او عیسیٰ نا شاگرداتے آن ہر یفیر ”نمار بنما آنتے ڈھنڈکا گناہ گارنگا بندغاتے تو گنیک؟“ ○
- ۱۲ عیسیٰ اوفتا دا پیتاتے بنگ او پارے ”ہمو بندغاک کہ بیمار آفس، اوفتے حکیم
- ۱۳ نا ضرورت افک۔ ولے آرا بیمار او، اوفتے حکیم نا ضرورت اے۔ ○ ہمو، مقدسنگا کتاب آن خونبو کہ دا لوزاتا آنت معنی اے ”قربانی تینگ آن زیاست بیت داد اے کہ بندغ بندغ آرحم کے۔“ ای خدا نا کسر آ بروکا بندغاتے کے بتنت، ولے گناہ گارنگا بندغاتے خدا نا کسر آ ایتنگ کے بسوٹ۔“ ○

عیسیٰ نا مخلوقے روچہ نا باروٹ پاننگ

(مرقس ۲: ۱۸-۲۲؛ لوقا ۵: ۲۳-۲۹)

- ۱۳ ولدا گراس پتھی نا شاگرداک عیسیٰ غا بسر او ہر یفیر ”خوہ، نن او فریسی فرقہ نا بندغاک اکثر روچہ تخینہ۔ ولے نا شاگرداک اصل روچہ تچسہ۔ آنتے؟“ ○
- ۱۵ عیسیٰ اوفتے پارے ”نما خیال ٹی برامے ٹی بادشاہ نا موجودگی ٹی مہمانک اِرغ گپس؟ نہ۔ اوفک گنیرہ، ولے ہمو دے بریک کہ بادشاہے ڈشمناک بلیرہ، ویرہ تہ۔ داکان پد کنا شاگرداک کنا نم ٹی روچہ تخیرہ۔“
- دا مثال ٹی عیسیٰ پاننگ ٹی آسکہ کہ ”ای بادشاہ غان بار اٹ۔“ ○
- ۱۶ عیسیٰ اوفتے پین مثال تے تریسہ پارے ”کس منتینگا کوٹ آپسکینگا بیچ نا اگزی خلپک۔ او اگہ ہندن کیک، تو سلنگ نا وخت آ اگزی والا جاگہ بتر ارنلک۔ ○
- ۱۷ او کس ہم پسکینگا انگور نا جو سے منتینگا ایزک ٹی تچیک۔ او اگہ ہندن کیک، تو پسکینگا انگور نا جو سے ووک او منتینگا ایزک کے آرک، انگور نا اکل جو سک شو لنگیرہ او

لیزک بے کار مریک۔ بندا خاطر آن پُسنینگا ائگور نا جوس پُسنینگا لیزک ٹی تخنگ
 تاکہ بڑتوماتا سُخان مف۔
 عیسیٰ نا پاننگ نامقصد واسک کہ ”مٹکنگ وین او کنا پُسنینگا پیغام جتا او۔“

عیسیٰ نا نیازی تھے جوڑ کنگ او
 کہو کا مسرے پدی زندہ کنگ
 (مرقس ۵: ۲۱-۲۲؛ لوقا ۸: ۲۰-۵۶)

۱۸ آرا وخت آعیسیٰ واپتاتے کنگ ٹی اسکہ، اسے یہودی افسرس بس، عیسیٰ نا
 مون آگوڈ خلک، اودے پارے ”خواجه، کنا مسر واسک کونے۔ بر، تینا وڈے اونا
 زی آتج، تاکہ او پدی زندہ مرے۔“
 ۱۹ عیسیٰ بش مس، اوڑ تو راہی مس، عیسیٰ نا شاگرداک اوڑ تو اوار اترہ۔
 ۲۰ اسے نیازی س اسکہ، کہ ووانزہ سال آن اونا پڈ نا وتر سلٹویک۔ او اُست ٹی سوچ
 کرے ”اگہ ای وانا کوٹے ہم وڈ خلیو، تو ای جوڑ مریوہ۔“ او عیسیٰ نا پد آ بس،
 اونا کوٹے وڈ خلک۔
 ۲۲ عیسیٰ تینا مونے برسسا، اوڑا برا، او پارے تہ ”کنا لیز، ہمت کرک، نا ایمان
 نے جوڑ کرینے۔“

او ہمو وخت آ نیازی جوڑ مس۔
 ۲۳ ولد اعیسیٰ یہودی افسر نا اراغا بنا۔ اوڑے او ماتم کردکا او موو ہلوکاتے خنا۔
 ۲۴ عیسیٰ اوفتے پارے ”گل ٹما پیش تمبو۔ چنکا مسر کستے، بلکہ او خاچنگ ٹی اے۔“
 ۲۵ وا بندغاک عیسیٰ نا مسخرہ خلک۔ وے آرا وخت آ مخلوق بنا، عیسیٰ مسر نا کمرہ
 ٹی بنا، اونا وڈے بلک۔ مسر بش مس۔
 ۲۶ عیسیٰ نا وا معجزہ علاقہ ٹی مشہور مس۔

عیسیٰ نا اِرا کورائے خنی کنگ

۲۷ عیسیٰ رابی مس او کسر ٹی پنگ ٹی اسکہ۔ اِرا کورائے سنا تما کہ عیسیٰ پنگ ٹی اے۔ اوفک اونا رند آٹ بنا، او چیانٹ خلیسہ پاریر ”داؤد نا اولیاد، ننے آ رحم کر“۔

۲۸ اِرا وخت آ عیسیٰ اِرا نا تہہ ٹی بنا، برتوما کورک ہم تہہ ٹی بسر۔ عیسیٰ اوفتے آن بریفے ”نما یقین اے کہ ای ٹھے خنی کنگ کیوہ؟“ اوفک جواب تسر ”آؤ، خواجہ۔“

۲۹ ولدا عیسیٰ تینا ڈوتے اوفتا خنتے آ تجا او پارے ”ثم کنازی آ ایمان تجارے کہ خنی منگ کیرے۔ خنی بو۔“

۳۰ او ہمو وخت آ اوفک خنی مسر۔ عیسیٰ اوفتے حکم تس کہ ”دا بیت نا باروت کے پاپیرے۔“

۳۱ ولے اوفک پیش تمار او عیسیٰ نا معجزہ اے دا علاقہ ٹی مشہور کیر۔

عیسیٰ نا گنگنگا بندغے جوڑ کنگ

۳۲ اِرا وخت آ کورک پیش تمنگ ٹی امرہ، گراس بندغ اسہ بندغے عیسیٰ غامیسر کہ او ٹی جن اسکہ، او بیت کنگ کتویکہ۔ اِرا وخت آ عیسیٰ اونا جفے کشا، بندغ بیت کنگ آ لگا۔ ہموڑے موجود گل بندغاک حیران مسر۔ اوفک تین پہ تین تو پاریر ”دا اولیکو وار اے کہ بہبودی تا نیام ٹی دھینگا بیتاک منگ ٹی او۔“

۳۳ ولے گراس فریسی فرقہ نا بندغاک پاریر ”چناتا سردار داوے طاقت تسونے کہ دا چناتے کتے۔“

عیسیٰ نا بندغاترے کے افسوس کنگ

- ۳۵ عیسیٰ شار او خلقاتے ٹی چرخ کریسہ بناکہ۔ او عبادت خانہ غاتے ٹی درس تریسہ
او خدا نا پسکننگ پیغام نا تلینخے کریسہ بناکہ۔ او مخلوے وڑ وڑ نا بیماری تے آن شفا
- ۳۶ تریسہ بناکہ۔ ○ آرا وخت آ عیسیٰ تینا ربی آ بھلو مچی سے خنا، اونا خنک اوفتے کے
خرینک آن پور مسر، آتے کہ واک پریشان او بے مدت گار آئرہ، دهن کہ میٹک
بے شوان مریر۔ ○
- ۳۷ ولد ا عیسیٰ تینا شاگردا تے مثال تریسہ پارے "اسہ بھلو فصلس اے، ولے واقے
- ۳۸ لاب کرواک مچٹ او۔ ○ بندا خاطر آن نم خداغان دعا کبو کہ او پین بندغاتے راہی
کے، کہ "تن وا بھلا فصلے لاب کین"۔ ○

عیسیٰ نا دوانزده خاصنگا شاگرداک

(مرقس ۳: ۱۳-۱۹؛ لوقا ۶: ۱۲-۱۶)

- ۱ **ب** عیسیٰ تینا دوانزده خاصنگا شاگردا تے اوار توار کرے، او اوفتے طاقت تیس کہ
اوفک جناتے کشنگ کیر، او ہر ڈول نا بیماری تے آن مخلوے شفا تینگ کیر۔ ○
- ۲ اوفتا پنک دهن آئرہ، اولیکو شاگرداک شمعون، کہ او پطرس ہم پاننگاک، اونا ایلم
- ۳ اندریاس، زبدي نا ارا مار یعقوب او یوحنا، ○ فلپس او برتلمائی، توما او امی، کہ ای
- ۴ محصول مچ کروکوس آئسہ، حلفی نا مار یعقوب، تیری، ○ شمعون آرا کہ انقلابی ہم
پاننگاک، او یہنوداہ اسکروتی کہ او پد آ غدار جوڑ مس۔ ○

عیسیٰ نا تینا دوانزده خاصینگا شاگرداته تبلیخ کے مون تینگ
(مرقس ۶: ۷-۱۳؛ لوقا ۹: ۱-۶)

- ۵ عیسیٰ وا خاصینگا شاگردوته واپتاتے پارے او راہی کرے "ایلو قوماتا بندغاتا
۶ علاقہ او ساماری قوم نا خلقاتے آپمیرے، ولے بمو یہودی تارالتے آکارے کہ
۷ اوفک تینا مزبے گیرام کرینو۔ اوفک گوینگوکا میٹتے آن بار او۔ اوفتے پابو "خدا
۸ نا مقرر کروکا نا بینگ نا ویک بسونو۔" بیمارالتے جوڑ کبو، فروہتے پدی زندہ کبو،
۹ جناتے کشبو، او ارافتے کہ گرنا بیماری اے، اوفتے جوڑ او پاک صاف کبو۔ ای ٹھے
۱۰ وا کاریختے کننگ نا طاقے تسٹ، او سچ پیسے بلتھوٹ۔ بندا خاطر آن واسرہ بمبو او وا
۱۱ کاریختے مخلوق کے منفٹ ٹی کبو۔ تین کے بر وول نا خیمسن او چاندی تے بیفپیو۔
۱۲ تینا سفر ٹی کشکول، او بدل شووو پچ او چوٹ او لٹ بیفپیو، اتنے کہ کاریختے کروکاتے
۱۳ ضرورت نا بر گڑا بلیک۔
۱۴ "آرا وخت آٹم خلق یا شار آر سینگیرے، بندنو بند غس ہربو آرا کہ ٹھے تینا آرا
۱۵ ٹی بہ خیرٹ پائے، او بمو وخت اسکان کہ و اشارے ایتھورے، وانا آرا ٹی رہینگبو۔
۱۶ آرا وخت آٹم آراے آبنارے، بمو آرا کے خدا نا رحمتاے خوابو۔ آگہ وا آرا نا
۱۷ بندغاک ٹھے بہ خیرٹ پار، اوفتازی آخدا نا بندار حمتاک مریر۔ آگہ اوفک ٹھے
۱۸ بہ خیرٹ پاپس، تو خدا نا بندار حمتاک پدی شمازی آ مریر۔ آگہ کس آرا او
۱۹ شار نا بندغاک ٹھے بہ خیرٹ پاپس، او ٹھاپتاتے بھمپس، وا جاگے یلہ کبو او
۲۰ تینا نت تاشتے چندبو، تاکہ ٹم کے قیامت ناوے آگواہی مریر۔ ای ٹھے یقین
۲۱ ایتھوہ کہ قیامت ناوے آوھننگ خلق یا شار نا بندغالتے سدوم او عمورہہ شارالتے
آن زیاست ہزا رہینگ۔"

عیسیٰ نا پاننگ کہ ”کنا زی آویل
بریک، تو نما زی آ بم ویل بریک“
(مرقس ۱۳: ۹-۱۳؛ لوقا ۲۱: ۱۲-۱۹)

- ۱۶ ”بمبو، ای ٹھے بے ایمانائے آرابی کنگ ٹی اٹ، وھن کہ سورے خرمنائے
نیام ٹی یلہ کیر۔ اوفک ٹھے آجنگی آسارائے آن بار حملہ کیرہ۔ ٹم جنگ کپتو، ولے
۱۷ تینے بچا لنبو، او ٹو لپتو۔ ○ خیال تجبو، آتے کہ گراس بندغ ٹھے بلیرہ او عدالت ٹی
۱۸ دیرہ۔ وافک ٹھے عبادت خانہ غائے ٹی کوڑا ظلیہ۔ ○ او ٹم کنا خاطر آن حاکم او بادشاہ تا
مون آ پیش کنگیرے، تاکہ ٹم اوفتے او ایلو قوماتا بندغائے خدا نا پسکینگا پیغام نا
۱۹ باروٹ پارے۔ ○ آراوخت آ اوفک ٹھے پیش کیرہ، پریشان مضبو کہ ”نن وافتے آنت
۲۰ پان؟“۔ وادخت آ ٹم تینٹ بیت کیرے۔ ○ ولے آرا پیتائے ٹم کیرے، اوفک
ٹما پیناک مفرور، آتے کہ واپیتائے خدا نا پاکینگا روح ٹما ذریعہ اٹ کروے۔ ○
۲۱ ”گراس بندغ تینا ایلمتے کسینگ کے ایبیرہ، او گراس لم باوہ غاک تینا چناتے
کسینگ کے ایبیرہ۔ گراس چنک تینا لم باوہ غاتا خلاف مریرہ او اوفتے کسینگ کے
۲۲ ایبیرہ۔ ○ واپیتائے تو اوار مخلوق کنا ورجغان ٹھے آن نفرت کیک، ولے آرا بندغ
۲۳ ایمان آن بڑ سینگپک، او نجات حاصل کیک۔ ○ اگ اوفک ٹھے اسہ شار ٹی تکلیف
ایبیرہ، زیو، ایلو شار آ بمبو۔ ای ٹھے پاوہ، ٹم تینا تبلیغ نا کاریکے بہبودی تا شارائے
ٹی بمبو وخت اسکان کیرے، کہ ای، آوم نا آولیاو، پدی بتٹ۔ ○
۲۴ ”کس شاکرو تینا اُستاد آن زیاست آف، او کس مے تینا مالک آن زیاست
۲۵ آفک۔ ○ شاکرو تینا اُستاد آن بار جوڑ منگ نا کوشتے کیک، او ہندن مے مالک آن
بار جوڑ منگ نا کوشتے کیک۔ اگ کس رہٹائے ”شیطان“ پانک، تو اونا شاکرواک
ہم ”شیطان“ پانگیرہ۔ ○“

عیسیٰ نا پاننگ ”دُشمناتے آن خُولیبیو، خُداغان خُولبو“
(لوقا ۱۲: ۱-۷)

- ۲۶ ”بندغاتے آن خُولیبیو۔ آرا پیتاک داسر راز او، اوفک پاش مریرہ۔ او آرا
۲۷ پیتاتے ای ٹھے داسر دُکوئی اٹ پاننگ ٹی اٹ، مون آ بندا پیتاتے ٹم مخلوٹے
پارے۔ او آرا پیتاتے ٹم داسر تنیائی ٹی پاننگ ٹی اُرے، ٹم بندا پیتاتے مخلوٹے اَللا
۲۸ علان پارے۔ او بمو بندغاتے آن خُولیبیو کہ صرف ٹھے کسفننگ کیرہ، ولے رُوٹے
کسفننگ کپتس۔ ولے خُداغان خُولبو کہ او جان او رُوٹ ہر توماتے دوزخ ٹی بوشنگ
۲۹ کیک۔ خُدا بر بندغ نا خیالے تِجک۔ بازار ٹی ٹم رُوپٹی نا اِرا چوری بلیرے، ولے
۳۰ اسر چوری س ہم خُدا نا حکم آن بغیر کینگ کپک۔ او بندا خاطر آن خُولیبیو، اَنتے کہ
۳۱ خُدا نا مون آٹما اہمیت چوری تے آن بھاز بڑز اے۔ او ٹما گل کاٹم ٹی اُخس ہم
پٹ او، خُدا اوفتے چانک۔ او خُدا ٹما تہرہ پیشنے ہم چانک۔
۳۲ ”اگ کس مخلوق نا مون آ پانک کہ ”ای عیسیٰ نا شاگرد اُٹ“، تو ای تینا باوہ
۳۳ خُدا نا مون آ جنت ٹی پاوہ کہ ”دا کنا شاگرد اے“۔ ولے آرا بندغ مخلوق نا مون
آ پانک کہ ”ای عیسیٰ نا شاگرد اُٹ“، تو ای تینا باوہ خُدا نا مون آ جنت ٹی پاوہ
کہ ”دا کنا شاگرد اُٹ“۔“

تینا جان نا سوچے خلیپو، عیسیٰ تو محبت کبو
(لوقا ۱۲: ۵۱-۵۳؛ لوقا ۱۲: ۲۶-۲۷)

- ۳۴ ”دا سوچے خلیپو کہ ای دنیا ٹی امن کنگ کے بسوٹ۔ آخا۔ ای امن کنگ کے
۳۵ بٹٹ، ولے ٹھے جتا جتا کنگ کے بسوٹ۔ او اے مارتے باوہ غاتا خلاف، مسرتے

۳۶ لَمْعَاتَا خَلَاَف، لَمْعُوْرَاتَا بَلْعُوْرَاتَا خَلَاَف كَلْنِغ كَ بَسُوْنُٹ۔ ۞ بِنْدَغَاتَا وَ شَمْنَاك اَوْنَا چِنْد
 نَا اَرَاغَان جُوْرُ مَرِيْرَه۔ ۞

۳۷ ”اَرَا بِنْدِرْغ كَنے اَن زِيَاَسْت تِيْنَا لَمْعُ بَاوَهْ دُوَسْت تُوْرِك، اَو كِنَا شَاكْرُو اَنْك۔
 اَو اَرَا بِنْدِرْغ كَنے اَن زِيَاَسْت تِيْنَا مَار اَو مَسِيْتِي تُو مَحْبَت كِيك، اَو كِنَا شَاكْرُو اَنْك۔ ۞

۳۸ اَو اَرَا بِنْدِرْغ كِنَا رِنْدَا اَن بِنْدِنْغ اَو كِنَا خَاَطْر اَن وِيْل نَا بِنْدِنْغ اَو كَبِنْغ كَ تِيَار مَنْك،
 ۳۹ اَو بِم كِنَا شَاكْرُو اَنْك۔ ۞ اَرَا بِنْدِرْغ دَا دُنْيَا تُيْ صِرْف تِيْنَا اَرَام اَو خُوْشِي كَ كُوْشِيْتِي
 كِيك، اَو تِيْنَا رُوْعے مَوْن نَا دُنْيَا تُيْ عَزَاب تُيْ شَاغِنْك۔ وَلے اَرَا بِنْدِرْغ دَا دُنْيَا تُيْ
 تِيْنَا اِيْنُو پَكْ نَا اَرَام اَو خُوْشِي نَا سُوْچے خَلْپَك، اَو مَوْن نَا دُنْيَا تُيْ تِيْنَا رُوْعے بِمِيشْر نَا
 زِنْدِغِي اَو خُوْشِي اِيْتِك۔ ۞

خُدا اَوْفَتَرے بَدَلَه اِيْتِك اَرَا اَوْنَا پِيْغَام تِرُو كَاتَرے عَزْت اِيْتِيْرَه
 (مَرْفَس ۹: ۳۱)

۳۰ ”اَرَا بِنْدِرْغ تُمے عَزْت اِيْتِك، اَو كَنے عَزْت اِيْتِك۔ اَو اَرَا بِنْدِرْغ كَنے عَزْت اِيْتِك،
 ۳۱ اَو خُدا اُوْعَزْت اِيْتِك، كَه اَو كَنے رَاْبِي كَرِيْنِي۔ ۞ اَو اَرَا بِنْدِرْغ خُدا نَا پِيْغَام تِرُو كَا نُے بِه
 خَيْرِٹ پَارے، خُدا اَووے بَدَلَه اِيْتِك۔ اَو اَرَا بِنْدِرْغ خُدا نَا رَاَسْتِنْغَا كَسْر اَبْنُو كُو بِنْدِرْغِي
 بِنْدَا خَاَطْر اَن بِه خَيْرِٹ پَانَك كَه اَو رَاَسْتِنْغَا كَسْر اَبْنِنْغ تُيْ اے، خُدا اَووے بِم بَدَلَه
 ۳۲ اِيْتِك۔ ۞ اَو اِيْ تُمے يَقِيْن اِيْتِيْوَه كَه اَرَا بِنْدِرْغ كِنَا شَاكْرُوَاتِي كِنَا خَاَطْر اَن كَلْمَس دِيْر
 نَا اِيْتِك، اَووے بِم يَقِيْنَا دَا نَا بَدَلَه رَسِيْنْغَك۔ ۞

عِیسیٰ نا یحییٰ نا باروٹ بیت کننگ
(لُوقا < ۱۸: ۲۳)

۱. آرا وخت آ عیسیٰ تینا ڈوانزده خاصنگ شاگردا تے دا پیتا تا رغمانگے خلاس کرے،
او دا جاگہ غان راہی مس، او خُزک نا شار او خلقاتے ٹی مخلوقے دَس تِس او تبلیغ
۲. کرے۔ آرا وخت آ یحییٰ نے جیل ٹی عیسیٰ نا معجزہ غاتا باروٹ معلوم مس، او تینا
۳. گڑاس شاگردا تے عیسیٰ غا راہی کرے۔ اوفک عیسیٰ غان بریفیر ”ننے پا، نی خُدا نا
مقرر کروکا اُس، کہ ”یحییٰ اونا پینگ نا باروٹ پاریکہ، یا پین کس بریک؟“
۴. عیسیٰ اوفتے پارے ”پدی یحییٰ غا بمبو او آرا گڑا تے اُم خنارے او پنگورے،
۵. یحییٰ نے پایو۔ دهن کہ مُست نا پغمبرس خُدا نا مقرر کروکا نا باروٹ پاریسس

کورک خنی مریرہ

کراک پنیہ

لنگاک چرخ کیرہ

آرافتے گرا نا بیماری آرے، اوفک پاک صاف او جوڑ مریرہ

کبوکاک پدی زندہ مریرہ

او غریباتے ہم خُدا نا خُوش خبری تینگلک

۶. ”آرا بندغا کنازی آشک تچسہ، ایمان تحیرہ، اوفک بھاز خُوش قسمت

او۔“

۷. آرا وخت آ یحییٰ نا شاگرداک پدی بنار، عیسیٰ اونا باروٹ مخلوق تو بیت کریسہ
پارے ”آرا وخت آ اُم ویرانا جاگہ غاتے آ یحییٰ نے پینگ کے بنارے، اُما خیال ٹی
او مخلوقے جتا جتا ڈول نا پیغام تسکہ دهن کہ تو ٹی بییک دانگ اینگ سریرہ؟ نہ۔
۸. اُم آنت خینگ کے بنارے؟ اسہ بندغس کہ او امیری دُچچ بیناسس؟ نہ۔ امیری دُ

۹ پچھ بینوگا بندغاک محلتے ٹی رہینگیرہ۔ اوفک ویرانا جاگے غاتے آہمپسہ۔ ۰ کنے پابو،
 ۱۰ ثم انت خنگ کے بنارے؟ اسہ پغمبرس؟ آؤ۔ او اسہ پغمبرس اے، او ثم ایلو
 پغمبراتے آن زیاستو پغمبرس خنارے، ۰ آنتے کہ سچھی ہمو بندغ اے کہ پغمبر نا
 کتاب ٹی اونا باروٹ لیکھوک اے

خدا پانک "ای پیغام تروکائے تینا مقرر کروگان مست راجی کیوہ۔
 او مخلوق نا اُستاتے ٹی اونا بینگ کے کسرے جوڑیک۔" ۰

۱۱ "ای ٹھے یقین ایتویہ کہ سچھی مست نا او واسہ نابے ایماننگا زندہ غاتے آن بزز
 ۱۲ اے۔ ولے آرا بندغ کنازی آیمان تیجک، او پغمبر سچھی غان ہم بزز اے۔ ۰ سچھی نا
 تبلیغ آن آلیس واسکان بھازنگا بندغاک خدانا پُسننگا کسر آینگ نا کوشستے کننگ
 ۱۳ ٹی او، او بھازنگا داوے تورنگ نا کوشستے کننگ ٹی او۔ ۰ تورات او ایلو پغمبراتا
 ۱۴ کتابتے آن آلیس سچھی اسکان کنا باروٹ پیشن گوئی مسونے۔ ۰ خف توریو او یقین
 ۱۵ تجبو۔ مست نا پغمبرس پیشن گوئی کریس کہ پغمبر ایاس آن بار پیغام تروکوس
 بریک۔ سچھی ہمو پغمبر اے کہ دا پیشن گوئی نے پورہ کننگ کے بسونے۔ ۰

۱۶ "ای ایتویہ نا مخلوق نا مقابلہ نے ویر تو کیو کہ دافک ہمر او؟ دافک ضدی
 آچناتے آن بار او۔ چناتا ارا ٹولی چوس آٹولوک آئرہ۔ اسہ ٹولی س ایلو ضدی آ
 ۱۷ ٹولی نے پارے ۰ "نن ثم کے برام نا شعر خلکن، ولے ثم چاپ کے بتویرے۔ نن
 ثم کے غم نا شعر خلکن، ثم ولدا ہم بتویرے۔" ۰

۱۸ عیسیٰ پد آوا مثال نا معنی کریسہ پارے "آرا وخت آ سچھی بس، او روچہ تچاکہ
 ۱۹ او انکور نا جوے گنتویک۔ بھازنگا بندغاک پاریر کہ "واجبی اے"۔ ۰ ولے آرا وخت
 آ ای، آدم نا اولیاد، بسٹ، مخلوق تو ٹوسٹ، گنگٹ، بھازنگا بندغاک ضدی آ
 چناتے آن بار پاریر "دا لنگر او شرابی و بندغس اے۔ دا محصول مچ کروکا او ایلو
 گناہ گارنگا بندغاتا سنگت اے۔" ولے کنا او کنا شاگرداتا عمل آن ثابت مریک کہ
 خدا نا پیناک صبح او۔" ۰

عیسیٰ نا بے ایماننگا شاروالاترے کے افسوس کنگ
(لوقا ۱۰: ۱۳-۱۵)

۲۰. عیسیٰ آرا شار او خلقاتے ٹی تینا بحازنگا معجزہ غاتے نشان تیس او تبلیغ کرے،
وا جاگ غاتے آ مخلوق تینا گناہ تے آن بڑ سینگتویر۔ بندا خاطر آن عیسیٰ منہ شار اتا
۲۱. بند غاتے ملامت کرے پارے ○ اے خرازیں او بیت صیدا شار اتا بند غاک، تم
اُخس بد قسمت آرے، آنتے کہ آرا معجزہ غاتے ای تھے نشان تیسوٹ، اگہ دافتے
صوَر او صیدا شار اتا بند غاتے نشان تیسے، اوفتا بند غاک تینا گناہ تے آن بڑ سینگارہ،
او گناہ تے آن بڑ سینگنگ نا نشانی کے بیٹ نا پٹا تا پچ بینارہ، او تینا کاٹم تازی آ
۲۲. بس شاغارہ ○ او ای تھے پاوہ، قیامت نا دے آ صوَر او صیدا شار اتا بند غاتے آن
۲۳. تھے زیاست ہزار سینگ ○ اے کفر نحوم شار نا بند غاک، تم تینا آستے ٹی سوچ
کیرے کہ ”نن خوش قسمت آن۔ نن ضروری جنت ٹی کاہ“۔ ولے، نہ۔ تم ضرور
دورغ ٹی کارے، آنتے کہ آرا معجزہ غاتے ای تھے نشان تیسٹ، اگہ دافتے سدوم شار
۲۴. ٹی نشان تیسے، تو اوفک دمب تئویرہ، وا وخت اسکان موجود مسرہ ○ یات تجبو،
قیامت نا دے آ خدا سدوم شار نا بند غاتے آ تھے آن زیاست رحم کیک ○

عیسیٰ نا مخلوقے پاننگ ”کنے آ بیو، ای تمے آرام ایتوہ“
(لوقا ۱۰: ۲۱-۲۲)

۲۵. او بندا وخت آ عیسیٰ پارے ”کنا باوہ، جنت او دُغار نا خدا، ای نا شکرے
اڈا کیوہ، کہ نی آرا بیتاے تعلیم یافتہ بند غاتے آن دُکائس ولے دا ایمان نا بیتاے
۲۶. ناخوانو کاتے تیسوٹس ○ اے باوہ، دا بیتاک نا خوش آٹ مسونو ○

- ۲۷ "کنا باوہ خُدا کئے علم او طاقنہ تَسونے۔ ائی خُدا نا او خُدا کنا پیناتے چانگ، اَرانگ کہ ایلو مخلوق آن دُکوک او۔ او اَرَا بندغلتے تو کنا خوش اَرے، اوفتے ہم دا پیناتے چانگ کیوہ۔"
- ۲۸ "شرع نا معلماک بھاز حکماتے تینا کُنڈ آن تھے تَسونو، وافتا پورہ کنگ بھاز
- ۲۹ گبین اے۔" ولے کنا کسر آبیو او کنا شاگرد جوڑ بیو، او ائی ثما ورنے کم کیوہ، اَنتے کہ صرف ائی تسلی تروکا اٹ او کسے نا عزتے شیف کپہ، او ائی تھے آرام ایتویہ۔"
- ۳۰ کنا کسر آبنگ آسان اے، او کنا حکماتے منگ ہم آسان اے۔"

فریسی فرقہ نا بندغاتا عیسیٰ نا زی آ الزام تِخنگ

(مرقس ۲: ۲۳-۲۸؛ لوقا ۶: ۱-۵)

- ۱ **ب** اس دے س کہ دا خُدا نا عبادت او آرام نا دے یعنی ہفتہ اَسک، عیسیٰ تینا
- ۲ شاگردواتے تو اوار خولم نا فصلے آن گدر بنگ ٹی اَسک۔ اونا شاگرداک پینگن اُترہ۔
- ۳ بندا خاطر آن اوفک خولم کشار او خولم نا دانہ تے گنگ۔ اَرَا وخت آفریسی فرقہ نا
- ۴ بندغاک دا گرائے خنار، اوفک عیسیٰ نے پاریر "خیال تچ، اَرَا کاریے کہ نا شاگرداک
- ۵ عبادت او آرام نا دے آ کنگ ٹی او، دا ننا شریعت نا خلاف اے۔"
- ۶ عیسیٰ اوفتے پارے "نم خواتنورے کہ پغمبر داؤد او اونا سنگتاک اَرَا وخت آ
- ۷ لنگو مسر، اوفک انت کریر؟" داؤد عبادت نا جگ ٹی بنا، اِرغلتے پیشن بیس۔ داؤد
- ۸ او اونا سنگتاک دا اِرغلتے گنگ اَرانگ کہ خُدا کے مقرر کنگا تیر۔ دا ننا شریعت نا
- ۹ مطابق آف، اَنتے کہ شریعت نا مطابق دا اِرغلتے صرف ایلک کنگ کیرہ۔" نم
- ۱۰ داوے ہم موسیٰ نا شریعت ٹی خوانانورے کہ عبادت او آرام نا دے آیاماتے بھلا
- ۱۱ عبادت خانہ ٹی مزہبی آ کاریعتے کنگ نا اجازت اے، او اوفک بچ غلط کپسہ۔"
- ۱۲ دهن کہ عبادت او آرام نا دے آیامک بھلا عبادت خانہ ٹی کاریم کنگ کیرہ، کنا

- ۷ خلکاک بھلا عبادت خانہ غان ہم زیاست او۔ ○ مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک اے کہ
 ”قربانی تینگ آن زیاست بیت داو اے کہ بندغ بندغ آرحم کے۔“ اگہ ٹم دا
 ۸ بیتاتا معنیئے چائسے، گڑا ٹم معصوم بندغائے آ الزام تختویرے۔ ○ ای، آدم
 نا اولیاد، عبادت او آرام ناوے نا مالک اٹ، او ای جوان چاوه کہ داوے آ آرا
 کاریتے کروئی اے، آرافتے کروئی آف۔ ○

عیسیٰ نا معزورنگا ڈووالا بندغے جوڑ کنگ

(مرقس ۱: ۳-۶؛ لوقا ۶: ۶-۱۱)

- ۹ داگان پد عیسیٰ اسہ عبادت خانہ سے ٹی بنا۔ ○ بموڑے اسہ بندغس اسکہ کہ اونا
 اسہ ڈو معزور اسکہ۔ بموڑے گڑاس بندغ انرہ کہ اوفتا خوش اسکہ کہ ”عیسیٰ ئے غلطو
 کاریم کنگ آ بلین۔“ بندا خاطر آن اوفک عیسیٰ غان بریفیر ”عبادت او آرام نا
 دے آ کئے جوڑ کنگ دا ننا شریعت نا خلاف آرے یا آف؟“ ○
 ۱۱ عیسیٰ اوفتے پارے ”اگہ ٹمے آن اسٹے نا میٹس عبادت او آرام ناوے آ کڈے
 ۱۲ ٹی تھے، تو او آنت کیک؟ او ضرور میٹے کڈ آن پیشن کشک۔ ○ او بندغ نا قدر میٹ
 آن بھاز بڑ اے۔ بندا خاطر آن ننا شریعت اجازت ایٹک کہ عبادت او آرام نا
 دے آ ایلو بندغ نا دتے کنگ کینہ۔“ ○
 ۱۳ پد آ عیسیٰ معزور ڈووالا بندغے پارے ”تینا ڈوئے ٹریف۔“ او بندن کرے،
 ۱۴ اونا ڈو پدی مسٹ آن بار جوڑ مس۔ ○ ولدا فریسی فرقہ نا بندغاک راہی مسر او
 عیسیٰ ئے کسٹنگ کے منضوبہ غاتے جوڑ کریہ۔ ○

خُدا نا مقرر کرو کا

- ۱۵ اَرا وخت آغیسی اے وا منصوبہ غاتا خبر تما، او وا جاگے یلہ کرے، پین جاگے سے
- ۱۶ آہنا۔ اسہ بھلو مخلوقس اونا رند ٹی اسکہ۔ او گل بیمار تے جوڑ کرے، او پارے تہ
- ۱۷ ”وا پیتاتا باروٹ کسے پاپیرے“۔ او بندن کرے تاکہ آرا پیتاتے خُدا پغمبر یسعیاہ
- نا ذریعہ آٹ پاریسس، اوفک صبح ثابت مسر۔ خُدا پاریسس
- ۱۸ ”وا کنا مار اے کہ ای داوے پچین کریٹ۔
- ای اوڑتو محبت کیوہ، او اوڑان خوش اٹ۔
- ای تینا رُوح نا طاققے اووے ایٹیوہ۔
- او ایلو قوماتا بندغاتے پانگ کہ اوفک کنے آن نجات حاصل کنگ کیرہ۔
- ۱۹ او غصہ کپک او ناراض مَفک،
- او گلی تے ٹی زور آٹ بیت کپک۔
- ۲۰ او غریباتا مدتے کیک،
- او بے مدت گاراتے تو سختی آٹ پیش بَفک۔
- آخر کار او تینے راستگا بندغ ثابت کیک،
- ۲۱ او بھازنگا بندغاک تینا نجات نا حاصل کنگ کے اونا زری آایمان تخیرہ۔“

گراس بندغاتا پاننگ کہ ”جِناتا سردار عیسیٰ اے طاققے تسونے“
(مرقس ۳: ۲۰-۳۰؛ لوقا ۱۱: ۱۴-۲۸)

۲۲ ولدا گراس بندغ اسہ بندغے عیسیٰ غا میسر۔ او گنگ او کور اسکہ او بیت کنگ

کتویکہ آنتے کہ او ٹی جن اسکہ۔ عیسیٰ وا بندغے جوڑ کرے۔ وا بندغ خینگ او بیت

۲۳ کننگ آ لگا۔ ہموڑے موجود گل بندغاگ یعیسیٰ نا دا معجزہ غان حیران مسر او تین پہ
تین آن ہریغیر ”دا پیغمبر داؤد نا اولیاد مروے کہ نن اونا انتظارے کننگ ٹی ان؟“
۲۴ آرا وخت آ فریسی فرقه نا بندغاگ دا بیتاے بنگر، اوفک پاریر نہ۔ چناتا سردار
داوے طاقت تسونے کہ چناتے کشے۔“

۲۵ یعیسیٰ اوقتا سوچاتے پوہ مس او اوفتے پارے ”اگہ اسہ ٹلک یا شار نا بندغاگ
تین پہ تین جنگ لگیر، تو او ٹلک یا شار کمزور مریک۔ او اگہ اسہ خاؤتس تین پہ
۲۶ تین جنگ لگیگ، تو او خلاص مریک۔“ اگہ بندا جنگ شیطانا تا نیام ٹی مرے، تو
۲۷ اوفک ہم کمزور مریرہ او زو خلاص مریرہ۔“ ٹم پاریرے کہ چناتے کشیگ نا طاقتے
کے چناتا سردار تسونے۔ اگہ دا صبح اے تو شام بندغاگ چناتے ہمر کشیرہ؟ شام چند نا
بندغاگ دا ثابت کیرہ کہ ٹم غلط اے۔“

۲۸-۲۹ یعیسیٰ اوفتے مثال تریسہ پارے ”کسس ہم طاقت والا بندغ نا آرا ٹی دزی
کننگ کپک، ہمو وخت اسکان کہ او مالکے تفتتے۔ ولے تفتنگ آن پد او آراے ٹینگ
کیک۔ او ہندن ای چناتا سردارے تفتیٹ۔ ای اونا طاقت آٹ چناتے کشیرہ، بلکہ
خدا نا پاکنگا روح نا طاقت آٹ چناتے کشیوہ۔ واڑان ثابت مریک کہ خدا نا مقرر
کروکا ٹے آ بسونے۔“

۳۰ ولدا یعیسیٰ اوفتے پارے ”آرا بندغ کنا بیٹے بلیک، او کن تو آف۔ او آرا بندغ
۳۱ کنا مدتے کپک، او ایلو بندغائے خدا نا کسر آن مر دیک۔“ بندا خاطر آن ای ٹے
پاوہ، آرا بندغ گناہ او ایلو خرابنگا کاریجئے کیک، اونا گناہک معاف کننگیرہ، ولے آرا
۳۲ بندغ خدا نا پاکنگا روح نا باروٹ بے عزتی وُہیت پانک، او معاف کننگپک۔“ آرا
بندغ کنے، آدم نا اولیادے، بدرد پانک، ای اووے معاف کیوہ۔ ولے آرا بندغ
خدا نا پاکنگا روحے بدرد پانک، او نہ واسر نہ مون آ معاف کننگ۔“

خرابنگا بندغ جُوانو کاریم کنگ کپک
(لوقا ۶: ۲۳-۲۵)

- ۳۲ "اسے جُوانو درختے ئی خرابو بیوہ لگنگ کپک۔ اگہ نی مرض بیفوکو نیالس تجیسے،
۳۳ او خرابو بیوہ ایٹک۔ ہر درخت تینا بیوہ غان درست مریک۔ ○ تم شیطاناک، تم بھر
جُوانو بیست کنگ کیرے کہ نھا آساک موئن او؟ با آن بمو بیست پیش تم کہ
۳۵ آست ئی مرے۔ ○ جُوانگا بندغ جُوانو بیست کیک، آنتے کہ اونا نیت جُوان اے، او
خرابنگا بندغ خرابو بیست کیک، آنتے کہ اونا نیت خراب اے۔ ○
۳۶ "او ای نئے یقین ایٹیوہ کہ قیامت نا دے آبر بندغ کہ آرا بیتے کرینے، اونا
۳۷ سلبے ایٹک۔ ○ او بندا بیتاتے آن خدا نھا فیصلے کیک کہ تم مجرم اے یا
مجرم آفیرے۔" ○

گیڑاس بندغ نا عیسیٰ غان معجزہ خُواننگ
(مرقس ۸: ۱۱-۱۲؛ لوقا ۱۱: ۲۹-۳۲)

- ۳۸ ولدا گڑاس شرع نا معلماک او فریسی فرقہ نا بندغاک بیست کریمے پاریر "خواجه،
نی نئے معجزہ س نشان ایٹے۔" ○
۳۹ عیسیٰ اوفتے پارے "اینو پگہ نا بندغاک آخس بے ایمان او شیطان او۔ تم کئے
۴۰ پاریرے "معجزہ نشان ایٹے۔" نہ۔ خدا نئے پین معجزہ نشان تنگ۔ ○ ذہن کہ پغمبر
یونس مسد دے او نن بھلا محی نا تہہ ئی گدریفے، او بندن ای، آدم نا اولیاو، ہم
۴۱ مسد دے او نن اسکان واڈغار آمرودہ مریوہ۔ ○ قیامت نا دے آینیوہ شار نا بندغاک
بش مریوہ او نئے آالزام تجیرہ، آنتے کہ اوفک صرف یونس نا تبلیغ آٹ تینا گناہ تے

۳۲ آن بڑھینگار، او ای ٹھے پاوہ کہ کنا پیغام یونس نا پیغام آن زیاست اے۔ ○ او
قیامت نا وے آیتن نلک نا نلکہ ہم بش مریک او اینو پگہ نا مخلوق آ اِزام تَجک،
اتے کہ او یسٹن نلک آن یروشلم شار آبادشاہ سلیمان نا عقل مندی نا پیتاتے پَنگ
کے پَناک۔ وے ای ٹھے پاوہ کہ ای سلیمان آن عقل مندی ٹی زیاست اٹ۔ ○

عیسیٰ نا جن نا کشنگ نا باروٹ پاننگ

(لوقا ۱۱: ۲۴-۲۶)

۳۳ ”آرا وخت آجن بندرغ آن پیش تک، او ویران آجاگہ غاتے آرام کننگ کے
۳۴ کابک۔ اگہ او جاگہ خمپک ○ او تین تو تینٹ پانک ”ای پدی تینا مست نا بندرغ آ
۳۵ کاوہ۔“ اگہ بندرغ خدا نا کسر ٹی پَنگ ٹی اَنک تو جن اوڑا پدی بریک ○ او تین تو
اوار تینے آن ہفت خرابو جن اَنیک۔ اوفک کل بندرغ ٹی اوار رینگیرہ، او وا جناتا
پَنگ نا وجرغان وا بندرغ نا حال مست آن زیاست خراب مریک۔ او وا دور نا کنا
پیتاتے آن انکار کروکاتا حال ہم بدن مروے۔ ○

عیسیٰ نا پاننگ ”دیر کنا لمہ او ایلمک او؟“

(مرقس ۳: ۳۱-۳۵؛ لوقا ۸: ۱۹-۲۱)

۳۶ آرا وخت آ عیسیٰ مخلوق تو بیت کننگ ٹی اسکہ، اونا لمہ او جد پد رنگ ایلمک
۳۷ اوڑ تو یلمگ کے بَسر، وے بھاز مخلوق نا مچی نا وجرغان یلمگ کتویر۔ ○ بندا خاطر
آن مچی آن اسہ بندرغس عیسیٰ نے پارے ”نا لمہ او نا ایلمک نا یلمگ کے بسونو، او
نے تو بیت کننگ خوارہ۔“ ○

۳۸ وے عیسیٰ اوفتے آن ہریفے ”دیر کنا لمہ او ایلمک منگ چارہ؟“ ○

ولدا او تینا دُوئے شاگردا تے آمْرِیْفے او پارے "دافک کنا کُہ او ایلُک او- او
ہو بندغاک ہم کہ خُدا نا حکماتے منیرہ، اوفک کنا کُہ، ایلم، او لیڑتے آن بار او-"

۳۹
۵۰

عیسیٰ نا مخلوقے دَسِنِگ نا مثال تینِگ

(مرقس ۱:۴-۹؛ لوقا ۸:۲-۸)

۳ او ہندا دے آ عیسیٰ اُراغان جھیل نا گنڈ آ بنا، اوڑے ٹوس، مخلوقے
خوایفے- او نارہی آ مچی بھاز ودا- ہندا خاطر آن او بڑز آ کشتی سے ٹی ٹوس، او
مخلوق جھیل نا کینارہ غا سلوک اُس- او مثال تے ٹی مخلوق تو بھاز بیت کرے او
پارے "کنا بیتا تے غور اٹ بيمبو-"

۱
۲
۳
۴

او اسه مثالس تریسہ پارے "زیندارس خولم دَسِنِگ کے پیش تما- آرا وخت آ
او بجاتے دُغار آچٹ تس، گڑاس بچاک کسر آتار- چچاک بَسر، اوفتے گنگر- گڑاس
تہ خلی آ دُغار آتار، اوڑے مچہ مش اَسک، او دا دُغار باسن اَسک- ہندا خاطر آن بچاک
زو ترک کریر- ولے گڑاس وقتسے آن پد دافک دے ٹی باریسر، اتتے کہ اوفتے ماس
آلویک- گڑاس بچاک کاشماتا نیام ٹی تمار- او خولم او کاشماک اوار ترک کریر، ولے
کاشماک زو بھلن مسر او خولمے تینے ٹی دُکار- خولم وِونگ کتوؤ- ولے گڑاس بچاک
جو اینگا دُغار آتار، او خوشہ کریر، او اسه خوشہ غان بھاز خولم نا دانہ جوڑ مسر، گڑاس
ٹی بھاز او گڑاسے ٹی مچہ دانہ اُترہ-"

عیسیٰ نا مثالانے ٹی بیت کننگ نا مقصد

(مرقس ۱:۴-۱۲؛ لوقا ۸:۹-۱۰)

ولدا عیسیٰ نا دوانزوه خاھنگا شاگرداک بَسر، اوڑان ہریفیر "ٹی آرا وخت آ مخلوق

۱۰

تو بیت کیسے، تو مثال لے ٹی بیت کیسے۔ آنتے؟" ○

۱۱ عیسیٰ اوفتے پارے "خدا نا پُسننگا پیغام نا ڈوکوا پیتاک تھے پوہ کننگیرہ، ولے
۱۲ ایلو مخلو تے مثال لے ٹی پاننگیک ○ او ہندون آرا بندغ خدا نا پیغامے بیک او یقین
تجک، خدا اودے ہندا یقین نا وجرغان ایسا نے پین پوہ منگ نا طاقت ایٹک۔ ولے
آرا بندغ کہ خدا نا پیغامے بیک او یقین تجنگ نا کوشستے کچک، خدا اودے دا پیغام
نا باروٹ پوہ منگ نا طاقتے تفک ○

۱۳ "داسہ ظاہر مریک کہ

اوفک ہریرہ ولے توجہ تفسر،

اوفک ہنیرہ ولے پوہ مفسر۔

۱۳ ای دا خاطر آن مثال لے ٹی بیت کیوہ، ○ او ہندون پنمبر یستیاہ نا پیشن گوئی صبح
ثابت مریک کہ دھننگا بندغاتے کے او پاریسس،

بندغاک وار وار آ ہنیرہ، ولے پوہ مفسر،

اوفک وار وار آ خنیرہ، ولے توجہ تفسر، ○

۱۵ آنتے کہ اوفک صبحنگا پیتاتا باروٹ سوچ کپسے،

اوفک دا پیتاتے پینگ نا کوشستے کپسے،

او دا پیتاتا ہرنگ نا کوشستے ہم کپسے۔

اگ اوفک ہریرہ او ہنیرہ او سوچ کیرہ، تو پوہ مریرہ،

او خدا پارینے "اگ اوفک پوہ مریرہ، تو کنا کسر آ ہریرہ

او ای اوفتے نجات ایٹیوہ" ○

۱۶ "ولے تھم بھاز خوش قسمت اُرے۔ تھم خنیرے، ہنیرے او پوہ مریرے ○

۱۷ ای تھے پاوہ کہ مست نا بھازنگا پنمبر او خدا نا کسر آ ہنوکا بندغاتا دا خوش آسک کہ

اوفک دا کاریختے خنیر، ولے اوفک خینگ کتویر۔ او اوفتا خوش آسک کہ اوفک دا

پیتاتے ہنیر آرافتے کہ تھم پینگ ٹی اُرے، ولے اوفک پینگ کتویر۔" ○

عیسیٰ نا دَسِنِگ نا مثالے تینا شاگرداتے پوه کننگ
(مرقس ۳: ۱۳-۲۰؛ لوقا ۸: ۱۱-۱۵)

عیسیٰ تینا شاگرداتے پارے "وا بجاتا دَسِنِگ نا مثالے پوه نبو۔" وا مثال ٹی
۱۸
۱۹
بچاک کہ کسر آتھار بمو بندغاک او کہ اوفک خُرا نا پَسکِنِنگ پیغامے بنیره، ولے
ایلیس اوفتا آستے آن پیغامے کشک تاکہ اوفک ایمان تَخپَس، او اوفتا نجات
۲۰
مف۔" او بچاک کہ خلی آؤغار آتھار بمو بندغاتے آن بار او کہ اوفک خُرا نا پَسکِنِنگ
۲۱
پیغامے خوشی اٹ بنیره او ایمان تَخیره۔" ولے آزمائش نا وخت آ اوفک زو ایمان
۲۲
آن بر سینگیره۔" او آرا بندغاک مدان مدان تینا مال مڈی او پیسے او زندگی نا خوشی او
غمی ٹی خُداے گیرام کیره بمو بجاتے آن بار او، آرا کاشماتے ٹی تھار او فصل تَتویر۔"
۲۳
ولے آرا بچاک جَوانِنگا ڈغار ٹی تھار بمو بندغاک او آرا پیغامے بنیره او ایسانے تینا
آستے ٹی تَخیره، او خوشه کیره۔" واقفے آن گراس تا مچ او گراس تا بھاز وانہ ایتیره۔"

عیسیٰ نا خوُلْم او ساه نا مثال تِنِنگ

ولدا عیسیٰ مخلوقے تینا پدی بِنِنگ نا باروٹ مثال تریسے پارے "اسے بندغس
۲۳
۲۵
تینا ڈغار ٹی خوُلْم نا بجاتے دَسے۔" اسے نَس گل خاچوک اَنرہ، اسے دُشمَنَس بس
۲۶
او خوُلْم نا بجاتا نیام ٹی ساه نا بجاتے دَسے، او بِنَا۔" آرا وخت آ فصل ترک کرے
۲۷
او خوُلْم خوشه غار سینگا، تو خبر تما کہ واقفانیا م ٹی ساه بم ارے۔" بزغراک مالک آ
بَسر، پاریر "خُواجه، نی تو جَوانو خوُلْم نا بجاتے آن ڈغار ٹی دُشمَنَس۔" وا سابک آراکان
۲۸
بَسر؟" مالک جواب تس "دھن ضرور دُشمَنَس کن تو کرینے۔" بزغراکا بریفیر "نفے
۲۹
اجازت ایقے کہ نن کان، وا ساه تے کَشین۔" ولے مالک پارے "نہ۔ اتقے کہ

۳۰. ساتے تو اوار نواہ ثم خوئمتے آن گڑاس کشیرے۔ ○ بلکہ ایلو کہ خوئم او سابک اوار بھن مریر او لاب کے تیار مریر۔ ولدا ای تینا لاب کردکاتے حکم ایتیوہ کہ "اولیکو وار ساتے کشبو۔ اوفتے مچ کبو، بوشبو۔ واکن پد خوئمتے مچ کبو، صفا کبو او کنا گولی تے ٹی تجبو۔" ○

عیسیٰ نا خُدا نا بادشابی کے گڈہ نا مثال تینگ

(مرقس ۴: ۳۲-۳۰؛ لوقا ۱۳: ۱۸-۱۹)

۳۱. عیسیٰ اوفتے تینا زی آایمان تجوکاتا تعداونا باروٹ مثالس تریسہ پارے "اوفتا
۳۲. تعداو ہندن مروئے کہ اسہ بندس گڈہس ڈغارے ٹی دے۔ ○ وسنگ نا وخت آوا
چنکو گڈہس اے، ولے آرا وخت آترک کیک او بھلو درختس مریک۔ او چکاک
اونا شاخاتے آتینا کوداماتے جوڑ کیرہ۔" ○

عیسیٰ نا خمیری ٹو نت نا مثال تینگ

(لوقا ۱۳: ۲۰-۲۱)

۳۳. عیسیٰ پارے "کنازی آایمان تجوکاک ہمر تالان مرور؟"، او اوفتے اسہ پین
مثالس تریسہ پارے "اوفک ذھن او کہ اسہ نیازی س بیست کیلو نت ٹی ذریس
خمیری وُنت نا شاغے، تو کل نت خمیر جوڑ مریک۔" ○

عیسیٰ انتے مثال تسکے؟

۳۳. عیسیٰ مخلوق تو اکثر مثالے ٹی بیست کریک، اونا عادت ائک کہ او مثالے ٹی

۳۵ بیست کریکے۔ او زبور ٹی اونا باروٹ پیشن گوئی صحیح ثابت مس کہ او ٹی لیکھوک
اے کہ خُدا نا مقرر کروکا پانگ
”ای بندغائے تو مثالے ٹی بیست کیوہ،
او بندغائے دنیا نا آرا بیتا خیر آف، اوفتے پاوہ۔“

عیسیٰ نا ساه نا مثال نا معنی نئے پاننگ

۳۶ ولدا عیسیٰ مخلوق آن رخصت کرے، اراغا پنا۔ اونا شاگرداک اوڈا بسر او اوڑان
بریفیر ”نئے دا مثال ٹی ساہک کہ خولم ٹی ترک کریہ، وانا معنی اے پا۔“
۳۷ عیسیٰ اوفتے پارے ”کنا بیتاے غور اٹ بمبو۔ ای، آوم نا اولیاد، مالک اٹ
۳۸ کہ جو اننگا بجاتے وسیٹ۔ ڈغار وا دنیا اے، جو اننگا بجاک خُدا نا خاصنگا بندغاک او،
۳۹ ساہک بمو بندغاک او کہ اوفک شیطان نا کسر آکارہ، او دشمن کہ ساهتے دے
او شیطان اے۔ لاب نا وخت قیامت نا دے اے، او لاب کروکاک ملائکاک او۔
۴۰ دهن کہ ساہک مچ کننگار او ہوشنگار، او بندن بے ایمانے تو قیامت نا دے آ
۴۱ مریک۔ ای، آوم نا اولیاد، ملاکاتے راہی کیوہ۔ اوفک بمو بندغائے کنا مون آن
۴۲ مَر کیہ آرافک کہ گناہ کریہ او ایلو مخلوقے ہم تینا گناہتے ٹی شامل کریہ۔ ملائکاک
۴۳ اوفتے دوزخ نا خاخر ٹی خیرہ۔ اوفک اوڑے چیانٹ خلیہ او افسوس کیہ۔ او لے
خُدا نا کسر آبروکا بندغاک جنت ٹی توبے آن بار مریرہ۔“

عیسیٰ خُدا نا پُسکُنگا پیغام کے خزانہ
او قیمتی آخوار نا مثالانے تیننگ

۴۴ عیسیٰ خُدا نا پُسکُنگا پیغام نا باروٹ مثال تریسے پارے ”اسے بندغس ڈغار ٹی

۲۵ ڈگھو کو خزانہ س خنیک۔ خننگ آن پد او دا خزانہ پدی ڈگ۔ او بھاز خوش مریک،
 تینا گل مال مڈی ئے سودا کیک او دا ڈغارے بلیک۔
 عیسیٰ پُسکُننگا پیغام نا باروٹ بین مثالس تریسہ پارے "اسہ زرگرس قیمتی آ
 ۲۶ خوارتے پٹنگ ٹی اے۔ آرا وخت آ او اسہ جوانو قیمتی آ خوارس خنیک، او تینا
 ہر گڑائے سودا کیک، او دا مرواری ئے بلیک۔"

عیسیٰ نا جال نا باروٹ مثال تیننگ

۳۷ "قیامت نا وخت آ دھن مروئے۔ دھن کہ گڑاس مچی بلو کاک تینا جالائے بھیل
 ۳۸ ٹی پٹیرہ او ہر ڈول نا مچی تے بلیرہ۔ آرا وخت آ جال مچی تے آن پڑ مریک، اوفک
 جالائے ویر آن کشیرہ او کینارہ غا کارہ، مچی تے جتا جتا کیرہ، جواننگا تے ٹوکری ٹی
 ۳۹ شاغیرہ، او خرابنگا تے مر خیرہ۔ قیامت نا دے آ ہم ہندن مروئے۔ ملائکاک کارہ،
 ۵۰ خدا نا کسر آ او شیطان نا کسر آ ہنو کاتے جتا کیرہ، او بے ایمانائے دوزخ نا خاخر ٹی
 خیرہ۔ اوڑے دافک چیانٹ کیرہ او افسوس کیرہ۔"

شرع نا معلمائے کے پُسکُننگا پیغامے مننگ نا فائدہ

۵۱ عیسیٰ اوفتے آن ہر یفے "تم وا مثالائے پوہ مسورے؟"
 اوفک جواب تسر "آؤ۔"
 ۵۲ پد آ عیسیٰ پارے "اگہ شرع نا معلماک خدا نا پُسکُننگا پیغام آ یقین تخیرہ او
 کنا شاگرد جوڑ مریرہ، اوفک ہندن مریرہ دھن کہ اسہ بندغس تینا گودام آن متکن
 او پُسکن گڑاتے بیفے۔"

ناصرتہ شار نا مخلوق نا عیسیٰ ئے مننگ آن انکار کنگ
(مرقس ۶: ۱-۶؛ لوقا ۴: ۱۶-۳۰)

آرا دخت آ عیسیٰ وا مثالے خلاص کرے، او وا جاگے اِلا، او پدی ناصرتہ
پنی آشار آپنا کہ اوڑے او چنگی ٹی رہینگاَس۔ او عبات خانہ ٹی ورس تس، او
آرا بندغاک اونا پیتاے بنگر، اوفک حیران مسر۔ اوفک اسہ پہ ایلو آن تینا بریفیر
”وا عقل مندی آ پیتاے آراکان بیل کرینے؟ وا معجزہ تا طاقے واوے ویر تسونے؟“
وا صرف اسہ وراکڑے نا ماراے، مریم لمے تہ، یعقوب، یوسف، شمعون
او یہوواہ وانا ایلمک او، او وانا کل ایڈک بندا شار ٹی رہینگہ۔ وا طاقے اووے
ویر تسونے؟“

۵۳
۵۴

بندا خاطر آن اوفک عیسیٰ ئے منقویر۔

۵۵

عیسیٰ اوفتے پارے ”بر جاگے ٹی بندغاک پغمبرے عزت ایتیرہ، ولے صرف اونا
شار نا او خاوت نا بندغاک اووے عزت تفسر۔“ عیسیٰ اوڑے بحاز معجزہ نشان
تتو، آنتے کہ وا جاگے نا مخلوق نا ایمان کمزور اسکہ۔

۵۶
۵۷
۵۸

یحییٰ نا کسفنگ

(مرقس ۶: ۱۴-۲۹؛ لوقا ۹: ۷-۹)

۱ آرا او بندا دخت ٹی ہروویس گلیل ضوبہ نا گورنر اسکہ۔ او عیسیٰ نا باروٹ بنگ،
۲ او تینا افسرا تے پارے ”وا ضرور یحییٰ اے کہ پدی زندہ مسونے۔ بندا خاطر آن اوڑتو
طاقت آرے کہ معجزہ نشان تینگ ٹی اے۔“

۱

۲

وازان مست گورنر ہروویس تینا جدماورنگا ایلم نا مسرے تینا ایلو جدماورنگا ایلمے

۳
۴

- آن، کہ پن تہ فلپس اسکہ، طلاق ترنے او برام کرے تہ۔ او بندا وخت ٹی سیکھی
 اووے منع کرے او پارے تہ "دا شریعت نامطابق افک کہ نی تینا ایلم نازائفے
 برام کیس۔" بندا خاطر آن بروڈیس تینا زائفہ نا خوش اٹ سیکھی ئے گرفتار کرے او
 ۵ جیل ٹی شاغا۔ بروڈیس نا خوش اسکہ کہ او سیکھی ئے کسے، ولے او یہودی بندے
 آن خولیسک، اتے کہ یہودیک سیکھی ئے پغمبرس چائسہ۔
 ۶ ولے بروڈیس نا سالگہ نا دے آاونازائفہ نامست نامسڑ مخلوق نامون آناچ
 ۷ کرے۔ بروڈیس اوڑان بھاز خوش مس۔ بروڈیا خاطر آن او مسڑ تو قسم گنگ او
 اقرار کرے کہ "آرا گزائے نی خواہ، امی نے ایٹیوہ۔"
 ۸ مسڑ تینا لمہ نا صلاح نامطابق پارانے "کنے داسہ سیکھی نا کاٹھے رکابی سے ٹی
 تچ، ایٹے۔"
 ۹ گورزے افسوس مس، ولے اتے کہ او مہاناتا مون آ اقرار کریس، بندا خاطر
 آن او حکم تیس "مسڑ نا خوشے پورہ کبو۔"
 ۱۰ او سیکھی نا جیل ٹی لچ خلنگا۔ سیکھی نا کاٹھ رکابی سے ٹی تچنگا او مسڑے تینگا۔
 ۱۱ مسڑ داوے تینا لمہ غادرے۔ سیکھی نا شاگرداک بسر، اونا لاشے بیفیر، او دفن کریر
 ۱۲ تہ۔ داکان پد اوفک عیسیٰ غا بنار او اوڑتو گل قصے کریر۔

عیسیٰ نا مخلوقے اِرغ تینگ نا معجزہ نشان تینگ

(مرقس ۳: ۲۲-۳۰؛ لوقا ۱۱: ۱۹-۲۰؛ یوحنا ۱: ۶-۱۴)

- ۱۳ آرا وخت آ عیسیٰ ئے سیکھی نا باروٹ معلوم مس، او اسہ کشتی سے ٹی سوار
 مس او ویرانو جاگہ سے کے راہی مس۔ مخلوقے دا خبر تما۔ بندا خاطر آن اوفک تینا
 ۱۳ شارائے یلہ کریر او پند اٹ عیسیٰ نارند اٹ بنار۔ عیسیٰ کشتی آن دڑینگا۔ آرا
 وخت آ او دا مخلوقے خنا، اووے بھاز ترس بس، او اوقتا بیمارائے جوڑ کرے۔

- ۱۵ بنداشام آعیسیٰ ناشاگرداک اوڑا بسر او پاریرتہ "خُواجر، بھاز ہرے تمانے۔
وا بندغاتے اجازت ایٹے کہ و افک رہی نا خلقاتے آکار او تینا کینگ نا بندوستے کیر،
آتتے کہ وا ویرانو جاگے اس اے۔" ○
- ۱۶ ولے عیسیٰ اوفتے پارے "بیچ ضرورت آف کہ اوفک کار۔ ثم تینٹ اوفتے
کینگ کے گڑا ایبتہو۔" ○
- ۱۷ شاگرداک جَوَاب تَسْر "نن تو صرف پیچ اِرغ او اِرا مچی او۔" ○
- ۱۸ عیسیٰ اوفتے پارے "وافتے کئے آ آبتہو۔" ○
- ۱۹ او بندغاتے حکم تیس کہ "دُغار آبنے تازی آتو لبو۔" او پیچ اِرغ او اِرا مچی تے
پیفے، آسان نا گنڈ آبرا، خُداغان دُما کرے او شکرے آوا کرے۔ او اِرغ او مچی تے
- ۲۰ ٹگر ٹگر کرے، شاگردا تے تیس، او شاگرداک مخلوق ٹی بشخ کیرتہ۔ ○ گل بندغاک گنگر
او سیر کیر۔ شاگرداک بچو کا اِرغالتے آن دوانزہ کنور مچ کیر۔ ○ وا کینگ ٹی زینہ
- ۲۱ نیازی او چُناک شامل آترہ، ولے صرف زینہ غانا تعداد تقریباً پیچ ہزار آسکے۔ ○

عیسیٰ نا دیر نازی آچرخ کننگ

(مرقس ۶: ۲۵-۵۲؛ یوحنا ۶: ۱۶-۲۱)

- ۲۲ ولدا عیسیٰ تینا دوانزہ خاصنگ شاگردا تے کشتی ٹی راہی کرے او پارے "ثم جھیل
نا ایلو کینارہ غا بمبو۔ ای پد آبرہوہ۔" او مخلوق ہم پدی اراتے آراہی کرے۔ ○
- ۲۳ مخلوق پدی اراتے آراہی کننگ آن پد، او تنیا مشے آہنا او عبادت کرے۔ نن نا
۲۳ وخت آعیسیٰ ہموڑے تنیا آسکے۔ ○ او وا وخت ٹی کشتی کینارہ غان مَر جھیل ٹی آسکے
او ویر ٹی جول خلککے، آتتے کہ تیزو توَس کشتی نامون آپلینگ ٹی آسکے۔ ○
- ۲۵ سحر نا وخت آعیسیٰ ویر نازی آچرخ کیرتہ تینا شاگردا تے آبس۔ ○ آرا وخت
۲۶ آشاگرداک اووے ویر نازی آچرخ کننگ آخنار، اوفک خولیسر۔ اوفک خولیس

- آن لڑار، پاریر "وا دتس اے"۔
- ۲۷ ولے عیسیٰ ہمو وخت آ او فتنے پارے "ہمت کبو، خولینپو۔ والی اٹ۔"۔
- ۲۸ ولدا پطرس پارے "خواج، اگہ والی اُس، نی کنے اجازت ایقے۔ ای ہم ویر نازی آنے آ بریو۔"۔
- ۲۹ عیسیٰ اووے پارے "ہ۔"
- ہندا خاطر آن پطرس کشتی آن وڑینگا، او ویر نازی آ عیسیٰ نا گنڈ آ راہی
- ۳۰ مس۔ ولے آرا وخت آ او سوچا کہ "تو تیز اے"، او خولیس او ویر ٹی ڈیڈینگ آ لگا۔ او چیانٹ خلک، پارے "خواج، کنے پچائف۔"۔
- ۳۱ اسہ وار تو عیسیٰ اوڈا بس، اووے ویر آن کشا او پارے تہ "نا ایمان اخس کمزور اے۔ نی آنتے کنازی آ یقین تھویس؟"۔
- ۳۲ اوفک ہرتوما کشتی ٹی سوار مسر او تیزنگا تو سلیس۔ ولدا اونا شاگرداک
- ۳۳ عیسیٰ نے سجدہ کریر او پاریر "نی یقیناً خدا نا مار اُس۔"۔

عیسیٰ نا گنیسرت علاقہ نا بیمار اتھے جوڑ کنگ

(مرقس ۶: ۵۳-۵۶)

- ۳۳ اوفک جھیل نا ایلو کنارہ نا گنیسرت پنی آ علاقہ غار سینگار۔ وا علاقہ نا بھازنگا
- ۳۵ ہندغاک عیسیٰ نے ورسٹ کریر۔ ہندا خاطر آن اوفک پورہ علاقہ نا بیمارنگا ہندغاتے آ ہندغ راہی کریر او عیسیٰ غا میسر۔ اوفک عیسیٰ نے منت کریر پاریر "واقے صرف
- ۳۶ تینا کوئے وڈ خلنگ کے اے"، او آرا بیماراک کہ عیسیٰ نے وڈ خلگر، اوفک جوڑ مسر۔

بندغاتا تینا جوڑ کرو کا شریعت

(مرقس ۷: ۱۳)

- ۱ **ہ** ولد اگراس فریسی فرقہ نا بندغاک او شرع نا معلماک یروشلم شار آن عیسیٰ غا
- ۲ بسر او بریفیر ○ "نا شاگرداک ایرغ کنگ آن مست تینا ڈوتے ننا رواج نا مطابق
- ۳ سلپسہ۔ دا ننا باوہ پیرہ غاتا حکم نا خلاف اے۔ اوفک اتے ڈهن کیرہ؟ ○
- ۴ عیسیٰ اوفتے آن بریفے "نم اتے خدا نا حکماتے منپیرے، تینا جوڑ کرو کا شریعت
- ۵ آچلینگیرے؟ ○ خدا نا حکم اے "تینا باوہ او لم نا عزتے کبو"، او "اگ کس تینا لم
- ۶ باوہ بے بدرد پانک، او ضرور کسفنگ" ○ ولے نم تینا شریعت نا مطابق پارے "اگ
- ۷ کسے تو اگراس آرے، تو او تینا لم باوہ ناندتے کنگ کیک، ولے پائے کہ "واگراک
- ۸ خدا نا او"، ○ بندا خاطر آن ضروری آف کہ تینا لم باوہ ناندتے کہ "۔ او دا طریقہ آٹ
- ۹ نم خدا نا حکماتے منپیرے او تینا جوڑ کرو کا شریعت آچلینگیرے۔ ○ نم منافقاک،
- ۱۰ پیغمبر یسعیہ کہ آرا پیشن گوئی نے شما بازوٹ کریس، او صبح اے۔ او پاریس ○
- ۱۱ خدا پانک "وا بندغاک زبان آٹ تو کنا صفتے کیرہ،
- ۱۲ ولے اُستاتے ٹی مؤن او، او کنا کسر آن بھاز مر او۔ ○
- ۱۳ کنے عبات کنگ نا دافتے بیچ فایرہ آفک،
- ۱۴ اتے کہ دافک تینا جوڑ کرو کا شریعتے مخلوقے خوانفیرہ
- ۱۵ او پارہ "وا خدا نا شریعت اے"۔ ○

بیتاک کہ بندغے ناپاک کیرہ

(مرقس < ۱۲-۲۳)

- ۱۱ ولدا عیسیٰ مخلوقے توار کرے او پارے ”کنا بیتاتے بمبو، او پوه بمبو۔ آرا وخت
آ کس گڑاسے گنیک، وا گڑا اووے ناپاک کپک۔ بلکہ اگہ او خرابو بیتاتے پانک،
تو واپتاک اووے ناپاک جوڑ کیرہ۔“
- ۱۲ ولدا عیسیٰ نا ووازوه خاصنگا شاگرواک اوڑا بسر او پاریر ”آرا بیتاتے نی فریسی
فرق نا بندغاتے پارینس، واپتاتا وجرغان اوفک نے آن ناراض مسونو۔“
- ۱۳ عیسیٰ اوفتے پارے ”وہنگا بندغاک، کہ باوه خدانا شریعت ٹی روددل کیرہ،
۱۴ اوفک ہمیشہ نازندگی ئے حاصل کپسہ۔ وافتا باروٹ پیریشان مقبو۔ وافک کوراتے
آن بار او، او کور کور ناندتے کنگ کپک۔ اگہ اوفک ہندن کوشتے کیرہ، تو
ہرتوماک کڈسے ٹی تمیرہ۔“
- ۱۵ بطرس پارے ”وا بیتاتا معنی ئے ننے پا۔“
- ۱۶ ولے عیسیٰ اوفتے پارے ”ثما علم ایلو بندغاتا علم آن واسکان زیاست متھے؟
۱۷ ثم کنا بیتاتے پوه مقیرے؟ آرا وخت آ بندغ گڑاس با ٹی شانگ، او با آن پڈ
۱۸ ٹی کاپک، ولدا اونا پڈ آن پیش تک۔ ولے آرا بیتاتے بندغ پانک، وافک اونا
۱۹ اُست آن بریرہ، او ہندا خرابنگا بیتاک بندغے ناپاک جوڑ کیرہ۔ اگہ بندغ اُست ٹی
شیطانی وُہیت سوچ کیک، تو او کسفاک، زنا کیک، وری کیک، دروغ تزیک، خدا
۲۰ نا باروٹ بے عزتی وُہیت پانک، او ایلو فتنے آ دروغ اٹ الزام تک۔ وا گڑاک او
کہ بندغے ناپاک جوڑ کیرہ۔ ولے بغیر سلنگ اٹ اِرغ کنگ، وُهن کہ اوفک ئے
پارہ ”ناپاک او“، و اُہیت بندغے ناپاک کپک۔“

ایلو قوم والا نیازی نا عیسیٰ نازی آ ایمان تیخنگ

(مرقس < ۲۲-۳۰)

- ۲۱ عیسیٰ وا جاگه غان رابی مس، او صور او صیدا شاراتا علاقہ بنا۔ ○ اسہ کتعیانی و
 ۲۲ نیازی مس، کہ او وا علاقہ ٹی رہینگا کہ، عیسیٰ غابس او چیانٹ خلیسہ پارے "اے خواجہ،
 وادو نا اولیاو، کنے آ رحم کر۔ کنا مسرٹی جن آرے، او بحاز عزاب ٹی اے۔" ○
 ۲۳ ولے عیسیٰ اوڑ تو بچ بیت کتو۔ شاگرواک عیسیٰ غابسر او منت کریسہ پارہ "وا
 نیازی ننا رنداٹ بنگ ٹی اے او شور کنگ ٹی اے۔ واوے ننے آن مر کر۔" ○
 ۲۴ عیسیٰ پارے "ای واسہ بہووی تا ہمو بندغاتے کے رابی تیڈگاٹ کہ اوفک خدا
 ناکسر آن برسیڈگانو، وھن کہ میٹس گم مرے۔" ○
 ۲۵ بندا وخت ٹی نیازی بس او عیسیٰ نانتے آتما۔ او پارے "خواجہ، کنا
 مدتے کر۔" ○
 ۲۶ عیسیٰ پارے "ای بہووی تا مدت کے بسوٹ۔ وا بیت جوان اُفک کہ ای
 ایلو قوم والاتا مدتے کیو۔ وا وھن اے کہ چناتا ارغاتے کچکاتے آخیس۔" ○
 ۲۷ نیازی پارے "نا بیت صبح اے۔ ولے کچکاک ہمو ارغاتے کئیرہ، ارافک کہ
 خواجہ غان بچیرہ۔" ○
 ۲۸ بندا خاطر آن عیسیٰ اووے پارے "نا ایمان بحاز بسونے۔ آرا گڑا کہ نی خواسہ،
 اونے کے مریک۔"
 او بندا وخت ٹی نیازی نا مسر جوڑ مس۔ ○

عیسیٰ نا بہازنگا بندغاترے شِفا تِننگ

- ۲۹ عیسیٰ واکان راہی مس او گلیل جھیل نا رہی ربی ات بناکہ، او اسر مشے نا
 ۳۰ زی آ لگا او توس۔ او اسر بھلو مخلوقس اوڑا بس۔ او فک تین تو اوار لنگ، کور،
 معزور، گنگ او ایلو بہازنگا بیہارتے میسوئر۔ او فک واقفے عیسیٰ نا ت تا رہی آ
 ۳۱ ٹولیفیر، او عیسیٰ او ففے شِفا تیس۔ او آرا وخت آ بندغاک گنگاتے بیت کنگ آ،
 کوراتے خنگ آ، او معزور او لنگاتے چرخ کنگ آخار، او فک بہاز حیران مسر۔
 او فک خدا نا صفقے کریر۔

عیسیٰ نا چار ہزار آن زیاست بندغاترے اِرغ کِنفنگ

(مرقس ۸: ۱-۱۰)

- ۳۲ عیسیٰ تینا ووازوه خاصنگا شاگرداتے توار کرے او پارے "کنے وا بندغاتے آ
 ترس بنگ ٹی اے، اتتے کہ واک مسر وے آن کن تو اوار او، او بیچ گنتتو۔ او
 کنا خوش افک کہ ای واقفے بینگن راہی کیو۔ واک شاہد کسر ٹی لنگڑی آن تمیر،
 بے ہوش مریر۔"
 ۳۳ شاگرداک اوڑان بریفیر "نن وا ریگستان ٹی آراکان وا بھلا مخلوق کے گنوی و
 گڑا اتین او واقفے اتین؟"
 ۳۴ عیسیٰ او ففے آن بریفے "نم تو اخس اِرغ او؟"
 او فک جواب تسر "نن تو ہفت اِرغ او گراس چنکو مچی او۔"
 ۳۵ عیسیٰ مخلوقے حکم تیس کہ "ڈغار آ تولبو۔"
 ۳۶ ودا او ہفت اِرغ او مچی تے بیفے، خداغان وعا کرے او شکرے اوا کرے، واقفے

۳۷ ٹڈ ٹڈ کرے او شاگردا تے تس، او شاگرداک وافتے مخلوقے تسر۔ ○ وافک کل گنگر،
 ۳۸ سیر کریر۔ پد آشاگرداک بچوکا اِرغالتے آن هفت نوکری پُر کریر۔ ○ دا گینگ ٹی زینہ
 نیازی او چنک شامل آنرہ، ولے صرف بموڑے زینہ غاتا تعدا و چار ہزار اسکہ۔ ○
 ۳۹ ولد اعیسی مخلوقے اراتے آرابی کرے، تینا شاگردا تے تو اوار کشتی ٹی ٹوس،
 او ملدن پنی آ علاقہ غا بننا۔ ○

فریسی او صدوقی فرقہ نا بندغاتا
 عیسیٰ اے پاننگ ”ننے معجزہ نشان ایتے“
 (مرقس ۸: ۱۱-۱۳؛ لوقا ۱۲: ۵۴-۵۶)

۱ **باب** گراس فریسی فرقہ او صدوقی فرقہ نا بندغاک عیسیٰ غا بسر کہ اووے آزمانفیر۔
 بندا خاطر آن اوفک عیسیٰ اے پاریر ”ننے معجزہ س نشان ایتے، تاکہ ساتھے کہ خدا
 نے رابی کرینے۔“ ○
 ۲ ولے عیسیٰ اوفتے پارے ”آرا وخت آدے نک ایتک او تو منفک، تم پارے
 ۳ ”اینو نا موسم جوان مریک“، او موسم جوان مریک۔ ○ آرا وخت آنمبی چلینگ،
 تم پارے ”پر مریک“، او پر مریک۔ تم تو اٹ موسم نا باروٹ پیشن گوئی کیرے،
 ۴ ولے تم اینو پگ نا نشاناتا باروٹ غور کیرے۔ ○ دا دور نا بندغاک آخس بے ایمان
 او، شیطانی و سوچ تخیرہ۔ تم کنے پاریرے ”معجزہ نشان ایتے“۔ نہ۔ وھن کہ پغمبر
 یونس مسہ وے بھلاچی نا پڈٹی گدریفے، ای مسہ وے کے کہوکا مریوہ، خدا اٹھے
 پین معجزہ نشان تفک۔“
 او بندا بیتا تے کرے او بننا۔ ○

عیسیٰ نا تینا شاگرداترے فریسی او صدوق
فرقہ نا بندغاتا خمیر نا باروٹ پاننگ

(مرقس ۸:۱۲-۲۱)

- ۵ آرا وخت آ عیسیٰ او اونا شاگردواک جھیل نا ایلو کنارہ غا وڑینگار، شاگردواک
۶ اِرغاتے گیرام کریسر۔ ○ عیسیٰ اوفتے پارے "خیال تجبو، فریسی او صدوقی فرقہ نا
بندغاتا خمیر نا خلاف مچ بیو۔" ○
- ۷ اوفک تین پہ تین تو بیت کریسر پاریر "عیسیٰ ننے وایتے پارے آتے کہ نن
تین تو اِرغ میفتن۔" ○
- ۸ عیسیٰ اوفتا بیتاتے پوه مس او اوفتے پارے "نم آتے تین پہ تین اِرغاتا باروٹ
۹ بیت کنگ ٹی اُرے؟ نھا ایمان کمزور اے۔ ○ ای پنج ہزار آن زیاست بندغاتے
۱۰ اِرغ تسٹ، او کنگ آن پد آخس کٹور بچار؟ ○ او یات کبو، کہ ای هفت اِرغ
۱۱ اٹ چار ہزار نرینہ غاتے اِرغ تسٹ، او کنگ آن پد آخس ٹوکری بچار؟ ○ نم آتے
پوه تئورے کہ ای اِرغاتا باروٹ بیت کنگ ٹی اُفٹ۔ نم فریسی او صدوقی فرقہ
نا بندغاتا خمیر نا خلاف مچ بیو۔" ○
- ۱۲ واسہ شاگردواک پوه مسر کہ عیسیٰ اوفتے نت نا خمیر نا باروٹ خبروار کنگ ٹی
آلویک، بلکہ اوفتے فریسی فرقہ او صدوقی فرقہ نا بندغاتا تینا شریعت نا خوافنگ نا
باروٹ پوه کنگ ٹی آسکہ۔ ○

پطرس نا پاننگ کہ ”عیسیٰ خُدا نا مقرر کرو کا اے“
(مرقس ۸: ۲۷-۳۰؛ لوقا ۹: ۱۸-۲۲)

۱۳ ولدای عیسیٰ قیصریہ فلیپی پنی آشار نا خُوک آرسینگا۔ او تینا شاگروا تے آن بریفے
”مخلوق کنا آدم نا اولیاو منگ نا باروٹ أنت پانگ، کہ ای ویر اٹ؟“
۱۴ اوفک جواب تسر ”گراس پارہ کہ نی سخی، گراس پارہ ایلاس، گراس پارہ
بریمیاہ، او گراس پارہ پین پغمبر سے اُس۔“
۱۵ عیسیٰ اوفتے آن بریفے ”نم أنت پارے کہ ای ویر اٹ؟“
۱۶ پطرس جواب تس پارے ”نی خُدا نا مقرر کرو کا او خُدا نا مار اُس۔“
۱۷ عیسیٰ پارے ”پطرس، یوحنا نا مار، نازی آخُدا نا رحمتاک مریر، أنتے کہ وا
بیت نا او ایلو بندغاتا افک، بلکہ کنا باوہ خُدا دا بیتے کنگ نا علمے نے تسونے۔“
۱۸ پطرس، ناپن نا معنی ”بٹ“ اے۔ بندا خاطر آن ای نے پاوہ، دهن کہ اسہ بٹسے نا
زی آرا نا بنیاو سخت مریک، بندن نی کنازی آایمان تجوکاتا ربنا او بنیاو مروس۔
۱۹ او کنازی آایمان تجوکاتا طاقت ہمیشہ شیطان نا طاقت آن بزز مریک۔“ ای نے
طاقت ایٹیوہ کہ نی مخلوقے پاسہ آرا کاریتے کنگ آن خُدا خوش مریک۔ او نی خُدا
نا پُسننگ پیغامے دنیا نا بندغاتے آرسیفیسہ۔“
۲۰ پد آعیسیٰ تینا شاگروا تے حکم تس کہ ”کسے پاپو کہ ای خُدا نا مقرر کرو کا اٹ۔“

عیسیٰ نا شاگردا تے تینا مصیبت او کسفنگ نا باروٹ پاننگ
(مرقس ۸: ۳۱-۳۹؛ لوقا ۹: ۲۳-۲۷)

۲۱ او بندا وخت ٹی عیسیٰ تینا ووازوه خاصنگا شاگروا تے تو تینا باروٹ بیت کریسہ

پارے "ای ضرور یروشلم شار آ کاوہ او اوڑے یتوودی تا پیرنگاک، بھلا اہلک او شرع نا معلک کنے منپسہ، کنے آ مصیبت بریک۔ ای کسفنگیوہ، ولے مسہ دے آن پد پدی زندہ مربوہ۔" ○

۲۲ پطرس عیسیٰ نے اسہ گنڈے آوڑے، اووے پارے "خواج، نازی آ خدا نا رحمتک مریر، او نے آ بیچ مصیبت بف۔" ○

۲۳ عیسیٰ تینا مونے پطرس نا گنڈ آبرسا، اووے پارے "کنے آن مر مہ، شیطان۔ نی کنا کسر نا خل اُس، اتتے کہ آرا بیتاے نی کریس، وا خدا نا گنڈ آن افس، بلکہ بندرغ نا گنڈ آن او۔" ○

۲۴ پد آ عیسیٰ تینا شاگرداے پارے "اگہ کس نا خوش آرے کہ کن تو برے، او تینا باروٹ سوچ خلپ، او کینگ آن خولپ، او بر دے کنا خاطر آن صلیب آ تفنگ کے تیار مرے ○ اتتے کہ آرا بندرغ وا دنیا ٹی تینا زندگی نے دوست تورک، او مون نا دنیا ٹی خدا نا سزاغان بچنگ کپک، ولے آرا بندرغ کنا خاطر آن تینا مالے او جانے قربان کیک، او وا دنیا ٹی او مون نا دنیا ٹی خوشی حاصل کیک ○ اگہ کس وا دنیا ٹی بھزار مال مڈی تے مچ کے ولے تینے خدا نا سزاغان بچاؤنگ کپ، تو وا زندگی نا بیچ فائدہ آف، اتتے کہ ڈھنوبچو گراس آف کہ اووے ایے او ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کے ○ ای، آوم نا اولیوا، تینا باوہ خدا نا طاقت آٹ او ملاکاتے تو پدی مربوہ، او بر بندرغے ای او نا کاریم نا مطابق بدلہ ایتوہ ○ ای ٹے یقین ایتوہ کہ ٹے آن گراس بندرغ ہمو وخت اسکان کسپسہ کہ اوفک کنا کسفنگ او پدی زندہ منگ او کنا پسکنگا پیغامے تالان خنتو۔" ○

عیسیٰ نا موسیٰ او ایلیاس تو بیت کنگ
(مرقس ۹:۲-۱۳؛ لوقا ۹:۲۸-۳۶)

- ۱ **ب** و ایما تا کنگ ناشش وے آن پد عیسیٰ پطرس او ارا ایلم، یوحنا او یعقوبے،
 ۲ تین تو بیغے، او اوفک مشے نازی آپنار۔ مَش نازی آشاگرواک عیسیٰ نے بزرگ
 ۳ ٹی انرہ کہ اسے وار تو اونا مون وے آن بار روشنائی تینگ لگا، اونا پنچاک پیون برف
 ۴ آن بار مسر۔ او بمو وخت آشاگرواک موسیٰ او ایلیاس عیسیٰ تو بیت کنگ آ
 ۵ خنار۔ پطرس عیسیٰ نے پارے ”خواجه، وا اخس جوان اے کہ نن بند اڑیک اُن۔
 ۶ اگ نا خوش اے، ای واڑے مسہ گدان جوڑ کیوہ، اسٹس نے کے، اسٹس موسیٰ
 ۷ کے، اسٹس ایلیاس کے۔“
 ۸ ارا وخت آ او بیت کنگ ٹی اسکہ اسے روشنائی تروکو جمرس بس او جمر آن
 ۹ توارس بس او پارے ”وا کنا مار اے کہ ای اوڑان بھاز خوش اٹ۔ اونا بیتاے
 ۱۰ منہو۔“
 ۱۱ ارا وخت آشاگرواک و توارے بنگر، اوفک بھاز خولیسر او سجدہ کرے، تینا
 ۱۲ پیشانی تے ڈغار آتجار۔ عیسیٰ اوفتارہی آ بس، اوفتے وڈ خلک، پارے ”بش
 ۱۳ بو، خولیتو۔“
 ۱۴ اوفک سجدہ غان بش مسر او عیسیٰ نے سلوک خنار، پین بیچ خنتویر۔ ارا
 ۱۵ وخت آ اوفک مَش آن وڑینگ ٹی انرہ عیسیٰ اوفتے حکم تِس ”بمو وخت اسکان
 ۱۶ کے تینا وے ٹی تیغ نا باروٹ پاپیرے کہ ای، اوم نا اولیاد، کسفنگٹٹ او پدی
 ۱۷ زندہ متٹ۔“
 ۱۸ ولدا شاگرواک عیسیٰ غان بریفیر ”شرع نا معلماک اتے پارہ کہ اول پنمبر ایلیاس
 ۱۹ پدی بروئی اے؟“

- ۱۱ عیسیٰ اوفتے پارے "الیاس ضرور اولیکو وار پدی بریک، او ہر گڑائے تیار
 ۱۲ یک۔ وے ای ٹھے پاوہ کہ پغمبر الیاس پدی بسوس وے مخلوق اووے ورسٹ
 کتویر۔ اوفک تینا خوش نا مطابق اووے مصیبت تسر۔ او ہندن آوم نا اولیاد یعنی
 کن تو ہم مریک۔"
 ۱۳ واسہ شاگرداک پوہ مسر کہ عیسیٰ تھی نا باروٹ بیت کنگ ٹی اسکہ۔

عیسیٰ نا مارے آن جن کسنگ

(مرقس ۹:۱۲-۲۹؛ لوقا ۹:۳۷-۴۳)

- ۱۴ آرا وخت آ اوفک پدی مخلوق آتسر، اسہ بند غس عیسیٰ غا بس، گوڈ خلک،
 ۱۵ اووے پارے "خواجہ، کنا مار آتس گن۔ اووے مرگی اے او بھاز عزاب ٹی اے۔
 ۱۶ او اکثر خاخر یا ویر ٹی تمک۔ ای اووے نا شاگرداے آ بیٹ، وے واک اووے
 جوڑ کنگ کتویر۔"
 ۱۷ عیسیٰ اووے او اوڑے موجود مخلوقے پارے "تم آخس بے ایمان او غلط بندرغ
 اے۔ کئے ٹھے آفسوس مس کہ تم کئے آیقین تخنگ ٹی آقیرے۔ کنا خوش اے
 کہ ای ٹھے آن زو کاو۔ مارے واڑے کئے آتہ۔"
 ۱۸ عیسیٰ جے پیش تمنگ نا حکمے تس۔ جن مار آن پیش تما، او اسہ وار تو مار جوڑ
 ۱۹ مس۔ ودا عیسیٰ نا ووانزوہ خاصنگ شاگرداک تینائی ٹی عیسیٰ غا بسر او اوڑان ہر بفر
 "ن آتے جناتے کسنگ کپتہ؟"
 ۲۰ عیسیٰ اوفتے پارے "تم دا ورجان کسنگ کپیرے کہ ثما ایمان بستے۔ ای ٹھے
 یقین ایتوہ، اگ ثما آستے ٹی آوز ناچ نا خاص آ ہم ایمان اے، تم دا مشے
 پانگ کیرے "داکان اینگ بن"، او ثما حکمے منک۔ تم ہر گڑائے کنگ کیرے۔
 ۲۱ [وے صرف کنازی آ ایمان تخنگ، روچہ تخنگ او عبادت کنگ اٹ تم وھنگا

کارہمتے کنگ کیرے۔]“○

عیسیٰ نا ولدا تینا کسفنگ نا باروٹ پاننگ

(مرقس ۹: ۳۰-۳۲؛ لوقا ۹: ۲۳-۲۵)

۲۲ ارا وخت آعیسیٰ تینا ووازوه خاصنگا شاگروا تے تو اوار گلیل صوبہ ٹی اسمک، تو عیسیٰ
۲۳ اوفتے پارے ”ای، اوم نا اولیاو، وشمنا تا ووتی تینگلیوہ۔○ اوفک کنے کسفیہ، ولے
مسر ولے آن پد ای پدی زندہ مریوہ۔“
شاگرواک بھاز گلیں مسر۔○

عیسیٰ نا بھلا عبادت خانہ کے محصول تینگ

۲۳ ارا وخت آعیسیٰ او اونا شاگرواک کفرنحوم شار آسر مسر، بھلا عبادت خانہ
کے محصول مچ کردکا بندغاک پطرس آسرا او بریفیر ”نی او نا خواجہ بھلا عبادت
خانہ کے محصول ایتیرے؟“○
پطرس اوفتے پارے ”یقیناً ایتینہ۔“

۲۵ ارا وخت آپطرس پدی ارا ٹی بنا، عیسیٰ اوڑان بریفی ”پطرس، نا خیال انت
اے؟ نلکاتے کٹوکا باوشاہ تے ویر محصول ایتک؟ شار نا بندغاک یا پرویسیک؟“○
پطرس جواب تس ”پرویسیک ایتیرہ۔“

۲۶ عیسیٰ پارے ”نی راست ناسیتے کریس۔ وانا معنی اے کہ شار نا بندغاک محصول
۲۷ تقسہ۔○ کن کے ضروری آف کہ ای محصول ایتو، ولے نن وا محصول مچ کردکاتے
تینا باروٹ پریشان کپنہ۔ بندا خاطر آن نی جھیل آبنگ او گنڈی لے خل۔ اولیکو
مچی کہ نا گنڈی ٹی پاسنگ، اونا با ٹی چاندی نا روپٹی س مروے۔ اووے بیف۔ وا

کنا او نا محصول کے کافی اے۔ واپاندی نازوپئی ئے ننا محصول کے او اکرک۔" ○

دنا عزت بُرُز اے

(مرقس ۹:۳۳-۳۷؛ لوقا ۹:۲۶-۲۸)

۱ **ب** بندا وخت آشاگرواک عیسیٰ غا بسر او بریفیر "نازی آایمان تجوکاتا نیام
۲ ئی ونا عزت بُرُز اے؟" ○

۳ عیسیٰ اوفتا جَوَابے تینگ کے اسم چنئاسے توار کرے، اوفتا مون آسلفے، ○ او
۴ اوفتے پارے "ایمان تجوکاتا نیام ئی بمو بندغ کہ تیغے چنغانن بار کم عزت والا چانگ،
۵ اونا عزت بُرُز آمریک۔ ثم بمو وخت اسکان خدا تو اوار جنت ئی ریننگ کیرے،
او گے کس کنا خاطر آن واپنئے عزت ایتک، ○ او کئے عزت ایتک۔" ○

عیسیٰ نا ایمان آن برُسینگو کاترے سِزا نا باروٹ پاننگ

(مرقس ۹:۲۲-۲۸؛ لوقا ۱۷:۱-۳)

۶ "اگ اسم بے ایمانو بندغس کنازی آایمان تجوکا بندغے ایمان آن برُسیفنگ نا
کوشتے کیک، مون نا وُنیائِی وانا سزا سخت اے۔ ولے اوڑکے وا وُنیائِی وازا جَوان
۷ اے کہ اونا لُح ئی نسل تَفنگے او سمندر ناتہر ئی پُنگے ○ وا وُنیائِی بمو بندغاک اخس
بد قسمت او کہ اوفک پُسننگا ایمان واللتے ایمان آن برُسیفنگ نا کوشتے کیرہ۔
دھنگا بندغاک ہمیشہ بندن کوشتے کیرہ ○

۸ "اگ ئمے آن کس نا وُو یا تنس گناہ کیک، اووے گُڑے، بٹے۔ وا اوڑکے
جَوان اے کہ او بغیر نت یا وُو آٹ جنت ئی پیبے۔ اگ نت او وُوک مریرہ، ولے

۹ دوزخ نا خاخر ٹی خسنگے، گڑا وا زندگی نا بیچ فایده افک۔ او اونا خن گناہ س کیک، اووے کشے، بیٹے۔ وا اوڑکے جووان اے کہ بغیر خن آن جنت ٹی کائے۔ اگہ بڑتوما خنک مریر او او دوزخ نا خاخر ٹی خسنگے، تو وا زندگی نا بیچ فایده افک۔

عیسیٰ نا گوہنگو کا میل نا مثال تینگ

(لوقا ۱۵: ۳-۷)

۱۰ ”خیال تجبو، کنازی آ ایمان تجو کا سنگتاتے آن کسے کم عزت والا سوچ کپہو۔
 ۱۱ ای ٹھے پاوہ، او فتا حفاظت کرو کا ملائکاک ہر وخت جنت ٹی کنا باوہ خدا نا مون آ
 ۱۲ مریرہ۔ [ای، آم نا اولیاو، وا خاطر آن وا دنیا ٹی بسوٹ کہ ای گناہ گارنگا بندغاتے
 ۱۳ پٹیو، او فتنے نجات ایٹیو۔] او اگہ ٹھے آن اسہ بندغے تو صد میل او، اوڑان آسٹس
 ۱۴ گوہنگک، ٹھا خیال ٹی او انت کیک؟ او نوو او نوئے بئے کینگ کے مش آ ایک او
 ۱۵ گوہنگو کائے پنگ کے کائک۔ او ای ٹھے یقین ایٹیوہ، آرا وخت آ او گوہنگو کا میٹے
 ۱۶ خنیک، او بھاز خوش مریک او سوچ کیک ”وا گوہنگو کا میل نا خوشی ایلو نوو او نو
 ۱۷ آن بھاز زیاست اے۔“ او ہندن جنت ٹی ٹھا باوہ خدا نا خوش اف کہ کنازی
 آ ایمان تجو کا ایمان آن بڑسینگے۔

۱۸ ”اگہ نا خلاف کنازی آ ایمان تجو کا سنگتس گناہ کیک، بنگ او اووے وا گناہ
 ۱۹ نا باروٹ پا۔ ولے وا بیتاتے اوڑتو تنیائی ٹی کرک۔ اگہ او نا بیتاتے بنگ او مینگ،
 ۲۰ تو وانے کے بھاز خوشی نا بیتس اے۔ او اگہ او نا بیتاتے بنگ ولے مینگ، تین
 ۲۱ تو اوار ایمان تجو کا سنگتاتے آن اڑٹ پین وڑک تاکہ مقدسنگ کتاب نا مطابق آرا
 ۲۲ اڑاماک ثابت مریرہ او فتنے کے گواہ مریر، وھن کہ تورات ٹی لکھوک اے۔ او اگہ
 ۲۳ او ٹھا بیتاتے مینگ، تو او نا وا بیتاتے کل کنازی آ ایمان تجو کا سنگتاتے پاہو۔ اگہ او
 ۲۴ ولدا ہم وا بندغاتا بیتاتے مینگ، اوڑتو سنگتس کپہو وھن کہ ایلو بے ایمان او محضول

- ۱۸ نچ کر دکاتے تو سنگتی کپیرے۔
 ۱۸ ”او ای گُٹے نما پاوہ، خُدا نا ارا حکماک جنت آتو لوکا بند غاتے کے منع او ارا حکماتا
 ۱۹ اجازت آرے، وا حکماتے تُم دُغار نا مخلوق آر سیفیرے۔ او ای تُمے اسے پین بیتس
 ۲۰ ہم پاوہ، کہ اگ تُمے آن اِرٹس اوار خُداغان دُعا کیرہ او فیصلہ نا باروٹ سوچ کیرہ، تو
 کنا باوہ خُدا تُم کے وا فیصلہ کیک، اتے کہ اگ اِرٹ یا واژان زیاست ایسان
 تَخو کاک اوار دُعا کیرہ، ای اوفتے تو وا دُعا ٹی شامل مریوہ۔“

عیسیٰ نا خُواِنِفَنگ ”ایلوفتا گُناہ تے ہمیشہ معاف کَبو“

- ۲۱ ولد اپطرس عیسیٰ غا بس او اوژان ہرینے ”خواجه، اگ کنا مزہبی و ایلئس کنا خلاف
 گُناہ کریسہ کایک، نا خیال ٹی اگ ای اووے ہفت وار معاف کیو، وا کافی اے؟“
 ۲۲ عیسیٰ اووے پارے ”نہ۔ ہفت وار آخا۔ بلکہ ہمیشہ اووے معاف کرک،
 ۲۳ اتے کہ خُدا ہر دخت تُم گُناہ تے معاف کیک۔“
 عیسیٰ مثال تریسہ پارے ”اسے بادشاہ س اسکہ، او سوچ کرے“ ای تینا نوکراتے
 ۲۳ آن حساب کتابے آلیوہ۔“ او حساب کتابے شروع کریس کہ اسے بند غس اتینگا، کہ
 ۲۵ اونازی آ کر دوتا روپی قرض اسکہ۔ نوکر تو داخہ پیسہ آلیو کہ تینا قرضے پدی ایقے۔
 بندا خاطر آن بادشاہ حکم تَس کہ ”وا بندرغ، وانا زائفہ او وانا چنک سودا کنگیر، او
 مے جوڑ کنگیر، او ایلو مال مدیک ہم سودا کنگیر، تاکہ گراس پیسہ تو وصول مریہ۔“
 ۲۶ نوکر بادشاہ نانت تے آتہ او منت کریسہ پارے ”خواجه، کنے آر حم کرک۔ ای نا
 ۲۷ پیسہ غاتے ایتنگ نا کوشنتے کیوہ۔“ بادشاہ نے اوڑکے رحم بس۔ بندا خاطر آن او
 نوکر نا گُل قرضاتے معاف کرے، او یلہ کرے تہ۔
 ۲۸ ”ولدا بندا نوکر کسر ٹی ہنا کہ او تینا نوکر و سنگتس خنا۔ وا بندرغ نوکر آن گراس
 روپی قرض بلکوس۔ نوکر تینا سنگت نا گٹ ٹی ہلک، او چکیسہ پارے تہ ”آرا

۲۹ پیسہ غاتے نی کئے آن بلکونس، پدی ایٹے تا۔ ۰ نوکر سنگت دانانتے آتما او
 ۳۰ منت کریسہ پارے ۰ کئے آرحم کرک۔ ای نا پیسہ غاتے اینگ نا کوشتے کیوہ۔ ۰
 ۳۱ ولے او دا بیتاے متیو، تینا سنگتے سمو وخت اسکان جیل ٹی تجا کہ پیسہ غاتے پدی
 ۳۲ تیتھے۔ ۰ آرا وخت آیلو نوکراک دا قصے بنگر، اوفک دا بیت نا باروٹ پریشان
 ۳۳ مسر، پدی بادشاہ غا بنار۔ اوفک اوڑ توکل قصے کریر۔ ۰ بند خاطر آن بادشاہ اولیکو
 ۳۴ نوکرے پدی توار کرے او پارے ۰ نی بد نیتو نوکرے اس۔ ای تینا گل قرضاتے
 ۳۵ نے آمعاف کریت، اتھے کہ نی کئے آن معافی خواہیس۔ ۰ نی ہم تینا سنگت نوکر
 ۳۶ آرحم کروس، اتھے کہ ای نازی آرحم کریسٹ۔ ۰ بادشاہ بھاز ناراض مس،
 ۳۷ او نوکرے ہزا کے جیل آراہی کرے۔ او ہمیشہ جیل ٹی ہزا کے تھنکا، اتھے کہ
 پیسہ غاتے اوا کنگ کتویک۔ ۰
 عیسیٰ دا مثال نا معنی نے کریسہ پارے ۰ او بندن کنا باوہ خدائے ہم ہمیشہ نا
 ہزا ایٹک اگہ تم اُست نا حُب اٹ ایلو فتا گناہ تے معاف کیرے۔ ۰

عیسیٰ نا طلاق نا باروٹ خوانینگ

(مرقس ۱۰: ۱-۱۲)

۱ **۱۹** آرا وخت آعیسیٰ دا بیتاے خلاص کرے، او گلیل صوبہ غان راہی مس او
 ۲ دریاب اردن نا ایلو گند آیبھوویہ علاقہ غا بنا۔ ۰ اسہ بھلو مخلوقس اونارند اٹ اسکہ۔
 عیسیٰ ہموڑے اوفتے آن بیمارنگا بند غاتے جوڑ کرے۔ ۰
 ۳ گراس فریسی فرقہ نا بند غاک عیسیٰ غا بسر او اوڑے آرمائش کنگ کے اوڑان
 ہریفیر ۰ نا خیال ٹی تنا شریعت نا مطابق بند غ تینا زائفے ہر وجہ غان طلاق تینگ
 چانک؟ ۰
 عیسیٰ اوفتے پارے ۰ تم تورات ٹی خوانانورے کہ ۰ خدا شروع آن انسانے زینہ

- ۵ او نیازی نا شکل اٹ جوڑ کرینے۔ "؟" ○ بندا خاطر آن خُدا تورات ٹی دا ہم پارینے
 "زیرینہ تینا لمہ باوہے یلہ کیک او تینا زائفہ تو اوار وُهن ریننگ کہ اوفک اسر جان
 ۶ مریرہ۔" ○ واکان پد اوفک اِرت افس، بلکہ آسٹ او۔ بندا خاطر آن آرا جوڑیے
 کہ خُدا جوڑ کرینے، کسے ہم اجازت افک کہ اوفتے جتا کے۔ ○
 ۷ دافریتیک پدی عیسیٰ غان بریفیر "گُڑا اتے موسیٰ شریعت ٹی حکم تسوسس کہ
 آریغ تینا زائفہے طلاق تینگ کے لکھے او ایقے تہ؟" ○
 ۸ عیسیٰ اوفتے پارے "موسیٰ بندا خاطر آن تمے اجازت تسوسس اتے کہ تم بھاز
 ۹ ضدی آرے، ولے دا صبح افک اتے کہ شروع ٹی دا رواج آلوکے۔ ○ ای تمے پاوہ،
 آگ کس آریغ تینا زائفہے طلاق ایتک، ولے اووے سماے کہ "کنا زائفہ بچ زنا
 کنتے"، او بندرغ پین برامس کیک، تو دا زیرینہ زنا کیک۔ ○
 ۱۰ اونا شاگرداک اووے پاریر "آگ بندرغ صرف زنا نا وُجھغان طلاق تینگ کیک،
 واژان جُوان اے کہ او اصل برام کپ۔" ○
 ۱۱ عیسیٰ اوفتے پارے "تھا بیتاک ہم صبح منگ کیرہ، اتے کہ ضروری افک کہ
 بر بندرغ برام کے، ولے گُڑاس بندرغے خُدا طاقت تسونے کہ اوفک بغیر برام آن
 ۱۲ زندگی گدریفنگ کیرہ۔ ○ بھاز وُجھناک آریر کہ بندرغاک برام کپسے۔ بھازنگاک
 نرمادہ وُوی مریرہ، بھازنگاک خسی کنگیرہ، او بھازنگاک برام کپسے تاکہ اوفک خُدا
 نا پُکسنگا پیغام نا کاریختے جُوان طریقہ اٹ کیر۔ آرا بندرغے خُدا طاقت ایتک، اووے
 برام کنگک ضروری افک۔" ○

عیسیٰ نا چُنتاے دُعا تینگ

(مرقس ۱۰: ۱۳-۱۶؛ لوقا ۱۸: ۱۵-۱۷)

۱۳ گُڑاس بندرغ تینا چُنتاے عیسیٰ غا میسر کہ عیسیٰ تینا وُوے چُنتا زی آبرے او

۱۳ اوفتے وُعا ایته، ولے شاگرداک بندغائے اِلتویر، اوفتے آچڑار۔ ۰ عیسی اوفتے پارے
 ”چُناتے کنے آیلہ کبو، بریر، اَنتے کہ آرا بندغاک کم عزت والا او، اوفک وا چُناتے
 آن بار او۔ خُدا اوفتا حفاظتے کیک او اوفک کنا سنگت مریرہ۔“ ۰
 ۱۵ عیسی چُناتا زوی آدوئے تینا ہرسا، اوفتے وُعا تِس، پدی بنا۔ ۰

آمیرنگا بندغ او ہمیشہ نا زندگی

(مرقس ۱۰: ۱۰-۱۷؛ لوقا ۱۸: ۱۸-۲۰)

۱۶ اسے بندغس عیسی غا بس او ہریفے ”خواجه، ای آرا نیکنگا کاریمتے کیو کہ جنتے
 حاصل کیو؟“ ۰

۱۷ عیسی اودے پارے ”نی اَنتے کنے آن ہریفیس آرا نیکنگا کاریماک او؟ نی پاس
 کہ ای خُداغان بار اُٹ؟ بندا خاطر آن آرا حکماتے خُدا بندغائے کے تسونے، اوفتے
 مند۔ گُڑا نی جنت ٹی کاسر۔“ ۰

۱۸ بندغ ہریفے ”آرا حکماتے منیو؟“

عیسی اودے پارے

”کے کسپہر،

زنا کپہ،

دُزی کپہ،

دردغ نا گواہی تَفہ۔ ۰

تینا لہر باوہ نا عزتے کُزک،

۱۹ او ایلو بندغائے تو محبت کُزک وُهن کہ نی تین تو محبت کیسہ۔“ ۰

۲۰ بندغ جواب تِس پارے ”ای دا کُل حکماتے منیوہ او کنگٹ ٹی اُٹ۔ واڑان

بے دس ای اَنت کیو؟“ ۰

- ۲۱ عیسیٰ اووے پارے "اگہ نا خوش آرے کہ نی نجات حاصل کیس، پنک، تینا گل مال مڈیے سودا کرک، او پیسہ غاتے غریباتے ٹی بشخ کرک۔ نی کن تو برک، کنا شاگردو جوڑ مرک۔ اگہ نی بندن کیسہ، تو نی جنتے حاصل کیسہ۔" ○
- ۲۲ آرا وخت آ بندغ دا پیتاتے پنک، او بھاز پریشان مس، او پدی ہنا، آنتے کہ او بھاز امیر اسکہ۔ ○
- ۲۳ پد آ عیسیٰ تینا شاگردو تے پارے "ای ٹھے یقین ایتھوہ، وھینگا بندغ آ خدا نا رحمتاک مفسہ، او جنت ٹی خدا تو اوار ریہنگ کپک۔ ○ ای ٹھے اسہ وار ولدا پاوہ، وھن کہ اسہ سچ سیلہ نائنگ آن گدریہنگ کپک، او بندن وھینگا بندغ نازی آ خدا نارحمتاک مفسہ او خدا تو اوار جنت ٹی ریہنگ کپک۔" ○
- ۲۵ آرا وخت آ شاگرداک دا پیتاتے پنک، اوفک حیران مسر، او عیسیٰ غان ہر یفیر "گڑا دیر نجات حاصل کیک؟" ○
- ۲۶ عیسیٰ اوفتا گند آ ہرا او اوفتے پارے "آرا کاریتے انسان کننگ کپک، خدا کننگ کیک تا۔" ○
- ۲۷ ولدا پطرس عیسیٰے پارے "نن تینا گل مال مڈی او آراتے اللان او نارند اٹ بسن۔ وانا بدلہ ٹی نغے آنت بلوے؟" ○
- ۲۸ عیسیٰ اوفتے پارے "یقین تجبو، آرا وخت آ ای، آوم نا اولیاو، جنت ٹی تینا تخت آ تولیوہ، ثم کنا ووازوہ شاگرداک کنا تخت نارہی آ کن تو اوار تولیرے او یعقوب نا اولیاواتا ووازوہ قوماتے آباد شاہی کیرے۔ ○ او آرا بندغ کنا خاطر آن تینا باوہ، لمر، ایلم، ایڑ، چناتے او تینا وغارے یلہ کیک، خدا اووے دا وینا ٹی رحمتاتے ایتک او مون نا وینا ٹی جنت ایتک۔ ○ او آرا بندغاک واسہ مخلوق نامون آ بے عزت او، مون نا وینا ٹی خدا اوفتے عزت ایتک۔ ولے آرافک دا وینا ٹی تینے مخلوق نامون آ عزت والا چارہ، مون نا وینا ٹی خدا اوفتے عزت تنگ۔" ○

مالک نا سخاوت

۱ نب عیسیٰ پارے ”خدا ہر ایساں تھو کا بندغاٹے آتینا رحمتے راہی کیک۔“

۲ پد آ او مثال تریسہ پارے ”اسہ زمیندازس سوب نا مالوؤ پیش تما تاکہ گڑاس

۳ بندغ آتے کہ اونا انگور نا باغ ٹی کاریم کیر۔○ او اوفتے تو اسہ دے نا ویازی ئے

۴ اسہ چاندی ناروپی منا، او اوفتے تینا انگور نا باغ آ کاریم کے راہی کرے۔○ او نیم

۵ روچ او سوب نا نیام ٹی پدی شار نا چوس آہنا، گڑاس مزدور اتے بے کار سلوک

۶ خنا۔○ مالک اوفتے پارے ”ٹم ہم بمبو، باغ ٹی کاریم کبو۔ ای ٹھے کاریم نا مطابق

۷ مزدوری ایتیوہ۔“○ ہندا خاطر آن مزدور اک باغ ٹی کاریم کنگ کے ہنار۔

۸ ”او ہندن نیم روچ او پیشیم نا وخت آ مالک چوس آہنا، او مزدور اتے مزدوری

۹ کے تینا باغ آ راہی کرے۔○ او دیگر نا وخت آ پدی چوس آہنا او گڑاس بے کار

۱۰ مزدور اتے سلوک خنا۔ او اوفتے آن ہریفے ”ٹم اتتے واڑے بے کار سلوک ارے؟“○

۱۱ مزدور اک جواب تسر ”خواج، نئے مزدوری ملتے۔“ مالک اوفتے ہم پارے ”بمبو،

۱۲ او کنا انگور نا باغ ٹی کاریم کبو۔“○

۱ ”آرا وخت آ شام مس مالک تینا نا بچے راہی کرے کہ ”وافتے ویازی ایتے۔

۲ اولیکو وار دیگر آبرو کا بندغاٹے ویازی ایتیس، او ہندن تریسہ تریسہ سوب نا مالو بروکا

۳ بندغاٹے ایتیس۔“○ ہمو بندغاک کہ دیگر نا وخت آ بسوئر، اوفتا ہر ایٹھے اسہ اسہ

۴ چاندی ناروپی ویازی تینگا۔○ ہندا خاطر آن آرا وخت آ سوب نا مزدور اک ویازی

۵ بنگ کے بسر، اوفک سوچ کیر کہ ”نئے ایلو فتنے آن زیاست ویازی بلیک۔“ ولے

۶ اوفتا ہر ایٹھے ہم اسہ اسہ چاندی ناروپی ویازی تینگا۔○ اوفک تینا ویازی ئے بکر،

۷ او مالک نا خلاف مڑ مڑ کریمہ ہنار۔○ اوفک مالکے پاریر ”وا بندغاک کہ دیگر نا وخت

۸ آ بسر صرف مچہ کاریم کیر، او نن باشنگا دے ٹی دے درست کاریم کریں۔ ولے

- ۱۳ نی اوفتے ہم اسے چاندی ناروپیٹی او ننے ہم اسے چاندی ناروپیٹی تیسس۔ ○ مالک اوفتے آن آسٹے پارے "سنگت، کنا بیتاے خف تور۔ ای ٹھے ریفتٹٹ، آنتے کہ ٹم تینٹ فیصلہ کریے کہ "نن اسے دے ناویاڑی کے اسے چاندی ناروپیٹی س بلینہ" ○
- ۱۳ ٹھے ٹھا ویازی بلا، آراغا بمبو۔ او ای تینا خوش آٹ ویگر آ بروکا مزدور اتے ٹھا خاصہ
- ۱۵ مزدوری تئٹ، ○ آنتے کہ ای مالک آٹ، او ای تینا دولتے تینا خوش آٹ استعمال کنگ کیوہ۔ شاید ٹم کنا سخی گری آن ہوشنگیرے؟ ○
- ۱۶ او عیسیٰ دا بیتا معنی کریسے پارے "بندن آرا بندغاتا اہمیت واسے کم اے، مون آوقتا اہمیت زیاست مریک۔ او آرا بندغاتا اہمیت واسے زیاست اے، مون آوقتا اہمیت کم مریک۔" ○

عیسیٰ نا مسٹ میکو وار تینا کسفنگ نا باروٹ بیت کنگ
(مرقس ۱۰: ۳۲-۳۳؛ لوقا ۱۸: ۳۱-۳۲)

- ۱۷ آرا وخت آ عیسیٰ یروشلم شار نا گنڈ آ پنگ ٹی آسکے، او تینا ڈوانزہ خاصنگا
- ۱۸ شاگرد اتے اسے گنڈ آدرے او پارے تا ○ "بمبو، نن یروشلم شار آ پنگ ٹی آن، آراڑے کہ ای، آدم نا اولیاد، بھلا امام او شرع نا معلما ڈو ٹی تینگیوہ۔ اوفک کے کسفنگ نا فیصلہ کیرہ ○ ولدا اوفک کے روپیو گورنر نا ڈو ٹی ایتیرہ۔ اونا بندغاگ
- ۱۹ کے آ مسخرہ خلیرہ، کے کوڑا خلیرہ، اوفک کے صلیب آ تفریہ، کسفرہ۔ ولے مسرے دے آن پد ای پدی زندہ کنگیوہ۔" ○

لہ نا سفارشِ کنگ، عیسیٰ نا پوہ کنگ

(مرقس ۱۰:۳۵-۳۵)

۲۰ واژان پد زبدي نازائفه تینا ارامار، یعقوب او یوحنا، تو اوار بس، عیسیٰ نامون
آ گوڈ خلک، او تینا مارتے کے سفارش کرے۔

عیسیٰ اوژان بریفے "نی انت خواسر؟"

۲۱ او جواب تس "کن تو اقرار کرک، آرا وخت آنی بادشاہ مریس، نی کنا مارتے
تینا راست میکو او چپی کو گنڈاتے آ تو لفسر۔"

عیسیٰ اوفتے پارے "ٹھے خیر آف، ٹم انت خوائنگ ٹی آرے۔"

۲۲ پد آ عیسیٰ برتوما ایلمتے آن بریفے "ای مصیبت سہنگ کے تیار اٹ۔ ٹم ہم
کے آن بار مصیبت سہنگ کے تیار آرے؟"

اوفک جواب تسر "آؤ۔ نن تیار آن۔"

۲۳ عیسیٰ اوفتے پارے "ٹم ضرور کنا خاطر آن مصیبت سہیرے، ولے ای فیصلہ
کپہ کہ کنا راست میکو گنڈ آویر ٹولیک، او کنا چپی کو گنڈ آویر ٹولیک۔ وا فیصلہ
کنا باوہ خدا کیک کہ ویرے ٹولیک۔"

۲۴ آرا وخت آیلو وہ خاصنگ شاگردواتے واپیتا سہا تما، اوفک برتوما ایلمتے آن بھاز
نراض مسر۔

۲۵ ولے عیسیٰ ڈوانزوه خاصنگ شاگردواتے اوار توار کرے او اوفتے پارے
"ٹم چارے کہ ایلو قوماتا بادشاہ تا طاقت بندغاتا زی آ بڑز اے، او تینا حا کاتے ہم

۲۶ بھاز طاقت تسونو۔ ولے ٹم ہنڈن سوچ کپہو۔ اگ گسس ٹھے آن سوچ کیک کہ

۲۷ "ای زیاست عزت والا مریو"، تو او ایلوفتے کے نوکر آن بار کاریم کے۔ او اگ

ٹھے آن اسٹس سوچ کیک کہ "ای اہمیت والا مریو"، تو او ایلوفتے کے مے آن

۲۸ بار کاریم کے، وھن کہ ای، آوم نا آولیاو، خزمت کرفنگ کے بتٹٹ، بلکہ خزمت

کننگ کے بسوٹ۔ او ای بندغاتا گناہ تا خاطر آن کسفنگیوہ، تاکہ ہجازنگا بندغاتا گناہ
او ہزائیک معاف کننگیر۔”

عیسیٰ نا ارا کورنگا بندغاتے خنی کننگ

(مرقس ۱۰:۲۶-۲۷؛ لوقا ۱۸:۳۵-۳۳)

- ۲۹ ارا وخت آ عیسیٰ او اونا شاگرداک یریحو پنی آشار آن پیش تیمنگ ٹی اترہ،
۳۰ اسہ بھلو مچی س اوقتا رنداٹ پننگ ٹی اٹک۔ ارا کورو بندغ کسر آ ٹولوک اترہ۔
ار وخت آ اوفک بنگر کہ ”عیسیٰ گدرینگ ٹی اے“، اوفک چیانٹ خلیسہ پاریر
”بادشاہ داؤو نا اولیاد، نئے آ ترس کن۔“
- ۳۱ بندغاک اوفتے آ چزار او اوفتے پاریر ”چپ کبو“۔ ولے اوفک بترزور آن پاریر
”بادشاہ داؤو نا اولیاد، نئے آ ترس کن۔“
- ۳۲ عیسیٰ سلیس او اوفتے توار کرے، او اوفتے آن ہریفے ”ثم کے آن انت خوارے
کہ ای ثم کے کیو؟“
- ۳۳ اوفک جواب تسر پاریر ”خواجہ، ننا خوش آرے کہ نی نئے خنی کیس۔“
- ۳۴ عیسیٰ اے اوقتا زنی آ ہجاز ترس بس۔ ہندا خاطر آن او اوقتا ختے وڈ خلک۔ اسہ
دار تو اوفک خنگ آ لگار او عیسیٰ نارنداٹ راہی مسر۔

عیسیٰ نا یروشلم شار آ بادشاہ آن بار بننگ

(مرقس ۱۱:۱۱-۱۱؛ لوقا ۱۹:۲۸-۳۰؛ یوحنا ۱۲:۱۲-۱۹)

- ۲ ارا وخت آ عیسیٰ او اونا شاگرداک یروشلم شار آن خوک بسر، اوفک
بیت فگے پنی آ خلق آن خوک رسینگار کہ زیئون پنی آ مش آن خوک اٹک۔ عیسیٰ

- ۲ تینا ارا شاگردا تے تینے آن مون آرا ہی کرے، ○ او اوفتے دا عکھے تس "ننے آن مون
آ بمبو او خلق ٹی پیسبو۔ آرا وخت آ تم خلق ٹی پیسیرے، تم اسہ پیش او اونا گرہے
۳ اوار تفوک خیرے۔ دافتے بلبو او کنے آ آتہو۔ ○ اگ کس وافتا باروٹ ٹھے آن ہرینے،
اووے پابو "خواجه خوانک تا"۔ او ٹھے اجازت اینک کہ دافتے وینگ کیرے۔ ○
۴ او ہندن پنمبر زکریاہ نا پیشن گوئی صبح ثابت مس کہ او پاریسس ○
۵ یروشلم شار نا بندغاتے پابو،
"بربو، شما بادشاہ ٹھے آ بینگ ٹی اے۔
او گرہ نازی آ سوار اے، او تینے ابمیت والا چانپک۔
او گرہ تو اوار پیش ہم آرے۔" ○
- ۶ ہندا خاطر آن ہر توما شاگرداک ہنار، ہندن کہ عیسی پاریسس، ہندن کیرے ○
۷ اوفک پیش او اونا گرہے میسر، شاگرداک تینا گڈی تے پیشتا مٹانے آ تچار او
۸ عیسی اسمے آ سوار مس ○ او بھازنگاک عیسی نے عزت تینگ کے تینا گڈی تے
پیشتا کسر آٹ تالان کیر او ایلوفک درختانے آن شاخانے گڈار او اوفتے کسر آٹ
تالان کیرے ○
- ۹ آرا بندغاک عیسی نا مون او پد آٹ بینگ ٹی آترہ، اوفک زور آٹ صفت
کریسہ پاریر "وا بادشاہ داؤو نا اولیاد نازی آ خدا نارحمتاک مریر، کہ دا خدا نا طاقت
آٹ بسونے۔ خداے صفت کبو۔" ○
۱۰ آرا وخت آ عیسی یروشلم شار ٹی پیسا، گل مخلوق خوش او حیران مسر، او
بھازنگا بندغاک ہر یفیر "وا دیر اے؟" ○
۱۱ ایلو بندغاک جواب تسر "وا عیسی اے۔ خدا نا پنمبرس اے، کہ گلیل صوبہ نا
ناصرتہ پنی آ اشار آن بسونے۔" ○

عیسیٰ نا ریفوکا ڈکاندار اتے بھلا عبادت خانہ غان کشینگ
(مرقس ۱۱: ۱۵-۱۹؛ لوقا ۱۹: ۲۵-۲۸؛ یوحنا ۲: ۱۳-۲۲)

- ۱۲ عیسیٰ بھلا عبادت خانہ ٹی بنا او ڈکاندار اتے کشینگ شروع کرے، او اوڑے پیسہ
۱۳ بدل کروکاتا او کپوت او گُوگو سودا کروکاتا میز او گُرسی تے چپی کرے۔ او اوفتے
پارے "مفد سِنگا کتاب ٹی لکھوک اے کہ خُدا پارینے" کنا آرا عبادت نا جاگہ اے،
وے ٹم عبادت خانہ ٹی دا ڈکانا تے مخلوق نا لُتنگ کے ملا نورے۔"
- ۱۳ بھلا رِنگا کور او معزور اک بھلا عبادت خانہ ٹی عیسیٰ غا بَسُر، او اوفتے شِفا تِس۔
- ۱۵ بھلا اِمامک او شرع نا معلماک، آرا وخت آ عیسیٰ ئے معجزہ کنگ آ خنار او
چُناتے صفت کنگ آ بَنگر، کہ چُناک پاریرہ "بادشاہ و آوُ نا آولیاوے صفت کبو،
اوفتے بھلا غُصہ بَس۔"
- ۱۶ واک عیسیٰ غان ہر بھیر "نی پوہ مریسہ، وا چُناک آنت پاننگ ٹی او؟"
عیسیٰ پارے "آوُ، ای پوہ مرپوہ۔ ٹم زبور نا لوزاتے پوہ مفرے کہ او ٹی
لکھوک اے "چُنکا او بھلا چُناک اووے صفت کیرہ؟"
- ۱۷ عیسیٰ بھلا عبادت خانہ غان راہی مس، او بیت عیناہ پنی آ خلق آ بنا او ننے
ہموڑے گدریفے۔"

عیسیٰ نا پاننگ "کنا او خُدا نا زی آ ایمان
تخننگ اٹ ٹم ہر گِٹرائے کنگ کیرے"
(مرقس ۱۱: ۱۲-۱۴، ۲۰-۲۲)

- ۱۸ سوب نا مالو آرا وخت آ عیسیٰ یروشلیم شار آ پدی بننگ ٹی آسکہ، او بینگن

- ۱۹ اِسکے ○ او کس آٹ اسے انجیر نا درختے خنا او انجیر گُنگ کے درخت نا رہی آہنا۔
ولے درخت ٹی انجیر اَلویدک، صرف خزوننگا پناک اُترہ۔ عیسیٰ انجیر نا درختے حکم تِس
”واکان پد نی بیوہ تَفیسہ“۔ درخت اسے وار تو باریس۔ ○
- ۲۰ شاگرواک واگڑائے خنار، حیران مسر او بریفیر کہ ”وا درخت ہمزو باریس؟“ ○
- ۲۱ عیسیٰ اوفتے پارے ”ای ٹمے یقین ایٹیوہ، اگہ ٹم کنازی آایمان تخیرے او
شک تخیرے، ٹم ہم بندن کنگ کیرے، دهن کہ ای وا انجیر نا درخت تو کریٹ۔
صرف وا آخا، بلکہ اگہ ٹم وامشے پارے ”پیش تم، او سمندر ٹی تینے بٹ“، تو مش
۲۲ ٹا وا حکمے منک۔ ○ اگہ ٹم خُداغان دُعا کیرے او یقین تخیرے، گڑا آرا گڑائے کہ
ٹم خوارے، خُدا ٹم کے کیک تہ۔“ ○

مجلس نا بندغانا عیسیٰ غان طاقت او حق نا باروٹ سوال
(مرقس ۱۱: ۲۷-۳۳؛ لوقا ۱۰: ۱-۸)

- ۲۳ عیسیٰ پدی بھلا عبادت خانہ ٹی بس۔ آرا دخت آ او ورس تینگ ٹی اِسکے، بھلا
اماک او یہودی تا مجلس نا ایلو بندغاک بسر او بریفیر ”نے واپیتا پاننگ نا ویر
طاقت او حقے تسونے؟“ ○
- ۲۴ عیسیٰ اوفتے پارے ”ای ٹمے آن صرف اسے سؤالس بریفیوہ۔ اگہ ٹم کنے وانا
۲۵ جَوابے سورے، تو گڑا ای ٹمے تینا حق او طاقت نا باروٹ پاوہ۔ ○ سؤال واو اے۔
”تھی نا دخت آ پاک صاف منگ نا بے شولینگ نا حق خُدا نا گنڈ آن بسوس
یا بندغ نا گنڈ آن بسوس؟“
- ۲۶ اوفک اسے پہ ایلو تو تینا صلح کریر ”نن آنت پان؟ اگہ نن پان ”خُداغان
بسوس“، او نن آن بریفک ”ٹم آنتے تھی غا ایمان تختورے؟“ ○ ولے اگہ نن
پان ”بندغ آن بسوس“، تو نن مخلوق نا ناراضگی آن خولینہ، آنتے کہ مخلوق نا

- یقین آ رہے کہ سچّی پغمبرس ائمہ۔" ○
- ۲۷ بند خاطر آن اوفک عیسیٰ نے جواب تسر "ن تپنہ و احق ویر آن بسوس۔"
عیسیٰ اوفتے پارے "او بندن ای ئمے پاپرہ کہ وھن کاریم کننگ ناقفے کے
ویر تسونے۔" ○

عیسیٰ نا ارا مار نا مثال تیننگ

- ۲۸ عیسیٰ اوفتے مثال تریسہ پارے "اسہ بند غسے نا ارا مار اترہ۔ او تینا بھلا مار آ
۲۹ بنا اووے پارے "اینو بنگ، او انگور نا باغ ٹی کاریم کرک۔" ○ بھلا مار پارے
۳۰ "ای ہمپرہ"، وے ذریعے آن پد او تینا اروہے بدل کرے، او باغ آ بنا۔ ○ ولدا
باوہ چنکا مار آ بنا، اووے پارے "کاریم کننگ کے باغ آ بنگ۔" چنکا مار پارے
"آو، باوہ، ای کاوہ۔" وے او بستو۔ ○
- ۳۱ عیسیٰ ہریفے "ثما خیال ٹی، وا ہر توماتے آن ارا مار باوہ نا خوش نا مطابق کاریم
کرے؟"

- اوفک جواب تسر پارے "بھلا مار باوہ نا خوش نا مطابق کاریم کرے۔"
عیسیٰ وا مثال نا معنی نے کریسہ پارے "ای ئمے پاوہ، بندن محصول مچ
۳۲ کروکاک او رنڈیک بھلا مار آن بار ئمے آن مست خدا نا پسکینگا کسر آ بریرہ ○ اتے
کہ سچّی ئمے آ بس او ئمے خدا نا راستنگ کسرے نشان تیس، او ئم چنکا مار آن بار
اونا پیغام نازی آ یقین تھویرے۔ وے محصول مچ کروکاک او رنڈیک اونا پیغام
نازی آ یقین تھار۔ آرا وخت آ ئم گناہ گاراتے ایمان تھنگ آ خنارے، ئم ولدا
ہم سچّی نازی آ ایمان تھویرے۔" ○

عیسیٰ نا انگور نا باغ کے ٹھیکہ نا مثال تینگ
(مرقس ۱۲:۱۲-۱۲؛ لوقا ۱۹:۲۰-۱۹)

۳۳ عیسیٰ اوفتے پین مثالس تریسہ پارے "اسہ زمیندارس انگور نا باغس بلک، اونا
چارمہ گنڈ آ ویوال خلک، اونا ربی آ انگور نا جوس جوڑ کنگ کے جاگس جوڑ
کے، او اوفتا خیالداری کنگ کے ویوال نازی آ مورچس جوڑ کرے۔ پد آ او
۳۴ باغے بندغاتے اجارہ غاتس، او پیشن ملکے آچکر کے بنا۔ آرا وخت آ انگوراک
۳۵ بسوئر، او تینا مے تے اجارہ واراتے آرابی کرے تاکہ تینا بشخے بلے۔ اجارہ داراک
۳۶ مے تے بلکر، اسٹے خلکر، ایلوئے کسفر، او ایلو فتنے خل خلکر کشار۔ پد آ مالک
واژان زیاست پین مے تے اجارہ واراتے آرابی کرے، ولے اجارہ داراک اوفتے تو
۳۷ ہم بندن کریر۔ آخری مالک تینا مارے رابی کرے او پارے "اوفک یقینا کنا
۳۸ مارے عزت ایتیرہ"۔ ولے آرا وخت آ اجارہ داراک مارے خنار، اوفک اسہ پہ ایلو
۳۹ تو تینا پاریر "دا بلغ نا وارث اے۔ بیو، کسفن تہ۔ وانا جائید او ننا مریک"۔ بندا
خاطر آن اوفک مارے بلکر، باغ آن پیشن کشار، کسفر تہ۔"
۴۰ پد آ عیسیٰ اوفتے۔ آن ہریفے "آرا وخت آ باغ نا مالک تیٹت بریک، او وا
اجارہ واراتے تو انت کیک؟"
۴۱ اوفک جواب تسر پاریر "او ضرور وا خرابنگا بندغاتے کسفک، او باغے ایلو
بندغاتے اجارہ غایتک، او وا اجارہ داراک انگور کشنگ نا وخت آ اونا بشخے اووے
ایتیرہ۔"
۴۲ عیسیٰ اوفتے آن ہریفے "زبور نا وا لوزاتا انت معنی اے؟
وا خل کہ مستریک اووے بے کار چارہ
وا خل گل آن زیاست اہمیت والا اے ذہن کہ نییاد نا خل مریک؟

او دا بھلا بیٹ اے کہ خُدا و ا بے کارِنگا غلے بندِغاتے کے بھزار

اہمیت والا جوڑ کیک۔

۳۳ [آرا بندِغ نازی آ دا غل تیک ٹکر ٹکر مریک، او اگہ وا غل کسے نازی آتھے
او مِش جوڑ مریک۔]

او عیسیٰ اوفتے پارے "ای ٹھے پاوہ، اگہ نُم کنا پیغامے مِتویرے، تو خُدا ٹھے

پُسکِنِنگا کسر آ پِنِنگ نا طاقتے تَفک، او ایلو بندِغاتے وا کسر آ پِنِنگ نا طاقتے ایٹک۔"

۳۵ شرع نا معلماک او بھلا اہامک چائسُر کہ "عیسیٰ زبور نا دا لوزاتے ٹی غل نا مثالے

۳۶ تینا باروٹ پاننگ ٹی اے، او ننا خلاف بیٹ کننگ ٹی اے۔" بندِغ خاطر آن

اوفک کوشتے کریرہ کہ "عیسیٰ ئے گرفتار کین۔" ولے اوفک مخلوق آن خولیسُر،

آتتے کہ مخلوق نا خیال ٹی "عیسیٰ پغمبرس اے۔"

عیسیٰ نا کلے پُسکِنِنگا کسر آ پِنِنگ نا
دعوت تیننگ، ولے گِراسے نا قبول کننگ

(لوقا ۱۴: ۱۶-۲۴)

۱ **۲۲** عیسیٰ ولدا مخلوقے مثال تریسے پارے "خُدا نا پُسکِنِنگا کسر آ بروکاک ہندن

۲ او، دھن کہ اسے بادشاہس تینا مار نا برام کے اسے بھلو دعوتس کرے۔ او تینا

نوکراتے بندِغاتے کے راہی کرے ارافتے بیٹنگاس، ولے اوفتا خوش آلویکہ کہ دعوت

۳ ٹی بریر۔ بندِغ خاطر آن او ایلو نوکراتے توار کرے او مہمانتے آوا گلوئے راہی کرے

"دعوت تیار اے۔ ای وا دعوت ٹی جو ایننگا خراس او سبرنگا روڑتے تریٹ۔ برام نا

۴ دعوت آہو۔" ولے ولدا ہم بیٹنگو کا بندِغاک توجہ تئویر، او تینا کاروبارتے کے ہنار۔

۵ اسٹس تینا ڈغارتے آہنا، ایلو تینا وکان آہنا۔ ولے ایلو بیٹنگو کا بندِغاک نوکراتے

۶ بلکر، خلکر، کسفیر تا۔ بادشاہ ئے بھزار غصہ ہس۔ او تینا سپاہی تے راہی کرے، او

دعوت ٹی انکار کروکا بندغاٹے کسے او اوفتا شارے بوشا۔
 ”پد آ او تینا نوکراتے توار کرے او اوفتے پارے“ کنا مار نا برام نا دعوت
 تیار اے، ولے آرا بندغاٹے ای بیٹگاٹ، اوفک کنا عزتے کتویر۔
 آن گلی تے ٹی بمبو۔ آخس ہم بندغ ٹم خیرے، اوفتے بیٹگبو۔
 مطابق گلی تے ٹی بنار، او آخس ہم جوانو او خرابو بندغ خنار، اوفتے بیٹگار، او آرا
 بندغاٹے آن پد مس۔

”بادشاہ دعوت آینا او اسے بندغے خنا کہ او دعوتی وُچچ بیتو یس۔
 بریفے ”سنگت، ای گل بندغاٹے دعوتی وُچچ ٹسٹ، نی آنتے تیناے بیتتس؟“
 بندغ جواب تیو، چپ مس۔
 تفتیو، او اووے پیشن خمبو۔ او اوڑے چیانٹ خلیک او افسوس یک۔
 عیسیٰ واماں نا معنیے کریمے پارے ”خدا گل بندغاٹے پلسکینگا کسر آینگ
 نا دعوت ایتک، ولے صرف گڑاس تا پلسکینگا کسر آبرہ۔“

عیسیٰ نا محمول نا باروٹ سوال نا جواب یننگ

(مرقس ۱۲:۱۳-۱۷؛ لوقا ۲۰:۲۰-۲۶)

فریسی فرقه نا بندغاٹ پدی بنار او عیسیٰ ریفنگ کے منصوبہ س جوڑ کرہ۔
 اوفک تینا گڑاس شاگرد او ہرودیس فرقه نا گڑاس بندغاٹے عیسیٰ غارابی کرہ۔
 عیسیٰ پاریر ”خواجه، نن چانہ کہ نی راستیگا بیتاے کیسے۔ نی بندغاٹے آن خولیمیس
 او خدا نا صیح نگا بیتاے بندغاٹے آرسیفیس، او توجہ تفتیس کہ بندغاٹ وانا باروٹ آنت
 پارہ۔ او نے کے گل بندغاٹ برابر او۔ نی نننے پا کہ شریعت نا مطابق نن روڈیو
 شہنشاہے محمول ایتمین یا تفتن؟“

ولے عیسیٰ اوفتا ریفنگ نا منصوبہے پوہ مس او اوفتے پارے ”ٹم منافک،

- ۱۹ اتنے کئے ریفتنگ نا کوشستے کیرے؟ ○ کئے چاندی نا روپئی س نشان ایبتو کہ داوے
 تم محصول کے ایبتیرے۔"
- ۲۰ اوفک وا چاندی نا روپئی ئے عیسیٰ ئے تسر۔ ○ عیسیٰ اوفتے آن بریفے "وانا
 زی آ ونا نشان او پن چھاپ کروک اے؟" ○
- ۲۱ اوفک جواب تسر پاریر "شہنشاہ نا نشان او پن چھاپ کروک اے۔"
 ولدا عیسیٰ اوفتے پارے "آرا محصول شہنشاہ نا اے، اووے شہنشاہ ئے ایبتو،
 او آرا کاریماک خُدا نا او، اوفتے خُدا کے کبو۔" ○
- ۲۲ آرا وخت آ اوفک عیسیٰ نا دا جوابے بنگر، اوفک حیران او شرمندہ مسر، او
 پدی ہنار۔ ○

کہنگ آن پدی زندہ مننگ نا باروٹ عیسیٰ غان سوال

(مرقس ۱۲: ۱۸-۲۷؛ لوقا ۲۰: ۲۰-۲۷)

- ۲۳ او بند اوے آ گڑاس صدوقی فرقہ نا بندغاک، کہ اوفتا قیامت نا وے آپدی
- ۲۴ زندہ مننگ نا باروٹ ایمان آلویک، عیسیٰ غا تسر۔ ○ اوفک اووے پاریر "خواجه، وھن
 کہ موسیٰ نا تورات ٹی نن کے نمشتہ اے، آگہ اسہ بندغس کبیک، او اووے آولیاو
 مَف، تو اونا ایلو ایلم اونا زائفے ضرور برام کے۔ او وا برام آن اولیکو ووی مروکا
 مار کبوکا بندغ نا آولیاو پاننگک، تاکہ کبوکا ناسل خلاس مَف۔" ○
- ۲۵ ولدا اوفک عیسیٰ غان مثالس تریسہ بریفیر "اسہ آرا سے ٹی ہفت ایلم رہینگارہ۔
 اوفتا بھلا ایلم برام کرے، اووے چنا متو، او کسک۔ اڑٹ میکو ایلم وا نیازی ئے
 برام کرے۔ ○ او ہم بندن بے آولیاو کسک، او مسٹ میکو ایلم برام کرے تہ۔ او
 بندن مریسہ ہر ہفت ایلمک وا نیازی ئے برام کیر، او کسے ہم وا نیازی آن
 آولیاو متو۔ ○ او گل آن آخر ٹی وا نیازی ہم کسک۔ ○ او قیامت نا وے آ، آگہ مخلوق
- ۲۷
۲۸

پدی زندہ مریک، تو دا نیازی بر ہفت ایلمتے آن ونا زائفہ پانینگ، اتے کہ گل
وا تو برام کرینو؟ ○

۲۹ عیسیٰ اوفتے پارے ”ٹم آخس غلط سوچ کیرے۔ ٹم بدن سوچ کیرے اتے کہ
۳۰ ٹم خدا او مقدسنگ کتاباتا طاقے پوہ مفرے۔ ○ آرا وخت آ کہو کاک پدی زندہ مریرہ،
اوفک ملائکاتے آن بار مریرہ۔ اوفک برام کپسے او تینا چناتے ہم برام تقسے۔ ○

۳۱ ”ولے اگہ ٹما سوال واو اے کہ قیامت نا دے آ مخلوق پدی زندہ مریک یا
۳۲ مفک، تو وا بیت موسیٰ نا کتاب ٹی نمشتہ اے کہ خدا پارے ○ ”ای ابراہیم،
اسحاق، او یعقوب نا خدا اٹ۔“ وا لوز ”اٹ“ آن ثابت مریک کہ خدا کہو کاتے
پدی زندہ کیک او گلا نا خدا اے۔ ○

۳۳ آرا وخت آ مخلوق اونا وا خوانفنگے بنگ، اوفک گل حیران مسرے ○

کلان بھلا ارا حکم

(مرقس ۱۲: ۲۸-۳۲؛ لوقا ۱۰: ۲۵-۲۷)

۳۳ آرا وخت آ فریسی فرقہ نا بندغاک بنگر کہ ”عیسیٰ صدوقی فرقہ نا بندغاتے تینا
۳۵ جواب آن حیران کرینے، او اوفک چپ مسونو“، اوفک بسر، ○ او اوفتے آن اسر
۳۶ شرع نا معلمس عیسیٰ ناریفنگ کے سوال کرے او بریفے ○ ”خواجہ، موسیٰ نا تورات
ٹی کلان بھلا حکم انت اے؟“ ○

۳۷ عیسیٰ پارے ”خدا نا کلان بھلا حکم واو اے کہ ”خدا نا محبتے تینا اُست ٹی تجبو، او
۳۸ اور تو تینا جان، مال او علم آن زیاست محبت کبو۔“ ○ او ارٹ میکو بھلا حکم واو اے
۳۹ کہ ”تینا خُزک نا بندغاتے تو محبت کبو، وُهن کہ تین تو محبت کیرے۔“ ○ موسیٰ او
۴۰ ایلو پغمبر اتا خوانفنگاک بندا حکماتا ذریعہ اٹ پیش تمانو۔ ○

خدا نا مقرر کروکا نا باروٹ سوال

(مرقس ۱۲:۳۵-۳۷؛ لوقا ۲۰:۲۱-۲۴)

- ۴۱ آرا وخت آگر اس فریسی فرقہ نا بندگاک مچ مسر، عیسیٰ او فتنے آن بریفے "خدا
 نا مقرر کروکا نا باروٹ نما انت خیال اے؟ او ونا اولیاد اے؟"
 او فک جواب تسر پاریر "او بادشاہ وادو نا اولیاد اے۔"
 ۴۲ عیسیٰ او فتنے آن بریفے "گرا خدا نا پاکنگا روح وادوے اتنے رغانا او وادو خدا نا
 مقرر کروکا نا باروٹ پارے۔"
 ۴۳ "خدا کنا خواجهے پارے
 "ہر، کنا راست میکو گنڈ آٹول،
 ہمو وخت اسکان کہ ای نا دشمنانے کیتھٹ۔"
 ۴۴ "اگ وادو خدا نا مقرر کروکائے "خواجه" پانک، تو گرا ہمر خدا نا مقرر کروکا صرف
 وادو نا اولیاد منگ کیک؟ او ضرور اونا اولیادانے آن بڑ اے۔"
 ۴۵ کس ہم عیسیٰ نا سوال نا جوابے تینگ کتو، او داکن پد کس ہم خولیس
 آن عیسیٰ ریفنگ کے اوڑان پین سوال بریفنو۔"

عیسیٰ نا مخلوق فریسی فرقہ نا بندگاترے

آن او شرع نا معلماترے آن خبردار کنگ

(مرقس ۱۲:۳۸-۴۰؛ لوقا ۱۱:۳۷-۳۹؛ لوقا ۲۰:۲۵-۲۶)

- ۲۳ پد آ عیسیٰ مخلوق او تینا شاگردانے تو بیت کریسہ پارے۔ "شرع نا معلم
 او فریسی فرقہ نا بندگاک موسیٰ نا شریعتے ایلو مخلوقے رغاننگ کے مقرر کنگانو۔"

۳ بندا خاطر آن ثم ضرور اوقتا بیتاے بمبو او اوقتا حکماتے منبو، ولے اوفتے آن بار
 ۴ عمل کیبو، آنتے کہ اوفک آرا حکماتے ثمے ایتیرہ، جنداک تا کپسہ۔ ○ اوفک مخلوقے
 شریعت نا حکماتے آن زیاست بندا حکماتے ایتیرہ، کہ مخلوق وافتے مشکل آٹ پورہ
 ۵ کیک، ولے وابندغاک مخلوق نا بیچ ڈول نامدے کپسہ۔ ○ اوفک بمو کاریے کیرہ تاکہ
 مخلوق اوفتے خنے۔ اوفک تورات نا لوزاتے بھلا بھلا پٹی تے آ لکھیرہ او تینا پیشانی
 او ڈوتے آتقیہرہ، او تینا کوٹاتے شیف اسکان بھلو بھلو جھار خلیہرہ تاکہ مخلوق اوفتے
 ۶ عزت ایقے۔ ○ اوقتا خوش آرے کہ دعوتاتے ٹی مخلوق اوفتے مون آتولفے، اوفک
 ۷ عبات خانہ غانا تبہ ٹی تین کے بزز آگرس جوڑ کیرہ، تولیرہ۔ ○ اوقتا وایم خوش
 آرے کہ ”آرا وخت آن بازار آکان، مخلوق ننے ”خواجه“ پائے، او عزت تینگ
 ۸ کے بش مرے، سلام کے۔ ○ ثم کسے ”خواجه“ پاپیرے، آنتے کہ ثم تین پہ تین
 گل ایلم آرے۔ ثم کسے ہم ”ربنما“ پاپیرے، آنتے کہ شمار بنما او خواجه صرف آسٹ
 اے، او خدا نا مقرر کروکا اے۔ او ثم واڈغار آتینا باوہ غان بے وس کسے عزت
 تینگ کے ”باوہ“ پاپیرے، آنتے کہ شما گلا نا صرف اسہ باوہ س اے۔ او خدا اے۔ ○
 ۱۱ شما نیام ٹی زیاست عزت والا بموو اے آرا ایلوفتا خرتے کیک۔ ○ او آرا بندغ تینے
 زیاست عزت والا چاک، خدا اووے بے عزت کیک۔ او آرا بندغ تینے کم عزت والا
 چاک، خدا اووے عزت ایتک۔ ○

عیسیٰ نا مخلوقے فریسی او شرع نا

معلماتا منافقت آن ہوشیار کنگ

(مرقس ۱۲:۲۰؛ لوقا ۱۱:۳-۵۴؛ لوقا ۲۰:۲۰)

۱۳ ”اے شرع نا معلماک او فریسی فرقہ نا بندغاک، ثم اخس بد قسمت آرے،
 آنتے کہ ثم خدا نا پسکنڈگا کسر آ بمپیرے، او آرا بندغاک خدا نا پسکنڈگا کسر آ بنگ

نا کوشتے کنگ ٹی او، تم اوفتے ہم توریرے۔ ○

۱۳ [اے فریسی فرقہ نابندغاک او شرع نامعلماک، تم آخس بد قسمت اُرے۔
 تم منافقاک، تم جنوزاناتا حقے خلیرے، او مزبب نامہانہ اٹ اوفتے لئیرے، او
 مخلوق نامون آہرے اسکان عبادت کیرے۔ ہندا خاطر آن خُدا ئے مون آہجاز
 ہزا اینک۔] ○

۱۵ "اے شرع نامعلماک او فریسی فرقہ نابندغاک، تم آخس بد قسمت اُرے۔
 تم منافقاک۔ تم مَر مَر نا ایلو نلکاتے آسفر کیرے تاکہ اسہ غیر مزببے تینا مزبب
 ٹی آتیرے۔ ولے آرا وخت آ او ٹما مزبب ٹی بریک، وا ئے آن زیاست بد قسمت
 اے، او داوے ئے آن زیاست ہزار سینگ۔ ○

۱۶ "اے دین ناباروٹ کورنگا رہنماک، تم آخس بد قسمت اُرے۔ تم خوانفیرے
 کہ اگہ کس بھلا عبادت خانہ ناقسے بیفک، تو او واقسے پرغنگ کیک، ولے اگہ
 کس بھلا عبادت خانہ ناتہہ ٹی خیسنتا قسے بیفک، او داوے پرغنگ کپک۔ ○ اے

۱۷ بے وقوفاک، آرا گلان ضروری اے؟ بھلا عبادت خانہ ناتہہ ٹی خیسن یا بھلا عبادت
 خانہ؟ بھلا عبادت خانہ زیاست اہمیت والا اے، آنتے کہ بھلا عبادت خانہ اُرے، تو
 خیسنک آریر۔ ○ تم داہم خوانفیرے کہ اگہ کس قربان گاہ ناقسے بیفک، تو او وا

۱۸ قسے پرغنگ کیک، ولے اگہ کس قربانی تروکا ساواراتا قسے بیفک، تو او واقسے
 پرغنگ کپک۔ ○ تم واخس پتیرے، آرا گلان ضروری اے؟ قربان گاہ یا قربانی تروکا
 ساواراک؟ ○ قربان گاہ زیاست اہمیت والا اے، آنتے کہ اگہ کس قربان گاہ ناقسے

۱۹ بیفک، وانا معنی اے کہ او او ٹی قربانی تروکا ساواراتا قسے ہم بیفک۔ ○ او اگہ کس
 بھلا عبادت خانہ ناقسے بیفک، وا زیاست اہمیت والا قسم اے، آنتے کہ خُدا بھلا
 عبادت خانہ ٹی رہینگ۔ ○ او اگہ کس آسمان ناقسے بیفک، تو او خُدا ناتخت نا
 قسے بیفک، آنتے کہ آسمان آ خُدا تینا تخت آ تو لوک اے۔ ○

۲۳ "اے شرع نامعلماک او فریسی فرقہ نابندغاک، تم آخس بد قسمت اُرے،

آتے کہ تمہیں تینا رواج نامطابق پوہینہ، وڈٹف او زہرہ تا وہ میکو ہٹنے خدا کے تروی اے، تمہیں ایتیرے تا۔ ولے تم مزہب نامگلان ضروری او متوکا حکماتے، دھن کہ انصاف، ایمانداری او رحم کھنکے، گیرام کہنورے۔ واچنکا گڑاتے تو اوار خدا نامہلا حکماتے ہم کہو۔ ○ تم کورنگا رہنماک، تم ضروری آ حکماتے کپیرے، او غیر ضروری آ حکماتے کپیرے۔ ○

۲۳

”اے شرع نامعلماک او فریسی فرقہ نامبندناک، تمہیں اخص بد قسمت اے۔ تمہیں منافقاک، تمہیں ہمو بندناے آن بار اے کہ اوفک تینا پیالہ او تانتے پیشن آن صفا کپیرہ، ولے تہہ تا خازگی او۔ تمہیں عبادت او مزہبی آکاریم کپیرے تاکہ مخلوق سوچ کے کہ تمہیں جوانو بندناے اے، ولے شما استاک مون او۔ ○ تمہیں بے وقوفاک، اول تینا تہہیں صفا کہو، شما پیشن تینٹ صفا مریک۔ ○

۲۵

”اے شرع نامعلماک او فریسی فرقہ نامبندناک، تمہیں اخص بد قسمت اے۔ تمہیں منافقاک، تمہیں ہمو قبراتے آن بار اے، ارافک زی آن بھاز زیبا او جوان او، ولے تہہیں ٹی سڑوکنگا لاش او بڈاک تھوک او۔ ○ ہندن تمہیں ہم پیشن آن مخلوق نامون آ ظاہر کھنکے کہ خدا نامکسر آکارے، ولے شما تہہ منافقت او گناہتے آن پراے۔ ○

۲۶

۲۷

۲۸

عیسیٰ نامپیشن گوئی کھنگ کہ ”دانا منافقاتے خدا سبزا ایتیک“

(لوقا ۱۱: ۲۷-۵۱)

”اے شرع نامعلماک او فریسی فرقہ نامبندناک، تمہیں اخص بد قسمت اے۔ تمہیں منافقاک، تمہیں پھمبر او ایلو نیکنگا بندناے قبر او مزاراتے زیبا جوڑ کپیرے ○ او پارے ”ننا باوہ پیرہ ناک پھمبراتے کسفر۔ اگہ نن اوفتا دور آٹ زندہ مروسن، نن ہندن کتوینہ۔ ○ ولے اصل ٹی تمہیں ہمو فتا اولیاو اے، ارافک پھمبراتے کسفر۔ ○ او تمہیں ہم خدا نامراہی تروکانان انکار کپیرے، او دے کسفرے۔ ○ تمہیں آسٹنگ نامدوشہ ناک

۲۹

۳۰

۳۱

۳۲

۳۳

- اُرے۔ تم ہمر سوچ کیرے کہ ”نن دوزغ آ ہمپینہ“؟
- ۳۳ ”او ای ٹے پاوہ، ای ٹے آپیغے تالان کروکاتے او ایلو نیکنگا بندغاتے راہی کیوہ۔ تم اوفتے آن گڑاے کسفیرے، گڑاے صلیب آتفیرے، تکلیف ایٹیرے،
- ۳۵ گڑاے عبادت خانغاتے ٹی کوڑا خلیرے، او اوفتے ہر شار آن کشیرے۔ او ای ٹے پاوہ، تم تینا پاوہ پیرہ غاتے آن بار کنا بیتاتے منیرے او گناہتے آن ہر سینگیپرے۔
- بندا خاطر آن اخس نیکنگا بندغاتے کہ اوفک کسفینو، وا حساب ہم ٹے آن بلینگک۔
- بائیل نا کسفنگ آن الیس برکیاہ نامار زکریاہ اسکان، کہ مخلوق اووے بھلا عبادت او
- ۳۶ قربان گاہ نا نیام ٹی کسے، وا اکل نا حساب ٹے آن بلینگک، او ٹے ہر ایتنگک۔“

عیسیٰ نا یروشلم شار کے افسوس کنگ

(لوقا ۱۳: ۳۱-۳۵)

- ۳۷ ”اے یروشلم شار نا بندغاک، تم خدا نا پغمبر اتے او ایلو راہی تروکا بندغاتے گل خلکے، کسفیرے۔ کنا خوش اے کہ ای یروشلم شار نا گل بندغاتے تینا سیجا ٹی آتیو، تمے دوزغ آن پچایفیو، وھن کہ گکو خطرہ نا وخت آتینا چوری تے پرہ غاتا
- ۳۸ کیرغ آن ڈنگ، ولے تم کئے وھن کنگ کے ایتویرے۔ بندا خاطر آن خدا ثما
- ۳۹ خیالے تچک او اونا رحمتاک وا شار آ مفسرے۔ او ای ٹے یقین ایتویہ کہ تم کئے ہمو وخت اسکان خمیرے کہ وخت بریک او تم کنا باروٹ پارے
- ”خدا نا ہموڈا رحمتاک مریر کہ او خدا نا طاقت اٹ پدی بریک۔“

عیسیٰ نا تینا شاگردا تے بہلا عبادت خانہ نا تباہی نا باروٹ پاننگ
(مرقس ۱:۱۳-۲؛ لوقا ۵:۲۱-۶)

۲۳ آرا وخت آ عیسیٰ بھلا عبادت خانہ غان راہی مس او زیئون پنی آ مش نا
گنڈ آ پنگ ٹی اسکہ، اونا شاگرداک اووے پاریر ”خواجہ، وا بھلا عبادت خانے
برک۔ وا آخس زیبا اے۔“
۲ عیسیٰ اوفتے پارے ”آؤ۔ نم واسہ داوے جوانی آت برہو۔ ولے ای نمے پاوہ،
اسہ وختس بروئے کہ دشمناک داوے بندن تباہ کرور کہ وانا اسہ خلس ہم جاگہ غا
مفروئے۔“

عیسیٰ نا شاگردا تے پاننگ کہ ”ہمر نم کے مصیبت بریک“
(مرقس ۱۳:۱۳-۳؛ لوقا ۲۱:۲۱-۱۹)

۳ آرا وخت آ عیسیٰ زیئون پنی آ مش آتوس، اونا خاصنگ شاگرداک اوڑا تینائی
ٹی بسر او اوڑان ہریفیر کہ ”خواجہ، بھلا عبادت خانہ آرا وخت آتباہ مروئے، او آرا
نشاناک مرور کہ ننے خبر تموئے کہ نی پدی پنگ ٹی اس او قیامت خُک اے؟“
۴ عیسیٰ اوفتے پارے ”خیال تجبو، کس نمے ریفپ، اتے کہ بھازنگ بندغاک
۵ کنا پن آت تینے ظاہر کیرہ۔ اوفک بریرہ، اوفتے آن ہر اسٹس نمے پانک ”ای خدا نا
۶ مقرر کروکا اٹ“، او بھازنگ بندغاک اوفتا گواہی آن ریفنگیرہ۔ نم خُکناگ او مرنگ
۷ ناکا تا جنگا تا باروٹ بنیرے، ولے پریشان مقبو۔ وھننگا بیتاک ضرور مریرہ۔ وافتا
۸ معنی اٹک کہ قیامت خُک بسونے۔ ناکا تا فوجاک اسہ پہ ایلو تو تینا جنگ کیرہ،
بادشاہک بادشاہ تے آ حملہ کیرہ۔ بھلا زلہ غاک بریرہ او ناکا تے ٹی ڈکالاک مریرہ۔

- ۸ تکلیف او مصیبتاک بریرہ او داکان پد پُکسَنگِگ دور شروع مریک۔
 ۹ ”ولدا بندغاک کنازی آ ایمان تیخنگ نا وجرغان ئے آن گڑاسے گرفتار کیرہ،
 او گڑاسے ظہیرہ تکلیف ایقیرہ، او گڑاسے کسفرہ، او بھازنگا بندغاک کنا وجرغان ئے
 ۱۰ آن نفرت کیرہ۔
 ۱۱ ایلو تو تینا غداری او نفرت کیرہ۔
 ۱۲ بندغاک ریفتنگیرہ،
 ۱۳ بندغاتا آستاتے ٹی کن کے محبت کم مریک۔
 ۱۴ زی آ ایمان تیخنگ، او نجات حاصل کیک۔
 ۱۵ تیلج کننگ تاکہ کل بندغاتے موقعہ لے کہ اوفک کنا دا پیغامے بنیر او قبول کیر۔
 داکان پد قیامت مروئے۔“

کُل آن بهلا مصیبت

(مرقس ۱۳:۱۳-۲۳؛ لوقا ۲۰:۲۱-۲۴)

- ۱۵ ”وختس بروئے کہ پغمبر دانی ایل نا پیشن گوئی نا مطابق ایلو قوم والاک برور
 او بھلا عبادت خانہ ٹی تینا بتاتے عبادت کے تجور۔ (خوانو کاک، دا بیتاتے آغور
 ۱۶ کبو۔) او وخت ٹی آرا بندغاک بہتوویہ صوبہ ٹی او، اوفک ضرور مشقے آکار۔
 ۱۷ آرا بندغ آرا ٹی اے، اوڑتو وخت آفک کہ او تینا مال بڈی تے مچ کے۔
 ۱۸ زینداری کننگ ٹی اے، اوڑتو ہم وخت آفک کہ پدی آرا نا کائے۔
 ۱۹ آخس بد قسمت او کہ ہم وخت آ اوفتا پڈاک پڑ مرور یا اوفتا چنک خد ہڑور۔
 ۲۰ ہندا خاطر آن خرداغان وعا کبو کہ نرنگ نا دے سیٹل ٹی یا عبادت او آرام نا دے آ
 ۲۱ مَف۔
 ۲۲ دنیا نا شروع منگ آن پد آخس ہم مصیبتاک بسونو، دا مصیبت اوفتے آن
 زیاست مروئے، او داکان پد ہم وھنو مصیبت بفروئے۔
 وے خد ا فیصلے

کرینے کہ دا مصیبت صرف مجھ دے کے مریک، تاکہ اونا کچین کروکا بندغاگ بچیر۔
اگ خُدا دا فیصلہ کتویک، کس بچتویک۔

۲۳ "ولدا گڑاس بندغ پارہ "بربو، خُدا نا مقرر کروکا بسونے"۔ اوفتازی آلیقین

۲۴ تخیبو، انتے کہ دروغ نا مقرر کروکا او دروغ نا پغمبر اک ظاہر مریرہ۔ اوفک مجرہ

۲۵ نشان اینیرہ، او دا کوشتے کیرہ کہ "خُدا نا کچین کروکا مخلوقے ریقین"۔ خیال تخبو،

انتے کہ دا بھازنگا بیتاتا منگ آن مُست ای مے رغامنگ ٹی اٹ۔

۲۶ "اگ بندغاگ مے پار "بربو، خُدا نا مقرر کروکا ویرانو جاگے سے ٹی اے"، اوڑے

بمپیو۔ او اگ اوفک پار "بربو، خُدا نا مقرر کروکا داڑے دُکوک اے"، دا بیتاتازی

۲۷ آلیقین تخیبو، انتے کہ ای، آدم نا اولیاد، گروک آن بار پدی بریوہ۔ دهن کہ

گروک خُط، دے ٹک آن الیس دے کی اَلنگ اِسکان گُطے سَمَتِک، بندن کنا

پدی بِننگ نا ہم گُطے سَمَتِک۔

۲۸ "آرا وخت آی پدی بریوہ، توگے پاننگ نا ضرورت مَفک، دهن کہ وسایت

اے کہ "آرا وختس ماس مُردار مریک، تو کرگزاک اونا زی آپیری خلیرہ، او مخلوقے

معلوم مریک کہ گڑاس کسکونے"، او بندن آرا وخت آی پدی بریوہ، گل دُنیا نا

بندغاتے سَمَتِک۔"

آدم نا اولیاد نا پدی بِننگ

(مرقس ۱۳:۲۳-۲۴؛ لوقا ۲۱:۲۵-۲۸)

۲۹ "دا مصیبت نا بِننگ نا وختے آن پد دے تارمہ مریک، توبے روشنائی تَفک، او

۳۰ اِسٹاراک پنیرہ، دُغار آتمیرہ۔ او بندا وخت آ دُغار نا مخلوق کئے، آدم نا اولیادے،

خلیک کہ ای اسے جمرے آ دُغار نا گنڈ آ بھلو طاقت او جنتی آ پچاتے ٹی بِننگ

۳۱ ٹی اٹ۔ مخلوق کئے خلیک او ماتم کیک۔ اسے بھلو توارس مریک، او ای تینا

ملائکاتے دنیا نا چارمہ گنڈ آرابی کیوہ۔ اوفک کارہ او کنازی آایمان تھو کا بندغاتے
اسہ جاگہ غا مچ کیرہ۔ ۰

عیسیٰ نا ارا پیشن گوہی تینگ

(مرقس ۱۳: ۲۸-۳۱؛ لوقا ۲۱: ۲۹-۳۳)

- ۳۲ ”انجیر نا درختا باروٹ سوچ کبو۔ ارا وخت آٹم خیرے کہ اوفتا پناک ترک
۳۳ کنگ ٹی او، ٹم پوہ مریرے کہ باسٹی خوک اے۔ ۰ ہندن ارا وخت آٹم خیرے کہ
آسمانی نشاناک پورہ منگ ٹی او، تو ٹم پوہ مریرے کہ ای پدی بنگ ٹی اٹ۔ ۰
۳۴ ”ولے یات کبو، ہمو وخت اسکان کہ کنا یروشلم شار نا تباہ منگ نا پیشن گوئی
۳۵ پورہ متے، دا دور نا بھازنگا مخلوق ہمو وخت اسکان کسپسہ۔ ۰ آسمان او ڈغار شیف
بزز منگ کیرہ، ولے کنا بیتاک غلط ثابت منگ کسپسہ۔ ۰

کسسے خبر افک کہ عیسیٰ ارا وخت آپدی بریک

(مرقس ۱۳: ۳۲-۳۴؛ لوقا ۲۶: ۱۷-۲۰)

- ۳۶ ”کس تیک کہ قیامت نا دے ارا وخت آبروئے۔ نہ ملاکاتے او نہ کنے خبر
اے کہ دا دے ارا وخت آبروئے۔ صرف کنا باوہ خدائے خبر اے کہ دا دے ارا
۳۷ وخت آبروئے۔ ۰ ارا وخت آای، آدم نا اولیاد، پدی بریوہ، تو ہندن مریک دھن
۳۸ کہ نوح نا دور ٹی موسس۔ ۰ نوح نا دور ٹی مخلوق سیلاب آن مست گنگرہ، خاچارہ،
۳۹ برام کیرہ، برام تسرہ ہمو وخت اسکان کہ نوح کشتی ٹی ہنا۔ ۰ او اوفتے خبر تمبتو،
ولے ناگمان سیلاب بس، اوفک گل کسکر۔ او ارا وخت آای، آدم نا اولیاد، پدی
بریوہ، ہندن مریک۔ ۰

- ۳۰ ”کنا پدی بِنِگ نا وخت آ اگہ ارا بندرغ زینداری کنگ ٹی او، ایماندار جنت
- ۳۱ آکایک، او ایلو بے ایمان ہموڑے سلک۔ او ہندن اگہ خوہلی ٹی ارا نیازی نسلخ
- ۳۲ ٹینگ ٹی او، اسٹس کہ او ایماندار اے، او جنت آکایک، ایلو بے ایمان ہموڑے
- ۳۳ سلک۔ ہندا خاطر آن تیار بو، اتنے کہ تھے خبر آف کہ ای، ثما خواجہ، آرا وخت
- آ پدی بریوہ۔
- ۳۴ ”اگہ ارا نا مالیکِ خبر مسکہ کہ دز دزی کیک، او نن نا چاچتویک، تاکہ دز دزی کنگ
- ۳۵ کپ۔ او ہندن مالک آن بار تُم ہم کنا پدی بِنِگ کے تیار بو، کس نا گان
- مَف کہ ای، آدم نا اولیاد، آرا وخت آ پدی بریوہ۔

عیسیٰ نا خیر خواہ او بے خیر خواہ نگا نوکراتا باروٹ بیت کنگ
(لوقا ۱۲:۲۱-۲۸)

- ۳۵ عیسیٰ مثال تریسہ پارے ”مالکس اسہ نوکرے ایلو نوکراتا بھلا کرے تاکہ ایلو
- ۳۶ نوکراتے ہم وخت نازی آگنوئی وگڑا ایٹے۔ ہمو نوکر آخس خوش قسمت اے، کہ
- ۳۷ اونا مالک برے او اوڑے داگڑائے کنگ آخے۔ مالک اوڑان بھاز خوش مریک
- ۳۸ او اوڑے تینا گل مال مڈی ئے ہم سمبالنگ کے ایٹک۔ ولے اگہ او خرابو نوکرس
- ۳۹ اے، تو اُست ٹی سوچ خلیک کہ ”کنا مالک ہرے آرا نا بریک“، او ایلو نوکراتے
- خلیک، اِرغ او زیاست شراب گُنیک، نَشہ مریک۔
- ۴۰ عیسیٰ اوفتے آن ہریفے ”ثما خیال ٹی دا ہڑتوماتے آن دیر جوانو نوکرس اے؟“
- پد آ او بیت کریسہ پارے ”اسہ دے س ارا نا مالک نا گان پدی بریک، خرابنگا
- ۴۱ نوکر داڑکے تیار آفک۔ مالک بریک، اوڑے کسفک، او قیامت نادے آنوکر بے
- ایماننگا بندغاتے تو بَش مریک۔ اوڑے او چیانٹ خلیک او افسوس کیک۔

عیسیٰ نا تینا پدی بَنگ کے ده مسرُتا مثال تِنگ

۲۵ "کنا پدی بَنگ کے تیار ہو۔"

عیسیٰ اوفتے مثالس تریسه پارے "ده مسرُتینا چراغاتے لگفیر او براسے ٹی بادشاہ
تو یلنگ کے بنار۔ دافتے ٹی پیچ عقل مند اُتره او پیچ بے وقوف اُتره۔ عقل مندنگ
مینک تینا چراغاتے تو اوار جتا پین گاسلیٹ ہم بیفیر، ولے بے وقوفنگ مینک
صرف چراغاتے بیفیر۔ ولے بادشاہ نا بَنگ ٹی ہرے اسکے۔ مستے نغ بلک، اوفک
خاچار۔ د تقریباً نیم ن نا وخت اسکے کہ شور مس "جن بَنگ ٹی اے۔ ہو، اوڑ تو
ہلو۔" وہ مینک بش مسر، تینا چراغاتا وٹاتے بڑز آ کریر۔ بند وخت آ بے وقوفنگ
مینک عقل مندنگ مستے پاریر "ننے زریس گاسلیٹ نا ایٹبو، اتتے کہ ننا چراگانک
کبنگ ٹی او۔" عقل مندنگ مینک جواب تسر "یقیناً آخا، ن ٹھے یقینہ۔ دافتے ٹی
صرف ننا چراغاتا خاص گاسلیٹ اے۔ دکاناتے آ بہمو او تینا چراغاتے کے گاسلیٹ
ہلو۔" بے وقوفنگ مینک دکاناتے آتین کے گاسلیٹ پلنگ کے بنار۔ او بندا
وخت آ جن ہم بس۔ عقل مندنگ مینک جن تو اوار دعوت کُنگ کے اراغا بنار،
او ارا نا دروازہ بند مس۔ ذریس سے آن پد ایلو پیچ بے وقوفنگ مینک اراغا بسر۔
اوفک چیانٹ خلیسه پاریر "خواجه، خواجه، ننے تہہ ٹی اے۔" ولے بادشاہ پارے
"یقیناً آخا۔ ای ٹھے تیرہ۔ تم دیر اے؟"
عیسیٰ دا مثال نا معنی کریرہ پارے "کنا بَنگ کے تیار ہو، اتتے کہ ٹھے ہم
بندن خبر آف کہ ای ارا وخت آپدی برہو۔"

خیرخواہ ننگا نوکر آن مالک خوش مریک
 او بے کار ننگا نوکر آن غصہ مریک
 (لوقا ۱۹: ۱۱-۲۷)

”کنا پدی بنگ کے تینے تیار کبو۔“

عیسیٰ اسے مثالیں تریسہ پارے ”اسے بند غس اسکہ کہ او ارانغان پیشن پین نلکے
 آبنگ کے تیار اسکہ۔ او تینا نوکراتے آن مسٹے توار کرے، او وافتنے تینا مال مڈی
 نا بھلا جوڑ کرے۔ او ہر نوکرے اونا قابلیت نا مطابق پیسہ تیس، آسٹے پنچ ہزار
 چاندی ناروپئی، ایلوئے ارا ہزار او مسٹ میکوئے اسے ہزار چاندی ناروپئی تیس،
 او ایلو نلک آرابی مس۔“

”آرا نوکرے کہ پنچ ہزار چاندی ناروپئی رسینگاس، او وافتنے آن کاروبار کرے،
 او واپنچ ہزارے وہ ہزار جوڑ کرے۔ ہندن آرا نوکرے کہ ارا ہزار چاندی ناروپئی
 رسینگاس، او وافتنے ارا ہزار آن چار ہزار چاندی ناروپئی جوڑ کرے۔ ولے ہمو
 نوکرے کہ اسے ہزار چاندی ناروپئی رسینگاس، او کلاس ختا، او تینا مالک نا پیسہ غاتے
 ہمو ٹی ڈکا۔“

”منہ سال آن پد مالک پدی بس او وانوکراتے تو حساب کتاب کرے۔ ہمو
 نوکر کہ اووے پنچ ہزار چاندی ناروپئی رسینگاس، مالک آبس، او وہ ہزار چاندی نا
 روپئی اووے تیس۔ او پارے ”خواجہ، نی کنے پنچ ہزار چاندی ناروپئی تسوس، ای
 وافتنے آن نے کے پین پنچ ہزار چاندی ناروپئی کٹاٹ۔“ مالک پارے تہ ”بھاز
 جوان، نی بھاز خیرخواہ و نوکرے اس۔ نی واپیسہ غاتے تو جوان کاروبار کریس۔ ہندا
 خاطر آن ای نے ایلو بھاز گراتا ہم بھلا جوڑ کیوہ۔ ای نا خیرخواہی آن بھاز خوش
 اٹ۔ بڑک، کن تو خوشی کرک۔“

- ۲۲ "ولدا ہمو نوکر کہ اودے ارا ہزار چاندی ناروپئی تیننگا سس بس او پارے "خو اجرا،
نی کنے ارا ہزار چاندی ناروپئی تسوسس، ای دافتے آن نے کے پین ارا ہزار چاندی
- ۲۳ ناروپئی کٹائٹ۔" مالک پارے تہ "بھاز جوان۔ نی بھاز خیر خواہ و نوکر سے اُس۔
نی پیسہ غاتے تو جوان کاروبار کریس۔ ہندا خاطر آن ای نے ایلو بھاز گڑاتا ہم بھلا
جوڑ کیوہ۔ ای نا خیر خواہی آن بھاز خوش اٹ۔ برک، کن تو خوشی کرک۔"
- ۲۴ "ولدا ہمو نوکرے کہ اسہ ہزار چاندی ناروپئی رسینگا سس بس او پارے "خو اجرا،
ای نے آن خولیوہ، آنتے کہ نی تینا فائدہ کے ایلو بند غاتے تو سختی اٹ پیش بریسہ،
۲۵ او آرا فصل نا بجاتے نی دستس، او فصلے نی تین کے بیفیسہ۔ ہندا خاطر آن ای
۲۶ نا پیسہ غاتے کڈے ٹی ڈکاسٹ۔ بیف، دا پیسہ غاک او نا۔" مالک نوکرے پارے
"نی خراب او سستو نوکرے اُس۔ نی سوچ کریس کہ ای آرا فصل نا بجاتے دستسٹ،
۲۷ دا فصلے تین کے بیفیوہ۔ گڑا نی آنتے کنا پیسہ غاتے سوڈ آتتویس؟ آرا وخت آ ای
پدی بروسٹ، دا پیسہ غاتے تو اوار سوڈ نا پیسہ غاتے ہم بلوسٹ۔"
- ۲۸ "ولدا مالک ایلو نوکراتے پارے "وازان پیسہ غاتے پیلو او وہ ہزار چاندی نا
۲۹ روپئی والے ایتہو۔ او آرا بندغ کاروبار ٹی نفع کیک، مخلوق اودے پین ایتک،
۳۰ ولے آرا بندغ بیچ نفع کپک، مخلوق اوڑان تینا پیسہ غاتے پدی بلیک۔ دھینگا
بے کارنگا نوکر دوزغ ٹی خستنگ، اوڑے او چیانٹ خلک او آسوس کیک۔"

عیسیٰ نا قیامت نا دے آ مخلوق کے فیصلہ نئے کنگ

- ۳۱ عیسیٰ پارے "آرا وخت آ ای، آدم تا اولیاد، ملائکاتے تو اوار پدی بریوہ، تو ای
۳۲ تینا تخت آتولیوہ، او دنیا نا گل قوماتا بندغاک کنا مون آبرہہ۔ ولدا ای اوفتے ارا
۳۳ بشخ کیوہ، دھن کہ شوان میٹ ناگر آن بیٹاتے جتا کیک۔ ای تینازی آ ایمان تجوکا
۳۴ بند غاتے راست میکو گنڈ آن تولیوہ او ایلو فتنے تینا چپی کو گنڈ آن تولیوہ۔ ولدا

ای تینا راست میگو کُنڈ آن تُولو کا بندغاتے پاوہ ”کنا باوہ خُدا نا نمازی آرحمتاک مریر۔ بُو، کنا بادشاہی ٹی رینگبو، آراٹم کے دُنیا نا جوڑ منگ آن تیار کنگانے،
 ۳۵ دانا بدلے ٹمے بِلک آنتے کہ ای بینگن آسٹہ او ٹم کئے گنْفیرے، ای ملاس آسٹہ او ٹم کئے ویر تِسورے، ای مُسافرس آسٹہ او ٹم کئے تینا اُراتے ٹی بہ خیرٹ پاریرے،
 ۳۶ کئے پُچّ اَلوِیکہ او ٹم کئے پُچّ تِسورے، ای بیمار آسٹہ او ٹم کنا خیالے تجارے، ای جیل ٹی آسٹہ او ٹم کن تو یلنگ کے بَسرے۔“

”ولدا کنازی آایمان تجوکاک کئے آن ہر یغیرہ ”خُواجہ، نی آرا وخت آیینگن
 ۳۷ آسٹہ او نن نے گنْفین، نی ملاس آسٹہ او نن نے ویر تِسُن؟“ نی آرا وخت آ مُسافر
 ۳۸ آسٹہ کہ نن نے تینا اُراتے ٹی بہ خیرٹ کرین، او نے آرا وخت آ پُچّ اَلوِیکہ او نن نے پُچّ تِسُن؟“ نی آرا وخت آ بیمار یا جیل ٹی آسٹہ او نن نا یلنگ کے بَسُن؟“
 ۳۹ ”ولدا ای اوفتے پاوہ ”آرا بندرغ دا کاریمتے کنا خاطر آن ایلو بندغاتے کے کرے،
 ۴۰ ہندن پا ”او دا کاریمتے کن کے کرے۔“

”ولدا ای تینا چپی کو کُنڈ آن تُولو کا بندغاتے پاوہ ”کئے آن مر بُو، خُدا ٹمے
 ۴۱ آن خُوش اَنک۔ دوزرغ نا خاطر ٹی ہمبو، آرا کہ شیطان او ٹم کوننگا بندغاتے کے تیار
 ۴۲ اے۔“ دانا بزا ٹمے بِلک آنتے کہ ای بینگن آسٹہ ولے ٹم کئے گنْفتویرے، ای ملاس
 ۴۳ آسٹہ ولے ٹم کئے ویر بتویرے، ای مُسافرس آسٹہ ولے ٹم کئے تینا اُراتے ٹی بہ خیرٹ پاتویرے،
 کئے پُچّ اَلوِیکہ ولے ٹم کئے پُچّ بتویرے، او آرا وخت آ ای بیمار او جیل ٹی آسٹہ، ٹم کنا یلنگ کے بتویرے۔“

”ولدا اوفک کئے آن ہر یغیرہ ”خُواجہ، نن نے آرا وخت آیینگن، ملاس، مُسافر،
 ۴۴ لغز، بیمار او جیل ٹی خان ولے نامتے کتوین؟“
 ۴۵ ”ولدا ای اوفتے پاوہ ”آرا بندرغ دا کاریمتے کنا خاطر آن ایلو بندغاتے کے کتو،
 ۴۶ ہندن پا ”او کنا مدتے کتو۔“ ولدا دھننگا بندغاگ دوزرغ ٹی خسنگیرہ۔ داڑے اوفتے ہمیشہ نا بزا مریک۔ ولے کنازی آایمان تجوکاک جنت ٹی کارہ۔ داڑے

اوفک ہمیشہ خوش رہینگیرہ۔" ○

عیسیٰ نا کسفنگ کے منصوبہ

(مرقس ۱:۱۲-۲؛ لوقا ۱:۲۲-۲؛ یوحنا ۱۱:۲۵-۵۳)

- ۱ **ب** آرا وخت آعیسیٰ دا بیتا تا خوانفنگے خلاص کرے، او تینا شاگردا تے پارے ○
- ۲ "دھن کہ تھے خبر اے، ارا دے آن پد بچائفنگ نا عید مریک او دا دے آ ای،
- آوم نا اولیاد، گرفتار کنگیوہ، او صلیب آتفنگیوہ۔" ○
- ۳ ولدا بھلا املک او ایلو بہودی تا مجلس نا بندغاک گل آن بھلا امام کایفا نا اراغا
- ۴ بنار ○ او اوڑے اوفک تین پہ تین منصوبہ س جوڑ کریر کہ "نن عیسیٰ ئے ڈگوئی
- ۵ آٹ گرفتار کینہ او اوڑے کسفینہ ○ ولے نن داوے عید نا موقعہ غا گرفتار کیتہ، نواہ
- مخلوق فسار کے۔" ○

نیازی نا عیسیٰ نا زی آ عطراتے شولنگ

(مرقس ۳:۱۲-۹؛ یوحنا ۱۲:۱-۸)

- ۶ عیسیٰ بیت عینہا پنی آ خلق ئی شمغون پنی آ بندغ نا ارا ئی ٹولوک اسکہ، کہ
- ۷ عیسیٰ داوے گر نا بیماری آن شفا تسوس ○ آرا وخت آعیسیٰ ایرغ کینگ ئی اسکہ،
- اسہ نیازی س اوڑا بس۔ اوڑ تو اسہ سنگ مرمر نا بوتلے ئی قیمتی عطراک اترہ۔ او دا
- ۸ گل عطراتے عیسیٰ نا کاٹم آشاغا ○ شاگرداک دا اگڑائے خنار او اوفک ناراض مسر۔
- ۹ اوفک اسہ پہ ایلو تو تینا پاریر "دا گل عطراتے ضائع کرے ○ اگہ دا نیازی دافقے
- سودا کروس، تو بھاز پیسہ بلاکہ او دا پیسہ غاتے غریباتے ئی بشخ کروس۔" ○
- ۱۰ عیسیٰ پوہ مس کہ اوفک انت پاننگ ئی او۔ ہندا خاطر آن عیسیٰ اوفتے پارے

”ثم آتے دانیائی نازی آ الزام تخنگ ٹی اُرے؟ دانیائی کن کے سھاز جوانو
 ۱۱ کاریمس کرینے۔ ۰ ثم تو ہر وخت غریبنگا بندغاگ مرور، ولے ای ثم تو ہر وخت
 ۱۲ مفروٹ۔ ۰ دانیائی کنے آعطراتے شانغا۔ دانا معنی اے کہ کنا جان کینگ کے تیار
 ۱۳ اے۔ ۰ او ای ٹھے راست پاوہ، واکان پد دنیائی آراڑے ہم کنا پکسنگا پیغام نا تبلیغ
 مریک، مخلوقے دابیت نا باروٹ پاننگک، او مخلوق یات تجک تر۔“ ۰

بہوداہ اسکروٹی نا غدار جوڑ مننگ

(مرقس ۱۰:۱۲-۱۱؛ لوقا ۲۲:۳-۶)

۱۳ ولدا عیسیٰ نا دوانزہہ خاصنگا شاگرداے آن اسس، کہ اونا پن بہوداہ اسکروٹی
 ۱۵ اسک، بھلا اماماے آبس، ۰ او اوفتے پارے ”اگ ای عیسیٰ ئے شادو ٹی ایتیبو، ثم
 کنے آخس پیسہ ایتیرے؟“

۱۶ اوفک سی چاندی نا روپٹی حساب کریر او بہوداہ ئے تسر۔ ۰ واکان پد بہوداہ
 اسکروٹی موقعس پٹاکہ کہ ”عیسیٰ ئے مجلس نا بندغاتا دو ٹی ایتیبو۔“ ۰

عیسیٰ نا تینا شاگرداے عید نا ارغے کنگ نا حکم تننگ

(مرقس ۱۲:۱۲-۲۱؛ لوقا ۲۲:۲-۱۲، ۲۱-۲۳؛ یوحنا ۱۳:۲۱-۳۰)

۱۷ بغیر خمیر نا عید نا اولیکو دے آ دوانزہہ خاصنگا شاگرداک عیسیٰ غا بسر او ہریفیر
 ”خواجر، نن نے کے بچائنگ نا عید نا ارغے آرا جاگ ٹی تیار کین؟“ ۰

۱۸ عیسیٰ اوفتے پارے ”شار ٹی فلاں بندغ نا اراغا ہمبو، اودے پابو کہ ”خواجر پانک
 ”کنا وخت پورہ مسونے۔ ای او کنا شاگرداک بچائنگ نا عیدے نا آرا ٹی کینہ۔“ ۰
 ۱۹ شاگرداک بندن کریر دھن کہ عیسیٰ اوفتے پاریسس، او اوفک بچائنگ نا عید

نا اِرغے تیار کرید۔

- ۲۰ اِرا وخت آشام نا وخت مس، عیسیٰ او اونا خاصنگ شاگرداک او اِرغ کُنگ
 ۲۱ کے ٹومر۔ اِرغ کُنگ نا وخت آ عیسیٰ اوفتے پارے ”ٹھے آن یقیناً اسٹس کن
 تو غداری کیک۔“
- ۲۲ خاصنگ شاگرداک بحجاز پریشان مسر او ہر کس تینا باروٹ بریفے ”خواج، ای
 تو آف؟“
- ۲۳ عیسیٰ اوفتے پارے ”او داڑے کن تو او اِرغ کُنگ ٹی اے۔ ای، آدم
 ۲۴ نا اولیاد، ہندن کبیوہ، دھن کہ مقدسنگ کتابتے ٹی لکھوک اے، ولے ہمو بندغ
 آخس بد قسمت اے، کہ او آدم نا اولیاد تو غداری کیک۔ داڑان جُوان اسکہ کہ او
 دنیا ٹی ودی مفروس۔“
- ۲۵ ولدا بہوداہ اسکروتی، کہ او عیسیٰ تو غداری کیک، عیسیٰ غان ہریفے ”خواج، نا
 خیال ٹی ای تو آف؟“
 عیسیٰ اووے پارے ”آو، نی اس۔“

عیسیٰ نا شاگرداتے تو اِرغ کُنگ

(مرقس ۱۴:۲۲-۲۶؛ لوقا ۱۴:۲۲-۲۰، ۱ کرنتھیوک ۱۱:۲۳-۲۵)

- ۲۶ اِرا وخت آ اوفک اِرغ کُنگ ٹی امرہ، عیسیٰ اِرغس پیفے، خدا نا شکرے آوا
 کرے، اِرغے ٹکر کرے، او تینا شاگرداتے تس، اوفتے پارے ”بیفبو، گمبو۔ دا اِرغ
 کنا جان آن بار اے۔“
- ۲۷ داکن پد عیسیٰ اَنگور نا جوس نا پیلاس پیفے، خدا نا شکرے آوا کرے او تینا
 ۲۸ شاگرداتے تس، پارے ”داڑان گل ٹما اسہ اسہ گم بلیو۔“ دا اَنگور نا جوس کنا
 وتر آن بار اے، کہ ای تینا وترتے خدا نا کسر آت شولیوہ، او کنا کبنگ آن معلوم

۲۹ مریک کہ خدا تم تو پُسنکینگا اقرارے کنگ ٹی اے، او کنازی آایمان تجوکاتا گناہ او
برائیک معاف کنگا نو۔ او ای ٹے پاوہ، واکان پد قیامت اسکان ای انگور نا جو سے
۳۰ گمپہ۔ وختس بروئے کہ ای تم تو اوار جنت ٹی انگور نا جو سے گنوٹ۔
ولدا اوفک زبور آن مزہبی و شعرس خلکر، او پدی زیئون پنی آمش آبنار۔

عیسیٰ نا پطرسے انکار نا باروٹ پاننگ
(مرقس ۱۴: ۲۷-۳۱؛ لوقا ۲۲: ۳۱-۳۴؛ یوحنا ۱۳: ۳۶-۳۸)

۳۱ عیسیٰ اوفتے پارے "دان آتم گل کنے الیرے، کارے، اتتے کہ پغمبر نا کتاب
ٹی آرا پیشن گوئی لکھوک اے، او صبح ثابت مریک۔ او ٹی لکھوک اے
خدا شوانے کسفک،
او میٹک گر آن جتا مریہ۔
۳۲ "ولے کنا پدی زندہ منگ آن پد، ای ٹے آن مست گلیل صوبہ نا کاوہ۔"
۳۳ پطرس عیسیٰ نے پارے "خواجه، ای نے یلہ کپہ، ایلوفک کیر تو کیر۔"
۳۴ عیسیٰ پطرسے پارے "اینو نانن آمو وخت اسکان کہ نی مس واپائش کہ
"ای عیسیٰ نے درست کپہ" بانگو بانگ تفک۔"
۳۵ پطرس پارے "ای نے تو کبیو، ولے داسیتے پاپہ۔"
ایلو شاگرداک ہم بندا بیتے کرہ۔

عیسیٰ نا باغ ٹی خداغان دُعا کنگ
(مرقس ۱۴: ۳۲-۳۶؛ لوقا ۲۲: ۳۹-۴۶)

۳۶ ولدا عیسیٰ تینا شاگردا تے بیفے او زیئون پنی آمش ناربی آگستمنی پنی آباغ

- آبس۔ او شاگردا تے پارے "تو لبو، ای عبادت کے کاوہ۔" ○
- ۳۷ عیسیٰ پطرس او زبدي نارا مار، یعقوب او یوحنا، تین تو میفے، بنا۔ او بحاز
- ۳۸ انگین مس او افسوس کریسہ شاگردا تے پارے ○ "کنا اُست پنانے او ای دا غم آن کسکوٹ۔ تم داڑے سلبو او خیال تجبو۔" ○
- ۳۹ عیسیٰ ذریس مون آہنا او دُغار آسجہ کرے، او دُعا کریسہ پارے "باوہ خُدا، کنا خوش اے کہ آرا مصیبت کے آہنگ ٹی اے، نی کنے دا مصیبت آن بچائِف۔ ولے کنے تینا خوش آن نا خوش زیاست دوست اے۔ او ضرور پورہ مرے۔" ○
- ۴۰ پد آ او مسہ خاڈنگا شاگردا تے آبس، اوفتے خاچوک خنا۔ او پطرسے پارے "تم خاچانو رے، اسہ گھنٹس خیال تیخنگ کیرے؟ ○ بش ببو، خداغان دُعا کبو کہ تم ہر آزمائش ٹی پورہ مرے۔ روح خوش اے ولے انسان کمزور اے۔" ○
- ۴۱ ولدا عیسیٰ پدی عبادت کنگ کے بنا او دُعا کرے "باوہ خُدا، کنا خوش اے کہ دا مصیبت کہ کنے آہنگ ٹی اے، نی کنے دا مصیبت آن بچائِف، ولے کنے تینا خوش آن نا خوش زیاست دوست اے۔ او ضرور پورہ مرے۔" ○
- ۴۲ عیسیٰ پدی بس او تینا شاگردا تے خاچوک خنا۔ تیخ آن اوفتا خنک ٹلنگتویرہ۔ ○
- ۴۳ عیسیٰ اوفتے اِلا او مسٹ میکو وار عبادت کنگ کے بنا۔ ولدا او ہمو دُعاے خوائیس
- ۴۴ کہ ارا وار مست خوائیسوس۔ ○ او ولدا تینا شاگردا تے آبس او اوفتے پارے "تم واسکان خاچوک آرام کنگ ٹی اے؟ خیال تجبو۔ داسہ وخت بسونے کہ ای، آدم نا اولیاد، گناہ گارنگا بندغاتا دو ٹی تینگیوہ۔ ○ بش ببو، راہی ببو۔ کن تو غداری کروکا ہنگ ٹی اے۔" ○

عیسیٰ نے گرفتار کنگ

(مرقس ۱۲: ۲۳-۵۰؛ لوقا ۲۷: ۲۲-۵۳؛ یوحنا ۱۸: ۳-۱۲)

- ۳۷ عیسیٰ داسکان بیت کنگ ٹی اسکہ کہ اسہ بھلو مچی س اونا شاگرد بہتوداہ اسکروتی تو بس۔ اوفتے تو زغم او لٹ اترہ۔ دافتے بھلا امامک او مجلس نا ایلو بندغاک راہی
- ۳۸ کریسر۔ غدار دا مچی نے پاریسس کہ "آرا بندغے ای خمب کیو، اودے تم گرفتار کیرے۔"
- ۳۹ بہتوداہ سیدھا عیسیٰ غا بس، اودے خمب کرے، اوڑان بک بلک، پارے "خواج، نازی آخدا نارحمتاک مریر۔"
- ۵۰ عیسیٰ اودے پارے "سنگت، نی داڑے اتتے بسونس؟"
- ولدا بندغاک بسر، عیسیٰ نے گرفتار کیر۔
- ۵۱ عیسیٰ نا شاگردا تے آن اسٹس تینا زغمے کشا او گل آن بھلا امام نامے آ حملہ کرے، اونا خفے تڑے۔
- ۵۲ عیسیٰ اودے پارے "تینا زغمے اونا جاگہ غاتخ۔ آرا تینا زغمے کشک، او زغم آٹ کبیک۔
- ۵۳ او نے پاوہ، اگہ ای تینا باوہ خدانان مدت خواو، تو او تینا ملاکاتا لشکرس کنا مدت کے راہی کبیک۔
- ۵۴ ولے ای خواپرہ، اتتے کہ اگہ ای مدت خواو، تو پنمبر اتا کتاباتا پیشن گوئیک ہمر ثابت مریر؟
- ۵۵ وافتے کہ اوفک پارینو۔
- ولدا عیسیٰ بروکا مچی نے پارے "تم زغم او لٹاتے تو بسونورے۔
- ۵۶ ائی ڈاگو سے اٹ؟ ای تم تو ہر دے بھلا عبادت خانہ ٹی خوائفنگ کے بسونٹ، ولے تم کئے گرفتار کتویرے۔
- ۵۷ تم ہندا خاطر آن کئے گرفتار کتویرے تاکہ پنمبر اتا پیشن گوئیک صبح ثابت مریر دھن کہ اوفک لکھانو۔"
- ولدا عیسیٰ نا گل شاگرداک اودے الار، نزار۔

عیسیٰ نے یہودی تا مجلسِ نا مون آ آتنگ

(مرقس ۱۲: ۵۳-۶۵؛ لوقا ۲۲: ۵۲-۵۵، ۶۳-۷۱؛ یوحنا ۱۸: ۱۳-۱۴، ۱۹-۲۲)

- ۵۷ آرا بندغاگ کہ عیسیٰ نے گرفتار کریر، اوفک اووے گل آن بھلا امام کائفا نا
 اراغا وریر۔ اوڑے شرع نا معلماک او بیہودی تا مجلس نا ایلو بندغاگ اوار مچ اتر۔
- ۵۸ پطرس ڈکوئی ٹی آرا نا حویلی اسکان اوقتا رندا آٹ ہنا۔ ولدا او آرا نا تہہ ٹی نوکراتے
 تو توس کہ ہرے "آنت مریک؟"
- ۵۹ بھلا ایلک او مجلس نا ایلو بندغاگ کوشستے کریر کہ عیسیٰ غا وروغ نا الزاماتے
 ثابت کیر او اووے کسفر۔
- ۶۰ بھازنگا بندغاگ مجلس نا مون آ بسر او عیسیٰ نا خلاف
 وروغ تیر، ولے بیچ ثابت کننگ کتویر۔ آخر ٹی ارا بندغ بش مسر، او پاریر "وا
 بندغ پارے کہ" ای بھلا عبادت خانے تباہ کننگ کیوہ، او مسر وے آن پد پدی
 جوڑ کننگ کیوہ۔"
- ۶۲ گل آن بھلا امام بش مس او عیسیٰ نے پارے "نی دا الزام نا باروٹ آنت
 پاسہ؟"
- ۶۳ ولے عیسیٰ بیچ بیت کتو۔
 گل آن بھلا امام ولدا عیسیٰ نے پارے "ای نے خدا نا قسے ایٹیوہ، نی خدا نا
 مقرر کروکا اُس؟ او نی خدا نا مار اُس؟"
- ۶۴ عیسیٰ پارے "آؤ۔ نی صبح پاننگ ٹی اُس۔ ولے ای گلے ثنا پاوہ، واکان پد ٹم
 خنورے کہ ای، آدم نا اولیاو، خدا نا راست میکو گنڈ آن جمرے آ تولوک آسمان
 آن بینگ ٹی اٹ۔"
- ۶۵ ہندا بیتاے پنگ تو گل آن بھلا امام تینا پچاتے آرا او پارے "وا کفر پاننگ ٹی
 اے۔ نئے پین بیچ گواہی نا ضرورت آفک۔ ٹم تینٹ وانا کفر نا بیتاے بنگورے۔"

۶۶ او مجلس نا بندغائے آن بریفے ”ثما أنت خیال اے؟“
 ۶۷ اوفک جواب تِسَر ”وا مجرم اے۔ ضرور کسفنِکے۔“
 ۶۸ ولدا اوفک اونا مون آتف کریر، اووے خلکے۔ او آرافک کہ اووے چھاپڑ
 خلکے، پاریر ”نی خُدا نا مقرر کروکا اُس۔ پا، نے ویر خلکونے؟“

پطرس نا عیسیٰ ئے چائنگ آن انکار کنگ

(مرقس ۱۲: ۶۶-۶۷؛ لوقا ۲۲: ۵۶-۶۲؛ یوحنا ۱۸: ۱۵-۱۸، ۲۵-۲۷)

۶۹ پطرس خویلی ئی ٹولوک اُسکے کہ گل آن بھلا امام نا چوکری س اوڑا بس، او
 پارے ”نی ہم عیسیٰ تو اوار اُس کہ او گیلیل صوبہ غان بسونے۔“
 ۷۰ ولے پطرس اوفتا گل نامون آ انکار کرے، پارے ”ای تیرہ، نی انت پاننگ
 ئی اُس؟“

۷۱ ولدا او خویلی نا دروازہ غابنا، ایلو چوکری اووے اوڑے سلوک خنا، او خویلی ئی
 موجود ایلو بندغائے پارے ”وا بندغ ہم عیسیٰ ناصری نا سنگش اے۔“
 ۷۲ پطرس ولدا ہم انکار کرے، پارے ”ای قسم گنیوہ کہ ای دا بندغے تیرہ۔“
 ۷۳ جھسے آن پد ہموڑے موجود بندغاک پطرس آ بسَر، اووے پاریر ”خُدا ننے
 دروغ تڑکپ۔ نی اونا سنگتاتے آن اُس۔ نا بیت کنگ آن ظاہر مریک کہ نی
 گیلی سے اُس۔“

۷۴ ولے پطرس اوفتے جواب تِس ”ای قسم بیفیوہ کہ ای راست پاننگ ئی اٹ۔
 ای داوے تیرہ۔ اگ ای دروغ تڑبوہ، خُدا کنے ہزا ایٹے۔“

۷۵ او بندا وخت ئی بانگو بانگ تِس، او پطرسے یات بس کہ عیسیٰ پاریسس ”ہمو
 وخت اسکان کہ نی مسہ وار پاتس ”ای عیسیٰ ئے درست کپہ، بانگو بانگ تفک۔“
 پطرس خویلی آن پیشن بنا، او بندا بیتاتے کے بھاز ہوغا۔

عیسیٰ نے رومیٹو گورنر نا مون آ پیش کنگ
(مرقس ۱:۱۵؛ لوقا ۱:۲۳-۲؛ یوحنا ۱۸:۲۸-۳۲)

۱ بھلا امانک او بیہودی تا مجلس نا ایلو بندغاک سوب نا مالو عیسیٰ نا کسفنک
۲ کے منصوبہ س جوڑ کریر۔ او فک اونا ڈوتے آھتکڑی تے خلک، او رویو گورنر پیلٹس
نا ڈو ٹی تسر۔

بیہوداہ اسکروٹی نا خودکشی
(شاگردانا کاریماک ۱۸:۱-۱۹)

۳ بیہوداہ اسکروٹی، کہ او غدار جوڑ موسس، آرا وخت آ اوڑے خبر تما کہ عیسیٰ نے
کسفنک نا سزا تینگانے، اوڑے بھاز آفسوس مس۔ او سی چاندی نا روپی تے پیفے
۴ او بھلا امانتے او مجلس نا ایلو بندغاتے پدی تیس، پارے۔ "ای اسہ معضومو بندغے
نا خلاف گناہ کریٹ۔ ای اوڑتو غداری کریٹ، اوڑے کسفنک کے تیش۔"
او فک جو اب تسر "واننا غلطی آفک۔ نی چاس، نا کاریم چائے۔"
۵ بیہوداہ چاندی نا روپی تے عبادت خانہ نا فرش آ بیٹے او راہی مس۔ او بنا،
تینے پاسی تیس۔
۶ بھلا امانک پیسے غاتے بیفیر پاریر "واننا پاکو پیسے او۔ او ننا شریعت ٹی اجازت
آفک کہ دھینگا پیسے غاتے عبادت خانہ کے استعمال کین۔"
۷ بحث کنگ آن پد او فک فیصلہ نے کریر کہ "وا پیسے غاتے آن نن رزان جوڑ
کروکا نا ڈغارے آینہ او ایلو قوم والاتے کے قبرستانس جوڑ کینہ۔"
۸ ہندا خاطر آن دادے آن پد اینو اسکان واقبرستان "خونی قبرستان" پاننگ۔

۹- او آرا بیتاتے پغمبر یرمیاہ پاریس، اوفک صبح ثابت مسر۔ او پاریس
خدا کنے وایتاتے پاننگ نا حکم تسونے کہ
گراس یعقوب نا اولیاواک، خدا نا مقرر کروکا نا کسفنگ کے،
آرا سی چاندی نا روپئی ایتیرہ،
اوفتے پدی بلیرہ،
او وا پیسے غاتے آن رزان جوڑ کروکا نا ڈغارے بلیرہ۔○

پیلطس نا عیسیٰ تو سوال او جواب
(مرقس ۱۵:۲-۵؛ لوقا ۲۳:۲-۵؛ یوحنا ۱۸:۲۳-۳۸)

۱۱- عیسیٰ روپیو گورنر پیلطس نا مون آپیش کننگا، او گورنر اوڑان سوال بریفے "نی
بہبودی تا بادشاہ اس؟"

عیسیٰ اووے پارے "نی صبح پاننگ ٹی اس۔"
۱۲- وے او بھلا اماماتا او مجلس نا بندغاتا الزام نا باروٹ بیج جواب تینو۔○ بندا خاطر
۱۳- آن پیلطس اوڑان بریفے "نی تینا الزاماتا باروٹ بنگس کہ واک تجار؟"
۱۳- وے عیسیٰ اسہ بیتس ہم کتو۔ گورنر اونا چپ منگ آسجاز حیران مس۔○

عیسیٰ نا کسفنگ نا سزا

(مرقس ۱۵:۶-۱۵؛ لوقا ۲۳:۱۳-۲۵؛ یوحنا ۱۸:۳۹-۱۹:۱۶)

۱۵- ہر پچالیفنگ نا عید نا موقعہ غا روپیو گورنر اسہ قیدی سے یلہ کریکہ آراوے کہ مخلوق
۱۶- پاریکہ۔○ ہمو وخت ٹی برآبا پنی آقیدی مخلوق ٹی سجاز مشہور اسکہ۔○ آرا وخت آ
۱۷- مخلوق مچ مس، پیلطس اوفتے آن بریفے "تھا خیال ٹی ای ویرے یلہ کیو؟ برآباے"

- یا عیسیٰ نے، کہ او خدا نا مقرر کروکا پائنگ؟
- ۱۸ رومیو گورنر بھاز جوان چائسکہ کہ ”یہودی تا مجلس نا بندغاک عیسیٰ غان
بوشنگیرہ۔ بندا خاطر آن اوفک داوے کنا ڈوئی تسونو۔“
- ۱۹ آرا وخت آپیلٹس عدالت ئی ٹولوک آسکہ، اونا زائفہ اوڑا کلوئس راجی کرے
کہ ”دا معضونگا بندغ تو پچ کپیس، آنتے کہ ای دانا باروٹ نن نا نفس خناٹ، او
بھاز پیریشان اٹ۔“
- ۲۰ ولے بھلا امامک او مجلس نا ایلو بندغاک مخلوق آ زور تھار کہ ”پیلٹے برآبائے
یلد کنگ او عیسیٰ نے کسینگ نا پابو۔“
- ۲۱ پیلٹس مخلوق آن بریفے ”ڈارٹ آن ٹھا خوش نا مطابق ای دیرے یلد کیو؟“
اوفک جواب تسر ”برآبائے یلد کر۔“
- ۲۲ پیلٹس بریفے ”گڑا ای عیسیٰ، کہ او خدا نا مقرر کروکا پائنگ، تو آنت کیو؟“
اوفک گل پاریر ”صلیب آتف، کیف تہ۔“
- ۲۳ ولدا پیلٹس مخلوق آن بریفے ”دا آنت جرم کرینے؟“
ولے مخلوق چیاٹ خلیسہ پاریر ”صلیب آتف، کیف تہ۔“
- ۲۴ آرا وخت آپیلٹس چائس کہ ”مخلوق تو بحث نا پچ فائدہ آف، او شاہد فسادس
بش مرے،“ او یہودی تا رواج نا مطابق گڑاس دیر بیفہ۔ او مخلوق نامون آن نشانی
کے تینا ڈوتے سلا او پارے کہ ”دا بندغ نا کسینگ کے ای زموار آٹ۔ دانا ٹم
زموار اے۔“
- ۲۵ ہموڑے موجود گل بندغاک پاریر ”آگہ دا غلط اے، تو دانا سزانے او ننا اولیاداتے
آتہ۔“
- ۲۶ ولدا پیلٹس برآبائے یلد کرے، او عیسیٰ نے کوڑا خلینگ آن پد فوج نا ڈوئی
تس تاکہ اوفک اووے صلیب آتفیر، کسیر۔

فوجی تا عیسیٰ نازی آ مسخرہ خلینگ

(مرقس ۱۵:۱۶-۲۰؛ یوحنا ۱۹:۲-۳)

- ۲۷ پیلاطس نا فوجیک عیسیٰ نے عدالت آن قلعہ نا تہہ ٹی دریر، کل فوجیک عیسیٰ
- ۲۸ نا چارمہ گنڈ آچ مسر۔ ○ اوفک اونا پچاتے کشار او وانگری رنگ نا کوٹس بینفیر۔ ○
- ۲۹ ولدا اوفک پتی آ کاشماتا اسہ تاجس جوڑ کریر، اونا کاٹم آ تیار، اونا راست میکو ڈو
- ۳۰ ٹی لئس تسر۔ ولدا اوفک اونا مون آ گوڈ خلگر، او اونا زی آ مسخرہ خلیسہ پاریر
- ”بہبودی تا بارشاه، نا عمر دراز مرے۔“ ○ اوفک اونا زی آ ٹف کریر، او لے بیفیر
- او اونا کاٹم آ خلگر۔ ○
- ۳۱ آرا وخت آ اوفک اونا زی آ مسخرہ خلینگ خلاص کریر، اوفک کوٹے کشار، او
- پچاتے تہ پدی بینفیر۔ ولدا اوفک اوڑے صلیب آ تینگ او کسینگ کے دریر۔ ○

عیسیٰ نا صلیب آ تینگ

(مرقس ۱۵:۲۱-۳۲؛ لوقا ۲۳:۲۶-۲۳؛ یوحنا ۱۹:۱۷-۲۰)

- ۳۲ آرا وخت آ اوفک پیشن پینگ ٹی امرہ، اوفک کسر ٹی شمعون پنی و بندغے خنار
- کہ او لیڈیا علاقہ نا گرتنی صوبہ غان بسوسس، او فوجیک اوڑے حکم تسر کہ ”عیسیٰ نا صلیب
- ۳۳ برف۔“ ○ اوفک گلگتا پنی آ جاگہ غا بسر۔ دانا معنی اے ”دول نا جاگہ۔“ ○ اوفک
- ۳۴ شراب ٹی گراس شانار کہ خرین جوڑ مس۔ ولدا دافتے عیسیٰ نے کینگ کے تسر،
- ولے گلگس بیفنگ آن پد عیسیٰ اوفتے گنتو۔ ○
- ۳۵ فوجیک اوڑے صلیب آ کسینگ کے تغیر، او عیسیٰ نا پچاتے بشخ کنگ کے
- ۳۶ تیر شانار۔ ○ داکان پد اوفک اونا خیالداری کنگ کے بموڑے ٹوڑ۔ ○

- ۳۷ او عیسیٰ ناکاٹم نازی آصلیب آتختی س اُسکے، او رواج نا مطابق تختی نازی
 آونا ہزا لکھوک اُسکے۔ اوڑا نمشتہ اُسکے ”وا عیسیٰ اے، یہتودی تا بادشاہ“۔
- ۳۸ ولدا اوفک ارا مجر ماتے میسر، اُسٹے عیسیٰ ناراست میکو گنڈ آ او ایلوئے عیسیٰ
 نا چپی کو گنڈ آصلیب آ کسفننگ کے تفریر۔
- ۳۹ گدرینگوکا بندغاک عیسیٰ غا پیٹ کرہرہ او مسخرہ خلگرہ۔ اوفک پاریرہ ”نی سھلا
 ۴۰ عبادت خانے تباہ کیسہ، او مسد دے آن پد پدی جوڑ کیسہ تہ۔ اگہ نی خدا نامار
 اُس، تو تینے بچائف او صلیب آن ڈرینگ۔“
- ۴۱ او ہندن سھلا ایلک، شرع نامعلماک او یہتودی تا مجلس نا ایلو بندغاک مسخرہ
 ۴۲ خلیسہ پاریرہ ”وا ایلوفتے بچائفینے، ولے تینے بچائفنگ کپک۔ وا ہمر یہتودی تا
 ۴۳ بادشاہ س اے؟ اگہ وا داسہ صلیب آن تیڈٹ ڈرینگے، نن اوڑا یقین تخینہ۔“ او نا
 خدا نازی آبروسہ اے، او خدا نامار نادعوئی کے کنگ کیک۔ اگہ او خدا نامار اے،
 ہرہو کہ خدا اودے داسہ بچائفنگ یا آخا۔“
- ۴۴ او ہندن صلیب آتفوکا مجرماک ہم عیسیٰ غا ہندا مسخرہ کے خلگر۔

عیسیٰ نا کہنگ

(مرقس ۱۵: ۳۳-۳۴؛ لوقا ۲۳: ۲۲-۲۹؛ یوحنا ۱۹: ۲۸-۳۰)

- ۴۵ او نیم روچ نا وخت آپورہ نلک ٹی تارمہ مس، او تارمہ پیشیم اسکان اُسکے۔
- ۴۶ او پیشیم نا وخت آعیسیٰ تینا زبان ٹی چیانٹ خلیسہ پارے ”ایلی ایلی لما سبقتنی“۔
 وانا معنی اے ”اے خدا، اے کنا خدا، نی اتتے کئے تنیا ایلاس؟“
- ۴۷ ہموڑے موجود گڑاس بندغاک کہ سلوک اترہ، اوفک دا پیتا تے بنگر او پاریر ”وا
 پغمبر ایآسے مدت کے توار کنگ ٹی اے۔“
- ۴۸ اسہ فوجی س زورینگیسہ ہنا، اپنچھے، کہ وا ہمبرہ غان بار اُسکے، بیفے، اودے

۳۹ برکہ سے ٹی پالیے، داوے لٹے نازی آتے او عیسیٰ نے کُنفنگ نا کوشتے کرے۔
ولے ایلو فک پاریر "سکہ، بندن کپہ۔ شاہد زن پغمبر ایلاے خنیں، اگہ او بچاؤ فنگ
کے برے۔" ○

۵۰ عیسیٰ ولدا اسہ بھلو چیائٹس خلک او اونا ساہ پیش تما۔ ○ او بندا وخت آ بھلا
۵۱ عبادت خانہ نا گل آن مقدسنگ جاگہ نا پردہ نیام آن کپ مس۔ زلزلہ مس او بٹاتے
۵۲ ٹی تل جوڑ مسر۔ ○ قبر اک پاش مسر او بھازنگا نیکنگا بندغاک کہ کسکوئر، پدی زندہ
۵۳ مسر۔ ○ دافک قبر اتے آن پیش تما، او عیسیٰ نا پدی زندہ منگ آن پدی و شلم شار
آ بنار، او اوڑے بھازنگا بندغاک او فتنے و رست کریر۔ ○

۵۴ آرا وخت آ بوڑے خیال داری کروکا فوجیک او او فقا افسر زلزلہ او ایلو گڑاتے خنار
کہ مسوئر، اوفک خو لیسر او پاریر "وا یقیناً خدا نا مار اسمکہ۔" ○
۵۵ بھازنگا نیازییک مر سلوک ائرہ، عیسیٰ نا کسفنگ خنار۔ دافک گلیل صوبہ خان
۵۶ عیسیٰ نارند آٹ بسوئر او اونا مدتے کریسر۔ ○ دافتنے ٹی مریم مگد لینی، یعقوب او
یوسف نا لمہ مریم او زبیدی نا زائفہ ائرہ۔ ○

عیسیٰ نا دفن کسنگ

(مرقس ۱۵: ۲۲-۴۰؛ لوقا ۲۳: ۵۰-۵۶؛ یوحنا ۱۹: ۳۸-۴۲)

۵۷ او شام نا وخت آ اسہ امیر و بند غس بس کہ اونا پن یوسف اسمکہ، او آرتیہ شار
۵۸ آن بسوس۔ دا ہم عیسیٰ نا شاگردس اسمکہ۔ ○ او پیلٹس نا دربار آ پنا، اووے پارے
"عیسیٰ نا لاشے کنے ایٹے، دفن کیو تہ۔"

پیلٹس حکم تیس کہ "عیسیٰ نا لاشے داوے ایٹبو۔" ○
۵۹ یوسف عیسیٰ نا لاشے کفنے ٹی پیڑا، ○ اووے اسہ پُسنکن غار ڈولو قبرے ٹی
۶۰ تجا، کہ او داوے تین کے جوڑ کریس۔ ولدا او بھلو خلیے آٹ غار نا بائے بند

کے اوپدی ہنار۔ ○

۶۱

مریم مگدالینی او ایلو مریم ہموڑے ٹولوک دا گڑائے خنارہ۔ ○

عیسیٰ نا قبر نا خیالداری کنگ کے بندغاتے تخنگ

۶۲

او ایلووے آ، کہ دا عبادت او آرام نا دے آسکے، بھلا ایلک او فریسی فرقہ نا

۶۳

بندغاک گورنر پیلاٹس آہنار، ○ اووے پاریر ”خواجه، نفعیات اے، آرا وخت آوا

۶۴

دروغ تڑ زندہ آسکے، او پارینس کہ ”مسہ دے آن پدای پدی زندہ کنگیوہ“ ○ ہندا

خاطر آن نی حکم ایقے کہ اونا قبر نا چارمہ گنڈ آن مسہ دے اسکان خیالداری کنگے تاکہ

اونا شاگرداک اونا لاشے ڈزپس او مخلوقے پاننگ کپس کہ ”واپدی زندہ مسونے“۔

اگہ ہندن مرے، تو اونا اولیکو دروغ کہ ”ای خدا نا مقرر کروکا اٹ“ آن بار، اونا

اِرت میکو دروغ کہ ”ای پدی زندہ مریوہ“، ہم ثابت منگ کپک۔ ○

۶۵

وے پیلاٹس اوفتے پارے ”ہم تینا بندغاتے آن آخس ہم دانا قبر نا خیالداری

کنگ کے تخنگ کیرے، تخبو۔ ○

۶۶

ہندا خاطر آن اوفک پدی ہنار، او غار نا بائے نشانی کنگ کے نشان خلکہ تاکہ

کس خٹے نرینگ کپ، او خیالداری کنگ کے بندغاتے اوڑے سلفیر۔ ○

عیسیٰ نا پدی زندہ مننگ

(مرقس ۱۰:۱۶-۱۰:۱۷؛ لوقا ۱۱:۲۲-۱۱:۲۳؛ یوحنا ۱۰:۲۰-۱۰:۲۱)

۲۸ عبادت او آرام نا دے گدرینگ او یکشمبے نا سوب نا مالو مریم مگدالینی او ایلو

مریم غار ڈول نا قبر آہرنگ کے ہنار۔ ○ اسہ وار تو اوڑے اسہ زلزلس مس، او

آسمان آن خدا نا اسہ ملائیس شیف ڈرینگ۔ او غار نا خٹے مہر کرے، او خل نازی آ

۳ ٹوس ○ او گروک آن بار بس، اونا پچاک پیون برف آن بار اترہ ○ او دانا بئنگ
 آن خیال داری کروکا بندغاگ ڈغار آتار او خو لیس آن لزار ○
 ۵ ملائک نیازی تے پارے ”خولیبو، کنے خیر اے کہ تم عیسیٰ نا بئنگ کے
 ۶ بسونورے، آرا کہ صلیب آتفنگانے، کسفنگانے ○ او واڑے افک - پبو، دا جاگے
 ۷ ہربو آراڑے کہ اونا لاش تخنگا سس - او پدی زندہ کنگانے، ذھن کہ او پار یس ○
 ۸ زو ہمبو، او اونا شاگردا تے پاہو کہ ”او پدی زندہ کنگانے او داسہ ٹے آن مون آگلیل
 ۹ ضوبہ غا بئنگ ٹی اے، او تم اودے اوڑے خیرے - ”دایتا تے گیرام کیرے - ”
 ۸ دایتا تے بئنگ آن پد نیازیک غارے زو یلہ کیر، او خوشی او خو لیس آت
 ۹ زودینگیسے شاگردا تے دایتا تے پاننگ کے بئنگ ٹی اترہ ○ کہ کسر ٹی اسے وار تو عیسیٰ
 ۱۰ اوفتے تو بلا او اوفتے پارے ”نمازی آخدا نارحمتاک مریر - ” اوفک اونا خوک آبسر،
 ۱۰ تینے اونا نت تے آہیر، او اوڑے اودے سجدہ کیر ○ عیسیٰ اوفتے پارے ”خولیبو،
 ہمبو، کنا شاگردا تے پاہو کہ گلیل ضوبہ غا کار، اوڑے اوفک کنے خیرہ - ” ○

خیال داری کروکاتا مجلس نا بندغاتے تو قصہ کنگ

۱۱ آرا وخت آنیازیک ہنار، گڑاس قبر نازی آخیال داری کروکا بندغاتے آن پدی
 ۱۱ شار آہلا اماما تے آپنار او اوفتے تو گل قصے کیر کہ آنت مسونے ○
 ۱۲ بھلا امامک بیہودی تا مجلس نا ایلو بندغاتے تو ہلار او منصوبہ س جوڑ کیر - اوفک
 ۱۳ خیال داری کروکا بندغاتے بھلو رشوتس تسر او پاریر ○ ”تم پارے ”نن نا وخت آن
 ۱۳ خاچوک آسنہ، دانا شاگرداک بسر، او عیسیٰ نا لاشے ڈزی کیر - ” ○ اگے گورنر دایتا تے
 ۱۴ بنگ، تو نن اودے راضی کینہ کہ شما غلطی افک، او تم دانا باروٹ پریشان مقبو - ” ○
 ۱۵ خیال داری کروکاک پیسے غاتے بلکہ، او ہنڈن کیر ذھن کہ اوفتے پاننگا سس - او
 ہمو دے آن آلیس اینو اسکان دا ہیست بیہودی تے ٹی ہنڈن مشہور اے - ○

عیسیٰ نا شاگرداتا مون آ ظاہر مننگ

(مرقس ۱۶:۱۶-۱۸؛ لوقا ۲۴:۳۶-۳۹؛ یوحنا

۲۰:۱۹-۲۳؛ شاگرداتا کاریماک ۱:۶-۸)

- ۱۶ یانزوه خاصنگا شاگرداک گلیل صوبہ نا بمو مش آ بنار آرا نا کہ عیسیٰ اوفتے
- ۱۷ پاریسس۔ آرا وخت آ اوفک اوڑے عیسیٰ خنار، اوفک اوڑے سجدہ کیر،
ولے گڑاے وایسکان شک اسک۔
- ۱۸ عیسیٰ اوفتا خوک آ بس، اوفتے پارے "خدا کنے آسمان او دغار نازی آپورہ
- ۱۹ طاقت تسونے۔ وینا نا چارمہ گنڈ آ بمبو، بندغائے کنازی آ ایمان تحفبو، اوفتے
- کنا باوہ خدا نا پین اٹ، کنا پین اٹ او خدا نا پانگ روج نا طاقت اٹ پاک صاف
- ۲۰ منگ نا بے شولفبو۔ آرا حکماتے کہ ای ٹمے خوانفیڈٹ، اوفتے ہم پابو۔ او قیامت
اسکان ای ٹم تو اوار اٹ۔"

مرقس نا عیسیٰ نا باروٽ خوش خبری نا تعارف

لکھوڪا نا باروٽ

دا ڪتاب مرقس عیسیٰ نا باروٽ لکھائے. مرقس خاصو شاگردس آویڪه، ولے اونا خواجه عیسیٰ نا باروٽ دهن صبح صبح لکھینگ آن دا ہم ظاہر مریک که او خواجه عیسیٰ غان بهاز خُٽک مسونے. آرا گِڑاتے که او خُٽانے، دافتے لکھائے.

دا ڪتاب نا لکھنگ نا مقصد

دا ڪتاب تی خواجه عیسیٰ نا خُوانینگ نا بجائے اونا عمل نا باروٽ زیاست بیتاک او. دا قصه غانے آن عیسیٰ نا طاقت ظاہر مریک، آنتے که او بندغائے بیماری تے آن شفا تے، او بهازنگائے آن جنائے کُشا.

دا ڪتاب نا اہمنگا بشخاک داد او:

- ۱:۱ - ۱۳:۱ پُسڪینگا پیغام نا شروع مننگ
 ۱۲:۱ - ۵۰:۹ عیسیٰ نا گلیل صوبه تی نیکنگا کاریمتے کنگ
 ۱:۱۰ - ۵۲:۱۰ عیسیٰ نا گلیل صوبه غان یروشلم شار اسکان سفر
 ۱:۱۱ - ۲۷:۱۵ عیسیٰ نا یروشلم شار تی آخری هفته گدرفینگ
 ۱:۱۶ - ۸:۱۶ عیسیٰ نا کسفینگ او پدی زنده مننگ
 ۹:۱۶ - ۲۰:۱۶ عیسیٰ نا شاگردانا مون آ ظاہر مننگ او جنت آ پینگ

مرقس نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری

یحییٰ نا خدا نا مقرر کروکا نا بئنگ نا تبلیغ کنگ

(متی ۱: ۳-۱۲؛ لوقا ۱: ۳-۱۸؛ یوحنا ۱: ۱۹-۲۸)

- ۱ ب وا پسکینگا پیغام عیسیٰ نا باروٹ اے، کہ او خدا نا مقرر کروکا او خدا نا مار
- ۲ اے۔ خدا آرا پیشن گوئی نے پغمبر یسعیہ نا ذریعہ آٹ کریس، او پوره مس۔
خدا پاریس ک
- ”ای پیغام تروکائے تینا مقرر کروکاغان مست راجی کیوه۔
وا اوڑکے مخلوق نا آستے ٹی کسرے جوڑ کیک۔“
- ۳ کس ویرانو جاگے آن توار خلیسہ پانک
”دھن کہ بادشاہ نا بئنگ کے کسر نا کڈ کوڈ او مشک برابر کنگیرہ
بندن خدا نا مقرر کروکا نا بئنگ او تینے بچائنگ کے تیار کبو۔“
- ۴ پیشن گوئی نا مطابق یحییٰ بس، یہتویہ علاقہ نارگیستان ٹی تیلخے شروع کرے،
او مخلوقے پارے ”تینا گناہ او برائی تے آن بڑسینگبو، او پاک صاف منگ نا بے
شولبو، او خدا نما گناہ او برائی تے معاف کیک۔“
- ۵ مخلوق یروشلم شار آن او یہتویہ صوبہ نا ایلو شار او خلقاتے آن اونا بیتاتے بئنگ
کے بسر۔ سحازنگ بندغاک تینا گناہ او برائی تے منار، اوفتے آن بڑسینگار، او یحییٰ
وریاب آردن ناربی آ اوفتے پاک صاف منگ نا بے شولفے۔
- ۶ یحییٰ نا پچاک بچ نا پٹاتے آن جوڑ انرہ۔ او تینا مخ ٹی سلہ نا کمر بندس تفیکہ،
او تلخ او جنگلی وُشہد کنگک۔ او مخلوقے پاریکہ ”ای ٹے ویر آٹ پاک صاف منگ
- ۷
۸

نا بے شولیفنگ ٹی اٹ، ولے اسٹس کنے آن پد بریک، کہ ای اونا نت تا مشتاً برابر
ہم اٹ۔ اوٹھے آن بھازنگاتے خداناً پاکنگا رُوح نا طاقت ایٹک۔ ۰

عیسیٰ نا بیے شولینگ او آزمائش

(متی ۱۳:۳-۱۱:۴؛ لوقا ۲۱:۳-۲۲؛ لوقا ۱۰:۲-۱۳)

۹ عیسیٰ منہ وخت آن پد گلیل صوبہ نا ناصر تہ پنی آشار آن بس، او یحییٰ اودے
۱۰ اُردن دریا ب ناربی آ بے شولیفے۔ ۰ آرا وخت آ عیسیٰ دیرتے آن پیش تما، او خنا
۱۱ کہ جنت آن گوگوسے نا شکل اٹ خداناً پاکنگا رُوح نا طاقت اوڑا بس۔ ۰ او خداناً
گنڈ آن توارس بس "نی کنا دوستگا مار اُس۔ ای نے آن بھاز خوش اٹ۔ ۰
۱۲ واژان پد خداناً پاکنگا رُوح اودے ویرانو جاگسے آدرے۔ ۰ ہموڑے جنگلی آ
ساداراک ہم اترہ۔ عیسیٰ ہموڑے چل دے اسکان رہینگا، او ایلیس اونا آزمائشے
کرے، ولے ملائکاک اونا مدتے کیر۔ ۰

عیسیٰ نا اولیکو چار خاصینگا شاگرداک

(متی ۱۲:۲-۲۲؛ لوقا ۱۴:۲-۱۵؛ لوقا ۱۰:۵-۱۱؛ یوحنا ۱:۳۵-۴۲)

۱۳ یحییٰ نا جیل ٹی شاعنگ آن پد عیسیٰ گلیل صوبہ غا بنا او خداناً پیغامے مخلوق
۱۵ آرسیفے۔ ۰ او پارے "خداناً مقرر کروکنا وخت بسونے۔ خداناً موقعے تینگ ٹی
اے کہ تم اونا کسر آبرہے۔ بندا خاطر آن تینا گناہ او بُرائی تے آن برہینگو او
خداناً پیغام آیقین تجبو۔ ۰

۱۶ آرا وخت آ عیسیٰ گلیل جھیل ناربی اٹ پنگ ٹی اسکہ او ارا ایلمتے خنا، کہ
اوفک مچی ہلوکو اترہ۔ اوفتا پنگ شمعون او اندریاس اترہ۔ اوفک جھیل ٹی مچی

- ۱۷ بلنگ کے جالے شانائز۔ عیسیٰ اوفتے توار کرے "کن تو بہو۔ ای ٹھے خدانا پُسننگا پیغامے خوانفیوہ تاکہ ٹم داوے خوانفنگ اٹ ایلو مخلوے خدانا کسر آتیرے۔"
- ۱۸ اوفک اسے وار تو مچی بلنگے ایلار، او عیسیٰ نارند اٹ بسر۔
- ۱۹ عیسیٰ مچے مون آہنا، تو ارا پین ایلمتے خنا، کہ اوفتا پنک یعقوب او یوختا اترہ، او اوفتا باوہ نا پن زبیدی اسکہ۔ اوفک کشتی ٹی تو لوک تینا جالائے جوڑ کنگ ٹی
- ۲۰ اترہ۔ ارا وخت آ عیسیٰ اوفتے خنا، تو اوفتے توار کرے۔ اوفک تینا باوہ زبیدی او مزدورائے کشتی ٹی ایلار، او عیسیٰ نارند اٹ بسر۔

عیسیٰ نا جن نا کَشِنِگ نا معجزہ

(لوقا ۴: ۳۱-۳۷)

- ۲۱ ولدا عیسیٰ تینا شاگردائے تو اوار کفر نخوم پنی آشار آہنا۔ او ہموڑے مخلوے
- ۲۲ عبادت خانہ ٹی خدانا عبادت ناوے یعنی ہفتنغا ورس تس۔ او گل بندناک
- ارافک کہ ورس بنگر، حیران مسر، اتقے کہ او خدانا پیغام نا ورسے بحاز طاقت او
- خب اٹ تس۔ اونا ورس بیہووی شرع نا معاملتے آن بحاز جتا اس۔
- ۲۳ ہمو وخت آ اسے جنی و بندغس عبادت خانہ ٹی پیسا او چیانٹ خلک۔ اے عیسیٰ
- ۲۴ ناصری، نی کنے او ایلو جناتے آن انت خواسے؟ نی کنے واڑے ختم کیسے؟ ای او ایلو
- جناک چانہ کہ نی ویر اس۔ نی خدانا مقرر کروکا او پیغام تروکا اس۔
- ۲۵ عیسیٰ جنے علم تس "چپ کر، او دا بندغ آن پیش تم۔"
- ۲۶ جن بندغے سختی اٹ چندا، او چیانٹ کریسہ بندغ آن پیش تما۔
- ۲۷ وا معجزہ غان گل بندناک حیران مسر، او اسے پہ ایلو تو تینا بیت کریسہ پاریر کہ
- "وا انت مس؟ وا اسے پُسننو گراس اے۔ وا بندغ تو بنداخہ طاقت ارے کہ او جناتے
- علم تینگ یک، او جناک اونا کلماتے منیرہ۔"

۲۸ واکان پد عیسیٰ نا معجزہ غاک گلیل صوبہ ٹی بر کنڈ آشہور مسر۔

عیسیٰ نا بیمار او جنی ترے شفا تینگ
(متی ۸: ۱۲-۱۶؛ لوقا ۴: ۳۸-۴۱)

۲۹ واکان پد عیسیٰ تینا شاگروا تے تو، کہ اوفتے ٹی یعقوب او یوحنا امرہ، عبادت
۳۰ خانہ غان پیش تمار، او ارا اہلم شمعون او اندریاس نا اراٹا بنار۔ شمعون نا بلغوڑ
کٹ آخچوک اسمک، آنتے کہ اووے بحاز ایل کریس۔ اوفک عیسیٰ اونا باروٹ
۳۱ پاریر۔ عیسیٰ اونا ربی آ بنا، اونا ڈوئے تینا ڈوٹی بلک، او اووے بش کرے۔ اسر
وار تو اونا ایل پیش تما، او نیازی اوقتا خرتے کننگ آ لگا۔

۳۲ وے کی النگ آن پد، ارا وخت آ شام مس، مخلوق بحازنگ بندغا تے عیسیٰ غا
۳۳ میس، ارافک کہ بیمار او جنی امرہ۔ بندا خاطر آن بحازنگ بندغاک ارا نا مون آچ
۳۴ مسر۔ عیسیٰ بروکا گل بیمار تے جوڑ کرے او بندن بروکا گل جنی آ بندغاتا جنتے
بم کشا۔ او جنتے بیچ بیت کننگ نا موقعے تیو، آنتے کہ جناک چائسرہ کہ او
ویرس اے۔

عیسیٰ نا گلیل صوبہ ٹی درس تینگ
(لوقا ۴: ۲۲-۲۴)

۳۵ وے نک آن مالو عیسیٰ بش مس او اراے اِلا، اسر ویرانو جاگے آ عبادت
۳۶ کننگ کے بنا۔ وے شمعون او اونا سنگتاک عیسیٰ پینگ کے بنار، او ارا
۳۷ وخت آ اوفک اووے خنار، اوفک خنگ تو پاریر "خواجه، نی ارانگ بناس؟ گل
بندغاک نے پینگ ٹی او۔"

- ۳۸ ولے عیسیٰ اوفتے پارے کہ "خُزک نا گُل خلقا تے آکابو۔ ای بموڑے ہم خُرا
نا پیغایے رسیفنگ کے وِنیا ٹی بسوٹ۔" ○
- ۳۹ بندا خاطر آن عیسیٰ گیل صوبہ ٹی چارمہ گنڈ نا عبادت خانہ غاتے ٹی درس تسک،
او جناتے کشاکہ۔ ○

عیسیٰ نا بندغے گر نا بیماری آن جوڑ کنگ
(متی ۱: ۸-۴؛ لوقا ۵: ۱۲-۱۶)

- ۴۰ اسہ دے اسہ بندغس عیسیٰ غابس، کہ اووے گر نا بیماری اسکہ۔ او عیسیٰ نامون
آگوڑ خلک، او منت کریسہ پارے "خواجه، آگہ نا خوش اے، تونی کنا مدتے کنگ
کیسہ، او کنے پاک صاف کنگ کیسہ۔" ○
- ۴۱ عیسیٰ اوزار رحم بس، تینا ڈوئے اونازی آتخا، پارے "کنا خوش اے کہ
نی پاک صاف مہ۔" ○
- ۴۲ بندا بیت نا پانگ تو گر نا بیماری بندغ آن خلاص مس۔ او پاک صاف
۴۳ مس۔ ○ عیسیٰ اووے راہی کنگ آن مست پارے ○ "دا بیت نا باروٹ کے
۴۴ پاپیس۔ بلکہ سیدھا یہودی تا امام آبن، تینے نشان ایقے تاکہ امام پائے کہ "نی جوڑ
مسوئس"، او تینے پاک صاف منگ نا ثابت کنگ کے قربانی ایقے، دهن کہ موسیٰ
تورات ٹی حکم تسونے۔" ○
- ۴۵ ولے دا بندغ عیسیٰ نا دا معجزہ ناقصے مشہور کرے، او دانا بیتاتے پنگ تو
اسہ بھلو مخلوقس چارمہ گنڈ آن عیسیٰ تو یلنگ کے بس۔ وارش نا وجرغان عیسیٰ
شارتے ٹی پنگ کتویکہ۔ بندا خاطر آن او ویران آجاگہ غاتے آہناک، ولے مخلوق
ولدا ہم اوڑا بسکہ۔ ○

عیسیٰ نا معزورنگا بندغے شفا تینگ

(متی ۱:۹-۱۸؛ لوقا ۵:۱۷-۲۶)

۱ ب منہ دے آن پد عیسیٰ پدی کفرخوم شار آ بنا، او اونا پینگ نا خیر مشہور
 ۲ مس، کہ "او آرا ٹی اے"۔ ○ دا ہیست نا پینگ تو آراغا بنداخہ بندغے مچ مسر کہ آرا ٹی
 ۳ جاگہ متو، او اسہ بھلو مخلوقس دروازہ غان پیشن سلیس۔ او عیسیٰ اوفتے خدانا پسکینگا
 ۴ پیغام نا تبلیغ کنگ ٹی ائسکہ۔ ○ ہمو وخت آچار بندغ اسہ معزورو بندغے عیسیٰ غا
 ۵ بیسر۔ ○ ولے بھاز رش نا وجہ غان اوفک چچ کسر ختویر کہ اوفک دا بندغے ہمر
 ۶ عیسیٰ نا مون آویر۔ بندا خاطر آن اوفک چھت ٹی ٹنگس کریر، او معزورنگا بندغے
 ۷ کٹ تو اوار مخلوق نا نیام ٹی عیسیٰ نا مون آویر۔ ○ آرا وخت آ عیسیٰ اوفتا ایمانے
 ۸ خنا، او معزورنگا بندغے پارے "کنا سنگت، نا گناہ او برائیک معاف مسر۔" ○

۹ گڑاس شرع نا معلماک تین پہ تین ہیست کریسہ پاریر ○ دا بندغ گفر پاننگ ٹی
 ۱۰ اے، آنتے کہ صرف خدا گناہ تے معاف کنگ کیک۔ ○

۱۱ عیسیٰ اوفتے پوہ مس کہ "اوفک آنت پاننگ ٹی او"۔ بندا خاطر آن عیسیٰ اوفتے
 ۱۲ پارے کہ "تم آنتے دھنو ہیست سوچ کنگ ٹی ارے؟ ○ دا پاننگ بھاز آسان اے
 ۱۳ کہ "نا گناہ او برائیک معاف مسر"، ولے بیمارنگا بندغے دا پاننگ کہ "بش مہ، او
 ۱۴ بن بھاز گین اے۔ ○ اسی ٹھے آ ثابت کیوہ کہ اسی، آدم نا اولیاد، بندغاتا گناہ تے
 ۱۵ معاف کنگ کیوہ۔"

۱۶ بندا خاطر آن او معزورنگا بندغے پارے ○ "اسی نے پاوہ، بش مہ، تینا کٹے
 ۱۷ بیف، او آراغا بن۔" ○

۱۸ ہموڑے موجود گل بندغاک خنار کہ معزورنگا بندغے بش مس، تینا کٹے ہرف،
 ۱۹ او پیش تما۔ بندغاک بھاز حیران مسر، او خدا نا صفتے کریسہ پاریر "نن اینو اسکان

دھنو ہیست نہ خنائن نہ بنگوئن۔" ○

عیسیٰ نا لاوی تے تینا شاگرد جوڑ کنگ

(متی ۹: ۹-۱۳؛ لوقا ۵: ۲۷-۳۲)

- ۱۳ داکان پد عیسیٰ پدی گلیل جھیل نا کنارہ غا بینا۔ بموڑے ہم بھاز مخلوق مچ
- ۱۴ مس او عیسیٰ اوفتے خدانا پئسکینگ پیغامے رسیفنگ ٹی اسکہ۔ ○ او چرخ کریسہ بیناکہ،
 او اسہ محصول مچ کروکو بندغے، کہ اونا پن لاوی او اونا باوہ نا پن حلقی اسکہ، اووے
 دفتر ٹی تو لوک خنا۔ عیسیٰ اووے پارے "ہ، کنا شاگرد جوڑ مہ۔"
- لاوی بش مس او عیسیٰ نارند آٹ بینا۔ ○
- ۱۵ داکان پد لاوی عیسیٰ کے اسہ بھلو دعوتس کرے۔ دا دعوت ٹی بھاز محصول
 مچ کروکاک او ایلو بندغاک، کہ عیسیٰ نارند آٹ بسوئر، اوفک ہم دعوت ٹی شامل
 ۱۶ ائرہ۔ ○ گڑاس فریستی فرقہ نا بندغاک، کہ اوفک شرع نا معلماک ہم ائرہ، خنار کہ
 "عیسیٰ محصول مچ کروکا او ایلو گناہ گارنگا مخلوق تو اوار گینگ ٹی اے۔" بندا خاطر
 آن اوفک عیسیٰ نا شاگرداے آن ہر یفیر کہ "عیسیٰ اتے محصول مچ کروکا او ایلو
 گناہ گارنگاے تو اوار ایرغ گینگ ٹی اے؟" ○
- ۱۷ عیسیٰ دا بیتے بنگ او اوفتے پارے "ہمو بندغاک کہ بیمار آفس، اوفتے حکیم نا
 ضرورت منک۔ ولے آرا بیمار او، اوفتے حکیم نا ضرورت مریک۔ ہندن ای خدانا کسر
 آبروکا بندغاتے گناہ او برائی تے آن ہر سیفنگ کے بتتٹ، ولے گناہ گارنگا بندغاتے
 خدانا کسر آبتگ او گناہ او برائی تے آن ہر سیفنگ کے بسوٹ۔" ○

مخلوق نا عیسیٰ غان روچہ نا باروٹ
بریفنگ او عیسیٰ نا جواب تیننگ
(متی ۱۲:۹-۱۷؛ لوقا ۵:۲۳-۲۹)

- ۱۸ اسہ وختس سبھی نا شاگرداک او فریسی فرقہ نا بندغاک روچہ تجار۔ گراس بندغ
عیسیٰ غا بسر او اوزان بریفیر "سبھی نا شاگرداک او فریسی فرقہ نا بندغاک روچہ تجیرہ،
ولے نا شاگرداک روچہ تجیرہ۔ اتے؟" ○
- ۱۹ عیسیٰ اوفتے پوہ کننگ کے مثالس تیس "نما خیال ٹی براسے ٹی بادشاہ نا
۲۰ موجودگی ٹی مہانک اریغ کمپس؟ نہ۔ اوفک گنیرہ۔ ○ ولے ہمو دے بریک کہ
بادشاہے دشمناک بلیرہ، اووے دیرہ، او واکان پد شاگرداک کنا غم ٹی روچہ تجیرہ۔"
وا مثال ٹی عیسیٰ پاننگ ٹی اسکہ کہ "ای بادشاہ غان بار اٹ" ○
- ۲۱ عیسیٰ اوفتے پوہ کننگ کے و امثالے ہم تریسہ پارے "کسس پسننگا کوٹ
آن متننگا کوٹ آ آگری خلیک۔ اگ او بندن کیک، تو سلنگ نا وخت آ آگری والا
۲۲ جاگہ بتر ارنلک۔ ○ او کسس ہم پسننگا انگور نا جوسے متننگا ایزک ٹی تنچک۔ اگ
او بندن کیک، تو پسننگا انگور نا جوس ووک او متننگا ایزکے آرک، انگور نا گل
جوسک شولنگیرہ او ایزک بے کار مریک۔ بندنا خاطر آن پسننگا انگور نا جوس پسننگا
ایزک ٹی تنچک تاکہ بڑتوماتا نسان مف۔"
او بندن عیسیٰ پاننگ ٹی اسکہ کہ "متننگا دین او کنا پسننگا پیغام جتا او" ○

فریسی فرقہ نا بندغاتا عیسیٰ نا زی آ الزام تینگ
(متی ۱۲: ۱-۸؛ لوقا ۶: ۱-۵)

- ۲۳ اس دے س کہ دا خُدا نا عبادت او آرام نا دے یعنی ہفتہ آسکہ عیسیٰ تینا
شاگردا تے تو اوار خو لم نا کھیتی سے آن گدریہنگ ٹی آسکہ۔ اونا شاگردا ک پینگن
۲۴ آئرہ۔ بندا خاطر آن اوفک خو لم کھکار او خو لم نا دانہ تے گنگر۔ آرا وخت آفریسی
فرقہ نا بندغاک دا گڑائے خنار، اوفک عیسیٰ نے پاریر "خیال تچ، آرا کاریے کہ نا
شاگردا ک عبادت او آرام نا دے آکنگ ٹی او، داننا شریعت نا خلاف اے۔" ○
۲۵ عیسیٰ اوفتے پارے "تم خواتنورے کہ پغمبر داؤد او اونا سلگناک آرا وخت آ
۲۶ لنگر مسر، اوفک انت کریر؟ ○ ہمو وخت آبتا تر بھلا امام آسکہ۔ داؤد عبادت نا جگ
ٹی بنا، ارناتے پیشن بیس، اوفک ارناتے لنگر آرافک کہ خُدا کے مقرر کننگا نر۔ دا
ننا شریعت نا مطابق آف، اتتہ کہ شریعت نا مطابق دا ارناتے صرف املک گینگ
۲۷ کیرہ۔ ○ بندن خُدا عبادت او آرام نا دے نے مخلوق نا فائدہ کے جوڑ کرینے، تاکہ
اوفک آرام کننگ کیر، ولے خُدا دا دے نے مخلوق تکیف او پریشانی تینگ کے
۲۸ جوڑ کنتے۔ ○ ای، آدم نا اولیاد، عبادت او آرام نا دے نا مالک اٹ، او ای جوآن
چاوہ کہ دا دے آرا کاریتے کروئی اے، ارافتے کروئی آف۔" ○

عیسیٰ نا معزورنگا ڈووالا بندغے جوڑ کننگ
(متی ۹: ۱۲-۱۴؛ لوقا ۶: ۶-۱۱)

- ۱ ب داکان پد عیسیٰ پدی عبادت خانہ سے ٹی بنا۔ ہموڑے اس بندغس آسکہ کہ او
۲ اسے ڈو آن معزور آسکہ۔ ○ ہموڑے گڑاس بندغ عیسیٰ نے بیرنگ ٹی آئرہ کہ "عبادت

۲ او آرام نادے آگے جوڑ کیک یا کپک؟"، تاکہ اوفک اوڑا اِلام تَنگ کیر۔
ولے عیسیٰ اوفتے پوہ مس او معزورنگا بندغے پارے "بش م، او داڑے کنا مون
آبرک۔"

۳ ولدا او مخلوق آن بریفے "ای ٹے آن اسہ سوائس بریفیوہ، ننا شریعت عبادت
او آرام نادے کے انت پانک؟ نن جوانو کاریم کین یا خرابو کاریم کین؟ کہ کس
نا زندگی ئے بچانفین یا خلاص کین؟"
ولے اوفک بچ جواب تئویر۔

۵ عیسیٰ دانگ اینگ برا، اووے ہمو بندغاتا زی آغصہ بس، اتتے کہ اوفک غلط
سوچ کنگ ٹی ائره۔ عیسیٰ ئے اوفتازی آرحم ہم بس، اتتے کہ اوفک بے عقل
او ضدی ائره۔ ولدا او بندغے پارے "تینا ڈوئے مریف۔"

۶ او ہندن کرے او اونا ڈو پدی مُست آن بار جوڑ مس۔
ولدا فریسی فرقہ نابندغاک عبادت خانغان پیش تمار، او بروڈیس فرقہ نابندغاتے
تو ملار، او عیسیٰ ئے کسنگ کے منصوبہ غاتے جوڑ کیر۔

جِناتا عیسیٰ ئے سجدہ کنگ

(متی ۲: ۲۲-۲۵، ۱۲: ۱۵-۱۶؛ لوقا ۶: ۱۷-۱۹)

۷ عیسیٰ او اونا شاگرداک ولدا گلیل جھیل ناکنڈ آبنار، او اسہ بھلو مخلوقس اوفتا
۸ رند ٹی بنا۔ اوفک گلیل صوبہ غان، یروشلم شار او ایلو یہودیہ صوبہ نا شار او خلاقے
آن، اودمیہ علاقہ غان، اردن دریاب نا ایلو گنڈ آن، او فیلیکی ملک نا صورا او صیدا
۹ پنی اشاراتا خزک آن بسور۔ داگل مخلوق عیسیٰ نا پیتاتا باروت بگور، ولے داسہ
اوفک عیسیٰ نا پیتاتے پنگ او اونا کاریمتے ہرنگ کے بسور۔ داچی واخس بھلن
اسکہ کہ عیسیٰ تینا شاگرداتے پارے کہ "اسہ کشتی س کن کے تیار کبو، تاکہ داچی

نا بندغاڪ ڪن لٽاڙپس۔"○

- ۱۰ عیسیٰ بھاز بندغاتے شفا تسوس، ولے بھاز بیمار آییلو بندغاتا ہم دا خوش اسکے
 کہ اوفڪ مچی نانیام آن پیش تمیر، او عیسیٰ نے ذو خلیر، تاکہ اوفتے آن بیمار یک مر
 ۱۱ مریر۔○ جنی آ بندغاتا چناڪ چیناٹ خلیسہ پیش تمار او عیسیٰ نے سجدہ کریسہ پاریر
 کہ "نی خدا نانا مار اُس"۔○
 ۱۲ ولے عیسیٰ جناتے سختی اٹ منع کریسہ پارے "کنا بازوٹ ڪے پاپیرے کہ
 ای دیرے اٹ"۔○

عیسیٰ نا دوانزده خاصنگا شاگرداڪ

(متی ۱۰: ۱-۲؛ لوقا ۶: ۱۲-۱۶)

- ۱۳ ولدا عیسیٰ اسہ مشے نازی آ بنا، او تینا شاگردا تے توار کنگ آن پد دوانزده نے
 ۱۴ گچین ڪرے،○ کہ دافڪ "عیسیٰ نا خاصنگا شاگرداڪ" پانگیرہ۔ واکان پد عیسیٰ تینا
 خاصنگا شاگردا تے پارے "ای ئمے دا خاطر آن گچین کریڈٹ کہ ئم کنا خوک آمریرے،
 ۱۵ او ای ئمے پیشن تبلیغ کنگ ڪے ہم راہی کیوہ۔○ او ای ئمے دا طاقے ہم ایتیوہ کہ
 ئم مخلوق نا جناتے کشنگ کیرے۔"○
 ۱۶ عیسیٰ نا خاصنگا شاگردا تانا پنک داوڑ اٹ ائره، شمعون، کہ عیسیٰ اونا پنپے "پطرس"
 ۱۷ ہم تجانس،○ زبدي نارا مار یعقوب او یوحنا، کہ عیسیٰ اوقتا دوستی آن پنپے
 "بوآزگیس" ہم تجانس، کہ دانا معنی اے "ئم ہورہ غان بار بھاز توار کیرے"،○
 ۱۸ اندریاس، فلپس، برتلمائی، متی، توما، حلفی نانا مار یعقوب، تدمی، شمعون آرا کہ
 ۱۹ انتلابی ہم پاننگا کہ،○ او یہوداہ اسکروتی کہ او پد آغدارس جوڑ مس۔○

گیزاس شرع نا معلماتا پاننگ کہ
 ”جناتا سردار عیسیٰ نے طاقت تسونے“
 (متی ۱۲: ۲۲-۳۲؛ لوقا ۱۱: ۱۴-۲۸؛ لوقا ۱۲: ۱۰)

۲۰ ولدای عیسیٰ ارآے آہنا۔ ہموڑے ہم اسہ بھلو مخلوقس نچ مس، اوفک عیسیٰ
 ۲۱ او اونا شاگردا تے ایزغ کینگ کے ہم ایتویہ۔ ○ آرا وخت آ عیسیٰ نا خاوت والاک
 مخلوق آن ہنگر کہ ”عیسیٰ گنوک مسونے“، تو اوفک کوشستے کریر کہ عیسیٰ نے پدی
 آراغا اتیر۔ ○

۲۲ ولے گیزاس شرع نا معلماک، کہ اوفک یروشلم شار آن بسونر، دا بیٹے پاننگ
 ٹی آئرہ کہ ”دا جناتا سردار اے کہ او عیسیٰ نے طاقت تسونے کہ جناتے کتے۔“ ○
 ۲۳ بندا خاطر آن عیسیٰ اوفتے تینا کنگڈ آتوار کرے، پارے ”جناتا سردار ہمر جے
 کشینگ کیک؟“ ○

۲۴ او مثال تریسہ پارے ”اگہ اسہ نلکے نابندغاک تین پہ تین جنگ لگیر، تو دانلک
 ۲۵ کمزور مریک۔ ○ او اگہ اسہ خاوتے نابندغاک تین پہ تین جنگ لگیر، تو دا خاوت خلاص
 ۲۶ مریک۔ ○ اگہ بندا جنگ جناتا نیام ٹی مرے، تو اوفک ہم کمزور مریرہ او زو خلاص
 مریرہ۔ اہی ہمر جناتا سردار نا طاقتے استعمال کینگ کیوہ کہ اہی اوفتا دشمن اٹ؟“ ○
 ۲۷ عیسیٰ اوفتے اسہ پین مثال آن پوہ کریسہ پارے ”کتسہ ہم طاقت والا بندغ
 نا آرا ٹی وزی کینگ کیک، ہمو وخت اسکان کہ او مالیکہ تفتتے۔ ولے تفتنگ آن پد
 او آراے لینگ کیک۔“ ○

۲۸ پین، ہمازنگا بندغاک دا پاننگ ٹی آئرہ کہ ”عیسیٰ ناتہہ ٹی بد زوحس اے۔“
 ۳۰ بندا خاطر آن عیسیٰ اوفتے پارے ”اہی ٹے دا ہم پاوہ، آرا بندغ گناہ کیک او
 گفر پانک، اونا گناہک معاف کنگور۔ ولے آرا بندغ خدا نا پاننگا زوحے بدرد پانک،

اونا گناہک معاف کنگپسہ، آتے کہ او بھلو گناہس یک۔" ○

عیسیٰ نا پاننگ "دیر کنا لمہ او ایلمک او؟"

(متی ۱۲: ۲۶-۵۰؛ لوقا ۸: ۱۹-۲۱)

- ۳۱ ولدا عیسیٰ نا لمہ او اونا جد پد رنگ ایلمک اراغا اوڑ تو یلنگ کے بسر، ولے بھاز مچی
- ۳۲ نا وجرغان اراغان پیشن سلیسر، او عیسیٰ کے گلو مون تسر کہ "نن بسوئن" ○ اسہ
- بھلو مچی س عیسیٰ نا وانگ اینگ تو لوک اسکہ، او اوفک عیسیٰ نے پاریر کہ "خواجر،
- نا لمہ او ایلمک پیشن سلوک او، او نے تو یلنگ خوارہ۔" ○
- ۳۳ عیسیٰ اوفتے آن ہریفے "دیر کنا لمہ او ایلمک منگ چارہ؟" ○
- ۳۴ او پارے "خدا کسر آبروکا کنا لمہ او ایلمتے آن بار او۔" ○ او ہمو بندغاک ہم
- ۳۵ کہ خدا نا حکماتے منیرہ، او کنا کسر آبریرہ، اوفک کنا لمہ، ایڑ او ایلم منگ چارہ۔" ○

عیسیٰ نا مخلوقے دسنگ نا مثال تینگ

(متی ۱۳: ۱-۹؛ لوقا ۸: ۲-۸)

- ۱ ب اسہ دے س عیسیٰ ولدا گلیل جھیل ناربی آ مخلوقے تبلیغ کنگ ٹی اسکہ۔ اسہ
- کشتی س کینارہ غا ویر ٹی سلوک اسکہ۔ ہموڑے مچ مروکا مخلوق واخس بھاز اسکہ کہ
- ۲ عیسیٰ وا کشتی ٹی سوار مس، او وائل بندغاک کینارہ غا سلوک آئرہ۔ ○ عیسیٰ مخلوقے
- ۹ مثالانا ذریعہ آٹ بھاز ہیئت پوہ کرے، او پارے "کنا پیتاتے غور آٹ ہمبو"۔
- ولدا او اسہ مثاس تریسہ پارے "اسہ زمیندارس خولم و سینگ کے پیش تما۔ آرا
- وخت آ او بجاتے ڈغار آچٹ تس، گڑاس بجاک کسر آتہار، چکاک بسر، اوفتے
- کنگر۔ گڑاس بچ غلی آ ڈغار آتہار۔ اوڑے مچ میش اسکہ او وا ڈغار باسن اسکہ۔ بندا

خاطر آن بچاک ژو ترک کریر۔ ولے گڑاس وخت آن پد رافتنے دے خلک، اوفک
 بوشنگار، اتنے کہ اوفتنے ماس آلویک۔ بندرافتنے آن گڑاس بچ کاشماتا نیام ٹی تمار، او
 خو لم او کاشماک اوار ترک کریر۔ ولے کاشماک ژو بھلن مسر او خو لمے تینے ٹی ڈکار۔
 خو لم وونگ کتو۔ ولے گڑاس بچاک جوانگا ڈنار آ تمار۔ اوفک ترک کریر، بھلن
 مسر او خوشہ کریر۔ او اسہ خوشہ غان بھاز خو لم نادانہ جوڑ مسر۔ بندرا وڑاٹ گڑاس
 ٹی بھاز او گڑاسے ٹی مچہ دانہ انرہ۔” ○

عیسیٰ نا مثالانترے ٹی بیت کننگ نا مقصد

(متی ۱۰:۱۳-۱۴؛ لوقا ۸:۹-۱۰)

۱۰ ارا وخت آ عیسیٰ تنیا ٹولوک اس، گڑاس بندرغ، کہ اونا بیتاتے بگلوئر، اونا
 شاگرداتے تو اوار اوڑا بسر او پاریر ”خواجه، دا مثالانا معنیٰ ئے نئے پوہ کر“ ○
 ۱۱ عیسیٰ اوفتنے پارے ”خدا نا پسکندگا پیغام نا ڈکو کا بیتاک ئے پوہ کننگیرہ، ولے
 ۱۲ ایلو مخلوقے، کہ اوفک کننا زی آ ایمان تچیسر، مثالانترے ٹی پاننگل۔ ○ بندن کہ
 مست نا پنغمیرس پیشن گوئی کریس کہ
 بندغاک وار وار آ خیرہ، ولے توجہ نفس،
 اوفک وار وار آ پیرہ، ولے پوہ مفسر،
 اتنے کہ اگہ اوفک پوہ مریرہ، تو اوفک خدا نا کسر آ بریرہ،
 او خدا اوفتا گناہتے معاف کیک۔” ○

عیسیٰ نا دسنگ نا مثالے پوه کنگ

(متی ۱۳: ۱۸-۲۳؛ لوقا ۸: ۱۱-۱۵)

- ۱۳ ولدا عیسیٰ اوفتے پارے "اگہ ٹم دا مثال نا معنیٰ پوه تئویرے، تو ٹم پچو
 ۱۴ مثالے پوه منگ کپیرے۔ ○ دا مثال ٹی بجاک خدا نا پیغام آن بار او، کہ او بمر زو
 ۱۵ تالان مریک۔ ○ دا مثال ٹی بجاک کہ کسر ٹی تمار بمو بندغاگ او آرا پیغامے بنیرہ،
 وے ایلیس اوفتا آستے آن پیغامے کشک تاکہ اوفک ایمان تجپس، او اوفتا نجات
 ۱۶ مف۔ ○ او بجاک کہ غلی آؤغار ٹی تمار بمو بندغاگے آن بار او کہ اوفک خدا نا پُلسکنگا
 ۱۷ پیغامے خوشی آت بنیرہ او ایمان تجیرہ۔ ○ وے آزمائش نا وخت آ اوفک زو ایمان
 ۱۸ آن بڑ بیگیہ۔ ○ او آرا بندغاگ مدان مدان تینا مال مڈی او پیسہ او زندگی نا خوشی او
 ۱۹ غمی ٹی خدائے گیرام کیرہ بمو بجاتے آن بار او، آرا کاشماتے ٹی تمار او فصل تئویر۔ ○
 ۲۰ وے آرا بجاک خوبانگا ڈغار ٹی تمار بمو بندغاگ او آرا پیغامے بنیرہ او ایمانے تینا
 آستے ٹی تجیرہ، او خوشہ کیرہ۔ وافتے آن گراس تا مچ او گراس تا بحاز دانہ ایترہ۔ ○

عیسیٰ نا چراغ نا مثال تینگ

- ۲۱ عیسیٰ اوفتے اسہ پین مثالے تریسہ پارے "کسب ہم چراغ لگنے اونا زمی آتاس
 یا اودے میزے نا کیرغ آتچک۔ بلکہ او بموڑے تجک تہ آراڑے آرا ٹی روشنائی
 ۲۲ مرے ○ او بندن داکان پد آرا پیتاتے مخلوق پوه منگ کپک، خدا اوفتے پوه منگ
 ۲۳ نا طاقت ایٹک۔ ○ بندا خاطر آن پوه منگ کے کنا پیتاتے غور آت بمبو۔ ○
 ۲۳ عیسیٰ اوفتے پارے "آرا پیتاتے کہ ٹم پنگ ٹی آرے، اوفتے آتوجہ ایٹبو او اوفتا
 زمی آ عمل کبو۔ آرا بندغ خدا نا پُلسکنگا پیغام نا پیتاتے بنگ، او یقین تجک، خدا

۲۵ اورے بندرا یقین نا وجرغان ایمانے پین پوه منگ نا طاقت ایٹک۔ ○ آرا بندرغ خدا نا پیغامے بٹک او یقین تھک، خدا اورے بندرا یقین نا وجرغان ایمانے پین پوه منگ نا طاقت ایٹک۔ ولے آرا بندرغ کہ خدا نا پیغامے بٹک او یقین تھک نا کوشستے کپک، خدا اورے دا پیغامے پوه منگ نا طاقتے تفک۔ ○

عیسیٰ نا بچاتا ترک کننگ نا مثال تیننگ

۲۶ ولدا عیسیٰ اوفتے پارے "خدا نا پُسکُننگا پیغام بندن تالان مریک دهن کہ
۲۷ بندغس دُغار آ بجاتے چٹ ایٹے۔ ○ او نن نا خاچک او دے درست پین کاریم
لیک۔ دُغار بر وخت دا بجاتے ترک ایٹک، دافک بیوہ یا فصل کیرہ، ولے دا بندرغ
۲۸ تپک کہ "دا بچاک ہمر ترک کننگ ٹی او؟" ○ شروع ٹی دا فصل چنک مریک، ولدا
۲۹ بھلن مریک، اونا کاٹم خوشہ لیک۔ ○ آرا وخت آ فصل تیار مریک دا بندرغ تینا
لشی بیفک او فصلے لاب لیک۔ ○

عیسیٰ نا پُسکُننگا پیغام کے گڈہ نا مثال تیننگ

(متی ۱۳: ۳۱-۳۲؛ لوقا ۱۳: ۱۸-۱۹)

۳۰ ولدا عیسیٰ اوفتے آن بریفے "کنازی آ ایمان تھوکاتا تعداد آخس مروے؟ ای
ٹھے اونا پوه کننگ کے آنت مثال ایٹیو؟" ○
۳۱ ولدا او تینا زی آ ایمان تھوکاتا تالان منگ نا باروٹ مثال تریسہ پارے "او
۳۲ بندن اے کہ اسہ بندغس گڈہ دُغارے ٹی دے۔ ○ منہ وخت آن پد گڈہ ترک
لیک او بھلو درختس جوڑ مریک، او چکاک اونا شاخاتے آتینا کوواماتے جوڑ کیرہ۔ ○
۳۳ عیسیٰ تینا پیغامے اکثر مثالاتے ٹی مخلوقے پاریکہ، آنتے کہ اوفتے پوه منگ نا

۳۳ طاقت آویکھ۔ او بندن پاریکہ تاکہ مخلوق سوچ کے او اوڑے پوہ منگ نا کوشتے کے۔ ولے آرا وخت آ او صرف تینا خاصنگا شاگردا تے تو مسکہ، تو او اوفتے وا مثالاتا معنی تے پوہ کریکھ۔

عیسیٰ نا طوفانے سلنگ نا معجزہ ئے نشان تینگ

(متی ۸: ۲۳-۲۴؛ لوقا ۸: ۲۲-۲۵)

۳۵ بندا دے آشام نا وخت آ عیسیٰ تینا خاصنگا شاگردا تے پارے "جھیل نا ایلو گنڈ آ کابو۔"

۳۶ خاصنگا شاگرداک کشتی ٹی سوار مسر آرا ٹی کہ عیسیٰ مست آن سوار آسکہ، اوفک رابی مسر۔ اسہ بھلو چمی س کنارہ غا سلوک آسکہ، ولے ایلو کشتیک ہم اوفتے تو رابی مسر۔

۳۷ اسہ وار تو تیزو طوفانس بس۔ دا طوفان نا وجہ غان دیر کشتی ٹی بینگ شروع مس۔
۳۸ کشتی ڈبینگک آ بس۔ دا وخت آ عیسیٰ کشتی نا اسہ گنڈے آ کاٹم نا کیرغ آن بالشتس تجانس او خاچانس۔ شاگرداک اوڑا بنار، اوڑے بش کریر، پاریر "خواجه، نی خاچانس، او نن ڈبینگک آ بسون۔ نئے بچائف۔"

۳۹ عیسیٰ بش مس او طوفانے سلنگ نا حکمے تس۔ طوفان بندن سلیس کہ دیر نا
۴۰ چولکی نا توار ہم بتویکھ۔ عیسیٰ تینا شاگردا تے آن بریفے "تم آنتے خولیسرے؟ ئما ایمان کمزور لے۔"

۴۱ اوفک گل حیران آرہ، تین پہ تین آن بریفیر "دا بمر و بندغس لے کہ وانا حکماتے دیر او طوفان ہم منک؟"

عیسیٰ نا بندغ آن جن کشنگ
(متی ۲۸:۸-۳۴؛ لوقا ۲۶:۸-۳۹)

- ۱ ب عیسیٰ گلیل جھیل نا ایلو کناره غا گراسین پنی آ علاقہ غا تینا شاگردا تے تو
۲ رسینگا۔ عیسیٰ کشتی آن دَرینگا، بموڑے اسر بندغے خنا کہ او غار دُولو قبرستان سے
۳ آن پیش تھاس۔ وا بندغ ٹی جناک اترہ، او کس اونا دُو او نت تے زنجیر تے
۴ تو تَنگ کتویکہ۔ او غار دُولو قبرستان سے ٹی رسینگا کہ۔ بھاز وار دا بندغ نا دُو او
۵ نت تے زنجیر تے تو تفسیر، ولے بر وار او زنجیر تے پرغا کہ، آتے کہ جنانا وجہ غان او ٹی
۶ بنداخ طاقت اَمکہ کہ بندغا کہ او دے تورنگ کتویہ۔ او دے او نن مشتے او غار
۷ دُولو قبرستان ٹی چرخ کریکہ، او چیانٹ خلککہ، او تینے خلتے اٹ ٹپی کریکہ۔
۸ آرا وخت آ او عیسیٰ خنا او دُووینگیسے بس، تینے عیسیٰ نانت تے آ پٹے۔
۹ او اونا جناک چیانٹ خلیسے پاریر ”خدا تعالیٰ نا مار، نی ننے آن انت خواسر؟ نن نے
۱۰ آن خواست کینہ کہ ننے ہزا تَفہ۔“
۱۱ اوفک بندن پاریر آتے کہ اوفک چاُسرہ کہ ”واسر عیسیٰ ننے وا بندغ آن
۱۲ کشک۔“
۱۳ عیسیٰ اوفتے آن بریفے ”ٹھا پن آت اے؟“
۱۴ اوفک جواب تسر پاریر ”ننا پن ”لشکر“ اے، آتے کہ بندغ ٹی بھاز جن
۱۵ اترہ۔“
۱۶ جناک عیسیٰ غان دا ہم خواست کریکہ کہ ”ننے وا علاقہ غان کشپہ۔“
۱۷ بموڑے مش آن بوکاتا اسر بھلو ٹولی س بے گینگ ٹی اَمکہ۔ دا ٹولی ٹی تقریباً
۱۸ ارا ہزار بوکم اترہ۔ جناک عیسیٰ نے منت کریسے پاریر ”ننے بوکاتا تہہ ٹی پنگ
۱۹ نا اجازتے ایتے۔“

- ۱۳ عیسیٰ اوفتے اجازت تَس، جناک بندغ آن پیش تمار، او بوکاماتا تہہ ٹی پینار۔
 بوکاماتا ٹولی مَش آن جھیل ناگنڈ آزا، او ویر ٹی تینے پے، ڈینگا۔
- ۱۴ بوکاماتا شواناک واگڑائے خنار۔ اوفک نزار او شار او خلقاتے آ پینار۔ اوڑے
 اوفک مخلوق تو دا گل قصے کریر۔ بندغاک بَرنگ کے پینار کہ "آنت مسونے؟" ○
- ۱۵ آراوخت آ اوفک عیسیٰ غارسینگار، اوفک جتی آ بندغے خنار کہ "جناک اوڑان پیش
 تمانو۔ او عیسیٰ ناربی آچچ بینوک ہوش ٹی ٹولوک اے۔" اوفک گل خولیسر۔ ○
- ۱۶ بوکاماتا شواناک ایلو بندغاتے جتی آ بندغ نا جوڑ منگ نا او بوکاماتا ڈیمینگ نا قصے
 پاریر۔ ○
- ۱۷ ولدا گراتین علاقہ نا بندغاک عیسیٰ نے پاریر "تینا علاقغان پیش تم"۔ ○
- ۱۸ آراوخت آ عیسیٰ پدی پنگ کے کشتی ٹی سوار منگ ٹی اسکہ، بندغ کہ اوڑان
 جناک پیش تمار عیسیٰ نے منت کریر پارے "خواجه، کنے تین تو در"۔ ○
- ۱۹ ولے عیسیٰ اووے پدی آراغامون تَس، پارے تہ "تینا آراغابنگ او تینا خاوتے
 پاکہ خدائے کنے آ رحم بسونے، او خدا کنے جوڑ کرینے"۔ ○
- ۲۰ جتی آ بندغ پدی تینا شار او ایلو خوک ناوہ شارائے آ، کہ وکپلس نا علاقہ پانڈگارہ،
 چرخ کرے، او مخلوقے پارے کہ "عیسیٰ کن کے آنت کرینے"۔ آرا بندغاک ہم وا
 میناتے بنگر، اوفک گل حیران مسر۔ ○

عیسیٰ نا پیمارنگا نیازی او افسر نا کہو کا مسرے جوڑ کنگ
 (متی ۹: ۱۸-۲۶؛ لوقا ۸: ۲۰-۵۶)

- ۲۱ عیسیٰ پدی جھیل نا ایلو کینارہ غا پینا۔ کینارہ غا اسہ بھلو مخلوقس اوناربی آ مچ
 مس۔ ○ ہموڑے یاتیر پنی و بندغس بس، کہ او ہمو جاگہ نا عبادت خانہ نا افسرس
 اسکہ۔ او تینے عیسیٰ نا مون آ پے، ○ او منت کریر پارے "خواجه، کنا مسر، کہ عمر
 ۲۲
 ۲۳

تہ ڈوانزہ سال اے، بھاز بیمار اے۔ کن تو بَرک، تینا ڈوئے اوانزی آتج، تاکہ او جوڑ مرے۔" ○

۲۴ عیسیٰ اوڑ تو راہی مس۔ عیسیٰ نا چارمہ گنڈ آن بندغاک اترہ۔ ○ بندافتا نیام ٹی
۲۵ اسہ نیازی س اسکہ کہ ڈوانزہ سال آن اوانا پڈ آن وتر بسکہ۔ ○ او تینا گل مال مڈی نے
۲۶ تینا علاج کے حکیماتے تسوسس، ولے جوڑ منگ نا بجائے او بتر بیمار موسس۔ ○
-۲۷
۲۸ او عیسیٰ نا معجزہ غاتا باروٹ بنگوسس۔ او تین تو تینٹ پارے "اگہ ای وا بندغ نا
صرف کوٹے ہم ڈو خلکٹ، تو ای جوڑ مریوہ"۔ بندا خاطر آن او عیسیٰ نارند اٹ
خُک آ بس۔

او عیسیٰ نارہی آ بس، اوانا کوٹے ڈو خلک۔ اسہ وار تو اوانا وتر نا بنگ بند مس
او اووے سہا تما کہ "عیسیٰ کنے جوڑ کرینے"۔ ○
۳۰ عیسیٰ نے ہم سہا تما کہ اوانا طاقت اٹ کسے فائدہ رسیدگانے۔ او تینا مونے
بڑسا او بریفے "کنا کوٹے ویر ڈو خلکوئے؟" ○
۳۱ اوانا شاگرواک پاریر "خواجه، گل بندغاک نارہی اٹ او، کسے نا ڈو نے
لگوئے"۔ ○

۳۲ ولے عیسیٰ وانگ اینگ ہمو بندغے ہرا کہ اووے ڈو خلکوئے۔ ○ نیازی چائس
۳۳ کہ اووے فائدہ رسیدگانے، او تینے عیسیٰ غان ڈنگ کپک۔ او خولیس آن لڑیسہ
۳۴ تینے عیسیٰ نانت تے آ پئے، او تینا گل قصے کرے۔ ○ عیسیٰ اووے پارے "کنا
ایڑ، ہمت کڑک، نا ایمان نے جوڑ کرینے۔ نا تکلیف خلاص مسونے۔ نے آ خدا
نا رحمناک مریر۔" ○

۳۵ بندا وخت آیا تیر نا ارانغان گراس بندغ بسر او یاتیرے پاریر "نا مسر کسکوئے۔
خواجه ارانغا اینگ نا تکلیفے کہے۔" ○

۳۶ عیسیٰ اوقتا بیتاے آ توجہ تتو، ولے پارے تہ "پریشان مَفہ، کنازی آ ایمان
تج"۔ ○

- ۳۷ ولدا عیسیٰ چنا نا باوہ، پطرس، یعقوب او یعقوب نا ایلم یوحنا، تین تو
 ۳۸ ورے، او ایلو مخلوقے اجازت تیو کہ اوڑ تو بنگ کیر۔ ○ اوفک یا تیر نا اراغا سر مسر۔
 ۳۹ عیسیٰ مخلوقے پریشان بوغنگ او ماتم کنگ آخا۔ ○ عیسیٰ اوفتے پارے ”نم آتے
 بوغنگ ٹی ارے؟ چنا کستے، بلکہ خاچنگ ٹی اے۔“ ○
 ۴۰ وا بوغوکاک عیسیٰ غا مسخرہ خلکور۔ عیسیٰ اوفتے گلے اراغان پیشن کشا، صرف
 چنا نا لمہ باوہ او تینا مسٹ رگا شاگردا تے تو ارا نا تبہ ٹی بنا، اراڑے کہ مسر آسکہ۔ ○
 ۴۱ عیسیٰ مسر نا ڈو ٹی بلک، او تینا خاصنگا زبان ٹی پارے ”تلیتا، گومی“۔ وانا معنی
 اے ”چنکا مسر، بش مہ۔“ ○
 ۴۲ او اسہ وار تو بش مس، او چرخ کنگ آ لگا۔ وا معجزہ غان مسر نا لمہ باوہ
 ۴۳ او شاگرداک حیران مسر۔ ○ ولے عیسیٰ اوفتے پارے ”نم کسے وا بیتاتا باروٹ
 پایرے۔ وا مسرے گنوئی وگڑا ایتبو۔“ ○

ناصرتہ شار نا بندغاک عیسیٰ اے منتویر

(متی ۱۳: ۵۳-۵۸؛ لوقا ۴: ۱۶-۳۰)

- ۱ **ب** ولدا عیسیٰ تینا خاصنگا شاگردا تے تو اوار ناصرتہ پنی آ اشار آ بنا کہ اوڑے او
 ۲ چنکی ٹی رہینگا کہ۔ ○ عباوت او آرام نا وے یعنی ہفتہ غا او عباوت خانہ ٹی خوالفنگے
 شروع کرے۔ ارا وخت آ عباوت کروکاک عیسیٰ نا خوالفنگے بنگر، اوفک بھاز حیران
 مسر۔ اوفک اسہ پہ ایلو آن تینا بریفسیر ”وا عقل مندی آ بیتا تے اراکان بیل کرینے؟
 ۳ وا معجزہ کنگ نا طاقت واوے ویر تسونے؟ ○ وا صرف اسہ وراکڑنس اے، مرتیم
 لمہ اے تہ، یعقوب، یوسف، بہوواہ او شمخون وانا ایلمک او۔ او وانا گل ایڑک
 ہم بندا شار ٹی رہینگیرہ۔“
 بندا خاطر آن اوفک عیسیٰ اے منتویر۔ ○ عیسیٰ اوفتے پارے ”بر جاگہ ٹی بندغاک

پغمبر سے عزت ایتیرہ، ولے صرف اونا شار نا او خاوت نا بندغاک اووے عزت
تفسر۔ "○
خدا اوڑے عیسیٰ نے بھاز معجزہ نشان تینگ نا اجازتے تئو۔ عیسیٰ صرف مچ
بہارنگا بندغاتا زی آتینا ڈوئے تجا او اوفتے جوڑ کرے۔ ○ عیسیٰ بھاز حیران مس،
آتے کہ ولدا ہم بندغاک اونا زی آلیمان تھویر۔

عیسیٰ نا تینا ڈوانزده خاصنگا شاگرداتے تبلیغ کے مون تینگ
(متی ۱۰: ۱، ۵-۱۵؛ لوقا ۹: ۱-۶)

ولدا عیسیٰ ربی نا خلقا تے آبننا، او مخلوقے تبلیغ کرے۔ ○ او تینا ڈوانزده خاصنگا
شاگردا تے توار کرے۔ عیسیٰ اوفتے ارٹ ارٹ نا ٹولی ٹی بشح کرے، اوفتے شیطان او
جناتا زی آطاقت تے، او اوفتے تبلیغ کنگ کے مون تے۔ ○ عیسیٰ اوفتے دا حکماتے
ہم تے کہ "تینا استعمال کے لٹ آن بے دس پین بیچ گڑا بیفیرے، نہ اِرغ، نہ
کشکول، نہ پیسہ ○ نہ بدل شوو پچ، صرف اسے جوڑس چوٹ نا بیسبو۔" ○
عیسیٰ دا ہم پارے تا "آرا بندغ ٹھے تینا آرائی بہ خیرٹ پائے، ٹم ہمو وخت
اسکان کہ دا شارے ایتینورے، وانا آرائی رہینگبو۔ ○ اگہ ٹم شارے آکارے، او دا
شار نا بندغاک ٹھے بہ خیرٹ پاپس، یا شامیتا تے ہمپس، دا جاگے یلہ کبو، او تینا
نت تا مشقے چندبو، تاکہ ٹم کے قیامت نا دے آگواہی مریر۔" ○
خاصنگا شاگرداک عیسیٰ غان رخصت کریر او تبلیغ کے پیش تمار، دا پاریر کہ "گناہ
او بُرائی تے آن ہر سینگبو۔" ○ اوفک بھازنگا بندغاتے آن جناتے کشار، او بھازنگا
بہارنگا تا کاسمتے آزیٹون ناتیلے خلک، او اوفتا بیماری تے خلاص کریر۔ ○

گورنر نا تینا زائفہ نا خوش نا مطابق یحییٰ نئے کسفنگ
(متی ۱۲: ۱-۱۲؛ لوقا ۹: ۷-۹)

- ۱۳ او بندا وخت ٹی بروڈیس گلیل صوبہ نا گورنر اسکہ۔ عیسیٰ نا بیناک چارمہ گنڈ
آتالان مسوٹر، او گورنر ہم عیسیٰ نا باروٹ بیتاتے بنگ۔ او بھاز پریشان مس،
آتتے کہ بھازنگا بندناک پاریر کہ "یحییٰ پدی زندہ مسونے۔ بندا خاطر آن معجزہ نشان
تینگ نا طاقت اوڑتو آرے۔" ○
- ۱۵ ایلو بھازنگاک پاریر "پنمبر ایلاس ظاہر مسونے۔"
پین بھازنگاک پاریر "نست زمانہ نا پنمبرس پدی زندہ مسونے۔" ○
- ۱۶ ولے آرا وخت آ بروڈیس عیسیٰ نا باروٹ بیتاتے بنگ، او پارے "وا یحییٰ
اے۔ ای اونا کائے خلیفٹ، ولے او پدی زندہ مسونے۔" ○
- ۱۷-۱۸ داکان نست بروڈیس تینا جدادرنگا ایلم نا مسرے تینا ایلو جدادرنگا ایلمے آن،
کہ پن تہ فلپس اسکہ، طلاق ترفے، او برام کرے تہ۔ او یحییٰ بندا وخت ٹی اووے منع
کرے او پارے تہ "وا شریعت نا مطابق آفک کہ فی تینا ایلم نا زائفہ تو برام کیس۔"
بندا خاطر آن بروڈیس تینا زائفہ نا خوش نا مطابق یحییٰ نے گرفتار کنگ نا حکمے
تس، او اووے جیل ٹی شاغا۔ ○ بروڈیس نا زائفہ نا خوش اسکہ کہ یحییٰ نے کسے،
۱۹ ولے اوڑتو کافی طاقت الویکہ کہ بندا کسفنگ نا حکمے تینگ کے۔ ○
- ۲۰ بروڈیس یحییٰ غان خولیسک، آتتے کہ او چائسک کہ "یحییٰ نیکو او جوانو بند غس
اے۔" بندا خاطر آن او یحییٰ نے کسفتو، صرف جیل ٹی تجا۔ اونا خوش اسکہ کہ یحییٰ
نا بیتاتے پنے، ولے آرا وخت آ ہم اونا بیتاتے پننگک، بروڈیس ناروح پریشان مسکہ۔ ○
- ۲۱ آخرکار بروڈیس نا زائفہ نے یحییٰ نے کسفنگ نا موقعہ بلا۔ وا بروڈیس نا سالگرہ
اسکہ، او بروڈیس حکومت نا کل معتبرنگا بند غاتا دعوتے کریس۔ واقفے ٹی فوجیک،

- ۲۲ گلیل صوبہ نامعتبر اک او حکومت نامندناک شامل اترہ۔ او وخت آبرودیس ناما
زائف نامست نامسر مخلوق نامون آناچ کرے۔ برودیس او مہانک بحاز خوش
سر۔ بندنا خاطر آن برودیس مسر تو قسم کرے او اقرار کرے کہ "آرا گرائے نی
۲۳ خواسر، ای نے ایتیوہ۔ او گنی کنانیم حکومتے ہم خواسر، ای نے ایتیوہ۔"
۲۴ مسر تینا لمہ تو صلاح کننگ کے بنا، او اوڑان بریفے "ای آنت خواو؟"
لمہ تہ پارے "سیخی ناما کاٹھے خوا۔"
۲۵ مسر زو زو پدی بس او برودیسے پارے "کنے داسر سیخی ناما کاٹھے رکابی سے ٹی
تخ ایٹے۔"
۲۶ گورزے بحاز آفسوس مس۔ او مسر ناما خوش آن انکار کننگ کنو، آنتے کہ او۔
۲۷ مہانامون اوڑتو اقرار کر بس۔ بندنا خاطر آن او اسہ وار تو سپاہی سے حکم بس
کہ "سیخی ناما کاٹھے اتہ۔"
۲۸ سپاہی جیل آبنا او سیخی نالنے تریے۔ او ولدا او سیخی ناما کاٹھے رکابی سے ٹی تھا،
مسرے بس، او مسر تینا لمہ سے بس تہ۔
۲۹ آرا وخت آ سیخی ناما شاگرداک او ناما کسینگ ناما باروٹ بنگر، اوفک بسر، اونالاش
بیفیر او دفن کیر تہ۔

عیسی ناما مخلوقے بہ خیرت پاننگ او
ارغ بشخنگ ناما معجزہ نشان تینگ

(متی ۱۲: ۱۳-۲۱؛ لوقا ۹: ۱۰-۱۷؛ یوحنا ۶: ۱-۱۲)

- ۳۰ خاصنگا شاگرداک پدی بسر او تینا تبلیغ او معجزہ نشان تینگ ناقصہ غاتے کیر۔
۳۱ عیسی تو یلنگ کے بحازنگا بندناک بسرہ او بناہ۔ عیسی او اونا شاگرداتے تو
داخ وخت ہم آویکہ کہ ارغ کنیر۔ عیسی تینا خاصنگا شاگرداتے پارے "بندنو جاگے

- آکابو، آراڑے کہ نن تنیا مرین او ثم آرام کنگ کیرے۔" ○
- ۳۲ ہندا خاطر آن خاصنگا شاگرداک عیسیٰ تو اوار کشتی سے ٹی سوار مسر کہ ویرانو
- ۳۳ جاگے سے آکار۔ ○ ولے بھازنگا بندغاگ اوفتے شارے یلہ کنگ آخنار، او چائسر کہ
- دافک دیر او۔ دافک شار او خلقاتے آن گدرینگیسر عیسیٰ غاسته غان مست دا ویران
- آجاگے آسر مسر۔ او شار نا بھازنگا بندغاگ ہم اوفتے تو اوار تمار۔ ○
- ۳۴ عیسیٰ کشتی آن دڑینگا۔ آرا وخت آ او دا مخلوقے خنا، اووے دافتے کے بھاز
- ترس بس، آنتے کہ دافک ہمو میلتے آن بار انرہ کہ اوفتا خیالدراری کروکا شوان آلوکے۔
- ۳۵ ہندا خاطر آن عیسیٰ اوفتے خدا نا بھازنگا بیتاے خوائفے۔ ○ دے کی النگ نا وخت
- ۳۶ بس، او اونا خاصنگا شاگرداک عیسیٰ غا بسر، او پاریر تہ "خواجه، دا بندغاگے اجازت
- ایتے کہ دافک رہی نا خلقاتے آکار او تینا کنگ نا بندو بستے کیر، آنتے کہ دا ویرانو
- جاگے س اے او شام منگ ٹی اے" ○
- ۳۷ ولے عیسیٰ اوفتے پارے "ثم تینٹ دافتے کنگ کے گڑا ایتہو"۔
- شاگرداک پاریر "نا خیال ٹی نن کان او ارا صد چاندی نارو پئی خرچ کین، دافتے
- کے گنوی و گڑا ایتہن؟" ○
- ۳۸ عیسیٰ اوفتے آن ہرینے "ثم تو کنگ کے آخس ایرغ آریہ؟"
- اوفک ہنار او بندغاگے آن ایرغ نا باروٹ بریفیر۔ اوفک پنچ ایرغ او ارا مچی تے
- عیسیٰ غا بیسر۔ ○
- ۳۹ عیسیٰ تینا شاگردا تے پارے "دا بندغاگے ٹولی تے ٹی بشخ کبو او دغار آیتے نا
- زی آٹولغبو۔" ○
- ۴۰ شاگرداک بندغاگے صد صد او پنجا پنجا نا ٹولی ٹی ٹولفیر۔ ○ عیسیٰ دا پنچ ایرغ او ارا
- مچی تے بیف، آسمان نا گنڈ آبرا او دغا کریسر خدا نا شکرے آوا کرے، ایرغ او مچی تے
- ۴۱ ٹکر کرے، او شاگردا تے تس، کہ مخلوق ٹی بشخ کیر تا۔ ○ گل موجود بندغاگ کنگر او
- ۴۲ سیر کیر۔ ○ شاگرداک بچوکا ایرغ او مچی تے آن دوازده کٹور فچ کیر۔ ○ دا کنگ ٹی
- ۴۳

زیرینہ، نیازی او چُنک شامل اُترہ، ولے صرف زیرینہ غاتا تعدا و تقریباً پنج ہزار اُسکہ۔

عیسیٰ نا دیر نازی آ چرخ کنگ

(متی ۱۲: ۲۲-۳۳؛ یوحنا ۶: ۱۶-۲۱)

۳۵ ولدا عیسیٰ تینا خاصدگا شاگردا تے کشتی آرابی کرے او پارے "ٹم جھیل نا ایلو
کینارہ غا بیت صیدا شار آ بمبو۔ ای پد آ برہوہ، او ای واسہ مخلوقے ہم پدی اراتے
آرابی کیوہ۔"

۳۶
۳۷ مخلوقے اراتے آرابی کنگ آن پد او مش آتیا عبادت کنگ کے بنا۔

۳۸ نا وخت آ عیسیٰ بموڑے تینا اُسکہ۔ دا وخت ٹی ہم کشتی کینارہ غان مر جھیل نا نیام
ٹی اُسکہ۔ عیسیٰ خنا کہ اونا شاگردا کشتی ئے سمبالنگ نا کوشستے کنگ ٹی او،
اتے کہ تیزو تئس کشتی نامون آ چلینگ ٹی اُسکہ۔ بانگو نا بانگ نا وخت آ عیسیٰ دیر
نازی آ چرخ کرہسہ تینا شاگردا تے اُبس۔ آرا وخت آ شاگردا اووے دیر نازی
۳۹ آ چرخ کنگ آ خنار، اوفک خولیس آن لرزار، پاریر "دا وٹس اے"۔
۵۰ ولے عیسیٰ بمو وخت آ اوفتے پارے "بمت کیو، خولیبو۔ وا ای اٹ۔"
۵۱ اونا شاگردا بھاز حیران مسر۔ ولدا عیسیٰ کشتی ٹی سوار مس، او تیز تو
۵۲ سلیس۔ اونا شاگردا عیسیٰ نا مخلوقے اِرغ تینگ نا معجزہ ئے خنار، ولے واسکان
ہم و افک اونا طاقتے تئویر، او و افک وا معجزہ نا معنی ئے پوہ تئویر۔

عیسیٰ نا گنیرت علاقہ نا بیمارا تے جوڑ کنگ

(متی ۱۲: ۳۲-۳۶)

۵۳ اوفک جھیل نا ایلو کینارہ غا گنیرت پنی آ علاقہ غا رسیدگار۔ اوفک جھیل نا

۵۴ ربی آکشتی ءے تقیر- ۵۵ ۵۶ وا علاقہ نا بھازنگا بندغاگ یتسی ءے درست کریر- ۵۴ بندا
 خاطر آن اوفک مخلوقے دا علاقہ نا بر جاگہ غاتے ٹی یتسی نا باروٹ پاریر، او آرا وخت
 آ مخلوق اسہ جاگہ غان بنگ کہ "یتسی داڑے بسونے"، اوفک تینا بیمار اتے بموڑے
 اوڑا میسر- ۵۶ یتسی شار شار او خلق خلق ٹی چرخ کریکہ- بندغاگ تینا بیمارنگا بندغاتے
 شار نا چوس آ میسر- اوفک یتسی ءے منت کریسہ پاریر "دافتے صرف تینا کوٹے ڈو
 خلنگ کے الہ"- او آرا بیماراک کہ یتسی ءے ڈو خلگر، اوفک جوڑ مسر- ۵۶

بندغاتا تینا جوڑ کرو کا شریعت

(متی ۱۵: ۱-۲۰)

۱ ب ولد اگراس فریسی فرقہ نا بندغاگ او شرع نا معلماک یروشلم شار آن یتسی غا
 ۲ بسر- ۱ اوفک خنار کہ یتسی ناگراس شاگرداک ایرغ گینگ آن مست ڈوتے تینا
 رواج نا مطابق سلٹویر، ذہن کہ فریسی فرقہ نا بندغاگ مخلوقے پاک صاف مننگ
 ۳ کے پاریرہ- ۲ دا رواج فریسی فرقہ نا او ایلو یبھودی تے کے اوفتا باوہ پیرہ غاتے آن
 بسوس- ۳ اوفک بمو وخت اسکان ایرغ گنتویرہ کہ رواج نا مطابق ڈوتے سلٹویرہ- ۳
 ۴ اوفک بازار ناگراتے ہم بمو وخت اسکان گنتویرہ کہ رواج نا مطابق سلٹویرہ- اوفک
 ایلو بھازنگا رواج اتے ہم کریہ، ذہن کہ پیالہ او رزاناتے صبح طریقہ آٹ سلنگ وغیرہ-
 اوفک پاریرہ "دا مزبب نا حکم اے"- ۴
 ۵ بندا خاطر آن فریسی فرقہ نا بندغاگ او شرع نا معلماک یتسی غان بریفیر "خوابہ،
 آنت وجر اے کہ نا شاگرداک ننا باوہ پیرہ غاتا رواج نا مطابق ایرغ گینگ آن مست
 ڈوتے تینا سلپسہ؟" ۵
 ۶ یتسی اوفتے پارے "ثم منافک، پنمبر یستیہا ثما باروٹ صبح پیشن گوئی نے
 کریس- او پاریس

خدا پائیک ”وا بندغاک زبان اٹ تو کنا صفتہ کیرہ،
 ولے اُستاتے ٹی مؤن او، او کنا کسر آن بھاز مر او۔
 کنا عبادت کنگ نا دافتے بیج فائدہ افک،
 اُنتے کہ دافک تینا جوڑ کروکا شریعتے مخلوقے خوانفیرہ
 او پارہ ”وا خدا نا شریعت اے۔“

”ثم خدا نا حکماتے گیرام کرینورے، او بندغاتا حکماتے منیرے۔
 ”او شما خوانفنگ اٹ ظاہر مریک کہ ثم تینا باوہ پیرہ غاتا حکماتے خدا نا حکماتے آن
 زیاست کرینورے۔“ دهن کہ موسیٰ نا کتب ٹی خدا حکماتے تسونے کہ ”تینا لم باوہ
 نا عزتے کبو“، او ”کس تینا لم باوہ نے بدر پائیک، او ضرور کسفنکے۔“ ولے ثم
 تینا شریعت نا مطابق پارے ”اگ کس تو گراس آرے، تو تینا لم باوہ نادتے کنگ
 یک۔ ولے او پائے کہ ”وا گرا ”کربان“ اے۔“ ”کربان“ نا معنی اے کہ وا گرا خدا
 نا اے۔“ بندا خاطر آن ضروری آف کہ بندغ تینا لم باوہ نادتے کے۔“ او ثم
 خدا نا حکماتے منیرے، او تینا جوڑ کروکا شریعت آچلینگیرے۔ او دا طریقہ اٹ ثم
 ایلو بھازنگا خدا نا حکماتے ہم منیرے۔“

ولدا عیسیٰ مخلوقے توار کرے او پارے ”کنا بیتاتے غور اٹ بھبو، او پوہ بیو۔
 آرا وخت آ بندغ گراس گنیک، وا گرا اودے ناپاک کپک۔ بلکہ اگ او خرابو بیت
 یک، تو دا بیتاک اودے ناپاک جوڑ کیرہ۔“

عیسیٰ مخلوقے الا۔ آرا وخت آ او پدی آراغا بس، اونا شاگرداک اوژان وا
 بیتاتا معنی نے بریفیر۔“ عیسیٰ اوفتے پارے ”شما علم ایلو بندغاتا علم آن واسکان
 زیاست متنے؟ ثم کنا بیتاتے پوہ مفرے۔ اگ بندغ گراس گنیک، وا گرا اودے
 ناپاک کپک، اُنتے کہ اولیکو وار وا گرا اُست ٹی بھپک۔ بلکہ او پڈ ٹی کایک، ولدا
 او اونا پڈ آن پیش تمک۔“

عیسیٰ نا دا بیتاتا کنگ آن ظاہر مریک کہ بندغاک بر ڈول نا گنوی و گرا گنگ

- ۲۰ کیرہ۔ ۵ عیسیٰ اوفتے پوہ کریسہ پارے "ولے بندغ آرا بیتاتے پانک، وافک اونا
 اُست آن بریرہ۔ بندا خرابنگا پیناک بندغے ناپاک جوڑ کیرہ، آنتے کہ بندغ نا اُست
 آن شیطانی آ خیالاک بریرہ، او وا خیال نا وجرغان بندغ وژی کیک، قتل کیک، ۵
 ۲۲ زنا کیک، لالچی مریک او ہر ڈول نا خرابو کاریم کیک، مخلوئے ریفک، ساڑ کیک،
 ۲۳ ایلو فتنے بے عزتی و بیست پانک، تکبر کیک، خرابو بیست پانک۔ ۵ واپیناک بندغ نا
 اُست آن بریرہ، او بندغے ناپاک کیرہ۔ ۵

ایلو قوم والا نیازی نا عیسیٰ غا ایمان تِخنگ

(متی ۱۵: ۲۱-۲۸)

- ۲۳ عیسیٰ راہی مس او صوَر شار نا خوک نا علاقہ غا بننا۔ او اُراسے ٹی بننا، او کوشتے
 کرے کہ کسے سہا تمپ کہ او اُرا ٹی اے۔ ولے بندغاک اووے خنار، چائسُر۔ او
 تینے ڈنگ کتو۔ ۵
- ۲۵ اسہ پردیسی و نیازی س اس کہ او شام تلک نا فینیکی علاقہ غان بسوس۔ اُرا
 وخت آ اووے سہا تما کہ "عیسیٰ بسونے"، او زو زو عیسیٰ غا بس، اونا نتے آتما،
 ۲۶ پارے ۵ "خواجه، کنا چنکا مسرے جن آرے۔ نی کنا مسرنا چنے کتہ۔" ۵
 ۲۷ ولے عیسیٰ اووے پارے "اولیکو وار چناتے موقعہ ایتنگے کہ سیر کیر۔ وا جوانو
 بیٹس آفک کہ بندغس چننا نارغے گچکاتے آخے۔" ۵
- ۲۸ نیازی ایلو قوم والاتا باروٹ و امثالے پوہ مس، پارے "خواجه، نا بیست صبح
 اے، ولے گچکاک ہمو ارغاتے گنیرہ۔ اُرافک چناتے آن بچیرہ۔" ۵
- ۲۹ عیسیٰ نیازی نے پارے "شاباس۔ نی جوانو جوائس تسس۔ بندا خاطر آن ای نا
 مسرے جوڑ کیوہ۔ نی اُراغا ہنگ۔ جن اوڑان پیش تمانے۔" ۵
- ۳۰ نیازی اُراغا بننا، خنا کہ اونا مسرکٹ آ خاچوک اے، اوڑان جن پیش تمانے۔ ۵

عیسیٰ نا کر او گنگنگا بندغے جوڑ کنگ

- ۳۱ عیسیٰ صیدا شار نا علاقہ غان راہی مس او صوڑ شار آن گدرینگے گلیل جھیل نا
- ۳۲ گنڈ آہنا۔ اوڑان او وہ شار، کہ دکپلس پاننگارہ، آہنا۔ ۰ بموڑے گڑاس بندغ اوڑا
بندغس بیسر کہ او کر اسمک، مشکل اٹ بیت کریکہ۔ اوفک عیسیٰ اے بنت کریکہ کہ
”وانا زی آتینا ڈوئے تچ“۔ ۰
- ۳۳ عیسیٰ اوڑے تین تو تینا ڈرے، بور آتینا ٹف کرے او بورے اونا خف او
- ۳۴ ڈوی آہرہسا۔ ۰ ولدا عیسیٰ آسمان نا گنڈ آہرا، اسہ بھلو ساجی س کشا او تینا زبان ٹی
بندغ نا خف ٹی پارے ”اٹح“۔ وانا معنی اے ”تینے ٹل“۔ ۰
- ۳۵ وا بندغ اسہ وار تو پنگ آ لگا، او اونا گنگی خلاص مس۔ او واسہ ایلو فتنے آن
- ۳۶ بار صبح بیت کریکہ۔ ۰ ولدا عیسیٰ بمو بندغاتے پارے ”کنا دا معجزہ نا باروٹ کسے
پاپیرے۔“
- ۳۷ ولے او مخلوقے اخس ہم منع کریکہ کہ ”معجزہ غانا باروٹ پاپیرے“، مخلوق بنداخ
زیاست ایلو فتنے وا معجزہ غانا باروٹ پاریکہ۔ ۰ او آرا بندغاک ہم دا معجزہ نا باروٹ
بنگر، حیران مسر۔ اوفک اسہ پہ ایلو تو تینا پاریر ”وا بمر و بندغس اے کہ کراتے خفی
کیک او گنگاتے یتھی کیک؟“ ۰

عیسیٰ نا چار ہزار بندغاتے ارغ کنگ

(متی ۱۵:۳۲-۳۹)

- ۱ **ب** بندادے تے ٹی اسہ وارس ولدا بھلو مخلوقس عیسیٰ غابس، ٹچ مس۔ اوفتا
- ۲ گونوی آگڑاک خلاص مسر۔ عیسیٰ تینا خاصنگا شاگرداتے توار کرے، پارے ۰ ”کے

۲ وا بندغاتے آتس بینگ ٹی اے، اتے کہ دافک مسہ دے آن کن تو اوار او، او
 ۳ واسہ دافتا گنونی آگراک خلاص مسونو۔ ○ اگہ ای دافتے بینگن راہی کیو، تو دافک
 شاید کسر ٹی لگڑی آن تمیر، بے ہوش مرید، اتے کہ دافتے آن بھارتگاک بھاز
 مہر آن بسونو۔ ○

۴ خاصنگا شاگرداک ادران بریفیر سن داربگستان ٹی آراکان دا بھلا مخلوق کے
 گنونی دگرا اتین؟ ○

۵ عیسیٰ دافتے آن بریفے "تم تو اخس اریغ او؟"

ادفک جواب تسر سن تو ہفت اریغ او۔ ○

۶ عیسیٰ مخلوقے حکم تس کہ "دغار آتولبو۔"

دلدا او اریغاتے بیفے، خداگان دعا کرے او شکرے آوا کرے، دافتے ٹکر ٹکر کرے

۷ او شاگرداتے تس کہ "مخلوق ٹی بشخ کبو تا"۔ او شاگرداک بندن کریر۔ ○ دافتے تو منہ
 چنکو مچی ہم امرہ۔ عیسیٰ دافتے کہ ہم خداانا شکرے آوا کرے، تینا شاگرداتے تس

۸ کہ "دافتے ہم مخلوق ٹی بشخ کبو"۔ ○ کل گنکر، سیر کریر۔ وا بندغاتا تعداد تقریباً چار

۹ ہزار اسمک۔ پد آشاگرداک بچو کا اریغاتے آن ہفت ٹوکری پڑ کریر۔ ○ عیسیٰ مخلوقے

۱۰ اراتے آراہی کرے۔ ○ دلدا عیسیٰ تینا شاگرداتے تو کشتی ٹی سوار مس، ادفک

دلگنوتہ پنی آ علاقغا ہنار۔ ○

فریسی فرقہ نا بندغاتا عیسیٰ اے پاننگ "ننہ معجزہ نشان ایتے"

(متی ۱۶: ۱-۴)

۱۱ گراس فریسی فرقہ نا بندغاتا عیسیٰ اے پاننگ کہ اودے آزمائفیر او بحث کیر۔ بندا

خاطر آن ادفک عیسیٰ اے پاریر "ننہ معجزہ نشان ایتے تاکہ سہاتے کہ خدا نے راہی

کرینے"۔ ○

۱۲ عیسیٰ اسے بھلو ساہی س بیٹھے، پارے ”اینو پکے نا مخلو تے آنتے یقین آف؟ اوفک
معجزہ ہرنگ خوارہ، ولے ای پاوہ کہ ذہنگا بندغاتے اصل معجزہ نشان تینگپک“۔
۱۳ عیسیٰ داپیتاے پارے، رابی مس، کشتی ٹی ٹوس، جھیل نا ایلو کنارہ غابنا۔

عیسیٰ نا شاگردا تے فریسی تا او بروڈیس نا خمیر نا باروٹ پاننگ
(متی ۱۶: ۵-۱۲)

۱۳ خاصنگا شاگرداک تین تو ایرغ بیفنگے گیرام کریسر۔ اوفتے تو کشتی ٹی صرف
۱۵ اسے ایرغس آسکے۔ عیسیٰ اوفتے پارے ”خیال تجبو، فریسی فرقہ نا بندغاتا او گورنر
بروڈیس نا خمیر نا خلاف مچ بو۔“

۱۶ اوفک تین پہ تین تو بیت کریسے پاریر ”عیسیٰ نئے داپیتے پارے آنتے کہ نن
تین تو ایرغ بیفتن“۔

۱۷ عیسیٰ اوفتا پیتاے پوہ مس، او اوفتے پارے ”ثم آنتے تین پہ تین ایرغاتا باروٹ
بیت کننگ ٹی آرے؟ ثم داسکان پوہ متورے۔ ثما یقین داسکان آف کہ کن
۱۸ تو خدا نا طاقت آرے۔“ مے خن او خف آرے، ولے ثم کور او کراتے آن بار
۱۹ آرے۔ ثم کنا معجزہ غاتے خانورے، ولے گیرام کرینورے۔ آرا وخت آ ای پنچ
ایرغ تو پنچ ہزار زیند غاتے ایرغ تسٹ، او دافتے تو ہم نیاییک او چٹاک گنگر، ثم
بچوکا ایرغاتے آن آخس کٹور پڑ کریے؟“

شاگرداک جواب تسر ”بچوکا ایرغاتے آن دوانزہ کٹور پڑ کریں۔“
۲۰ ولدا عیسیٰ اوفتے آن ہریفے ”او آرا وخت آ ای ہفت ایرغاتے آن چار ہزار
بندغاتے ایرغ تسٹ، ثم بچوکا ایرغاتے آن آخس ٹوکری پڑ کریے؟“

اوفک جواب تسر ”ہفت ٹوکری پڑ کریں۔“
۲۱ عیسیٰ اوفتے پارے ”ثم داگراتے خانورے، ولے داسکان پوہ مفرے کہ ای

وِنا طاقَت اَث بَسوئِث؟" ○

عیسیٰ نا کورنگا بندغے جوڑ کنگ

- ۲۲ اوفک کشتی اَث بیت صیدا خلق آسر مسر۔ گڑاس بندغاک اوڑے اسے کورس
عیسیٰ غا بیسر، او منت کر بسہ پاریر "داوے ذو خل، جوڑ کر۔" ○
- ۲۳ عیسیٰ بندغ نا ذو ٹی بلک، اووے خلق آن پیشن ورے۔ او بندغ نا خنتے آئف
کرے، اونا خنتا زی آتینا ڈوتے تھا، ولدا مر کرے، پارے "نی گڑاس خنیرے؟" ○
- ۲۴ بندغ خنتے نلا، پارے "ای بندغائے خنیوہ، ولے وافک کے درختاے آن بار
خنگیرہ، کہ دانگ اینگ چرخ کنگ ٹی او۔" ○
- ۲۵ عیسیٰ اسے کان ولدا تینا ڈوتے اونا خنتا زی آتھا، او ڈوتے تینا مر کرے۔ وا
وخت آ بندغ خنی مس، او بر گڑاتے صج خنگ آ لگا۔ ○
- ۲۶ عیسیٰ داوے علم تیس کہ "وا خلق نا بازار آ بیچہ، بلکہ سیدھا تینا اراغا بنک۔" ○

پطرس نا پاننگ کہ "عیسیٰ خدا نا مقرر کروکا اے"

(متی ۱۶: ۱۳-۲۰؛ لوقا ۹: ۱۸-۲۲)

- ۲۷ داکان پد عیسیٰ او اونا شاگرداک قیصریہ فلیپی شار نا گنڈ آ بنار۔ کسر ٹی عیسیٰ
اوفتے آن بریفے "مخلوق کنا باروٹ اُنت پانک کہ ای دیر اُت؟" ○
- ۲۸ اونا شاگرداک جواب تسر "گڑاس پارہ کہ نی کجھی اُس، گڑاس پارہ پنغمبر ایاس
اُس، او گڑاس پارہ کہ نی پین پنغمبرے اُس۔" ○
- ۲۹ عیسیٰ اوفتے آن بریفے "تُم اُنت پارے کہ ای دیر اُت؟"
پطرس جواب تیس پارے "نی خدا نا مقرر کروکا اُس۔" ○

۳۰ ولدا عیسیٰ اوفتے پارے "وا بیت نا باروٹ کسے پاپیرے"۔

عیسیٰ نا تینا کسفینگ او پدی زندہ مننگ نا باروٹ پاننگ
(متی ۱۶:۲۱-۲۸؛ لوقا ۹:۲۳-۲۷)

۳۱ ولدا عیسیٰ تینا خاصنگ شاگردا تے تو بیت کریسہ پارے "کنے یہودی تاپیرنگاک،
حصلا ایاک او شرع نا معلماک منیسہ۔ ای، آدم نا اولیاد، بحجاز تکلیف او مصیبت
کاٹیوہ۔ ای کسفنگیوہ، ولے مسہ دے آن پدی زندہ مریوہ۔" ○
۳۲ او صبح طریقہ اٹ بیت کرے تاکہ شاگرداک پوہ مننگ کیر، ولے پطرس
عیسیٰ نے اسے گنڈے آدرے، او دے پارے "نازی آ خدا نارحمتاک مریر، او
نے آچ مصیبت برف"۔ ○

۳۳ عیسیٰ تینا شاگردا تے آبرا، ولدا تینا مونے پطرس نا گنڈ آبرسا، او دے پارے
"شيطان، کنے آن مر مہ، آتے کہ آرا بیتا تے نی کریس، واک خدا نا انس، بلکہ
بندغ نا گنڈ آن او۔" ○

۳۴ ولدا عیسیٰ تینا خاصنگ شاگردا تے او ایلو مخلوقے توار کرے، پارے "اگ کسے نا
خوش آرے کہ کن تو برے، او تینا باروٹ سوچ خلپ او موت آن خویپ او ہر
۳۵ دے کنا خاطر آن صلیب آتفنگ کے تیار مرے، او کنا شاگرد جوڑ مرے، ○ آتے کہ
آرا بندغ وا دنیا ٹی تینا زندگی نے دوست تورک، او مون نا دنیا ٹی خدا نا بزاغان
بچنگ کپک۔ ولے آرا بندغ کنا او پُسنکنا پیغام نا خاطر آن تینا جانے او مالے قربان
۳۶ کیک، او وا دنیا ٹی او مون نا دنیا ٹی خوشی حاصل کیک۔ ○ اگ بندغس وا دنیا ٹی
بحجاز مال مدی تے مچ کے، ولے تینے خدا نا بزاغان بچانفنگ کپ، تو دا زندگی نا
۳۷ بچ فایرہ اف، ○ آتے کہ دھنو بچو گراس اٹک کہ او دے ایٹے او ہمیشہ نا زندگی نے
۳۸ حاصل کے۔ ○ اگ کس کنا بیتا تے او حکماتے نپک، تو قیامت نا دے آ ای، آدم

نا اولیاد، تینا باوہ خُرا نا طاقت اٹ پدی بریوہ او ملائکاک کن تو اوار مریرہ، او ای پاوہ "وا کنا شاگرد اُفک"۔

۱ ب "ای ٹمے راست پاوہ کہ ٹمے آن گڑاس بندغ بمو وخت اسکان کسپسہ کہ اوفک کنا کسفنگ، پدی زندہ منگ او کنا پیغامے تالان منگ آختنو۔"

عیسیٰ نا شاگرداتا موسیٰ او الیاسے خننگ او خُدا نا بیتے بننگ
(متی ۱۷: ۱-۱۳؛ لوقا ۹: ۲۸-۳۶)

۲ دا بیتاتے کنگ ناشش دے آن پدی عیسیٰ پطرس، یعقوب او یوحنا تین تو بیفے او اوفتے مٹسے نازی آدرے۔ اوفک ایڑے تینیا اترہ۔ شاگرداک عیسیٰ غا بربنگ
۳ ئی اترہ، کہ اسہ وار تو اونا مون دے آن بار روشنائی تینگ آ لگا۔ او اونا بچاک
۴ بندن پیون برف آن بار مسر کہ ذھنو پچ اوفک دا دنیا ئی خنتو۔ بسر۔ بمو وخت
۵ آ شاگرداک الیاس او موسیٰ نے عیسیٰ تو بیت کنگ آخار۔ پطرس عیسیٰ نے پارے "خواجه، وا آخس جوان اے کہ نن بندازیک آن۔ نن مسہ گدان جوڑ کینہ، اسٹس نے کے، اسٹس موسیٰ کے، اسٹس الیاس کے۔"

۶ پطرس خولیس، اتنے کہ او پوہ متو کہ اودے انت پاروئی اسکہ۔ او ایلو شاگرداک ہم خولیسر۔

۷ ولدا اسہ بھلو جمرس بس او اوفتے تینا سجانئ ڈکا، او جمر آن توارس بس "وا کنا دوستنگا مار اے، وانا بیتاتے بمبو، او منبو۔"

۸ ولدا اوفک دانگ اینگ برار، ولے کسے خنتویر، صرف عیسیٰ اوفتے تو اسکہ۔
۹ آرا وخت آ اوفک مش آن شیف وڑینگار، عیسیٰ اوفتے حکم تس کہ "بمو وخت اسکان کہ کسے دا بیتاتا باروٹ پاپیرے کہ ای، آدم نا اولیاد، کسفنگنت او پدی زندہ متنت۔"

- ۱۰ اوفک اونا حکمے منار، ولے تین پر تین تو وا بیست نا باروٹ بحث کریر کہ
 "کینگ آن پد زندہ منگ نا انت معنی اے؟" ○
- ۱۱ ولدا شاگرداک عیسیٰ غان بریفیر "خواجه، شرع نا معلماک آنتے پارہ کہ "اول
 پغمبر ایآے پدی بروئی اے؟" ○
- ۱۲ عیسیٰ اوفتے پارے "ایآس ضرور اولیکو وار پدی بریک، او بر گڑائے تیار کیک۔
 گڑا آنتے مقدسنگا کتاب پاک "آوم نا اولیاو آ مصیبت بریک او بھاز تکلیف کاٹک،
 ۱۳ او مخلوق اووے نپک؟" ○ ولے ای ٹے پاوہ، پغمبر ایآس پدی بسوس۔ مخلوق
 اووے تینا خوش نا مطابق مصیبت تس، او وا بیست مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک
 اے۔" ○

عیسیٰ نا مارے آن جن کینگ

(متی ۱۷: ۱۴-۲۱؛ لوقا ۹: ۳۷-۴۳)

- ۱۴ آرا وخت آوفک پدی ایلو شاگردا تا خوک آرسنگار، اوفک خنار کہ "اسر بھلو
 مخلوقس اوفتا چارم گند آن سلوک اے، او گڑاس شرع نا معلماک وا شاگردا تے تو
 ۱۵ بحث کنگ ٹی او" ○ آرا وخت آ مخلوق عیسیٰ اے بنگ آخنا، اوفک خوش او
 حیران مسر، او نریسہ عیسیٰ نا گند آ بنار، اووے بہ خیرٹ کریر۔ ○
- ۱۶ عیسیٰ تینا شاگردا تے آن بریفے "تم انت نا باروٹ وا بندغاتے تو بحث کنگ
 ٹی اترے؟" ○
- ۱۷ مچی آن اسر بندغس پارے "خواجه، ای تینا مارے نے آ بیسٹ، آنتے کہ او
 ۱۸ ٹی جنس آرے، او بیست کنگ کپک ○ آرا وخت آ جن اوڑا بریک، اووے ڈنار
 آ بیٹک، او مار نا با آن کف بریک او ڈوی اے تینا گٹ بلیک او اونا جان بارک۔
 ای نا شاگردا تے آن خواست کرے کہ "وانا جنے کشبو"، ولے واک بنڈن کنگ

کشتویر۔"○

- ۱۹ عیسیٰ اودے او اوڑے موجود مخلوقے پارے "ثم اُخس بے ایمان او غلطو بندرغ
 اُرے۔ ای ارا وخت اسکان نما نیام ٹی مروٹ؟ کنے ئے آ بھاز افسوس مس کہ ثم
 واسکان ایمان تیخنگ ٹی آفیرے۔ مارے کنے آ اتیو۔"○
- ۲۰ اوفک مارے عیسیٰ غا بیسر۔ ارا وخت آ جن عیسیٰ ئے خنا، او مارے پدی
 بلک۔ بندا خاطر آن مار وُغار آتما، اونا با آن کف بسکہ او وانگ اینگ لتری خلککہ۔○
 عیسیٰ اونا باوہ غان بریفے "وا جن ارا وخت آن داڑتون اے؟"
- ۲۱ باوہ جَوَاب تِس "چنگی آن داڑتون اے۔"○ او بھاز وخت جن کوشستے کرے
 کہ اودے ویر یا خاطر ٹی پٹے، کسے۔ اگ ممکن اُرے، تو ننا مدتے کزک، ننے آ
 ترس گن۔"○
- ۲۲ عیسیٰ پارے "اگ ممکن اُرے۔" وانا انت معنی اے؟ ارا بندرغ ایمان تیخک،
 اوڑکے بر گڑا ممکن اے۔"○
- ۲۳ مار نا باوہ چیانٹ خلک، پارے "ای ایمان تخیوہ، ولے کنا ایمان کمزور اے۔
 کنا مدتے کزک، تاکہ کنا ایمان پے۔"○
- ۲۴ عیسیٰ خنا کہ "مچی زیاست منگ ٹی اے"، او جنے حکم تِس کہ "اے کز او گنگنگا
 جن، ای نے حکم ایتیوہ، واما آن ہمیشہ کے پیش تم، پدی بقیس۔"○
- ۲۵ جن چیانٹ خلک، مار کونے بارے، پٹے، او پیش تما۔ مار کو کبوک خنگنگا کہ او
 بھاز بندنگا پاریر "وا کسکونے"○ ولے عیسیٰ مار نا ڈو ٹی بلک، او اودے بش
 منگ کے مدت تِس، او مار جک سلیس۔○
- ۲۶ واکان پد ارا وخت آ عیسیٰ ارا ٹی اسک، اونا خاصدگا شاگرداک تنیائی ٹی اوڑان
 بریفیر "خواجه، ن آنتے وا جنے کشنگ کتوین؟"○
- ۲۷ عیسیٰ اوفتے پارے "صرف خُراغان مدت خُواننگ اٹ ثم وا ڈول نا جئاتے
 کشنگ کیرے۔ پین چچ طریقہ اُفک۔"○

عیسیٰ نا ولدا تینا کہنگ او پدی زندہ منگ نا باروٹ پانگ
(متی ۱۷: ۲۲-۲۳؛ لوقا ۹: ۲۳-۲۵)

۳۰ عیسیٰ او اونا شاگرداک وا جاگہ غان راہی مسر، گلیل صوبہ نا پین جاگہ غاتے آ
۳۱ بنار۔ عیسیٰ نا خوش آلویکہ کہ ”کسے ساتمے کہ ای آرانگ پنگ ٹی اٹ“ ○ اتھے
کہ او تینا خاصنگ شاگرداے اہمنگا بیتاے خوآنفنگ ٹی اسکہ۔ او پارے ”ای، آدم نا
آولیاو، دشمنانا ڈو ٹی تنگیوہ، اوفک کنے کسفیہ، ولے مسر دے آن پد ای پدی
زندہ مریوہ۔“ ○
۳۲ ولے شاگرداک پوہ تئویر کہ ”کہنگ او پدی زندہ منگ“ نا انت معنی اے۔
اوفتے تو ہمت تئو کہ اوفک اوڑان سوال بریفیر۔○

نُمرے آن دیر بھلن اے؟

(متی ۱۰: ۱۸-۱۵؛ لوقا ۹: ۲۶-۲۸)

۳۳ اوفک کفرخوم شار آسسر، او بندے نا آرائی مہمان مسر۔ عیسیٰ تینا شاگرداے
آن بریفے ”کسر ٹی نم تین پہ تین تو انت نا باروٹ بحث کننگ ٹی اترے؟“ ○
۳۴ اوفک جواب تئویر، اتھے کہ کسر ٹی اوفک تین پہ تین تو بحث کریسر کہ ”نن
آن دیر بھلن اے؟“ ○
۳۵ عیسیٰ ٹوس، تینا ڈوازدہ خاصنگ شاگرداے خُک آٹولفے، اوفتے پارے ”آرا
بندغ نا خوش اے کہ ”کنا عزت بزز آمرے“، او تیغے عزت مند خیال کپ، ایلوقتا
نو کراتے آن بار خزیقے کے۔“ ○
۳۶ ولدا او چنٹاے توار کرے، اووے تینا گٹ ٹی ٹولفے، اونا کاٹم آڈوے تینا

۳۷ بڑسا، اوفتے پارے ○ ہر کس کہ چنآے کنا خاطر آن بہ خیرٹ کیک او اووے عزت ایتک، او کئے بہ خیرٹ کیک او کئے عزت ایتک۔ او آرا بندرغ کئے عزت ایتک، او نہ صرف کئے عزت ایتک، بلکہ کنا راہی تروکائے ہم عزت ایتک۔ ○

آرا شیطان نا دشمن اے، ننا سنگت اے

(متی ۱۰: ۳۲؛ لوقا ۹: ۳۹-۵۰)

۳۸ یوحنا پارے ”خواجر، ن اسر بندرغے خانان کہ نا پن اٹ مخلوق آن جناتے کشنگ ٹی اسک، ن اووے پارین ”دھن کپہ“، اتنے کہ او ننے آن بار نا شاگرد آلویکہ۔ ○

۳۹ عیسیٰ اوفتے پارے ”دھنگا بندرغے منع کپہو، اتنے کہ آرا بندرغ کنا پن اٹ واسر معجزہ نشان تننگ ٹی اے، مون آو آسانی اٹ کنا خلاف خرابو بیت پانتگ

۴۰ کپک ○ او آرا بندرغ شیطان نا دشمن اے، او ننا سنگت اے۔ ○ ای ٹھے راست نا بیٹس پاوہ، آرا بندرغ ٹھے دا خاطر آن گینگ کے دیر ایتک کہ ٹم کنا شاگرداک اے، اووے یقیناً وانا بدلہ رسیدنگ۔ ○

عیسیٰ نا خووانفنگ ”دوزغ نا سیرا سخت اے“

(متی ۱۸: ۶-۹؛ لوقا ۱۷: ۳-۱۰)

۴۲ عیسیٰ پارے ”اگ کس بے ایماننگا بندرغ کنازی آ ایمان تجوکا بندرغے ایمان آن ہر سیرفنگ نا کوشتے کیک، مون نا دنیا ٹی وانا سیرا سخت اے۔ اوڑکے دا دنیا

۴۳ ٹی دا سیرا جوان اے کہ اونالچ ٹی نسل تھنگے، او سمندر نا تہہ ٹی پٹنگے۔ ○ اگ ٹھے آن کسے نا دوس گناہ کیک، او دا دوسے گڈے، پٹے۔ دا اوڑکے جوان اے کہ بغیر دو آن جنت ٹی پیجے۔ اگ اونا بڑتوما دوک مریر ولے او دوزغ نا خاطر ٹی خینگے،

۳۳ تو دا زندگی نا چ فائدہ افک- [دا دوزغ نا خاخر اصل کسپک، اوڑے او ہمیشہ
 ۳۵ بوشنگک-] او اگر اونا تنس گناہ کیک، اووے گڈے، پٹے۔ دا اوڑکے جوان اے
 کہ بغیر نت آن جنت ٹی پیبے۔ اگر اونا بڑتوما تنک مریر ولے او دوزغ نا خاخر ٹی
 ۳۶ خینگے، تو دا زندگی نا چ فائدہ افک- او اگر اونا خنس گناہ کیک، اووے کٹے، پٹے۔
 ۳۸ دا اوڑکے جوان اے کہ بغیر خن آن خدا تو سنگتی کے۔ اگر اونا بڑتوما تنک مریر
 ولے او دوزغ نا خاخر ٹی خینگے، تو دا زندگی نا چ فائدہ افک- او دوزغ نا خاخر اصل
 کسپک، او ہمیشہ اوڑے بوشنگک- ○

۳۹ ”آرا بندغ خدا نا کسر آکایک، او پاک صاف مریرک، دوزغ نا خاخر ٹی بچک- ○
 ۵۰ ”اگ کتخ ٹی بے شانین، تو مزیدار مریرک- فرض کہ بے نا سوری کائے، او نت
 آن بار جوڑ مریرک- او بندن اگ نم تین پہ تین تو بحث کیرے، تو نم بے کار بے
 سوری آ بے آن بار مریرے- بانید اے کہ نم تین پہ تین تو محبت کبو- ○

عیسیٰ نا طلاق نا باروٹ خوانفنگ

(متی ۱۹: ۱-۱۲؛ لوقا ۱۶: ۱۸)

۱ **بے** ولدا عیسیٰ دا جاگئے یلد کرے، بیہوویہ صوبہ غا بنا او دا کان دریاب اردن
 نا ایلو کنارہ غا بنا۔ اسہ بھلو مخلوقس اوڑا مچ مس- او اوفتے خوانفے، دهن کہ بر
 ۲ وخت خوانفیکہ- ○ گراس فریسی فرقه نا بندناک بسر، او اووے آزمائش کنگ کے
 اوڑان بریفیر ”نا خیال ٹی شریعت نا مطابق بندغ تینا زائفے بر وجهان طلاق
 تینگ کیک؟” ○

۳ عیسیٰ جواب تینگ نا بجائے اوفتے آن بریفے ”موسیٰ دانا باروٹ انت حکم
 تسونے؟” ○

۴ اوفک جواب بسر، پاریر ”موسیٰ بندغے اجازت تسونے، کہ او تینا زائفے

طلاق تینگ کے لکھے، ایسے تہ۔ ۵

- ۵ عیسیٰ پارے "موسیٰ نے وا اجازتے بندا خاطر آن تسوسس، کہ نم بھاز ضدی
 ۶ ارے۔ ۷ ولے مقصدنگا کتاب ٹی لکھوک اے کہ "خدا شروع آن انسانے زینہ او
 ۷ نیازی نا شکل اٹ جوڑ کرینے۔" ۸ "بندا خاطر آن زینہ تینا لمہ باوہ نے یلہ کیک او
 ۸ تینا زائفہ تو اوار ذہن ریننگ، ۹ کہ اوفک اسہ جان مریرہ۔" ۱۰ "بندا خاطر آن اوفک
 ۹ ارت افس، بلکہ آسٹ او۔ ۱۱ او آرا جوڑی نے کہ خدا جوڑ کرینے، کسے اجازت اوفک
 ۱۰ کہ اوفتے جتا کے۔ ۱۱

۱۱ آرا وخت آ عیسیٰ او اونا خاصنگا شاگرداک پدی آراغا بنار، اونا شاگرداک واپیتاتا
 ۱۲ باروٹ اوڑان بریفیر۔ ۱۳

- ۱۱ عیسیٰ اوفتے پارے "آرا زینہ تینا زائفہ نے طلاق ایٹک او پین برامس کیک، او
 ۱۲ زنا کیک، او اونا اولیکو زائفہ نا عزت کم مریک۔ ۱۳ او بندن، آرا نیازی تینا آریغ آن
 ۱۴ طلاق خوانک، او طلاق آن پد پین زینہ سے تو برام کیک، تو او ہم زنا کیک۔ ۱۵

عیسیٰ نا چناتے دُعا تینگ

(متی ۱۹: ۱۳-۱۵؛ لوقا ۱۸: ۱۵-۱۷)

- ۱۳ گڑاس بندغ تینا چناتے عیسیٰ غا میسر کہ عیسیٰ تینا وونے چناتا زی آبرے او
 ۱۴ اوفتے وعا ایقہ، ولے شاگرداک بندغلتے ایتویر، اوفتے آچار۔ ۱۵ آرا وخت آ عیسیٰ وا
 ۱۶ گڑائے خنا، اووے بھاز غصہ بس۔ او تینا شاگردواتے پارے "چناتے تور پیو، البوتا،
 ۱۷ کنے آبریر، اتنے کہ آرا بندغاک واپناتے آن بار او، خدا اوفتا حفاظتے کیک، اوفک
 ۱۸ کنا سنگت مریرہ۔ ۱۹ ای ٹی راست نا بیٹس پاوہ، آرا بندغ واپناتے آن بار منگ،
 ۲۰ خدا اونا حفاظتے کیک، او خدا تو اوار جنت ٹی تو لپک۔ ۲۱
 ۲۱ ولدا عیسیٰ چناتے آسٹ آسٹ آ پیفے، گٹ ٹی کرے، اوفتا زی آ تینا وونے

بڑسا، اونٹنی دُعا تیس۔

دیر جنت آ کائیک؟

(متی ۱۹: ۱۶-۳۰؛ لوقا ۱۸: ۱۸-۳۰)

۱۷ عیسیٰ کسر ٹی اسکہ کہ بند غس ڈوویٹگیسہ بس، گوڈ خلک، عیسیٰ غان ہریفے "اے بے عینڈگا خُواجہ، ای انت کیو کہ جنتے حاصل کیو؟"

۱۸ عیسیٰ اووے پارے "نی کنے" بے عیب "پاریس۔ آؤ۔ صرف ای او خدا بے

۱۹ عیب اُن۔ نی خدا نا حکماتے چاسہ کہ دانک تورات نی لکھوک او

کے کیفیہ،

زنا کپہ،

دزی کپہ،

دروغ نا گواہی تفتہ،

کسے ریفتیہ،

تینا لمہ باوہ نا عزتے کرک۔

۲۰ دانٹے کرک۔

۲۰ دا بندغ جُواب تیس، پارے "خُواجہ، آرا وخت آن کہ ای ورتنا مسوئٹ، ای

۲۱ دا حکماتے منگ ٹی اٹ۔

۲۱ عیسیٰ اونا گنڈ آ محبت اٹ بُرا، اووے پارے "نی واسہ اسہ پین کار تیس ہم

کرک۔ بنگ، تینا مال مڈی تے سودا کرک، او پیسہ غاتے غریباتے ٹی بشخ کرک،

بَرک، کنا شاگرد جوڑ مَرک۔ اگہ نی بندن کیسہ، تو ہمیشہ نا زندگی گئے حاصل

کیسہ۔"

۲۲ آرا وخت آ بندغ دا پیتاتے بنگ، او بھاز پریشان مس، او پنا، اتتے کہ او

- ۲۳ بحاز امیر اسک۔ عیسیٰ تینا شاگردا تا کنڈ آبرا او کُے پارے "دھنگا بندغ آخدا نا
رحمتاک مفسر، او جنت ئی خُدا تو اوار تُولنگ کپک۔" ○
- ۲۴ شاگرداک وایماتے بنگر، پریشان مسر، ولے عیسیٰ اوفتے پارے "کنا ایلمک،
دھنگا امیرنگا بندغ جنت ئی خُدا تو اوار ربینلنگ کپک۔" ○ دهن کہ اسر نچس سیلہ نا
- ۲۵ ننگ آن گدربینلنگ کپک، بندزن دھنگا امیرنگا بندغ نازی آخدا نا رحمتاک مفسر،
او خُدا تو اوار جنت ئی تُولنگ کپک۔" ○
- ۲۶ وایماتا پنگ آن پد شاگرداک بحاز حیران مسر، اسر پہ ایلو آن تینا بریفیر
"گُرا دیر نجات حاصل کیک؟" ○
- ۲۷ عیسیٰ اوفتا کنڈ آبرا، اوفتے پارے "آرا کاریمتے انسان کننگ کپک، خُدا کننگ
کیک۔" ○
- ۲۸ ولدا پطرس عیسیٰ نے پارے "تن تینا مال مڈی تے یلہ کریں، نارند اٹ
بسن۔" ○
- ۲۹ عیسیٰ اوفتے پارے "آؤ، وارا ست اے۔ او آرا بندغ کنا او کنا پسکننگ پیغام نا
۳۰ خاطر آن تینا باوہ، لمہ، ایلم، ایڑ، چناتے، آرا او دُغارتے یلہ کیک، ○ خُدا اووے داؤنیا
ئیں بحاز لمہ، ایلم، ایڑ، چننا، آرا او دُغارتے ایٹک، او دافتے تو اوار مصیبت او تکلیف
۳۱ ہم بربرہ، او مون ناؤنیا ئی او ہمیشہ نا زندگی ئے حاصل کیک۔ ○ آرا بندغاک واسر
مخلوق نامون آبے عزت او، مون ناؤنیا ئی خُدا اوفتے عزت ایٹک۔ ولے آرافک وا
دُنیا ئی تینے مخلوق نامون آعزت مند چارہ، مون ناؤنیا ئی خُدا اوفتے عزت بَک۔" ○

عیسیٰ نا مُسِٹ میکو وار تینا کسفنگ نا باروٹ پاننگ

(متی ۲۰: ۱۷-۱۹؛ لوقا ۱۸: ۳۱-۳۲)

۳۲ عیسیٰ او اونا شاگرداک کسر اٹ یروشلیم شار نا کنڈ آ پنگ ئی اُترہ۔ عیسیٰ تینا

شاگرداے آن مون آ پینگ نی ائسک۔ خاصنگ شاگرداک پیریشان ائره، او ایلو مخلوق
خولیسک۔ عیسی تینا ذوانزوه خاصنگ شاگرداے اسر کا ولدا گنڈے آدرے او بمو پیتاے
پارے کہ اوڑتو مروئی ائره۔ عیسی اوفتے پارے ”نن واسر یروشلم شارنا گنڈ آ پینگ
نی آن، ارڑے کہ ای، آدم نا اولیاد، بھلا امام او شرع نامعلاتا ڈوئی غداری آٹ
تینگیوه۔ اوفک کنا کسینگ نافیصلے کیرہ، او کنے ایلو قوم والاتا ڈوئی ایتیرہ،
او دابندغاگ کنے آ مسخرہ خلیرہ، کنے کوڑا خلیرہ، کنے آتف کیرہ، او کنے کسفرہ،
ولے مسر دے آن پد ای پدی زندہ مریوه۔“

ارا شاگرداتا خوش کہ ”نن عیسی نانا نایب مرین“

(متی ۲۰: ۲۰-۲۸)

ولدا زبیدی نامارک، یعقوب او یوحنا، عیسی غا بسر، اووے پاریر ”خواجه،
نے آن گراس خوان، کہ نن کے کرک۔“
عیسی اوفتے آن بریفے ”انت گرا خوارے؟“
اوفک جواب تسر، پاریر ”خواجه، ارا وخت آ خدا نے بادشاهی نے ایتک، او
نی تینا تخت آتولیسر، ننے آن اسئس تینا راست میکو گنڈ آ او ایلوئے چپی کو گنڈ
آتولف۔“

عیسی اوفتے پارے ”تمے خبر آف کہ تم انت خوانینگ نی اے۔ ای مصیبت
سبنگ کے تیار اٹ۔ تم ہم کنے آن بار مصیبت سبنگ کے تیار اے؟“
اوفک جواب تسر ”آؤ، نن تیار آن۔“

عیسی اوفتے پارے ”تم یقینا کنا خاطر آن مصیبت سبیرے۔“
ولے ای فیصلے نے
کیرہ کہ کنا راست میکو گنڈ آ ویر ٹولیک، او کنا چپی کو گنڈ آ ویر ٹولیک۔ وانا فیصلے نے
خدا کیلک۔“

- ۳۱ آرا وخت آیلو وہ خاصنگا شاگروا تے وایمتا سہا تہا، اوفک یعقوب او یوختناغان
- ۳۲ بھاز ناراض مسر۔ ۰ بند خاطر آن عیسیٰ ووازوه خاصنگا شاگروا تے اوار توار کرے،
- اوفتے پارے "ٹم چارے کہ ایلو قوماتا باوشاہ تا طاقت بندغاتا زی آہرز اے، اوفک
- ۳۳ تینا حاکماتے ہم بھاز طاقت تسونو۔ ۰ ولے ٹم بندن سوچ کپبو۔ اگہ کسٹے اے آن
- سوچ کیک کہ "ای زیاست عزت والا مریو"، تو او ایلو فتنے کے نوکر آن بار کاریم
- ۳۴ کے۔ ۰ او اگہ اے آن اسٹس سوچ کیک کہ "ای امیت والا مریو"، تو او ایلو فتنے
- ۳۵ کے مے آن بار کاریم کے۔ ۰ بندن ای، اومنا اولیاو، خدمت کرفنگ کے بتت،
- بلکہ خدمت کنگ کے بسوٹ۔ ای بندغاتا گناہ تا خاطر آن کسفنگیوہ، تاکہ بھازنگا
- بندغاتا گناہ او برائیک معاف کنگیر۔ ۰

عیسیٰ نا کورنگا بندغے شفا تینگ

(متی ۲۰: ۲۹-۳۲؛ لوقا ۱۸: ۳۵-۳۷)

- ۳۶ اوفک یرتھو پنی آشار آبسر۔ عیسیٰ تینا شاگروا تے تو اوار واکن رابی مس،
- او اسہ بھلو مخلوقس اونا زند ٹی اسکہ۔ اسہ کورو پھیرس، کہ پن تہ برتھائی او باوہ
- ۳۷ نا تہ پن تھائی اس، کسر آٹولوک اسکہ۔ ۰ آرا وخت آ او پنگ کہ "عیسیٰ ناصری
- گدرینگ ٹی اے"، او چیانٹ ظلیسہ پارے "عیسیٰ، باوشاہ آوؤ نا اولیاو، کنے آ
- ٹرس گن۔ ۰"
- ۳۸ بھازنگا بندغاک اوڑا چزار "چپ کزک"۔
- ولے او بتر زور آن پارے "باوشاہ آوؤ نا اولیاو، کنے آٹرس گن۔ ۰"
- ۳۹ عیسیٰ سلپس او پارے "واوے کنے آ آتھو"۔
- گڑاس بندغاک کور آبنار، اووے پارے "خوش مرک، کہ خواجہ نے خواہنگ
- ٹی اے۔ ۰"

۵۰ بندا خاطر آن پیخیر درک تس، بش مس، کوٹے تینا خسا، او عیسیٰ نا گنڈ آ

وننگا۔

۵۱ عیسیٰ اوڑان بریفے "نی کنے آن انت خواسه، کہ ای نے کے کیو؟"
کورنگا پیخیر جواب تس، پارے "خواجہ، کنا خوش اے کہ ای پدی خننگ

کیو۔"

۵۲ عیسیٰ اووے پارے "بن، نا ایمان نے جوڑ کرے۔"

اسے وار تو وا بندغ خننگ آ لگا، او عیسیٰ نارند آٹ کسرٹی راہی مس۔

عیسیٰ نا یروشلم شار آ بادشاہ غان بار بننگ

(متی ۱۱: ۲۱-۱۱: ۲۸؛ لوقا ۱۹: ۲۸-۲۰؛ یوحنا ۱۲: ۱۲-۱۹)

۱ **ب** آرا وخت آ عیسیٰ او اونا شاگرداک یروشلم شار آن خُک بسر، اوفک

بیت فگے او بیت عنیاہ پنی آ خلقا تے آن خُک رسیدگار۔ اوفک زینون پنی آ مش

۲ آ بسر، عیسیٰ تینا ارا خاصنگا شاگردا تے تینے آن مون آ راہی کرے، اوفتے وا علمے

تس "نہے آن مون آ خلق ئی بہمو۔" تم آرا وخت آ خلق ئی پیسیرے، تم اسے گرهے

۳ تفوک خنیرے، کہ کس اونا زنی آ سوار منتے۔ اووے نلبو، کنے آ آتیو۔ اگ کس

تمے آن بریفے "داوے آنتے بلنگ ئی ارے؟"، اووے پاہو "خواجہ خُوابک تے، او

سواری کننگ آن پد پدی راہی کیک تے۔"

۴ بندا خاطر آن ارا شاگرداک خلق ئی پیسار او گلی سے ئی گرهے ارا نا دروازہ سے

۵ نارہی آ تفوک خنار۔ آرا وخت آ اوفک داوے بلنگ ئی آئره۔ اومورے گراس

سلوکا بندغاک اوفتے آن بریفیر "تم دا گرهے آنتے بلنگ ئی ارے؟"

۶ اوفک بندن جواب تسر، وھن کہ عیسیٰ اوفتے پاریسس، او بندغاک اوفتے

گرہے وننگ کے ایلار۔

- ۷ اوفک گُره نے عیسیٰ غا بیسُر او شاگرداک تینا گڈی تے گُره ناخ آ شاغار، او
- ۸ عیسیٰ سوار مس- ۰۔ ہازنگاک عیسیٰ نے عزت تینگ کے تینا گڈی تے گُره نا کسر آ
- تالان کریر، او ایلوفک درختا تے آن شاخا تے گڈار او عیسیٰ نا گدرینگو کا کسر آ تالان
- ۹ کریر- ۰ او آرا بندغا ک عیسیٰ نامون او پد ٹی بنگ ٹی اترہ، اوفک زور اٹ
- صفت کریر پاریر "خُدا نا صفتے کبو، او دا بندغ نازی آخُدا نار حمتاک مریر، کہ دا
- ۱۰ بندغ خُدا نا طاقت اٹ بسونے- ۰ دا بندغ ننا بادشاہ مریر، دهن کہ پغمبر داؤو ننا
- بادشاہ موسس- خُدا نا صفتے کبو کہ دانا بادشاہی تالان مرے- ۰"
- ۱۱ عیسیٰ یروشلم شار ٹی بیسا، بھلا عبادت خانہ بنا، او اوڑے چکر خلک کہ "انت
- کاروبار منگ ٹی اے؟" دا شام نا وخت اسکہ، او مخلوق آراتے آبنگ ٹی اسکہ- عیسیٰ
- ہم تینا دوانزہ خاصنگا شاگردا تے تو بیت عنیاہ پنی آ خلق آ بنا- ۰

عیسیٰ نا بھلا عبادت خانہ غان کاروبار کروکاتے کشنگ

(متی ۲۱: ۱۲-۱۷؛ لوقا ۱۹: ۲۵-۲۸؛ یوحنا ۲: ۱۳-۲۲)

- ۱۲ پگہ کے اوفک بیت عنیاہ خلق آن یروشلم شار آبنگ ٹی اترہ، او عیسیٰ بینگن
- ۱۳ اسکہ- ۰ او مچ مر اسہ انجیر نا درختے خنا، کہ خزون اسکہ- او انجیر گینگ کے درخت نا
- گنڈ آ بنا- آرا وخت آ او خُک آرسینگا، او خنا کہ "درخت خزونگا پنا تے آن تو پد
- ۱۴ اے، ولے او ٹی انجیر آف"، اتنے کہ دا انجیر نا موسم الویکہ- ۰ عیسیٰ انجیر نا درختے
- علم تس کہ "داکان پد کس نے آن انجیر گمپک"
- اونا خاصنگا شاگرداک دا بیٹے بنگر- ۰
- ۱۵ آرا وخت آ اوفک یروشلم شار آسر مسر، عیسیٰ بھلا عبادت خانہ بنا، او اوڑان
- کاروبار کروکا بندغا تے کشنگ شروع کرے- او پیسہ بدل کروکا او کپوت سوا کروکاتا
- ۱۶ میز او گرسی تے چپی کرے- ۰ او کسے ایلنو کہ گڑا تے بیف، او بھلا عبادت خانہ نا

- ۱۷ برانڈہ ٹی دے-○ ولدا او مخلوقے خُونفیسہ پارے "مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک اے
کہ خُدا پارینے "کنا ارا اکل بندغاتے کے عبادت نا جاگہ اے، ولے ثم عبادت خانہ
ٹی دا دکاناتے مخلوق نا لُنگ کے نلانوڑے-○
- ۱۸ بھلا ایلک او شرع نا معلماک دا بیتاتے بنگر- بندا خاطر آن اوفک منضوبہ غاتے
جوڑ کریر کہ "عیسیٰ نے بھر کسفین؟"- اوفک اوڑان ساڑ کریرہ، آتے کہ اسہ بھلو
مخلوقس اونا خُونفینگے مناکہ-○
- ۱۹ ارا وخت آشام مس، عیسیٰ او اونا شاگرداک یروشلیم شار آن پیش تمار، پین
جاگے آ بنار-○

انجیر نا درخت نا مثال آن پنت بیفبو

(متی ۲۱: ۲۰-۲۲)

- ۲۰ پگہ غا سوب نا مالو عیسیٰ او اونا شاگرداک کسر آن گدرینگنگ ٹی اُترہ، کہ اونا
شاگرداک انجیر نادرختے خنار، کہ دادرخت بزز آن ایلس شیف اسکان باریسوس-○
- ۲۱ پطرے یات بس کہ درو عیسیٰ دادرختے گراس بیتت پاریس، او پارے "خواجه،
بُرک- دا انجیر نادرخت اے کہ نی بدوعا تیس، دا باریسونه-○
- ۲۲ عیسیٰ اوفتے پارے "ارا بندغ خدا نا پسکینگا پیغام نازی آ ایمان نچک،○ او
۲۳ اُست ٹی شک نچک، اونا ایمان مرے کہ آرا بیتے او پاک، بندن مرک- اگہ او
دامٹے پائے "پیش تم، او سمندر ٹی تینے بت، تو اونا خوش نا مطابق دا کاریم
۲۴ لنگنگ-○ ای دا خاطر آن ٹھے دا بیتاتے پاوہ، ارا وخت آ ثم اُست نا خب اٹ
دعا کیرے او گراس خداغان خوارے، او دا ایمان تخیرے کہ دا گڑا ٹھے رسینگ، تو
۲۵ ضرور رسینگ-○ او ارا وخت آ ثم دعا خوارے، تو دعا ٹی تینا خلاف کاریم کروکا
بندغانا گناہ او برائی تے معاف کبو، تاکہ شما باوہ خدا شما گناہ او برائی تے معاف کے-○

۲۶] اگہ تم ایلو فتا گناہ تے معاف کیہرے، تو خدا شام گناہ تے معاف کپک، آرافتے کہ تم کریورے۔] ○

مخلوق نا بندغاتا عیسیٰ غان طاقت او حق نا باروٹ سوال
(متی ۲۳: ۲۳-۲۴؛ لوقا ۲۰: ۱-۸)

۲۷ عیسیٰ او اونا خاصنگا شاگرداک پدی یروشلم شارٹی پیسار او بھلا عبادت خانہ غا بنار۔ عیسیٰ بھلا عبادت خانہ ٹی چرخ کنگ ٹی آسکہ کہ بھلا امامک، شرع نا معلماک او بیہودی تا مجلس نا ایلو بندغاک بسر، ○ او عیسیٰ غان بریفیر نے داپیتاے پاننگ نا دیر طاقت او حقے تسونے؟ ○

۲۹ عیسیٰ اوفتے پارے "ای تمے آن صرف اسہ سوالس بریفیوہ۔ اگہ تم کئے وانا جوابے تسورے، تو گزا ای تمے تینا حق او طاقت نا باروٹ پاوہ۔ ○ سوال دھن اے، کہ "تھی نا وخت آپاک صاف منگ نا بے شولینگ نا حق خدا نا گند آن بسوس یا بندغ نا گند آن بسوس؟" ○

۳۱ اوفک اسہ پہ ایلو تو تینا بیت کریسہ پاریر "تن انت پان؟ اگہ تن پان "خداغان بسوس"، او نئے آن بریفیک "تم اتے تھی غا ایمان تختورے؟" ○ ولے اگہ تن پان "بندغ آن بسوس"، تو تن مخلوق نا ناراضگی آن خولینہ، اتے کہ مخلوق نا یقین آرے کہ "تھی پغمبرس اسکہ۔" ○

۳۳ بندا خاطر آن اوفک عیسیٰ نے جواب تسر، پاریر "تن تپنہ دا حق دیر آن بسوس۔"

عیسیٰ اوفتے پارے "او بندن ای تمے پاہرہ کہ دھن کاریم کنگ نا حقے کئے دیر تسونے" ○

عیسیٰ نا انگور نا باغ نا مثال تیننگ

(متی ۲۱:۲۱-۲۶؛ لوقا ۹:۲۰-۱۹)

- ۱ **ب** عیسیٰ اوفتے مثال تریسے پارے "اسے زیندازس انگور نا باغس خلک، اونا چارمہ گنڈ آدیوال خلک، اونا ربی آ انگور نا جوس جوڑ کننگ کے جاگہ س جوڑ کرے، او اوفتا خیالداری کننگ کے دیوال نازی آ مورچس جوڑ کرے۔ پد آ او باغے
- ۲ بندغائے اجارہ غا تس، او پیشن نلکے آ چکر کے بنا۔ آرا وخت آ انگورک بسونر،
- ۳ مالک مے سے اجارہ داراتے راہی کرے، تاکہ انگور نا فصل آن تینا بخشے بلے۔ وے
- ۴ اجارہ داراک مے نئے بلکر، اودے خلکر او خالی ڈو راہی کیر تہ۔ وے ولدا مالک پین
- ۵ مے سے راہی کرے۔ اجارہ داراک اونا دستارے پیر، اودے بے عزت کیر، راہی کیر۔ وے ولدا مالک اسے پین مے سے راہی کرے۔ اجارہ داراک اودے کسفر۔ اوفک
- ۶ بندن ایلو راہی کروکا مے تے تو ہم کیر، گڑاسے کسفر، گڑاس خلکر پدی راہی کیر۔ وے
- ۷ "آخر ٹی صرف مالک نا آسینگا دوستنگا مار اوز تو آسک۔ مالک تینا مارے راہی کرے او پارے "اوفک یقیناً کنا مارے عزت ایتیرہ"۔ وے
- ۸ "وے آرا وخت آ اجارہ داراک مارے خنار، اوفک اسے پہ ایلو تو تینا پاریر" وے
- ۹ باغ نا وارث اے۔ پو، کسفر تہ۔ وانا جائیداد ننا مریک۔ وے بندا خاطر آن اوفک مارے بلکر، کسفر تہ، او اونا لاشے باغ آن پیشن پیر۔ وے
- ۱۰ پد آ عیسیٰ اوفتے آن بریفے "آرا وخت آ باغ نا مالک تینت بریک، او وا اجارہ داراتے تو آنت کیک؟ او ضرور وا خرابنگا بندغائے کسفر، او باغے ایلو بندغائے
- ۱۱ اجارہ غا ایتک۔ وے زبور نا وا نوزاتا آنت معنی اے؟
- ۱۲ وا خل کہ مستریک اودے بے کار چارہ،

ہمو خل گل آن زیاست اہمیت والا ذہن کہ بنیاد نا خل مریک۔ وے

- ۱۱ او وا بھلو بیٹس اے کہ خدا وا بے کارنگا غلے بندغاتے کے بھاز
اہمیت والا جوڑ لیک۔ ○
- ۱۲ یہودی معتبر اک چائسر کہ ”عیسیٰ و امثال ٹی ننا خلاف بیت کنگ ٹی اے“۔
بندا خاطر آن اوفک کوشتے کہیر کہ ”عیسیٰ نے گرفتار کین“۔ ولے اوفک مخلوق
آن خولیسرہ، وا وجہ غان اووے الار، ہنار۔ ○

عیسیٰ نا محصول نا باروٹ سوال نا جواب تینگ

(متی ۱۵:۲۲-۲۲؛ لوقا ۲۰:۲۰-۲۶)

- ۱۳ پد آ معتبرنگا بندناک گراس فریسی او بروویس فرق غاتا بندغاتے عیسیٰ نے
ریفنگ کے راہی کہیر۔ ○ اوفک عیسیٰ غا بسر، پاریر ”خواجه، ننے خبر اے کہ نی
۱۴ راستنگا بیتاے کیسے۔ نی بندغاتے آن خولیسرہ، او خدا نا صحیحنگا بیتاے بندغاتے آ
رسیفیسرہ، او توجہ تفسیر کہ بندناک وانا باروٹ آنت پارہ۔ اونے کے گل بندناک برابر
او۔ نی ننے پا کہ شریعت نا مطابق ن روویو شہنشاہ نے محصول ایتمین یا یقین؟“ ○
- ۱۵ ولے عیسیٰ اوفتا ریفنگ نا منصوبہ نے پوہ مس او اوفتے پارے ”ثم آنتے کنے
ریفنگ نا کوشتے کیسے؟ کنے چاندی ناروپیسی س نشان ایتمو کہ ای ہریو تہ۔“ ○
- ۱۶ اوفک و چاندی ناروپیسی نے تسر۔ او اوفتے آن ہریفے ”وانا زی آ ونا
نشان او پن پھاپ کروک اے؟“
اوفک جواب تسر، پاریر ”شہنشاہ نا نشان او پن پھاپ کروک اے۔“ ○
- ۱۷ ولدا عیسیٰ اوفتے پارے ”آرا محصول شہنشاہ نا اے، اووے شہنشاہ نے ایتمو،
او آرا کاریماک خدا نا او، اوفتے خدا کے گبو۔“
آرا وخت آ اوفک عیسیٰ نا وا جوابے بنگر، اوفک حیران مسر۔ ○

کہنگ آن پد زندہ مننگ نا باروٹ عیسیٰ غان سوال
(متی ۲۲: ۲۳-۳۳؛ لوقا ۲۰: ۲۷-۳۰)

۱۸ ولدا گراس صدوقی فرقہ نا بندناک، کہ اوفتا قیامت نا وے آپدی زندہ مننگ نا
۱۹ باروٹ ایمان آلویکہ، عیسیٰ غا بسر، پاریر ○ ”خواجه، ذہن کہ موسیٰ نا تورات ٹی نن
کے نمشتہ اے، اگہ اسہ بندغس کہیک، او اووے آولیاو مَف، تو اونا ایلو ایلم اونا
زائفے ضرور برام کے۔ او وا برام آن پد اولیکو ودی مروکا مار کہوکا بندغ نا آولیاو
پاننگ، تاکہ کہوکا نا نسل خلاص مَف۔ ○

۲۰ ولدا اوفک عیسیٰ غان وا مثالے تریسہ بریفیر ”اسہ اُراسے ٹی ہفت ایلم
۲۱ رہینگارہ۔ اوفتا بھلا ایلم برام کرے، اووے چنا متو، او کسک ○ اِرت میکو ایلم
وا نیازی ئے برام کرے۔ او ہم ہندن بے آولیاو کسک، او مسٹ میکو ایلم برام
۲۲ کرے تہ ○ او ہندن مریسہ ہر ہفت ایلمک وا نیازی ئے برام کرے، او کسے ہم وا
۲۳ نیازی آن آولیاو متو۔ او گل آن آخر ٹی وا نیازی ہم کسک ○ او قیامت نا ونے
آ، اگہ مخلوق پدی زندہ مریک، تو وا نیازی ہفت ایلمتے آن ونا زائفہ پاننگ، آنتے
کہ گل واژتو برام کرینو؟ ○

۲۴ عیسیٰ اوفتے پارے ”ٹم آخس غلط سوچ کیرے۔ ٹم ہندن سوچ کیرے آنتے
۲۵ کہ ٹم خُدا او اونا کتاباتا طاقتے پوہ مَفیرے ○ آرا وخت آ کہوکاک پدی زندہ مریہ،
اوفک ملائکاتے آن بار مریہ۔ اوفک برام کپسہ او تینا چناتے ہم برام تفسہ ○

۲۶ ”ولے اگہ ٹما سوال واو اے کہ قیامت نا وے آ مخلوق پدی زندہ مریک یا
مَفک، ٹم موسیٰ نا تورات ٹی ہوشوکنگا کاشم نا قصے خُواستورے؟ او ٹی لکھوک
۲۷ اے کہ خُدا موسیٰ ئے پارے ”ای ایبراہیم، اسحاق او یعقوب نا خُدا اٹ ○ وا
لوز ”اٹ“ آن ثابت مریک کہ ٹما پیناک غلط او، آنتے کہ خُدا کہوکاتے پدی زندہ

کیک، او گلا نا خدا اے۔"

إرا بهلو حکم

(متی ۲۲: ۳۴-۴۰؛ لوقا ۱۰: ۲۵-۲۸)

- ۲۸ اسہ شرع نا معلمس وا بحث نا وخت آہموڑے موجوو آسکہ، او بختے بنگ۔ او خنا
کہ عیسیٰ صدوقی فرقہ نا بندغاٹے لے جواب کرے۔ او ہم عیسیٰ غائبس، اوڑان ہریفے
”خواجه، تورات ٹی گل آن بھلا حکم آت اے؟“
- ۲۹ عیسیٰ اووے پارے ”گل آن بھلا حکم تورات ٹی وا لکھوک اے کہ“ اے
- ۳۰ یعقوب نا اولیاداک، غور آٹ بمبو۔ ننا خدا آسینگا خدا اے۔ او نا محبتے تینا آست
- ۳۱ ٹی تجبو، او اووے تینا جان، مال او علم آن زیاست محبت کبو۔“ او آرٹ میکو
گل آن بھلا حکم واو اے کہ ”ایلو بندغاٹے تو محبت کبو، دھن کہ تین تو محبت
کیرے۔“ وا ارا حکم گل آن بھلن او، او پین واڑان بھلو حکم آفک۔“
- ۳۲ شرع نا معلم عیسیٰ نے پارے ”خواجه، بھاز جوان۔ نی آرا پیتاتے پاریس،
اوفک راست او۔ نی پاریس ”صرف خدا آسینگا خدا اے، او اوڑان بے دس پین
خدا آف۔“ او نی دا ہم پاریس کہ ”بندغ صرف خدا نا محبتے تینا آست ٹی تھے، او
اووے تینا جان، مال او علم آن زیاست محبت کے، او ایلو بندغاٹے تو محبت کے،
دھن کہ تین تو محبت کیک۔“ وا ارا حکماتا منگ قربان گاہ ٹی ساواراتا خدا نا مون
آقربانی تینگ آن ہم زیاست اے۔“
- ۳۳ عیسیٰ پوہ مس کہ ”وا عقل مندو بندغس اے،“ او اووے پارے ”خدا نا پسکینگا
پیغام نے آن مر آفک۔“
واڑان پد کسے نا ہمت تنو کہ عیسیٰ غان سوال ہریفے۔

عیسیٰ نا خدا نا مقرر کروکا نا بازوٹ پانینگ
(متی ۲۲: ۲۱-۲۶؛ لوقا ۲۰: ۲۱-۲۲)

۳۵ آرا وخت آ عیسیٰ بھلا عبادت خانہ ٹی ورس تینگ ٹی اسکہ، او بموڑے موجود
مخلوق آن ہرینے "شرع نا معلماک ہمر پارہ کہ "خدا نا مقرر کروکا صرف بادشاہ داؤد نا
۳۶ اولیاد مریک؟" ○ آتے کہ خدا نا پاکینگ روح داؤدے رغا، او داؤد پارے
"خدا کنا خوجاے پارے
"ہر، کنا راست میکو گند آ توٹل،
ہمو وخت اسکان کہ ای نا دشمناتے کٹنٹ۔" ○
۳۷ "داؤد تینڈ خدا نا مقرر کروکائے "خوجاے" پارینے۔ گڑا ہمر خدا نا مقرر کروکا صرف
داؤد نا اولیاد منگ کیک؟ او نا اہمیت ضرور داؤد آن بڑاے۔"

عیسیٰ نا مخلوقے شرع نا معلماتے آن خبردار کنگ
(متی ۱: ۲۳-۳۶؛ لوقا ۱۱: ۳-۲۲؛ لوقا ۲۰: ۲۵-۲۷)

۳۸ اسہ بھلو مخلوقس عیسیٰ نا بیتاے خوش اٹ پینگ ٹی اسکہ۔ ○ عیسیٰ پارے "ای
مے خبردار کیوہ، کہ شرع نا معلماے تو سنگتی کیوہ، آتے کہ اوفتا خوش آرے کہ "ن
بادشاہتے آن بار جو انو پیچ بینین، او آرا وخت آن بازار آکان، مخلوق نئے سلام
۳۹ کے او نئے عزت ایٹے۔ ○ او ہندن عبادت خانہ غاتے ٹی او دعواتے ٹی مخلوق نئے
۳۰ مون آٹولیفے او نئے عزت ایٹے۔" ○ اوفک جنوزانا تا حقاتے خلیہ او مزہب نا بہانہ
اٹ اوفتے لٹیرہ، او مخلوق نا مون آہرے اسکان عبادت کیرہ۔ ہندا خاطر آن خدا
مون آ اوفتے بھاز ہزا ایٹک۔ ○

جنوزان نا خُدا نا کسر اٹ پیسہ تیننگ
(لوقا ۱: ۲۱-۲)

- ۲۱ عیسیٰ بھلا عبادت خانہ ٹی پیسہ پٹوکا پیٹی تارہی آتوس، او مخلوقے ہراکہ۔ بھازنگا
۲۲ امیرنگا بندناک پیٹی تے ٹی بھاز پیسہ غاتے شانار۔ ○ ولدا اسہ غریبو جنوزانس بس،
۲۳ او ارا پائی پیٹی ٹی شانار۔ ○ عیسیٰ تینا شاگردا تے توار کرے، پارے "ای ٹھے پاوہ کہ
۲۴ وا غریبنگا جنوزان ایلو بندناکے آن زیاست پیسہ تسونے، ○ اتقے کہ امیرنگا بندناک
پیسہ تسر، اوفتا امیری ٹی کمی بقو۔ ولے وا غریبنگا نیازی نا گزارہ بندا پیسہ غاتے آ
اسکہ، او گلے تینا پیٹی ٹی شانار۔ ○

بھلا عبادت خانہ نا تباہ مننگ نا پیشن گوئی
(متی ۱: ۲۴-۲؛ لوقا ۵: ۲۱-۲۶)

- ۱ **۳** ارا وخت آ عیسیٰ بھلا عبادت خانہ غان پیش تمنگ ٹی اسکہ، اونا شاگردا تے
آن اسٹس پارے "خواجہ، ہرک۔ وا بھلا عبادت خانہ ٹی سنگ مرمر نا خلک خیسن
نا نخشونیکار تے آن اخس زیبا خنکیرہ۔ ○
۲ عیسیٰ اوفتے پارے "تُم وا بھلا عبادت خانہ ٹے ہرہو۔ ولے اسہ وختس بروئے
کہ دشمناک داوے ہندن تباہ کرور کہ وانا اسہ خلس ہم تینا جاگہ غامقروئے۔ ○

عیسیٰ نا شاگرد اترے پاننگ ”بمر نم کے مصیبت بریک“
(متی ۲۴: ۱۳-۲۲؛ لوقا ۲۱: ۲۰-۱۹)

۳ عیسیٰ زیئون پنی آمش نازی آہنا، ٹوس۔ بھلا عباوت خانہ اونا مون مقابل
۴ خننگا کہ۔ بطرس، یعقوب، یوحنا او اندریاس وگوئی آٹ اوڑا بسر، اوڑان ہریفر
”خواج، ہمو وخت آرا وخت آبروئے کہ بھلا عباوت خانہ تباہ مروئے؟ او مخلوقے ہمر
۵ سہتموئے کہ تباہ منگ نا وخت بسونے؟“

۶ عیسیٰ اوفتے پارے ”خیال تجبو، خچوک مقبو، آنتے کہ بھازنگا بندناک کنا پن
۷ آٹ تینے ظاہر کیرہ۔ اوفک بریرہ، اوفتے آن ہر اسٹس ٹھے پانک کہ ”ای خدا نا
۸ مقرر کروا آٹ“، او بھازنگا بندناک اوفتا گواہی آن ریفلگریہ۔ ٹم خننگا او مرننگا
۹ نلکاتا جنگ نا باروٹ بنیرے، ولے پریشان مقبو۔ وھننگا پیناک ضرور مریرہ۔ واقتا
۱۰ معنی آفک کہ قیامت خنک بسونے۔ نلکاتا قوماک اسہ پہ ایلو تو تینا جنگ کیرہ،
۱۱ باوشابک باوشاہ تے آحملہ کیرہ۔ بھلا زلزلہ ناک بریرہ او نلکاتے ٹی وکالاک مریرہ۔
تکلیف او مصیبتاک بریرہ او واکان پد پلسکننگا دور شروع مریک۔

۱۲ ”ٹم توجہ ایبتو۔ واڑان مست مخلوق کنازی آلیمان تخنگ نا وجرغان ٹھے آن
۱۳ گراس گرفتار کیک، او ٹھے عدالت ٹی قاضی تا مون آویک۔ اوفک ٹھے عباوت
۱۴ خانہ غاتے ٹی کوڑا خلیہ، او ٹم کنا وجرغان باوشاہ او گورنر تا مون آپیش مریرے، تاکہ
۱۵ ٹم اوفتے پلسکننگا پیغام نا باروٹ رغانگ کیرے۔ قیامت آن مست وا ضروری
۱۶ اے کہ خدا نا پلسکننگا پیغام ہر قوم نا بند غاتے آرسینگ۔ گرفتار منگ او عدالت
۱۷ ٹی پیش منگ آن مست ٹم تینا اُستاتے آن وا پریشانی ئے کشبو کہ ”من آنت
۱۸ جَوَاب ایبتین؟“، آنتے کہ ہمو وخت آخدا نا پاننگا روح ٹھے عقل مندی ایبتک، کہ
۱۹ ٹم صرف اونا طاقت آٹ ہیبت کیرے۔

- ۱۲ "ثما لہ باوہ او ایلمک ٹھے آن غداری کیرہ او ٹھے آن بھازنگاتے گرفتار کیرہ،
- ۱۳ کسفیرہ۔ ثما چنناک ثما پیتاتے منپسہ، او ٹھے ایلو فتا وڈو ٹی کسفنگ کے ایتیرہ۔ ○ کل بندغاگ ٹھے آن نفرت کیرہ، او واگل کنا وجہ غان مریک۔ ولے آرا بندغ کہنگ اسکان کنازی آلیمان تجک، او نجات حاصل کیک۔ ○"

کل آن بھلا مصیبت

(متی ۲۲: ۱۵-۲۸؛ لوقا ۲۰: ۲۱-۲۴)

- ۱۴ "وخص بروئے کہ ایلو قوم والاک برور او بھلا عبادت خانہ ٹی تینا بتاتے عبادت کے تجور۔ (خوانوکاک، وا پیتاتے آغور کبو۔) وا وخت ٹی آرا بندغاگ بہوویہ صوبہ ٹی او، اوفک ضرور مشتے آکار۔ ○ او آرا بندغ آرا ٹی اے، اوڑتو وخت آفک کہ او تینا مال مڈی تے مچ کے۔ ○ او آرا بندغ زمینداری کنگ ٹی اے، اوڑتو ہم وخت آفک کہ پدی اراغا کائے۔ ○ ہمو نیارک آخس بد قسمت مرور کہ وا وخت آو فتا پڈاک پڑ مرور، یا اوفتا چنناک خد بزور۔ ○ بندا خاطر آن خدانان ونا کبو کہ نرنگ نا وے سیل ٹی مف۔ ○ دنیا نا شروع منگ آن پد آخس ہم مصیبتاک بسونو، وا مصیبت اوفتے آن زیاست مروئے۔ او واکان پد ہم وھنو مصیبت بفروئے۔ ○ ولے خدا وا فیصلہ ئے کرینے کہ وا مصیبت صرف مچ وے کے مریک، تاکہ اونا پچین کروکا بندغاگ پچیر۔ اگہ خدا وا فیصلہ ئے کتویک، کس پختویک۔ ○"
- ۲۱ "ولے گڑاس بندغ پارہ "ہربو، خدا نا مقرر کروکا بسونے"۔ اوفتازی آیقین
- ۲۲ تجپو، ○ آنتے کہ دروغ نا مقرر کروکا او دروغ نا پغمبر اک ظاہر مریرہ۔ اوفک معجزہ
- ۲۳ نشان ایتیرہ، او واکوشتے کیرہ کہ "خدا نا پچین کروکا مخلوے ریفین"۔ ○ خیال تجبو، آنتے کہ وا پیتاتے منگ آن مست، اسی ٹھے پارینٹ۔ ○"

آدم نا اولیاد نا پدی زنده مننگ

(متی ۲۹: ۲۴-۳۱؛ لوقا ۲۱: ۲۵-۲۸)

۲۳ "وا مصیبت نا وخت آن پد دے تارمہ مریک، توبے روشنائی تفک-
 ۲۵ استراک پنیرہ، ڈغار آتمیرہ-
 ۲۶ "او ہندا وخت آڈغار نا مخلوق کئے، آدم نا اولیادے، خلیک، کہ ای اسہ جمرے
 ۲۷ آڈغار نا گنڈ آ بھلو طاقت او جتئی آپچاتے ٹی بینگ ٹی اٹ- او ای ملائکاتے
 دنیا نا چارمہ گنڈ آ راہی کیوہ- اوفک کارہ او کنازی آ ایمان تجوکا بندناتے اسہ
 جاگہ غاچ کیرہ-"

عیسیٰ نا پیشن گوئی تیننگ

(متی ۲۲: ۲۴-۳۵؛ لوقا ۲۱: ۲۹-۳۳)

۲۸ "انجیر نا درختا تا باروٹ سوچ کبو- آرا وخت آثم خیرے کہ اوفتا پناک ترک
 ۲۹ کننگ ٹی او، ثم پوہ مریرے کہ باشنی خڑک اے- بدن آرا وخت آثم خیرے
 کہ آسمانی نشاناک پورہ مننگ ٹی او، تو ثم پوہ مریرے کہ ای پدی بینگ ٹی اٹ-
 ۳۰ ولے یات تجبو، وا دور نا بھازنگا بندغاک، ہمو وخت اسکان کپسہ کہ کنایرو شلم شار
 ۳۱ نا تباہ مننگ نا پیشن گوئی پورہ منتے- آسمان او ڈغار شیف بزز مننگ کیرہ، ولے
 کنا پناک غلط ثابت مننگ کپسہ-"

کسّسے نا خبر آف کہ آدمّ نا اولیاد آرا وخت آپدی بریک
(متی ۲۴:۲۲-۲۶)

- ۳۲ "کسّس یتک کہ قیامت ناوے آرا وخت آبروئے۔ نہ ملائکاتے نہ کنے خبر اے کہ
۳۳ واوے آرا وخت آبروئے۔ صرف باوہ خُدا چانک کہ واوے آرا وخت آبریک۔ ○ ہندا
خاطر آن خیال تجبو او تیار ببو، آنتے کہ مئے خبر آف کہ ای، شا خواجر، آرا وخت آپدی
۳۴ بریوہ۔ ○ وا پفنگ او پدی پتنگ ہندن مروئے کہ اسہ بند غس پینشن کانک، او تینا بر
نوکرے اونا کاریم نا باروٹ پانک۔ او چوکیدارے پانک "چوکیداری کرک" ○۔
۳۵ "ہندن مئے ہم خبر آف کہ ای آرا وخت آپدی بریوہ۔ خیال تجبو، آنتے کہ مئے
۳۶ خبر آف کہ ای شام، نیم ن، بانگو نا بانگ، یا سوب نا وخت آپدی بریوہ۔ ای بریو،
مئے تیار خنیو۔ کنا وا پیغام تم کے او مون آکنا کسر آبرو کا بند غاتے کے آرے۔ ○"

عیسیٰ مئے گرفتار کنگ نا منصوبہ س

(متی ۱:۲۶-۵؛ لوقا ۱:۲۲-۲؛ یوحنا ۱۱:۲۵-۵۳)

- ۱ **ب** وا بغیر خمیر اِرغ نا عید شروع منگ آن اراوے مُست اَسک، کہ واوے مئے
یہوویک "پچانفنگ نا عید" پاریرہ۔ بھلا املک، شرع نا معلماک موقعہ س پٹارہ کہ
۲ "وگونی اٹ عیسیٰ مئے گرفتار کین، اووے کسفین" ○ اوفک تین پہ تین تو پاریرہ
"نن اووے عید نا موقعہ نا گرفتار کپنہ، نواہ مخلوق فساد کے" ○

عیسیٰ نا کاٹم آ نیازی نا عطراتے شاغنگ

(متی ۶: ۲۶-۱۳؛ یوحنا ۱۲: ۱-۸)

۳ عیسیٰ بیت عینیاہ پنی آ خلق ٹی شمعون پنی آ بندغ نا آرا ٹی ٹولوک آسک، کہ
 عیسیٰ داوے گر نا بیماری آن شفا تسوس۔ آرا وخت آ عیسیٰ یرغ کنگ ٹی آسک،
 اسے نیازی س اوڑا بس، اوڑ تو اسے سنگ مرمر نا بوتلے ٹی کینگا عطراک آسک۔ او
 ۴ دا عطراتے عیسیٰ نا کاٹم آ شاغا۔ ۵ ہموڑے موجود گراس بندغاک دا گڑائے خنار۔
 ۵ اوفک ناراض مسر، اسے پر ایلو تو تینا پاریر ”دا اکل عطراتے ضائع کرے۔ ۶ اگ
 ۶ اوفک سودا کنگوئر، تو تقریباً مسد چاندی ناروچی آن زیاست آ سودا مسرہ، او
 ۷ دا پیسہ غاک غریباتے ٹی بشخ کنگوئر۔“

۸ اوفک نیازی ۹ سخی آٹ پاریر ”نی آتے وھن کریس؟“
 عیسیٰ پوہ مس کہ ”اوفک آت پاننگ ٹی او۔“ بندا خاطر آن عیسیٰ اوفتے پارے
 ”تم آتے دا نیازی نازی آ ازام تخنگ ٹی آرے؟ دا کن کے سھاز جوانو کاریمس
 ۴ کرینے۔ ۵ تم تو بر وخت غریب آ بندغاک مرور، او آرا وخت آ تم خوارے، اوفتا
 ۸ مدتے کنگ کیرے، ولے ای تم تو بر وخت مفروٹ۔ ۹ دا نیازی کنے آ عطراتے
 ۹ شاغا۔ دانا معنی اے کہ کنا جان کنگ کے تیار اے۔ ۱۰ او ای تمے پاوہ، داکان
 ۱۰ پد دنیا ٹی آراڑے ہم کنا پکسنگا پیغام نا تبلیغ مریک، مخلوقے دا بیت نا باروٹ
 ۱۱ پاننگ، او مخلوق یات تجک تہ۔“ ۱۱

یہوداہ اسکروتی نا غدار جوڑ مننگ

(متی ۱۴: ۲۶-۱۶؛ لوقا ۲۲: ۳-۶)

- ۱۰ ولدا عیسیٰ نا دوازدہ خاصنگا شاگردا تے آن ایسٹس، کہ اونا پن یہوداہ اسکروتی
اسکد، بھلا اماما تے آہنا، پارے "ای عیسیٰ نے تم کے ریفیوہ"۔
۱۱ اوفک دانا بیتا تے بنگر، بھاز خوش مسر، او اوڑتو اقرار کیر کہ "نن نے داکاریم
کے پیسہ ایئینہ"۔
داکان پد یہوداہ کسرس پٹاکہ کہ "عیسیٰ نے اوفتا ڈو ٹی ایٹیو"۔

عیسیٰ تینا خاصنگا شاگردا تے تو بچائینگ نا عید نا ارغ کینگ

(متی ۱۷: ۲۶-۱۷؛ لوقا ۲۲: ۷-۱۲، ۲۱-۲۳؛ یوحنا ۱۳: ۲۱-۳۰)

- ۱۲ بغیر خمیرنگا ارغ نا عید نا اولیکو دے بس، او شریعت نا مطابق تقریباً ہر خاوتے
دا دے آسور نا قربانی تروٹی اسکد۔ عیسیٰ نا شاگرداک اوڑان ہریفیور "خواجہ، نن دا
بچائینگ نا عید نا ارغ نے کے آراڑے تیار کین؟"
۱۳ عیسیٰ اوفتے آن ارٹے دا بیتا تے رغاما، راسی تے "آرا وخت آ تم شار ٹی
۱۴ پیسیرے، تم اسد بندھے خیرے کہ او دیری آ دلانے کا تم آ بیفینے۔ آرا اسکان
اونا رند آٹ بمبو، او آرا نا مالیکے پابو "خواجہ پانک" ہمو و تار آرا اے کہ ای او
۱۵ کنا شاگرداک بچائینگ نا عید نا ارغ کین؟" آ اوٹھے ارٹ میکو منزل نا و تانے
آدیک، ہموڑے تم ہر گڑانے نن کے تیار کنگ کیرے۔"
۱۶ اوفک ہنار، او ہر گڑانے ہندن خنار کہ عیسیٰ اوفتے پاریسس۔ او ہموڑے
اوفک بچائینگ نا عید نا ارغ تیار کیر۔

۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱

واشام نا وخت اسکہ کہ عیسیٰ تینا ڈوانزہ خاصنگ شاگردا تے تو اراٹا بس۔ ارا
وخت آوفک گل اِرغ کنگ کے ٹومر، کنگ نا وخت آعیسیٰ اوفتے پارے "ٹے
آن یقیناً ایس کن تو غداری کیک۔"

شاگرداک بھاز پریشان مسر، او ہر کس تینا باروٹ ہریفے "خواجه، ای تو
آف؟"

عیسیٰ اوفتے پارے "او واڑے کن تو اِرغ کنگ ٹی اے۔" ای، اوم نا اولیاد،
بندن کبیوہ، وھن کہ مقدسنگ کتابتے ٹی لکھوک اے۔ ولے ہمو بندغ اخس بد
قسمت مروئے کہ او اوم نا اولیاد تو غداری کیک۔ واڑان جوان اسکہ، کہ او وٹیا
ٹی ووی مفرووس۔"

عیسیٰ نا شاگردا تے تو اِرغ کنگ

(متی ۲۶: ۲۶-۳۰؛ لوقا ۲۲: ۱۲-۲۰؛ ۱ کرنتھیہک ۱۱: ۲۳-۲۵)

۲۲
۲۳
۲۴

ارا وخت آوفک اِرغ کنگ ٹی اترہ، عیسیٰ اِرغے بیفے، خدا نا شرکے اوا
کرے، اِرغے ٹگر کرے، او تینا شاگردا تے تے، اوفتے پارے "بیفبو، گمبو، وا اِرغ
کنا جان آن بار اے۔"

۲۳
۲۴

واکان پد عیسیٰ انگور نا جوس نا پیلہ سے بیفے، خدا نا شرکے اوا کرے، او تینا
شاگردا تے تے۔ اوفک گل اسہ اسہ گلم گنگر۔

۲۴
۲۵
۲۶

عیسیٰ پارے "وا انگور نا جوس کنا وتر آن بار اے، کہ ای تینا وترتے خدا نا
کسر اٹ شولیوہ، او کنا کینگ آن سمانک کہ خدا نم تو پسکینگ اقرارے کنگ ٹی
اے۔" او ای ٹے پاوہ، واکان پد قیامت اسکان ای انگور نا جوسے گمپہ۔ وختس
بروئے کہ ای نم تو جنت ٹی انگور نا جوسے کنوٹ۔"

ولدا اوفک زبور آن مزہبی و شعرس خلکر، او پدی زیئون پنی آمش آہنار۔

عیسیٰ نا پطرسے انکار نا باروٹ پاننگ
(متی ۲۶: ۳۱-۳۵؛ لوقا ۲۲: ۳۱-۳۲؛ یوحنا ۱۳: ۳۶-۳۸)

۲۷ عیسیٰ اوفتے پارے ”نم گل کئے ایرے، کارے، اتنے کہ پغمبر نا کتاب ٹی آرا
پیشن گوئی لکھوک اے، او صبح ثابت مریک۔ او ٹی لکھوک اے
خُرا شوانے کسِفک،

او میٹک گر آن چتا مریرہ۔

۲۸ ”ولے ای، پدی زندہ منگ آن پد، نھے آن مُست گیل صوبہ نا کاوہ۔“

۲۹ پطرس عیسیٰ نے پارے ”خواج، ای نے ید کپہ، ایلوفک کیر تو کیر۔“

۳۰ عیسیٰ پطرسے پارے ”اینو نانن آبانگو آرا وار بانگ تفک بمو وخت اسکان کہ
نی مُسہ وار پائٹس کہ ”ای عیسیٰ نے ورسٹ کپہ۔“

۳۱ پطرسے پارے ”ای نے تو کہیو، ولے واسیتے پاپرہ۔“

ایلو شاگرداک ہم ہندا سیتے کیر۔

عیسیٰ نا گتسمنی پنی آباغ ٹی دُعا کننگ
(متی ۲۶: ۳۶-۳۷؛ لوقا ۲۲: ۳۹-۴۶)

۳۲ ولدا عیسیٰ تینا شاگردا تے پیفے، او زیئون پنی آمش ناربی آ گتسمنی پنی آباغ
آبس۔ او شاگردا تے پارے ”تولبو، ای عبادت کے کاوہ۔“

۳۳ او پطرس، یعقوب، او یوحنا تین تو پیفے، بنا۔ او بھاز عمگین مس، او

۳۴ افسوس کریمہ اوفتے پارے ”کنا است پنانے او ای وانم آن کسکوٹ۔ نم
واڑے سلبو او خیال تجبو۔“

- ۳۵ عیسیٰ زریس مون آہنا، او ڈغار آسجدہ کرے، او وعا کریسہ پارے ”باوہ خُدا،
- ۳۶ اگہ نا خوش اے، تو نی کنے دا بروکا مصیبت آن بچائف۔ اے باوہ خُدا، نی ہر
- گروائے کنگ کیسہ، نی کنے دا بروکا مصیبت آن بچائف۔ ولے کنے تینا خوش آن
- نا خوش زیاست دوست اے۔ او ضرور پورہ مرے۔“
- ۳۷ پد آ او مسہ شاگروائے آبس، اوفتے خاچوک خنا، او پطرے پارے ”نی خاچائس؟
- اسہ گھنٹس خیال تھنگ کیسہ؟“
- ۳۸ عیسیٰ اوفتے پارے ”بش ببو، خیال تجبو، او خُداغان وعا کبو کہ ٹم آزمائش ٹی
- پورہ مرے۔ روح خوش اے، ولے انسان کمزور اے۔“
- ۳۹ عیسیٰ دا بیتاتے پارے او پدی عبادت کے ہنا، او ہمو وعاے خوائیس کہ اولیکو
- وار خوائیسوس، پدی خوائیس۔
- ۴۰ او پدی بس، شاگروائے خاچوک خنا۔ ٹغ آن اوفتا خنگ یلنگتویرہ۔ شاگرداک
- حیران اترہ کہ ”انت جواب ایئین؟“۔ عیسیٰ پدی عبادت کنگ کے ہنا۔
- ۴۱ مسٹ میکو وار عیسیٰ پدی بس، او اوفتے پارے ”ٹم واسکان خاچوک آرام
- کنگ ٹی اُرے؟ خیال تجبو، واسہ وخت بسونے کہ ای، آدم نا اولیاد، گناہ گارنگا
- ۴۲ بندغاتا ووتی تینگیوہ۔ بش ببو، رابی ببو، کن تو غداری کروکا بینگ ٹی اے۔“

عیسیٰ نا گرفتاری

(متی ۲۶: ۲۶-۵۶؛ لوقا ۲۲: ۲۲-۴۳؛ یوحنا ۱۸: ۳-۱۲)

- ۴۳ عیسیٰ واسکان بیت کنگ ٹی اٹکہ کہ اسہ بھلو مچی س او نا خاینگا شاگردو بہتوواہ
- اسکروتی تو بس۔ اوفتے تو زغم او لٹاک اترہ۔ اوفتے بھلا اٹاک، شرع نا معلماک
- ۴۴ او مجلس نا ایلو بندغاک رابی کریسٹر۔ غدار مچیے پاریسس کہ ”آرا بندنے ای
- خُتب کیو، بک بلیو، اووے ٹم گرفتار کیسے، تفسیرے۔“

- ۳۵ یہودیوں نے سیدھا عیسیٰ غائبس، پارے ”خواجه“، اووے ٹمب کرے، اوڑان بک
- ۳۶ بک۔ ○ بروکا بندغاک عیسیٰ نے گرفتار کریر۔ ○
- ۳۷ عیسیٰ نا شاگردواتے آن اسٹس نینا زغمے کشا او گل آن بھلا امام نامے آ حملہ
- ۳۸ کرے، او نا خفے تڑے۔ ○ عیسیٰ گرفتار کروکا بندغاتے پارے ”ٹم زغم او لٹاتے تو
- ۳۹ بسونورے۔ ٹما خیال ٹی ای ڈاکو سے اٹ؟ ○ ای ٹمے ہر دے بھلا عبادت خانہ ٹی
- خولفنگ کے بسوٹ، ولے ٹم ہموڑے کنے گرفتار کتویرے۔ ٹم ہندا خاطر آن کنے
- گرفتار کتویرے، تاکہ مقدسینگا کتاب ٹی لکھو کا پیشن گوئیک صبح ثابت مریر۔ ○
- ۵۰ ولدا عیسیٰ نا گل شاگرداک اووے الار، نزار۔ ○
- ۵۱ ولے اسر ورناس، کہ او صرف آمیری وکوٹس بیناس، عیسیٰ نارند اٹ بنا۔
- ۵۲ گرفتار کروکا بندغاک کوشستے کریر کہ ”دابندغے ہم گرفتار کین“، ○ ولے او تینا کوٹے
- کشا، لوچ نزا۔ ○

عیسیٰ نے یہودیوں تا مجلس نا مون آپیش کنگ

(متی ۲۶: ۵۷-۶۸؛ لوقا ۲۲: ۵۷-۶۱؛ یوحنا ۱۸: ۱۳-۲۴)

- ۵۳ آرا بندغاک، کہ عیسیٰ نے گرفتار کریر، اوفک اووے گل آن بھلا امام نارانا
- دیر۔ ہموڑے بھلا امامک، شرع نا معلماک او ایلو مجلس نا بندغاک او ار ٹچ مسر۔ ○
- ۵۴ پطرس ڈگوٹی اٹ اوقتارند ٹی بنا، او گل آن بھلا امام نارانی پیسا، او بھلا
- عبادت خانہ نا خیالداری کروکا سپاہی تے تو خاخر آتوس، تیغے باسینگ آ لگا۔ ○
- ۵۵ بھلا امامک او مجلس نا ایلو بندغاک کوشستے کریر کہ ”عیسیٰ غا الزامے ثابت کین،
- ۵۶ او اووے کسفینہ“، ولے بیچ ثابت کنگ کتویر۔ ○ بھازنگا بندغاک مجلس نا مون آ
- بسر، او عیسیٰ نا خلاف دروغ تیزیر، ولے تین پہ تین تو گواہی آ اتفاق کتویر۔ ○
- ۵۷ ولدا منہ بندغ بش مسر، او عیسیٰ نا خلاف دا دروغے تیزیر کہ ○ تین دا بندغ آن
- ۵۸

۵۹ یٰسٰئٰنَ کَ ”اٰی وَا بھَلَا عِبَادَتِ خَانِئِے پَرِغِیوہ، کَ بَندِغَاکَ جُوڑَ کَرِیَنُو تَ، اُو مُسَر دَے
 اَن پَدِ دَاوِے بَندِغَاتَا مَدَتِ اَن بَغِیْرِ پَدِی جُوڑَ کِیوہ“ - ۰ وِلے وِلدَا اِہِم اُو فِک تِیْنِ
 پَہ تِیْنِ تُو دَا گُوَاہِی اَ اِتْفَاقِ کَتُوِیْر۔ ۰

۶۰ وِلدَا کُل اَن بھَلَا اِہَام بَشِ مَس اُو عِیْسِی غَا نِ بَرِیْفِے ”نَے اَ اَخْسِ ہِم اِزَامِ
 تَخِیْنَا نُو۔ نِی کَسَے نَا جَوَابَے تَتْسُ؟“ ۰

۶۱ وِلے عِیْسِی وِلدَا ہِم بَیْجِ جَوَابِ تِیَوُ۔

کُل اَن بھَلَا اِہَام اُوڑَا نِ بَرِیْفِے ”نِی خُدَا نَا مُقَرَّرِ کَرُوکَا اُو اَوْنَا مَارِ اُس؟“ ۰

۶۲ عِیْسِی اُووے پَارِے ”اَوُ۔ نِی صَیْحِ پَانِیْنِگِ نِی اُس، وِلے اِی کُلَے نَمَا پَاوہ، وَاکَا نِ
 پَدِ شَمِ خَنُورِے کَ اِی، اُو مَ نَا اُو لِیَاو، خُدَا نَا طَاقَتِ اَثِ جَمْرَے اَ تُو لُوکِ اَسْمَا نِ
 اَن بِنِیْنِگِ نِی اَث۔“ ۰

۶۳ بَندَا بَیْتَاے بِنِیْنِگِ تُو کُل اَن بھَلَا اِہَام تِیْنَا پُچَا تَے اَرَا، اُو پَارِے ”نَفِے بَیْنِ
 ۶۴ بَیْجِ گُوَاہِی نَا ضُرُورَتِ اَفِک۔ ۰ شَمِ تِیْنِٹِ وَا نَا کُفَرِ نَا بَیْتَاے بِنِیْنِگُورِے۔“ اُو مَجْلِسِ نَا
 بَندَا تَے اَن بَرِیْفِے ”نَمَا اَن تِ خِیَالِ اے؟“

اُو فِک کُل تِیْنِ پَہ تِیْنِ تُو اِتْفَاقِ کَہِ پَارِیْر ”وَا مُجْرَمِ اے، ضُرُورِ کَسْفِیْنِگِے۔“ ۰
 ۶۵ وِلدَا اُو فِتَے اَن گِرَا سِ عِیْسِی غَا تَفِ کَہِ۔ اُو فِک اَوْنَا خَنُتَے تَفِیْر، اُووے چھَا پُڑِ
 خَلْکُ، بَرِیْفِیْر ”نِی خُدَا نَا مَارِ اُس، پَا، نَے وِیْرِ خَلْکُو نَے؟“

وِلدَا بھَلَا عِبَادَتِ خَانِے نَا خِیَالِ دَارِی کَرُوکَا سَپَاہِیْکِ عِیْسِی نِی بَلْکُ، چَیْلَہِ خَلْکُ، تِیْنِ
 تُو دَرِیْر۔ ۰

پطرس نا مُسہ وار پاننگ کہ ”ای عیسیٰ نے درُست کپڑہ“

(متی ۲۶: ۶۹-۷۵؛ لوقا ۲۲: ۵۶-۶۲؛ یوحنا ۱۸: ۱۵-۱۸، ۲۵-۲۷)

۶۶ پطرس خویلی نِی تُو لُوکِ اَسْکَہِ کَ کُل اَن بھَلَا اِہَام نَا چُوکَرِی سِ خُزْکِ اَبَس۔ ۰

- ۶۷ آرا وخت آ او پطرسے باسینگ آخنا، او اوڑا ہرا او پارے "نی ہم عیسیٰ ناصری
نا سنگتے اُس۔" ○
- ۶۸ ولے پطرس پارے "آخا۔ ای تیرہ کہ نی آنت ناباروٹ ہیٹ کنگ ٹی اُس۔"
پطرس برانڈہ ٹی بس، او وا وخت آ بانگو بانگ تِس۔ ○
- ۶۹ واچو کری اسمہ کا ولدا پطرسے خنا او پارے "وا عیسیٰ ناسنگتاتے آن اے۔" ○
- ۷۰ ولے پطرس انکار کرے، پارے "ای آفٹ۔"
جٹے آن پد بموڑے موجود بندغاک پطرسے پاریر "خدا نئے دروغ تڑکپ، نی
اونا سنگتاتے آن اُس۔ نا ہیٹ کنگ آن ظاہر مریک کہ نی ہم گیلی سے اُس۔" ○
- ۷۱ ولدا پطرس قسم میفے، پارے "ای ٹھے راست پاوہ، آگہ ای دروغ تڑیو، خدا
کنے کسے۔ ای وا بندغے تیرہ۔" ○
- ۷۲ او وا وخت آ بانگو ولدا ارٹ میکو وار بانگ تِس، او پطرس یات کرے کہ عیسیٰ
پاریس کہ "بانگو ارا وار بانگ ایٹک، او نی مسے وار پاسہ کہ "ای عیسیٰ دُرست
کیرہ۔" ○ پطرس خویلی آن پیشن ہنا، او ہندا پیتاتے کے بھاز ہونا۔ ○

عیسیٰ ٹھے پیلاطس نا مون آ پیش کنگ

(متی < ۱: ۲، ۱۱-۲۶؛ لوقا < ۱: ۵، ۱۳-۲۵؛ یوحنا < ۱۸: ۲۸-۱۹: ۱۶)

- ۱ **ب** بھلا ایاک، شرع نا معلماک او مجلس نا ایلو بندغاک عیسیٰ نا کسینگ نا
مضوبس جوڑ کریر۔ اوفک اونا ووتے ٹی ہتکڑی خلک او سوب نا مالو روئیو گورنر
پیلاطس نا مون آ پیش کریر۔ ○
- ۲ پیلاطس عیسیٰ غان ہرینے "نی یہودی تا بادشاہ اُس؟"
عیسیٰ اووے پارے "ہندن کہ نی پاریس۔" ○
- ۳ بھلا ایاک عیسیٰ غا پین ایلو ازماتے ہم خلک۔ ○ ہندا خاطر آن پیلاطس ولدا

- عیسیٰ غان بریفے ”وا الزاماتا نی انت جواب ایتمیرے؟“
- ۵ ولے عیسیٰ اسے بیٹس ہم کتو۔ گورنر اونا چپ منگ آن بھاز حیران مس۔
- ۶ بر بچانفنگ نا عید نا موقعہ غار و بیو گورنر اسے قیدی سے یلہ کریکہ، آراوے کہ مخلوق
- ۷ پاریکہ۔ ۰ سمو وخت ٹی برآبا پنی و بند غس، کہ او باغی او قاتلس اسکہ، او مخلوق ٹی
- ۸ فساد شاغوکا بند غاتے تو قید ٹی اسکہ۔ ۰ بند غاک مچ مسر او پیلٹے پاریر ”بندن کہ
- بر سال نی کیسہ، نن کے کرک۔“ ۰
- ۹ پیلٹس بریفے ”شما خوش اے کہ ای تم کے یہودی تا بادشاہ نے یلہ کیو؟“ ۰
- ۱۰ پیلٹس بھاز جوان چائسکہ کہ ”یہودی تا مجلس نا بند غاک عیسیٰ غان ہو شنگیرہ۔
- بندا خاطر آن اوفک داوے کنا دو ٹی تسونو۔“ ۰
- ۱۱ ولے بھلا ایاک مخلوق آ زور تجار کہ ”پیلٹے پاہو ”عیسیٰ نا بجائے برآبائے
- یلہ کر۔“ ۰
- ۱۲ پیلٹس ولدا مخلوق آن بریفے کہ ”وا بند غ، کہ تینے یہودی تا بادشاہ پانک،
- واڑ تو انت کیو؟“ ۰
- ۱۳ اوفک گل چیانٹ خلیسہ پاریر ”صلیب آتف، کیف تہ۔“ ۰
- ۱۴ پیلٹس مخلوق آن بریفے ”وا انت بزم کرینے؟“
- ولے مخلوق بتر زور آن چیانٹ خلیسہ پاریر ”صلیب آتف، کیف تہ۔“ ۰
- ۱۵ پیلٹس نا خوش اسکہ کہ مخلوق اوڑان خوش مرے۔ بندا خاطر آن او برآبائے یلہ
- کرے، عیسیٰ نے کوڑا خلیفے، صلیب آتفنگ او کسفننگ کے فوجی تا دو ٹی تس۔ ۰

فوجی تا عیسیٰ نا زی آ مسخرہ خلینگ

(متی ۲۷: ۲۷-۳۱؛ یوحنا ۱۹: ۲-۳)

۱۶ پیلٹس نا فوجیک عیسیٰ نے عدالت آن قلعه نا تہہ ٹی وریر۔ گل فوجیک عیسیٰ

- ۱۷ نا چارمہ گنڈ آج مسر، ○ اوفک عیسیٰ و انگڑی رنگ نا کوٹس بینفیر، پتی آ
- ۱۸ کاشاتا اسے تاجس جوڑ کریر، اونا کاٹم آتجار- ○ ولدا فوجیک اونا مون آ گوڈ خلکر پاریر
 ”یہودی تا باوشاہ، نا عمر دراز مرے“ ○
- ۱۹ اوفک اونا زی آ تف کریر، لٹس بینفیر، اونا کاٹم آ خلکر- ○
- ۲۰ آرا وخت آ اوفک اونا زی آ مسخرہ ظنگے خلاص کریر، اوفک عیسیٰ نا کوٹے
 کشار، او پچاتے پدی بینفیر- ولدا اوفک اووے صلیب آ تفنگ او کسفنک کے
 شار آن پیشن دریر- ○

عیسیٰ نا صلیب آ تفنگ

(متی ۲۷: ۲۲-۲۳؛ لوقا ۲۳: ۲۶-۲۷؛ یوحنا ۱۹: ۱۷-۲۰)

- ۲۱ آرا وخت آ اوفک پیشن پنگ ٹی آئرہ، اوفک کسر ٹی شمعون پنی و بندے،
 کہ او سکندر او رؤفس نا باوہ اسکہ، خنار، کہ او لیپیا علاقہ نا گرینی صوبہ غان بسوس-
 فوجیک اووے حکم تسر کہ ”عیسیٰ نا صلیب برف“ ○
- ۲۲ اوفک عیسیٰ نے گلگتا پنی آ جاگہ دریر، کہ وانا معنی اے ”مڈول نا جاگہ“ ○
- ۲۳ اوفک شراب ٹی گراس شانار کہ خرین جوڑ مس، عیسیٰ نے کنگ کے تسر، ولے
- ۲۴ عیسیٰ واقفے گنتو- ○ ولدا فوجیک عیسیٰ نے صلیب آ تفیر، منج خلکر- وا تقریباً سوب نا
 ۲۵ نو بجر نا وخت اسکہ- اونا پچاتے تین پہ تین ٹی بشخ کنگ کے فوجیک تیر شانار- ○
- ۲۶ عیسیٰ نا کاٹم نازی آ تخی سے آ اونا سزانا وجر لکھوک اسکہ ”یہودی تا باوشاہ“ ○
- ۲۷ اوفک ارا پین مجرماتے میسر، آسے عیسیٰ نا راست میکو او ایلو عیسیٰ نا چپی کو
- ۲۸ گنڈ جتا، جتا صلیب آ کسفنک کے تفیر- ○ [او منقد سینگا کتاب ٹی لکھوک ہیست صبح
 ثابت مس کہ ”مخلوق اووے ہم مجرم پاک“]- ○
- ۲۹ گدرینگو کا بندناک عیسیٰ غا پیٹ کریرہ او مسخرہ خلکرہ- اوفک پاریرہ ”نی بھلا

- ۳۰ عبادت خانے تباہ کر لیں، او مسے وے آن پد پدی جوڑ کر لیں؟ ○ اگے نے تو طاقت آری، شیف بر، تیغے بچائےف۔ ○
- ۳۱ او بندن بھلا امامک او شرع نا معلک عیسیٰ غا مسخرہ خلک او تین پہ تین تو پاریر
- ۳۲ ”وا ایلو فتنے بچائےفینے، وے تیغے بچائےفنگ کپک۔ ○ وا ہمرو بےبودی تا بادشاہ س اے؟ اگے وا واسر صلیب آن تیڈٹ ڈرینگے، نن اونازی آییمان تھینہ۔ ○ او بندن عیسیٰ نا رہی آ صلیب آتفوکا مجرماک ہم عیسیٰ غا بندا مسخرہ خلک۔ ○

عیسیٰ نا کہنگ

(متی ۲۷: ۲۶-۲۵؛ لوقا ۲۳: ۲۴-۲۹؛ یوحنا ۱۹: ۲۸-۳۰)

- ۳۳ او نیم روچ نا وخت آپورہ نلک ٹی تارم مس، او تارم پیشیم اسکان اسکے۔ ○
- ۳۴ او پیشیم نا وخت آ عیسیٰ تینا زبان ٹی چیانٹ خلیسے پارے ”ایلی ایلی لما سبقتنی۔ ○ وانا معنی اے ”اے خدا، اے کنا خدا، نی آتے کئے تینا ایلاس؟“ ○
- ۳۵ ہموڑے موجود گراس بندغاک کہ سلوک آئرہ، اوفک وا پیتا تے بنگر او پاریر ”وا پغمبر ایآسے دت کے توار کنگ ٹی اے۔ ○
- ۳۶ اوفتے آن اسر بندغس وود بنگیسے بنا، ایپنجے، کہ وا پمبہ غان بار اسکے، بیفے، اووے برکہ ٹی پالیفے، داوے لٹے نازی آتے، عیسیٰ نے کنگ کے تس، او پارے ”سلبو، بربو۔ شاید نن پغمبر ایآسے خنین، اگے او بچائےفنگ کے برے۔ ○
- ۳۷ عیسیٰ ولدا اسر بھلو چیانٹس خلک او اوناساہ پیش تما۔ ○
- ۳۸ او بندا وخت آ بھلا عبادت خانہ نا گل آن مقدرنگا جاگے نا پرودہ نیام آن کپ مس۔ ○
- ۳۹ فوجی آفسر، کہ عیسیٰ نا صلیب نارہی آ سلوک اسکے، خنا کہ عیسیٰ ہمر کسک۔ او پارے ”وا یقیناً خدا نا مار اسکے۔ ○

- ۲۰ گڑاس نیازی مر سلوک وا گڑائے ہرارہ۔ واقفے ٹی سلوٹی، مریم مگد لینی، او چنکا
 ۲۱ یعقوب او یوسف نا لمہ مریم ہم اسکہ۔ و افک گلیل صوبہ غان عیسیٰ نارند آٹ
 بسوئر، او تینا خوش آٹ عیسیٰ نا خرقے کریسر۔ او ایلو نیازیک ہم، کہ او فک یروشلم
 شار آ اوڑتو بسوئر، ہموڑے موجوو آمرہ۔

عیسیٰ نا دفن کنگ

(متی ۲۷: ۵۷-۶۱؛ لوقا ۲۳: ۵۰-۵۶؛ یوحنا ۱۹: ۳۸-۴۲)

- ۲۲ عیسیٰ نا کسینگ ناوے خاص تیاری ناوے اسکہ، اتقے کہ شام خڑک منگ ٹی
 ۲۳ اسکہ او خدا نا عبادت او آرام ناوے یعنی ہفتہ شروع منگ ٹی اسکہ۔ ہمو وخت آ
 یوسف، کہ او آرتیہ شار آن بسوس او بیہووی تا مجلس نا عزت مندو بندغس اسکہ او
 خدا نا مقرر کروکا او نجات تروکا نا انتظارے کنگ ٹی اسکہ، او ویری آٹ پیلاٹس آ
 ۲۴ بنا، اوڑان عیسیٰ نا لاشے دفن کنگ کے خواست کرے۔ پیلاٹس حیران مس کہ
 صلیب نازی آ عیسیٰ ذہن زو کسک۔ او تینا فوجی افسرے توار کرے، او عیسیٰ نا
 کہنگ نا باروٹ ہریفے کہ "او بھاز مست کسکونے یا آخا؟"
 ۲۵ فوجی افسر نا بیتاے پنگ آن پد پیلاٹس یوسفے اجازت تے کہ "نی عیسیٰ نا
 ۲۶ لاشے دینگ کیسہ"۔ یوسف عیسیٰ نا لاشے صلیب آن وڑفے، اووے کفنے ٹی
 پیڑا، اووے اسے غار ڈو لو قبرے ٹی تچا کہ و امش ٹی اسکہ۔ ولدا او غار نا بائے بھلو
 ۲۷ خلسے تو بند کرے۔ مریم مگد لینی او ایلو مریم، کہ او یوسف نا لمہ اسکہ، ہموڑے
 ٹولوک وا گڑائے خنارہ۔

عیسیٰ نا پدی زندہ مننگ

(متی ۱:۲۸-۱۸؛ لوقا ۱:۲۲-۱۲؛ یوحنا ۱:۲۰-۱۰)

۱- ۲- عبادت او آرام ناوے گدرینگا او یکشمبے ناسوب نامالو مریم مگدینی، سلوتی
 او ایلو مریم، کہ یعقوب نامہ اسکہ، عطر او تلمتے بیفیر او غار ڈولنگا قبر ناگنڈ آپنار،
 ۳- تاکہ عیسیٰ نالاشے خاص طور آٹ وفن کیر۔ کسرٹی اوفک اسہ پہ ایلوئے تینا پاریر
 کہ ”نن کے غار ڈولنگا قبر آن خلے ویر مڑ کیک، آنتے کہ خل بھاز کین اے؟“
 ۴- ۵- آرا وخت آ اوفک سر مسر، اوفک خنار کہ خل غار آن مڑ اسکہ۔ اوفک
 غار ٹی پیہار۔ اوفک خنار کہ اسہ ورناو بند غس پیون برف آن بار پچ بینوک غار
 ۶- ٹی راست میکو گنڈ آٹولوک اسکہ۔ اوفک گل خولیسر۔ ولے ہمو ملائک اوفتے
 پارے ”خولیبو، ای چاوه کہ تم عیسیٰ ناصری نے، کہ او صلیب آتفنگا کسفنگا، پٹنگ
 ۷- ٹی اے۔ بربو، اونا لاش واڑے تخنگا سس، او واسہ واڑے آفک۔ او پدی زندہ
 مسونے۔ تم بمبو، واپتاتے پطرس او ایلو شاگرداوتے پابو، کہ ”عیسیٰ تمے آن
 مون آٹ گلیل صوبہ غا پٹنگ ٹی اے۔ تم اودے ہموڑے خیرے، دھن کہ او تمے
 مست پاریسس۔“
 ۸- نیاریک خولیس آن لڑیسہ غار آن پیشن تمار، نزار۔ اوفک کتے واپیت نا
 باروٹ پاتویر، آنتے کہ اوفک بھاز پریشان مسونر۔

عیسیٰ نا مریم مگدینی او ایلو ارا شاگرداوتے آظاہر مننگ

(متی ۹:۲۸-۱۰؛ لوقا ۱۳:۲۲-۳۵؛ یوحنا ۱۱:۲۰-۱۸)

[یکشمبے ناوے آ، کہ عیسیٰ پدی زندہ مس، اوسوب تو اولیکو وار مریم مگدینی آ

- ۱۰ ظاہر مس، کہ عیسیٰ واژان ہفت جن کشاؤس - او پدی ہر سینگا، عیسیٰ ناسنگتاتے،
 ۱۱ کہ اوفک بوغارہ او ماتم کیرہ، واپیت ناساروٹ پارے - اوفک واپیتاتے بنگر،
 کہ ”عیسیٰ پدی زندہ مسونے او مریم اووے خانے“، ولے سنگتاک واپیتاتے آ
 یقین تختویر -
 ۱۲ واکان پدی عیسیٰ ارا شاگردواتے تو بلا، کہ اوفک پند آٹ خلق ناکنڈ آپنگ ٹی
 ۱۳ اترہ - اوفک ہر سینگار، او واپیتاتا باروٹ ایلو سنگتاتے پاریر، ولے اوفک ولدا
 ہم یقین تختویر -

عیسیٰ نایانزده خاصنگا شاگرداتا مون آ ظاہر مننگ

(متی ۱۶: ۲۸-۲۰؛ لوقا ۲۲: ۳۶-۳۹؛ یوحنا

۱۹: ۲۰-۲۳؛ شاگرداتا کاریماک ۱: ۶-۸)

- ۱۴ او آخر ٹی عیسیٰ تینا یانزوه خاصنگا شاگردواتے آ ایرغ کنگ نا وخت آ ظاہر مس - او
 اوفتے آچڑا، اتنے کہ اوفک ہمو بندغاتا پیتاتے آ یقین تختویسر، آرافک کہ عیسیٰ نا
 ۱۵ پدی زندہ منگ آن پد اووے خانر - عیسیٰ اوفتے پارے ”پورہ ونیا ٹی چرخ کبو،
 ۱۶ او کنا پکسنگا پیغامے ونیا نا گل مخلوق آرسیمبو - او آرا بندرغ ہم کنازی آ ایمان
 تچک، او پاک صاف منگ نا بے شوک، او نجات حاصل کیک، ولے آرا ایمان
 ۱۷ تچک، خدا اووے یزا ایٹک - کنازی آ ایمان تھوکاتے طاقت تینگ کہ اوفک
 معجزہ نشان تینگ کیرہ، مخلوق آن چناتے کشنگ کیرہ او ایلو فتا زباناتے ٹی ہیست
 ۱۸ کنگ کیرہ - اگ اوفک دوشرغاتے دو ٹی بیفیر، یا زہر والا گڑاتے گنیر، وافتے سچ
 نساخان رسینگک - اگ اوفک بیمار اتازی آ تینا دوتے تحیر، اوفک جوڑ مریرہ -“

عیسیٰ نا جنت آ پینگ

(لوقا ۲۲: ۵۰-۵۳؛ شاگردانا کاریماک ۱: ۹-۱۱)

۱۹ عیسیٰ تینا شاگردواتے تو بیت کرے، او جنت آ پینا، آراڑے کہ واسہ او خدا
 ۲۰ نا راست میکو گنڈ آ تولوک اے۔ ○ شاگردواک شار شار آ پینار او پُسکَنگ پیغام
 نا تلینجے کریر، او اوفتا معجزہ غاتے آن ظاہر مس کہ عیسیٰ نا طاقت اوفتے تو اوار
 اُسکے۔ ○

لُوقا نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری نا تعارف

لِکھو کا نا باروٹ

دا بیت ظاہر مریک کہ بڑتوما کتاباتے ("لُوقا نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری" او "شاگردانا کاریماک") لُوقا تھیفلُسے لیکھانے. بھازنگاتا یقین اے کہ لُوقا یہودی س آلویکہ، او پین قومسے آن آسکہ. او اسے تعلیم یافتہ عقل مند او اسے جوانو حکیمس آسکہ.

تھیفلُس نا باروٹ

تھیفلُسے لُوقا دا کتابے او "شاگردانا کاریماک" نا کتابے ہم راہی کرے. تھیفلُس ہم یہودی س آلویکہ. یونانی زبان ٹی تھیفلُس نا معنی اے "خدا تو محبت کروکا"

دا کتاب نا لیکھنگ نا مقصد

لُوقا دا کتاب ٹی عیسیٰ نا قصہ غاتے بیان کریمہ پارینے کہ "عیسیٰ نہ صرف یہودی تے بلکہ کل دُنیا نا مخلوقے بچائینگ کے بسوسس." او کتاب ٹی دا بیت ہم لیکھوک اے کہ عیسیٰ پین قوم نا بھازنگا مخلوقے بیماری تے آن شفا او نجات تسونے. عیسیٰ بھازنگا غریبنا بندغاتے آرحم کنگونے. دا کتاب ٹی بھازنگا ایلو پیتاک خوشی نا باروٹ ہم آریر. خاص طور آٹ عیسیٰ نا ودی مننگ او پدی جنت آ پینگ نا وخت آ ظاہر مریک.

بھازنگا خاصنگا پیتاک صرف دا کتاب "لُوقا نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری" ٹی لیکھوک او، دُهن کہ عیسیٰ نا چنکی او ورنائی نا قصہ غاک. لُوقا دا کتاب ٹی

خُدا نا پاکینگا رُوح، نیازِی تا عیسی نا خزمت کَننگ، او خُدا نا ایمانداراتا گُناه او بُرائی تا معاف کَرِفنِگ نا باروٹ زور نخانے.

دا کتاب نا اہمِنگا بشخاک داد او:

لُوقا نا تہیِفِلُسے خط لکھینِگ	۲:۱ - ۱۰:۱
عیسی او یحییٰ نا ودی مننگ او چُنکی نا پیتاک	۵:۱ - ۵۲:۲
یحییٰ نا مخلوقے پاک صاف مننگ نا بے شولِفنِگ او عیسیٰ نا	۱:۳ - ۲۰:۳
بِنِنگ کے کسر جوڑ کَننگ	
عیسیٰ نا بے شولِنگ او اِبلِیس نا عیسیٰ ئے آزمائِفنِگ	۲۱:۳ - ۱۳:۲
عیسیٰ نا گلیل صوبہ ئی نیکینگا کاریمتے کَننگ	۱۲:۲ - ۵۰:۹
عیسیٰ نا گلیل صوبہ غان یروشلم شار آ پِننگ	۵۱:۹ - ۲۷:۱۹
عیسیٰ نا یروشلم شار ئی آخری ہفتہ گِدرِیفِنِگ	۲۸:۱۹ - ۵۶:۲۳
عیسیٰ نا کسفنِگ، اونا پدی زندہ مننگ، شاگرداتا مون آ ظاہر	۱:۲۲ - ۵۳:۲۲
مننگ او جنت آ پِننگ	

لُوقا نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری

لُوقا نا تہیِفِلُسے خط لکھینِگ

ب عزت مند آ تھیِفِلُس،

گراس سال مُست خاصو پیتاک مسونو او بندرگاک واپیتاتے بنگونو او تینا خنتے تو خانو، او واپیتاتے لکھانو۔ واپیتاتا باروٹ نے ہم خبر اے۔ ولے، خواجہ، ای ہم وا

پیتاتا باروٹ پیرنگتے آن بریفینٹ او اوفتا کتابتے خُونائٹ، او آرا پیتاتے اوفک
بَنگُو نو او خنانو امی نے شروع آن آخر اسکان لکھینگ ٹی اٹ. تاکہ آرا پیتاک نے
خُونافنگانو، اوفتازی آنا ایمان او یقین بے۔

یحییٰ نا ودی مننگ نا پیشن گوئی

- ۵ آرا وخت آبرودیس یہودیہ نلک نا بادشاہ اسکہ، ہموڑے اسہ یہودی تا ایمس
اسکہ کہ اوناپن زکریاہ آس۔ او ایٹاہ فرقہ نا امامتے آن تعلق تھاکہ۔ اونازائفہ نا پن
۶ الزبتھ اسکہ۔ واکف ہرتوماک بارون نا اولیاداتے آن ائرہ۔ واکف ہرتوماک خدانانا
۷ کسر آبنارہ او اُسٹ نا حُب اٹ خدانانا حکم او قانوناتے منارہ۔ وافتے چُنا اَلویکہ اُتتے
کہ نیارٹی نا پڈٹی چُنا سَلتویکہ، او اَرغ او زائفہ ہرتوماک پیر ائرہ۔
- ۸ اسہ دےس زکریاہ نا فرقہ نا امامک بھلا عبادت خانہ ٹی تینا وار نا کاریمے کننگ
۹ ٹی ائرہ۔ او فتا رواج نا مطابق زکریاہ نا بھلا عبادت خانہ ٹی مُقدسنگا جاگہ غا اگرہتی نا
۱۰ لگفینگ نا وار بس۔ بندنا خاطر آن او عبادت خانہ ٹی قُربانی نا جاگہ غا بننا۔ قُربان گاہ
ٹی اگرہتی لگفینگ نا وخت آ مخلوق عبادت خانہ ٹی قُربان گاہ غان پیشن سلوک اسکہ،
اوفک عبادت کننگ ٹی ائرہ۔
- ۱۱ قُربان گاہ ٹی اگرہتی لگفینگ نا راست میکو گنڈ آ اسہ ملائکس زکریاہ غا ظاہر مس۔
۱۲ آرا وخت آ زکریاہ ملائکے خنا او خولیس آن لڑا، و لے ملائک او دے پارے "زکریاہ،
۱۳ خولیبہ۔ خدانانا وُعاے قبول کرینے۔ نا ارا ٹی مارس مریک۔ اوناپنے "یحییٰ" تخیس۔
۱۴ آرا وخت آ نا ارا ٹی مار مریک، نی خوشی آن بال کیسہ، او ایلو مخلوق ہم خوش
۱۵ مریک۔ نا مار خدانانا کسر ٹی نیکو بند غس مریک۔ او ہر ڈول نا شراب گمپک او ودی
۱۶ مننگ آن خدانانا پاکنگا رُوح نا طاقت اوڑا بریک۔ او یہودی تا بھازنگا گناہ گارتے
پدی خدانانا کسر آ ایتیک۔

- ۱۷ او پغمبر ایلیاس آن بار طاقت والا مریک۔
 او باوہ او چناتے خُدا نا کسر ٹی اوار کیک۔
 او ایلو بے ایماننگا بندغاتے ہم پدی خُدا نا کسر آتیک۔
 او خُدا نا مقرر کروکا نا بنگ کے مخلوقے تیار کیک۔" ○
- ۱۸ زکریآہ ملائک آن بریفے "ای او کنا زائفہ پیر آن۔ نن بمر چان کہ ننے آولیاو
 مریک؟" ○
- ۱۹ ملائک جواب تس ته "ای جبر آیل اٹ۔ ای ہمیشہ خُدا نا مون آمریوہ۔ خُدا
 ۲۰ کنے راہی تسونے کہ ای نے دا خُوش خبری ئے پنیو۔ ○ ولے نی کنا بیت آیقین
 تختویس۔ دا بیت تینا وخت آ صبح ثابت مریک۔ بندا خاطر آن نی ہمو وخت اسکان
 ۲۱ گنگ او کر مریس، آرا وخت اسکان کنا اقرار پورہ متے، اتے کہ نی کنا بیت آ
 یقین تختویس۔" ○
- ۲۱ ہمو وخت آ مخلوق قربان گاہ غان پیشن زکریآہ نا انتظارے کریکہ۔ اوفک حیران
 ۲۲ اترہ کہ زکریآہ اگر بتی لگینگ کے بھلو وختس ہلک۔ ○ آرا وخت آ او پیشن بس،
 زکریآہ مخلوق تو بیت کنگ کتویکہ۔ مخلوق پوہ مس کہ خُدا نا کُنڈ آن گراس اووے
 ظاہر مسونے۔ زکریآہ گنگ او کر موسس او مخلوق تو اشارہ اٹ بیت کریکہ۔ ○
- ۲۳ آرا وخت آ عبادت خانہ ٹی اونا کاریم خلاص مس، زکریآہ پدی اراغا بنا۔ ○
- ۲۴ گراس وخت آن پد اونا زائفہ نا پڈ پُر مس، او پنچ ٹو اسکان الزبتھ اراغان پیش
 ۲۵ تمثویکہ۔ ○ الزبتھ پارے "خُدا کنا زمی آرحم کرینے، او ایلو مخلوق نامون آ کنا عزت
 بزز آ مسونے۔" ○

عیسیٰ نا وادی مننگ نا پیشن گوئی

۲۶ الزبتھ نا پڈ پوری آن شش ٹو آن پد خُدا تینا ملائک جبر آیلے گلیل پنی آ

- ۲۷ ضوبہ نا شار ناصر ترغا مریم پنی آ مسڑ آرہی کرے۔ ○ مسڑ نا سانگ یوسف پنی
- ۲۸ آ بندرغ تو موسس۔ یوسف بادشاہ داؤد نا اولیاد اتے آن اسکہ۔ ○ ملائک مریم آ
- بس اووے پارے "سلام۔ نی بخنوار سے اُس کہ خُدا نازی آ تینا رحمتاے راہی
- کننگ ٹی اے۔" ○
- ۲۹ مریم دا پیغامے بِنِگ آن پد اُست ٹی پریشان مس او پوہ متو کہ "وا بیتا تا
- ۳۰ انت معنی اے؟" ○ ملائک اووے پارے "مریم، پریشان مَف۔ خُدا نے آن خُوش
- ۳۱ مسونے۔ اونا رحمتا کہ نازی آمریرہ۔ ○ نا پڈ پُر مریک، اونه مارس مریک۔ نی اونا
- ۳۲ پنے "عیسیٰ" نخیس۔ ○ او بھلو بڑر گس جوڑ مریک، او "خُدا تعالیٰ نامار" پاننگ، او
- ۳۳ خُدا اووے باوہ پیرہ یعنی داؤد آن بار بادشاہی ایتک۔ ○ او یعقوب نا اولیاد اتا زی
- آ بادشاہی کیک، اونا بادشاہی اصل خلاس مَفک۔ ○
- ۳۴ مریم ملائکے پارے "امی تُو لو کو مسڑے اٹ۔ وا ہر منگ کیک؟" ○
- ۳۵ ملائک جواب تَس تہ "خُدا نا پاکنگ رُوح نا طاقت نے آبریک او نا پڈ دانا طاقت
- ۳۶ اٹ پُر مریک۔ بندا خاطر آن وا چنا "خُدا نامار" پاننگ۔ ○ تینا سیال ٹی الزبتھے
- بُرک۔ او بھاز پیر اے او مخلوق پاریکہ "اووے چنا مَفک"، ولے او شش تُو آن پڈ
- ۳۷ پُر اے، ○ اتقہ کہ وینا ٹی آرا گڑا افک کہ خُدا کننگ کپک تہ۔ ○
- ۳۸ مریم پارے "امی خُدا نا خزمت کرو کو سے اٹ۔ او کن تون ہندن مریک کہ
- نی کنے پارینس۔"
- او ملائک پدی ہنا۔ ○

مریم نا الزبتھے تو میلنگ کے بِنِگ

- ۳۹ واژان پد مریم تیار مس او زُو زُو بہبودیہ ضوبہ نا مشتا نیام ٹی خلقے ٹی زکریاہ
- ۴۰ نا آراغا ہنا۔ ○ او الزبتھے سلام تَس۔ ○ آرا وخت آ الزبتھے مریم نا سلمے بِنِگ، چنا
- ۴۱

۳۲ خوشی آن پڈ ٹی سُر۔ الزبتھ آخدا نا پاکنگا روح نا طاقت بس۔ او زور آن پارے
 ۳۳ ”نی کل نیازی تے آن بختوار اُس، او آرا چنا نا پڈ ٹی اے، او ہم بختوار اے۔ او ای
 بھاز خوش اٹ کہ خدا نا مارنا لمہ کنے ملنگ کے بسونے۔“
 ۳۴ ولدا الزبتھ مریے پارے ”آرا وخت آی ناسلمے بنگٹ کنا پڈ نا چنا خوشی آن
 ۳۵ سُر۔ او نی آخس خوش قسمتو نیازی سے اُس کہ ملائک بس نے پارے ”خدا نا گنڈ آن
 نے ٹولو کی ٹی چنا مریک“، او نی یقین تجاس کہ خدا نا دا بیت صبح ثابت مریک۔“

مریم نا خدائے صفت کنگ

۳۶ مریم پارے
 ”ای تینا اُست ٹی خدا نا صفے کیوہ۔
 ۳۷ ای بھاز خوش اٹ
 ۳۸ آنتے کہ خدا کنے آ یعنی مے آ تینا رحمتاے کرینے۔
 خدا کنے نجات تروکا اے۔
 ۳۹ واژان پد ہر دور نا بندغاگ کنے بختوارو نیازی س پارہ،
 آنتے کہ خدا تعالیٰ کنا پڈ ٹی تینا مقرر کروکا مارے تجانے۔
 خدا نا پن مقدس اے۔
 ۵۰ اسہ نسل آن ایلو نسل اسکان آرا بندغاگ اوڑا ایمان تخیرہ،
 خدا تینا رحمتاے اوفنازی آرا ہی کیک۔
 ۵۱ آرا بندغ تکبر کیک او تینے عزت والا چانگ،
 خدا تینا طاقت اٹ اووے چٹ کیک۔
 ۵۲ آرا بادشاہ خداغا ایمان او یقین تجنک، اووے خدا تخت آن بٹک،
 او غریباتے عزت ایٹک او بزز آ کیک۔“

- ۵۳ آرا بندرغ اُست اٹ ایمان او یقین خُوائیک، خُدا اووے ایمان ایتیک،
 وے آرا بندرغ پائیک کہ "ای امیر اٹ، او کن تو ایمان آرے"، خُدا
 اووے خالی دُو راہی کیک۔
- ۵۴ خُدا تینا اقرارے پورہ کیک
 او تینا نوکر، یعقوب نا اولیاد اتا مدتے کیک۔
- ۵۵ او خُدا تینا رحمتے ہمیشہ ابراهیم او اونا اولیاد اتے آراہی کیک۔
- ۵۶ مریم مَسر تُو الزبتھ تو ربینگا او داکن پد پدی تینا اراغا بنا۔

بچئی نا ودی مننگ

- ۵۷ الزبتھ نا چنا نا ودی مننگ نا وخت مس، او اووے مارس مس۔ آرا وخت
 ۵۸ آ اونا ہمسایہ ناک او عزیزاک مار نا ودی مننگ نا بنگر اوفک پاریر "خُدا الزبتھ نا
 زی آ تینا رحمتے راہی کرینے۔"
 اوفک گل اور تو خوشی کریر۔
- ۵۹ آرا وخت آچنا ہشت دے آنا مس، رواج نا مطابق اوفک مار نا سنت کننگ
 ۶۰ او پنے تہ باوہ غان بار زکریاہ تخنگ کے بسر۔ وے مار نا لمہ پارے "نہ۔ کنا مار
 نا پنے "بچئی" تجبو۔"
- ۶۱ وے اوفک پاریر "شما سیال ٹی بچئی پنی و بندرغ اُفک۔"
 ۶۲ ولدا اوفک مار نا باوہ غان اِشارہ اٹ ہر بیفیر "نا مار نا پنے انت تخین؟"
 ۶۳ زکریاہ تختی س خُوائے، اونا زنی آ لکھا کہ "مار نا پنے بچئی تجبو۔" دا جواب آن
 ۶۴ گل حیران مسر، او ہمو وخت آ زکریاہ پنگ او بیت کننگ آ لگا۔ او خُداے صفت
 ۶۵ کننگ آ لگا۔ گل ہمسایہ ناک حیران مسر او دا پیتاک بہنوویہ صوبہ نا مشتا خلقاتے
 ۶۶ ٹی مشہور مسر۔ آرا بندرغ دا بیت نا باروٹ بنگ او پارہے "دا ہمو چناس مروے"

کہ خُدا نا طاقت اوڑ تو آرے؟ ○

زکریآہ نا خُدا نا مقرر کروکا نا بَننگ نا پیشن گوئی کَننگ

تہی نا باوہ زکریآہ غا خُدا نا پاکرنگا رُوح نا طاقت بس، او زکریآہ ہمسایہ او سیالالتے ۶۷

تو خُدا نا مقرر کروکا نا بَننگ نا خوش خبری نے تریسہ پارے ○

”یہو، یعقوب نا خُدا نے صفت کیہو۔ ۶۸

خُدا تینا بندغا تا مدت کے بریک، او اوفتے گناہتے آن آزات کیک ○

او تینا نوکر بادشاہ داؤڈ نا اولیادالتے آن اسہ بندغس ووی کَننگ ٹی اے، ۶۹

کہ او ننے نجات ایٹک ○

دھن کہ او تینا پغمبرالتے تو اقرار کریس ○ ۷۰

کہ او ننے ننا دشمن او نفرت کروکا بندغالتے آن بچائفک ○ ۷۱

خُدا ننا باوہ پیرہ غالتے پارے کہ ”ای ٹما اولیادالتے آ تینا رحمتالتے ۷۲

راہی کیوہ“

او دا اقرار پورہ منگ ٹی اے ○

او دا اقرارے ننا پیرہ ابراہیم تو کریس کہ ○ ۷۳

او ننے ننا دشمنالتے آن بچائفک، او نن بغیر خولیس آن اونا ۷۴

عبواتے کینہ ○

تاکہ نن تینا زندگی ٹی صفائنگا اُست اٹ اونا کسر آکان ○ ۷۵

ولدا زکریآہ تینا مارے بیٹے، پارے تہ ۷۶

”نی، کنا مار، خُدا تعالیٰ نا پغمبر پانگیسہ۔

نی خُدا نا مقرر کروکا نا بَننگ کے مخلوق نا اُست ٹی کسر جوڑ کیسہ،

دھن کہ بادشاہ نا بَننگ کے نوکراک کسرے جوڑ کیہ ○

۷۷ نی خُدا نا مخلوٽے پاسہ کہ ”شما گناہ او بُرائیک معاف مسر او تھے
نجات تینگا۔“ ○

۷۸ ننا خُدا معاف کروکا او رحم کروکا اے۔
وے پیش تیک، اونا روشنائی پورہ دنیا ٹی تالان مریک۔
بندن خُدا نا مقرر کروکا بریک او ننا اُستے روشن او نئے گناہ تے
آن نجات ایتک۔○

۷۹ جنت نا روشنائی موت آن خُولوکا بندغائے آتیک
تاہ او فک او نن پدی نیکی او امن نا کسر آبرین۔○

۸۰ چُنا بھلن مس او اونا اُست ٹی ایمان نا روشنائی اُسکے۔ او ویران آجاگے غائے
ٹی رہیگا۔ ہمو وخت ہم بس کہ او خُدا نا پیغام نا پاننگ کے بہتودی بندغاتا مون
آبس۔○

عیسیٰ نا بیت لحم پنی آشار ٹی ودی مننگ

- ۱ ب یحییٰ نا ودی مننگ آن پد روئیو شہنشاہ قیصر او گو سٹس نا گنڈ آن دا حکم جاری
۲ مس کہ گلا روئیو بادشاہت نا اولیکو مردم شماری مرے۔○ آرا وخت آدا مردم شماری
۳ مس کورنئیس پنی آبدغ شام پنی آ صوبہ نا گورنر اُسکے۔○ بندا خاطر آن ہر بندغ تینا
تینا شار آبننا تاہ مردم شماری ٹی تینا پنے لکھفے۔○
۴ بندا خاطر آن یوسف گلیل صوبہ نا ناصر تہ پنی آشار آن بہتویہ صوبہ نا بیت لحم
پنی آشار آبننا، آرا کہ بادشاہ داؤد نا ودی مننگ نا جاگے اُسکے۔ یوسف ہموڑے بننا،
۵ اُستے کہ او داؤد نا اولیادس اُسکے۔○ او تین تو مرتھے ہم ورے کہ اوڑتو او سانگی اُسکے۔
۶ مرتھم پڈ پور اُسکے۔○ آرا وخت آ او فک بیت لحم ٹی اُسرہ چُنا نا ودی مننگ نا وخت
۷ مس۔○ مرتھم نا اولیکو مار ودی مس۔ او مارے تقوکا پچاتے ٹی پیرا او آخر ٹی تجا،

آنتے کہ مسافر خانہ غاتے ٹی جاگہ آلویکہ۔

ملائکاتا شوانتا مون آ ظاہر مننگ

- ۸ ہمو نلک نا خُزک نا علاقے ٹی شوانک نن نا وخت آتینا گراتا خیالداری ئے
- ۹ کریہہ۔ ○ خُدا نا اسہ ملائکس اوفتا مون آ ظاہر مس، اونا چارمہ گنڈ آن خُدا نا نُور آسکہ۔
- ۱۰ اوفک، بھاز خُولیسر۔ ○ ولے اوفتے ملائک پارے ”خُولیبھو۔ ای واڑے ٹم کے خُدا
- ۱۱ نا گنڈ آن خُوش خبری س بیسوٹ، آرا کہ گل مخلوٹے خُوشی ایٹک۔ ○ اینو بیت لحم
- ۱۲ شار ٹی خُدا نا مقرر کروکا او ٹما نجات تروکا ووی مسونے۔ ○ وا بیت نا ثابت مننگ نا
- نشان واو اے کہ چُنا تفوکا پُچاتے ٹی پیڑوک آخسے ٹی لیٹوک اے۔ ○
- ۱۳ او اسہ وار تو جنت آن ملائکاتا اسہ لشکرس خُدا نا دا صفتے کریسہ ڈیڈیگا ○
- ۱۴ ”جنت ٹی خُدا نا ملائک خُدا نا صفتے کننگ ٹی او،
- او دُغار آخُدا ہمو بندغاتے آن خُوش اے
- کہ خُدا اوفتے کچین کرینے او اوفتے نجات ایٹک۔ ○
- ۱۵ آرا وخت آ ملائکاک پدی بنار، شوانک اسہ پہ ایلو تو تینا پاریر ”بیت لحم شار آ
- کابو، او خُدا آرا بیت نا باروٹ پیغامے ننے آرا بی کرینے، او دے ہرہو۔ ○
- ۱۶ اوفک زو زو شار نا گنڈ آ بنار، یوسف او مریمے خنار، او چُنائے آخُری لیٹوک
- ۱۷ خنار۔ ○ آرا وخت آ شوانک اوفتے خنار، شوانک یوسف او مریمے ہمو بیتاتے پاریر
- ۱۸ آرافتے ملائکاک اوفتے چُنا نا باروٹ پاریسر۔ ○ آرا وخت آ مخلوق دا بیتاتے شوانتے آن
- ۱۹ بنگ، اوفک گل حیران مسر۔ ○ مریم دا بیتاتا باروٹ سوچ خلک۔ ○ شوانک پدی
- ۲۰ خُدا نا صفتے کریسہ بنار، او آرا بیتاتے ملائکاک اوفتے پاریسر، واک صبح ثابت
- مسر۔
- ۲۱ آرا وخت آ مار نا عمر ہشت دے آسکہ، اونا سنت کننگ او پن تینگ نا دے

بس۔ اونا اپنے "عیسیٰ" تجار۔ اونا دا اپنے جبرائیل مریم نا پڈ پڑ منگ آن مست
تجاس۔

موسیٰ نا شریعتے پورہ کننگ کے عیسیٰ ئے
بھلا عبادت خانہ ٹی پیش کننگ

- ۲۲-۲۳ موسیٰ نا شریعت نا مطابق نیاڑی ئے مار نا ووی منگ آن چل دے آن پد تینا
پاک صاف منگ کے بھلا عبادت خانہ غابنوی اسکہ، او اراگوگو یا اراچنکو کپوت نا
قربانی کروئی اسکہ۔ بندا شریعتے پورہ کننگ کے یوسف مریم او مارے یروشلم شار آ
درے۔ تورات ٹی دا ہم لکھوک اے کہ بندغ نا اولیکو مار خدا کے وقف کننگ۔
یوسف او مریم خدا نا کاریم کے مارے بھلا عبادت خانہ ٹی پیش کریں۔
- ۲۵-۲۶ ہمو وخت آ یروشلم نا شار ٹی شمعون پنی و بندغس رہینگا کہ۔ اونیک او مزہبی و
بندغس اسکہ۔ اوڑا خدا نا پاکنگا روح نا طاقت بسوسس، او اووے پاریسس کہ
"خدا نا مقرر کروکا یعقوب نا اولیاداتے نجات تینگ کے بریک، تاکہ نی اووے
خنتس کسپیس۔" خدا نا پاکنگا روح نا پاننگ اٹ او بھلا عبادت خانہ غا ہنا،
۲۷ او ہموڑے یوسف او مریم عیسیٰ ئے موسیٰ نا شریعتے پورہ کننگ کے بیسوسر،
۲۸ شمعون عیسیٰ ئے تینا ووی ہرنے، او خدا نا شکرے اوا کریسے پارے
۲۹ "اے خدا، نی تینا اقرارے پورہ کریس،
او واسہ ای نامے کہنگ کے تیار اٹ۔
۳۰ ای تینا خنتے تو نجات تروکائے خناٹ۔
۳۱ آراوے کہ نی گل بندغاتا نجات تینگ کے راہی کریس۔
۳۲ او ایلو قوماتا بندغاتے خدا نا کسر آتیک،
او یہودی تا عزت بڑز آ مسونے آنتے کہ خدا نا مقرر کروکا یعقوب

نا اولیاداتے آن بسونے۔"

یوسف او مریم شمعون نا داپیتاتے بنگر او حیران مسر۔ شمعون اوفتے نینگا
 زعائے تس او مریمے پارے "واچنا خدا نا مقرر کروکا اے۔ ہمو یہودی کہ اونا پیتاتے
 منیک او نجات حاصل کیک، ولے آرا بندغ اونا پیتاتے بلیک او چٹ مریک۔ او
 خدا نا گنڈ آن اسے نشائس اے کہ بھازنگا بندغاگ اونا خلاف بیت کیرہ۔ او بے
 ایمانگا بندغاتا است نا پیتاک بندن ظاہر مریرہ۔ ولے، مریم، نی تینا زند ٹی بھلو
 غمس خنیسہ۔"

ہموڑے اسے حناہ پنی و جنوزانو نیازی س اسکے کہ اونا باوہ نا پن قوا تیل اسکے۔
 او آثر نا قبیلہ غان تعلق تجاکہ۔ دانیازی خدا نا نبی س اسکے۔ او برام نا ہفت سال
 آن پد جنوزان موسس۔ او واسے اونا عمر ہشتاد او چار سال اسکے۔ دے او نن او
 بھلا عبادت خانہ ٹی اسکے، روچہ تجاکہ او خدا نا عبادتے کریک۔ ہمو وخت آدانیازی
 ہم بس، خدا نا شکرے آوا کرے، او ہموڑے مخلوق نامون آچنا نا باروٹ بیت
 کرے۔ آرافک گناہتے آن بچانفوکا نا انتظارے کیرہ، دا اوفتے پارے "یعتقوب
 نا اولیاداتے کے بچانفوکا بسونے۔"

یوسف او مریم موسیٰ نا شریعت نا حکماتے خلاص کنگ آن پد، اوفک تینا
 ناصرتہ پنی آشار آبنار کہ گلیل صوبہ ٹی اسکے۔ چنا بھلن مس او بھاز عقل مند
 اسکے او خدا نارحمناک اونا زی آثرہ۔

عیسیٰ نا ڈوانزده سال نا عمر ٹی بھلا عبادت
 خانہ ٹی شرع نا معلماترے تو بیت کنگ

ہر سال یوسف او مریم بچانفنگ نا عیدے کنگ کے یروشلم شار آبنارہ۔
 وخص کہ عیسیٰ نا عمر ڈوانزده سال مس، او ہم اوفتے تورواج نامطابق اوار ہنا۔ آرا

- ۳۳ وخت آوا عید خلاص مس، اوفک ارا غار اہی مسر، ولے عیسیٰ یروشلم شار ٹی سلیس۔
 ۳۴ اونا لمہ او یوسف عیسیٰ نے خنتویر، ولے اوفک سوچ کریر کہ ”عیسیٰ اسہ کاروائے
 تو مروے“۔ ہندا خاطر آن اوفک گلاوے پند کریر، او دا کان پد عیسیٰ نے تینا سنگت
 ۳۵ او عزیز اتا نیام ٹی پٹنگے شروع کریر۔ ولے اوفک اووے خنتویر۔ ہندا خاطر آن پدی
 ۳۶ یروشلم شار آ عیسیٰ نے پٹنگ کے بسر۔ مہٹ میکو وے آ اووے بھلا عبادت خانہ
 ٹی خنار۔ عیسیٰ یہودی شرع نا معلما تے تو ٹولوک اوفتا پیتا تے بنگلہ، اوفتے آن سوال
 ۳۷ ہریفیکہ۔ اوفک کہ اووے بنگر اونا لاخندگا پیتا تے آن حیران مسر۔ ارا وخت آ
 ۳۸ یوسف او مرتبم اووے خنار، اوفک حیران مسر، اونا لمہ عیسیٰ غان ہریفے ”نی نن
 تو وھن آنتے کریس؟ نن نے کے بھاز پریشان آنتہ، او نے پٹنگ ٹی آنتہ۔“
 ۳۹ عیسیٰ اوفتے جواب تس ”نم کئے آنتے پٹنگ ٹی ارے؟ نم پیرے کہ کئے
 واڑے تینا باوہ نا ارا یعنی بھلا عبادت خانہ ٹی مروئی اے؟“
 ۵۰ ولے اوفک اونا جوابے پوہ تئویر۔
 ۵۱ ولدا عیسیٰ اوفتے تو اوار ناصر تہ شار آ پنا، اوڑے عیسیٰ اوفتا ہر حکمے مناکہ۔ اونا
 ۵۲ لمہ دا پیتاتا باروٹ سوچ کریکہ۔ عیسیٰ بھلن او عقل مند مریرسہ ہنا۔ اونا عزت خدرا
 او مخلوق نا مون آ بزز آ مس۔

یحییٰ نا مخلوقے پاک صاف مننگ نا بے شولفینگ
 او عیسیٰ نا بئنگ کے کسر جوڑ کنگ

(متی ۱۲:۱۳-۱۲:۱۴؛ مرقس ۱:۱۰-۱:۸؛ یوحنا ۱۹:۱-۲۸)

- ۱ **ب** روپیو شہنشاہ تبریس نا پانزہہ میکو سال ٹی پٹنٹیس پیلٹس یہودیہ نلک نا گورنر
 اسکہ، او ہرودیس گیلی صوبہ نا، او اونا جد مادرنکا ایلم فلپس ترخونی تس صوبہ او اتوریہ
 ۲ صوبہ نا، او لسانیاں ایلینے صوبہ نا حاکم آتہ۔ اونا او کایقا بھلا عبادت خانہ نا گل

آن بھلا ایامک آثرہ۔ ہندا دے تے ٹی زکریآہ نامار سیجی غا ویرانو جاگہ سے ٹی خُدا نا پیغام بس۔ ○ ہندا خاطر آن سیجی اُردن درباب نارہی نا علاقہ غاتے ٹی دا تیلخے کریسہ پارے ”تینا گناہ او برائی تے آن ہرڈسینگو، او دانا نشانی کے پاک صاف منگ نا بے شولبو تاکہ خُدا شا گناہ او برائی تے معاف کے۔“ ○

دا پیتاک پغمبر یسعیاہ نا کتاب ٹی لکھوک او کہ کس ویرانو جاگہ سے آن توار خلیسہ پاک

”دھن کہ بادشاہ نا بینگ کے کسر نا کڈ کوڈ او مشک برابر کننگیرہ ہندن خُدا نا مقرر کروکا نا بینگ او تینے بچائینگ کے تیار کیو۔○
کڈ کوڈ او مشک برابر کننگیرہ،

او چوٹنگا کسراک سیدھا کننگیرہ
او شیف بززنگا کسراک برابر کننگیرہ۔“

دا بزز نا لوزاتا معنی اے کہ تینا اُستاتے شک او شوبہ غان صاف کیو او گناہ تے آن ہرڈسینگو، او اُستاتے تینا ایمان او یقین کے تیار تخبو۔○
او گل بندغاک خُدا نا نجات تروکائے خنیرہ۔○

او بھازنگا بے ایماننگا بندغاک پاک صاف منگ نا بے شولنگ کے سیجی نا گنڈ آبسر۔ سیجی اوفتے پارے ”ٹم منافقاک۔ ٹمے ویر پارے کہ بے شولنگ اٹ ٹم خُدا نا بیزانغان بچیرے اراوے کہ او ٹمے آراہی کننگ ٹی اے؟○ ولے ٹم نیکو کاریم کیو، تاکہ ساتمے کہ ٹم تینا گناہ تے آن ہرڈسینگانورے۔ او داہیتے پاپیو کہ ”نن خُدا نا بیزانغان بچینہ اتتے کہ نن ابراہیم نا اولیاد اُن۔“ ولے اسی ٹمے پاوہ کہ ”خلتے آن خُدا ابراہیم نا اولیاد اتے ودی کننگ کیک۔“ ○ دھن کہ بندغ تفر تو تیار اے کہ آرا درخت بیوہ تفک، اودے ماس آن گڈے او خاخر ٹی خے، ہندن خُدا ہم تیار اے کہ بے ایماننگا مخلو تے بزا ایقے۔“ ○

مخلوق اوڑان ہریفے ”بیزانغان بچنگ کے نن انت کین؟“ ○

- ۱۱ او جواب تس تا "آرا بندغ تو ارا گوس او، او تینا اسه گوسه ہمو بندغ ایقے ارا تو گوس آفک۔ او آرا بندغ تو گنوی و گڑا بھاز اے، او ہموڑ تو بشخ کے تا آرا تو وا گڑاک آفس۔" ○
- ۱۲ گڑاس محصول مچ کروکو بندغ پاک صاف منگ نا بے شولنگ کے بسر، او سچئی غان ہریفر "خواجه، نن تیغے گناہ تے آن بچائینگ کے آنت کین؟" ○
- ۱۳ او جواب تس تا "آخس کہ تم کے مقرر کننگانے، اوڑان زیاست مچ کپتو۔" ○
- ۱۴ گڑاس سپاہیک اوڑان ہریفر "ننا باروٹ، نا آنت خیال اے کہ نن آنت کین؟" سچئی اوفتے پارے "کسے آن زور آٹ پیسہ بلیتو، کسے تو دروغ تڑپتو۔ تینا نخواستہ آٹ گزارہ کبو۔" ○
- ۱۵ مخلوق تین پہ تین تو ہیست کریسہ پارے "شاید سچئی خدا نا مقرر کروکا اے۔" ○
- ۱۶ ہندا خاطر آن سچئی اوفتے پارے "ای ٹے دیر آٹ پاک صاف کننگ کے بے شولینگ ٹی اٹ، ولے اسٹس بینگ ٹی اے کہ اونا اہمیت کئے آن ہم بڑ اے۔ ای اونا نت تا مشتتا برابر ہم آف۔ او بریک، او گڑاسے شام خدا نا پاکنگا روح نا طاقے ایٹک، او بھازنگاے خاطر ٹی خسیک۔" ○ مقرر کروکا ایماندار او بے ایمان تے جتا جتا کیک، وھن کہ اسہ بزرغس برنجاتے شالی تے آن جتا کیک، برنجاتے گودام ٹی تھک او شالی تے خاطر ٹی ہوشیک۔" ○
- ۱۸ سچئی مخلوقے خدا نا مقرر کروکا نا باروٹ خوش خبری نا پیغامے تسکھ او اوفتے پاریکہ کہ "گناہ تے ایو او گناہ او برائی تے آن بڑ سینگو۔" ○
- ۱۹ گورنر ہروڈیس تینا جد مادرنگا ایلم نامسڑے تینا حتی ایلم آن طلاق ترفے او برام کرے تے، او پین بھازنگا گناہ تے ہم کریکھ۔ ہندا گناہ تا کننگ آن سچئی ہروڈیسے منع کرے۔" ○ ہندا خاطر آن ہروڈیس سچئی نے جیل ٹی شاغا او اسہ پین گناہس کرے۔" ○

عیسیٰ نا بے شولنگ

(متی ۳: ۱۳-۱۷؛ مرقس ۱: ۹-۱۱)

۲۱ گڑاس بندغاتا پاک صاف منگ نا بے شولنگ آن پد عیسیٰ ہم بے شولنگ
 ۲۲ کے بس۔ بے شولنگ آن پد او وعا کنگ ٹی اسمک، ۰ کہ ہمو وخت آجنت آن گوگو
 ناشکل ٹی خدا نا پاکنگا روح نا طاق عیسیٰ غا بس، او خدا نا کنڈ آن توارس بس نی
 کنا دوستگا مار اس۔ ای نے آن بھاز خوش اٹ۔ ۰

یوسف نا باوہ پیرہ غاک

(متی ۱: ۱-۱۷)

۲۳ آرا وخت آ عیسیٰ نا عمر تقریباً سی سال مس، او خدا نا کاریکے شروع کرے۔
 مخلوق اُست ٹی سوچ کریکہ کہ ”عیسیٰ نا باوہ نا پن یوسف اے“۔ یوسف عیسیٰ نا مار
 ۲۳ اسمک، ۰ او عیسیٰ متت نا مار، او متت لاوی نا مار، او لاوی ملکی نا مار، او ملکی یینا نا
 ۲۵ مار، او یینا یوسف نا مار، ۰ او یوسف متیتاہ نا مار، او متیتاہ عاموس نا مار، او عاموس
 ۲۶ ناخوم نا مار، او ناخوم اسلیاہ نا مار، او اسلیاہ نوگ نا مار، ۰ او نوگ ماتمت نا مار، او ماتمت
 ۲۷ متیتاہ نا مار، او متیتاہ شمعی نا مار، او شمعی یوسج نا مار، او یوسج یوواہ نا مار، ۰ او
 یوواہ یوتنا نا مار، او یوتنا ریسنا نا مار، او ریسنا زربابل نا مار، او زربابل سیالٹی آیل
 ۲۸ نا مار، او سیالٹی آیل تیری نا مار، ۰ او تیری ملکی نا مار، او ملکی ایوی نا مار، او ایوی
 ۲۹ قوتام نا مار، او قوتام المودام نا مار، او المودام عیر نا مار، ۰ او عیر یوشع نا مار، او
 یوشع ایبخر نا مار، او ایبخر یوریم نا مار، او یوریم متت نا مار، او متت لاوی
 ۳۰ نا مار، ۰ او لاوی شمعون نا مار، او شمعون یہوواہ نا مار، او یہوواہ یوسف نا مار،

- ۳۱ او یوسف یوتان نامار، او یوتان الیاقیم نامار، ○ او الیاقیم لے آہ نامار، او لے آہ
- ۳۲ میناہ نامار، او میناہ متناہ نامار، او متناہ ناتن نامار، او ناتن داؤو نامار، ○ او داؤو یسی نا
- مار، او یسی عوبید نامار، او عوبید بوغز نامار، او بوغز سلمون نامار، او سلمون نحسون
- ۳۳ نامار، ○ او نحسون عینداب نامار، او عینداب ارتنی نامار، او ارتنی حصرن نامار، او
- ۳۴ حصرن فارص نامار، او فارص یبتوداہ نامار، ○ او یبتوداہ یعقوب نامار، او یعقوب
- ۳۵ اسحاق نامار، او اسحاق ابراہیم نامار، او ابراہیم تارہ نامار، او تارہ نحور نامار، ○ او
- نحور سرورج نامار، او سرورج رعو نامار، او رعو فلج نامار، او فلج غیر نامار، او غیر سلح نا
- ۳۶ مار، ○ او سلح قینان نامار، او قینان آرفکستہ نامار، او آرفکستہ سم نامار، او سم نوح نامار
- ۳۷ مار، او نوح لکت نامار، ○ او لکت شو سلح نامار، او شو سلح حقوک نامار، او حقوک یارو
- ۳۸ نامار، او یارو مہلل آیل نامار، او مہلل آیل قینان نامار، ○ او قینان ائوس نامار، او
- ائوس سیت نامار، او سیت آدم نامار اسمک، او خدا آوتے ودی کرے۔ ○

ابلیس نا عیسیٰ نے آزمائش کنگ

(متی ۱: ۱-۱۱؛ مرقس ۱: ۱۲-۱۳)

- ۱ تب آرا وخت آعیسیٰ دریاب اردن آن پدی بنگ ٹی اسمک، خدا نا پاکنگ زوح
- ۲ نا طاقت اوڑتو اوار اسمک او اووے اسم ویرانو جاگے سے آڈرے۔ ○ ہموڑے چل دے
- ۳ اسکان ایلیس اووے آزمائشے۔ عیسیٰ چل دے اسکان بچ گتو۔ ہندا خاطر آن او
- ۴ پینگن اسمک۔ ○ ایلیس اووے آزمائشنگ کے پارے "اگہ نی خدا نا مار اُس، وا خلے
- عکم ایٹے کہ اریغ جوڑ مرے۔" ○
- ۵ ولے عیسیٰ اووے پارے "تہ۔ آتے کہ تورات ٹی لکھوک اے کہ "بندناک
- صرف گنوی آگراتے آزندہ افس۔" ○
- ۶ ولدا ایلیس عیسیٰ نے مشے نازی آڈرے، او اسم وار تو پورہ دینائے نشان

۶-۷ تِس تہ۔ ۱۰ ایلیس اووے پارے "اگہ نی کنا عبادتے کیس، ای نے داڑان بار طاقت
 او گل دنیا نا دولتے ایٹیوہ، اتنے کہ دا گل گڑاتے خدا کئے تسونے، او آراوے کنا
 اُست خَوائے ای تینگ کیوہ تہ۔" ۷
 ۸ ولے عیسیٰ ایسے پارے "تورات ٹی لکھوک اے کہ "صرف خدا نا عبادتے
 کبو، او صرف اونا حکماتے منبو۔" ۸
 ۹ ولدا ایلیس عیسیٰ نے یروشلم شار ٹی بھلا عبادت خانہ نا چھت نا بڑنگا جاگہ غا
 ورسے، او پارے تہ "اگہ نی خدا نا مار اُس، تیغے واکان بٹ۔" ۹
 ۱۰ ایلیس زبور نا دا لوزاتا معنی نے بدل کریسہ پارے "مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک
 ۱۱ اے کہ "خدا تینا ملاکاتے حکم ایٹک کہ نا خیالے تخیرہ۔" ۱۰ او دا ہم پاک کہ "ملاکاک
 نے تینا ڈوتے ٹی بیفیرہ، او نی پئی مفیسہ۔" ۱۱
 ۱۲ ولے عیسیٰ پارے تہ "تورات ٹی لکھوک اے کہ "یقین تجبو، او خدائے تینا
 آزما لپیو۔" ۱۲
 ۱۳ آرا وخت آ ایلیس آزما نٹے خلاس کرے، او عیسیٰ نے ریفنگ کتو، او گڑاس
 وختے کے عیسیٰ نے اِلا، ہنا۔ ۱۳
 ۱۴ ولدا عیسیٰ پدی گلیل صوبہ غا ہنا او خدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت اوڑتو اسکہ۔ او
 ۱۵ عبادت خانہ غاتے ٹی ورس تسکہ، او دا بیتاک رہی نا علاقہ غاتے ٹی مشہور مسر او
 مخلوق اونا صفتے کریکہ۔ ۱۵

ناصرتی مخلوق نا عیسیٰ نے مننگ آن انکار کنگ

(متی ۱۳: ۵۳-۵۸؛ مرقس ۶: ۱-۶)

۱۶ ولدا عیسیٰ پدی ناصر تہ پنی آشار آ ہنا کہ اوڑے او چنگی ٹی رہینگا کہ۔ رواج
 نا مطابق خدا نا عبادت نا دے یعنی ہفتہ غا او عبادت خانہ غا ہنا۔ او اوڑے خدا نا

- ۱۷ کتاب ناخوئنگ کے بش مس - اووے پغمبر یستیاہ نا کتابے خوئنگ کے تینگا۔
او کتابے ملا او ٹی خدا نا مقرر کروکا نا باروٹ وا لکھوک اسکے ○
- ۱۸ ”خدا نا پاکنگا روح نا طاقت کنے آبس،
تاکہ ای نجات نا باروٹ خدا نا خوش خبری نا پیغامے غریبگا مخلوٹے ایٹیو۔
خدا کنے راہی کرینے کہ ای مے تے آزاتی نا خوش خبری ایٹیو،
کورک خنی مریرہ،
او ظلم سہوکاک ظلمتے آن آزات مریرہ - ○
- ۱۹ ای ہمو وخت نا اعلانے کیوہ کہ وادور آخدا تینا مخلوٹے نجات ایٹک - ○
- ۲۰ عیسیٰ کتابے بند کرے او پدی تیس تہ، ولد اٹوس - عبادت خانہ نا ہر بندغ
- ۲۱ اووے ہرنگ ٹی اسکے - ○ عیسیٰ اوفتے واعظ کریسہ پارے ”آرا لوزاتے ای خوئانٹ،
اینو وا ثابت منگ ٹی او - ○
- ۲۲ اوفک گل اونا نجات تروکا او خدا نا مقرر کروکا منگ نا ہیئت کننگ آن حیران
مسر - اوفک اسہ پہ ایلو تو پاریر ”وا تو یوسف نا ماراے - ○
- ۲۳ عیسیٰ اوفتا ہیئتے پوہ مس او پارے تا ”وسایت ٹی ”جوانو حکیمس تینا کاریم
نا ثابت کننگ کے تینا علجے تیڈٹ کیک، او ہنزن ای چاوہ کہ تم کنے آن ہم
ہر یغیرے کہ ”تینا ہیئتے ثابت کننگ کے آرا معجزہ غاتے نی کفر نجوم شار ٹی نشان
تسونس واڑے ناصر تہ شار ٹی ہم نشان ایٹے - ○ ولے ای ٹمے پاوہ کہ پغمبر تینا شار
ٹی بہ خیرٹ پاننگک - ○
- ۲۵ عیسیٰ اوفتے مست نا پغمبر اتا قصہ غاتے کریسہ پارے ”پغمبر ایلاس نا وخت
آ اسرائیل ملک ٹی مس نیم سال اسکان پر کتو او ملک ٹی دکال مس، او ہموڑے
بھاز جنوزانک ہم امرہ - ○ ایلاس یہودی تا اسہ جنوزائے نامت کننگ کے راہی
تینگتو، ولے پردیسی ملک صیدا نا صاپت پنی آشار آ جنوزائے آ راہی تینگا - ○
او پغمبر ایسح نا وخت آ اسرائیل ملک ٹی بھازنگا بند غاتے گرا نا بیمار اسکے - اوفتے

آن کسے جوڑ کنگتو، ولے نعمان پنی آپروسی پاک صاف جوڑ کنگا، کہ او شام
نا نلک آن بسوس۔" ○

۲۸ آرا وخت آعبادت خانہ ٹی موجود بندگاک پروسی تا ایمان تخنگ ناباروٹ بنگر،
کہ یہودی پغمبراک پروسی تا مدتہ کبر ولے یہودی تا مدتہ کتویر، اوفتے بھاز

۲۹ غصہ بس۔ ○ ناخرتہ شار مشے نازی آ اسکہ۔ اوفک عیسیٰ نے بلکہ او چکیسہ شار آن
پیشن ہموش نا چوٹی آوریر۔ اوفتا خیال اسکہ کہ "نن عیسیٰ نے بیئہ، کسفینہ۔" ○

۳۰ ولے عیسیٰ اوفتا نیام آن پیش تما، او تینا کسرے بلکہ ○

عیسیٰ نا بندغ آن جنے کشنگ

(مرقس ۱: ۲۱-۲۸)

۳۱ ولدا عیسیٰ گلیل صوبہ ناکفرخوم پنی آشار آبنا، او ہموڑے مخلوقے عبادت خانہ

۳۲ ٹی خدا نا عبادت ناوے یعنی ہفتہ غا درس تینگ ٹی اسکہ۔ ○ اوفک گل حیران مسر
آنتے کہ او ایلو درس تروکا یہودی امامتے آن جتا بھاز طاقت اٹ درس تس۔ ○

۳۳ عبادت خانہ ٹی اسہ بندغس اس کہ اووے جن اسکہ۔ او بندغے جن بلکہ او چیانٹ
۳۴ کرے ○ "اے عیسیٰ ناخری، نی ننے آن آنت خواسہ؟ نی ننے واڑے ختم کیسہ؟ ای

چاوہ، نی دیر اس۔ نی خدا نا مقرر کروکا او پیغام تروکا اس۔" ○
عیسیٰ جنے حکم تس "چپ کر، او دا بندغ آن پیش تم۔"

۳۵ جن بندغے اوفتا مون آخسا، او اوڑان پیش تما، بندغے چو نساٹس تیتو۔ ○

۳۶ دا معجزہ غان گل بندغاک حیران مسر، او اسہ پہ ایلو تو تینا ہیست کبر "دا ہمو
بیتس کرے؟ دا بندغ آرا طاقت اٹ جنے حکم تس کہ او ایلو بندغ آن پیش تما۔" ○

۳۷ او عیسیٰ خوک نا گل شارلتے ٹی مشبور مس۔ ○

عیسیٰ نا مخلوقے شفا ٲننگ

(متی ۱۲: ۸-۱۷؛ مرقس ۱: ۲۹-۳۴)

- ۳۸ واکن پد عیسیٰ تینا سنگتاتے تو اوار عباوت خانغان تینا شاگردو شمعون نا اراغا
ٲننا۔ شمعون نا بلغوڑے، بھاز ایل کریس۔ اوفک عیسیٰ ئے اونا باروٹ پاریر۔ ○
- ۳۹ عیسیٰ اونا رہی آٲننا او اٹے پارے ”ٲیش تم۔“
او ایل ٲیش تما۔ نیازی اسہ وار تو بش مس، اوفتا خزتے کننگ آ لگا۔ ○
- ۴۰ ہفتہ نا وے وے کی ایلنگ آن پد بہو بندغاک، آرا کہ وڑ وڑ نا بیماری تے
ٹی آختہ اترہ، اوفک عیسیٰ غا اٲنگار۔ عیسیٰ تینا وڑے اوفتازی آ تخیسہ ٲننا، اوفک
جوڑ مریسہ ٲننا۔ ○
- ۴۱ جناک ہم بھازنگ بندغاتے آن ٲیش تمار، او ٲیانٹ خلیسہ پاریر ”نی خدا نا
مار اُس۔“
ولے عیسیٰ جناتے ٲین بیت کننگ کے اٲنوں، اوفتے حکم تس کہ ”ٲٲ کبو،“
اتنے کہ جناک ٲاٲسره کہ خدا عیسیٰ ئے مقرر کرینے۔ ○

عیسیٰ نا جتا جاگہ غاترے ٹی تبلیخ کننگ

(مرقس ۱: ۳۵-۳۹)

- ۴۲ وے ٹک آن مالو عیسیٰ شارے اٲا، اسہ ویرانو جاگہ سے آٲننا۔ بندغاک اووے
وانگ اینگ ٲٹنگ شروع کریر۔ آرا وخت آ اوفک اووے خنار، تو عیسیٰ ئے پاریر
”بندازے مر، ننے اٲرہ۔“ ○
- ۴۳ ولے عیسیٰ اوفتے پارے ”کنے خدا نا ٲسکننگا ٲینغامے خوشی اٹ ایلو شاراتے آ

ہم رسیفونی اے۔ خُدا کنے دا کاریم کے راہی کرینے۔
ہندا خاطر آن عیسیٰ یہودیہ صوبہ ناگل عبادت خانہ غلے ٹی ہندا پیتاتا دے
تسکہ۔

عیسیٰ نا اولیکو مُسہ شاگردا

(متی ۱۸:۴-۲۲، مرقس ۱۶:۱-۲۰، یوحنا ۱:۳۵-۳۲)

۱ ہ اسے دے س عیسیٰ گنہسرت پنی آجھیل نا رہی آسلوک آسکہ، او اسے بھلو
۲ مخلوقس خُدا نا پیتاے پنگ کے عیسیٰ نا رہی آچ آسکہ۔ عیسیٰ ارا کشتی جھیل
۳ نا رہی آخنا۔ مچی بلوکاک اوفتے سلفیسر او تینا جالائے جوڑ کرہ۔ عیسیٰ شمعون
پطرس نا کشتی ٹی بنا۔ عیسیٰ پطرسے پارے "کشتی ئے کینارہ غان ذرئیس ویر
ٹی دے۔"

عیسیٰ کشتی ٹی ٹوس او مخلوقے خُدا نا پیغام نا تیلینے کرے۔
۳ آرا وخت آتیلینے خلاص کرے، او پطرسے پارے "کشتی ئے ویر نا نیام ٹی
۴ وِرک۔ نی او نا سنگتاک مچی پنگ کے تینا جالائے ویر ٹی بیوہ۔"
۵ پطرس جواب تس، پارے "خُواجہ، نن مچی پنگ کے نن ورسٹ آنن تینا
جالائے ویر ٹی بیئین، ولے اسے مچی س ہم بلیتوین۔ ولے ای تینا جالائے ویر ٹی
بیوہ، اتے کہ نی پانگ ٹی اُس۔"

۶ اوفک جالائے ویر ٹی بیئر، او ہندا مچی جال ٹی بسر کہ جال کشتنگ آبس۔
۷ اوفک تینا ایلو کشتی نا سنگتاتے اشارہ کرہ کہ "بیو، او ننا مدتے کبو۔"
اوفک بسر، ہرتوما کشتی تے مچی تے آن ہندا مچی کرہ کہ کشتیک ڈیبنگ آ
۸ بسر۔ آرا وخت آ پطرس دا معجزہ ئے خنا، او عیسیٰ نانت تے آتما او پارے "خُواجہ،
کنے اے۔ ای نے تو ٹولنگ کپہ، اتے کہ ای گناہ گارو بندھے اٹ۔"

۹. پطرس او اونا سنگتاک، بھاز مچی بلکر، حیران مسر او خولیسر۔ ○ پطرس نا شریک،
زیدی نامارک، یعقوب او یوحنا ہم حیران مسر۔ عیسیٰ پطرسے پارے ”خولیب، واکان
پد نی خدا نا پیغامے ایلو مخلوق آر سیفیسے۔“ ○
۱۱. اوفک کشتی تے کنارہ غا بیسر، ہر گڑائے ایلار او عیسیٰ نارند آٹ ہنار۔ ○

عیسیٰ نا بندغے گران نجات تیننگ

(متی ۱: ۸-۲، مرقس ۱: ۲۰-۲۴)

۱۲. اسہ وختس عیسیٰ شارے ٹی اسکہ۔ ہمو شار ٹی اسہ بندغے نا کل جان ٹی گرنا
بیماری اسکہ۔ آرا وخت آہمو بندغ عیسیٰ نے خنا، او تینے عیسیٰ نانت تے آہٹے، او
پارے ”خواج، اگ نا خوش آرے، تونی کنے جوڑ او پاک صاف کنگ کیسے۔“ ○
۱۳. عیسیٰ اونا رہی آہنا او ووے تینا اونا زی آتھا، پارے ”کننا خوش اے کہ
نی پاک صاف مہ۔“
۱۴. ہندا ہیست نا پاننگ تو گر نا بیماری خلاص مس۔ ○ عیسیٰ اووے حکم تیس ”وا
ہیست نا باروٹ کسے پاپیس، ولے سیدھا عبوت خانہ غا ہنگ، او تینے بہتوی تا امامے
نشان ایٹے تاکہ امام پائے ”نی جوڑ مسوئس“، او ہنڈن قربانی ایٹے، وھن کہ موسیٰ
تورات ٹی حکم تسونے۔ واکان پد گلے سمانگ کہ نی پاک صاف مسوئس۔“ ○
۱۵. ولے عیسیٰ نا معجزہ غاتا خبر شار آن مر مر اسکان رسیدگا، او بھازنگا بندغاک اونا
ہیستے پاننگ کے او تینا بیماری تے مر کنگ کے بسر۔ ○
۱۶. ولے عیسیٰ اکثر ویران آجاگے غاتے آہنا کہ او خداغان وعا کریکہ۔ ○

عیسیٰ نا معزورنگا بندغے شفا تینگ

(متی ۱: ۲-۸، مرقس ۱: ۲-۱۲)

۱۷ اسه دے س عیسیٰ اُر اے ئی خوائفنگ ئی اسکے۔ سموڑے گڑاس شرع نا معلماک او فریسی فرقہ نا بندغاک تو لوک اترہ۔ اوفک گلیل صوبہ نا او یہودیہ صوبہ نا ہر شار او خلقاتے آن او یروشلم شار آن، کہ داہم یہودیہ صوبہ ئی اسکے، بسوتر۔ خدا نا طاقت کہ بیمار اتا جوڑ کننگ عیسیٰ تو اسکے۔

۱۸ گڑاس بندغ اسه معزورو بندغے کٹ آ میسر۔ اوفک دا کوشستے کریر کہ بندغے عیسیٰ نامون آ دیر، ۱۹ ولے بھاز رش نا وجرغان اوفک بچ کسر خنتویر کہ اودے عیسیٰ نامون آ دیر۔ بندا خاطر آن چھت ئی ٹنگس کریر، او معزورنگا بندغے کٹ تو اوار مخلوق نا نیام ئی او عیسیٰ نامون آ وڈیر۔

۲۰ ارا وخت آ عیسیٰ اوقتا ایمانے خنا، او معزورنگا بندغے پارے ”کنا سنگت، نا گنباک معاف مسر۔“

۲۱ فریسی فرقہ نا بندغ او شرع نا معلماک سوچ کریر ”صرف خدا گناہ او برائی تے معاف کننگ کیک۔ دا بندغ دیر اے کہ گفر پاننگ ئی اے؟“

۲۲ عیسیٰ اوفتے پوہ مس او پارے تا ”ئم آتے وھنو بیت سوچ کیرے؟“ ۲۳ دا پاننگ بھاز آسان اے کہ ”ئما گنباک معاف مسر“ ولے بیمارنگا بندغے دا پاننگ ”بش مہ او بن۔“ بھاز گبین اے۔ ۲۴ ای ئے آ ثابت کیوہ کہ ای، آدم نا اولیاد، بندغاما گناہ تے معاف کننگ کیوہ۔“

بندا خاطر آن او معزورنگا بندغے پارے ”ای نے پاوہ،“ ”بش مہ، کٹے تینا بیف۔ اراغا بن۔“

۲۵ ہمو بندغ اسه وار تو گلا نا مون آ بش مس، تینا کٹے بیف، خدا نا صفتے کریر

أراغا بننا۔

۲۶ ہموڑے موجود بندغاک، بھاز حیران مسر، خولیس آن خدا نا صفتے کریسہ پاریر
 ”نن اینو عجبو بیتس بنگن او خنان۔“

عیسیٰ نا لاوی تے تینا شاگرد جوڑ کنگ

(متی ۹: ۹-۱۳؛ مرقس ۲: ۱۳-۱۷)

۲۷ واکان پد عیسیٰ شار آن پیشن بننا، او اسہ محصول مچ کروکو بندغس، کہ اونا پن
 لاوی اسکہ، دفتر ٹی ٹولوک خنا۔ عیسیٰ اووے پارے ”برک، کنا شاگرد مَرک۔“
 ۲۸ لاوی بش مس او ہر گزائے اِلا، او عیسیٰ نارند آٹ بننا۔ واکان پد لاوی عیسیٰ
 ۲۹ کے اسہ بھلو دعوتس کرے، او دا دعوت ٹی محصول مچ کروکاک او ایلو بندغاک
 ۳۰ ہم اترہ۔ گزاس فریسی فرقہ نا بندغ او فریسی فرقہ نا شرع نا معلماک عیسیٰ نا
 شاگردا تے آن گہ کیر او ہر یفیر ”نم آتے محصول مچ کروکاک او ایلو گناہ گارنگا بندغا تے
 تو گنیرے؟“

۳۱ عیسیٰ اوفتے پارے ”ہمو بندغاک کہ بیمار افس، اوفتے حکیم نا ضرورت اَنک۔
 ۳۲ ولے آرا بیمار او، اوفتے حکیم نا ضرورت اے۔“ ہندن ای خدا نا کسر آبروکا بندغا تے
 گناہ او برائی تے آن ہر سیفنگ کے بتنت، ولے گناہ گارنگا بندغا تے خدا نا کسر آ
 اَنک او گناہ او برائی تے آن ہر سیفنگ کے بسوٹ۔“

مخلوق نا عیسیٰ غان روچہ نا باروٹ
بریفینگ او عیسیٰ نا جواب تیننگ
(متی ۹: ۱۴-۱۷؛ مرقس ۲: ۱۸-۲۲)

۳۲ گراس بندغ عیسیٰ غان ہر یفیر کہ ”سچی نا شاگرداک او فریستی فرقہ نا تنو کاک
روچہ تخیرہ او عبادت کیرہ، ولے نا شاگرداک آتے روچہ تچسہ؟“ ○

۳۳ عیسیٰ اوفتے پوہ کننگ کے جواب تیس ”ٹما خیال ٹی براسے ٹی بادشاہ نامو وجودگی
۳۵ ٹی مہانک ایرغ کمپس؟ نہ۔ اوفک گنیرہ۔○ ولے ہمو دے بریک کہ بادشاہے
دشمناک بلیرہ، دیرہ تہ، او داکان پد کنا شاگرداک کنا غم ٹی روچہ تخیرہ۔“

۳۶ دا مثال ٹی عیسیٰ پاننگ ٹی اسکہ کہ ”ای بادشاہ غان بار اٹ“ ○
عیسیٰ اوفتے پوہ کننگ کے دا مثال تے ہم تریسہ پارے ”کس پسننگا کوٹ
آن متکننگا کوٹ آ اگزی خلپک۔ اگہ او خلپک، تو پسننگا کوٹ خراب مریک، او
۳۷ متکننگا کوٹ ٹی پسننگا کوٹ نا اگزی جوان خنلپک۔○ او کس ہم پسننگا انگور
نا جو سے متکننگا لیزک ٹی تچنک۔ اگہ او تچک، تو پسننگا انگور نا جو س ووک او
۳۸ متکننگا لیزک کے آرک، انگور نا کل جو سک شولنگیرہ او لیزک بے کار مریک۔○ ہندا
خاطر آن پسننگا انگور نا جو س پسننگا لیزک ٹی تچنک۔ او ہندن ٹما متکننگا وین او
۳۹ کنا پسننگا پیغام جتا او۔○ او آرا بندغ متکننگا انگور نا جو سے گنیک، او پسننگا
خوایک، او پانک ”متکننگا پسننگا غان جو ان اے۔“ او ہندن اونا خوش آفک کہ
او پسننگا کسر آ کائے۔“ ○

فریسی فرقہ نا بندغاتا عیسیٰ نا زی آ الزام تیخنگ

(متی ۱۲:۱-۸؛ مرقس ۲:۲۳-۲۸)

- ۱ خُدا نا عبادت او آرام نا وے یعنی ہفتہ غا عیسیٰ تینا شاگردا تے تو اوار اسہ خو لم
 نا فصلے آن گدریئنگ ٹی اسکہ۔ اونا شاگردا ک خو لم کشار، اوفتے صفا کریر او خو لم
 ۲ نا دانہ تے گنگر۔ ○ گڑاس فریسی فرقہ نا بندغاک ہر یغیر ”ٹم خُدا نا عبادت او آرام نا
 وے آہو کاریمتے آتے کنگ ٹی اُرے ارافتے کہ ننا شریعت منع کرینے؟“ ○
 ۳ عیسیٰ اوفتے پارے ”ٹم خُوانتورے کہ پغمبر داؤد او اونا سنگٹاک آرا وخت کہ
 ۴ لنگڑ مسر، آنت کریر؟ ○ داؤد عبادت نا جگ ٹی ہنا، اِرغائے پیشن میس، او اوفک
 اِرغائے گنگر آرافک کہ خُدا کے مقرر کنگاگر۔ وانا شریعت نا مطابق آف، آتے کہ
 شریعت نا مطابق و اِرغائے صرف اہلک کنگ کیرہ۔“ ○
 ۵ عیسیٰ دا بیتا معنی ئے کریرے پارے ”ای، آوم نا آویاد، عبادت او آرام نا
 وے نا مالک اٹ، او ای جُوان چا وہ کہ دا وے آرا کاریمتے کروئی اے، ارافتے
 کروئی آف۔“ ○

عیسیٰ نا بندغ نا معزورنگا دُوئے جوڑ کنگ

(متی ۱۲:۹-۱۴؛ مرقس ۳:۱-۶)

- ۶ اسہ بین عبادت او آرام نا وے سے آ عیسیٰ عبادت خانہ ٹی دَرَس تینگ ٹی اسکہ۔
 ۷ ہموڑے اسہ بندغس اسکہ کہ اونا راستی کو دُو معزور اسکہ۔ ○ گڑاس شرع نا معلم او
 فریسی فرقہ نا بندغاک ہموڑے عیسیٰ ئے ہرنگ ٹی اُترہ کہ او عبادت او آرام نا وے
 ۸ آگے جوڑ کیک یا کپک، تاکہ اوفک اوڑا الزام تخیر۔ ○ وے عیسیٰ اوفتے پوہ مس

۹ او معزورنگا بندھے پارے "بش مہ، او داڑے مون آبرک۔"
 بندغ بش مس او مون آبس۔ ○ ولدا عیسیٰ اوفتے پارے "ای ٹھے آن اسہ
 سوائس ہریفیوہ، ننا شریعت عبادت او آرام نادے کے آنت پانک؟ کہ نن جوانو
 کاریم کین یا خرابو کاریم کین؟ کسے نازندگی ئے پچائین یا خلاص کین؟" ○
 ۱۰ او ہموڑے موجود گلا ناگنڈ آہرا، ولدا او بندھے پارے "تینا ڈوئے مریف۔"
 ۱۱ او بندن کرے او اونا ڈو پدی مست آن بار جوڑ مس۔ ○ شرع نا معلم او فریسی
 فرق نا بندغائے غصہ بس، او اسہ پہ ایلو تو تینا ہیست کریر کہ "نن عیسیٰ تو آنت کین؟" ○

عیسیٰ نا ڈوانزده خاصو شاگرد بیفنگ

(متی ۱۰: ۱-۲؛ مرقس ۳: ۱۳-۱۹)

۱۲ اسہ دے س عیسیٰ وعا کنگ کے مش آہنا، او اوڑے نن درست آن خدا
 ۱۳ نا عبادتے کرے۔ ○ آرا وخت آدے پیش تما، او تینا شاگردا تے توار کرے او اوفتے
 ۱۴ آن ڈوانزده شاگرد بیفے کہ اوفک اونا خاصدگا شاگردا اک آہرہ۔ ○ اوفتا پنک دھن آہرہ،
 شمعون، کہ عیسیٰ اونا پنے پطرس تجاس، پطرس نا ایلم اندریاس، یعقوب او
 ۱۵ یوحنا، فلپس او برتھائی، ○ متی او توما، حلفی نامار یعقوب، او شمعون، آرا انقلابی
 ۱۶ پاننگا کہ، ○ یعقوب نامار یہودواہ او یہودواہ اسکروتی کہ او پد آگذار جوڑ مس۔ ○

مخلوق نا تینے بیماری تے آن جوڑ کنگ کے عیسیٰ غا بینگ

(متی ۲۳: ۲-۲۵)

۱۷ آرا وخت آ عیسیٰ تینا خاصدگا شاگردا تے تو اوار مش آن ڈرینگار، میدان ٹی بھاز
 شاگردا تے تو اوار اسہ بھلو مخلوقس آسکہ، کہ اوفک یہودویہ صوبہ او یروشلم شار او

- ۱۸ فینیکی ملک نا صَوْر او صیِّدَا پنی آشارتے آن سمندر نا رہی تے آن بَسوئِر۔ ○ وا
بندغاک عیسیٰ نا پیتا تے پَنگ کے لو تیغے بیماری تے آن جوڑ کَنگ کے بَسوئِر۔ او
۱۹ اَرَاک جتی اَمْرَه اوفک ہم بَسر او اوفتا جَناک پیش تمار۔ ○ او ہر کس نا وا کوشست
اَمکہ کہ ”عیسیٰ ؑ وُو خلیو، او اوژان فاہرہ بیفیو۔ ○“

عیسیٰ نا ایماندارنگا بندغاتے خوشی او برے ایمان
او دولت والا بندغاتے غمی نا باروٹ پاننگ
(متی ۱۰:۵-۱۲)

- ۲۰ عیسیٰ تینا شاگردا تا گنڈ آہرا او پارے
”اے کنازی آیمان تجو کاک، تُم خوش قسمت اُرے،
آنتے کہ خُدا تُمَا حفاظتے کیک۔ ○“
۲۱ اے ایمان خُواو کاک، تُم خوش قسمت اُرے،
آنتے کہ تُمَا خُوشاک پُورہ مریرہ۔
اے افسوس کرو کاک او ہوغو کاک، تُم خوش قسمت اُرے،
آنتے کہ تُم خوشی آن مخیرے۔ ○
۲۲ ای آوم نا اولیاد اُٹ او کنازی آیمان تَخَنگ نا وجہغان مخلوق تُمے آن نفرت
کیک، تُم تو سنگتی کپک۔ اوفک تُمے بے عزت کیرہ، او پارہ کہ ”تُم خرابو بندغ
اُرے۔“ اوفتا باوہ پیرہ غاک ایلو پغمبر اتے تو بندن کریر۔ ولے تُم خوش قسمت
اُرے۔ ○ او خوش بو، آنتے کہ وانا بدلہ تُمے خُداغان جنت ٹی بلیک۔ ○
۲۳ ولے، اے بے ایمان امیرنگا بندغاک، تُم آخس بد قسمت اُرے،
آنتے کہ تُم واسر آرام اُٹ زندگی ؑ گدریفنگ ٹی اُرے او مون آ
تُم تینا زندگی ؑ بے آرامی ٹی گدریفیرے۔ ○

۲۵ اے آرام کرو کا بندھاگ، تُم آخس بد قسمت اُرے،
 اَتقے کہ تُمَا خُوشاک پُورہ مفسرہ۔
 او دولت اٹ خُوشی کرو کاگ، تُم آخس بد قسمت اُرے،
 اَتقے کہ تُم ماتم کیرے او ہوغیرے۔○

۲۶ تُم گل آخس بد قسمت اُرے، اَتقے کہ واسر گل بندھاگ تُمَا بازوٹ جو انو بیت
 کیرہ۔ ہندا جو ایندگا بیتاے مُست نا بندھاگ دروغ نا پغمبراے پارلسر۔ خُدا تُم کے
 او دروغ نا پغمبراے کے جو انو فیصلہ کپک۔○

تینا دُشمناترے تو محبت کبو

(متی ۵: ۳۸-۴۸؛ متی ۱۲: <)

۲۷ ”وے ارا بیتاے ای تُمے پاننگ ٹی اٹ، پوہ بیو۔ تینا دُشمناتے تو محبت کبو۔

۲۸ تین تو نفرت کروکاتے تو جو انی کبو۔○ اوفتے نیکو دُعا ای تبو ارافک تُمے بد دُعا ای تبیرہ،

۲۹ او ارافک تُمے بے عزت کیرہ، اوفتے کے دُعا کبو۔○ اگ کس تُمے آن اَسٹے نا

اسر گلک آخے، او ایلو گلک ہم تورے کہ خطے تہ۔ اگ کس اَسٹے آن گڈی نے

۳۰ خُوانک، وا اووے تینا گوے ہم ایقے۔○ اگ کس اَسٹے آن گڑاس خُوائے، بندغ

۳۱ اووے ہمو گڑائے ایقے، او پدی خُواپ تہ۔○ ایلو بندغاتا مدتے ہندن کبو، دُهن کہ

۳۲ تُمَا خُوش اے کہ اوفک تُم کے کیر۔○ بے ایماناک صرف ہمو بندغالتے تو محبت

کیرہ ارافک بے ایماناتے تو محبت کیرہ۔ اگ تُم ہندن کیرے، تو تُمازی آخُدا نا

۳۳ رحمتاک مفسرہ۔○ او اگ تُم ہمو بندغالتے تو نیکی کیرے ارافک تُم تو نیکی کیرہ،

ہندن تو بے ایماناک اسر پہ ایلو تو تینا ہم کیرہ، ہندا خاطر آن تُمازی آخُدا نا

رحمتاک مفسرہ۔ تُم گل مخلوق تو محبت کبو تاکہ تُمازی آخُدا نا رحمتاک مریر۔○

۳۴ بے ایماناک مخلوقے وام ای تبیرہ او پدی ہلبیرہ تا۔ اگ تُم ہندن کیرے، تو خُدا تُمے

- ۳۵ وانا بدلے تَفک۔ ۰ تُم بے ایمان تے آن بار کیپو۔ تینا دُشمن تے تو محبت کبو، او اوفتے تو نیکی کبو۔ آرا گڑاتے ایلو بندگاک تُمے آن وام خُوارہ، ایپو تا او اوفتے آن پدی خُویپو۔ اگہ تُم ہنڈن کیرے، تو تُم او خُدا تعالیٰ نا سوچ آسٹ مریک، او خُدا تُمے وانا اسہ بھلو بدلے س ایٹک، آنتے کہ خُدا دا دُنیا ٹی نا شکرنگا او خراب کاریم کروکا بندگاتے آہم رحم کیک۔ ۰ دُھن کہ خُدا رحم کیک، ہنڈن تُم ہم رحم کبو۔ ۰

نُم مخلوق نا عیباتے ڈکبو، او معاف کبو، خُدا تُم تو ہنڈن کیک
(متی < ۱: ۵)

- ۳۷ ”کسے نا عیباتے کشیپو، خُدا تُم عیباتے ڈک۔ ایلو فتنے آ الزام تخیپو او مخلوق نا غلطی تے معاف کبو، خُدا تُم گناہ او بُرائی تے معاف کیک۔ ۰ ایلو فتنے سخی گرمی آٹ ایپو، خُدا تُمے وانا بدلے ایٹک۔ اگہ بند گس کسے نادت کے خولم نا گونی دَب آٹ پُر کیک، او ہنڈن پُر کیک تہ کہ گونی پُر مریک او خولماک شو لگیہ، او وانا بدلے ٹی خُدا اودے ہنڈن ایٹک۔ ۰
- ۳۸ عیسیٰ اوفتے وائے مثالے تریسہ پارے ”اسہ کورو بند گس ایلو کورنگا بند گے کسر نشان تینگ کپک۔ او اگہ ہنڈن کوشستے کیک، او بے وقوف اے، آنتے کہ ہر توماک کدے ٹی تمیرہ۔ ۰ او ہنڈن ہم اُستوس دا سوچ خلپ کہ ”ای ہر علمے حاصل کریٹ۔“ اگہ او ہنڈن سوچ کیک، او بے وقوف اے، آنتے کہ اونا شاگرد خُوانک، او اوڑان بزز آ مریک۔ ۰
- ۳۹ ”اگہ تُمے آن آسٹس تینا گناہ تا باروٹ سوچ خلپ او پینے پائے ”نی گناہ گارے اُس“، او بے وقوف اے۔ ۰ او تینڈ ہنڈن آن بار بھلو گناہ کیک، ایلوے، کہ اونا گناہک چنگ آن بار او، ہر پانک کہ ”تینا گناہ تے اے“؟ وائے منافق اوّل تینا ہنڈن آن بار بھلا گناہ تے اے۔ ولدا ایلوے پانگ کیک کہ ”نی تینا گناہ تے اے۔“ ۰

خرابِنگا بندغ جُوانو کاریم کنگ کپک

(متی ۱۰: ۱-۲۰، ۱۲: ۲۲-۳۵)

۳۳ ”اسه جُوانو درختسے ٹی خرابو بیوہ لگنگ کپک، او اسه مرض بیفوکو درختسے ٹی جُوانو
 ۳۴ بیوہ لگنگ کپک۔ ۰ ہر درخت تینا بیوہ غان درست مریک۔ ٹم پتی آکاشماتے آن
 ۳۵ انجیر بیفنگ کپیرے، او کاشماتے آن انگور ہم بیفنگ کپیرے۔ ۰ ہندن اسه جُوانو
 بندغس ہمیشہ جُوانو بیت کیک کہ اونا نیت جُوان اے، او اسه خرابو بندغس ہمیشہ
 خرابو بیت کیک کہ اونا نیت خراب اے۔ آرا بیت اُست ٹی مرے، ہمو با آن
 پیش تک۔“ ۰

ایماندار او بے ایماننگا بندغاتسے کے اُرا نا بُنیاد نا مثال

(متی ۱۰: ۲۴-۲۷)

۳۶ ”ٹم کنا پیتاے بلپیرے، آنتے پارے کے ”خُواج، خُواجہ“؟ ۰ آرا بندغ کئے آ
 ۳۷ بریک، او کنا پیتاے بَنک او کنا حکماتے تَنک، اسی ٹمے پاوہ، او ہمر اے، ۰ او دُھن
 ۳۸ اے کہ اسه بندغس کہ تینا اُرا نا بُنیادے تَجک او اسه مَش آن بارو بُنیادس بیفک۔
 ۳۹ سیلاب بریک، ولے اونا بُنیادے سُرُفنگ کپک، آنتے کہ او سخت جوڑ اے۔ ۰ او آرا
 بندغ کہ کنا پیتاے بَنک ولے عمل کپک، او ہندن اے کہ اسه بندغس اُرا جوڑ کے
 ولے اصل بُنیادے تَجک۔ سیلاب بریک او اسه وار تو اُرا تَنک او اُرا برباد مریک۔“ ۰

عیسیٰ نا افسر نا مرے جوڑ کنگ

(متی ۵:۸-۱۳)

- ۱ بے آرا وخت آ عیسیٰ بندغاتے تو دا بیتاتے خلاص کرے او کفرِ نجوم پنی آ اشار آ
 ۲ پنا۔ ۰ ہموڑے اسے روویو فوج نا افسرس اُسکے کہ اونا مے اووے بھاز دوست آس۔
 مے بیمار آس او کینگ آن خُڑک آس۔ ۰
- ۳ آرا وخت آ افسر عیسیٰ نا بازوٹ بنگ، او یہودی تا پیرنگتے آن عیسیٰ غا راہی
 کرے کہ ”خواجه، بر۔ کنا مے ئے جوڑ کر۔“ ۰
- ۴ پیرنگک عیسیٰ غا بسر، اووے منت کریر، پاریر ۰ ”دا افسر نن کے اسے عبادت
 ۵ خانس جوڑ کرے او یہودی تے تو بھاز محبت کیک۔ بندا خاطر آن نی دا بندغ
 نا مدتے کر۔“ ۰
- ۶ بندا خاطر آن عیسیٰ اوفتے تو پنا۔ عیسیٰ آراغان خُڑک اُسکے کہ افسر تینا سنگلتے
 راہی کرے، او پارے ”خواجه، نی تکلیف کہے۔ ای واخه لالُخ آفٹ کہ نی کنا آراغا
 ۷ بریس۔ ۰ او ای ہم لالُخ آفٹ کہ ای نامون آریو، ۰ آتے کہ کئے آن بڑز آ افسراک
 ۸ آریر، او کئے آن شیف سپاپیک آریر۔ ای اوفتے آن آسٹے پاوہ ”ہن“، او کالک۔ ای
 ایلوئے پاوہ ”برک“، او بریک۔ ای تینا مے ئے پاوہ ”دا کاریے کرک“، او کیک
 تر۔ او کئے خبر اے کہ اگہ نی بیماری ئے بنگ نا حکمے ایتیس، او کالک۔ بندا خاطر آن
 نی حکم ایتے کہ کنا مے جوڑ مرے، او مے ضرور جوڑ مریک۔ ۰
- ۹ عیسیٰ دا بیتے بنگ، حیران مس، او تین تو اوار مخلوقے پارے ”ای ئے پاوہ کہ
 واکان مُست ای دھنو ایمان یہودی تے ئے خنتٹٹ، دھن کہ داروویو ئی خناٹ۔“ ۰
- ۱۰ راہی تروکا بندغاک پدی افسر نا آراغا بسر، او افسر نا مے ئے جوڑ خنار۔ ۰

عیسیٰ نا جنوزان نا کہو کا مارے زندہ کنگ

- ۱۱ گراس وختے آن پد عیسیٰ تینا شاگردو او بھاز مخلوق تو اوار ناتین پنی آشار آ
- ۱۲ پنگ ٹی اسکہ ○ آرا وخت آ اوفک شار نا دروازہ غا رسیدگار، شار نا بندگاک اسہ
- مردہ سے قبرستان آوتنگ ٹی آثرہ۔ کہو کا بندغ اسہ جنوزانے ناتینا نگا مار اسکہ، او شار
- نا اسہ بھلو مخلوقس اوڑتو اوار اسکہ ○
- ۱۳ آرا وخت آ عیسیٰ جنوزانے بوغنگ آخنا، اونا اُست اوڑکے بھاز اُسون مس،
- او جنوزانے پارے ”بوغپہ“ ○
- ۱۴ ولدا او مردہ نارہی آ پنا، اونا کفے دُو خلک، او مردہ اے بیفوکا بندگاک سلیسر۔
- عیسیٰ مردہ اے پارے ”اے ورنہ، ای نے پاوہ“ بش مر۔ ○
- ۱۵ کہو کنگا مار بش مس او بیت کنگ آ لگا۔ عیسیٰ ورنہ نا دُو ٹی بلک او اووے
- اونا اُلمے اے تیس ○
- ۱۶ ہموڑے سلوکا گل بندگاک خولیسر او خُدا نا صفتے کنگ آ لگار۔ اوفک پارہ
- ”ننا نیام ٹی اسہ بھلو پغمیرس ظاہر مسونے۔ خُدا تینا بندغاتا مدتے کنگ کے تیڈت
- بسونے۔“ ○
- ۱۷ عیسیٰ نا دا معجزہ نا خبر گل تلک نا گنڈ گنڈ ٹی رسیدگا ○

یحییٰ نا جیل آن عیسیٰ غا تینا شاگرداتے راہی تینگ

(متی ۱۱: ۲-۶)

- ۱۸ آرا وخت آ یحییٰ نا شاگرداک اووے عیسیٰ نا باروٹ پارہ، او تینا ارا شاگرداے
- ۱۹ توار کرے ○ او پارے تا ”بیمبو او عیسیٰ غان ہریفبو کہ ”نی خُدا نا مقرر کروکا اُس

- ۲۰ کہ سچّی پاریس، یا پین کس بریک؟ ○
 آرا وخت آہر تو ماک عیسیٰ نامون آہس، اوفک پاریر کہ ”سچّی نئے ہر یفنگ کے
 راہی کرینے کہ ”نی ہمو بندغ اُس کہ خُدا نے مقرر کرینے، یا پین کس بریک؟ ○
- ۲۱ او بندغ وخت آہیسی بھازنگا بیمار تے جوڑ کرے او بھازنگا تہ جتاتے کشا، او
 ۲۲ بھازنگا کور تے خنی کرے۔ ○ عیسیٰ سچّی نا شاگرد تے پارے ”پدی سچّی غا ہمو، او
 آرا گڑ تے ٹم خنارے او آرا پیتاتے بنگورے، سچّی ئے پایو، وھن کہ پغمبر یسعیاہ
 نا کتاب ئی خُدا نا مقرر کروکا نا باروٹ لکھوک اے کہ
 کورک خنی مریرہ،
 کراک بنیرہ،
 لنگاک چرخ کیرہ،
 آرافتے گر نا بیماری آرے، اوفک پاک صاف او جوڑ مریرہ،
 کہو کاک پدی زندہ مریرہ
 او غریباتے ہم خُدا نا خوش خبری تینگ۔ ○
- ۲۳ آرا بندغاک کننا زنی آشک تجنپسے او ایمان تجیرہ، ہمو بندغاک بھاز خوش
 قسمت او۔ ○

عیسیٰ نا یحییٰ نا باروٹ مخلوقے پوہ کنگ

(متی ۱۱: ۱۹-۲۰)

- ۲۴ سچّی ناراہی تروکا بندغاتا پنگ آن پدی عیسیٰ مچی ئے سچّی نا باروٹ بیت کریرہ
 پارے ”آرا وخت آہم سچّی ئے ویران آجاگے غاتے آ پنگ کے بنارے، ثما خیال
 ۲۵ ئی او مخلوقے جتا جتا پیغام تسک، وھن کہ تو ئی بیک دانگ اینگ سریرہ؟ ○ ٹم انت
 خنارے؟ اسے بندغس کہ امیری و پچ پیناس؟ نہ۔ امیری آ پچ بینو کا بندغاک محلتے ئی

- ۲۶ رینگریہ او ویران آجاگے غاتے آہمپسہ۔ ○ کنے پاہو، نم آنت خینگ کے ہنارے؟ اسے
پنمبرس؟ او۔ او پنمبرس اے، او نم ایلو پنمبراے آن زیاستو پنمبرس خنارے ○
- ۲۷ آتے کہ سچھی ہمو بندغ اے کہ پنمبر نا کتاب اونا باروٹ پاریس۔ خدا پارے
”ای پیغام تروکائے تینا مقرر کردگان مست راہی کیوہ،
او مخلوق نا آستے ئی اونا بینگ کے کسرے جوڑ کیک۔“ ○
- ۲۸ عیسیٰ ولدا اوفتے پارے ”سچھی مست نا بندغاتے آن او واسہ نا بے ایمانگا
زندہ غاتے آن بزز اے، ولے کنازی آایمان تھوکاک، اوفک پنمبر سچھی غان
ہم بزز او۔“ ○
- ۲۹ عیسیٰ پارے تا ”کل مخلوق سچھی نا بیتاے بنگ۔ محصول مچ کروکا او ایلو گڑاس
بندغاک آستے ئی چائسر کہ ”دا خدا نا پیغام صبح اے“، او سچھی اوفتے پاک
صاف منگ نا بے شولیفے ○ ولے فریسی فرقہ نا بندغاک او شرع نا معلماک خدا نا
۳۰ پیغامے متبویر، او سچھی غا پاک صاف منگ نا بے شولنگ کے بتویر ○ ای اینو
۳۱ پگہ نا بندغاک، کہ اوفک خدا نا حکماتے منپسہ، واقتا مقابلہ ئے ویر تو کیو کہ دافک
ہمراہ؟“ ○
- ۳۲ ولدا عیسیٰ ہموڑے موجود مخلوقے مثال تریسہ پارے ”دافک ہمو ضدی آچناتے
آن بار او۔ چناتا ارا ٹولی آئرہ۔ اسے ٹولی س ایلو ضدی آٹولی ئے پارے ”نن نم
کے برام نا شعر خلکن، ولے نم چاپ کے بتویرے۔ نن نم کے غم نا شعر خلکن،
نم ولدا ہم بتویرے۔“ ○
- ۳۳ عیسیٰ پد آوا مثال نا معنی ئے کریسہ پارے ”آرا وخت آ سچھی بس، او روچہ
تجاکہ او اٹلور نا جوس گتویکہ۔ فریسی فرقہ نا بندغاک او شرع نا معلماک پاریر کہ ”دا
۳۴ جی اے“ ○ ولدا آرا وخت آ ای، اوم نا اولیاد، بسٹ، او مخلوق تو ٹوسٹ او
گنگٹ، تو ہندا بندغاک ضدی آچناتے آن بار پاریر کہ ”دا لنگر او شرابی و بندغس
۳۵ اے۔ دا محصول مچ کروکا او ایلو گناہ گارنگہ بندغاتا سنگت اے۔“ ○ ولے آرا بندغاک

کنا او یحییٰ ناپیتا تازی آ عمل کیره، تو داژان ثابت مریک که اوفک راست نا کسر
اٹ پنگ ٹی او۔" ○

گناہ گارنگا نیازی نا عیسیٰ غان تینا گناہ تے
معاف کنگ کے شکرے ادا کنگ

- ۳۶ اسہ فریسی فرقه نا بندغس کہ اونا پن شمعون اسمک عیسیٰ ءے دعوت تیس کہ
۳۷ "ہ، دے نا یرغ کن تو گن۔" عیسیٰ اونا اراغا یرغ کنگ کے بنا۔ ○ ہمو شار ٹی
نیازی س اسمک کہ گناہ تا کاریے کریکہ۔ او دے خبر تما کہ "عیسیٰ شمعون نا ارا ٹی یرغ
۳۸ کنگ ٹی اے۔" ہندا خاطر آن او عطر آن پُر سنگ مرمر نا بوتلس بیفے، ○ او عیسیٰ
نا پد آنت تا رہی سلیس۔ او واخ ہونا کہ عیسیٰ نا تنک اونا خربنکاتے آن پالیسر۔
ولدا او تینا پٹاتے تو اونا نت تے صفا کرے، اوفتے آن بک بلک، او عطراتے نت تا
زی آ شاغا۔ ○
- ۳۹ ارا وخت آ شمعون دا گڑائے خنا او تینا اُست ٹی سوچ کرے "اگہ دا واقعی
پنغمبرس اے، تو او پوہ مریک کہ دا نیازی او دے ڈو خلنگ ٹی اے، آخ گناہ گارو
زندگی س گدریفنگ ٹی اے۔" ○
- ۴۰ عیسیٰ اوڑا ہرا او پارے تہ "شمعون، ای نے گڑاس ہیست پاوہ۔"
شمعون پارے "پا، خواجہ۔" ○
- ۴۱ عیسیٰ دا مثالے تریسہ پارے "اسہ قرض تروکوس ارا بندغے قرض تیس۔ اسیٹے
۴۲ پنچ صد چاندی ناروپیٹی او ایلوئے پنجا چاندی ناروپیٹی قرض تیس۔ ○ ہر توماتے تو داخ
روپیٹی آلویکہ کہ اونا قرضے پدی اتیر۔ ہندا خاطر آن او ہر توماتا قرضاتے معاف کرے۔
دا ہر توماتے آن دیر زیاست قرض تروکاغان خوش مریک؟" ○
- ۴۳ شمعون جواب تیس پارے "کنا خیال ٹی ہمو زیاست خوش مریک اراوے

زیاست معاف کننگانے۔"

عیسیٰ پارے "نی صبح اُس۔"

۳۳ ولدا او تینا مونے نیازی آہرسا او شمغونے پارے "نی وانیازی ءے خناس؟
 ۳۴ آرا وخت آ ای نا آراغا بسٹ، نی کنانت تا سینگ کے ویر ہم تئویس، ولے وا
 ۳۵ نیازی کنانت تے تینا خزینکاتے تو سیلا او تینا پٹاتے تو بارے تا۔ ای بسٹ، نی
 کنے خُنب کتویس، ولے وانیازی کنانت تے آن بک ہلک، او واسکان ہلنگ
 ۳۶ ٹی اے۔ نی کنے بہ خیرٹ کننگ کے کنا کاٹم آتیل شاعتویس، ولے وانیازی
 ۳۷ کنانت تے عطر اٹ سیلا۔ ولے ای نے پاوہ، اونا بھازنگا گنابک معاف کننگانو،
 بسدا خاطر آن او بھاز محبت کننگ ٹی اے۔ ولے آرا نا مچہ گنابک معاف کننگانو،
 او مچہ محبت کیک۔"

ولدا عیسیٰ نیازی ءے پارے "نا گنابک معاف مسر۔"

۳۸ بموڑے ٹولوک مخلوق اسہ پہ ایلو تو تینا ہیست کریسہ پارے "دا ویر اے کہ
 ۳۹ گناہ تے معاف کیک؟"
 ۵۰ ولے عیسیٰ نیازی ءے پارے "نی ہنگ، نا ایمان نے جوڑ کرینے۔ خُدا نا حفاظتے
 کے۔"

دسنگ نا مثال او شاگرداترے پوہ کننگ

(متی ۱۳: ۱-۲۳؛ مرقس ۲: ۱-۲۰)

۱ **ب** گراس وختسے آن پد عیسیٰ شار شار او خلق خلق ٹی چرینگا او خُدا نا پسکننگ
 پیغام نا خوش خبری ءے مخلوق اسکان رسیفے۔ ووانزوہ خاصنگا شاگرداک ہم اوڑتو
 ۲ اوار اُترہ۔ عیسیٰ تو اوار نیازیک ہم اُترہ۔ اوفتا بھازنگاتے آن جِناک کشینگا سُر
 او بھازنگاتے بیماری تے آن شفا تینگا سُس۔ اوفتے ٹی مریم، کہ او مکدہ شار آن

۳ بسوس۔ عیسیٰ دانیائی آن ہفت جن کشاس۔ ۰ یوانہ ہم عیسیٰ تو اوار ہنا، کہ
اونا اریغ خوزہ گورنر ہرودیس نا افسرس اسمک۔ سوسنا او بھازنگ نیاریک ہم، کہ آرا
عیسیٰ او اونا شاگردا تادے کریرہ، اوار اترہ۔ ۰

۴ بھازنگ مخلوق شار او خلقاتے آن عیسیٰ ناکند آس۔ آرا وخت آاسہ بھلو مچس
۵ مچ مس، عیسیٰ اوفتے مثال تریسہ پارے ۰ زمیندارس خولم وینگ کے پیش تما۔
آرا وخت آ او بجاتے ڈغار آچٹ تس، گراس اوفتے آن کسر آتار او بھازنگتے
۶ مخلوق لتاز او ایلوفتے چکاک گنگر۔ ۰ گراس خلی آڈغار آتار۔ وختسے آن پد فصل
۷ خرا، ولے اوفتے ماس آلو۔ ہندا خاطر آن باریسر۔ ۰ بھازنگ بجاک کاشماتے ٹی تمار،
او خولم او کاشماک اوار ترک کریر، ولے کاشماک ژو بھلن مسر او خولمے تینے ٹی
۸ ڈکار۔ خولم وڈنگ کنو۔ ۰ گراس بجاک جو اینڈگا ڈغار آتار۔ فصل ترک کرے او
خولم تس۔ اسہ خولم نا خوشہ غان بھاز خولم نا دانہ جوڑ مسر۔ خف توربو۔ دا مثالے
است ٹی تجبو۔ گیرام کیبو۔ ۰

۹ شاگرداک عیسیٰ غان بریفر "دا مثال نا انت معنی اے؟" ۰
۱۰ عیسیٰ پارے تا "خدا نا پلسکنڈگا پیغام نا ڈگوکا بیتاک ٹھے پوہ کننگیرہ، ولے ایلو
مخلوقے مثالے ٹی پاننگک۔ ہنڈن کہ مست نا پنغمبرس پیشن گوئی کریس کہ
بندغاک خیرہ، ولے توجہ تفسر۔

اوفک بنیرہ، ولے پوہ مفسر ۰

۱۱ "دا مثال ٹی بجاک خدا نا پیغام آن بار او۔ ۰ دا مثال ٹی بجاک کہ کسر ٹی تمار
۱۲ ہمو بندغاک او آرافک پیغامے بنیرہ، ولے ایلیس اوفتا استاتے آن پیغامے کشک
۱۳ تاکہ اوفتے ایمان مف، او اوفتا نجات مف۔ ۰ او بجاک کہ خلی آڈغار آتار ہمو
بندغاتے آن بار او کہ اوفک خدا نا پیغامے خوشی آٹ بنیرہ او ایمان تجیرہ، ولے
۱۴ آزمائش نا وخت آ اوفک ایمان آن ژو ہر سینگیرہ۔ ۰ او آرا بندغاک مدان مدان تینا
مال مڈی او پیسہ او زندگی نا خوشی او غمی ٹی خدائے گیرام کریرہ، ہمو بجاتے آن بار او

۱۵ آرا کاشماتے ٹی تمار او بیچ فصل تَتَویر۔ او آرا بچاک جو اینگا ڈنار آتار، ہمو بندغاک او آرا پیغامے بنیرہ او ایمانے تینا اُستاتے ٹی تَخیرہ۔ ہندن کہ خولم جو انو فصل ایٹک، اوفک ہم جو انو کاریم کیرہ، او اوفتے نینگا کاریم نابدلہ ہرے آلیک۔"

عیسیٰ نا مخلوقرے ایمان رسیفینگ نا باروٹ پاننگ
(متی ۲: ۲۱-۲۵)

۱۶ "کس ہم چراغ لگے، اونازی آتاس یا اووے میزے ناکیرغ آتچک، بلکہ
۱۷ ہموڑے تچک تہ آراڑے آرا ٹی روشنائی مرے۔ او آرا وخت آبدغاک آرا ٹی بریر، تو
۱۸ روشنائی ٹی ہر گزائے خیر۔" آرا گڑا ڈوکوک اے روشنائی ٹی پاش مرے۔ ہندن آرا
پیتاک بندغ نا اُست ٹی ڈوکوک او، اوفتے خُدا چانک او اوفک ضرور ظاہر مریرہ۔"
۱۸ "خف توربو۔ آرا بندغ خُدا نا پُسنینگا پیغام نا پیتاتے بیک، او یقین تچک،
خُدا اووے ہندا یقین نا وجہغان ایمانے پین پوہ منگ نا طاقت ایٹک۔ ولے آرا
بندغ کہ خُدا نا پیغام نا پیتاتے بیک او یقین تچنگ نا کوشستے کچک، خُدا اووے
ایمان تچنگ نا طاقتے تفک۔"

عیسیٰ نا لمہ او جد پد رننگا ایلمتا ملنگ کے بننگ
(متی ۱۲: ۲۶-۵۰؛ مرقس ۳: ۳۱-۳۵)

۱۹ عیسیٰ نا لمہ او جد پد رننگا ایلک ملنگ کے بسر، ولے بحاز مخلوق نا مچی نا وجہغان
۲۰ ملنگ کتَویر۔" اسیس عیسیٰ نے پارے "خواجه، نا لمہ او ایلک نا ملنگ کے بسونو۔"
۲۱ ولے عیسیٰ اوفتے گلے پارے "کنا لمہ او ایلک ہمو او، آرافک خُدا نا پیتاتے
بنیرہ، او ہمو پیتاتے آ یقین تَخیرہ۔"

عیسیٰ نا طوفانے سلنگ نا حکم تینگ

(متی ۸: ۲۳-۲۶، مرقس ۴: ۳۵-۴۱)

۲۲ اسہ دے س عیسیٰ تینا شاگردا تے تو اوار اسہ کشتی سے ٹی ٹوس، اوفتے پارے
”جھیل نا ایلو کنارہ غا کاہو۔“

۲۳ بندا خاطر آن اوفک راہی مسر۔ ○ آرا وخت آ کشتی راہی مس، عیسیٰ خاچا۔
اسہ وار تو تیزو طوفانس بس۔ کشتی دیر آن پُر مس او ڈینگناک آ بس۔ شاگرداک
۲۴ ڈینگناک آن خولیسر، ○ بندا خاطر آن اوفک عیسیٰ غا بنار، اووے بش کریر، پاریر
”او خواجہ، او خواجہ، نن ڈینگناک آ بسوئن۔“

عیسیٰ بش مس او طوفانے سلنگ نا حکم تے۔ طوفان سلیس ○۔
۲۵ ولدا او تینا شاگردا تے پارے ”ٹھا ایمان آرانگ بنا؟“
ولے اوفک خولیسر او حیران مسر، او اسہ پے ایلوے تینا پاریر ”دا بمر و بندغے
اے؟ طوفانے سلنگ نا حکمے تے او طوفان اونا حکمے منا۔“ ○

عیسیٰ نا بندغ آن جناتے کسنگ

(متی ۸: ۲۸-۳۴؛ مرقس ۵: ۱۰-۲۰)

۲۶ عیسیٰ او اونا شاگرداک گلیل صوبہ غان کشتی ٹی جھیل نا ایلو کنارہ نا گراسین
۲۷ پنی آ علاقہ غا رسینگار ○ آرا وخت آ عیسیٰ کشتی آن وڈینگنا، او شار نا اسہ بندغے
تو بلا، او ٹی جناک اترہ۔ دا بندغ بھاز برے آن آراغان پیشن لغڑ چرینگناک، او
۲۸ قبرستان ٹی رسینگناک ○ وخت وخت جناک بندغے بلکہرہ، او مخلوق اونا ڈو او نت تے
زنجیر تے تو تفیکہ۔ ولے دا وخت آ او زنجیر تے پرناک، او ویران آ جاگے غاتے آپیش

تھا کہ۔ آرا وخت آ او عیسیٰ نے خنا، او چیانٹ خلیسہ تینے عیسیٰ نامون آ پئے، اونا جناک پاریر "اے عیسیٰ، خدا تعالیٰ نامار، نی ننے آن انت خواسہ؟ من نے آن خواسہ کینہ کہ ننے ہزا تھے۔"

۲۹ اوفک بندا خاطر آن پاریر اتے کہ عیسیٰ جلتے بندغ آن پیش منگ نا حکمے تسوس۔

۳ عیسیٰ اوفتے آن بریفے "تھا پن انت اے؟"

۳۱ اوفک جواب تسر "تھا پن" لشکر "اے"، اتے کہ بندغ ٹی بھاز جناک انرہ۔

۳۲ جناک عیسیٰ نے منت کریسہ پاریر "ننے ننا ہزا نا جاگہ غارابی تھے۔"

۳۳ عیسیٰ غاستہ ربی آمش آ بوکاتا اسہ ٹولی س بے کینگ ٹی اسکہ۔ جناک عیسیٰ نے منت کریسہ پاریر "ننے بوکاتا تہہ ٹی پننگ کے اے۔"

۳۴ عیسیٰ اوفتے اجازت تس، جناک بندغ آن پیش تہار او بوکاتا تہہ ٹی ہنار۔ بوکاتا ٹولی مش آن جھیل ناگنڈ آزا، او ویر ٹی تینے بے او ڈینگا۔

۳۵ بوکاتا شواناک واگڑاے خنار۔ بندا خاطر آن اوفک شار ناگنڈ آزار، او وا بیٹے شار او خلقاتے ٹی مشہور کریہ۔

۳۶ بندغاک ہرنگ کے ہنار کہ "انت مسونے؟" آرا وخت آ اوفک عیسیٰ غار سینگار، جنی آ بندغے خنار کہ جناک اوژان پیش تہانو۔ او عیسیٰ نانت تا ربی آچچ بینوک بوش ٹی ٹولوک اسکہ۔ اوفک گل خولیسر۔ بوکاتا شواناک ایلو بندغالتے جنی آ بندغ نا جوڑ منگ نا قصہ پاریر۔

۳۷ ولد اگرا تہین نا علاقہ نا بندغاک عیسیٰ نے پاریر کہ "ننا علاقہ غان ہنگ"، اتے کہ اوفک خولیسر۔ بندا خاطر آن عیسیٰ کشتی ٹی سوار مس او رابی مس، او آرا بندغ

۳۸ آن جناک پیش تہا سر عیسیٰ نے منت کرے "کنے تین تو در۔"

۳۹ ولے عیسیٰ اودے پدی آرا غامون تس، او پارے تہہ "بن، مخلوقے پاکہ خدا نے کے انت کریئے۔"

جنی آ بندغ پدی شار آ بس او مخلوقے پارے کہ ”عیسیٰ کنا بحاز مدتے کرینے،
او کنا جناتے کشانے۔“

عیسیٰ نا بیمارنگا نیازی ئے جوڑ
کننگ او کہو کا مسڑے زندہ کننگ
(متی ۹:۱۸-۲۶، مرقس ۵:۲۱-۲۳)

- ۳۰ آرا وخت آ عیسیٰ پدی گلیل صوبہ غا بس، مخلوق اووے بہ خیرٹ پارے، آتقے
۳۱ کہ و افک گل او نا انتظارے کریرہ۔ ۰ ہموڑے یاتیر پنی و بندغس بس۔ او ہمو جاگہ نا
عبادت خانہ نا افسرس اسکہ۔ او تینے عیسیٰ نا مون آ پئے، او منت کریرہ پارے ”کنا
۳۲ آراغا رابی مہ“، ۰ آتقے کہ او نا ڈوانزہ سال نا مسڑ کینگ ٹی اسکہ۔
آرا وخت آ عیسیٰ یاتیر تو روانہ مس، عیسیٰ نا چارمہ گنڈ آن بندغاک امرہ۔ ۰
۳۳ بندافتا نیام ٹی اسے نیازی س اسکہ کہ ڈوانزہ سال آن او نا پڈ آن وتر بسکہ۔ او تینا
گل مال مڈی ئے تینا علاج کے حکیماتے تسوس، ولے کسس اووے جوڑ کننگ
۳۴ کتویس۔ ۰ او مخلوق نا نیام آن عیسیٰ نارہی آ بس، او او نا کوٹے ڈکوئی آٹ ڈو
۳۵ خلک۔ او نا وتر نا بینگ اسے وار تو بند مس۔ ۰ عیسیٰ ہریفے ”کے ویر ڈو خلکونے؟“
گل بندغاک انکار کریر، او پطرس پارے ”اے خوجا، گل بندغاک نارہی آٹ
او، کسے نا ڈو نے لگوئے۔“ ۰
۳۶ ولے عیسیٰ پارے ”کس بیمارس کئے ڈو خلکونے، آتقے کہ ای چائٹ کہ کنا
طاقت آن کسے فایرہ رسینگانے۔“ ۰
۳۷ نیازی چائٹ کہ او تینے ڈینگ کیک، او خولیس آن لزیسہ گل بندغاتا مون آ
عیسیٰ نانتے آتھا۔ او عیسیٰ ئے پارے کہ او ہمر عیسیٰ نا کوٹے ڈو خلکونے او
۳۸ اسے وار تو جوڑ مسونے۔ ۰ عیسیٰ اووے پارے ”کنا ایڑ، نا ایمان نے جوڑ کرینے۔“

نی واسہ بنگ۔ نے آخڑا نا رحمتاک مریر۔[○]
 آرا وخت آعیسیٰ دایمتاے کننگ ٹی اسکہ، اسہ بندغس افسرنا اراغان بس۔ او
 یاتیرے پارے "نا مسر کسکونے۔ خواجه اے اراغا ایتنگ نا تکلیفے کہے۔"[○]
 ولے عیسیٰ دایمتے بنگ، او یاتیرے پارے "خولپہ۔ یقین تج، نا مسر جوڑ
 مریک۔"[○]
 آرا وخت آعیسیٰ یاتیرنا اراغا رسیدگا، او پارے "پطرس، یوحنا، یعقوب او چنا
 نا لمہ باوہ کن تو ارا نا تہہ ٹی بریر۔ ایلو کس تہہ ٹی بف۔"[○]
 بر بندغ چنا کے بوینگ او افسوس کننگ ٹی اسکہ۔ عیسیٰ اوفتے پارے "بوغیو۔
 چنا کستے، او خاچنگ ٹی اے۔"[○]
 اوفک عیسیٰ نا دایمتے بنگر، او بشخندہ کیر، آنتے کہ چائسہ کہ مسر کسکونے۔[○]
 ولے عیسیٰ مسرنا ڈوئے بلک او پارے "چنا، بش مہ۔"[○]
 چنا زندہ مس، او اسہ وار تو بش مس۔ عیسیٰ چنا نا لمہ باوہ اے پارے کہ
 "مسرے کننگ کے گراس ایتبو۔"[○]
 مسرنا لمہ باوہ حیران مسر، ولے عیسیٰ اوفتے حکم تیس "ئم دایمتے گے پاپیرے،
 کہ آنت مسونے۔"[○]

عیسیٰ نا تینا ڈوانزده خاصینگا شاگرداتے تبلیخ کے مون تینگ
 (متی ۱۰: ۵-۱۵، مرقس ۶: ۷-۱۳)

۱ عیسیٰ تینا ڈوانزده خاصینگا شاگرداتے اوار توار کرے، او اوفتے داطاقے تیس کہ
 ۲ اوفک چناتے کشنگ او بیماراے جوڑ کننگ کیر۔[○] ولدا عیسیٰ اوفتے خدا نا پسکینگا
 پیغام نا خوش خبری اے رسیدنگ او بیماراے جوڑ کننگ کے ایلو شاراے آرابی
 ۳ کرے۔[○] عیسیٰ پارے تا "ئم تینا کسرنا آرام کے نہ لٹ، نہ کشکول، نہ کننگ کے

گرا، نہ پیسہ، او نہ تین کے بدل شودو پچ بیفیرے۔ ○ آرا ارا ٹی ٹھے بہ خیرٹ کریر،
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵

گورنر ہرودیس نا پریشان مننگ

(متی ۱۲: ۱۲-۱۲، مرقس ۶: ۱۲-۲۹)

آرا وخت آ گلیل صوبہ نا گورنر ہرودیس عیسیٰ نا باروٹ بنگ، او بھاز پریشان
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵

عیسیٰ نا مخلوقے بہ خیرٹ او اِرخ بشخنگ نا معجزہ نشان تینگ

(متی ۱۲: ۱۲-۲۱، مرقس ۶: ۳۰-۴۲، یوحنا ۶: ۱-۱۲)

عیسیٰ نا خاصدگا شاگرداک پدی بسر او آرا کاریمتے کریسر عیسیٰ نے پاریر۔ عیسیٰ
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵

۱۲ نا باروٹ بیت کرے، او آرا بیمار اترہ اوفتے شفا تے۔
 دے کی ایلنگ نا وخت آوازوہ خاصنگا شاگرداک عیسیٰ غا بسر او پاریرتہ ”خواجه،
 وا بندغاتے اجازت ایته کہ و افک ربی نا خلقاتے آکار، او تینا گینگ او خاچنگ نا
 بندوبستے کیر، اتتے کہ وا ویرانو جاگے س اے۔“

۱۳ ولے عیسیٰ اوفتے پارے ”تم و افتے گینگ کے گڑا ایتبو۔“
 اوفک جواب تسر ”کل تو ننا پنچ ایزغ او ارا مچی او۔ واخ بندغ کے نن تو پیسہ
 افک کہ نن اوفتے کے گنوئی و گڑا الین۔“

۱۳ بموڑے پنچ ہزار زمینہ اترہ۔ عیسیٰ تینا شاگردواتے پارے ”وا بندغاتے پنجا پنجا
 نا ٹولی ٹی ٹولغبو۔“

۱۵ آرا وخت آ شاگرداک بندغاتے بندن ٹولغبو، عیسیٰ ایزغ او مچی تے بیف،
 آسمان نا گند آبرا، خداغان دعا کرنے او شکرے آوا کرے، ایزغ او مچی تے شکر شکر
 کرے، تینا شاگردواتے تس او پارے ”دافتے ٹولی تے ٹی بشخ کبو۔“
 ۱۶ اوفک گل سیر اٹ گنکر، بچوکا ایزغاتے آن ووازوہ کٹور پڑ مسر۔

پطرس نا پاننگ کہ عیسیٰ خدا نا مقرر کروکا اے

(متی ۱۳: ۱۶-۲۰؛ مرقس ۸: ۲۷-۳۰)

۱۸ اسہ دے س عیسیٰ تنیا عبادت کنگ ٹی اسکہ، اونا شاگرداک اوڑا بسر۔ عیسیٰ
 اوفتے آن ہریفے ”مخلوق کنا باروٹ انت پاننگ ٹی اے، کہ ای ویر اٹ؟“

۱۹ اوفک جواب تسر ”گڑاس بندغاک پارہ کہ نی سچھی اُس، او گڑاس پارہ کہ نی
 پغمبر ایاس اُس او گڑاس پارہ کہ نی مست نا پغمبر سے اُس کہ پدی زندہ مسونے۔“

۲۰ عیسیٰ اوفتے آن ہریفے ”تم انت پارے کہ ای ویر اٹ؟“
 پطرس جواب تس پارے ”خواجه، نی خدا نا مقرر کروکا اُس۔“

- ۲۱ ولدا عیسیٰ اوفتے سخت علم تس کہ "کنا زندگی دا بیت نا باروٹ کسے
- ۲۲ پاپیرے-○ ای، اوم نا اولیاد، کنے آمصیت بریک، او یہودی تاپیرنگاک، بھلا
- ایلمک او شرع نا معلک کنے منپسہ۔ ای کسفنگیوہ، او مسہ دے آن پد پدی زندہ
- مریوہ-○

دیر عیسیٰ نا شاگرداک مرور؟

(متی ۱۶: ۲۲-۲۸؛ مرقس ۸: ۳۱-۹: ۱؛ یوحنا ۱۲: ۲۵)

- ۲۳ عیسیٰ ہموڑے موجود گل مخلوقے پارے "اگ کسے نا خوش آرے کہ کن تو
- برے، او تینا باروٹ سوچ کپ، او موت آن خویپ او ہر دے کنا خاطر آن صلیب
- ۲۴ آتفنگ کے تیار مرے، او کنا شاگرد جوڑ مریک-○ اتنے کہ آرا بندغ دا وتیا ٹی تینا
- زندگی دے دوست تورک، او مون نا وتیا ٹی خدا نا سزاغان بچنگ کپک۔ وے آرا
- بندغ کنا خاطر آن تینا جانے او مالے قربان یک، او دا وتیا ٹی او مون نا وتیا ٹی
- ۲۵ خوش حاصل یک-○ اگ اسہ بندغس دا وتیا ٹی بھاز مال بڈی تے مچ کے، وے تینے
- ۲۶ خدا نا سزاغان بچائفنگ کپ، تو دا زندگی نا بچ فائدہ آف-○ اگ کسے کنا بیتاتے او
- حکمتے نپک، تو قیامت نا دے آ ای، اوم نا اولیاد، تینا او باوہ خدا نا طاقت آٹ
- ۲۷ او ملاکاتے آن بار بھاز عزت آٹ بریوہ، پاوہ "دا کنا شاگرد آف-○ ای ٹھے یقین
- ایتیوہ کہ ٹھے آن گڑاس ہمو وخت اسکان کسپسہ کہ اوفک کنا کسفنگ او پدی زندہ
- منگ، او کنا پیغامے تالان خنتو-○

عیسیٰ نا شاگردانا موسیٰ او ایلیاسے خننگ او خُدا نا بیٹے پینگ
(متی ۱۰: ۱-۱۳، مرقس ۹: ۲-۱۳)

۲۸ وا پیتاتا کننگ نا ہفتے سے آن پد، عیسیٰ پطرس، یوحنا او یعقوبے تین تو بیٹے
۲۹ او مش آعبادت کننگ کے بنا۔ ○ آرا وخت آ او عبادت کننگ ٹی اسکہ اونا مون نا
رنگ بدل مس او پچاک تہ پیون برف آن بار مسر۔ شاگرداک ہمو وخت آخچوک
۳۰ اترہ۔ ○ اسہ وار تو ارا بندغ ظاہر مسر او عیسیٰ تو بیت کننگ آ لگار۔ اوفک پغمبر
۳۱ موسیٰ او ایلیاس اترہ۔ ○ اوفک جنتی آ پچاتے پیناٹر او عیسیٰ تو اونا یروشلم شار
۳۲ ٹی خُدا نا کسر ٹی کہنگ نا بیٹے کہرہ۔ ○ آرا وخت آ شاگرداک سمبال کہر، اوفک
۳۳ عیسیٰ نے جنتی وچچ بینوک ارا بندغ تو سلوک خنار۔ ○ آرا وخت آ موسیٰ او ایلیاس
عیسیٰ غان رخصت کننگ ٹی اترہ، پطرس عیسیٰ نے پارے ”خواجہ، وا آخس جُوان
مریک کہ نن بندارے ٹم تو رینگین۔ نن مسہ گدان جوڑ کینہ، اسٹس نے کے،
اسٹس موسیٰ کے او اسٹس ایلیاس کے۔“
دے او چانقویکہ کہ انت پاننگ ٹی اے۔ ○
۳۴ پطرس نا بیت کننگ نا وخت آ جمرس او فتازی آ بس، اوفتے تینا سیخا ٹی
۳۵ وگا۔ عیسیٰ نا شاگرداک خولیسر۔ ○ جمر آن خُدا پارے ”عیسیٰ کنا دوستیگا مار اے،
کہ ای اودے مقرر کرینٹ۔ اونا پیتاتے منہو۔“ ○
۳۶ آرا وخت آ دا بیت خلاص مس، عیسیٰ نا شاگرداک عیسیٰ نے ہموڑے تنیا
سلوک خنار۔ شاگرداک ہمو وخت آ ادا پیتاتا باروٹ کسے پاتویر، او چپ مسر۔ ○

عیسیٰ نا اسہ مار سے آن جن کشنگ

(متی ۱۷: ۱۲-۱۸؛ مرقس ۹: ۱۴-۲۷)

۳۷ پگہ کہ عیسیٰ او اونا مسہ شاگرداک مش آن شیف بسر اسہ بھلو مخلوقس عیسیٰ تو
۳۸ بلا۔ ہندا مچی آن اسہ بندغس توار خلک ”خواجه، ای نے منت کیوہ، کہ کنا آسیدگا
۳۹ مار آتس گن۔ کنا مارے وخت وختس جن بلیک او چیاٹ خلک، او اونا با ٹی
کف بریک۔ جن اووے بھاز ہرے اسکان بلیک، او بھاز مشکل آٹ یلہ کیک۔ ہندا
۴۰ خاطر آن کنا مار بھاز لاغر منگ ٹی اے۔ ای نا شاگردا تے آن خواست کریٹ،
ولے اوفک دا جئے کشنگ کتویر۔“

۴۱ عیسیٰ مخلوقے پارے ”کنے ٹے آ بھاز آفوس مس کہ نم واسکان ایمان
تینگ ٹی آفیرے۔“

ولدا عیسیٰ بندغے پارے ”تینا مارے وانگ آتے۔“

۴۲ آرا وخت آ بندغ مارے آتنگ ٹی اسکہ، جن اووے بلک، ڈغار آہے، او با ٹی
تہ کف بس۔ عیسیٰ جئے حکم تس ”پیش تم“۔ جن پیش تما او مار کو جوڑ مس۔ عیسیٰ
۴۳ مار کوئے پدی باوہے تہ تس۔ مخلوق خدا نا طاقے خنا او حیران مس۔

عیسیٰ آرا کاریمتے کریک، مخلوق اوڑا حیران آس۔ ولدا عیسیٰ تینا شاگردا تے
۴۴ پارے ”ای آرا بیتا تے ٹے پاوہ، دا بیتا تے گیرام کپہو۔ ای، آدم نا اولیاد، دشمناتا

۴۵ دو ٹی تینگیوہ۔“ ولے شاگرداک پوہ متویر کہ ”عیسیٰ انت نا باروٹ پانگ ٹی
اے۔“ دا بیت اوفتے آن ڈوک اسکہ۔ اوفک پوہ متویر، بلکہ خولیسر۔ ہندا خاطر

آن دا بیت نا باروٹ عیسیٰ غان ہریفتویر۔“

خُدا نا مون آ دیر بھلن اے؟

(متی ۱۸:۱-۵؛ مرقس ۹:۳۳-۳۷)

۳۶ شاگرداں اسہ پہ ایلو تو تینا بیت کریر کہ ”ننہ آن دیر بھلن اے؟“
 ۳۷ ہر آسٹ تینا آست ٹی سوچ کرے ”ای واسہ او مون نا دنیا ٹی بھلن مریوہ۔“
 ۳۸ عیسیٰ او فتنے پوہ مس کہ اوفک انت سوچ کنگ ٹی او۔ ہندا خاطر آن او چنآے
 ۳۸ توار کرے او تینا رہی آ سلفے تر۔ او شاگرداں پارے ”اگہ کس دا چنآے کنا خاطر
 آن عزت ایٹک، او کئے عزت ایٹک۔ او آرا کئے عزت ایٹک، او کنا راہی تر وکائے
 عزت ایٹک۔ آرا بندرغ تینے مچہ عزت والا چانک، او بھاز عزت والا مریک۔“

آرا شیطان نا دشمن اے ننا سنگت اے

(مرقس ۹:۳۸-۴۰)

۳۹ یوحنا عیسیٰ نے پارے ”خواجه، نن اسہ بندرغے خنان کہ نا پن اٹ مخلوق آن
 چنآے کشنگ ٹی اسکہ۔ نن اووے پارین ”وہن کہیہ“، انتے کہ او ننے آن بار نا
 شاگرد اُلویک۔“
 ۵۰ عیسیٰ یوحنا او تینا ایلو شاگرداں پارے ”وہنگا بندرغے منع کیو، انتے کہ آرا
 بندرغ شیطان نا دشمن اے او ننا سنگت اے۔“

ساماریہ صوبہ نا خلق نا بندغاک عیسیٰ نے بہ خیرٹ پاتویر

۵۱ آرا وخت آ عیسیٰ نا جنت آ پنگ نا وخت ٹرک بس، او یروشلیم شار نا گنڈ آ

- ۵۲ روان مس- او گراس بندغ تینے آن مون آساماریہ صوبہ نا خلقے ٹی رابی کرے
 ۵۳ کہ اوڑکے گینگ او خاچنگ نا بندوستے کیر- و لے ہمو خلق نا بندغاک اووے بہ
 خیرٹ پاتویر، آنتے کہ یہودی او ساماریک اسہ پہ ایلو آن نفرت کریرہ، او عیسیٰ
 ۵۴ یروشلم شار آبنگ ٹی اسکہ- آرا وخت آیعقوب او یوحنا واگڑائے خنار، اوفک
 عیسیٰ نے پاریر "خواجر، اگہ نی پاسہ، نن خداغان وعا کین کہ او خاخرس رابی کے او
 وا خلق ہوشنگے، پووغ مرے-"
 ۵۵ و لے عیسیٰ مونے تینا بڑسا او پارے تا "وہن کیوہ-"
 ۵۶ ولدرا عیسیٰ او اونا سنگتاک پین خلقے ٹی بنار-○

بندغاتا بہانہ کنگ او عیسیٰ نا پوہ کنگ

(متی ۱۹: ۸-۲۲)

- ۵۷ عیسیٰ تینا سنگتاتے تو اوار یروشلم شار نا گنڈ آبنگ ٹی اسکہ- اسہ بندغس
 عیسیٰ نے پارے "نی آرانگ کاسہ، ای نے تو بریوہ-"
 ۵۸ عیسیٰ اووے پارے "شوکاک تینا کوڑاتے ٹی رینگیہ، او چکاک تینا کوواماتے
 ٹی رینگیہ، و لے نی کن تو بنگ کے تیار آفیس آنتے کہ کنے، آدم نا اولیادے،
 رینگنگ کے بچ جاگہ افک-"
 ۵۹ عیسیٰ پین بندغے پارے "کن تو برک- کنا شاگرد مرک-"
 و لے ہمو بندغ بہانہ کریرہ پارے تہ "خواجر، کنے الے- ای کاوہ- کنا باوہ کینگ
 آن خڑک اے-"
 ۶۰ و لے عیسیٰ اووے پوہ مس، پارے "نی کن تو برک، آنتے کہ آرا بندغاک
 خدا نا کسر آت آفس، اوفک کہوکاتے آن بار او- وا کہوکنگا بندغاتے الے کہ بے
 ایماناک و فن کیر تا- نی بنگ، او خدا نا پسکینگا پیغام نا خوش خبری نے ایلو مخلوق

آر سیف۔" ○

۶۱ اسے بین بندغس عیسیٰ نے پارے "خواجہ، ای نے تو بریوہ، ولے کنے الے۔

ای اراغا کاو، اجازت الیو، بریو۔" ○

۶۲ عیسیٰ اووے پارے "اگہ بندغس خدا نا کسر آبریک، او سوچک کہ "ای

برہسینگیو"، واژان خدا نا کاریم کے بیچ فائدہ مفک۔" ○

عیسیٰ نا ہفتاد او دو شاگرداترے راہی تیننگ

۱ **ب** واکان پد عیسیٰ ہفتاو او وو شاگردواتے توار کرے او اوفتے لارٹ لارٹ نا ٹولی

ٹی تینے آن مون آہمو خلقاتے آراہی کرے، آراکان کہ اووے گدرینگولی اسکہ۔ ○

۲ عیسیٰ اوفتے مثال تریسے پارے "اسے بھلو فصلس اے، ولے اوفتے لاب کروکاک

چٹ او۔ بندا خاطر آن ٹم خداغان وعا کبو کہ او پین بندغاتے راہی کے تاکہ "نن وا

۳ بھلا فصلے لاب کین۔" ○ بمبو۔ ای ٹمے بے ایماناتے آراہی کنگ ٹی اٹ، وھن

۴ کہ سورے خرم غاتا نیام ٹی الے۔ ○ تینا سفر نا آرام کے بیچ گڑا بیفیرے، نہ پیسہ

۵ تیننگ کے لوت، نہ کشکول، نہ چوٹ نا پین جوڑا۔ کسر آگسے تو پلپتو۔ ○ آرا آرا

۶ ٹی ٹم اولیکو وار کارے، اوڑکے وعا کبو کہ "بمو اراغا خدا نارحمتاک مریر۔" ○ بمو

آراغان آرافک کنازی آایمان تخیرہ، اوفتازی آخدا نارحمتاک مریرہ۔ اگہ کس

۷ کنازی آایمان تچنک، ولد ا خدا نا بندا رحمتاک پد آٹمازی آمریرہ۔ ○ بمو آرا ٹی

رینگبو، اوفک آرا گڑائے کنگ کے ٹمے ایتیر گمبو تہ، آنتے کہ مزدورے اونا مزدوری

۸ تیننگ۔ رینگنگ کے صرف اسے آراے استعمال کبو۔ ○ آرا وخت آٹم اسے خلقسے ٹی

۹ کارے، اوفک ٹمے بہ خیرٹ پار، او آرا گڑائے ٹمے کنگ کے ایتیر، گمبو تہ۔ ○ بمو

خلق نا بیمار تے جوڑ کبو، او بمو خلق نا بندغاتے پابو کہ "واسے وخت خوک اے کہ

۱۰ خدا عیسیٰ نازی آایمان تچوکاتے بچائے۔" ○ ولے آرا وخت آٹم خلقسے ٹی کارے،

- ۱۱ اوفک ٹھے بہ خیرٹ پاپس، تو گلی تے ٹی پیش تمبو او اوفتے پابو ○ "نن تینانت تا
مہتے چنڈنگ ٹی اُن تاکہ وامشک قیامت ناوے آگواہی ایتیر کہ خُدا ٹھے پچائینگ
نا موقعہ تَس، ولے ٹم مَتیویرے۔" ○
- ۱۲ ولدا عیسیٰ شاگرداوتے پارے "قیامت ناوے آدھنگا خلق نا بندغائے سدوم
پنی آشار نا بندغائے آن زیاست ہزار سینگلک، او سدوم شار نا بندغائا ہزارا کے خُدا
خاخرے راہی کریس۔" ○

عیسیٰ نا خرازین، بیت صیدا او
کفر نحوم شاراتا بندغائے خبردار تینگ

(متی ۱۱: ۲۰-۲۴)

- ۱۳ "اے خرازین او بیت صیدا شار نا بندغاک، ٹم اُخس بد قسمت اُرے، اَتھے کہ
آرا معجزہ غائے ای ٹھے نشان تِسوٹ، اگہ وافتے صُور او صیدا شار نا بندغائے نشان
تِسٹ، وافک تینا گناہ تے آن ہر سینگارہ، او گناہ تے آن ہر سینگلک نا نشانی کے ہیٹ
نا پٹانا تچ بینارہ، او تینا کاٹمازی آبس شاغارہ ○ او قیامت ناوے آصُور او صیدا
۱۴ شار نا بندغائے آن ٹھے زیاست ہزار سینگلک ○ اے کفر نحوم شار نا بندغاک، ٹم
۱۵ تینا اُستے ٹی سوچ کیرہ کہ "نن خُوش قسمت اُن۔ نن ضرور جنت ٹی کانہ۔" ولے
نہ۔ ٹم ضرور دوزخ ٹی کلے۔" ○
- ۱۶ پد آعیسیٰ تینا ہفتاؤ او دو شاگرداوتے پارے "آرا بندغاک ٹما بیتاے ہنیرہ،
اوفک کنا بیتاے ہنر۔ او آرا ٹما خلاف او، اوفک کنا او خُدا نا خلاف او، او خُدا
کنے راہی کریے۔" ○

ہفتاد او دو شاگرداتا پدی بَننگ او احوال تِننگ

- ۱۷ بندا ہفتاد او دو شاگرداک کاریم کے بنار، او کیر او پدی بسر۔ اوفک بھاز خوش آنرہ، او پاریر ”خواج، چناک ہم ننا حکمتے منارہ آرا وخت آن ناپن اٹ اوفتے مخلوق آن کشاز۔“ ○
- ۱۸ عیسیٰ اوفتے پارے ”آرا وخت آثم بندا کاریمے کیرے ای خناک کہ شیطان
- ۱۹ ناطقت گروک آن بار زو خلاص مسونے۔ ○ کنا بیتاے بمبو۔ شیطان دوشہ او تیل آن بار خطرناک اے، ولے ای ئمے طاقت تسوٹ کہ ”دا شیطانے تینانت تے ئی لتاؤبو۔“ او ئمے دشمن نَسخان تِننگ کپک۔ ○ دا خوشی ناپیت اے کہ شیطان او
- ۲۰ چناک شاکمے منیرہ، ولے داڑان زیاست خوشی ناپیت ئم کے داو اے کہ ئم جنت ئی کارے۔“ ○

عیسیٰ نا خوشی

(متی ۱۱: ۲۵-۲۴)

- ۲۱ او بندا وخت آ عیسیٰ غا خدا نا پاکنگا روح ناطقت بس، او عیسیٰ خوشی اٹ خدائے پارے ”کنا باوہ، دُغار او جنت نا خدا، نا شکر اے، کہ نی دا بیتاے تعلیم یافتہ بندغاٹے آن دُکائس او دا ایمان ناپیتاے ناخوئنداتے تسوٹس۔ اے باوہ، ای اسہ کا پدی نا صفتے کیوہ کہ دا ایمان ناپیتاے نی تینا خوشی اٹ اوفتے تسوٹس۔ ○
- ۲۲ ”کنا باوہ خدا کئے گل علم او طاقتے تسونے۔ ای خدا نا او خدا کنا بیتاے چاکبک آرافک ایلو مخلوق آن دُکوک او، او آرا بندغاٹے تو کنا خوش آرے، ای اوفتے ہم دا بیتاے پوہ کنگ کیوہ۔“ ○

- ۲۳ پد آ عیسیٰ تینا ووازوه خاصنگا شاگردا تا گنڈ آ مونے بڑسا او پارے ”ثم اخص
خوش قسمت ارے کہ آرا کاریختے ای کنگ ٹی اٹ، ثم خینگ ٹی ارے تا۔“
۲۴ ای ٹھے پاوه کہ مست نا بھازنگا بغمیر او بادشاہ تا دا خوش اسکہ کہ اوفک دا کاریختے
خنیور، ولے خینگ کتویر۔ او اوفتا خوش اسکہ کہ دا بیتاے پنیر ارافتے کہ ثم پینگ
ٹی ارے، ولے پینگ کتویر۔“

عیسیٰ نا خڑک نا بندغاتا محبت نا باروٹ پاننگ

- ۲۵ اسے س شرع نا معلم عیسیٰ نے آزمائش کنگ کے پارے ”خواجه، ای
انت کیو کہ ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کیو، او خدا تو جنت ٹی رہینگیو؟“
۲۶ عیسیٰ اوڑان بریفے ”تورات ٹی انت لکھوک اے؟ نی ہمر خوانیسہ تہ؟“
۲۷ شرع نا معلم جواب تس ”تورات ٹی لکھوک اے کہ ”خدا نا محبتے تینا است ٹی
تنبو، او اوڑتو تینا جان، مال، طاقت او علم آن زیاست محبت کبو،“ او ”تینا خڑک
نا بندغاتے تو محبت کزک، ذہن کہ نی تین تو محبت کیسہ۔“
۲۸ عیسیٰ پارے تہ ”نی صیح پاننگ ٹی اس۔ بندن کر، نی ہمیشہ نا زندگی نے
حاصل کیسہ۔“
۲۹ ولے شرع نا معلم شرمندگی آن بچنگ کے عیسیٰ غان بریفے ”کنا خڑک نا بندغ
ویر اے؟“
۳۰ عیسیٰ مثال تریسے پارے ”وخس اسے یہودی س یروشلیم شار آن یریحو شار نا
گنڈ آ پنگ ٹی اسکہ۔ وژاک اونازی آ حملہ کریر، بھاز خلک تہ کہ او کینگ آ بس، لٹار
تہ، او نزار۔“ ہمو کسر اٹ یہودی نا ایمس گدرینگا کہ۔ آرا وخت آ او پٹی آ بندغے
۳۱ خنا، او کسر نا ایلو گنڈے بلک او بنا۔ بندا کسر اٹ لاوی قوم نا بندغس، کہ او
۳۲ بھلا عبادت خانہ ٹی خزمت کریک، او ہم گدرینگا کہ۔ ولے او پٹی آ بندغے الا او تینا

- ۳۲ کسر آٹ رابی مس-○ ولے اسے سامآری وُ بندغس، کہ او بیہودی س آلویکہ او بندا
- کسر آٹ پینگ ٹی اسکہ، او بندغ نا خُک آبس، اووے خنا، اونا اُست ٹپی کے
- ۳۳ بھاز ترس گنگ-○ او ٹپی آ بندغ آ بسنا، اونا پپاتے صفا کرے، اوفتے تیل خلک،
- تفے تا، او ٹپی نے خچر نازی آتجا او اسے مسافر خانہ سے ٹی وِ رے، اوڑے اونا خیالے
- ۳۵ تجا-○ او پگہ کے ٹپی نے رینگینگ کہ ارا چاندی ناروپی مسافر خانہ نا مالکے تس،
- او مالکے پارے ”آرا وخت آ ای واکسر آٹ پدی بریوہ، نی واکسر آٹ نازی آ آخس
- ہم خرچ کریس، ای نے لیتیوہ-“○
- ۳۶ عیسیٰ شرع نا معلم آن بریفے ”نا خیال ٹی لُوکا بندغ کے دامیٹ آن دیر
- جوانو خُک نا بندغس اسکہ؟“○
- ۳۷ شرع نا معلم جواب تس ”ہمو بندغ آرا کہ ٹپی نا خیالے کرے-“
- عیسیٰ پارے تہ ”پنگ- او بندن کرک-“○

عیسیٰ نا مرتھا او مریم نا اراغا پینگ

- ۳۸ آرا وخت آ عیسیٰ دامالے خلاص کرے، او او اونا شاگردا پدی پینار- اوفک
- اسے خلقسے ٹی پینار کہ ہموڑے مرتھا پنی وُ نیازی س اوفتے تینا آرا ٹی بہ خیرٹ
- ۳۹ کرے-○ مرتھا نا مریم پنی وُ لیرس اسکہ- او عیسیٰ نانت تا رہی آ تو لوک عیسیٰ نا
- ۴۰ وِ رے پینگ ٹی اسکہ-○ مرتھا مہمانا تا اِ رِغ وِ رے نا تیار کنگ کے پریشان مس- او
- عیسیٰ غا بس او پارے ”خواجہ، نے خیال آف کہ کنا لیر نا وِ رے پینگ ٹی اے، او
- ای تنیا کاریم کنگ ٹی اٹ؟ اووے رابی کر، کن تو برے، کاریم کے-“○
- ۴۱ ولے عیسیٰ اووے پارے ”اے مرتھا، اے مرتھا- نی گڑاتے تیار کنگ تو
- ۴۲ اوار اُست ٹی ہم بھاز پریشان اُس-○ ولے گنوئی آ گڑاتا تیاری کنگ آن زیاست
- کنا متا تہ پینگ ضروری اے- مریم صبح کسے آٹ پینگ ٹی اے، او ای اووے

وا پیتاتے پنگ آن منع کپہ۔"

عیسیٰ نا دُعا ککنگ نا طریقہ نئے رغامنگ

(متی ۹: ۶-۱۳؛ ۷: ۷-۱۱)

- ۱ **ب** اسے دے س عیسیٰ اسے جاگے س عبادت کنگ ٹی اسکے۔ آرا وخت آ او عبادتے
 خلاص کرے، اونا اسے شاگروس بریفے "خواجه، نئے دُعا کنگ نا طریقہ نئے رغام، ذہن
 کہ پچھی تینا شاگردا تے رغاماکہ۔"
- ۲ عیسیٰ اوفتے پارے "آرا وخت آ اُم دُعا کیرے، ذہن پاہو،
 اے باوہ، نن دُعا کینہ کہ نا مقدسنگا پنے مخلوق عزت آٹ بٹے۔
 مخلوق نے تینا اُستاتے ٹی نئے او نا پُسکننگا کسر آبرے۔"
- ۳ نن بر دے کنگ کے گڑا ایٹے۔
- ۴ آرا بندغاگ ننا خلاف کاریم کرینو، نن اوفتے معاف کریئن۔
 نن نے آن خُواست کینہ کہ نی ننا گناہ تے ہم معاف کرک۔
 او نئے آزمائش ٹی شاغپہ۔"
- ۵ عیسیٰ ولدا تینا شاگردا تے دا مثالے تریسہ پارے "فرض کبوتھے آن اسٹس نیم
 نن آ تینا سنگت نا اُراغا کائے او اووے پائے "سنگت، کئے مسہ اِرخ ایٹے۔" کنا
 سنگتس مسافری آن واسہ بسونے، او اووے تینگ کے کن تو تیارو اِرخ آفک۔"
- ۶ او فرض کر کہ نا سنگت اُرا نا تہہ آن توار ظے "کنا مغزے گمپہ۔ دروازہ بند اے۔
 اہی او کنا چنک لیپ ٹی خاچوک اُن۔ اہی ہمر بش مریو او نے اِرخ ایٹیو؟" نی
 گڑا ہمر کیسہ؟ اگہ او نا سنگت نا خیالے تچیک او بش مفک او نے اِرخ تفک۔ ولے
 اگہ نی وار وار اُرائے ٹک ٹکیفیمہ، او بندا ٹک ٹک نا وجہغان ضرور بش مریک،
 نے اِرخ ایٹک۔" بندا خاطر آن اہی ٹھے پاوہ، دا مثال آن بار وار وار خداغان دُعا

۱۰ گبو۔ او ٹما وُعاتے ضرور قبول کیک او آرا گڑائے ٹم خوارے، ٹھے ایٹک۔ او آرا
 بندغ ہم ہندا کارہتے کیک، تو آرا گڑائے بندغ خوائک، خُدا اووے ایٹک۔
 ۱۱ ”ٹھے آن آرا باوہ اے کہ اونا مار چھی خوائے، وا اووے وُوشہ ایٹک؟“ او آرا
 ۱۲ بیدہ خوائے، اونا باوہ اووے تیل ایٹک؟“ نہ۔ ٹم آخس ہم گناہ گار مرہے، ولے
 ۱۳ تینا چناتے جوانو گڑاتے ایتیرے۔ وُهن کہ باوہ مارے مچی نا جاگہ غا وُوشہ او بیدہ نا
 جاگہ غا تیل تَقک، ہندن اگہ کس باوہ خُداغان خوائک، خُدا اووے ضرور ایٹک، او
 تینا پاکنگا رُوح نا طاقتے اوڑا راہی کیک۔“

عیسیٰ او مخلوق نا جناتا باروٹ پیت کننگ

(متی ۱۲: ۲۲-۲۳؛ مرقس ۳: ۲۰-۳۰)

۱۳ اسہ وُختس عیسیٰ بندغے آن گنگو حنّے کشنگ ٹی اٹک۔ آرا وُخت آجن پیش
 ۱۴ تا، بندغ بیت کننگ آگہ۔ مخلوق حیران مس، ولے گڑاس بندغ پارہر ”وا جناتا
 سردار اے کہ او عیسیٰ نے طاقت تسونے کہ چناتے کھے۔“
 ۱۶ سہازنگا بندغاک عیسیٰ نے آزمائش کے پارہر ”واڑان چتاو معجزہس نشان ایٹے،
 تاکہ ننے سہاتھے کہ نی خُدا نا مقرر کروکا اُس۔“
 ۱۷ ولے عیسیٰ پوہ مس کہ اوفک آنت سوچ کننگ ٹی او۔ ہندا خاطر آن عیسیٰ
 اوفتے پارے ”اگہ اسہ ٹلکے نا بندغاک تین پہ تین جنگ لگیں، تو او ٹلک کمزور
 ۱۸ مرہک۔ او اگہ اسہ خاوتس تین پہ تین جنگ لگیں، تو او خلاص مرہک۔“ ہندن اگہ
 ای بندغاتے آن چناتے کشیوہ، تو چناتا سردار نا طاقت ہم کم مرہک۔ ای ہمر اونا
 طاقتے استعمال کیوہ؟ ای اوفتا وُشمن اٹ۔
 ۱۹ ”ٹم پارے کہ چناتے کشنگ نا طاقتے کنے چناتا سردار تسونے۔“ اگہ دا صبح
 اے، تو ٹما بندغاک چناتے ہمر کشیوہ؟ ٹما چناتا بندغاتے آن دا ثابت مرہک کہ

- ۲۰ ثم غلط اُے۔ اسی چناتے خُدا نا طاقت اٹ کشیوہ، او واژان ثابت مریک کہ خُدا نا مقرر کرو کا ٹھے آ بسونے۔
- ۲۱ عیسیٰ اوفتے مثال تریسہ پارے ”آرا وخت آاسہ طاقت والا بندغس سیلا تو مریک،
- ۲۲ تو اونا اُرا او گرڈاک محفوظ او، ولے اگہ اوژان زیاست طاقت والا بندغس بریک، او تینے آن کم طاقت والا بندغے شکست ایٹک، او اونا گرڈا او سیلاتے آقبضہ یک۔
- ۲۳ وا مثال ئی اولیکو طاقت والا جن اے او زیاست طاقت والا بندغ عیسیٰ اے۔
- واژان پد عیسیٰ پارے ”آرا بندغ کنا بیٹے پلپک، او کن تو آف، او آرا بندغ کنا مدتے کپک، او ایلو بندغاتے خُدا نا کسر آن مریک۔
- ۲۴ ”آرا وخت آجن بندغ آن پیش تیک، او ویران آجاگہ غاتے آ آرام کننگ کے کایک۔ اگہ او جاگہ خمپک او تین تو تیڈت پانک کہ ”ای پدی تینا مُست نا بندغ آ کاوہ۔
- ۲۵ ”اگہ بندغ خُدا نا کسر اٹ پننگ ئی آفک، تو جن اوژا پدی بریک، او تین
- ۲۶ تو اوار تینے آن ہفت خرابو جن آتیک۔ اوفک گل بندغ ئی اوار رہینگیہ، او چناتا پننگ نا وجہغان وا بندغ نا حالت مُست آن زیاست خراب مریک۔
- ۲۷ آرا وخت آ عیسیٰ وا بیٹاتے پارے، مچی آن اسہ نیازی س عیسیٰ اے پارے ”ہمو نیازی آخس خُوش قسمت اے کہ نے آن بارو مارس ووی کرینے۔
- ۲۸ ولے عیسیٰ پارے ”واژان زیاست ہمو فک خُوش قسمت او کہ خُدا نا بیٹے بنیرہ، او خُدا نا حکماتے منیرہ۔

عیسیٰ نا معجزہ نشان تننگ آن انکار کننگ

(متی ۱۲: ۲۸-۳۸؛ مرقس ۸: ۱۱-۱۲)

- ۲۹ آرا وخت آ عیسیٰ غا بھلو مچی س مچی مس، عیسیٰ اوفتے پارے ”اینو پگہ نا بندغاک آخس بے ایمان او کہ اوفک پارہ ”ننہ معجزہ نشان ایٹے۔ خُدا اوفتے معجزہ نشان

۳۰ تَنگ، دهن کہ پنمبر یونس نا نشانی اسکہ کہ او بغیر معجزہ غان تبلیغ کرے۔ ○ بندن
 کہ پنمبر یونس نیوہ شار کے بغیر معجزہ غان تبلیغ نا نشان اسکہ، تو ای بم، اوم نا
 ۳۱ آویا، اینوپگہ کے نشان اٹ۔ ○ قیامت نا دے آیتوہ شار نا بندغاک بش مریرہ، او
 ۳۲ ئے آلام تحیرہ، آتے کہ اوفک صرف یونس نا تبلیغ اٹ تینا گناہ تے آن برسینگار،
 او ای ئے پاوہ کہ کنا پیغام یونس نا پیغام آن زیاست اے۔
 "او قیامت نا دے آیتن نلک نا نلکہ بم بش مریک او اینوپگہ نا مخلوق آلام
 تَنگ، آتے کہ او یمن ملک آن یروشلم شار آبادشاہ سلیمان نا عقل مندی آیتا تے
 بَنگ کے بنا کہ۔ ولے ای ئے پاوہ کہ ای سلیمان آن عقل مندی ئی زیاست اٹ۔ ○"

ایمان او یقین تَنگ اٹ اُست نا روشنائی

(متی ۱۵:۵؛ متی ۲۲:۶-۲۳)

۳۳ "کس بم چراغے لگھے، اونا زی آتاس یا اووے میزے نا کیرغ آتَنگ۔
 بلکہ بموڑے تَنگ تہ آراڑے کہ آرائی روشنائی مرے۔ او آرا وخت آکس آرا نا
 ۳۴ تہہ ئی برے، تو روشنائی ئی بر گڑائے خفے۔ ○ ٹما خنک بندا چراغ نا روشنائی آن
 بار او۔ اگہ ٹما ہر توما خنک ایمان نا باروٹ روشن مریرہ، تو ٹما اُستے ئی ایمان نا
 بیتاک ٹولیرہ۔ ولے اگہ ٹما خنک ایمان نا باروٹ کور مریرہ، تو ایمان نا بیتاک ٹما
 ۳۵ اُستے ئی مفسہ۔ ○ ولے یقین تجبو کہ ٹما اُسناک ایمان نا باروٹ تارمہ افس۔ ○
 ۳۶ اگہ ٹما اُستے ئی ایمان آرے، او ایمان نا باروٹ بچ شک اُفک، تو واڑان گل
 مخلوقے ئے آن ایمان نا باروٹ فائدہ رسینگلک، دهن کہ چراغ نا روشنائی اٹ بروکا
 بندغ آرائی بر گڑائے خنک۔ ○"

عیسیٰ نا شرع نا معلم او فریسی فرقہ نا بندغانترے آ الزام تھنجگ
(متی ۱: ۲۳-۳۶؛ مرقس ۱۲: ۳۸-۴۰؛ لوقا ۲۰: ۲۵-۲۷)

- ۳۷ آرا وخت آ عیسیٰ دا مثالی خلاص کرے، اسے فریسی فرقہ نا بندغس اووے اِرنِغ
- ۳۸ کُنگ نا دعوتے تس۔ بندا خاطر آن عیسیٰ اوڑ تو بنا، او اِرنِغ کُنگ آ لگا۔ فریسی
فرقہ نا بندغ بحجاز حیران مس کہ عیسیٰ او فتا مزہبی رواج نا مطابق اِرنِغ کُنگ آن
- ۳۹ مُست دوتے سلنؤ۔ عیسیٰ اووے پوہ مس او ہموڑے موجود فریسی فرقہ نا بندغانترے
پارے ”ثم فریسی فرقہ نا بندغاک تینا اُستاتے ئی سوچ کیرے کہ ”ویر نا سلنگ
اٹ نن پاک صاف مرینہ“، ولے ئما اُستاک لالچ او شیطانی آ کاریختے آن پُر او۔
- ۴۰ بے وقوفاک۔ خُدا ئما تہہ او پیشنے جوڑ کنتے؟ ولے آرا گڑاک ثم تو اریرے او فتنے آن
غریب او مسکیناتے ایہو۔ واژان سمانک کہ ئما تہہ او پیشن پاک صاف اے۔
- ۴۱ اے فریسی فرقہ نا بندغاک، ثم اُخس بد قسمت اُرے، اُنتے کہ ثم تینڈ شریعت
ئی چنکا چنکا گڑاتے شاغانورے، دُهن کہ پوویہ، کینچ او گل ایلو سوزی تا وہ میکو
بشخے ئما مزہب نا مطابق خُدا کے تروئی اے، ثم ایتیرے تا۔ ولے ثم اِنصاف او
خُدا تو محبتے اُستاتے آن گیرام کینورے۔ واچنکا گڑاتے تو اوار او اوار ثم خُدا تو محبت
او مخلوق تو اِنصاف کبو۔
- ۴۲ ”اے فریسی فرقہ نا بندغاک، ثم اُخس بد قسمت اُرے، اُنتے کہ ثم عبادت
خانغانترے ئی تینا خاصنگا جاگدغانترے کے محبت کیرے، او ثم خُوابیرے کہ مخلوق
بازارتے ئی ئمے عزت ایٹے۔” ثم اُخس بد قسمت اُرے، اُنتے کہ ثم قبرستان ئی
- ۴۳ ہمو قبر آن بار اُرے، کہ مخلوق اونازی آن گدرینگ او تپک کہ دا قبرس اے او
بندن ثم مخلوق ناخنتے ئی جُوان اُرے، ولے ئما اُستاتا خرابنگا میناک دُکوک او۔
- ۴۵ ولدا اسے شرع نا معلمس عیسیٰ اے پارے ”خُوابر، دا بیتاتا کنگ تو نی ننے ہم

بے عزت کریں۔" ○

۳۶ عیسیٰ پارے "اے شرع نامعلاک، تم ہم آخس بد قسمت اُرے، آنتے کہ

تم مخلوقے شریعت نامحکاتے آن زیاست بندادھ حکماتے ایتیرے کہ اوفک دافنتے

۳۷ مشکل اٹ پورہ کیرہ، ولے ثما چند داحکاتے منپیرے او کپیرے۔ ○ تم آخس بد

قسمت اُرے کہ پغمبر اتا قبراتے زیبا جوڑ کیرے ارافتے ثما باوہ پیرہ غاک کسفینو۔ ○

۳۸ واژان ثابت مریک کہ تم تینا باوہ پیرہ غاتا کاریختے آن خوش اُرے، آنتے کہ اوفک

پغمبر اتے کسفیر او تم اوفتے عزت تینگ کے قبراتے زیبا جوڑ کیرے ولے اوفتا

۳۹ پیغاماتے منپیرے، ○ دهن کہ خُدا پاریسس کہ "ای دُنیا ٹی پغمبر اتے راہی کیوہ،

مخلوق پغمبر اتے آن گڑاے کسفک او گڑاے تکلیف ایتک۔" ○

۵۰ ولد ایتسی اوفتے پارے "تم تینا باوہ پیرہ غاتے آن بار کنا پیتاتے منپیرے او

گناہ تے آن ہڑ سینگیپیرے۔ بندا خاطر آن تمے دا دُنیا نا جوڑ منگ آن پد آخس ہم

۵۱ پغمبر اک کسفنگانو، اوفتا گل نا کسفنگ نا حساب تمے آن پلنگ۔ ○ ای تمے پاوہ کہ

باییل نا کسفنگ آن زکریاہ نا کسفنگ اسکان، کہ زکریاہے مخلوق بھلا عبادت خانہ

ٹی مقدسنگا جاگہ او قربان گاہ نا نیام ٹی کسے، دا گل نا حساب تمے آن پلنگ۔ ○

۵۲ "اے شرع نامعلاک، تم آخس بد قسمت اُرے، آنتے کہ تم تو شریعت نا

علم اُرے کہ آرا خُدا نا کسر آدیک۔ تم تینٹ ہم دا کسر آہمپیرے او آرا بندرغ دا

کسر آ کابک اودے ہم الپیرے۔" ○

۵۳ آرا وخت آیتسی پدی ہینا، شرع نامعلاک او فریسی فرقہ نابند غاک اوژان بھاز

ناراض مسر، او داکان پد اوفک کوشتے کہیرہ کہ عیسیٰ نے سوالتے ٹی ریفریر، ○

۵۴ تاکہ اکہ عیسیٰ غلطو ہیئتس پائے، اودے گرفتار کیر۔ ○

عیسیٰ نا تینا شاگرداتے منافقت آن بچنگ نا نصیحت کنگ
(متی ۱۰: ۲۶-۲۷)

- ۱ **ب** آرا وخت آ کبی ہزار بندغ مچ مسر کہ نت تھنگ نا جاگہ الو، عیسیٰ اول
تینا شاگرداتے پارے ”تم فریسی فرقہ نا بندغانا خلاف مچ ہو اتے کہ فریسی فرقہ نا
منافقت خمیر آن بار تالان مریک، دھن کہ نت ٹی خمیر شائنگ، او نت ووک۔
۲ بندن وافتا منافقت ہم ووک۔ او آرا بیت واسر ووک اے، نت نا خمیر آن
۳ بار او پاش مریک، او آرا راز واسر ووک اے، او ہم پاش مریک۔ ہندا خاطر آن
آرا بیتاے تم نن ٹی کیرے اوفک دے ٹی پاش مریرہ۔ او آرا بیتاے تم آراتے ٹی
خسپس اٹ کیرے، او ہم پاش مریرہ۔“

خدا نما خیالے تھک

(متی ۲۸: ۱۰-۳۱)

- ۳ ”کنا سنگناک، اسی تمے پاوہ کہ ہونقے آن خولیبو آرا صرف تمے کسفرہ، او
۵ اوژان پد بچ کنگ کپسہ۔ اتے کہ کسنگ آن پد خدا تو طاقت آرے کہ بے
۶ ایمان تے دوزخ ٹی شانے۔ صرف ہمو آسنگا خداغان خولبو۔ خدا ہر بندغ نا خیالے
تھک۔ بازار ٹی گڈنا چوری نا اہمیت بھاز کم اے، اتے کہ روپئی وانہ سودا مریک۔
او آگہ بھاز بلیرے، تو آرا روپئی نا مسہ وانہ بلک۔ ولے خدا ہر آسٹ نا خیالے
تھک۔ ہندا خاطر آن خولیبو، اتے کہ خدا نا مون آٹما اہمیت گڈنا بھاز چوری تے
۷ آن بھاز بڑ اے۔ او ٹما کٹم ٹی آخس ہم پٹ او، خدا اوفتے چانک او بندن خدا
ٹما تہہ پیشنے چانک۔“

عیسیٰ نا تینا شاگرد اترے تسلی تیننگ
(متی ۱۰: ۳۲-۳۳؛ متی ۱۲: ۳۲)

۸ "یقین تجبو، آرا بندغ مخلوق نامون آ پانک کہ "ای عیسیٰ نا شاگرد اٹ"، تو
۹ ای، آوم نا اولیاد، خدا او ملائکاتا مون آوا پاوه کہ "واکنا شاگرد اے"۔ ولے آرا
بندغ کئے مخلوق نامون آ پانک کہ "ای عیسیٰ نا شاگرد اٹ"، تو ای خدا او ملائکاتا
مون آ پاوه کہ "واکنا شاگرد اٹک"۔
۱۰ "آرا بندغ کئے، آوم نا اولیادے، بدر پانک، ای اووے معاف کیوه۔ ولے آرا
بندغ خدا نا پانگ روضے بدر پانے، تو اونہ دا دنیا ئی اونہ آخرت ئی معاف کننگ۔
۱۱ "آرا وخت آ مخلوق نئے گرفتار کے او عبادت خانہ ئی قاضی یا حاکم نامون آپیش
۱۲ کے، ثم پریشان مضبو کہ "من تینے بمر بچائین او انت پان؟"۔ ہمو وخت آٹھے آ
خدا نا پانگ روض نا طاقت بریک، او آرا راستنگا بیت اے، اووے ثم پارے۔"

عیسیٰ نا امیرنگا بندغ نا مثال تیننگ

۱۳ مچی آن اسمہ بندغس عیسیٰ نے پارے "خواجه، کنا باوہ کہ جائیداوے یدہ کرینے،
کنا ایلمے پا کہ کن تو بشخ کے تہ۔"
۱۴ ولے عیسیٰ اووے پارے "اے بندغ، کنے ویر وا حقے تسونے، کہ ای شما جائیداو
او جھگڑہ غاتا فیصلہ کیو؟"
۱۵ عیسیٰ ایلو مخلوقے پوہ کننگ کے پارے "خیال تجبو، او تینے بر ڈول نا لالچ آن
بچائنبو، اتنے کہ بندغ تینا بھاز مال مڈی تے آن بچیک۔"
۱۶ ولدا عیسیٰ اوفتے دا مثالے تریسے پارے "اسمہ امیرو بندغس آسکہ کہ اونا ڈنار ئی

- ۱۷ جوانو فصلس خرا۔ او تین تو تینٹ سوچ کریسہ پارے "کن تو واخ جاگہ آف کہ ای
 ۱۸ تینا فصلے تجیو۔ واڑکے ای آنت کیو؟" اووے سوچ بس کہ "مٹکننگا گواماتے بیوہ،
 او بین بھلو گواماتے جوڑ کیوہ، آراڑے ای تینا فصل او سلمانا تے تجیوہ۔"
 ۱۹ "ولدا او سوچ کرے پارے "باہ۔ جوڑ کننگ آن پد ای بمر و خوش قسمتو بند غس
 مروٹ۔ کنا استعمال نا بر گڑا کن تو بھاز سال اسکان مروے۔ بندا خاطر آن ای
 گنیوہ، خاچیوہ او زندگی ئے مزہ آٹ گدر بیوہ۔"
 ۲۰ "ولے خُدا اووے پارے "نی بے وقوفے اُس۔ دانن آنا زندگی نے آن
 پینلنگ۔ واخ گڑا نی ویر کے مچ کروس؟"
 ۲۱ عیسیٰ مثال آن دا نتیجئے کشا "آرا بندغ دنیا ٹی مال مدی مچ کیک ولے ایمان
 ئی کمزور اے، او خُدا نامون آ غریب اے، ولے آرا بندغ دنیا ٹی غریب اے ولے
 اوڑ تو ایمان آے، خُدا نامون آ او امیر اے۔"

کُننگ بیننگ کے پریشان مقبو، خُداغا یقین تجبو

(متی ۲۵: ۶-۱۹، ۲۱)

- ۲۲ ولدا عیسیٰ تینا شاگردا تے پارے "تینا زندہ منگ کے گنوئی و گڑا او بیننگ کے
 ۲۳ پچ نا باروٹ پریشان مقبو، آنتے کہ زندگی نا وا معنی آف کہ گن او بین۔ او اُم
 ۲۴ چکاتے آبربو۔ اوفک بچ و سپسہ۔ اوفتے تو فصلاتے مچ کننگ کے گووام ہم اُفک۔
 ولے خُدا اوفتے کننگ کے ایتک۔ ولے ثا قدر چکاتے آن زیاست اے۔
 ۲۵ "کس فکر آت تینا زندے زیاست کننگ کپک۔ او اگ اُم وا چنکا گڑائے کننگ
 ۲۶ کپیرے، تو زند نا ایلو گڑاتا باروٹ آنتے پریشان مریرے؟
 ۲۷ "اُم پھلاتے بربو۔ اوفک بمر ترک کیرہ؟ اوفک کاریم کپسہ، ولے ویرہ او
 ۲۸ زیبا خنگیرہ۔ ولے ای اُمے پاوہ کہ باوشاہ سلیمان تینا دولت او پچاتے ئی وھن زیبا

۲۸ خَنگَتوِیکہ، وُہن کہ وا اسہ پھل زیبا اے۔ ○ ثما ایمان کمزور اے، بندادہ اُٹے ایمان
آف آخ کہ خُدا خُواہک۔ خُدا گُواڑخ نا پھلالتے دَوَفِک، ولے واک منہ دے آن
پد باریرہ او زُو خلاص مریرہ، ولے ثما زندگی وا پھلالتے آن زیاست اے۔ خُدا اُٹے
کُننگ او بیننگ کے ایتک۔ ○

۲۹ ”بندا خاطر آن اُٹم تینا کُننگ او بیننگ کے پریشان مَفبُو۔ ○ ولے کُننگ او
۳۰ بیننگ کے ہمو بندناک پریشان مریرہ آرافک خُداغا ایمان تَنچِسہ۔ ثما خُداے وا خبر
۳۱ اے کہ انت ضرورت اے۔ ○ آگ اُٹم خُدا نا حکماتے منگ نا کوشتے کیرے، تو خُدا
اُٹے ثما ضرورت نا گڑاتے ایتک۔ ○

۳۲ ”کنا شاگرداک، خُولیمپُو۔ خُدا ثما باوہ غاتے آن بار ثما خیالے تَجک، او اُٹے ہمیشہ
۳۳ نا زندگی حاصل مریک۔ ○ تینا مال مڈی اُٹے سووا کبو او پیسہ غاتے غریباتے اُٹے بشخ
کبو۔ جنت اُٹے وانا بدلہ بِلک۔ خُدا نارحمتاک وُنیا نا خزانہ غاتے آن زیاست او، واقفے
۳۴ نہ دَز دَزی کُننگ کیک، نہ مَلُح کُننگ کیک تا۔ ○ ثما ہر اِیٹ نا اُست ہم ہموڑے
لِگ آراڑے ثما مال مڈیک زیاست او۔ ○

عِیسیٰ نا خیر خُواہ او برے خیر خُواہ نگا نوکر نا باروٹ بیت کُننگ
(متی ۲۲: ۲۲-۵۱)

۳۵ ”تیار بیو، او کنا پدی بِننگ کے تینا پراغاتے لگفبو۔ ○ ہمو نوکراتے آن بار آرا
۳۶ تینا مالک نا انتظارے کُننگ اُٹے او آرا برام آہننے، بندن بیو۔ آرا وخت آمالک
۳۷ بریک، دروازہ اُٹے اُٹک نکیفک، اوفک اسہ وار تو دروازہ اُٹے لیرہ۔ ○ ہمو نوکراک
آخس بختوار مریرہ، آرا وخت آمالک پدی برے او اوفتے تیار خنے۔ مالک تینا کوٹے
۳۸ وڑیفک او ہمو نوکراتے پانک ”اُٹم تُولبو، اسی ثما خرتے کیوہ۔ ○ آگ مالک نیم نن
او اوڑان برے آبرے، او نوکراتے تیار خنے، اوفک آخس بختوار مریرہ۔ ○

- ۳۹ عیسی ایلو مثالے تریسہ پارے کہ "اگہ مالیکے خیر مسکہ کہ وڑ وڑی کیک او آرائے
- ۴۰ تنیا یلہ کتویکہ۔ او ہندا مالیک آن بار نم ہم بر وخت کنا پدی بینگ کے تیار ہو۔
او کسے نا گمان مفک کہ امی، آدم نا آویا، آرا وخت آپدی بریوہ۔"
- ۴۱ پطرس عیسی نے پارے "خواجر، و امثالے نن کے پاریس، یا بر بندغ کے
پاریس؟"
- ۴۲ عیسی پارے تہ "ہمو نوکر خیر خواونگا او عقل مند اے آراوے مالیک نوکراتا بھلا
کے او گل آرائے سمبالنگ کے ایٹے، ایلو نوکراتے ہم وخت نازی آگنوی و گڑا
ایٹے۔ ہمو نوکر آخس خوش قسمت اے کہ اونا مالیک برے او وا گڑائے کننگ
آخے۔ امی نمے پاوہ کہ مالیک ہمو نوکر آن خوش مریک، او تینا مال مڈی نے ہم
اودے ایٹک کہ اونا سمبالے کے۔"
- ۴۵ "ولے اگہ نوکر تینا اُست ٹی واسوچ خلے کہ "کنا مالیک برے آراغا بریک" او
ایلو نوکر، زینہ او نیارٹی تے خلیک، او ایرغ گنیک او زیاست شراب گنیک، او نشہ
۴۶ مریک، تو اسر دے س مالیک پدی بریک آرا وخت آنوکر نا گمان مفک۔ مالیک
اودے کسفک او نوکر قیامت ناوے آ بے ایماننگا بندغائے تو بش مریک۔"
- ۴۷ "آرا نوکرے خیر اے کہ "کنا مالیک انت خوائک"، ولے ہمو گڑائے تیار کچک،
۴۸ مالیک اودے بھاز خلیک۔ ولے ہمو نوکر کہ اودے خیر آف کہ مالیک انت خوائک،
او کاریکے خراب کیک، مالیک اودے مچر خلیک۔ آرا بندغے بھاز مال مڈی تینگانے
اوڑان بھاز خوائنگ مریک، او آرا بندغے زمر واری تینگانے، اوڑان وانا باروٹ
بریفتنگ۔"

عیسیٰ نا خاطر آن خائوتاتا جتنا جتنا مننگ

(متی ۱۰: ۳۲-۳۶)

۳۹ "کنا پدی بئنگ نا وجرغان بندغاگ جتنا جتنا مریره، کنا خوش اے کہ واکاریم زو
 ۵۰ مرے۔ ○ ولے کنازی آہم مصیبت بریک، ای کسفنگیوہ۔ آرا وخت اسکان واریت
 ۵۱ پورہ متے، ای پریشان اٹ۔ ○ ٹما خیال ٹی ای وینا ٹی امن کنگ کے بسوٹ؟ نہ۔
 ۵۲ امن کے آخا۔ ولے ٹے جتنا جتنا کنگ کے بسوٹ۔ ○ واکان پد اگہ اسے خاوت ٹی بیچ
 بندغ او، اوفک کنا خاطر آن جتنا جتنا مریره، مسٹ اسے گنڈ آن او ارٹ ایلو گنڈ آن
 ۵۳ مریره۔ ○ بدنن باوہ غاک مارتا خلاف، مارک باوہ غاتا خلاف، لہ غاک مسرتا خلاف او
 مسنگ لہ غاتا خلاف، بلغوڑاک ملخوراتا خلاف او ملخوراک بلغوڑاتا خلاف مریره۔ ○

عیسیٰ نا تئو نا مثال تیننگ

(متی ۱۶: ۲-۳)

۵۳ عیسیٰ مخلوقے پارے "آرا وخت آنمبی چلینگ ٹم پارے" پر مریک" او پر
 ۵۵ مریک۔ ○ او آرا وخت آگورچ چلینگ ٹم پارے "سیخ مریک" او تیج مریک۔ ○ ٹم
 ۵۶ منافقاک، ٹم توئے بریرے او موسم نا پیشن گوئی نے کیرے۔ ای اینوپگہ بسوٹ
 ولے ٹم کنا بئنگ نا معنی نے پوہ منگ نا کوشستے کتورے۔ ○

خدا نا سبزاغان بچنگ کے عیسیٰ نا مثال تینگ
(متی ۲۱: ۵-۲۶)

- ۵۷ "تم وا اتے سوچ کپیرے کہ "تینے خدا نا سبزاغان بچنگ کے انت کین؟" ○
 ۵۸ ذهن کہ مثال اے، اگہ ایٹس نے آ ایلام تھے او قاضی نا مون آدینے۔ قاضی نا
 پنگ آن مست جوان اے کہ نی اوڑ تو فیصلہ کرک۔ اگہ نی بدن کپیسہ او نے
 بلیک او گریسہ قاضی نا مون آدیک۔ قاضی نے سزا ایٹک، او پولوس نا ڈوٹی ایٹک
 ۵۹ نے، او پولوس نے جیل ٹی شانک ○ او نی ہمو وخت اسکان یدہ مفیسہ کہ نی جرمانہ
 نا پائی پائی اے او کنٹس۔ ○

گناہ ترے آن بڑسینگبو او خدا نا سبزاغان بچبو

- ۱ **۳** ہمو وخت آ گراس بندغ بسر او عیسیٰ اے احوال تسر کہ ہمر بہوویہ نلک نا
 گورز پیلٹس گلیل صوبہ نا گراس بندغ اے، کہ اوفک ہمو وخت آ بھلا عبادت خانہ ٹی
 ۲ ساوار اتا قربانی اے تینگ ٹی اترہ، اوفتے کسفینے ○ عیسیٰ اوفتے پارے "وا بندغاک
 کہ عبادت خانہ ٹی کسفنگانو، ٹما خیال ٹی وافک ایلو گیلی بندغ اے آن زیاست گناہ گار
 ۳ او؟ ○ نہ۔ یقیناً آخا۔ او ای ٹھے پاوہ کہ اگہ تم گناہ تے آن بڑسینگپیرے، تو تم ہم
 ۴ اوفتے آن بار خلاص مریرے ○ ہمو شیلوخ علاقہ نا ہڑوہ بندغاک کہ اوفتا زی آ
 بینار تما او اوفک کسکر، ٹما خیال ٹی واژان ثابت مریک کہ اوفک یروشلم شار نا
 ۵ ایلو بندغ اے آن زیاست گناہ گار اترہ؟ ○ نہ۔ یقیناً آخا۔ او ای ٹھے پاوہ، اگہ تم تینا
 گناہ تے آن بڑسینگپیرے، تو تم ہم اوفتے آن بار بے ایمان کبیرے۔ ○
 ۶ ولدا عیسیٰ اوفتے و امثالے تریسہ پارے "اسہ بندغس تینا باغ ٹی انجیر نا درختس

خلکوس۔ او انجیر کشینگ کے باغ ٹی بنا، ولے انجیر برم کتویس۔ ہندا خاطر
 آن او تینا باغ نامالی ئے پارے "امی مس سال آن داڑے بنگ ٹی اٹ کہ دا
 درخت آن انجیر کشیو، ولے دا درخت ٹی انجیر اک ترک کپس۔ داوے گڈک،
 آنتے کہ دا انجیر آن سچ فایده آف۔"

"ولے مالی جواب تس پارے "خواجہ، دا درختے اسے سالے کے مین گڈیہ۔ امی
 درخت نا چارمہ گڈ آن ختیوہ او اووے کہ ایتیوہ۔" اگ مون نا سال آدا درخت برم
 کرے، تو ایس تہ۔ اگ کتو، تو گڈیس تہ۔"

عیسیٰ نا کب ننگا نیازی ئے جوڑ
 کنگ، او بھلا افسر نا ناراض مننگ

خدا نا عبادت او آرام نا دے یعنی ہفتہ غا عیسیٰ عبادت خانہ ٹی درس تینگ
 ٹی اسک۔ ہموڑے اسے نیازی سے ہڑوہ سال آن جن اسک۔ اونا گب پیش تھاس
 او سیدھا جک منگ کتویک۔ او بھاز لاغر اسک۔ آرا وخت آ عیسیٰ اووے خنا، او
 نیازی ئے توار کرے او تینا دوئے اونا زی آتھا۔ عیسیٰ اووے پارے "نیازی، نی
 تینا بیماری آن جوڑ مہ۔"

او اسے وار تو نیازی سیدھا بش مس، او خدا نا صفتے کنگ آگ۔
 عبادت خانہ نا بھلا افسر عیسیٰ غان ناراض مس، آنتے کہ او عبادت او آرام نا
 دے یعنی ہفتہ غا ایٹے شفا تس۔ ہندا خاطر آن او مخلوق تو بیت کریمہ پارے "خدا
 نا حکم نا مطابق ہفتہ ٹی شش دے کاریم نا او۔ ہندا شش دے آٹم شفا پلنگ کے
 بنگ کیرے، ولے عبادت او آرام نا دے آٹم شفا پلنگ کے بنگ کیرے۔"
 عیسیٰ پارے تہ "ٹم منافقک۔ ٹے آن گس عبادت او آرام نا دے آتینا
 پیش او خراستے ویر تفک؟" دا نیازی ابراہیم نا اولیاد اے، او داوے ہڑوہ سال آن

- ۱۷ جن اسکہ۔ عبادت او آرام ناوے آنیکی نا کاریم کنگ او جن کشنگ جوان اے۔
 ہندا خاطر آن عبادت او آرام ناوے آوا نیازی آن جے کشک۔
 عیسیٰ ناوا پاننگ اونا دشمناتے شرمندہ کرے، ولے عیسیٰ آرا کاریتے کریس
 مخلوق اوران خوش اسکہ۔

عیسیٰ نا بیج او خمیری ٹو نٹ نا مثالترے تینگ

(متی ۱۳: ۳۱-۳۳؛ مرقس ۴: ۳۰-۳۲)

- ۱۸ عیسیٰ مخلوق آن ہریفے ”کنازی آایمان تجوکاتا تعدادا اخص مروے؟ ای ٹے
 اونا پوہ کنگ کے آنت مثال ایٹیو؟“
 ۱۹ ولدا او تینازی آایمان تجوکاتا تعدادا زیاست منگ ناباروٹ مثال تریسہ پارے
 ”او بندن اے کہ اسہ بندغس گڈھے ڈغارے ٹی وے۔ گڈہ ترک کیک او بھلو
 ورخس جوڑ مریک، او چکاک اونا شاخاتے آتینا کواماتے جوڑ کیرہ۔“
 ۲۰ عیسیٰ ولدا ہریفے ”کنازی آایمان تجوکاک ہمر تالان مروے؟“
 ۲۱ او ارٹ میکو مثالے تریسہ پارے ”اسہ نیازی س پیست سیر نٹ ٹی ذریس
 خمیری نٹ نا شاعے، تو گل نٹ خمیر جوڑ مریک۔“

گناہ ترے آن بڑسینگبو۔ اگہ بڑسینگپیرے،

تو جنت ٹی پیہنگ کپیرے

(متی ۱۳: ۱۲، ۲۱-۲۳)

- ۲۲ عیسیٰ یروشلم شار نا گنڈ آشار او خلقاتے آن گدرینگسہ مخلوقے تبلیغ کریسہ
 ۲۳ ہناکہ۔ اوران اسٹس ہریفے ”خواب، خدا صرف گراس مخلوقے نجات ایٹک؟“

۲۳ عیسیٰ اوفتے پارے ○ "جنت نا دروازہ بھاز تنگ اے۔ ایماندار جوڑبو، آنتے
 ۲۵ کہ ایماندار اک وا دروازہ غان گدرینگیرہ ○ ای جنت نا دروازہ نا مالک اٹ۔ ای بش
 مریوہ، او دروازہ ئے تھیوہ۔ واکان پد بے ایماناک وا دروازہ غان گدرینگنگ کے بھاز
 کوشتے کیرہ، ولے پیہنگ کپسہ۔ او آرافک بے ایمان او، اوفک دروازہ غان پیشن
 ۲۶ سلیرہ او دروازہ ئے نک ٹکیفیہ او پارہ "خواجه، دروازہ ئے نن کے تل"۔ ولے ای
 جنت نا مالک اوفتے پاوہ "ای ئے ورسٹ کپہ، ئم ویر اے؟" ○ ولدا بے ایماناک
 ۲۷ پارہ "خواجه، نن نے تو توسوئن، بش مسوئن۔ او نی ننا شار ٹی تبلیغ کریئس۔" ○ ای
 ولدا اوفتے پاوہ "ای ئے ورسٹ کپہ، ئم ویر اے؟ بمبو۔ ئم کنا سنگت آفیرے،
 ۲۸ ئم بے ایمان اے۔" ○ ئم ووزغ ٹی خستگیرے۔ ووزغ آن ئم ایڑاھیم، اسحاق،
 یعقوب او ایلو کل پنمبر اتے جنت ٹی تولوک خیرے، او بمو وخت آ ئم عزاب
 ۲۹ آن چیانٹ خیرے او آفسوس کیرے۔ ○ وئیا نا چارمہ گنڈ آن ایماندارنگا بندغاک خدا
 ۳۰ تو اوار جنت ٹی رینگیرہ او اوڑتو اوار گنیرہ ○ او آرا بندغاک واسہ مخلوق نا مون آ
 بے عزت او، مون نا وئیا ٹی خدا اوفتے عزت ایٹک۔ ولے آرافک وا وئیا ٹی تینے
 مخلوق نا مون آ عزت والا چارہ، مون نا وئیا ٹی خدا اوفتے عزت تفک۔" ○

عیسیٰ نا یروشلیم شار کے آفسوس کننگ

(متی ۲۳: ۳۷-۳۹)

۳۱ او بمو وخت آ گراس فریسی فرقہ نا بندغاک عیسیٰ غا بسر او پاریر "نی واسہ
 وا جاگغان پیش تم، پین جاگہ سے آبتنگ، آنتے کہ گورنر ہروڈیس نے کسینگ
 خواہک۔" ○

۳۲ عیسیٰ اوفتے پارے "پدی بمبو، او لچ ہروڈیسے پاوہ کہ "اینو او پگہ ای مخلوق آن
 جن کشنگ ٹی اٹ او اوفتے بیماری تے آن جوڑ کننگ ٹی اٹ، او مسیٹ میکو وے

- ۳۳ آ ای تینا منزل آرسینگوٹ"۔ وے ای اینو پگہ او ایلووے اسکان مسافری کیوہ، آنتے کہ یروشلم ہمو شار اے کہ بھازنگا پغمبر اتے ہموڑے کسفینو، او ہندا خاطر آن کنے ہم یروشلم شار ٹی کسفیرہ۔
- ۳۳ "اے یروشلم شار نا بندغاک، ثم اخس بد قسمت اُرے کہ ٹھے آپغمبراک بسر او ثم خدا ناراہی تروکا پغمبر اتے خل خلکے او اوفتے کسفیرے۔ کنا خوش اے کہ یروشلم شار نا گل بندغاتے تینا سیخا ٹی اتیو، ٹھے دوزغ آن بچانفیو، وھن کہ گلو خطرہ نا وخت آتینا چوری تے پرہ غاتا کیرغ آڈلگ، وے ثم کنے وھن کنگ کے ایتویرے۔ ہندا خاطر آن خدا ٹھا خیالے تچیک او اونا رحمتاک وا شار آفسے۔
- ۳۵ اے ٹھے یقین ایتوہ کہ ثم کنے ہمو وخت اسکان خمیرے کہ وخت بریک او ثم کنا باروٹ پارے "خدا نا ہموڑا رحمتاک مریر کہ او خدا نا طاقت اٹ پدی بریک۔"

عیسیٰ نا عبادت او آرام نا دے آ بیمارنگا بندغے شفا تینگ

- ۱ خدانا عبادت او آرام نا دے یعنی ہفتہ غا فریسی فرقہ نا اسے معتبرے نا ارا
- ۲ ٹی عیسیٰ ایزغ کنگ کے بنا، او مخلوق عیسیٰ اے خڑک آن خنا۔ اسے بندغس کہ
- ۳ اونا وڈ او تنک پروک اترہ عیسیٰ غا بس۔ عیسیٰ فریسی فرقہ نا بندغاتے آن او شرع نا معلاتے آن ہریفے "ٹھا شریعت عبادت او آرام نا دے آ شفا تینگ نا اجازتے ایتک یا تفک؟"
- ۴ وے اوفک بچ جواب تئویر۔ عیسیٰ بندغے وڈ خلک، اووے شفا تیس، او راہی
- ۵ کرے تے۔ او ولدا او فریسی فرقہ نا بندغاتے آن او شرع نا معلاتے آن ہریفے "اگہ
- ٹھامار یا خراس عبادت او آرام نا دے یعنی ہفتہ غا وون ٹی تھے، ثم اووے وڈ
- اسے وار تو کشپیرے؟"
- ۶ وے اوفک جواب تینگ کتویر۔

عیسیٰ نا دعوت ٹی آدب او معزوراتے دعوت
ٹی توار کنگ نا باروٹ مخلوقے پوه کنگ

۷ عیسیٰ مہانے خنا کہ اوفک تین کے جوانو جاگ پینگ ٹی او۔ بندا خاطر آن
۸ او وا مثالی تریسہ گلے پارے ○ ”اگہ ئے آن اسیسے دعوت آ پیگلے، جو اننگا جاگہ غا
۹ ٹولپ، اتقے کہ شاہد اوڑان زیاست عزت والائے وا دعوت ٹی بینگانے، ○ او میزبان
کہ بڑتوماتے بینگانے آسٹ آبرے او پائے ”بش مہ، او وا بندغے جاگہ ایتے۔“ او
شرمندہ مریسہ گل آن پد آ ٹولیک۔ ○

۱۰ ”اگہ نی دعوت ٹی توار کنگائس، بنگ او گل آن پد آ ٹول۔ آرا وخت آمیزبان
نے خفے، او نے آبرے، پائے ”کنا سنگت، بش مہ، او معتبرنگا جاگہ غا ٹول۔“ وا
۱۱ بیست نے ایلو مہانانا مون آزیاست عزت مند جوڑیک۔ ○ آرا بندغے تینے عزت والا
چانگ، خدا اووے بے عزت کیک، او آرا بندغے تینے کم عزت والا چانگ، خدا اووے
بھاز عزت ایتک۔ ○

۱۲ ولدا عیسیٰ میزبانے پارے ”آرا وخت آنی کسے دعوت ایتیسہ، دعوت ٹی صرف
تینا سنگتاتے او ایتتے او عزیزاتے او تینا امیرنگا بمسائیہ غاتے توار کپہ، اتقے کہ اوفک
۱۳ ولدانے تینا دعوتاتے ٹی توار کیرہ، او نا حساب برابر مریک۔ ○ ولے آرا وخت آ
۱۴ نی دعوت کیسہ، غریب او لنگ او کور او معزوراتے توار کزک، ○ او نے آخدا نا
رحمتاک مریہ، اتقے کہ اوفک پدی بدلے تینگ کپسہ۔ وانا بدلہ ٹی قیامت نا
وے آخدانے تینا کسر آبرو کا بندغاتے تو بش کیک۔ ○

عِيسَىٰ نَا مَخْلُوقِے ۛسْڪُنِنِگَا پِيغَام نَا
دَعْوَتِ ۛنِنِگِ اَو پَانِنِگِ ”بِهَانِه ڪَپِيو“

(متى ۱۰: ۲۲-۱۰)

- ۱۵ ۛمورے اسه مهانس ٿولوك اسڪه- او دا بيتي ۛنگِ او عِيسَىٰ ۛ پارے ”ۛمو
بندغاڪ آخس خوش قسمت او آرافڪ جنت ٿي خدا تو اوار رينگيره-“ ۛ
- ۱۶ عِيسَىٰ ۛمو بندغے وا مثاله خدا نا دعوت نا باروٿ تس، پارے ”اسه وختس
اسه بندغس اسه ۛهلو دعوتس ڪرے او ۛهجاز بندغاله توار ڪرے- ۛ آرا وخت آ
۱۷ اِرغ نا وخت مس، او تينا نوڪرے رابي ڪرے ڪه ”مهاناه توار ڪر ڪه ”اِرغ تيار
۱۸ اے- ۛيو-“ ۛ نوڪر ڪلاتے آ ۛبنا، و له اوفڪ بهانه ڪير دعوت آ ۛتوير- اوليڪو بندغ
نوڪرے پارے ”اهي تين ڪه ڪهيتي س بلڪوٿ- اهي اونا خيال ڪه ڪاوه- ۛندا خاطر
۱۹ آن ڪنه معاف ڪر، اهي ۛنگ ڪپهه-“ ۛ اِرٿ ميڪو بندغ پارے ”اهي ۛچ جوڙي خراس
نا بلڪوٿ، اهي اوفته لنگر ڪه ويوه- ۛندا خاطر آن اهي ۛنگ ڪپهه، ڪنه معاف ڪر-“ ۛ
۲۰ ۛين اسٿس پارے ”اهي واسه ۛرام ڪريٿ- ۛندا وجهان اهي ۛنگ ڪپهه-“ ۛ
۲۱ ”نوڪر پدي اراغا ۛبنا او تينا مالڪه ۛندا ۛبتاه تے پارے- مالڪه ۛهجاز غصه ۛس- او
نوڪراتے پارے ”زو ۛمبو، شار نا گلي تے آن غريب، ڪور، لنگ او معزور اته اِرغ نا
۲۲ دعوت ايتيو-“ ۛ ذريعه آن پد نوڪراڪ پدي ۛسر او پارير ”خواجه، ۛمر ڪه ني پاريس
بندن ڪرين، و له واسڪان ۛين بندغ نا جاگه آرے ڪه اوفڪ ٿولير، اِرغ ڪنير-“ ۛ
۲۳ ۛندا خاطر آن مالڪ نوڪراتے پارے ”شار آن ۛيشن ۛمبو، او ڪسر نا مخلوقه ۛم ضرور
۲۳ ايتيو، تاهه ڪنا آرا ۛرے- ۛ ارافته اوليڪو وار اهي ۛنگاٿ، اوفته آن ڪنه اِرغ
نا باخوس ۛم تفيهرے-“ ۛ

اول سوچ خلبو، ولدا کنا شاگرد جوڑ مبو

(متی ۱۰: ۳۷-۳۸)

۲۵ اسے دے س عیسیٰ تو اوار مخلوق نا اسے بھلو مچی س پنگ ٹی اسکے۔ عیسیٰ تینا
 ۲۶ مونے اوفنے آہڑسا او پارے ○ ”آرافک کن تو پنگ ٹی او، کنا شاگرد افس، ہمو
 وخت اسکان کہ اوفک تینا باوہ، کمر، زائف، ایلم، ایڑ او تینا چناتے آن او تینا جان
 ۲۷ آن زیاست کئے دوست تورتنو۔ ○ او آرا بندرغ کنا خاطر آن مصیبت نا پنگ او
 کہنگ کے تیار منگ او کنا شاگرد اوفک۔ ○
 ۲۸ عیسیٰ مثالائے تریسے پارے ”اگہ تھے آن کس پلسکن آرائے جوڑ کے، او
 ۲۹ ٹولیک، سوچ خلک او حساب کیک کہ ”وازا اخس خرچ مریک؟“ ○ اگہ او سوچ
 خلپک، تو بنیاوے شاغنگ آن پد او تینا آرائے پورہ کنگ کپک، او آرا بندرغاک
 ۳۰ آرائے نیمہ جوڑ خیرہ، اوفک اوڑا ملند خیرہ، ○ او پارہ ”وا بندرغ آرائے جوڑ کنگ
 شروع کرے، ولے جوڑ کنگ کتو تہ“ ○
 ۳۱ ”اگہ اسے باوشاہ وہ ہزار بندرغ نا فوج تو ایلو باوشاہ کہ او بیست ہزار بندرغ نا فوج
 تو پنگ ٹی اے جنگ کے کائے، اول او ٹولیک، سوچ خلک کہ ”کنا فوج جنگ
 ۳۲ کروکا فوج آن طاقت ٹی زیاست آریے یا آف؟“ ○ اگہ او طاقت ٹی زیاست اوفک او
 گڑاس بندرغائے زیاست فوج والا باوشاہ غا کہ او واسکان بھاز مرائے راہی کیک،
 ۳۳ پانک کہ ”ای نے تو جنگ کپہ۔ امن کے انت فیصلہ کین؟“ ○ او ہندن اگہ تم کنا
 شاگرد مریرے، تو تم سوچ خیرے کہ تھے آن انت خوائنگ، او تم تینا ہر گڑاتے
 اینگ کے تیار مریرے۔ اگہ تم ہندن کپیرے، تو کنا شاگرد مفریرے۔ ○
 عیسیٰ اسے پین مثالے تریسے پارے ”کنا بیتاتے غور آٹ بمبو۔ اگہ کتغ ٹی
 بے شاغین، تو مزینی مریک۔ فرض کین کہ بے نا سوری کائے او نت آن بار جوڑ

مریک، او نہ کتخ ئی استعمال منگ یکک او نہ ڈغار ئی کد آن بار استعمال کنگ
کینہ۔ او بے فائدہ اے، اووے حسینہ۔ او ہندن آرا بندغ کنا شاگرو جوڑ مرے، او
پدی ہڑ سینک، او بے سورنگا بے آن بار اے۔" ○

عیسیٰ نا گوہنگو کا میل نا مثال تینگ

(متی ۱۲: ۱۸-۱۳)

- ۱ **ب** اسے دے س عیسیٰ خُدا نا پُسننگا پیغام نا تلینخ کنگ ئی اسکہ۔ ہموڑے
۲ محصول مچ کروکا او ایلو گُناہ گارنگا بندغاک ہم عیسیٰ نے پنگ کے بئر۔ ○ فریسی
فرقہ نا بندغاک او شرع نا معلماک غصہ غان اسے پہ ایلو تو تینا بیت کریسہ پاریر "وا
بندغ محصول مچ کروکا او ایلو گُناہ گارنگا بندغاتے تو ٹولیک او گنیک۔" ○
۳ عیسیٰ اوقتا بیتے پنگ او وا مثالی تریسہ پارے ○ "اگہ مے آن اسے بندغے تو
۴ صد میل او، اوران اسٹس گوہنگ، او ایلو نوؤ او نوئے بے کنگ کے ایک، او
۵ گوہنگو کا پنگ کے کایک۔ ہمو وخت اسکان کہ او خنتے تہ، پنگ تہ۔ ○ آرا وخت
۶ آ او خنیک تہ، او بھاز خوش مریک، او میٹے تینا کوپہ غا تچک، ○ او پدی آرا غا بریک۔
ولدا او تینا سنگت او ہمسائیہ غاتے تو آریک، او پانک تا "بہو، خوشی کیمبو۔ ای تینا
۷ گوہنگو کا میٹے خنٹ۔" ○ او ہندن ای مے پانگ ئی اٹ کہ نوؤ او نو خُدا نا کسر آ
پنگ ئی او، ولے ہمو آسٹ کہ خُدا نا کسر آ پنگ ئی آف، گناہ تے آن ہڑ سینک،
جنت ئی خُدا او اونا ملائکاک او نیکنگا بندغاک بھاز خوش مریرہ۔" ○

عیسیٰ نا گوہنگو کا چاندی نا روپئی نا مثال تینگ

- ۸ او پین مٹاس تریسہ پارے "اسے نیازی سے تو وہ چاندی نا روپئی آریر، اوران

۹ اِسٹس گوبنلگ۔ او آنت کیک؟ او چرائے لگفک، او روپئی نا پٹنگ کے ارا ٹی
چارمہ گنڈ آن روفہ خلیک او خنیک تہ۔ ○ ارا وخت آ او خنیک تہ، او تینا سنگت
۱۰ او ہمسایہ غاتے توار کیک، او اوفتے پانک ”ای بھاز خوش اٹ۔ ای تینا گوبنکو کا
روپئی ءے خنات۔ پو۔ خوش کیمبو۔“ ○ ہندن ای نئے پاوہ کہ خدا او اونا ملائکا
بھاز خوش مریدہ ارا وخت آ بے ایہانس گناہ تے آن ہر سینلگ۔ ○

خودسرنگا مار نا گناہ تے آن ہر سینگنگ او باوہ نا معاف کنگ

۱۱ تیسی اوفتے اسے بین مثالس تریسہ پارے ”اسے بندے نارا مار اترہ۔ ○ چنکا مار
۱۲ تینا باوہ ءے پارے ”باوہ، جائیدادے کنے او ایلم ٹی بشخ کر۔“ ہندا خاطر آن باوہ تینا
۱۳ جائیدادے ہر توما مارتے آ بشخ کرے۔ ○ گراس وخت آن پد چنکا مار پیسہ غاتے آ تینا
جائیدادے سوا کرے، او مرو ٹلکے آ ہنا، او ہموڑے تینا پیسہ غاتے خرابنگا کاریمتے
۱۴ ٹی خرچ کرے۔ ○ اوڑتو آخس ہم پیسہ اترہ، اوفتے گلے خرچ کرے۔ ولدا ہمو ٹلک
۱۵ ٹی ڈکال بس، اوڑتو گننگ کے بچ گڑا بچتو۔ ○ ہندا خاطر آن او ہمو ٹلک نا بندے تو
۱۶ کاریم کنگ ٹی لگا، او ہموڑے نو کر مس۔ ہمو بندغ اووے ہوکاتا خیالداری کے
۱۷ راہی کرے۔ ○ مار بھاز بینگنی آن تینا اُست ٹی خیال کرے کہ ”ای دا ہوکاتا پٹی تا
۱۸ پیچاتے گنیو“، آنتے کہ کس اووے گننگ کے بچ تئو یکہ۔ ○ پد آ او تینا اُست ٹی
سوچ کرے ”کنا باوہ تو کاریم کرو کا نوکراک واڑان زیاست گنیرہ، او ای لنگری آن
۱۹ کینگ آسوٹ۔ ○ ای کاوہ، او تینا باوہ ءے پاوہ ”باوہ، ای نا او خدا نا گناہ گار اٹ۔ ○
ای نا مار منگ نا لانج آف۔ کنے تین توخ، ای نے کے نوکراتے آن بار کاریم
۲۰ کیوہ۔“ ○ ہندا خاطر آن او راہی مس او پدی تینا باوہ نا گنڈ آ ہنا۔ ولے او اراغان
بھاز مر اسک، اونا باوہ اووے خنا۔ اونا باوہ ءے اوڑکے ترس بس، او وودوینگیسہ ہنا،
۲۱ او تینا مارے ٹمب کرے او اوڑان ہک ہلک۔ ○ مار باوہ ءے پارے ”ای نا او خدا نا

- ۲۲ گناہ گار اٹ۔ ای نامار پائنگ نال لئج آفٹ۔ "ولے باوہ نوکراتے توار کرے" زو پبو۔
- ۲۳ جو اینگا پچاتے آتبو، او داوے بیر فبو، بور ٹی تہ چلو او نت تے ٹی چوٹ بیر فبو۔ ولدا
- بمبو او جوانو روڑس آتبو، تزیو تہ، ایزغ گنین او دامار نا پینگ نا خوشی ئے کین۔
- ۲۴ آراوے کہ ای سوچاٹس کسکونے، ولے او زندہ اے۔ او گم مسوس، ولے داسہ
- خینگانے۔ "دعوت شروع مس۔"
- ۲۵ "داوخت آ بھلامار ڈغار آ زمینداری کنگ ٹی اسکہ۔ کاریم کنگ آن پد او پدی
- آراغا بس۔ وختس کہ او آراغان خڑک رسینگ، او شعر پائنگ او چاپ خلنگ نا توارے
- ۲۶ پنگ۔ "بندا خاطر آن او تینا نوکرے توار کرے او بریفے "آنت منگ ٹی اے؟"
- ۲۷ نوکر جواب تس، پارے "خواجه، نا ایلیم پدی آراغا بسونے، او نا باوہ اونا خیریت اٹ
- ۲۸ پینگ نا خوشی ٹی اسہ سبرو روڑس تزیو۔" "بھلا ایلیم بھاز غصہ بس۔ بندا خاطر
- آن آرا نا تہہ ٹی بستو۔ اونا باوہ پیشن بس او مارے منت کرے کہ "تہہ ٹی بر۔"
- ۲۹ ولے مار تینا باوہ ئے جواب تس، پارے "دا گدرینگو کا سالاتے ٹی ای نے کے مے
- آن بار کاریم کریٹ۔ ای نا بر خلکے منائٹ۔ نی کنے آنت تسوس؟ نی اسہ بیٹس
- ۳۰ ہم تیسوس کہ ای تینا سنگلتا دعوتے کیو؟ ولے وانا مار گل جانید اوے رندی بازی
- ۳۱ ٹی ضائع کرے، ولے آرا وخت آ او پدی بس، نی اوڑکے روڑس تزیو۔" "باوہ
- جواب تس پارے "کنامار، نی ہر وخت کن تون اس، او آرا گڑا کن تون آرے، او
- ۳۲ نا اے۔" "ن سوچاٹس کہ نا ایلیم کسکونے، ولے او زندہ اے، او گم مسوس، ولے
- داسہ خینگانے۔ بندا خاطر آن ن خوشی کنگ ٹی آن او خوش آن۔"

دولتے نیکنگا یا بدنگا کاریمتے کے استعمال کنگ

۱ **ب** عیسیٰ تینا شاگردا تے مثال تزیو پارے "اسہ امیر و بند غس اسکہ، اونا بھلا نوکر

اونا گل جانید او نا خیال داری ئے کریکہ۔ اسہ دے س بند غاک امیرنگا بند غے پارید کہ

۲ "نا جائیدو نا خیال داری کرو کا نوکر نا جائیدوے گننگ ٹی اے۔" ○ ہندا خاطر آن او
 نوکرے توار کرے او پارے "ای بنگوٹ کہ نی بے ایسانی کننگ ٹی اُس۔ ہندا
 خاطر آن ای تینا جائیدو نا گل حسابے برابر خواوہ، اتتے کہ واکان پد ای نے تینا نوکر
 ۳ تحیرہ۔" ○ نوکر تینا اُست ٹی سوچ کرے "کنا مالک کے نوکری آن کشنگ ٹی اے۔
 ای انت کیو؟ کئے واخہ طاقت آف کہ ای کڈ خُتیو، او خیرات خُواننگ آن ای شرمندہ
 ۴ مریوہ۔" ○ اووے خیال بس کہ "ای ہندن کیوہ، کہ آرا وخت آ مالک کے نوکری
 ۵ آن کشے، کنا گراس سنگت مریر آرافک کے تینا اُراتے ٹی بر خیرٹ پار۔" ○ ہندا
 خاطر آن او ہمو بندغاتے توار کرے آرافک کہ مالک نا قرضدار اُترہ۔ او اولیکوڑان
 ۶ ہریفے "نی کنا مالک آن آخس قرض بیفینٹس؟" ○ او جواب تیس پارے "اسر صد من
 زیتون ناتیل قرض بیفینٹ۔" نوکر قرضدارے پارے "وانا حساب اے۔ تُوٹل او
 ۷ وا صد منے پنجا من لکھ۔" ○ ولدا نوکر اِرت میکوئے توار کرے او ہریفے "نی آخس
 قرض بیفینٹس؟" قرضدارنگا بندغ جواب تیس "ای پنچ صد من خولم بیفینٹ۔" نوکر
 ۸ اووے پارے "وانا حساب اے۔ چار صد من لکھ تہ۔" ○ مالک نوکرے پوہ مس،
 ولے او نا عقل مندی نا صفتے کرے۔"

عیسوی قصے بیان کریسہ پارے "نوکر آن بارے ایساندنگا بندغاک وا وُنیٹا ٹی تینا
 فائدہ بیفنگ کے زیاست کاریم کیرہ، ولے ایساندارنگا بندغاک جتنے حاصل کننگ کے
 ۹ مچہ کاریم کیرہ۔" ○ ہندا خاطر آن ای ٹھے پاوہ، ہندا وُنیٹا نا دولت اٹ جوانو کاریم کیرہ،
 او جوانو سنگت جوڑ کیرہ، تاکہ آرا وخت آ اُتم کیرے، تو خدا ٹھے نیکنگا کاریم متا بدلہ
 اٹ جنت ٹی جاگہ ایٹک، او اُتم اوڑے تینا سنگتاتے تو خوشی اٹ رہینگیے۔ ○
 ۱۰ "آرا بندغ مچہ گڑاتے ٹی ایسانداری کیک، او ایلو بھاز گڑاتے ٹی ہم ایسانداری
 کیک۔ ولے آرا بندغ مچہ گڑاتے ٹی بے ایسانی کیک، او ایلو بھاز گڑاتے ٹی ہم
 ۱۱ بے ایسانی کیک۔" ○ اگہ اُتم وُنیٹا نا دولت اٹ نیکو کاریم کیرے او بے ایسانی نا
 ۱۲ کاریمتے کیرے، تو خدا ٹھے جنت ٹی ہمر جاگہ ایٹک؟ ○ او اگہ نی ایلو بندغاتا گڑاتے

- ۱۲ ٹی ویانت داری کپیسر، تو خدانے آرحتاتے راہی تفک، جنت ٹی جاگہ تفک-○
 بر بندغ نارا مالک منگ کپسر۔ او آسٹ تو محبت کے او ایلو تو نفرت کے، آسٹ
 تو ایماندار مرے او ایلو تو بے ایمان مرے۔ تم اسے وار تو خدا او دولت تو محبت
 کننگ کپسرے۔○
- ۱۳ آرا وخت آفریسی فرقه نابندغاک واپتاتے بنگر، اوفک عیسیٰ غا مسخرہ خلگر،
 آتے کہ اوفک دولت تو محبت کریرہ-○ بندا خاطر آن عیسیٰ اوفتے پارے ”تم
 ہمو بندغاک ارے کہ ایلو بندغاکا مون آجوان خننگیرے، ولے خدا ثما آستاتا پیتاتے
 چانک۔ خدا ہمو گڑائے بیچ اہمیت تفک کہ انسان پانک ”واقیمتی آگڑا اے۔“○
- ۱۶ عیسیٰ فریسی فرقه نابندغاکے او ایلو مخلوقے پوہ کننگ کے پارے ”تورات او
 ایلو پغمیر اتا کتاباتا بھازنگا حکماک سچھی نا وخت اسکان مخلوقے رسیفنگانو، ولے واسر
 ای ٹھے آخدا نا پلسکننگا پیغام نا خوش خبری اے صبح صبح رسیفنگ ٹی اٹ، او ہر
 ۱۷ کس بندا پلسکننگا پیغام نا وجرغان جنت ٹی داخل منگ نا کوشستے کیک-○ آسمان
 او ڈغارے خلاس کننگ بھاز گبین اے، ولے شریعت نا اسر چنکو حرفس مٹائفنگ
 اوڑان بھاز گبین اے-○
- ۱۸ ”آرا بندغ تینازائفے طلاق ایٹے او ایلو نیازی اے برام کے، او زنا کیک۔ او
 آرا بندغ طلاقگا نیازی اے برام کے، او ہم زنا کیک۔“○

عیسیٰ نا امیرنگا او غریبننگا بندغ نا مثال تیننگ

- ۱۹ عیسیٰ اسے پین مثالے تریسہ پارے ”اسے امیر و بندغس اسکہ کہ او قیمتی و بیچ بیناکہ
 ۲۰ او ہر دے شہنشاہان بار زندگی گدریفیکہ-○ ہموڑے لغز پنی و پخیرس اسکہ کہ
 ۲۱ اووے ناسور نا بیماری اسکہ۔ اووے امیرنگا بندغ نا دروازہ غا میسر۔○ لغزے امیت
 اسکہ کہ امیرنگا بندغ بیچوکا گڑاتے خسک، او اوفتے کُنیک۔ گچاکک بسرہ او لغز نا

ناسورے پٹھارہ-○

- ۲۲ "غریبنگا بندغ کسک۔ ملائکاک اوناروحے بیفیر او جنت ئی ابراہیم تو اوار ٹولفیر۔
- ۲۳ امیرنگا بندغ بم کسک، اووے وخن کیر۔○ او دوزغ ئی بنا، اووے بھاز تکلیف
- ۲۴ اسک۔ اونا نظر جنت ناگنڈ آتما، او لعزے ابراہیم تو ٹولوک خنا۔○ او توار خلک،
- پارے "باوہ ابراہیم، کنے آتس گن، او لعزے کنے آرابی کر کہ تینا بورے ویر
- اٹ پالنے او کنا ووی آتخے تہ، اتقے کہ ای واخار ئی بھاز عزاب ئی اٹ۔○
- ۲۵ "ولے ابراہیم پارے تہ "کنا مار، تینا زند نا وختے یات کرک، آرا وخت آنے
- تو خدا نا بر نعمت اسک، ولے لعزے تو چچ آلویکہ۔ واسہ او واڑے کن تو جنت ئی
- ۲۶ تینا زندگی گد ریبنگ ئی اے، ولے نی تکلیف ئی اُس۔○ ایلو بیست بندن
- اے کہ جنت او دوزغ نا نیام ئی اسہ بھلو کڈس اے۔ جنت نا بندغاک دوزغ آ
- ۲۷ او دوزغ نا بندغاک جنت آبنگ کپسہ۔○ امیرنگا بندغ پارے "باوہ ابراہیم، ای
- ۲۸ نے منت کیوہ کہ لعزے کنا باوہ نا اراغا رابی کر،○ آراڑے کنا پنچ ایلم بین آریہ۔
- واکائے، اوفتے پوہ کے تاکہ اوفک کنے آن بار وا جاگہ ئی عزاب کپس۔○
- ۲۹ "ولے ابراہیم پارے "نا ایلمک موسیٰ نا تورات او ایلو پنخمیر اتا کتاباتے خوانگ
- ۳۰ کیرہ، اوفتے آ عمل کیرہ۔○ امیرنگا بندغ پارے "باوہ ابراہیم، واچس اُفک، ولے
- اگہ اسہ بندغس کبنگ آن زندہ مرے او اوفتے آکائے، اوفک تینا گناہ تے آن
- ۳۱ بڑ سینگیہ۔○ ولے ابراہیم جواب تس "اوفک موسیٰ او ایلو پنخمیر اتا بیتاتے آیقین
- تچسہ۔ اگہ کبو کو بندغس پدی زندہ مرے، اوفک ولدا ہم یقین تچسہ۔○"

عیسیٰ نا تینا شاگرد اتے گناہ، ایمان او فرض نا باروٹ پوہ کنگ

(متی ۱۸: ۶-۹، ۲۱-۲۲؛ مرقس ۹: ۲۲-۲۸)

۱ **ب** عیسیٰ تینا شاگرد اتے پارے "بے ایماننگا بندغاک بریرہ، او ٹھے بم بے ایمان

- جوڑ کنگ نا کوشتے کیرہ، ولے بمو بے ایماناک آخس بد قسمت او کہ او فک ایلو
 ۲ بندغاتے بے ایمان جوڑ کنگ نا کوشتے کیرہ۔ ○ گراس بے ایماننگا بندغاک پُسن
 ایمان والالتے ایمان آن برسیفنگ نا کوشتے کیرہ۔ ولے اگہ بندا بے ایماننگا بندغاتا
 بر آسٹ نالُح ٹی نسل تیفنگے او سمندر ناتہہ ٹی پُنگے داسزا دا ونیا ٹی اوفتے کے بھاز
 ۳ جوان اے۔ ○ بندا خاطر آن خیال تجبو او واژان بار گناہ کیجو۔
 ”اگہ نا ایلم گناہ کیک، اووے منع کر۔ اگہ او گناہ تے آن برسیفنگ، اووے
 ۴ معاف کرک۔ ○ اگہ نا ایلم نا خلاف وے ٹی بھاز وار گناہ کے، او ہر گناہ کے برے،
 پائے ”کنے معاف کرک“، نی ضرور اووے معاف کرک۔ ○
 ۵ دوازوه خاصنگا شاگرداک عیسیٰ نے پاریر ”ننا ایمانے بسف۔“ ○
 ۶ عیسیٰ اوفتے پارے ”اگہ ثماہر آسٹ نا اُست ٹی آوز ناچ نا خاص آ ایمان آرے
 او ٹھے آن آسٹس دانتوت نا درختے پائے ”مانتے تو پیش تم او سمندر ٹی ترک
 کر“، او نا حکمے منک۔ ○
 ۷ ”فرض کبو کہ ٹھے آن آسٹے نامے آرے کہ او اوڑکے زبنداری کیک یا مالے
 خُوائفک۔ آرا وخت آ او پدی بریک، او اووے پاپک کہ ”ژو برک او تینا اِرغے
 ۸ گنگ۔“ ○ بلکہ او اووے پاپک ”کن کے اِرغ تیار کرک، نی کناربی آسٹہ، کنا
 ۹ خرتے کرک۔ آرا وخت آ ای گنیوہ، سیر کیوہ، واکان پد نی اِرغ گن۔“ ○ مے مالک
 ۱۰ ناہر کاریے کیک، ولے مالک مے نا شکرے آوا کپک۔ ○ او بندن ٹم کنا شاگرداک
 خُدا نامیک آرے۔ آرا وخت آ ٹم خُدا ناتروکا حکماتے پورہ کیرے، تو تینا اُستاتے
 ٹی خیال کبو کہ ”نن صرف تینا فرضے پورہ کریئن۔“ ○

عِیسیٰ نا ده گری تے پاک صاف او جوڑ کنگ، او
صرف اَسِٹسے نا تا عِیسیٰ نا شکرے ادا کنگ

- ۱۱ آرا وخت آ عِیسیٰ یروشلم شار آ پنگ کے گلیل صوبہ غان ساماریہ صوبہ نا سرحد آ
رسینگا، او ساماریہ صوبہ نا شار آ بنتو، بلکہ ساماریہ صوبہ نا سرحد ناربی ربی آن یروشلم
۱۲ شار نا گنڈ آ ہنا۔ او اسہ خلقے ٹی پنگ ٹی اسکہ او وہ بندغ تو بلا کہ اوفتے گرنا
۱۳ بیماری اسکہ۔ اوفک عِیسیٰ غان مر سلیسر او پاریرہ "خواجه، نئے آ ترس گن۔"
۱۴ عِیسیٰ اوفتے خنا او پارے تا "امامتے آ ہمبو، او تینے نشان ایہبو۔"
۱۵ آرا وخت آ اوفک پنگ ٹی امرہ، اوفک جوڑ او پاک صاف مسر۔ آرا وخت
آ اوفتے آن اسٹس تینے جوڑ خنا، او پدی خدا نا صفتے زور آن کریسہ عِیسیٰ غا بس۔
۱۶ او تینے عِیسیٰ نانت تے آ پے، او اونا شکرے ادا کرے۔ او یہودی س آویکھ، ولے
۱۷ ساماری س اسکہ۔ عِیسیٰ مخلو تے پارے "ای وہ بندغالتے شفا تے۔ ایلو نو آراو
۱۸ او؟ اتے صرف وا پرویسی پدی بسونے، او خدا نا شکرے ادا کنگ ٹی اے؟"
۱۹ عِیسیٰ اووے پارے "بس مہ، او بن۔ نا ایمان نے جوڑ کرینے۔"

عِیسیٰ نا دا دُنیا ٹی پدی بِننگ

(متی ۲۳: ۲۲-۲۳، ۲۸-۳۰، ۳۱)

- ۲۰ گراس فریسیٰ حرقہ نا بندغاک عِیسیٰ غان بریفیر "خدا نا بادشاہی ایلو بندغاتا
بادشاہی تے آن بار آرا وخت آ بروئے؟"
۲۱ عِیسیٰ اوفتے پارے "خدا نا بادشاہی ایلو بندغاتا بادشاہی تے آن بار اُفک، کہ
مخلوق خنے تہ او پاننگ کے "بربو، وا خدا نا بادشاہی اے"، اتے کہ خدا نا بادشاہی

ثما اُستتے ٹی اے۔" ○

- ۲۲ ولدا او تینا شاگردا تے پارے "گراس وختے آن پد ثما خُوانش مریک کہ ای،
 ۲۳ اومّ نا اولیاو، پدی بریو، ولے ٹم پد آکے خینگ کیرے۔ ○ گراس بندرغ پارہ
 ۲۴ "ہربو، اومّ نا اولیاو بسونے"، ولے اوفتا پیتا تازی آیقین تجیبو۔ ○ ذھن کہ گروک
 ۲۵ غلے گل آسمان روشن مریک او گل مخلوقے دا بیت نا سما تیک، بندن آرا وخت آ
 ۲۶ ای، اومّ نا اولیاو، پدی بریو، تو گل مخلوقے دا بیت نا ہم سما تیک۔ ○ ولے وا دور
 ۲۷ نا بندغا کئے مَنپسے او کنازی آسختی کیرہ۔ ○ ذھن کہ نُوح نا دور ٹی مخلوق خدا نا
 ۲۸ حکماتے مَنپو بس، بندن بھازنگا بندغا کئے ہم مَنپسے۔ ○ نُوح نا دور ٹی ہم مخلوق
 ۲۹ گنگگ، خاچاک، برام کریکہ او برام تسمک، ہمو وخت اسکان کہ نُوح کشتی ٹی بنا، ناگمان
 ۳۰ سیلاب بس او اوفک گل کسکر۔ ○ او بندن لوط نا دور ٹی مس کہ مخلوق گنگگ، گرا
 ۳۱ ہلکک، سودا کریکہ، زمینداری کریکہ او اراتے جوڑ کریکہ۔ ○ ولے آرا وخت آ لوط سدوم
 ۳۲ شار آن پیش تما خدا شاروالا تازا تیننگ کے خاخر او گوگرت نا پرے راہی کرے او
 ۳۳ اوفک گل ناگمان تباہ مسر۔ ○ او آرا وخت آ ای ناگمان پدی بریو تو بے ایماناک
 اسے وار تو بندن خاخر آ کارہ۔ ○

- ۳۴ "آرا وخت آ ای پدی بریو، تو ایمانداراک تینا مال مڈی تا باروٹ سوچ چلپسے۔
 مثلاً، آرا بندرغ تینا اُرا نا چھت آرے او شیف بریک، ولے اُرا ٹی ہمپک کہ تینا
 ۳۵ گراتے بیغے، او بندن آرا بندرغ پیش زمینداری کنگ ٹی اے، پدی اُراغا ہمپک۔ ○
 ۳۶ لوط نا زائفہ نا کسفننگ آن سبقس بیغبو۔ او تینا مال مڈی تا خیالداری کے برسینگا
 ۳۷ او خدا نا حکمے مَنپو، او کسفننگ۔ ○ آرا بندرغ وا وُنیا ٹی صرف تینا آرام او خوشی کے
 ۳۸ کوشستے کیک، او تینا رُوے مون نا وُنیا ٹی عزاب ٹی شانگ۔ او آرا بندرغ وا وُنیا
 ۳۹ ٹی تینا اینوپک نا آرام او خوشی نا سوچے خلپک او کنا خاطر آن مصیبتاتے سہنگ یا
 ۴۰ کسنگ کے تیار اے، او مون نا وُنیا ٹی تینا رُوے ہمیشہ نا زندگی او خوشی اینیک۔ ○
 ۴۱ ای ٹے پاوہ، کنا پدی بنگ نانن آ خدا ایماندار او بے ایمان تے جتا جتا کیک۔ مثلاً ۳۳

۳۵ اگہ ارا بندرغ اسہ جاگہ غا اوار خاچانو، ایماندار ہمونن آجنت آ کائک، او بے ایمان
ہموڑے سلک۔ ○ او ہندن اسہ خوہیلی سے ٹی ارا نیازی غلہ نیسنگ ٹی او، اسٹس، کہ
۳۶ او ایماندار اے، جنت آ کائک، او ایلو بے ایمان ہموڑے سلک۔ ○ [او ہندن ارا
بندرغ زمینداری کنگ ٹی او، اسٹس جنت آ کائک، او ایلو ہموڑے سلک۔] ○
۳۷ ولدا شاگرداک عیسیٰ غان بریفیر ”خواجہ، ارا جاگہ غا ایماندار او بے ایماناک چتا
چتا مرور؟“

عیسیٰ اوفتے پارے ”ارا وخت آ ای پدی بریوہ، تو کسے پاننگ نا ضرورت
منگ، وھن کہ وسایت لے کہ ”ارا وخت آ ملس فرور مریک، تو کرگزاک اونا
زی آپیری خلیہ او مخلوقے ساتہک کہ گراس سکونے“، او ہندن ارا وخت آ ای
پدی بریوہ، تو گل وینا نا بندغاتے ساتہک۔” ○

وار وار خُداغان خُوابو

۱ **ب** ولدا عیسیٰ تینا شاگرداے ہمیشہ وعا کنگ او اوفک ہمتے برافپس کے وا
۲ مثالے تریسہ پارے ○ ”اسہ شارے ٹی اسہ بے انصافو قاضی س اسکہ او نہ خُداغان
۳ خوہیسکہ، نہ بندرغ نا دتے کریکہ۔ ○ ہمو شار ٹی اسہ جنوزانس اسکہ کہ ہر وخت قاضی آ
بسکہ تینا حقے خوہینگ کے منت کریکہ او پاریکہ ”بندغس کسے لٹنگ نا کوشستے کرینے،
۴ کنا دتے کر۔” ○ قاضی بھاز وخت اسکان اوڑا توجہ تئو، ولے آخرکار تینا اُست ٹی
۵ پارے ”ای خُداغان خوہیپہ او بندرغ نا عزتے کپہ، ○ ولے وا جنوزان کسے بھاز
پریشان کنگ ٹی اے۔ بندا خاطر آن ای اونا حقے ایٹیوہ۔ نہ تو وا بر وے کسے آ
بریک، کسے تنگ کیکہ۔” ○

۶ عیسیٰ تینا بیتے جاری تخیسہ پارے ”سوچ کبو، وا بے انصافنگ قاضی نا مثال آن
۷ سبق بیفبو۔ ○ ثما خیال ٹی خُدا اوفتا دتے کپک آرادے او نن اوڑان مدت خُوارہ؟

۸ خُدا اوفتا مدتے بُرے آکیک؟ ۰ نہ۔ ای ٹھے پاوہ، خُدا اوفتا مدتے زو کیک۔ ولے
سُوال بندن اے، آرا وخت آئی، اومّ نا اولیاو، وا وُنیا ٹی پدی بریوہ، تو ای
بندغانا اُستاتے ٹی ایمان خنوٹ؟ ۰

عزت او زلت خُدا نا دُو ٹی اے

۹ عیسیٰ و امثالے ہمو بندغانے کے پارے آرا کہ تینے خُدا نا کسر آپنو کا او عزت مند
چائسُرہ، او ایلو مخلو تے تینے آن کم چائسُرہ۔ ۰

۱۰ ”اسے وختس آرا بندرغ بھلا عباوت خانہ غا عباوت کننگ کے بنار۔ اوفتے آن
۱۱ اِسٹس فریسی فرقہ نا بندغس اسکہ او ایلو محضول مچ کرو کوس اسکہ۔ ۰ فریسی فرقہ نا
بندرغ جتا تنیا سلیس او وُعا کریسہ پارے ”اے خُدا، ای نا شکرے آوا کیوہ کہ ای
لالچی وُ بندغس آفٹ، بے ایسانی وُ کاریم کپہ، زنا کارس آفٹ، وُهن کہ ایلو بندغناک
۱۲ او۔ ای شکرے آوا کیوہ کہ ای وا محضول مچ کرو کا بندرغ آن بار آفٹ۔ ۰ ای ہفتہ ٹی
آرا وے روچہ تخیوہ، او ای تینا آمدنی نا وہ میکو بٹخنے نے کے ایٹیوہ۔ ۰

۱۳ ”ولے محضول مچ کرو کا اسے گنڈ آ سلیس، او وُعا کریسہ پارے ”اے خُدا، ای
لالخ آفٹ کہ نے آن وُعا خواو۔ ای بھاز گناہ گارو بندغسے اُٹ۔ اے خُدا، وا گناہ گارنگا
بندرغ آ ترس گن۔ ۰

۱۴ ”ای ٹھے پاوہ، اولیکو بندرغ نہ۔ ایرٹ میکو بندرغ نا گناہ تے خُدا معاف کرے،
انتے کہ آرا بندرغ تینے عزت والا چانک، خُدا اووے بے عزت کیک، او آرا بندرغ تینے
کم عزت والا چانک خُدا اووے عزت اینک۔ ۰

عیسیٰ نا چُناتے آ دُو بڑسنگ
(متی ۱۹: ۱۳-۱۵؛ مرقس ۱۰: ۱۳-۱۶)

۱۵ گراس بندغ تینا چُناتے عیسیٰ غا بیسر کہ عیسیٰ تینا دُوئے چُناتا زئی آہڑے او
۱۶ اوفتے وُعا ایٹے۔ شاگرداک بندغاتے خنار او اوفتے اِلتویر، اوفتے آچزار۔ وِلے عیسیٰ
چُناتے تینا خُک آ توار کرے او پارے ”چُناتے اِبو کہ کنے آہیر، اُتق کہ آرا
بندغاک دا چُناتے آن بار او، خُدا اوفتا حفاظتے کیک او اوفک کنا سنگت مریرہ۔
۱۷ ای ٹے پاوہ چُناک تینا لُمہ باوہ نا پیتا تازی آ یقین تجیرہ، او آرا بندغ کہ خُدا او کنا
پیتا تازی آ بندن یقین تجنک، او کنا سنگت اُفک، اوڑا خُدا نارحمتاک مفسر، او
خُدا تو اوار جنت ٹی رہینگیک۔“ ○

آمیرنگا بندغ او ہمیشہ نا زندگی
(متی ۱۹: ۱۶-۳۰؛ مرقس ۱۰: ۱۷-۳۱)

۱۸ یہودی تا اسر معتبرو بندغس عیسیٰ غان ہریفے ”اے بے عینگا خُواج، ای آنت
کیو کہ جنتے حاصل کیو؟“ ○
۱۹ عیسیٰ اوڑان ہریفے ”نی کنے“ بے عیب“ پاریس۔ صرف ای او خُدا بے عیب
۲۰ اُن۔ ○ نی خُدا نا حکماتے کہ تورات ٹی نمشتہ او چاسر کہ

زنا کہہ

کے کسپہ

دزی کہہ

دروغ نا گواہی تہ

- تینا لمہ باوہ نا عزتے کرک۔" ○
- ۲۱ یہودی آبدغ جواب تس "آرا وخت آن ای ورناسوئٹ، ای واگل حکماتے
منگ ٹی اٹ۔" ○
- ۲۲ عیسیٰ اونا جوابے پننگ آن پداوے پارے "نے واگل حکماتے منگ تو اوار
اوار اسہ پین کاریسس ہم کروئی اے۔ او کاریم زاد اے کہ نے تو آخس ہم مال مڈی
آرے، اووے سووا کرک او پیسے غاتے غریباتے ٹی بشخ کرک۔ کن تو برک، کنا
شاگرد جوڑ مرک۔ اگہ نی وھن کیسہ تو ہمیشہ نازندگی ئے حاصل کیسہ۔" ○
- ۲۳ ولے آرا وخت آ یہودی آبدغ دا بیتاتے پننگ، او بھاز پدیشان مس، آنتے
کہ او بھاز امیر اسکہ۔ ○ عیسیٰ اونا پدیشانی ئے پوہ مس او گل مخلوقے پارے "دھینگا
۲۴ بندغ آ خدا نارحمتاک مفسہ۔ او جنت ٹی خدا تو اوار رینگنگ کپک۔ ○ وھن کہ اسہ
۲۵ چس سیدہ نائنگ آن گدرینگنگ کپک، ہندن دھینگا امیرنگ بندغ نازی آ خدا نا
رحمتاک مفسہ۔ او خدا تو اوار جنت ٹی رینگنگ کپک۔" ○
- ۲۶ آرا بندغاک عیسیٰ نا بیتاتے پننگ ٹی امرہ، اوفک حیران مسر او عیسیٰ غان
بریفیر "گزا ویر نجات حاصل کیک؟" ○
- ۲۷ عیسیٰ اوفتے پارے "آرا کاریمتے انسان کنگ کپک، خدا کنگ کیک تا۔" ○
- ۲۸ ولد ا پطرس عیسیٰ ئے پارے "سن تینا گل مال مڈی او آراتے اللان، او نارند
اٹ بسن۔" ○
- ۲۹ عیسیٰ تینا شاگرد اتے پارے "آو۔ آرا بندغ خدا کسر اٹ تینا آرا، زائف، ایلمتے،
۳۰ لمہ باوہ او چناتے آن زیاست کن تو محبت کیک، ○ ای ئے یقین ایٹیوہ کہ خدا
اووے دا وٹیا ٹی رحمتاتے ایٹک او مون نا دنیا ٹی اووے جتے ایٹک۔" ○

عیسیٰ نا مُسٹ میکو وار تینا کسفنگ او
پدی زندہ مننگ نا باروٹ بیت کنگ
(متی ۲۰: ۱۷-۱۹؛ مرقس ۱۰: ۳۲-۳۴)

۳۱ عیسیٰ تینا ووازوه خاصنگ شاگروا تے اسے گنڈ آورے، پارے تا ”بمبو۔ نن برو شلم
شار آ پنگ ٹی اُن، او موڑے پغمبر اک آرا بیتا تے آدم نا اولیاو نا باروٹ لکھانو،
۳۲ بمو پیتاک کنازی آ ثابت مریرہ۔ ○ بندغاگ کئے بلیرہ او رو بیو فوج نا وُو ٹی ایتیرہ۔
۳۳ او فک کنازی آ مسخرہ خلیرہ، کئے بے عزت کیرہ، او کنازی آ آٹف کیرہ، ○ کئے کوڑا
خلیرہ، او کئے کسفرہ، او مس وے آن پد ای پدی زندہ مریرہ۔ ○
۳۴ وے او نا شاگرواک وا بیتا تے پوه تئویر۔ وا بیتا تا معنی او فتنے آن وُگوک اسکہ۔
او فک تئویرہ کہ ”عیسیٰ انت پاننگ ٹی اے؟“ ○

عیسیٰ نا کورے خنی کنگ
(متی ۲۹: ۲۰-۳۲؛ مرقس ۱۰: ۲۶-۵۲)

۳۵ آرا وخت آ عیسیٰ یرتھو پنی آ اشار آن خُک رسینگ، کسر نا رہی آ اسے کورو
۳۶ پخیرس خیرات خوائنگ ٹی اسکہ۔ ○ او مخلوق نا نت تا توارے بنگ، او ہریفے ”وا
اتس اے؟“ ○
۳۷ بندغاگ پاریرہ تہ ”عیسیٰ نا صری بنگ ٹی اے۔“ ○
۳۸ کور چیانٹ خلیسہ پارے ”اے عیسیٰ، باوشاہ وَاوُو نا اولیاو، کئے آتس گن۔“ ○
۳۹ مون نا بنوکا بندغاگ پخیر آ چزار او پاریرہ تہ ”چپ مہ۔“
وے او بتر زور آن پارے ”وَاوُو نا اولیاو، کئے آتس گن۔“ ○

- ۳۰ عیسیٰ پتخیر ناپیتے بنگ، سلیس او حکم تس کہ "پتخیرے کنے آتہو۔"
- ۳۱ آرا وخت آ پتخیر خُک آس، عیسیٰ اوژان بریفے ○ "نی کنے آن آنت خواسہ کہ نے کے کیو؟"
- پتخیر جَوَاب تس، پارے "خَواجہ، ای خَواوہ کہ پدی خنی مریو۔"
- ۳۲ عیسیٰ اووے پارے "نی کنازی آ ایمان تخاص۔ بندا خاطر آن خنی مہ۔"
- ۳۳ او اسہ وار تو خُنگ آ لگا۔ پتخیر خُدا نا شکرے آوا کریسہ عیسیٰ تو راہی مس۔
مخلوق وا معجزہ نے خنا، او کُل خُدا نا صفتے کریو۔ ○

عیسیٰ او زکائی نا ملاقات

- ۱ **ب** آرا وخت آ عیسیٰ یرتجو پنی آشار آرسینگ، اونا ارواہ سلنگ نا آلویکہ، او
- ۲ صرف ہموکان گدرینگ ٹی آسکہ۔ ○ ہموڑے محصول مچ کروکا بندغاتا بھلا افسر کہ
- ۳ پن تہ زکائی آس موجود آسکہ۔ او بھاز امیر آسکہ۔ ○ او بھاز کوشتے کریکہ کہ "عیسیٰ نے
- خنیو۔ وا ہمو بند غس اے؟" او رش ٹی عیسیٰ نے خُنگ کتویکہ اتے کہ او مندرو
- ۴ بند غس آسکہ۔ ○ بندا خاطر آن او رش آن مون آنرا او انجیر نا ورختے آسوار مس تاکہ
- ۵ عیسیٰ نے خنے۔ عیسیٰ نے وا کسر آٹ گدرینگوئی آسکہ۔ ○ آرا وخت آ عیسیٰ ہمو جاگہ سر
- مس، او زکائی آبرا او پارے "زکائی، وڑنگ ژو بہ۔ ای اینو نانن نامہمان اٹ۔" ○
- ۶ زکائی ژو ژو وڑینگ او عیسیٰ نے بھاز خوشی اٹ بہ خیرٹ پارے، او تینا آراغا
- وڑے تہ۔ ○
- ۷ مخلوق اسہ پہ ایلو تو بیت کریسہ پارے "وا بندغ گناہ گارسے نامہمان مسونے۔" ○
- ۸ زکائی بش مس، او عیسیٰ نے پارے "کنا خَواجہ، بن۔ ای تینا جائید او نانیجے
- غریباتے ایٹیوہ، او آرا بندغے ای ریفیٹ اووے بنداخہ چار پین ایٹیوہ۔" ○
- ۹ عیسیٰ اووے پارے "زکائی او اونا آرا نا بندغاک ابراہیم نا اولیاداک ہم آریر۔"

۱۰ خُدا اینو اوفتے نجات تِسو نے اَنتے کہ زکائی نا گنابک معاف کندگانو۔ ○ ای، آدم نا اولیو، دا خاطر آن دُنیا ٹی بسوٹ کہ گناہ گارِنگا بندغاتے پٹیو، اوفتے نجات ایتبو۔ ○

آرا کاروبار کیک، او فائدہ کیک. آرا کپک، او نُسخان کیک
(متی ۲۵: ۱۲-۳۰)

۱۱ آرا وخت آ مخلوق نجات نا باروٹ پیتاے پنگ ٹی اَنکھ اوفک یروشلم شار آن
خُزک اَنرہ، او مخلوق نا خیال اَنکھ کہ شاید داسہ عیسیٰ ئے تخت او تاج یلک او خُدا
اودے بادشاہ جوڑ کیک۔ عیسیٰ اوفتا اُستاتا بیتے چائس او اوفتے پوہ کنگ کے دا
۱۲ مثالے تریسہ پارے ○ "اسہ نلک نا سردارس، بھاز مر شہنشاہ غا بنا تاکہ "بادشاہ جوڑ
۱۳ مریو، او بادشاہ منگ آن پد ای پدی بریو۔" ○ پنگ آن مُست او تینا وہ نوکرے
توار کرے، او بر اُسٹے وہ ہزار روپئی تِس او پارے تہ "آرا وخت اسکان ای پدی
۱۴ بریو، دا پیسہ غاتے آن کاروبار کبو۔" ○ بمو نلک نا بندغاک سردار آن نفرت کریرہ۔
بندا خاطر آن اوفک شہنشاہ غا بندغ راہی کریرہ کہ "داسردارے ننا بادشاہ جوڑ کپہ۔" ○
۱۵ "ولے سردار بادشاہ جوڑ مس او پدی بس۔ او تینا نوکراتے حکم تِس کہ "ببو، او
۱۶ کنے نشان ایتبو کہ مُم آخس کاروبار کرینورے۔" ○ اولیکو نوکر بس او پارے "خُواجہ،
۱۷ ای وہ ہزار روپئی اٹ اسہ لگھ روپئی جوڑ کرینٹ۔" ○ مالک پارے تہ "بھاز جُوان۔
نی بھاز جُوانو نوکرے اُس، او بھاز دیانت داری ٹی کاروبار کریس۔ بندا خاطر آن
۱۸ ای نے وہ شار نا گورنر جوڑ کیوہ۔" ○ اِرت میکو نوکر بس او پارے "خُواجہ، ای وہ
۱۹ ہزار روپئی آن پنجا ہزار روپئی نا کاروبار کرینٹ۔" ○ او بمو نوکرے پارے "ای نے
پنچ شار نا گورنر جوڑ کیوہ۔" ○

۲۰ "ولے پین نوکر بس او پارے "خُواجہ، دا نا وہ ہزار روپئی او۔ ای دا فتنے پچھے

۲۱ ٹی ڈکاسٹ۔ ○ ای نے آن خُلیوہ، اَنتے کہ تینا فاہرہ کے نی ایلو بندغاتے تو سختی

- ۲۲ اٹ پیش بریسے او آرا فصل نا بجاتے نی دِسْتَس، او فصلے نی تین کے بیفیسے۔ ○
- ۲۳ اٹ، ایلو بندغاتے آن پلبوہ او آرا فصلے دِسْتَس اودے تین کے بیفیوہ۔ ○ ولے نی پیسے غاتے آتے سوو آتتو بسس؟ آرا وخت آ ای پدی بروسٹ، تو سوو تو اولر پیسے غاتے تینا بلوسٹ۔ بندا و جغان ای نے بزا ایٹیوہ۔ ○
- ۲۴ "ولدا مالک بموڑے سلوکا بندغاتے پارے" دا بندغ آن وہ ہزار روپئی بلبو او
- ۲۵ اسے لگھ نا کاروبار کروکائے ایٹیوہ۔ ○ ولے اوفک بادشاہے پاریر "او تو مست آن
- ۲۶ لگھ پتی اے۔" بادشاہ جواب تس پارے "ای ٹھے پاوہ کہ آرا بندغ کاروبار ٹی
- نفع کیک، مخلوق اودے پین ایٹک، ولے آرا بندغ بیچ بیفیک، مخلوق اوڑان تینا
- ۲۷ پیسے غاتے پدی بلیک۔ ○ ولے کئے پین بیٹس یات بس۔ کنا دشمناتے آتو آرا کنا
- بادشاہ جوڑ منگ آن خوش آلویرہ، اوفتے واڑے آتو او کنا مون آ کسفبو تا۔" ○

عیسیٰ نا یروشلم شار آ بادشاہ غان بار بننگ

(متی ۱: ۲۱-۱۱؛ مرقس ۱: ۱۱-۱۱؛ یوحنا ۱۲: ۱۲-۱۹)

- ۲۸ وا مثال نا تینگ آن پدی عیسیٰ یروشلم شار نا گنڈ آروان مس او اونا شاگرداک
- ۲۹ اونا رند اٹ آئرہ۔ ○ آرا وخت آ عیسیٰ او اونا شاگرداک بیت فیکے او بیت عنیاہ پنی آ
- خلقاتے آن خوک رسینگار، کہ دافک زیئون پنی آمش ناربی آئرہ، او تینا ارا
- ۳۰ شاگرداتے تینے آن مون آرابی کرے، ○ او اوفتے حکم تس "کئے آن مون آخلق ٹی
- بمبو۔ آرا وخت آئم خلق ٹی پیسیرے نم اسے پیش ناگرہ سے تفوک خیرے کہ اوڑا
- ۳۱ مست کس سواری کتے۔ گرہے بلبو او اودے کئے آتوہ۔ ○ اگ کس بریفے کہ "دا
- گرہے آرانگ دینگ ٹی اے؟"، اودے پابو کہ "خواجہ خواینگ ٹی اے تے۔" ○
- ۳۲ اوفک ہنار او عیسیٰ ہمر کہ پار بسس تا بندن مس۔ ○ آرا وخت آ اوفک گرہے
- ۳۳

۳۳ ٹینگ ٹی آنرہ، گرہ نامایک بس، او بریفے ”داگرہے آرنگ وینگ ٹی ارے؟“
 او فک جواب تسر ”خواجہ داوے خوائنگ ٹی اے۔“
 ۳۵ شاگرداک گرہے عیسیٰ غا دریر، او او فک عیسیٰ نا ٹولنگ کے بیش نامغ آ تینا
 ۳۶ گڈی تے تجار او عیسیٰ نے اونا زمی آسوار کیر۔ او مخلوق عیسیٰ نے عزت تینگ
 کے بیش ناکسر آ تینا گڈی تے تالان کرے۔
 ۳۷ آرا وخت آ عیسیٰ زیتون پنی آمش آن شیف وڈینگ او یروشلم شار آن خُک
 بس، اونا گل شاگرداک خدا نا شکرے آوا کیر او خدا نا صفتے زور زور آن کیر،
 ۳۸ آنتے کہ عیسیٰ اوفتے بھاز وخت اسکان تینا معجزہ غالتے نشان تسوس۔ او فک خدا
 نا صفتے کیرسہ پاریر کہ ”دا بادشاہ نازی آ خدا نارحمتاک مریر کہ دا خدا نا طاقت
 اٹ بسونے، خدا اووے ڈغار نا مخلوقے بچائینگ کے رابی کرینے۔ بندا خاطر آن
 خدا نا صفتے کبو۔“
 ۳۹ او بندا مچی آن گڑاس فریسی فرقہ نا بندغاک عیسیٰ نے پاریر ”خواجہ، تینا
 شاگردا تے حکم ایته کہ او فک چپ کیر۔“
 ۴۰ ولے عیسیٰ اوفتے پارے ”اگہ امی تینا شاگردا تے چپ کر فیو، تو دا خلک شاگردا تے
 آن بار صفت کیرہ۔“

عیسیٰ نا یروشلم شار نا بندغاتے کے بوغنگ

۴۱ آرا وخت آ عیسیٰ یروشلم شار نا گنڈ آبرا، اوڑے ریمگو کاتازی آفسوس کرے،
 ۴۲ او بوغیسہ پارے ”اے یروشلم شار نا بندغاک، خدا نمے بچائینگ نا موقعس
 ۴۳ تس، ولے نم دا موقعغان فائدہ بیفتویرے۔“ بندا خاطر آن اسہ وختس بروئے کہ
 ۴۴ ثما دشمناک ثما چارمہ گنڈ آن دیوال کروو، او نم شار آن پیشن پنگ کپورے۔
 او فک نمے آ حملہ کیرہ، نمے او ثما چناتے کسفیہ، او ثما گل شارے تباہ کیرہ او کسے

زندہ ایسے، اتنے کہ آرا وخت آخرا نجات تروکائے راجی کرے، تم اونا حکماتے
میتویرے۔" ○

عیسیٰ نا بھلا عبادت خانہ ٹی دَرس تیننگ

(متی ۲۱: ۱۲-۱۷؛ مرقس ۱۱: ۱۵-۱۹؛ یوحنا ۲: ۱۳-۲۲)

۳۵ عیسیٰ یروشلم شار ٹی بھلا عبادت خانہ غا بننا او اوکان دکانداراتے کشنگ شروع
۳۶ کرے، ○ اوفتے دا پارے "مقصد سینگ کتاب ٹی لیکھوک اے، کہ خدا پارینے "کنا
آرا عبادت نا جاگ اے"، ولے تم عبادت خانہ ٹی دا دکاناتے مخلوق نا لینگ کے
ملا نورے۔" ○

۳۷ عیسیٰ بھلا عبادت خانہ ٹی ہر وے دَرس تسکے، او بھلا اباک او شرع نا معلماک او
۳۸ سرور اتا دا کوشست اسکے کہ "عیسیٰ نے کسفین"، ○ ولے اوفک دهن کنگ کتویرہ
اتنے کہ ایلو مخلوق عیسیٰ نا بیتاتے توجہ اٹ بنگلہ۔ ○

بھلا عبادت خانہ نا افسر اتا عیسیٰ غان

طاقت او حق نا باروٹ سوال بریفینگ

(متی ۲۱: ۲۳-۲۷؛ مرقس ۱۱: ۲۷-۳۳)

۱ **ب** اسے وے س عیسیٰ بھلا عبادت خانہ ٹی واعظ کنگ ٹی اسکے او پسکننگ پیغام نا
تیلینے کنگ ٹی اسکے۔ بھلا اباک او شرع نا معلماک او بیتووی تا مجلس نا ایلو بند غاک
۲ اوار بسر او عیسیٰ غان بریفیر ○ نے دا بیتاتے پاننگ نا دیر طاقت او حقے تسونے؟ ○
۳ عیسیٰ اوفتے پارے "ای ٹھے آن سوالس بریفیوہ، او دانا جوابے ایتوہ۔ ○ سخی
۴ نا وخت آ پاک صاف منگ کے بے شولفینگ نا حق خدا نا گنڈ آن بسوس یا

بندغ آن بسوسس؟”

۵ اوفک اسہ پہ ایلو تون تینا ہیئت کریسہ پاریر ”نن أنت پان؟ آگ نن پان

۶ ”خداغان بسوسس“، او ننے آن بریفک ”نم آتے“ یحییٰ غا ایمان تختورے؟“ آگ

نن پان ”بندغ آن بسوسس“، واگل بندغاک ننے خل خلیہ، کسفیہ، آتے کہ واقتا

یقین اے کہ یحییٰ پغمبرس آسکہ۔“

۷ بندا خاطر آن اوفک عیسیٰ نے پاریر ”نن تپنہ کہ واپاک صاف منگ کے بے

شولفنگ ناحق ویر آن بسوسس۔“

۸ عیسیٰ اوفنے پارے ”او بندن ای ٹے پاپرہ کہ ذهن کاریم کنگک ناحقے کنے

ویر تسونے۔“

عیسیٰ نا انگوری آباغ نا مالک او اجارہ داراتا مثالے تینگ

(متی ۲۱: ۲۳-۲۶؛ مرقس ۱۱: ۱۲-۱۳)

۹ ولدا عیسیٰ مخلوقے واما لے تریسہ پارے ”اسہ بندغس انگور نا باغس خلک، او

اووے بندغاتے اجارہ غاتس، او اسہ بھلو وختس کے ارانغان پین شارے کے پیش

۱۰ تما۔ آرا وخت آ انگورک بسسر او تینا مے سے اجارہ والا بندغاتے آرابی کرے

کہ ”کنا بشخے ایتہو“، ولے اجارہ داراک بشخے تقویر، نوکرے خلک او پدی ارانغا رابی

۱۱ تسر۔ مالک اڑٹ میکو مے نے تینا رابی کرے، ولے اجارہ داراک اووے ہم خلک

۱۲ او بے عزت کریر او اووے خالی ذو رابی کریر۔ ولدا مالک مسٹ میکو مے نے

۱۳ رابی کرے۔ اجارہ داراک اووے خلک، ٹپی کریر، ارانغامون تسر تہ۔ ولدا باغ نا

مالک سوچ کرے ”ای أنت کیو؟ کنا خیال ٹی واسہ ای تینا مارے رابی ایتہوہ۔

۱۴ اجارہ داراک اووے ضرور عزت ایتہوہ۔“ آرا وخت آ اجارہ داراک مارے بنگ آ

خنار، اوفک اسہ پہ ایلوے تینا پاریر ”وا بلغ نا وارث اے۔ بیو، کسفین تہ۔ وانا

- ۱۵ جائیداد ننا مریک۔ "بندا خاطر آن آرا وخت آمار رینگا اوفک اووے باغ آن
پیشن کشار او کسفر تہ۔"
- ۱۶ عیسیٰ ہریفے "باغ نا مالک اجارہ وارانے تو آنت کے؟" او تینڈٹ بریک،
اجارہ وارانے کسفک، او تینا باغے ایلو اجارہ وارانے ایٹک۔"
- ار وخت آ مخلوق دا پیتاے بنگ، اوفک پوہ مسر کہ عیسیٰ دا پیتے اوفتا باروٹ
کنگ ٹی اے۔ بندا خاطر آن پاریر "یقیناً نہ۔" ○
- ۱۷ عیسیٰ اوفتے آبرا او ہریفے "زبور نا دا لوزاتا آنت معنی اے
دا خل کہ مستریک اووے بے کار چارہ
ہمو خل گل آن زیاست اہمیت والا وھن کہ بنیاو نا خل مریک؟" ○
- ۱۸ "آرا بندرغ دا خل نازی آتک ٹگر ٹگر مریک، او اگہ دا خل کسے نازی آتے
او مش جوڑ مریک۔" ○
- ۱۹ شرع نا معلم او بھلا امانک چائسر کہ "عیسیٰ زبور نا لوزاتے ٹی خل نا مثالے تینا
باروٹ پانگ ٹی اے او ننا خلاف بیت کنگ ٹی اے۔" اوفک دا کوشتے کیر کہ
"عیسیٰ اے اسہ وار تو گرفتار کین"، ولے مخلوق آن خولیسرہ۔ ○

رشوت خوراتا عیسیٰ غان اونا ریفنگ
کے محصول نا باروٹ سوال بریفنگ

(متی ۱۵:۲۲-۲۲؛ مرقس ۱۲:۱۳-۱۷)

- ۲۰ ولدا شرع نا معلم او بھلا امانک گراس جاسوس راہی کیر، کہ اوفک عیسیٰ غا
کار، تینے مخلص ظاہر کیر، او عیسیٰ اے تینا سوالاے آن ریفیر، تاکہ شرع نا معلم او
بھلا اماناے موقعہ لے کہ اوفک عیسیٰ اے گرفتار کیر او روہیو گورنر نا مون آ پیش
کیر تہ۔ ○ دا جاسوساک عیسیٰ اے با نا صفت کیرسہ پاریر "خواجه، ن چانہ کہ نی ننے
- ۲۱

آرا گڑائے خوانفیسے او صبح اے۔ نن وا ہم چانہ کہ نے کے امیر او غریب برابر او، او
 نی راستی آٹ مخلوقے خدا نا کسر آٹ ورس ایتمیسے۔ نی ننے پا کہ شریعت نا مطابق ۲۲
 نن روئیو شہنشاہے محضول ایتمین یا تقن؟ ۰
 ولے عیسیٰ اوفتا ریفنگ نا منصوبے پیوہ مس، او اوفتے پارے ۰ "کنے چاندی ۲۳
 نا روپنی س نشان ایتمیو۔ اونا زنی آونا نشان او پن چھاپ کروک اے؟"
 اوفک جواب تسر "شہنشاہ نا نشان او پن چھاپ کروک اے۔" ۰
 ولدا عیسیٰ اوفتے پارے "آرا محضول شہنشاہ نا اے، اووے شہنشاہے ایتمیو، ۲۵
 او آرا کاریماک خدا نا او، اوفتے خدا کے کبو۔" ۰
 رشوت خوراک عیسیٰ نے ریفنگ کتویر۔ بندا خاطر آن چپ مسر او عیسیٰ نا ۲۶
 وا جواب آن حیران مسر۔ ۰

کہنگ آن پد پدی زندہ مننگ نا باروٹ عیسیٰ غان سؤل
 (متی ۲۲:۲۳-۳۳؛ مرقس ۱۲:۱۸-۲۷)

صدوقی فرقہ نا بندغاک کہ اوفتا قیامت ناوے آپدی زندہ مننگ نا باروٹ ایمان ۲۷
 آلیوکہ، اوفتے آن گڑاس بندغ عیسیٰ غا بسر او اووے پاریر ۰ "خواجه، ذہن کہ موسیٰ ۲۸
 نا تورات ٹی نن کے نمشتہ اے "اگہ اسے بندغس کہیک او اووے آولیاو مَف، تو
 اونا ایلو ایلم اونا زائفے ضرور برام کے، او وا برام آن آولیکو ووی مروکا مار کہوکا
 بندغ نا آولیاو پاننگ تاکہ کہوکا نا نسل خلاص مَف۔" ۰
 ولدا اوفک عیسیٰ غان وا مثالے تریسے ہریفیر "اسے آرا سے ٹی ہفت ایلم ۲۹
 رہینگارہ۔ اوفتا بھلا ایلم برام کرے، اووے چنا تَو، او کسک۔ ۰ ولدا اڑٹ میکو ۳۰
 ایلم وا نیازی نے برام کرے۔ او ہم بندن بے آولیاو کسک، ۰ او مسٹ میکو ایلم ۳۱
 برام کرے تہ۔ او بندن مریسے ہر ہفت ایلمک وا نیازی نے برام کریر، او کسے ہم

- ۳۲ دانیازی آن اولیاء مَتَوُؤْ- کُلْ اَن اَخرٹی وانیازی ہم کسک- او قیامت ناوے آ،
 ۳۳ اگہ مخلوق پدی زندہ مریک، تو دانیازی بر هفت ایلنتے اَن ونازائف پانتنگ؟" ○
- ۳۳ عیسیٰ اوفتے پارے "واؤنیا ٹی زینہ او نیازیک برام کیرہ او تینا چناتے ہم برام
 ۳۵ ایتیرہ، ○ ولے قیامت ناوے آجنت ٹی زینہ او نیازیک برام کپسہ او تینا چناتے
 ۳۶ ہم برام تفسہ، ○ آنتے کہ اوفک ملاکاتے اَن بار مریرہ، اوفک کپسہ او برام کپسہ-
 اوفک خُدا نا چناتے اَن بار مریرہ، آنتے کہ خُدا اوفتے پدی زندہ کرینے- ○
- ۳۷ "ولے اگہ ثما سوال داو اے کہ قیامت ناوے آ مخلوق پدی زندہ مریک یا
 مَفک، تو دا بیت موسیٰ نا کتاب ٹی نمشته اے، کہ خُدا موسیٰ تو بوشوکنگا کاشم
 ۳۸ اَن بیت کرے، پارے "ای ابراہیم، اسحاق او یعقوب نا خُدا اے" ○ وا لوز
 "اے" اَن ثابت مریک کہ خُدا کبھوکاتے پدی زندہ کیک، او کُلا نا خُدا اے، او
 اوڑکے بر گُزا زندہ اے- ○
- ۳۹ گُراس شرع نا معلماک پارے "خواجه، نی جوانو جِواَس تنس- ○
- ۴۰ دا سوال اَن پد اوفتے پین سوال بریفنگ نا سمت مَتَوُؤْ- ○

خُدا نا مقرر کروکا نا باروٹ سوال

(متی ۲۲: ۲۱-۲۶؛ مرقس ۱۲: ۳۵-۳۷)

- ۴۱ واکان پد عیسیٰ شرع نا معلماے اَن دا بیتے بریفے کہ "بندغاک بمر پارہ کہ "خُدا
 ۴۲ نا مقرر کروکا صرف باوشاه وَاوُو نا اولیاء مروے؟" ○ آنتے کہ وَاوُو تینٹ زبور ٹی خُدا
 نا مقرر کروکا نا باروٹ پانک
 "خُدا کنا خواجه نے پارے
 "بر، کنا راست میکو گنڈ آ توئل، ○
 ۴۳ ہمو وخت اسکان کہ ای نا وُشمناتے کتنت او مے کتنت تا" ○

۳۳ "دا لوزاتے ٹی واؤو تینٹ خُدا نا مقرر کروکائے "خُواجہ" پارینے۔ واؤو ہمر تینا اولیایوے "خُواجہ" پاپک؟ او ضرور اونا اولیایواتے آن بڑز اے۔"

شرع نا معلماتا کسر اٹ بمپبو
(متی ۱۰:۲۳-۱:۳۶؛ مرقس ۱۲:۳۸-۴۰؛ لُوقا ۱۱:۳۷-۲۲)

۳۵ ۳۶ واکن پد ییسی تینا شاگردواتے کل مخلوق نامون آوا بیتاتے پارے۔ "ای ٹھے خیردار کیوہ، کہ شرع نامعلماتے تو سنگتی کپبو، انتے کہ اوفتا خُوائش آرے کہ "نن بارشاہتے آن بار جُوانو پیچ بینین، او آرا وخت آ بازار آکان مخلوق نئے سلام کے او نئے عزتے ایٹے۔ او بدن عبادت خانہ ٹی او دعواتے ٹی مخلوق نئے مون آؤلفے او نئے عزت ایٹے۔" اوفک جنوزانانا حقاتے خلیہ او مزبب نا بہانہ اٹ اوفتے ۳۷ ۳۸ لُئیرہ، او مخلوق نامون آبرے اسکان عبادت کیرہ۔ بندا خاطر آن خُدامون آ اوفتے بحاز ہزا ایٹک۔"

جنوزان نا خُدا نا کسر اٹ پیسہ تیننگ
(مرقس ۱۲:۲۱-۲۲)

۱ **ب** ییسی چارمہ گنڈ آبرا او امیرنگا بندغاتے خنا کہ اوفک بحلا عبادت خانہ نا
۲ پیٹی ٹی پیسہ شاغنگ ٹی آئرہ۔ او اسہ غریبو جنوزانس ہم خنا کہ او ارا پائی پیٹی ٹی
۳ شاغا۔ ییسی تینا شاگردواتے پارے "ای ٹھے پاوہ کہ دا غریبنگا جنوزان ایلو بندغاتے
۴ آن زیاست پیسہ تسونے۔ انتے کہ امیرنگا بندغاک پیسہ تسر، اوفتا امیری ٹی کمی
بتو۔ ولے دا غریبنگا نیازی نا گزارہ بندا پیسہ غاتے آاسکھ او کُٹے پیٹی ٹی شاغا۔"

عیسیٰ نا تینا شاگردا تے قیامت نا نشانی نا باروٹ پاننگ
(متی ۱۲:۲۲-۱۳؛ مرقس ۱:۱۳-۱۳)

- ۵ عیسیٰ نا گراس شاگرداک بھلا عبادت خانہ نا باروٹ بیت کر بسے پاریر "وا بھلا
عبادت خانہ ٹی سنگ مرمر نا خلک خیشن نا نخشونیدگارتے آن آخس زیبا خنگیرہ او
گل خلک خدا نا پن اٹ تینگانو۔" ○
- ۶ ولے عیسیٰ اوفتے پارے "وا جاگے واسے نم خننگ ٹی ارے، اسے وختس
بروے کہ دشمناک داوے بندن تباہ کرور کہ وانا اسے خلس ہم جاگے مفرے۔" ○
- ۷ شاگرداک ہر یفیر "خواجہ، ہمو وخت آرا وخت آبروے؟ او مخلوقے ہمر خیر
تموے کہ تباہ منگ نا وخت بسونے؟" ○
- ۸ عیسیٰ اوفتے پارے "خیال تخبو، خچوک مہبو، اتے کہ بھازنگا بندناک کناپن
اٹ تینے ظاہر کیرہ۔ اوفک بریرہ، اوفتے آن ہر اسٹس ٹے پانک کہ "امی خدا نا مقرر
کروکا اٹ"، او "قیامت نا دے خڑک اے"، ولے نم اوفتازی آیقین تخبو۔ ○
- ۹ آرا وخت آٹم جنگ او انقلاباتا قصہ غاتے پیرے، خولیبو۔ وھننگا بیتاک مریرہ۔ وانا
وا معنی آف کہ قیامت خڑک بسونے۔" ○
- ۱۰ ولدا عیسیٰ اوفتے پارے "نلکاتا فوجاک اسے پہ ایلو تو جنگ کیرہ، بادشاہک
بادشاہتے آ حملہ کیرہ۔ ○ بھلا زلزلہ غاک بریرہ، نلکاتے ٹی ڈکال مریک او چارمہ گنڈ
آ بھازنگا بیماریک نالان مریرہ۔ ماگیر بلیک، استاراک پیرہ۔ وافک آسمان نا گنڈ
آن بھلا بھلا نشاناک مرور۔ ○ داڑان مست کہ وا گڑاک مریرہ، مخلوق ٹے کئے آ
ایمان تھنگ نا وجرغان گرفتار کیک او ٹے خلیک او تکلیف ایٹک۔ اوفک ٹے
عبادت خانہ غاتے ٹی قاضی تامون آدیرہ، او ٹے جیل ٹی شانیرہ، او بندن نم بادشاہ
او گورنر تامون آپیش مریرے۔ ○ او ٹم کے ہندا موقعے مروے کہ نم مخلوق نا مون

۱۳ آکن کے گواہی ایتیرے۔ ○ او ٹم تینا آستے آن وا پریشانی ءے کشبو کہ سن
 ۱۵ انت جواب ایتین؟ ○ آتے کہ ای ٹھے بندنو عقلس ایتنہ کہ ثما و شمناک ثمازی
 ۱۶ آ الزام ثابت کنگ کپسہ۔ ○ ثما لمہ باوہ، ایلمک، عزیزاک، او ثما سنگٹاک ٹھے آن
 ۱۷ بھازاتے گرفتار کیرہ او گڑاے کسفیرہ ○ او مخلوق ٹھے آن نفرت کیک۔ واکل کنا
 ۱۸ وجدغان مریرہ۔ ○ ولے خولپپو، ثما روعے بچ نسخان مفک۔ ○ تکلیف او مصیبتاے
 ۱۹ سببو، خدا ٹھے جنت ایتک۔ ○

عیسیٰ نا یروشلم شار نا تباہ مننگ نا باروٹ پیشن گوہی کنگ
 (متی ۲۴: ۱۵-۲۸؛ مرقس ۱۳: ۱۳-۲۳)

۲۰ "آرا وخت آٹم خیرے کہ و شمناک یروشلم شار نا چارمہ گنڈ آ بسونو، تو ٹم پوہ
 ۲۱ مریرے کہ شار تباہ مریرک۔ ○ او بمو وخت آرا بندغاک یہتوویہ صوبہ ٹی آریر، اوفک
 ضرور مشتے آکار۔ او آرافک شار ٹی او، اوفک شار آن پیش تمیر، او آرا بندغاک
 ۲۲ شار آن پیشن او، اوفک شار آ نفس۔ ○ آتے کہ وا بمو وخت مروے کہ خدا یروشلم
 شار نا بندغاتے اوفتا گناہتے کے ہزا ایتوے، او مست نا پغمبر اتا پیشن گوہیک
 ۲۳ صبح ثابت مرور۔ ○ بمو نیارٹیک آخس بد قسمت او کہ پڈاک تا پڑ مرور یا چٹاک تا
 خد ہرور، آتے کہ خدا یہتوویہ صوبہ نا مخلوق آن ناراض اے، او اوفتے آتباہی راہی
 ۲۴ کیک، اوفک تباہ مرور۔ ○ اوفتا و شمناک مریرہ، اوفتے آن گڑاے زغمتے تو کسفیرہ،
 گڑاے تینا مے جوڑ کیرہ او تینا نلکاتے آدیرہ۔ ایلو قومانا بندغاک یروشلم شار آ بمو
 وخت اسکان قبضہ کیرہ کہ اوفتا وخت پورہ متے۔ ○"

عیسیٰ نا تینا پدی بِننگ نا باروٹ پاننگ

(متی ۲۴: ۲۹-۳۱؛ مرقس ۱۳: ۲۲-۲۷)

- ۲۵ "داکان پد دے تارمہ مریک، توبے روشنائی تَنگ او استاراک پنیہ، ڈغار آ
تمیرہ، او آسمان نا گڑاک تینا کسرے لیرہ۔ وِنیا نا گل بندناک پربیشان مریرہ، او
۲۶ سمندر نا توار آن خولیرہ۔ او بندا گڑاتا بِننگ نا خولیس آن مخلوق پربیشانی آن
۲۷ لاغر مریک۔ او بندا وخت آ ڈغار نا مخلوق کنے، آدم نا اولیادے، خنیک کہ اسی
اسہ جمرے آ ڈغار نا گنڈ آ بھلو طاقت اٹ او جتسی آپچاتے ٹی بِننگ ٹی اٹ۔
۲۸ آرا وخت آوا نشانیک شروع مسر، تو پربیشان مقبوا۔ بمنے با تقبوا، آتے کہ ثما نجات
خُک اے۔"

عیسیٰ نا دا دُنیا نا باروٹ پیشن گوبی کَننگ

(متی ۲۲: ۲۴-۳۵؛ مرقس ۱۳: ۲۸-۳۱)

- ۲۹ داکان پد عیسیٰ دا مثالے تریسہ پارے "انجیر او ایلو درختا نا باروٹ سوچ کبو۔
۳۰ آرا وخت آئم خیرے کہ اوفتا پناک ترک کَننگ ٹی او، ثم پوہ مریرے کہ باسٹی
۳۱ خُک اے۔ او بندن آرا وخت آئم خیرے کہ آسمانی آ نشاناک پورہ منگ ٹی
۳۲ او، تو ثم پوہ مریرے کہ اسی پدی بِننگ ٹی اٹ۔ ولے یات تجبو، بمو وخت
اسکان کہ کنا یروشلم شار نا تباہ منگ نا پیشن گوبی پورہ متے دا دور نا بھازنگاک
۳۳ بمو وخت اسکان کپسہ۔ آسمان او ڈغار شیف او بزز منگ کیرہ، ولے کنا پیناک
غلط ثابت منگ کپسہ۔"

گناہ کَپبو، عیسیٰ نا بَننگ کے تینے تیار کبو

۳۳ ”خیال تجبو، تیغے دنیا نا خوشی او غمی او شراب گُنگ ٹی شاغیبو، ای دا دنیا ٹی
اسہ وار تو بروٹ۔ کنا خوش آفک کہ ٹم بدن پلنگورے دهن کہ اسہ چکسے ڈب ٹی
۳۵ بے خبری ٹی ایس۔ دا دے آ ای گل دنیا نا بندغاتے کے بریوہ۔ او بر وخت
۳۶ خُداغان وعا کبو کہ او ٹمے دا گڑاتے آن بچنگ نا توفیق ایغے، تاکہ قیامت نا دے آ
ای آدم نا اولیاد ٹما حق ٹی فیصلہ ئے کیو۔“
۳۷ عیسیٰ تینا دے تے بھلا عبادت خانہ ٹی مخلوقے دَرَس تینگ ٹی گدریفیکہ، او
۳۸ نئے گدریفنگ کے زیئون پنی آمش آبناکہ۔ او بر دے سوب تو مالو مخلوق بھلا
عبادت خانہ غا بِناکہ او عیسیٰ نا دَرَسے بنگلہ۔“

یہوداہ اسکروٹی نا غدار جوڑ مننگ

(متی ۱:۲۶-۵، ۱۲-۱۶؛ مرقس ۱:۱۲-۲، ۱۰-۱۱؛ یوحنا ۱۱:۲۵-۵۳)

۱ **ب** بغیر خمیر نا اِرغ نا عید نا ویک خُک اُترہ، آراوے کے یہودیک بچائفنگ
۲ نا عید پاریرہ۔ بھلا اِماک او شرع نا معلک مخلوق آن خولیسرہ۔ ہندا خاطر آن
اوفک کسرس پٹارہ کہ ”عیسیٰ ئے ڈکوئی آت کسفین۔“
۳ شیطان یہوداہ اسکروٹی نا اُست ٹی لالچے شانا، کہ او عیسیٰ نا دوازدہ خاصنگا
۴ شاگرداے آن اسکہ۔ ہندا خاطر آن یہوداہ اسکروٹی ریفنگا، او بھلا اِماتے او فوج
نا بھلا افسراتے تو بیت کرے کہ ”ای عیسیٰ تو غدار ی کیوہ، او عیسیٰ ئے ٹما دو
ٹی ایٹیوہ۔“
۵ بھلا اِماک او فوج نا افسراک اوڑان بھاز خوش مسر۔ اوفک اودے پیسہ نا

۶ لالچے تیر- ۰ یہتوواہ اسکروتی اوفتا دا بیتاے منا۔ او انظار کریکہ کہ موقعس طے کہ
 ”عیسیٰ نے فوج نا ڈوٹی ہندن ایتیو کہ اوڑتو بھلو مچی س مف تا کہ مخلوق فساد
 کہپ۔“ ۰

عیسیٰ نا بچائینگ نا عید نا اِرغ نا تیاری کے شاگردا تے حکم تنگ
 (متی ۲۶: ۱۷-۲۵؛ مرقس ۱۴: ۱۲-۲۱؛ یوحنا ۱۳: ۲۱-۳۰)

- ۷ بے خمیرنگا اِرغ نا عید نا ہمو دے بس۔ شریعت ٹی دا بیت لکھوک اسکہ
 ۸ کہ ”ہر خاوت دا دے آسور نا قربانی نے ایتے“ ۰ عیسیٰ پطرس او یوحنا نے راہی
 کرے کہ ”تم ہمبو او بچائینگ نا عید کے اِرغ تیار کبو۔“ ۰
 ۹ ولے شاگرداک پاریر ”خواجہ، دا اِرغ نا کنگ کے آرا جاگے تیار کین؟“ ۰
 ۱۰ عیسیٰ اوفتے پارے ”آرا وخت آ تم شار ٹی بیہیرے تم اسہ بندھے خیرے
 ۱۱ کہ او دیری وڈلے کا تم آ بیہینے۔ آرا اسکان اونارند آت ہمبو، ۰ او آرا نا مالکے
 پابو ”خواجہ پانک کہ ”ہمو وناخ آراوے کہ اہی او کنا شاگرداک بچائینگ نا عید نا
 ۱۲ اِرغے گنین؟“ ۰ او تمے اِرٹ میکو منزل نا وناخ آدیک۔ ہموڑے تم ہر گڑائے
 تیار کنگ کیرے۔“ ۰
 ۱۳ اوفک بنار او ہر گڑائے ہندن خنار کہ عیسیٰ اوفتے پارینس، او ہموڑے
 بچائینگ نا عید نا اِرغے تیار کیر۔ ۰

عیسیٰ نا تینا خاصنگا شاگرداتے تو
او ار آخری وار نن نا اِرغ کِننگ

(متی ۲۶: ۲۶-۳۰؛ مرقس ۱۴: ۲۲-۲۶؛ ۱ کرنتھیک ۱۱: ۲۳-۲۵)

- ۱۳ ارا وخت آن بس عیسیٰ تینا خاصنگا شاگرداتے تو او ار اِرغ کِننگ کے بس۔
- ۱۵ عیسیٰ اوفتے پارے "مون آ کئے آ مصیبت بریک، ولے کنا اُست خُوائک کہ ای
- ۱۶ وایعید آئم تو او ار تُولیو او اِرغ گُنیو، اُتے کہ ای واکان پد وایعید نا اِرغاتے ہمو
- وخت اِسکان کَمپہرہ، ارا وخت اِسکان کہ بچائِننگ نا عید نا صبح لگا معنی پورہ متے، کہ
- ای اُتے تو او ار جنت ٹی رہینگیوہ۔"
- ۱۷ واکان پد عیسیٰ اسہ پیالہس اَنگور نا جوس آن پد کرے، او خُدا نا شکرے اوا
- ۱۸ کرے، او تینا شاگرداتے پارے "وازان کُل ثما اسہ اسہ کُم بلیو، اُتے کہ ہمو وخت
- اِسکان کہ قیامت بنتے ای اَنگور نا جوس کَمپہرہ۔"
- ۱۹ ولدا او پیرو اِرغس بیفے، خُدا نا شکرے اوا کرے۔ او اِرغے کُر کرے، تینا
- شاگرداتے بس، اوفتے پارے "وا اِرغ کنا جان آن بار اے، او ای خُدا کے تینا
- جان نا قربانی اے ایٹیوہ۔ ہندا قربانی نا بدلہ نھے رسینگ۔ او کئے یات کِننگ کے
- اُتے اِرغے کُر کیرے او او ار گُنیوہ۔"
- ۲۰ وُھن کہ اِرغ کِننگ آن مست عیسیٰ اَنگور نا جوس نا پیالہ اے بیفے، او ہندن
- اِرغ کِننگ آن پد اَنگور نا جوس نا پیالہ بیفے او تینا شاگرداتے پارے "وا اَنگور نا جوس
- کنا وتر آن بار اے، کہ ای تینا وترتے خُدا نا کسر اٹ شولیوہ، او کنا کہنگ آن سما
- تہک کہ خُدا اُتے تو پُسننگا اقرارے کِننگ ٹی اے۔"
- ۲۱ "ولے خف توربو۔ ثما نیام ٹی اِسٹس اَرے کہ کن تو غداری کیک۔" او ای،
- ۲۲ اوم نا اولیاد، کسفینگیوہ وُھن کہ خُدا پارینے، ولے ہمو بندغ اُخس بد قسمت اے

۲۳ کہ کن تو غداری کیک۔[○]
 ولدا شاگرداک اسہ پہ ایلو آن تینا ہریغیر کہ ”ننہ آن ویر اے کہ عیسیٰ تو
 غداری کیک؟“[○]

شاگرداتا تین پہ تین تو بھلنی نا باروٹ پیت کنگ

۲۴ ولدا شاگرداتا نیام ٹی دا ہیست شروع مس کہ ”مخلوق نامون آننے آن ویر
 بھلا اے؟“[○]

۲۵ عیسیٰ اوفتے پارے ”دا وینیا ٹی بادشاہک تینا نلک ٹی ایلو بندغاتے آن زیاست
 ۲۶ طاقت تجیرہ، او تیغے ”ایلو مخلوق ناسنگت“ پارہ۔[○] ولے ٹم ہندن سوچ کپو۔ ٹمے
 آن ہمو آسٹ زیاست عزت والا اے، آرا تیغے کم عزت والا چائے، او آرا بندغ
 سوچک کہ ”ای زیاست عزت والا او بھلن مریوہ“، او مے تے آن بار کاریم کے۔[○]
 ۲۷ ویر بھلا عزت والا اے؟ آسٹس کہ ٹولوک یرغ کنگ ٹی اے، یا ایلو کہ خدمت
 کنگ ٹی اے؟ دا وینیا نا مخلوق نامون آتولوکا زیاست عزت والا اے، ولے ای
 ہم تو ٹما خرتے کنگ ٹی اٹ۔[○]

۲۸ ”مشکل او پربشانی نا وخت آٹم کن تو اوار مسونورے۔[○] ذھن کہ کنا باوہ،
 ۲۹ خدا، کنے بادشاہت تسونے، او ای ہم ٹمے ہندن بادشاہت ایٹیوہ۔[○] او ٹم کن تو
 ۳۰ جنت ٹی اوار ٹولیرے او یرغ گنیرے، او ٹم یعقوب نا اولیاداتا ووازوزہ قوماتے
 آ بادشاہی کیرے۔“[○]

عیسیٰ نا پطرسے او نا انکار نا باروٹ پاننگ
(متی ۲۶: ۳۱-۳۴؛ مرقس ۱۴: ۲۷-۳۱؛ یوحنا ۱۳: ۳۶-۳۸)

۳۱ ولدا عیسیٰ پطرسے پارے ”کنا بیتاے خف تور۔ شیطان خداغان اجازت بلکونے
کہ ٹھے آزمائے، تاکہ ایماندار او بے ایماناک جتا جتا مریر، ذهن کہ زمیندار خولے پگ
۳۲ آن جتا کیک۔ ۰ ولے، پطرس، ای نے کے ذعا کریٹٹ کہ نی ایمان آن بڑ سیگیسے۔
آرا وخت آنی پدی خدا نا کسر آبریسے، تونی تینا مزہبی آ ایلمتا ایمانائے کنے آ
بسیسے۔ ۰“

۳۳ پطرس عیسیٰ نے جواب تس ”خواجہ، ای نے تو اوار جیل آ پنگ کے او نے
تو اوار کینگ کے تیار اٹ۔ ۰“
۳۴ ولے عیسیٰ پطرسے پارے ”اینو نان بانگو بانگ تفک، ہمو وخت اسکان کہ نی
مے وار پائٹس کہ ”ای عیسیٰ نے ورس ت کپہ۔ ۰“

عیسیٰ نا تینا شاگرداتے مون نا خطرہ غاتا باروٹ پاننگ

۳۵ ولدا عیسیٰ تینا شاگرداتے پارے ”واکان مست ای ٹھے پیسے تجوکو لوت،
کشکول، او چوٹ نا بین جوڑاتے آن بغیر پیشن راہی کریٹٹ۔ ہمو وخت آ ٹھے
واگڑاتا ضرورت اسکہ؟“

۳۶ اوفک جواب تسر ”نہ۔ نئے واگڑاتا ضرورت الوبکہ۔ ۰“
۳۷ ولدا عیسیٰ اوفتے پارے ”واسے آرا بندرغ تو پیسے تجوکو لوت یا کشکول آرے،
۳۸ بیفے تا۔ او آرا بندرغ تو زغم افک، او تینا کوٹے سودا کے، او زغمس ہلے، ۰ اتھے کہ
ای ٹھے پاوہ کہ خدا نا کتاب ٹی لکھوک اے کہ

مخلوق کے ”مجرم“ پانک۔

او وا بیتاک کنا باروٹ یقیناً پورہ مریرہ۔ کنا باروٹ آرا بیتاک مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک او ضرور پورہ مریرہ۔ ○

۳۸

اوناشاگرداک پاریر ”خواجه، نن تو ارا زغم آریر۔“

عیسیٰ اوفتے پارے ”بس۔“

عیسیٰ نا بیتاتا وا معنی آلویکہ کہ اوفک زغمتے تو جنگ کیرہ، ولے شاگرداک وا بیتے پورہ متویر۔ ○

عیسیٰ نا زیٹون پنی آمش آ خداغان دُعا کنگ

(متی ۲۶:۲۶-۲۷؛ مرقس ۱۴:۳۲-۳۳)

۳۹

عیسیٰ ہمیشہ غان بار شارے الا او زیٹون پنی آمش آ عبادت کنگ کے بنا۔

۴۰

اوناشاگرداک ہم اوڑتو اوار اترہ۔ ○ آرا وخت آ او مش آرسینگا او تینا شاگرداے پارے ”دعا کیو کہ تم آزمائش آن کامیاب مریرے۔“ ○

۴۱

عیسیٰ تینا شاگرداے آن جتا مچہ مر آہنا او گوڈ خلک او خدا نا عبادت کنگ آ

۴۲

لگا۔ ○ او دعا کریسے پارے ”باوہ، کنا خوش اے کہ آرا مصیبت کے آبتنگ ٹی اے، نی کئے وا مصیبت آن بچائلف۔ ولے کئے تینا خوش آن نا خوش زیاست دوست اے، او ضرور پورہ مرے۔“ ○

۴۳

اسے ملائیس جنت آن عیسیٰ غا ظاہر مس او اووے طاقت تیس۔ ○ واکان پد عیسیٰ

۴۴

اُست نا حُب اٹ زور زور آن خدا نا عبادتے کنگ آ لگا۔ اونا جان نا خیداک ڈغار آتمار، او خیداک تہ ڈغار آہنڈن تمارہ ذہن کہ ٹپی سے نا وتراک شولنگیرہ۔ ○

۴۵

عبادت کنگ آن پد او پدی تینا شاگرداے آہنا، او اوفتے خاچوک خنا۔ اوفک

۴۶

پریشان اترہ، او دم ورنگ آن خاچانر۔ ○ عیسیٰ اوفتے بش کرے پارے ”تم آتتے

خاچنگ ٹی ارے؟ بش نبو او خدا ناعباوتے کبو کہ ثم آزمائش آن کیماب مریرے۔" ○

عیسیٰ نا گرفتاری نا وخت

(متی ۲۶: ۲۷-۵۶؛ مرقس ۱۴: ۲۳-۵۰؛ یوحنا ۱۸: ۳-۱۲)

۳۷ عیسیٰ واسکان بیت کنگ ٹی اسکہ کہ اسہ بھلو مچی س اونا شاگردو بیہوواہ اسکروتی

تو بس۔ بیہوواہ اسکروتی مون آ بس کہ "عیسیٰ ئے خمب کیو۔" ○

۳۸ ولے عیسیٰ اووے پارے "نا خمب النگ نا معنی اے کہ نی کن تو، اوم نا

آولیاو تو، غداری کیس؟" ○

۳۹ ارا وخت آ عیسیٰ نا شاگردواک کہ اوڑتو اوار انرہ واسپتے بنگر، اوفک عیسیٰ غان

بریفیر "خواجہ، نن تینا زغما تے کشین او وافقے تو جنگ کین؟" ○

۵۰ اوفقے آن اسٹس زغمے کشا او کل آن بھلا امام نامے ناراست میکو خفے تڑے، ○

۵۱ ولے عیسیٰ اوفقے پارے "سلبو۔ وھن کیو۔"

واکان پد عیسیٰ مے ئے وو خلک، او اونا خف جوڑ مس۔ ○

۵۲ ولدا عیسیٰ بھلا اماماتے او بھلا عباوت خانہ نا خیالدراری کروکا افسراتے او ایلو

سرواراتے ارافک اووے گرفتار کنگ کے بسونر پارے "ثم زغم او لٹاتے تو

۵۳ بسونورے۔ ثما خیال ٹی ای واکو سے اٹ؟ ○ ای ثم تو ہر وے بھلا عباوت خانہ ٹی

سوٹ، ثم کنے گرفتار کنگ نا کوشنتے کتنورے، ولے واسہ وخت بسونے کہ ثم

کنے گرفتار کیرے۔ واسہ شیطان نا طاقت بزز آمریک۔" ○

پطرس نا عیسیٰ نا سنگت مننگ آن انکار کننگ

(متی ۲۶: ۵-۶۹، ۵۸-۵۷؛ مرقس

۱۴: ۵۳-۶۶، ۶۲-۶۱؛ یوحنا ۱۸: ۱۸-۱۷، ۱۸-۲۵، ۲۷)

- ۵۳ اوفک عیسیٰ نے گرفتار کریر او کل آن بھلا امام نا ارغا دریر۔ پطرس ڈکوئی
- ۵۵ اٹ اوفتا رند اٹ بنا۔ اوفک خویلی نا نیام ٹی خاخرس لگھیر او پطرس ہمو خاخرنا
- ۵۶ رہی آٹو لوکاتے تو اوار ٹوس۔ اسے چوکری س پطرسے ہموڑے ٹولوک خنا۔ مسر
- اورا ہرا او پارے ”دا بندغ ہم عیسیٰ تو اوار اے۔“
- ۵۷ ولے پطرس پارے ”مسر، ای واڑ تو آف۔ ای واوے تیرہ۔“
- ۵۸ ذریعے آن پد بندغس پطرسے چائس او پارے ”نی ہم عیسیٰ نا شاگردا تے
- آن اُس۔“
- ولے پطرس جواب تس ”ای آف۔“
- ۵۹ جھسے آن پد ولدا اسے بین بندغس زور آن پارے ”کنے خدا وروغ تڑکپ، وا
- عیسیٰ نا شاگردوس اے، اتنے کہ دا گلیل صوبہ نا بندغس اے۔“
- ۶۰ ولے پطرس پارے ”خواجه، ای تیرہ۔ نی انت پاننگ ٹی اُس؟ ای وا بندغے
- تیرہ۔“
- ۶۱ ہمو وخت آ کہ او ہیئت کننگ ٹی اسکہ، اسے بانگوس بانگ تس۔ عیسیٰ تینا
- مونه ہڑسا او پطرس آہرا، او پطرس نا اُسٹ آبس کہ عیسیٰ اووے انت پاریس۔
- عیسیٰ اووے پاریس کہ ”نی بانگو نا بانگ آن مست مسہ وار پاسہ کہ ”ای عیسیٰ نے
- وزست کپہ۔“
- ۶۲ پطرس پدی بنا او ہندا پیتا تے کے بھاز ہونا۔

عیسیٰ نے خلینگ او بے عزت کننگ

(متی ۲۶: ۶۷-۶۸؛ مرقس ۱۴: ۵۶)

ہمو بندغاک کہ عیسیٰ نے ہلکونر عیسیٰ غا مسخرہ کریر، اووے خلک۔ ○ اوفک
عیسیٰ نا ختے تفریر، اووے خلک او پد آہر یفریر ”پغمبر، نے ویر خلکونے؟“ ○
او اوفک اووے پین بھاز بے عزتی و ہیست ہم پاریر۔ ○

۶۳

۶۴

۶۵

عیسیٰ نے مجلس نا مون آ اتنگ

(متی ۲۶: ۵۹-۶۶؛ مرقس ۱۴: ۵۵-۶۳؛ یوحنا ۱۸: ۱۹-۲۲)

آرا وخت آسوب مس، تو بھلا املک، شرع نا معلماک او سردار اک، کہ و افک
کل بیہودی تا مجلس ٹی آثرہ، اسہ جاگہ غا مچ مسر، او عیسیٰ نے ہموڑے خوائفیر۔ ○
اوفک عیسیٰ غان ہر یفریر ”نی خدا نا مقرر کروکا اس؟“
عیسیٰ اوفتے پارے ”اگہ ای پاوہ ”آو“، ثم و ہیست نازی آ یقین تجیرے۔ ○ او
اگہ ای ثمے آن خدا نا کتاب آن سوالس ہر یفریر، ثم کنا سوال نا جوابے تفریرے۔ ○
ولے واکان پد ای، آدم نا اولیاد، خدا تعالیٰ تو اوار اوناراست میکو گنڈ آ ٹولیوہ۔ ○
اوفک کل ہر یفریر ”وانا معنی اے کہ نی خدا نا مار اس؟“
عیسیٰ اوفتے پارے ”ثم تینڈ پاریرے کہ ای خدا نا مار اٹ۔ ○“
اوفک پاریر ”نی واکفر نا ہیستے پاریرس۔ نفعے پین گواہ نا ضرورت افک۔ نن
وا گناہ نا ہیستے تینڈ بنگن۔ ○“

۶۶

۶۷

۶۸

۶۹

۷۰

۷۱

عیسیٰ نے گورنر پُنطیئس پیلاطس نا عدالت ٹی پیش کنگ
(متی ۱-۲۶، ۱۱-۱۲؛ مرقس ۱۵: ۱-۵؛ یوحنا ۱۸: ۲۸-۳۸)

- ۲۳ ولد ا بھلا عبادت خانہ نا بندناک عیسیٰ نے پیلاطس نا عدالت ٹی میسر۔ ہمو
۱ وخت آپیلاطس یہودیہ نلک نا گورنر اسکہ۔ اوفک عیسیٰ غا الزام تیار کہ ”دا بندغ ننا
۲ بندغائے غلطو کسر رس رغامنگ ٹی اے۔ او پانک ”رؤبیؤ شہنشاہے محضول یقبو۔“
او دا ہم پانک کہ ”ای خدا نا مقرر کروکا او بادشاہے اٹ۔“
۳ پیلاطس عیسیٰ غان ہریفے ”نی یہودی تا بادشاہ اُس؟“
عیسیٰ اودے پارے ”نی صبح پاننگ ٹی اُس۔“
۴ ولد ا پیلاطس بھلا امانتے او مچی نے پارے ”دا بندغ کنا مون آ مخرمس
افک۔“
۵ ولے اوفک زور تخیسہ پاریر کہ ”دا بندغ ننا بندغائے حکومت نا خلاف رغامنگ
ٹی اے۔ او دا کاریے گلیل نا ضوبہ غان شروع کرے او ہندا بیتاتے یہودیہ ضوبہ نا ایلو
شارتے ٹی ہم کرے او داسہ داڑے یروشلم شار ٹی ہم کنگ ٹی اے۔“
۶ آرا وخت آپیلاطس دا بیتے بنگ او ہریفے ”دا بندغ گلیلی س اے؟“
۷ آرا وخت آپیلاطسے دا خبر تما کہ ”عیسیٰ گلیلی س اے،“ او عیسیٰ نے گلیل ضوبہ
نا گورنر ہرودیس آراہی کرے۔ ہرودیس دا وخت آ یروشلم شار ٹی اسکہ۔

عیسیٰ نے گورنر ہرودیس نا مون آ اتنگ

- ۸ اوفک عیسیٰ نے ہرودیس آ وریر۔ آرا وخت آ ہرودیس عیسیٰ نے خنا، او بھاز
خوش مس، اتنے کہ او عیسیٰ نا باروٹ بھازنگا بیتاتے بنگو سس، او بھلو وختسے آن اونا

بھاز خُوائش اسکہ کہ "ای عیسیٰ نے خنیو۔" او اُمیت تَخاکہ کہ عیسیٰ اووے معجزہ س
 نشان ایبتک۔ ○ ہندا خاطر آن ہرودیس عیسیٰ غان بھاز سوال ہرینے، ولے عیسیٰ
 اونا اسہ سوال نا جوابے ہم تنوؤ۔ ○ ولدا بھلا امامک او شرع نا معلماک مون آہسر
 او زور اٹ پاریر کہ

"خواجه، واننا او حکومت نا خلاف ہیست یک۔" وا مَجْرَس اے۔ ○
 ہرودیس او اونا فوج نا بندغاک عیسیٰ غا ملنڈ خَلنگ کے اووے باوشاہ نا مُتکننگا
 کوٹے بیغیر، اووے بے عزت کریر او پدی پیلاٹس نا گنڈ آراہی کریر۔ ○ ہمو
 وے آن ہرودیس او پیلاٹس سنگت جوڑ مسر کہ واکان مُست اوفک اسہ پہ ایلو
 نا دشمن اترہ۔ ○

پیلاٹس نا عیسیٰ اے کسفنگ نا حکم تینگ

(متی ۲۷: ۱۵-۲۶؛ مرقس ۱۵: ۶-۱۵؛ یوحنا ۱۸: ۳۹-۱۹؛ ۱۶)

ولدا پیلاٹس بھلا امامتے سردار تے او مخلوق تے توار کرے، ○ او پارے تا "نم
 وا بندغے کئے آمیسرے او پاریرے کہ "وا بندغ مخلوق تے غلطو کسرس رغامنگ ٹی
 اے۔" ای وا بندغ آن ثما مون آہندا بیتاتا باروٹ ہر بیفیٹ۔ وا بندغ کئے مَجْرَس
 لگتوؤ، اتنے کہ آرا جرما تا نم پاریسورے، وا کتنے تا۔ ○ او ہرودیس نا مون آہم وا
 مَجْرَس اُفک۔ ہندا خاطر آن او داوے پدی کئے آراہی کرینے۔ وا بندغ ڈھنو پچو
 جَرَس کتنے کہ ای داوے کہنگ نا ہزا ایٹیو۔ ○ ہندا خاطر آن ای داوے کوڑا خلیوہ
 او یلہ کیوہ تہ۔ ○

ولے ہموڑے موجود گل بندغاک چیانٹ کریر پاریر "کیف تہ۔" او ننا خوش
 اے کہ نی برآبائے یلہ کر۔"

[ہمو وخت آرواج اسکہ کہ پچانفنگ نا عید نا وے آپیلاٹس یہودی تا اسہ

- ۱۹ قیدی س یلہ کریکہ۔ [برآبا قتل او یروشلیم شار نا مخلوق ٹی فساد شاغنگ نا وجرغان جیل ٹی اسکہ۔]
- ۲۰ پیلاٹس نا خوش اسکہ کہ او عیسیٰ نے یلہ کے۔ ہندا خاطر آن او مخلوقے پدی پارے "ای عیسیٰ نے یلہ کیوہ۔"
- ۲۱ ولے مخلوق پارے "داوے صلیب آتف۔ کیف تہ۔"
- ۲۲ ولدا پیلاٹس مسٹ میکو وار پارے "دا وھنو پچو جرمس کنتے کہ ای داوے کسفیو۔ ای داوے کوڑا خلیفیوہ او یلہ کیوہ تہ۔"
- ۲۳ ولے مخلوق زور تچا کہ "عیسیٰ نے صلیب آتف۔ کیف تہ۔"
- ۲۴ آخر ٹی اوفک تینا بیٹے منفیر۔ ہندا خاطر آن پیلاٹس ہمو حکمے تیس آرا کہ مخلوق نا خوش آس۔ او برآبائے مخلوق نا خوش نا مطابق یلہ کرے، آرا کہ جیل ٹی قتل او فساد نا جرم آٹ بند اسکہ۔ او مخلوق نا خواہش نا مطابق عیسیٰ نے کسفنگ کے فوج نا ڈو ٹی تیس۔

عیسیٰ نے کسفنگ کے صلیب آتفنگ

(متی ۲۷: ۲۲-۲۳؛ مرقس ۱۵: ۲۱-۲۲؛ یوحنا ۱۹: ۱۷-۲۰)

- ۲۶ فوج نا بندغاک عیسیٰ نے صلیب نازی آ کسفنگ کے دیرہ۔ کسر ٹی اوفک شمعون پنی و بندغے خنار کہ او لیبیا علاقہ نا کرینی صوبہ غان بسوس۔ او ہمو وخت آ خلق آن شار آبنگ ٹی اسکہ۔ فوج نا بندغاک شمعونے بلکہ او حکم تسر کہ "عیسیٰ نا صلیب ہرف، اونا رند آٹ برک۔"
- ۲۷ اسر بھلو مخلوقس عیسیٰ نارند ٹی اسکہ۔ اوفتا نیام ٹی گڑاس یروشلیم شار نا نیارٹیک ہم آترہ کہ اوفک عیسیٰ کے ہوغارہ او افسوس کریرہ۔ عیسیٰ تینا مونے اوفتے آہڑسا او پارے تا "اے یروشلیم شار نا نیارٹیک، کن کے ہوغیوہ۔ ولے تین کے او تینا

- ۲۹ چناتے کے ہوغبو، ○ اتنے کہ تم کے اسے مشکلو وخصس بینگ ٹی اے۔ او ہمو وخت
آبندغاک پارہ کہ ”ہمو نیازی خوش قسمت اے کہ اونا پڈ ٹی یا اوے خد ہڑوکا چنا
- ۳۰ اُفک، کہ اونا خیالدری اے کے۔ ○ وخصس بروے کہ مخلوق عزاب آن پاروے کہ
- ۳۱ ”وامشک ننازی آتھیر، نن ڈکنگین۔ ○ ”پالینگا پاٹ تو ذھن منگ ٹی اے،
تو بازنگا پاٹ تو انت مروے؟“
- واوساٹ ٹی عیسی تینے ”پالینگا پاٹ“، او یرو شلم شار نا بندغاتے ”بازنگا پاٹ“
پانک، کہ مون آوفتے زیاست ہزا رسینگک۔ ○
- ۳۲ ولدا فوج نا بندغاک ارا پین بندغ ہم عیسی تو اوار کسینگ کے بیسر، کہ
- ۳۳ اوفک مجرم اترہ۔ ○ ارا وخت آ اوفک مڈول پنی آجاگہ غار سینگار، اوفک ہموڑے
عیسی اے صلیب آتھیر، او ہڑتوما مجرماتے آن اٹھے اونا راست میکو گنڈ آ او ایلوے
- ۳۴ چپی کو گنڈ آ صلیب آتھیر۔ ○ عیسی خداغان دعا کریسہ پارے ”اے کنا باوہ خدا،
مخلوقے معاف کرک، اتنے کہ دافک پتھہ کہ دافک انت کننگ ٹی او۔“
- ۳۵ او فوج نا بندغاک عیسی نا چچاتا بلنگ کے تیر شانار۔ ○ ایلو بندغاک سلوک
بندا کاریمتے ہزارہ، او بیہودی تا بھلا امانک او سروراک عیسی غاملنڈ خلیسہ پارہ ”وا
تینے ”خدا نا مقرر کروکا“ پانک، او ایلو فتنے بچائینے۔ اگہ وا خدا نا مقرر کروکا اے،
تو تینے بچائینے۔ ○
- ۳۶ فوج نا بندغاک ہم عیسی غا مسخرہ خلگر۔ اوفک شراباٹے وڈ ٹی توریر او عیسی اے
پارہ ”ہر۔ گن۔ ○ او اگہ نی بیہودی تا بادشاہ اُس، تو تینے بچائینے۔ ○
- ۳۷ او عیسی نا کا تم آن زی آ صلیب آتھسی س اسکہ او رواج نا مطابق تھسی نازی
آ اونا ہزا لکھوک اسکہ۔ اوڑا نمشتہ اسکہ کہ ”وا بیہودی تا بادشاہ اے۔ ○
- ۳۸ ہمو مجرماک کہ عیسی تو اوار ہزا سہنگ ٹی اترہ، اوفتے آن اسٹس شغام خلیسہ
پارے ”نی خدا نا مقرر کروکا اُس۔ نی تینے او ننے بچائینے۔ ○
- ۳۹ ایلو قیدی واڑا چزا او پارے تہ ”نی خداغان خود لپیسہ؟ او نے ہم ہمو ہزا رسینگک

- ۳۱ ٹی اے کہ دادے رسیٹنگ ٹی اے۔ او آرا ہزانے رسیٹنگ ٹی اے، او صبح
اے، آنتے کہ نن ہندا بڑے کریٹن۔ ولے وا بندغ بچ گناہ کنتے۔
- ۳۲ پد آہمو قیدی عیسیٰ نے پارے ”نی خدا نا مقرر کروکا اُس۔ کنے ہم تین تو
اوار جنت ٹی ویس۔“
- ۳۳ عیسیٰ اودے پارے ”اسی نے تو اینو اقرار کیوہ، کہ نی کن تو جنت ٹی اوار
مروس۔“

عیسیٰ نا کہنگ

(متی ۲۷:۲۷-۲۸؛ مرقس ۱۵:۳۳-۳۱؛ یوحنا ۱۹:۲۸-۳۰)

- ۳۴ او نیم روچ نا وخت آدے روشنائی تننگے اِلا، او پیشیم اسکان چارمہ گنڈ آتارمہ
- ۳۵ مس۔ ○ بھلا عبادت خانہ نا گل آن مقدسگا جاگہ نا پردہ نیام آن کپ مس۔ ○ عیسیٰ
- ۳۶ زور آن پارے ”باوہ، خدا، کنا زوح نے آیتنگ ٹی اے۔“
او ہندا پیٹے پارے، او کسک۔ ○
- ۳۷ فوج نا افسر خنا کہ انت مس۔ او خدا نا صفتے کننگ آ لگا او پارے ”اے خدا،
یقیناً وا نیکو او جوانو بندغس اسکے۔“ ○
- ۳۸ ولدو اہمو بندغاک کہ عیسیٰ نے ہرنگ کے بسوئر، اوفک ہم وا گڑائے خنار۔
- ۳۹ اوفک گل پدی تینا آراتے آتینا سینہ غاتے کئیسہ او عیسیٰ کے ہونیسہ ہنار۔ ○ ولے
عیسیٰ نا سنگتاک او ہمو نیارٹیک ہم، کہ عیسیٰ تو اوار گلیل صوبہ غان بسوئر، ذرنیس
مر سلوک ہندا گڑائے خنار۔ ○

عیسیٰ نا دَفن کَننگ

(متی ۲۴: ۵۰-۶۱؛ مرقس ۱۵: ۴۲-۴۳؛ یوحنا ۱۹: ۳۸-۴۲)

۵۰ ہموڑے اسر یوسف پنی وُ بند غس آس، کہ او بحاز نیک اسکہ او خدا نا کسر آ
 ۵۱ بناکہ۔ او یہودی تو مجلس نا بند غس ہم اسکہ۔ او مجلس ٹی عیسیٰ نا کسفنک نا فیصلہ
 تو اتفاق کتویس۔ او یہودیہ صوبہ نا ارمیہ پنی آشار آن بسوس۔ او خدا نا مقرر
 ۵۲ کروکا او نجات تروکا نا انتظارے کنگ ٹی اسکہ۔ او پیلطس نا دربار آپنا اوڑے
 پارے "عیسیٰ نا لاشے کنے ایته کہ ای دفن کیوہ تہ۔" ○
 ۵۳ ولدا او عیسیٰ نا لاشے صلیب آن دِرفے، اوڑے کفن ٹی پیڑا او اوڑے اسر غار
 ۵۴ ڈولو قبرے ٹی تخاص مخلوق دا ٹی داڑان مست پین لاش تختویس۔ ○ وا جمہ نا وے
 اسکہ او خدا نا عبادت او آرام نا وے یعنی ہفتہ شروع مننگ والا اسکہ۔ ○
 ۵۵ او ہمو نیارٹیک کہ عیسیٰ نارند اٹ گلیل صوبہ غان بسونر یوسف تو اوار غار ٹی
 ۵۶ بنار کہ ہموڑے عیسیٰ نا لاش تجوک اسکہ۔ واکان پد یوسف غار نا بائے اسر بھلو
 خلسے اٹ بند کرے۔ ○ اوفک پدی یروشلم شار آبنار او رواج نا مطابق لاش نا دفن
 نا تیار کنگ کے عطر او نلم جوڑ کرے۔
 اوفک عبادت او آرام نا وے یعنی ہفتہ غا آرام کرے ہنزن کہ اوفتا شریعت
 ٹی لکھوک اسکہ۔ ○

عیسیٰ نا کہنگ آن پد زندہ مننگ

(متی ۲۸: ۱۰-۱۱؛ مرقس ۱۶: ۱-۸؛ یوحنا ۲۰: ۱-۱۰)

۲۳ ہفتہ نا وے گدرینگا او یکشمبے نا سوب آن مالو مسہ نیازی، مرتیم مکد لینی،

یوآن، او یعقوب نامہ مریم، ایلو نیازی تے تو اوار، عطر او نمٹے بیفیر او غار نا گنڈ
 ۲ آہنار، ارڑے کہ عیسیٰ نا لاش تجوک اسکہ۔ او فک غار نا با ٹی تجوکا بھلا غلے مر
 ۳ خنار۔ و امسہ نیازی غار نا تہہ ٹی ہنار، ولے عیسیٰ نا لاشے تجوک خنویر۔ او فک
 ۴ پریشان مسر او ہمو وخت آاسہ وار تو ارا ملائک، کہ اوفتا پچاک پیون برف آن
 ۵ بار اترہ، اوفتے آبسر۔ نیازیک خولیس آن گوڈ خلک او تینے شیف کریر۔ ملائکاک
 ۶ پاریر "عیسیٰ زندہ اے۔ او کہوک افک۔ تم اتے اونا لاشے پٹنگ ٹی ارے؟" او
 ۷ واڑے افک۔ خدا اووے پدی زندہ کرینے۔ یات کبو۔ ارا وخت آاسم گلیل صوبہ ٹی
 ۸ اترے، عیسیٰ تمے انت پارے؟ او پاریسس "ای، آدم نا اولیوا، گناہ گارنگا بندغاتا
 ۹ ڈو ٹی تنگیوہ۔ او فک کنے کسفیرہ، او مسہ دے آن پدای پدی زندہ مریوہ۔" ○
 ۱۰ ولد نیازی تا ہم ہمو بیتاک است آبسر۔ و امسہ نیازی ایلو نیازی تے تو اوار
 ۱۱ غار آن پدی بسر او ہندا بیتاتے خاصنگا شاگردو او ایلو بندغاتے پاریر۔ ○
 ۱۲ ولے خاصنگا شاگرداک پاریر "و نیازیک گنوک و بیت کنگ ٹی او۔"
 ۱۳ او او فک نیازی تازی آیقین تخویر۔ ولے پطرس وایتا پٹنگ آن پد غار نا
 ۱۴ گنڈ آزا، ارڑے کہ عیسیٰ نا لاش تجوک اسکہ۔ او غار نا تہہ ٹی پیہا، ہموڑے صرف
 ۱۵ کفے خنا، پین چچ خنتو۔ او پدی شار آہنا، او حیران مس کہ "و انت مسونے؟" ○

عیسیٰ نا تینا ارا شاگرداتے آامائوس
 پنی آخلق نا کسر آظاہر مننگ

(مرقس ۱۶: ۱۲-۱۳)

۱۳ ہمو دے آعیسیٰ نا ارا شاگردو اماؤس پنی آخلق آبنگ ٹی اترہ۔ وا خلق یروشلم
 ۱۴ شار آن ہفت میل مر اسکہ۔ او فک اسہ پہ ایلو تو تینا ہمو بیتاتے کنگ ٹی اترہ
 ۱۵ ارا کہ یروشلم شار ٹی مسونر۔ ارا وخت آ او فک ہندا بیتاتے کنگ ٹی اترہ، عیسیٰ

۱۶ اوفتارند اٹ زو زو بس او اوفتے تو اوار تما۔ ۰ ہمو بندغاک خنار تہ ولے اوفتے آن
 ۱۷ اسٹس ہم عیسیٰ ؑ وزست کنتو۔ ۰ عیسیٰ پارے تا "کسر ٹی ٹم اسہ پر ایلو تو تینا
 انت ہیست کنگ ٹی اترے؟"

۱۸ اوفک سلیسٹر، او مونجہ خننگارہ۔ ۰ اوفتے آن اسٹس، کہ پن تہ کلیپاس اسکہ،
 عیسیٰ غان ہریفے "نی مسافرے اس او داسہ یرو شلم شار ٹی بسونس؟ نی تییسہ کہ اینو
 پگہ واڑے انت ہیستک مسونو؟"

۱۹ عیسیٰ اوفتے آن ہریفے "انت مسونے؟"

اوفک عیسیٰ ؑ پاریر "ہمو کاریماک کہ عیسیٰ ناصری تو مسونو۔ وا بندغ
 پغمبرس اسکہ۔ اووے خدا گل بندغاتے کے راہی کریسٹس۔ او مخلوقے ورس تسک
 او تبلیغ کریکہ، او مخلوقے معجزہ غاتے نشان تسک او اوفتے بیماری تے آن جوڑ کریکہ۔ ۰

۲۰ ننا بھلا ایلک او سرواراک اووے گرفتار کریہ، او اووے گورنر پیلاٹس نا دربار آ
 وریہ۔ پیلاٹس نا حکم نا مطابق فوج نا بندغاک اووے صلیب آ تقیر او کسفر۔ ۰

۲۱ او ننا اہمیت اسکہ کہ "وا ہمو بندغ اے کہ یہودی تے ظلم آن آزات کیک۔" او

۲۲ آرا ہیئتے نن نے پارین، وا اینو آن ارادے مست مسونو۔ ۰ او ایلو وا ہیست ہم
 ارے، ہمو پغمبر نا گراس شاگردو نیازی اینو نا سوب نا مالو غار آ ہنار۔ اوفک پدی

۲۳ بسر، ننے حیران کریہ، ۰ اتھے کہ اوفک پغمبر نا لاشے خنتویر۔ اوفک وا ہم پاریر کہ
 "ننے آملاناک ظاہر مسونو او پارینو کہ "آراوے ٹم ہرنگ کے بسونورے، او زندہ

۲۴ اے۔" ۰ ولدا گراس ننا سنگناک ہم ہمو غار آ ہنار، او ہر گڈائے ہندن خنار کہ
 نیازییک پاریسر، او اوفک ہم لاشے خنتویر۔ ۰

۲۵ ولدا عیسیٰ اوفتے پارے "شما ایماناک اخس کمزور او کہ آرا ہیئتے پغمبر اک ٹھے
 پارینو، ٹم اوفتے آہرے آیقین تخیرے۔ ۰ وا بھاز ضروری اسکہ کہ خدا نا مقرر کروکا

تو ہندا ہیستک مریر او واکان پد جنت ٹی کائے۔ ۰

۲۶ او پد آ عیسیٰ اوفتے خدا نا مقرر کروکا نا باروٹ، کہ موسیٰ نا کتابتے ٹی او ایلو

پنجمراتا مقدسنگ کتابتے ٹی لکھوک امرہ، پارے۔ او اوفتے ہندا گل بیتاتے پوہ
کرے۔

۲۸ آرا وخت آ اوفک اباؤس پنی آ خلق آن خُک رسینگار، عیسی اوفتے پارے
”ای تو مون آ کاوہ۔“

۲۹ ولے اوفک عیسی غا زور تھار کہ ”نن ن تو گد ریف، آنتے کہ شام مسونے،
او نن بنگ ٹی اے۔“

۳۰ ہندا خاطر آن عیسی اوفتے تو ریبنگنگ کے بنا۔ عیسی اوفتے تو اِرغ کنگ
کے ٹوس، اِرغے بیفے، خُدا نا شکرے آوا کرے، اِرغے ٹگر کرے او اوفتے تے۔

۳۱ وا وخت آ اوفک پوہ مسر کہ ”وا عیسی اے“، ولے ہمو وخت آ عیسی اوفتا نظر
آن غیب مس۔

۳۲ اوفک اسہ پہ ایلوے تینا پاریر ”آرا وخت آ کسر آٹ عیسی
نن تو بنگ ٹی اسکہ او مقدسنگ کتابتے آن نن پوہ کنگ ٹی اسکہ، اونا پیناک
ننا اُستاتے آ لگارہ۔“

۳۳ اوفک اسہ وار تو بَش مسر او یرو شلم شار نا گنڈ آ ہنار، ہموڑے یازوہ خاصنگا

۳۳ شاگرداتے ایلو فتنے تو اوار اسہ جاگہ غا مچ خنار۔ شاگرداک اسہ پہ ایلو تو تینا بیست
کننگ ٹی امرہ کہ ”عیسی پدی زندہ مسونے، آنتے کہ او پطرس نا مون آ ظاہر
مسونے۔“

۳۵ ولدا کلیپاس او اونا سنگت ہموڑے موجود بند غاتے پاریر کہ خلق آ پنگ نا وخت
آ کسر ٹی آرا پیناک مسونو او ”نن عیسی اے اِرغ ٹگر کنگ آن پد ہمر درست
کریئن۔“

عیسیٰ نا تینا شاگرداتا مون آ ظاہر مننگ

(متی ۱۶: ۲۸-۲۰؛ مرقس ۱۶: ۱۳-۱۸؛ یوحنا

۱۹: ۲۰-۲۳؛ شاگرداتا کاریماک ۱: ۶-۸)

۳۶ مچی ٹی شاگرواک اسہ پہ ایلو تو تینا عیسیٰ نا باروٹ بیت کننگ ٹی امرہ، کہ اسہ
وار تو عیسیٰ اوفتا نیام ٹی ظاہر مس او پارے تھے آچ پریشانی بھ۔ ۰

۳۷ شاگرواک حیران مسر او خولیسر، سوچ کریر کہ تن رُوخس خننگ ٹی اُن۔ ۰
۳۸ ولے عیسیٰ اوفتے پارے تھم اتے خولنگ ٹی ارے؟ تھم تینا استاتے ٹی اتے شک

۳۹ تخنگ ٹی ارے؟ یقین تجبو، ای پدی زندہ اٹ۔ ۰ کنا وُو او نت تا گنڈ آ بربو۔ بُو
کنے وُو خلبو، او تھم ولدا چارے کہ کنا جان ٹی سُو او بڈاک آریر۔ او بندا گرواک
اسہ رُوخ ٹی مننگ کپسہ۔ ۰

۴۰ عیسیٰ بندا بیتاتے پاننگ آن پد تینا وُو او نت تے اوفتے آمریفے۔ ۰ ولے
شاگرواک عیسیٰ نا پدی زندہ مننگ نا خوشی او حیرانی آن واسکان یقین تخنگ ٹی
الویرہ۔ بندا خاطر آن عیسیٰ اوفتے آن بریفے "واڑے گراس گننگ کے ارے؟" ۰

۴۱ شاگرواک اووے اسہ بسو کو مچی نا ٹکرس تسر۔ ۰ عیسیٰ اووے بلک او اوفتا مون
۴۲ آگنگ تہ۔ ۰ گننگ آن پد عیسیٰ اوفتے پارے "کنا کبنگ او پدی زندہ مننگ نا
۴۳ بیتاک کہ واک مسونو او واپیتاتا باروٹ ای تھے ہمو وخت آپاریسٹ آرا وخت آ

ای شام نیام ٹی اسٹہ۔ او کنا باروٹ آرا بیتاک تورات، زبور او ایلو پغمبر اتا کتاباتے
ٹی لکھوک او، اوفتے ضرور پورہ مروئی اسکہ او واسہ پورہ مسونو۔ ۰

۴۵ وا وخت اسکان شاگرواک واپیتاتے پوہ بتویر۔ عیسیٰ اوفتے واپیتاتے پغمبر اتا
۴۶ کتاباتے آن پوہ کرے۔ ۰ او اوفتے واپیتاتے پارے "آرا بیتاتے خُدا پارینے کہ

"کنا مقرر کروکا نازی آ مصیبت بریک، او کبیک، او مسہ وے آن پد پدی زندہ

- ۳۷ مریک۔ "کنازی آیقین تجوکا بندغاک وای پیغامے یروشلم شار آن شروع کیرہ او
 دنیا نا گل قوماتے آرسیفیرہ، تاکہ کنا پن آ مخلوق خرابنگا کاریختے آن ہر سینگیار او کنا
 ۳۸ کسر آ بریر، ولدا خدا اوفتا گناہ او برائی تے معاف یک۔ "تم بندا پیشن گوہی نے
 ۳۹ صبح خنارے، تم گواہ مریرے او بندا بیتاتا باروٹ ایلو مخلوقے پارے۔" خف توربو۔
 ای خدا نا پاکنگا روح نا طاققے تمے آراہی کیوہ، دهن کہ کنا باوہ خدا اقرار کریں۔ او
 ہمو وخت اسکان بندا شارٹی بو کہ خدا نا پاکنگا روح نا طاقت تمے آبتے۔"

خدا نا عیسیٰ نے جنت آ دنگ

(مرقس ۱۶: ۱۹-۲۰؛ شاگرداتا کاریماک ۱: ۹۰-۱۱)

- ۵۰ ولدا عیسیٰ تینا شاگردواتے یروشلم شار آن پیشن بیت عینیاہ خلق اسکان ورے،
 ۵۱ تینا دوتے بزز آ کرے، او شاگردواتے کے خداغان دعا کرے۔" او بندا دعا کننگ نا
 ۵۲ وخت آ خدا اودے بزز آ جنت آ ورے۔" شاگردواک ہموڑے عیسیٰ نے سجدہ کیر۔
 ۵۳ اوفک پدی یروشلم شار آ خوش خوش بنار۔" اوفک تینا بھازنگا وختے بھلا عبادت
 خانہ ٹی خدا نا شکر او صفت ٹی گدری بفر۔"

یوحنا نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری نا تعارف

لکھو کا نا باروٹ

یوحنا عیسیٰ نا ڈوانزده خاصینگا شاگرداتے آن اسه خاصو شاگردس آسکے، او عیسیٰ ئے بهاز دوست آسکے. او دا کتاب تی ”عیسیٰ نا دوستینگا شاگرد“ یوحنا تینا باروٹ بم لکھانے (۲۳:۱۳). دا یهودی س آسکے. یوحنا نا باوه نا پن زبندی، او اونا ایلم نا پن یعقوب آسکے، که دا بم عیسیٰ نا خاصینگا شاگرداتے آن آسکے.

دا کتاب نا لکھنگ نا مقصد

دا کتاب نا لکھنگ نا مقصد بم ایلو کتاباتے آن بار اے، که عیسیٰ خُدا نا مقرر کروکا او مار اے. ولے دا کتاب ایلو کتاباتے آن مچہ جتا اے. ایلو کتاباتے تی معجزه او مثالانا باروٹ بهاز لکھنگانے، ولے دا کتاب تی یوحنا دیر، اِرغ، روشنائی، شوان، میل دُولو مثال استعمال کرینے تاکه بندغاک پوه مریر او عیسیٰ نا زی آایمان تحیر (۳۱:۲۰)، که او ننا گناه او بُرائی تا خاطر آن کسفنگا، او صرف اونا زی آایمان تحیرنگ نا وجه غان نن جنت آپینگ کینه.

دا کتاب نا اہینگا بشخاک داد او:

- ۱:۱ - ۱۸:۱ دُنیا نا بندغاتے کے ہمیشہ نا زندگی نا پیغام
 ۱۹:۱ - ۵۱:۱ یحییٰ او عیسیٰ نا اولیکو شاگرداک
 ۱:۲ - ۵۰:۱۲ عیسیٰ نا مخلوق نا مون آنیکینگا کاریمتے کتنگ
 ۱:۱۳ - ۱۶:۱۹ عیسیٰ نا آخری دیک

۱۹: ۱۷ - ۱۹: ۲۴ عیسیٰ نا کَسفینگِنگ

۲۰: ۱ - ۲۰: ۳۱ عیسیٰ نا پدی زندہ منگ او مخلوق نا مون آظاہر منگ

۲۱: ۱ - ۲۱: ۲۵ عیسیٰ نا گلیل صوبہ ئی تینا خاصینگا شاگرداتا مون آظاہر منگ

یوحنا نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری

دُنیا نا بندغاتے کے ہمیشہ نا زندگی نا پیغام

- ۱ ب دُنیا نا جوڑ منگ آن مُست خُدا نا مقرر کروکا خُدا تو آسکہ۔ وا خُداغان چتا
- ۲ آلویکہ۔ ○ اونا پیغام، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، شروع آن خُدا تو آسکہ۔ ○ اونا ذریعہ
- ۳ آٹ خُدا گل گڑاتے جوڑ کرے، او جہان ئی دُھنو گراس آفک کہ خُدا اونا ذریعہ آٹ
- ۴ جوڑ کتے۔ ○ وا پیغام ہمیشہ نا زندگی تینگ نا ذریعہ اے، او خُدا نا مقرر کروکا بندغاتے
- ۵ کے روشنائی آن بار اے۔ ○ وا روشنائی نا بینگ آٹ تارمہ یعنی شیطان نا طاقت کم
- ۶ مس، او وا روشنائی ئے شیطان خلاص کنگ کپک۔ ○
- ۷ خُدا سچئی ئے، کہ او پیغام تروکوس آسکہ، وا دُنیا ئی راہی کرے۔ ○ او بس او
- ۸ مخلوقے وا روشنائی نا باروٹ پارے، تاکہ گل بندغاک وا پیغامے، کہ انسان کے
- ۹ روشنائی س اے، بنیر او ایمان تخیر۔ ○ او تیڈٹ وا روشنائی آلویکہ، بلکہ وا روشنائی نا
- ۱۰ باروٹ مخلوقے پانگ کے بسوس۔ ○ وا راستگا روشنائی خُدا نا مقرر کروکا اے کہ
- ۱۱ وا دُنیا ئی بس او گل بندغاتے ہدایت تینگ ئی اے۔ ○
- ۱۲ خُدا نا مقرر کروکا وا دُنیا ئی بس کہ خُدا اونا ذریعہ آٹ وا دُنیا ئے جوڑ کریس،
- ۱۱ ولے بندغاک اووے ورسٹ کتویر۔ ○ او تینا نسل نا نیام ئی اوقتا علاقہ بس، ولے
- ۱۲ اونا چند نا بندغاک اووے متویر۔ ○ ولے گراس بندغ اووے بہ خیرٹ کیر او اوڑا

۱۳ ایمان تجار۔ ہندا خاطر آن وا اوفتے ”خُدا نا چنا“ پاننگ نا حقے تس۔ وانا معنی آفک کہ اوفک خُدا نا حقے آچناک او۔ بلکہ ایمان تیجنگ نا وجرغان خُدا نا خوش آسکہ کہ اوفک ”خُدا نا چنا“ پاننگیر۔

۱۴ وارا سینگ پیغام انسان نا شکل ٹی، کہ وار حمتاے آن پُر آسکہ، ننا نیام ٹی بس، رہینگ۔ نن اونا نُورے خنان، وا ہمو نُور آسکہ کہ خُدا تینا آسینگ مارے تسوس۔

۱۵ آرا وخت آ خُدا نا مقرر کروکا بس، سچئی اونا باروٹ مخلوقے پاریسس ”وا ہمو بندغ اے آرا نا باروٹ ای بیت کریسٹ، پاریسٹ ”او کئے آن پد بریک، ولے اونا اہمیت کئے آن بھاز زیاست اے، آنتے کہ کنا ووی منگ آن مُست او موجود آسکہ۔“

۱۶ عیسیٰ نا وا وُنیا ٹی یینگ اسہ بھلو رحمتس اے، او وار حمت نا وجرغان خُدا ہر وخت ننے آر حمتاے راہی تیجنگ ٹی اے۔ خُدا تینا شریعتے موسیٰ نا ذریعہ آٹ ننے تس، ولے خُدا تینا رحمتاے او تینا راستنگا پیغامے عیسیٰ، کہ او اونا مقرر کروکا اے، نا ذریعہ آٹ تس۔ خُدا نا مار آن بے دس گسس خُداے خنتے، آنتے کہ مار خُداغان جتا آفک، او مار ننے خُدا نا باروٹ علم تس۔

یحییٰ نا پیغام

(متی ۱: ۱۲-۱۳؛ مرقس ۱: ۱-۸؛ لوقا ۱: ۳-۱۸)

۱۹ یہودی معتبر اک گڑاس اماماے، گڑاس فریسی فرقہ نا بندغائے، او گڑاس لاوی قوم نا بندغائے یروشلم۔ شار آن سچئی غا راہی تس۔ سچئی وا وخت آ بیت عنیاہ پنی آ خلق ٹی دریاب اُردن نا رہی آ مخلوقے پاک صاف منگ نا بے شولفنگ ٹی آسکہ۔ وا بروکاک سچئی غان ہر یفسیر ”نی ویر اس؟“

۲۰ سچئی اوفتے صفا صفا جواب ترسہ پارے ”ای خُدا نا مقرر کروکا آفک“۔

- ۲۱ اوفک ہر یفیر "گڑانی دیر اُس؟ نی پنغمبر ایلاس اُس، کہ پدی بسونے؟"
 "یجی اوفتے جواب تس پارے "آخا۔ یقیناً آخا۔"
 اوفک ہر یفیر "نی بمو پنغمبر اُس کہ تورات ٹی اونا باروٹ لکھوک اے؟"
 "یجی پارے "آخا۔" ○
- ۲۲ ولدا اوفک ہر یفیر "ننے پا، نی دیرے اُس؟ نی ننے تینا باروٹ پا، تاکہ نن وا
 جوابے تینا رابی تروکاتے آسر کین۔" ○
- ۲۳ "یجی اوفتے پنغمبر یسعیہ ناکتاب نا دا بیتاتے پارے
 "کس ویرانو جاگے سے آن توار خلیسہ پانک
 "دھن کہ بادشاہ نا بینگ کے کسر ناکڈ کوڈ او مشک برابر کننگیرہ
 بندن خدا نا مقرر کروکا نا بینگ او تینے بچا لینگ کے تیار کبو۔"
 بندا پیشن گوئی کئے آ ثابت منگ ٹی اے۔" ○
- ۲۴ دا بروکا بندغاتے آن فریسی فرقہ نا بندغاک ○ یجی غان ہر یفیر "نی خدا نا مقرر
 ۲۵ کروکا افسس، پنغمبر ایلاس افسس، پین پنغمبر س افسس، گڑانی آتے پاک صاف منگ
 نا بے شولینگ ٹی اُس؟" ○
- ۲۶ "یجی اوفتے پارے "ای صرف دیر اٹ پاک صاف منگ نا بے شولینگ ٹی
 اٹ، ولے کئے آن پد ثما نیام ٹی اسہ پین بندغس بریک، کہ ثم اووے ورسٹ
 ۲۷ کپیرے۔ ○ اہی اونا نت تا مشتا برابر ہم اٹ۔" ○
- ۲۸ دا گل میتاک ارون دریب ناربی آسر۔ ○

عیسیٰ نا مخلوق نا گناہ تا معاف کننگ کے تینا جانے قربان کننگ

- ۲۹ ارنٹ میکو وے آ یجی عیسیٰ تینا گنڈ آ بینگ آخا او پارے "وا بندغ آ
 بربو، کہ خدا داوے رابی کرینے، تاکہ واسور آن بار تینے مخلوق کے قربان کے او گل

۳۰ بندھا تا گناہ او بُرائیک معاف کننگیر۔ ای پاریسٹ کہ ”کنے آن پد اسہ پین بندغس بریک۔ وانا اہمیت کنے آن بھاز ہرز اے، آنتے کہ کنا ووی منگ آن مست او موجود

۳۱ اسکے۔“ وا ہمو بندغ اے۔ ای تئویٹہ کہ دا ویر مروئے، ولے ای ویر آٹ پاک صاف منگ نا بے شولفیٹ، تاکہ بیہووی بندغائے وانا بینگ کے تیار کیو۔“

۳۲ سچئی دا گواہی ئے تریسہ پارے ”ای خُدا نا پاکنگا رُوعے خنٹ، کہ او گُوگو نا

۳۳ شکل آٹ آسمان آن بس او اونازی آسلیس۔ شروع ٹی ای داوے تئویٹ، ولے خُدا، کہ او کنے ویر آٹ پاک صاف منگ نا بے شولفینگ کے راہی کرینے، کنے پارے ”نی خنیسہ کہ کنا پاکنگا رُوح نا طاقت آسمان آن شیف بریک، او بندغسے نا

زی آسٹک۔ وا ہمو بندغ مروئے کہ بھازنگا بندغائے کنا پاکنگا رُوح نا طاقت آٹ

۳۴ بے شولفوئے۔“ او ای ٹھے پاوہ ”وا خُدا نا مار اے۔“

عیسیٰ نا اولیکو شاگرداک

(متی ۲: ۱۸-۲۲؛ مرقس ۱: ۱۶-۲۰؛ لوقا ۱: ۵-۱۱)

۳۵ مِسٹ میکو دے آپیشیم نا وخت آ سچئی تینا ارا شاگردائے تو دریاب نا رہی آ

۳۶ سلوک اسکے۔ او عیسیٰ ئے ہموڑے چرخ کننگ آخنا۔ او اسہ وار ولدا پارے ”وا بندغ آہربو، کہ خُدا داوے راہی کرینے۔ دا تینے سور آن بار مخلوق کے قربان کیک، تاکہ اوفتا گناہ او بُرائیک معاف کننگیر۔“

۳۷ وا ہرتوما شاگرداک دا پیتائے بنگر او عیسیٰ نارند آٹ ہنار۔ عیسیٰ تینا مونے

۳۸ ہرُسا او ارا بندغ تینا رند آٹ بینگ آخنا۔ او اوفتے آن ہریفے ”نم آنتے کنا رند آٹ بینگ ٹی اُرے؟ کنے آن آنت خوارے؟“

اوفک پاریر ”اے ربی، نی اراڑے رہینگیسے؟“

”ربی“ نا معنی اے ”خُو انفوکا۔“

- ۳۹ عیسیٰ اوفتے پارے ”بہو او ہربو“
 اوفک عیسیٰ تو اوار ہنار او ہرار کہ او آراڑے رہینگ۔ اوفک شام اسکان اوڑتو
 ۴۰ مسر۔ وافتے آن ایلے ناپن اندریاس اسکہ، کہ اونا ایلم ناپن شمعون اسکہ۔
 ۴۱ اندریاس اسہ وار تو تینا ایلم آہنا، اووے پٹا خنا، اووے پارے ”ای خدا نا مقرر
 کروکائے خنائٹ۔“
 ۴۲ ولدا او شمعونے تین تو اوار عیسیٰ غایس۔
 عیسیٰ اونا گنڈ آہرا، اووے پارے ”نی یوحنا نا مار شمعون اُس، ولے واکن
 پد نی ”کیفا“ پانگیسہ۔“ یوتانی زبان ٹی وانا معنی اے ”پطرس“، او پطرس نا
 معنی اے ”بٹ۔“

فلپس او نتن ایل نا شاگرد جوڑ مننگ

- ۴۳ دا پتاتا منگ نا اِرت میکو دے آ عیسیٰ فیصلہ کرے کہ ”ای گلیل صوبہ غا
 کاوہ۔“ او فلپس تو ملا، اووے پارے ”بہ۔ کنا شاگرد جوڑ مہ۔“
 ۴۴ فلپس بیت صیدا شار ٹی رہینگاکہ۔ اندریاس او پطرس ہم ہندا شار ٹی رہینگارہ۔
 ۴۵ فلپس ہنا او نتن ایل تو ملا او اووے پارے ”ای ہمہ بندغے خنائٹ آرا نا باروٹ کہ
 موسیٰ تورات ٹی لکھانے، او ایلو پغمبر اک ہم اونا باروٹ لکھانو۔ دا بندغ یوسف
 نا مار عیسیٰ اے، کہ او ناصر تہ شار نا رہینگو کوس اے۔“
 ۴۶ نتن ایل ہریفے ”ناصر تہ؟ ناصر تہ غان ہم وختس جوانو گراس بسونے؟“
 فلپس پارے ”بہ کان، ہرین۔“
 ۴۷ آرا وخت آنتن ایل عیسیٰ نا خُک آہس، عیسیٰ پارے ”دا بندغ تینا بہودی
 مزہب نازی آسختی اٹ عمل کنگ ٹی اے، او اُسٹ ٹی مؤن اُفک۔“
 ۴۸ نتن ایل اوڑان ہریفے ”خواجه، نی کنے ہمہ چائس؟“

عیسیٰ اووے پارے "آرا وخت آفلیس نے تو یلنگ کے بسکہ، نی انجیر نا
ورختے نا کیرغ آن اُسے"۔

۳۹ تنن ایبل عیسیٰ نے پارے "خواجر، نی خدا نا مار اُس، او نی یہودی تا بادشاہ
اُس"۔

۵۰ عیسیٰ اووے پارے "نی صرف بندا خاطر آن یقین تجاس کہ ای نے انجیر نا
ورخت نا کیرغ آن سلنگ ناقصے پارے؟ ولے نی دا بیت آن زیاست کاریم
او گراتے خیمے"۔

۵۱ او عیسیٰ اوفتے پارے "ای ٹھے راستگا بیتے پانگ ٹی اٹ، واکان پد ٹم کنا
یعنی آدم نا اولیاد نازی آ آسمان آن ملائکاتے پنگ او پنگ آخیرے"۔

عیسیٰ نا قانا شار ٹی اولیکو معجزہ

۱ **ب** دا بیتاتا اراوے آن پد، گلیل صوبہ نا قانا پنی آشار ٹی برامس تیار اُسکہ
۲ عیسیٰ او اونا شاگردواتے ہم بٹنگا نر۔ اوفک بنار۔ عیسیٰ نا لمہ تینا ایلو چناتے تو ہم
۳ وا برام آ بناس۔ آرا وخت آ انگور نا جوس تینگ نا وخت بس، گل بندغاک
جوس گنگر، جوس خلاص مس۔ عیسیٰ نا لمہ عیسیٰ نے پارے "دافتے ٹی انگور نا جوس
افک۔ وا مسلے خلاص کننگ کے نی گراس کرک"۔

۴ عیسیٰ تینا لمے پارے "نی کنے پایہ کہ کنے انت کروٹی اے۔ واسکان وخت
بتے کہ ای تینے مخلوق نامون آ ظاہر کیو۔ ولے ای تیڈ فیصلہ کیوہ کہ انت
کروٹی اے"۔

۵ عیسیٰ نا لمہ نوکراتے پارے "آرا بیتے کہ واٹھے پائے، کبوتہ"۔
۶ یہودی تا وضو کننگ کے گراس حکماک اترہ۔ وا حکماتا منگ کے شش خل نا
ولاک بموڑے اترہ۔ وادلاک بحاز بھن اترہ، او برولاٹی تقریباً بیست آن الیس

- ۷ سی گیلن اسکان ویر بسکہ۔ عیسیٰ نوکراتے پارے ”دا ولتے ویر آن پُر کبو“۔
 اوفک دا ولتے با اسکان پُر کریر۔
- ۸ ولدا عیسیٰ اوفتے پارے ”گراس ویر دا ولتے آن کشبو او بھلا خزمت کروکائے
 ایتبو“۔
- ۹ اوفک بندن کریر۔ دا وخت آویک انگور نا جوس جوڑ مسوئر۔ بھلا خزمت
 کروکا چکا تا۔ او تتو کہ دا انگور نا جوسک آراکان بسونو، ولے نوکراک، کہ دا ویرتے
- ۱۰ میسوئر، چائسر کہ واک بمر جوڑ مسونو۔ بھلا خزمت کروکا برای آینا، اودے
 مدائے آپارے ”رواج اے کہ دعوت ٹی خاصنگ انگور نا جوس اولیکو وار تیننگ،
 اوکان پد عاینگ انگور نا جوس تیننگ۔ ولے نی اولیکو وار عاینگ انگور نا جوس تیس،
 او واسہ خاصنگ انگور نا جوسے مخلوقے تینگ ٹی اُس۔“
- ۱۱ عیسیٰ تینا دا اولیکو معجزہ لگیل صوبہ نا قانا پنی آشار ٹی نشان تیس، او دا
- ۱۲ معجزہ غان اونا طاقت ظاہر مس، او اونا شاگردا تا یقین اوڑا بتر بس۔ اوکان پد
 عیسیٰ، تینا لہ او جد پد رنگ ایلمتے او شاگردا تے تو اوار کفر نجوم شار آینا، اوفک منہ
 دے اسکان بموڑے رہینگار۔

عیسیٰ نا بھلا عبادت خانہ غا پیننگ

(متی ۱۲: ۲۱-۱۳؛ مرقس ۱۱: ۱۵-۱۷؛ لوقا ۱۹: ۴۵-۴۶)

- ۱۳ پچالینگ نا عید ناویک خُک ائره۔ بندا خاطر آن عیسیٰ یروشلم شار آعید کننگ
 کے ہنا۔ بھلا عبادت خانہ ٹی او مخلوقے خنا کہ اوفک خراس، میٹ، کپوت او ایلو
- ۱۴ قُربانی تروکا سادراتے سودا کننگ ٹی ائره، او پیسہ بدل کروکاک ہم تینا میزاتے
 خلکوئر او گُرسی تے آٹولوک ائره۔ عیسیٰ پیسہ بدل کروکاکا میز گُرسی تے چپی
- ۱۵ کرے، اوفتا پیسہ غاک چٹ بلکہ۔ ولدا او چٹاتے آن اسہ چائکس جوڑ کرے، او گل

- ۱۶ سادراتے بھلا عبادت خانہ غان پیشن کشا۔ او کپوت سورا کروکاتے حکم تس "دافتے
واکان دیو، کنا باوہ نا اُر اے پڑی س جوڑ کیو"۔
- ۱۷ وا وخت آ عیسیٰ نا شاگردا تا اُسٹ آ بس کہ مُقد سِنگا کتاب ٹی لکھوک اے کہ
"کنے خدان اُر اہنذاخہ دوست اے کہ دانا خاطر آن مخلوق کنے بھاز تکلیف ایٹک"۔
- ۱۸ یہودی معتبر اک بسُر او اوڑان ہریفیر "نی نئے انت معجزہ نشان تنگ کیسہ
کہ ظاہر مرے کہ دا کاریہتے کہ نی کریس، دافتا حقدار اُس؟"
- ۱۹ عیسیٰ اوفتے پارے "دا بھلا عبادت خانہ پرنبو، خلاس کبو، او ای مُس دے
آن پد داوے پدی جوڑ کیوہ"۔
- ۲۰ اوفک حیرانی اٹ ہریفیر "مُس دے آن پد پدی جوڑ کیسہ؟ دا بھلا عبادت خانہ
چل او شش سال آن جوڑ منگ ٹی اے"۔
- ۲۱ ولے عیسیٰ دا پیتا بھلا عبادت خانہ نا باروٹ پاننگ ٹی آلویکہ، بلکہ تینا باروٹ
پاننگ ٹی اسکہ۔ او نا کسفننگ او پدی زندہ منگ آن پد او نا شاگردا ک یات کیر کہ
- ۲۲ دا پیتا عیسیٰ مُست کریس۔ بندا خاطر آن شاگردا تا مُقد سِنگا کتابا تے آ او عیسیٰ
نا پیتا آ ایمان بسیس۔

عیسیٰ کل بندغانا اُسٹ نا پیتا تے چائک

- ۲۳ بچاؤننگ نا عید نا وخت ٹی عیسیٰ یروشلم شار ٹی اسکہ او بھازنگا بندغا ک او نا
معجزہ غاتے خنار، او نازی آ ایمان تِجار۔ ولے عیسیٰ بے اوفتازی آ بروسہ آلویکہ،
- ۲۴ اُنٹے کہ او اوفتادا تے چائسک۔ او ضروری آلویکہ کہ کس عیسیٰ بے دافتا عاداتا تا
۲۵ باروٹ پائے، اُنٹے کہ او گل بندغانا اُسٹ نا پیتا تے چائسک۔

نیکڈیمس نا عیسیٰ تو نجات نا باروٹ سٹوال او جواب

- ۱ **ب** ہموڑے اسہ نیکڈیمس پنی وُ بندغس اسکہ کہ او یہودی تا مجلس نا بندغس
- ۲ او فریسی فرقدغان تعلق تھا کہ۔ ○ او اسہ نس عیسیٰ غا بنا، اووے پارے ”خواجہ،
- ۳ نن معتبر لگا بندغاک چانہ کہ نے خُدا ننا یہودی تا خُوانفنگ کے راہی کرینے۔ نی
- معجزہ نشان تِس۔ کس وُھنو معجزہ نشان تینگ کپک ہمو وخت اسکان کہ خُدا
- اورتو متئے۔ ○
- ۴ عیسیٰ اووے پارے ”ای نے راست پاننگ ٹی اٹ، ہمو بندغس کہ پدی وُدی
- متئے، او خُدا نا رحمتاے او جتے خمپک۔ ○
- ۵ نیکڈیمس اوڑان ہریفے ”اسہ وُدی مروکو بندغس پدی ہمو وُدی مریک؟ او یقیناً
- ارٹ میکو وار تینا لُہ نا پڈ ٹی ہمپک کہ او پدی وُدی مرے۔ ○
- ۶ عیسیٰ اووے پارے ”کنا بیتاے آیقین نخ۔ بندغ اسہ وار آتینا لُہ باوہ غان
- وُدی مریک، ولے دا بندغ آہمو وخت اسکان خُدا نا رحمتاک مفسہ او جت آہمپک
- کہ او ویر اٹ پاک صاف منگ نا بے شولتئے او خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت اورا بتئے۔ ○
- ۷ وافتا منگ آن او رُوحانی طور اٹ وُدی مریک۔ ○ دا بیتاے آحیران مَف۔ ای گل کے
- پاوہ ”خُدا نا گنڈ آٹما پینگ کے رُوحانی طور اٹ پدی وُدی منگ ضروری اے۔ ○
- ۸ وُھن کہ تو تینا خُوش اٹ چلینگ، ٹم تو نا توارے پنیرے، ولے ٹم پیرے دا
- اراکن پینگ ٹی اے، ارانگ پینگ ٹی اے، ہنڈن خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت ہم
- تینا خُوش اٹ بندغ آہریک، اووے رُوحانی طور اٹ پدی وُدی کنگ کیک۔ ○
- ۹ نیکڈیمس اوڑان ہریفے ”خواجہ، دا ہمر منگ کیک؟ ○
- ۱۰ عیسیٰ اووے پارے ”آفسوس۔ نی یہودی تا معتبر اُس او مزہب نا باروٹ
- ۱۱ خُوانفیسہ، ولے نی دا بیتا تا باروٹ تیسہ؟ ○ ای نے راست پاننگ ٹی اٹ۔ ای او

- ۱۲ کنازی آلیمان تجوکاک، آرا پیتاتے کہ چاند، اوفتا باروٹ بیت کینہ، او آرا گراتے کہ خنائن اوفتا گواہی ایبتینہ، ولے ٹم ننا گواہی ئے منتورے۔ ○ ای ئمے وُنیانا پیتاتا باروٹ پاریٹ، ٹم یقین تختورے۔ گُرا ٹم ہمر کنا جنت نا باروٹ پیتاتے آیقین
- ۱۳ تخیرے؟ ○ ولے کنے آن بے وس کس جنت ئی خدا تو ملتے، کہ ای، آدم نا اولیاد، جنت آن دُغار آ بسوٹ۔ ○
- ۱۴ دُهن کہ موسیٰ ریگستان ئی تینا بندغاتے خُدا نازاغان بچائینگ کے خُدا نا حکم نا مطابق وُشس جوڑ کرے، لٹے آتھے، بزز آ کرے، بندن آدم نا اولیاد نا صلیب آ
- ۱۵ تینگ او کسینگ ضروری اے، ○ تاکہ آرا بندغاک ہم اوڑا ایمان تخیر، خُدا نازاغان
- ۱۶ بچیر، او ہمیشہ نازندگی ئے حاصل کیر۔ ○ خُدا دا وُنیانا بندغاتے بندن دوست تورک کہ دافتا بچائینگ کے او تینا مارے قربان کننگ نا فیصلہ ئے کرے۔ گل بندغاک
- ۱۷ کبیرہ، ولے آرا بندغ خُدا نا مار آلیمان تجک، او ہمیشہ نازندگی ئے حاصل کیک۔ ○ خُدا تینا مارے دا خاطر آن وُنیانا راہی کتو کہ مخلوق نا حساب کتابے کے، بلکہ او مخلوقے نجات ترینگ کے تینا مارے راہی کرینے۔ ○
- ۱۸ آرا بندغ خُدا نا مار آلیمان تجک، اونا حساب کتاب مفک، ولے آرا بندغ کہ ایمان تجک، اونا مُست آن فیصلہ مسونے، آتے کہ او خُدا نازکتیانگا مار آلیمان
- ۱۹ تختے۔ ○ فیصلہ نا وُجہ دا اے، کہ عیسیٰ خُدا نا نور تو بس، ولے بھازنگا بندغاک وانا بجائے شیطان نا کاریمتے زیاست دوست توریر، آتے کہ اوفتا اُستاک خرابنگا کاریمتے
- ۲۰ آن پُر او۔ ○ او آرا بندغ کہ خرابنگا کاریمتے کیک، او دا نور آن نفرت کیک، آتے کہ اونا خولیس اے نواہ وانا مننگ اٹ اونا گناہک ظاہر مردور۔ ○ ولے آرا بندغ کہ
- ۲۱ راستنگا پیتاتے کے کاریم کیک، او خُدا نا نور نا گنڈ آبریک، او داوان ظاہر مریک کہ اونا عملاک خُدا نا خوش نا مطابق مسونو۔ ○

یحییٰ نا عیسیٰ نا باروٹ گواہی تیننگ

- ۲۲ داکن پد عیسیٰ او اونا شاگرداک یرؤ شلم شار آن پیش تمار او منہ وے کے
یہودیہ صوبہ نایلو علاقہ غاتے آبنار۔ اوڑے او تینازی آپسکن ایمان تجھو کاتے پاک
صاف منگ نا بے شولیفے۔ ○
- ۲۳ وا وخت اسکان یحییٰ جیل ٹی آلویک، او عیسیٰ غان ذریس مون آ عینون خلق
ٹی، کہ وا شالیہم خلق آن خُزک اسکہ، مخلوقے ہم پاک صاف منگ نا بے شولیفنگ
ٹی اسکہ، اتنے کہ اوڑے بھاز دیر اسکہ۔ مخلوق بریسہ بنا کہ او یحییٰ اوفتے پاک صاف
منگ نا بے شولیفیسہ بنا کہ۔ ○
- ۲۵ یحییٰ نا گراس شاگرداک اسہ یہودی معلسے تو پاک صاف منگ نا بے شولیفنگ
- ۲۶ نا باروٹ بحث کریر۔ ○ وانک یحییٰ غا بنار، اووے پاریر "خواجہ، نے ہمو بندرغ
یات مروئے، کہ ذریاب آرڈن نایلو کنارہ غانے تو بلاس، او نی اونا باروٹ ہیست
کریس۔ واسہ وا بندرغ ہم پاک صاف منگ نا بے شولیفنگ ٹی اے، او مخلوق نے
آن زیاست اوڑا پاک صاف منگ نا بے شولیفنگ کے پننگ ٹی اے۔ ○
- ۲۷ یحییٰ اوفتے پارے "بر بندرغ نا جو اندگا کاریماک خدا نا ڈو ٹی او، او کس اونا
۲۸ مدت آن بغیر وا کاریختے کنگ کپک۔ ○ ثم تینٹ کنا گواہ اے کہ ای پارینٹ
"ای خدا نا مقرر کروکا آٹ، ولے ای خدا نا مقرر کروکا آن مست راجی تینگاٹ۔ ○
- ۲۹ دھن کہ براسے ٹی گل آن اہمیت والا بندرغ باوشاہ اے، نہ کہ باوشاہ نا سنگناک۔
وا سنگناٹا خوش اے کہ اوفک تینا سنگت نا برام آکار۔ بندن عیسیٰ نا اہمیت ایلو
گل پنمیراتے آن زیاست اے، نہ کہ کنا۔ او کنا خوش اے کہ ای اووے ورسٹ
۳۰ کرفنگ ٹی اٹ او اونا مدتے کنگ ٹی اٹ۔ ○ بندا خاطر آن مخلوق نا مون آ اونا
اہمیت زیاست مریک، او کنا اہمیت کم مریک۔ ○

۳۱ ”خُدا نا مقرر کروکا، کہ جنت آن بسونے، اونا اہمیت وا وُنیا نا انسانا تے آن
بھاز بڑز اے۔ او آرا بندغاگ کہ صرف وا وُغار آ رہینگیرہ، اوفتا کاریماک وُغار نا
باروٹ او، ولے ہمو بندغ کہ جنت آن بسونے، اونا اہمیت وا وُنیا نا انسانا تے آن
۳۲ بھاز بڑز اے۔ آرا پمتا تے کہ او آسمان آن خُداغان بنگونے او آرا گڑا تے کہ خنانے،
۳۳ بندغاتے پانگ، ولے بھازنگا بندغاگ اونا پیغامے مَنپسہ۔ آرا بندغاگ کہ اونا
۳۴ پیغامے مَنیرہ، اوفک واژان ثابت کیرہ کہ خُدا نا پیغام راست اے۔ او وا بندغے
کہ خُدا راہی کرینے، او خُدا نا پیغامے بندغاتے آسر کیک، آنتے کہ خُدا اووے تینا
۳۵ پاکنگا رُوح نا طاقے تسونے۔ باوہ خُدا تینا مارے دوست تورک، او ہر گڑا نا کنگ
۳۶ نا طاقے اونا وُو ٹی تسونے۔ او آرا بندغ کہ خُدا نا مار نازی آ ایمان تجک، او ہمیشہ
نا زندگی نئے حاصل کیک، ولے آرا بندغ کہ خُدا نا مار آ ایمان تجک، اونا زندگی بے
فائدہ اے، او خُدا اووے ہمیشہ نا سزا ایتک۔“

عیسیٰ نا ساماری آ نیازی تو بیت او گپ

۱ ب فریسی فرقہ نا بندغاگ بنگر کہ ”عیسیٰ یحییٰ غان زیاست بندغاتے پاک صاف
۲ منگ نا بے شولفنگ ٹی اے، او تینا شاگرو جوڑ کنگ ٹی اے“۔ اصل ٹی عیسیٰ
تینٹ بندغاتے پاک صاف منگ نا بے شولفقویک، بلکہ اونا خاصنگا شاگرواک وا
۳ کاریکے کیرہ۔ آرا وخت آ عیسیٰ نئے فریسی فرقہ نا بندغاتا سما تما کہ ”اوفتا ارادہ
۴ جُوان آف“، او یہتوویہ صوبہ نئے یلہ کرے، او گلیل صوبہ نا گنڈ آ راہی مس۔ کسر
ٹی اووے ساماریہ صوبہ غان گدرینگوئی اسکہ۔ اوفک ساماریہ صوبہ نا سُوخار شار آ سر
۵ مسر۔ وا شار پغمبر یعقوب نا وُغار آن خُک، کہ او تینا مار یوستے تسوس، اسکہ۔
۶ او ہموڑے پغمبر یعقوب نا وخت آن اسہ وون مس اسکہ۔ عیسیٰ بھاز وم ورنگاس۔
۷ وا نیم روج نا وخت اسکہ کہ او بس، وون نا رہی آ ٹوس، او اونا خاصنگا شاگرواک

شار آگنوی، و گڑا ہلنگ کے ہنار۔

اسہ ساماری و نیازی س ذون آن ویر کشنگ کے بس۔ عیسیٰ اوڑنے پارے
”کنے گینگ کے ویر ایقے“۔

۹ نیازی اوڑے پارے ”آنت؟ ویر؟ نی ہمر کنے آن ویر خوائیس، آنتے کہ نی
یہودی سے اُس او ای ساماری سے اُٹ؟“
رواج آسکہ کہ یہودییک ساماری او ایلو قوم والاتا رزاناتے استعمال کتویرہ، او
اوفتے تو سنگتی کتویرہ۔

۱۰ عیسیٰ اوڑے پارے ”اگہ نے سما مسکہ کہ خدا تینا ٹیکہ نے راہی کیک، او ای
ویر اُٹ کہ نے آن ویر خوائنگ ٹی اُٹ، گڑا نی کنے آن ہمو وہو کا ویرے خوائسہ کہ
وا ویر ہمیشہ کے ملاسی نے خلاص کیک، او ای نے تسٹہ تر۔“

۱۱ نیازی عیسیٰ نے پارے ”خواجہ، نے تو چڑہ آفک، او وا ذون نا ویر شیف او اسہ
۱۲ جاگہ ٹی اے۔ نی کنا ملاسی نے ہمر ہمیشہ کے خلاص کینگ کیسہ؟ او ایلو بیت واو
اے کہ ننا باوہ پیرہ یعقوب ننے وا وونے تسونے۔ او، اونا چنک او اونا مال دا وون
آن ویر گنگرہ۔ نی واقعی یعقوب آن بڑز اُس کہ دعویٰ کیسہ کہ ”ملاسی نے ہمیشہ
کے خلاص کینگ نا ویر ایٹیوہ؟“

۱۳ عیسیٰ اوڑے پارے ”آرا بندرغ دا وون آن ویر گینگ، او پدی ملاس مریک۔
۱۴ ولے ہمو بندنے کہ ای گینگ کے ویر ایٹیوہ، او اصل ملاس مَفک، آنتے کہ وا ویر
خدا نا پاکینگا رُوح نا طاقت اے، او وا رُوح نا طاقت بندرغ نا اُسٹ ٹی چشمہ غان بار
اے، کہ اوڑے ہمیشہ نا زندگی نے ایٹک۔“

۱۵ نیازی اوڑے پارے ”خواجہ، کنے وا ویرے گینگ کے ایقے، تاکہ ای اصل
ملاص مَفر، او وا وون آ ویر کشنگ کے بفر۔“

۱۶ عیسیٰ اوڑے پارے ”بن، او تینا آرغے توار کر“۔

۱۷ نیازی پارے ”کنے آرغ آفک۔“

عیسیٰ اووے پارے "نی پاریس کہ نے آرغ آف۔ وارا ست نابیست اے۔
نی پنچ بندغاتے تو برام کریسٹس، او آرا بندرغ تو نی واسر ریمینگ ٹی اُس، او نا آرغ
آفک۔ نی کئے راست پاریس۔"

نیازی اووے پارے "خواجه، کئے سہا تما کہ نی پغمبر سے اُس۔ نی کئے پاننگ
کیسہ کہ آتے ننا ساماری قوم نا بندغاک و امش آعبادت کے کارہ، ولے ٹم بیہوویک
پارے کہ "یروشلم شار ہمو جاگہ اے کہ صرف ہموٹے خدا نا عبادتے کین؟"

عیسیٰ اووے پارے "کنا بیتاے آیقین تج۔ وختس بروئے کہ بندغاک کنا باوہ
خدا نا نہ صرف و امش نازی آ یا یروشلم شار ٹی بلکہ بھازنگا جاگہ غاتے آعبادتے
کرور۔ ولے واسر وخت بسونے، او نجات تروکا بندازیکین اے، او وا وخت آن پد
بھازنگا مخلوق خدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت اٹ او نا خوش نا مطابق آسینگا باوہ خدا نا
عبادتے کرور۔ خدا نا خوش پورہ مروئے، آرا وخت آ ہمو بندغاک اُست نا حُب اٹ
اونا عبادتے کرور۔ خدا او پاکنگا رُوح آسٹ او، او خدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت اٹ
بندغاک ہر جاگہ غا آسینگا خدا نا عبادتے کنگ کیرہ۔ ٹم ساماریک تپیرے کہ ٹمے اصل
ٹی ونا عبادتے کروئی اے۔ ولے نن بیہوویک وا چاہہ کہ ونا عبادتے کروئی اے، آتے
کہ نجات تروکا بیہووی تا نیام آن بریک۔"

نیازی اووے پارے "اسی چاہہ کہ خدا نا مقرر کروکا بریک۔ آرا وخت آ او بریک،
او ننے گل راستنگا بیتاے پاک۔"

عیسیٰ اووے پارے "اسی کہ نے تو بیست کنگ ٹی اٹ، خدا نا مقرر کروکا
اٹ۔"

بندازتون عیسیٰ نا خاصنگا شاگرداک پدی بسر۔ اوفک عیسیٰ نے اسے نیازی سے
تو بیست کنگ آختار۔ اوفک حیران مسر، ولے اوفتے آن کسے نا سمت تو کہ نیازی
آن ہریفے کہ "نے آنت کاریم اے؟"، یا خواجه غان ہریفے کہ "نی آتے نیازی سے
تو بیست کنگ ٹی اُس؟"

- ۲۸ ولدا نیازی ولائے تینا ہموڑے اِلا، او پدی شار آہنا، اوڑے بندغاتے پارے ○
- ۲۹ "کن تو بےو، او ہمو بندغے ہربو، کہ آرا بھازنگا کاریختے ای کریسٹ، اوقتا باروٹ کئے پارے۔ وا خُدا نا مقرر کروکا منگ کیک؟" ○
- ۳۰ اوفک شار آن عیسیٰ نا گنڈ آراہی مسر۔ ○
- ۳۱ او وا وخت آ عیسیٰ نا خاصنگا شاگرداک عیسیٰ نے اِرغ کنگ کے منت کریہ، پاریرہ "خواجه، بہ، اِرغ گن"۔ ○
- ۳۲ ولے عیسیٰ اوفتے پارے "ای ہمو اِرغے گنیوہ کہ نم اونا باروٹ بچ تپیرے۔" ○
- ۳۳ ہندا خاطر آن شاگرداک تین پہ تین ٹی ہیست کریسہ پاریرہ "شاہد کس داوے کنگ کے اِرغ تسونے"۔ ○
- ۳۴ عیسیٰ اوفتے پوہ مس پارے "آرا وخت آ ای تینا باوہ خُدا نا خوشے پورہ کنگ کے کاریم کنگ ٹی اٹ، کئے او طاقت ایٹک، وُهن کہ اِرغ کنگ آن پد ننے طاقت بریک۔ او آرا کاریمے کہ او کئے کنگ کے تسونے، ای پورہ کنگ ٹی اٹ تہ۔ ○ نم پارے کہ "بجاتا وِسنگ نا چار ٹو آن پد فصل روتنگ کے تیار اے"۔ ولے ای ٹھے پاوہ، وا ساماری قوم نا بروکا بندغاتے آہربو۔ واک کنازی آ ایمان تیخنگ کے تیار او، وُهن کہ اسہ دے س فصل روتنگ کے تیار مریک۔ ○ وُهن کہ روتوکاک فصلے روتیرہ، ہندن نم بندغاتے کنا کسر آ تیرے، او ہمیشہ نا زندگی اوفتے بلیک۔ فصل وِسوکاک او فصل بیفوکاک اوار خوش مریرہ، او وُهن کہ روتوکاتے روتنگ آن پد مزدوری بلیک، ہندن بندغاتے کنا کسر آ ایٹنگ آن پد خُدا ٹھے روتوکاتے آن بار مزدوری ایٹک۔ ○ وا ہم صبح نا پاننگ اے کہ "اسہ بندغس دسک، ایلو بندغ روتیک"۔ ○ مُست نا بندغاک مخلوق خُدا نا کسر آ ایٹنگ کے بھاز کاریم کرنو، ولے ٹما ذریعہ اٹ وا مخلوق خُدا نا کسر آ بریک۔" ○
- ۳۹ بھازنگا ساماری آ بندغاک نیازی نا وا پاننگ اٹ، کہ "آرا بھازنگا کاریختے کہ ای کریسٹ، وا کئے پارے"، عیسیٰ نازی آ ایمان تجار۔ ○ اوفک عیسیٰ نے منت
- ۴۰

کریسہ پاریر ”بہ، نن تو رہینگ۔“

عِیسیٰ اوفتے تو اراوے رہینگ۔ ایلو بھازنگا بندغاک اونا پیغامے بنگر او اونا ۳۱

زی آ ایمان تجار۔ اوفک نیاڑی ئے پاریر ”نن صرف وا خاطر آن ایمان تختوین ۳۲

کہ نی نئے پاریر، بلکہ نن تیئٹ وا پیغامے اوڑان بنگن، او نن پوہ مسن۔ وا بندغ

ضرور دنیا نا گل بندغاتا نجات تروکا اے۔“

عِیسیٰ نا افسر نا مارے جوڑ کنگ

سوخار شار ٹی اراوے گدریفنگ آن پد، عِیسیٰ گلیل صوبہ غابنا۔ اونا چند نا ۳۳

پاننگ اسکہ کہ ”پنمبرے اونا نلک نا بھازنگا بندغاک عزت تفسہ۔“ ارا وخت آ او ۳۴

گلیل صوبہ غامر مس، بندغاک اووے خوشی اٹ بہ خیرٹ کریہ، آتے کہ گراس گلیلی ۳۵

بندغاک بچانفنگ نا عیدے کنگ کے یروشلم شار آ بنائے، او عِیسیٰ ارا کاریتے

ہموڑے کریس، واک خنائر تا۔

ولدا عِیسیٰ گلیل صوبہ نا شار قانا غابنا، اراڑے کہ او مست ویرے انور نا جوس ۳۶

ٹی بدل کنگ نا معجزہ ئے نشان تسوس۔ باوشاہ کے کاریم کروکو افسرس کفر نوم

شار ٹی اسکہ۔ اونا مار بیمار اسکہ۔ ارا وخت آ او بنگ کہ ”عِیسیٰ یہتوویہ صوبہ غان گلیل ۳۷

صوبہ غابسونے، او عِیسیٰ غابنا او اووے منت کریسہ پارے ”خواجه، کن تو کفر نوم

شار آہ، او کنا مارے، کہ او کینگ آن خڑک اے، جوڑ کڑک۔“

عِیسیٰ اووے او اوڑے موجود بندغاتے پارے ”نم ہمو وخت اسکان کئے آ ایمان ۳۸

تخییرے، کہ ای ئے معجزہ نشان تیئٹ؟“

باوشاہ نا افسر پارے ”خواجه، زو بہ، نواہ کنا مار کہوئے۔“ ۳۹

عِیسیٰ اووے پارے ”بہن، نا مار کسپک۔“ ۵۰

وا بندغ عِیسیٰ نا پیتاے آ یقین تجا، او پدی تینا ارا نا گنڈ آرابی مس۔ کسر ۵۱

ٹی او تینا نوکراتے، کہ اونا گنڈ آ بسره، خنا۔ اوفتے تو وا خبر اُسکے کہ "نا مار کستے، جوڑ مسونے"۔

- ۵۲ افسر اوفتے آن ہریفے "وا آرا وخت اُسکے کہ کنا مار جوڑ مس؟"
 اوفک جواب تسر "درو نیم روج اُسکے کہ اونا ایل کشکا"۔
- ۵۳ ولدا باوہ ئے یات بس کہ دا بمو وخت اُسکے کہ عیسیٰ اووے پاریسس کہ "نا مار کسپک"۔ ہندا خاطر آن او او اونا کل خاوت عیسیٰ نازی آ ایمان تجار۔
- ۵۴ وا عیسیٰ نایہودیہ صوبہ غان گلیل صوبہ غا بنگ آن پد اِرت میکو معجزہ اُسکے۔

عیسیٰ نا تلاب نا رہی آ بندغے جوڑ کنگ

- ۱ **ب** گراس وختے آن پد عیسیٰ عید کنگ کے یروشلم شار آہنا۔ یروشلم شار نا اسہ دروازہ س اُسکے کہ "میٹل نا دروازہ" پانگا کہ۔ دانا رہی آ اسہ تلابس اُسکے، او یہودی تا
- ۲ زبان ٹی دا تلاب "بیت زاتا" پانگا کہ۔ اونا پنج برانڈہ اُترہ۔ بھازنگا بیمارنگا بندغاک، کہ دافتے ٹی کور، لنگ او معزور اُترہ، وا برانڈہ تے ٹی ٹولوک اُترہ۔ [اوفک انتظار
- ۳ کیرہ کہ ویر ٹرے، او تینے ویر ٹی پٹیر، آنتے کے وخت نازی آ ملائکس تلاب نا ویرے ٹریفک، او آرا بیمارنگا بندغ اولیکو وار تینے ویر ٹی پٹیک، او جوڑ مسکے۔]
- ۴ ہموڑے اسہ بندغس اُسکے کہ سی او ہشت سال آن معزور اُسکے۔ عیسیٰ اووے ہموڑے خاچوک خنا، او چائس کہ "وا بندغ بھلو وختے آن بیمار اے"۔ عیسیٰ اوڑان ہریفے "نا خوش اے کہ نی جوڑ مریس؟"
- ۵ بیمارنگا بندغ پارے "خواجا، کنا کس مدت کرو کوس آف، کہ آرا وخت آ ویر ٹرے، او کئے ویر ٹی پٹے۔ ولے آرا وخت آ امی کوشتے کیوہ کہ تینے ویر ٹی پٹیو،
- ۶ پین کس تینے کئے آن مُست ویر ٹی پٹک۔"
- ۷ عیسیٰ اووے پارے "بش مہ، تینا لپاتے گورہ، برف، او چرخ کر"۔
- ۸

- ۹ عیسیٰ ناہندا پاننگ تو بندغ جوڑ مس، تینا لیپاتے گورہ، ہرنے، اور اہی مس۔
- ۱۰ وا مجزہ خُدا نا عبادت او آرام نا دے یعنی ہفتہ غا مس۔ ○ بندا خاطر آن
یہودی تا معتبرنگا بندغاک جوڑ مروکا بندغے پاریر ”وا عبادت او آرام نا دے اے،
او ننا شریعت نا مطابق نی تینا لیپاتے بیفہ“ ○
- ۱۱ جوڑ مروکا بندغ پارے ”ہمو بندغ کہ کنے جوڑ کرینے پارے“ تینا لیپاتے گورہ،
ہرف، چرخ کرک ”-“ ○
- ۱۲ معتبرنگا بندغاک ہریغیر ”آرا بندغ نے دا بیتاتے پارینے؟“ ○
- ۱۳ ولے جوڑ مروکا بندغ عیسیٰ نے تتویک، آتے کہ اوڑے بھاز رش آنکھ او عیسیٰ
وا رش آن پیش تھاس۔ ○
- ۱۴ واکان پد عیسیٰ اوڑے بھلا عبادت خانہ ٹی خنا، اوڑے پارے ”واسہ نی جوڑ
مسوئس۔ شکر کر، او مون آپین گناہ کہہ، نواہ نے کے خُدا نا سزا واڑان زیاست
مرے۔“ ○
- ۱۵ ولدا وا بندغ یہودی تا معتبرنگا بندغاتے آہنا او اوفتے پارے کہ ”عیسیٰ ہمو
بندغ اے کہ کنے جوڑ کرینے“ ○
- ۱۶ بندا خاطر آن اوفک عیسیٰ غا اِزام تجار، اوڑے بے عزت کریر، آتے کہ او
۱۷ عبادت او آرام نا دے آ بندغے جوڑ کریس۔ ○ عیسیٰ اوفتے پارے ”دُهن کہ کنا
باوہ خُدا عبادت او آرام نا دے آہم جوانو کاریم کیک، ہندن ای ہم کیوہ“ ○
- ۱۸ دا بیتاتے پینگ تو یہودی تا معتبراتے بتر غصہ بس، اوفک کوشتے کریر کہ
عیسیٰ نے کسفر، آتے کہ عیسیٰ نہ صرف شریعت نا مطابق عبادت او آرام نا دے نے
منتے، بلکہ او دا ہم پارینے کہ ”خُدا کنا باوہ اے“، او خُدا نے تین تو برابر کرینے۔ ○

حساب کتاب نا طاقت عیسیٰ تون اے

- ۱۹ عیسیٰ اوفتے وا الزاماتا جَوَابے تریسہ پارے ”ای ٹھے راست پاوہ، کہ ای، خُدا
 نا مار، تینا طاقت اٹ سچ کپہ۔ دھن کہ مار تینا باوہ ئے کاریم کنگ آخیک او
 بندن کیک، بندن ای ہم تینا باوہ خُدا ئے آرا کاریمتے کنگ آخییو، ای ہم کیوہ۔○
- ۲۰ کنا باوہ خُدا کئے دوست تورک، او آرا کاریمتے کنگ ئی اے، کئے نشان ایٹک۔
 خُدا انساناتا بیماری تے جوڑ کنگ آن ہم زیاست کئے طاقت تسونے کہ ٹم حیران
 مریے۔○ دھن کہ باوہ کہو کاتے پدی زندہ کیک، بندن مار ہم، آراوے کہ پدی
 زندہ کنگ خُوایک، او کیک تہ۔○
- ۲۲ ”ایلو امینگ ہیست واو اے، کہ باوہ خُدا بندغاتا حساب کتابے کیک۔ بلکہ او کئے
 حق تسونے کہ بندغاتا حساب کتابے آلیو،○ تاکہ گل بندغاک کئے عزت ایٹیر، دھن
 کہ کنا باوہ خُدا ئے عزت ایٹیرہ۔ آرا بندغ کئے عزت تفک، او خُدا ئے عزت تفک
 کہ او کئے راہی کرینے۔○
- ۲۳ ”او ای ٹھے راست پاننگ ئی اٹ، آرا بندغ کنا پیغامے بیک، او خُدا نا راہی
 تروکا پیغام آیقین تجک، کہ وا پیغامے خُدا کنا ذریعہ اٹ تینگ ئی اے، وا پیغامے
 منگ نا وجرغان او خُدا نا سزاغان بچک، او ہمیشہ نا زندگی ئے حاصل کیک۔○ وا
 ہم راست اے کہ واسہ وخت بسونے کہ گناہ گاراک، کہ اوفک کہو کاتے آن بار او،
 اوفک خُدا نا مار یعنی کنا پیغامے بنیرہ، او آرا بندغ کنا وا پیغامے منک، خُدا اووے
 ہمیشہ نا زندگی ایٹک۔○ باوہ خُدا زندگی تروکا اے۔ او باوہ خُدا کئے طاقت تسونے،
 کہ ای بندغاتے ہمیشہ نا زندگی ایٹیو۔○ او خُدا تینا مارے وا حساب کتابے کنگ نا
 حقے تسونے، آنتے کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے۔○
- ۲۸ ”وا پیتاتے آحیران مقبو، آنتے کہ قیامت بروئے کہ کہو کاک خُدا نا مار نا توارے

۲۹ بئیرہ-۵ اوفک پدی زندہ مریرہ، قبراتے آن پیش تمیرہ۔ آرا بندغاک نینگا کاریمتے کریسر، ہمیشہ نا زندگی ئے حاصل کیرہ، او ہمو بندغاک کہ گناہ نا کاریمتے کریسر، اوفک خدا نا سزاغان پچسہ۔ ۵

عیسیٰ نا باروٹ گواہیک

۳۰ عیسیٰ بیت کریسہ پارے "ای تینا طاقت آٹ بیچ کنگ کپہ۔ ای خدا نا خوش نا مطابق بندغاتے آن حساب کتابے بلیوہ۔ ہندا خاطر آن کنا فیصلہ غاک صبح او، آتے کہ ای تینا خوش نا مطابق کاریتم کنگ نا کوشتے کپہ، بلکہ خدا کہ کئے راہی کرینے، اونا خوشے پورہ کنگ ئی آٹ۔ ۵

۳۱ "اگ ای تینا باروٹ تینٹ گواہی ایتیو، بندغاک دا گواہی ئے منپسہ۔ ۵
۳۲ تینٹ بندغاتے تیحی غا راہی کریسے، او آرا بیتاتے کنا باروٹ کرے، راست او۔ ۵
۳۳ بھلا بیت دا آف کہ بندغ کنا باروٹ گواہی تینگ ئی اے۔ ای ہندن پانگ ئی آٹ
۳۵ تاکہ تم نجات حاصل کیرے۔ ۵ تیحی چرغ آن بار اسکہ کہ او ئے آ کنا باروٹ پیغام نا روشنائی ئے رسیفیکہ، او تم گراس وقتے کے داروشنائی آن فائدہ بیفینورے۔ ۵
۳۶ "اسہ پین گواہی س اے کہ تیحی نا گواہی آن بھاز زیاست اے۔ ای تینا گواہی کے معجزہ نشان تینگ ئی آٹ، او دا معجزہ غاتے کنگ نا طاقتے باوہ خدا کئے تسونے، او دازان ثابت مریک کہ باوہ خدا کئے راہی کرینے۔ ۵

۳۷ "اسٹس پین یعنی خدا کنا باروٹ گواہی تینگ ئی اے، او ای دا ہم چاوہ،
۳۸ آرا بیتاتے او کنا باروٹ پارینے، راست او۔ تم نہ اووے خانورے، نہ اونا توارے بنگونورے، نہ اونا پیغامے تینا آستے ئی تخانورے۔ ہندا خاطر آن تم کئے آ یقین تیحیرے، کہ او کئے راہی کرینے۔ ۵ بلکہ خدا ہندن کن کے گواہی تسونے
۳۹ کہ گل مقدسنگا کتاباک کنا باروٹ گواہی ایتیوہ۔ تم دا خاطر آن مقدسنگا کتاباتے

- ۲۰ ٹوانیرے آتے کہ تم سوچ کیرے "واقفا خواننگ آن نن ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کینہ"۔ ○ ولے تم کوشتے کپیرے کہ کنا پیغامے منیرے او ہندن ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کیرے۔ ○
- ۲۱ "ای وا چاوه کہ تم آرا ڈول نا بندغ ارے۔ ای وا ہم چاوه کہ تم تینا آستاتے ٹی خدا کے محبت تجخیرے۔ تم کنے خوشی آٹ بہ خیرٹ کنتورے۔ ولے اگہ بین کس تینا طاقت آٹ بسکہ، تو تم اووے بہ خیرٹ کیرے۔ ای تینا باوه خدا نا طاقت
- ۲۲ آٹ بسوٹ۔ بندا خاطر آن کنے بندغاتا صفت نا ضرورت آف۔ ○ ثما خوش اے کہ اسہ پہ ایلو نا تینا صفتے کیرے، ولے تم وا کوشتے کپیرے کہ "جوانو کاریم کین"۔
- ۲۳ ناکہ آسینگ خدا ثما صفتے کے۔ بندا خاطر آن تم ہمر کنازی آایمان تجخیرے؟ ○ تم وا خیال کپنو کہ ای خدا نامون آٹے آایلام تجوٹ۔ بلکہ موسیٰ، کہ تم اووے منیرے ولے اونا حکماتے منیرے، تیڈٹ ثمازی آایلام تجوٹے۔ ○ اگہ تم صفانگا آست
- ۲۴ آٹ موسیٰ نازی آایمان تجوسورے، تو تم واسہ کنازی آہم ایمان تجارے، آتے کہ او کنا باروٹ لکھانے۔ ○ ولے تم اونا لکھوکنگا پیتاتے آایقین تجتویرے، گرا تم ہمر کنا پاروکنگا پیتاتے آایقین تجخیرے؟ ○

عیسیٰ نا مخلوقے اِرغ کُنْفِنِگ نا معجزہ نئے نشان تِنِگ

(متی ۱۲:۱۳-۲۱؛ مرقس ۳۰:۶-۲۲؛ لوقا ۱۰:۹-۱۷)

- ۱ ب واپتاتے کنگ آن پد عیسیٰ لگیل جھیل، کہ وا تبرتاس ہم پاننگا کہ، نا ایلو گنڈ
- ۲ آہنا۔ ○ اسہ بھلو مخلوقس اونا رند ٹی بس، آتے کہ اوفک اونا بیہراتے جوڑ کنگ
- ۳ نا معجزہ غاتے خناسر۔ ○ عیسیٰ تینا خاصنگا شاگرواتے تو مش نازی آہنا، ٹوس، کہ
- ۴ اوڑے بھاز بئے آسکہ۔ ○ بچائینگ نا عید نا ویک خُک آہرہ۔ ○ عیسیٰ وانگ اینگ
- ۵ ہرا او خنا کہ اسہ بھلو مخلوقس اونا گنڈ آہنگ ٹی اے۔ بندا خاطر آن او فلپس نا

- آزمائش کنگ کے اوڑان ہریفے ”واخہ بندغاتے آراکان ایرغ کینفون؟“ ○
- ۶ ولے عیسیٰ نے مُست آن سما آسکہ کہ وافتے ایرغ کینفنگ کے انت کروئی اے۔ ○
- ۷ فپس جواب تِس ”خواجه، وا ممکن آف۔ اگہ نن ہر بندغے مچ ایرغ ہم ایتین،
- تو ارا صد چاندی ناروہی آن زیاست ضرورت مریک۔“ ○
- ۸ عیسیٰ نا ایلو خاصنگ شاگردو، پطرس نا ایلم، کہ پن تہ اندریاس آسکہ، پارے ○
- ۹ ”واڑے اسہ مارکوس اے، کہ اوڑتو پنچ زرت نا ایرغ او ارا چنکو مچی آریہ۔ ولے
- دافک یقیناً چٹ او۔“ ○
- ۱۰ عیسیٰ تینا خاصنگ شاگردواتے پارے ”دافتے تولغبو۔“
- بندا خاطر آن کل بندغاک توئر، او صرف زربہ غاتا تعداو تقریباً پنچ ہزار آسکہ۔ ○
- ۱۱ عیسیٰ ایرغاتے بیفے، خداناشکرے آوا کرے او بندغاتے ئی بشخ کرفے۔ او ہندن مچی تے
- ۱۲ تو ہم کرے او بشخ کرفے، او بندغاتا آست آخس کہ بسکہ، گنگر۔ ○ آرا وخت آ او فک کل
- سیر کریہ، عیسیٰ تینا شاگردواتے پارے ”بچوکا ایرغاتا ٹکرتے مچ کبو، ٹکرس ہم ایپو۔“ ○
- ۱۳ شاگرداک مخلوق نا پنچ زرت نا ایرغاتے کنگ آن پد بچوکا ایرغاتے آن ڈوانزہ
- کٹور پڑ کریہ۔ ○
- ۱۴ عیسیٰ نا دا معجزہ نے خنگ آن پد مخلوق پارے ”دا ضرور ہمو پغمبر اے کہ
- نن او نا انتظارے کنگ ئی آن۔“ ○
- ۱۵ عیسیٰ پوہ مس کہ دافک واسہ بریرہ او تینا خوش آٹ او دے تینا باوشاہ جوڑ کیرہ۔
- بندا خاطر آن او تینا مش آعبوت کنگ کے ہنا۔ ○

عیسیٰ نا دیر نا زی آ چرخ کنگ

(متی ۱۴: ۲۲-۲۳؛ مرقس ۶: ۲۵-۵۲)

- ۱۶ آرا تم شام نا وخت مس، عیسیٰ نا خاصنگ شاگرداک جھیل نا کینارہ غا ہنار۔ ○

- ۱۷ ن مس، ولے عیسیٰ اوفتے آبتو۔ اوفک کشتی ٹی سوار مسر او پدی جھیل نا
 ۱۸ ایلو کینارہ غا کفرنحوم شار نا گنڈ آرابی مسر۔ ○ راہی منگ آن پد اسہ تیزو توَس
 ۱۹ چلینگ شروع مس، او کشتی جول خلنگ آ لگا۔ ○ اوفک مشکل آٹ مسہ چار
 میل کشتی ءے چلیفسر کہ اوفک عیسیٰ ءے دیر نازی آ چرخ کریسہ کشتی نا گنڈ آ
 ۲۰ پینگ آ خنار۔ اوفک اودے درست کتویر۔ اوفک خولیسر۔ ○ عیسیٰ اوفتے پارے
 ”خولیبو۔ وا ای اٹ۔“ ○
 ۲۱ ولدا اوفک اُست نا حُب اٹ عیسیٰ ءے کشتی ٹی سوار کریر، او کشتی اسہ وار
 تو جھیل نا ایلو کینارہ غا سر مس۔ ○

مخلوق نا عیسیٰ ءے پینگ

- ۲۲ اِرت میکو دے آ مخلوق، کہ جھیل نا کینارہ غا سلوک اسکہ، اوفک چائسر کہ
 ”واڑے صرف اسہ کشتی س اسکہ، او واسہ آف۔“ اوفک واہم چائسر کہ ”عیسیٰ تینا
 شاگردا تے تو وا کشتی ٹی منتے۔ بلکہ اونا شاگرداک تینا بنانو۔“ ○
 ۲۳ ولدا گراس بندغا کشتی تے ٹی تبریاس شار آن عیسیٰ تو یلنگ کے ہمو کینارہ غا
 بسر، آراڑے کہ عیسیٰ خدا نا شرکے آوا کریس او مخلوقے اِرغ کینگ نا معجزہ نشان
 ۲۴ تسوس۔ ○ آرا وخت آ مخلوق خنا کہ ”عیسیٰ او اونا شاگرداک واڑے افس“، اوفک
 وا بروکا کشتی تے ٹی سوار مسر، او عیسیٰ تو یلنگ کے کفرنحوم شار آ ہنار۔ ○

عیسیٰ نا مخلوقے پوہ کنگ کہ ”ای زندگی تروکا اِرغ اٹ“

- ۲۵ آرا وخت آ مخلوق عیسیٰ ءے جھیل نا ایلو کینارہ غا کفرنحوم شار ٹی خنا، اوفک
 عیسیٰ غان ہریفیر ”خواجہ، نی آرا وخت آ واڑے بس؟“ ○

- ۲۶ عیسیٰ اوفتے پارے "ای ٹھے راست پاوہ، ٹم کئے وا خاطر آن پٹنگ ٹی آفیرے
 ۲۷ کہ کنا معجزہ غاتے پوہ مریرے۔ بلکہ کئے وا خاطر آن پٹنگ ٹی آرے کہ ای ٹھے اِرخ
 ۲۸ گنیفٹ۔ ○ صرف گنوئی آ گڑاتا پٹنگ کے کاریم کپتو کہ دافک فانی او۔ بلکہ سمو
 ۲۹ گڑاتے کے کاریم کپو کہ ہمیشہ نازندگی اتیرہ، او وا گڑاتے ای، آدم نا اولیاو، ٹھے
 ایٹیوہ، اتے کہ باوہ خُدا کئے وا کاریمتے کنگ نا طاقتے تسونے۔" ○
- ۲۸ مخلوق اوڑان بریفے "نن خُدا نا خُوشے پورہ کنگ کے آرا کاریمتے کین؟" ○
- ۲۹ عیسیٰ اوفتے پارے "خُدا نا خُوش اے کہ ٹم کنازی آ ایمان تخیرے، کہ خُدا
 ۳۰ کئے راہی کرینے۔" ○
- ۳۰ اوفک بریفیر "نی نئے بندنو معجزہ س نشان ایقے کہ نن نازی آ ایمان تخین۔ ○
- ۳۱ ذہن کہ مُقدسنگا کتاب ٹی لکھوک اے کہ موسیٰ نا وخت ٹی "او ننا باوہ پیرہ غاتے
 ۳۲ جنت آن اِرخ تس، کہ دافک "منا" پانگارہ"، بندن نی نن کے انت کنگ
 کیسہ؟" ○
- ۳۲ ولے عیسیٰ اوفتے پارے "ای ٹھے راست پاوہ، ٹما باوہ پیرہ غاتے موسیٰ جنت
 آن اِرخ تیو۔ بلکہ وا کنا باوہ خُدا اسکے۔ او خُدا واسہ ٹھے خاصنگا اِرنے ایٹک، کہ جنت
 ۳۳ آن بسونے۔ ○ آرا بندغ ہم وا اِرنے گنیک، ہمیشہ نازندگی ئے حاصل کیک۔" ○
- ۳۳ اوفک پاریر "خواجہ، نی وا ڈول نازرنے گننگ کے بر دے نئے ایقے۔" ○
- ۳۵ عیسیٰ اوفتے پارے "ہمیشہ نازندگی تروکا اِرخ ای اٹ۔ ذہن کہ اِرخ او دیر
 ۳۶ گننگ اٹ بندغاتا زندہ منگ نا ضرورتاک پورہ مریرہ، بندن آرا بندغ کنازی آ
 ایمان تچک، ای اونا زوحانی ضرورتاتے پورہ کیوہ۔ ○ او ای ٹھے اسہ کا ولدا پاوہ کہ
 ٹم کنا کاریم او معجزہ غاتے مُست ہم خانورے، ولے کنازی آ ایمان تختورے۔ ○
- ۳۷ او آرا بندغ کنا باوہ خُدا نا خُوش اٹ کئے آبریک، او کنا شاگرد جوڑ مریک، او ای ہم
 ۳۸ اونا شاگرد منگ آن انکار کپہ۔ ○ ای وا خاطر آن جنت آن ڈغار آبتٹ کہ تینا خُوشے
 ۳۹ پورہ کیوہ۔ بلکہ وا خاطر آن بسونٹ کہ خُدا نا خُوشے پورہ کیو کہ کئے راہی کرینے۔ ○ او

- کنا راہی تروکا نا دا خوش اے کہ آرا بندغ ہم کنا شاگردو جوڑ مریک، وافتنے آن اسٹس
 ۳۰ ہم دوزغ آہمپ۔ او کنا باوہ خدا نا وا ہم خوش اے آرا بندغ کہ دا متیک کہ ای
 خدا نا مار اٹ او کنا زری آایمان تچک، قیامت ناوے آای اووے ایلوفتنے تو پدی
 زندہ کیوہ، او کنا باوہ خدا اووے ہمیشہ نا زندگی ایٹک۔
- ۳۱ مخلوق اونا خلاف مڑ مڑے شروع کرے، اتنے کہ عیسیٰ پارے کہ "ای ہمو ایرغ
 ۳۲ اٹ کہ جنت آن شیف وڑینگاٹ"۔ بندا خاطر آن مخلوق پارے "وا بندغ یوسف
 نا مار، عیسیٰ، آف؟ نن وانا لمہ او باوہ نے جوان چانہ۔ واسہ وا ہمر پانک کہ "ای
 جنت آن شیف بسوٹ"؟
- ۳۳ عیسیٰ اوفتنے پارے "تینا مڑ مڑے بند کبو۔ کنا باوہ خدا کنے راہی کرینے۔ خدا
 ۳۴ بندغ نارہٹائی نے کیک، اووے کنا شاگردو جوڑ کیک۔ اونا ذریعہ غان بغیر کس کنا
 کسر آہینگ کپک۔ او ای وا بندغ ایلوفتنے تو قیامت ناوے آپدی زندہ کیوہ۔
 ۳۵ پیغمبر اک لکھانو کہ "ہر بندغ آ خدا تینا پیغامے رسیفک"، او آرا بندغ ہم وا پیغامے
 ۳۶ بیک او پوہ مریک، کنا کسر آبریک۔ وانا دا معنی آف کہ بندغاک خدائے خانو۔
 ۳۷ بلکہ صرف ای، کہ خدا تو اوار اسٹہ، خدائے خنائٹ۔ ای ٹھے راست پانینگ ٹی
 ۳۸ اٹ، آرا بندغ کنا زری آایمان تچک، او ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کیک۔
 ۳۹ ٹما باوہ پیرہ غاک ریگستان ٹی جنتی آ ایرغ یعنی "متاے" گنگر، اوفک کسر۔ ولے ای
 ۵۰ ہمیشہ نا زندگی تروکا ایرغ اٹ۔ ولے واسہ وا ایرغ، کہ ٹم کے جنت آن بسونے،
 ۵۱ بندنو ایرغس اے کہ آرا بندغ ہم گنیک تہ، ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کیک۔ ای
 ہمیشہ نا زندگی تروکا ایرغ اٹ کہ جنت آن بسوٹ۔ کس ہم وا ایرغ آن گنیک،
 ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کیک۔ او وا ایرغ، کہ ای مخلوق ہمیشہ نا زندگی نے حاصل
 کنگ کے ایٹیوہ، کنا جان اے، کہ ای مخلوق نا گناہ او برائی تا معاف کرفنگ کے
 وا جان نا قربانی نے ایٹیوہ۔
- ۵۲ مخلوق نا نیام ٹی بحث شروع مس کہ "وا بندغ ہمر تینا جان نا سونے ننے

کُننگ کے ایتک؟" ○

عیسیٰ اوفتے پارے "ای ٹھے راست پاوہ، کہ ای، آدم نا اولیاد، تینا جان او ۵۳
 ورتے ٹم کے قربان کیوہ۔ او ٹم بمو وخت اسکان ہمیشہ نازندگی ئے حاصل کپیرے
 کہ ٹم واقربانی آیقین تختورے۔ ○ بندغاک سو گنیرہ کہ زندہ رینگییر۔ ہندن آرا ۵۴
 بندغ ہم کنا جان او وتر ناقربانی ئے اُست نا حُب اٹ منک، ای اووے قیامت
 نا وے آیلوفتے تو پدی زندہ کیوہ، او خدا اووے ہمیشہ نازندگی ایتک، ○ اتے کہ ۵۵
 کنا جان او وتر ناقربانی ٹھے دا دنیا نا گنوئی آگراتے آن زیاست فایدہ رسیفک۔ ○ او ۵۶
 آرا بندغ ہم کنا جان او وتر ناقربانی ئے اُست نا حُب اٹ منک، او کن تو محبت
 کیک، کن تو اتفاق کیک، او ای ہم اوڑتو محبت کیوہ، اوڑتو اتفاق کیوہ۔ ○ دهن ۵۷
 کہ کنا راجی تروکا باوہ خدا زندگی تروکا اے، او ای اونا ذریعہ اٹ زندہ اٹ، ہندن
 آرا بندغ کئے منک، او کنا ذریعہ اٹ ہمیشہ نازندگی ئے حاصل کیک۔ ○ ای جنت ۵۸
 نا خاصینا لِرغ اٹ، او آرا بندغ ہم کنا قربانی آیقین تجک، او ہمیشہ نازندگی ئے
 حاصل کیک۔ ٹما باوہ پیرہ غاک جتنی آرغاتے، یعنی "مناتے" گنگر، ولے بے مقصد
 کسکر۔ کنازی آایمان تجوکاک کبیرہ، ولے ہمیشہ نازندگی ئے حاصل کیرہ۔" ○
 عیسیٰ دا بیتاے کفرنجوم شار نا عبادت خانہ ئی خوالیفے۔ ○ ۵۹

بھازنگا شاگرداتا عیسیٰ ئے یلہ کنگ

عیسیٰ نا بھازنگا شاگرداک دا بیتاے بنگر، اوفک تین پہ تین تو پاریر "دھینگا ۶۰
 خوالینگ بھاز گبین اے۔ ویر دالنے آایمان تجک او ویر دالنے خف تورک؟" ○
 عیسیٰ اوفتا مڑمڑے پوہ مس کہ "دالک آت نا باروٹ ہیست کنگ ئی او۔" ۶۱
 عیسیٰ اوفتے پارے "دا بیتاک ٹما ایمانے کمزور کنگ ئی او؟ ٹم کئے آن ہر سیننگ ۶۲
 ئی اُرے؟" ولے وختس بروئے کہ ٹم خیرے کہ ای، آدم نا اولیاد، پدی بمو جاگہ غا

- ۶۳ کاوہ، آراکان کہ ای بسوٹ۔ گڑا ہمو وخت آٹم انت کیرے؟ وا خدا نا پاکنگا رُوح اے کہ ٹھے ہمیشہ نا زندگی نئے ایٹک۔ ٹم ہمیشہ نا زندگی نئے حاصل کننگ کے تینا طاقت اٹ بیچ کننگ کیرے۔ او آرا پیغامے کہ ای ٹھے آر سیفیٹ، وانا منگ اٹ خدا نا پاکنگا رُوح ٹھے ہمیشہ نا زندگی ایٹک۔ وے واسکان ٹھے آن گڑاس وا پینتے آ ایمان نیچسہ۔
- ۶۴ عیسی شروع آن وا چائسکہ کہ آرا بندغاک اوڑا ایمان نیچسہ او آرا اوڑان غدار جوڑ مریک۔
- ۶۵ عیسی پارے کہ "ای ٹھے پاوہ کہ کتس ہم کنا کسر آ ہمو وخت اسکان بنگ کہ باوہ خدا اونا رہنمائی نئے کتے۔"
- ۶۶ وا پینتے پنگ آن عیسی نا بھازنگا شاگرداک اووے یلہ کیر او پاریر "دھنگا بندغ نا رتد اٹ نن بیہتہ۔"
- ۶۷ عیسی تینا ووازورہ خاصنگا شاگردا تے آن ہرینے "ٹما انت خیال اے؟ ٹم ہم کنے یلہ کیرے؟"
- ۶۸ شمعون پطرس اووے پارے "خواج، اگ نن نے یلہ کین، تو آرانگ کان؟ آنتے کہ و صرف نا پیغام اے کہ مخلوقے ہمیشہ نا زندگی ایٹک۔ نن نازی آ ایمان تھان او چائسن، نی ہمو عقیدسنگا بندغ اُس کہ خدا نا گنڈ آن بسوٹس۔"
- ۶۹ عیسی اوفتے پارے "ای ٹھے تینا ووازورہ خاصنگا شاگردو کچین کریٹ، وے ٹھے آن اسٹے آ شیطان زور مریک۔"
- ۷۱ او بیہوواہ اسکروتی نا باروٹ ہیٹ کریکہ، کہ او شمعون اسکروتی نا مار اسکہ۔ ووازورہ خاصنگا شاگردا تے آن بیہوواہ اسکروتی ہمو بندغ اسکہ کہ اووے عیسی تو غداری کروئی اسکہ۔

عیسیٰ او اونا جدیدرنگا ایلمک

۱ ب داکان پد عیسیٰ گلیل صوبہ ٹی چرخ کریکہ۔ اونا خوش آلویکہ کہ یہتوویہ صوبہ نا
کائے، آنتے کہ وا جاگہ نا یہتووی معتبرنگا بندغاتا خوش اسکہ کہ عیسیٰ نے کسفیر۔
۲ یہتووی تا عید خوک اسکہ، کہ دا "گدان نا عید" پاننگا کہ۔ عیسیٰ نا جدیدرنگا
۳ ایلمک عیسیٰ غا بسر، اوڑا ملنڈ خلیسہ پاریر "ایلم، آرا بندغ پانک کہ" کنا پن بڑز آ
مرے، او تینا کاریمتے ڈپک۔ بندا خاطر آن یہتوویہ صوبہ غا عید کننگ کے بن۔ اگ
نی معجزہ نشان تننگ ٹی اُس، تینے مخلوق نا مون آظاہر کرک، تاکہ نا شاگرداک او
ایلو بندغاک نا معجزہ غاتے خیر۔"

۵ عیسیٰ نا ایلمک بندن پاریر آنتے کہ اوفک ہم اوڑا یقین تختویرہ۔
۶ عیسیٰ اوفتے پارے "کن کے بندغاتا مون آظاہر منگ نا وخت واسکان بتے۔
۷ ثم آرا وخت آکارے پننگ کیرے۔" ویا نا بندغاک ٹھے آن نفرت کپسہ، ولے
۸ کنے آن کیرہ، آنتے کہ ای اوفتے اوفتا گناہ او برائی تا باروٹ پاوہ۔ ثم عید کننگ
کے ہمبو۔ ای واسکان عید کننگ کے ہمیرہ۔"
۹ عیسیٰ داینتاے پارے او گلیل صوبہ ٹی سلیس۔

عیسیٰ نا عید نا دے ترے ٹی بہلا عبادت خانہ ٹی خوانفنگ

۱۰ عیسیٰ نا جدیدرنگا ایلمک یروشلم شار آ عید کننگ کے ہنار۔ داکان پد عیسیٰ
۱۱ ہم ہنا۔ او پاشی آٹ بستو، بلکہ ڈکوئی آٹ ہنا، آنتے کہ یہتووی معتبرنگا بندغاک
ہموڑے عیسیٰ نے پننگ ٹی اترہ۔ اوفک ہریفیر "عیسیٰ آرا ٹیک اے؟"
۱۲ اونا باروٹ مخلوق نا نیام ٹی خسپس مسکہ۔ گراس پاریرہ "واجوانو بندغس اے۔"

- ایلو فک پاریرہ "نہ۔ او صرف مخلوق بے وقوف جوڑ کرینے۔" ○
- ۱۳ ولے کس ییہووی معتبرنگا بندغاتا خو لیس آن عیسیٰ نا باروٹ ولیری آٹ
بیست کتویک۔ ○
- ۱۴ ہفت دے ٹی آ عید نا چار میکو دے آسک کہ عیسیٰ بھلا عبادت خانہ غا بیٹا او
خوائفنگے شروع کرے۔ ○ ییہووی معتبراک بھاز حیران مسر او بریفیر "وا آراکان واخہ
۱۵ علم بیل کرینے کہ ایلو ییہووی تے آن بار مدرسہ ٹی ہم خوائفنگے؟" ○
- ۱۶ عیسیٰ اوفتے پارے "آرا بیتا تے کہ ای ٹھے خوائفیوہ، وافک کنا بیتاک آفس،
۱۷ بلکہ کنا راہی تروکا نا او۔ ○ آرا بندغ نا خوش اے کہ خدا نا حکماتے منگ کے تیار
۱۸ مرے، او چانک کہ کنا پیغام خدا نا گنڈ آن بسونے، یا کنا گنڈ آن بسونے۔ ○ آرا
بندغ تینا گنڈ آن پیغامے ایٹک، اونا خوش مریک کہ مخلوق او دے عزت ایٹے۔
۱۹ ولے آرا بندغ نا خوش اے کہ مخلوق تینا راہی تروکاے عزت ایٹے، وارا ستو بندغس
اے، او وانا پیغام دروغ آفک۔ ○ موسیٰ ٹھے تورات نا حکماتے تس، ولے ٹھے آن
کس ہم وا حکماتے پنیک۔ ٹم آتے کنازی آ شریعت نا پرغنگ نا الزامے تخیرے
او کنا کسفننگ نا منصوبہ غاتے جوڑ کنگ ٹی اے؟" ○
- ۲۰ مخلوق پارے "نی گنوک موسس۔ کس نے کسفننگ نا منصوبہ اے جوڑ کنگ
ٹی آفک۔" ○
- ۲۱ عیسیٰ اوفتے پارے "ای عبادت او آرام نا دے آٹھے معجزہ نشان تیشٹ۔ ٹم
۲۲ گل حیران مسورے۔ ○ ولے موسیٰ ٹھے مارتے ہفت میکو دے آسنت کنگ نا
حکمے تس۔ (وا سنت کنگ نا حکم موسیٰ غان آخا، بلکہ وا حکم موسیٰ نا باوہ پیرہ غاتے
آن بسوس۔) اگہ ٹما مار ہفتہ غا ووی مرے، تو ٹم ہفت دے آن پد مون نا
۲۳ ہفتہ غا یعنی عبادت او آرام نا دے آسنتے کیرے۔ ○ اگہ مار ہفتہ نا دے آسنت
کننگ، تو موسیٰ نا عبادت او آرام نا دے نا حکم پنیک، ولے صرف ٹما تینا جوڑ
کروکا حکم پنیک۔ ٹم صرف وا خاطر آن کئے آن ناراض اے، کہ ای عبادت او آرام

۲۳ ناوے آبدغے جوڑ کریٹ؟ ○ سوچ کبو، ولدا صبح نگا فیصلہ ئے کبو۔ کنا علامتا معنی نا باروٹ سوچنگ آن بغیر فیصلہ ئے کپبو۔ ○

مخلوق نا بحث کنگ کہ ”دا خدا نا مقرر کروکا اے؟“

۲۵ گڑاس یروشلم شار نا بندغاک پارید ”اے بندغ آبربو، کہ مخلوق نا نیام ئی
بھلا عبادت خانہ ئی خوائفنگ ئی اے۔ یہودی معتبرنگا بندغاک داوے کسینگ
۲۶ نا منصوبہ غاتے جوڑ کنگ ئی او ○ ولے واسہ کس اونا خلاف ہیئت کپک۔ شاید
۲۷ اوفک واسہ پوہ مسونو کہ دا خدا نا مقرر کروکا اے ○ ولے آرا وخت آ خدا نا مقرر
کروکا بریک، کس تپک کہ دا آراکان بسونے۔ او نن جوانی آٹ چانہ کہ دا بندغ
آراکان بسونے۔ ○

۲۸ خوائفنگ نا وخت آ عیسیٰ بھلا عبادت خانہ ئی زور آن ہیئت کریسہ پارے ”م
کے واقعی درست کیرے کہ ای آراکان بسونٹ؟ ای تینا طاقت آٹ بتٹ۔ کنے
۲۹ ہمو رابی کرینے کہ ہمیشہ رینگو کا اے، ولے م اووے تپیرے ○ ای چاوه تہ آتے
کہ او کنے رابی کرینے او ای اونا خوش آٹ اونا گنڈ آن بسونٹ۔ ○
۳۰ ولدا معتبرنگا بندغاک کوشتے کریر کہ ”عیسیٰ ئے گرفتار کین“، ولے کس
۳۱ اووے دو ظنگ کتو، آتے کہ واسکان اونا گرفتار کنگ نا وخت بتویس ○ ولے
بھازنگا بندغاک دا پاریسہ اوڑا ایمان تجار ”آگہ پین کس خدا نا مقرر کروکا مرے،
تو واڑان زیاست معجزہ نشان تینگ کپک۔ ○

عیسیٰ نا گرفتار کنگ کے سپاہی تہ رابی تینگ

۳۲ فریسی فرقہ نا بندغاک عیسیٰ نا باروٹ مخلوق نا چسپے بنگر۔ بندا خاطر آن اوفک

او بھلا اہلک بھلا عبادت خانہ نا خیال داری کرو کا سپاہی تے راہی کریر کہ عیسیٰ نے
گرفتار کیر۔ ○

- ۳۳ عیسیٰ بموڑے موجود بند غاتے پارے "ای ٹم تو منہ وخت اسکان اٹ۔ ای ولدا
۳۳ پدی تینا راہی تروکاغا کاوہ۔ ○ ٹم کئے تینا مدت کے پھورے، ولے کئے خمپورے،
آنتے کہ آرا جاگہ غا ای کاوہ ٹم پنگ کپیرے۔" ○
- ۳۵ بیہووی معتبرنگا بند غاک تین پر تین تو بیت کریسہ پاریر "وا آرا جاگہ غا کایک
کہ نن اووے پنگ کپنہ؟ شاید وا ایلو قوم والا بند غاتا نلک آکانک، آراڑے کہ نن
۳۶ بیہووی ایلک رینگیرہ، بموڑے عیسیٰ ایلو قوم والالتے ہم خوانفک۔ ○ او پارے کہ
"ٹم کئے تینا مدت کے پھورے، خمپورے، او بندنو جاگہ سے آکانک کہ نن اوڑے
پنگ کپنہ۔ وا بیتا انت معنی اے؟" ○

بمیشہ نا زندگی تروکا دیر

- ۳۷ عید نا آخری او گلان اہنگا وے آعیسیٰ جک سلیس او زور اٹ بیت کریسہ
پارے "آرا بندغ کہ ہمیشہ نا زندگی تروکا ویرے پنگ ٹی اے، کئے آبرے، ای
۳۸ اووے ہمیشہ نا زندگی تروکا ویرے گنیوہ۔ ○ وھن کہ مقدرنگا کتاب ٹی لکھوک
اے کہ "آرا بندغ کنازی آایمان تچک، اونا اُست آن ہمیشہ نا زندگی تروکا ویر
نا وریاباک ویرہ۔" ○
- ۳۹ عیسیٰ واپنتاے خدانان پاکنگا رُوح نا باروٹ پارے، کہ آرا بندغاک عیسیٰ نازی
آایمان تخیرہ، خدانان پاکنگا رُوح نا طاقت اوفتے آہم بریک۔ ولے خدانان پاکنگا رُوح نا
طاقت واسکان بتویس، آنتے کہ عیسیٰ کسفنگتویس، او پدی خدانان بتویس۔ ○

مخلوق نا تین پہ تین ٹی بے اِتفاق

- ۳۰ 'مچی نا بندغاک عیسیٰ نا بیتاے بنگر، اوفتے آن گراس پاریر "وا ضرور بھو پنغمبر اے کہ تورات ٹی اونا باروٹ لکھوک اے"۔
- ۳۱ گراس پاریر "وا خدا نا مقرر کروکا اے"۔
- ۳۲ ولے ایلوفک پاریر "مقدسنگ کتاب ٹی لکھوک اے کہ "خدا نا مقرر کروکا پنغمبر و آوؤ نا اولیادالے آن مروئے او بیت لحم شار ٹی ووی مروئے"، آراڑے کہ و آوؤ رسینگا کہ۔ خدا نا مقرر کروکا گلیل صوبہ غان بنفک۔"
- ۳۳ بندا خاطر آن عیسیٰ نازی آ بندغاک تین پہ تین ٹی اِتفاق کتویر۔
- ۳۴ گراس بندغاتا خوش اسکہ کہ "عیسیٰ نے گرفتار کین"، ولے کس اونا زی آ دو تخنگ کتویک۔

معتبرنگا بندغاتا سپاہی تے تو عیسیٰ نا باروٹ بحث

- ۳۵ آرا وخت آ خیالداری کروکا سپاہیک پدی بسر، بھلا ایاک او فریسی فرقہ نا بندغاک اوفتے آن بریفیر "تم آنتے عیسیٰ نے گرفتار کتورے، تین تو بیتورے؟"
- ۳۶ خیالداری کروکا سپاہیک جواب تریرسہ پارے "خدا نا باروٹ آرا بیتاے کہ وا بندغ کرینے، بین کس کنگ کیک۔"
- ۳۷ فریسی فرقہ نا بندغاک پاریر "یعنی او تم بے وقوف جوڑ کرے؟" تم
- ۳۸ وختس ہم معتبرنگا بندغاتا یا فریسی فرقہ نا بندغاتا باروٹ بنگلورے، کہ کس ہم اونا
- ۳۹ زی آ ایمان تھانے؟ واخلوق موسیٰ نا شریعت نا باروٹ تیک۔ واک عیسیٰ نا زی آ ایمان تھانو۔ بندا خاطر آن خدا وافتے رزا ایتک۔"

- ۵۰ ہموڑے نیگد یمس پنی و فریسی فرقه نا بندغس اسکہ۔ دا بندغ مُست ہم عیسیٰ
- ۵۱ تو بلاس۔ او ایلو معتبرنگا بندغائے پارے ○ "ننا شریعت نا مطابق بندغ آ ہمو
وخت اسکان الزام تخنگ کپنہ کہ اونا بیتائے بنتننن یا معلوم کنتنن کہ او مُست آنت
غلطی کریس۔" ○
- ۵۲ ایلوفک پاریر "نی ہم کم ذاتو گیلی س جوڑ مسوس؟ مقدسنگا کتابائے پوہ آٹ
خوان، نے سمانگ کہ اسہ پغمبرس ہم گلیل صوبہ غان بتئے۔" ○

عیسیٰ نا زنا کرو کا نیازی ئے معاف کنگ

- ۵۳ **ب** [ولدا بندغاک تینا آراتے آبنار، ○ ولے عیسیٰ زیئون پنی آمش آبنار۔ ○
او ارٹ میکو دے آسوب نا مالو، بھلا عبادت خانہ غابس۔ بھازنگا بندغاک اونا چارمہ
گنڈ آچ مسر۔ او ٹوس او اوفتے خوانفنگے شروع کرے۔ ○ بندا وخت آشرع نا معلماک
او فریسی فرقه نا بندغاک نیازی سے بیسر، کہ او زنا کریس۔ اوفک دا نیازی ئے
مخلوق نامون آسلفیر، ○ او عیسیٰ ئے پاریر "خواجه، دا نیازی زنا کنگ نا وخت آ
پانگنے۔ ○ ننا یعنی موسیٰ نا شریعت ئی دھینگا نیازی کے حکم اے کہ سنگسار کنگے،
کسفنکے۔ نا آنت خیال اے؟" ○
- ۶ اوفک دا بیتائے کہہ کہ عیسیٰ ئے پاسفر، کہ عیسیٰ شریعت نا خلاف بیت کیک
یا سرکاری قانون نا خلاف بیت کیک، او اوفک اونا زنی آ الزام تخنگ کیر۔
- ۷ ولے عیسیٰ ڈول مس او تینا بور آٹ ڈغار آ لکھنگ شروع کرے۔ ○ دا وخت
ئی معتبرنگا بندغاک سوال کریسہ ہنارہ۔ عیسیٰ چک سلیس او اوفتے پارے "ٹھے آن
آرا بندغ ہم گناہ کنتے، اولیکو خٹے او خٹے تہ" ○
- ۸ دا بیتائے پانگ آن پد او ولدا ڈول مس او ڈغار آ لکھنگ شروع کرے۔ ○
- ۹ آرا وخت آ بندغاک دا بیتائے بنگر، اوفک آسٹ آسٹ آبنار۔ معتبرنگا بندغاک

۱۰ اولیکو وار ہنار۔ صرف عیسیٰ او نیازی ہنار، او نیازی واسکان سلوک اسکہ۔ عیسیٰ
جک سلیس، اودے پارے ”وافک آرانگ ہنار؟ کس داڑے آف کہ نازی آ
الزام تھے؟“

۱۱ نیازی جواب تے ”آخا، خواجہ، کس آف۔“
عیسیٰ اودے پارے ”گڑا ای ہم نازی آالزام تھیرہ۔ ہنگ، مون آگناہ کپہ۔“ [

عیسیٰ نا تینا باروٹ گواہی تینگ

۱۲ اس دے س عیسیٰ فریسی فرقہ نابندغائے تو پدی بلا، اوفتے پارے ”ای دا دنیا
ناروشنائی اٹ۔ آرا بندغ کنارتد اٹ بریک، ای داروشنائی اٹ اودے خدا نا صبح لگا
کسرے رغابیوہ۔ او شیطان نا کسر یعنی تارمہ ٹی اصل ہمپک۔“

۱۳ فریسی فرقہ نابندغاک عیسیٰ نے پارہ ”داسہ نی تینا باروٹ تینٹ گواہی نے
تینگ ٹی اُس۔ آرا بیتاے نی پاریس، داڑان چچ ثابت مفک۔“

۱۴ عیسیٰ اوفتے پارے ”آخا۔ ٹما بیتاک راست افس۔ ای تینا باروٹ گواہی تینگ
ٹی اٹ، او آرا بیتاے ای پاننگ ٹی اٹ، اوفک صبح او، آنتے کہ صرف ای چاوه

۱۵ کہ ای آراکان بسوٹ، او مون آرانگ کاوہ، ولے ٹم تپیرے ای آراکان بسوٹ،
آرانگ کاوہ۔ ٹم انسانی طریقہ اٹ فیصلے کیرے، ولے ای ٹما وڑ اٹ فیصلے

۱۶ کپہ۔ آگہ کئے فیصلے کروٹی مرے، کنا فیصلہ صبح مریک، آنتے کہ ای دا فیصلہ
ٹی تنیا اٹ، بلکہ کنا باوہ، کہ کئے راجی کرینے، کن تو اوار اے۔ او دا بیت

۱۷ ٹما شریعت ٹی لکھوک اے کہ ”آرا دخت آرا گواہی آسٹ مسر، اوفک راست
او۔“ ای تینٹ گواہی ایٹیوہ، او کنا باوہ، کہ کئے راجی کرینے، او ہم کنا گنڈ آن

گواہی ایٹک۔“

۱۹ بندغاک اوڑان بریفیر ”نا باوہ آراٹیک اے؟“

عیسیٰ اوفتے پارے ”ٹم نہ کنے چارے، نہ کنا باوہے چارے۔ اگہ ٹم کنے چائسے، ٹم ضرور کنا باوہے ہم چائسے۔“ ○

۲۰ عیسیٰ داپیتاتے بھلا عبادت خانہ ناپیٹتے ٹی پیسہ بٹوکا کمرہ ٹی خوائفے۔ او کسے اووے گرفتار کنگ کتویک، آنتے کہ اونا گرفتاری نا وخت دایسکان بٹویس۔ ○

عیسیٰ نا تینا بینگ او پدی جنت آ بینگ نا باروٹ بیت کنگ

۲۱ اسے وے ولدا عیسیٰ اوفتے خوائفے ”ای پدی کاوہ، ٹم کنے تینا مدت کے پٹورے، ولے ٹم بموڑے بینگ کپورے، آراڑے کہ ای بنوٹ، آنتے کہ ٹم گناہ گار کبیرے۔“ ○

۲۲ بندا خاطر آن بہودی معتبراک تین پہ تین تو پاریر ”دا بندغ پارے“ آراڑے کہ ای بنوٹ، ٹم بینگ کپیرے۔“ دانا معنی اے کہ دا خودکشی کیک؟ ○

۲۳ عیسیٰ اوفتے پارے ”ٹم دا دنیا نا بندغاک اے۔ بندا خاطر آن ٹم دا دنیا نا بیت او کاریمتا باروٹ سوچ کیرے۔ ولے ای دا دنیا نا بندغس آفٹ۔ کنا کاریماک او پیناک خدا نا کنڈ آن او۔“ ای ٹمے دا خاطر آن پاریٹ ”ٹم گناہ گار کبیرے“، آنتے کہ اگہ ٹم کنازی آ ایمان تختورے، کہ ای ہمیشہ زندہ رہینگوگا اٹ، تو ٹم گناہ گار کبیرے۔“ ○

۲۵ بندغاک عیسیٰ غان ہریفیر ”گرائی ویر اس؟“

عیسیٰ اوفتے پارے ”ای ٹمے شروع آن دا پاننگ ٹی اٹ کہ ای ویر اٹ۔“ ○
 ۲۶ کنے ٹما باروٹ بھاز بیت کروئی اے، ٹمازی آ الزام تجوئی اے، ولے آرا کہ کنے راہی کرینے، او راست اے، او ای دنیا نا بندغاتے ہمو پیتاتے پاوہ کہ ای اوڑان بنگوٹ۔“ ○

۲۷ اوفک پوہ تصویر کہ عیسیٰ باوہ خدا نا باروٹ بیت کنگ ٹی اے۔ ○ بندا خاطر

آن عیسیٰ اوفتے پارے "آرا وخت آثم کئے، آدم نا اولیادے، صلیب آتفیرے، کسفرے، گڑا ثم پوہ مریرے کہ ای دیرے اٹ۔ ولدا ثم واہم پوہ مریرے کہ ای تینا طاقت اٹ چچ کتھٹ۔ بلکہ ای آرا بیتاے ہم پوہ، باوہ خدا کے رغامانے کہ "نے دافتے پاروئی اے"۔ او آرا کے راہی کرینے، او کن تون اے، او کئے تینا یلہ کپک، اتے کہ ای ہمیشہ اونا خوش نا مطابق کاریتے کیوہ۔" ○

بھازنگا بندغاگ دا بیتاے بنگر، او عیسیٰ نازی آلیمان تھار۔ ○

۲۹

۳۰

دیر خدا نا کسر آ پینگ تی او؟ دیر شیطان نا چٹاک او؟

ولدا عیسیٰ ہمو بہودی تے تو بیت کریمہ پارے آرافک کہ اونا بیتا تا زی آ مچ یقین تھامر "اگ ثم کنا خوانفنگے اُست اٹ منیرے، تو ثم کنا راستنگا شاگرداک جوڑ مریرے۔ ○ ثم پوہ مریرے کہ خدا نا باروٹ کنا بیتاک راست او، او دا راستنگا بیتاے منگ نا وجرغان مون آثم بیٹی آن آزات مریرے۔" ○

اوفک جواب تسر "نن ابراہیم نا اولیاد اُن، او نن اینو اسکان کسے نا مٹن۔ نا دا پانگ کہ نن مون آ مے مفینہ، نا انت معنی اے؟" ○

عیسیٰ اوفتے پارے "ای ثمے راست پانگ تی اٹ۔ آرا بندغ گناہ کیک، او گناہ تے تی پاننگ، دافتا مے جوڑ مریرے۔ بندن ثم خدا نا مون آ مے تے آن بار اُرے، مارتے آن بار اُفیرے۔ ○ اسے مے آرا تی ہمیشہ ریننگ نا حق اُفک، ولے مالک نا مارے آرا تی ہمیشہ ریننگ نا حق اُرے۔ ○ بندا خاطر آن اگ ای، خدا نا مار، ثمے گناہ تا بیٹی آن آزات کیو، گڑا ثم یقینی طور اٹ آزات مریرے۔ ○ ای واہم چاوہ کہ ثم ابراہیم نا اولیاداک اُرے، ولے ثم کئے کسنگ نا منصوبہ غاتے جوڑ کنگ تی اُرے، اتے کہ ثم کنا خوانفنگے اُست اٹ ننتورے۔ ○ ای ہمو بیتا تا باروٹ بیت کیوہ ارافتے کنا باوہ کئے رغامانے، ولے ثم تینا باوہ شیطان نا بیتاے

۳۱

۳۲

۳۳

۳۴

۳۵

۳۶

۳۷

۳۸

منیرے، کہ او تمھے رغمانے۔"○

۳۹ اوفک جواب تسر "تینا باوہ شیطان آف، بلکہ نن ابراہیم نا اولیاد ان۔"
 عیسیٰ پارے "اگ تم اُست نا حُب اٹ ابراہیم نا اولیاد اک مرد سورے، تو
 ۴۰ تم ہمو کاریہتے کریرے آرافتے کہ ثما پیرہ ابراہیم کریس۔○ آرا پیٹاے ای خُداغان
 بَنگٹ، تمھے آریفنگ ٹی اٹ، ولے تم کئے کسفنگ نا منصوبہ غاتے جوڑ کنگ ٹی
 ۴۱ اُرے۔ ولے ابراہیم تینا وخت ٹی دا وژو کاریہتے کتے۔○ تم ہمو کاریہتے کنگ ٹی
 اُرے، آرافتے ثما باوہ شیطان کرینے۔"

اوفک جواب تسر پاریر "نن شیطان نا آخا، بلکہ باوہ خُدا نا چُنک ان۔"○
 ۴۲ عیسیٰ اوفتے پارے "اگ تم اُست نا حُب اٹ خُداے تینا باوہ نو سورے، تو
 کن تو محبت کریرے، اتتے کہ ای تمھے آخُدا نا گنڈ ان بسوٹ۔ ای تینا طاقت اٹ
 ۴۳ داڑے تمھے آبتٹٹ، بلکہ خُدا کئے راجی کرینے۔○ تم کنا پیتاے اتتے پوہ مفرے؟
 تم دا خاطر آن پوہ مفرے، اتتے کہ تم کنا پیتاے غور اٹ بمپیرے، اوفتے آتوجہ
 ۴۴ تفرے۔○ تم تینا باوہ شیطان نا چُنک اُرے، او تم تینا باوہ نا خُوش نا مطابق
 چلینگیرے۔ او اولیکو دے آن انسان نا دشمن او قتل کروکا اے، او اینو اسکان
 راست نا پیتے منتے، اتتے کہ اونا پیتاک راست افس۔ او دروغ ترس اے۔ او ہندن
 کیک، اتتے کہ اونا رَغ رَغ دروغ آن پُر اے، او دروغ تروکا تا گل آن بھلا اے، او
 ۴۵ ایلوفتے ہم دروغ رغناک۔○ ولے ای تمھے راست پاننگ ٹی اٹ۔ تم دروغ تروکا نا
 ۴۶ کسر آ پنگ نا وجہ غان کنازی آ ایمان تجپیرے۔○ تمھے آن دیر ثابت کنگ کیک
 ۴۷ کہ ای گناہ گارے اٹ؟ ای راست پاوہ، گڑا تم اتتے کنازی آ ایمان تجپیرے؟○ تم
 خُداے تینا باوہ مپیرے۔ ہندا خاطر آن تم کنا پیتاے غور اٹ بمپیرے۔ ولے آرا
 ہندغ خُداے تینا باوہ تنک او خُدا نا پیتاے غور اٹ پنک۔○
 ۴۸ یہودی معلماک عیسیٰ نے پاریر "تا دا پیتاے پنگ آن پد نن پاننگ کینہ کہ
 نی بے دینو ساماری سے اُس، اوانے تو جن اُرے۔"○

- ۳۹ عیسیٰ اوفتے پارے "کن تو جن اَنک۔ ای تینا باوہ خدائے عزت ایتیوہ، ولے
 ۵۰ ٹم کنے عزت تقیرے۔" ای تین کے عزت خواہرہ، ولے اَسٹے نا خوش اے کہ
 ۵۱ مخلوق کنے عزت ایقے، او دانا فیصلہ اونا وُو ٹی اے۔" ای ٹمے راست پاننگ ٹی
 اُٹ۔ آرا بندرغ کنا پیغامے منک، او اصل کسپک۔" ○
- ۵۲ اوفک عیسیٰ نے پاریر "داسے نتا یقین مس کہ نے تو جن آرے۔ ایڑا ہییم کسک
 او ایلو پغمبر اک ہم کسکر۔ ولے نی داسے پاریس کہ "آرا بندرغ کنا پیغامے منک، او
 ۵۳ اصل کسپک۔" ○ نی ہمر پاننگ کیسہ کہ نا اہمیت ایڑا ہییم آن بزز اے، کہ او کسک،
 او گل ایلو پغمبر اک ہم کسکر؟ گزرا نی ہمر پاسہ کہ "ای بزز اُٹ؟" ○
- ۵۴ عیسیٰ اوفتے پارے "اگہ ای تینے عزت ترفیٹ، داعزت نا بچ اہمیت تئو یکہ۔ ولے
 ۵۵ کنا باوہ، کہ ٹم پارے "نتا خدا اے"، کنے عزت ایٹک۔" ○ ٹم اودے تپیرے، ولے
 ای اودے چاوہ۔ اگہ ای پاوہ کہ ای اودے تیرہ، تو ٹمے آن بار دروغ تڑ مرہوہ۔ ولے
 ۵۶ ای اودے چاوہ، او اونا بیتاتے آ عمل کیوہ۔" ○ ٹما پیرہ ایڑا ہییم بھاز خوش اَسکے آرا
 وخت آ کنا باوہ خدا اودے کنا بئنگ نا باروٹ پارے۔ آرا وخت آ کنا بئنگ نا وخت
 بس، او بھاز خوش اَسکے۔" ○
- ۵۷ یہودی معلمک حیران مسر پاریر "نا عمر پنجا سال آف۔ نی ہمر نتا پیرہ ایڑا ہییمے
 خناس؟" ○
- ۵۸ عیسیٰ اوفتے پارے "ای ٹمے راست پاننگ ٹی اُٹ۔ ایڑا ہییم نا ووی مننگ آن
 مُست، ای دا جہان ٹی اَسٹہ۔" ○
- ۵۹ دا بیتاتے بئنگ آن پد یہودی معلمک خلتے بیفیر، کہ "عیسیٰ نے خلین۔" ولے
 عیسیٰ وگوتی اُٹ بھلا عبادت خانہ غان پیش تما۔ ○

عیسیٰ نا کورے خنی کنگ

- ۱ **ب** واکان پد اسے دے س عیسیٰ کسر اٹ پننگ ٹی اسکے او اسے بندھے خنا، کہ او
 ۲ ودی منگ آن کور اسکے۔ ○ اونا خاصنگا شاگرداک اوڑان ہریفیر ”خواجہ، واوے ونا
 گنہابک کور کرینو، وانا چند نا یا وانا لمہ باوہ نا گنہابک واوے کور کرینو؟“ ○
 ۳ عیسیٰ اوفتے پارے ”وانا کور منگ نا تعلق نہ وانا گناہ تے تون اے، نہ وانا
 لمہ باوہ نا گناہ تے تون اے۔ بلکہ وا دا خاطر آن کور مسونے، کہ خدا نا شفا تینگ
 ۴ نا طاقت واڑا بریک، او دا طاقت نا باروٹ کُے سما تمک۔ ○ دے ٹی مخلوق کاریم
 کنگ یک، وے نن نا کاریم کنگ کپک۔ ہنزن آرا وخت اسکان کہ نن دا دنیا ٹی
 ۵ زندہ آن، نن کے ضروری اے کہ نن خدا نا کاریمتے کین۔ ○ ای دا دنیا ٹی بسوٹ،
 او دا دنیا کے روشنائی اٹ۔“ ○
 ۶ وا بیتاے خلاص کنگ آن پد عیسیٰ ڈنار آٹف کرے، او وا ٹف اٹ چنکو
 ۷ پلغس جوڑ کرے، او پلغے کور نا خنتے آ خوشکا۔ ○ ولدا پارے تہ ”بنگ، تینا مونے
 شیلوخ پنی آ تلپ ٹی سل۔“
 ”شیلوخ“ نا معنی اے ”ویر نا بنگ۔“
 ۸ ولدا دا بندغ تلپ آ پنا، مونے تینا سلا، او خنی مس، آراغا پنا۔ ○ ولدا اونا
 ہمسائیہ غاک او ایلو بندغاک، کہ اووے کور خیرات خوائنگ آخناٹر، اسے پہ ایلو آن
 تینا ہریفیر ”وا ہمو بندغ افک کہ تو سک، خیرات خوائسکے؟“ ○
 ۹ گڑاس پاریر ”وا ہمو بندغ اے۔“
 وے ایلوفک پاریر ”وا پین بندغس اے۔ وانا شکل کور تو بلیک۔“
 وے خنی مردکا بندغ پارے ”ای ہمو کور اٹ۔“ ○
 ۱۰ بندغاک کور آن ہریفیر ”نی ہمر خنی مسس؟“ ○

۱۱ او جواب تِس پارے "اسے بندغَس، کہ پِن تہ عیسیٰ اے، او چُکلو لچغَس جوڑ کرے، کناختے آخوشکا، اوکنے پارے "شیلوخ ناکلپ آبَنگ، تینا مونے سلہ"۔ ہندا خاطر آن ای تلپ آبَنگ۔ آراؤخت آ ای تینا مونے سلک ای خنی سٹ۔" ○

۱۲ بندغاک ہرِیفیر "واسے او آراڑیک اے؟"
خنی مروکا بندغ جواب تِس "کنے خبر آف، او آراڑیک اے۔" ○

خنی مروکا او فریسی فرقہ نا بندغاتا نیام ٹی بحث

۱۳ ولدا گراس بندغ ہمو بندغ، کہ کور اسکہ، فریسی فرقہ نا بندغاتے آوریہ۔ ○
۱۴ عیسیٰ خدانامعبادت او آرام ناوے آپُکلو لچغے اٹ واکورے خنی کریس۔ ○ ولدا
۱۵ فریسی فرقہ نا بندغاک ہم خنی مروکا بندغ آن ہرِیفیر کہ "نی ہمر خنی مسوس؟"
خنی مروکا بندغ پارے "بندغَس کناختے آچہ لچغ ناخوشکا۔ ای تینا مونے سلک او واسے خینگ کیوہ۔" ○

۱۶ گراس فریسی فرقہ نا بندغاک پاریر "آرا بندغ ہندا کاریے کرینے، او خداناکندہ آن بتے، آنتے کہ او شریعت نامعبادت او آرام ناوے نا حکماتے منتے۔"
ولے ایلوفک پاریر "اسے بندغَس کہ گناہ گار اے، ہمر دھنو معجزہ نشان تینگ کیک؟"

۱۷ داوجہغان فریسی فرقہ نا بندغاک تین پہ تین تو اتفاق کتویہ۔ ○ ہندا خاطر آن فریسی فرقہ نا بندغاک اسے کا ولدا خنی مروکا بندغ آن ہرِیفیر "نی پاریس کہ" اوکنے خنی کرینے۔ "اونا باروٹ نا آنت خیال اے؟ او دیرس اے؟"
خنی مروکا بندغ پارے "او پلغمرس اے۔" ○

۱۸ یہودی معتبرنگا بندغاتا ولدا ہم خوش آلویکہ کہ واپتاتے آیقین تخیر، کہ واسٹ
۱۹ کور اسکہ او واسے خنی مسونے۔ ہندا خاطر آن اوفک اونا لہ باوہے توار کہیر۔ ○ او

- ۲۰ ہریفیر "وامار شامے؟ واداقعی ووی منگ آن کور اسمک؟ واسہ ہمر خنی مسونے؟" ○
- ۲۱ لہ باوہ جَوَاب تَسر "آؤ۔ واننا مار اے۔ او نن وا ہم چانہ کہ او ووی منگ آن کور اسمک۔" ○ ولے نن تپنہ کہ واسہ او ہمر خنی مسونے، او نن وا ہم تپنہ کہ اووے ویر خنی کرینے۔ ٹم تینٹ اوڑان ہریفیو۔ او ورننا مسونے، او تینا کاریمتا تینٹ جَوَابے تینگ کیک۔" ○
- ۲۲ اونا لہ باوہ وا جَوَابے وا خاطر آن تَسر، آنتے کہ اوفک یہتووی معتبراتے آن خولیسر۔ وا معتبراک اِتفاق کریسر کہ "آرا یہتووی وا پانک کہ" ای عیسیٰ نازی آلیمان تھیوہ کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، "اووے نن عباوت خانہ ٹی اِلپنہ"۔ ○ وا وجہ بان خنی مروکا نا لہ باوہ وا بیتے پاریر کہ "او ورننا مسونے۔ تینٹ اوڑان ہریفیو"۔ ○
- ۲۳ ولدا اِرٹ میکو وار فریسی فرقہ نا بندغاک کور آن خنی مروکا بندغے توار کریر، اووے پاریر "خُدا نا قسے بیف کہ نی ننے راست پاس۔ نن وا چانہ کہ آرا بندغ نے خنی کرینے، او گناہ گارس اے۔" ○
- ۲۵ خنی مروکا بندغ پارے "ای تیرہ کہ او گناہ گارس اے یا گناہ گارس اَفک۔ ولے ای وا چاوہ کہ مُست ای کور آسٹہ، او واسہ او کئے خنی کرینے۔" ○
- ۲۶ فریسی فرقہ نا بندغاک ہریفیر "اونے تو آنت کرے؟ او ہمر نے خنی کرے؟" ○
- ۲۷ خنی مروکا بندغ جَوَاب تَس "ای ٹمے مُست ہم پاریسٹ، ولے ٹم کنا بیتاتے غور آٹ بنتورے۔ ٹم ولدا وا قصے پَنگ خُوارے، آنتے کہ ٹم ہم اونا شاگردو جوڑ منگ نا سوچ کنگ ٹی اُرے؟" ○
- ۲۸ اوفک اووے بے عزت کریر او پاریر "نی اونا شاگردو اُس، ولے نن پغمبر موسیٰ نا شاگردو اُن۔" ○ نن وا چانہ کہ خُدا موسیٰ تو بیت کرے، ولے وا بندغ نا باروٹ نن بچ تپنہ کہ آراکان بسونے۔" ○
- ۳۰ خنی مروکا بندغ پارے "وا عجبو بیتس اے۔ ٹم تپیرے کہ آراکان بسونے، ولے او کئے خنی کرینے۔" ○ نن گل وا ہم چانہ کہ خُدا گناہ گارانا عباوت او وعاتے قبول
- ۳۱

۳۲ کچک، ولے آرا بندغ، که خُدا نا کسر آ کایک، اونا خوش نا مطابق عمل کیک، خُدا
 اونا عبادت او وُعاتے قبول کیک-○ وُنیا نا جوڑ منگ آن الیس اینو اِسکان کس
 ۳۳ وُهنو قصہ بنتنے که کس کورے خنی کرینے-○ اگہ وا بندغ خُدا نا گنڈ آن بقر دُوس،
 تو او وُهنو کاریم کنگ کتویکہ-○
 ۳۴ اوفک پاریر ”نی کور ووی مُس- واژان ثابت مریک که نی یا نا لمہ باوہ گناہ گار
 ائره- او واسر نی ننے پوہ کیسہ؟“
 ولدا اوفک وا بندغے عبادت خانہ غان کشار-○

دیر رُوحانی کور اے؟

۳۵ آرا وخت آ عیسیٰ دا پیتاتا باروٹ بنگ، او خنی مروکا بندغے اسر دے س خنا،
 اوژان ہریفے ”نی آدم نا اولیاد آ ایمان تخیسہ؟“○
 ۳۶ خنی مروکا بندغ جواب تِس پارے ”خُواجہ، کنے پا، او دیرس اے، تاکہ ای اونا
 زی آ ایمان تینگ کیو؟“○
 ۳۷ عیسیٰ اودے پارے ”نی مُست ہم اوڑتو بلائس، ای ہمو بندغ اُٹ، کہ نے
 تو ہیست کنگ ٹی اُٹ-“○
 ۳۸ خنی مروکا بندغ پارے ”خُواجہ، ای نازی آ ایمان تجاٹ-“
 او وا پارے او عیسیٰ اے سجدہ کرے-○
 ۳۹ عیسیٰ پارے ”وا وُنیا ٹی بندغاک کوشتے کیہ کہ ”خُداے درُست کین-“ ای
 اوفتے خُداے درُست کر فیوہ، دافتے خنی تے آن بار کیوہ- ولے گراس بندغاک
 خُداے درُست کتسہ، ولے پارہ کہ ”نن خُداے درُست کینہ-“ دافک کوراتے آن
 بار او- ای وا وُنیا ٹی بسوٹ تاکہ ظاہر کیو دیر خُداے درُست کیک، دیر کچک-○
 ۴۰ گراس فریسی فرقہ نا بندغاک، کہ اوڑے موجود ائره او دا پیتاتے بنگر، عیسیٰ غان

بریفیر "یقیناً نی وا کور نا مثالے ننا باروٹ پاتویس؟" ○

۳۱ عیسیٰ اوفتے پارے "اگہ نم مزبب ٹی کوراتے آن بار اُرے، او خدائے تپیرے، تو نم غلطی آفیرے۔ ولے نم دروغ آٹ پارے کہ "نن مزبب نا باروٹ چاند، کور آفن"۔ بندا خاطر آن نم غلط اُرے۔" ○

عیسیٰ نا پاننگ "دا دُنیا نا بندغاتے کے جِواننگا شوان ای اُٹ"

۱ **ب** عیسیٰ اوفتے تو بیت کرے او مثالے تس "ای نمے راست پاوہ۔ ہمو بندغ
۲ کہ گیڑ ٹی دروازہ غان بَنگ، ولے جُک، بریک، او وُز یا ڈاؤس اے۔ ○ ہمو بندغ
۳ کہ دروازہ غان گیڑ ٹی کابک، میٹنا شوان اے۔ ○ خیالداری کروکا گیڑ نا دروازہ اے
۴ اوڑکے بَلک۔ میٹک شوان نا توارے پیرہ، کہ او دا میٹے پن آٹ توار کیک او اوفتے
۵ بے کُنگ کے پیشن دیک۔ ○ آرا وخت آ شوان تینا گل میٹے کشا، او مون مون
۶ آ کابک، او میٹک اونارند آٹ بریرہ، آنتے کہ اوفک تینا شوان نا توارے درُست
۷ کیرہ۔ ○ اوفک پین کسے نارند آٹ ہمپسے۔ اگہ پین کسے اوفتے توار کیک، اوفک
۸ زبرہ، آنتے کہ اوفک وا بندغ نا توارے درُست کپسے۔" ○
۹ عیسیٰ وا مثالے فریسی فرقہ نا بندغاتے پارے، ولے اوفک پوہ متویر کہ وانا
۱۰ آنت معنی اے۔ ○ بندا خاطر آن عیسیٰ وا مثال نا معنی اے کریسہ پارے "ای نمے
۱ راست پاوہ۔ ای میٹے کے گیڑ نا دروازہ اُٹ۔ ○ ہمو بندغاک کہ ذراتے آن بار جُپ
۲ خلک، پیسار، مزبہی آ معلماک او۔ ولے اوفک خُدا نا کسر آ بروکا بندغاتے ریفنگ
۳ کپسے۔ ○ ای تَنیا وا گیڑ نا دروازہ اُٹ، او میٹک سلامتی آٹ بے کُنگ کے داکان
۴ کارہ۔ ہنڈن آرا بندغ ہم کنا ذریعہ آٹ خُدا نا کسر آ بروکا بندغاتے تو شامل مریک،
۵ خُدا اووے نجات ایتک۔ ○ وُز صرف وا خاطر آن بریک کہ وُزی کے، کسے، او نَسخان
۶ ایتے، ولے ای وا خاطر آن بسوٹ کہ خُدا نا کسر آ بروکاتے ہمیشہ نا زندگی او خُدا

نا رحمتاے ایٹیوہ۔" ○

- ۱۱ عیسیٰ واسیتے مخلوٹے پین پوہ کنگ کے پارے "جو اینگا شوان ای اٹ۔ وھن
کہ اسے جو انو شو اُس میٹا خرتے کنگ کے تینا جان نا پروائے کپک، بندن ای خدا
نا کسر آ بروکا بندغاٹے کے تینا جان نا پروائے کپہ، اوفتے کے تینا جان نا قربانی
- ۱۲ ایٹیوہ۔ ○ ولے ہمو بندغ کہ کرایہ اٹ میٹا خیال داری کیک، اونا چند نا میٹک افس،
آرا وخت آ او خرمے پینگ آ خنیک، او میٹے ایلک او نرک۔ ولدا خرمہ حملہ کیک، او
میٹک وانگ اینگ مریرہ۔ ○ کرایہ اٹ خیال داری کروکا وا خاطر آن نرک کہ او صرف
- ۱۳ پیسہ اٹ میٹا خیال داری کیک۔ بندا خاطر آن او خاص خیال داری ئے تحنک۔ ○ جو اینگا
۱۴ شوان ای اٹ۔ ای باوہ خدائے دوست توریوہ۔ او ہم کئے دوست تورک۔ بندن
۱۵ کنازی آ ایمان تجوکا بندغاٹے، کہ میٹے آن بار او، ای اوفتے دوست توریوہ۔ اوفک
۱۶ کئے ورست کیرہ، او ای اوفتا خاطر آن کینگ کے تیار اٹ۔ ○ گراس پین میٹک
او کہ اوفک واسکان وا گرتی شامل افس، او وا ضروری اے کہ ای اوفتے ہم وا
میٹے تو شامل کیو۔ اوفک کنا پیتاے منیرہ، او اوفتے تو شامل مریرہ۔ واکان پد اسے
گرس مریک، او اسے شو افس مریک۔ ○
- ۱۷ "باوہ خدا کن تو وا خاطر آن محبت کیک، آتے کہ ای تینا زندگی ئے قربان کیوہ،
۱۸ او خدا کئے پدی زندہ کیک۔ ○ کس تینا طاقت اٹ کئے کسفنگ کپک، ولے ای
تینا خوش اٹ تینے ایلو فتا و وٹی کسفنگ کے ایٹیوہ۔ کن تو طاقت آرے کہ ای تینا
زندگی ئے قربان کیو، تاکہ خدا نا خوش پورہ مرے۔ او خدا کئے پدی زندہ کیک۔" ○
- ۱۹ عیسیٰ نا پیتاے پینگ آن پد بہووی معلامک تین پہ تین تو اتفاق کتویر۔ ○
۲۰ اوفتے آن بھارتنگاک پاریر "والی جن آرے۔ وا گنوک مسونے۔ نن وانا پیتاے
آتے بنین؟" ○
- ۲۱ ولے ایلوفک پاریر "جی آ بندغ وھنو عقل مندی و بیت کنگ کپک۔ جن
بمربندغے خنی کنگ کیک؟" ○

یہودی معتبراتا عیسیٰ خان انکار کنگ

- ۲۲ سیل ٹی بھلا عبادت خانہ نا وقف کنگ نا عید نا وخت بس، او یہودیک وا
- ۲۳ عیدے یروشلم شار ٹی کبرہ۔ او وخت ٹی عیسیٰ بموڑے بھلا عبادت خانہ نا برانڈہ
- ۲۳ ٹی، کہ دا "سلیمان نا برانڈہ" پاننگاکہ، چرخ کنگ ٹی اسمک۔ او وخت آ یہودی معتبراک اوڑا مچ مسر او بریفیر "نی واقعی خدا نا مقرر کروکا اس؟ نئے راست پا۔
- واڑکے نن بے صبری آٹ انتظار کنگ ٹی ان۔"
- ۲۵ عیسیٰ اوفتے پارے "ای ٹمے دا بیست نا باروٹ پارینٹ، ولے ٹم کنا میتا تازی آ یقین تختورے۔ دا معجزہ غاتے، کہ ای تینا باوہ خدا نا طاقت آٹ نشان ایٹیوہ،
- ۲۶ وافک کنا باروٹ گولبک او۔ ٹم کنا تازی آ ایمان تخییرے، او ٹم کن کے کنا میٹھے
- ۲۷ آن بار مضیرے۔ کنا تازی آ ایمان تھوکا بندغاک، کہ کنا میتا تازی مضیرہ، اوفک کن کے میٹھے آن بار او۔ ای اوفتے جوان درست کیوہ۔ اوفک کنا نشان تروکا کسر آ
- ۲۸ بربرہ۔ ای اوفتے ہمیشہ نا زندگی ایٹیوہ، او دا بندغاک کنا سیجا ٹی او، کس اوفتے
- ۲۹ کنا کسر آن برسیفنگ کپک۔ باوہ خدا اوفتے کنا کسر آ یسونے، او خدا گل آن
- ۳۰ طاقت والا اے، او کس اوفتے باوہ خدا نا سیجانان کشنگ کپک۔ ای خدا نا مار
- اٹ، او کنا باوہ اے۔ نن آسٹ ان۔"
- ۳۱ دا میتا پنگ آن پد یہودی معتبراک خلتے بیفیر کہ "عیسیٰ سگسار کین"۔
- ۳۲ ولے عیسیٰ اوفتے پارے "ای تینا باوہ خدا نا طاقت آٹ ٹمے بھاز معجزہ نشان تسوٹ، او جوانو عمل کریٹ۔ اوفتے آن آرا غلط اے کہ ٹم کئے سگسار کیرے؟"
- ۳۳ اوفک پاریر "نن نے دا خاطر آن سگسار کپتہ کہ نی جوانو کاریم کریٹس۔ بلکہ دا خاطر آن سگسار کینہ کہ نی شرک پاننگ ٹی اس۔ نی صرف اسے بندھے اس، ولے نی دعویٰ کنگ ٹی اس کہ "ای او خدا آسٹ ان۔"

- ۳۳ عیسیٰ اوفتے پارے ”نما مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک اے کہ خُدا نما معتبرنگا
- ۳۵ بندغاتے پارینے کہ ”نم کئے آن بار اُرے“ - او نن دا ہم چانہ، آرا بیت مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک اے، او اصل دروغ آفک۔ او خُدا ہمو بندغاتے پارے ”نم کئے
- ۳۶ آن بار اُرے“ کہ خُدا نا پیغام اوفتے آ بس۔ آرا تسکان کنا بیت اے، کنا باوہ کئے مقرر کرینے او دا دُنیا ٹی راہی کرینے۔ ولدا نم ہمر پاننگ کیرے کہ ای شرک
- ۳۷ پاننگ ٹی اٹ؟ ای نمے پارینٹ کہ ”ای خُدا مار اٹ“ - آگ ای تینا باوہ نارغامو کا کاریختے کپہ، تو کنازی آ ایمان تخیبو۔ ولے ای کیو تا، نم ولدا ہم کنا بیتا تازی
- ۳۸ آ ایمان تخیبرے۔ کنا کاریختا باروٹ سوچ کبو، تاکہ نم پوہ مریرے کہ ای خُدا مار اٹ او خُدا کنا باوہ اے۔ نن آسٹ اُن۔“
- ۳۹ ولدا بہووی معتبر اک اسہ کا ولدا کوشستے کیر کہ ”عیسیٰ اے گرفتار کین“، ولے عیسیٰ اوفتے آن بچا۔
- ۴۰ عیسیٰ پدی دریاب اُرؤن نا ایلو کنارہ غا ہمو جاگ غا، کہ سخیی ہموڑے پاک صاف منگ نا بے شولفیکہ، ہنا، او اوڑے رہینگا۔ بھازنگا بندگاک اوڑا بسر، تین
- ۴۱ پر تین تو پاریر ”سخی بچ معجزہ نشان تیو، ولے سخی آرا بیتا تے دا بندغ نا باروٹ پاریسس، اوفک گل راست او۔“
- ۴۲ دانفتے آن بھازنگاک اونازی آ ایمان تھار۔

لعزرا نا کہنگ

۱-۵ **ب** اسہ بندغس، کہ پن تہ لعزرا اسکہ تینا ارا ایڈ مریم او مرتھتا تو بیت عینیاہ پنی آ خلق ٹی رہینگا کہ۔ عیسیٰ لعزرا او اونا بڑتوما ایڈ مریم او مرتھتائے بھاز دوست توریکہ۔ دا ہمو مریم اسکہ، کہ اونا قصہ مون آ بریک او لعزرا نا پدی زندہ منگ آن پد خواجہ عیسیٰ نانت تے آعطر نا بوتلس شاغا او تینا پٹلتے تو بارنے تہ۔ اسہ دے س لعزرا بیمار

۶- مس۔ ہر تو مالیک عیسیٰ غاگلو راہی کریر ”خواجه، نا دوستنگا سنگت لعزیر بیمار اے۔“
 آرا وخت آ عیسیٰ غا دا خبر رسیدگا، او پارے ”دا بیماری نا نتیجہ وادفک کہ او
 کہیک۔ بلکہ ذہن مریک تاکہ بندغاتے خُدا نا طاقت نا باروٹ سَماتھے، او بندا طریقہ
 اٹ خُدا نامار نا یعنی کنا طاقت نا باروٹ ہم مخلوقے سَماتیک۔“

۷ عیسیٰ نے سَماتما س کہ ”لعزیر بیمار اے“، ولے ولدا ہم او ہموڑے ارا دے
 ۸ اسکان بین رہینگا۔ ولدا او تینا خاصنگا شاگردا تے پارے ”پدی یہوویہ صوبہ غا لعزیر
 نا گنڈ آ کابو۔“

۸ شاگرداک پاریر ”خواجه، گراس دے مُست یہوویہ صوبہ نا بندغاتا خوش اسکہ کہ
 نے سنگسار کیر، او نی پدی ہمو جاگہ غا پینگ نا تیاری کنگ ٹی اُس؟“

۹ عیسیٰ پارے ”ذہن کہ اسہ دے ٹی ڈوانزہ گھنٹہ دے ناروشنائی کے مریک،
 او آرا بندرغ ہم داروشنائی ٹی چرخ کیک، او داروشنائی ٹی ٹڈو بلیک، ہندن کن
 ۱۰ تو خاصو وختس اے کہ ای تینا کاریمتے کیو۔ ولے ہمو بندغاک کہ کنا نشان تروکا
 روشنائی ٹی زندگی نے گدریفیسر، ودفک ہمو بندغاتے آن بار او کہ تارمہ ٹی چرخ
 کیرہ، ٹڈو بلیرہ، تمیرہ۔“

۱۱ واپیتا تا پاننگ آن پد عیسیٰ لعزیر نا باروٹ پارے ”وانا سنگت خاچانے، ولے
 ای کاوہ، اودے بش کیوہ۔“

۱۲ اونا شاگرداک پاریر ”خواجه، اگہ او خاچانے، وانا معنی اے کہ او جوڑ منگ ٹی
 اے۔“

۱۳ عیسیٰ نا پاننگ نا معنی وا اسکہ کہ لعزیر کسکونے، ولے اونا شاگرداک پوہ تئویر،

۱۴ سوچ کریر کہ ”دا وُنیا نا خاچنگ نا باروٹ پاننگ ٹی اے۔“ بندا خاطر آن عیسیٰ

۱۵ اوفتے پوہ کنگ کے پارے ”لعزیر کسکونے۔“ واثم کے جوان اے کہ دا وخت ٹی

ای ایڑے موجود آویٹہ، تاکہ ثمالیمان کنا زمی آ برے۔ کابو، ہر بو تہ۔“

۱۶ توآ، کہ اودے دوستی اٹ ”جاڑ“ پاریرہ، ایلو شاگردا تے پارے ”خواجه تو کابو۔“

اگر اودے کسفیہ، تو نن بم کینگ کے تیار اُن۔"

عیسیٰ قیامت نا دے نا مالک او زند تروکا اے

- ۱۷ آرا وخت آ عیسیٰ بیت عنیاہ پنی آ خلق آن خُک رسنگا، اودے سہا تما کہ
- ۱۸ لغزے چار دے مُست و فن کرینو۔ بیت عنیاہ خلق یروشلم شار آن تقریباً اِرا
- ۱۹ میل مہ آسکہ۔ بحازنگا بندغاگ بیہودیہ ضوبہ نا ایلو جاگہ غاتے آن مرتھا او مرتیم آ
- ۲۰ اوفتا ایلیم نا کینگ نا افسوس کنگ کے بسوئر۔ آرا وخت آ مرتھا عیسیٰ نا بنگ
- ۲۱ نا باروٹ بنگ، او اراغان پیشن اوڑتو بنگ کے بنا، ولے مرتیم ارا ٹی سلیس۔
- ۲۲ مرتھا عیسیٰ نے پارے "خواجه، اگر نی داڑے مروس، تو کنا ایلیم کستویکہ۔ ولے
- ای جوان چاوه نی آرا گڑائے خداغان خوائیس، اونے ایٹک۔"
- ۲۳ عیسیٰ پارے تہ "نا ایلیم پدی زندہ مریک۔"
- ۲۴ مرتھا پارے "آؤ، خواجه، ای چاوه کہ او قیامت نا دے آپدی زندہ مریک۔"
- ۲۵ عیسیٰ اودے پارے "ای قیامت نا دے نا مالک اٹ، او زند تروکا اٹ۔ آرا
- بندغ کنازی آ ایمان تجک، کبیک، او کھوکاتے ٹی آف، بلکہ زندہ غاتے ٹی اے۔
- ۲۶ او آرا بندغ زند ٹی اُست نا حُب اٹ کنازی آ ایمان تجک، کینگ آن پد او ایلو
- ایمان تجوکاتے تو اوار جنت ٹی ریبنگ۔"
- عیسیٰ اوڑان ہریفے "نی دا بیتاے آ ایمان تجیسہ؟"
- ۲۷ مرتھا جواب تیس "آؤ، خواجه، ای ایمان تجیوہ کہ نی خدا نا مار او اونا مقرر کردکا
- اُس، او نن اسہ بھلو وختے آن خدا نا مقرر کردکا نا بنگ کے انتظارے کنگ
- ٹی آسنہ۔"

عیسیٰ نا بوغنگ

- ۲۸ وا پیناتا کنگگ آن پد مرتھا پدی اراغا بنا او تینا ایڈ مریمے تینائی ٹی توار کرے
پارے "خواجه بسونے، اوانے تو یلنگ خوانک"۔
- ۲۹ ارا وخت آمریم دا بیٹے بنگ او بش مس او ژو ژو عیسیٰ تو یلنگ کے بنا۔
- ۳۰ عیسیٰ وا وخت اسکان خلق ٹی پیستویس، ولے بموڑے انتظار کریک اراڑے کہ
مرتھا اوڑو تو بلاس۔
- ۳۱ اوفک مریمے ایشانی بش منگ او پیشن پنگ آخار، اوفک اونا رند اٹ بنار۔
اوفک سوچ کریک کہ "شاید مریم قبرستان آتینا ایلم نا بوغنگ کے پنگ ٹی اے"۔
- ۳۲ مریم بموڑے سر مس اراڑے عیسیٰ سلوک اسک۔ ارا وخت آ او خوک رسینگ
او تینے عیسیٰ نانتے آئے او پارے "خواجه، اگ نی واڑے مروس، تو کنا ایلم
کستویک"۔
- ۳۳ ارا وخت آ عیسیٰ اونا او اوڑو بروکا ایلو بندغاتا بوغنگے خنا، اونا خنک خرنکاتے
آن پد مسر، اووے اوفتے کے بھاز ترس بس۔
- ۳۴ عیسیٰ اوفتے آن بریفے "نم اووے اراڑے دفن کرنورے؟"
اوفک پاریر "خواجه، کابو، بربو"۔
- ۳۵ عیسیٰ بمو وخت آ بوغا۔
- ۳۶ مخلوق پارے "واوے لعزر تو آخس محبت اے"۔
- ۳۷ ولے اوفتے آن گراس پاریر "اگ واوے لعزر تو محبت مسک، وا اووے کینگ
کے ایتویک، اتے کہ واڑو طاقت آرے، او وا کورنگا بندنے خنی کرینے"۔

لَعَزْر نَا پَدِی زِنْدَه مَنَنگ

۳۸ عیسیٰ قبر آپنا کہ دا غار ڈولو قبرس اَسکے او اونا با آ بھلو خَلَس تِخُوک اَسکے۔ اسے
 ۳۹ کا ولدا عیسیٰ نا خَنک خَیْنِکَا تے اَن پُر مَسْر۔ ○ عیسیٰ حَلَم تِس "خَلْ مَر کَبو"۔
 لَعَزْر نَا اِیڑ، مَر تَحَا، پارے "خَوَا جِه، دا چار وے اَن وُفَن اے۔ بَلَنگ اَن بھلو
 گَنَدَس بَرِیک۔" ○

۴۰ عیسیٰ او دے پارے "ای نے پاریسٹ "اگہ نی کنا زی آ ایمان تخیس، تو نی
 گُرا خُدا نا طاقْتِ خَیْسِه"۔" ○

۴۱ اوفک غار نا با اَن خَلْ مَر کَرِیہ۔ عیسیٰ آسمان نا گَنڈ آ بَرَا، او خُداے پارے
 ۴۲ "اے باوہ، ای نا شُکَرے آوا کیوہ کہ نی کنا دُعَا تے قبول کیسے۔ ○ ای جُون چاوہ کہ
 نی ہر دَخت کنا دُعَا تے قبول کیسے، ولے ای دا پیتا تے دا خاطر اَن پاوہ کہ داڑے
 موجود بندغاک بنیر او ایمان تخیس، کہ نی کئے راہی کریس۔" ○

۴۳ دا پیتا کَنگ اَن پد او لَعَزْرے زور اٹ توار کرے پارے "لَعَزْر، پیش
 بَرک۔" ○

۴۴ او پیش بَس۔ اونا نَت او دُوک کَفَن ٹی پیڑوک اَمْرہ او اسے پُچَس اونا کاٹم آ
 تَفُوک اَسکے۔ عیسیٰ اوفتے پارے "داوے بلبو، کہ تینا خُوش اٹ چرخ کے۔" ○

عیسیٰ اے کسفنِگ نا فیصلہ

(متی ۱: ۲۶-۵؛ مرقس ۱: ۱۲-۲؛ لوقا ۱: ۲۲-۵)

۴۵ آرا بندغاک کہ مریم تو افسوس کَنگ کے بَسوئر، اوفک عیسیٰ نا دا معجزہ اے

۴۶ خنار او اوفتے اَن بھازنگاک عیسیٰ نازی آ ایمان تیار۔ ○ ولے گُراس تا فریسی فرقہ

- ۴۷ نابدغائے آبنار او آرا معجزہ نے، کہ عیسیٰ نشان تسوس، اوفتے پاریر۔ ہندا خاطر
آن بھلا امامک او فریسی فرقہ نابدغاک مجلس نایلو بندگانے تو بلار او پاریر "نن
۴۸ وابدغ تو انت کین؟ اتتے کہ وابدغ آرا معجزہ غائے نشان تنگ ٹی اے، ننے
خولیس اے۔ آگ نن وادے ہندن اللان، تو گل یہودیک وانا زی آیمان تخور،
او وادے تینا بادشاہ جوڑ کرور، او وھنگا انقلاب رویو شہنشاہے خوش بنگ۔ ہندا
خاطر آن او بھلا عبادت خانے تباہ کیک او حکومتے ننے آن پلک۔"
- ۴۹ اوفتے آن اسٹس، کہ پن تہ کاٹقا اسکہ، کہ او واد سال کے گل آن بھلا امام جوڑ
۵۰ مسوس، پارے "نم پیش اے۔" نم واپتے پوہ مفرے کہ گل قوم ناتبہ منگ
آن جوان اے کہ اسہ بندغس کہے، تاکہ قوم بچے؟"
- ۵۱ گل آن بھلا امام واپتے کرے او پوہ تو کہ وانا ایلو معنی انت اے۔ او واد سال
کے بھلا امام اسکہ، او خدا نازیرعہ آٹ واپشن گوہی نے کرے کہ عیسیٰ یہودی قوم
۵۲ نابدغاتا بچانفنگ کے کسفنگ۔ نہ صرف یہودی تاجچانفنگ کے کسفنگ، بلکہ
ایلو قوم والا بندگانے کے ہم کسفنگ، او اوفتے گلے اوار خدا ناکسر آتیک۔
- ۵۳ وادے آن پد یہودی معتبر اک منصوبہ غائے جوڑ کریر کہ "عیسیٰ نے کسفین"۔
- ۵۴ ہندا خاطر آن عیسیٰ یہودیہ صوبہ ٹی بندگانا مون آبتوید، بلکہ واد جاکے الا اور یگستائے
نارہی آفرائیم پنی اشار آبنار، او اوڑے تینا شاگردواتے تو رہینگ۔
- ۵۵ یہودی تاجچانفنگ ناعید خوک اسکہ، او بھازنگا یہودیک ایلو شار او خلقاتے
آن یروشلم شار آسہر، تاکہ بچانفنگ ناعید شروع منگ آن مست مزہبی طور آٹ
۵۶ تیغے پاک صاف منگ نافرغے آوا کیر۔ اوفک عیسیٰ نے ہموڑے پٹارہ، او آرا
وخت آوفک بھلا عبادت خانے ٹی مچ مسر، اوفک اسہ پہ ایلو آن تینا ہریفر "نا
خیال انت اے؟ کہ عیسیٰ عید کنگ کے واڑے بریک، یا بنگ؟"
- ۵۷ بھلا امامک او فریسی فرقہ نابدغاک واکھے تسوسر کہ "آرا بندگانے ہم عیسیٰ نے
خنے، او ننے برے، پائے، تاکہ نن اووے گرفتار کنگ کین"۔

مریم نا عیسیٰ نانت تے آ عطر اتے شاغنگ
(متی ۲۶: ۶-۱۳؛ مرقس ۱۴: ۳-۹)

۱ **ب** عید نا شروع منگ آن شش وے مست عیسیٰ بیت عنیاہ خلق ٹی لعرز آ
۲ بنا۔ وا بمو بندغ اسکہ کہ عیسیٰ اووے پدی زندہ کریس۔ ○ وا ارا نا بندغاک اوڑکے
۳ اِرغ کیر، او مرتھا خزمت کرے۔ لعرز ہم عیسیٰ تو اِرغ کنگ کے ٹوس۔ ○ ولدا
مریم بوتکے ٹی نیم سیر عطر میں، کہ وانا قیمت بھاز گین اسکہ، عیسیٰ نانت تے آ
شاغا، او اوانت تے تینا پٹاتے تو بارے۔ او عطر نا گند پورہ ارا ٹی تالان مس۔ ○
۴ عیسیٰ نا اسہ شاگروس، کہ پن تہ بہتواہ اسکروتی اسکہ، وا بمو بندغ اے کہ مون آ
۵ عیسیٰ تو غداری کیک، او پارے ○ ”وا عطر اتے مسہ صد چاندی نا روپنی کے سوا
۶ کنگتو؟ وا سوا کنگتوس او پیسہ غاک غریباتے ٹی بشخ کنگوٹر۔ ○ او واسیتے وا
خاطر آن پاتو کہ اووے غریباتا خیال اسکہ۔ بلکہ او خزانچی اسکہ او واسیتے غاتے وزاکہ
او تین کے خرچ کریکے۔ ○
۷ ولدا عیسیٰ پارے ”نیازیئے تورپہ، ارا کاریکے کنگ ٹی اے، الہ تہ۔ کنا
۸ کینگ نا وخت آ او تینا کاریکے یات کیک۔ ○ ثم تو بر وخت غریب آ بندغاک مرور،
ولے ای ثم تو بر وخت مفروٹ۔ ○

لعرز نا کسفنگ نا منصوبہ

۹ بھازنگا بہتووی تے خبر تما کہ عیسیٰ بیت عنیاہ خلق آ بسونے۔ اوفک اوڑ تو یلنگ
کے اوڑے بنار۔ نہ صرف عیسیٰ تو یلنگ کے بلکہ لعرز تو یلنگ کے ہم بنار، اراوے
۱۰ کہ عیسیٰ پدی زندہ کریس۔ ○ وا خاطر آن بھلا اہامک منصوبہ س جوڑ کیر کہ ”لعرزے

- ۱۱ ہم کسفین" ○ آنتے کہ وانا وجرغان بحازنگا یہہوویک اوفتا حکماتے مننگے الائر او عیسیٰ نازی آ ایمان تھنگ ٹی انرہ- ○

عیسیٰ نا یروشلم شار آ بادشاہ غان بار بئنگ
(متی ۱۱: ۲۱-۱۱؛ مرقس ۱۱: ۱۱-۱۱؛ لوقا ۱۹: ۲۸-۲۰)

- ۱۲ ارٹ میکو دے آ بحازنگا بندغاک، کہ بچائینگ نا عیدے کنگ کے یروشلم شار
۱۳ آ بسور، اوفتے سہا تما کہ "عیسیٰ یروشلم شار نا گنڈ آ پنگ ٹی اے" ○ بندا خاطر
آن اوفک الائر نا شاخاتے پرغار، ڈوتے ٹی بیفیر، او عیسیٰ نا گنڈ آ اچیانٹ خلیسہ
بسر "خداے صفت کبو۔ دا بمو بندغ اے کہ خدا نا طاقت اوڑتو آرے۔ یہہووی تا
بادشاہ نازی آ خدا نا رحمتاک مریر۔" ○
- ۱۴ عیسیٰ اسرہ سے خنا، اونازی آ سوار مس، او مقدسنگا کتاب ٹی آرا پیشن گوہی
لکھوک اے، او صبح ثابت مس ○
- ۱۵ اے یروشلم شار نا بندغاک، خوب پیہو۔
شاہ بادشاہ ٹھے آ پنگ ٹی اے۔
گرہ سے نازی آ سوار اے ○
- ۱۶ عیسیٰ نا شاگرداک دا وخت آ عیسیٰ نا گرہ نازی آ سوار مننگے او مخلوق نا بہ خیرٹ
کننگے پوہ متویر۔ ولے عیسیٰ نا کینگ او پدی زندہ مننگ او جنت آ پنگ آن پد
اوفک یات کریر کہ مقدسنگا کتاب دا پیتاتے عیسیٰ نا باروٹ پاریسس ○
- ۱۷ بمو بندغاک کہ عیسیٰ نا لقرزے غار ڈول آ قبر آن توار کننگے او پدی زندہ کننگ
نا وخت آ اوڑتو اوار انرہ، اوفک ایلو مخلوقے دا معجزہ نا باروٹ پاریسس ہنار ○ دا
۱۸ معجزہ نا پنگ نا وجرغان اسرہ بھلو مخلوقس عیسیٰ تو ملنگ کے بس ○ ولدا فریسی
۱۹ فرقہ نا بندغاک تین پہ تین تو پاریر "نختے تینا پیہو، ہرہو۔ افس بھلو مخلوقس اونا

رند آٹ بینگ ٹی اے۔" ○

گڑاس یونانی یہودی تا عیسیٰ تو ملینگ نا خوائش

گڑاس بندغاک، کہ یونانی زبان پاریرہ او ایلو قوم والاتا ملک آن یروشلم شار
آعید او عبات کنگ کے بسوئر، ○ اوفک عیسیٰ نا خاصنگا شاگرد فلپس آ، کہ او
گلیل صوبہ نا بیت صیدا شار ٹی رہینگا کہ، ہنار۔ اوفک پاریرہ "خواجه، نن عیسیٰ تو
یلنگ خوانہ" ○

فلپس اندریاسے دا بیتاے پارے۔ دافک ہڑتوماک عیسیٰ غا ہنار، اووے پاریرہ
"نے تو گڑاس یونانی و بندغ یلنگ خوارہ" ○

عیسیٰ اوفتے پارے "ای ٹے راست پاوہ، وھن کہ خولم نا دانہ و غار ٹی دسینگ،
او خوشہ کپک، ولے آرا وخت آ و غار ٹی دسینگ، او خوشہ کیک، ہندن کنا، آدم نا
اولیاو نا، وخت واسہ خڑک بسونے کہ ای کسفنگیوہ، کنا عزت بڑز آمریک، او بھازنگا
بندغاک کنا کسر آ بریرہ ○ آرا بندغ وا و نیا ٹی تینا زندگی نے دوست تورک، او
مون نا و نیا ٹی خدانایزبان بچنگ کپک۔ ولے آرا بندغ کنا خاطر آن وا و نیا ٹی
تینا زندگی نا پروائے کپک، او مون نا و نیا ٹی ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کیک ○
آرا بندغ نا خوش اے کہ کنا خدمت کروکا مرے، تو اووے کنا کسر آ بروئی مریک۔
او آرانگ کہ مالک کائے، خدمت کروکا اورتو اوار اے۔ کنا باوہ ہم اووے عزت
ایتک آرا کنا خدمتے کیک ○

عیسیٰ نا تینا کسفنگ نا باروٹ پانینگ

عیسیٰ دا ہم پارے "ای اُسٹ ٹی پریشان اٹ۔ ای اُنٹ پاوہ؟ ای خدائے وا پاوہ

۲۸ کہ "اے باوہ، کنازی آوا بروکا مصیبت او تکلیفے آتیہ؟" یقیناً آخا، آنتے کہ ای بسوٹ
 کہ وا مصیبت او تکلیفے سہیو۔ ○ اے باوہ، کنا ذریعہ آٹ مخلوق نا صفتے کہ۔"
 ہمو وخت آخدا جنت آن توارس کرے "واسکان نا ذریعہ آٹ کنا طاقت ظاہر
 مس، او مخلوق کنا صفتے کنگ ٹی اے۔ واکن پد ولدا ہم ہندن مریک۔"
 ۲۹ واڑے موجود بندغاگ جنت آن بروکا وا پیتے بنگر۔ گڑاس پاریر "وا ہورہ نا
 توار اسکے۔"

ایلوفا پاریر "ملائکس اوڑتو بیت کرے۔"

۳۰ ولے عیسیٰ اوفتے پارے "وا توار کنا فائدہ کے آلویکہ، بلکہ ثما فائدہ کے اسکے،
 ۳۱ کہ تم کنازی آایمان تھیرے۔ ○ واسر وخت بسونے کہ ای وا وٹیا نا بندغاتا گناہ او
 برائی تا خاطر آن کسفنگیوہ۔ او وا کاریم ناکنگ آن شیطان نا طاقت کم مریک، او آخر
 ۳۲ ٹی شیطان با ایک۔ ○ آرا وخت آ ای، آوم نا اولیاو، وا وٹیا ٹی تفنگیوہ، کسفنگیوہ،
 تو اسر بھلو مخلوقے تینا کسر آتیوہ۔"

۳۳ عیسیٰ نا وا بیتا کنگ نا معنی وا اسکے کہ "ای ہم تکلیف کاٹیوہ، صلیب آ
 تفنگیوہ، کسفنگیوہ۔"

۳۴ بندغاگ پاریر "ننا مقدسنگا کتاب ننے پانک کہ "خدا نا مقرر کروکا ہمیشہ زندہ
 مریک۔" نی گڑا ہمر پاسہ کہ آوم نا اولیاو تفنگک، کسفننگ؟ گڑا آوم نا اولیاو ویر
 اے؟"

۳۵ عیسیٰ اوفتے پارے "ای تم کے روشنائی اٹ۔ ولے ای تم تو مچہ وخت کے
 اٹ۔ آرا وخت اسکان ای تم تون اٹ، کنا کسر آبو۔ کنا خوش آفک کہ تم شیطان
 نا کسر آکارے، کہ اونا کسر تارمہ اے، او تم تپیرے کہ آرانگ پنگ ٹی اے۔ ○
 ۳۶ ای تم کے روشنائی اٹ۔ کنازی آایمان تجبو، او ایمان تخنگ نا وجرغان تم کنا
 یعنی روشنائی نا کسر آبرے۔"

وا بیتا کنگ آن پد عیسیٰ بنا، مخلوق آن تینے وکا۔ ○

بھازنگا موجود بندغاک عیسیٰ نازی آ ایمان تختویر

- ۳۷ عیسیٰ مخلوق نا موجودگی ٹی بھاز معجزہ نشان تسوس، ولے بھازنگا بندغاک
- ۳۸ ولدا ہم اونا نازی آ ایمان تختویر۔ او پغمبر یسعیاہ آرا پیشن گوبی ءے دافتا باروٹ کریس، او صبح ثابت مس۔ او پاریس
- ”اے خدا، نا طاقت مخلوق نا مون آ ظاہر مریک،
ولے بھازنگا نا پیغام نازی آ یقین نچس۔“
- ۳۹ اوفک ایمان تختویر او یسعیاہ نا وا پیشن گوبی ہم صبح ثابت مس، کہ او پاریس
- ۴۰ ”اوفک وار وار خنیرہ، ولے توجہ تفسر،
او صبح نگا بیتاتا باروٹ سوچ کپس۔
بندا خاطر آن خدا اوفتے پیغام نا باروٹ کور کرینے۔
اوفک سوچ کپس، بندا خاطر آن پوہ مفسر۔
خدا پارینے ”اوفک کنا کسر آ بفسر۔ اگ اوفک بریرہ،
تو نجات حاصل کیرہ۔“
- ۴۱ پغمبر یسعیاہ دا بیتاتے پارے آتے کہ تینا وخت ٹی او عیسیٰ ءے دے ٹی نغ
آن بار خناس۔
- ۴۲ ولدا ہم بھازنگا یہودی معتبراک عیسیٰ نازی آ ایمان تیار، ولے فریسی فرقہ
نا بندغاتا فویس آن مخلوق نا مون آ انا باروٹ بیت کتویر، تاکہ فریسی فرقہ نا
- ۴۳ بندغاک اوفتے عبادت خانہ غان کشپس۔ پسن ایمان تھوکاک بندن کیر آتے کہ
اوفک خدا نا عزت تو اوار بندغاتے آن زیاست عزت خواہیئرہ۔

دِنا فیصلہ کننگِک

- ۳۳ عیسیٰ زور آن بیست کریسہ پارے "آرا بندرغ کنازی آایمان تجک، او نہ صرف
- ۳۵ کنازی آ، بلکہ کنارابی کروکانازی آہم ایمان تجک- آرا بندرغ کنے درست کیک،
- ۳۶ او کنارابی تروکائے ہم درست کیک- ای دا وڈنیا ٹی دا خاطر آن بسوٹ کہ آرا
- بندرغ کنازی آایمان تجے، ای اودے روشنائی ناکسر آدیو، تاکہ او شیطان ناکسر آ
- ۳۷ بمپ، کہ او تارمہ اے- آگ گس کنایغامے بیک، او اونازی آ عمل کیک، ای
- اونافیصلہ کنے کپہ، آتے کہ ای دا وڈنیا ٹی بندرغاتا فیصلہ کنے کننگ کے بتٹ- بلکہ
- ۳۸ ای دا وڈنیا نا بندرغاتا بچانفنگ کے بسوٹ- آرا بندرغ کنے نیک او کنایغام آن
- انکار کیک، اونافیصلہ کننگ، او قیامت نادرے آاونایغام آن انکار نا وجرغان فیصلہ
- ۳۹ کننگ- دا پیتاک ہم راست او، آتے کہ ای تینا طاقت آت بیست کٹٹ، ولے
- ۵۰ باوہ خُدا، کہ او کنے رابی کرینے، کنے حکم تسونے کہ ای دا پیتاتے پاو او رغبیو- ای
- تینا باوہ خُدا نا خوش نا مطابق بیست کیوہ، او ای دا ہم چاوہ کہ آرا بندرغ اونا حکماتے
- منیک، ہمیشہ نا زندگی کنے حاصل کیک-"

عیسیٰ نا خاصینگا شاگرداتا خزمتمے کننگ

- ۱ **ب** بچانفنگ نا عید خُک اسکہ او عیسیٰ چائسک کہ "واسر کنا وخت خُک بسونے
- کہ ای دا وڈنیا کنے یلہ کیوہ او باوہ غاکو"- آرا بندرغاک کہ عیسیٰ نازی آایمان تجیرہ،
- ۲ عیسیٰ ہمیشہ اوفنے تو محبت کیک- دا نن آنا وخت اسکہ- عیسیٰ او اونا وڈانزده
- خاصینگا شاگرداک اِرغ کننگ کے تولوک اترہ- شمعون اسکروتی نامار، بیہوداہ ٹی
- ۳ مُست آن شیطان غداری کننگ ناسوچے شاناس- عیسیٰ چائسک کہ "خُدا دا جہان

نا گل گڑاتے کنا دو ٹی تسونے، او دا ہم چائسکہ کہ "ای خُدا نا گنڈ آن بسوٹ،
او خُدا نا گنڈ آ کاوہ"۔

۵ ولدا عیسیٰ بَش مس، صَدْری ئے تینا کشا، او اسہ ٹوالس کوپہ غا تینا شانغا۔ او
بھلو باوالا بالٹی س پیف، او ٹی ویر شانغا او تینا شاگردا تا نت تے سلنگ شروع کرے،
او ٹوال تو اوفتا نت تے بارے۔

۶ آرا وخت آ او شمغون پطرس آ بس، پطرس پارے "خُواجہ، کنے شرمندہ کپہ۔
نی کنا نت تے سلپہ"۔

۷ عیسیٰ اووے پارے "نی کنا نت تا سلنگے واسہ پوہ مَفیسہ، ولے ذریعے آن پد
پوہ مردس"۔

۸ پطرس پارے "ای کبیو، کاو، ولے تینا نت تے نے آن سیلفیہ"۔
عیسیٰ اووے پارے "اگہ نی تینا نت تے کنے آن سیلفیہ، تو نی کنا شاگرد
مَفیسہ"۔

۹ پطرس پارے "خُواجہ، اگہ دا بیت اے، تو نی نہ صرف کنا نت تے سلہ، بلکہ
کنا کاٹم او ووتے ہم سلہ"۔

۱۰ عیسیٰ پارے "آرا بندرغ ہم اسہ کا پاک صاف منگ نا بے شولا، اووے ولدا دا
بے شولنگ نا ضرورت آفک۔ ہندا خاطر آن ای صرف ثمانت تے سلنگ ٹی اٹ۔
ثما آسٹ آن بغیر ایلوفک گل آست ٹی صفا مسونورے"۔

۱۱ عیسیٰ مست آن چائسکہ کہ اوڑتو ویر غداری کیک۔ ہندا خاطر آن او پارے "ثما
آسٹ آن بغیر ایلوفک گل آست ٹی صفا مسونورے"۔

۱۲ آرا وخت آ عیسیٰ اوفتا نت تا سلنگے خلاص کرے، او تینا صَدْری ئے بینا، او پدی
تینا جاگہ غاٹوس۔ عیسیٰ تینا خاصنگا شاگردا تے آن ہریفے "ای آرا کاریجے واسہ ٹم کے

۱۳ کریٹ، ٹم دانا معنی ئے پوہ مسورے؟ ٹم کنے "خُواجہ" یا "نالک" پارے، او دا
۱۴ صیو بیتس اے کہ ٹم پارے، آنتے کہ ای ثما واقعی خُواجہ اٹ۔ ای، ثما خُواجہ یا

- ۱۵ مالک، داسہ ثنائت تے نوکراتے آن بار سیلاٹ، او ہنڈن ٹم اسہ پہ ایلو نا تینا خرتے
 ۱۶ کیو۔ ای ثنائت تے سیلاٹ۔ دا ٹم کے اسہ مثالس اے، تاکہ ٹم ہنڈن کیرے،
 ۱۷ دھن کہ ای ٹم کے کیٹ۔ دا ہیئت راست اے کہ گسس مے تینا خواجہ غان
 ۱۸ اہیئت اٹ بڑ آف، او گسس پیغام تروکا تینا راہی تروکا آن بڑ آف۔ ٹم داسہ
 ۱۹ دا بیتاے پوہ مسورے۔ اگہ ٹم دافتازی آ عمل کیرے، تو خدا نا رحمتاک ٹمازی آ
 ۲۰ مریرہ۔ ای ٹمے گچین کیٹ، او ای ٹمے جوان چاوه۔ ولے ای دا بیتاے ٹما گل نا
 ۲۱ باروٹ پاننگ ٹی آف، اتے کہ دا ہم ضروری اے کہ آرا ہیئت مقدسنگا کتاب ٹی
 ۲۲ لکھوک اے، او صبح ثابت مرے۔ او ٹی لکھوک اے کہ "اسہ بندغس کنا بے
 ۲۳ نکیک، او کن تو غداری کیک"۔ ای ٹمے دا ہیئت پورہ منگ آن مست پاننگ ٹی
 ۲۴ اٹ، تاکہ آرا وخت آ دا ہیئت ثابت مرے ٹما لیمان بتر بسک کہ ای ہمیشہ زندہ
 ۲۵ رینگوگا اٹ۔ ای ٹمے راست پاوه، آرا بندغ ہم کنا پیغام رسیفوگا بندغ بہ خیرٹ
 کیک، ہنڈن پا، او کنے بہ خیرٹ کرے۔ او آرا بندغ کنے آست ٹی منک، ہنڈن
 پا، او کنا راہی تروکائے ہم آست ٹی منک۔"

عیسیٰ نا تین تو غداری کروکا نا باروٹ پاننگ

(متی ۲۶: ۱-۲۵؛ مرقس ۱۴: ۱-۲۱؛ لوقا ۲۲: ۲۱-۲۳)

- ۲۱ دا بیتاے پاننگ آن پد عیسیٰ آست ٹی بھاز پریشان مس او دوانزوه خاصنگا
 ۲۲ شاگردا تامون آپارے "ای ٹمے راست پاوه، ٹمے آن اسٹس کن تو غداری کیک۔"
 ۲۳ شاگرداک اسہ پہ ایلو آ تینا پریشانی اٹ ہرار کہ "دونا باروٹ پاننگ ٹی اے؟"
 ۲۴ ای، عیسیٰ نا دوستنگا شاگرد، عیسیٰ نارہی آٹو لوک آسٹہ۔ پطرس کنا گنڈ آؤ
 ۲۵ اٹ اشارہ کرے کہ "عیسیٰ غان ہریف، "دونا باروٹ پاننگ ٹی اے؟"
 ای عیسیٰ نا خوک آسٹ او ہریفیٹ "خواجہ، دا غدار دیر اے؟"

۲۶ عیسیٰ پارے "غدار بمو بندرغ اے کہ ای اِرغ نا باخوس کتغ ٹی خلیوہ، اووے ایٹیوہ۔"

۲۷ واکان پد عیسیٰ اِرغ نا باخوس بیفے، کتغ ٹی خلک، یہتوواہ غا، کہ او شمعون اِسکروتی نا مار اسکہ، مریفے تہ۔ ○ اِرا وخت آیتوواہ باخوئے بلک، شیطان اونا لُح آسوار مس۔ بندا وخت آیتسی اووے پارے "بمو کاریکے کہ نے کروئی اے، زو کر۔" ○

۲۸ اِرغ آتولوک ایلو شاگرداک عیسیٰ نا دا بیتاتے پوہ مقویر۔ ○ نن سوچ کیرن
۲۹ "شاید عیسیٰ اووے پارے "بئنگ، او عید کے ضرورت نا گڑاتے بل"، یا "غریباتے گڑاس پیسے ایٹے"، آتقے کہ او خزانچی اسکہ۔ ○
۳۰ یہتوواہ باخوئے باٹی کرے او اسہ وار تو پیش تما۔ ○

عیسیٰ نا پُسکُننگا حکم او پطر سے اونا انکار نا باروٹ پاننگ
(متی ۲۶: ۳۱-۳۵؛ مرقس ۱۴: ۲۷-۳۱؛ لوقا ۲۲: ۳۱-۳۲)

۳۱ اِرا وخت آیتوواہ پیش تما، عیسیٰ تینا خاصنگا شاگرداتے پارے "واسہ کنا آدم نا
۳۲ اولیاد نا کسفننگ نا وخت خُک بسونے، او دا وخت آ کنا عزت بھازنگا بند غاتا مون آبز آمریک، او خدا نا طاقت کنا ذریعہ اٹ ظاہر مریک۔ ○ کنا او خدا نا طاقت آسٹ اے۔
۳۳ اگہ خدا نا طاقت ظاہر مریک، بندن پا کہ کنا طاقت ظاہر مریک۔ دا طاقت نا ظاہر منگ نا وخت خُک بسونے۔ ○ کنا ایلنگ، ای ٹم تو مچہ وخت کن اٹ۔ واکان پد ٹم کئے پیڑے، ولے خمیرے۔ ٹم بمو بیتاتے یات کبو، ارافتے کہ ای یہتووی معتبر اتے پاریسٹ "ارائے کہ ای کاوہ، ٹم بموڑے بئنگ کپیرے"۔ ○
۳۴ "او واسہ ای ٹمے پُسکنو حکمس ایٹیوہ کہ "تین پہ تین تو بندن محبت کبو، دهن
۳۵ کہ ای ٹم تو محبت کننگ ٹی اٹ"۔ ○ اگہ ٹم بندن کیرے، تو گل بندناک چارہ

- ۳۶ کہ تم کنا کسر آبنگ ٹی اُرے۔" ○
 پطرس ہریفے "خواجه، نی ارانگ پنگ ٹی اُس؟"
 عیسیٰ پارے "ای ارانگ کے پنگ ٹی اٹ، نی واسہ کنا رند اٹ بقیسہ۔ ولے
 گراس وختسے آن پد نی کنا رند اٹ بریسہ۔" ○
- ۳۷ پطرس ہریفے "خواجه، ای نا خاطر آن کہنگ کے تیار اٹ۔ گرا آنتے واسہ نا
 رند اٹ بفر؟" ○
- ۳۸ عیسیٰ پارے "نی واقعی کنا خاطر آن کہنگ کے تیار اُس؟ نی یقین تچ، ہمو
 وخت اسکان کہ نی مسہ وار پائٹس "ای عیسیٰ اے درست کپہہ" بانگو بانگ تفک۔" ○

آرا بندغ عیسیٰ غا ایمان تھک، او خدائے درست کیک

- ۱ **تب** عیسیٰ اوفتے پارے "کنا باروٹ پریشان مقبو۔ خدا او کئے آایمان تجبو۔ ○
 ۲ ای باوہ خدا اراغا پنگ کے تیار اٹ۔ اوڑے بھاز کوٹھی آریر۔ ای وافتے ایمان
 ۳ تجوکاتے کے تیار کیوہ۔ ہندن مریک، ہندا خاطر آن ای اُسے پانگ ٹی اٹ۔ ○ ای
 کاوہ، کوٹھی تے تیار کیوہ، پدی بریوہ، او تینازی آایمان تجوکاتے تین تو پدی
 دیوہ، تاکہ آراڑے کہ ای رہینگیو، کنازی آایمان تجوکاک ہم ہموڑے رہینگیر۔ ○
 ۴ او تم ہمو جاگہ نا کسرے چارے۔" ○
 ۵ تو ما ہریفے "خواجه، نن تپنہ، نی ارانگ پنگ کے تیار اُس؟ ننے جاگہ نا خبر آف،
 تو کسرے ہمر چانہ؟" ○
- ۶ عیسیٰ اوفتے پارے "خدا نا راستنگا کسرے نشان تروکا او ہمیشہ نازندگی اے تروکا
 ۷ ای اٹ۔ کنا ذریعہ غان بغیر کس خدانا پنگ کپک۔ ○ او واسہ تم کئے چائسٹے،
 ۸ ہندا خاطر آن تم کنا باوہ اے ہم چارے۔ تم اوڑے کنا ذریعہ اٹ خنانورے، او
 اوڑے درست کیرے۔" ○

۸ فلیپس اودے پارے ”خُواجہ، وانا ثبوت کے نئے تینا باوہے نشان ایته“۔
 ۹ عیسیٰ اودے پارے ”فلیپس، نی اسہ بھلو وختے آن کن تون اُس۔ نی واسکان
 ۱۰ کنے درست کتس؟ آرا بندرغ کنے خنا، او کنا باوہے ہم خنا۔ گڑا نی آنتے پاریس ”تینا
 ۱۱ باوہے نشان ایته“؟“ نی وایست نازی آایمان تخمیسہ کہ ای او باوہ اِسٹ اُن؟“
 ۱۲ ودا عیسیٰ تینا شاگردا تے پارے ”آرا بیتا تے کہ تُم بنگورے، وافک کنا گنڈ آن
 ۱۳ بٹنو۔ بلکہ کنا باوہ، کہ او کن تو اَرے، کنا ذریعہ اٹ تینا کاریمتے کرفنگ ٹی اے۔“
 ۱۴ او کنا واپاروکا بیت نازی آہم ایمان تجبو، کہ ”ای او باوہ اِسٹ اُن۔“ اگ تُم وا
 ۱۵ بیتا نازی آایمان تخمیرے، تو کم از کم کنا نشان تروکا کاریمتازی آایمان تجبو۔“
 ۱۶ ای تُمے راست پاننگ ٹی اٹ۔ آرا بندرغ ہم کنا نازی آایمان تجک، او ہم ہندنو
 ۱۷ کاریم کنگ یک کہ ای کریٹ۔ او یقیناً وازان زیاست کاریمتے یک، آنتے کہ ای
 ۱۸ باوہ نا گنڈ آ پاننگ کے تیار اٹ، او ہموکان شامدے کیوہ۔“ آرا وعاتے تُم کنا پن
 اٹ خُوارے، ای قبول کیوہ تا، تاکہ باوہ نا طاقت مارنا ذریعہ اٹ ظاہر مرے۔“ کنا
 وایست آیقین تجبو، کہ آرا وعاتے تُم کنے آن خُوارے، ای قبول کیوہ تا۔“

عیسیٰ نا خُدا نا پاکینگا رُوح نا طاقتے راہی کنگ نا اقرار

۱۵ عیسیٰ بیت کریسہ پارے ”اگ تُم کن تو محبت کیرے، تو کنا حکماتے منیرے۔“
 ۱۶ ای باوہ خُداغان وعا کیوہ، او تُمے آاسہ بین مدت کروکوس راہی یک، کہ او تُم تو
 ۱۷ ہمیشہ مریک۔“ وَا خُدا نا پاکینگا رُوح نا طاقت اے کہ او تُمے خُدا نا باروٹ راست
 ۱۸ نا بیتاے پاک۔ وَا وُنیا نا ایلو بندغاک، کہ کن تو محبت کپسہ، خُدا نا پاکینگا رُوح نا
 طاقت اوفتے آبنگ، او وافک اودے تپسہ، خمپسہ۔ ولے تُم اودے درست کیرے،
 آنتے کہ او تُمے دوست تورک، او کنا پاننگ آن پداونا طاقت ہمیشہ تُم تو مریک۔“
 آرا وخت آای کاوہ، ای تُمے یتیم نگ چناتے آن بارتنیا یلہ کپہ۔ بلکہ ای تُمے آپی

- ۱۹ بریوہ-○ گڑاس وختسے آن پد دا وئیا نا بندغاگ کئے خمپسے، ولے ٹم کئے خنیرے۔
- ای کینگ آن پد پدی زندہ مریوہ او ٹم ہمیشہ کن تو مریوے، اتے کہ ای زندگی
- ۲۰ تروکا اٹ-○ بمو وخت آنم پوہ مریوے کہ کس کئے باوہ غان جتا کنگ کپک، او
- بندن ٹمے کئے آن جتا کنگ کپسے-○
- ۲۱ "آرا بندغ کن تو محبت کیک، وا بمو بندغ اے کہ کنا حکماتے منک او اوفتا
- زی آ عمل کیک- خُدا اوڑتو محبت کیک- ای ہم اووے دوست تو ریوہ، او ای
- اوڑا ظاہر مریوہ-○"
- ۲۲ ولدا اونا خاصنگا شاگرداے آن یہوواہ، کہ او یہوواہ اسکوئی اَلویدک، عیسیٰ غان
- بریے "خواب، نی اتے نئے آتینے ظاہر کیسے، ولے وئیا نا ایلو بندغاتے آظاہر مفیسے؟"○
- ۲۳ عیسیٰ اووے پارے "آرا بندغ کن تو محبت کیک، او کنا پیغامے منک او اونا
- زی آ عمل کیک- دا وجر غان کنا باوہ ہم اوڑتو محبت کیک- ای او خُدا ہمیشہ اونا
- ۲۴ اُست ٹی موجود مریوہ-○ بمو بندغاگ کہ کنا پیغامے منپسے کن تو محبت کپسے۔ ولے
- یات تجبو، آرا پیغامے کہ ای ٹمے آر سیفیٹ، وا کنا گنڈ آن آفک، بلکہ باوہ خُدا
- نا گنڈ آن اے، کہ او کئے راہی کرینے-○
- ۲۵ "ای دا پیتاتے ٹمے تینا زند ٹی پاننگ ٹی اٹ-○ ولے آرا وخت آ ای کاوہ،
- ۲۶ تو خُدا شامدت کے اسے رہنماس راہی کیک، او دا خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت اے-
- او ٹمے دا پیغام نا باروٹ پین عقل مندی ایتک او کنا پارو کا گل پیتاتے ٹمے پوہ
- ۲۷ کیک-○ ای ٹمے رُوحانی آسن او سکون ایتوہ- بندا خاطر آن پریشان مقبو، خُولپپو،
- اتے کہ آرا ائے، کہ ای ٹمے ایتوہ، دا وئیا نا بندغاگ او گڑاک ٹمے تینگ کپسے-○
- ۲۸ ٹم بنگورے کہ ای پاریٹ "ای کاوہ، ولے پدی بریوہ"- اگہ ٹم کن تو محبت کیرے،
- تو ٹم پریشان مفیرے، بلکہ خوش مریوے، کہ ای تینا باوہ غا، کہ او دا جہان نا مالک
- ۲۹ اے، پنگ کے تیار اٹ-○ ای ٹمے دا پیتاتے ثابت منگ آن مُست پاننگ ٹی
- ۳۰ اٹ، تاکہ آرا وخت آوا پیتاک ثابت مریوے، تو ٹم ایمان بتر بے-○ واسہ کن تو بھاز

موقعہ آف کہ ای ٹم تو ہیست کیو، آنتے کہ شیطان، کہ او وینا نا بُرائی او خرابنگا کاریمتا حاکم اے، کنے کسفننگ کے یننگ ٹی اے۔ اونا طاقت کنے آن زیاست آفنگ، دلے ای تینا خوش آٹ ہنڈن کیوہ۔ تاکہ واکن پد گل بندغاتے سمانک کہ ای باوہ تو محبت کیوہ۔ ہندا خاطر آن ای اونا ہر ٹکے پورہ کننگ ٹی اٹ۔

”بش بو، پین جاگہ سے آ کابو۔“

عیسیٰ نا انگور نا درخت نا مثال یننگ

۵- **۵** عیسیٰ تینا شاگردوے پوہ کننگ کے پارے ”ای انگور نا درخت آن بار اٹ، او کنا باوہ خدا وانا مالک اے، او دا درخت نا شاخاک ٹم کنا شاگرداک اے۔ آرا شاخ بیوہ یتفک، مالک اووے گڈک۔ ہنڈن آرا شاگردو جوانو کاریم کپک، خدا اووے وا شاخ آن بار درخت آن جتا کیک، خبک۔ دلے ہمو شاخاک کہ بیوہ ایتیرہ، مالک او فتا تاک بری ئے کیک او صفا کیک، تاکہ او فک زیاست بیوہ ایتیر۔ ہنڈن ٹم کنا پیغام نازی آ عمل کننگ اٹ پاک صاف مریرے۔ او کس شاخ بغیر درخت آن بیوہ یننگ کپک۔ وا شاخ صرف ہمو وخت آ بیوہ ایتک کہ او درخت ٹی مرے۔ ہنڈن دا درخت نا شاخاتے آن بار کنے آن جتا مقبو۔ ای ہم ئے آن جتا مفرہ، تاکہ ٹم ہر ڈول نا جوانو کاریم کننگ کیرے، دلے کنا مدت آن بغیر ٹم چچ جوانو کاریم کننگ کیرے۔“

۶ ”آرا شاگرداک کنے دوست تورپسہ، واک انگور نا ہمو شاخاتے آن بار او، کہ
۷ واک بیوہ تفسر۔ واک گڈنگیرہ، بار فنگیرہ، خاخر ٹی ہوشنگیرہ۔“ آگ ٹم کنا پیغام نا
زی آ عمل کیرے او اُست نا حُب اٹ کنے دوست توریرے، گڑا ٹم آرا ہم نینگا
۸ وعاتے خوارے، خدا او فتنے قبول کیک۔ آرا وخت آ ٹم جوانو کاریم کیرے، واڈان ثابت مریک کہ ٹم کنا شاگرداک اے۔ دا وچہ غان باوہ خدا نا عزت بزز آمریک۔“

عِيسَىٰ نَا حُكْم تِنَنگ كِه ”تین پہ تین تو محبت کبو“

- ۹ ”ای تُم تو محبت کیوہ وُهن کہ کنا باوہ خُدا کن تو محبت کیک۔ واسہ تُم کنا
 ۱۰ پیتاتے مَبو، او گیرام کپتو کہ ای تُم تو محبت کیوہ۔ ○ باوہ خُدا وا خاطر آن کن تو
 محبت کنگ لُ اے کہ ای اونا حکماتے منگ لُ اٹ۔ ہنڈن اگہ تُم کنا حکماتے ہر
 وخت منیرے، تو ای تُم تو محبت کیوہ۔ ○
- ۱۱ ”ای تُمے واپیتاتے پاریٹ۔ اگہ تُم وافتازی آ عمل کیرے، تو ای خُوش مریوہ،
 ۱۲ او شُا خُوش ہم پورہ مریک۔ ○ کنا بھلا حکم داو اے کہ تین پہ تین تو ہنڈن محبت
 ۱۳ کبو، وُهن کہ ای تُم تو کنگ لُ اٹ۔ ○ اسہ سنگت نا کُل آن بھلا محبت داو اے
 ۱۴ کہ او تینا سنگتاتا خاطر آن جان نا پروائے کپک۔ ○ اگہ تُم کنا حکماتے منیرے، تو تُم
 ۱۵ کنا سنگت مریے۔ ○ ای تُمے ”سنگت“ پاننگ لُ اٹ، ”نوکر“ پاننگ لُ اٹ،
 آتے کہ نوکر تپک کہ اونا مالک آنت کنگ لُ اے، ولے سنگت چانک۔ آرا پیتاتے
 ای باوہ خُداغان بنگٹ، تُمے رغاٹ۔ واژان ظاہر مریک کہ تُم کنا سنگت اُے۔ ○
- ۱۶ ”تُم کئے آبتنورے، بلکہ ای تُمے تینے آیسوٹ، او تُمے راہی کیوہ۔ تُم جُوانو
 کاریم کیرے، کہ وافتا نتیجہ ہمیشہ فائدہ مند مریک۔ او تُم آرا نینگ وعاتے کنا ذریعہ
 ۱۷ اٹ باوہ خُداغان خُوارے، او قبول کیک تا۔ ○ ای تُمے وا حکمے اسہ کا ودا تینگ لُ
 اٹ کہ تین پہ تین تو محبت کبو۔ ○“

خراپنگا بندغاتا عِيسَىٰ نَا شاگرداترے آن نفرت کنگ

- ۱۸ ”آرا وخت آوا وُنیا نا خراپنگا بندغاٹ تُمے آن نفرت کیر، تو یات کبو کہ وا
 ۱۹ وُنیا نا خراپنگا بندغاٹ کئے آن ہم نفرت کریسر۔ ○ اگہ تُم وا خراپنگا بندغاتے آن بار

مردوسورے، تو دافک تین پہ تین تو محبت آن بار تم تو ہم محبت کیرہ۔ ولے
 ای تمے تین کے پچین کریٹٹ، او تم دافنے آن بار آفیرے۔ دا خاطر آن دافک تمے
 آن نفرت کیرہ۔ ○ کنا پیتاے پلو آ تقبو۔ کس مے تینا مالک آن بڑز افک۔ اگ
 ۲۰ دافک کنے مصیبت او تکلیف ای تیرہ، تو دافک ضرور تم تو ہم بندن کرور۔ ولے
 ۲۱ ہمو بندناک کہ کنا پیتا تازی آ عمل کیرہ، اوفک ثما پیتا تازی آ ہم عمل کرور۔ ○ ولے
 خرابنگا بندناک ورت کپسہ کہ باوہ خدا کنے راہی تسونے۔ دافک تمے پریشانی او
 ۲۲ تکلیف ای تیرہ، اتنے کہ تم کنا تازی آ ایمان تخانورے۔ ○ اگ ای داؤنیا ٹی تفروسٹ،
 بیت کپروسٹ، دافک گناہ گار متویرہ۔ ولے دافک واسہ پاننگ کپسہ کہ سن دا
 ۲۳ تپنہ کہ گناہ انت اے۔ ○ آرا بندغ کنے آن نفرت کیک، او کنا باوہ غان ہم نفرت
 ۲۴ کیک۔ ○ دافک گناہ گار متویرہ اگ ای دافنے معجزہ نشان تفروسٹ، کہ داڑان مست
 وھنو معجزہ کس نشان تیتے۔ ولے ای نشان تسوٹ، ولدا ہم دافک کنے آن او
 ۲۵ باوہ غان نفرت کیرہ۔ ○ دافک کنے آن نفرت کیرہ، او بندن مقدسنگا کتاب نا پیناک
 صحیح ثابت مریرہ۔ او ٹی لکھوک اے "اوفک بغیر وجرغان کنے آن نفرت کیرہ"۔ ○
 ۲۶ "خدا نا پاکنگا روح نا طاقت ثما دتے کنگ کے بریک، او باوہ خدا نا گنڈ آن
 آرا پیغاماک او، اوفنے تمے آرسیفک۔ دا پاکنگا روح نا طاقتے ای باوہ خدا نا گنڈ آن
 ۲۷ راہی کیوہ۔ او کنا باروٹ گواہی ای تیک، ○ او تم ہم کنا باروٹ گواہی ای تیرے، اتنے
 کہ تم کنا تبلیغ نا شروع کنگ نا وخت آن کن تون اے۔ ○
باب ۱ "ای تمے دا پیتاے پاننگ ٹی اٹ، تاکہ تم مون آ ایمان آن بڑ سینگیے۔ ○
 ۲ تم عبادت خانہ غاتے آن کشنگیرے۔ وخص بروئے کہ تمے کسفوکاک است ٹی سوچ
 ۳ کرور "سن خدا کے نیکو کاریم کنگ ٹی اُن"۔ ○ بندناک وھنو کاریم کیرہ، اتنے کہ
 ۴ دافک کنے او باوہ خدائے تپسہ۔ ○ ولے ای تمے دا پیتاے منگ آن مست پاننگ
 ٹی اٹ، تاکہ آرا وخت آ دا پیتا پورہ منگ نا وخت برے، تم یات کیرے کہ ای
 تمے انت پاریسٹ۔ دا پیتاے ای تمے شروع ٹی خوانفتٹ، اتنے کہ ای تم تو اسٹ۔

ولے واسہ خُونِ فَنگِ ٹی اُٹ، اَنتے کہ ای پَنگِ ٹی اُٹ۔" ۵

خُدا نا پاکِنگا رُوح نا زِمہ واری

۵ "ای واسہ ہموڑا پَنگِ ٹی اُٹ، آرا کئے راہی تسونے، ولے تھے آن گَسس کئے
 ۶ آن ہر یفتنے کہ "نی آرانگِ پَنگِ ٹی اُس؟" ۷ بلکہ واسہ کہ ای تھے پارِیٹ، تُم نَمگین
 ۷ مسورے۔ ۸ ای تھے راست پاوہ، دا جَوان اے کہ ای تھے آن کاو، اَنتے کہ آگہ ای
 ۹ ہِمپرہ، تو خُدا نا پاکِنگا رُوح نا طاقت شامدت کَنگِ کے بَنگ۔ ولے آگہ ای کاو،
 ۸ تو ای اووے تھے آراہی کیوہ۔ ۹ آرا وخت آ او بریک او ثابت کیک کہ دا دُنیا نا
 بندغاتا خیالاک گناہ تا باروٹ، کنا معصومیت نا باروٹ او خُدا نا حساب کتاب نا
 باروٹ غلط او۔ ۱۰ اوفتا سوچ گناہ تا باروٹ غلط اے اَنتے کہ دافک کنا زی آلیمان
 ۹ تَجس۔ ۱۰ اوفتا سوچ کنا معصومیت نا باروٹ غلط اے، اَنتے کہ ای باوہ خُداغا پَنگِ
 ۱۰ ٹی اُٹ او تُم کئے خمیرے۔ ۱۱ او دا ہم ثابت کیک کہ خُدا اوفتا حساب کتابے ضرور
 ۱۱ بلیک، اَنتے کہ او مُست شیطان آن حساب کتاب بَلکونے، کہ شیطان خرابنگا بندغاتا
 زی آ حکومت کَنگِ ٹی اے۔ ۱۲

۱۲ "کے بحاز بیت تھے پاروٹی اے، ولے تُم واسہ اوفتے پوہ مضیرے۔ ۱۳ بلکہ آرا
 ۱۳ وخت آ خُدا نا پاکِنگا رُوح نا طاقت تھے آبریک، او تھے ایلو راستنگا پیتاے پانک، او
 شامہر نیکنگا کاریمتا باروٹ رہنمائی نے کیک۔ او تینا طاقت اُٹ بیت کپک، ولے
 ۱۴ آرا پیتاے او بیک، تھے آرسیفک۔ او تھے مون آموکا پیتاے ہم پانک۔ ۱۵ او کنا
 ۱۴ صفتے کیک او کئے عزت ایٹک، اَنتے کہ آرا پیتاے کہ ای اووے پاوہ، دافتے او تھے
 ۱۵ آرسیفک۔ ۱۶ ای او باوہ آسٹ اُن۔ ہندا خاطر آن ای پارِیٹ "آرا پیتاے کہ ای
 اووے پاوہ، دافتے او تھے آرسیفک۔" ۱۷

عیسیٰ نا تینا شاگرداتا خوشی او غمی نا باروٹ پیشن گوہی

۱۶ عیسیٰ تینا خاصنگ شاگرداے پارے ”گراس وختے آن پد تم کے خمیرے، او
ولدا گراس وختے آن پد تم کے خمیرے۔“ ○

۱۷ اونا گراس شاگرداک تین پہ تین تو بیت کریسہ پاریر ”خواہ پارے“ گراس

وختے آن پد تم کے خمیرے، او ولدا گراس وختے آن پد تم کے خمیرے۔“ وانا

۱۸ آنت معنی اے؟ او دا ہم پارے ”ای تینا باوہ غاکاوه“ ○ دا ”گراس وختے“ نا آنت

معنی اے؟ نن پوه تئوین۔ دا آنت نا باروٹ پاننگ ٹی اے؟ ○

۱۹ عیسیٰ پوه مس کہ ”دافک کے آن سوال کیرہ“۔ اوفتا سوال کنگ آن مست

عیسیٰ اوفتے پارے ”ای تمے پاریرٹ“ گراس وختے آن پد تم کے خمیرے، او ولدا

گراس وختے آن پد تم کے خمیرے۔“ ای چاوه کہ تم تین پہ تین تو ہندا پیتاتا باروٹ

۲۰ بیت کنگ ٹی اے۔ ○ ای تمے راست پاوہ، تم ہوغیرے، افسوس کیرے، ولے

دنیا نا ایلو بندغاک خوش مریرہ۔ تم غمگین مریرے، ولے کنا پدی خنگ نا وخت

۲۱ آٹما غم خوشی ٹی بدل مریرک ○ دهن کہ چنا نا ودی منگ نا وخت آلمہ بھاز

پریشان مریرک کہ داسہ تکلیف نا وخت بسونے، ولے چنا نا ودی منگ آن پد او

۲۲ تینا تکلیفے گیرام کیک، او خوش مریرک کہ چنا سلامتی آٹ دا دنیا ٹی بس ○ ہندن

تم تو مروئے۔ داسہ تم کنا پننگ کے غمگین اے، ولے کنا پدی پننگ آن پد

تم کے خمیرے، تم بھاز خوش مریرے۔ دا ہمیشہ نا خوشی مریرک کہ داوے کس

تمے آن پلنگ کپک ○

۲۳ ”ای تمے راست پاوہ، آرا وخت آ ای تینا باوہ غاکاوه، تم کے آن گرا خواپیرے۔

بلکہ تم کنا باوہ غان دما کیرے او کنا ذریعہ آٹ گرا خوارے، او خدا ضرور تمے ایٹک

۲۴ تا ○ داسکان تم کنا پن آٹ خداغان بچ خواہیتورے۔ تم خواہو، او تمے ایٹک،

او تم بھار خوش مرے۔"

عیسیٰ کل آن طاقت والا اے

- ۲۵ "اے تمہیں تینا پیتاتا پوہ کنگ کے مثالے ٹی بیت کریٹ۔ ولے وخت بریک
- ۲۶ کہ اے تم تو مثالے ٹی بیت کپہ، بلکہ تمہیں صفا صفا تینا باوہ نا باروٹ پاوہ۔" کنا
- ۲۷ پدی زندہ منگ آن پد تم آرا گڑا ہم کنا پن آٹ خداگان خوارے، او تمہیں ایک۔
- ۲۸ کن کے ضروری مفک کہ باوہ خدائے پاو کہ "افتے وا گڑائے ایتے"۔" باوہ خدائے تم
- تو محبت یک، اتے کہ تم کن تو محبت کیرے او دا ایمان تخانورے کہ اے خدا
- ۲۸ نا گنڈ آن بسوٹ۔" اے یقیناً دا دنیا ٹی باوہ خدائے نا گنڈ آن بسوٹ، او واسہ دا
- دنیاے ایوہ، پدی اوڑا کاوہ۔"
- ۲۹ ولدا اونا شاگرداک پاریر "نن واسہ پوہ مسن، اتے کہ نی مثالے ٹی بیت
- ۳۰ کتویس، بلکہ صفا صفا پاریس۔" نن پوہ مسن کہ نے گل جہان نا خبراے، او نی
- بندغاتا سواتے سوچ کنگ نا وخت آپوہ مرے۔ دا بیت ثابت یک کہ نی خدا
- نا گنڈ آن بسوٹس او نن نازی آ ایمان تھان۔"
- ۳۱ عیسیٰ افتے پارے "تم واسہ ایمان تخانورے؟" واسہ وخت خڑک بسونے کہ تم
- ۳۲ گل جتا جتا مرے، او ہر کس شتا تینا آراغا کاک۔ اے تینا سلیوہ۔ ولے اے ضروری
- ۳۳ تینا آٹ، اتے کہ باوہ خدا کن تون اے۔" اے تمہیں دا پیتاے پاریٹ تاکہ کن تو
- محبت کنگ نا وجہان تم روحانی طور آٹ پیریشان مفرے۔ دا دنیا نا بندگاک تمہیں
- تکلیف ایتیرہ، ولے ہمت کبو، اتے کہ دا دنیا نا خرابگا بندغاتا زنی آ حکومت کردا
- شیطانے اے کٹاٹ۔"

عیسیٰ نا تینا شاگردا ترے کے دُعا ککنگ

۱ **ج** دا بیتاے پانگ آن پد عیسیٰ آسمان نا گنڈ آبرا او پارے "اے باوہ خُدا،
 ۲ کنا کسینگ نا وخت خُک بسونے۔ تینا مارے طاقت ایقے، تاکہ کنا کینگ اٹ نا
 ۳ او کنا عزت بزز آمرے۔" نی کئے دُنیا نا اکل بندغاتا زنی آ طاقت تسونس، تاکہ ای
 ۴ بموفتے ہمیشہ نا زندگی ایتیوہ آرافتے کہ نی کنا کسر آ آتیسے۔ ہمیشہ نا زندگی
 ۵ تینگ نا معنی داو اے کہ اوفک نے چار کہ نی آسینگ خُدا اُس، او اوفک کئے ہم
 ۶ چار کہ ای نا مقرر کروکا اٹ او نی کئے راہی کریئس۔" ای نا طاقتے واڑے دُغار نا
 ۷ بندغاتے نشان تسوٹ، او آرا کاریختے نی پاریسس، ای کریئٹ۔" باوہ خُدا، کئے
 ۸ واسے تینے آوَرک، تاکہ کنا عزت بزز آمرے، دُهن کہ دا دُنیا نا جوڑ منگ آن مُست
 ۹ نی کئے عزت تر فیئس۔"

۱۰ "نی گراس بندغ کچین کریئس، ای دافتے آنا پیغایے رسیفیئٹ۔ وائفک نا
 ۱۱ پیغایے منانو، او کنا شاگردو جوڑ مسونو۔ واسے وائفک نہ صرف نا کچین کروکاک او، بلکہ
 ۱۲ کنا شاگردو اک ہم آریہ۔" او وائفک واسے چارہ، آرا طاقت کن تو آرے، نا گنڈ آن
 ۱۳ بسونے۔" ای دافتے آنا پیغایے رسیفیٹ، وائفک قبول کریہ تر۔ وائفک واسے دا
 ۱۴ ایمان تجانو او یقیناً چارہ کہ ای نا گنڈ آن بسوٹ، او نی کئے راہی کریئس۔"
 ۱۵ "ای تینا زنی آ ایمان تجوکاتے کے خاص طور اٹ دُعا کیوہ، آنتے کہ نی دافتے
 ۱۶ کن کے کچین کریئس۔ ولے ای دُنیا نا ایلو بندغاتے کے بندا خا صینگ دُعاے کپہ۔"
 ۱۷ وائفک کہ کنا کسر آ بسونو، کنا شاگردو مسونو۔ وائفک نہ صرف کنا شاگردو اک او، بلکہ نا
 ۱۸ ہم آریہ، آنتے کہ ای او نی مار باوہ اُن، او دافتا ذریعہ اٹ کنا عزت بزز آ مسونے۔"
 ۱۹ دا دُنیا ٹی کنا وخت پورہ مسونے، ای نا گنڈ آ پانگ کے تیار اٹ، ولے وائفک بندا
 ۲۰ دُنیا ٹی ریینگیرہ۔ مقدسنگ باوہ، تینا طاقت اٹ، کہ نی دافتے کئے ہم تسونس، دافتا

- ۱۲ دا وِیَا ٹی سَمبَلے کَرک، تاکہ دافک تین پہ تین تو اِتِفاق کیر، دُهن کہ ای او نی تین پہ تین تو اِتِفاق کینہ۔ ○ آرا وخت آ ای دافتے تو اَسٹہ، ای نا طاقت اٹ کہ نی کئے تَسوئس، ای دافتا سَمبَلے او مدتے کیرٹ۔ بغیر اَسٹ آن ایلوفک گل کنا کسر آ بَسونو۔ اَسٹس بَتُو۔ او شیطان نا کسر آ پَنگ ٹی اے، دوزخ آ کاکہ، تاکہ مُقدَسینگ کتباتا پیشن گوہیک او نا باروٹ صبح ثابت مریر۔ ○
- ۱۳ "ای داسہ نا گنڈ آ پَنگ کے تیار اٹ، ولے پَنگ آن مُست ای دا بیتاتے دافتے پاننگ ٹی اٹ، تاکہ آرا وخت آ دا بیتاک ثابت مریر، دافک پریشان مفس،
- ۱۴ بلکہ بندن کہ ای خُوش اٹ دافک ہم بندن خُوش مریر۔ ○ ای دافتے آ نا پیغامے ریمیٹ۔ دافک متار، وِیَا نا ایلو بندغاک دافتے آن نفرت کیر، اتے کہ دافک
- ۱۵ وِیَا نا ایلو بندغاتے آن بار افس، دُهن کہ ای وِیَا نا بندغاتے آن بار اَفٹ۔ ○ ای دا وُعاے کپرہ کہ "دافتے دا وِیَا ناگان کشر"۔ بلکہ ای وُعا کیوہ کہ "دافتے شیطان نا جال آن
- ۱۶ بچائف"۔ ○ دُهن کہ ای وِیَا نا بندغاتے آن بار اَفٹ، دافک ہم وِیَا نا ایلو بندغاتے آن بار افس۔ ○ نا پیغام راست اے، کنا کسر آ بروکاتے دا پیغامے پوہ کَرک، او
- ۱۸ دافتے دا پیغام نا خزمت کنگ کے قبول کَرک۔ ○ نی کئے وِیَا نا بندغاتے آ راہی کریس۔ بندن ای دافتے وِیَا نا ایلو بندغاتے آ نا کاریکے کنگ کے راہی کیوہ۔ ○ ای نا
- ۱۹ خزمتے کنگ ٹی اٹ، تاکہ دافک کئے آن بار ہمیشہ اُست نا حُب اٹ نا خزمتے کیر۔ ○
- ۲۰ "ای نہ صرف دا شاگردواتے کے وُعا خُوائنگ ٹی اٹ، بلکہ ہموفتے کے ہم وُعا کیوہ کہ اوفک شاگردواتا تبلیغ اٹ کنا پیغام نازی آ ایمان تخیرہ، ○ تاکہ اوفک تین پہ
- ۲۱ تین تو اِتِفاق کیر۔ اے باوہ، ای نے تو محبت کیوہ، او نی ہم کئے دوست توریر۔
- ۲۲ ای وُعا کیوہ کہ دافتا محبت نن کے مرے، تاکہ وِیَا نا ایلو بندغاتا یقین مرے کہ نی کئے راہی کریس۔ ○ اے باوہ، ای او نی اَسٹ آن، او آرا عزتے کہ نی کئے تَسوئس،
- ۲۳ ای اوفتے ہم تینا خُوش نا مطابق بندا عزتے تَسوئٹ۔ ○ ای اوفتے تو اِتِفاق کیوہ، دُهن کہ نی کن تو اِتِفاق کیسہ، تاکہ اوفک تین پہ تین تو اِتِفاق کیر۔ دا طریقه اٹ

دُنیا نا بندغائے خبر تہک کہ نی کئے راہی کریئس، او نی اوفتے تو ہندُن محبت کیسے،
دُھن کہ کن تو محبت کیسے۔

۲۳ ”اے باوہ، وا بندغائے، کہ نی کنا کسر آ آتیس، اوفک ضرور کن تو اوار جنت
ٹی رہینگیر، تاکہ اوفک کنا عزتے نامون آخیر، آنتے کہ نی جہان نا جوڑ منگ آن
مست کن تو محبت کننگ ٹی اُس او کئے عزت تینگ ٹی اُس۔

۲۵ ”اے انصاف نا فیصلہ کروکا باوہ، دُنیا نا ایلو بندغاک نے درست کپسے، ولے
۲۶ ای چاوہ او کنا کسر آ بروکا بندغاک ہم چارہ کہ نی کئے راہی کریئس۔ ای نا پیغامے
اوفتے آ سیفیئٹ، او مون آ ہم رسیفیوہ، تاکہ وا پیغام نا ذریعہ اٹ آرا محبت نے
کن تو آرے، اوفتے کے ہم مرے، او ای او اوفک اسیٹ مرین۔“

عیسیٰ نا گرفتاری

(متی ۲۶: ۴۷-۵۸؛ مرقس ۱۴: ۲۳-۵۲؛ لوقا ۲۲: ۴۷-۵۲)

۱ **ب** وا دُعائے خوائنگ آن پد عیسیٰ تینا خاصنگا شاگردا تے تو اوار قدرون پنی آ جو
۲ نا ایلو گنڈ آ ہنا۔ ہموڑے عیسیٰ او اونا شاگرداک زیتون نا باغے ٹی ہنار۔ ○ یہتوداہ،
کہ او غدار اسکے، اودے خبر اسکے کہ عیسیٰ آرانگ ہنارے، آنتے کہ داژان مست عیسیٰ
۳ اکثر تینا شاگردا تے تو واڑے بلاکہ۔ ○ بھلا ایلک او فریسی فرقا نا بندغاک گراس بھلا
عبادت خانہ نا خیالداری کروکا سپاہی تے آن یہتوداہ تو راہی کریے۔ اوفتے تو اوار روویو
فوج نا فوجیک ہم اترہ۔ وا بندغائے تو اسلمہ اسکے، او اوفتے تو روشنائی کننگ کے
چراغاک اترہ۔ اوفتا رہنائی کے یہتوداہ مون آن اسکے۔ اوفک بلغ ٹی سر مسر۔ ○
۴ عیسیٰ تو آرا بیتاک مروئی اترہ، اودے خبر اسکے۔ ہندا خاطر آن او مون آ بس، ہریفے
”تم دیرے پینگ ٹی آرے؟“

۵ اوفک جواب تسر ”عیسیٰ ناصرے۔“

- ۶ عیسیٰ پارے "ای عیسیٰ ناصرے اٹ"۔
 آرا وخت آ عیسیٰ دا ہیٹے پارے، بروکا بندغاگ منہ گام پدی ہنار، او عیسیٰ نا
 طاقت نا خولیس آن دُغار آتھار۔ یہتوواہ، کہ غدار آسکے، اوفتے تو اوار آسکے۔
 ۷ عیسیٰ اسے کا دلدا ہرینے "مُم دیرے پڈنگ ٹی اُرے؟"
 اوفک جواب تسر "عیسیٰ ناصرے"۔
 ۸ عیسیٰ اوفتے پارے "ای مُمے مُست ہم پارےٹ کہ ای عیسیٰ ناصرے اٹ۔ اگ
 مُم کنے گرفتار کنگ کے پڈنگ ٹی اُرے، تو کنا شاگردا تے یلہ کبو، کار۔"
 ۹ او دُھن پارے تاکہ آرا ہیٹے او مُست پارےس صبح ثابت مرے۔ او پارےس
 "اے باوہ، آرافک کہ کنا کسر آ بسونو، اوفتے چج مَف"۔
 ۱۰ پطرس تو اسے زغمس آسکے۔ او زغمے تینا کشا، گُل آن بھلا امام نامے نا
 ۱۱ راست میکو خفے تڑے۔ دامے نا پن ملٹس آسکے۔ عیسیٰ پطرسے پارے "زغمے
 تینا پدی تھ۔ نا خیال ٹی ای ہمو مصیبت او تکلیفے سپہر کہ کنا باوہ کن کے گچین
 کرینے تہ؟"
 ۱۲ واکان پد روویو فوج او اوفتا افسر او ایلو یہتووی خیالدراری کروکا سپابیک
 ۱۳ عیسیٰ اُتے تفریر، گرفتار کریر۔ اوفک اولیکو وار اودے کائفا ناملم آدریر، کہ پن تہ
 حنا آسکے او گدرینگو کا سال نا گُل آن بھلا امام رہینگا س۔ او داسے کائفا دا سال ٹی
 ۱۴ گُل آن بھلا امام آسکے۔ وا ہمو کائفا اے کہ یہتووی معتبر تے پارےس "دا جوان
 اے کہ اسے بندغس کہے تاکہ ایلو قوم بچے"۔

پطرس نا اولیکو وار عیسیٰ نا درمست کنگ آن انکار

(متی ۲۶: ۶۹-۷۰؛ مرقس ۱۴: ۶۶-۶۸؛ لوقا ۲۲: ۵۵-۵۷)

۱۵ پطرس او اسے پین شاگردس عیسیٰ نارند اٹ ہنار۔ ایلو شاگردے مُست نا گُل

آن بھلا امام حنا جوان درست کرید۔ بندہ خاطر آن دا شاگرد عیسیٰ تو اوار گل آن
 ۱۶ بھلا امام نا خوبلی ٹی بنا، ○ ولے پطرس پیشن دروازہ غا سلیس۔ ولدا ایلو شاگرد
 پدی برٹسنگ، دروازہ نا چوکیدار، کہ نیازی س اسکہ، اور تو بیت کرے او پطرسے تہہ
 ۱۷ ٹی بیس۔ ○ دا چوکیداری کروکا نیازی پطرس آن ہریفے ”کنا خیال ٹی نی دا گرفتار
 مروکا بندغ نا شاگرد سے اُس؟“

پطرس جواب تس پارے ”آخا۔ ای اَفٹ۔“ ○
 ۱۸ نن تیخ اسکہ۔ بندہ خاطر آن نوکراک او خیال داری کروکا سپاہیک خاخرس لگفیر،
 او اونا چارمہ گنڈ آتینے باسفنک کے سلیسر۔ پطرس ہم اوفتے آ بنا او اوفتے تو
 سلیس، او تینے باسے۔ ○

عیسیٰ نا حنا نا مون آ پیشی

(متی ۲۶: ۵۹-۶۶؛ مرقس ۱۴: ۵۵-۶۲؛ لوقا ۲۲: ۶۶-۷۱)

۱۹ گدرینگو کا سال نا گل آن بھلا امام حنا عیسیٰ غان اونا شاگرد اتا او اونا خوائفنگ
 نا باروٹ ہریفے۔ ○

۲۰ عیسیٰ اودے پارے ”ای خدانا پیغامے ڈگوئی اٹ خوائفنتٹ، بلکہ بھلا عبادت
 ۲۱ خانہ او ایلو عبادت خانہ غاتے ٹی یہودی تا مون آد لیری اٹ خوائفینٹ۔ ○ گرائی کنے
 آن آنتے دا سوالتے ہریفنگ ٹی اُس؟ بانید اے کہ نی ہمو بندغاتے آن دا بیتاتے
 ہریفوس، کہ ای اوفتے خوائفینٹ، او اوفک چارہ کہ ای اوفتے آنت خوائفینٹ۔“ ○

۲۲ آرا وخت آ عیسیٰ دا بیتاتے پارے اسہ خیال داری کروکو سپاہی س عیسیٰ نا گلک آ
 چپلس خلک او پارے ”نے شرم بنگ، گل آن بھلا امام تو وھن بیت کیسہ؟“ ○

۲۳ عیسیٰ اودے پارے ”اگہ ای غلطو بیتس پارینٹ، تو داڑے موجود گل بندغاتے
 پا۔ ولے اگہ ای صیحو بیتس پارینٹ، تو نی کنے آنتے خلکس؟“ ○

۲۳ ولد احنآ عیسیٰ ئے تفوک دا سال ناکل آن بھلا امام کائفا غارابی کرے۔ ○

پطرس نا ارٹ میکو او مُسٹ میکو
وار عیسیٰ نا درُست کنگ آن انکار
(متی ۲۶: ۷۱-۷۵؛ مرقس ۱۴: ۶۹-۷۲؛ لوقا ۲۲: ۵۸-۶۲)

۲۵ پطرس واسکان خاخر آ سلوک تیغے باسینگ ٹی اسکے۔ ہموڑے سلوکا بندغاک
اوژان بریفیر ”کنا خیال ٹی نی گرفتار مروکا بندغ نا شاگردے اُس؟“
پطرس انکار کرے، پارے ”آخا۔ ای آفٹ۔“ ○

۲۶ گل آن بھلا امام نا اسمے س، کہ ہمو بندغ نا سیالس اسکے آرا نا کہ پطرس
عیسیٰ نا گرفتاری نا وخت آخفے تریس، پارے ”کنا یقین اے کہ ای نے دا
گرفتار مروکا بندغ تو باغ ٹی خناٹ۔“ ○

۲۷ پطرس مُسٹ میکو وار پارے ”آخا، ای ہمو آفٹ۔“
دا وخت آ بانگو بانگ تیس۔ ○

عیسیٰ نا گورنر پیلاطس نا مون آپیشی
(متی ۱: ۲۷-۲۸؛ ۱۱: ۲۷-۱۲؛ مرقس ۱۵: ۱۵-۱۵؛ لوقا ۲۳: ۱-۵)

۲۸ سوب نا مالو، عیسیٰ کائفا نا ارانان روئیو گورنر پیلاطس نا ارانا ونگا۔ بیہودی تا
معتبراک گورنر نا ارانان پیشن سلیسر۔ اوفتا یقین اسکے کہ اکہ اوفک ایلو قوم والا
بندغ نا آرا نا تہہ ٹی ہنوئر، تو ناپاک مسرہ، او اوفک پچالینگ نا عید نا ارغے
۲۹ کینگ کتویرہ۔ بندا خاطر آن اوفک آرا نا تہہ ٹی بستویر۔ ○ دا وجرغان پیلاطس پیشن
معتبراتے آ بس او اوفتے آن بریفے ”دا بندغ نازی آنت الزام اے کہ کئے آ

بیسونورے تہ؟“ ○

۳۰ دافک جواب تسر، پاریر ”نن داوے نے آبیٹوینہ اگہ دا جرّمس کتویکہ۔“ ○
 ۳۱ پیلاٹس اوفتے پارے ”کنا گنڈ آن ٹھے اجازت اے، داوے وِبو، او تینا شریعت
 نا مطابق ہزا ایبتو۔“

دافک جواب تسر، پاریر ”ولے ننے اجازت اَفک کہ نن کسے کسفنگ نا ہزا
 ایبتن۔“ ○

۳۲ او دُهن مس آنتے کہ عیسیٰ نا پیشن گوہی ئے صبح ثابت مردئی اَمکہ، کہ او
 پاریسس ”ای تفنگیوہ، کسفنگیوہ۔“ ○

۳۳ پیلاٹس پد ارا ٹی ہنا، عیسیٰ ئے حوائفے، او اوڑان ہریفے ”نی یہودی تا بادشاہ
 اُس؟“ ○

۳۴ عیسیٰ اووے پارے ”دا سوالے نی تینے آن ہریفنگ ٹی اُس، یا پیشن سلوکا
 معتبراک نے پارینو؟“ ○

۳۵ گورنر ولدا پارے ”نا خیال ٹی ای یہودی سے اٹ؟ بھلا امام او ایلو یہودیک
 نے گرفتار کرینو، کنا مون آپیش کرینو۔ نی انت جرّمس کریس؟“ ○

۳۶ عیسیٰ اووے پارے ”کنا بادشاہی دا دنیا ٹی اَفک۔ اگہ کنا بادشاہی دا دنیا ٹی
 مردس، تو کنا شاگرداک دُهن آسانی ٹی کئے یہودی معتبراتا دو ٹی تیتویرہ، بلکہ

جنگ کریرہ۔ ولے کنا بادشاہی دا دنیا ٹی اَفک۔“ ○
 ولدا پیلاٹس اوڑان ہریفے ”گڑا داراست اے کہ نی بادشاہ سے اُس؟“

۳۷ عیسیٰ اووے پارے ”اؤ۔ ہندن کہ نی پاریس۔ ولے ای دا مقصد کے دا دنیا
 ٹی بسوٹ کہ راستگا پیغامے مخلوق آرسیفیو۔ ارا بندغ دا راستگا پیغامے منک،

کنا بیتاے آتوجہ ایٹک، او کنا کسر آبریک۔“ ○
 ۳۸ پیلاٹس پارے ”کنا خیال ٹی کس تپک کہ راستگا پیغام انت اے۔“

عیسیٰ نا کسفنگ نا فیصلہ

(متی ۲۷: ۱۵-۳۱؛ مرقس ۱۵: ۶-۲۰؛ لوقا ۱۳: ۱۳-۲۵)

۳۹ ولدا پیلٹس پیشن بس او مخلوقے پارے "دا بندغ کنا مون آنجرم افک-
 وے ای رواج نا مطابق نما ہر پچائینگ نا عید نا دے آاسہ یہودی و قیدی سے یلہ
 کیوہ۔ اگہ نما خوش اے، ای دا دے آ یہودی تا بادشاہ نے یلہ کیوہ۔"
 ۴۰ اوفک گل چنانٹ خلیسہ پاریر "آخا۔ داوے یلہ کپہ۔ بلکہ برآبا نے یلہ کر۔"
 برآبا اسہ بھلو ڈاکو او خونی س اسکہ۔

۱ **ب** ولدا پیلٹس عیسیٰ نے فوجی تے آن کوڑا خلیفہ۔ فوجیک پتی آکاشاتا اسہ
 ۲ تاجس جوڑ کریر او اودے عیسیٰ نا کاٹم آتخار، ولدا اودے وانگری و رنگ نا کوٹس
 بیغیر، او عیسیٰ غا بسر پاریر "یہودی تا بادشاہ، نا عمر دراز مرے۔"
 ولدا اوفک عیسیٰ نے چیلہ ظکر۔

۳ پیلٹس اسہ کا ولدا پیشن ہنا او مخلوقے پارے "ای واسہ دا بندغے واڑے نما
 مون آپیشن آتیوہ۔ واڑان ثابت مریک کہ کنا خیال ٹی او مچرس افک۔"

۵ عیسیٰ کاٹم نازی آپتی آکاشاتا تاج بینوک او وانگری و رنگ نا کوٹ بینوک
 پیشن بس۔ پیلٹس پارے "ہربو، وا ہمو بندغ اے۔"

۶ آرا وخت آ بھلا امامک او خیالداری کردو کا سپاہیک عیسیٰ نے خنار اوفک چنانٹ
 خلیسہ پاریر "صلیب آتف، کسیف تہ، صلیب آتف، کسیف تہ۔"

پیلٹس اوفتے پارے "کنا خیال ٹی دا مچرس افک۔ ثم دیو، صلیب آتقبو،
 کسیفو تہ۔"

۷ یہودی یک چنانٹ خلیسہ پاریر "ننا شریعت پانک "دھینگا بندغ ضرور کسفنگے"
 اتنے کہ دا دعویٰ کرینے "ای خدا نا ماراٹ۔"

۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶

آرا وخت آپیلٹس دا پیتاے بنگ، او خولیس- او عیسیٰ تین تو آرا ٹی
 وڑے، اوڑان ہریفے ”نی آراکان بسونس؟“
 ولے عیسیٰ جواب تیتو۔

پیلٹس اووے پارے ”بن او یات نخ، اگہ نی کن تو بیت کیسہ، کن تو طاقت
 ارے کہ اسی نے یلہ کیو یا صلیب آتفیو، کسفیو۔“
 عیسیٰ اووے پارے ”نا طاقت کنا طاقت آن بزز آف۔ ولے نی کنے کسفنگ
 کیسہ آتے کہ حکومت نا طاقتے خدا نا ڈو ٹی تسونے۔ او دا بندرغ، کہ کنے نا ڈو ٹی
 تسونے، وانا دا گناہ نا گناہان بزز آے۔“

آرا وخت آپیلٹس عیسیٰ نا دا پیتاے بنگ، او کوشتے کرے کہ ”بہانہ سے آٹ
 عیسیٰ نے یلہ کیو۔“ ولے ہموڑے موجود یہودی یک چیانٹ خلیسہ پاریر ”اگہ نی دادے
 یلہ کیسہ، تو واڑان ثابت مریک کہ نی روئیو شہنشاہ نا سنگت آفیس۔ او آرا بندرغ
 تینے ”بادشاہ“ پانک، او شہنشاہان بغاوت یک۔“

مخلوق نا دا پیتاے بنگ آن پد پیلٹس عیسیٰ نے کشا او جرم نا فیصلہ کرو کا کرسی
 آٹوس۔ کرسی نا مون آسہ غلی و فرشس اسکہ کہ بندرغاک اوڑے سلیسرہ، حاکم نا
 فیصلہ غاتے بنگرہ۔ یہودی تا زبان یعنی عبرانی ٹی دا جاگے ”گبتا“ پاریرہ۔
 دا پچا فنگ نا عید نا دے کے ارغ تیار کنگ نا دے اسکہ، او نیم روچ اسکہ،
 کہ پیلٹس یہودی مخلوقے پارے ”دادے ٹما بادشاہ۔“

مخلوق چیانٹ خلیسہ پارے ”کیف تہ۔ صلیب آتف، کیف تہ۔“
 پیلٹس او فتنے آن ہریفے ”ٹما خیال ٹی ای ٹما بادشاہ نے صلیب آتفیو، کسفیو؟“
 ہصلا ایاک جواب تسر ”صرف روئیو شہنشاہ ننا بادشاہ اے۔“
 ولدا پیلٹس یہودی تا خوش نا مطابق عیسیٰ نے فوجی تا ڈو ٹی تس، تاکہ دافک
 اووے صلیب آتفیر، کسفیو۔

عیسیٰ نا کسفنگ کے صلیب آتفنگ

(متی ۲۷: ۳۲-۳۳؛ مرقس ۱۵: ۲۱-۳۲؛ لوقا ۲۳: ۲۶-۳۳)

- ۱۷ فوجیک عیسیٰ ؑ دَریر۔ ۰ عیسیٰ تینا صلیبے بیفیس۔ اوفک ہمو جاگہ غا سر مسر
 کہ عبرانی زبان ٹی دا جاگہ ؑ ”گلگتا“ پاریرہ، او وانا معنی اے ”مڈول نا جاگہ“۔ ۰
- ۱۸ واڑے اوفک عیسیٰ ؑ صلیب آتفیر، نت ڈوتے ٹی تہ میخ خلگر۔ اوفک ارا پین
 بندغ ہم صلیب آتفیر میخ خلگر، اسس عیسیٰ ناراست میکو گنڈ آ، ایلو چپی کو گنڈ آ،
 او عیسیٰ اوفتا نیام ٹی اسکہ۔ ۰ پیلاٹس تختی سے آ لکھا، او دے عیسیٰ نا صلیب نازی
 آئنگئے۔ تختی آ لکھوک اسکہ ”عیسیٰ ناصری، یہودی تا بادشاہ“۔ ۰ بھازنگا یہودی
 او ایلو بندغاگ داوے خوانار، آنتے کہ دا پیناک عبرانی، لاطینی او یونانی زباناتے ٹی
 لکھوک آئرہ، او جاگہ آراڑے کہ عیسیٰ صلیب آتفنگاس شار آن خرک اسکہ۔ ۰
- ۲۱ بھلا امانک پیلاٹس آن فریاد کریر، پاریر ”دا تختی نازی آ لکھپہ کہ ”دا یہودی تا
 بادشاہ اے“۔ بائیدے ذہن لکھ کہ ”دا بندغ دعویٰ کرینے کہ ”ای یہودی تا بادشاہ
 اٹ“۔ ۰
- ۲۲ ولے پیلاٹس پارے ”آنت کہ لکھنگانے، او بدل متک“۔ ۰
- ۲۳ فوجی تا عیسیٰ ؑ صلیب آتفنگ آن پد، اوفک عیسیٰ نا گراتے چار بشخ کریر،
 او ہر فوجی ؑ اسہ بشخ بلا۔ اوفک عیسیٰ نا گوسے ہم ڈرفیر۔ دا گوس ہر جاگہ غان
 موغنگتو بیس، بلکہ لچ آن آلیس شیف اسکان اسہ دسک اٹ موغنگاس۔ ۰
- ۲۴ فوجیک اسہ پہ ایلو تو تینا پاریر ”داوے آرپتہ، بلکہ تیر شاغینہ، ہرین کہ دا ونا
 بشخ ٹی بریک“۔
 اوفک ہندن کریر کہ مقدسنگا کتاب ٹی لکھوکا پیناک صج ثابت مسر۔ او ٹی
 لکھوک اے

”اوفک کنا گڑاتے تین پہ تین ٹی بشخ کیرہ،

او کنا گوس کے تیر شاعیرہ۔“

۲۵ عیسیٰ نا صلیب نارہی آ عیسیٰ نا لہم، عیسیٰ نا تاتہ، مریم مگد لینی، او مریم کہ او

۲۶ کلوپاس نا زائفہ اسکہ، سلوک اثرہ۔ عیسیٰ تینا لہم او کنا گنڈ آہرا۔ او تینا لہمے

پارے ”لہم، اینو آن پد داوے تینا مار چاس۔“

۲۷ ولدا او کنے پارے ”داوے تینا لہم چاس۔“

او داکن پد عیسیٰ نا لہم کن تو کنا آرا ٹی رہینگا۔

عیسیٰ نا کہینگ

(متی ۲۵: ۲۷-۵۶؛ مرقس ۱۵: ۳۳-۳۱؛ لوقا ۲۳: ۲۳-۲۹)

۲۸ عیسیٰ چانسک کہ اونا دا دنیا ٹی بنگ نا مقصد پورہ مسونے۔ او مقصدینگا کتاب نا

پیشن گوہی نے پورہ کنگ کے پارے ”ای نلاس اٹ۔“

۲۹ ہموڑے اسے رزانے ٹی خرنو انگور نا جوس اثرہ۔ اسے فوجی س اسپنجے، کہ دا

پمبہ غان بار اسکہ، دا جوس ٹی پالیفے، داوے لے نازی آتھے او عیسیٰ نا گنڈ آ

مریفے۔

۳۰ عیسیٰ دافتے آن مچ کنگ، او پارے ”واسے کنا کاریم خلاص مس۔“

اونا لچ شیف مس، او دا دنیا لے الا۔

عیسیٰ نا پالو ٹی ٹنگ کنگ

۳۱ جہم ناوے آویگر تو بہودی معتبر اک پیلٹس آپدی ہنار، اووے پاریر ”تینا

فوجی تے حکم ایٹے کہ اوفک صلیب آتھو کا بندغاتا نت تا ہڈاتے پر غیر، تاکہ اوفک

ژو کہیر، او نن اوفتا لاشتے صلیب تے آن دَرِّفین، او دَفن کَنگ کین۔
 اوفک دا پیتا تے دا خاطر آن پاریر، آنتے کہ دا بروکا عبادت او آرام نا دے خاصنگا
 دے آسک، او اوفتا خوش آلویکہ کہ ہفتہ یعنی عبادت او آرام نا دے آ بندگاک
 صلیب نازی آ تفوک مریر۔

- ۳۲ فوجیک بَسر او عیسیٰ نازی آ صلیب آ تفوکا ہڑتو ماتا بندغاتا نت تا ہڈا تے پرغار۔
- ۳۳ ولے آرا وخت آ اوفک عیسیٰ نانت تا ہڈا تے پرغنگ کے بَسر، اوفک خنار کہ ”دا
 ۳۴ بندغ کسکونے“۔ دا خاطر آن اوفک عیسیٰ نانت تا ہڈا تے پرغٹویر۔
- ۳۵ اسے فوجی س تینا نیزہ نئے ولدا ہم عیسیٰ نا پالو ٹی خلک۔ اسے وار تو وتر او ویر لاش
 آن پیش تمار۔ او ای دا گڑا تے تینا خنتے تو خنٹ، او دانا باروٹ گواہی تینگ ٹی
 اٹ تاکہ تم ہم عیسیٰ نازی آ ایمان تخیرے، آنتے کہ کنا گواہی راست اے، او
 یقین اے کہ ای دروغ تَڑیرہ۔
- ۳۶ او عیسیٰ نا کہنگ آن پد تورات نا دا ہیبت صبح
 ۳۷ ثابت مس کہ ”اونا اسے ہڈس ہم پَنپک“۔ او مقد سَنگا کتاب ٹی اسے پین جاگے آ
 دا ہم لکھوک اے کہ ”مخلوق پالو ٹی ٹنگ مروکا بندغ نا گنڈ آ ہریرہ“۔

عیسیٰ نا کفن او دفن

(متی ۲۷: ۵۷-۶۱؛ مرقس ۱۵: ۲۲-۲۴؛ لوقا ۲۳: ۵۰-۵۶)

- ۳۸ داگان پد یوسف، کہ آرتقیہ شار آن بسوسس او ڈکوٹی اٹ عیسیٰ نازی آ ایمان
 تجانس آنتے کہ او یہودی معتبر تے آن فو لیسک، او پیلاتس آ ہنا، اوڑان خواست
 کرے ”خواجہ، کنے اجازت ایتے کہ ای عیسیٰ نا لاشے دیو۔“
 پیلاتس او دے پارے ”نی لاشے دینگ کیسہ۔“
- ۳۹ یوسف لاشے بیفنگ کے ہنا۔ نیکد تیسس، کہ او اولیکو وار نن نا وخت آ عیسیٰ
 تو ملنگ کے ہناسس، یوسف تو عیسیٰ نا لاشے بیفنگ کے ہنا، او تین تو تقریباً

سی او پنچ سیر عطر او ٹلم پیفے۔ ○ وا ارا بندغ عیسیٰ نالاشے بیفیر، یہودی تا رواج
 ۳۰ نا مطابق لاش آ عطر او ٹلمتے خلک، اووے کفٹے ٹی پیڈار او دفن کننگ کے تیار
 ۳۱ کریہ۔ ○ آراڑے کہ عیسیٰ تفتگا، کسفتگا، اوڑان خوک باغس آسکہ، او اوڑے غار ڈولو
 ۳۲ قبرس ہم آسکہ، کہ او ٹی واسکان کس دفن کننگتویس۔ ○ واک عیسیٰ نالاشے
 ہموڑے تیار، اتتے کہ عبادت او آرام ناوے شروع منگ نا وخت خوک آسکہ، او دا
 غار ڈول آ قبر ہم خوک آسکہ۔ او فک غار نا بائے اسہ بھلو خلسے آٹ بند کریہ۔ ○

مریم نا پریشان مننگ کہ ”غار ڈول آ قبر خالی اے“

(متی ۱:۲۸-۱۰:۱۱؛ مرقس ۱:۱۶-۸؛ لوقا ۱:۲۲-۱۲)

۱ **ب** یکشمبے نا سوب کے بانگو نا بانگ تو مریم مگد لینی غار ڈولنگا قبر آ عیسیٰ اے
 ۲ ہرنگ کے ہنا۔ او خنا کہ غار نا با آن خل مر آسکہ۔ ○ او نریسہ پطرس او کنے آس
 او ننے پارے ”خواجه نالاشے غار ڈولنگا قبر آن کشانو، ورینو، او نن تپنہ کہ اووے
 آرانگ ورینو“ ○

۳ ای او پطرس نریسہ غار ڈولنگا قبر نا گنڈ آ ہنان۔ ○ ولے ای پطرس آن تیز
 ۴ نراٹ او اوڑان مست غار ڈولنگا قبر آ سر مسٹ۔ ○ ای غار نا تہہ ٹی ہستویٹ، بلکہ
 ۵ تینے ڈول کریٹ او غار نا تہہ ٹی ہراٹ، او ہموڑے صرف کفے خناٹ۔ ○ واکان پد
 ۶ پطرس بس او سیدھا غار ڈولنگا قبر نا تہہ ٹی ہنا۔ او کفے او عیسیٰ نا کاٹم نازی آ پیڑوکا
 ۷ پچے ہموڑے خنا۔ ○ واپچ کفن تو تموک الویک، بلکہ جتا مچ کننگا سس، تھنگا سس۔ ○
 ۸ ولدا ای، کہ اولیکو وار سر مسوسٹ، غار نا تہہ ٹی ہستویسٹ، واسہ غار نا تہہ ٹی
 ہناٹ۔ ای ہم وا گڑاتے خناٹ او لیسان تھٹ کہ عیسیٰ نا تروکا پیشن گوہی صبح
 ۹ ثابت مس کہ ”ای پدی زندہ مریوہ“ ○ ولے نن واسکان مقہ سینگ کتاباتا پیشن
 ۱۰ گوہی تے پوہ سٹوین کہ ”او ضرور پدی زندہ مریک“ ○ ولدا نن پدی آراغا ہنان،

ولے مریم مگدلینی ہموڑے سلیس۔

عیسیٰ نا مریم مگدلینی نا مون آ ظاہر مننگ
(متی ۹:۲۸-۱۰؛ مرقس ۹:۱۶-۱۱)

- ۱۱ مریم غار ڈولنگا قبر آ سلوک ہوئنگ ٹی اسکہ۔ او ہوغیسہ تیغے مچ شیف کرے
۱۲ او غار ڈولنگا قبر نا تہہ ٹی ہرا۔ او خنا کہ ارا ملائک، پیون برف آن بار پچ بینوک،
ٹولوک اترہ، ایسٹس عیسیٰ نا کٹم نا گنڈ آن او ایلو ت تا گنڈ آن ٹولوک اسکہ،
۱۳ آراڑے کہ عیسیٰ نا لاش تجوک مسوس۔ او فک ہریغیر "نیازی، نی اتتہ ہوئنگ
ٹی اس؟"

او پارے "کنا خواجہ ڈے درینو، او ای تیرہ کہ اووے آرانگ درینو۔"

- ۱۴ ولدا او تینا مونے ہرسا او خنا کہ "عیسیٰ سلوک اے"، ولے او درست کتو کہ
"دا عیسیٰ اے۔"

- ۱۵ عیسیٰ اوران ہریغے "لیڈ، نی اتتہ ہوئنگ ٹی اس، او دیرے پٹنگ ٹی اس؟"
مریم سوچ کرے کہ "شاید دا باغ نا مالی اے"، او اووے پارے "خواجہ، اگہ نی
داکان لاش درینس، کنے پا، کہ آراڑے تجانس تر، تاکہ ای کاو، اووے بیغیو۔"
۱۶ عیسیٰ اووے پارے "مریم۔"

مریم اسہ وار تو اونا مون نا گنڈ آہرا، پارے "ربونی، دا نی اس؟"

عبرانی زبان ٹی "ربونی" نا معنی اے "خوافوکا۔"

- ۱۷ عیسیٰ اووے پارے "کن تو پلچہ۔ ای واسکان تینا باوہ غا ہنٹٹ۔ ولے نی کنا
زی آایمان تجوکاتے آہنگ، او اوفتے پا "ای تینا باوہ غا ہنٹنگ کے تیار اٹ۔ دھن
کہ او کنا باوہ او خدا اے، ہنڈن او ثما باوہ او خدا اے۔"

- ۱۸ دا پنتاے ہنٹنگ آن پد مریم پدی ایمان تجوکاتے آہنا، اوفتے پارے کہ "ای

خُواجه عیسیٰ نے خنائٹ۔

او آرا بیتاتے کہ خُواجه عیسیٰ اوڑتو کریس، اوفتے پارے۔

عیسیٰ نا خاصینگا شاگرداتا مون آ ظاہر مننگ

(متی ۲۸:۱۶-۲۰؛ مرقس ۱۶:۱۶-۱۸، لوقا ۲۴:۳۶-۳۹)

۱۹ ہندا یکشمبے نا شام نا وخت اسکہ کہ عیسیٰ نا خاصینگا شاگرداک اسہ کمرہ سے ٹی
آرہ، اوفک خویلی نا او تہہ نا دروازہ غاتے بلٹ کریسر، آنتے کہ اوفک یہودی
معتبرانے آن خولیسرہ۔ عیسیٰ اسہ وار تو اوفتا نیام ٹی بس، اوفتے پارے "ٹھے آ
پریشانی بَف"۔

۲۰ دا بیتاتے پاننگ آن پد او تینا پالو او ڈوتا پپاتے اوفتے نشان تیس۔ عیسیٰ نا
۲۱ خننگ آن پد شاگرداک بحاز خوش مسر۔ عیسیٰ اوفتے اسہ کا ولدا پارے "ٹھے آ
پریشانی بَف۔ ذہن کہ کنا باوہ خُدا کئے دا دَینا نا مخلوق نامدت کے راہی کرینے،
ہندن ای ٹھے راہی کیوہ۔"

۲۲ ولدا عیسیٰ اوفتے آچف کرے، پارے "ہلبو، خُدا نا پاکینگا روح نا طاقت ٹھے آ
۲۳ بس۔" داسہ خُدا ٹھے طاقت تسونے۔ اگہ ٹم کسے پارے کہ "ناگناہک معاف مسر"،
تو خُدا ہم اونا گناہ تے معاف کیک۔ اگہ ٹم کسے ناگناہ تے معاف کیرے، تو خُدا
ہم اونا گناہ تے معاف کیک۔"

عیسیٰ نا توما او ایلو شاگرداتے تو ملینگ

۲۳ عیسیٰ نا اسہ خاصو شاگردوس، کہ پن تر توما اسکہ، او دوستی آٹ اووے "جاڑ"
۲۵ پاریرہ، عیسیٰ نا شاگرداتا مون آ ظاہر مننگ نا وخت آ موجود آلویکہ۔ ایلو خاصینگا

- شاگرد اک اووے پاریر ”نن خُواجہ عیسیٰ ؑ خُنائن“۔
 ولے توّمآ اوفتے پارے ”ہمو وخت اِسکان کہ ای میخ او پُجاتا نشاناتے اونا پالو او
 ۲۶ ڏوتے آتینٹ خُنتٹ، او ڏو خلٹٹ، کنے یقین بَک“۔
 اسر هفتے سے آن پد خاصنگا شاگرد اک اسر کا ولدا اسر کوٹھی سے ٹی مچ مسر او
 دروازہ غاتے بٹ کر یسر۔ توّمآ اوفتے تو اوار اسر۔ دروازہ غاک بٹ اسر، ولے عیسیٰ
 اوفتا نیام ٹی اسر وار تو بس، او پارے ”نمے آپریشانی بَک“۔
 ۲۷ ولدا عیسیٰ توّمآے پارے ”بَرَک، تینا ڏوتے کنا ڏوتے آتخ، او کنا پالو آتخ،
 ہر۔ شک تجہ، کنا زی آ ایمان تَخ۔“
 ۲۸ توّمآ اووے پارے ”نی کنا خُواجہ او خُدا اُس“۔
 ۲۹ عیسیٰ اووے پارے ”نی دا خاطر آن ایمان تخاص کہ نی کنے خناس؟ ولے ہمو
 بندغاک اُخس خُوش قسمت او کہ بغیر خُنگ آن کنا زی آ ایمان تجیرہ۔“

دا کتاب نا مقصد

- ۳۰ عیسیٰ تینا شاگرداتا مون آپین بھاز معجزہ ہم نشان تِس، اَرافک کہ دا کتاب
 ۳۱ ٹی لکھنگتو۔ ۰ ولدا ہم دا کتاب ٹی گراس معجزہ غاتا باروٹ لکھنگانے تاکہ نم ایمان
 تجیرے کہ عیسیٰ خُدا نا مقرر کروکا او مار اے، او اونا زی آ ایمان تَخنگ نا وجہ غان
 نم ہمیشہ نا زندگی ؑ حاصل کیرے۔ ۰

عیسیٰ نا مُسٹ میکو وار شاگرداتا مون آ ظاہر مننگ

- ۱ **ب** واکان پد اسر وارس ولدا عیسیٰ تینا شاگرداتا مون آ جھیل تیرتاس نا کنارہ غا
 ۲ ظاہر مس۔ قصہ ڏهن اے، ۰ کہ پطرس، توّمآ کہ او ”جاڑ“ پاننگا کہ، تنن امیل کہ گلیل

۳ ضویہ ناقانہ شار نارینگوکوس اسکہ، ای او کنا ایلم یعقوب، او ارا پین شاگرد اوار
 آسنہ۔ ○ پطرس ننے پارے ”ای مچی پلنگ کے کاوہ۔“

نن پارین ”نن ہم نے تو برینہ۔“

۴ نن کل کشتی ٹی مچی پلنگ کے ہنان، ولے دا نن درست آن نن چ پلنگ
 کتوین۔ ○ سوب نا وخت آعیسی کینارہ غا سلیس، ولے نن اووے درست کتوین کہ

۵ ”دا عیسی اے“ ○ ولدا عیسی ننے آن ہریفے ”ورناک، گڑاس مچی ہلکتورے یا نہ؟“

نن جواب تسن ”آخا۔ اسٹس ہم ہلتن۔“ ○

۶ عیسی ننے پارے ”تینا جالے کشتی ناراست میکو گنڈ آ خببو۔ گڑاس مچی تے
 ہلیرے۔“

۷ نن ہندن کرین کہ جالے کٹنگ نا وخت آن نن چلنگ کتوین، اتتے کہ جال ٹی
 بحاز مچی اترہ۔ ○ ای پطرسے پاریٹ ”دا خواجہ اے۔“

۸ ارا وخت آپطرس بنگ کہ ”دا خواجہ اے“، او زو زو بنین نازی آکو سے تینا
 پینا، او تینے ویر ٹی بٹے، او عیسی نا گنڈ آ تار خلیسہ ہنا۔ ○ ولے نن ایلو شاگرداک

۹ کشتی ٹی کینارہ نا گنڈ آ ہنان۔ نن مچی تے کشتی ٹی تھتوینس، بلکہ نن جالے چکیسہ
 کینارہ نا گنڈ آ بیسن، اتتے کہ نن کینارہ غان تقریباً صد گز مر آسنہ۔ ○ ارا وخت آن نن

۱۰ کینارہ غا سر مسن نن فاخرس خنان کہ اونازی آ مچی س بسنگنگ ٹی اسکہ او فاخر نا
 رہی آ گڑاس ایزغ تجوک اترہ۔ ○ عیسی ننے پارے ”داسہ نا بلوکا مچی تے آن گڑاس

اہتو، کہ بسین تا۔“ ○

۱۱ پطرس کشتی نا گنڈ آ ہنا، او بھلا مچی تے آن پیر جالے چکیسہ کینارہ غا بیس۔ او
 ٹی یک صد پنجا او سے (۱۵۳) مچی اترہ، ولے ولدا ہم جال آرنگتوینس۔ ○

۱۲ ننے آن کسے ہمت تتو کہ ہریفین ”نی ویر اُس؟“، اتتے کہ نن چائسنہ کہ ”دا
 خواجہ عیسی اے۔“ عیسی ننے پارے ”ہبو، ایزغ کمبو۔“ ○

۱۳ واکان پد عیسی مچہ مون آ بس، ایزغ او مچی تے بیفے، او ننے گننگ کے تس۔ ○

۱۳ عیسیٰ نائینا پدی زندہ منگ آن پد دامسٹ میکو وار اسکہ کہ اوننا مون آظاہر مس۔ ○

عیسیٰ نا پطرس تو مسہ وار سوال او جواب

۱۵ آرا وخت آنن یرغ گنگن، عیسیٰ پطرس آن ہریفے ”پطرس، یوحنا مار، نی کن تو ایلو فتنے آن زیاست محبت کیسہ؟“
پطرس جواب تس، پارے ”آؤ، خواجہ۔ نی دا پیتے جوان چاسہ کہ ای نے بھاز دوست توریوہ۔“

عیسیٰ اودے پارے ”کنازی آایمان تجوکاتا خیالے تج، ذہن کہ اسہ شوائس سوراتا خیالے تج۔“ ○

۱۶ عیسیٰ اسہ کا ولدا اوزان ہریفے ”یوحنا مار، پطرس، نی کن تو بھاز محبت کیسہ؟“

پطرس جواب تس، پارے ”آؤ، خواجہ۔ ای نے بھاز دوست توریوہ، او نی ہم دا پیتے جوان چاسہ۔“

عیسیٰ اودے پارے ”کنازی آایمان تجوکاتا خیالے تج، ذہن کہ اسہ شوائس میٹنا خیالے تج۔“ ○

۱۷ عیسیٰ ولدا مسٹ میکو وار پطرس آن ہریفے ”پطرس، یوحنا مار، نی کن تو بھاز محبت کیسہ؟“

پطرسے آفسوس مس، اتنے کہ عیسیٰ اسہ پیتے کہ ”نی کن تو محبت کیسہ؟“ مسہ وار اوزان ہریفیس۔ پطرس جواب تس پارے ”خواجہ، نی گل پیتاتے جوان چاسہ، او دا ہم چاسہ کہ ای نے بھاز دوست توریوہ۔“

عیسیٰ اودے پارے ”کنازی آایمان تجوکاتا خیالے تج، ذہن کہ اسہ شوائس میٹنا خیالے تج۔“ ○ او ای نے راست پانگ ٹی اٹ، کہ ورنائی ٹی آرانگ کہ نا

خوش مرے، نی پئنگ کیسے۔ ولے آراوخت آپیر مریسے، کسے نا ڈوتے تفک، او
ہمو جاگہ غا ویک، آراڑے کہ نا خوش افک۔" ○
عیسیٰ نا ہیئت نا پائنگ نا مقصد وا اسکہ کہ "پیری ٹی نی کنے آن بار کسفنگیسے،
او دا طریقہ اٹ خدا نا عزت بزز آمریک۔"
ولدا عیسیٰ پطرےسے پارے "کن تو برک۔" ○

۱۹

عیسیٰ او اونا دوستینگا شاگرد

۲۰ پطرس تینا مونے ہرسا او تینا پد آکنے خنا۔ ای ہم گرد اٹ کہ عیسیٰ غان
بچائفنگ نا عید نادے آریغ کفنگ نا وخت آہریفیسٹ "خواجہ، نے تو دیر غداری
۲۱ یک؟" ○ پطرس عیسیٰ غان ہریفے "خواجہ، وانا باروٹ نا آنت خیال اے؟" ○
۲۲ عیسیٰ اودے پارے "اگہ کنا خوش اے، گڑا ای دادے تینا پدی بئنگ اسکان
زندہ تچائے، نا اوڑتو پچ کاریم آف۔ کن تو برک۔" ○
۲۳ عیسیٰ نا دا پتاتے پائنگ آن پد ایلو عیسیٰ نازی آایمان تجوکاتے ٹی مشہور مس
کہ "دا بندغ کسپک۔" ولے عیسیٰ نا پائنگ نا معنی وا آلویکہ کہ "دا شاگرد کسپک۔"
بلکہ او دا پارے "اگہ کنا خوش اے، گڑا دا بندغے ہمو وخت اسکان زندہ تچائے، کہ
ای پدی بسٹے۔ تم دا ہیئت نا باروٹ پریشان مقبو۔" ○
۲۴ وا ای اسٹے کہ عیسیٰ نا باروٹ دا گل پیتاتے لکھائٹ او گواہی تسوٹ، او دا
کتبے خواننگ آن پد ایلو ایمان تجوکاک ہم چارہ کہ کنا گواہیک راست او۔ ○
۲۵ وا کاریمتے آن علاوہ عیسیٰ پین سھاز کاریم ہم کرے۔ اگہ بندغاک تولیر، اونا
گل قصہ غاتے لکھینگ شروع کیر، تو کنا خیال ٹی دنیا ٹی داخس جاگہ آف کہ دا کتاباک
تجنگیر۔ ○

”شاگردانا کاریماک“ نا تعارف

لکھو کا نا باروٹ

دا بیت ظاہر مریک کہ بڑتوما کتاباتے (”لوقا نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری“ او ”شاگردانا کاریماک“) لوقا تھیفلُسے لکھانے. لوقا بہازنگا جاگہ غاتے آ ”نن“ استعمال کرینے، دھن کہ ”شاگردانا کاریماک“ ٹی ۱۶:۱۰-۱۷:۱۵؛ ۱۸:۱-۱۹:۲۸؛ ۲۰:۱-۲۱:۲۸ آیاتاتے آن ظاہر اے. داڑان سما مریک کہ عیسیٰ نا شاگرد پوٹس ہم اوڑتو اوار آسکہ. شروع ٹی مخلوق نا خیال آسکہ کہ دا کتاباتے لوقا لکھانے، اتے کہ لوقا پوٹس تو اوار کاریم کرینے، دھن کہ پوٹس نا فلیمون نا کڈ آ خط راہی کنگ آن ظاہر مریک (آیت نمبر ۲۴). لوقا یہودی س آلویکہ، او بین قومسے آن آسکہ. او اسہ تعلیم یافتہ عقل مند او اسہ جوانو حکیمس آسکہ.

تھیفلُس نا باروٹ

تھیفلُس کے لوقا دا کتاب او ”لوقا نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری“ نا کتاب بڑتوماتے لکھانے. تھیفلُس ہم یہودی س آلویکہ. یونانی زبان ٹی تھیفلُس نا معنی اے ”خدا تو محبت کروکا“.

دا کتاب نا لکھنگ نا مقصد

اولیکو کتاب ”لوقا نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری“ ٹی لوقا عیسیٰ نا دا دُنیا ٹی تینا زندگی تے گذرنگ نا باروٹ لکھاسس. دا کتاب ٹی او پُسکن عیسیٰ نا زی آ ایمان تھوکاتا باروٹ لکھانے، کہ عیسیٰ نا کسفنگ، پدی زندہ مننگ

او جنت آ پیننگ آن بد اوفک بمر عمل کریر. لُوفا عیسیٰ نا پُسکُنینگا پیغام نا تالان مننگے رغامانے. لُوفا کے اسے اہمو پیتس داد اے، کہ خُدا تینا پاکینگا رُوح نا طاقتے عیسیٰ نا زی آ ایمان نِخوکاتے آ، اوفتا ہمتے ودفنگ او اوفتا رہمائی تے کنگ کے، رابی کرینے.

قصہ

اولیکو وار کُل عیسیٰ ایک صرف یہودی تے آن عیسیٰ جوڑ مسر، او کُل آوار یروشلم شار ٹی مچ مسر. ولے ایلو یہودیک اوفتے بہاز تکلیف تیر، او بہازنگا عیسیٰ دا شار آن نرار. اوفک ایلو شار تے ٹی تبلیغ کریر، او ایلو شاروالاک او ایلو قوم والاک ہم عیسیٰ جوڑ مسر.

پولس اسے سختو یہودی س آسکے، کہ عیسیٰ تے بہاز تکلیف تیسکے. ولے او دے ٹی تَع آن بار خنا، او عیسیٰ س جوڑ مس. داکان پد او شار شار آ پنا او بندغاتے آ عیسیٰ نا پُسکُنینگا پیغامے سر کرے. بہاز وار لُوفا اوڑتو آوار آسکے. لُوفا دا کتاب ٹی دا کُل قصہ غاتے لکھانے.

دا کتاب نا اہینگا بشخاک داد او:

عیسائیت نا یروشلم شار ٹی تالان مننگ ۶:۰۷ - ۱:۱

عیسائیت نا یہودیہ او ساماری آ علاقہ غاتے ٹی تالان مننگ، او ۲۵:۱۲ - ۱:۸

عیسائیت پورہ دُنیا ٹی تالان مننگ

پولس نا اولیکو وار سفر آپیش تمینگ او مخلوقے عیسیٰ نا ۲۸:۱۲ - ۱:۱۳

باروٹ پانینگ

عیسیٰ معتبراتا یروشلم شار ٹی مچ مننگ ۳۵:۱۵ - ۱:۱۵

پولس نا اِرت میکو وار سفر آپیش تمینگ او مخلوقے عیسیٰ ۲۲:۱۸ - ۳۶:۱۵

نا باروٹ پاننگ

۱۶:۲۱ - ۲۳:۱۸ پوٹس نا مٹس میکو وار سفر کنگ او عیسیٰ نا باروٹ پاننگ
 ۱۷:۲۸ - ۳۱:۲۸ پوٹس نا قیدی جوڑ مننگ او روم شار آ شہنشاہ نا مون آ
 پیش کنگ کے پاننگ

شاگردانا کاریماک

شاگردانے آ خدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت نا بنگ نا اقرار

۱ بے عزت مند آ تھیفلس،

۲ او لیکو کتاب ٹی ای نے ہو بیتانا باروٹ لکھاٹ ارافتے کہ عیسیٰ تینا زندگی
 ۲ کریس او خوانفیس۔ او اونا قصہ غاتے ہو وخت اسکان کہ او پدی جنت آہنا،
 ای نے لکھاٹ۔ عیسیٰ خدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت اٹ خدا نا حکماتے ہو بند غاتے
 ۳ رغا ارافتے کہ او تینا خاصنگا شاگرد جوڑ کریس۔ عیسیٰ تینا کسفننگ آن پد او جنت
 آ پدی پنگ آن مست چل دے اسکان بھاز وار تینا شاگردانا مون آ ظاہر مس
 تاکہ اونا شاگردانا ایمان پے کہ او زندہ اے۔ اونا شاگرداک او دے بھاز وار خنار او
 ۴ عیسیٰ اوفتے تو خدا نا پلسکننگا پیغام نا باروٹ ہیست کرے۔ اس دے س کہ اونا گل
 شاگرداک نچ انرہ عیسیٰ تینا خاصنگا شاگردانے حکم تے کہ ”یروشلم شار آن ہمپہو، ہو
 وخت اسکان کہ خدا نا اقرار نا مطابق خدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت تھے آبتے۔ دا ہیست
 ۵ نا باروٹ ای تم تو مست ہم ہیست کریسٹ۔ تھی مخلوے دیر نا بے شولفنگ
 اٹ پاک صاف کرے، ولے داژان زیاست ہیست داو اے کہ گڑاس دے آن پد
 خدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت تھے آبریک او تم اونا طاقت اٹ کاریم کیرے۔“

عیسیٰ نا جنت آ پینگ

۶ آرا وخت آکل شاگرداک اسه جاگه سے آ عیسیٰ تو ملار، اوفک عیسیٰ غان ہر بیفیر
 ”خواجہ، ہمو وخت واسر بسونے کہ نی نئے یہودی تے روویوتے آن آزات کیسہ او
 نئے پدی بادشاہی ئے ایتیمہ؟“ ○

۷ عیسیٰ اوفتے پارے ”وختے او دا دنیا ئے کنا باوہ خدا جوڑ کرینے۔ تم کے ضروری
 ۸ اوفک کہ دا وخت تمے معلوم مرے۔ ○ ولے وختس بروئے کہ خدا نا پاکینگ رزوح نا
 طاقت تمے آبریک، او تم داڑے یروشلم شارٹی، یہودیہ صوبہ نا کل شاراتے ٹی،
 ساماریہ صوبہ ٹی، او کل دنیا ٹی کنا بیتاتا باروٹ گواہی ایتیرے۔“ ○

۹ دا بیتاتا پینگ آن پد خدا اووے بزز آ جنت آدرے، او شاگرداک عیسیٰ ئے
 ۱۰ ہرارہ، او اسر جمس بس، عیسیٰ ئے اوفتے آن وگا۔ ○ اوفتا خنک ہمو جاگہ غا انرہ
 ۱۱ آراڑے کہ عیسیٰ ہناسس۔ اسر وار تو ارا ملائک اوفتا رہی آ ظاہر مسر او پاریر ○ اسے
 گیلی بندغاک، تم داڑے سلوک آسمان آ آتے ہرنک ٹی ارے؟ دا عیسیٰ کہ تمے
 آن جنت آبنانے، او ہندن کہ بنانے، ہندن جنت آن پدی بریک۔ ○

متیہ نا خاصنگا شاگرد جوڑ مننگ

۱۲ پد آ خاصنگا شاگرداک زیئون نامش آن، کہ او یروشلم شار آن نیم میل مر اسکہ،
 ۱۳ شار ناگنڈ آ ہنار۔ ○ اوفک شار آرسینگار او ہمو آرا نا سیرھی آن بزز نا کوٹھی آ
 ہنار آراڑے کہ اوفک ہمیشہ بسرہ رہینگارہ۔ خاصنگا شاگردانا پنک پطرس، یوحنا،
 یعقوب، اندریاس، فلپس، توما، برتلمائی، متی، حلفی نامار یعقوب، شمعون انقلابی،
 ۱۴ او یعقوب نامار یہودواہ انرہ۔ ○ ہمو کوٹھی ٹی عیسیٰ نا لہہ مرتیم او ایلو نیازیک او

عیسیٰ نا چہدیرنگا ایلمک او ایلو شاگرداک ہم اکثر اسہ جاگہ غا مچ مسرہ۔ اوفک گل
اوار عبادت او دُعا کریرہ۔ ○

- ۱۵ گڑاس دے آن پد ایسان تھوکا بندغاک کہ اوقتا تعداد تقریباً اسہ صد او بیست
۱۶ اسکہ اسہ جاگہ سے آچ مسر۔ پطرس بئش مس او اوفنے تو بیست کریرہ پارے ○ اے
کنا لیڑ ایلمک، زبور خُدا نا پاکنگا روح نا طاقت اٹ داؤو آ بسوس۔ زبور ٹی خُدا
یہوواہ اسکرتی نا غدار مننگ نا باروٹ آرا پیشن گوئی نے کریس، اودے صبح ثابت
مردئی اسکہ او صبح ثابت مس۔ او یہوواہ اسکرتی بہو بندغ اسکہ کہ عیسیٰ نا گرفتاری
۱۷ کے بے دیننگا مخلوق او فوج نا رہنمائی نے کرے۔ ○ یہوواہ اسکرتی ننا سنگتس اسکہ
کہ عیسیٰ اودے دوانزہ خاصنگا شاگرداٹے ٹی لکھن کرے تاکہ او دین نا خرتے کے ○
- ۱۸ ”غدار ی کنگ آن پد آرا پیسہ غاک یہوواہ اسکرتی نے ملار، اوڑان اسہ
کھیتی س بلک او بہوڑے خودگشی کرے، کسک، اونا پڈ ترخا، او روٹینکاک تہ
۱۹ پیش تمار ○ آخس ہم بندغ یروٹشم شار ٹی ریمننگ ٹی او، اوفک گل دا پیتاتے
بئگر، او دا دُغار نا پنے تینا زبان ٹی ”بقل دما“ تجار۔ دانا معنی اے ”ٹھونی قبرستان“ ○
- ۲۰ ”دُهن کہ زبور ٹی لکھوک اے

اونا آرا خالی مریک،

او او ٹی کس ریمنگپک۔

او زبور ٹی دا ہم لکھوک اے کہ

پین بندغس بریک، اونا جاگہ غا کاریم یک ○

- ۲۱ ”بندا خاطر آن دوانزہ خاصنگا شاگرداٹے پورہ کنگ کے ضروری اے کہ ٹھے آن
اسٹس برے او نن تو شامل مرے۔ پسکننگا شاگرد کے ضروری اے کہ او عیسیٰ تو او
۲۲ نن تو اوار مسافری کرینے ○ او سچھی نا پاک صاف مننگ نا بے شولیفنگ نا پیغام
آن آلیس عیسیٰ نا پدی جت آ پنگ اسکان گل پیتاتے بنگونے او خنانے، تاکہ او
عیسیٰ نا پدی زندہ مننگ او جت آ پنگ نا گواہی ایتے۔ ○

۲۳ ہموڑے موجود بندغاگ ارا بندغ نا پتے تسر، آسٹ یوسف، کہ او برتبا پانگا کہ
 ۲۴ او اونا لقب یوسٹس ہم آسکہ، او ایلو نا پن تیاہ آسکہ۔ ○ پد آوفک گل وعا کریسہ
 ۲۵ پاریر "اے خدا، نی گل نا آستاتا بیتاے چاسہ۔ ○ ہندا خاطر آن دا اراٹ آن آسٹس
 یہہوداہ اسکروتی نا جاگہ غاچین کرک کہ او کسکونے او دوزغ آکاک۔ او گچین مردکا
 نن تو شامل مرے او خاصنگا شاگرداے آن بار کاریم کے۔" ○
 ۲۶ آوفک ہڑتوما پتے لوٹے ٹی شاغار او خداغان وعا کریسہ پٹس کشار، پن تیاہ نا
 پیش تما۔ او تیاہ ایلو یازوہ خاصنگا شاگرداے تو شامل مس۔ ○

خدا نا پاکینگا رُوح نا طاقت نا بیننگ

۱ **ب** ارا وخت آپتیکاست پنی آعید ناوے بس، عیسی نازی آگل ایمان تھوکا
 ۲ بندغاگ اسہ جاگے آچ مسر۔ ○ اسہ وار تو آسمان نا گنڈ آن تیزو طوفانی و تو او
 ۳ توارس بس، او ہندا توئے ہموڑے موجود ایمان تھوکاک محسوس کریر۔ ○ ولدا
 آوفک خاطر نا لمبہ غاتے آن بار خنار کہ ہمو لمبہ غاک ہموڑے موجود ہر بندغ نازی
 ۴ آ لگیسہ ہنار۔ ○ اوفتے آگل آ خدا نا پاکینگا رُوح نا طاقت بس، او ایلو زباناے ٹی
 ہیست کنگ شروع کریر، وھن کہ پاکینگا رُوح اوفتے طاقت تسوس تاکہ پین زباناے
 ٹی ہیست کنگ کیر۔ ○
 ۵ یروشلیم شار نا یہہودییک او دنیا نا ایلو ٹاکاتا یہہودی بندغاگ، کہ اوفتا زباناک جتا
 ۶ جتا آثرہ، دا گل عید کنگ کے یروشلیم شار آ بسوئر۔ ○ ارا وخت آوفک دا توارے
 بنگر، مخلوق نا اسہ بھلو مچی س مچ مس۔ گل حیران مسر آنتے کہ عیسی نازی آ
 ایمان تھوکاک ہموڑے موجود جتا جتا زبانا تا بندغاتے تو اوفتا جندا نا زباناے ٹی ہیست
 ۷ کریرہ۔ ○ آوفک حیرانی او پریشانی آن اسہ پہ ایلو تو تینا ہیست کریسہ پاریر "دافک
 ۸ گل گیلی او ولے ننا زباناے ٹی ہمر ہیست کنگ ٹی او؟ ○ دا ہمر منگ کیک؟ ولے نن

- ۹- دافتے تینا زباناتے ٹی ہیست کنگ آ بنگن۔ ○ نئے آن بھازنگاک پارٹھی شہنشاہی
 ۱۰- نا ماڈی، عیلامی او پارٹھی صوبہ غاتے آن بسونو، بھازنگاک ننا روویو شہنشاہی نا
 یہودی، گیدیکہ، مسوپتامیہ، پنطس، ایشیا، فروگیہ، پمفولیہ، مصر او عربیہ نا صوبہ غاتے
 آن بسونو، او بھازنگاک لیبیا علاقہ نا گریٹی صوبہ غان، او گراس ننا روم شار آن او
 ۱۱- گراس ننا کریٹی جزیرہ غان بسونو۔ ○ او ایلو قوماتا بندغاک، کہ اوفک یہودی تا ایمان
 آ یقین تجاٹو او یہودی جوڑ مسوسر، اوفک ہم بسونو۔ او نن عیسیٰ نازی آ ایمان
 تجو کا بندغاتے آن خدا نا صفتے کنگ آ تینا تینا زباناتے ٹی بنگن او خنان۔ ○
 ۱۲- گراس حیرانی او پریشانی ٹی اسے پہ ایلو آن تینا ہر یفیر ”نن دا معجزہ ئے پوہ
 متوین، دانا انت معنی اے؟“ ○
 ۱۳- ولے ایلو فک عیسیٰ نازی آ ایمان تجو کا تازی آ ملنڈ خلک او پاریر ”دا بندغاک
 نشر ٹی او۔“ ○

پطرس نا مخلوقے پیغام تینگ

- ۱۴- ولدا پطرس ایلو یازدہ خاصنگا سنگتاتے تو بش مس او مخلوق تو زور آن ہیست
 کریسہ پارے ”اے یہودیوک او یروشلم شار نا بندغاک، آرا بیتاتے ای ٹھے پاننگ ٹی
 ۱۵- اٹ غور اٹ بمبو، او سوچ کبو ”دافتا انت معنی اے؟“ ○ دا بندغاک نشر ٹی افس
 ۱۶- دھن کہ بھازنگاک شما پاریر۔ دا سوب نا وخت اے۔ دا نشر نا وخت اٹک۔ ○ دا
 ۱۷- معجزہ ئے کہ تم خنارے پنمبر یوتیل نا پیشن گوئی پورہ منگ ٹی اے۔ ○ او لکھاس
 ۱۸- خدا پارے ”داکان پد ای تینا پاکنگ روح نا طاقتے دینا نا گل بندغاتے
 کے راہی کیوہ۔
 کنا پاکنگ روح نا طاقت نا فائدہ ئے دا وخت ٹی ہمو زبیرہ او نیازیک بیفیرہ
 آرا کنا زی آ ایمان تجیرہ۔

ثما مارک او سینک کنا پیغامے رسیفیرہ
 ثما ورناک او پیرنگاک سمبال او نغ ٹی خُدا نا گنڈ آن گڑاتے خنیرہ
 وافک کنا پیغامے ایلو بندغاتے آر سیفیرہ ○
 آسمان آ معجزہ غاک ظاہر مریرہ،

-۱۹
۲۰

دے تارمہ مریک،
 توبے وتر آن بار ضیسن مریک-
 او ڈغار آ ایلو معجزہ غاک ظاہر مریرہ-
 آرا وخت آ ڈغار آ آخر، وتر او موٹ تالان مریک،
 تو پوہ مریرے کہ قیامت خُڑک اے- ○

واڑان مُست کہ قیامت برے
 آرا بندغ خُدا غا یقین تِجک، او اوڑان مدت خُواک، او نجات
 حاصل کیک- ○

۲۱

”اے یہتوویک، کنا پیتاتے خف توربو۔ عیسیٰ ناصری ہمو بندغ اسکہ کہ خُدا
 اووے طاقت تِس، نئے آرابی کرے۔ او نئے خُدا نا گنڈ آن معجزہ غاتے نشان تِس
 تاکہ نئے سَماتھے کہ او خُدا نا مقرر کردکا اے۔ نَم وَا معجزہ غاتا باروٹ بَنگنورے، کہ
 وافک ثما نیام ٹی مسورے- ○ خُدا مُست فیصلہ کریس کہ ”عیسیٰ ثما ڈو ٹی تیننگ“۔
 نَم اووے ”گناہ گار“ پارے، او نَم اووے ایلو قوم نا بندغاتا ڈو ٹی ایتیرے، او
 ہندا بندغاک عیسیٰ نئے صلیب آ تقینو، کسفیو- ○ او کسکوسس۔ ولے خُدا اووے
 پدی زندہ کریفے، آنتے کہ دا منگ کپک کہ موت ہمیشہ اوڑا برے، ○ وھن کہ پلغمبر
 داؤد پاریسس

۲۲

۲۳

۲۴

۲۵

”ای خُدا ئے ہر وخت تینا مون آ خنیوہ،
 او ہر وخت کن تو اوار اے، او ای پریشان آفٹ- ○
 ہندا خاطر آن ای اُسٹ ٹی خُوش اُٹ

۲۶

او با آت خدا نا صفتہ کننگ نی آت۔

ای کہیوہ، ولے کنے یقین اے کہ

کنا کہنگ آن پد گل جوان مریک،

آتتے کہ نی خدا کنے دوزغ آراہی تفسیر

اونی خدا تینا دوستنگا بندغے قبر ٹی پو کننگ کے ایپیسہ۔

نی کنے پاریس کہ نی کنے ہمر پدی زندہ کیسہ۔

خدا نا کن تو مننگ کن کے بھلو خوشی س اے۔

۲۹ ولدا پطرس اوفتے پارے "کنا ایڈ ایلمک، وا لوزاتے کہ ای ٹم کے زبور آن

خواناٹ، ننا پیہ داؤو نا باروٹ آفس، بلکہ عیسیٰ نا باروٹ او، آتتے کہ پغمبر داؤو

۳۰ کسک، او اونا قبر اینو اسکان بندڑے یروشلم شار ٹی اے۔ او پغمبرس اسکہ او

چانسک کہ خدا اوڑ تو آنت اقرار کرینے۔ خدا اوڑ تو اقرار کریس کہ "نا اولیاداتے آن

۳۱ اسٹس نے آن بار بادشاہ جوڑ کیوہ" داؤو چانسک کہ "خدا مون آنت یک"۔ ہندا

خاطر آن او خدا نا مقرر کروکا نا پدی زندہ مننگ نا باروٹ ہیست کریسہ پارے

خدا اودے دوزغ آراہی تفک

او اونا جانے پوک گمپسہ۔

۳۲ "خدا عیسیٰ نے پدی زندہ کرینے۔ نن گل ہندا ہیست نا گواہی نے ایبتینہ۔ خدا،

۳۳ اونا باوہ، اودے پدی زندہ کرے، او تینا راست میکو گنڈ آٹولفے۔ عیسیٰ خدا نا پاکنگا

روح نا طاقے ہلک او ننے آراہی کرے، ذہن کہ او اقرار کریس۔ او آرا ہیلتے

ٹم واسہ ہنگ ٹی اے، وا اونا گنڈ آن اسہ ٹیکی س اے، کہ ننے آتینا پاکنگا روح

۳۳ نا طاقے راہی کرینے۔ نن چانہ کہ دا ہیلتے پغمبر داؤو تینا باروٹ پاتنے، آتتے کہ

داؤو عیسیٰ غان بار جنت آنتنے او خدا نا راست میکو گنڈ آٹولتے۔ ہندا خاطر آن پغمبر

داؤو عیسیٰ نا باروٹ پارے

خدا کنا خواجے پارے

”بر۔ کنا راست میگو گنڈ آ توئل،

ہمو وخت اسکان کہ ای نا دشمناتے لکتنت، او مے کنتٹ تا۔“

”اے یہوویک، تم یقیناً چارے کہ آرا بندغے کہ تم صلیب آتفیرے، خدا

اووے نن کے مقرر کروکا او نجات تروکا جوڑ کرینے۔“

آرا وخت آہموڑے موجود بندغاک دا پیتاتے بنگر بھاز نگین مسر۔ اوفک

ہو غیسے پطرس او ایلو خاصنگا شاگرداتے آن ہر یغیر ”ایلمک، واسہ نن انت کین؟“

پطرس اوفتے پارے ”نئے آن ہر اسٹس گناہتے آن ہر سیننگ کے، عیسیٰ نا

زی آ ایمان تینگ نا نشانی نا طور اٹ نئے آبرے۔ نن اووے پاک صاف منگ

نا بے شولفینہ تاکہ گلے سہاتے کہ او عیسیٰ غا ایمان تخانے، او خدا تینا پاکنگا روح

نا طاقتے اوڑا راہی یک۔ او پاکنگا روح نا طاقت نا راہی تینگ نا اقرار تم کے،

او ایلو قوماتا بندغاتے کے، او گل دنیا نا مخلوق کے، آرے، آگ اوفک عیسیٰ نا زی

آ ایمان تخیرہ۔“

پطرس اوفتے تو ہندا پیتاتے کرے او زور تخیسے پارے ”خداغان دعا کبو او عیسیٰ

نازی آ ایمان تجبو، تاکہ آرا وخت آ خدا بے ایماننگا بندغاتے ہزا ایتک، تو تم ہندا

ایمان تینگ نا وجہ غان تینے ہزاغان پچائفیرے۔“

ہموڑے موجود بندغاتے آن مس ہزار (۳۰۰۰) بندغ عیسیٰ نا پسکننگا پیغام نا

زی آ ایمان تیار، او نشانی کے پاک صاف منگ نا بے شولار۔ ہندا پسکننگا

شاگرداک تینا وختے ڈوانزہ خاصنگا شاگرداتے تو گدر یغیرہ او پسکننگا پیغام نا باروٹ

ہیل کریرہ۔ اوفک گل او ار گنگرہ او دعا کریرہ۔“

ایمان تھوکاتا اسہ پہ ایلو تو محبت

ڈوانزہ خاصنگا شاگرداک بھازنگا ایلو معجزہ غاتے ہم نشان تسر۔ ہندا معجزہ غاتے

- ۳۳ آن مخلوق بھاز حیران مس او خدا نا خولیس اوفتا اُستاتے ٹی ٹوس۔ ○ گل ایمان
تخوکاک اسہ پہ ایلو تو تینا بھاز محبت کریرہ او گڑاتے تینا اسہ پہ ایلو تو بشخ کریرہ۔ ○
- ۳۵ اوفک تینا جائیداد او ڈغارے سودا کریر، او پیسہ غاتے ضرورت نا مطابق بشخ کریر۔ ○
- ۳۶ اوفک ہر دے بھلا عبادت خانہ ٹی مچی نا شکل ٹی بنارہ، او اراتے ٹی گل اُست نا
- ۳۷ خُوشی او محبت اٹ او اریغ لنگرہ۔ ○ اوفک خدا نا عبادتے کریرہ، او مخلوق اوفتا
عزتے کریرہ۔ ہر دے ارافتے خدائے بچفوی اُسک، اوفک عیسیٰ نازی آلیمان تجارہ
او شاگرداتے تو شامل مسرہ۔ ○

پطرس نا معزورنگا بندغے عیسیٰ نا پن اٹ جوڑ کنگ

- ۳ اسہ دے س پطرس او یوتنا پیشیم نا وخت آ بھلا عبادت خانہ غا عبادت کنگ
- ۲ کے پنگ ٹی اترہ۔ ○ بھلا عبادت خانہ نا پیہنگ کے اسہ دروازہ س اُسک کہ او ”زیبانگا
دروازہ“ پاننگاکہ۔ ہموڑے اسہ پتھیرس ٹولوک اُسک کہ او چنگی آن نت تے آن معزور
اُسک۔ او دے ہر دے ہندا دروازہ نارہی آ ٹولیفیرہ، او ہندا معزورنگا بندغ بھلا عبادت
خانہ ٹی ہنوکا بندغاتے آن خیرات خوائیسک۔ ○ ارا وخت آ او پطرس او یوتنائے خنا،
- ۳ پتھیر اوفتے آن خیرات خوائیس۔ ○ پطرس او یوتنا اوڑا ہرار۔ ○ پتھیر ہم اوفتے آہرا
- ۵ کہ ”دافک کنے گڑاس پیسہ ایتیرہ۔“ ○ پطرس او دے پارے ”کن تو چچ پیسہ
- ۶ افک، ولے ارا گڑا کن تو آرے، ای نے ایتیرہ۔ ای نے عیسیٰ ناصری نا پن او
طاقت اٹ حکم ایتیرہ۔ بش مہ، او چرخ کر۔“ ○
- ۷ ولدا پطرس پتھیر نارہی آہنا او تینا راست میکو دو اٹ او دے بش کرے۔ اسہ
- ۸ وار تو پتھیر نا نت تے ٹی طاقت بس۔ ○ او تینا نت تے آدرک خلیسہ بش مس،
- ۹ او چرخ کنگ آ لگا۔ ولدا او خُوشی خُوشی اٹ پطرس او یوتنا تو بھلا عبادت خانہ
ٹی ہنا، او ہموڑے خدا نا شکرے آوا کرے او عبادت کرے۔ ○ بھلا عبادت خانہ ٹی

۱۰ موجود مخلوق اووے چریٹنگ آ او خدا نا صفتے کنگ آخنا-○ مخلوق آرا وخت آ ورسٹ کرے کہ ”وا تو ہمو پخیر اے کہ بھلا عباوت خانہ نا زیبا ننگ وردازہ غا خیرات خوائیسکہ“۔ اوفک حیران مسر، سوچ کیر ”وا ہمر جوڑ مسونے؟“○

پطرس نا عیسیٰ نا باروٹ مخلوقے پاننگ

۱۱ آرا وخت آ بندگاک پخیرے پطرس او یوختا تو بھلا عباوت خانہ نا برانڈہ ٹی، کہ
 ۱۲ وا ”سلیمان نا برانڈہ“ پاننگا کہ، سلوک خنار، اوفک کل حیران مسر او اوفتا ربی آجج مسر-○
 ۱۳ ولدا پطرس ہموڑے مچنگا مخلوق تو ہیست کریسہ پارے ”اے بہوویک، تم آتے وا گڑاغا حیران اے؟ او ٹا خنگ آتے نئے آتوروک او؟ تم سوچ کیرے کہ وا بندغ ننا طاقت آٹ چرخ کنگ ٹی اے؟ نہ۔ وا عیسیٰ نا طاقت آٹ چرخ کنگ ٹی اے-○
 ۱۴ او وا طاقتے خدا عیسیٰ نے تسونے، ہمو خدا کہ ابراہیم، اسحاق او یعقوب نا خدا اے، او وا خدا ننا او ننا باوہ پیرہ غاتا خدا اے۔ ولے عیسیٰ، کہ بے عیب او پاک صاف اے، تم پیلاٹس نا وربار ٹی، کہ او عیسیٰ نے یلہ کریکہ، تم عیسیٰ نا باروٹ پاریرے ”وا بندغے کیف- او براباے، کہ او قاتلس آسکہ، نن کے یلہ کر-“ او ٹما
 ۱۵ بندا ضد نا وجہغان پیلاٹس عیسیٰ نے کسینگ کے روویو فوج نا وڈ ٹی تس-○ تم ہمو بندغے کسیرے کہ او نجات تینگ کے بسوسس۔ خدا اووے پدی زندہ کرے او جنت آورے، او نن وا پیتانا گواہ ان-○

۱۶ ”وا معزورنگا بندغے، کہ تم جوڑ سلوک خنگ ٹی اے، عیسیٰ نازی آلیمان تینگ نا وجہغان جوڑ مسونے-○

۱۷ ”ولے کنا ایڈ ایلمک، کنے خیر اے کہ تم او ٹما افسراتے خیر آویکہ کہ عیسیٰ خدا
 ۱۸ نا مقرر کروکا اے-○ خدا بھاز مالو تینا پیغمبر او مقدسنگ کتاباتے ٹی تینا مقرر کروکا
 ۱۹ نا مصیبت او کسینگ نا باروٹ پاریسس او اینو پگہ وا ثابت مسونے-○ تینا گناہ

۲۰ او بُرائی تے آن ہڑسینگبو، او خُدا نا کسر آہو، تاکہ خُدا نھا گناہ او بُرائی تے معاف
 ۲۱ کے، ○ او نھا ایمانے بیسے۔ وختس بروئے کہ خُدا عیسیٰ نے پدی دُنیا ٹی راہی کروئے،
 ۲۲ ارادے کہ خُدا نُم کے مقرر کروکا کچین کرینے۔ ○ ولے عیسیٰ ہمو وخت اسکان جنت
 ۲۳ ٹی ٹولیک کہ دُنیا اوڑکے تیار متئے دُھن کہ مُست نا پغمبر اتا پیشن گوئیک پورہ
 ۲۴ متنبو، ○ او پغمبر موسیٰ عیسیٰ نا باروٹ بیت کریسہ پاریسس ”خُدا نُم کے پغمبرس
 ۲۵ راہی کیک، دُھن کہ کنے راہی کرینے، او ہندا پغمبر کنا قوم آن مروئے۔ او نُم
 ۲۶ اونا ہر کلمے متیرے، آرافتے او نُمے پائے۔ ○ او آرا بندغ دا پغمبر نازی آ ایمان
 تجچک، اووے ہزا مروئے۔ ○

۲۳ ”سٹوئیل او ایلو بروکا پغمبراک، اوفک ہم عیسیٰ نا باروٹ پیشن گوئی تے
 ۲۴ کریر کہ دافک اینوپگہ ثابت مسونو۔ ○ او خُدا نُمے آن تینا مقرر کروکائے راہی کرینے
 ۲۵ آنتے کہ خُدا اقرار کریس کہ ”ای ایڑاھیم نا اولیاداتے آن یعنی یہودی تے آن
 ۲۶ تینا مقرر کروکائے راہی کیوہ“، تاکہ نن گل تینا گناہ تے آن ہڑسینگبن او نجات
 حاصل کین۔ ○

پطرس او یوحنا نا مجلس نا مون آ دلیری اٹ بیت کنگ

۱ ب پطرس او یوحنا بھلا عبادت خانہ ٹی مخلوق تو بیت کنگ ٹی اترہ کہ گراس
 شرع نا معلماک، بھلا عبادت خانہ نا افسراک، او گراس صدوقی فرقہ نا بندغاک بسر۔ ○
 ۲ اوفک ناراض مسر آنتے کہ پطرس او یوحنا عیسیٰ نا باروٹ او انسان نا کینگ او پدی
 زندہ منگ نا باروٹ بیت کنگ ٹی اترہ۔ اوفک پانگ ٹی اترہ کہ ”عیسیٰ کسفنگانے
 او پدی زندہ مسونے۔ ہندا خاطر آن انسان ہم کہیک او پدی زندہ مریک۔ ○
 ۳ دا یہودییک پطرس او یوحنا او پخیرے گرفتار کریر او اسے دے اسکان زندان
 ۴ ٹی شاغار، آنتے کہ دا شام نا وخت اٹکے۔ ○ ولے بھازنگا بندغاک شاگرداتا پیتاتے

ہنگر او عیسیٰ نازی آ ایمان تخر او عیسیٰ نازی آ ایمان تھوکاتا تعداد تقریباً پنج ہزار
(۵۰۰۰) مس۔

۵ اِرت میکو دے آ بہودی افسراک، سرداراک او شرع نا معلماک یروشلم شار
۶ ٹی ٹچ مسر۔ اوفک گل آن بھلا امام حنا تو ملار۔ داڑتو اوار اوفک کالفا، یوختا،
۷ سکندر او حنا نا ایلو عزیزاتے تو ہم ملار۔ اوفک شاگرداتے مون آ سفیر او ہریفیر
”ٹھے دیر اجازت تسونے کہ ”ٹم ایلو پیغام نا تیلخے کبو“، او ٹھے دیر طاقت تسونے
کہ ٹم دا پتھرے جوڑ کرے؟“

۸ پطرس آ خدا نا پاکنگا روح نا طاقت بس۔ او ہموڑے موجود بندغاتے جواب
۹ تریس پارے ”خواجه غاک، ننے آن اینو جواننگا کاریمتا باروٹ سوال ہریفنگنگ
۱۰ ٹی اے کہ دا معزورنگا بندغ ہمر جوڑ مسونے۔ ٹم مجلس نا گل بندغاتے او گل
بہودی تے ہم معلوم کننگ ضروری اے کہ دا معزورنگا بندغ کہ داڑے سلوک اے
عیسیٰ ناصری نا طاقت اٹ جوڑ مسونے۔ او عیسیٰ ٹھاڑتے آن کسفنگاس، ولدا خدا
۱۱ اوڑے پدی زندہ کرے۔ عیسیٰ ہمو بندغ اسکے کہ زبور ٹی اونا باروٹ لکھوک اے
دا خل کہ مستریک اوڑے بے کار چارہ

ہمو خل گل آن زیاست اہمیت والا دھن کہ بنیاد نا خل مریک۔
۱۲ ”عیسیٰ غان بغیر پین کس بندغ آف کہ ننے نجات ایٹے، آتے کہ صرف عیسیٰ
ہمو بندغ اے کہ خدا اوڑے کچین کرینے او اونا نازی آ ایمان تھنگ نا وجہ غان نن
نجات حاصل کننگ کینے۔“

۱۳ بہودی تا مجلس نا بندغاک گل حیران مسر کہ ”دافک ہمو بندغ او کہ نن
تو دلیری اٹ بیت کبر“، آتے کہ پطرس او یوختا مدرسہ ٹی دینی و تعلیم حاصل
۱۴ کتویسر۔ ہندا خاطر آن اوفک پوہ مسر کہ ”دافک عیسیٰ نا سنگتاک مسونو۔“ وے
اوفتے تو پین چچ الزام الویکہ کہ خاصنگا شاگرداتے آ تخر، آتے کہ اوفک معزورنگا
۱۵ بندغے اوفتے تو اوار جوڑ سلوک خنار۔ ہندا خاطر آن مجلس نا بندغاک اوفتے حکم

تسر ”کوٹھی آن پیش تمبو، او انتظار کبو۔“

- ۱۶ ولدا اوفک اس پر ایلو تو تینا بیت کریسہ پاریر۔ ”ن دافے تو آنت کین؟ دافے
بہر ہزا ایتین؟ آنتے کہ یرو شلم شار ٹی ہر بندغ چانک کہ دا معجزہ اوفتا ڈوتے آن
۱۷ مسونے، او نن ہم واژان انکار کنگ کپنہ۔ ○ نن دافے خولیفین کہ دافک عیسیٰ نا
باروٹ بیت کپس تاکہ دا پیناک ایلو بندغائے آر سینگپس۔ ○
۱۸ ہندا خاطر آن مجلس نا بندغاک خاصنگا شاگردائے پدی توار کریر۔ اوفک حکم تسر
کہ ”ٹم پین دے س عیسیٰ نا باروٹ تبلیغ کیرے۔“ ○
۱۹ ولے پطرس او یوحنا اوفتے آن انکار کریر او پاریر ”ٹم تیڈت سوچ کبو کہ نن
۲۰ خدانا حکمائے منین یا شما۔ ○ نن عیسیٰ غان آرا پیتائے بنگن او آرا گڑائے خنائن، نن
اوفتا باروٹ چپ منگ کپنہ۔ نن دانا تلخ کینہ۔“ ○
۲۱ دا پیتائے پنگ آن پد بہودی تا مجلس نا بندغاک اوفتے سختی آٹ منع کریر
کہ ”دھن کیرے۔“ اوفک چائسر کہ ”دافتا ہزا تننگ بھاز مشکل اے،“ آنتے کہ
بندغاک شاگردائے آن خوش اثرہ او خدانا صفتے کریر۔ ہندا خاطر آن اوفک اوفتے
ہزا تئویر او یلہ کریر۔ ○
۲۲ او معجزہ مروکا بخیر نا عمر چل سال آن ہرز آنکہ۔ ○

عیسیٰ نا زی آ ایمان تجوکاتا خدایان
دلیری آٹ بیت کنگ کے دُعا خواننگ

- ۲۳ آرا وخت آپطرس او یوحنا یلہ مسر، تینا سنگتائے آبسر او اوفتے تو ہمو قصے
۲۴ کریر کہ بھلا ایاک او مجلس نا ایلو بندغاک اوفتے تو کریر۔ ○ آرا وخت آ ایمان
تجوکاک دا پیتائے بنگر، گل اوار مچ مسر او خدایان دُعا کریر پاریر ”اے خدا، نی
ڈنار او آسمان، جنت او دوزخ، یعنی گل گڑائے جوڑ کرینس، او دافتا مالک اُس۔ ○

- ۲۵ او نی تینا پاکنگا رُوح نا طاقت اٹ ننا پیرہ وَاوُو نا ذریعہ اٹ کہ او نا پغمبرس اَسکے
بیت کریسہ پار یس، دُهن کہ زبُور ٹی لکھوک اے
ایلو قوماتا بندغاک تکبر کیرہ ○
- ۲۶ اوفتا باوشاک او حاмаک خُدا او اونا مقرر کروکا نا خلاف تینے تیار کیرہ
او اسے جاگہ غا مچ مریرہ۔
ولے بندغاک ارا پیتاتے خُدا او اونا مقرر کروکا نا خلاف سوچ کیرہ،
اوفک پوره مفسرہ ○
- ۲۷ ”او ہندا پیشن گوئی نا مطابق گورنر پنٹیس پیلاطس او حاکم ہرودیس ہندا اشار
ٹی ایلو قوماتا بندغاتے تو او یہودی تے تو ہم اوار عیسیٰ نا خلاف مچ مسر، ارا کہ نامار
۲۸ اَسکے، او نی اووے تینا مقرر کروکا جوڑ کریس۔ ○ عیسیٰ نا دشمناک عیسیٰ نا خلاف
مچ مسر او نا پیشن گوئی پوره مس۔ ○
- ۲۹ ”اے خُدا، اسے دا بندغاک ننا خلاف مچ ننگ ٹی او، او بیت کنگ ٹی او۔ نی
۳۰ ننے طاقت ایٹے کہ نن اوفتے آنا پیغامے دلیری اٹ رسیفین۔ ○ نی ننے طاقت ایٹے
کہ نن نامار عیسیٰ نا پن او طاقت اٹ معجزہ نشان استین او مخلوقے شفا استین۔ ○
- ۳۱ ارا وخت آدعائے خلاص کیر ارا ارا ٹی کہ اوفک دُعا کیرہ او اسے وار تو دُغار
سریس۔ اوفتا گل آخُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت بس، او اوفک خُدا نا پیغامے دلیری
اٹ رسیفنگ شروع کیرہ ○

ایمان تھوکاتا تینا گتراتے اسے پہ ایلو تو بشخ کنگ

- ۳۲ گل ایمان تھوکاک اسے پہ ایلو تو تینا سنگتی کیرہ او اسے دُول نا پیتاتے سوچ
کیرہ۔ کس دا پاتویکہ کہ ”کنا گڑا کنا اے“، بلکہ ارا گڑاک اوفتے تو اترہ اسے پہ ایلو
۳۳ تو تینا بشخ کیرہ ○ عیسیٰ نا دوانزده خاصنگا شاگرداک بحاز دلیری اٹ عیسیٰ نا پدی

- ۳۳ زنده منگ نا باروٹ پیتاتے کیرہ، او خُدا اوفتا کُل آتینا رحمتاتے راہی کریکہ۔
 او ایمان تجوکاتا ہر ضرورت پورہ اسکہ۔ آرافتے تو ڈغار او آرا اترہ، اوفک سودا کریر
 ۳۵ تا، او سودا کنگ آن آرا پیسہ غاک بلار، اوفتے خاصنگا شاگرداتے تسرہ، او خاصنگا
 شاگرداک ہندا پیسہ غاتے ایمان تجوکاتے ٹی اوفتا ضرورت نا مطابق بشخ کریر۔
 ۳۶ یوسف پنی آ بندغ نا مثال اے کہ او لوی قبیلہ غان اسکہ۔ او گپرس جبرہ ٹی
 ودی مسوس، او خاصنگا شاگرداک اووے ”برنباس“ ہم پاریرہ۔ واپن نا معنی اے
 ۳۷ ”ہمت کروکا“۔ او عیسیٰ نا پلسکننگا پیغام نا خاطر آن تینا ڈغارے سودا کرے، او
 پیسہ غاتے بیس، خاصنگا شاگرداتا دو ٹی تس۔

خُدا نا حنّیہ او سفیرہ ئے دروغ تڑنگ نا سیزا تیننگ

- ۱ ہ ہموڑے اسہ حنّیہ پنی و بندغس اسکہ او سفیرہ پنی آ اونا زائفہ اسکہ۔ اوفک تینا
 ۲ ڈغارے سودا کریر، و لے آرغ او زائفہ صلح کریر او ہندا پیسہ غاتے آن گڑاس تین
 کے تیار او بقایا پیسہ غاتے حنّیہ خاصنگا شاگرداتے تس او پارے ”کُل پیسہ غاک
 ہندا او“۔
 ۳ و لے پطرس حنّیہ ئے پوہ مس او پارے تہ ”نی کن تو آتتے دروغ تڑیس؟ او
 نی آتتے شیطانے تینا اُسٹ ٹی جاگہ تسس؟ نی آتتے خُدا نا پاکنگا روحے ریفتنگ نا
 ۴ کوشتے کریس؟ آرا وخت آنی ڈغارے سودا کتو یس، او نا اسکہ۔ او آرا وخت آ
 نی سودا کریس تہ، تو پیسہ غاک ہم نا اترہ۔ گڑا نی آتتے کئے او خُداے ریفتنگ نا
 کوشتے کریس؟ نی نہ صرف مخلوق تو بلکہ خُدا تو ہم دروغ تڑیس۔“
 ۵ آرا وخت آ حنّیہ دا بیتے بنگ او تما کسک۔ گڑاس بندغ بستر، اوفک مردہ ئے
 ۶ پچھے ٹی پیڑار او دریر دفن کریر تہ او آرافک دا پیتاتے بنگر، بھاز خولیسر۔
 ۷ تقریباً مسہ گنٹھ غان پد اونا زائفہ بس۔ اووے دا بیتاتا خبر آلویکہ۔ پطرس
 ۸

اوڑان ہریفے ”نی او نا آریغ تینا ڈغارے سووا کریرے، او آرا پیسہ غاک ٹھے بلار،
ٹم گلے نئے تسورے؟“

سقیہہ پارے ”آؤ۔ گل پیسہ غاتے ٹھے تین۔“ ○

۹ ولدا پطرس اووے پارے ”نی او نا آریغ آنتے خدا نا پاکنگا روح نا آزمائش نا
کوشتے کریرے؟ نا آریغے و فن کروکا بندغاک واسہ پدی بینگ ٹی او، او نے ہم
ہندن ویرہ۔“ ○

۱۰ ہندا پیتاتا بینگ تو سقیہہ تما کسک۔ و فن کروکا بندغاک پدی بسر، خنار کہ

۱۱ نیازی ہم کسکونے۔ اوفک اونا لاشے بیفیر، او اونا آریغ نارہی آ و فن کریرہ تہ۔ ○ گل
ایمان تجوکاک او ایلو بندغاک وا پیتاتے بنگر او خولیسر۔ ○

خاصینگا شاگرداتا بیماراتے جوڑ کنگ

۱۲ خاصینگا شاگرداک ہموڑے شار ٹی مخلوقے بھازنگا معجزہ غاتے نشان تسر۔ گل

عیسی نازی آ ایمان تجوکاک بھلا عباوت خانہ نا برانڈہ ٹی، کہ وا ”سلیمان نا برانڈہ“

۱۳ پاننگاک، اسہ پہ ایلو تو بلار۔ ○ او آرا بندغاک عیسی نازی آ ایمان تجویرہ اوفک

۱۴ اوفتے عزت تسرہ ولے خولیس آن اوفتا رہی آ بتویرہ۔ ○ ولے بھاز نیرہ او نیازی

بسرہ او عیسی نا پیغامے قبول کریرہ او عیسی نازی آ ایمان تجوکاکا تعدا وے پہ وے

۱۵ زیاست مریرہ ہننا کہ۔ ○ خاصینگا شاگردااتا معجزہ غاتا و جہان مخلوق تینا بیماراتے گلی تے

ٹی کثاتازی آ او پرچاتازی آ ٹولفیکہ تاکہ پطرس اوفتے و و خلے، او اگہ و و خلنگ کپ

۱۶ تو اونا سیجا اوفتے آن گدرینگے تاکہ اوفک جوڑ مریرہ۔ ○ یرو شلم شار نارہی نا خلقاتے

آن مخلوق تینا بیماراتے یا آرافتے کہ جن اسکہ بیسکہ۔ اوفک گل شفا حاصل کریرہ۔ ○

خاصینگا شاگرداتا مجلس نا مون آ پیش کنگ

- ۱۷ ولدا گل آن بھلا امام او اونا سنگتاک، کہ اوفک صدوقی فرقہ آن امرہ، اوفک خاصینگا شاگرداتے تو کست کریرہ۔ ہندا خاطر آن فیصلہ کریر کہ ”شاگرداتے تو گراس
- ۱۸ کین“ ○ اوفک خاصینگا شاگرداتے گرفتار کریر او زندان ٹی شانار ○ ولے ہمون آ
- ۱۹ خُدا اسہ ملائکسے راہی کرے۔ او دروازہ ئے ملا، او شاگرداک اونا رنداٹ پیش تمار ○
- ۲۰ ملائک اوفتے پارے ”بھلا عبادت خانہ غا بہمو، او مخلوقے عیسیٰ نا پدی زندہ منگ او اونا نجات تینگ نا باروٹ پابو۔“ ○
- ۲۱ خاصینگا شاگرداک ہندن کریر او سوب نا وخت آ بھلا عبادت خانہ غا بنار او مخلوقے ہندا پیناتا باروٹ پاریر۔
- گل آن بھلا امام، اونا سنگتاک او ایلو یہودی تا مجلس نا بندناک اسہ جاگہ غا مچ مسر او حکم تسر کہ ”خاصینگا شاگرداتے زندان آن واڑے آتبو۔“ ○
- ۲۲ ولے آرا وخت آ بھلا عبادت خانہ نا خیالداری کروکا بندناک زندان آرسینگار، خاصینگا شاگرداتے زندان ٹی خنتویر۔ اوفک حیرانی اٹ پدی ہرسینگار او ہندا پیناتے
- ۲۳ مجلس نا بندناکے پاریر ○ اوفک پاریر ”آرا وخت آن زندان آرسینگان، زندان نا دروازہ ئے قلف خنان، او پوئوس والاک دروازہ غا سلوک، خیالداری کریرہ۔ ولے آرا وخت آن دروازہ ئے ملان، نن تہہ ٹی کسے خنتوین۔“ ○
- ۲۴ آرا وخت آ بھلا عبادت خانہ نا خیالداری کروکا تا افسر او بھلا امامک واسیتے بنگر، گل حیران مسر کہ ”خاصینگا شاگرداک آرانگ بنار؟ واسہ انت مریک؟“ ○
- ۲۵ ولدا اسہ بند غس تہہ ٹی بس او اوفتے پارے ”خاصینگا شاگرداک بھلا عبادت خانہ ٹی درس او تبلیغ تینگ ٹی او، آرافتے تم زندان ٹی شاغائے۔“ ○
- ۲۶ ہندا خاطر آن افسر بھلا عبادت خانہ نا خیالداری کروکا بندناکے تو بھلا عبادت

خانہ غا بننا او اوفک خاصنگا شاگردا تے گرفتار کریں، یہودی تا مجلس نامون آیسر۔
 اوفک مخلوق آن خولیسرہ۔ ہندا خاطر آن گرفتار کنگ آن پد خاصنگا شاگردا تے بے
 عزت کریسے ایتویہ کہ نواہ مخلوق اوفتے خلّ خلّے۔ ○

۲۷ آرا وخت آ اوفک خاصنگا شاگردا تے مجلس نامون آ پیش کریں، گل آن بھلا

۲۸ امام اوفتے آن سوال ہر یفیسے پارے ○ ”نن ٹے حکم تسوسن کہ ”ٹم عیسیٰ نا پن

اٹ مخلوق تہلیج کپیرے“، ولے ٹم ننا پیتے متیویہ، او ہندن کریے، او عیسیٰ نا
 پیتا تے گل یروشلم شارٹی رسیفیرے، او اونا کسینگ نا الزامے ننازی آتچارے۔ ○

۲۹ پطرس تینا سنگتا گنڈ آن جواب تریسے پارے ”نن خدا نا حکماتے منینہ، نہ

۳۰ کہ ہندا غاتا۔ ○ ننا او ننا باوہ پیرہ غاتا خدا عیسیٰ نے پدی زندہ کرے، آراوے کہ ٹم

۳۱ صلیب آتقیرے، او اونا دوت تے ٹی میج خلکے، کسیرے تہ۔ ○ خدا اودے

پدی زندہ کرے او تینا راست میکو گنڈ آتولیفے او اودے ”نجات تروکا“ پارے، تاکہ

یہودی تے اسے موقعس ایٹے کہ اوفک تینا گناہ تے آن ہر سینگیر او اوفتا گناہک

۳۲ معاف مریہ۔ ○ نن ہندا پیتا تا گواہی نے ایتینہ، او خدا نا پاکنگا روح ہم ہندا پیتا تا

گواہی نے ایتیک۔ خدا تینا پاکنگا روحے ہموڑا راہی یکیک آرا کہ خدا نا حکماتے منیک

او عیسیٰ نازی آ ایمان تھک۔ ○

۳۳ آرا وخت آ یہودی تا مجلس نامون ہندا غا دا پیتا تے بنگر، اوفتے سخت غصہ بس۔

۳۴ اوفتا اُست خوائیسک کہ ”خاصنگا شاگردا تے کسین“۔ ○ ولے اوفتے آن اسے فریسی

فرقہ ناندغس، کہ اونا پن گلی ایل اسکہ، او مخلوق اونا بھاز عزتے کریک، او شرع

نامعلس ہم اسکہ۔ او مجلس نامون آن بش مس او حکم تیس کہ ”خاصنگا شاگردا تے

پیش دلو“۔ ○

۳۵ ولدا او مجلس نامون ہندا غاتے تو بیت کریسے پارے ”یہودیک، خیال تخبو، او دافتے

۳۶ کسینگ نا باروٹ سوچ خلپو، ○ آنتے کہ ٹمے یات مروئے کہ تھیوڈاس پنی آ بندغ

ہم داڑان مُست بش موسس او پغمبری ناندغوی نے کریک، او تقریباً چار صد (۳۰۰)

- بندغ اووے منار۔ آرا وخت آ او کسفنگا اونا شاگرداک وانہ وانہ مسر، او اونا پغمبری
 ۳۷ غلط ثابت مس۔ وازان پد بہبوداہ پنی آ بندغس، کہ او گلیل صوبہ غان اسکہ، او مردم
 شماری نا وخت آروویو او محصول مچ کروکاتا خلاف اسہ پارٹی س جوڑ کریس، او اسہ
 ۳۸ بھلو مخلوقس اوڑتو اوار اسکہ۔ آرا وخت آ او کسفنگا اونا سنگتاک ہم وانہ وانہ مسر۔ او
 بندن ای ٹھے دا پیتا باروٹ پاوہ کہ ”وافتا خلاف بچ کینو“۔ اوفتے تینا کاریم کنگ
 کے ابو۔ اگہ دا پیتاک اوفتا چندا نا سوچ آن آنرہ، تو وافک ہم وانہ وانہ مریرہ۔
 ۳۹ ولے اگہ وافک خدا نا گنڈ آن آنرہ، تم اوفتا کاریمے خلاص کنگ کپیرے۔ اگہ تم
 بندن کیرے، تو وانا معنی اے کہ تم خدا نا خلاف جنگ کنگ ٹی اے۔
 ۴۰ مجلس نا بندغاک گلی امیل نا نصیحتے منار۔ داکان پد اوفک خاصنگا شاگردا تے
 تہہ ٹی توار کریر، اوفتے کوڑا خلک، او حکم تسر تا کہ ”بین دے س عیسیٰ نا پن اٹ
 درس او تبلیغ کپیرے۔“
 پد آ اوفک اوفتے یلہ کریر۔
 ۴۱ آرا وخت آ خاصنگا شاگرداک مجلس آن پیش تمار، بھاز خوش آنرہ۔ اوفک
 پاریر ”خدا نئے عزت تسونے اتنے کہ بہبودی تا مجلس نا بندغاک نئے عیسیٰ نا وجرغان
 بے عزت کرینو۔“
 ۴۲ اوفک ہر دے بھلا عبادت خانہ او مخلوق نا آراتے ٹی عیسیٰ، کہ او خدا نا مقرر
 کروکا اے، نا باروٹ خونفیرہ او تبلیغ کریرہ۔

عیسیٰ نازی آ ایمان تجوکاتا ہفت بندغاتے
 خاصنگا شاگرداتا مدت کے گچین کنگ

- ۱ **ب** داکان پد عیسیٰ نازی آ ایمان تجوکاتا تعداد دے پہ دے زیاست مریرہ بنا۔
 بھازنگا یونانی او عبرانی زبان پاروکا بہبودیک ہم عیسیٰ نازی آ ایمان تجار۔ ولے

گراس وقتے آن پد یونانی زبان والاک عبرانی زبان والالتے آن گله کریسه خاصنگا شاگردا تے پاریر کہ ”ننا جنوز اینگا نیازی تے گنوئی وگڑا ایلوفتے آن کم رسینگک۔“

ہندا خاطر آن واسلے خلاص کنگ کے خاصنگا شاگرداک ایلو عیسی نازی

آیمان تخوکا بندغاتے توار کریر او اوفتے پاریر ”واہیت نن کے جوان افک کہ نن

عیسی نادرس او تبلیغ ناکاریسے یدل کین او مخلوق ناگنوئی آگڑاتا فیصلہ غاتے کین۔“

ہندا خاطر آن، ایلمک، ثم تینا نیام آن ہفت بندغ کچین کبو کہ اوفک عقل مند

مریر او خدانا پاکنگا روح نا طاقت اوفتے آبسونے، اوفتے طاقت تسونے۔ اوفک وا

گنوئی آگڑاتا کاریسے مخلوق کے کیر، تاکہ نن گلا وخت آخدا نا عبادت او عیسی نا

پسکننگا پیغام نا تبلیغ کنگ کین۔“

گل ایمان تخوکاک شاگردا مشورہ غان خوش مسر۔ ہندا خاطر آن اوفک استیفنے،

کہ خدانا پاکنگا روح نا طاقت اوڑتو اسکے، فلپس، پرخرس، نیکاتور، تیمون، پرمنا

او نیکالوس، آرا کہ ایناکیہ شار آن بسوس او یہودی تا مزہب نازی آیمان

تخاس، او واسے عیسی نازی آیمان تخاک، کچین کریر۔ آیمان تخوکاک دافتے

شاگردا مون آدریر۔ شاگرداک اوفتازی آدو تجار، او اوفتے کے دعا کریر کہ ”وا

کاریمتے کنگ کیر۔“

او خدانا پسکننگا پیغام مرمر اسکان تالان مریرسہ ہنا، او یروشلم شار ٹی ایمان

تخوکا تا تعداد دے پہ دے آن زیاست مریرسہ ہنا، او بھازنگا یہودی ایماک ہم عیسی

نازی آیمان تجار او ایلو ایماندارا تے تو شامل مسر۔“

استیفن نا گرفتاری

استیفن، کہ خدانارحمتاک اونازی آئرہ او خدانا پاکنگا روح نا طاقت اوڑتو

اسکے، او مخلوق بھازنگا معجزہ غاتے نشان تیس۔ وے گراس بندغاک آئرہ، کہ

- دافک بیٹی آن آزات مسوسر او یہودی جوڑ مسوسر۔ اوفک تینا عبارت خانس جوڑ
 کریسر، او دافقے آن گڑاس تا گریٹی شار آن او اسکندریہ شار آن او گڑاس تا کلکیہ
 صوبہ غان او ایشیا صوبہ غان بسوسر۔ دافک استیفن نا خلاف مسر او اوڑتو وانا باروٹ
 بحث کریسر۔ ○ ولے خُدا نا پانگنا رُوح نا طاقت اٹ استیفن ہندو عقل اس کہ آرا
 ۱۰ وخت آ او ہیئت کرے، بیٹی آن آزات مروکا یہودیک اونا پیتاتے آن انکار کنگ
 کتویر۔ ○ ہندا خاطر آن اوفک گڑاس بندغاتے رشوت تسر کہ پار کہ ”نن دا بندغے
 ۱۱ خُدا او موسیٰ نا خلاف ہیئت کنگ آ پنگوئن۔“ ○
 ہندا دروغ نا وجہ غان اوفک شرع نا معلم او ایلو بھلا افسراتے استیفن نا خلاف
 ۱۲ مچ کریسر، اودے گرفتار کریسر، او یہودی تا مجلس نا مون آ میسر۔ ○ اوفک گڑاس
 بندغ میسر کہ استیفن نا خلاف دروغ تیریر۔ اوفک دروغ تیریسر پاریر کہ ”دا بندغ
 ۱۳ ننا مقدسنگ بھلا عبارت خانہ او موسیٰ نا شریعت نا خلاف ہیئت کیک۔ ○ نن داڑان
 یکنن کہ دا پارے کہ ”تیسری ناصرہ بھلا عبارت خانہ تباہ کیک او ننا رواجاتے
 خلاس کیک ارافقے موسیٰ ننے تسونے۔“ ○
 ۱۵ ہموڑے مجلس ٹی ٹولوکا گل بندغاک استیفن نا گند آ ہرارہ۔ ہمو وخت آ
 استیفن نا مون نورانی اسکہ۔ ○

استیفن نا مجلس نا مون آ ہیئت کنگ

- ۱ بے گل آن بھلا امام استیفن آن ہریفے ”آرا پیتاتے دافک نا خلاف پانگ ٹی
 او، دافک صبح او؟“ ○
 ۲ استیفن اوفقے جواب تیریسر پارے ”کنا ایلمگ او پیرنگاک، کنا پیتاتے ہمو۔
 ۳ ننا پیرہ ابراہیم آ خُدا تینٹ مسو پتامیہ علاقہ ٹی ظاہر مس۔ ○ او اودے پارے ”تینا
 سیال، عزیز قریبے او ٹلکے یلہ کر، او ہمو ڈغار آ پنگ آراوے ای نے نشان ایتیوہ۔“ ○

۴ بندا خاطر آن او تینا نلکے یلہ کرے او کسراٹ حاران پنی آشار ٹی منہ سال اسکان
 رہینگا۔ ارا وخت آبراہیم ناباوه کسک خدا اووے حاران پنی آشار آن پیش تینگ
 ناخکے تس او وا جاگے ٹی رینگنگ ناخکے تس، اراڑے نم واسر رینگنگ ٹی ارے۔ ۵

۵ ہمو وخت آخدا اووے وغار نا اسر چنکو ٹکرس ہم تتو، ولے خدا اوڑتو اقرار کرے کہ
 "اسی نے او نا اولیواتے وا وغارے ایتیوہ۔" ارا وخت آخدا ابراہیم تو وا اقرارے
 ۶ کرے، ابراہیمے اولیوا اولیکہ۔ خدا اووے پاریسس کہ "نا اولیواک پین نلکے ٹی
 رینگیرہ اراڑے اوفک مے مریرہ، او چار صد سال اسکان سخی ٹی کاریم کیرہ۔ ۷

۷ ولے اسی اوفتا مالکاتے سزا ایتیوہ، او آخرکار اوفک ہمو نلک آن پیش تمیرہ، او وا
 ۸ یہودیہ نلک ٹی کنا عباوتے کیرہ۔" او خدا وا اقرار نا نشانی کے ابراہیمے سنت کنگ
 ناخکے تس۔ بندا خاطر آن اسحاق نا ووی منگ نا ہفتہ سے آن پد ابراہیم اووے
 سنت کرے، او اسحاق تینا مار یعقوبے سنت کرے، او یعقوب تینا ووا نزوہ نگا مارتا
 سنتے کرے، ارا کان کے ننا نسل بنگ ٹی اے۔ ۹

۹ "یعقوب نا مارک تینا ایلم یوسف تو کست کیرہ، او اووے سووا کیرہ۔ او
 ۱۰ مضر نلک ٹی مے جوڑ مس۔ ولے خدا اونا مدتے کرے، اووے حفاظت اٹ بندا
 مشکل آن کشا۔ ارا وخت آیوسف مضر نلک نا باوشاہ نا مون آپیش کنگا، خدا
 یوسفے ہندنو عقل او دانائی س تس کہ باوشاہ اوڑان بحاز خوش مس۔ بندا خاطر آن
 باوشاہ اووے تینا وزیر اعظم جوڑ کرے، او تینا مال مدی تا حساب کتابے اونا ووی
 ۱۱ تس۔ گراس سالے آن پد مضر او کنعان نا نلکاتے ٹی سخت وکال مس۔ وا وکال
 آن مخلوقے سخت تکلیف مس۔ ننا پیرہ یعقوب او اونا عزیزاتے ہم گنوی و گرا
 ۱۲ ملتویکہ۔ ارا وخت آیوسفے خبر تما کہ مضر نلک ٹی غلہ ارے، او تینا مارتے غلہ
 ۱۳ پلنگ کے مضر نلک آراہی کرے۔ اراٹ میکو وار غلہ پلنگ نا وخت آیوسف تینے
 ایلمتا مون آوزست کرے، او مضر نا باوشاہے یوسف نا خاوت نا باروٹ معلوم
 ۱۴ مس۔ واکان پد یوسف تینا باوہ یعقوب آگلوس راہی کرے او کل بیتاتا باروٹ

- پارے تہ، او وا ہم پارے تہ کہ "نی تینا خاوت نا ہفتاؤ او پیچ بندغ او مال ہڈی تو
 ۱۵ بَرک او واڑے رہینگ۔" ○ ہندا خاطر آن یعقوب تینا خاوت تو مصر نلک آہنا۔
 ۱۶ اوڑے او او اونا مارک کسکر۔ ○ اوفتے کنعان نلک نا سکیم پنی آشار آوریر، دفن
 کریر۔ او ہندا ڈغار نا ٹگرے ایڑاہیم ہمور قوم نا بندغائے آن قبرستان جوڑ کنگ
 کے پیسہ اٹ بلکوش۔ ○
- ۱۷ "آرا وخت آخدا نا ایڑاہیم تو اقرار نا پورہ منگ نا وخت خُزک بس، وا وخت
 آنا بندغاک تینا باوہ پیرہ غاتا ڈغار آپدی ہنار، او ننا نسل نا بندغاتا تعدا مصر نلک
 ۱۸ ٹی بھاز زیاست اسکہ۔ ○ ہمو وخت آایلو فرعون مصر نلک نا بادشاہ مس۔ او یوسف
 ۱۹ نا باروٹ تتویکہ۔ ○ او ننا باوہ پیرہ غائے ریفے او اوفتے آظلم کرے، اوفتے حکم تس کہ
 ۲۰ "تینا ودی مروکا مارتے آراتے آن پیشن کشبو، کسقبو"۔ ○ او وا ہمو وخت اسکہ کہ
 موسیٰ ودی مس۔ او بھاز زیباؤ چناس اسکہ، او مسہ تو اسکان اونا لہ ڈکوئی اٹ اونا
 ۲۱ خیالداری نے کرے۔ ○ مسہ تو آن پد موسیٰ آراغان کشنگا، تو بادشاہ نا مسر اودے
 ۲۲ تینا مار جوڑ کرے۔ ○ موسیٰ نے بادشاہ نا چناتے آن بار عقل او دانائی نا پیتاک
 خوانفنگار۔ ہندا خاطر آن او عقل مندی و بیست او جوانو کاریم کریکہ۔ ○
- ۲۳ "آرا وخت آ موسیٰ نا عمر چل سال مس، او سوچ کرے کہ "امی کاو، تینا قوم
 ۲۴ نا بندغائے ہریو کہ اوفتے تو آنت منگ ٹی اے؟" ○ او کسر ٹی خنا کہ اسہ مصری مس
 یہودی سے آظلم کنگ ٹی اسکہ۔ او یہودی نادت کے ہنا او یہودی نا بدلہ اٹ
 ۲۵ مصری نے کسے۔ ○ او سوچ کرے کہ "یہودیک پوہ مریرہ کہ خدا کے اوفتا آزاتی
 ۲۶ کے راہی کرینے"، ولے یہودیک اودے پوہ تنویر۔ ○ دے سے آن پد او خنا کہ "آرا
 یہودی تین پہ تین جنگ کنگ ٹی او"۔ او کوشت کرے کہ او اوفتا نیام ٹی امن
 کے۔ او بس او اوفتے جنگ آن تورے او پارے تا "شم اسہ قوم نا بندغ اے۔
 ۲۷ تین پہ تین اتتے جنگ کنگ ٹی اے؟" ○ ولے ہمو بندغ، کہ ایلوئے خلنگ ٹی
 ۲۸ اسکہ، موسیٰ نے دک تس، پارے "نی ننا حاکم آفیس کہ ننا فیصلہ نے کیس۔ ○ نا

۲۹ خوش اے کہ نی کئے ہم کسفیس دھن کہ دردِ مصریٰ نے کسفیس؟" ○ آرا وخت آ
موسیٰ واسپتے بنگ او مصر تلک آن نرا او مدیان پنی آ تلک آہنا، ہموڑے رہینگا۔
ہموڑے اووے ارا مار مسر۔ ○

۳۰ "آرا وخت آ موسیٰ نے مدیان تلک ٹی چل سال گدرینگا، او ریگستان ٹی سینا

۳۱ پنی آ مش نارہی آ اسکہ کہ او ملائکے ہوشنگو کو جرے آن خنا۔ ○ موسیٰ آرا وخت

آدا گڑائے خنا او بھاز حیران مس، او جر نا ٹرک آہنا کہ "وا اتس اے؟"۔ تو

۳۲ خُدا اووے جر آن پارے ○ "ای نابا وہ پیرہ ابراہیم، اسحاق او یعقوب نا خُدا اٹ۔"

۳۳ موسیٰ خولیس آن لزا او تینا مونے ڈکا۔ ○ خُدا اووے پارے "تینا چوتاتے کش، اتے

۳۴ کہ آرا جاگہ غانی سلوک اُس او مقدسو جاگہ س اے۔ ○ اسی خناٹ کہ کنا گین کردکا

بندغاتا زی آ مصر تلک ٹی ظلم منگ ٹی اے۔ اسی او فتا دمانے قبول کریٹ۔ اسی

اوفتے بچا فینگ کے بسوٹ، او ہندا خاطر آن اسی نے مصر تلک آراہی کیوہ۔ ○

۳۵ "موسیٰ ہمو بندغ اسکہ کہ یہودی بندغاک اووے متیویرہ۔ اوفک پاریرہ کہ "نی

ننا حاکم افس کہ ننا فیصلہ نے کیس۔" موسیٰ ہمو پغمبر اسکہ کہ خُدا اووے یہودی تا

حاکم جوڑ کرے او اوفتے ملائک نادت اٹ کہ او ہوشو کنگا جر آن ظاہر موسس موسیٰ

۳۶ نا ذریعہ اٹ آزاتی تیس۔ ○ او موسیٰ ہمو بندغ اسکہ کہ او مصر تلک ٹی معجزہ غاتے

نشان تیس او یہودی تا رہنمائی کریسہ سمندر نا معجزہ نے نشان تیس، او اوفتے آزاتی

۳۷ تیس۔ واکن پد چل سال اسکان او ریگستان ٹی معجزہ غاتے نشان تیس۔ ○ موسیٰ

یہودی بندغاتے تو ہیست کریسہ پارے "خُدا تم کے اسہ پغمبر سے راہی کیک، دھن

۳۸ کہنے راہی کریں۔ او بندغ شما قوم آن مروے۔" ○ او ننا باوہ پیرہ غاتے اسہ جاگہ نا

ریگستان ٹی مچ کرے او آرا حکماتے، کہ خُدا ملائک نا ذریعہ اٹ سینا پنی آ مش آ

موسیٰ نے تسوس، او ننا باوہ پیرہ غاتے تیس۔ ○

۳۹ "ولے ننا پیرہ غاک اونا پیتاتے متیویر او اونا حکماتے اِلار۔ او اوفتا خوش اسکہ کہ

۴۰ اوفک پدی مصر تلک آ کار۔ ○ ہندا خاطر آن موسیٰ نا ایلیم ہارونے پاریر "نن پتہ کہ

۳۱ موسیٰ تو انت مسونے، آرا کہ ننے مصّر نلک آن کشانے۔ ہندا خاطر آن نی نن کے
 ۳۲ گڑاس بناتا خدا جوڑ کر، کہ اوفک پدی مصّر نلک آپنگ کے ننا رہنمائی نے کیر۔ ○
 ہندا خاطر آن ہارون اوفتے کے روڑ نا شکل اٹ خدّاس جوڑ کرے۔ اوفک اوڑکے
 قربانی کیر، او آرا گڑائے جوڑ کر فیسر، اوڑکے دعوت او خوشی کیر۔ ○ خدا اوفتے آن
 ناراض مس او اوفتے وے، نوک او استاراتا عبادت کنگ کے اِلا، دھن کہ خدا
 پغمبر نا ذریعہ اٹ پاریسس او دا پیتاک پغمبر اتا کتاب ٹی لکھوک او
 اے یہودی بندغاک، تم آرا مالتے چل سال اسکان ریگستان ٹی
 تیرے او قربانی کیرے

اوفک کن کے آلویرہ۔ ○

۳۳ او آرا خدّاتے تم جوڑ کینورے، اوفتے تین تو اوار ہر جاگہ غا دیرے،
 آسٹے موک او ایلوے رفان پاریرے۔
 مولکے تم "آسمان نا خدا" او رفانے تم "استاراتا خدا" پاریرے،
 او ہندا بناتا تم عبادتے کیرے۔

ہندا خاطر آن ای ٹھے بابل شار نا ایلو گنڈ آ راہی کیوہ او ٹھے

مے جوڑ کر فیوہ۔ ○

۳۴ "ننا باوہ پیرہ غاک تین تو اوار عبادت نا جگے ہر جاگہ غا دیر او دا جگ ہندن جوڑ
 ۳۵ اسکہ دھن کہ خدا موسیٰ نے حکم تسوسس۔ ○ پد آنا باوہ پیرہ غاک، کہ دا جگے تینا
 پیرہ غاتے آن ہلکر، آرا وخت آ اوفک یوشع نارہنمائی ٹی ایلو قومانا ڈغار آہنار، دھن
 کہ خدا اوفتے پاریسس، جگے اوفتے تو دیر۔ او ہمو وخت اسکان کہ داؤد اوفتا بادشاہ جوڑ
 ۳۶ مس، جگ اوفتے تو اوار اسکہ۔ ○ داؤد خداغان ہریفے "کنے اجازت ایتے کہ ای نے
 کے خل نا عبادت خانس جوڑ کیو، آراڑے کہ نن یعقوب نا آویاداک نا عبادتے
 ۳۷ کین۔ ○" ولے خدا داؤد نا مار سلیمان آن دا خل نا عبادت خانے جوڑ کرے۔ ○
 ۳۸ "ولے خدا تعالیٰ صرف ہندا عبادت خانے ٹی ریہنگپک آرا فتنے بندغاک جوڑ

کرنو، ذہن کہ پنغمبر یسعیہ تینا کتاب ٹی لکھانے
 خدا پانک "جنت کنا تخت آن بار اے،
 او ڈغار کن کے بندن اے ذہن کہ چنکو پلکی س اے۔
 بندا خاطر آن نم کن کے آرا جوڑ کنگ کپیرے۔
 نم کن کے ڈغار آرا جوڑ کنگ کپیرے اتے کہ گل ذیائے ای
 جوڑ کریٹ۔"

اسٹیفن ولدا اوفتے پارے "نم کنے گرفتار کپیرے، والزام تخیسہ کہ ای موسیٰ
 او بھلا عبادت خانہ نا خلاف بیت کریٹ۔ ولے نم بھاز ضدی آرے، بمو بے
 ایماناتے آن بار کہ اوفک نہ خدا نا حکماتے منیرہ او نہ خدا نازی آ ایمان تخیرہ، او خدا
 ناپیتاتے بنگ نا کوشت کپسہ۔ نم تینا باوہ پیرہ غاتے آن بار آرے۔ نم ہم ہمیشہ
 خدا نا پاکنگا روحے متبورے۔ شاما باوہ پیرہ غاک مست نا گل پنغمبر اتے خلک، اوفتے
 تکلیف تسر، او بھازنگا پنغمبر اتے کسفر۔ بندا پنغمبر اک مست پیشن گوئی کریسر کہ
 خدا نا مقرر کرد کا بریک۔ گراس وختس مست نم خدا نا مقرر کرد کاے گرفتار کپیرے
 او کسفرے۔ ولے واسہ نم کنا زی آ الزام تخنگ ٹی آرے۔ نم بمو بند غاک
 آرے کہ موسیٰ خدا نا پیغامے ٹے تسر۔ ولے نم اووے متبورے۔"

اسٹیفنرے سنگسار کنگ

آرا وخت آ بیہودی تا مجلس نا بند غاک واپیتاتے بنگر، اوفتے بھاز غصہ بس۔
 اوفک غصہ غان تینا جوڑتے گٹ بلکر۔ ولے اسٹیفن آ خدا نا پاکنگا روح نا طاقت
 بس۔ او آسمان نا گنڈ آبرا، او بموڑے خدا او یسعیئے اوار خنا، کہ یسعی خدا نا
 راست میکو گنڈ آ سلوک اسکہ۔ اسٹیفن پارے "بربو۔ ای خدائے او یسعیئے،
 کہ او خدا نا راست میکو گنڈ آ سلوک اے، خنگ ٹی اٹ۔"

- ۵۷ مجلس نابندغاک چیانٹ خلیسہ تینا خفتے توریر۔ اوفک اسہ وار تو اسٹیفنے بلکہ،
- ۵۸ او شار آن پیشن وریر، خسارت، خلتے بیفیر او اسٹیفنے سنگسار کنگ شروع کریر۔
- ۵۹ مجلس نابندغاک تینا گڈی تے او پٹوتے وڈفیر او ساؤل پنی آ بندغ ناڈو ٹی تسر۔
- ۶۰ اوفک اسٹیفنے سنگسار کنگ ٹی اثرہ کہ اسٹیفن توار خلک "اے خواجہ عیسیٰ، ای نے آ بنگ ٹی اٹ۔"
- ۶۱ او گوڈ خلک او زور آن توار کریر پارے "خواجہ، دافتا دا گناہے معاف کرک۔"
- ۱ او بندا بیتے کرے او کسک۔ او ساؤل اسٹیفن نا قتل آن خوش اسکہ۔

عیسیٰ نازی آ ایمان تجھو کاتے آ ظلم

- ۱ او داوے آن یروشلم شار ٹی عیسیٰ نازی آ ایمان تجھو کاتے آ ظلم کنگ او تکلیف تنگ شروع مس۔ گل ایمان تجھو کاک بندا ظلم نا وجہ غان بہتوویہ صوبہ نا ایلو شار تے آ او ساماریہ پنی آ صوبہ غا بنار، ولے ڈوانزہ خاصنگا شاگرداک بموڑے
- ۲ مسر۔ گر اس ایمان تجھو کاک اسٹیفن کے ماتم کریر او اودے دفن کریر۔ ولے ساؤل نا دا کوشست اسکہ کہ ایمان تجھو کاتے خلاص کے۔ او آرا اراغا بناک، آراڑے عیسیٰ نازی آ ایمان تجھو کاک مسرہ، اوفتے گریسہ وریک، زندان ٹی شاغاک۔ دا خیال تجھویک کہ اوفک زربنہ او یا نیازی او۔

فلپس نا ساماریہ صوبہ ٹی عیسیٰ نا پُسکُننگا پیغام نا تبلیغ کنگ

- ۳ عیسیٰ نازی آ ایمان تجھو کاک آرا وخت آ یروشلم شار آن پیش تمار، اوفک
- ۵ ہزارنگا شار تے آ بنار او عیسیٰ نا پُسکُننگا پیغامے رسیفیر۔ فلپس ساماریہ صوبہ نا

۶. بھلا شار آہنا، او اوڑے مخلوقے خُدا نا مقرر کروکا نا باروٹ تہلیخ کرے۔ ○ مخلوق
۷. فلیس نا بیتاے غور اٹ ہنگ، او آرا معجزہ غاتے نشان تِس، اوفک خنار۔ ○ بھازنگ
۸. بند غاتے آن چناک کشنگار او چناک چیانٹ خلیسہ پیش تمار، او بھازنگ معزور او
۹. لنگاک جوڑ کنگار۔ ○ ہندا خاطر آن وا شار نا مخلوق اوڑان بھاز خوش اسکہ۔ ○
۹. ہموڑے شمعون پنی وُاسہ جاؤوگرس ہم اسکہ کہ او تینا جاؤو آن مخلوقے حیران
۱۰. کریس۔ او پارے کہ ”کنا شان ایلو بند غاتے آن بڑز اے۔“ ○
۱۰. او شار نا امیر او غریب اونا بیتاے غور اٹ ہنگرہ۔ او ہندا جاؤوگری نا طاقت نا
۱۱. وجہ غان مخلوق پاریکہ کہ ”دا طاقے خُدا اووے تسونے۔ او خُدا نا ایب اے۔“ ○
۱۱. اوفک ہندا خاطر آن اووے ”خُدا نا ایب“ پاریرہ آتے کہ او اوفتے تینا جاؤوگری
۱۲. آن بھلو وخت اسکان حیران کریس۔ ○ ولے آرا وخت آ اوفک خُدا نا پُسکینگا
۱۲. پیغامے فلیس نا زریعہ اٹ ہنگر او عیسی نازی آ ایمان تچار، تو ایمان تجوکاتا زریعہ او
۱۳. نیاریک پاک صاف منگ نا بے شولفنگار۔ ○ شمعون ہم عیسی نازی آ ایمان تجا
۱۳. او پاک صاف منگ نا بے شولفنگا۔ او بھاز حیران مس آرا وخت آ او فلیسے خُک
- آن معجزہ غاتے نشان تینگ آخنا۔ ○
۱۴. آرا وخت آڈوانزورہ خاصنگا شاگرداک ہنگر کہ ”ساماریہ صوبہ نا بھازنگا بند غاک عیسی
۱۵. نازی آ ایمان تجانو“، تو اوفک پطرس او یوحناے ساماریہ صوبہ غا راہی کریر۔ ○ آرا
- وخت آ اوفک رسیدگار، خُداغان وعا کریر کہ دا ایمان تجوکاتے آ ہم خُدا نا پاکنگا
۱۶. رُوح نا طاقت برے، ○ آتے کہ داکان مُست اوفتازی آ خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت
۱۷. بٹویس۔ اوفک صرف عیسی نا پن اٹ پاک صاف منگ نا بے شولائز۔ ○ پد
- آ پطرس او یوحنا اوفتازی آ تینا ڈوتے تجیسہ ہنار، او خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت
- اوفتے آ بریسہ ہنا۔ ○
۱۸. شمعون خنا کہ خاصنگا شاگرداک آرا ایمان تجوکاتازی آڈو تجیسہ ہنارہ، تو اوفتے آ
- خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت بریسہ ہنا کہ۔ ہندا خاطر آن شمعون یوحنا او پطرسے پارے

- ۱۹ "ای ٹھے گڑاس پیسہ ایٹیوہ۔ ۰ ٹم کنے دا طاقے ایٹیو، تاکہ آرا بندغ آ امی تینا ڈوئے
تھیو، او خدا نا پارنگا رُوح نا طاقے حاصل کے۔" ۰
- ۲۰ ولے پطرس اووے پارے "تینا پیسہ غاتے بیف، او ننے آن مر مر۔ شاید خدا
نے سزا ایٹک، آنتے کہ نی خدا نا ٹیکھی ئے کہ او مفت تینگ ئی اے، نی پیسہ اٹ
خواسہ۔ ۰ نی نن تو بنگ کیسہ او تبلیغ کنگ کیسہ، آنتے کہ نا اُست خدا نا مون آ
۲۱ صبح افک۔ ۰ ہندا خاطر آن دا گناہ غان ہڑسینگ، او تینا اُست آن شیطانی خیالے
۲۲ کتہ، او خدا غان دُعا کر کہ او نا ہندا خرابنگ سوچے معاف کے، ۰ آنتے کہ ای چاوہ نی
۲۳ کستی دُ بندغسے اُس او گناہ تے آن پُر اُس۔" ۰
- ۲۴ شمعون یوختا او پطرسے پارے "ٹم کن کے دُعا کبو کہ آرا پیتا تا باروٹ ٹم کنے
پاریرے، ہندا گڑاک کن تو مفس۔" ۰
- ۲۵ داکان پد پطرس او یوختا عیسیٰ نا باروٹ بیت او قصہ غاتے کریر، او پدی یروشلم
شار آہنار۔ او یروشلم شار آپدی بنگ نا وخت آ کسر ئی اوفک ساماریہ صوبہ نا
بھارنگا خلقا تے ئی عیسیٰ نا پُسننگا پیغام نا تلینے کریر۔ ۰

فلیس او اتھویا ملک نا وزیرے خزانہ

- ۲۶ داکان پد اسہ ملائکس فلیس آ بس، اووے پارے "بش مر، او ہمو کسر آہنگ
آرا کہ یروشلم شار آن غزہ شار نا گنڈ آ کائک۔"
- ۲۷ اینو پگہ دا کسر ریگستاس اے۔ ۰ ہندا خاطر آن فلیس ہنا۔
ہمو کسر اٹ اتھویا ملک نا اسہ بندغس پنگ ئی اسکہ۔ او تینا ملک نا وزیر خزانہ
اسکہ او ملک گل خزانے اونا ڈو ئی تسوس۔ او خسی اسکہ۔ او یروشلم شار آ عبادت
۲۸ کنگ کے بسوس، او پدی بادشاہی دُ بگی سے ئی تینا ملک آ پنگ ئی اسکہ۔ ۰ او
۲۹ بگی ئی ٹولوک پغمبر یسعیہ نا کتاب آن خواننگ ئی اسکہ۔ ۰ خدا نا پارنگا رُوح فلیسے

- ۳۰ پارے ”زوبنگ او بگی ناربی آرسیف تینے۔“
فلپس ڈوونینگیسے بنا او بگی آن بندانہ خُزک آبس کہ وزیر پغمبر یسعیاہ نا کتاب
نا آرا آیاتاتے خُواناک، او بنگ کریمہ۔ فلپس وزیر آن بریفے ”نی دا کتاب نا آیاتاتے
خُواناس، پوہ مریسے تا؟“
- ۳۱ وزیر اودے جواب تس پارے ”ای دافتے ہمر پوہ منگ کیوہ، ہمو وخت اسکان
کہ کس کنے پوہ کنتے؟“
- ۳۲ ولدا او فلپے پارے ”بہ۔ سوار مہ۔ کن تو بگی ٹی ٹول۔“
وزیر یسعیاہ نا کتاب نا آرا آیاتاتے خُواننگ ٹی اسکہ، اوفک داو او
او اسہ میٹل آن بار اے کہ اودے قربانی کے دنتنگ،
او اسہ میٹل آن بار اے کہ میٹل نا پٹاتے کاٹنگے، او توار کپک۔
او ہم ہمدن کسفننگ نا وخت آ فریاد کپک۔
او بے عزت کننگ، اوڑتو انصاف منگ،
اودے اولیاد منگ،
اتنے کہ او ہرام کپک، کسفننگ۔
- ۳۳ وزیر فلپس آن بریفے ”نی کنے پوہ کر کہ پغمبر دنا باروٹ دا بیتاتے کننگ ٹی
اے؟ او تینا باروٹ یا پین کسے نا باروٹ دا بیتاتے کننگ ٹی اے؟“
- ۳۴ پد آ فلپس ہندا آیاتاتا معنی اے کریسہ عیسیٰ نا باروٹ آلف آن الیس یے
اسکان اودے پوہ کرے۔ سفر کریسہ اوفک اسہ جاگہ غا بسر کہ اوڑے ویر اسکہ۔
وزیر فلپے پارے ”داڑے ویر اے۔ گڑا ای اتے عیسیٰ نازی آ ایمان تخیر؟ بہ۔
کنے پاک صاف منگ نا بے شولف۔“
- ۳۵ ا فلپس اودے پارے ”اگہ نی اُست نا حُب اٹ عیسیٰ نازی آ ایمان تخیسہ،
تو ای نے پاک صاف منگ نا بے شولفیوہ۔“
- ۳۶ وزیر پارے ”اؤ۔ ای عیسیٰ نازی آ ایمان تخیوہ کہ او خُدا نا مار اے۔“

- ۳۸ ولدا وزیر کو چوانے پارے "تیلیٰے تور۔"
- وزیر او فلیس وڈینگار او ویر ٹی بنار، او فلیس وزیرے پاک صاف منگ نا بے
- ۳۹ شولفے۔ ارا وخت آ اوفک ویر آن پیش تمار خدا نا پاکنگا روح فلیسے درے، او وزیر
- ۴۰ اودے پد آختو۔ ولے او خوشی خوشی تینا تلک نا گنڈ آرابی مس۔ او خدا نا پاکنگا
- روح فلیسے اشدو شار آ رسیفے۔ او اشدو شار آن قیصریہ شار نا گنڈ آہنا، او ہندا اشاراتا
- نیام ٹی بھازنگا خلقاتے ٹی خدا نا پلسکنگ بیغام نا باروٹ مخلوے تبلیخ او پوہ کرے۔

سائول نا عیسیٰ نازی آ ایمان تھنگ

(شاگردانا کاریماک ۶:۲۲-۶:۱۶؛ ۱۲:۲۶-۱۸)

- ۱ ب ہندا وخت ٹی ساؤل عیسیٰ نازی آ ایمان تھوکاتا زی آ ظلمے جاری تھاس
- ۲ او بھازنگاے خو لفیسس کہ "ای ٹھے کسفیوہ"۔ او گل آن بھلا امام آہنا، اودے
- پارے "کے و مشق شار نا یہودی عبادت خانہ غاتا الماتے آ سفارشی خطس لکھے ایٹے
- کہ اوفک کنے اجازت ایتر، کہ ای عیسیٰ نازی آ ایمان تھوکاتا زینہ او نیازی تے،
- کہ زانو، گرفتار کیو، او پدی اٹیو۔"
- ۳ ارا وخت آ ساؤل و مشق شار آن ٹوک رسینگا، اسہ وار تو آسمان آن اسہ
- ۴ روشنائی س اوڑا تما۔ او ڈغار آتما او توارس بنگ کہ او اودے پاننگ ٹی اسکہ
- "ساؤل، نی اتتے کنے آ ظلم کننگ ٹی اس؟"
- ۵ ساؤل ہریفے "خو اوجہ، نی ویر اس؟"
- بڑ آن جواب بس "ای عیسیٰ اٹ کہ نی کنازی آ ایمان تھوکاتے آ ظلم کننگ ٹی
- ۶ اس۔ او اسہ بش مر، او شار آہنگ۔ اوڑے نے پاننگ کہ نے انت کروئی اے۔"
- ۷ ارا بندغاک ساؤل تو اوار سفر کننگ ٹی اترہ، اوفک سلیسر، ولے بیست
- ۸ کتویر۔ اوفک عیسیٰ نا پیتاے بنگر، ولے کسے ختویر۔ او ساؤل ڈغار آن بش مس

۹ او تینا ختے نلا، ولے او ختنگ کتویک۔ ہندا خاطر آن ایلو بندغاک ساؤل نا ڈوتے ہلگر
۱۰ او شار ناتہہ ٹی دریر۔ ○ ساؤل مسد دے اسکان بچ کتویک او ختے آن ختویک۔ ○
د مشق شار ناتہہ ٹی اسر حننیاہ پنی و بندغس اسکہ کہ او عیسی نازی آ ایمان
تجاکہ۔ او دے ٹی نغ آن بار عیسی نے خنا۔ عیسی اودے پارے ”حننیاہ۔“

حننیاہ جواب تِس پارے ”جی، خواجہ۔“ ○

۱۱ عیسی اودے پارے ”بش مر، او ہمو گلی ٹی ہنگ آرا ”سیدھا“ پاننگ، او
ہموڑے بہودواہ پنی آ بندغ نا آرا نا ہریف۔ اور تو ساؤل پنی و بندغس رہینگ کہ
۱۲ او ترسی شار ٹی ووی مسونے۔ او ہرک۔ ساؤل وعا کنگ ٹی اے۔ ○ اودے ای
نا ہنگ او پاننگ کے تیار کنگ ٹی اٹ۔ ○

۱۳ حننیاہ عیسی نے جواب تِس پارے ”خواجہ، کنے بھازنگا بندغاک ساؤل نا باروٹ
۱۴ کہ او آرا ظلم او تکلیفے یروشلم شار ٹی نازی آ ایمان تجوکاتے تسونے، پارینو۔ ○ او
بھلا امامتے آن اجازت ہلکونے کہ آرا بندغاک و مشق شار ٹی نازی آ ایمان تجیرہ،
اوفتے گرفتار کے۔“ ○

۱۵ عیسی اودے پارے ”نی ساؤل پنی آ بندغ آ ہنگ، اتنے کہ ای اودے گچین
کریٹ کہ او بھازنگا بادشاہ او ایلو قوماتا بندغ او بہودی تے تبلیغ کیک، او کنا کسر
۱۶ آ آتیک۔ ○ نا پاننگ آن پد ای اودے نشان ایٹیوہ کہ او کنا زی آ ایمان تجنگ
نا وجرغان مصیبت بیفک۔“

او ساؤل ہم دے ٹی نغ آن بار خنا کہ اسر حننیاہ پنی و بندغس بس او اونا زی
آ تینا ڈوئے تجا، او پدی خسی مس۔ ○

۱۷ حکم نام مطابق حننیاہ بہودواہ نا آراغا ہنا، آراڑے کہ ساؤل اسکہ۔ او تینا ڈوئے اونا
زی آ تجا او پارے تہ ”ایلم ساؤل، کنے عیسی راہی کرینے۔ آرا وخت آنی دانگ
ہنگ ٹی اسرہ او کسر اٹ نامون آ ظاہر مسوس۔ او واسر کنے نے آراہی کرینے،
تاکہ نی پدی خنیس او خدا نا پاکنگا روح نا طاقت نے آبرے۔“ ○

- ۱۸ اسے وار تو گڑاس ساؤل ناخنتے آن تما او پدی خننگ آگ۔ او جک سلیس او پاک
 ۱۹ صاف منگ نا بے شو لینگ۔ ○ داگان پد او ایزغ گنگ او اونا طاقت پدی بس۔ ○

ساؤل نا دمشق شار ٹی تبلیغ کنگ

- ۲۰ ساؤل بش مس سیدھا یہودی تا عبادت خانہ غا ہنا او مخلوقے تبلیغ کرے کہ
 ”عیسیٰ خدا نامارے“۔ او منہ دے عیسیٰ نازی آ ایمان تجوکاتے تو دمشق شار ٹی
 ۲۱ رہینگ۔ ○ آرا بندغاک اونا پینتے بنگر، اوفک حیران مسر، او اسے پہ ایلو تو تینا پاریر
 ”ننہ یقین بنگ کہ دا ہمو بندغ اے آرا عیسیٰ نازی آ ایمان تجوکا بندغانتے یروشلم
 شار ٹی کسفیک۔ او واڑے دمشق شار ٹی دا خاطر آن بسوس کہ عیسیٰ نازی آ ایمان
 تجوکاتے پہے، او بھلا امانا مون آ یروشلم شار ٹی پیش کے۔“ ○
 ۲۲ ولے ساؤل خدا نا پاکنگ روح نا طاقت اٹ مخلوقے عیسیٰ کہ ”او خدا نا مقرر کروکا
 اے“ نا باروٹ ہنڈن پوہ او تبلیغ کریکہ کہ دمشق شار ٹی رہینگوکا یہودییک او دے
 ۲۳ تبلیغ آن تورنگ کتویرہ۔ ○ گڑاس دے آن پد یہودییک اسے جاگہ غا مچ مسر او اسے
 ۲۴ منصوبہ س جوڑ کریکہ کہ ”ساؤلے کسفین“۔ ○ دا منصوبہ نا پیناک ساؤل نا خفتے آتھار۔
 یہودییک دے او نن شار نا دروازہ غانتے آ سلیسرہ او خیالداری کریکہ کہ اگہ ساؤل
 ۲۵ داگان گدرینگے، اوفک کسفیر تہ۔ ○ ولے اسے نفس ساؤل نا تبلیغ نا ذریعہ اٹ عیسیٰ
 نازی آ ایمان تجوکاک ساؤلے شار نا دیوال آن چٹ نا ذریعہ اٹ شیف ڈرفیر
 او شار آن کشار۔ ○

ساؤل نا پدی یروشلم شار آ بنگ او تبلیغ کنگ

- ۲۶ ساؤل دمشق شار آن یروشلم شار آرسینگ او کوشتے کرے کہ ایلو عیسیٰ نازی آ

۲۷ ایمان تجھو کا بند غاتے تو شامل مرے۔ ولے اوفتے یقینن آلویکہ کہ ”واہم عیسیٰ نازی
 آایمان تخانے“۔ کل اوڑان خولیسرہ۔ ۰ برتبا سے ساؤل ناقصہ نا خبر تھا۔ او اونا مدت
 کے بس او خاصنگا شاگردا تے آڈرے تہ۔ او خاصنگا شاگردا تے ساؤل ناقصہ نے پارے
 کہ او ہمر کسر ٹی عیسیٰ نے خنانے او عیسیٰ اوڑتو بیت کرینے، او ساؤل دمشق شار
 ۲۸ ٹی عیسیٰ نا کسر نا دلیری اٹ تبلیغ کرینے۔ ۰ ہندا خاطر آن ساؤل ایمان تجھو کاتے تو
 شامل مس او اوفتے تو یروشلم شار ٹی چرخ کریمہ دلیری اٹ عیسیٰ نا پوسکننگا پیغام نا
 ۲۹ تبلیغ کریمہ۔ ۰ ساؤل یونانی زبان والا یہودی تے تو بحث کریمہ، ولے اوفتا کوشست
 ۳۰ اسکہ کہ اوڈے کسفر۔ ۰ ارا وخت آایمان تجھو کاک دا بیتا تے بنگر، اوفک ساؤلے
 قیصریہ شار آڈرہ او اوکان اوڈے اونا شار ترسی آراہی کریمہ۔ ۰

۳۱ او گراس وخت کے عیسیٰ نازی آایمان تجھو کاک یہودیہ، گلیل او ساماریہ
 صوبہ غاتے ٹی امن اٹ رہینگر۔ او خدا نا پاکنگا روح نا وجرغان اوفتا دلیری وڈیسہ
 بنا، او ایمان تجھو کاتا تعدا و زیاست مریمہ بنا۔ اوفتا خدا نا کسر نا بنگ نا وجرغان
 بھازنگا بند غاک اوفتا رند اٹ بسر او عیسیٰ نازی آایمان تجار۔ ۰

پطرس نا لڈہ او یاقا شارا تے ٹی معجزہ نشان تینگ

۳۲ پطرس شار شار آایمان تجھو کاتے آچر خلکک۔ اسہ وختس او لڈہ پنی آشار آ
 ۳۳ ایمان تجھو کاتے آبنا۔ ۰ اوڑے اسہ ایلیاس پنی و بند غے آبنا کہ او ہشت سال آن
 ۳۴ معزور اسکہ او اسہ کلسے آتھاس۔ ۰ پطرس اوڈے پارے ”ایلیاس، عیسیٰ، کہ او خدا
 نا مقرر کروکا اے، نے جوڑ کرینے۔ بشہ او لیپا تے تینا مچ کر۔“
 ۳۵ ہمو وخت آایلیاس بش مس او چرخ کنگ آ لگا۔ ۰ لڈہ شار نا کل بند غاک او
 شارون علاقہ نا بند غاک اوڈے خنار او بھازنگا بند غاک ہندا معجزہ نا وجرغان عیسیٰ
 نازی آایمان تجار۔ ۰

- ۳۶ یاقا شار ٹی عیسیٰ نازی آ ایمان تجو کو نیازی س آسک کہ اونا پن تہیتا آسک۔ او
یونانی زبان ٹی اونا پن ”ڈور کس“ آسک، اودانا معنی اے ”خزم“۔ او تینا زند ٹی جوانو
۳۷ کاریم کریکہ او غریباتا مدتے کریکہ۔ آرا وخت آپطرس لڈہ شار ٹی آسکہ دا نیازی بیمار
مس، کسک۔ اودے تمشوؤ تسر، کفن بیر فیر، او بڑز نا کو ٹھی ٹی تجار۔ ○ یاقا شار لڈہ
۳۸ شار آن خڑک آسک۔ آرا وخت آ یاقا شار نا ایمان تجو کاک بنگ کہ ”پطرس لڈہ شار ٹی
اے“، اوفک ارا بندغ پطرس آرابی کبر او دا گلوئے تسر کہ ”زونے آبرک۔“ ○
۳۹ پطرس اوفتے تو رابی مس۔ آرا وخت آ او رسینگا، اوفک اودے بڑز نا کو ٹھی
آ کبو کنگا نیازی آدریر۔ مردہ ناربی آ بھازنگا جنوزانک ٹو لوک ہو غنگ ٹی آئرہ۔ آرا
وخت آ اوفک پطرے خنار، تینا پچ او گڑاتے اودے نشان تسر او پاریر ”دافتے نن
کے دا نیازی تینا زند ٹی جوڑ کر فیس۔“ ○
۴۰ پطرس اوفتے گلے کو ٹھی آن کشا، او گوڈ خلک، ٹوس او دغا کرے۔ پد آ او
بش مس، مردہ ناربی آبس، اودے پارے ”تہیتا، بش مر۔“
۴۱ نیازی تینا خنتے ملا، پطرے تینا ربی آخنا، او پریشان مس۔ ○ پطرس اونا دو ٹی
بلک، اودے بش کرے۔ پد آ او گل جنوزان او ایمان تجو کا تے توار کرے او اوفتے
نشان تس کہ ”نیازی پدی زندہ اے۔“ ○ پطرس نا دا معجزہ گلا یاقا شار ٹی مشہور
۴۲ مس، او بھازنگا بندغاک عیسیٰ نازی آ ایمان بیسر۔ ○ پطرس یاقا شار ٹی شمعون
۴۳ پنی آ بندغ تو منہ دے رہینگا کہ او سلہ نا کاریم کریکہ۔ ○

پطرس او کپٹن کرنیلیس نا ملاقات

- ۱ **ب** قیصرہ شار ٹی کرنیلیس پنی و بندغس رہینگا کہ۔ او روویو فوج ٹی آسک، او دا
۲ فوج نا حصہ ”اٹلی فوج“ پاننگا کہ۔ او دا حصہ ٹی کپٹنس آسک۔ ○ او اسہ مزہبی و بندغس
آسک۔ او او اونا گل ارا والاک خدا نا عبادتے کریہ او خدا نا تروکا زمداری تے پورہ

- ۳ کیرہ۔ او بر دے عبادت تو اوار غریبہنگا بہبودی تا مدتے ہم کریکہ۔
 ۴ اسہ دے س پیشیم نا وخت آ او عبادت کنگ ٹی اسکہ، او دے ٹی ٹخ آن بار
 ۵ خنا۔ خُدا نا اسہ ملائیس اونا رجبی آ بس، او دے پارے ”گرتیلیس۔“
 ۶ او خولیس اٹ ملائیک تو ہیئت کریسہ پارے ”جی خواجر، آنت حکم اے؟“
 ۷ ملائیک او دے پارے ”نا عبادت او غریباتا مدت کنگ آن خُدا خوش مسونے،
 ۸ او خُدا نے برکت ایٹک۔“ واسہ گراس بندغ یا قاشار آ راجی کزک کہ اوفک بندغے
 ۹ نے آ آتیر۔ اونا پن شمغون اے کہ او ”پطرس“ پاننگ۔ او شمغون پنی دُسلہ نا
 ۱۰ کاریم کروکوسے نا آرا ٹی مہمان اے او شمغون نا آرا سمندر نارجبی آ آرے۔“
 ۱۱ بندا پیتا کنگ آن پد ملائیک پدی پینا او کرتیلیس تینا ارا نوکر او اسہ فوجی سے
 ۱۲ خوائفے۔ دا فوجی اونا چیراستی اسکہ، او ہم مزہبی دُ بندغس اسکہ۔ کرتیلیس اوفتے تو
 ۱۳ دا گل قصے کرے او یا قاشار آ راجی کرے تا۔
 ۱۴ اِرت میکو دے آ اوفک نیم روچ آ یا قاشار آن خُزک بسر۔ پطرس بمو وخت آ
 ۱۵ اُرا نا چھت آ پینا کہ او خُداغان دُما کے۔ او پینگن اسکہ او اِرغ کنگ خوائیس، دے
 ۱۶ اِرغ تیار اَلویکہ۔ او بمو وخت آ چھت آ دے ٹی ٹخ آن بار خنا۔ او خنا کہ آسمان
 ۱۷ آن اسہ بھلو چار گُندی دُکونٹس دُبینگ ٹی اسکہ۔ او ٹی بر دُول نا سادار او بر
 ۱۸ دُول نا چکاک اُترہ۔ خُدا پطرسے پارے ”پطرس، بش مہ۔ دافتے آن تڑگن۔“
 ۱۹ دے پطرس پارے ”اے خُدا، یقیناً آخا۔ ای حرامو گُرا کینگ کیرہ۔“
 ۲۰ خُدا ولدا او دے پارے ”آرا گُراتے ای حلال کریٹٹ، اوفتے حرام سوچ کپہ۔“
 ۲۱ او بندا پیتاک مُسہ وار پاننگار او پطرس مُسہ وار اِنکار کرے۔ او پد آ بندا گُراک
 ۲۲ پدی آسمان آ پینار۔
 ۲۳ پطرس بندا دے نا ٹخ نا باروٹ پریشان اسکہ کہ ”وانا معنی آنت اے؟“ کرتیلیس
 ۲۴ ناراجی تڑوکا بندغاک پیٹیسہ پیٹیسہ شمغون نا اراغا رسینگار، او دا وخت آ اوفک
 ۲۵ دروازہ نے ٹک ٹکیفیر او بریفیر کہ ”داڑے پطرس پنی دُ بندغس مہمان آرے؟“

- ۱۹ پطرس واسکان سوچ کنگ ٹی اسکہ کہ "دے ٹی ٹغ نا آنت معنی اے؟"۔ بمو
 وخت آخدا نا پاکنگا رُوح اودے حکم تِس "مسه بندغ دروازہ غانا انتظارے کنگ
 ۲۰ ٹی او۔ ۰ بش مر۔ تیار مرک۔ وا بندغائے تو بنگ۔ خولپیس، آنتے کہ وا بندغائے
 خُدا رابی کرینے۔" ۰
- ۲۱ بندا خاطر آن پطرس شیف وڑینگا او بندغائے پارے "کنا پن پطرس اے۔
 ٹھے کن تو آنت کاریم اے؟" ۰
- ۲۲ اوفک جواب تِس "ننہ کپن گرتیلیس رابی کرینے۔ او خُدا کسر آپنو کو بندغس
 اے، اونا اُست ٹی خُدا نا خولیس آرے، او کُل بیہوویک اونا بھاز عزتے کیرہ۔ خُدا
 اسر ملائک نا ذریعہ اٹ اودے پارے کہ "نی تینا اراغا پطرسے بیینگ، تاکہ ٹم اونا
 بیتاتے بنیرے۔" ۰
- ۲۳ پطرس اوفتے دعوت تِس "ننہ بندائے گدریفبو۔ سوب آنا کاز۔"
 سوب نا پطرس تیار مس او اوفتے تو رابی مس۔ یاقا شار نا یسی نازی آ
 ۲۴ ایمان تجوکا بندغائے آن ہم گزاس اوفتے تو رابی مس۔ ۰ دے سے آن پد اوفک
 قیصریہ شار آسر مسر، ارڑے گرتیلیس اوفتا انتظارے کنگ ٹی اسکہ۔ گرتیلیس تو
 ۲۵ عزیز او اونا سنگتاک ہم مچ اترہ کہ اوفتے گرتیلیس بندگاس۔ ۰ آرا وخت آپطرس
 ارا نا دروازہ غا سر مس، گرتیلیس اوڑ تو بلا، اونا نت تے تما، اودے سجدہ کرے۔ ۰
 ۲۶ ولے پطرس اودے بش کرے او پارے "کنے سجدہ کپہ آنتے کہ ای خُدا اُفٹ، نے
 آن بارو انسائے اٹ۔" ۰
- ۲۷ پطرس گرتیلیس تو بیت کریمہ ارا نا تہہ ٹی پیسا، او بموڑے مخلوق نا اسر
 ۲۸ مچی سے خنا۔ ۰ پطرس بمو مچی نے پارے "ٹم چارے کہ کنا قوم نا بیہووی بندغاتا
 مزبب وا اجازتے تفک کہ ایلو قوماتا بندغائے تو ٹولیر، بش مرید او گنیر۔ ولے خُدا
 کنے ٹغ ٹی پوہ کرے کہ "ایلو قوماتا بندغاک ناپاک افس او ٹم ایلو قوم والا بندغائے
 تو سنگتی کنگ کیرے۔" ۰

۲۹ ولد او گرتیلے پارے ”بندا خاطر آن آرا وخت آنی کنے بئینگاس ای واسوچ
 خلتویٹ کہ ”نی پین قوم نابندغے اس”- ای بسٹ- نی کنے آتے بئینگاس؟“
 ۳۰ گرتیلےس اووے جواب تےس ”اینو آن مسہ وے مسٹ پیشیم نا وخت آ ای تینا
 ۳۱ آرا ٹی عبادت کنگ ٹی آٹے- ای اسہ وار تو اسہ ملائکے تینا مون آخناٹ- او کنے
 پارے ”گرتیلےس، نا عبادت او غربہاتا مدت کنگ آن خُدا بھاز خُوش مسونے-
 ۳۲ بندا خاطر آن گراس بندغ یاقا شار آ شمعون پطرس پنی آ بندغ آرابی کر- او
 شمعون پنی آ سہ نا کاریم کروکا بندغ نا آرا ٹی مہمان اے- اونا آرا سمندر ناربی
 ۳۳ آٹ اے-“ بندا خاطر آن ای نے کے بندغ تے رابی کریٹ- نا بھاز مہربانی
 کہ نی بسٹ- نن واڑے پینگ کے گل مچ آن کہ خُدا نن کے نا ذریعہ آٹ آنت
 پیغام رابی کرینے-“

پطرس نا کرتیلےس نا آرا ٹی مچی ئے عیسیٰ نا باروٹ پانینگ

۳۴ داکن پد پطرس بیت کریمہ پارے ”واسہ ای پوہ مسٹ کہ خُدا نا مون آکل
 ۳۵ انساناک برابر او- او آرا قوم نا بندغ خُدا نا حکماتے منک، او اونا کسر آبریک، خُدا
 ۳۶ اووے دوست تورک- او نم بنگونورے کہ خُدا تینا پیغامے بےتھودی تے آرابی کرے،
 کہ عیسیٰ خُدا نا مقرر کروکا اے، تاکہ اوفک اونا کسر آبرہر- او گل مخلوق نا مالک
 ۳۷ اے- او عیسیٰ غان مسٹ بھازیگا بندغ تے پاک صاف منگ نا بے شولفے-
 وے نم عیسیٰ نا باروٹ بنگونورے کہ او آرا کاریتے بےتھودی تا علاقہ ٹی کرے، او تینا
 ۳۸ مقرر کروکا نا پیغامے گلیل صوبہ غان شروع کرے- او نم وا ہم بنگونورے کہ خُدا
 تینا پاکنگ روح نا طاقے عیسیٰ ناصرے آرابی کرے- او شار شار آچرخ کرے، بھاز
 نیکی نا کاریم کرے او بھازیگا مخلوقے بیماری تے آن شفا تےس، او بھازیگا بندغاک
 ۳۹ اونا بیتاے آن ایلیس نا کسرے یلہ کرہر- او نن بندا بیتاتا کہ او بےتھودی تا علاقہ

- ۳۰ او یروشلم شار ٹی کرے گواہ اُن۔ یروشلم شار نا بندغاک اووے صلیب آتفیر، اونا
 ۳۱ وُو او نت تے ٹی میخ خلک، کسفر۔ ۰ ولے خُدا اووے مُسے دے آن پد پدی زنده
 ۳۲ کرے او نن اووے خنان۔ ۰ ہر بندغ اووے خنتو، صرف نن کہ خُدا نئے گواہی کے
 ۳۳ گچین کریس، نن اووے خنان۔ نن اونا پدی زنده منگ آن پد اوڑتو اِرغ گنگن
 ۳۴ او مجلس کریں۔ ۰ او نئے حکم تِس کہ نن خُدا نا پُکسنگنا پیغام نا تیلخے شار شار ٹی
 ۳۵ کین او مخلوقے پان کہ ”تیسسی، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، ہمو بندغ اے کہ خُدا
 ۳۶ اووے کہوکا او زنده غاتا فیصلہ کے مقرر کریں۔“ ۰ مُست نا پنمیراک پارینو کہ ”آرا
 ۳۷ بندغ ہم خُدا نا مقرر کروکا نازی آایمان تِجک، اونا زی آایمان تِجنگ نا وجرغان
 ۳۸ اونا گل گناہ او براینک معاف مریرہ۔“ ۰

ایلو قوماتا بندغاتے آ خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت نا بِننگ

- ۳۹ پطرس بندا بیتاتا باروٹ بیت کنگ ٹی اَسک، کہ خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت
 ۴۰ ہموڑے موجود ایلو قوماتا بندغاتے آ بس، آرافک کہ خُدا نا پیغامے پنگ ٹی اُترہ۔ ۰
 ۴۱ او تیسسی نازی آایمان تِجوکا یہوویک، کہ اوفک پطرس تو یانا شار آن بسوئر، حیران
 ۴۲ مسر، اُتے کہ خُدا تینا پاکنگا رُوح نا طاقت، کہ ٹیکسی س اے، ایلو قوماتا بندغاتے آ
 ۴۳ ہم راہی کرے۔ ۰ ایلو قوماتا بندغاک جتا جتا زباناتے ٹی خُدا نا صفتے کہیرہ او خُدا
 ۴۴ نا شکرے آوا کہیرہ کہ خُدا اوفتے جتا زباناتے ٹی بیت کنگ نا طاقتے تِس۔ پطرس
 ۴۵ پارے ۰ ”وا بندغاتے آ خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت بس، دهن کہ نئے آ بسونے۔
 ۴۶ نن پاک صاف منگ نا بے شولان۔ ضروری اے کہ دافتے ہم ویر ٹی پاک صاف
 ۴۷ منگ نا بے شولفین۔“ ۰
 ۴۸ بندا خاطر آن پطرس اوفتے حکم تِس کہ ”تیسسی نا پن اٹ کہ او خُدا نا مقرر
 ۴۹ کروکا اے، بے شولفبو۔“

اوفک بندن کریر۔ ولدا اوفک پطرس او اونا سنگتاتے و عوت تیر کہ ”منہ وے
نن تو رینگبو۔“ ○

پطرس نا سنگتاتے تو بحث کنگ

- ۱ لب خاصنگ شاگرداک او یہوویہ صوبہ ٹی رینگوکا ایلو یہوویک ہم، کہ اوفک ہم
- ۲ عیسی نازی آ ایمان تجاٹر، بنگر کہ ”ایلو قوم والاک ہم خدا نا پیغامے بنگونو او عیسی
نازی آ ایمان تجانو“ ○ پطرس پدی یرو شلم شار آ بس۔ واکان پد سموڑے ایمان
- ۳ تجوکا یہووی تے آن گراس بندغ کہ اوفک بندغ نا سنت کنگے اسہ فرضس خیال
کریرہ، پطرس تو بحث کریرہ پاریر ○ ”نی آنتے ایلو قوماتا بندغانا اراتے ٹی بناس، او
اوفتے تو گنگس کہ واقوماتا بندغاک ننے آن بار سنت کپسہ؟“ ○
- ۴ پطرس اوفتے پوہ کنگ کے قصے شروع آن کرے کہ واقصہ اوڑتو
- ۵ موسس ○ پطرس قصہ کریرہ پارے ”اسہ وے س ای یاقا شار ٹی عبوات کنگ
ٹی آسٹہ، ای وے ٹی تیغ آن بار خنٹ، کہ آسمان آن اسہ چار گنڈوئی و بھلو کونٹس
- ۶ وڑینگا۔ آرا وخت آوا کونٹ کنا خوک آ بس ○ ای خنٹ کہ بنداکونٹ نازی آبر
- ۷ ڈول نا جنگلی او آرائی و سوار او چکاک آئرہ ○ ولدا ای خدا نا توارے بنگٹ کہ او
- ۸ کنے پارے ”پطرس، بش مہ، تڑ او گن۔“ ○ ولے ای پاریت ”اے خدا، یقیناً آخا۔
- ۹ ای حرامو گڑا گینگ کپہ۔“ ○ خدا ولدا کنے پارے ”آرا گڑائے ای حلال پارینٹ،
- ۱۰ اووے حرام سوچ کپہ۔“ ○ بندا پیناک کن تو مسہ وار مسر او واکان پد گل گڑاک
- ۱۱ پدی آسمان آ بنار ○ او بندا وخت ٹی مسہ بندغ، کہ اوفک قیصریہ شار آن کنے آ
- ۱۲ یاقا شار آرابی کنگاٹر، کنے آ بسر آراڑے کہ ای رینگاٹہ ○ خدا نا پاکنگا زوح کنے
پارے ”خولپہ۔ و بندغاتے تو بنگ۔“ او ہمو شش یاقا شار نا ایمان تجوکاک کن تو
- ۱۳ اوار قیصریہ شار آ بسر او نن گرتیلیس نا آرائی بنان ○ گرتیلیس نن تو قصہ کریرہ

- پارے کہ "ای تینا آرا ٹی ملائکے خنٹ۔ ملائک کئے پارے" گڑاس بندرغ یاٹا شار
 ۱۳ آ شمعون پطرس پنی آ بندرغ آ راہی کر۔ کہ اونا پیتاتے بِنِنگ آن پد نی او نا آرا
 ۱۵ نا گل بندرغاک نجات حاصل کیرے۔ "ای گرتیلیس نا آرا ٹی بِنٹ۔ آرا وخت
 آ ای بیت کنگ ٹی اسٹ، اوفتے آ خدانہ پاکنگا رُوح نا طاقت بس دهن کہ اولیو
 ۱۶ وارننے آ بسوس۔ ولدا کنا است آ بس کہ عیسیٰ پاریس "سیٹی دیراٹ پاک
 صاف منگ نا بے شولفے، ولے دازان زیاست بیت داو اے کہ ٹھے آ خدانہ پاکنگا
 ۱۷ رُوح نا طاقت بریک۔ ٹم اونا طاقت اٹ کاریم کیرے۔" ایلو قوماتا بندرغاتے آ خدانہ
 نا پاکنگا رُوح نا طاقت نا بِنِنگ آن دا ظاہر مریک کہ اوفک ہم عیسیٰ نازی آ ایمان
 تچانو دهن کہ شروع ٹی ننے آ خدانہ پاکنگا رُوح نا طاقت بسوس۔ ای دیراٹ کہ
 خدانے اونا کاریمتے آن توریو؟" ○
 ۱۸ آرا وخت آ اوفک دا پیتاتے بِنِگ، تو بحث کنگے اِلار، خدانہ صفتے کریس پاریر
 کہ "خدانہ ایلو قوماتا بندرغاتے دا موقعے تسونے کہ، اگ اوفک عیسیٰ نازی آ ایمان
 تخیرہ، گناہتے آن برہینگیرہ، تو اوفک ہم ہمیشہ نازندگی کے حاصل کیرہ۔" ○

عیسیٰ نازی آ ایمان تچو کاک اِنٹاکیہ شار ٹی

- ۱۹ گڑاس عیسیٰ نازی آ ایمان تچو کاک بندرغاک، کہ اسٹیفن نا کسفننگ آن پد اوفتے
 آ ظلم شروع مس، اوفک فیلیپی او گپرس صوبہ غاتے آ او اِنٹاکیہ شار نا گنڈ آ بنار، او
 ۲۰ کسر اٹ صرف یہودی بندرغاتے عیسیٰ نا باروٹ تبلیغ کریہ۔ ○ ولے گڑاس ایلو گپرس
 او گرتی علاقاتا ایلو ایمان تچو کاک اِنٹاکیہ شار آ بنار او ایلو قوماتا بندرغاتے آ خدانہ
 نا پیغامے رسیفیر، او اوفتے خدانہ پلسکننگ پیغام، کہ عیسیٰ میسونے تہ، ہم پاریر۔ ○
 ۲۱ خدانہ پاکنگا رُوح نا طاقت اوفتے تو اسکہ او اسہ بھلو مخلوقس اوفتے تبلیغ آن عیسیٰ نا
 زی آ ایمان تچا او خدانہ کسر آ بس۔ ○

۲۲ وا خبر یروشلم شار ٹی ایمان تجوکاتے آرسینگ۔ بندا خاطر آن اوفک برتباے
 ۲۳ ایتاکیہ شار آرابی کریر۔ آرا وخت آرتباس ایتاکیہ شار آسر مس او خنا کہ اوڑے
 بھازنگا بندغاک عیسیٰ نازی آ ایمان تجانو، او بھاز خوش مس، او اوفتے پارے
 ”تینا ایمانے عیسیٰ نازی آ بسیفبو۔“

۲۳ برتباس نیک او ایماندارو بندغس آسکہ۔ اوڑتو خدا نا پاکنگا روح نا طاقت آسکہ
 او بھازنگا مخلوقے عیسیٰ نازی آ ایمان تخفیس، او خدا نا کسر آیسوس۔

۲۵ ولدا برتباس ترسی پنی اشار آبتنا کہ ”ساؤل تو یلیو“۔ آرا وخت او ساؤلے
 ۲۶ خنا، اوفک پدی ایتاکیہ شار آبتسر، او اسہ سال اسکان ہرتوماک مخلوقے عیسیٰ نا
 باروٹ خوانفیر۔ او ایتاکیہ اولیکو شار آسکہ کہ اوڑے عیسیٰ نازی آ ایمان تجوکاک
 ”عیسائی“ پانگار۔

۲۷ ہمو دے تے ٹی عیسائی تا گڑاس بندغ، کہ اوفک مخلوقے تبلیغ کریرہ، یروشلم
 ۲۸ شار آن ایتاکیہ شار آبتنا۔ اوفتے آن اسٹس، کہ اونا پن اگس آسکہ، اوڑا خدا
 نا پاکنگا روح نا طاقت بس۔ او بش مس، مخلوقے پارے کہ ”اسہ بھلو دکالس وا
 دنیا ٹی بنگ ٹی اے۔“

۲۹ بندا دکال کلوتیس روئیو شہنشاہ نا وخت ٹی بس۔ بندا خاطر آن عیسائیک تینا
 ایلو ایلمتے تو صلاح کریر کہ ”نن پیسے غاتے مچ کین، او بہتویوہ صوبہ نا عیسائی تے کے
 رابی کین تاکہ دکال نا وخت آبتنا پیسے غاک اوفتا کاریم ٹی بریر۔“
 ۳۰ اوفک پیسے غاتے مچ کریر او برتباس او ساؤل نا دو ٹی تسر، او بندافک وا
 پیسے غاتے بیفیر، بہتویوہ صوبہ غا دریر او عیسائی تا معتبرنگا بندغاتا دو ٹی تسر۔

برودیس نا یعقوبے کسفنگ او پطرے گرفتار کنگ

۱ ب او بندادے تے ٹی بادشاہ برودیس عیسائی تے آظلم او اوفتے تکلیف تینگ

- ۲ شروع کرے۔ ○ او یوتھنا نا ایلم یثقوے، کہ او خاصو شاگردس آسکہ، گرفتار کرے او
 ۳ زغم آٹ کسے تہ۔ ○ او خنا کہ ”کنا واکاریم آن یہودییک خوش مسونو“، او خاصنگا
 شاگرداتے آن پطرسے ہم گرفتار کرے۔ آرا وخت آپطرس گرفتار مس تو دا وخت
 ۴ آبغیر خمیرنگا اریغ نا عید منگ ٹی آسکہ۔ ○ پطرس نا گرفتاری آن پد او زندان ٹی
 شاننگا۔ زندان ٹی چار پولوس والاک او نا خیالداری ئے کریرہ، او ہر مسہ گنٹھ غان پد
 ہندا پولوس والاک بدل مسرہ او ایلو چار پولوس والاک او نا خیالداری کے بسرہ۔
 او پیست او چار گنٹھ شانزہ پولوس والاک واری واری خیالداری کریرہ۔ بروڈیس
 سوچ خلک کہ ”امی پطرسے پچائینگ نا عید آن پد مخلوق نامون آ کسفیوہ“۔ ○
 ۵ ہندا خاطر آن پطرس زندان ٹی شاننگا، ولے عیسائیک ہو غنگ آٹ خداغان
 پطرس کے وعا کریرہ۔ ○

خدا نا ملائک نا ذریعہ آٹ پطرسے آزاتی تینگ

- ۶ پچائینگ نا عید نا خلاص منگ آن پد بروڈیس سوچ کرے کہ ”سوب نا ای
 پطرسے مخلوق نامون آ کسفیوہ“۔
 ہندانن آپطرس زندان ٹی ارا پولوس والا تانیام ٹی زنجیرتے تو تفوک خاچوک
 ۷ آسکہ، او ارا پین پولوس والاک دروازہ غا خیالداری کننگ ٹی آسکہ۔ ○ اسہ وار تو
 ملائکس زندان ٹی پطرس نا کوٹھی ٹی ظاہر مس، او نا بینگ آن کوٹھی روشنائی مس۔
 ملائک پطرس نا کوپے ئے ئرفے، او دے بئش کرے او پارے تہ ”بئش مہ، کان۔“
 ۸ او ہندا پائنگ تو پطرس نا زنجیر اک بئگار، ڈغار آتہار۔ ○ ولدا ملائک پارے
 تہ ”دستار او چوتاتے تینا بین۔“
 پطرس ہندن کرے۔ ملائک پارے ”پئوے مخ آتینا تف، کن تو راہی مہ۔“ ○
 ۹ پطرس اوڈتو اوار او نارند آٹ زندان آن پیش تما۔ پطرس سوچ خلک کہ ”وا

- ۱۰ بیتاک ٹنخ ٹی منگ ٹی او۔ او پوه متو کہ وافک راستی اٹ منگ ٹی او۔ او فک پوئوس واللتے آن گدرینگار او زندان نا آئی آ دروازہ غا رسینگار، کہ او شار نا گنڈ آ بلنگاک۔ دروازہ او فتنے کے تیڈٹ بلنگا، او او فک پیش تمار۔ آرا وخت آ او فک روڈ آن اسر گلی سے ٹی پینگ ٹی اترہ، ملائک اسر وار تو غائب مس۔
- ۱۱ ولدا پطرس پوه مس او تین تو پارے "آرا بیتاک کن تو مسونو، وافک راست او۔ خدا ملائکے راجی کرے کہ کئے بروویس نا قید آن آزاتی ایقے، او ہمو بیتاک کہ یہموویک سوچ خلنگ ٹی او، غلط ثابت مریر۔"
- ۱۲ بندا بیتاتے سوچ کریسہ او مریم نا آرا نا گنڈ آ بنا۔ مریم یوتنا نا لہ اسکہ او یوتنا کہ مرقس ہم پاننگاک۔ ہموڑے بھاز بندغ پطرس نا آزاتی کے دعا کنگ ٹی
- ۱۳ اترہ۔ پطرس دروازہ غا ٹکلیفے، او نوکرو مسرس، کہ پن تہ رومی اسکہ، دروازہ غا بس۔ او پارے "دیر اُس؟"
- پطرس پارے "ای اٹ۔"
- ۱۴ مسر پطرس نا توارے چائس او خوشی آن دووینگیسہ آرا نا تہہ ٹی بنا، او دروازہ نا تلنگے گیرام کرے۔ او دعا کروکا بندغاتے پارے "پطرس پیش سلوک اے۔"
- ۱۵ بندغاک اووے پاریر "نی گنوک مسونس۔"
- ولے او زور تخیسہ پارے "آخا۔ وا پطرس اے۔"
- بندغاک پدی پاریر "وا اونا روج مروے۔"
- ۱۶ پطرس وار وار دروازہ غا ٹک ٹکیفیک۔ آخر او فک دروازہ غا ملار، او پطرسے
- ۱۷ خنار، بھاز حیران مسر۔ پطرس تینا دو اٹ اشارہ کرے "چپ کبو۔" او او فتنے تو قصے کرے کہ خدا ہمر اووے زندان آن آزاتی تسونے۔ او پارے "بندا بیتاتے عیسیٰ نا جد پد رنگا یلم یعقوب او ایلو عیسائی تے ہم پابو۔"
- بندا بیتاتا کنگ آن پد او پیش تما او پین جاگے سے آ بنا۔
- ۱۸ آرا وخت آ سوب مس پوئوس والاک بھاز پریشان مسر۔ او فک سوچ خلگر

۱۹ کہ ”پطرس ارانگ بنانے؟“ ○ آرا وخت آوا بیتاے بروڈیس بنگ او حکم تیس کہ
 ”پطرسے پٹیو۔“ اوفک بھاز پٹار، ولے ختویر تہ۔ ولدا بروڈیس پولوس والتے آن
 پطرس نا باروٹ سوال بریفے۔ اوفک جواب تینگ کتویر۔ بندا خاطر آن بروڈیس
 اوفتا کسینگ نا حکمے تیس۔

داکان پد بروڈیس منہ دے کے قیصریہ شار آتینا آراغا بنا۔ ○

بادشاہ بروڈیس نا کہنگ

۲۰ بادشاہ بروڈیس صوّر او صیّدا شاراتا بندغاتے آن بھاز غصہ اسکہ۔ بندا شاراتا
 بندغاتے آن گڑاس مچ مسر او بروڈیس آبنار۔ اولیکو وار اوفک محل نا بھلا نوک
 بلستھے رشوت تسر او تینا سنگت کریر۔ ولدا اوفک بروڈیس نا یلنگ کے بنار او
 اووے پاریر ”نی نن تو خیر کرک۔“

اوفک خیر کنگنٹ خوائیسرہ، اتتے کہ گنوئی آگراتے بروڈیس نا بادشاہی آن
 بلکرہ، وریرہ۔ ○

۲۱ اسہ دے س بروڈیس اسہ بھلو جلسہ س کرے۔ او تینا تاجے پینا، تخت آتینا
 ۲۲ ٹوس او مخلوق تو بیت کرے۔ ○ بیت کنگ نا وخت آ مخلوق چیانٹ کریسہ پاریر
 ”دا بندغ اف۔ خدا بیت کنگ ٹی اے۔“ ○

۲۳ اسہ وار تو ملائیس بس او بروڈیسے بیمار کرے، اتتے کہ آرا وخت آ مخلوق اووے
 خدا پارے، او چپ کرے۔ اونا جان ٹی پوک تمار، او کسک۔ ○

۲۴ ہمو دے تے ٹی عیسائیت تا تبلیغ منگ ٹی اسکہ او بھازنگا بندغاک عیسائی جوڑ
 مسوئر۔ ○

۲۵ برتباس او ساؤل پیسہ غاتے یروشلم شار آ رسیفیر او پدی اناکیہ شار آبنار۔
 مریم نا مار یوحنا، کہ او مرقس ہم پانگا کہ، اوفتے تو اوار اسکہ۔ ○

خُدا نا پاکِنگا رُوح نا برتَباس او
سائولے تینا کاریم کے گچین کنگ

۱ **۳** اِنّاکیہ شار ٹی عیسیٰ تے آن گڑاس تبلیغ کروکو او اُستو اُترہ۔ اوفتا پَنک
۲ وُهن اُترہ، ساؤل، برتَباس، شمعون کہ او کالو پاننگا کہ، لوکیس کہ او گریٹی علاقہ غان
۳ بسوس، مناتیم کہ او کہو کنگا باوشاہ بروویس نالہ تو اوار بھلن مسوس۔ ۰ اسہ
وے س و افک ایلو عیسیٰ تے تو اوار روچہ تَخاُتر او عبات کنگ ٹی اُترہ۔ خُدا نا
پاکِنگا رُوح اوفتے پارے "ای برتَباس او ساؤلے گچین کریٹ۔ ای فیصلہ کریٹ کہ
و افک کار او ایلو شار اتا مخلوق آعیسیٰ نا پیغامے رسیدیر۔ اوفتے راہی کہو۔" ۰
۳ بندا خاطر آن اوفک روچہ تَخاُر او وعا کریسہ تینا ووتے داری داری اوفتازی
آ تَخاُر او اوفتے راہی کہو۔ ۰

برتَباس او سائول نا کپرس جزیرہ
نا گورنرے ایماندار جوڑ کنگ

۴ پاکِنگا رُوح نا گچین کنگ آن پد برتَباس او ساؤل اِنّاکیہ شار آن سلوکیہ شار آ
۵ بنار او اوکان کشتی ٹی کپرس جزیرہ غا بنار۔ ۰ آرا وخت آ اوفک سلیمیس شار آ سر
مسر، اوفک بیہووی تا عبات خانہ غاتے آ بنار او عیسیٰ نا خُدا نا باروٹ پیغام نا تبلیغ
کہو۔ یوتھا، کہ او مرقس ہم پاننگا کہ، اوفتادت کے اوفتے تو اوار اسکہ۔ ۰
۶ اوفک پُسلکنگ پیغام نا تبلیغے کریسہ جزیرہ نا ایلو گنڈ آ پانس شار آ سر مسر۔
بموڑے اوفک اسہ جاؤوگرے تو بلار کہ اونا پن ایہاس اسکہ۔ او بیہووی س اسکہ
۷ او تینے پنمبرس پاریکہ۔ ۰ جاؤوگر روویو گورنر سرگیس نا سنگشس اسکہ۔ گورنر بھاز

- عقل مندو بند غس آسکد۔ ہندا خاطر آن گورنر برتباس او ساؤلے بئنگا تاکہ او عیسیٰ نا
 ۸ باروٹ پیتاے ہنے۔ ○ ولے جاؤوگر ایلیاس گورنرے وا پئسکئنگا پیغاے پئنگ آن منع
 ۹ کنگ نا کوشتے کرے۔ ○ ولدا ساؤل، کہ او پوئس ہم پاننگاکہ، اوڑا خدا نا پاننگا
 ۱۰ رُوح نا طاقت بس۔ او جاؤوگر آبرا، ○ اووے پارے ”نی شیطان۔ نی ہمو ہر بیت
 نا دشمن اُس کہ او جوان اے۔ نی صرف خرابو کاریم کیرے، مخلوقے ریغیرے۔ نی
 ۱۱ خدا نا ہر کاریے، کہ او راست اے، دروغ پاسے۔ ○ واسہ خدا نے ہزا ایٹک او نی
 گراس دختے کے کور مریرے۔“

- ہمو دخت آلیاس نا خنک تارمہ مسر، او کور مس۔ او تینا ڈوتے دانگ ایٹک
 ۱۲ خسا کہ کس او نا ڈوٹی بٹے، او نا رہنمائی ئے کے۔ ○ آرا دخت آ گورنر دا معجزہ ئے خنا
 او عیسیٰ نا باروٹ پیتاے بنگ، او بھاز حیران مس او عیسیٰ نازی آ ایمان تجا۔ ○

پوئس نا انطاکیہ شار ٹی عیسیٰ نا
 باروٹ پاننگ کہ ”او نجات تروکا اے“

- ۱۳ پوئس او اونا سنگتاک کشتی ٹی پانس شار آن پتفولیہ صوبہ نا پرگہ پنی آ شار
 آ بنار۔ او داکان پد یوتنا، کہ او مرقس ہم پاننگاکہ، اوفتے آن ہر سینگا او یروشلیم شار
 ۱۴ آ پدی بنا۔ ○ ایلو سنگتاک پرگہ شار آن راہی مسر او پتدیہ صوبہ نا انطاکیہ شار آ
 سر مسر، او خدا نا عبادت او آرام ناوے یعنی ہفتہ غا یہودی تا عبادت خانہ غا بنار،
 ۱۵ او اوڑے ٹورے۔ ○ اماماتا تورات او ایلو پغمبر اتا کتاباے آن خواننگ آن پد عبادت
 خانہ نا انسراک پوئس او برتباس آ گلو راہی کیر کہ ”ایلمک، ٹم تو اگہ نصیحت نا
 بیت آرے، بیو، کبو تا۔“ ○

- ۱۶ پوئس بش مس، اوفتے چپ کنگ نا اشارہ کرے، او بیت کریرے پارے
 ”یہودی سنگتاک او ایلو قوماتا بندغاک کہ ٹم خدا نا عبادتے کیرے، کنا پیتاے

۲۸ گویک صبح ثابت مسر-○ اوفتے خبر اَسکے کہ ”عیسیٰ معصوم اے“، ولے اوفک روپیؤ
 ۲۹ گورنر پیلاٹس آ زور تجار کہ ”واوے کسف“۔ او کسے تہ-○ مقدسنگا کتابتے ٹی
 آرا بیتاک عیسیٰ ناباروٹ لکھوک او، اوفک بیہودی تا کاریمتا وجرغان صبح ثابت
 ۳۰ مسر- اوفک اودے صلیب آ کسفیر۔ اونا لاش غار وولو قبرے ٹی تجنگا-○ ولے خدا
 ۳۱ اودے پدی زندہ کرے-○ او بحجاز وخت اِسکان تینا سنگلتے تو، کہ اوفک اورتو
 گلیل صوبہ غان بیروشلم شار اِسکان بسوئر، اوفتا مون آ ظاہر مس۔ واسہ اوفک اورکے
 ۳۲ بیہودی بندغاتے کے گواہ او-○ واسہ نن اونا پُکسنگا کسرے ٹے آیسوئن۔ واننا
 ۳۳ باوہ پیہرہ غاک اُسہ کہ خدا اوفتے تو اقرار کرے-○ خدا عیسیٰ نے پدی زندہ کرے، او
 بدنن خدا نوا اقرار ننے آپورہ مس، دهن کہ زبور نارٹ میکو باب ٹی لکھوک اے
 خدا تینا مقرر کروکائے پانک ”ای اینو بندغاتا مون آ پاوہ“ نی کنا مار اُس۔

ای نا باوہ اٹ۔○

۳۴ ”او خدا اودے پدی زندہ کنگ آن پد دا ظاہر کرے کہ قبر ٹی پوک اودے
 کپسہ، دهن کہ پنغمبر یسعیہ ناکتاب ٹی لکھوک اے
 خدا داؤدے پارے ”آرا اقرارے ای نے تو کرینٹ ای پورہ کیوہ تہ،
 او ای تینا رحمتے نا اولیاداتے آرابی کیوہ۔“○
 ۳۵ دهن کہ زبور ٹی اسہ پین جاگے سے ٹی لکھوک اے کہ پنغمبر داؤد خدا نے پارینے
 ”نی خدا تینا دوستنگا بندغے قبر ٹی پوکنگ کے اِلیسہ۔“○
 ۳۶ داؤد تینا وخت ٹی خدا نوا دین ناکاریے کرے۔ او کسک، او قبر ٹی دهن کنگا۔
 ۳۷ قبر ٹی او سڑا، اودے پوک گنگر-○ ولے بندا بیتاک بمو بندغ تو تئویر کہ خدا اودے
 پدی زندہ کرے۔○

۳۸ ”کنا گل سنگتاک، ٹے معلوم مرے او یقین مرے کہ دا عیسیٰ اے کہ اونا
 پیغام ٹے آرسیفنگنگ ٹی اے تاکہ شامگناہ او بُرائیک معاف کنگیر۔ ٹم پوہ بیو کہ آرا
 ۳۹ بندغ عیسیٰ نازی آ ایمان تجک، اونا گناہ او بُرائیک معاف کنگیرہ-○ ولے آرا بندغ

۳۰ صرف موسیٰ نا لکھو کا گلِ خلماتے منک، اونا گناہ او بُرائیک معاف مفسر۔ ○ بندا خاطر
آن خیال تجبو، او بندا بیتاے آیقین تجبو، دافتے دروغ پایبو، تاکہ پنغمبراک آرا
بیتاے پارینو، تُم بندن مفسیرے۔ خُدا پنغمبر اتا ذریعہ اٹ پانک کہ ○

۳۱ "اے ملنڈ خلوکاک، تُمے آہزا بریک، تُم حیران مریرے او کبیرے،
آنتے کہ ملنڈ خلوکاتے ای ہزا ایتویہ۔

ولے اگہ کسٹس تُمے دا ہزا نا باروٹ رغالک،
تُم یقین تجخیرے۔" ○

۳۲ آرا وخت آپولس دا بیتاے خلاص کرے، او او برتباس عبادت خانہ غان پیش
تہار۔ مخلوق اوفتے بنت کرے کہ "ایلو ہفتہ یعنی عبادت نا وے آپدی ببو، او
نئے بندا بیت نا باروٹ پایبو۔" ○

۳۳ بھازنگا ببتودی او ایلو قوماتا بندغاگ، کہ اوفک پُلسن ببتودی تاوین ٹی بسوئر،
پولس او برتباس نارند اٹ بسر۔ پولس او برتباس اوفتے تو بیت کریر او اوفتے آ
زور تجار کہ "عیسیٰ نازی آایمان تجبو، تاکہ خُدا نارحمتاک تُمازی آمریر۔" ○

۳۴ ایلو ہفتہ غاشار او شار ناخُک نا خلقاتے آن تقریباً گل بندغاگ بسر کہ "عیسیٰ
۳۵ نا خُدا نا باروٹ پیغامے بنین۔" ○ آرا وخت آ ببتویک داخ بھاز مخلوٹے خنار،

اوفتے بھاز کست بس۔ اوفک پولس نا بیتاتا خلاف بیت کریرہ او اودے بے
عزت کریر۔ ○ ولے پولس او برتباس پین زیاست ولیری اٹ بیت کریر۔ اوفک
ببتودی تے پاریر "دا ضروری اُسکہ کہ خُدا نا پُلسنگا پیغامے اولیکو وار تُمے آر سیغین۔

۳۶ ولے تُم دا پیغامے منتویرے، او دھینگا بندغاگ ہمیشہ نا زندگی ئے حاصل کننگ
کپس۔ بندا خاطر آن نن تُمے اللان او ایلو قوماتے آکان۔ ○ دُهن کہ خُدان کے پار یس
"ای تُمے ایلو قوماتا بندغاتے کے روشنائی جوڑ کرینٹ۔

کنا پیغام اوفتے اسکان سر مرے،

تاکہ اوفک نجات حاصل کیر۔" ○

- ۳۸ آرا وخت آیلو قوماتا بندغاک واپیتاتے بنگر، اوفک، بھاز خوش مسر، تین پہ تین تو واپیغام ناباروٹ بیست کریر او خدا نا صفتے کریر۔ آرافتے کہ نجات حاصل کروئی اسک، اوفک عیسی نازی آایمان تبار او ایماندار جوڑ مسر۔
- ۳۹ عیسی ناباروٹ پیناک خُزک او مرنا خلقاتے آسر مسر۔ وے یبہوویک شار ۵۰ نا بھلا آسراتے او ایلو قوماتا بمت والا نیازی تے آ، کہ اوفک پُسنکن یبہووی تاوین ٹی بسوسر، بنار، او پوئس او برتباس ناخلاف بیست کریر۔ یبہوویک پوئس او برتباسے بلکر، اوفتے خلکر، او تینا علاقہ غان پیشن کشار۔
- ۵۱ شاگرداک تینانت تا مشقے چندار تاکہ ۵۲ گواہ مریر، او اگنیم شار آبنار۔ انطاکمیر شار نا عیسانی تے آ خدا نا پاکنگا روح نا طاقت بس، او اوفک بھاز خوش انرہ۔

پوئس او برتباس نا اگنیم شار ٹی تبلیغ کنگ

- ۱ **ب** او بنداپیناک اگنیم شار ٹی ہم مسر۔ پوئس او برتباس یبہووی تا عبوات خانہ ٹی بنار او عیسی ناباروٹ بندن ولیری اٹ بیست کریر کہ یبہووی او ایلو قوماتا بندغاتا ۲ اسے بھلو تعداوس عیسانی جوڑ مس۔ وے بمو یبہوویک کہ اوفک عیسی نازی آ ایمان تیخنگ آن انکار کریر، ایلو بے ایمانگا قوماتا بندغاتے مچ کریر او عیسانی تاخلاف ۳ مسر۔ پوئس او برتباس اسے بھلو وختس بموڑے ربہنگار او عیسی ناباروٹ ولیری اٹ بیست کریر۔ اوفک بمو جاگہ نا بندغاتے خدا نا طاقت اٹ معجزہ نشان تسر۔ ۴ واڑان ثابت مس کہ "اوفتا خدا نارحماتا باروٹ پیغام صبح اے۔" شار نابندغاک ایرا بشخ مسر، گراس تا یبہووی تاگنڈ آن او ایلو فک تا عیسانی تاگنڈ آن انرہ۔ ۵ ولد اگراس ایلو قوماتا بندغاک او یبہوویک تینا سروار تے تو اسے جاگہ غا مچ مسر او فیصلہ کریر کہ "نن پوئس او برتباسے بلینہ، بے عزت کینہ او سنگسار کینہ تا۔" ۶ آرا وخت آ پوئس او برتباسے واپیتاتا خبر تما، اوفک لکانیہ صوبہ نا شار لستہ

۷ او ورتے ناگنڈ آزار۔ اوفک بموڑے شار تے ٹی او ربی نا خلقاتے ٹی خدانا
پسکننگ پیغام نا تلینجے کریر۔

لُستَرہ شار ٹی پوٹس او برتبا سے بُتاتا
خدا پاننگ او اوفتا انکار کنگ

۸ لُستَرہ شار ٹی اسے بند غس اسکے کہ او ووی منگ آن نت تے آن معزور اسکے، او
۹ چرینگنگ کتویکے۔ او بموڑے ٹولوک پوٹس نا بیتاے بنگکے۔ پوٹس اووے خنا، او
اُست ٹی سوچ کرے ”وا بندغ ایماندار مسونے۔ بندا خاطر آن داوے شفا تینگے۔“
۱۰ پوٹس اونا گنڈ آبرا۔ او زور آن پارے ”تینا نت تے آجک سلہ۔“

بمو بندغ اسے وار تو بش مس او تینا نت تے آدنگ اینگ چرینگنگ آ لگا۔
۱۱ آرا وخت آ مخلوق خنا کہ پوٹس انت کرینے، اوفک تینا لُسترا ہی زبان ٹی چیانٹ
خلیسے پاریر ”خدا بندغاتا شکل ٹی ننے آ بسونے۔“

۱۲ اوفک برتبا سے ”زیوس“، کہ دا اوفتا بھلا بھتی آ خدا اسکے، او پوٹے ”برتیس“، کہ
دا اوفتا پیغام تروکا خدا اسکے، پاریر۔ اوفک خنا سر کہ پوٹس خدانا پیغامے تسونے۔
۱۳ نبی و خدا زیوس نا عبادت خانہ شار آن مچہ پیشن اسکے، او اونا بھلا امام بموڑے
سلوک اسکے۔ او مخلوق خراستے او پھلاتے شار نا دروازہ غامیس کہ اوفک پوٹس او
برتبا سے کے قربانی کیر۔

۱۴ آرا وخت آ شاگرداک دا بیتاے پوہ مسر کہ مخلوق انت کنگ ٹی اے، اوفک
پریشان مسر، افسوس کنگ کے پچاتے تینا آرار او وودینگیسہ مخلوق نا نیام ٹی بسر،
۱۵ او چیانٹ خلیسے پاریر ”ٹم ڈھن کیبو۔ نن ہم ٹھے آن بار انسان آن۔ نن داڑے
بسوٹن کہ ٹھے خدانا پسکننگ پیغام نا باروٹ پان، تاکہ ٹم بے ساہنگ بُتاتا عبادتے
اگیرے۔ او ٹم ہمیشہ زندہ رہینگو کا خدا نا کسر آ بریرے، بمو خدا کہ او آسان، ڈغار،

- ۱۶ سمندر او بندافتا تہہ ٹی آرا گڑاک او اوفتے جوڑ کرینے۔ ○ مست خدا ہر قومے اجازت
- ۱۷ تسوس کہ ہر بندغ تینا ڈول اٹ عبادتے کے۔ ○ ولے او داسکان مخلوق کے جوانو
کاریم کنگ ٹی اے، تاکہ نن اودے گیرام کپن۔ تینا گواہی کے او آسمان آن
پر راہی کیک، او فصلے اونا وخت آ بسفک۔ او ٹے کڈنگ کے گڑا ایتک، او ٹما
آستے ٹی خوشی ایتک۔ ○
- ۱۸ بندا بیتاتا کنگ آن پد شاگرداک مشکل سے اٹ اوفتے قربانی کنگ آن
توریر۔ ○
- ۱۹ گڑاس بہودی انٹاکمہ او اگنیم شاراتے آن لستہ شار آبسر۔ اوفک مخلوقے
شاگردانا خلاف کریر، پوٹے سنگسار کریر او گریسہ شار آن پیشن خسار تہ۔ اوفتا خیال ٹی
پوٹس کسونے۔ ○ ولے آرا وخت آ عیسایک پوٹس نارہی آچ مسر، او بش مس
او تینا سنگتاتے تو پدی شار آ بنا۔ پگہ کے او او برتباس دربے شار ناگنڈ آ بنار۔ ○

پوٹس او برتباس نا پدی ایتاکمہ شار آ بینگ

- ۲۱ پوٹس او برتباس دربے شار ٹی خدا نا پسکینگ پیغام ناتیلخے کریر او بھاز بندغاک
عیسائی جوڑ مسر۔ ولدا اوفک پدی دربے آن لستہ غا، لستہ غان اگنیم آ، اگنیم آن
۲۲ انٹاکمہ شار آ بنار۔ ○ کسر اٹ اوفک بندا شار اتا عیسائی تے ہمت تسر، او پاریر
تا ”عیسی نازی آ ایمانے بسفبو، او ہر سینگیو، اتے کہ عیسی نازی آ ایمان تخنگ
نا وجرغان مخلوق ننے خلیک، تکلیف ایتک۔ ولے نن یقیناً جنت ٹی خدا تو اوار
۲۳ رینگیو۔ ○ او ہر شار ٹی اوفک عیسائی تے آن معتبرنگا بندغاتے کچین کریر۔ اوفک
روچہ تجار او وعا کریر کہ خدا اوفتا خیالے تھے۔ ○
- ۲۴ اوفک پستیرہ صوبہ غان پستقویہ صوبہ غا بسر۔ ○ اوفک پرگہ شار ٹی پسکینگ پیغام
۲۵ ناتیلخے کریر، او اوکان پد ایتاکمہ شار آ بنار۔ ○ اوکان اوفک کشتی ٹی ایتاکمہ شار آ
۲۶

بنار۔ ایتاکیہ ہمو شار اتمک کہ اوفتا پنگ آن مست ہمو شار نا عیسایک اوفتے کے
خداغان دعا کریہ

”دافتا خیالے تچ، او عیسیٰ نا پیغام نا تبلیغ کے دافتا مدتے کرک۔“

داسہ اوفک دا تبلیغ پورہ کریہ بسر۔○

۲۷ آرا وخت آ اوفک شار ٹی پیہار، عیسائی تے اسہ جاگہ غاچ کریہ او گل قصے
کریہ کہ خدا اوفتا مدتے کرے، او خدا سھارنگا ایلو قوماتا بندغاتے اوفتا ذریعہ اٹ عیسائی
جوڑ کرے۔○ اوفک اسہ بھلو وختس ایتاکیہ شار ٹی عیسائی تے تو گدریفیر۔○ ۲۸

عیسائی نا یروشلم شار ٹی مچ مننگ او
موسیٰ نا دین نا باروٹ بحث کنگ

۱ **ب** گراس عیسایک یہودیہ صوبہ غان ایتاکیہ شار آبسر او ہمو جاگہ نا عیسائی تے
درس تسر۔ اوفک پاریر ”ہمو وخت اسکان کہ تم موسیٰ نا طریقہ اٹ سنت کپیرے،
ٹما نجات مفک۔“○

۲ پوٹس او برتباس اوفتے تو دانا باروٹ بحث شروع کریہ۔ بندا خاطر آن ایتاکیہ
شار نا عیسایک پوٹس او برتباس او گراس بین بندغ کچین کریہ او اوفتے یروشلم
شار آ خاصنگا شاگردا تے آ او ایلو معتبرنگا بندغاتے آرابی کریہ کہ داسلہ نا باروٹ
اوفتے آن بریفیر۔○

۳ آرا وخت آ دا عیسایک یروشلم شار آ پنگ ٹی اترہ، کسر ٹی ساماریہ او فینیکہ
علاقہ غاتے آن گدرینگ نا وخت آ ایلو قوماتا قصے کریہ، کہ اوفک ہمر عیسائی
۴ جوڑ مسونو۔ دا پیتا پنگ آن پد ہمو جاگہ غاتا عیسایک سھار خوش مسر۔○ آرا وخت
آ اوفک یروشلم شار آرسنگار ہمو جاگہ ٹی خاصنگا شاگرداک، معتبرنگا بندغاک او
ایلو عیسایک اوفتے بہ خیرٹ پاریر۔ دافک تینا تبلیغ نا مسافری نا گل قصے اوفتے

- ۵ تو کیر-○ ولے گڑاس عیسائیک، کہ اوفک مُست بیہودی تا فریسی فرقیغان اُترہ، اوفتے آن اِسٹس بَش مس او پارے "ایلو قوماتا بندغاک ضرور سُنت مریر او موسیٰ نا ایلو حکماتے ہم منیر-○"
- ۶ خاصدگا شاگرداک او ایلو معتبرنگا بندغاک اسر جاگہ مچ مسر او دا سوال نا باروٹ سوچ کیر-○ اسر بھلو بحث سے آن پد پطرس بَش مس او پارے "کنا ایلمک، ۷ ذھن کہ ٹھے خیر اے، گڑاس سال مُست خدا کنے ٹھے آن کچین کرے کہ ای خدا نا پسکندگا پیغامے ایلو قوماتا بندغاتے آر سیفیو، تاکہ اوفک ہم دا پیغامے بنیر او ایمان تخیر-○ خدا بر بندغ نا اُست نا بیتاتے چانک- خدا تینا پاکنگا روح نا طاقتے ۸ ایلو قوماتا بندغاتے آرابی کرے ذھن کہ نئے آرابی کریس- داژان ظاہر مریک کہ خدا اوفتے قبول کرینے-○ اوفتا عیسیٰ نازی آ ایمان تیخنگ نا وجرغان خدا نامون ۹ آن او اوفک برابر آن، اتتے کہ اوفتا گنابک ہم معاف کننگانو-○ ثم اتتے خدانے ۱۰ ناراض کننگ ٹی اُرے؟ او موسیٰ نا حکماتے کہ ننا باوہ پیرہ غاک او نن کننگ کتوین، ایلو قوم والاک ہمر کننگ کیرہ تا؟○ موسیٰ نا حکماتے آن نہ، بلکہ عیسیٰ نازی آ ۱۱ ایمان تیخنگ نا وجرغان نن نجات حاصل کریئن- اوفک ہم ایمان تجانو، بندا خاطر آن نجات حاصل کرینو-○"
- ۱۲ واکان پد برتباس او پپولس بَش مسر او ہموگل قصے کیر کہ خدا ہمر اوفتا ذریعہ اٹ ایلو قوماتا مون آ معجزہ نشان تس- دا وخت آ عیسائیک ٹولوک اوفتا ۱۳ بیتاتے غور اٹ پنگ ٹی اُترہ-○ آرا وخت آ اوفک تینا بیتاتے خلاص کیر، یعقوب بَش مس او پارے "کنا ایلمک، کنا بیتاتے خف توربو-○ داژان مُست پطرس ۱۴ ٹھے پارے کہ "خدا ہمر ایلو قوماتا بندغاتا خیالے تجا او اوفتے آن عیسائی جوڑ کرے کہ اوفک اونا عبادتے کیر-○ خدا نا پغمبرانا بیتاک ثابت مریرہ- مقدسنگا کتاب ۱۵ ٹی لکھوک اے-○"

۱۶ خدا پانک "واکان پد ای پدی بریوہ،

او ای وَاوُو نا بادشاهی ئے پدی بحال کیوہ۔

داسہ او نا بادشاهی تباہ مسونے،

ولے ای پدی جوڑ کیوہ تہ۔

تا کہ پُسکُننگا کسر ٹی بیہودی تے تو اوار

ایلو قوماتا بندغاگ ہم کئے آبریر،

آرافتے کہ ای گچین کیوہ۔

وا بیتاتے خدا بھاز مُست پاریس۔

یعقوب ولدا پارے ”کنا وا خیال اے کہ نن ایلو قوماتا بندغاتے دھننگا

مسلمغاتے ٹی شاغین، آرافک کہ خدا نا پُسکُننگا کسر آ پَنگ ٹی او۔ بلکہ نن اوفتے آ

خط لکھین، راہی کین او اوفتے پان کہ ”آرا ساوار بتاتا مون آقریبانی کے ترینگے، او

حرام اے۔ بندا خاطر آن گمپوتہ“، اوفتے پان کہ ”تینے زناغان بچائنبو، او ہمو ساوار اتا

سوتے کہ اوفک حلال کنگتتو، گمپوتہ، او ہر ڈول نا ساوار اتا دترتے ہم گمپوتہ۔“

موسی نا تورات نا باروٹ بھاز مُست آن او داسکان ہر ہفتہ غا عبادت او آرام نا

دے آعبادت خانہ ٹی خوانفنگنگ ٹی اے۔ بیہودیک او ایلو قوم والاک پَنگ کیرہ۔“

او آخر ٹی عیسائی تا مجلس نا کل بندغاگ یعقوب نا دا بیتاتے منار۔

خط او ارا بندغے ایلو قوماتا عیسائی تے آراہی کنگ

ولدا خاصنگا شاگرداک، معتبرنگا بندغاگ او کل ایلو عیسائیک، کہ یروشلیم شار ٹی

رہینگارہ، اسہ جاگہ غاچ مسر او دا مسلمہ نا باروٹ فیصلہ کیرہ کہ ”نن تینا نیام آن گڑاس

بندغ گچین کین، اوفتے پوٹس او برتناس تو ایتا کیہ شار آراہی کین۔“

اوفک ارا بندغ گچین کیرہ کہ عیسائیک اوفتا بھاز عزتے کیرہ۔ اوفتے آن آسٹے

نا پین بیہوداہ آسکہ کہ او برسبا ہم پاننگا کہ، او ایلو نا پین سیلاس آسکہ۔ اوفتے تو اوار

دا خط ہم راہی تینگا۔ خط دهن لکھوک ائکہ
 ننا دوستنگا عیسائی سنگتاک،
 سلام۔

دا خط ہموکل سنگتاتے کے ارے کہ اوفک ایلو قوماتے آن عیسائی جوڑ مسونو،
 ۲۳ او اوفک ایتاکیہ شار ٹی، شام او کلکیہ صوبہ غاتے ٹی ریٹنگنگ ٹی او۔ ننے خبر آلویکہ
 کہ گڑاس بندغ ئے آبسر او ئے پئسکننگا پیغام نا باروٹ پریشان کریر۔ دافتے نن
 ۲۵ راہی تیویسن۔ داسہ ننے خبر تمانے۔ بندا خاطر آن نن مچ مسن، فیصلہ کرین، او
 داسہ نن تینا سنگت برتباس او پوئس تو اوار ارا بندغ او خطس راہی کننگ ٹی آن۔
 ۲۶ نن دا ارا بندغے کچین کرینن۔ پوئس او برتباس ننا خواجہ عیسی نا پئسکننگا پیغام
 ۲۷ نا تبلیغ کے بر وخت قربانی تینگ کے تیار او۔ نن یہودواہ او سیلاے ئے آ راہی
 ۲۸ کننگ ٹی آن کہ ارا بیتاک خط ٹی لکھوک او، اوفک ہم ئے پاننگ کیر۔ نن
 خدا نا پاکینگا روح ناربنٹائی ٹی دا خط لکھائن او فیصلہ کرینن کہ ئے صرف دا حکماتا
 ۲۹ منگ ضروری اے۔ ئم ہمو سوتے کہ اوفک بتاتا مون آ قربانی تینگیہ، گمپیو، او
 بر ڈول نا ساداراتا وترتے ہم گمپیو، او ہمو ساداراتا سوتے ہم گمپیو آرافک کہ حلال
 کننگپس۔ او زنا کپیو۔ ایلو حکماتا منگ ضروری افک۔ اگہ ئم بندن کیرے، تو ئم
 پئسکننگا پیغام نا کسر آٹ بینگ ٹی ارے۔

خدا حافظ۔

خاصیگا شاگرداک او ایلو معتبرنگا بندغاک او ایلو عیسائیک۔

۳۰ بندا راہی تروکاک ایتاکیہ شار آسر مسر۔ اوفک ایلو عیسائی تے تو ملار، او اوفتے
 ۳۱ خط تسر۔ آرا وخت آ عیسائی سنگتاک دا خط خوانار اوفتے ہمت بس۔ اوفک بحاز
 ۳۲ خوش مسر۔ یہودواہ او سیلاے، کہ اوفک تبلیغ کروکاک اثرہ، منہ وخت ہموڑے
 گدریفیر، بندا بیتاتا باروٹ اوفتے تو برے اسکان ہیست کریر، اوفتے ہمت تسر او
 ۳۳ اوقتا ایمانے بسفیر۔ ولدا ہمو جاگہ نا عیسائیک اوفتے خوشی آٹ پدی یروشلم شار

آزخصت کریں۔

۳۵ ولے پولس او برتباس ایلو عیسائی تے تو ایتاکیہ شارٹی مخلوق تیلج کریں او عیسائی نا پیغامے اوفتے آس کریں۔

پولس او برتباس نا جتنا جتنا کاریم کنگ

۳۶ گڑاس وقتے آن پد پولس برتباسے پارے "بمو شار او خلقاتے آپدی کان آراڑے کہ نن عیسائی نا باروٹ مست تیلج کریں، او بندگاک کہ عیسائی جوڑ مسر، نن برین کہ اوفک بمر او۔"

۳۷ برتباس نا خوش اسکے کہ "نن یوختائے، کہ او مرقس ہم پاننگاک، تین تو دین۔"

۳۸ ولے پولس پارے "آخا۔"، اتتے کہ اونا خیال ٹی دا صبح آلویکہ، اتتے کہ تیلج او ایلو فتادت کنگ نا وخت آ دا بندغ پمفولیه صوبہ غان برٹسینگاس، او مون آ تیلج کے بتویس۔

۳۹ دا بیت نازی آ اوفک ٹیمنگتویر۔ بندا خاطر آن اوفک جتا مسر۔

۴۰ برتباس یوختائے تین تو پیفے۔ او کپرس جزیرہ غا جتا۔

۴۱ او پولس سیلاسے پیفے او شام او کلیکے صوبہ غاتا گنڈ آ جتا تاکہ اوفک بمو جاگ غاتا عیسائی تا ایمانے بسفیر۔ روان منگ نا وخت آ ایتاکیہ شار نا عیسائیک اوفتے کے خداغان دعا کریں کہ "دافتا خیالے تج۔"

تیمتھیس نا پولس او سیلاس تو پینگ

۱ **ب** پولس دے او لسترہ شار تے آ جتا۔ او لسترہ شار ٹی اسے تیمتھیس پنی و عیسائی بندغس رہینگاک۔ اونا لہ مست بیژووی س اسکے، داسے عیسائی س جوڑ

۲ موسس، ولے اونا باوہ یونانی س اسکے۔ لسترہ او ایتیم شار اتا عیسائی تا مون آ

۳ تیمتھیس نا بحاز عزت اسکے۔ پولس نا خوش اسکے کہ تیمتھیسے تین تو اوار تیلج

کے دیو۔" بندا خاطر آن او اووے سنت کرے، اتتے کہ ہمو رجبی نا شار اتا یہتوویک
 چائسرہ کہ "تھتھتھتھس نا باوہ یوتانی س اے"۔ آرا وخت آ او فک خلقاتے آن
 گدرینگارہ او فک مخلوتے ہمو حکماتا باروٹ پاریر آرافتا فیصلدے یروشلم شارٹی خاصنگا
 شاگرداک او معتبرنگا بندغاک او ایلو عیسائیک کریسر، او پاریر "وا حکماتے منبو"۔
 وا حکماتا حاصل کنگ آن پد عیسائی تا ایمان بتر بس او اوفتا تعدا و بر دے زیاست
 مریسہ بنا۔

تروآس شارٹی پولسے تَغ ٹی مگڈنیہ صوبہ غا پینگ نا حکم

۶ او فک فزوگیہ او گتتہ علاقہ غاتے آن گدرینگار ہموڑے سلتویر، اتتے کہ خدا نا
 پاکنگا روح اوفتے پارے "ایشیا صوبہ ٹی تبلیغ کہنو"۔
 ۷ آرا وخت آ او فک موٹیہ صوبہ نا سرحد آ سر مسر اوفتا خوش اسمک کہ "نن ہتھتھتھتھ
 صوبہ غا کان"، اتتے کہ وا صوبہ کسر آن خوک اسمک، ولے خدا نا پاکنگا روح واڑے
 ۸ ہم پنگ نا اجازتے تئو۔ بندا خاطر آن او فک اوڑے سلتویر او سیدھا موٹیہ غان
 ۹ گدرینگسہ تروآس شار آ بسر۔ بندانن آ پولس تَغس خنا کہ اسے مگڈنی بندغس
 سلوک اووے منت کنگ ٹی اے "واڑے مگڈنیہ صوبہ غا بَرک، ننا دتے کرک"۔
 ۱۰ بندا تَغ بَرنگ آن پد پولس اسے وار تو سمبال کرے، او کئے او ایلو سنگتاتے بش
 کرے، نغے تَغ نا باروٹ پارے۔ نن مگڈنیہ صوبہ غا پنگ کے تیار مرین، اتتے کہ نغے
 ساتا کہ خدا نغے کچن کرینے کہ نن خدا نا پلسکننگا پیغامے اوفتے آرسیفین۔

لڈیہ پنی آ نیازی نا عیسائی جوڑ مننگ

۱۱ نن کشتی ٹی تروآس شار آن سیدھا سمترآ جزیرہ غا بسن او اڑٹ میکو دے آ

- ۱۲ نیاپلس شار آبنان-○ اوکان نن فلپی- شار آپند اٹ بنان- وا شار مکڑیہ ضوبہ نا
اولیکو ضلع اسکہ- وا شار ہم روویوتا ڈوٹی اسکہ- نن ہموڑے گڑاس دے گدریفین-○
- ۱۳ خدانامعلوت او آرام نا دے یعنی ہفتہ غانن شار آن پیشن جوے آبنان- نن تینا
آستے لی سوچ خلکن کہ شاید بندڑے جاگہ س مرے کہ یہوویک عبادت کے بربر-
- ۱۴ نن ہموڑے گڑاس نیازی تے خنان او اونفے تو پُسننگ پیغام نا بازوٹ بیت کریں-○
او نیازی تے آن اسٹس، کہ پن تہ لڈیہ اسکہ، او تھوآتیرہ شار آن بسوس- او پچ نا
- ۱۵ کاروبار کریکہ او بھاز امیر اسکہ- او پین قوم نا نیازی س اسکہ، ولے او خدانامعباوتے
کریکہ- پوٹس نا پیتاتے خداناماست ٹی شاغا، او عیسائی جوڑ مس-○ او او اونا آرانا
- بندغاک پاک صاف منگ نا بے شولار- واکان پد نیازی ننے دعوت تریسہ پارے
”اگہ ٹما خیال اے کہ ای عیسائی نازی آصح ایمان تچاٹ، تو بہو، کن تور پینگیو۔“
او ننے آ بھاز زور تچا او نن منان-○

پوٹس او سیلاس نا بغیر ثبوت آن فلپی شار نا زردان ٹی شاغنگ

- ۱۶ اسہ دے س نن شار آن پیشن عبادت نا جاگہ پنگ ٹی آسنہ- نن اسہ بیو
مسٹس خنان کہ او جن نا طاقت اٹ مون آ کے پیشن گوئی کریکہ- او تینا مالکاتے
- ۱۷ کے ایلوفا قسمتاتے پاننگ آن بھاز پیسہ کٹاس-○ او پوٹس او نثارند اٹ بس،
وا چیانٹ خلیسہ کہ ”وا بندغاک خدانامعالی نا نوکر او- وافک ننے پارہ کہ نن ہمر
نجات حاصل کنگ کینہ-“○

- ۱۸ وا مسٹ منہ دے اسکان ہر دے بندا پیتاتے کریکہ- بندا پیتاتا وجرغان پوٹس
بھاز پریشان مس- او تینا مونے مسٹ نا گنڈ آہڑسا او جنے پارے ”ای عیسائی نا پن
اٹ، کہ او خدانامقرر کروکا اے، نے حکم ایٹیوہ، کہ وا مسٹ آن پیش تم-“
- ۱۹ جن اسہ وار تو مسٹ آن پیش تما-○ مسٹ نا مالکاک واکان پد چائسٹر کہ اوفک

- مخلوق آن بین پیسہ پلنگ کپسہ، آنتے کہ دامسڑ واسہ پیشن گوئی کنگ کتویکہ۔ بندا
 خاطر آن اوفک پوئس او سیلاے بلکہ، اوفتے گریسہ عدالت نا ججاتا مون آوریہ۔ او
 عدالت بازار نا نیام ٹی اسکہ۔ اوفک پوئس او سیلاے ارا روئیو ججاتا مون آپیش
 ۲۰ کبیر او پاریر ”دا بندغاک بہودی او، مخلوق ٹی فساد شاغنگ نا کوشتے کنگ ٹی
 او، آنتے کہ دا مخلوقے ہمو پیتاتا باروٹ رغاننگ ٹی او، ارافتے کہ روئیو نا قانون
 ۲۱ منع کرینے۔ نن روئیو بندغ ان۔ بندا خاطر آن نن اوفتا پیتاتے او رواجاتے منپتہ۔“
 ۲۲ ہموڑے موجود مخلوق ہم پوئس او سیلاس نا خلاف بیت کرے۔
 پد آجاک پوئس والتے حکم تسر ”اوفتا پچاتے آریو، او اوفتے کوڑا خلبو۔“
 ۲۳ اوفتا سھاز کوڑا خلنگ آن پد زندان ٹی شاغنگ نا حکم تسر او جیلرے پاریر
 ”اوفتا خیالے تیج، نواہ زور۔“
 ۲۴ دا حکم نایلنگ آن پد جیلر اوفتے زندان ٹی شاغا او اوفتانتے ٹی کاٹ خلک۔
 ۲۵ تقریباً نیم نن نا وخت آپوئس او سیلاس خدا نا عبادتے کنگ ٹی آئرہ۔ اوفک
 ۲۶ حمد پاننگ ٹی آئرہ، او ایلو قیدیک اوفتے پنگ ٹی آئرہ۔ بندا وخت ٹی اسہ سھلو
 زلزلہ س بس۔ داڑان زندان نا بنیاد اک ہم نرار۔ اسہ وار تو زندان نا گل دروازہ غاک
 ۲۷ پلنگار، او قیدی تا زنجیر اک ہم پلنگار، شیف تمار۔ جیلر سمبال کرے۔ آرا وخت
 آ او زندان نا دروازہ غالتے نلوک خنیا، او سوچ کرے کہ ”قیدیک نرانو“۔ بندا خاطر
 ۲۸ آن جیلر تینا زغمے کشا کہ ”تینے کسفیو“۔ ولے پوئس زور آن توار خلیسہ پارے
 ”خودگشی کپیس۔ نن گل بنداڑیک ان، نرتن۔“
 ۲۹ جیلر چرائس خوائفے، زو زو زندان نا تہہ ٹی ہنا، او لڑیسہ پوئس او سیلاس نا
 ۳۰ نتے آتہا۔ ولدا جیلر اوفتے پیشن کشا او اوفتے آن ہریفے ”خواجه غاک، ای آنت
 کیو کہ ای نجات حاصل کیو؟“
 ۳۱ پوئس او سیلاس اودے جواب تریسہ پاریر ”عیسیٰ نازی آیمان تیج، نی او نا
 خاوت نجات حاصل کیرے۔“

- ۳۲- او بندانن آجیلر اوفتے تین تو اراغا ورے، اوفتا ٹپاتے صفا کرے۔ ولدا اوفک
۳۳- اودے او اونا ارا نا تہہ ئی اُخس کہ بندغ اُترہ، کُلے عیسیٰ نا پُکسنگا پیغام نا باروٹ
۳۴- تبلیغ کریر۔ پد آجیلر او اونا خاوتے پاک صاف منگ نا بے شولیفنگا۔ ○ داکان پد جیلر
اوفتے ارا نا کوٹھی نا تہہ ئی ورے او اوفتے کُنگ کے گنوئی وُگرا تِس۔ او او اونا
۳۵- خاوت بہاز خُوش مسر، آنتے کہ اوفک واسہ خدا نا پیغام نازی آ ایمان تِجار او نجات
حاصل کریر۔ ○ اِرٹ میکو دے ناسوب آججاک پولوس واللاتے تو دا کُمے جیلر آرابی
کریر کہ ”دا ارا قیدی نئے یلہ کُک“۔ ○
- ۳۶- بندا خاطر آن جیلر پولوس او سیلاسے پارے کہ ”ججاک حکم رابی کریبو کہ ٹمے یلہ
کین۔ ٹم واسہ امنی اٹ پننگ کیرے۔“ ○
- ۳۷- ولے پولوس پولوس واللاتے پارے ”نن ہم روئیو بندغ اُن۔ ججاک دا برتویر کہ
نن مجرم آریں یا اُفن۔ اوفک نئے بغیر ثبوت آن مخلوق نامون آ کوڑا خلک، نئے
زندان ئی شافار، او واسہ وُگوئی اٹ نئے یلہ کنگ ئی او۔ ذھن منگ کپک۔ بندا
۳۸- خاطر آن ججاک بریر، نئے آن معافی خُوار۔“ ○
- ۳۹- پولوس والاک پدی بنار او بندا بیتاتے ججاتے پاریر۔ ارا وخت آ ججاک دا
بنگر کہ ”دافک روئیو بندغ او“، تو خولیسر۔ ○ بندا خاطر آن اوفک زندان آ بنار،
پولوس او سیلاس آن معافی خُوائیسر، اوفتے زندان آن کشار، او اوفتے منت کریر کہ
۴۰- ”شارے یلہ کبو“۔ ○ پولوس او سیلاس زندان آن پیش تمار، او لُدیر نا اراغا بنار۔
اوڑے عیسانی تے تو بلار، اوفتے بمت تِسر او تھستلیکے شار نا گنڈ آروان مسر۔ ○

تھستلیکے شار ئی پولوس او سیلاس نا گرفتاری نا کوشست

۱- **ج** پولوس او سیلاس مقپلس او اپلاؤیر شار تے آن گدرینگسے تھستلیکے شار آ
۲- بَسر۔ واڑے بیہودوی تا اسہ عبادت خاندس اسکہ۔ ○ ہر وار آن بار پولوس واڑے ہم

- عبادت خانہ بنا۔ او عبادت او آرام نادے تے ٹی مسہ ہفتہ اسکان مخلوقے درس
 ۳ تس، او اوفنے آ مقصدنگا کتابتے آن ثابت کرے کہ "عیسیٰ خدا نا مقرر کروکا
 اے، او نازی آ مصیبت بسونے، کسفننگس، او خدا اودے پدی زندہ کرے"۔
 ۴ یہودی تے آن گراس بندا بیتا تے آیمان تجار او عیسائی جوڑ مسر۔ بھازنگا یوتانیک،
 کہ اوفک خدا ایمان تجارہ، او بھازنگا اہمیت والا نیارٹیک ہم عیسائی جوڑ مسر۔
 ۵ ولے ایلو یہودییک ساڑ آن مچ مسر او گلی تا گراس لوفراتے بیفیر او فساد شروع
 کریر۔ بندا خاطر آن پورہ شار ٹی فساد شروع مس۔ اوفک یاسٹون پنی آ بندغ نا
 ۶ آراغا حملہ کریر، ولے اوڑے پولس او سیلے خنتویر۔ آرا وخت آ اوفک پولس او
 سیلے آرا ٹی خنتویر، اوفک آرا نا مالک یاسٹونے او گراس پین عیسائی تے گریسہ
 شار نا ججاتے آوزیر او وا پاریر کہ "وافک آرا اشار آکارہ فساد شاغیرہ۔ واسہ داڑے ننا
 ۷ شار ٹی فساد شاغنگ کے بسونو۔" یاسٹون وافتے تینا مہمان جوڑ کرینے۔ وافک روویو
 شہنشاہ نا حکماتے منپسہ او پارہ کہ "ننا اسہ پین بادشاہ س اے، پن تہ عیسیٰ اے۔"
 ۸ وایتا تے پنگ آن پد جھاک او شار نا مخلوق بھاز پریشان مسر۔ جھاک یاسٹون
 ۹ او ایلو گرفتارنگا عیسائی تے آجرمانہ خلگر، او جرمانہ تننگ آن پد اوفنے یلہ کریر۔

بیرہ شار ٹی بندغانا عیسائی جوڑ مننگ

- ۱۰ آرا وخت آن مس، عیسائییک پولس او سیلے خوک نا شار بیرہ غار اہی کریر۔
 ۱۱ آرا وخت آ اوفک بیرہ شار آسر مسر، یہودی تا عبادت خانہ غا بنار۔" وا شار نا
 بندغاک تھستنیکی شار نا بندغاتے آن پسکننگا پیغام نا بیتا تے پنگ نا باروٹ جوان
 آسرہ۔ اوفک خدا نا پیغامے غور آٹ بنگر، او آراتے ٹی مقصدنگا کتابتے خوانارہ او
 بر دے بسرہ، بنگرہ کہ "آرا بیتا تے پولس مقصدنگا کتابتے آن پاننگ ٹی اے، صبح
 ۱۲ او؟" بندا کتاباتا خواننگ نا وجہ غان، بھازنگا یہودییک، او بھازنگا یوتانی و زریہ او

۱۲ بھازنگا امیرو یونانی آئیٹیک ہم عیسیٰ نازی آ ایمان تجار۔ وے آرا وخت آ
تھستلیکے شار نا یہودی تے سہا تما کہ ”پولس خدانا پیغامے بیرہ شار ٹی ہم تبلیغ
۱۳ کنگ ٹی اے“، بیرہ شار آ بسر، ہمو جاگہ نا بندغاتے پولس نا خلاف کریر۔ ○ بندا
خاطر آن عیسیٰ نیک پولسے گڑاس بندغاتے تو اوار سمندر نا گنڈ آراہی کریر، وے
۱۵ سیلاس او تھتھیس ہموڑے شار ٹی مسر۔ ○ آرا بندغاگ پولس تو بینا، اوفک
اودے اتھینز شار آ سر کریر، او پدی بسر۔ اوفک پولس نا سیلاس او تھتھیس آدا
حکمے رسیفیر کہ ”زوکے آ اتھینز شار آہو۔“ ○

پولس نا اتھینز شار نا مجلس او ایلو
بندغاتے آ خدا نا پیغامے رسیفنگ

۱۶ اتھینز شار ٹی پولس سیلاس او تھتھیس نا اینظارے کنگ ٹی اسکہ، او بھاز
پریشان مس، آنتے کہ او خنا کہ شار ٹی بھازنگا بناک آسرہ او مخلوق اوفتا عبادتے
۱۷ کریر۔ ○ بندا خاطر آن او یہودی تا عبادت خانہ غا بنا او اوڑے یہودی او ایلو قوماتا
بندغاتے تو، کہ اوفک خدانا عبادتے کریرہ، بحث کرے۔ او بازار ٹی ہر دے مخلوق
۱۸ تو ہم، کہ اوفک بازار آ بسرہ، عیسیٰ نا پیغام نا باروٹ بحث کرے۔ ○ گڑاس اپکوڑی
او ستویکی فرقہ غاتا معلماک بسر او پولس تو پیغام نا باروٹ بحث کریر۔ اوفتے آن
گڑاس پاریر ”دا ویر اے کہ گنو کوئی و بیت کنگ ٹی اے؟“، آنتے کہ پولس دا
وخت آ عیسیٰ نا تبلیغ او کسینگ او پدی زندہ منگ نا باروٹ بیت کنگ ٹی اسکہ۔

ایلو فک پاریر ”شاید پر دیسی و بتی آ خدا نا باروٹ پاننگ ٹی اے۔“

۱۹ اوفک دا بیتاے پاریر آنتے کہ سوچ خلک کہ ”عیسیٰ اسہ بتی و خداس اے۔“ ○
بندا خاطر آن اوفک پولسے شار نا اریو پگس پنی آ مش آ میسر آراڑے کہ مجلس
نا بندغاگ فیصلہ کریرہ۔ اوفک پولس آن ہر یفیر ”نی آرا پکسنگا پیغام نا باروٹ

- ۲۰ بیست کنگ ٹی اُس، اونا باروٹ نئے پا۔ اُتے کہ آرا بیتاے نی پاریس، اوفک
- ۲۱ نئے حیران کریو۔ ننا خوش اے کہ نن دا بیتاا معنی اے چان۔ "اٹھینز شارنا
بندغاتا او ہموڑے ریملوگا پروسی تا رواج اسکہ کہ آرا وخت آ اوفک پسنو بیٹس
بکرہ، تو تین پہ تین پسننگا بیست نا باروٹ بحث کریہ۔"
- ۲۲ پوٹس مجلس نا بندغاتا مون آ بش مس او پارے "امی خنٹ کہ نم اٹھینز شارنا
- ۲۳ بندگاک بھاز مزہبی اے۔ "شار ٹی ای چرخ کریسہ نما عبادت نا جاگہ غاتے خنٹ،
او ای اسہ قربان گاہ س خنٹ کہ اونا زمی آ لکھوک اسکہ "دا قربان گاہ ہمو خدان اے
کہ نن اووے تپنہ۔" نم اووے ہم عبادت کیرے آراوے نم تپیرے۔ بند خاطر آن
ای نمے ہمو خدان باروٹ پاوہ کہ نم اونا عبادتے کیرے، ولے تپیرے ت۔" ہمو
۲۴ خدا، کہ او گل دنیائے جوڑ کرے، او آسمان او ڈغار نا مالک اے، او بندغاتا جوڑ کروکا
عبادت خانہ غاتے ٹی ریملنگک۔" او انسانا محتاج اُفک، اُتے کہ او انسانے زندگی،
۲۵ موت او ضرورت نا بر گزائے ایٹک۔" او اسہ انسان آن گل دنیائی انساناے وونے،
۲۶ او ہر قوم نا بندغاتے کے جتا جتا علاقہ او نلک گچن کرے۔" خدا انسانے بند خاطر
آن جوڑ کرے کہ انسان اونا باروٹ علم حاصل کے، او آرا بندغ عبادت نا ذریعہ اٹ
کوشتے کیک کہ "خدا تو ملیو"، او بلیک، اُتے کہ خدا نئے آن خُڑک اے، او ہر جاگہ غا
۲۷ موجود اے۔" وھن کہ اٹس پارینے "نن اونا طاقت اٹ زندہ آن او چرخ کنگ
ٹی آن۔" او بندا بیتاا باروٹ نما گراس شاعر اک پارینو "خدا ننا پاوہ اے، نن اونا
۲۸ چنک آن۔" نن خدا نا چنک آن۔ بند خاطر آن نن دا سوچ کپن کہ خدا انسانا
۲۹ جوڑ کروکا خیسن، پیون او خل نا بتاے ٹی منگ کیک۔" مست نا وخت ٹی مخلوے
خدا نا باروٹ علم الوبکہ۔ بند خاطر آن خدا اوفتا گناہ تے کے اوفتے ہزا تنوبکہ۔ ولے
۳۰ داسہ خدا تینا پیغامے گل دنیاء کے راہی کرینے کہ "گناہ او بُرائی تے آن ہر سینگبو۔"
۳۱ خدا قیامت نا دے اے جوڑ کرینے کہ داوے آ عیسیٰ مخلوق نا جنت او دوزخ نا پننگ
نا فیصلہ اے کیک۔ عیسیٰ کسفننگس او خدا اووے پدی زندہ کرینے۔ داڑان ثابت

مریک کہ عیسیٰ خدانامقرر کروکا اے او قیامت نادے آ صبح نگا فیصلہ ئے یک۔^۱
 آرا وخت آ اوفک پوئس آن عیسیٰ ناپدی زندہ منگ نا باروٹ بنگر، اوفتے
 آن گراس اوڑا ملنڈ خلک، ولے ایلوفک پاریر "نئے دا بندغ نا باروٹ گل بیتاتے
 پین دے س پا۔"^۲

پوئس مجلس آن پیش تما۔^۳ گراس بندغ پوئس نارند آٹ بسر او عیسیٰ نازی
 آ ایمان تیار۔ او اسے دیونستی یس پنی و بندغس، کہ او شار نا مجلس نا بندغس اسکے،
 او نیازی س ہم، کہ اونا پن دہرس اسکے، اوفک ہم عیسیٰ نازی آ ایمان تیار۔^۴

کرتھس شار ئی پوئس نا تبلیغ

ب داکان پد پوئس اتھیز شار آن کرتھس شار آ بنا۔^۱ او اوڑے اسے اکولہ
 پنی و بہودی سے تو بلا کہ او پنٹس صوبہ ئی ووی موسس۔ او او اونا پرسکھ پنی
 آ زائفہ پسکن روم شار آن کرتھس شار آ بسونر، آتے کہ رویو شبنشاہ کلویس
 بہودی تے حکم تسوس کہ "روم شارے یلہ کبو۔" پوئس اوقتا یلنگ کے بنا،^۲ او
 اوڑے اوفتے تو رہینگا او کاریم کرے۔ دافک مخلوق کے گدان جوڑ کریرہ، او پوئس
 ہم تبلیغ تو اوار مخلوق کے گدان جوڑ کریرہ۔ بندا خاطر آن پوئس او اوقتا کاروبار آسٹ
 اسکے۔^۳ پوئس خدانابر عبادت نادے یعنی ہفتہ غا بہودی تا عبادت خانہ ئی بہودی
 او یونانی تے تو بیت کریرہ تاکہ "اوفتے عیسیٰ نا کسر آ آتیو۔"^۴

سیلاس او کرتھس اتھیز شار آن گدرینگسہ کرتھس شار آ بسر او پوئس تو
 یلار۔ داکان پد پوئس تینا کلا وختے پسکننگا پیغام نا تبلیغ کریرہ، او بہودی تے پاریرہ کہ
 "عیسیٰ خدانامقرر کروکا اے۔"^۱ ولے بہودیک اوڑا یقین تخبویر او پوئسے بدرد کریر۔
 پوئس بش مس، تینا پچاتے چندیسے اوفتے پارے "اگ تم دوزغ آ کارے، تو داسے
 دا نما زمہ واری اے۔ کنا زمہ واری خلاص مسونے، آتے کہ ای تمے اسکان پسکننگا

- پیغامے سر کریٹٹ۔ واکان پد ای ایلو قوماتا بندغاتے آپسکینگا پیغامے رسیفیوہ۔ ۷
- واکان پد او ایلو قوم نا بندغ، کہ پن تہ یوسٹس اسکہ، اونا اراغا پنا او ہموڑے
۸ رہینگا۔ یوسٹس خدا نا عبادتے کریکہ۔ اونا ارا او بہبودی تا عبادت خانہ نا دیوال اسٹس
اسکہ۔ او بہبودی تا عبادت خانہ نا بھلا افسر، کہ پن تہ کر سٹس اسکہ، او او اونا خاوت
۹ او بھازنگا ایلو کر تھھی بندغاگ عیسیٰ نا باروٹ بنگر، اونا زی آ ایمان تجار او پاک
صاف منگ نا بے شولار۔
- ۱۰ اسہ ننس پوسٹس ٹغس خنا۔ ٹغ ٹی عیسیٰ اووے پارے "ای نے تو اوار اٹ۔
خولپہ او کنا پوسکینگا پیغام نا تلینجے کریسہ بن۔" کس نے نسخان تینگ کپک، آتے
کہ دا شار نا بھازنگا بندغاگ کنا زی آ ایمان تجیرہ۔"
- ۱۱ بندا خاطر آن پوسٹس ہموڑے کیونیم سال اسکان رہینگا او عیسیٰ نا پیغامے مخلوق
اسکان سر کرے۔
- ۱۲ آرا وخت آ گلیو پنی آ بندغ یونان صوبہ نارویوتا گنڈ آن گورنر مس، بہبودیک
۱۳ تین پہ تین صلاح کریہ، پوسٹس ہلکر، اووے گورنر نا دربار آوریہ۔ بہبودیک گورنرے
پاریر "وا بندغ مخلوقے اسہ جتاو مزبے نا تلینجے کیکہ۔ دا ٹما روویوتا قانون نا خلاف
اے۔"
- ۱۴ پوسٹس وا الزاماتا جوب تینگ کے سوچ کریکہ کہ گورنر بہبودی تے پارے "ای
وا بندغے سزا تینگ کپہ، آتے کہ وا قانون نا خلاف کتنے۔ اگہ وا ڈزی یا بین جرمس
۱۵ کریکہ، تو ای داوے سزا تینگ کریہ۔" ولے دا ٹما تین پہ تین ٹی مزبہ نا لوز او
بندغاتا باروٹ جنگ اے۔ ٹم تینڈ وا ہیست نا باروٹ فیصلہ کبو۔ ای ٹما دھینگا
پیتاتا فیصلہ کننگ کے داڑے ٹولتٹ۔"
- ۱۶ او او فتنے تینا دربار آن کشا۔ دربار آن پیشن یونانی بندغاگ بہبودی تا عبادت
خانہ نا بھلا افسر سو سٹھینے ہلکر، اووے خلکر۔ ولے گلیو وا ہیست نا پرواے کتو۔

پولس نا ایتاکیہ شار آپدی بئنگ

۱۸ پولس کر تھس شار ٹی اسہ بھلو وختس عیسائی تے تو گدریفے۔ پد آپولس،
 اکولہ او اونا زائفہ پرتسکہ تو شام صوبہ نا گنڈ آر وان مس۔ کتھریہ شار آن کشتی ٹی
 سوار منگ آن مست منشت نا پورہ منگ نا نشانی کے پولس تینا کاٹھے گوٹ
 ۱۹ کرے۔ او فک افسس پنی آشار آسر مسر۔ پولس تینا یہودی تا عبادت خانہ غا ہنا
 ۲۰ او یہودی تے تو عیسیٰ نا باروٹ بحث کرے۔ مخلوق اووے منت کرے کہ ”نن
 ۲۱ تو واڑے رہنگ“، ولے او انکار کرے۔ او روان منگ آن مست او فتنے پارے
 ”اگہ خدا نا خوش مریک، تو ای نمے آپدی برہوہ۔“

او کشتی ٹی افسس شار آن روان مس۔ اکولہ او پرتسکہ افسس شار ٹی سلیمس۔
 ۲۲ آرا وخت آپولس قیصریہ شار آسر مس، اوکان او دغار نا کسر آٹ یروشلم شار
 ۲۳ آہنا او عیسائی تے تو بلا۔ واکان پد او ایتاکیہ شار آہنا۔ اوڑے او گراس وخت
 گدریفے، او پد آگتئیہ او فروگیہ علاقہ غاتا عیسائی تے آہنا او او فتنایمانے بتر بسفے۔

اپلوس نا عیسائی جوڑ منگ او یہودی تے تو بحث کنگ

۲۳ او ہندا وخت ٹی اپلوس پنی و بند غس اسکہ، کہ او اسکندریہ شار ٹی ودی موسس۔
 او بھاز قابلو او دلیری آٹ ہیست کرو کو بند غس اسکہ۔ او مقدسنگا کتاباتا باروٹ جوآن
 ۲۵ خوآنوک اسکہ۔ او افسس شار آسر مس۔ او سچئی نا وخت ٹی پاک صاف منگ نا
 بے شولاس۔ او عیسیٰ نا باروٹ، کہ سچئی اووے خو انفیسس، مخلوقے دلیری آٹ
 ۲۶ خو انفیکم، ولے اووے خبر آلویکہ کہ خدا نا مقرر کرو کا عیسیٰ اے۔ او اسہ دے س او
 یہودی تا عبادت خانہ ٹی دلیری آٹ درس تینگ ٹی اسکہ، کہ اکولہ او اونا زائفہ پرتسکہ

اونا پیتاتے بنگر۔ اوفک اودے تینا اراغا دریر او عیسیٰ ناباروٹ خدا نابیغامے اودے
خوالفیر۔ او عیسیٰ نازی آایمان تھا۔

۲۷

اپلوس عیسیٰ تے پارے کہ ”ای یونان صوبہ غاکاوه“۔
ہندا خاطر آن افسس نایسیایک یونان نایسیائی تے آخط لکھار کہ ”واڑتو بلبو“۔
آرا وخت آ او یونان آسر مس، اوڑے ہمو بندغا کہ خدا ناخوش اٹ عیسیٰ جوڑ
مسور اوڑان بھاز مدت بیفیر۔ او مخلوق نامون آہیہودی تے تو بحث کرے او
اوفتے آمقدسنگ کتابتے آن دا ثابت کرے کہ عیسیٰ خدا نامقرر کردکا اے۔

۲۸

پولس نا افسس شارٹی ارا سال اسکان درس تینگ

۱ **ب** آرا وخت آ اپلوس کر تھس شارٹی اسکے تو پولس گلٹیہ او فرؤگیہ علاقہ او
شارتے آچرخ کریسہ افسس شار آبس۔ اوڑے او گراس سچئی نا شاگردتے آن
۲ خانا او اوفتے آن ہریفے ”آرا وخت آ اٹم سچئی نا شاگرد اترے، تو اٹے آ خدا نا
پاکنگا روح نا طاقت بس؟“

اوفک جواب تسر ”پاکنگا روح؟ پاکنگا روح انتس اے؟“
۳ پولس اوفتے آن ہریفے ”آرا وخت آ اٹم پاک صاف منگ نا بے شولارے،
ثما ایمان انت اسکے؟“

اوفک پاریر ”نن سچئی نا خوالفنگ نا پاک صاف منگ نا بے شولائن۔“
۳ پولس اوفتے پارے ”سچئی ہمو بندغاتے پاک صاف منگ نا بے شولفے آرا
صرف گناہتے آن ہرڈینگا تر، او ہیہودی بندغاتے پارے ”کنے آن پد بروکا بندغ آ
ایمان تجبو۔“ داسر کہ او عیسیٰ اے۔“

۵ آرا وخت آ اوفک دا پیتاتے بنگر، تو عیسیٰ نا پن اٹ پاک صاف منگ نا بے
۶ شولارے۔ پولس تینا دوتے اوفتے آ تجیسہ ہنا، او خدا نا پاکنگا روح نا طاقت اوفتے

آ بریسہ بنا۔ اوفک ایلو زباناتے ٹی ہیست کنگ شروع کریر او خدانا پیغامے ہم
 ریسفیر۔ ○ وا تقریباً ذوازوه عیسائی اترہ۔ ○
 ۷
 ۸ پوئس مسہ ٹو اسکان یہودی تا عبادت خانہ غا بناکہ، او یہودی تے تو بحث او
 ۹ تبلیغ کریکہ تاکہ اوفتے ہم خدانا پئسننگا کسر آتے۔ ○ ولے اوفتے آن گڑاس ضدی
 اترہ او ایمان تجنویر، او ہموڑے عیسیٰ نا پئسننگا پیغام نا باروٹ خرابنگا پنتاے پاریر۔
 ۱۰ بندا خاطر آن پوئس اوفتے الا او عیسائی تے بیفے۔ او ہر دے ٹرئس پنی آ بندغ نا
 اراغا بناکہ، او اسہ بھلو کوٹھی سے ٹی دا پیغام نا باروٹ اوفتے پوہ کریکہ۔ ○ او ارا
 سال اسکان بندن کرے۔ بندا خاطر آن ایشیا صوبہ ٹی رینگوکا یہودی او ایلو قوماتا
 بندغاک عیسیٰ نا باروٹ بنگر۔ ○

مخلوقے سما تمینگ کہ عیسیٰ نا طاقت بڑز اے

۱۱ پوئس خدانا طاقت اٹ مخلوقے حیرانی و معجزہ نشان تہسکہ۔ ○ اگہ گسں اونا
 ۱۲ رومالے یا پٹوئے ہم بیماراے آدریکہ، تو اوفتا بیماری خلاص مسکہ۔ اگہ جن اسکہ
 ۱۳ تو او ہم پیش تماکہ۔ ○ گڑاس یہودی ہم چرخ کریر او پاریر کہ ”نن ہم جناتے
 کشنگ کینہ“۔

اوفتے آن ہفت بندغ بھلا امام سیکو نا مارک اترہ۔ اوفک اسہ جتی و بندغے آ
 ۱۴ بنا، اونا جے پاریر ”عیسیٰ نا پن اٹ، کہ پوئس اونا تبلیغے کیک، پیش تم۔“ ○
 ۱۵ ولے جن اوفتے پارے ”ای عیسیٰ او پوئسے درست کیوہ، ولے تم دیر اے؟“ ○
 ۱۶ ارا بندغ ٹی جن اسکہ او اوفتے آ حملہ کرے۔ اونا طاقت ہر ہفت آن زیباست
 ۱۷ اسکہ۔ اوفک اراغان بندن نزار کہ پچاک تا کشوک او ٹپی او ٹوٹی اترہ۔ ○ افس
 شار نا رینگوکا یہودی او ایلو قوماتا بندغاک دا قصہ نا باروٹ بنگر۔ اوفک خولیسر او
 عیسیٰ نا عزت اوفتا مون آ ہر بڑز آ مس۔ ○

- ۱۸ اوکان پد آرا بندغاگ که ایمان میسور اوفک مخلوقے تینا جاوگری نا باروٹ پاریر کہ ”نن ہم جاو کریئن“۔
- ۱۹ اوفتے آن بھازنگاک تینا جاوگری آ کتابتے میسر، اسے جاگے غاچ کریر او مخلوق نا مون آ ہوشار تا۔ ہندا کتاباتا قیمت تقریباً پنجا ہزار چاندی نا روپئی اسکے۔
- ۲۰ ہندا طریقہ اٹ خدان ا طاقت اٹ عیسیٰ نا پسکینڈگا پیغام مخلوق ٹی تالان مریسے ہندا او بھازنگاک عیسیٰ جوڑ مسر۔

افسس شار ٹی فساد

- ۲۱ آرا وخت آوا پیناک منگ ٹی امرہ پولس تینا اوست ٹی سوچ کرے کہ ”ای مکذیبہ او یونان صوبہ غالتے آن مریسے یروشلم شار آ کاو۔ یروشلم شار آ پینگ آن پد ای ضرور روم شار آ کاو۔“
- ۲۲ او تینا ارا سنگت یتیمتھیس او راشٹے مکذیبہ صوبہ غا راہی کرے، ولے چند تہ منہ دے اسکان ایشیا صوبہ ٹی رہینڈگا۔
- ۲۳ ہندا وخت ٹی افسس شار ٹی عیسیٰ نا پسکینڈگا پیغام نا وجرغان فساد تما۔
- ۲۴ ہموڑے اسے دیمیتریس پنی وزرگرس اسکے کہ او بتی آ خدا اترمس نا چنکا چنکا بتاتے جوڑ کریکہ او سودا کریکہ۔ ہندا بتی آ خدا نا وجرغان او او اونا کسب کارنگا سنگتاک بھاز پیسے کٹارہ۔
- ۲۵ ہندا خاطر آن او ایلو زرگراتے او تینا کسب کاراتے اسے جاگے سے آچ کرے، اوفتے پارے ”ایلمگ، نم چارے کہ ہندا کاریم نا وجرغان نن جوان بینینہ، جوان گنینہ۔“
- ۲۶ نم تینڈ تینا ختے اٹ خینگ ٹی ارے او ختے اٹ پینگ ٹی ارے کہ پولس او اونا سنگتاک انت کنگ ٹی او۔ پولس پانک ”بتی آ خدا افسس۔“ ہندا پیتاتا وجرغان ننا شار نا بھازنگا بندغاگ او ایشیا صوبہ نا ایلو بھازنگا بندغاگ ہم اوفتا دا پیتاتے متانو۔
- ۲۷ اگ ہندن مس تو ننے خطرہ اے کہ ننا کارو بار خلاص مروے۔

واژان نہ صرف ننا کاروبار خلاص مریک، بلکہ واژان مخلوق خدا اڑتیس او اونا عبادت خانہ نا عزتے ہم کپک او اووے نپک۔ داسکان بٹی آ خدا اڑتیسے ایشیا صوبہ نا او وینا نا بھازنگا بندغاگ منیرہ۔

۲۸ آرا وخت آ زرگر او ایلو کسب کاراک دا پیتاے بنگر اوفتے غصہ بس۔ اوفک چیانٹ خلیسہ پاریر ”ننا خدا اڑتیس اے۔“

۲۹ ہندا پیتاتا وجہان پورہ شارٹی فساد تما۔ اوفک پوٹس نا ارا سنگت گیس او

۳۰ اڑتیس خس، کہ اوفک مکدتیہ صوبہ غان بسومر، اوفتے بلکہ او شار نا چوس آ بیسر۔ پوٹس

نا خوش اسکہ کہ او مخلوق نا مون آ کائے، ولے عیسائی سنگتاک اووے ایتور۔

۳۱ بھازنگا صوبہ نا مجلس نا بندغاگ ہم، کہ اونا سنگت امرہ، اوڑا گلوئے راہی کیر او

منت کریسہ پاریر کہ ”چوس آ مخلوق نا مون آ ہمیس۔“

۳۲ چوس آ سلوکا بندغاگ پریشان امرہ، گراس تا انت پاریرہ او گراس تا انت

پاریرہ، آتے کہ اوفتے آن بھازنگا چانویہ کہ ”نن انت کے داڑے مچ مسوئن؟“

۳۳ یہودیہ سکندرے مخلوق نا مون آ بیت کنگ کے راہی کیر، ولے بھازنگا بندغاتا

خیال اسکہ کہ ”فساد نا دا بندغ زموار اے۔“ سکندر مخلوق چپ کنگ کے تینا دو

اٹ اشارہ کرے تاکہ او مخلوق تو بیت کے کہ ”دا بی یہودی تا چ غلطی افک۔“

۳۴ ولے مخلوق آرا وخت آپوہ مس کہ ”دا یہودی س اے،“ اوفک ارا گنٹھ اسکان

نعرہ خلک کہ ”ننا افسس شار نا اڑتیس خدا گل آن بھلا اے۔“

۳۵ آخرٹی شار نا مجلس نا چیرمین بس، مخلوق تو بیت کرے او پارے ”کنا افسسی

ایلمک، ہر بندغ چانک کہ بھلا خدا اڑتیس نا عبادت خانہ ننا شار افسس ٹی آرے، او

۳۶ مقدسنگا خل، کہ آسمان آن اڑتیس نا شکل ٹی وڈینگا، ہنداڑیک اے۔ کس بندغ

دا بیت آن انکار کنگ کپک۔ ہندا خاطر آن تم نعرہ خلیو، چپ کبو او فسادی و

۳۷ بیت کپبو۔ تم دا بندغائے داڑے بیسونورے۔ دافک بے گناہ او۔ نہ تو دافک

عبادت خانہ غان وزی کرینو، او نہ ننا بٹی آ خدا اڑتیسے بے عزتی و بیت پارینو۔

- ۳۸ دیمیتریس او ایلو کسب کاراک اگہ گئے آلازام تخیرہ، تو اوفک عدالت ٹی جج نا
 ۳۹ مون آکار۔ اوفتا فیصلہ ہوڑے مریک۔ اگہ تم چارے کہ دا اسہ شاری و مسلس
 ۴۰ اے، تو تم دا مسلہ شار نا معتبرنگا بندغاتا مون آپیش کنگ کیرے۔ و لے
 آرا پیناک اینو مسونو، داژان خطرہ اے کہ روپیو فوج نئے آلازام تجگ او پانک
 کہ "دا فساد اسکہ"۔ او نئے فوجے جواب تینگ کے چج ثبوت افک کہ دا فساد انت
 کے مسونے۔"
 ۴۱ دا پینتے کنگ آن پد او مخلوقے پارے "ہر کس تینا آراتے آکائے"،
 او مخلوق بنا۔

پولس نا پدی مگڈنیہ او یونان صوبہ غاتے آ پینگ

- ۱ **ب** آرا وخت آفساد خلاص مس پولس تینا عیسائی سنگتے توار کرے، اوفتے
 تو بیت کرے، اوفتے ہمت تے، اوفتے آن رخصت کرے، او مگڈنیہ صوبہ نا گند آ
 ۲ راہی مس۔ او مگڈنیہ صوبہ ٹی چرخ کرے او عیسائی تے پلسکنگا پیغام نا باروٹ ورس
 ۳ تے او اوفتے ہمت تے۔ پد آ او یونان صوبہ غا بنا۔ او یونان صوبہ ٹی مسہ ٹو اسکان
 رہینگا۔ اونا تیاری اسکہ کہ "ای شام صوبہ غا کاو"، و لے اووے سما تما کہ یہوویک
 اووے کشتی ٹی کسفننگ نا مضموبہ جوڑ کرینو۔ ہندا خاطر آن او پدی مگڈنیہ صوبہ غا
 ۴ ہر سینگا۔ او گراس بندغ پولس آن مون آترو آس شار آپنار۔ اوفتے آن پڑس نا مار
 سوپترس، کہ او بیرہ شار آن، آرستہرٹس او سکندرس، تھسٹلیکے شار آن، گیس، و رے
 ۵ شار آن، سیمتھیس لستہر شار آن، نجفس او ٹرفس، ایشیا صوبہ غا بسوٹر۔ او فک
 ۶ ترو آس شار ٹی ننا انتظارے کیرہ۔ او ن کشتی ٹی ترو آس شار آراہی مسن، و لے
 راہی منگ آن مست ن فلیپس شار ٹی بغیر خمیر نا اریغ نا عیدے کریں، او پنچ میکو
 وے آترو آس شار آ اوفتے تو ملان۔ اوڑے ن اسہ ہفتہ س گدریفین۔

پولس نا معجزه اٹ ورنائے پدی زندہ کنگ

۷ ہفتہ نان آن عیسائیک اسے جاگہ غاچ مسن او عیسیٰ غان بار ایرغ ٹکد کرین
 او گنگن۔ پولس یکشمبے نا سوب اسکان درس تس، اتے کہ پوئے یکشمبے آشار آن
 ۸ ہنوی اسکے۔ ن ارآے نا مسٹ میکو منزل آٹولوک پولس نا بیتاے پنگ ٹی
 ۹ اسنہ او کوٹھی ٹی چارمہ گنڈ آچراغاتا روشنائی اسکے۔ اسے یوتخس پنی ورناد مازس
 کھرکی آٹولوک اسکے او ہم پولس نا بیتاے پنگ ٹی اسکے۔ ولے یوتخس نغی نغی
 مسک، او آخرکار تنگان ہنا۔ او کھرکی آن پیشن دغار آتما۔ اوفک شیف دڑینگار،
 ۱۰ اووے خمب کریر۔ او کسکوس۔ ولے پولس شیف دڑینگا، اووے خمب کرے،
 او بندغاتے پارے ”پریشان مقبو۔ واپدی زندہ مسونے۔“
 ۱۱ پد آپولس او ایلو عیسائیک سیرھی تے آن بڑز نا کوٹھی آہنار۔ اوڑے اوفک
 عیسیٰ غان بار ایرغ ٹکد کریر او گنگر۔ پولس سوب اسکان عیسائی تے درس تس۔
 ۱۲ سوب نا پولس راہی مس۔ ایلو عیسائیک ورنائے خیریت اٹ ارانا سر کریر۔
 اوفک بھاز خوش اترہ۔

پولس نا تروآس شار آن میلٹس شار اسکان مسافری کنگ

۱۳ ن گل پولس آن مون آکشتی ٹی اسس شار آہنان۔ انظام اسکے کہ ن پوئے
 ۱۴ اوڑے خنین، اتے کہ پولس پند اٹ اسس شار آہنگ ٹی اسکے۔ آرا وخت آ او
 ۱۵ ن تو اسس شار ٹی بلا، ن اوڑتو کشتی ٹی میلٹے شار آہنان۔ اوکان ن پد آکشتی
 ٹی روان مسن، او ارٹ میکو دے آخیس۔ جیرہ غان گدرینگیس، ن مسٹ میکو دے
 ۱۶ آسٹس جیرہ غا سر مسن، او چار میکو دے آن میلٹس شار آہسن۔ ن افسس۔

شار آہستہ آہستہ، آتے کہ پولس فیصلہ کرے کہ "ایشیا صوبہ ٹی تینا وقتے ضائع کپنہ"۔
 او یروشلم شار آ زور سیننگ نا کوشتے کریکہ، آتے کہ اونا خوش آسکہ کہ "پتوگاست
 نا عیدے ہموڑے گدریفیو"۔

پولس نا افسس شار نا معتبرنگا عیسائی تے تو آخری وار ملنگ

- ۱۷ میلٹس شار آن پولس افسس شار نا معتبرنگا عیسائی تے آگواراہی کرے کہ
 "ہو۔ کن تو یلو۔" ○
- ۱۸ آرا وخت آ اوفک بسر، پولس اوفتے پارے "ٹھے اولیکو دے آن خبر اے کہ
 ۱۹ ای تینا زندگی نے ایشیا صوبہ ٹی ہمر گدریفینٹ۔ ○ ای تکبر کتویٹ او خرنکاتے تو
 عیسیٰ نامے آن بار اونا پوسکننگ پیغام نا تبلیغ کریٹ۔ او بحاز مشکل وختاتے ہم
 ۲۰ گدریفینٹ، آتے کہ یہودیوں کے کسنگ نا منصوبہ غاتے جوڑ کری۔ ○ تم چارے
 کہ ای دلیری آٹ عیسیٰ نا باروٹ گل پیتاتے مخلوق نامون آ او ٹھے اراتا تہہ ٹی
 ۲۱ پارینٹ تاکہ ٹھے فائدہ رسیدے۔ ○ ای یہودی او ایلو قوماتا بندغاتے آ زور تھات کہ
 ۲۲ اوفک گناہ او برائی تے آن ہر سینگیار او عیسیٰ نازی آ ایمان تھیر۔ ○ داسہ ای خدا نا
 پاکنگا روح نا حکم نا مطابق یروشلم شار آ پنگ ٹی اٹ۔ کنے خبر آف، اوڑے کن
 ۲۳ تو آنت مرے۔ ○ ولے ای خدا نا پاکنگا روح نا طاقت آٹ چاواہ کہ کنے آ مصیبت
 ۲۴ بریک او ای زندان کاٹیوہ۔ ○ ولے کنے تینا زندگی نا فکر افک۔ کن کے گل آن
 بھلا بیست داد اے کہ خواہ عیسیٰ کنے پاریسس کہ "خدا نا رحمتا پیغام نا باروٹ
 مخلوقے پا"، او ای کنگ ٹی اٹ تہ۔ ○
- ۲۵ "ای ٹھے آ او بحازنگا نکاتے چرخ کریٹ او خدا نا پوسکننگ پیغام نا باروٹ تبلیغ
 ۲۶ کریٹ۔ ولے کنے خبر اے کہ داکن پد ٹھے آن کس کے خمپک۔ ○ بندا خاطر آن
 تم کنا دا پیتا گواہ مریرے کہ اگہ ٹھے آن کس دوزخ آ کائے، تو دا کنا زمرہ واری

۲۷
۲۸
۲۹

مفروئے - اے خولیتویٹ، خدا نا پسکینگ پیغام نا باروٹ ہر بیتے ٹھے پارےٹ - بندا
 خاطر آن تینا او ایلو عیسائی تا خیالے تجبو، آرافتے کہ خدا نا پاکنگ روح نما خیالداری ٹی
 لانے۔ ٹم عیسائی تے کے شوان آن بار اے۔ کنے خبر اے کہ کنا پنگ آن پد
 دشمناک خرم غاتے آن بار بریرہ او عیسائی تے عیسیٰ نا کسر آن ہر سیفنگ نا کوشتے
 کیرہ۔ ولے ٹم عیسائی تا خیالداری نے کیرے، آتے کہ گل عیسائی تا خاطر آن خدا نا
 مار عیسیٰ کسفنگا سس - وختس بروئے کہ نما عیسائی تے آن گراس بندغ دروغ ترور
 او ایلو عیسائی تے عیسیٰ نا کسر آن ہر سیفنگ نا کوشتے کرور - بندا خاطر آن خیال
 تجبو، او یات کبو کہ اے خولیتویٹ خلیسہ دے او نن مسہ سال اسکان ٹھے خولیتویٹ -
 ۳۰
۳۱
۳۲

”اے داسہ ٹھے خدا نا خیالداری ٹی ایوہ او خداغان دعا کیوہ کہ ٹم اونا پیغام نا
 زی آ ہمیشہ ایمان نخیرے۔ واژان نما ایمان بتر بسک او خدا نا رحمتاک نما زی آ
 مریرہ۔ وارحمتاے خدا تینا گچینگ بندغاتے ایتک - اے کسے آن فیسن، پیون او
 ۳۳
۳۴
۳۵

پچ خولیتویٹ - ٹم تینٹ خنارے کہ اے او کنا سنگتاک مزدوری کریئن او عیسیٰ
 نا باروٹ بغیر لالچ آن تبلیغ کریئن - واژان ٹم پوہ بو کہ ٹم کاریم کبو او غریباتا
 دتے کبو۔ عیسیٰ نا ہمو پیتاے یات کبو کہ او پارے ”ہمو بندغاک خوش قسمت او
 کہ اوفک لالچ تچسہ او غریباتا دتے کیرہ۔“

۳۶
۳۷
۳۸

آرا وخت آپولس دا پیتاے خلاص کرے، او اوفتے تو گوڈ خلک او عبادتے
 کرے - اوفک گل ہمو وخت آ بھاز بوغار آرا وخت آپولس اوفتے آن بک ہلک
 او اوفتے آن رخصت کرے - اوفک دا خاطر آن ہم بھاز نگلین اترہ آتے کہ پولس
 اوفتے پاریسس کہ ”ٹم کنے داکان پد خمیرے“ - ولدا اوفک پولسے کشتی اسکان
 سر کیر او پدی بسر۔

سنگتاتا منع کنگ ولے پوٹس نا یروشلم شار آہنگ

- ۱ **ب** ن اوفتے آن رخصت کرین او روان مسن۔ ن کشتی ٹی سیدھا قوس پنی
 آجزیرہ غابسن۔ اڑٹ میکو وے آن رڑس پنی آجزیرہ غا سر مسن۔ اوکان ن پترہ
- ۲ شار آہنار۔ اوڑے ن اسے کشتی سے تیار خنان کہ او فینیکی صوبہ غا ہناکہ۔ ن او
- ۳ ٹی سوار مسن او روان مسن۔ ن جزیہہ گپرس نا راست میکو گنڈ آن گدرینگسہ
 شام صوبہ نا گنڈ آہنار او فینیکی صوبہ نا شار صور آرسنگان۔ اوڑے ن وڑینگان
- ۴ اتتے کہ کشتی آن سامان وڑیفوئی اسکہ۔ اوڑے ن گڑاس عیسائی تے خنان او
 اوڑے ہفتس اوفتے تو گدریفین۔ خدا نا پاکنگا روح نا طاقت آٹ اوفک پوٹے
 پاریر کہ "یروشلم شار آہمپہ۔"
- ۵ ولے ہفتس گدریفنگ آن پد ن ولدا یروشلم شار آروان مسن۔ اوفک او
 اوفتا گل چنک زائفہ غاک ن تو اوار سمندر نا کنارہ اسکان بسر۔ اوڑے ن گل گوڈ
- ۶ خلکن او عبات کرین۔ ولدان اوفتے آن رخصت کرین، کشتی ٹی سوار مسن او
 کشتی راہی مس۔ رخصت کنگ کے بروکا عیسائیک پدی تینا اراتے آہنار۔
- ۷ ن کشتی ٹی صور شار آن راہی مسن، او پلمتیس شار آسر مسن۔ اوڑے
- ۸ ن عیسائی تے تو بلان او اوفتے تو اسے وے س گدریفین۔ اڑٹ میکو وے آن
 سنگتاتے آن رخصت کرین او کشتی ٹی قیصریہ شار آسر مسن۔ اوڑے ن فلپس نا
 اراٹی رہینگان۔ واهمو فلپس اے کہ عیسائیک اووے یروشلم شار ٹی کچین کریسر، او
 ہفت کچین کروکا بندغاتے آن او اسٹس اسکہ، تاکہ او عیسائی تادتے کے۔ واسکان
 او پیغام تروکوس اسکہ۔ اونا چار تو لوکو مسر اترہ کہ اوفک ہم خدا نا پیغامے مخلو تے
- ۹ تسرہ۔ ن اوڑے منہ وے اسکان رہینگان۔ ولدا اگس پنی آپیشن گوئی کروکا
- ۱۰ بندرغ بہوویہ صوبہ غان قیصریہ شار آہس۔ او ن تو بلا، پوٹس نا پٹوے پیفے، تینا
- ۱۱

نت دوتے تھے او پارے کہ ”خدا نا پاکنگا رُوح پائیک کہ ”آرا بندرغ نا دا پٹو اے،
 او دے یہودیگ یروشلم شار ٹی گرفتار کیرہ، او ایلو قوماتا بندرغاتا دو ٹی اینتیرہ۔“
 آرا وخت آن او ایلو عیسائیک دا پیتاتے بنگن نن پوٹے منت کرین کہ
 ”یروشلم شار آہمپہ۔“

ولے او ننے پارے ”ثم آنتے ذهن بوغنگ او افسوس کنگ ٹی اُرے؟ واڑان
 کنا دلیری کم منگ ٹی اے۔ ثم کنے یروشلم شار آن برڈینگ نا کوشتنے کیہو، آنتے
 کہ امی نہ صرف اوڑے گرفتار منگ کے تیار اٹ، بلکہ اگہ او فک کنے عیسیٰ نا پلسکنگ
 پیغام نا خاطر آن کسفرہ، اوڑے ہم تیار اٹ۔“

نن او دے تورنگ کتوین او پارین ”وا اگہ خدا نا خوش اے کہ نی یروشلم شار
 آکاس، تو بنگ۔ خدا نا خیالے تھے۔“

نن منہ دے اسکان قیصریہ شار ٹی رہینگان، او پد آتینا ساماناتے تقین او یروشلم
 شار نا گنڈ آرابی مسن۔ گراس قیصریہ شار نا عیسائیک ہم نن تو روان مسر، او
 ننے مناسون پنی آ بندرغ نا ارغا دریر کہ او کپرس جزیرہ نا بندرغس اسکہ، او شروع نا
 دے تے ٹی عیسائی موسس، او یروشلم شار ٹی رہینگا کہ۔

پولس نا یعقوب او ایلو عیسائی تا معتبرنگا بندرغانتے تو ملنگ

نن یروشلم شار آسر مسن۔ وا جاگہ نا عیسائیک ننے خوشی اٹ بہ خیرٹ پاریر۔

ارٹ میکو دے آپولس او نن عیسیٰ نا جدیدرنگا ایلم یعقوب تو ملنگ کے بنان۔

عیسائی تا ایلو معتبرنگا بندرغاک ہم بموڑے موجود امرہ۔ پولس اوفتے تو بلا او تینا

گل قصے کرے کہ خدا ہمر اونا کاریم نا وجرغان ایلو قوماتا بندرغانتے عیسیٰ نا کسر

آ بیسوںے۔ دا پیتاتے پنگ آن پد او فک گل خدا نا صفتے کریر۔ ولدا اوفتے آن

اہس پوٹے پارے ”ایلم پولس، نی خنگ کیسہ کہ ہزاراتا تعداد ٹی یہودیگ

- ۲۱ عیسائی جوڑ مسونو، او اوفک گل موسیٰ نا شریعت آچلینگنگ ٹی او۔ گراس بندغ
 وائے دروغ تیر پاریر کہ ”نی ایلو قومانا نکاکے ٹی بیہودی تے موسیٰ نا شریعت آن
 منع کریس۔ نی اوفتے پاریس کہ ”تینا مارتا سنتے کیہو، او بیہودی تا ایلو رواجاتے ہم
 ۲۲ کیہو۔“ گھے سمانک کہ نی بس، او عیسائی تے دا معلوم منگ ہم خوائک کہ دا
 ۲۳ گل دروغ اترہ۔ ہندا خاطر آن نی داسہ ذہن کرک، چار عیسائیک بیہودی تا مزبب
 نا مطابق ناپاک مسونو۔ داسہ اوفک پاک صاف منگ خوارہ۔ قربانی کے اوفتے تو
 ۲۴ پیسہ افک۔ نی بھلا عبادت خانغا اوفتے تو بنگ، او اوفتا پاک صاف منگ کے
 قربانی نا پیسہ ایقے تاکہ داکان پد اوفک تینے گوٹ کنگ کیر۔ واژان گھے سمانک
 کہ بندغا آرا پیتاے نا باروٹ پاریر، اوفک گل دروغ اترہ، او نی داسکان موسیٰ
 ۲۵ نا شریعت آ عمل کنگ ٹی اُس۔ ولے ایلو قومانا بندغا، کہ عیسائی جوڑ مریرہ،
 اوفتے کے دا شریعت نا منگ ضروری افک۔ نن فیصلہ کریں او خطس راجی کریسن
 کہ اوفک ہمو ساداراتے کہ بتاتا مون آقربانی کے تنگیہ، اوفتے کمپس۔ بر ڈول نا
 ساداراتا وترتے او ہمو ساداراک کہ تنگیسہ، اوفتا سوتے ہم کمپس، او زنا کپس۔“
 ۲۶ ہندا خاطر آن پولس ارٹ میکو دے آچار بندغے بیفے، بھلا عبادت خانغا دے
 او امامتے پارے ”ای اوفتا پاک صاف منگ نا قربانی کے ئے پیسہ ایتوہ۔ ہفتے سے
 آن پد ای او دا چار بندغ پدی برینہ، او اوفتا پاک صاف منگ کے ئم قربانی تے
 تیرے او دافک دا نشانی کے تینے گوٹ کیرہ۔“

پولس نا گرفتاری

- ۲۷ آرا وخت آ پاک صاف منگ نا ہفتہ خلاص منگ ٹی اسکہ گراس بیہودیک، کہ
 اوفک ایشیا صوبہ غان بسوتر، پولسے بھلا عبادت خانہ ٹی خنار۔ اوفک گل مخلوقے
 ۲۸ پولس نا خلاف کریر او پولسے بلکر۔ اوفک چیانٹ کریر پاریر ”اے بیہودی

بندغاک، ننا مدتے کبو۔ دا بمو بندغ اے کہ تلک تلک او شار شار آ چرخ کریکہ،
 او یہودی بندغاتے او بھلا عبادت خانہ او موسیٰ نا شریعت نا خلاف پیتاتے کریکہ۔
 داس او گڑاس ایلو قوم نا بندغاتے بھلا عبادت خانہ ٹی بیسونه، او دا مقد سینگا عبادت
 خانے ناپاک کرینے۔”

۲۹ اوفک بندا خاطر آن دا بیتے کریہہ آنتے کہ اوفک ترفیس پنی آ بندغے، کہ او
 افسس شار آن بسوسس او ایلو قوم نا بندغس اسکہ، پوئس تو خنار۔ اوفک سوچ
 کریہ کہ ”پوئس دوائے بھلا عبادت خانہ نا تہہ ٹی بیسونه“، ولے دھن الو۔

۳۰ دا بیت پورہ شار ٹی تالان مس۔ شار نا گل یہودییک زریسہ بسر، پوئسے بلکہ
 او گریسہ بھلا عبادت خانہ غان پیشن کشار تہ۔ اوفک اسہ وار تو بھلا عبادت خانہ نا
 دروازہ غاتے بند کریہ۔ یہودی تا خیال اسکہ کہ ”پوئسے کسفین“، او بندا وخت ٹی

۳۱ رویو فوج نا کپینے سہما تہا کہ ”شار ٹی بھلا عبادت خانہ نا رہی آفساد منگ ٹی اے۔“

۳۲ بندا خاطر آن کپین گڑاس افسر او فوجی تے بیفے، او زو فساد نا جاگہ غا سر مس۔ آرا

۳۳ وخت آ مخلوق اودے فوج تو خنا، اوفک پوئس نا خلیگے بند کریہ۔ کپین پوئس نا
 رہی آہنا، اودے گرفتار کرے، او حکم تہ کہ ”دانا ڈوتے ٹی ہتھکڑی خلبو۔“

ولدا او بریفے ”دا دیرس اے؟ دا آنت جر مس کرینے؟“

۳۴ مخلوق ٹی گڑاس تا آنت پاریر او گڑاس تا آنت پاریر۔ دا پیتاتا وجرغان کپین

پوہ متو کہ ”اصل قصہ آنت اے؟“ بندا خاطر آن او تینا فوجی تے حکم تہ کہ ”دا
 بندغے قلعہ غا وبو۔“

۳۵ آرا وخت آ اوفک قلعہ نا دروازہ غا سر مسر، تو فوجیک اودے کوپہ غاتے آ بیفیر،

۳۶ آنتے کہ یہودییک اودے کسفنگ نا کوشتے کریہہ۔ اوفک گل اونا رند آٹ بسرہ،

او چیانٹ خلیسہ پاریرہ ”دوائے کسفبو۔“

پولس نا یہودی ترے تینا باروٹ پاننگ

- ۳۷ آرا وخت آ فوجیک اووے قلعہ نا تہہ ٹی وٹنگ ٹی آنرہ، پولس کپٹنہ یونانی زبان ٹی پارے "ای نے تو گڑاس بیت کنگ کیوہ؟"
- ۳۸ کپٹن اوڑان بریفے "نی یونانی چاسہ؟ وانا معنی اے کہ نی ضروری ہمو مصری آفیس کہ منہ سال مست او چار ہزار بندغ مچ کرے او روویوتا خلاف انقلاب آبتگ نا کوشستے کرے۔"
- ۳۹ پولس پارے "ای یہودی سے اٹ۔ ای کلکیہ صوبہ نا مشہورنگ شار ترسی ٹی ووی مسوٹ۔ مہربانی کر، کنے دا بندغاتے تو بیت کنگ کے اے۔"
- ۴۰ کپٹن اووے بیت کنگ نا اجازتے تے۔ ولدا پولس تینا نٹتے آ چک سلیس، مخلوقے تینا وو اٹ چپ منگ نا اشارے کرے۔ آرا وخت آ او فک چپ مسر، پولس اوفتے تو یہودی زبان ٹی بیت کرے، او پارے "کنا یہودی ایٹک، کنا پتاتے غور اٹ بمبو۔ ای تینا باروٹ منہ بیت نمے پاوہ۔"
- ۱ آرا وخت آ او فک بنگر کہ "دا یہودی زبان ٹی بیت کنگ ٹی اے"، او فک گل چپ مسر، او پولس تینا قصے شروع کرے "ای یہودی سے اٹ۔ ای کلکیہ صوبہ نا ترسی شار ٹی ووی مسوٹ۔ ای داڑے چنگی آن آبتگٹ کہ "ای شرع نا معلم گلی اییل تو رہینگیو او دین نا باروٹ بیل کیو۔" ای اوڑان خدا نا گل حکماتے بیل کرٹ، آرافتے کہ خدا ننا باوہ پیرہ غاتے تسوسس، تاکہ ای خدا نا حکماتے بندن مٹیو، وھن کہ ٹم ایٹو منگ ٹی اے۔ کنا عیسائی جوڑ منگ آن مست ای ہر ہمو بندغے، کہ عیسائی جوڑ مسک، خلکے، کسفیڈ۔ ای عیسائی نرینہ او نیازمی تے گرفتار کرٹ او زندان ٹی شاغٹ۔ کنا دا بیت نا گواہی کے ٹم گل آن بھلا امام او ایلو یہودی تا مجلس نا بندغاتے آن ہریفنگ کیرے۔ ای اوفتے آن دمشق شار نا

یہودی تے کے اسر خطس بَلْکُٹ، تاکہ ای وِمشق آکاو او عیسانی جوڑ مروکا بندغاٹے
گرفنار کیو، واڑے یروشلیم شار آ آتیو، او اوفتے یزا ایتیو۔ ○

پولس نا تینا عیسانی جوڑ مننگ نا قصہ نئے کنگ

(شاگرداتا کاریماک ۱:۹-۱۹؛ ۱۲:۲۶-۱۸)

۶ او تینا قصے بیان کریسہ پارے "آرا وخت آ ای وِمشق شار آن خُک
۷ رسینگٹ، تقریباً نیم روچ نا وخت آ اسہ وار تو آسمان آن روشنائی س کے آتما۔ ○
۸ ای وُغار آتماٹ او توآرس بنگٹ کہ کنے پاریکہ "ساؤل، اے ساؤل، نی آتے کنے
۹ آ ظلم کنگ ٹی اُس؟" ○ ای ہریفیٹ "خواج، نی وید اُس؟" او کنے پارے "ای
۱۰ عیسی ناصری اٹ، او نی کنے آ ظلم کنگ ٹی اُس۔" ○ آرا بندغاٹ کہ کن تو اوار اُترہ
روشنائی ئے خنار، ولے ہمو توارے پوہ تئویر، آرا کن تو بیت کنگ ٹی اسکہ۔ ○
۱۱ ای ہریفیٹ "خواج، ای آنت کیو؟" عیسی کنے پارے "بش مہ۔ او وِمشق شار آ
بنگ۔ ہموڑے خدانے ہمو کاریمتا پاک آرافتے کہ او نے کے مقرر کرینے۔" ○
۱۲ ای ہمو روشنائی نا وجرغان کور مسوشٹ۔ کنا سنگٹاک کنا وُو ٹی ہلکے او کنے شار
نا تبہ ٹی دریر۔ ○

۱۲ "شار ٹی اسہ حنیہاہ پنی وُ بندغس اسکہ۔ او مزہبی وُ بندغس اسکہ او ننا شریعت نا
۱۳ حکماتے مناکہ او وِمشق شار ٹی رہینگا کہ۔ یہودیوک اونا بھاز عزتے کریرہ۔ ○ او کنے آ
یلنگ کے بس، کنارہی آسلیس او کنے پارے "ایلم ساؤل، نی پدی خنی مَرک۔"
۱۴ بندا پاننگ تو ای خنی مسٹ او اونا گنڈ آبرٹ۔ ○ او کنے پارے "ننا باوہ پیرہ غاتا
خُدانے لچین کرینے۔ اونا خُوش نے سہا تیک، او نی ہم اونا بے عینگا مار عیسی ئے
۱۵ بنگس او خناس۔ ○ او آرا بیتاتے نی بنگس او خناس نی بھازنگا بندغاٹے کے دا بیتاتا
۱۶ گواہ مریس۔ ○ وختے ضائع کپے۔ واسہ بشہ او عیسی نا پن اٹ پاک صاف مننگ نا بے

شول، او اونا عبادت کنگ آن تینا گناہ او بُرائی تے معاف کرف۔^{۱۷}

پولس نا یہودی تے پاننگ کہ اُنتے
اونا ایلو قوماتا بندغاتے تبلیغ کنگ

- ۱۷ "ای پدی یروشلم شار آہنٹ۔ اس دے س ای بھلا عبادت خانہ ٹی عبادت
۱۸ کنگ ٹی اُسٹ۔ ای دے ٹی ٹخ آن بار خنٹ۔^{۱۸} ای عیسیٰ نے خنٹ۔ او کئے
پارے "زوک، یروشلم شارے یلہ کزک، اُنتے کہ دا جاگہ نا بندغاک کنا باروٹ نا
۱۹ گواہی نے منپسہ۔"^{۱۹} ای پاریٹ "خواجہ، اوفک جوان چارہ کہ ای عبادت خانہ غاتے
۲۰ آہنٹ او آرا بندغ نازی آایمان تجاکہ ای او دے گرفتار کریٹہ خلنگٹ۔^{۲۰} آرا وخت
آوفک نازی آ گواہی تروکا اِسٹیفن پنی آ بندغے کسفیر، ای ہم ہموڑے اُسٹ۔
ای دا قتل آن خوش اُسٹ او دا قتل نا گواہی کے ای یہودی تا مجلس نا بندغاتا
۲۱ گڈی تے او پٹوتے توریٹ۔"^{۲۱} عیسیٰ کئے پارے "داس ای نے مر نا ایلو قوماتا
بندغاتے آراہی کیوہ۔ تیار مَرک، ہنگ۔"^{۲۱}
- ۲۲ ولے آرا وخت آ ہموڑے موجود مخلوق پولس آن دا پیتے ہنگ، اوفک گل
چیانٹ خلیسہ پاریر "دا کافرس اے۔ کسفیو تہ۔ دھینگا بندغ ضرور کسفینگے۔"^{۲۲}
- ۲۳ او پولس آن نفرت کے اوفتے آن بھازنگاک تینا ٹوپ او پٹوتے بزز آ خسار او
۲۳ بھازنگاک چنکاتے مشتے آن پُر کیر او توٹی خسار۔^{۲۳} فوج نا کپٹن فوجی تے حکم تِس
کہ "دا بندغے قلعہ نا تہہ ٹی دبو، کوڑا خلبو او معلوم کبو کہ دا انت غلطی س کرینے، کہ
یہودی بندغاک دانا خلاف دھن چیانٹ او نعرہ خلنگ ٹی او۔"^{۲۳}
- ۲۵ ولے آرا وخت آ فوجیک پولسے تفسیر، او کوڑا خلنگ نا تیاری کیر، پولس
ہموڑے سلوک افسرے پارے "کئے خلنگ آن مُست دا سوچ کبو کہ ٹما قانون ٹی
روہیو بندغے اِزام نا ثابت منگ آن مُست خلنگ نا حکم آرے؟"^{۲۵}

- ۲۶ آراؤخت آ آفسر داپیتے ہنگ، او کپٹن آہنا، اودے پارے ”خو اہر، نی دابندنے کوڑا خلیگ نا حکمے تسوس۔ خیال تجک۔ دا روویو بندغس اے۔“
- ۲۷ ہندا خاطر آن کپٹن پوٹس آہنا، اوڑان ہرینے ”واقعی نی روویو بندغسے اُس؟“ پوٹس پارے ”آؤ۔ ای روویو بندغسے اٹ۔“
- ۲۸ ولدا کپٹن پارے ”ای ہم روویو بندغسے اٹ۔ ولے داڑکے ای بھاز پیسہ تسوٹ۔“
- ۲۹ ولے پوٹس پارے ”ای ووی منگ آن روویوے اٹ۔“ ہندا ہیست نا ہنگ آن پد کپٹن خولیس او پوہ مس کہ ”دا بندغ روویو بندغس اے او ای داوے مجرم ثابت منگ آن مست کوڑا خلیگ نا حکمے تسٹ۔“ او تینا فوجی تے حکم تس ”داوے کوڑا خلیو۔“

پوٹسے یہودی تا مجلس نا مون آ پیش کنگ

- ۳۰ کپٹن نا خوش اسکہ کہ معلوم کے ”یہودیک آنتے پوٹس نا خلاف او؟“ ہندا خاطر آن اِرت میکو دے آ او بھلا امامتے او یہودی تا مجلس نا بندغاتے توار کرے، پوٹسے زندان آن کشا او اودے مجلس نا مون آہیں۔
- ۱ **۲۳** پوٹس مجلس نا بندغاتا گنڈ آہرا او پارے ”کنا یہودی سنگناک، ای چاوہ کہ ای اولیکو دے آن اینو اسکان صفاینگا اُست اٹ خدا نا کل حکماتے منگ ٹی اٹ۔“
- ۲ اسہ حتیہاہ پنی وکل آن بھلا امام پوٹس نارہی آ سلوکا بندغاتے حکم تس ”دانا با ٹی چاڈ خلیو۔“
- ۳ پوٹس اودے پارے ”منافق، خدا نے خلی۔ نی داڑے ٹولوک اُس کہ شریعت نا مطابق کنا فیصلہ کیس۔ ولے نی تینٹ شریعت نا خلاف اُس، آنتے کہ فیصلہ غان مست نی کنے خلیگ نا حکمے تس۔“

- ۳ پوئس نارہی آستلواک بندغاک پاریر "نی خدا نا گل آن بھلا امام بے عزت کنگ ٹی اس۔"
- ۵ پوئس پارے "معاف کیو، کنا یہودی سنگتاک۔ ای تئویٹہ کہ دا گل آن بھلا امام اے۔ اگہ ای چائٹٹہ، تو ای ہندن پاتویٹہ، آنتے کہ مقدسنگا کتاب ٹی لیکھوک اے کہ "معتبرنگا بندغے خرابو یا بے عزتی و ہیست پاپیو۔"
- ۶ آرا وخت آپوئسے سوچ بس کہ مجلس ٹی گراس صدوقی و او گراس فریسی فرقہ نا بندغ او، او مجلس نا بندغاتے پارے "یہودی ایملک، ای فریسی فرقہ نا بندغے اٹ، او کنا باوہ پیرہنگ ہم فریسی اترہ۔ ای داسہ ٹمامون آپیش مسونٹ آنتے کہ کنا ایمان اے کہ خدا کہوگا بندغاتے پدی زندہ کیل۔"
- ۷ آرا وخت آ او دا ہیستے پارے، صدوقی او فریسی فرقہ غاتا بندغاک اسہ پہ ایلو آن ناراض مسر او جتا جتا مسر۔ ○ صدوقی فرقہ نا دا ایمان اسکہ کہ بندغ کینگ آن پدی پدی زندہ مفک، او نہ روح آرے، نہ ملائک آریر۔ فریسی فرقہ والاک ہندا ہر مسٹ
- ۸ آ ایمان تجارہ۔ ○ اوفتا بحث زور پہ زور مریسہ ہنا۔ گراس شرع نا معلماک، کہ اوفک فریسی فرقہ غان اترہ، بش مسر او پاریر "ننا خیال ٹی دا بندغ بچو جرمس کنتے۔ شاید اسہ روحس یا ملائکس اوڑان دا پیتاتے کینگ ٹی اسکہ۔"
- ۹ اوفتا بحث وویسہ ہنا۔ کپٹن خولیس کہ "شاید دا بندغاک پوئسے کسفر۔" ہندا خاطر آن او تینا فوجی تے حکم تس "ہمبو، پوئسے تین تو اوار قلعہ غادبو۔"
- ۱۰ ہندانن آخواجہ عیسی پوئس آ بس، اودے پارے "پوئس، خولپہ۔ ای بھاز خوش اٹ کہ نی کن کے داڑے یروشلم شار ٹی گواہی تس۔ ہندا گواہی نے نی ضرور روم شار ٹی ہم ایتیسہ۔"

یہودی تا پولسے کسفننگ کے منصوبہ جوڑ کنگ

- ۱۲ پگہ کے گڑاس یہودی یک مچ مسر او منصوبہ س جوڑ کیرہ او اوفک قسم بیفیر "ہمو
وخت اسکان ایرغ ویر گپنہ کہ پوٹے کسفتنن"۔
- ۱۳ وا منصوبہ ٹی چل آن زیاست بندغ شامل ائرہ۔ ○ ولدا اوفک بھلا ایام او
۱۴ یہودی تا پیرنگتے آہنار، اوفتے پاریر "نن قسم بیفینن، ہمو وخت اسکان کہ پوٹے
۱۵ کسفتنن، ایرغ ویر گپنہ۔ ○ ہندا خاطر آن شم او مجلس نابندغاک روئیو فوج نا کپٹن آ
وا گلوئے راہی کبو، او بہانہ کبو کہ "نن پولس آن پین سوال او جواب کینہ"۔ آرا
وخت آ او پوٹے شم گنڈ آراہی کیک، نن کسر آ اووے کسفینہ۔ ○
- ۱۶ ولے پوٹس نالیڈ نارے او منصوبہ نا سہتا۔ ہندا خاطر آن او قلعہ غا ہنا او پوٹے
۱۷ وا ہیست نار باروٹ پارے۔ ○ ولدا پوٹس اسہ افسرے توار کرے، اووے پارے "وا
مارے کپٹن آورک۔ وا اووے منہ ہیست پانگ۔ ○
- ۱۸ افسر مارے کپٹن آورے او پارے "قیدی پوٹس کنے توار کرے او دامارے
نے آراہی کرے کہ منہ ہیست نے پانگ۔ ○
- ۱۹ کپٹن مار نا وڈی ہلک، تینا خڑک آ کرے او ہریفے "نے کن تو انت ہیست
کروئی اے؟" ○
- ۲۰ مار پارے "یہودی تا مجلس نابندغاک پگہ نے آبریرہ پارہ کہ "پوٹے مجلس نا
۲۱ مون آ آتہ"۔ بہانہ وا کیرہ کہ "نن پوٹس آن سوال او جواب کینہ"۔ ○ ولے اوفتا وا
پیتاتے آیقین تخپیس، آنتے کہ چل آن زیاست بندغ کسر آ تیغے وکانو او انتظار
کیرہ۔ اوفک قسم بیفینو کہ "ہمو وخت اسکان ایرغ ویر گپنہ کہ پوٹے کسفتنن"۔
اوفک واسر تیار او، او ہندا پیتاتا کنگ کے بندغاتے نے آراہی کنگ ٹی او۔ ○
کپٹن پارے "وا پیتاتے کہ نی کنے پارینس پین کسے پاپیس۔"

او مارے پدی اراغا راہی کرے۔

پولیسے گورنر نا کُنڈ آ راہی کنگ

۲۳ ولدا کپٹن ارا افسر اتے توار کرے، اوفتے پارے "اراصد فوجی تے تیار کبو کہ
 اوفک قیصریہ شار آکار۔ دا فوجی تے تو اوار ہفتا سوار اور اراصد پیدل فوجی زغمتے
 ۲۴ تو اوار وافتے تو کار۔ اوفک ایندونا نن آنو بجزغا دا گل روان مریر۔ او پولیس کے
 ہم ہلی س بیفبو کہ او خیریت اٹ اودے گورنر فیلیکس اسکان سر کے۔"
 ۲۵ ولدا کپٹن گورنر فیلیکس آ خط لکھا۔ خط دهن اسکہ
 ۲۶ عزت مند آ گورنر فیلیکس،

سلام۔

۲۷ دا بندغے کہ ای نے آ راہی کنگ ٹی اٹ، یہودیک داوے ہلکر او داوے
 کسفنک کے تیار اترہ۔ کنے خبر تما کہ دا رویو بندغس اے۔ ہندا خاطر آن ای تینا
 ۲۸ فوجی تے تو ہنٹ، او دا بندغے کسفنک آن پچانفیٹ۔ کنا خوش اسکہ کہ "ای
 معلوم کیو کہ دا بندغ آ آنت الزام اے؟" ہندا خاطر آن ای اودے اونا یہودی تا
 ۲۹ مجلس نا مون آ پیش کریٹ۔ ولدا کنے خبر تما کہ یہودیک اوڑا مزہبی و الزامس
 ۳۰ تجانو، ولے او پین دهنو پجو جرمس کتے کہ او کسفنکے یا زندان ٹی شانگے۔ آرا وخت
 آکے سہا تما کہ اودے کسفنک نا منصوبہ جوڑ مسونے، ای فیصلہ کریٹ کہ داوے نے
 آ راہی کیو۔ ای اونا زی آ الزام تجوکا یہودی تے پاریت کہ "واسہ دا پیماتا فیصلہ
 گورنر کیک۔ تم دا الزاماتے ہموڑے ثابت کبو۔"

خدا حافظ۔

کپٹن کلویس لوسیاں

۳۱ فوجیک حکم نامطابق پولیسے نن او نن انتپتس شار آسر کریر۔ دا شار یروشلم شار

۳۲ آن چل میل مَر اَسکد۔ اِرٹ میکو دے آپیدل فوج پدی ہڑسینگا، او پوٹے سواراک
 ۳۳ تین تو اوار مون آدریر۔ اوفک قیصریہ شار آسر مسر، او گورنرے کپٹن نا خط تو
 ۳۴ اوار پوٹے ہم تسر۔ گورنر خطے خوانا او پوٹس آن ہریفے ”نی آرا صوبہ نا اُس؟“
 ۳۵ آرا وخت آ گورنرے سہا تما کہ ”وا بندرغ کلکبہ صوبہ نا اے“ تو او پارے ”ای
 نا فیصلہ ہمو وخت آ کیوہ آرا وخت آنا الزام تجوکاک بریرہ۔“
 ولدا او پولوس واللاتے حکم تس کہ ”پوٹے قلعہ ٹی بند کبو“۔

یہودی تا گورنرے پوٹس نا الزام تا باروٹ پاننگ

۲۳ ۱ بیچ دے آن پد حنیہ پنی آکل آن بھلا امام، ترٹلس پنی آوکیل او گراس
 یہودی معتبرنگا بندغاک اوار قیصریہ شار آہنار۔ اوفک گورنر فیلکس تا دربار آہنار
 ۲ او تینا الزام تا باروٹ، کہ اوفک پوٹس نا خلاف پاریر، اودے پاریر۔ پد آ گورنر
 پوٹے توار کرے او وکیل ترٹلس، پوٹس نا خلاف پیتاتے بیان کریسہ، پارے ”محترم
 گورنر، آرا وخت آن نی گورنر مسوٹس نن اینو اسکان امن اٹ رہینگنگ ٹی اُن۔
 نا عقل مندی اٹ حکومت کننگ نا وجرغان ننا یہودی تا صوبہ بھاز ترقی کرینے۔“
 ۳ ہندا خاطر آن نن ہر وخت نا شگرے ادا کینہ۔ اے نا وختے ضائع کپہ۔ ہندا خاطر آن
 ۵ ای نے منت کیوہ کہ ”کنا منہ پیتاتے بن او تینا فیصلہ ایتے۔“ نن خان کہ دا
 پیریشانی شاغو کو بند غس اے۔ ای نے وانا مسہ بھلا الزاماتا باروٹ پاوہ،

۱- دا پورہ دنیا ٹی یہودی تا نیام ٹی فساد شاغانے،
 ۲- دا عیسیٰ ناصر فرقا نا معتبر و بند غس اے، واک ”عیسیٰ“ پانگیہ۔
 ۳- او وانا بھلا عبادت خانہ نا ناپاک کننگ نا کوشتے کرے۔
 ”نن اودے گرفتار کریں۔ [نن تینا شریعت نا مطابق وانا فیصلہ کننگ نا
 کوشتے کریں] وے کپٹن لوسیاں بس او ننا نیام آن درے تہ۔“ ولدا کپٹن

عَلَم تِسْ كِه "دا بندرغ نازی آ اِزام تِخوڪا بندغاڪ نا مون آ پیش مریر"۔ [اگہ نی
واژان سوال او جواب کیس، تو نے تیڈت سَمَتِک کہ آرا اِزامتے نِن تِخائِن،
اوفک صِح او۔] ○

۹ ولد ادربار ٹی موجود ایلو یہودیوںیک گل اوار اِتفاق کیر کہ "دا بیتاک صِح او"۔ ○

پولس نا گورنرے تینا اِزاماتا جَوَاب تیننگ

۱۰ پد آ گورنر تینا ہور اٹ پولس آ اشارہ کرے کہ "بیت کَرک"۔ پولس پارے
"ای چاوه کہ نی بھاز ہرے آن ننا گورنر اُس۔ ہندا خاطر آن ای خوش اٹ کہ ای تینا
۱۱ اِزاماتا جَوَابے نا مون آ تیننگ ٹی اٹ۔ ○ نی معلوم کنگ کیسہ کہ اینو آن دوا نرزه
۱۲ دے مُست ای یروشلم شار نا بھلا عبادت خانہ ٹی عبادت کنگ کے ہنٹ۔ ○ دا
یہودیوںیک کئے بھلا عبادت خانہ ٹی بحث کنگ آ خنتو۔ وافک کنازی آ فساد نا
اِزام تِخانو، ولے نہ کئے عبادت خانہ غاتے ٹی او نہ شار ٹی فساد شاغنگ آ خنانو۔ ○
۱۳ او آرا اِزامتے اوفک کئے آ تِخانو، وافتے نا مون آ ثابت کنگ کے وافتے تو چچ
۱۴ ثبوت اُفک۔ ○ ای نے تینا بیتاتا باروٹ پاوه کہ ای خُدا نا عبادتے کیوه وُهن کہ ننا
باوه پیرہ غاک ہم خُدا نا عبادتے کیرہ۔ او خُدا نا عبادت کنگ تو اوار نِن عیسائیک
پانہ کہ "عیسی خُدا نا مقرر کروکا اے"، ولے دا یہودیوںیک دا بیٹے منپسہ۔ ولے ای
یہودی تے آن بار موسیٰ نا شریعت او ایلو پغمبر اتا کتاباتا زی آ ہم ایمان تِخیوه۔ ○
۱۵ ای ہم وافتے آن بار خُدا نا زی آ ایمان تِخیوه کہ قیامت نا دے آ گل انساناک پدی
۱۶ زندہ مریرہ۔ ○ ہندا خاطر آن ای ہر وخت کوشتے کیوه کہ ای خُدا او بندرغ نا خلاف
بد سوچیر او کنا اُست صفا سَلے۔ ○

۱۷ "ای یروشلم شار آن منہ سال اِسکان ایلو ملک او شاراتے آ ہنٹ۔ ای پدی
بَسٹ تاکہ ای یروشلم شار نا غیر بنگا عیسائی تا مدتے کیوه او بھلا عبادت خانہ ٹی قربانی

۱۸ کیو۔ آرا وخت آ آی بھلا عبادت خانہ ٹی پاک صاف مسٹ، ہمو وخت آ کن تو نہ
 ۱۹ مخلوق اسکہ او نہ فساد اسکہ۔ ولے گراس ایشیا ضوبہ نا یہودیک بھلا عبادت خانہ ٹی
 ۲۰ ائرہ۔ اوفک کنے اوڑے خنار۔ واسر اگہ اوفک کنازی آ الزام تخانو، تو ضروری اے
 ۲۱ کہ اوفک واڑے نامون آ بربر او گواہی ایئیر۔ او دا مجلس نا بندغائے آن ہریف کہ
 ۲۲ بغیر سوال جواب آن ہمر کنے مجرم سمجھار؟ ولے آرا وخت آ آی یہودی تا مجلس
 نامون آپیش کنگٹ، ای پارٹ ”کنا ایمان اے کہ خدا کہو کا بندغائے پدی زندہ
 کیگ۔ ہندا وجہ غان ای نامون آپیش کنگٹ۔“
 ۲۳ گورنر فیلیکے عیسیٰ نا باروٹ جوان خیر اسکہ۔ ہندا خاطر آن او پارے ”آرا وخت
 آ کپٹن لوسیس بریک ای ٹا فیصلہ نے کیوہ۔“
 ۲۴ ولدا او پولوس والاتا افسرے حکم تے کہ ”پولے قلعہ ٹی قید تخبو۔“
 ولے دا حکمے ہم تے کہ ”پولس نا سنگتاک اوڑ تو یلنگ کیرہ او ضرورت نا گرا
 ایتگ کیرہ۔“

پولس نا گورنر او اونا زائفہ ئے عیسیٰ نا باروٹ پاننگ

۲۳ گراس دے آن پد گورنر فیلیکس تینا روڑیہ پنی آ زائفہ، کہ او یہودی س اسکہ،
 تو اوار قلعہ غابس، پولے توار کرے، او اوڑان عیسیٰ، کہ او خدا نا مقرر کروکا اے، اونا
 ۲۵ پُسننگ پیغام نا باروٹ پیتاتے بنگ۔ ولے پولس اوڑے قیامت نا دے آبرا او جزا
 نا باروٹ پارے او اوڑے رغاما کہ ”خدا نا خوش اے کہ ہر بندغ او نا کسر آبرے او تینے
 گناہ تے آن تورے۔“ دا پیتاتے بنگ تو فیلیکس خولیس او پولوس واللاتے پارے
 ”داوے پدی دلو۔ ولے آرا وخت آ آی مصروف تویٹ، ای داوے توار کیوہ۔“
 ۲۶ گورنر نا خیال اسکہ کہ ”پولس تینا آراتی کے شاہد کنے رشوت ایتے۔“ ہندا خاطر
 آن او پولے اکثر توار کریکہ او اوڑ تو ہیست کریکہ۔

۲۷ ارا سال نا گدرینگنگ آن پد پریکس فیشس گورنر فیلکس نا جاگنا گورنر جوڑ
مس۔ فیلکس۔ یہودی تا خوش کنگ کے پوئے زندان ٹی الا۔

پولس نا تینا فیصلہ کے شہنشاہ غا اپیل کنگ

- ۱ **۲۵** ارا وخت آ فیشس قیصریہ شار آ بس او گورنر جوڑ مس۔ گورنری نامس دے
۲ آن پد او قیصریہ شار آن یروشلم شار آ ہنا۔ اورے بھلا ایلک او یہودی تا معتبرنگا
۳ بندغاگ گورنرے پولس نا الزاماتا باروٹ پاریر۔ اوفک فیشسے منت کریسر پاریر
کہ "نی ننا خاطر آن پوئے یروشلم شار آ آتہ۔"
۴ اوقتا خیال اسمک کہ اگ گورنر پوئے راہی کیک اوفک او دے کسر ٹی کسفریہ۔
۵ اوفک اورے کے کسنگ نا منصوبہ س جوڑ کریسر۔ فیشس اوفتے پارے "پولس
۶ قیصریہ شار ٹی قید لے۔ اسی زو تیبی پدی قیصریہ شار آ کاہ۔ ٹا معتبرنگا بندغاگ
۷ کن تو قیصریہ شار آ پنگ چارہ۔ او اگ دا بندغ گراس غلطو کاریم کرینے، تو ہموڑے
اورا الزامے ثابت کنگ کیرہ۔"
۸ واکان پد فیشس ہفت یا دہ دے یروشلم شار ٹی گدریفے او پد آ قیصریہ شار آ
ہنا۔ یہودی تا معتبرنگا بندغاگ اورے تو اوار آتہ۔ پگہ کے فیشس حکم بس کہ "پوئے
داڑے کنا وبار آ آتہ۔"
۹ ارا وخت آپولس اتنگا بروکا یہودییک بش مسر او اونا زی آ کبی الزاماتے خلک۔
۱۰ ولے دا الزاماتے ثابت کنگ کے اوفتے تو بچ توت اولیک۔ ولدا پولس بش مس
۱۱ او تینا الزاماتا جواب ٹی پارے "اسی بچو برس کنتھ، او آرا الزاماتے کہ دا یہودییک
۱۲ کنے آتخار کہ اسی اوقتا شریعتے منیرہ، بھلا عبادت خانہ نا خلاف اٹ، او اسی رویو
۱۳ شہنشاہ نا قانوناتے منیرہ، واکل وروغ او۔"
۱۴ ولے فیشس نا است یہودی تے تو اسمک۔ ہندا خاطر آن او پولس آن ہریفے

”نا خوش اے کہ نی یروشلم شار آکاس او وا الزاماتا جو ابے ہموڑے گواہ تا مون آکنے استیس؟“

۱۰ پوٹس پارے ”نہ۔ ای واڑے روئیو شہنشاہ نامقرر کروکا حج نامون آسلوک اٹ۔ کنا فیصلہ بنداڑے مرے۔ نی تینٹ چاسہ کہ ای یہودی تا خلاف چو جرمس

۱۱ کتھٹ۔ اگہ ای قانون نام خلاف ہیٹ کریٹ، او اگہ وجرم نام سزا کسفننگ نام سزا آرے، تو ای کہنگ کے تیار اٹ۔ ولے اگہ و الزاماتے ثابت کننگ کے چچ ثبوت افک، تو کس کے اوفتاو ٹی تننگ کپک۔ ای واسہ روئیو شہنشاہ غا اپیل کیوہ۔“

۱۲ ولدا فیشس تینا وزیرتے تو صلح کرے او پارے ”نی روئیو شہنشاہ غا اپیل کریٹس۔ ہندا خاطر آن ای نے فیصلہ کے شہنشاہ غا راہی کیوہ۔“

گورنر نام پوٹسے بادشاہ اگریا نامون آپیش کنگ

۱۳ منہ تو آن پد بادشاہ اگریا تینا ایڈ بریکے تو اوار قبضریہ شار آبس کہ اوفک فیشس

۱۴ تو بلیر او اووے بہ خیرٹ پار۔ منہ وے ہموڑے گد ریفنگ آن پد فیشس اسہ وے س اوفتے پوٹس نام باروٹ پارے کہ ”واڑے اسہ قیدی س اے کہ او گورنر

۱۵ فیلکس نام وخت آن قیدی اے۔ آرا وخت آ ای یروشلم شار آہناٹ، تو یہودی تا بھلا امانک او معتبرنگا بندغاگ کن تو بلار۔ اوفک قیدی نام زی آ الزاماتے تیار

۱۶ او کئے پاریر ”واوے کسف“۔ ولے ای اوفتے پاریت ”روئیو نام قانون نام مطابق کسے ہمو وخت اسکان سزا تیننگک کہ او تینا زی آ الزام تھوکاتے تو مون پہ مون

۱۷ عدالت ٹی ہیٹ کتے“۔ آرا وخت آ اوفک کن تو اوار واڑے بسر ای وختے ضائع کٹیوٹ، او تینا بنگ نام اڑٹ میکو وے آ حکم تھٹ کہ ”قیدی نے کنا مون آپیش

۱۸ کبو“۔ اوانا زی آ الزام تھوکاک بش مسر او اوانا زی آ قتل، فساد او انقلابی کونو

۱۹ جرمانا الزام تھویر، ارافتا باروٹ ای سوچ خلگتہ کہ اوفک تھیرہ۔ بلکہ اوفک اوڑتو

- صرف یہودی مزہب او عیسیٰ پنی آ بندرغ نا باروٹ بحث کریر، آرا کہ کسکونے،
 ۲۰ ولے پوٹس نا دعویٰ اسکہ کہ ”عیسیٰ زندہ اے“ ○ ای پریشان مسٹ کہ ”وا پیتاتا
 باروٹ ہمر معلوم کیو کہ ای فیصلہ ایتیو؟“ ہندا خاطر آن ای پوٹس آن ہریفیت
 ”اگہ نا خوش اے، تو نن یروشلم شار آ کاہ، او ہموڑے گواہ تا مون آنا فیصلہ نے
 ۲۱ کیوہ۔“ ○ ولے پوٹس پارے ”ای رویو شہنشاہ غا اپیل کیوہ۔“ ہندا خاطر آن ای
 اووے پدی قید کریٹ او حکم کسٹ ”وا ہمو وخت اسکان قید ٹی مرے کہ ای اووے
 شہنشاہ غا راہی کسٹ۔“ ○
 ۲۲ بادشاہ اگرپا فیسٹے پارے ”کنا خوش اے کہ ای دا بندرغ تو یلیو، اونا پیتاتے
 بیو۔“
 فیسٹس پارے ”ای انتظام کیوہ، او نن پگہ اونا پیتاتے پنگ کینہ۔“ ○
 ۲۳ پگہ کے بادشاہ اگرپا او اونا لیڈ برتیکے بادشاہی و پچ بیٹوک رعب آٹ فوج نا افسر
 او ایلو معتبرنگا بندرغاتے تو اوار دربار ٹی بیہار۔ فیسٹس حکم کس ”قیدی نے آتیو،“ او
 ۲۴ پوٹس اینگا۔ ○ فیسٹس بیت کریسہ پارے ”عزت مند آ بادشاہ اگرپا، او نا لیڈ برتیکے،
 او واڑے موجود بندرغاک، نم دا بندرغ خنگ ٹی ارے۔ دانا زی آ یروشلم شار نا
 یہودییک او دا شار نا یہودییک ہم الزام تھانو او کئے منت کریر او زور تخیسہ پاریر
 ۲۵ ”دا بندرغ کسف۔“ ○ ولے کنا خیال ٹی دا دھنو پچو جرمس کتنے کہ کسفنگ نا ہزا
 تینگے۔ او شہنشاہ غا اپیل کرے۔ ہندا خاطر آن ای فیصلہ کریٹ کہ اووے شہنشاہ غا
 ۲۶ راہی کیوہ۔ ○ ولے ای شہنشاہ غا دانا الزاماتے کے آنت لکھیو، راہی کیوہ؟ ہندا خاطر
 آن ای داوے شامون آیسوٹ، او خاص طور آٹ، بادشاہ اگرپا، نامون آیسوٹ
 تاکہ دا بندرغ آن سوال جواب کنگ آن پد ای شہنشاہ نے گراس لکھگ کیوہ۔ ○
 ۲۷ کنا خیال ٹی دا بیت جوان آفگ کہ ای شہنشاہ غا قیدی س راہی کیوہ، ولے اونا
 الزاماک بغیر ثبوت او صبح آفس۔“ ○

پولس نا بادشاہ اگر پائے تینا باروٹ پاننگ

- ۱ **ب** باوشاہ اگر پتا پوئے پارے ”نے اجازت اے کہ نی تینا باروٹ ہیست کرک“۔
- ۲ پولس تینا استونکاتے لانچا او تینا باروٹ ہیست کنگ شروع کرے او پارے ○
- ۳ ”باوشاہ اگر پتا، ای تیغے خوش قسمت چاوه کہ ای تینا الزاماتا جو اے، کہ یہوویک کنے آخلکونو، نامون آ اینو تینگ ٹی اٹ-○ او نے یہووی تا رواج، مزہبی د ہیست او شریعت ناجوان خبر اے۔ مہربانی کر، کنا پیتاتے توجہ اٹ بن-○
- ۴ ”کل یہوویک چارہ کہ ای تینا چنگی او بھلئی نے ہمر گدریفینٹ۔ اوفک وا ہم چارہ کہ ای تینا چنگی نے تینا شار ٹی او بھلئی نے اوفتا یروشلم شار ٹی مزہبی طریقہ
- ۵ اٹ گدریفینٹ-○ او اگر اوفتا خوش اے، تو اوفک گواہی تینگ کیرہ کہ ای اوفتا فریسی فرقغان تعلق تخیوہ کہ یہووی تا وین نا باروٹ گل آن سختگا فرقہ آرے-○
- ۶ واسہ ای نامون آپیش کننگاٹ اتے کہ ننا باوہ پیرہ غاتے آن بار کنا ہم وا ایمان آرے کہ خدا تینا اقرارے پورہ کنگ کے انسانے کہنگ آن پدی پدی زندہ کیک-○
- ۷ او نن یہووی تا ووازوه قبیلہ غاتا بندغاک ہر وخت اُست نا حُب اٹ خدا نا عباوتے کینہ او وا ایمان تخینہ کہ خدا تینا کروکا اقرارے پورہ کیک۔ عزت مندنگ باوشاہ، ہندا اقرار نازی آ ایمان تینگ نا وجہغان یہوویک واسہ کنے آ الزام تجانو-○ واسہ ہندا یہوویک کنا واپیتے، کہ خدا انسانے پدی زندہ کنگ کیک، منپسہ او الزام تخیرہ-○
- ۹ ”ای عیسیٰ جوڑ منگ آن مست عیسیٰ ناصرے او اونا زری آ ایمان تجوکاتا خلاف
- ۱۰ اُسٹہ-○ ای ٹھے پاوہ کہ ای ہمو وخت ٹی یروشلم شار ٹی انت کریٹ۔ کنے بھلا ایاک وا اجازتے تسر او ای عیسیٰ نازی آ ایمان تجوکاتے بلکٹ او زندان ٹی شاغٹ۔
- ۱۱ او وافتے آن بھازنگاتے یہوویک کسفر۔ ای وافتا کسفرنگ آن خوش اُسٹہ-○ ای وافتے آن بھازنگاتے عباوت خانہ غاتے ٹی بلکٹ، وافتے خلکٹ او وا کوشستے کریٹ

کہ ای اوفتے عیسیٰ نازی آ ایمان تینگ آن ہر سیفیوہ۔ کنے اوفتے آن واخہ نفرت اسکہ
کہ ای ایلو نکاتا شار تے ٹی ہم ہنٹہ، عیسانی تے بلکٹہ او اوفتے تکلیف لستہ۔" ○

پولس نا بادشاہ اگریائے تینا عیسانی جوڑ مننگ نا باروٹ پاننگ
(شاگردانا کاریماک ۱۹:۱-۱۶:۲۲؛ ۱۶-۶:۲۲)

- ۱۲ "اسہ دے س ای عیسانی تے تکلیف تینگ کے دمشق شار آ پنگ ٹی اسٹہ۔
- ۱۳ بھلا ایماتا اجازت خط نا شکل اٹ کن تو اسکہ۔ ○ عزت مندنگ باوشاہ، وانیم روچ نا
وخت اسکہ او ای کسر ٹی اسٹہ کہ اسہ دے آن ہم تیزو روشنائی س آسمان آن کنے آ
او کن تو مسافری کروکاتے آتما۔ ○ نن گل ڈغار آتمان او اسٹس آسمان نا گنڈ آن
۱۴ کن تو یہودی زبان ٹی بیت کرے پارے "ساؤل، اے ساؤل، نی کنے آ آتے ظلم
کننگ ٹی اس؟ واڑان نی تینے نسخان تینگ ٹی اس، آتے کہ ای گل دنیا نا مالک
اٹ۔" ○ ای ہریفیٹ "خواجہ، نی دیر اس؟" او جواب تس "ای عیسیٰ اٹ او نی
۱۵ کنے آ ظلم کننگ ٹی اس۔ ○ ولے واسہ تینا نت تے آیش مر۔ ای نے آوا خاطر آن
۱۶ ظاہر مسوٹ کہ ای نے تینا نوکر جوڑ کیوہ، تاکہ نی مخلوقے پاس کہ اینو نا دے آنی
کنے خناس، او آرا پیتاے ای نے مون آنشان ایٹیوہ، اوفتے ہم مخلوقے پاس۔ ○
۱۷ ای نے یہودی او ایلو قوماتا بندغاتے آراہی کیوہ۔ اوفک نے کسفنگ نا کوشستے
۱۸ کیرہ، ولے ای نے بچانفیوہ۔ ○ نی اوفتے خدانا پکسنگنا کسر نا باروٹ پاس، اوفتے گناہ
او برائی تے آن ہر سیفیوہ او کنا کسر آ آتیسہ۔ او نا تبلیغ اٹ اوفک شیطانی آکاریمتے
ایرہ او خدانا کسر آ برہہ۔ ہندا خاطر آن کنازی آ ایمان تینگ نا وجہ غان اوفتا گناہ
او برائیک معاف کنگیرہ، واک خدانا پکسنگنا بندغاک مرہہ۔" ○

پوئس نا بادشاہئے پُسکُننگا پیغام نا تبلیخ نا باروٹ پاننگ

- ۱۹ ”ہندا خاطر آن، بادشاہ اگرپتا، ای وے ٹی ٹنخ آن بار آسمان آن آرا گڑاتے
- ۲۰ خنٹ، وا حکماتا منگ کن کے ضروری اسکے۔○ ای اول و مشق او یروشلیم شاراتے
- ٹی او پد آکل یہہویوہ صوبہ ٹی او ایلو قوماتا بندغاتے وا تبلیخ کریٹ، کہ اوفک گناہ او
- برائی تے آن ہڑینگیر او خدا نا کسر آبریر، او ہندونو نیکو کاریم کیر کہ گلے سہاتے کہ
- ۲۱ اوفک گناہ تے آن ہڑینگانو۔○ ہندا پیتاتا وجہ غان کنے یہہویوہک ہمو وخت آ گرفتار
- کیر، آرا وخت آ ای بھلا عباوت خانہ ٹی آسٹ، او کنے کسفنگ نا کوشستے کیر۔○
- ۲۲ وے خدا کنا مدتے کرے، او یہہویوہ تا اراوہ غاک پورہ تقویر۔ ہندا خاطر آن ای
- واسکان چک او جوڑ امیر او غریبے عیسیٰ نا باروٹ گواہی تنگ ٹی اٹ۔ وھن کہ
- ۲۳ عیسیٰ نا باروٹ موسیٰ او ایلو پغمبر اک پیشن گوئی تسوئر، او پاریسر○ ”خدا نا مقرر
- کروکاغا مصیبت بریک، او کسفنگ، او اولیکو بندغ مریک کہ او پدی زندہ مریک،
- او یہہویوہ او ایلو قوماتا بندغاتے نجات نا کسرے نشان ایٹک، او اینو ای ہم ہندا
- پیتاتا تبلیخ کننگ ٹی اٹ۔○
- ۲۴ آرا وخت آ پوئس تینا باروٹ وا قصے بیان کرے، تو فیستس اووے پارے
- ”پوئس، نی گنو کوئی و بیت کننگ ٹی اٹ۔ نا بھاز خواننگ نے گنوک جوڑ
- کریئے۔○
- ۲۵ پوئس اووے پارے ”عزت مند آ گورنر، ای گنوک اٹ۔ ای راست نا
- پیتاتے تھے پاننگ ٹی اٹ۔“
- ۲۶ پد آ او بادشاہ اگرپتائے پارے○ ”خواب، ای نے تو ولیری اٹ بیت کننگ
- چاوہ آنتے کہ نی وا گل پیتاتا باروٹ چاس۔ او نے وا ہر بیت نا باروٹ سماے، آنتے
- کہ آرا کاریماک عیسیٰ تو مسونو، اوفک و گوک افس، بلکہ مخلوق نا مون آ مسونو۔○

- ۲۷ بادشاہ، سلامت، کنے خیر اے کہ پنغمبر اک آرا پیتاتے خُدا نا مقرر کروکا نا باروٹ پارینو، اوڑا نا ہم ایمان آرے۔" ○
- ۲۸ بادشاہ اگر پتا پوٹے پارے "وا پیتاتا کنگ آن نا خیال ٹی نی کنے واسہ عیسائی جوڑ کیسہ؟" ○
- ۲۹ پوٹس پارے "کنا دا خیال آف کہ واسہ یا ہرے آ، ولے ای خداغان دُعا کیوہ کہ نہ صرف نی، بلکہ واڑے موجود گل بندغاک ہم، کہ کنا پیتاتے پنگ ٹی او، کنے آن بار عیسائی جوڑ مریر، ولے کنے آن بار قیدی جوڑ مَفَس۔" ○
- ۳۰ پد آ بادشاہ، گورنر، بادشاہ نا ایڑ او ایلو بندغاک بَش مسر او راہی مسر۔ ○ پیش
- ۳۱ تمنگ آن پد اوفک اسہ پہ ایلو تو تینا بیست کریسہ پاریر "دا بندغ دهنو چو جر مس کنتے کہ قید کنگے او کسنگے۔" ○
- ۳۲ پد آ اگر پتا فیستے پارے "اگہ دا بندغ شہنشاہ غا اپیل کتویک، نی داوے ضرور یلہ کریسہ۔" ○

فیستس نا پوٹسے رومیٹو شہنشاہ غا راہی کنگ

- ۱ **۲** آرا وخت آتنا فیصلہ مس کہ نن اٹلی ملک آروبیو شہنشاہ غا کان، گورنر پوٹے او ایلو قیدی تے یولیس پنی آ بندغ تو راہی کرے۔ یولیس رو بیو فوج ٹی کپٹن اسکہ، او دا فوج "شہنشاہ نا خاصنگا فوج" پاننگا کہ۔ ○ نن اسہ کشتی سے ٹی، کہ او اور مقیم
- ۲ شار آن روان موسس، اوڑے بس، نن سوار مسن، آراوے کہ ایشیا صوبہ نا سمندر نارہی نا شار تے آہوئی اسکہ، او نن روان مسن۔ آر سترخس پنی آ عیسائی، کہ او مکدنی س اسکہ او تھستلینکے شار آن بسوسس، نن تو سوار مس۔ ○ لارٹ میکو دے آن
- ۳ صیدا اشار آسر مسن۔ یولیس پوٹس تو خوش اسکہ۔ ہندا خاطر آن او اوڑے اِلا کہ شار آکائے، تینا سنگتاتے تو یلے، او آرا گزاتا اوڑے ضرورت اے ہلے پدی ہرے۔ ○

۳ ولدان راہی مسن۔ طوفانی و توُس ننا مون اٹ اسکہ۔ ہندا خاطر آن نن تو آن بچیسہ
 ۵ تینا کسرنا بجائے گپرس جزیرہ ناراست میکو گنڈ آن گدرینگان۔ نن کلکیہ او پمفولیہ
 ۶ صوبہ غاتے آن گدرینگیسہ، لویہ صوبہ نامورہ پنی آشار آسر مسن۔ اوڑے کپٹن
 اسکندریہ شارنا اسہ کشتی سے خنا کہ او اٹلی ملک آہنا کہ، اوننے واکشتی ٹی ٹولفے۔
 ۷ نن مدان مدان او بھاز مشکل سے اٹ منہ دے گدریفین او گندس شارنا خڑک
 آرینگان۔ تو ننا مون ٹی اسکہ۔ نن گندس شار آہنگ کتوین۔ ہندا خاطر آن
 نن تو آن بچیسہ کرتیے جزیرہ نارہی رہی آن گدرینگیسہ سلمون پنی آجا کہ نا خڑک
 ۸ آن گدرینگان، او اسہ جاگہ سے آسر مسن کہ ”طوفان نا بچنگ کے جوانو جاگہ س“
 پانگا کہ۔ وا جاگہ لسیہ شار آن خڑک اسکہ۔

۹ نن اوڑے اسہ بھلو وختس گدریفین او سمندر نا طوفان ناموسم شروع موسس،
 اتتے کہ خاصنگا روچہ نادے خلاس موسس۔ ہندا خاطر آن پوُس او فتنے نصیحت کریسہ
 ۱۰ پارے۔ ”اے سنگتا کہ، کنے خبر تمنگ ٹی اے کہ نن مون آسفر کپٹن، اتتے
 کہ واسفر کننگ آن کشتی او سامانائے اسہ بھلو نساُس رینگ او ننا کہنگ نا
 ہم خطرہ اے۔“

۱۱ ولے کشتی نا کپٹن او مالک نا خوش اسکہ کہ کشتی راہی مرے۔ روویو فوج نا
 ۱۲ کپٹن کشتی نے راہی منگ نا حکمے تیس۔ اوفک پوُس نا سیتے متویر۔ او کشتی ٹی
 بھازنگا بندغاتا خوش اسکہ کہ اوفک وا جاگہ غان راہی مریر، فینکس شار آکار، اتتے کہ
 اوقتا است آلویکہ کہ سیٹے داڑے گدریفیر۔ فینکس بہو جاگہ اسکہ کہ دے کی اینگ نا
 گنڈ آن کشتیک بسرہ او اوڑے سلیسرہ۔ واسیٹے گدریفنگ کے جوانو جاگہ س اسکہ۔

سمندر ٹی طوفان

سمندر ناموسم ذریعہس جووان مس، او تو نازخ بدل مس۔ کشتی والا کہ سوچ

کرہ کہ سن تینا سفرے کنگ کینہ۔" بندا خاطر آن اوفک تینا کشتی نا سلفوکا
 آیتے، کہ دافک چٹاتے ٹی تفوک آئرہ، کشتی ٹی تجار، او کریتے جریرہ ناربی ربی
 ۱۴ آن گدرینگار۔○ ولے اسہ وار تو جریرہ نا گنڈ آن طوفانی وُتوس بس۔○ بندا خاطر آن
 ۱۵ اوفک کشتی ءے تورنگ کتویر او کشتی ءے تو نا رخ اٹ یلہ کریر۔○ آرا وخت آ
 ۱۶ نن کووہ پنی آ جریرہ نا ایلو گنڈ آ بسن تو کشتی ءے ولدا سمبالن۔ چنکا کشتی، کہ
 بھلا کشتی تو ویر ٹی تفوک آہک، بھاز مُشکل سے اٹ اووے بیفین، بھلا کشتی
 ۱۷ ٹی تخان۔○ اوفک بھلا کشتی نا چارمہ گنڈ آ چٹاتے تفریر تاکہ کشتی نا تختہ غاک
 یلہ مفس۔ اوفتا خولیس آسکہ کہ آگہ تو اوفتے لیتیا نا علاقہ غا ورے تو کشتی ریک
 ٹی پاسنگ۔ بندا خاطر آن اوفک تینا کشتی نا باواناتے وُرفیر او کشتی ءے تو ٹی
 ۱۸ یلہ کریر۔○ طوفان وویسہ بنا۔ بندا خاطر آن اِرت میکو دے آ اوفک کشتی نا ورنے
 ۱۹ کم کنگ کے گراس ساماناتے سمندر ٹی پئیر۔○ مِسٹ میکو دے آ اوفک کشتی نا
 ۲۰ چند نا گراس ساماناتے ہم سمندر ٹی پئیر۔○ بھاز دے اسکان نن دے او استراتے
 خنتوین۔ تیزگا تو واسکان چلینگا کہ۔ ننے تینا بچنگ نا بیچ اُمیت آلو۔○
 ۲۱ بندغاک طوفان نا وجرغان اِرخ گنگ کتویر۔ ولدا پوئس اوفتا مون آ بش مس
 او پارے "سنگتاک، آگہ تم کریتے جریرہ ٹی کنا بیٹے نو سورے او سفرے کپور سورے،
 ۲۲ تو ثما سامان ضائع تو یکہ او کشتی ءے نسخان رسیدگتو یکہ۔○ ولے ای واسہ ٹھے منت
 ۲۳ کیوہ، ہمت کبو۔ ٹھے آن کس کسپک۔ صرف کشتی ضائع مریک،○ آتے کہ استو
 نن ٹی ای خُدا نا ملائکس خنٹ۔ ہمو خُدا، کہ ای اونا عباوتے کیوہ او اونا زی آ
 ۲۴ ایسان تخیوہ، او ملائکے کئے رابی کرے۔○ ملائک کئے پارے "پوئس، خولپہ۔ نی
 ضرور شہنشاہ نا مون آ پیش مریرہ۔ خُدا نا اوانے تو سفر کروکا گل بندغاتا جاناتے
 ۲۵ بچائیک۔○ بندا خاطر آن، سنگتاک، ہمت کبو، آتے کہ کنا یقین اے کہ آرا
 ۲۶ پیتاے خُدا کئے پارینے او ضرور پورہ مریرہ۔○ ولے ضروری اے کہ ننا کشتی اسہ
 جریرہ سے ٹی پاسنگے۔○

- ۲۷ وا چانزودہ میکو نن اسکہ کہ بحیرہ روم ٹی پاسوک آسنہ۔ نیم نن نا وخت آ کشتی
- ۲۸ چلیفوکاتا خیال مس کہ "شاہد نن خشکی سے نارہی آسر مسوئن"۔ ○ بندا خاطر آن
- اوفک اسہ چنکو آسنے تو چٹس تقیر او سمندر ٹی یدہ کریر۔ اوفتے داڑان سہا تما کہ
- ۲۹ "سمندر یک صد او بیست (۱۲۰) فٹ شیف اے"۔ ذریعے آن پد اوفک ولدا
- بندن کریر، تو اوفتے سہا تما کہ "سمندر نوو (۹۰) فٹ شیف اے"۔ ○ اوفک فو لیسر
- کہ شاہد کشتی سمندر نامشنتے ٹی ٹکرائینگ۔ بندا خاطر آن اوفک چار بھلو کشتی
- سلفوکا آئن نا ٹکرتے چٹاتے تو تقیر او سمندر ٹی کشتی نا پد آ خسار۔ اوفک وعا کریر
- ۳۰ کہ دے پیش تھے ○ ولدا کشتی ٹی کاریم کرواک زنگ نا کوشنتے کریر۔ اوفک
- چنکا کشتی نے سمندر ٹی وڈفیر او ایلو بندغاتے تو بہانہ کریر کہ "نن کشتی نامون نا
- گنڈ آن ہم آہنی آ گڑاتے سمندر ٹی شاغینہ تاکہ کشتی سٹے"۔ ○
- ۳۱ ولے پولس فوج نا کپٹنے او ایلو سپاہی تے پارے "اگہ دا کاریم کرواک شیف
- وڈینگار، تو نن بچنگ کپتہ"۔ ○
- ۳۲ بندا خاطر آن سپاہیک چنکا کشتی نا چٹاتے گڈار او چنکا کشتی سمندر ٹی بنا ○
- ۳۳ سوب آن مالو پولس اوفتے گلے منت کرے "گڑاس گمبو۔ ٹم چانزودہ دے
- ۳۴ اسکان پریشانی آن سچ گنتنورے ○ بندا خاطر آن ای ٹمے منت کیوہ کہ گڑاس گمبو
- تاکہ ٹم زندہ سلیرے۔ خولیبیو، ٹم کسیرے"۔ ○
- ۳۵ دا بیتاتے کنگ آن پد پولس گڑاس ارج بیفے، خدا نا ٹکرتے آوا کرے، ارجاتے
- ۳۶ ٹکرتے او کینگ شروع کرے ○ اوفتے گلے ہمت بس۔ بندا خاطر آن بر اسٹ
- ۳۷ گنوی و گڑانگ ○ نن گل دو صد ہفتاد او شش (۲۷۶) بندغ آسنہ ○ آرا وخت آ
- ۳۸ گل سیر کریر، اوفک کشتی نا وزنے کم کنگ کے خولمتے سمندر ٹی بییر ○

طوفان نا وجہ غان کشتی نا پاسینگنگ او پینگ

- ۳۹ آرا وخت آوے پیش تما، کشتی ٹی کاریم کروکا بندغاگ اسہ کینارہ س خنار، کہ کشتی اوڑے سلنگ کریمک، ولے اوفک سمندر ناربی نا دا علاقے درست کتویر کہ
- ۴۰ "وا آرا جاگہ اے؟" ○ اوفک فیصلہ کریم کہ "تن کشتی ئے دا کینارہ غا وینہ"۔ اوفک کشتی نا اسہ جاگہ غا سلوکا چٹاتے گڈار او سمندر ٹی بیئر۔ اوفک بمو وخت آ کشتی نا دانگ اینگ بڑسیفوکا پاناتا چٹاتے ملار او گڑاس بندغ ڈرائیوری کنگ کے دافنے
- ۴۱ سمبالار۔ اوفک کشتی نا بادا ئے بڑز آ کریم، تاکہ تو اوفنے کینارہ غا سر کے ○ ولے کشتی سمندر نا تبہ ٹی ریکی دُمشے ٹی ٹکرائینگا۔ مون ناگنڈ تہ پاسینگا او نرنگ کتو، ولے پد ناگنڈ تہ سمندر نا طوفان آن پنا ٹکرائنگ مس ○
- ۴۲ سپاہیک سوچ کریم کہ "قیدی تے کسین"، تاکہ اوفک تار اٹ کینارہ غا سر
- ۴۳ مفس او نرنگ کپس ○ ولے فوج نا کپٹن اوفتا سوچاتے پوہ مس او اونا خوش آسکہ کہ "پولسے بچا لئیو"۔ بندا خاطر آن او سپاہی تے دا کاریم آن منع کرے۔ او حکم تیس
- ۴۴ "آرا بندغاگ کہ تار خلنگ چارہ تینے ویر ٹی بیئر او کینارہ غا سر منگ نا کوشتے کیر ○ او آرافنے کہ تار بفاک، اوفک پنوکا کشتی نا تختہ غاتے آسوار مریر او کینارہ ناگنڈ آکار۔"
- بندا خاطر آن نن گل دو صد ہفتا او شش (۲۷۶) بندغاگ سلامتی اٹ کینارہ غا سر مسن ○

پولس نا مالٹا جزیرہ ٹی بیمارا تے جوڑ کنگ

۲۸ سلامتی ٹی کینارہ غا سر منگ آن پد ننے دا جاگہ نا بندغاگ پاریر کہ "دا جزیرہ نا پن مالٹا اے" ○

- ۲ بموڑے رینگوکا بندغاک بھاز مہمان نواز اترہ۔ پر شروع مس او سخ مس۔
- ۳ اوفک ننے بہ خیرٹ پاریر او نن کے خاخرس لگفیر۔ ۰ پوئس پائاتے مچ کرے، اوفتے
خُنب آٹ بیفے تاکہ خاخر ٹی شاغے۔ بنداز تو خاخر نا گرمی آن اسہ ڈوشہس پیش تما
- ۴ او تینے پوئس نا ڈو ٹی پیڑا۔ ۰ بمو جاگہ نا رینگوکا بندغاک ڈوشہس پوئس نا ڈو ٹی
پیڑوک خنار او اسہ پر ایلوئے تینا پاریر ”وا بندغ ضرور کسے کسفینے۔ واسمندر آن
بچا، ولے وانا قسمت ٹی موت لکھوک اے۔“ ۰
- ۵ ولے پوئس ڈوشہس تینا ڈو ٹی بلک او خاخر ٹی بٹے، او اودے چچ نسخان
- ۶ رینگتو۔ ۰ اوفتا خیال آسکہ کہ ”ڈوشہ وابدغے ڈنگانے۔ واسہ اسہ وار تو تہک، او
کبیک۔“
- ۷ ولے برے اسکان انتظار کنگ آن پد ہم ڈھنو بچو بیٹس متو۔ پد آ اوفتا خیال
مس کہ ”وا خداس اے۔“ ۰
- ۸ واژان ذریس فر پیلئیس پنی آ بندغ نا ڈغاراک اترہ۔ وابدغ و اجیرہ نا گورنر
- ۹ آسکہ۔ او ننے بہ خیرٹ پارے او نن مسہ دے اسکان اونا مہمان مسن۔ ۰ پیلئیس نا باوہ
بیمار کٹ آتموک آسکہ۔ اودے اٹل کریس او دست ہم تسکے تہ۔ پوئس اونا کوٹھی
- ۱۰ ٹی بنا، خدغان ڈعا کرے، او تینا ڈوئے اونا زی آتجا۔ او جوڑ مس۔ ۰ آرا وخت آ
مخلوقے واییت نا سما تما، و اجیرہ نا گل بیمارنگا بندغاک پوئس آسہر او پوئس اوفتے
- ۱۱ خدانا طاقت آٹ جوڑ کرے۔ ۰ آرا وخت آن پدی پین کشتی سے ٹی رابی مسن،
اوفک ننے ٹیکے تسر، او سمندر نا سفر ٹی ضرورت نا بر گڑائے کشتی ٹی تچار۔ ۰

مالٹا آن روم شار نا کُنڈ آ رابی مننگ

- ۱۱ مسہ تو آن پد نن اسکندریہ شار نا اسہ کشتی سے ٹی سوار مسن۔ کشتی نامون آ
ارابتی وُ خدا جوڑ اترہ کہ اوفک ”جاڑی آ ایلمک“ پاننگارہ۔ واکشتی والاک ہم سیٹھ

- ۱۲ تینا وا جزیرہ فا گدریفیسر۔ ن رابی مسن او سر کو تہ شار آسر مسن، او اوڑے مس
- ۱۳ دے ربینگان۔ اوکان پد ن رابی مسن او ریگیم شار آسر مسن۔ اڑٹ میکو دے
آ تو ریگیم شار آن پتیلی شار ناگنڈ آچلینگک آ شروع مس۔ ن رابی مسن او ارا
۱۴ دے آن پد پتیلی شار آسر مسن۔ ن اوڑے گڑاس عیسائی خنان۔ اوفک نغ
۱۵ اسر ہفتس دعوت کیر، او پد آن پنڈ اٹ روم شار ناگنڈ آ بنان۔ روم شار
آسر منگ آن مست ارا عیسایک کہ ننا باروٹ بنگونر، اوفتے آن گڑاس روم شار
آن چل او سے (۳۳) میل مر اپیس پنی آ بازار آ او گڑاس سی او سے (۳۳) میل
مر مسافر خانہ پنی آ جاگہ غانغے بہ خیرٹ پاننگ کے بسونر۔ ارا وخت آپولس
اوفتے خنا، او خدا نا شکرے اوا کرنے او بھاز خوش مس او اونا بمت ودا۔

پولس نا روم شار ٹی عیسیٰ نا باروٹ تبلیخ کنگ

- ۱۶ ارا وخت آن روم شار آسر مسن، تو پولے اجازت مس کہ او اسر سپاہی سے
تو ارے ٹی ربیننگ یک۔
- ۱۷ مسر دے آن پد پولس سمو جاگہ نا یہودی تا معتبرنگا بند غاتے اراغا بیڈگا، او اوفتے
پارے ”کنا یہودی ایلمک، ای یہودی تا خلاف، شریعت او رواجاتا خلاف، کہ ننا
باوہ پیرہ غاک نغ تسونو، سچ بیت کنتھ۔ ولے یہودی یک یروشلم شار ٹی کنے گرفتار
۱۸ کرفیر او رویوتا دو ٹی ترفیر۔ سوال جواب کنگ آن پد رویوتا خوش اسکہ کہ کنے
یلہ کیر، اتنے کہ سوال جواب آن اوفتے سنا تما کہ ای وھنو چو جرس کنتھ کہ کنے
۱۹ کسینگ نا سزاطے۔ ولے ارا وخت آ یہودی یک پاریر کہ ”وا ضرور کسینگے“، تو کنے
رویو شہنشاہ غا اپیل کوئی اسکہ۔ ولے ای یہودی تا خلاف چو الزامس تختویٹ۔
۲۰ بندا خاطر آن ای ٹھے توار کریٹ کہ ای ٹم تو وانا باروٹ بیت کیو۔ ولے کنا ایلو
یہودی تے آن بار ہم ایمان ارے کہ خدا نا مقرر کروکا بریک۔ بندا خاطر آن ای

گرفتار کنگاٹ او واڑے آنگاٹ۔" ○

۲۱ اوفک پوٹے پاریر "ننہ یہتوویہ صوبہغان نا باروٹ پچو خٹس رسینگتے، او نہ
یہتووی قوم نا بندغائے آن کس واڑے بسونے نا باروٹ پارینے۔ ننے نا باروٹ
۲۲ پچو خرابو بیتس سر متے۔ ○ ولے ننا خوش اے کہ نن نا بیتاے بنین، آنتے کہ ننے
وا ہم خیر اے کہ شار او خلقاتا مخلوق بمو فرقہ نا خلاف بیت یک ارانان نی
تعلق تخیس۔" ○

۲۳ بندا خاطر آن اوفک وا بیتاتا باروٹ بیت کنگ کے پوٹس تو اسے تار سٹس
تجار، او اسے بھلو مخلوقس واوے آپوٹس نا بیتاے پنگ کے اونا اراغابس۔ پوٹس
سوب آن آلیس نن اسکان اوفتے خدانہ پکسنگ پیغام نا باروٹ پارے، او اوفتے
عیسائی جوڑ کنگ کے موسیٰ نا شریعت او ایلو پغمبر اتا لکھوکاتے آن خوانا او پوہ
۲۴ کرے۔ ○ اوفتے آن گراس اونا بیتاے منار او ایمان میسر، ولے گراس تا متیور۔ ○
۲۵ پوٹس اوفتے پارے "وہن کہ خدانہ پاکینگا روح پغمبر یسعیہ نا ذریعہ اٹ ثما
باوہ پیرہ غاتے پارے ○

۲۶ "بنگ او وا بندغائے پا،

"بندغاک وار وار آ بنیرہ، ولے پوہ مفسر،

اوفک وار وار آ خیرہ، ولے توجہ تفسر" ○،

۲۷ آنتے کہ اوفک صبحنگا بیت نا باروٹ سوچ کپس،

اوفک وا بیتاتا بنگ نا کوشتے کپس،

او وا بیتاتا بنگ نا کوشتے ہم کپس

اگہ اوفک بریرہ او بنیرہ او سوچ کیرہ، تو پوہ مریرہ

او خدا پارینے "اگہ اوفک پوہ مریرہ، تو کنا کسر آ بریرہ

او ای اوفتے نجات ایتیوہ" ○ ○

۲۸ آخری پوٹس اوفتے پارے "بندا خاطر آن تم پوہ بو او یات تجبو کہ خدانہ نجات

- نا پیغام ایلو قوماتے آم سر کننگ، او اوفک پنیرہ، منیرہ۔^{۲۹} ○
- [وا بیتاتے پنگ آن پد یہوویک تین پہ تین بحث کریسہ پیش تمار۔] ○
- ۳۰ پوئس ارا سال اسکان اسہ کراہی وُ اُرا سے ٹی رہینگا، او ہمو بندغاتے، کہ اونا
- ۳۱ بیتاتے پنگ کے بسر، بہ خیرٹ پارے۔ ○ اراغا بروکا مخلوقے خُدا نا پُسنینگ پیغام
- او عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، نا باروٹ خوائفے۔ او مخلوق تو بھاز آراتی او
- دلیری آٹ بیت کرے۔ ○

روم شار نا عیسانی تے کے خط نا تعارف

تعارف

دا خطے پوٹس روم شار تی رینگو کا عیسانی تے کے لیکھانے. اوفتے آن بہازنگاک ایلو قوم والانے آن عیسانی جوڑ مسوسر. اوفک پُسکن ایمان تجاسر. پوٹس دا رغامانے کہ کُل بندغاک گُناہ گار او، او صرف خُواجه عیسیٰ نا زی آ ایمان تیخنگ دافتے آن یخنگ نا ذریعہ اے.

پوٹس اوفتے خُدا نا پاکینگا رُوح نا طاقت نا بازوت رغامانے. دا خط تی تینا مری آ سنگتانا غلطی تے معاف کنگ کے ہم حکم تینگانے.

پوٹس نا منصوبہ دا اُسکہ کہ او تینت زو روم شار آ کائے، اوفتا نیام تی کاریم کے، او داکان پد رومیٹوتا مدت ات پین علاقہ غاتے آ تبلیغ کنگ کے کائے.

دا خط نا ایمنگا بشخاک داد او:

خط نا تعارف	۱:۱ - ۱:۱
بر بندغے نجات حاصل کروئی اے	۱۸:۱ - ۲۰:۳
خُدا نجات ترو کائے رابی کرینے	۲۱:۳ - ۲۵:۲
خُواجه عیسیٰ نا وجدغان پُسکینگا زندگی	۱:۵ - ۳۹:۸
یہودی تے کے خُدا نا منصوبہ	۱:۹ - ۳۶:۱۱
عیسانی تے ہمر عمل کروئی اے	۱:۱۲ - ۲۱:۱۵
۲۲:۱۵ - ۲۴:۱۶ سلام او دُعا او آخری بیتاک	

پولس ناروم شار نا عیسائی تے کے خط

۱ ب روم شار ٹی رینگوکا ایلو قوم والتے آن عیسائی جوڑ مروکا سنگٹاک،
سلام۔

باوہ خدا او خواجہ عیسیٰ نا کنڈ آن ٹھے آر حمتاک بریر او ٹھے آپریشانی بے۔
خدا کنے خواجہ عیسیٰ نا خزمت کے خاصنگا شاگرد گچین کرینے، تاکہ ای پلسنگا
پیغام نا تلینے کیو۔

۲ خدا پلسنگا پیغام نا اقرارے پیشن گوہی نا شکل اٹ بھاز سال مست تینا
۳ پنمبر اتا ذریعہ اٹ مقدسنگا کتابتے ٹی تسوس۔ او دا پیشن گوہی نے خدا تینا
مار یعنی ننا خواجہ عیسیٰ، کہ او خدا نا مقرر کروکا اے، نا باروٹ کریس۔ او دنیا
۴ ٹی پنمبر داؤد نا نسل آن بس، ولے او خدا نا مار اے، گناہ تے آن پاک صاف
اے، اوڑ تو خدا نا طاقت آرے۔ دا بیتاک او نا کسینگ او پدی زندہ منگ آن ثابت
۵ مسر۔ خدا کنے عیسیٰ نا ذریعہ اٹ خاصنگا شاگرد گچین کرے، تاکہ ای او نا خزمتے کیو،
او خوشی اٹ گل قوم والتے آ او نا پلسنگا پیغامے سر کیو، او ایمان تجوکاک خواجہ
۶ عیسیٰ نا حکمتے آ چلینگیر۔ او قوماتے ٹی نم روم والاک ہم شامل آرے، کہ خدا
ٹھے خواجہ عیسیٰ نا کسر آیسونے۔

۷ بندا خاطر آن ای روم شار ٹی گل عیسائی تے، کہ خدا ٹھے گچین کرینے او ٹم تو
محبت کیک، دا خط لکھنگ ٹی اٹ۔

پولس نا روم شار ٹی تبلیخ کنگ نا خوش

- ۸ ای خواجہ عیسیٰ نا ذریعہ اٹ ٹم گل کے خدا نا شکرے آوا کیوہ، آنتے کہ دنیا
- ۹ نا بھازنگا بندغاگ ٹما ایمان نا باروٹ پنگ ٹی او۔ ای اُست نا حُب اٹ خدا نا
- خرتے کنگ ٹی اٹ، او آرا بیتاتے ای پاوہ راست او۔ ای خدا نا مار نا باروٹ پُسننگا
- ۱۰ پیغام نا تبلیخ کنگ ٹی اٹ، او داڑکے خدا کنا گواہ اے۔ آرا وخت آ ای وعا کیوہ،
- ٹمے وعاتے ٹی یات کیوہ۔ ای داہم وعا کیوہ کہ خدا تینا خوش اٹ دا ممکن کے کہ ای
- ۱۱ ٹم تو یلنگ کیو۔ ای ٹم تو دا خاطر آن یلنگ خواوہ، تاکہ ٹما روحانی طاقے ووفیو،
- ۱۲ او دا طریقہ اٹ ننا اسہ پہ ایلو آن ایمان بسک۔
- ۱۳ کنا سنگتاک، ای ٹمے داسہ پاوہ کہ ای بھاز وار کوشتے کریٹٹ کہ ٹم تو یلیو،
- ولے موقعہ ملتے۔ وھن کہ ای ایلو شار تے ٹی تبلیخ کریٹٹ او بھازنگا ایلو قوم والاک
- عیسائی جوڑ مسونو، بندن داسہ کنا خوش اے کہ ای ٹما شار ٹی ایلو قوم والالتے
- ۱۴ تبلیخ کیو، آنتے کہ دا کنا زمہ واری اے کہ ای یوتانی تے او ایلو قوم والالتے یعنی
- ۱۵ خوانوکا تے او ناخوانداتے آپسکننگا پیغامے سر کیو۔ بندا خاطر آن کنا خوش اے کہ
- ای روم شار ٹی رینگوکا ایلو بندغاتے آوا تبلیخے کیو۔

پُسننگا پیغامے منگ نا فائدہ

- ۱۶ ای بغیر شک اٹ پُسننگا پیغام نا زی آ ایمان تیجنگ ٹی اٹ۔ اولیکو وار
- یہودی تے عیسائی منگ نا موقعہ تینگانے، ولدا ایلو قوم والالتے، ولے صرف پُسننگا
- ۱۷ پیغامے منگ اٹ خدا بندغاتے نجات ایتک، آنتے کہ پُسننگا پیغام آن سہا تک
- کہ خدا صرف تینا زی آ ایمان تیجنگ نا وجہ غان بندغاتے تینا راستیگا کسر آ ایتک۔

او مقدسنگ کتاب ٹی والکھوک اے کہ ”خُدا نا پیغام نازی آیمان تَخوِکاک ہمیشہ نا زندگی نئے حاصل کیرہ“۔

بندغاتا غلطنگا کاریماک

- ۱۸ ہمہ بندغاک کہ خُدا نا راستنگا کسر آ ہمپسہ، ہمہ کاریمتے کیرہ کہ خُدا نئے خوش افس، وافک راستنگا پیغامے تورنگ نا کوشستے کیرہ۔ خُدا وافتے آن ناراض مریک۔
- ۱۹ خُدا وافتے بزا ایٹک، آنتے کہ آرا بیتاتے خُدا تینا باروٹ ورسٹ کرینے، اوفک وافتے آن انکار کیرہ۔ خُدا، کہ کسے اووے خنتے، واجہانے جوڑ کرینے، او بندغاک تینا شروع آن واؤغار او آسمانے خانو، او خُدا نا موجودگی نئے ورسٹ کرینو۔ بندا خاطر
- ۲۰ آن وابندغاتے کے موقعہ آف کہ بہانہ کیر۔ اوفک خُدا نئے ورسٹ کیرہ، ولے ولدا ہم اونا شکرے آوا کپسہ، اووے عزت تفسہ۔ اوفتا آسٹاک مؤن مسونو، او اوفک
- ۲۱ جوہنگا بیتاتا باروٹ سوچ کپسہ، او پارہ ”نن عقل مند آن“، وراصل اوفک بے وقوف او۔ آنتے کہ اوفک ہمیشہ نارینگوکا خُدا نا بجائے بُتاتا، کہ بندغاتا، چکاتا او ساواراتا شکل آٹ جوڑ او، عباوتے کیرہ۔
- ۲۲ بندا خاطر آن خُدا وافتے الا کہ تینا آستاتا خرابنگا خوشاتے پورہ کیر۔ اوفک اسہ
- ۲۳ پہ ایلو تو گناہ نا کاریمتے کیرہ۔ اوفک خُدا نا راستنگا پیغامے منپسہ، بلکہ وروغ نا پیغاماتے منیرہ او بتاتا عباوتے کیرہ، او خُدا نا جوڑ کروکا وؤغار او آسمان ٹی موجود گزاتا عباوتے کیرہ، ولے خُدا نا عباوتے کپسہ، کہ اونا ہمیشہ ہمیشہ کے صفت مرے۔
- ۲۴ بندا خاطر آن خُدا وافتے الا۔ اوفک ولدا ہم خرابنگا بیتاتا باروٹ سوچ کیرہ، او نیازیک تینا آرغاتے تو ہم بستری کنگ نا بجائے ایلو نیازی تے تو ہم بستری کیرہ۔
- ۲۵ بندن زینہ غاک ہم تینا زائفغاتے تو ہم بستری کنگ نا بجائے ایلو زینہ غاتے تو ہم بستری کیرہ، او واژتو اوار تین پہ تین تو پین خرابو کاریتم کیرہ۔ وا خرابنگا کاریمتا

کننگ نا نتیجہ ٹی خدا اوفتے سزا ایٹک۔

- ۲۸ وھینگا بندغاگ راستنگا خدا نا میتا تا باروٹ سوچ کپسہ۔ بندا خاطر آن خدا اوفتے
آن ناراض مس، اوفتے گناہ تا باروٹ سوچ کننگ نا موقعہ تیس، او اوفتے گناہ تا
- ۲۹ کاریم کننگ کے الا۔ اوفتا اُستاک ہر ڈول نا گناہ یعنی شیطانی وُ بیت، لاچ، او
خرابنگا عادتے آن پڑ او۔ اوفک ساڑ کیرہ، جنگ او قتل کیرہ، مخلوقے ریفریہ او
- ۳۰ خراب نیت تجیرہ۔ اوفک اسہ پہ ایلوئے او ایلوقتا باروٹ خرابو بیت پارہ، خداغان
نفرت کیرہ، تکبر کیرہ، ایلوقتے بے عزت کیرہ، لُمر باوہ نا حکماتے مَنپسہ، او پین ڈول
- ۳۱ نا گناہ کننگ نا باروٹ ہم سوچ کیرہ۔ اوفتا اُستاک مُون او، وافک ایلوقتے آ رحم
کپسہ، او آرا اقرارے کیرہ، اووے پورہ کپسہ۔ وافک چارہ کہ خدا تورات ٹی پارینے
- ۳۲ ”وھینگا بندغاگ دوزخ آ کارہ“، ولے ولدا ہم وافک نہ صرف تیڈت بندن گناہ نا
کاریمتے کننگ ٹی او، بلکہ وافک ایلوقتے ہم بندن کاریم کننگ کے ہمت ایٹیرہ۔

صرف خدا راست نا فیصلہ ئے کیک

- ۱ کنا سنگتاک، ای وا خاطر آن وایٹاتے رغاٹ تاکہ ٹم کے بہانہ مَف۔ ٹمے
آن کس ایلو بندغاتا فیصلہ ئے کپ، آنتے کہ آرا وخت آ ٹم ایلو بندغاتا فیصلہ ئے
کیرے، ہمہ کاریمتے کیرے کہ اوفک کیرہ، او وا طریقہ آٹ ٹم تینا زی آ الزام
- ۲ تخفیرے۔ ن نہ بھاز جُوان چانہ کہ خدا آرا وخت آ وھینگا خرابنگا بندغاتا فیصلہ ئے
کیک، او راست اے۔ کنا سنگتاک، ٹم شاید سوچ کیرے کہ ”خدا نا سزا خرابنگا
بندغاتا زی آ ضرور مریک، ولے ن بچینہ“۔ وا ممکن آف، آنتے کہ ٹم ہم بندنو کاریم
- ۳ کیرے۔ ٹم خدا نا صبر او رحم نا باروٹ بے عزتی وُ بیت پارے، ولے یقیناً ٹم
بھاز جُوان چارے کہ خدا رحم کروکا اے، آنتے کہ او ٹمے گناہ تے آن ہر سینگنگ کے
۵ موقعس تسونے۔ ولے ٹم ضدی جوڑ مسونورے۔ بندا خاطر آن وھینگا کاریمتے

- کننگ اٹ ٹم تینٹ تینا ہزائے زیاست کننگ ٹی ارے، کہ خُدا قیامت ناوے آ
 صبح نگا فیصلدے کیک، او ہر بندغ نا فیصلدے دُنیا ٹی اونا عمل نا مطابق کیک۔ ۶
 بھازنگا بندغاک صبر اٹ جوان کاریم کیرہ، او کوشتے کیرہ کہ ”خُدا نامون آنا عزت
 ہرز آمرے، او نن ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کین۔“ دھینگا بندغائے خُدا ہمیشہ
 نا زندگی نے ایتک۔ ۷ ولے ایلو بندغاک تینا باروٹ سوچ کیرہ او راستنگا پیتاتے
 منگ آن انکار کیرہ، او گناہ نا کسر آ کارہ۔ دھینگا بندغائے آن خُدا سخت ناراض
 مریک او اوفتے ہمیشہ نا ہزا ایتک۔ ۸ ہمو بندغاک کہ گناہ نا کاریمتے کیرہ، اوفتے آ
 دا عزاب سخت مروے۔ اولیکو وار بہتودی تے ولدا ایلو قوم واللے دا ہمیشہ نا ہزا
 تینگوئے۔ ۹ ولے خُدا ہمو بندغائے عزت ایتک او پریشانی تفک، آرافک کہ جوانو
 کاریم کیرہ، اولیکو وار بہتودی تے ولدا ایلو قوم واللے دافتا بدلہ تینگوئے، ۱۰ اتے
 کہ خُدا ہر بندغ نا برابر برابر فیصلدے کیک۔
 بہتوویک پارہ کہ ”نن تو تورات نا حکماک آریر، کہ دانے رغلیک ہمرن خُدا نا
 راستنگا کسر آپنگ کین۔“ ولے آرا وخت آ ایلو قوم والاک گناہ یا ہزائی کیرہ، اوفتے
 تو تورات نا حکماک افس۔ ہندا خاطر آن اوفتے دا گناہ تے کے ہزا رسیدنگ۔ ۱۱
 ولے ای ٹھے پاوہ، صرف تورات نا پینگ او منگ اٹ مخلوق خُدا نا راستنگا کسر
 آپیک۔ بلکہ تورات نا حکماتا زی آ عمل کننگ اٹ اونا راستنگا کسر آ کاک۔ ۱۲
 ایلو قوم واللے تو تورات نا حکماک افس۔ ولے بھازنگاک ووی منگ آن تینا جوڑ
 کروکا حکماتے آپلینگیرہ، کہ دافک تورات نا حکماتا مطابق او۔ ۱۳ داژان ظاہر مریک
 کہ تورات نا آرا حکماک او، اوفک گل ایلو قوم واللے بغیر پینگ او خواننگ آن
 چنگی آن معلوم او، او اوفتا ضمیر پانک ”دا راست اے۔“ ہندا خاطر آن وختس کہ
 اوفک گناہ کیرہ، تو اوفتا سوچ اوفتے آ اِزام تھک۔ او اگ گناہ کپسہ، تو اِزام آن
 پچیرہ۔ ۱۴ واسکان بندغاتا اُستاتا پیتاک ایلو فتنے آن دُگوک او۔ ولے کنا خوانفنگ
 آن ظاہر مریک کہ قیامت ناوے آ خُدا خواہر تیسی نا ذریعہ اٹ کُلانا سوچ او عمل

نا مطابق صحیح نگا فیصلے ایک۔

یہودیوں اور تورات نا حکماک

- ۱۷ اے یہودیوں، خدائے توراتے تیس۔ تم تکبر کیرے او پارے کہ "خدائے
 ۱۸ او نن خدائے درست کریئن"۔ تورات نا خواننگ آن تم درست کریورے کہ
 ۱۹ خدائے آن انت کرینگ خوانگ او آرا کسر راست اے۔ بندا خاطر آن ثما یقین
 ۲۰ اے کہ تم ایلو فتنے کے رہنما اے، ذہن کہ خنی کورے کے رہنما اے، او ایلو فتنے
 ۲۱ تارمہ غان کشیرے، روشنائی ٹی اتیرے۔ تم سوچ کیرے کہ "نن بے وقوف او
 ۲۲ بے علمتے کے رہنما او استاد آن"۔ او ثما یقین اے کہ تورات نا بنگ اٹ ثما علم
 ۲۳ مزبب نا باروٹ پورہ مسونے۔ تم ایلو فتنے خوانفیرے، ولے تینٹ عمل کیرے۔
 ۲۴ تم خوانفیرے کہ "وزی کپبو"، ولے چنداک ثما وزی کیرے۔ تم خوانفیرے کہ
 ۲۵ "زنا کپبو"۔ گڑا اتنے ثما چنداک زنا کیرے؟ تم پارے کہ "بتاتے آ او افنا باروٹ
 ۲۶ بیتاتے آ توجہ بقبو"، ولے تم تینٹ خدانا حکماتے آ توجہ بقیرے، صرف تینا خوشاتے
 ۲۷ پورہ کنگ کے توجہ ایتیرے۔ تم فخر کیرے کہ خدانا حکماک تورات نا شکل اٹ
 ۲۸ تم تو آریر۔ ولے افنا نامنگ اٹ ایلو فتمون آ خدانا عزتے کم کیرے۔ او مقدسنگ
 ۲۹ کتاب ٹی ثما باروٹ لکھوک اے کہ "اے یہودیوں، ثما وجرغان ایلو قوم والاک
 ۳۰ خدانا باروٹ بے عزتی و بیت پارہ"۔
 ۳۱ اگہ تم تورات نا گل حکماتے منیرے، تو سنت کنگ نا حکم نا اہمیت آرے۔
 ۳۲ ولے اگہ تم اسے حکمس ہم منپیرے، تو سنت کنگ نا بیچ اہمیت آف۔ اگہ
 ۳۳ ایلو قوم والاک، کہ سنت کنتو ولے تینا جوڑ کروکا حکماتے، کہ تورات نا حکماتے
 ۳۴ آن آسٹ او، منیرہ، تو خدائے اوفتنے بندن بدلہ ایتک، ذہن کہ تورات نا مطابق
 ۳۵ چلینگوگا یہودی تے ایتک۔ اے یہودیوں، تم کے تورات نا حکماک نمشنہ او۔ تم

سنت کنگنورے، ولے تورات نا ایلو، بھازنگا حکماتے منپیرے۔ بندنا خاطر آن ایلو قوم والاک ٹمازی آلازام تخیرہ، آنتے کہ اوفک سنت کنگنتو، ولے تورات نا ایلو حکماتے آچیلنگ ٹی او۔ ○ خُدا یبھودی تے حکم تیس کہ ”سنت کبو“۔ واسر جان نا ۲۸ نشانس اے، کہ ظاہر کیک کہ بندرغ صفانگا اُست اٹ خُدا نا کسر آپنگ ٹی اے۔

اگہ پنگ ٹی آف، تو صیحو یبھودی س آف۔ گڑا ویر اصل یبھودی س اے؟ ○ یقیناً ۲۹ بمو کہ صفانگا اُست اٹ خُدا نا کسر آپنگ ٹی اے۔ تورات نا حکماتا منگ آن آخا، بلکہ خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت نا پنگ اٹ بندرغ نا اُست صفا مریک۔ وھنگا بندرغ نا صفتے خُدا کیک، بندرغ نا صفت کنگ نا ضرورت آف۔ ○

۱ **ب** وایتا ستمنگ آن پد ٹما خیال ٹی یبھودی تا اہمیت ایلو قوم والالتے آن زیاست اے؟ یا سنت کنگ نا اہمیت اے؟ ○ یقیناً شروع ٹی یبھودی تا اہمیت ۲ اسکہ، آنتے کہ اولیکو وار خُدا تینا پیغامے اوفتے آسر کرے، او اہمیت تجا کہ ”پورہ کیرہ تہ“۔ ○ وافتے آن بھازنگا خُدا تو اقرار کنگ آن پد تورات نا حکماتے ننتو۔ ولے ۳ وانا وامعنی آف کہ خُدا تینا اقرارے پورہ کپک۔ ○ او۔ یقیناً او پورہ کیک۔ بندرغاک ۴ آخس کہ دروغ تہمیر، خُدا اصل دروغ تڑپک۔ وھن کہ زبور ٹی پغمبر داؤد خُداے پانک

”نی آرا وخت آہمیت کیسہ، تو راست پاسہ،
او نی راست نا فیصلہ کیسہ۔“ ○

۵ ولے خرابنگا بندرغاک سوچ کیرہ کہ ”آرا وخت آن خرابو کاریم کینہ، تو نن خُدا نا خرتے کینہ، اووے موقعہ ایتینہ کہ او تینے راست ثابت کے۔ بندنا خاطر آن خُدا ننے سز ترف۔“ ○ ولے وا خرابو بیتس اے۔ اگہ خُدا انصاف کروکوس آف، تو گڑا ۶ ہمر وینا نا بندرغاتا فیصلہ مروے؟ ○

۷ ولدا خرابنگا بندرغاک خُدا نا خرتے کپسہ او دروغ اٹ پارہ کہ ”ننا گناہ تا وجرغان ۸ خُدا نا طاقت ایلو بندرغاتا مون آظاہر مریک۔ بندنا خاطر آن نن گناہ گار پانگنپن۔“ ○ اگہ وراست اے، تو پبو، گناہ کیسہ، تاکہ خُدا نا فائدہ مرے۔ بھازنگا بندرغاک کئے بے

عزت کرفنگ کے واپارہ کہ "دایماتے پوئس پارینے"۔ واقتا ضرور فیصلہ مروئے۔

کُل بندغاک گناہ گار او

- ۹ گُڑانن بیہوویک ایلو قوم واللاتے آن جوان آن؟ یقیناً آغا۔ ای مُست تُئے
- ۱۰ رغانائٹ کہ بیہوویک او ایلو قوم والاک کُل گناہ گار او، ذہن کہ زبور ٹی لکھوک
اے
- ۱۱ وُنیٹا ٹی کس آف کہ گناہ کتھے۔
کس واخس عقل مند آف کہ
- ۱۲ اُست نا حُب اٹ خُدا نا کسر آ پنگ نا کوشتے کے۔
کُل خُدا نا کسر آن برٹسینگانو،
کس ہم صرف جوانو کاریم کپک،
کُل خرابو کاریم کننگ ٹی او۔
- ۱۳ اوفک بر وخت خرابو بیت پارہ
دروغ تیرہ۔
- او فک ایلو فتے بے عزت کیرہ۔
او کست کیرہ، بدوُعا ایتیرہ۔
- ۱۵ بغیر سوچ آن بندغاتے ٹپی کیرہ، کسفیہ۔
۱۶ کارہ، جنگ کیرہ، تباہی کیرہ، مخلوقے تکلیف ایتیرہ۔
- ۱۷ اوفک ہمو خُدا نا کسر نا باروٹ تپسہ، آرا کہ اوفتا پیریشانی ئے خلاص کے۔
۱۸ او اوفک دا ہم تپسہ کہ ہمر خُدا نا عزتے بزز آ کروئی اے۔
- ۱۹ دا بیتاک بیہووی تا باروٹ لکھنگانو، او داڑتو اوار اوار تورات آن نئے سہا تما
کہ قیامت نا دے آ کسے بچ موقع آف کہ خُدا نا سزائان بچنگ کے بہانہ کے۔

۲۰ تورات نا حکماتا مطابق چلینگ اٹ کس خدانا کسر آنتے۔ بلکہ واکتاب آن ظاہر
مس کہ اوفک گل گناہ گار او، آنتے کہ وار وار واکلمتے پرغیرہ۔

بمر خدا بندغاتے تینا کسر آ آتیک؟

۲۱ ولے واسر خدا بندغاتے تینا راستگا کسر آ آتیک کے پُسننگ پیغامے راہی
تسونے۔ واسننگ پیغام آن جتا اے، ولے سننگ پیغام ٹی موسیٰ او ایلو پغمبر اک
۲۲ واسننگ پیغام ناباروٹ پیشن گوہی کرینو۔ ہمو گل بندگاک کہ صرف خواجہ عیسیٰ
نازی آ ایمان تخیرہ، وایمان تخنگ نا وجرغان خدا اوفتے تینا کسر آ آتیک۔ یہودی
۲۳ او ایلو قوم والاک اسر پر ایلو آن تینا جتا انس، آنتے کہ ہر آسٹ گناہ یا برائی
۲۴ کرینے، خدا نامون آپاک صاف آف۔ ولے خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تخنگ نا
وجرغان خدا نارحمتاک دافتے آ بسونو، او دافک گل خدا نا کسر آ آتیک ٹی او، او
۲۵ خواجہ عیسیٰ دافتے بزغان بچانفینے۔ خدا خواجہ عیسیٰ دے وادنیائی راہی کرے، تاکہ
او تینا جان نا قربانی دے ایٹے، او اونا کسنگ او پدی زندہ منگ نا ذریعہ اٹ خدا
ہمو بندغاتے، کہ عیسیٰ نازی آ ایمان تخیرہ، تینا راستگا کسر آ آتیک۔ وازان ظاہر
۲۶ مریک کہ خدا تینٹ پاک صاف او راست اے۔ وازان مست خدا بھازنگ بندغاتا
گناہ تے آ توجہ تینے، ولے واسر توجہ ایتیک، آنتے کہ خواجہ عیسیٰ دے وادنیائی راہی
کنگنے، او وانا نازی آ ایمان تخو کاتے خدا تینا راستگا کسر آ آتیک۔ واسر ولدا واظاہر
مس کہ خدا پاک صاف او راست اے۔

۲۷ واسر یقیناً تکبر کنگ نا بچ وجر آف۔ گڑا تورات نا حکماتا منگ آن تنا بچ فادہ
۲۸ منگ۔ ولے صرف خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تخنگ آن فادہ مریک، آنتے کہ
نن خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تخنگ نا وجرغان خدا نا کسر آ آتیک ٹی آن، نہ کہ
۲۹ تورات نا حکماتے منگ ٹی آن۔ سوالس اے، کہ خدا صرف یہودی تا خدا اے؟

۳۰ ایلو قوم والاتا خُدا آف؟ یقیناً وا ہیست آف۔ او گلانا خُدا اے۔ ○ خُدا آیت اے۔
 او یہودی تے او ایلو قوم واللاتے صرف خُواجه عیسیٰ نازی آ ایمان تینگ نا وجرغان
 ۳۱ تینا راستیگا کسر آتیک۔ ○ گزادانا معنی اے کہ تورات نا حکماتا منگ ضروری آف؟
 یقیناً وا ہیست آف، بلکہ نن توراتے مُقدسو کتابس چان۔ ہمو بندغ کہ عیسیٰ نازی
 آ ایمان تینگ، او تورات نا مقصدے پورہ یک۔ ○

ابراہیم نا پاک صاف منگ نا وجہ آنت اے؟

۲ ب داسہ نن ابراہیم نا باروٹ، کہ نننا یہودی تا نسل اوڑان بس، آنت پانہ؟ ○ آگ
 او تینا چند نا کاریختے آن خُدا نا مون آ پاک صاف منگ کریکہ، تو او دانازی آ ہم
 ۳ فخر کنگ کریکہ۔ ولے خُدا نا مون آ فخر کنگ کتویکہ ○ آنتے کہ تورات ٹی لکھوک
 اے "ابراہیم خُدا نازی آ ایمان تینا، او ہندا ایمان تینگ نا وجرغان خُدا اووے تینا
 مون آ پاک صاف قبول کرے" ○

۳ آگ اسہ مزدورس کاریم یک، تو اووے مزدوری تیننگ۔ دا ٹیکسی س افک،
 ۵ ولے دا مزدور نا مزدوری نا صلہ اے ○ ولے بندغاک وئیادی آ جواننگا کاریختے کنگ
 آن آغا، بلکہ خُدا نازی آ ایمان تینگ آت پاک صاف مریرہ۔ خُدا اوقتا گناہ او
 ۶ برائی تے معاف یک ○ پغمبر داؤد ہم دھنگا بندغاتا باروٹ زبور ٹی پارینے
 ۸ ہمو بندغاک خُوش قسمت او کہ اوقتا گناہ او برائیک معاف کنگیرہ،
 اوقتا غلطی تے آ توجہ تیننگیک۔

ہمو ہر بندغ خُوش قسمت اے کہ خُدا اووے تینا مون آ گناہ گار پاپک۔
 ہندا خاطر آن بندغاک صرف ایمان تینگ نا وجرغان خُدا نا مون آ پاک صاف
 مریرہ او ہمیشہ نا خُوشی عے حاصل کیرہ، نہ کہ وئیادی آ کاریختے آن ○
 ۹ وا ہمیشہ نا خُوشی نا باروٹ، کہ پغمبر داؤد ہیست کرینے، وا صرف سنت کردکاتے

- ۱۰ کے آف۔ واخوشی ہموقتے کین ہم آرے، آرافک کہ سنت کنتو۔ ای مست ہم تورات آن ابراہیم نامٹالس تسوٹ کہ "ابراہیم خدا نازی آایمان تھا، او ہندا ایمان تیخنگ نا وجہغان خدا اووے تینا مون آپاک صاف قبول کرے"۔ ابراہیم
- ۱۱ نا پاک صاف منگ سنت کنگ آن مست مس۔ او ابراہیم نا سنت کنگ وا نشان آنکہ کہ او ایمان تجاٹس او خدا اووے پاک صاف کریٹس۔ ہندا خاطر آن خدا ہمو گل بندغاتا ہم، کہ خدا نازی آایمان تجیرہ ولے سنت آفس، اوقتا روحانی رہتا
- ۱۲ اے، او واک ہم خدا نامون آپاک صاف مریرہ۔ ابراہیم آن گل یہودی تا نسل بس، ولے صرف او ہمو یہودی تا روحانی رہتا اے آرافک کہ است نا حب آٹ ابراہیم آن بار خدا نازی آایمان تجیرہ او خدا ناکسر آکارہ۔

ابراہیم ایمان تھا او خدا نا اقرار پورہ مس

- ۱۳ خدا ابراہیم او اونا اولیواتے تو وینا نا باوشاہی نے تیخنگ نا اقرارے کریٹس۔ وا اقرار ابراہیم نا خدا نا حکماتے منگ آن آخا، بلکہ وا وجہغان تیخنگ کہ او خدا نازی آ
- ۱۴ ایمان تجاٹس او خدا اووے پاک صاف کریٹس۔ آگہ وا اقرار خدا نازی آایمان تیخنگ آن آخا، بلکہ شریعت نا منگ آن مریک، تو وا اقرار نا بیچ امیت آف، آتے کہ کس شریعت نا گل حکماتے پورہ کنگ کنگ۔ ولے بیت واو اے کہ
- ۱۵ شریعت ٹی گل حکماتے پورہ کنگ ضروری اے، ولے بندگاک شریعت نا گل حکماتے پورہ کنگ کسے۔ ہندا خاطر آن خدا اوقے بزا ایٹک۔ آگہ شریعت نا حکماک مفس، تو بزا مفک۔
- ۱۶ ہندا خاطر آن وا اقرارے پورہ کنگ کے بندغاتا ایمان تیخنگ ضروری اے، تاکہ وا اقرار، کہ رحمتاے آن پڑ اے، ابراہیم نا اولیواتے آرسینگے۔ خدا نہ صرف یہودی تے بلکہ ہمو گلے کہ است نا حب آٹ ابراہیم آن بار ایمان تجیرہ، وارحمتاے

- ۱۷ ایک۔ او ایڑاھیم کل ایمان تھو کا تا روحانی رہنما اے۔ ○ دھن کہ تورات ٹی لکھوک اے کہ خدا ایڑاھیے پارہیسس "ای نے بھازنگا قوماتا باوہ جوڑ کیوہ"۔ دا خدا نا اسر جوانو اقرارس اسکہ کہ ایڑاھیم وانا زنی آ ایمان تھا۔ دا ہمو خدا اے کہ کہو کاتے پدی
- ۱۸ زندہ کیک او اونا حکم اٹ ہر گڑا مریک۔ ○ ایڑاھیم خدا نا و اقرار نازی آ یقین تھا، کہ دا وخت آ اقرار نا پورہ منگ نا موقعہ آلویکہ۔ او بھازنگا قوماتا باوہ جوڑ مس، دھن کہ تورات ٹی لکھوک اے کہ خدا ایڑاھیم تو اقرار کریسس، پارہیسس "نا اولیاد اتا تعداد
- ۱۹ بنداض زیاست مروئے، دھن کہ آسمان ٹی استاراک او"۔ ○ واسکان اونا عمر تقریباً صد سال اسکہ، او پیر اسکہ، اووے اولیاد آلویکہ۔ اونا زائفہ ہم پیر اسکہ، چنا ووی کنگ
- ۲۰ کتویک، ولے ولدا ہم او اوست بیٹو، خدا نا اقرار نازی آ یقین تھا۔ ○ ایڑاھیم خدا نا اقرار نازی آشک تھو، خدا نا زنی آ ایمان تھا۔ دا ایمان تھنگ نا وجرغان خدا اووے
- ۲۱ طاقت تیس، او خدا نا صفتہ کرے۔ ○ اونا پورہ یقین اسکہ کہ خدا تینا تروکا اقرارے ضرور پورہ کیک۔ ○ ہندا ایمان تھنگ نا وجرغان خدا ایڑاھیے تینا مون آ پاک صاف
- ۲۲ قبول کرے۔ ○ دا پاک صاف منگ صرف ایڑاھیم کے آلویکہ، ○ بلکہ نن کے ہم آرے، کہ نن ہم ہمو خدا نازی آ ایمان تھینہ، کہ ننا خواجہ عیسیٰ نا کسفنگ آن پد
- ۲۳ پدی زندہ کرینے او ننے پاک صاف کرینے۔ ○ عیسیٰ ننا گناہ او بُرائی تا معاف کرینگ نا خاطر آن کسفنگا۔ او پدی زندہ کنگا تاکہ ننے خدا نا مون آ پاک صاف کے۔ ○

ایمان تھنگ آن بندغاک خدا نا راستنگا کسر آ بریرہ

- ۱ ہ نن داسہ ایمان تھنگ نا وجرغان خدا نا راستنگا کسر آ پنگ ٹی آن، او خدا
- ۲ خواجہ عیسیٰ نا ذریعہ اٹ ننا پریشانی تے مر کیک، تاکہ نن خدا تو سنگتی کین۔ ○ او دا ایمان تھنگ نا وجرغان خدا ننے آ ہمیشہ تینا رحمتا تے راہی کیک۔ نن خدا نا کسر
- ۳ آ پنگ ٹی آن، او نن فخر کنگ کینہ کہ مون آ خدا تو اوار رہینگینہ۔ ○ نن تینا زنی آ

- ۲ بروکا مصیبتاۓ کے ہم پریشان مَفَنہ، اَتّے کہ نئے خبر اے کہ وا مصیبتاۓ تینگ اٹ
 ۳ ننا سہنگ نا طاقت ووک۔ او وا مصیبتاۓ سہنگ اٹ خُدا نا خوش پورہ مریک،
 ۵ او اگہ خُدا نا خوش پورہ مریک، تو اونا زری آنا یقین بسک۔ او انا زری آ یقین
 تینگ اٹ ن اصل شرمندہ مَفَنہ، اَتّے کہ خُدا ن تو بحاز محبت کیک او خُدا تینا
 پاکنگا رُوح نا طاقتے، کہ ٹیکسی س اے، نئے آراہی کرینے۔
- ۶ آرا وخت آن لاچار آسنہ، تو خُواجه عیسیٰ وا وخت آ بندغا تا گناہ او بُرائی تا معاف
 ۷ کرفنگ کے کسفنگا۔ وا اسہ مشکو بیتس اے، ولے شاید مگن اے، کہ بند غس تینا
 خوش اٹ پاک صاف مرو کو بند غسے نا خاطر آن کسفنگے، ولے ن سوچینہ کہ ”وا مگن
 ۸ اف کہ کس تینا خوش اٹ گناہ گارے نا خاطر آن کسفنگے“۔ ولے خُدا نا محبت
 نئے آ ظاہر مس، اَتّے کہ آرا وخت آ خُواجه عیسیٰ ننا گناہ او بُرائی تا معاف کرفنگ
 ۹ کے او خُدا نا مقصدے پورہ کننگ کے کسفنگا، وا وخت آن گناہ گار آسنہ۔ او انا وا
 قُربانی تینگ اٹ ن خُدا نا مون آ پاک صاف مسوئن۔ ہندا خاطر آن ن یقیناً خُدا نا
 ۱۰ سزاناں بچینہ۔ ن مُست خُدا نا حکما تا منگ آن انکار کرینہ، اونا سنگت آوینہ۔ ولے
 خُدا تینا مار نا کسفنگ او پدی زندہ منگ نا ذریعہ اٹ نئے تینا سنگت جوڑ کرینے،
 او سنگت جوڑ منگ آن ننا یقین اے کہ خُواجه عیسیٰ نا ذریعہ اٹ ن نجات حاصل
 ۱۱ کریئن۔ ن بحاز خوش اُن، اَتّے کہ خُواجه عیسیٰ نا ذریعہ اٹ ننا نجات مسونے
 او ن خُدا نا سنگت جوڑ مسوئن۔

کہنگ آدم آن بس، ہمیشہ نا زندگی خُواجه عیسیٰ غان بس

- ۱۲ ونبائی آوم او لیکو بندغ اسکہ کہ گناہ کرے، او گناہ کننگ آن کہنگ نا سزا اوڑکے
 بس۔ واکان پد گل بندغاک گناہ گار جوڑ مسونو۔ ہندا خاطر آن وا کہنگ نا سزا گل
 ۱۳ بندغاتے کے آرے۔ خُدا آوتے حکمس تسوسس، ولے او متبوتہ۔ ہندا خاطر آن او

کہنگ۔ آوم آن آلیس موسیٰ نا شریعت نا تینگ اسکان شاید بندغاک آوم نا ڈول
آن بار گناہ کتویسر، ولے کس ہم کہنگ نا سزاغان پختے۔

آوم نا تینگ خدانامقرر کروکا نا تینگ کے مٹالس اسکے۔ ولے ہزتوماک اصل
اسٹ آویرہ، اٹھے کہ خدانامون آپاک صاف منگ نا بدلہ او آوم آن بار گناہ
کنگ نا بدلہ جتا او۔ وارا ست اے کہ بندغاک کسکرتے کہ اوفتا باوہ گناہ کریسر۔

ولے خدانارحمتاک بھاز زیاست او، او بھازنگاک خواجہ عیسیٰ نا ذریعہ اٹ خدانامون
آپاک صاف مسونو۔ اسی ٹھے ولدا پاوہ کہ خدانامون آپاک صاف منگ
نا بدلہ او گناہ نا بدلہ ٹی بھاز فرق اے۔ اسے بندغ نا گناہ کنگ اٹ گلٹے کے

کہنگ نا سزا بس، ولے بھاز گناہ تے آن پدایلو بندغ نا تینگ اٹ موقعہ مسونے
کہ خدانامون آپاک صاف منگ اٹ نن اونا راستنگا کسر آ پینگ ٹی ان۔ اگ
وا ضروری اے کہ اسے بندغے نا غلطی اٹ کہنگ نا سزا گلا نازی آبریک، تو وا

ہم بھاز ضروری اے کہ اسے بندغے یعنی خواجہ عیسیٰ خدانامون آپاک صاف
مروکا بندغاتے خداناراستنگا کسر آویک، او اوفتے ہمیشہ نازندگی اے ایٹک۔ واڑے
اوفک اونا باوشاہی ٹی شامل مریرہ۔

ہندا خاطر آن اسے بندغے نا گناہ غان گل بندغاتے کے گناہ نا سزا بریک، تو ایلو
بندغ نا کسپنگ او پدی زندہ منگ آن گل بندغاتے کے موقعہ مریک کہ ہمیشہ نا
زندگی اے حاصل کیر۔ وھن کہ اسے بندغے خدانامٹھے متیو، گل بندغاک گناہ گار

مسر، ہندن ایلو بندغ نا خدانامٹھے پورہ کنگ تو بھازنگا بندغاک خدانامون
آپاک صاف مسونو۔

موسیٰ نا شریعت نا تینگ اٹ مخلوقے تینا ایلو گناہ تاباروٹ سہتا، ولے واڑتون
اوار خدانارحمتاک اوفتا گناہ تے معاف کنگ کے ہم ظاہر مسر۔ وھن کہ کہنگ

گناہ نا نتیجہ اے، ہندن خواجہ عیسیٰ نازی آیمان تینگ نا نتیجہ اٹ بندغاک ضرور
خدانا راستنگا کسر آبریرہ، او اونا ذریعہ اٹ ہمیشہ نازندگی اے حاصل کیر۔

ایمان تِخنگ آن پد گُناہ کروئی آف

- ۱ **ب** گُرا یقیناً وانا معنی آف کہ بندغاگ گُناہ کیر تاکہ خُدا نارحمتاک زیاست ظاہر
 ۲ مریر۔ ○ بلکہ نن عیسائی جوڑ مسوئن او پاک صاف منگ نا بے شولائئن، او داسر
 ۳ گُناہ کننگ نا خوشاتے تورینن۔ ○ ثم جوآن چارے کہ نن پاک صاف منگ نا بے
 ۴ شولنگ اٹ خواجه عیسیٰ نا کسفنگ او پدی زندہ منگ تو شامل مسوئن، او داسر
 ۵ گُناہ کننگ نا خوشاتے تورینن۔ ○ او خُدا تینا طاقت اٹ تینا مقرر کرداے پدی زندہ
 ۶ کرے، تاکہ نن ہم اونا نشان تروکا پُلسکننگا کسر آکان۔ ○
 ۷ داراست اے کہ نن پاک صاف منگ نا بے شولنگ اٹ خواجه عیسیٰ نا کہنگ
 ۸ تو شامل مسوئن۔ ہندا خاطر آن یقیناً نن اوژان بار ہمیشہ نا زندگی ئے حاصل کینہ،
 ۹ دهن کہ او پدی زندہ مس او خُدا تو اوار رہینگ ٹی اے۔ ○ نن بھاز جوآن چانہ
 ۱۰ کہ خواجه عیسیٰ نا صلیب آتفنگ او کسفنگ آن تینا گُناہ کننگ نا خوشاتے تورنگ
 ۱۱ کینہ۔ ○ دهن کہ بندغ نا کہنگ آن پد پین گُناہ کپک، ○ ہندن خواجه عیسیٰ ننا خاطر
 ۱۲ آن کسفنگا، او نن گُناہ تے آن بچائئن، او ننا یقین اے کہ نن اوژ تو ہمیشہ کے اوار
 ۱۳ رہینگینہ۔ ○ نن بھاز جوآن چانہ کہ خواجه عیسیٰ کسفنگا، پدی زندہ مس، او موت پد
 ۱۴ آوڑا بقگ۔ ○ او بندغاتا گُناہ تے معاف کرنگ کے اسر داسر کسفنگا، پدی زندہ
 ۱۵ مس، او داسر خُدا تو اوار رہینگ ٹی اے۔ ○ ہندا خاطر آن ثم تینا باروٹ سوچ کبو
 ۱۶ کہ گُناہ کیرے، ولے داسر گُناہ تے ہندن الانورے دهن کہ کہوکا پین گُناہ کننگ
 ۱۷ کپ۔ او خواجه عیسیٰ نا ذریعہ اٹ ثم ہم خُدا تو سنگتی کننگ ٹی اے۔ ○
 ۱۸ تینا خرابنگا خوشاتے توربو، ○ او تینا جان نا اسر عضوہ سے ہم اجازت تقبو کہ
 ۱۹ گُناہ کے، بلکہ تینا جانے خُدا نا خرمت کے وقف کبو، آتے کہ ثم گُناہ نا سزاغان
 ۲۰ بچانورے او ہمیشہ نا زندگی ئے حاصل کینورے۔ ہندا خاطر آن ضروری اے کہ تینا

۱۳ کل غصوہ غالتے نینگا کاریمتے کے استعمال کبو۔ ○ خدا نارحمتاک نمازی آسونو۔
 واسہ نجات حاصل کننگ کے موسیٰ نا شریعت نامنگ ضروری آف، آنتے کہ تم تو
 طاقت آرے کہ گناہ کننگ نا خوشاتے توریرے۔ ○

خدا نا خزمت کرو کو جوڑ مبو

۱۵ وانا معنی آف کہ نن گناہ کین آنتے کہ نجات حاصل کننگ کے شریعت نامنگ
 ۱۶ ضروری آف او نمازی آ خدا نارحمتاک آریر۔ ○ تم بھاز جوان چارے کہ آرا وخت
 آ تم کسے نارند آت کارے، تو اونا مے مریرے۔ آگے تمے آن کسے شیطان نا
 کسر آ کائک، تو اووے ضرور ہزا رسیدنگ۔ او آگے کسے نیکو عمل کیک، تو ضرور
 ۱۷ خدا ناراستنگ کسر آ کائک۔ ○ مست تم تینا گناہ کننگ نا خوشاتے تور تو یسورے،
 ولے واسہ خدا نا شکرے آوا کبو کہ تم پسکینگا پیغامے بنگورے او آست نا حب آت
 ۱۸ منارے۔ ○ تم گناہتے آن بچا فنگانورے او واسہ سختی آت خدا ناراستنگ کسر آ
 ۱۹ پنگ ٹی آرے۔ ○ وختے ٹی نما جان گناہ او برائی ڈولنگا کاریمتا مے آسکے، ولے واسہ
 تم تینا جانے نینگا کاریمتا مے کریبورے۔ ای کوشست کریٹٹ کہ مے نا مثال
 استعمال کیو، تاکہ تم پوہ مریرے۔ ○

۲۰ آرا وخت آ تم گناہ تا مے آترے، تو تم خدا نا کسر آ پنگ نا باروٹ سوچ
 ۲۱ خلتویرے۔ ○ تمے خبر اے کہ آرا وخت آ تم گناہ نا کسر آ پنگ ٹی آترے، تو
 دا جوان آلویکہ، آنتے کہ تم واسہ ہمو گناہتے کے شرمندہ آرے، او تمے خبر اے
 ۲۲ کہ دا گناہ او برائی کننگ نا نتیجہ ہمیشہ نا ہزا اے۔ ○ ولے واسہ تم گناہ تا کاریمتے
 آن بچا فنگانورے، او خدا کے خزمت کرو کو جوڑ مسونورے۔ تم تینا زندگی ئے اونا
 ۲۳ خزمت کے وقف کریبورے۔ وانا نتیجہ ٹی تمے ہمیشہ نا زندگی رسیدنگ۔ ○ گناہ کننگ
 نا بدلہ ہمیشہ نا ہزا اے، ولے خدا نا نیکی ہمیشہ نا زندگی اے، کہ دا خواجہ عیسیٰ نا

زی آیمان تخنگ آٹ یلک۔

برام نا مثال

- ۱ بے کنا ووسینگ سنگتک، ٹم کل قانوناتا حکماتا بازوٹ بھاز جوان چارے۔ ہمو
 وخت اسکان کہ بہووی س زندہ اے، اوڑکے وا حکماتا منگ ضروری اے، ولے
 کہنگ آن پد وافتا منگ ضروری آف۔ کنا خیال ٹی ٹم واسکان کنا پیتاتے پوہ
 ۲ متتورے۔ اہی ٹمے پوہ کننگ کے برامی سے نا مثالے ایٹیوہ۔ شریعت نا مطابق
 نیازی برام آن پد ہمو وخت اسکان کہ اونا آریغ زندہ اے، اوڑتو رینگے۔ ولے آگ
 ۳ اونا آریغ کہے، تو وا نیازی شریعت نا وا حکم آن آزات مریک۔ واڑان ظاہر مریک
 کہ آگ نیازی، کہ اونا آریغ زندہ اے، پین زینہ سے تو رینگے، تو او زناکار پاننگ۔
 ولے آگ نیازی سے نا آریغ کہے، تو شریعت ٹی اجازت اے کہ پین زینہ سے تو برام
 کننگ کیک، او زناکار پاننگ۔
- ۴ کنا سنگتک، نن وا نیازی آن بار موسیٰ نا شریعت آن آزات موسیٰ، آتقے
 کہ نن خواجہ عیسیٰ نازی ایمان تخنگ نا وجہ غان عیسیٰ جوڑ موسیٰ، کہ او کسفنگ او
 ۵ پدی زندہ کننگ، تاکہ نن خُرا نا خرتقے کننگ کین۔ عیسیٰ جوڑ منگ آن مُست
 نن بھاز گناہ کرینہ تاکہ تینا خُوشاتے پورہ کین، او تینا گناہ تا خُوشے تورنگ کتوینہ۔
 تورات نا پنگ او خواننگ آٹ ننا گناہ کننگ نا خُوش بتر ووانے، او نن ہمیشہ نا
 ۶ بزاننا کسر آپنگ ٹی آسنہ۔ مُست نا وخت آن خُرا نا کسر آپنگ کے موسیٰ نا
 شریعت آپلینگ نا کوشتقے کرینہ۔ ولے واسہ وانا ضرورت آف، آتقے کہ نن خواجہ
 عیسیٰ نازی آیمان تخنگ نا وجہ غان پُلسکنگا پیغام آپنگ ٹی آن، او خُدا نا پارنگا
 رُوح نا طاقت آٹ تینا زندگی گدریفنگ ٹی آن۔

بمر خبر تما کہ ”ای گناہ گار سے اُٹ“

۷ شائد تھے آن کس و سوچ کیک کہ ”دا شریعت نا کسر آہنو کا بندغ گناہ کیک“۔
 یقیناً دا سوچ غلط اے۔ ولے دا ہیئت راست اے کہ ہندا شریعت نا وجہ غان ای
 چائٹ کہ گناہ اتس اے۔ ذہن کہ مثالس اے کہ شریعت ٹی لکھوک اے کہ
 ”ہمو گراتا لالچے کپہو کہ تم تو افس“۔ شریعت نا پینگ اٹ دا ہیئت نا باروٹ
 ۸ کئے سہما، ولے داڑان بغیر کئے لالچ نا باروٹ سہما آویکہ۔ او دا حکم نا وجہ غان
 لالچ ڈولنگا پیناک کنا اُست ٹی ووانو۔ اگہ شریعت بتویکہ، تو سہاز ڈول نا گناہ تا سہما
 ۹-۱۲ تمویکہ۔ اے ہی ہم غلط سوچ کرہے کہ ”ای ہمیشہ نا زندگی ئے حاصل کرہے، خدا نا
 مون آ پاک صاف اٹ“۔ تورات او اونا حکماک یقیناً مقدس او، راست او صبح او۔
 ولے تورات نا پینگ اٹ کئے سہما تما کہ ”ای پاک صاف اٹ“۔ تورات نا مقصد
 دا اسکہ کہ ہمیشہ نا زندگی تروکا کسر آدے، ولے دا دے پینگ آن پد کئے سہما تما کہ
 ”ای ہمیشہ نا سہما نا کسر آ پینگ ٹی اٹ“۔
 ۱۳ ٹہا خیال ٹی وانا معنی اے کہ تورات نازی آ عمل کنگ اٹ ای ہمیشہ نا سہما نا
 کسر آ سہما؟ یقیناً آھا۔ بلکہ ای تینا فائدہ کے تورات نا جو اینگا حکماتے استعمال کرہے،
 او داڑان سہما تما کہ ای بتر گناہ کرہے۔

بندغ تینا طاقت اُٹ صیح فیصلہ ئے کنگ کپک

۱۳ نئے خبر اے کہ موسیٰ نا شریعت سہاز جو ان اے؛ ولے ای جو ان اُٹ، اُتے
 ۱۵ کہ ای تینا خرابنگا خوشاتے تورنگ ٹی اُٹ۔ اے ای تینٹ پوہ مفرہ، اُتے کہ آرا جو اینگا
 کارہے کہ ای کنگ خواہ، کپہہ، ولے ہمو خرابنگا کارہے آن کہ انی نفرت کیوہ،

۱۶ اوفتے کیوہ۔ او کنے بھاز جُون خیر اے کہ آرا کاریمتے ای کنگ ٹی اُٹ، اوفک
 غلط او، او کنا ضمیر پانک کہ ”شریعت نا حکماک راست او“، ولے ای اوفتے پر غیسر
 ۱۷ کاوہ۔ ای تینا خرابنگا خوشاتے تورنگ کپہ، آنتے کہ کنا اُست مؤن اے۔ کنا
 ۱۸ جُون کاریم کنگ نا خوش آرے، ولے کنا نیت جُون آف، آنتے کہ ای شیطان نا
 ۱۹ پیتاے آتوجہ ایٹیوہ۔ کنا خوش اے کہ ای جُونو کاریم کیوہ، ولے کپہ۔ بلکہ ای
 ۲۰ خرابو کاریم کیوہ، کہ کنا خوش آف۔ دا پیتاے آن ظاہر مریک کہ ای تینا خوش
 اُٹ چلیکنگ کپہ، او کنا نیت صفا اُفک۔

۲۱ دا کنا ترجیہ اے کہ ای جُون کاریم کنگ نا خوش تخیوہ، ولے ای شیطان نا
 ۲۲ خوش نا مطابق کاریم کیوہ۔ کنا اُست پانک کہ ”خدا نا حکماتا منگ جُون اے“،
 ۲۳ ولے کنے معلوم اے کہ ای جتا نا فیصلے کیوہ۔ کنا گناہ کنگ نا خوش کنا جُون
 کاریم کنگ نا خوش آن زیاست مریک۔ دانا نتیجہ ٹی ای شیطان نا رغامو کا گناہ تا
 ۲۴ کسر آ کاوہ۔ کنے تین کے بھاز افسوس اُسک، کہ ویر کنے گناہ تا کاریم او ہمیشہ
 ۲۵ نا بزاغان بچائیک؟ ولے ای خدا نا شرکے آوا کیوہ کہ او خواجہ عیسیٰ نا ذریعہ
 اُٹ کنے بچائینے۔

ای واسر خدا نا کسر آ پنگ ٹی اُٹ، ولے ای افسوس کیوہ کہ واسکان شیطان
 نا پیتاے آتوجہ تینگ ٹی اُٹ۔

خدا نا پاکنگا رُوح ننا ریشما اے

۱ ہمو بندغاک کہ خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تخانو، خدا اوفتازی آ اِلام تچنک،
 ۲ آنتے کہ خواجہ عیسیٰ اوفتے شیطان نا کسر او ہمیشہ نا بزاغان بچائینے، او خدا نا پاکنگا
 رُوح نا طاقت اُٹ نن ایمان تجوکاک عیسیٰ نا نشان تروکا کسر آ پنگ ٹی اُن۔
 ۳ تورات نا مقصد دا اُسک کہ بندغاک گناہ یعنی شیطان نا کسر آ ہمپیس، ولے دا مقصد

- ۲ پورہ متنے، آنتے کہ بندغاک وانا پینگ آن پد شیطان ناپیتاے آتوجہ تیرہ۔ بندا
 خاطر آن خُدا تینا مارے وینا ٹی بندغ نا شکل اٹ راجی کرے، تاکہ اونا جان نا قربانی
- ۳ تینگ اٹ بندغاتا گناہ تے معاف کے۔ خُدا بندن کرے تاکہ تورات نا مطابق ہمو
 بندغاتے تینا مون آپاک صاف کے کہ خُدا ناپاکنگا رُوح نا طاقت اٹ خُدا نا کسر آ
- ۴ پینگ ٹی او، او شیطان ناپیتاے آتوجہ تفسہ۔ ارا بندغاک کہ شیطان ناپیتاے آ
 توجہ ایتیرہ، اوفک شیطان نا خُوشاے پورہ کنگ نا کوشتے کیرہ، ولے ہمو بندغاک
 کہ خُدا ناپاکنگا رُوح نارہنائی ٹی کارہ، اوفک خُدا نا خُوشاے پورہ کنگ نا کوشتے
- ۵ کیرہ۔ شیطان نا کسر آہوکا بندغاتا بدلہ ہمیشہ ناسزا اے، ولے ہمو بندغاک کہ خُدا
 ناپاکنگا رُوح نارہنائی ٹی کارہ، اوقتا بدلہ ہمیشہ نا زندگی اے، کہ اوڑے پریشانی
- ۶ بنگ۔ ہمو بندغاک کہ شیطان ناپیتاے آتوجہ ایتیرہ، اوفک خُدا کے دشمن آن
 بار او، آنتے کہ اوفک خُدا نا پیغامے منگ ٹی افس۔ اوفک ضرور دا پیغامے منگ
- ۷ کپسہ۔ وھینگا بندغاک خُدا نا خُوشاے پورہ کنگ کپسہ۔
- ۸ ولے اگہ خُدا ناپاکنگا رُوح نا طاقت تُم تو اے، تو تُم شیطان ناپیتاے آتوجہ
 تفسیرے، بلکہ پانگا رُوح نارہنائی ٹی کارے۔ ولے ہمو بندغ کہ پانگا رُوح نا طاقتے
- ۹ نپیک، کہ خُواجہ عیسیٰ نا ذریعہ اٹ بریک، او عیسائی س اُفک۔ گناہ تا وجہ غان بر
 بندغ کہیک، ولے اگہ خُواجہ عیسیٰ تُمے "تینا سلگت" پائے، تو تُم خُدا ناراستگا کسر
- ۱۰ آبریرے، او تُم ہمیشہ نا زندگی اے حاصل کیرے۔ خُدا یقیناً تینا طاقت اٹ خُواجہ
 عیسیٰ اے کہنگ آن پد پدی زندہ کرینے۔ خُدا یقیناً بندا طاقت اٹ تُمے ہم پدی
- ۱۱ زندہ کروئے، او خُدا ناپاکنگا رُوح نا طاقت تُم تو اے۔
- ۱۲ بندا خاطر آن، کنا سلگتاک، ننا وازمرواری اے کہ شیطان ناپیتاے آتوجہ
 تقن۔ اگہ نن توجہ ایتینہ، تو ہمیشہ ناسزا ننازی آمریک، ولے اگہ خُدا ناپاکنگا
- ۱۳ رُوح نا طاقت اٹ تینے گناہ تے آن تورینہ، تو ہمیشہ نا زندگی اے حاصل کینہ۔
- ۱۴ ہمو بندغاک کہ خُدا ناپاکنگا رُوح نارہنائی ٹی کارہ، خُدا نا چناتے آن بار مریرہ۔

- ۱۵ خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت ننے مے جوڑ کپک او خولیفک۔ بلکہ واطاقت ننے خُدا نا چناتے آن بار جوڑ کیک، او بندا پاکنگا رُوح ننے طاقت ایٹک کہ نن محبت ٹی خُداے "باوہ" پان۔ ۱۶ خُدا نا پاکنگا رُوح او ننا چند نا رُوحک اِتفاق کیرہ او نن پانہ کہ "نن خُدا نا چناتے آن بار آن"۔ ۱۷ نن خُدا نا چناتے آن بار جوڑ منگ تو ہمو رحمتاتا حقدار جوڑ مسوئن، ارافتے کہ او تینا چین کروکا بندغالتے ایٹک۔ اراگراتے خُدا تینا مقرر کروکائے ایٹک، ننے ہم ایٹک، اتتے کہ نن خُدا نا مقرر کروکا آن بار تکلیف او مصیبتاتے سہنگ ٹی آن۔ خُدا ننا عزتے او ننا عزت آن بار بزز آ کیک۔ ۱۸

مون آننا عزت بٹرز آ مریک

- ۱۸ کنا یقین اے کہ ارا تکلیف او مصیبتاتے کہ نن اینو پگہ سہنگ ٹی آن، وانا اہمیتت ہماز کم مریک، ولے مون نا زندگی ٹی ننا عزت ہماز زیاست مروئے۔ ۱۹ جہان نا گل گڑاک بے صبری اٹ اِنظارے کنگ ٹی او، کہ خُدا اعلان کے کہ "عیسیٰ نازی آ ایمان تجھو کاک کنا چناتے آن بار او"۔ ۲۰ جہان نا گل گڑاک خُدا نا مقصداتے پورہ کنگ کے جوڑ مسونو، ولے خُدا نا مقصداک وافتا ذریعہ اٹ پورہ متتو۔ بندا خاطر آن جہان نا گل گڑاک تینا خوش اٹ آخا، بلکہ خُدا نا خوش نا مطابق متکن مریرہ۔ ۲۱ وا گڑاک اِنظار کنگ ٹی او، او تیار او، کہ پسکن جوڑ مریر، پدی متکن مفسر، او "خُدا نا چناتے تو" خوشی ٹی شامل مریر۔ ۲۲ وھن کہ چنا نا ودی منگ نا وخت آلمہ بے صبری اٹ ودی منگ نا اِنظارے کنگ ٹی اے، ہنڈن واسرہ ۲۳ وا جہان نا گل گڑاک بے صبری اٹ اِنظارے کیرہ۔ ۲۴ ولے صرف وا گڑاک بے صبری اٹ اِنظار کنگ ٹی افس، بلکہ نن ایمان تجھو کاک ہم، کہ خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت نن تو آرے، نن ہم بے صبری اٹ ہمو وخت نا اِنظارے کنگ ٹی آن کہ خُدا ننے تینا چنا جوڑ کے، وا دنیا نا عزاب آن بچائے۔ ۲۵ وا دنیا نا گراتا یلنگ آن پد

دافتے کے انتظار کنگ ضروری آف۔ ولے مون نا وٹیا نا گڑا تے، کہ واسکان خنتشن،
 نن اوفتے کے انتظار کنگ ٹی آن، آنتے کہ دافتا زی آ ایمان تینگ نا ورجغان نن
 بچائن۔ ○ اگ نن خُدا نا زی آ یقین تینن کہ او تینا اقرار تے پورہ کیک، تو نن
 ضرور صبر آٹ انتظار کین۔ ○

ننا یقین کمزور اے، او ننے خبر آف کہ خُداغان بمر وعا خواومی اے۔ ولے خُدا
 نا پاکنگ رُوح ننا مدتے کیک، او وانا طاقت آٹ او بغیر پاننگ آٹ ننا وعاک خُداغا
 سر مریرہ۔ ○ خُدا، کہ ننا اُستاتا گل پیتا تے چانگ، دا ہم بھاز جُوان چانگ کہ تینا
 پاکنگ رُوح نا طاقت آٹ آرا ڈول نا وعاک اوڑا سر منگ ٹی او۔ او ہندا پاکنگ رُوح
 تینا طاقت آٹ ایمان تھوکاتا خُوا اُشالتے او وعاتے خُداغا سر کیک، او دا وعاک خُدا
 نا خُوش نا مطابق مریرہ۔ ○

خُدا او خُواجه عیسیٰ نانا نن تو محبت

نن جُوان چانہ کہ خُدا تین تو محبت کروکا بندغاتے آ، کہ او اوفتے گچین کرینے،
 اوفتے آہر وخت تینا رحمتا تے راہی کیک۔ ○ خُدا شروع ٹی فیصلہ کرے آرافک کہ
 اونا کسر آ بریرہ، واک اونا مار آن بار مریرہ، او اونا مار گلا نا بھلا ایلیم اے۔ ○ ہندا
 خاطر آن خُدا تینا گچین کروکا بندغاتے تینا مون آ پاک صاف کرینے او تینا راستنگا
 کسر آ بیسوںے۔ او دافتا عزتے بزز آ کیک۔ ○

دا پیتا آن ثابت مریک کہ خُدا نن تون اے۔ گڑا ننا خلاف ویر اے؟ یقیناً
 خُدا تو ننا خلاف آف، ○ آنتے کہ او تینا یکتیا نگا مارے کہنگ آن بچا اُفتتے، ولے تینا
 مارے ننا گلا نا گناہ او بُرائی تا معاف کر فنگ کے راہی کرے۔ او ننا خاطر آن تینا جان
 نا قربانی تیس۔ او ننا یقین اے کہ دا بھلا ٹیکھی ئے تینگ آن پد خُدا ننے ضرورت نا
 ہر گڑائے ہم ایتوںے۔ ○ خُدا ننے یعنی تینا گچین کروکا بندغاتے تینا کسر آ بیسوںے۔

۳۳ گڑا دیرے طاقت آرے کہ ننا زمی آ الزام تھنگ کیک؟ ○ صرف خُواجه عیسیٰ تو طاقت آرے کہ ننا ہزا نا فیصلہ نئے کنگ کیک۔ ولے او ہندن کپک، آتقے کہ او ننا خاطر آن کسفنگ او پدی زندہ کنگا، او واسر خُدا نا راست میکو گنڈ آ ٹولوک اے، او ننا خاطر آن خُدا نئے منت کنگ ٹی اے۔ ○

۳۵
۳۶

او تورات ٹی ننا باروٹ پیش گوہی کنگانے کہ
”نن نا خاطر آن ہر وخت کینگ کے تیار آن،
نن ہمو میٹے آن بار آن کہ اوفک تہنگ کے ونگیرہ“۔

۳۷ گڑا دیر خُواجه عیسیٰ نا محبتے ننے آن تورنگ کیک؟ ٹما خیال ٹی پریشانی او سختی،
یا تکلیف او مصیبت، یا لنگزی، یا غریبی او خطرہ، یا موت ڈولنگا گڑاک ننے تورنگ
۳۸ کیرہ؟ ○ یقیناً آخا۔ وا گل گڑاتے آن نن تین تو محبت کروکا نا ذریعہ اٹ کامیابی
۳۹ حاصل کریٹن۔ ○ او ای پورہ یقین تخیوہ کہ کس ہم اووے نن تو محبت کنگ آن
تورنگ کپک۔ نہ موت، نہ زندگی، نہ چناک، نہ خرابنگا رومک، نہ واسر نا آزمائشاک،
نہ مون نا آزمائشاک، ○ نہ آسانی آ گڑاک، نہ ڈغاری آ گڑاک، یعنی جہان ٹی وھنو
چچ گڑا آف کہ خُدا نا محبتے ننے آن تورے۔ وا ہمو محبت اے کہ خُدا نن تو خُواجه
عیسیٰ نا وجہ غان کنگ ٹی اے۔ ○

دیر خُدا نا گچین کروکا بندغاک او؟

۴۰ ب کنا خوش اے کہ ای تینا قوم نا یہودی بندغالتے خُواجه عیسیٰ نا کسر آ آتیو۔ ای
دافتے کے بھاز افسوس کیوہ، او دے او نن خربک خلکوٹ، ولے وافک مہتو۔
اگہ وا ممکن اے کہ کنا ہمیشہ نا ہزا نا وجہ غان دافتے روحانی طور اٹ فائدہ رسیدے، تو
ای تیار اٹ۔ وا پیتاک راست او۔ ای دروغ تہرہ، آتقے کہ خُواجه عیسیٰ نا کسر آ
پنگ ٹی اٹ۔ او خُدا نا پاکنگا روح نا طاقت کنا رہنمائی نئے کنگ ٹی اے او کن

کے گواہ اے کہ ای دروغ تزیہہ۔

۳ یہودیوں کو خدا ناچین کر دیا۔ خدا اوفتے "تینا چنا" پارے، او اوفتے عزت تیس، خدا اوفتے تو اقرار کرتے، اوفتے توراتے تیس، تاکہ اوفک صبح طریقہ اٹ اونا عبادتے کیر۔ خدا تینا یہودی تے تو تروکا اقرار تے پورہ کرے۔
 ۵ او یہودی تا باوہ پیرہ غالتے آن پلغمیر او معتبر اک اترہ۔ خدا، کہ گل جہان نا مالک اے، اونا صفت ہمیشہ ہمیشہ کے مرے، اتنے کہ اونا مقرر کر دیا ہم بند نسل آن بندغ نا شکل اٹ بس۔

۶ گل یہودیوں کو خدا نا صبح نگا کسر آبتنو، ولے ای دا پاپرہ کہ "داڑان خدا نا اقرار
 ۷ ناکام مسونے۔" ای داڑان ہم انکار کیوہ کہ گل یہودیوں کو صرف ابراہیم نا اولیاد
 ۸ منگ نا وجہ غان خدا نا چناتے آن بار مریرہ۔ بلکہ خدا ابراہیمے پارے "نا حقدارنگا
 اولیاد اک صرف اسحاق نسل آن بریرہ۔" داڑان ظاہر مریک کہ ابراہیم نسل
 ۹ آن ہر دوی مروکا چنا خدا نا چین کر دیا آف۔ بلکہ صرف ہمو بندغاک کہ خدا نا اقرار نا
 ۱۰ مطابق اسحاق نسل آن دوی مسونو، حقدار او۔ خدا نا اقرار دا پیتاتے آن ظاہر مس
 کہ او ابراہیمے پارے "ای مقرر کر دیا دخت آپدی بریرہ او ساڑہ مارس خنیک۔"
 ۱۱ او صرف دا آخا، بلکہ اسحاق نا زائفہ ربقہ نا پڈ ٹی جاڑی و مار اترہ۔ اوفتا دوی
 ۱۲ منگ آن مست اسٹس خدا نا خوش نا مطابق اسکہ، او خدا اوفتا نیک او بد کاریم
 ۱۳ کنگ آن مست ربقہ پارے "بھلا مار چنکا مار نا خرتے کیک۔" داڑان ثابت
 مریک کہ اوفتا کاریمتا وجہ غان آخا، بلکہ خدا تینا خوش اٹ چین کرینے، دھن کہ
 تورات ٹی خدا اسحاق نا جاڑی و مارتا باروٹ پارینے "ای یعقوبے دوست توریرہ،
 ولے عیسوے دوست توریرہ۔"

۱۴ شامخیال ٹی خدا بے انصافس اے؟ یقیناً آخا، اتنے کہ خدا موسیٰ پارے

۱۵ "ای تینا خوش نا مطابق بندغالتے آرحم کیوہ۔"

۱۶ بندغ خاطر آن خدا نارحماتا بینگ بندغاتا کاریم کنگ نا وجہ غان اٹک۔ بلکہ خدا

- ۱۷ نا خوش نامطابق او، آراوے کہ ایٹے۔ ○ خدا تورات ٹی مصر ملک نابادشاہ فرعونے پارے کہ "ای نے بادشاہ جوڑ کریٹٹ تاکہ نازریعہ آٹ ای مشہور مریو او گل مخلوقے کنا طاقت ناباروٹ سہاتھے"۔ ○ واژان ظاہر مریک کہ خدا تینا خوش آٹ بندغاتے آ
- ۱۸ رحم کیک، او انکار کروکاتے ضدی کیک۔ ○

خدا رحم کروکا او سیزا تروکا اے

- ۱۹ ولے ٹھے آن کس شائد کنے آن بریفے "اگہ دا بیتاک راست او، تو خدا
- ۲۰ ہمر بندغاتا زی آ الزام تخنگ کیک؟ ویر خدا نا خوشے تورنگ کیک؟" ○ ولے کنا سنگٹاک، کس للرخ آف، کہ خدا ناباروٹ دھنو بیت پائے۔ ای دا بیت نا رغامنگ کے ٹھے مثالس ایٹیوہ۔ مش آن جوڑ مروکا رزان تینا جوڑ کروکا آن بریفنگ
- ۲۱ کیک کہ "نی کنے اتھے دھن جوڑ کریٹٹس؟" ○ یقیناً آخا۔ بلکہ مش آن رزان جوڑ کروکا بندغ مش نامالک اے، کہ مش آن تینا خوش نامطابق آرارزانے کے جوڑ کنگٹ
- خوئے، جوڑ کیک۔ فرض کبو کہ مش نا گچ آن آرارزان جوڑ کیک۔ دافتے آن ایٹس گلاس اے، دا اوڑا نخشونیکار کشک، او دا خاص موقعہ غا استعمال کنگٹ۔
- او اسے گنجی س ہم جوڑ کیک، کہ ہر وخت آ استعمال کنگٹ۔ ○
- ۲۲ خدا گل جہان نامالک اے، او اونا خوش آرے کہ گل بندغاتے اونا ناراضگی معلوم مرے، ولے او داسکان انکار کروکاتے، کہ اوفتے ہزار سینگوئی اے، صبر آٹ
- ۲۳ رحم کنگٹ ٹی اے۔ ○ اونا دا ہم خوش آرے کہ تینا عزت او طاقتے ظاہر کے۔ دا خاطر
- آن نن بہبودی او ایلو قوم واللاتے آن گچین کنگٹاٹن۔ او تنازی آ رحم کرینے، او
- ۲۵ تینا کسر آ آتنگ آٹ ایلو فتنے تینا طاقت او عزتے درست کرینے۔ ○ دا بیتاتا باروٹ
- خدا پغمبر ہوسج نازریعہ آٹ پارے
- "ایلو قوم والاک کہ کنا کسر آ بنگ ٹی آفس،

ای اوفتے تینا گچین کروکا بندغ جوڑ کیوہ۔
 بمو قوم کہ ای اوفتے آن انکار کریٹ،
 ای اوفتے "تینا دوستیگا بندغ" پاوہ۔" ○

او

۲۶

"بمو بندغاتے کہ ای اوفتے تینا کسر آن ہڑسینگنگ نا وجہ غان انکار کریٹ،
 ای اوفتے "تینا چننا" پاوہ۔" ○

او پغمبر یسعیہ ساریہ او گلیل علاقہ غاتے ٹی رینگو کا یعقوب نا اولیاد اتا باروٹ
 پاریسس

۲۷

"دافتا تعداد و دنیا ٹی بندن زیاست اے،
 ذہن کہ سمندر نا رہی آریکاک،
 ولے دافتے آن صرف گراس بچا ئفنگیرہ،" ○

آنتے کہ خدا بھاز زو سختی آٹ دنیا نا حساب کتابے بلوئے۔" ○

۲۸

یسعیہ مست دا ہم پاریسس

۲۹

"اگہ خدا تعالیٰ ننا اولیاد اتے آن کسے بچا ئفتویک،

تو نن سڈوم او عموراه شارائے آن بار تباہ مسونہ۔" ○

یہودیک داسیسکان راستیگا کسرے تپسہ

بندا خاطر آن نن پاننگ کینہ کہ ایلو قوم والاک، کہ مست خدا نا کسر آ پنگ

۳۰

نا کوشست کتویر، واسہ اوفتے موقعہ آرے کہ ایمان تیخنگ نا وجہ غان خدا نا کسر آ

کار۔ ○ ولے یہودی بندغاک، کہ تینے "خدا نا گچین کروکاک" پارہ، کوشستے کیرہ کہ

۳۱

تینے خدا نا مون آ پاک صاف کننگ کے شریعت آن خلکس کشیر، ولے کشنگ

کتویر۔ ○ اوفک منگ کتویر آنتے کہ اوفک ایمان تخیویر، بلکہ تینا کاریمتا وجہ غان

۳۲

پاک صاف منگ خُوا بئسِر۔ وُهن کہ گو کرو کوس خَل آن نُڈُوو بلیک، تَنک، انعام حاصل کپک، ہنڈُن یہہوویک خُدا نا پُسکُننگ پیغام آن انکار کرینو، ہمیشہ نازندگی ئے حاصل کپسِر۔ ○

۳۳

مقد سینگ کتاب ئی وانا باروٹ لکھوک اے، کہ خُدا پارینے
”سوچ کبو، ای ہمو خَلے تَخائٹ کہ بے ایماناک وازان نُڈُوو گنیرہ،
او وازان اوفک تمیرہ۔

وے آرا بندرغ کنا پیغام آ ایمان تَجک، او اصل شرمندہ مَفک۔ ○

- ۱ نَب کنا سگتاک، کنا وا خُوا ایش اے کہ کنا ایلمک یعنی یہہوویک بچا فینگیر، او
۲ ای اوفتا بچا فینگ کے ہر وخت خُداغان وُما خُواوہ۔ ○ ای گواہ اٹ کہ اوفک اُسٹ
نا حُب اٹ خُدا نا کسر آ پَنگ خُورہ، وے خُدا نا کسر آ پَنگ کے اوفتا علم صبح
۳ اَف۔ ○ اوفک ہمو کسرے چائتویرہ کہ اوڑا پَنگ اٹ بندغاک خُدا نا مون آ پاک
صاف مریرہ۔ بلکہ اوفک تینٹ خُدا نا راستنگا کسر آ پَنگ کے پین کسر س جوڑ
۴ کنگ نا کوشستے کرینو۔ وے اوفک راستنگا کسر آ پَنتو، ○ آنتے کہ خُدا نا مقرر کروکا
مقد سینگ کتاباتا حکماتے پورہ کرینے، تاکہ آرا بندرغ ہم اونازی آ ایمان تَجک، خُدا نا
راستنگا کسر آ بریک۔ ○

کُل نجات حاصل کنگ کیرہ

- ۵ خُدا نا مون آ پاک صاف منگ کے تورات نا کُل حکماتے منگ ضروری اے، او
موسیٰ لکھانے ”آرا بندرغ وا کُل حکماتے منک، او ہمیشہ نازندگی ئے حاصل کیک۔ ○“
۶ وے خُدا نا مون آ پاک صاف منگ کے ایمان تَجنگ ہم ضروری اے۔ ہندا خاطر
آن تورات ئی پین جاگے سے ئی وا ہم لکھوک اے کہ ”نجات حاصل کنگ کے وا
ضروری اَف کہ نی آسمان ئی خُدا نا مقرر کروکائے پئیس، شیف تینا مدت کے آتیس

۷- "او دا ہم ضروری آف کہ خدا نا مقرر کروکائے تینا مدت کے کہوکاتا نیام ٹی
۸- پیس۔" بلکہ نجات، یعنی پسکینگا پیغام، کہ نن تبلیغ کنگ ٹی آن، مئے آن خُک
اے، دهن کہ تورات ٹی لکھوک اے
خدا نا پیغام نے آن خُک اے،

نی دانا باروٹ سوچ کیسہ او بیت کیسہ۔

۹- اگہ نی ایلو فتا مون آپاس کہ "تیسہ کنا خُواجہ اے"، او اُسٹ نا حُب اٹ ایسان
۱۰- تجیس کہ خدا اودے پدی زندہ کرینے، گزانی نجات حاصل کیسہ۔ اتے کہ صرف
بندا ایسان تیخنگ نا وجرغان او ایلو فتا مون آبندا بیتاتا پاننگ اٹ نن خدا نا مون
۱۱- آپاک صاف مسوئن، او نجات حاصل کریئن۔ مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک اے کہ
۱۲- "آرا بندغ اوڑا ایسان تیخک، او اصل شرمندہ مفک۔" دا اقرار ٹی یہودییک او ایلو
قوم والاک گل شامل او، دافٹے ٹی بیج فرق آف۔ گلانا خدا اَسٹ اے، او ہر اسہ بندغ
۱۳- کہ اوڑان رحمتاے خُواجک، خدا اودے سخی گری اٹ ایٹک۔ دانا باروٹ مقدسنگا
کتاب ٹی دا ہم لکھوک اے کہ "ہمو بندغ کہ خداغان نجات خُواجک، او بچک۔"
۱۴- ولے اگہ پسکینگا پیغام بندغائے آسر متے، تو ضروری بندغاک بنتو۔ اگہ بندغاک
بنتو، تو اوفک ایسان کیسہ۔ اگہ اوفک ایسان تجیسہ، تو خداغان نجات خُواجک
۱۵- کیسہ۔ ولے یقیناً خدا تینا پیغام رسیفوکاتے راہی کرینے۔ دا ضروری اے کہ خدا
۱۶- نا مقرر کروکا نا باروٹ پسکینگا پیغام گل بندغائے آسر کنگے۔ اگہ اوفک ہنیرہ، تو
ایسان تیخک کیرہ۔ بندا خاطر آن مقدسنگا کتاب ٹی دا لکھوک اے کہ "خدا نا پیغام
رسیفوکاتا بنگ خوشی نا بیٹس اے۔" ولے ولدا ہم بھازنگا یہودییک خدا نا پسکینگا
پیغام آن انکار کرینو۔ پنمبر یستیہا نا دور ٹی بندن ہم مس۔ او پارے "اے خدا،
ای بندغائے نا پیغام نا باروٹ پاریت، ولے بھازنگاک نا پیغام نازی آیقین
تجیسہ۔" اسی مئے پاوہ کہ دا پیغام یہودی تے آیقیناً سر مسونے، اتے کہ زبور
۱۸- ٹی لکھوک اے کہ

پیغام رسیفواک پیغامے رسیفنگ کے وُنیا نا چارمہ گنڈ آبنانو،
اوقتاً پیتاتے گل بندغاک بنگونو۔

- ۱۹ او ای ٹمے واہم پاوہ کہ وافک واپیغامے یقیناً پوہ مسونو۔ تورات ناخوانگ اٹ
واہیت نانے سہاتمانے، اتتے کہ خدا موسیٰ ناوور اٹ یعقوب نا اولیوالتے پارینے
"ایلو بندغاک، کہ صرف اسے قوم آن تعلق تجنپسے، کنا کسر آبریرہ۔
ٹمے وافتے آن ساڑ کیرے، او اوفتے آن سخت ناراض مریرے۔"
- ۲۰ خدا پغمبر یسعیاہ نا زریعہ اٹ ایلو قوم والاتا باروٹ پارینے
"اوفک کنے چائنگ نا کوشتے کپسے، ولے ورسٹ کرور۔
ای وافتے آ ظاہر مروٹ، کہ کنا انتظارے کپسے۔"
- ۲۱ ولے یہووی تا باروٹ پارے
"ای بر وخت ضد او انکار کروکاتے موقعہ تینگ ٹی اٹ،
کہ کنا کسر آبریر۔"

داسیسکان یہودی ترے نجات حاصل کنگ نا موقعہ آرے

- ۱ لب ای ٹمے آن اسے سوائس بریفیوہ کہ "یہوویک، کہ خدا نا دوستنگا بندغاک
او، خدا اوفتے یلہ کرینے؟" یقیناً آخا، اتتے کہ ای تینٹ یہووی سے اٹ، ابراہیم نا
۲ اولیوالتے آن اٹ، او یہووی تا بنیمن قبیلہ غان اٹ۔ خدا شروع آن تینا گچینگا
بندغالتے یلہ کنتے۔ آرا وخت آ پغمبر ایاس خدائے یہووی تا خلاف منت کریرہ
۳ پارے "اے خدا، وافک نا پغمبر اتے کسینو، اونے کے قربانی تروکا جاگے غاتے
تباہ کرینو۔ صرف ای پچائٹ، اوفک کنے ہم کسینگ نا کوشتے کنگ ٹی او۔"
- ۴ خدا اووے تسلی تریسے پارے "کن تو ہفت ہزار بندغ آبریر، کہ وافک بتی آ خدا
۵ بغل نا عباوتے کنتو۔" او واسے ہم ہندن منگ ٹی اے۔ خدا گراس یہووی تے آ

۶ تینا رحمتاے رابی تینگ اٹ پچائینے۔ ○ خدا اوفتے نینگا کاریمتا وجرغان آنا، بلکہ
تینا خوش اٹ اوفتے آر حمتاے رابی کرینے۔ اگر خدا اوفتے نینگا کاریمتا وجرغان
رحمتاے تسک، تو دار حمتاک خدا نا ٹیکئی تئویرہ، بلکہ نینگا کاریمتا بدلہ مسرہ۔ ○

۷ بندا خاطر آن بھازنگا یہتوویک واسکان تپسہ کہ بھر خدا نامون آپاک صاف
مروئی اے۔ خدا یہتووی تے آن صرف گڑا سے پچین کرینے، ایلوفک خدا ناراستنگا
۸ پیغام آتوجہ تیتنو۔ ○ تورات ٹی لکھوک اے کہ

دافک شروع آن صبحنگا بیتاتا باروٹ سوچ کپسہ،
او واسکان دافتا باروٹ ہرنگ او ہنگ یعنی پوہ منگ نا کوشتے کپسہ۔
خدا اوفتے یلہ کرینے۔ ○

۹ او زبور ٹی پغمبر داؤد یہتووی تے کہ خداغان بد دعا کرے، او پارے
”دافک تینا بے وقوفی او تکبر نا وجرغان دنیا نا خوشاتے ٹی پاسگیر،
خدا ناراستنگا پیغام آن انکار کرینو۔

دافتے ہزا ایتے۔ ○
دافتے راستنگا پیغامے پوہ منگ نا طاقت تہفہ،
دافتے پریشانی او غمی تے ٹی شاغ۔ ○

۱۱ او امی ٹے آن ہر یفیوہ کہ آرا وخت آ یہتوویک انکار کریر، وانا نتیجہ ٹی دافتے بین
موقعہ رسیدگتے؟ یقیناً رسیدگتے۔ ولے دافک خدا نا کسر آن ہر رسیدگار، وانا وجرغان
خدا ایلو قوم والائے نجات حاصل کنگ نا موقعہ تسونے، تاکہ یہتوویک اوفتے تو

۱۲ کست کیر۔ ○ یہتووی تا انکار نا وجرغان دنیا نا کل ایلو بندغاتے خدا نا خاصنگا رحمتے
حاصل کنگ نا موقعہ بلانے، او ایلو قوم والائے روحانی فائدہ مسونے۔ ٹم تینٹ سوچ
کیو۔ آرا وخت آ بھازنگا یہتوویک ہم خدا نا مقرر کروکا نازی آ ایمان تخیرہ، تو کھانا
بھاز فائدہ مریک۔ ○

ایلو قوم والاترے ہم نجات حاصل کنگ نا موقعہ تینگانے

- ۱۳ ای واسر خاص طور اٹ ٹھے یعنی ایلو قوم والتے رغامنگ ٹی اٹ۔ ای فخر
 ۱۳ کیوہ کہ ٹھا خاطر آن خاصنگا شاگردو جوڑ مسوٹ، او ٹھا خرتے کنگ ٹی اٹ، ○ تاکہ
 ۱۵ تینا قوم والتے ساز کرفیو، او گراس تا نجات حاصل کیر۔ ○ خدا وافتا سنگتی آن انکار
 کیرے، او وافتا جاگہ نا ایلو قوم والتے، کہ اووے چانٹو یسر، تینا سنگت جوڑ کیرے۔
 انکار کروکا یہودی تا خدا نا پسکننگا کسر آبتنگ بندن اے، دهن کہ بارنگا درخت
 ۱۶ پدی خزون مرے۔ ○ دهن کہ ٹتاتے آن اولیکو ارنغ خدا کے وقف کنگ نا معنی وا
 اسکہ کہ گل نت خدا کے وقف کنگانے، بندن خدا نا یہودی تا باوہ پیرہ غاتے اولیکو
 وار قبول کنگ آن ظاہر مریک کہ وافتا اولیواو تے ہم موقعہ ارے کہ خدا وافتے قبول
 کے۔ وانا باروٹ پین مثالس ہم اے، کہ درختس خدا کے وقف کنگ، تو وانا معنی
 ۱۷ داو اے کہ درخت ماس آن الیس، شاخاتے اسکان خدا کے وقف کنگانے۔ ○ باغی
 آزیٹون نا درخت آن گراس شاخ تاک بڑی کنگانو، او وافتا جاگہ نا جنگلی آزیٹون
 نا شاخاک پیوند کنگانو۔ ایلو قوم والاک، ٹھا جنگلی آزیٹون نا درخت نا شاخاتے آن
 بار فایده مسونے، او ٹم ہم بمو اقراراتے تو شامل مسونورے، آرافتے کہ خدا اولیکو
 ۱۸ وار یہودی تے تو کیرے۔ ○ بندا خاطر آن ٹم انکار کروکا یہودی تے، کہ اوفک مثال
 ٹی درخت نا تاک بڑی کنگو کا شاخاتے آن بار او، بے عزت کپو۔ او تکبر کپو، آتے
 کہ ٹم صرف پسکن پیوند کروکا شاخاتے آن بار اے، کہ ٹم وافتے آن فایده حاصل
 کیرے، اوفک ٹھے آن فایده حاصل کپسے۔ ○
 ۱۹ شاہد ٹھے آن کس واپائے "آو۔ ولے ننے جاگہ تینگ کے خدا انکار کروکا
 ۲۰ یہودی تے یلہ کیرے، دهن کہ شاخاک تاک بڑی کنگانو۔ ○ وا راست اے۔
 اوفک ایمان تختویر، خدا وافتے یلہ کرے۔ ٹم ایمان تخارے، خدا ٹھے یلہ کتے۔ وا

۲۱ وجہ غان تکبر کپتو، بلکہ خیال تجبو، ایسان آن بڑ سینگپتو۔ ○ خدا انکار کروکا یہودی تے
 ۲۲ یلہ کرینے۔ اگہ تم انکار کیرے، تو ضروری تھے ہم یلہ کیک۔ ○ واژان ظاہر مریک
 کہ خدا محبت کروکا او ہزا تروکا اے۔ خدا انکار کروکاتے ہزا ایٹک، ولے تم انکار
 ۲۳ کتورے، تم تو محبت کیک۔ اگہ تم انکار کیرے، تو تھے ہم ہزا ایٹک۔ ○ اگہ انکار
 کروکا یہودی یک پدی خدا نا کسر آبرہہ، تو خدا اوفتے پدی قبول کیک، اتتے کہ خدا
 ۲۴ فیصلہ کروکا اے۔ ○ تم ایلو قوم والاک جنگلی آزیٹون نا درخت نا شاخاتے آن بار
 آنرے، کہ باغی آزیٹون نا درخت ٹی پیوند کنگانورے۔ او انکار کروکا یہودی، کہ
 باغی آزیٹون نا درخت نا شاخاتے آن بار آنرہ، تاک ہری کنگانو۔ ولے اگہ اوفک
 پدی خدا نا کسر آبرہہ، تو خدا کے آسان اے کہ اوفتے پدی پیوند کے۔ ○

کُل بندغاک خدا نا رحمتاتے حاصل کنگ کیرہ

۲۵ کنا سنگناک، مُست نا ڈوکا بیتاے ای تھے واسر پوہ کیوہ، تاکہ تم تکبر کیرے
 کہ ”ن عقل مند مسوئن“۔ یات تجبو کہ خدائے سماے کہ آخس ایلو قوم والاک
 اونا کسر آبرہہ۔ صرف ہمو وخت اسکان کہ گل بتتو، ہجازنگا انکار کروکا یہودی تا ضد
 ۲۶ خلاص منک۔ ○ واکان پدی یہودی ہمر بچیرہ؟ وافتے کے مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک
 اے کہ خدا پارینے

”نجات تروکا صیون مش آن بریک،

او یعقوب نا اولیادوآتے آن بے ایسانی او گل برائی تے کشک۔ ○

اوفتے آن بے ایسانی او برائی تے کشک تو

کنا اقرار پورہ مریک۔ ○

۲۸ اے ایلو قوم والاک، پسکینگا پیغام آن انکار کروکا یہودی تا وجہ غان تھے خدا
 ۲۹ تو سنگتی کنگ نا موقعہ تینگانے، او انکار کروکا خدا کے دشمناتے آن بار او۔

- ۳۰ ولے خُدا یہووی تا باوہ پیرہ غاتے تو تینا رحمتاے راہی تینگ نا اقراراتے کریس،
 او خُدا تینا اقراراتے ضرور پورہ یک۔ ہندا خاطر آن انکار کروکاتے واسکان موقعہ
 ارے کہ اونا کسر آبریر۔ ۰ نم مُست خُدا نا حکلماتے متویرے، ولے واسہ یہوویک
 خُدا نا پُسنکنا پیغام آن انکار کرینو، او وا وجہ غان ٹھے موقعہ تینگانے کہ نم خُدا نا
 ۳۱ خاصنگا رحمتاے حاصل کیرے۔ ۰ ڈھن کہ نم مُست انکار کیرے، ولے واسہ خُدا نا
 رحمتاے حاصل کننگ ٹی ارے، ہندن اوفک واسہ انکار کننگ ٹی او، ولے مون آ
 ۳۲ اوفتے آن بھازنگاک ہم خُدا نا خاصنگا رحمتاے حاصل کیرہ۔ ۰ واژان ظاہر مریک کہ
 خُدا اکل انکار کروکاتے ضدی کرینے، تاکہ خُدا اوفتازی آرحم گئے۔ ۰

خُدا نا صفتے کبو

- ۳۳ خُدا نا عقل او علم ہنداخہ زیاست اے کہ نن اوفتے بیان کننگ کپنہ۔ اونا
 ۳۴ فیصلہ ناک راست او، ولے کس اونا کاریکتے پوہ منگ کپک۔ ۰ ڈھن کہ مقدسنگا
 کتاب ٹی لکھوک اے
 کس خُدا نا سوچاک پوہ منگ کپک،
 کس واخہ لارُخ آف کہ اووے نصیحت ایقے۔ ۰
 ۳۵ کس اووے سچ گزاتتے،
 کہ خُدا اووے پدی ایقے۔ ۰
 ۳۶ بلکہ پورہ جہانے او جوڑ کرینے۔ ہر گز اونا طاقت اٹ واڑے موجود اے، تاکہ
 اونا صفت مرے۔ خُدا نا عزت ہمیشہ ہمیشہ کے ہرز آمرے۔ آمین۔ ۰

تینے خُدا نا خزمت کے وقف کَبو

۱ کنا دوستنگ سنگتاک، خُدا ن تو بھاز محبت کیک۔ بندا خاطر آن ای ئے
 ۲ آن خُواست کیوہ، دَهن کہ یبتوویک خُدا نا خُوشے پُورہ کننگ کے سادارس قُربانی
 کے وقف کیرہ، بندن ئم خُدا نا خزمت او اونا خُوشاتے پُورہ کننگ کے تینے وقف
 کَبو۔ او صرف بندا ڈول اٹ ن خُدا نا صبح طریقه اٹ خزمت کننگ کینہ۔ ○ دَینا نا
 خرابنگا بندغاتے آن بار تینا زندگی ئے گدر یفپو، بلکہ خُداغان خُوابو کہ "اے خُدا، کنا
 رُوحانی علمے وُوف، او کنا سوچاتے تینا خُوش نا مطابق کرک"۔ داڑان پد ئم پوہ
 مریرے، خُدا نا خُوش آنت اے، آنت جُوان اے، او آرا طریقه اٹ ن خُدا ئے
 خُوش تَخنگ کینہ۔ ○

۳ خُدا کئے خُوابر عیسیٰ نا شاگرد جوڑ کرینے۔ بندا خاطر آن ای ئماکل آن خُواست
 کیوہ کہ تینے بھلن چاپپو، بلکہ ہر آسٹ سوچ کے "ای ایمان تَخاٹ، او خُدا نا تروکا
 ۴ زِمہ داری تے آخس پُورہ کرینٹ؟" ○ دَهن کہ اسہ جان ئی بھاز غصوہ آریر، او ہر
 ۵ غصوہ نا کاریم جتا اے، ○ بندن ننا جاناک ضرور جتا او، ولے خُدا نا مقرر کروکانے
 آسٹ کرینے۔ او ن اونا زی آ ایمان تَخنگ نا وجرغان اسہ پہ ایلو تو ہندن تعلق تَخینہ،
 ۶ دَهن کہ جان نا غصوہ غاک اسہ پہ ایلو تو تعلق تَخیرہ۔ ○ خُدا ننے آ تینا پانگا رُوح نا
 طاقے راہی کرینے، او ننے جتا جتا کاریم کننگ کے کچین کرینے۔ اگہ کسے تبلیغ کننگ
 ۷ نا کاریم تینگانے، تو پُلسکننگ پیغام نا مطابق ضرور کے تہ۔ ○ اگہ کسے خزمت کننگ
 نا کاریم تینگانے، او ضرور کے تہ۔ اگہ کسے خُوانفنگ نا کاریم تینگانے، او ضرور کے
 ۸ تہ۔ ○ او ایلو فتا ہمتے وُوفے۔ اگہ کسے ایلو فتا مدتے کیک، تو سخی گری اٹ کے تہ۔
 اگہ معتبرس اے، تو سخت محنت اٹ کاریم کے۔ اگہ کسے ایلو فتے تسلی تیننگ
 ۹ کے کابک، تو اوفتے تو خُوشی اٹ لے۔ ○ محبت ضرور اسہ پہ ایلو تو آست نا خب اٹ

- ۱۰ مرے۔ جو اینگا کاریتے کریسہ بمبو، او خرابنگا کاریتے آن نفرت کبو۔ ○ عیسائی جوڑ
منگ نا وجہغان اسہ پہ ایلو تو تینا ایلم آن بار محبت کبو، او ایلو فتنے تینے آن زیاست
۱۱ عزت والا چابو۔ ○ سست مقبو، محنت اٹ کاریم کبو، او اُست نا خب اٹ تینے خُدا نا
۱۲ خزمت کے وقف کبو۔ ○ ہمو بدلہ نا یقین، کہ تُم تو اُرے، اوڑ کے خوش ہو۔ مصیبت
۱۳ نا وخت آ صبر کبو، او ہر وخت خُداغان وُعا خُوابو۔ ○ تینا گڑاتے ایلو ضرورت مندنگ
عیسائی تے ٹی بُش کبو، او ہر وخت ایلو فتنے تینا اُرا ٹی بہ خیرٹ کنگ کے تیار ہو۔ ○
۱۴ ہمو فک کہ تُمے مصیبت او تکلیف ایتریہ، اوفتے کے وُعا خُوابو، بد وُعا تقبو۔ ○ ہمو
۱۵ بندگاک کہ خوش او، اوفتے تو خوشی کبو، او اُرافک کہ نگیں او، اوقتا نعتے ٹی شامل
۱۶ ہو۔ ○ گل تو سنگتی کبو، تکبر کپبو، او شیف نا کاریم کنگ آن انکار کپبو۔ تینے
۱۷ عقل مند سوچ کپبو۔ ○ اگہ کس تُمے آن اُسٹے نَسخان تونے، تو او پدی نَسخان
۱۸ تَف تہ۔ ہمو کاریتے کبو کہ ہر بندغ خیال کیک کہ ”دافک جو ان او“۔ ○ تُمے آن ہر
۱۹ بندغ ہر مکن کوشست کے کہ ایلو فتنے تو امن اٹ رہینگے۔ ○ کنا سنگتاک، بدلے
پلنگ نا اصل کوشستے کپبو، بلکہ خُدا کے ایلو، کہ او تینا ناراضگی آن ہزا ایٹے، وُهن
کہ تورات ٹی لکھوک اے کہ خُدا پارینے ”امی بندغاتا فیصلہ کپبو، گناہ گارتے
۲۰ ہزا ایٹیوہ“۔ ○ بدلے بلیبو، بلکہ وُهن کہ مُقدسنگ کتاب ٹی لکھوک اے، ہندن
کبو۔ او ٹی لکھوک اے کہ ”اگہ نا وُشمس لنگڑا اے، اووے کُف۔ اگہ ملاس اے،
اووے ویر ایٹے، او وا طریقہ اٹ او نا مون آ شرمندہ مریک۔“ ○ شیطان نا جال ٹی
۲۱ پاسنگپبو، بلکہ جو ان کاریم کنگ اٹ شیطانی آ کاریم کروکاتے دوست جوڑ کبو۔ ○

حکومتی آ بندغاتے عزت ایٹیو

۳ تُمے آن ہر بندغے حکومت نا بندغاتا عزت کروٹی اے، اتے کہ کس حکومت
خُدا نا خوش آن بغیر چلینگ کپک، او خُدا اوفتے حکومت کنگ نا موقع تونے۔ ○

۲ اگ کس حکومت نا خلاف مریک، او خداننا جوڑ کروکا حکماتا خلاف مریک۔ اگ بندن
 ۳ یک، تو تینے خداننا سزائی شانگ۔ ○ جوآن کاریم کروکاک حکومتی آ بندغاتے آن
 خولیسہ، ولے خراب کاریم کروکاک واقفے آن خولیرہ۔ اگ نا خوش اے کہ حکومتی
 ۴ آ بندغاتے آن خولیسہ، تو جوآن کاریم کرک۔ اوفک نے عزت ایتیرہ، ○ آتے کہ
 نا جوآن کاریم کنگ کے خدا واقفے خرمت گار جوڑ کرینے۔ ولے اگ نی خرابو کاریم
 کیسہ، تو نی خولہ، آتے کہ اوفتا حکماتا مطابق نے سزاتینگ۔ او خداننا خرمت کروکوس
 اے، او آرا خرابو کاریم کروکوس اے، اوے خداننا تینا خوش نا مطابق سزایتک۔ ○
 ۵ بند خاطر آن نم ضرور حکومتی آ بندغاتے عزت ایتبو، تاکہ تینا ضمیرے صاف کیرے
 او تینے خداننا سزاناں بچائیرے۔ ○
 ۶ نم وا خاطر آن حکومتی آ بندغاتے محصول ایتیرے، تاکہ اوفک نم کے کاریم
 ۷ کنگ آٹ خداننا خرمتے کیر۔ ○ واقفے بر ڈول نا محصول پورہ پورہ ایتبو، او گل
 حکومتی آ بندغاتے عزت ایتبو۔ ○

اسہ پہ ایلو تو محبت کریسہ بمبو

۸ وا عادتے جوڑ کبو کہ ”سن وام بلینہ، ولے بر وخت ایلوفتے تو محبت کینہ“۔ آرا
 ۹ بندرغ ایلوفتے تو محبت یک، او تورات نا گل حکماتے پورہ یک۔ ○ تورات ٹی وا
 حکماک لکھوک او، کہ ”زنا کپہ، کسے کسپہ، ذزی کپہ، بمو گراتا، کہ نے تو آفس،
 لالچے کپہ۔“ او واقفے تو اوار ایلو بھازنگا حکماک ہم لکھوک او۔ ہم بندرغ کہ پسکینگا
 پیغام نا حکمے کہ ”ایلوفتے تو محبت کبو، دهن کہ تین تو محبت کیرے“ متک، او
 ۱۰ تورات نا گل حکماتے پورہ یک، ○ آتے کہ اگ کس ایلوفتے تو محبت یک، تو
 محبت نا وجرغان اصل کسے سخان تفک۔ ○
 ۱۱ نم ضرور محبت کبو، آتے کہ واسر وخت بسونے کہ ہوشے تینا سمبالبو۔ واسر

- ۱۲ نجات حاصل کنگ نا وخت خُزک بِنِنگ ٹی اے۔ وُهن کہ تارمہ خلاس مریک او دے روشنائی ایتک، بندن قیامت خُزک بِنِنگ ٹی اے۔ بندا خاطر آن خرابنگا کاریمتا کنگک یدہ کبو، او نینگا کاریمتا کنگک کے تیار بئو، وُهن کہ فوجی س تیغے جنگ کے تیار کیک۔ ہمو بندغاک کہ گناہ کپسہ، نیکو کاریم کیرہ، اوفتے آن بار کبو۔
- ۱۳ گناہ گارتے آن بار زناکار، بے حیاہ، شرابی، جنگ کروکو، او ساڑ کروکو مقبو۔ بلکہ
- ۱۴ خواجه عیسیٰ ناپیغامے تینا اُست ٹی تجبو، او تینا جان نا خرابنگا خوشالتے آتو جہ تَقبو۔

ایلو عیسیٰ تا زی آ الزام تَخپبو

- ۱ **ب** ہمو بندغ کہ ایمانی طور اٹ کمزور اے، او دے تینا نیام ٹی بہ خیرٹ پابو،
- ۲ ولے اوڑتو اونا چند نا خیال او رواجاتا باروٹ بحث کپبو۔ فرض کبو کہ اسہ بندغس پانک "کنا یقین اے کہ ایمان نا مطابق ہر گڑا نا کنگ نا اجازت اے"، ولے
- ۳ ایلو بندغ، کہ ایمانی طور اٹ کمزور اے، پانک "ای سوزی گنیوہ، صرف ہندا نا اجازت اے"۔ ولے ای ٹھے پاوہ کہ آرا بندغ کہ ہر گڑائے کنگک، او دے اجازت آف کہ سوزی گنو کائے بے عزت کے۔ او بندن سوزی گنو کائے ہم اجازت آف کہ ہر گڑائے گنو کا نازی آ الزام تھے، اتھے کہ ہر توماتے خُدا تینا کسر آ پنگ کے قبول کرینے۔ دا جوانو بیتس آف کہ ٹم ایلو فتا باروٹ فیصلہ کیرے۔ خدمت کروکا
- ۴ نا فیصلہ خُواجہ کیک، کہ او کامیاب مریک یا ناکام۔ او ضرور کامیاب مریک، اتھے کہ خُواجہ عیسیٰ او دے کامیاب کنگ کے مدت ایتک۔
- ۵ فرض کبو کہ اسہ بندغ سوچ کیک ہفتہ سے ٹی اسہ دے سے نا اہمیت زیاست اے، ایلو پانک "کل برابر او"۔ ہر توماتے اجازت اے کہ تینا خوش نا مطابق کیر۔
- ۶ آرا بندغ خاص دے نا باروٹ سوچ کیک، او خُداے عزت ایتک، او بندن ہر توما یعنی سوزی گنو کا او ہر گڑائے گنو کا ہم خُدا نا شکرے آوا کیرہ، او او دے عزت

۷
۸
۹
۱۰
۱۱
ایتیرہ ۰ اتنے کہ دا مین آف کہ نن صرف تینا باروٹ سوچ کینہ۔ ۰ بلکہ اگہ نن زندہ
آن، تو خواجہ عیسیٰ نا خدمت گار آن۔ اگہ نن کبینہ، تو اوڑ تو تعلق تخبینہ، ۰ اتنے کہ
خدا نا مقرر کروکا کسفنگا او پدی زندہ کنگا تاکہ زندہ غاتے تینا کسر آ آتے او مون نا
دنیا ٹی کلا نازی آ حکومت کے۔ ۰ اے عیسیٰ نازی آ ایمان تجوکاک، دا جوان آف
کہ نم تین پہ تین تو بحث کیرے او الزام تخبیرے۔ صرف خدا الزام تجوکا او فیصلہ
کروکا اے۔ ۰ ذہن کہ مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک اے کہ خدا پاپاک
”ای یقیناً ہمیشہ زندہ رہینگو کا خدا اٹ۔“

بر بندغ کنا عبادت او صفتے کے۔

او بر بندغ پوہ مریک کہ صرف ای خدا اٹ۔ ۰

۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
او ننے آن بر بندغ ضرور خدا نا مون آ تینا حساب کتابے ایٹک۔ ۰
بندا خاطر آن اسہ پہ ایلو آ تینا الزام تخبیو، بلکہ تمے آن ہر ایٹ دا فیصلہ کے
کہ ”ای ہندنو کاریم او ہیبت کپہ کہ داڑان کنا مزہبی آ سنگت ہر سینگے یا گناہ تے ٹی
تمے۔“ ۰ خواجہ عیسیٰ کنے رغانے او کنا یقین اے کہ گل گنوئی آ گڑاک حلال او۔
ولے اگہ اسہ بندغس دا سوچ کے کہ ”دا گنوئی آ گڑا حرام اے“، تو دا صرف اوڑ کے
حرام اے۔ ۰ اگہ نی تینا سنگتے کنگ نا وجہ غان ناراض کیسہ، تو نی اوڑ تو محبت
کننگ آن انکار کیسہ۔ صرف کنگ نا وجہ غان اووے روحانی نسخان تہ، ولے یات
کرک کہ خدا نا مقرر کروکا اونا خاطر آن ہم تینا جان نا قربانی کے تسونے۔ ۰ آرا ہیبت
او کاریماک کہ نا خیال ٹی جوان او، ولے ایلوقتا خیال ٹی خراب او، ضرور کپہ تا، تاکہ
ایلوفک پُسننگا پیغام نا باروٹ خرابو ہیبت پاپس۔ ۰ دا راست اے کہ صرف حرام
او حلال نا حکماتا منگ اٹ نن خدا نا خوشے حاصل کنگ کپنہ۔ بلکہ ننا زمہ داری اے
کہ نن خدا نا راستنگا کسر آ کان او تینا زندگی کے بغیر پریشانی آن گدریفین، او خدا
نا پاپنگا روح ننے محبت او خوشی ایٹک۔ ۰ اگہ بندا طریقہ اٹ نن خدا نا مقرر کروکا
نا خرستے کینہ، تو خدا ہم خوش مریک، او ایلوفک ہم پارہ ”دا صبح اے۔“ ۰

- ۱۹ بندا خاطر آن نن ضرور اسہ پہ ایلونا تینا روحانی علمے وِوِیسہ کابو، او اسہ پہ ایلوئے
- ۲۰ تینا پریشانی تقسیمو۔ ○ گل گنوئی آ گڑاک حلال او، ولے ٹم کے بمو گڑاتا کُنگ نا
غلط اے، کہ داڑان ایلو بندغ سوچ کے کہ "اسی گناہ تے ٹی پاسنگاٹ"۔ کُنگ نا
- ۲۱ وِجہغان گسے خُدا نا کسر آن بڑ سیفپیو۔ ○ بلکہ جو اینگا بیت بندن اے کہ شراب او سُو
گمپو او پین دھنو بیت ہم کپو کہ داڑان سنگس سوچ کے کہ "اسی بڑ سیگیوہ"۔ ○
- ۲۲ بندا خاطر آن دھینگا بیتا ماروٹ بحث کپو، او یقیناً خُدا اُستاتا بیتاے چاہک۔ بمو
بندغ خوش قسمت اے کہ بمو کاریے کُنگ آن اونا ضمیر صفا مریک، کہ راست
- ۲۳ چاہک، ○ ولے اگہ او کُنگ نا وخت آشک تجک، کہ دا حرام یا حلال اے، تو خُدا
ہم دا کُنگ نا وخت آوڑا اِزام تجک، آنتے کہ اونا دا عمل ایمان نا مطابق آف، او
آرانا عمل ایمان نا مطابق آف، او گناہ کُنگ ٹی اے۔ ○

تینا آخا، بلکہ ایلوفتا فائدہ کے کاریم کبو

- ۱ **ب** ننا ایمان بسونے۔ بندا خاطر آن ضرور کمزور ایمان تجوکاتا ایمانے بسینگ
کے اوفتا مدتے کین، صرف تینا فائدہ کے کاریم کپن۔ ○ بلکہ نن تینا سنگتاتے اوفتا
- ۲ جو اینگا کاریمتے کے ہمت ابھین، تاکہ اوفتا علم ہم ودے۔ ○ دھن کہ زبور ٹی پغمبر
داؤد خُداے پارے "نازی آلمنڈ خلوکا بیتاک کنے آسُر"، ہندن خُدا نا مقرر کروکا ہم
- ۳ تینا فائدہ کے کاریم گنتے، ولے ایلوفتا فائدہ کے ملنڈ خلوکا بیتاتے سہانے۔ ○ مقدسنگا
کتاب ٹی گل بیتاک ننا خُوائفنگ کن او، تاکہ دانا تہہ ٹی لکھوکا بیتاتے منگ آن نن
- ۴ تینا صبر او ہمتے وِوِین، او یقینے تینا بسفین۔ ○ او خُدا، کہ صبر او ہمت تروکا اے، ٹے
طاقت آیتے، آنتے کہ خواجہ عیسیٰ نا کسر آ پنگ آٹ ٹم تین پہ تین تو اتفاق کیرے، ○
- ۵ تاکہ ٹم گل اسہ اُست آٹ خُداے، کہ او خواجہ عیسیٰ نا باوہ اے، صفتے کیرے۔ ○

ایلو قوم والاک ہم بچنگ کیرہ

۷ خُدا نا مقرر کرو کا ئمے تینا کسر آبنگ اٹ سنگت کرینے۔ واژان بار تین پر تین
 ۸ تو سنگتی کریسہ کاہو، تاکہ ایلو فتا مون آ خُدا نا عزت بزز آمرے۔ ○ او ای ئمے پاوہ
 کہ خُدا نا مقرر کرو کا یہودی تا نیام آن او فتا خزمت کنگ کے بس۔ اونا بنگ آن
 ظاہر مس کہ خُدا نا بیتاک راست او، او خُدا نا ننا باوہ پیرہ غاتے تو کرو کا اقرار اک صبح
 ۹ ثابت مسر۔ ○ او نہ صرف یہودی بلکہ ایلو قوم والاک ہم موقعہ تیس، کہ خُدا نا محبت
 کے اونا صفتے کیر، دهن کہ زبور ٹی پغمبر داؤد خُدا ئے صفت کرے، پارے
 ”ای ایلو قوم والاک تا نیام ٹی نا شرے آوا کیوہ۔

○ او نا صفتے کیوہ۔

۱۰ زبور ٹی دا ہم لکھوک اے

”اے ایلو قوم والاک او یہودی، یعنی گل بندغاک، خُدا نا صفتے کبو۔“

۱۱ او تورات ٹی اسے جاگے ٹی لکھوک اے

”ایلو قوم والاک، یہودی تے تو اوار خوشی کبو۔“ ○

۱۲ مقدسکا کتاب ٹی پغمبر یسعیاہ پیشن گوہی کریس کہ

یسی نا آلیاواتے آن اسٹس بریک،

او ایلو قوم والاک تا نیام آ حکومت کیک۔

۱۳ دافک دانا زی آ یقین تخیہ۔ ○

ای ئم کے دُعا کیوہ کہ خُدا، کہ یقین تروکا اے، ئمے خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان

تخنک نا وجرغان بھاز خوشی ایٹے، او بیچ پریشانی ئمے آ برف، تاکہ خُدا نا پاکنگا رُوح

۱۴ نا طاقت اٹ ئمہ یقین وڈیسہ کائے۔ ○

کنا سنگتاک، کنا یقین اے کہ ئم جو انو کاریم کنگ ٹی اُرے، ئمہ علم زیاست

- ۱۵ مسونے، او واسه اسر پہ ایلوئے تینا خوائفنگ کیرے۔ وے ای دا خطی ٹی ٹھے بھازنگا پیتاتا باروٹ سختی آٹ لکھائٹ، کہ ٹھے مست خوائفنگا۔ ای سختی آٹ لکھائٹ،
- ۱۶ آتے کہ خدا کنے خاص طور آٹ خواجہ عیسیٰ نا خزمت کنگ کے گچین کرینے، تاکہ ایلو قوم واللتے فائدہ رسیدے۔ ای خدا نا پُسننگا پیغامے امام آن بار تبلیغ کنگ ٹی آٹ، تاکہ ایلو قوم والاک ہم خوشی آٹ اونا کسر آبریر، پاکنگا روح نا طاقت آٹ خدا
- ۱۷ نامون آپاک صاف مریر۔ ہندا خاطر آن ای خواجہ عیسیٰ نازی آفخر کیوہ کہ او کنا خواجہ اے، او اونا ذریعہ آٹ خدا نا خزمت کنگ ٹی آٹ۔ ای سختی او ویری آٹ
- ۱۸ بیت کیوہ، آتے کہ خدا نامقرر کروکا کنے طاقت او ہمت تسونے کہ تینا بیت او عمل آٹ ایلو قوم والاتا رہنمائی ئے کیو، تاکہ اوفک ہم خدائے منیر۔ نہ صرف دا بلکہ
- ۱۹ خدا نا پاکنگا روح نا طاقت آٹ معجزہ نشان تئٹ او ایلو کاریتے کنگ ٹی آٹ۔ ای خدا نامقرر کروکا نا باروٹ پُسننگا پیغامے یروشلم شار آن ایس اِرگم علاقہ اسکان،
- ۲۰ کہ دا یونان صوبہ غان خُڑک اے، چرخ کریسہ بھازنگا شار تے ٹی تبلیغ کریٹ۔ کنا ہمیشہ دا خوش مسونے کہ خدا نا پُسننگا پیغامے ہمو جاگے غاتے آ تبلیغ کیو کہ خدا نا مقرر کروکا نا باروٹ پیغام مست سر متے، تاکہ بین بندغاگ ہم دا پیغامے بنیر او
- ۲۱ منیر۔ ذہن کہ مقدسنگا کتاب ٹی خدا نامقرر کروکا نا باروٹ لکھوٹ اے کہ

ہمو بندغاگ کہ اونا باروٹ بنتو، بنیرہ،

او پینگ آن پد پوہ مریرہ۔

پوٹس نا عیسائی تے تو میلنگ نا منصوبہ

- ۲۲ ای بھاز سال مست آن کوشست کریٹ کہ ای ٹھاگند آملنگ کے بریو، وے
- ۲۳ بھاز کاریمتا و جہ غان ٹھاگند آ پینگ کتویٹ۔ وے واسه ای تینا کاریتے دا علاقہ غاتے
- ۲۴ ٹی خلاص کریٹٹ، او واسه موقعہ آرے کہ ہندن کیو۔ کنا خوش اے کہ اسپین نلک

آپنگ نا وخت آ ای ٹم تو بلیو، گڑاس وخت ای ٹم تو خوشی ٹی گدریفیو، او
 ۲۵ رخصت کنگ نا وخت آ ٹم ہر ڈول اٹ کنا مدتے کرورے۔ وے ٹے آپنگ
 ۲۶ آن مسٹ ای یروشلم شار ٹی رہینگو کا عیسائی تادمت او خدمت کے کاوہ، آتے کہ
 مکذنی او یوتان صوبہ غاتے ٹی رہینگو کا عیسائیک تیڈٹ فیصلہ کریو کہ ”نن یروشلم شار
 ۲۷ ٹی رہینگو کا غریب عیسائی تادمتے کینہ“۔ اوفک تینا خوش اٹ دا فیصلہ کریو،
 او دا غریب تازی آ احسان اے۔ یہودی تے آن عیسائی جوڑ مروکاک تینا روحانی
 رحمتے ایلو قوم واللاتے تو بشخ کریو۔ ہندا خاطر آن ایلو قوم والاک ضرور دنیاوی
 ۲۸ آ گڑاتے دا عیسائی تے تو بشخ کیر۔ ہو پیسہ غاک کہ یروشلم شار نا عیسائی تے کے
 مچ کنگانو، آرا وخت آ ای دافتا بشخ کنگے خلاص کریٹ، تو ای ٹم تو بلیسہ اسپین
 ۲۹ آ کاوہ۔ او کنا یقین اے کہ ٹم تو یلنگ نا وخت آ خدا نا مقرر کروکا تینا بھازنگا
 رحمتے نئے آ راہی کیک۔
 ۳۰ کنا سنگتاک، ای ٹے خواجہ عیسیٰ نا پن اٹ او محبت، کہ خدا نا پاکنگا روح نئے
 ایٹک، اونا زریعہ اٹ منت کیوہ، کہ اُست نا خب اٹ کن کے خدا نا دعا خوابو۔
 ۳۱ دعا کبو کہ خدا کئے یہودیہ صوبہ ٹی پلسکنگکا پیغام آن انکار کروکاتے آن بچاٹے، او
 ۳۲ دانا شار یروشلم ٹی رہینگو کا عیسائیک کنا خرتے قبول کیر۔ داکان پداگ خدا نا خوش
 ۳۳ اسکہ، تو ای خوشی اٹ ٹے آبروہ، او ٹم تو تسلی اٹ مجلس کیوہ۔ او خدا، کہ نئے
 پریشانی تے آن بچاٹو کا اے، ہمیشہ ٹم تو مرے۔

پولس نا سنگتاتے سلام راہی کنگ

۱ **باب** ای ٹے آن عیسائی ایڑ فیٹے، کہ او کتھریہ شار نا عیسائی تانیا م ٹی خدمت
 ۲ کروکوس اے، خواست کیوہ کہ اودے خوشی اٹ بہ خیرٹ کبو، او اونا مدتے
 ہندن کبو، ذہن کہ اسہ عیسائی سے نا کروئی اے، آتے کہ او بھاز جوانو عیسائی س

- ۱ اے، او نہ صرف کنا بلکہ ایلو عیسائی تا ہم مدتے کرینے۔
- ۲ اکوہ او اونا زائفہ پڑ سکھئے، کہ کن تو اوار خُواجہ عیسیٰ کے خزمت کرینو، سلام
- ۳ پاہو۔ نہ صرف امی بلکہ ایلو قوم والا عیسائیک ہم اوقتا شکرے آوا کینہ، کہ اوفک کنا
- ۴ خاطر آن تینا جاناتے خطرہ ٹی شانار۔ او دافتا آرائی عبادت کے مچ مروکا عیسائی تے
- ۵ ہم سلام پاہو۔
- ۶ کنا دوستنگا سنگت ایپتیش، کہ ایشیا صوبہ ٹی اولیکو بندغ اسکہ کہ خُدا نا مقرر کروکا
- ۷ نازی آ ایمان تچا، اودے ہم سلام پاہو۔ مریم، کہ تم کے بھاز کاریم کرینے،
- ۸ سلام پاہو تہ۔ اندرنیکس او یونیا سے سلام پاہو، کہ اوفک کنا عزیز او، او کن تو
- ۹ اوار جیل ٹی آترہ۔ اوفک کنے آن مُست عیسائی جوڑ مسوئر، او خاصنگا شاگرداک
- ۱۰ اوفتے جوان درُست کیرہ۔ امپلیٹس او اسٹس، کہ جوانو عیسائی سنگت او، سلام
- ۱۱ پاہو تا۔ آربائس، کہ کن تو اوار خُدا نا مقرر کروکا نا خزمت کروکوس اے، اودے
- ۱۲ ہم سلام پاہو۔ اپلیٹس، کہ دانا عزت ایلو عیسائی تا مون آبز اے، سلام پاہو تہ۔
- ۱۳ آرسٹیولیوس او اونا آراوالاتے ہم سلام پاہو۔ کنا عزیز بیروویون تو اوار اوار نرکس
- ۱۴ نا آراوالاتے، کہ عیسائی جوڑ مسونو، اوفتے ہم سلام پاہو۔
- ۱۵ عیسائی ایڈک تزوفینہ، تزوفوسہ او پرتس، کہ خُدا نا مقرر کروکا نا خزمتے کیرہ،
- ۱۶ سلام پاہو تا۔ زوفس، کہ خُدا نا مقرر کروکا نا خزمت کے جوانو عیسائی س اے، او
- ۱۷ اونا لمہ، کہ ہمیشہ کنے تینا مار آن بار چائسونے، سلام پاہو تا۔ انگریس، فلگون،
- ۱۸ ہرٹس، پترباس، او ہرتس او ایلو عیسائی سنگتاک کہ اوفتے تو اوار او، اوفتے ہم
- ۱۹ سلام پاہو۔ المپاس، فلگس او اونا زائفہ یولیہ، نرپوس او اونا ایڈ، او گل عیسائی
- ۲۰ سنگتاک کہ دافتے تو اوار او، سلام پاہو تا۔
- ۲۱ مچے گلے ڈو تفوک سلام، او ایلو گل عیسائی سنگتاک مچے آ سلام راہی کیرہ۔

خاصیڻگا نصیحت

- ۱۷ کنا سنگتاک، اسی ئے آن خُواست کیوه که همو بندغاتے آن خیال تجبو که ئما نیام ئی فرق جوڑ کیره، ایسانے کمزور کنگنگ ناکوشسته کیره، او راستیگا خُوانفنگ، که ئم تو آرے، نا خلاف خُوانفیره- دهننگ بندغاتے آن مریبو، آنتے که دا بندغاک خُواجه
- ۱۸ یحییٰ کے خرمت کپسے، بلکه تینا خوش آٹ چلینگیره- اوفک تینا جوان لوز او چرپ پیتاتے تو سادہ نگا بندغاتے ریفریره- کنا خوش اے که ئم همو پیتاتے آ، که جوان او،
- ۱۹ توجہ ایتبو، عقل مند ببو، ولے همو پیتاتے آ، که خراب او، توجہ یقبو- بھازنگا بندغاک ئما خدا نا پُسننگا پیغام نازی آ سختی آٹ ایسان تیڭگ نا باروٹ بنگونو- او خدا، که
- ۲۰ ننے پیریشانی آن بچا فوکا اے، ئے طاقت ایتک که ئم شیطان آن ریفلنگیرے-
- ۲۱ سوتپطرس، که کنا عزیز او، ئے سلام پاره- او کن کے دا خط لکھوکا یعنی ترتیس هم ئے کله سلام پانک-
- ۲۲ او گیس، که اسی اونا آرائی مہمان آٹ، او ییسائی سنگتاک داڑے عبادت کے مچ
- ۲۳ مریره، ئے سلام پاره- راستس، که شار نا خزانچی اے، او کوآرتس، که جوانو مزہبی دُ
- ۲۴ ایلمس اے، هم ئے سلام پاره- ئما زری آ خُواجه یحییٰ نارحمتاک مریره-

آخری بیتاک

- ۲۵ خدا نا صفقے آوا کیمبو، که او سختی آٹ ئما ایسانے بسفک- همو پیتاتے که مست
- ۲۶ دُلوک آنرہ، او پغمبراک پیشن گوپی کریسر، واسہ مخلوق نامون آظاہر مسونو- خدا، که ہمیشہ زندہ رہینگا اے، دا کلمے تسونے که دنیا نا کُل بندغاک دا پیغامے وزست

۲۷ کیر، تاکہ گل واوے منیر او دانازی آچلینگیر۔ ای خواجہ عیسیٰ، کہ او خدا نا مقرر کردکا
اے، نا باروٹ واپسکینگا پیغامے، کہ مست سما الویکہ، تبلیغ کنگ ٹی اٹ۔ ○ ای
ذعا کیوہ کہ آسینگا خدا، کہ اونا گنڈ آن گل عقل مندی بریک، خواجہ عیسیٰ نا ذریعہ
اٹ اونا صفت ہمیشہ کے مرے۔ آمین۔

خدا حافظ۔

شا مزہبی آ ایلم،

پونس۔ ○

کرنتھس شار نا عیسائی تے کے اولیکو خط نا تعارف

دا خط نا لیکھنگ نا وخت آ کرنتھس شار رومیٹو شہنشاہی ٹی بھلو شارس آسکے۔ داڑے تقریباً بے ایماناک ریننگارہ، او اوفک بھاز ڈول نا گناہ کریرہ۔ بھاز ڈول نا بیٹو عبادت خانہ آسرہ، او دافتے آن علاوہ یہودییک ہم عبادت خانہس جوڑ کریسر۔

کرنتھس شار نا عیسائی تے کے دا خطے پوٹس لیکھانے، آنتے کہ عیسائی جوڑ مننگ آن پد اوفتے آن بھازنگاک پدی گناہ نا کسر آ پینگ ٹی آسرہ۔ دا پوٹس کے پریشانی نا پیش آسکے۔ بندا خاطر آن او دا خطے کرنتھی تے پوہ کنگ کے لیکھا۔ پوٹس نا تبلیغ آن پد بھازنگا بندگاک عیسائی جوڑ مسوسر، ولے اوفتا نیام ٹی بھاز مسلہ غاک آسرہ۔ خاص طور اٹ اوفتا نیام ٹی زناکار آسرہ، او فرقہ غاک جوڑ مسوسر۔ پوٹس دا گناہ تا باروٹ رغاما، او ایلو کرنتھی تا سوالاتا جواباتے ہم تیس۔ اوفتا سوالاک برام نا، ضمیر نا، عبادت نا، خدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت نا، او مخلوق نا پدی زندہ مننگ نا باروٹ آسرہ۔

دا خط نا کل آن مشہورنگا باپ نمبر ۱۳ اے، کہ محبت نا باروٹ رغامیک۔

دا خط نا اہنگا بشخاک داد او:

خط نا تعارف	۹:۱ - ۱۰:۱
عیسائی تے آنت کروئی اے	۲۱:۴ - ۱۰:۱
زنا او زائفہ تو ہم بستری	۴:۰ - ۱:۵
عیسائی او بے ایمانانے ٹی فرق	۱:۱۱ - ۱:۸
عیسائی تے کے عبادت	۲:۱۱ - ۲:۱۴

۱:۱۵ - ۵۸:۱۵ خواجه عیسیٰ نا او عیسانی تا پدی زنده مننگ او اسه پہ ایلو

تو ملنگ

۱:۱۶ - ۴:۱۶ یہودیہ صوبہ نا غربینگا عیسانی تا مدت

۵:۱۶ - ۲۴:۱۶ سلام دُعا او آخری بیتاک

پولس نا کرتھس شار نا عیسانی تے کے اولیکو خط

ب کرتھس شار ٹی رہنگو کا عیسانی سنگتاک،

سلام

باوہ خُدا او خُواجه عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، اوفتا رحمتاک ثمازی آ مریر، او ئے آپریشانی بَف۔

ای خُدا نا خوش نا مطابق خُواجه عیسیٰ نا خاصنگا شاگرد جوڑ مسوٹ۔

ئم خُواجه عیسیٰ نا ذریعہ اٹ "خُدا نا کچن کروکا بندغاگ" پاننگانورے، اونا مون آ پاک صاف مسونورے، او ئم دنیا نا ایلو ایمان تجوکاتے تو شامل مسونورے، کہ دافک ہم خُدا او خُواجه عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، اوفتا عبادتے ننے آن بار کیرہ۔

داخلے لکھنگ ٹی مزہبی آیلم سو سٹھینس ہم شامل اے۔

پولس نا کرتھی تا عیسانی جوڑ مننگ کے شکرے ادا کنگ

۲ ای ہمیشہ خُدا نا شکرے ادا کیوہ کہ او خُواجه عیسیٰ نا ذریعہ اٹ تینا رحمتاتے

۵ ئے آراہی کرینے، او خُواجه عیسیٰ نازی آ ایمان تیخنگ نا وجرغان ثما عقل او علم

۶ ودانے، او ٹما نیام ٹی عیسیٰ نا گواہی تینگ نا طاقت ہم زیاست مسونے۔ ○ خدا نا
 ۷ مقرر کروکا نا باروٹ پُکسنگا پیغامے ٹم سخی اٹ منگ ٹی اُرے۔ ○ ہندا خاطر آن
 ۸ ٹم خدا نارحماتے حاصل کنگ ٹی اُرے او خواجہ عیسیٰ نا پدی بینگ نا انتظارے
 ۹ عیب مریرے۔ ○ خدا تینا دا اقرارے پورہ کیک، آنتے کہ او ننے تینا مار یعنی خواجہ
 عیسیٰ تو سنگتی کنگ نا موقعہ تینگ ٹی اے۔ ○

فرقہ جوڑ کپبو

۱۰ کنا سنگتاک، ای ٹمے آن خواجہ عیسیٰ نا پن اٹ خواست کیوہ، کہ گل ٹما اسہ
 ہیست پابو، تاکہ ٹم فرقہ غاتے ٹی بشخ مفریرے۔ گل ٹما اسہ مقصد او اسہ سوچ تو اوار
 ۱۱ بش نبو۔ ○ ای ہنڈن پاوہ آنتے کہ خلوئے نا عزیزاتے آن گڑاس بندگاک کنے صفا
 ۱۲ صفا پارینو کہ "عیسائی تانیام ٹی بے فائدہ نگا بحث منگ ٹی اے"۔ ○ کنے خبر اے
 کہ ٹمے آن ہر ایٹ جتا نا بیٹس پانگ۔ اسٹس پانگ "ای پوٹس نا پاروکا پیتاتے
 آکاوہ"، ایلو پانگ "ای اپلوٹس نا"، پینس پانگ "ای پطرس نا"، او اسٹس پانگ
 ۱۳ "ای خدا نا مقرر کروکا نا پاروکا پیتاتے آکاوہ"۔ ○ ای ٹمے آن ہر یفیوہ کہ "دا ای یعنی
 پوٹس اسٹہ کہ صلیب آتفنگاک، کسفنگاک؟ انت ٹم کنا پن اٹ پاک صاف منگ
 نا بے شولارے او کنا شاگرد جوڑ مسورے؟" ○

۱۳ ای خدا نا شرکے آوا کیوہ کہ ای ٹمے آن صرف کر سچس او گیتے پاک صاف
 ۱۴ منگ نا بے شولیفینٹ۔ واقفے آن بے دس کسے بے شولیفینٹ۔ ○ کنا اُست آ
 بس کہ ای ستفناس او اونا اراواللتے ہم بے شولیفینٹ، ولے کنا یقین اے کہ
 واقفے آن بے دس ای کسے پاک صاف منگ نا بے شولیفینٹ۔ ہندا خاطر آن
 کنے خبر اے کہ کس پاننگ کپک کہ "ای پاک صاف منگ نا بے شولینگ اٹ

- ۱۷ پوئس نا شاگرد جوڑ مسوٹ۔ خدا نا مقرر کروکا کنے صرف پاک صاف منگ نا بے شولفنگ کے گچین کتھے، بلکہ او کنے گچین کرینے تاکہ ای او نا پسکینگا پیغامے ایلوفتے اسکان سر کیو۔ او نا خوش دا اسکہ کہ ای او نا باروٹ و نیادی آ عقل اٹ ہندن تبلیغ کپر، بلکہ آسان لوزاتے ٹی کیو، تاکہ ہنوکاک پوہ مرید کہ خدا نا مقرر کروکا نا کسفنگ او پدی زندہ منگ نا مقصد آنت اسکہ۔

خواجه عیسیٰ نا ذریعہ اٹ عقل او نجات

- ۱۸ دروغ نا کسر آ ہنوکاک خدا نا مقرر کروکا نا صلیب آ تفنگ، کسفنگ او پدی زندہ منگے ”بے کارو کاریمس“ پارہ، ولے نن، کہ نجات حاصل کرینن، پانہ کہ ”دا پیغام آن خدا نا طاقت ظاہر مسونے“۔ ذہن کہ مقدسنگ کتاب ٹی تینے عقل مند
- ۱۹ چاوکاتا باروٹ خدا پارینے
- ”ای اوفتا عقل مندی ئے خلاص کیوہ،
عقل منداک پوہ مفسر۔“
- ۲۰ ہندا خاطر آن زیاست علم والاک، و نیادی آ عقل مندیک او جوان طریقہ اٹ بحث کروکاک گل بے فائدہ پیتاتے خوائفیرہ۔ خدا دا دنیا نا عقل مندی ہیست پاروکاتے
- ۲۱ ”بے وقوف“ ظاہر کرینے، آنتے کہ تینا عقل اٹ دا ممکن آف کہ بندغ خدا نا مقصدے درست کے۔ بلکہ نن ہمو پسکینگا پیغامے تبلیغ کینہ کہ بے ایماناک پارہ ”بے وقوفی د ہیست او“، او خدا دا فیصلہ ئے کرینے کہ ہمو بندغاک نجات حاصل کیرہ کہ واڑا ایمان
- ۲۲ تحیرہ۔ بہتوویک دا پیغام نا ثابت منگ کے معجزہ خوارہ، او یونانیک عقل مندی خوارہ۔ ولے نن خدا نا مقرر کروکا نا صلیب آ تفنگ او کسفنگ نا تبلیغے کینہ۔ دا پیغام
- ۲۳ بہتووی تے کے گفر اے، او ایلو قوم واللاتے کے بے وقوفی اے۔ ولے دا پیغام نا
- ۲۴ زی آ ایمان تجوکاک، کہ بہتووی او ایلو قوم واللاتے آن گچین کنگانو، وافتے کے خدا

۲۵ نامقرر کردوکانا پیغام خدا ناگنڈ آن بسونے، او داڑان خدا نا عقل مندی او طاقت ظاہر مسونے۔ دنیا ٹی خرابنگا بندغاگ پارہ کہ ”خدا بے وقوف اے، اتتے کہ تینا مقرر کردوگائے بندغ نا شکل اٹ دنیا ٹی راہی کرے۔ اونا طاقت ضرور چٹ اے، اتتے کہ دا بندغ کسفنگا۔“ ولے اوفک تینا طاقت او عقل مندی اٹ تین کے نجات حاصل کنگ کپسے۔ ہندا خاطر آن اوفک تیڈت تینے بے وقوف او کمزور ظاہر کرینو۔

۲۶ کنا سنگتاک، یات کبو کہ ایمان تیڈنگ آن مست ٹے آن تقریباً پچو بندغس

۲۷ ایلو فتا مون آ طاقت ور، عقل مند او عزت مند آلویکہ۔ خدا ہمو بندغائے کچین او عقل مند کرینے کہ بے ایماناک اوفتے ”بے وقوف“ پارہ، تاکہ ہمو فک کہ تینے عقل مند چارہ شرمندہ مرید، او ہندا فتنے طاقت ور ہم کرینے کہ بے ایماناک ”کمزور“

۲۸ پارہ، تاکہ ہمو فک کہ دنیا ٹی طاقت ور او، اوفک ہم شرمندہ مرید۔ اوفتے دنیا نا بھازنگا بندغاگ بے عزت او غلط چائسره، ولے خدا دا بندغائے کچین کرینے، تاکہ

۲۹ ثابت مرے کہ دنیا نا معتبرنگا بندغائا اہمیت خدا نا مون آچ آف۔ داڑان دا ظاہر

۳۰ مریک کہ کس خدا نا مون آ تکبر کنگ کپ۔ ولے خدا ٹے خواجہ عیسیٰ نا سنگت جوڑ کرینے، او خدا اونا وجہ غان نئے تینا راستنگا کسر آیسونے، نئے عقل مندی او علم تسونے، او نن اونا ذریعہ اٹ خدا نا مون آ پاک صاف مسوئن، او نجات حاصل کرین۔ نن خدا نا دا حکمے منیند کہ مقدرنگا کتاب ٹی لکھوک اے

۳۱ آرا بندغے کہ فخر کروئی اے، او صرف خدا نازی آ فخر کے۔

خواجہ عیسیٰ نا صلیب آ تفنگ او کسفنگ نا پیغام

۱ ب کنا سنگتاک، آرا وخت آ ای ٹما نیام ٹی خدا نا راستنگا پیغامے، کہ مست وکوک اسمک، تبلیغ کریٹ، دا وخت آ ای دنیاوی آ عقل او جواننگا لوزاتے استعمال

۲ کتویٹ۔ دا وخت آ ای فیصلہ کریٹٹ کہ ”ای صرف خواجہ عیسیٰ نا باروٹ ہیست

- ۳ کیوہ، خاص کر اونا صلیب آتفنک او کسفنک نا باروٹ ہیست کیوہ۔" ○ ہندا خاطر
آن آرا وخت آ ای ٹما نیام ٹی آسٹہ، تو جانی طور آٹ لاغر آسٹہ، او خولیس آن
لڑاٹہ۔ ○ کنا تبلیغ او خوانفنک ٹی وئیادی آ عقل او آستہ خوش کروکا پیتاک آلویرہ،
۴ ولے خدا نا پاکنگا روح نا طاقت کن تو اسکہ او واڑان پیغام ثابت مس۔ ○ ہندا خاطر
۵ آن داسہ ٹما ایمان تھنگ وئیادی آ عقل آ آخا، بلکہ خدا نا طاقت نا وجرغان اے۔ ○

خداغان عقل مندی خوابو

- ۶ ای دا پیغامے، کہ عقل مندی آن پُر اے، ہمو عیسائی تے پوہ کیوہ کہ
عقل مندی حاصل کنگ نا کوشتے کیرہ۔ ولے دا عقل مندی وئیادی نا عقل مندی
او طاقت آن بھاز زیاست اے۔ آسانی آ عقل مندی نا طاقت ہمیشہ کے زیاست
اے، ولے وئیادی آ عقل مندی نا طاقت کم منگ ٹی اے۔ ○ خدا نا پکسنگا پیغام،
۷ کہ عقل مندی آن پُر اے، مست نا بندغاتے آن ڈوک اسکہ، ولے وئیانا جوڑ منگ
آن مست خدا دا فیصلے کریس کہ دا پیغام نا ذریعہ آٹ نئے عزت ایٹک۔ ○
۸ عیسیٰ نازی آ ایمان تجوکاتے آن علاوہ کس و عقل مندی آ پیتاتے پوہ متو۔ آگ
۹ ایلوفک چائسہ، تو جہان نا خواجہ صلیب آتقویرہ، کسفقویرہ۔ ○ ولے ہنڈن
مس، او مقدیگا کتاب نا پیتاک صبح ثابت مسر کہ
ہمو پیتاتے کہ بندغاگ ہتقویسر، او گڑاتے کہ ختقویسر،
ہمو پیتاتا باروٹ کہ کس سوچ کتویس،
۱۰ دا رحماتے خدا ہمو بندغاتے ایٹک کہ اوڑ تو محبت کیرہ۔ ○
او دانن آن کہ خدا تینا ڈوکا پیتاتے تینا پاکنگا روح نا طاقت آٹ نئے آ ظاہر
۱۱ کرے، او پاکنگا روح خدا نا گل پیتاتا باروٹ نئے پوہ کنگ یک۔ ○ صرف بندغ
نا چند نا روح دا بندغ نا گل سوچاتے چاک، ایلوفک تپسہ، او ہنڈن صرف خدا

۱۲ نا پاکنگ رُوح خُدا نا ہر بیتے چانگ-○ نن دُنیا نا خرابنگا بندغاتے آن بار سوچ کپنہ،
بلکہ خُدا تینا پاکنگ رُوح نا طاقتے نئے آرابی کرینے، تاکہ نن اونا گل رحمتاتے، کہ
اونے تْسونے، ورسْت کین-○

۱۳ ہندا خاطر آن خُوافنگ نا وخت آن دُنیاوی آ عقل مندِی آ پیتا تا باروٹ ہیست
کپنہ، بلکہ ہمو فتا باروٹ ہیست کینہ کہ خُدا تینا پاکنگ رُوح نا طاقت اٹ نئے رغامانے- او
ہمو بندغاک کہ دا پاکنگ رُوح نا طاقت دافتے آ تْسونے، دافک دا پیتاتے پوہ مریرہ-○
۱۴ او آرا بندغے کہ دا پاکنگ رُوح نا طاقت ر سینگتے، او خُدا نا رحمتاتے ورسْت کپک-

۱۵ دھینگا بندغ یقیناً دا عقل مندِی آ پیتاتے پوہ مَنگ- دافک اوڑکے بے و توفی آ
پیناک او، اتنے کہ دا پیناک صرف خُدا نا پاکنگ رُوح نا طاقت اٹ پوہ منگیرہ-○ ہمو
بندغ کہ اوڑتو خُدا نا پاکنگ رُوح نا طاقت آرے، او گل ہیست او گڑاتے پوہ مریرک،
۱۶ ولے پین کس اووے پوہ منگ کپک-○ مقدسنگا کتاب ٹی دا لکھوک اے کہ

کس خُدا نا سوچاتے پوہ منگ کپک،
کس اووے نصیحت تینگ کپک-

ولے نن خُدا نا پیتاتے خُدا نا مقرر کروکا نا ذریعہ اٹ پوہ مریرہ-○

دیر خُدا کے خزمت کرو کا ک او؟

۱ **ب** کنا سنگتاک، ای تُم تو ہندن ہیست کٹٹ، دهن کہ روحانی طور اٹ
طاقت والاتے تو ہیست کروئی اسکہ- تُم ایمان ہیستے- دهن کہ چنا دُنیا نا پیتاتے
۲ پوہ مَنگ، ہندن تُم روحانی پیتاتے پوہ مَنیرے-○ دهن کہ چنا شروع ٹی پال
کُنیک، سخت گرا کُننگ کپک، ہندن ای تُم شروع ٹی آسانگ پیتاتے خُوافینٹ-
۳ تُم داسکان ایلو خُوافنگ کے تیار آفیرے،○ اتنے کہ تُم داسکان دا دُنیا نا خرابنگا
بندغاتے آن بار کُننگ ٹی آرے- تُم اسہ پہ ایلو تو بحث او ساڑ آن دا ظاہر مریرک

- ۳ کہ تم بے ایمان تے آن بار کیرے۔ ○ ثمانیام ٹی فرقدناک او۔ ایٹس پائیک کہ "ای پوٹس ناپاروکا پیتاے آکاوہ"، او ایلو پائیک کہ "ای اپلوٹس ناپاروکا پیتاے آکاوہ"۔
 داڑان دا ہم ظاہر مریک کہ تم بے ایمان تے آن بار کننگ ٹی اُرے۔ ○
- ۵ ای پوٹس دیر اٹ؟ او اپلوٹس دیرس اے؟ نن ہڑتوماک صرف خدا ناخزمت کروکاک ان کہ ننا تلخج آن تم ایمان تجارے۔ ننن آن ہر ایٹ خدا ناپاروکا کاریکے کننگ ٹی اے۔ ○ ای ٹھے پوہ کننگ کے مٹلس ایٹیوہ۔ ای شروع ٹی گڈہس ڈغار ٹی شاٹاٹ، اپلوٹس واکان پد نہالے دیر تس، او خدا درختے بھلن کروکاک اے۔ ○
- ۶ گڈہ خلوکا او دیر تروکا نا اہمیت خدا نا اہمیت آن بھاز کم اے اتے کہ خدا درختے خریفک۔ ○ گڈہ خلوکا او دیر تروکا نا اہمیت خدا نا اہمیت آبرابر اے، او خدا دا ہڑتوماتے
- ۸ اوفتا کاریکے مطابق بدلہ ایٹک۔ ○ ای او اپلوٹس خدا ناخزمت کے شریک ان۔ تم خدا کے کھیتی آن بار اُرے، کہ نن ثمانیام ٹی بزغراتے آن بار کاریکے۔
- ۹ پین مٹلس ہم اُرے، کہ تم خدا کے ارغان بار اُرے۔ ○ خدا کے طاقت تسونے، کنے راہی کرینے، او ذہن کہ اسے جوانو مستری س صبح طریقہ اٹ بنیاد تھک،
- ۱۰ ای خدا نا راستنگ پیغامے ٹھے آسر کیٹ۔ ذہن کہ ایلو مستری بنیاد نازی آرائے جوڑ کے، ایلو بندرغ کنے آن پد ٹھے ایلو پیتاتا باروٹ خوائفنگ ٹی اے۔ ولے دا ضروری اے کہ ہر خوائفوکا صبح طریقہ اٹ راستنگ پیغامے خوائفے، ○ او خدا خواجہ
- ۱۱ ٹھیسے واپیغام کے ہندن اہم کرینے ذہن کہ بنیاد نا خل ارا کے بھاز اہم اے، او اگہ پین کس ٹھے آجتا نا پیغامے سر کے، تو او دروغ تروک۔ ○ جو اننگا خوائفوکا
- ۱۲ ہمو مستری تے آن بار او، کہ مالک نا خوش نا مطابق کبیں او زیبائنگا گراتے آن اراے مضبوط جوڑ کیرے۔ ولے ایلو خوائفوکا صرف فانی و پیتاتا باروٹ خوائفیرہ۔
- ۱۳ وافک ہمو مستری تے آن بار او کہ اراے اڑزائنگا گراتے آن کمزور جوڑ کیرے۔ ○ او قیامت نا دے آخدا ہر بندرغ نا فیصلے اونا کاریکے نا مطابق کیک۔ ذہن کہ خاخر آن ظاہر مریک کہ ارا کمزور اے یا مضبوط اے، ہندن خدا ہر بندرغ نا باروٹ تینا

- ۱۳ فیصلہ ایتک - ذہن کہ جو اینگا مستری ار اے جوڑ کے او خاخر نا وخت آ ار اے
 ۱۵ نساخان ر سینگیک، ہندن جو اینگا خوائفوکا ہمو پیتاتا باروٹ خوائفک کہ داڑان پنو کا ک
 ہمیشہ نا فائدہ اے حاصل کیر، او خوائفوکاے وانا بدلہ ر سینگیک - ولے ذہن کہ بے
 وقوفنگا مستری تینا خوش اٹ ار اے جوڑ کیک او خاخر نا وخت آ ار اے - بھاز نساخان
 مریک، ہندن دروغ نا خوائفوکا تیڈٹ بچک، ولے اوڈے خاص بدلہ ملیک -
 ۱۶ تم جو ان چارے کہ تم خدا نا ارا یعنی بھلا عبادت خانہ غان بار مقدس ارے
 ۱۷ او خدا نا پائیگا روح نا طاقت تم تو ارے - اگ کس خدا نا ار اے نساخان ایتے، تو
 خدا اوڈے ہزا ایتک، اتنے کہ خدا نا ارا اوڑ کے بھاز مقدس اے - اگ کس تینا
 ۱۸ خوائفنگ اٹ شا ایمانے کمزور کے، تو خدا اوڈے ہم ہزا ایتک - تینے ریفیبو - اگ
 تمے آن کس سوچ کے کہ "ای ایلوفتا مون آ عقل مند اٹ"، واضروری اے کہ او
 سختو عیسائی س مرے - واکان پد بے ایماناک اوڈے "بے وقوف" پارہ، ولے خدا
 ۱۹ اوڈے عقل مندی ایتک، اتنے کہ ذیباوی آ عقل مندی خدا نا مون آ بے وقوف
 اے، او مقدسنگا کتاب ٹی خدا پارینے
 "ای عقل مند اتے اوفتا جند نا پیتاتے ٹی پاسفیوہ -"
 ۲۰ او زبور ٹی دا ہم لکھوک اے کہ
 خدا چانک کہ ذیباوی آ عقل مند اتا سوچاک بے کار او -
 ۲۱ ہندا خاطر آن کس تکبر کریسہ پاپ کہ "ای تینا طاقت اٹ ہر کاریے کنگ
 کیوہ" - ولے یات کیوہ کہ خدا نا مقرر کروکا شا مالک اے، او خدا نا مقرر کروکا نا مالک
 ۲۲ خدا اے - کل ذیباوی آ گڑاک شا خدمت کے جوڑ مسونو - یعنی ای پوٹس، آپلوس
 او پطرس شا خدمت کنگ ٹی ان، او دنیا نا کل ایلو گڑاتے تو اوار موت او زندگی،
 ۲۳ واسہ نا وخت او مون نا وخت، وافک ہم شا فائدہ کے جوڑ مسونو - ولے یات تجبو
 کہ ننا کلا نا مالک خواجہ عیسی اے -

پولس نا دا پاننگ ”ای ہم خاصو شاگردے اٹ“

۱ ب ثم ضرور بنا باروٹ پوه بپو کہ نن خدا نا مقرر کروکا کے خدمت گار جوڑ مسوئن،
 ۲ او خدا ننے آ تینا ڈوکا پیتاے یعنی تینا پلسکنگا پیغامے رغالمانے۔ او وھننگا
 ۳ خدمت گارتے کے دا ضروری اے کہ واک تینا خواجہ نا خیر خواہ مریر۔ کنے وا
 فکر آف کہ ثم یا پین بندغاک کنا فیصلے کرورے۔ ای تیٹ تینا فیصلے
 ۴ کپروٹ۔ کنا ضمیر صفا اے، ولے وازان ظاہر مفک کہ ای معصوم اٹ یا غلط
 ۵ کریٹ۔ صرف خواجہ عیسیٰ کنا راستیگا فیصلے کننگ کیک۔ ہندا خاطر آن خواجہ
 عیسیٰ نا پدی بنگ آن مست کسے نا باروٹ فیصلہ کپہو۔ خواجہ عیسیٰ تینا مقرر کروکا
 وخت آ بندغاتا است نا پیتاے ظاہر کیک، اوفتا گناہ تارا زاتے پاش کیک۔ وا وخت
 آ خدا بندغاتے اوفتا کاریمتا مطابق بدلے ایتوے۔

۶ کنا سنگتاک، ای وا مست نا پیتاے ٹی تینا او اپلو س نا مثالے ٹا خاطر آن
 تیشٹ، تاکہ ثم ننا ذریعہ اٹ ہیل کپو او پیغام نا مطابق تینا زندگی گدریفبو۔
 ۷ ”وا حکماتا منگ اٹ“ کس پین بندغے عزت او بے عزت کننگ کیک۔ ٹے آن
 ہر اہلے سوچ کرئی اے کہ ”کنا عقل ایلو بندغاتے آن زیاست آف“۔ وا تکبر
 کپ، بلکہ خدا نا شکرے آوا کے، آنتے کہ او ہر گزائے خدا نا گنڈ آن حاصل کرینے۔
 ۸ ذھن کہ امیرنگا بندغ سوچ کے ”کن تو ضرورت نا کل گڑاک آریر“، ہندن ثم تکبر
 کریسہ سوچ کیرے کہ ”ننے آ خدا نا بھازنگا رحمتاک سر مسونو، پین نا ضرورت آف۔
 نن بادشاہتے آن بار جوڑ مسوئن۔“ ولے کنا خوش اے کہ ثم روحانی بادشاہ جوڑ
 ۹ مریرے، او نن ثم تو اوار بادشاہی کین، آنتے کہ ای چاواہ کہ خدا و دنیا ٹی ننے خاصنگا
 شاگرداے ایلو بندغاتا مون آ کم عزت تسونے۔ نن ہمو بندغاتے آن بار آن کہ اوفتا
 کسفننگ نا حکم حاکم نا گنڈ آن تینگانے، تاکہ دنیا نا کل بندغاک او ملائکاک ننے ہریر،

- ۱۰ بندناک ملنڈ خلیہ - مخلوق ننے بے عزت کرینے، ننے "بے وقوف" پارے۔ ولے
 ۱۱ ثم تینے عزت تریسہ پارے "نن عقل مندو عیسائی أن او سخت ایمان تجانن" -
 ۱۲ وا وخت اسکان نن خواجه عیسیٰ نا خزمت کنگ نا خاطر آن لنگر او ملاس آن، او ننا
 ۱۳ پچاک اگڑی کروک او۔ نن خلنگ گنینه او ننا چندہ اے آرا آف - نن تین کے
 ۱۴ محنت کینہ۔ مخلوق ننے بدو عا ایٹک، ولے نن اوفتے کے برکت خوانہ۔ آرا وخت آ
 ۱۵ ننے آنکلیف او مصیبت بریک، نن سہینہ - ونیا نا خرابنگا بندناک ننے ہندن بے
 ۱۶ کار چارہ، وھن کہ گند بے کار اے۔ ولے آرا وخت آ آوفک ننے بے عزت کیرہ،
 ۱۷ تو نن اوفتے تو جوان طریقہ آٹ ہیٹ کینہ -
 ۱۸ کنے نھے آرا پیتاتے لکھنگ نا مقصد وا آف کہ نھے شرمندہ کیوہ، بلکہ مقصد وا
 ۱۹ اے کہ نھے تینا چناتے آن بار نصیحت کیوہ - واسر نما زوحانی طور آٹ بھاز رہنا
 ۲۰ آریر، ولے ای نما خدا نا مقرر کروک نازی آ ایمان تنگ نا وجہ غان نما زوحانی باوہ جوڑ
 ۲۱ مسوٹ، اتنے کہ او لیکو وار ای نھے آ خدا نا پسکینگا پیغاے سر کیٹ - او ای نھے
 ۲۲ مینت کیوہ کہ کنے آن بار جوڑ بو - ہندا خاطر آن ای تینتھتھے نما گند آ مون تینگ
 ۲۳ ٹی آٹ، کہ دا کنا دوستیگا مزہبی آ مار اے، او خواجه عیسیٰ کے خیر خواہ مسونے۔ او
 ۲۴ ہمو پیتاتے ولدا رغایک کہ ای تینا زندگی ٹی خواجه عیسیٰ نا خوش نا مطابق کنگ ٹی
 ۲۵ آٹ، او ہر وخت ایلو عیسائی تے ہم ہندا خوانفیوہ -
 ۲۶ نھے آن گراس ہندن تکبر کیرہ، وھن کہ ای نما احوالے ہلپرٹ، نھے آ
 ۲۷ چہرٹ - آگ خدا نا خوش اسکہ، تو ای نما یلنگ کے زو بروٹ او ہمو وخت آ
 ۲۸ کنے سمانک کہ دا تکبر کروکاک صرف ہیٹ کیرہ، یا خدا نا پاکنگا روح نا طاقت آٹ
 ۲۹ جوانو کاریم کیرہ - ہر بندغ نا عمل آن ظاہر مریک کہ دا بندغ عیسیٰ نازی آ ایمان
 ۳۰ تجانے، یا تختے۔ آرا بندغ کہ دعویٰ کے کہ "ای عیسائی س جوڑ مسوٹ"، ولے اوڑ تو
 ۳۱ خدا نا پاکنگا روح نا طاقت آف، او دروغ تڑس اے - نما انت خوش اے کہ ای نما
 ۳۲ گند آ ہمر بریو؟ غصہ او لٹ تو یا محبت او تسلی ٹی نھے آریو؟

تینا نیام ٹی گناہ کروکاتے تو سنگتی کپبو

- ۱ **ب** ای بنگوٹ کہ واسکان ٹا نیام ٹی زنا منگ ٹی اے، دھنو زنا کہ ایلو قوم والاک ہم کپسے۔ ای بنگٹ کہ ٹھے آن اسٹس تینا مائتھ تو ہم بستری کیک۔
- ۲ ٹھے واڑکے افسوس کروئی اے، ولے ٹم واڑان انکار کیرے او فخر کننگ ٹی اے۔
- ۳ دھننگا بندے تینا نیام ٹی ایپو۔ ای ٹھے آن بھاز مر ریمنگ ٹی اٹ، ولے روحانی طور اٹ ٹم تون اٹ۔ بندا خاطر آن ای خواجہ عیسیٰ نا پن اٹ وا گناہ گار نا فیصلہ بے بدن کیوہ، دھن کہ بندے نا فیصلہ بے حج مون پہ مون کے۔
- ۴ آ ٹم عبادت کے مچ مریرے، تو ای ہم روحانی طور اٹ ٹم تو شامل اٹ، او خواجہ عیسیٰ نا طاقت اٹ ٹھے پاوہ۔ دھننگا بندے شیطان نا کسر آپنگ کے یلہ کبو۔
- ۵ تاکہ واسبق حاصل کے او قیامت ناوے آوانا روحانی نسخان مف۔
- ۶ او جوانو بیتس اف کہ ٹم فخر کیرے۔ ٹم مثالس بنگونورے کہ ”مچ خمیر گل تھے خمیر کیک“۔ خیال تجبو، نواہ ٹا نیام ٹی گناہ گارے نا ذریعہ اٹ گلے ٹا روحانی نسخان رسیدگئے۔
- ۷ بندا خاطر آن تینا نیام آن گناہ گارے، کہ وا خمیر آن بار اے، کشبو۔ گرا ٹم گناہ تے آن بدن صفا مریرے، دھن کہ ٹت بغیر خمیر آن خاص ٹت مریک۔
- ۸ بے بھوویک بغیر خمیری آئید آن مست تینا اراتے آن گل خمیرے کشیرہ، او انا اولیکو دے آ پچائینگ نا عید کنگ کے سور نا قربانی اینیرہ۔ او ٹم بغیر خمیری آنت آن بار پاک صاف اے، آتے کہ خواجہ عیسیٰ نا پچائینگ کے سور آن بار تینا جان نا قربانی بے
- ۹ تس۔ بے بھوویک پچائینگ نا عیدے منیرہ۔ نن ہم تینا پچائینگ کے خوشی کیمبو۔
- ۱۰ وا ضروری اے کہ تنائیت خراب مف، او ننا اسناک گناہ او برائی تے آن پرفس۔
- بلکہ اُست نا حُب اٹ خدا نا راستگا کسر آ کابو۔

۹ ای تینا مست ناراجی تروکا خط ٹی لکھاٹ کہ ”زنا کروکاتے تو بیت کپبو“۔

- ۱۰ ولے دا کنا معنی آلویکہ کہ بے ایمانے تو بیت کپو، کہ واقتا نیام ٹی بھازنگاک
زنا کیرہ، لاچ او ذری کیرہ، او بتاتا عبادتے کیرہ۔ اگہ تم واقفے تو بیت کپیرے، تو
- ۱۱ ذنیاداری آن پیش تمیرے۔ دراصل کنا معنی دا اسکہ کہ بمو بندغ کہ تینے "مزہبی
آ ایلیم" یعنی ایمان تھو کا پانک، ولے زنا کیک، یا ذری کیک، یا لاچ کیک، یا نشہ
کیک، یا ایلوفتے آدروغ نا الزام تھک، ڈھنگا بندغ تو ارنغ دیر کپو، سنگتی کپو۔
- ۱۲ کنا دا کاریم آف کہ ایلوفتا باروٹ فیصلہ کیو، خُدا واقتا فیصلہ کیک۔ ولے
- ۱۳ ن ضرور گناہ گارنگا عیسائی تا فیصلہ کین، اتنے کہ تورات ٹی لکھوک اے کہ
شیطانی کاریم کروکا سنگتے تینا نیام ٹی ایلو۔

تینا فیصلہ غاتے تیٹ کبو

- ۱ **ب** اگہ تمے آن اسٹے نا ایلو عیسائی تو مسلہ س آرے، انت دا جوانو بیٹس اے
کہ بے ایماننگا حجاج وانا فیصلہ کیر؟ یقیناً آفا، بلکہ شما نیام آن اسٹس فیصلہ
۲ کے۔ خُدا دا فیصلہ کربنے کہ "مون نا ذنیائی کنا کچین کروکا بندغاک کنا بادشاہی
ٹی شامل مریرہ"۔ گڑا تم، کہ تینے عقل مند پارے، اتنے تینا نیام ٹی چنکا پیتا تا
۳ باروٹ فیصلہ کنگ کپیرے؟ تم بھاز جوان چارے کہ ننا اہمیت ملائکاتے آن
۴ ہم زیاست اے۔ گڑا ن ضروری ذنیاوی آ مسلہ غاتا فیصلہ کنگ کین۔ اگہ شما
نیام ٹی مسلہ س ذری مریک، انت دا جوانو بیٹس اے کہ بے ایماناک وانا فیصلہ
۵ کیر؟ اگہ تم کے شرم نا بیٹس اے، اتنے کہ شما عیسائی تا نیام ٹی ضرور اسہ بندنو
۶ عقل مندو بندغس مروے کہ شما نیام آن دا مسلہ خلاص کے۔ ولے دا کنگ
نا بجائے تم عیسائی سنگت نا مسلہ عدالت ٹی پیش کیرے، تاکہ بے ایماننگا
حج وانا فیصلہ کے۔
- ۷ عدالت ٹی پیش کنگ آن دا ظاہر مریک کہ شما ایمان کمزور اے۔ شاید تمے آن

- ۸ اسٹس دنیاوی نسیان کنیک، او بندغاگ اودے بے وقوف پارہ۔ ولے اگہ اونا ایمان
 ۹ بسونے۔ تو عدالت ٹی پیش مفک۔ ۱۰ ثم عیسائیک غلطو کاریم کیرے۔ ریفیرے۔
 ۹ او دا کاریمتے ثم تینا عیسائی سنگتاتا خلاف ہم کیرے۔ ۱۰ او ثم جوان چارے کہ دھندگا
 خرابنگا بندغاگ جنت آ ہمپسہ۔ بے وقوف مقبو۔ آرا بندغاگ کہ بتاتا عبادتے کیرہ۔
 ۱۰ یا زنا کیرہ۔ یا تین پہ تین تو ہم بستری کیرہ۔ یا چوکہ بازی کیرہ۔ ۱۰ یا ذری کیرہ،
 یا لالچ کیرہ۔ یا نشہ کیرہ۔ یا ایلو فتازی آ دروغ نا گواہی ایتیرہ۔ یا ریفیرہ جنت ٹی
 ۱۱ ہمپسہ۔ ۱۰ نمے آن گراس مست بندن کنگ ٹی آنرہ۔ ولے داسر ثم خدا کے وقف
 کنگانورے، شامگانک معاف کنگانو۔ او ثم خواجہ عیسیٰ ناپن اٹ او خدا نا پاکنگا
 روح نا طاقت اٹ خدا نامون آپاک صاف مسونورے۔ ۱۰

تینا جانانترے خدا نا خزمت کے وقف کبو

- ۱۲ ثمے آن کس دا پائے کہ "ای تینا خوش اٹ کاریم کنگ کیوہ"۔ ولے ثم
 کے گراس کاریم کنگ نا نتیجہ فائدہ مند آف۔ اگہ ای ہم پاو کہ "تینا خوش اٹ
 کاریم کیوہ"، او ہر دخت کنگ ٹی اٹ، تو دانا معنی اے کہ ای تینے دا خوشاتا
 ۱۳ مے جوڑ کریٹ۔ ولے ای بندن کپہ۔ ۱۰ پین کس دا پائے "ازغ او پڈاسہ پہ ایلو
 کے ضروری او"۔ او، داراست اے۔ ولے ہر توماتے آخر کار خدا خلاص کیک۔ ولے
 داڑان بار زندگی کے ہم بستری ضروری آف۔ بندا خاطر آن جان زنا کنگ کے
 استعمال کنگپ، بلکہ صرف خواجہ عیسیٰ نا خزمت کے وقف کنگے۔ او خواجہ عیسیٰ
 ۱۳ نے روحانی طاقت ایٹک۔ ۱۰ خدا خواجہ عیسیٰ نے پدی زندہ کرے، او بندن خدا نے
 تینا طاقت اٹ پدی زندہ کروئے۔ ۱۰
 ۱۵ ثم بھاز جوان چارے کہ خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تخنگ آن پدن اوڑتو
 بندن تعلق تخینہ، دھن کہ غضوہ غاک جان تو تعلق تخیرہ۔ گرا انت دا جوانو بیتسن

۱۶ اے کہ نئے آن کس، کہ خُواجہ عیسیٰ تو تعلق تِجک، رنڈی بازی کے؟ یقیناً کپ۔
 ۱۷ تورات ٹی دا لکھوک اے کہ ہم بستری نا وخت آ "اِرا جاناک آسٹ مریرہ"۔ او
 ۱۸ داڑان ظاہر مریک کہ اگہ کس رنڈی تو ہم بستری کیک، تو اوفک جانی طور آٹ
 ۱۹ آسٹ مریرہ، ولے دھینگا گناہ کنگ آٹ رُوحانی سُخان مریک۔ ولے ہمو بندغ کہ
 ۲۰ خُواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تِجک، او رُوحانی طور آٹ اوڑ تو شامل مریک۔
 ۲۱ تینے زناغان بچانفبو۔ ٹم پارے "اگہ کس گناہ کیک، تو جانی طور آٹ سُخان
 ۲۲ مَفک، بندا خاطر آن زنا کنگ نا اجازت اے۔" ولے ای ٹمے پاوہ، ہمو بندغ کہ
 ۲۳ زنا کیک، نہ صرف تینا جانے گناہ ٹی شانگ، بلکہ اودے ضرور رُوحانی سُخان ہم
 ۲۴ رسینگ۔ ٹم جُوان چارے کہ خُدا ٹما بچانفنگ کے تینا مارے راہی کرے، او مار
 ۲۵ ننا خاطر آن تینا جان نا قربانی ئے تس، ٹمے تین کے بھلا عبادت خانہ غان بار مقدس
 ۲۶ جوڑ کرینے، او ٹمے آتینا پانگا رُوح نا طاقے راہی کرینے۔ بندا خاطر آن ٹم تینا مالک
 ۲۷ آفیرے، بلکہ خُدا ٹما مالک اے۔ خُدا ٹما بچانفنگ کے تینا مارے راہی کرے، او
 ۲۸ مار ننا خاطر آن تینا جان نا قربانی ئے تس۔ بندا خاطر آن دا ضروری اے کہ ٹم تینا
 ۲۹ جاناتے خُدا نا خزمت کے وقف کبو۔

برام نا باروٹ بیتاک

۱ ب داسہ ای ایلو بیتاتا باروٹ لکھیوہ کہ ٹم کنے آن خط آٹ ہریفینورے۔ کنا
 ۲ جُواب داد اے کہ اگہ کس نا اُست برام کنگ خُواجہ کپ، او کپ۔ ولے ٹما نیام
 ۳ ٹی زنا بھاز اے۔ بندا خاطر آن داڑان بچنگ کے زینے زائفے او نیازی ئے آرغ
 ۴ مرے۔ او بر آرغ تینا زائفے نا او بر زائفے تینا آرغ نا خیالے تھے، او اسہ پہ ایلو نا
 ۵ ضرورتاے پورہ کیر۔ برام آن پد زائفے تینا مالک آف، بلکہ آرغ نا ہم حق آرے۔
 ۶ بندن زینہ تینا جان نا مالک آف، بلکہ اونا زائفے نا حق ہم آرے۔ او اسہ پہ ایلو نا تینا

- ۶ ہم بستری کنگ نا حقے منیو، او اوار ریمنگو۔ ولے صرف عبات کنگ نا وجرغان ثم
 اتفاق کنگ کیرے او منہ وخت کے جتا منگ کیرے۔ واکان پد ضروری ولدا اوار
 بیو، او وا طریقہ آٹ ثم تینے گناہ تے آن تورنگ کیرے او شیطان، کہ آزمائے کیک،
 ۷ پورہ مریرے۔ ○ واکنا جتا منگ نا باروٹ پیناک حکم افس، بلکہ نصیحت او۔ ○
 ۸ کنا خوش اے کہ خدا گڑاے کئے آن بار طاقت ایٹے کہ برام کپس، ولے کئے
 خبر اے کہ خدا ہر ایٹے جتا جتا ڈول نا طاقت ایٹیک۔ ○
 ۹ ای جنوزاناتے او بموفتے کہ برام کنتو نصیحت ایٹیوہ کہ "کئے آن بار برام
 کپس۔ ○ ولے آگ ثم تینا خوشاتے تورنگ کیرے، تو برام کپو، آتے کہ آگ بند غس
 ۱۰ تینا خوشاتے تورنگ کپک، تو اوڑکے برام کنگ جوان اے۔ ○
 او برامی تے کے اسر خلٹس اے کہ کئے آن آخا، بلکہ خواجہ عیسیٰ غان بسونے۔
 ۱۱ زائف تینا آرغے اصل یلہ کپ۔ ○ آگ او یلہ کیک، تو بین برام کنگ نا اجازت
 آف۔ او اصل تینا تولے یا ولدا پدی تینا آرغ آکائے۔ آرغ ہم تینا زائفے اصل
 طلاق تیف۔ ○
 ۱۲ ای ایلو فتے پاوہ "آگ آرغس عیسائی جوڑ مریک، ولے اونا زائف بے ایماٹس اے،
 او زائف اوڑتو خوش اے، آرغ ضرور اووے طلاق تیف۔" خواجہ عیسیٰ وانا باروٹ
 ۱۳ پاتنے، ولے کنا وا خوائفنگ اونا خوش نا مطابق اے۔ ○ او بندن آگ کس زائفس
 عیسائی جوڑ مریک، ولے اونا آرغ بے ایماٹس اے، او آرغ اوڑتو خوش اے، زائف
 ۱۴ ضرور اوڑان طلاق بلیپ، ○ آتے کہ آگ زائف عیسائی س اے، تو موقعہ آرے کہ آرغ
 ہم خدا نا مون آ پاک صاف مرے۔ او آگ آرغ عیسائی س اے، تو موقعہ آرے
 کہ زائف ہم خدا نا مون آ پاک صاف مرے۔ آگ بندن تئو کیک، تو واقتا چناک بے
 ایماناتے آن بار مسرہ۔ ولے واسر اسر پہ ایلو تو اوار ریمنگنگ نا وجرغان موقعہ آرے
 کہ واقتا چناک ہم خدا نا مون آ پاک صاف مریرے۔ ○
 ۱۵ آگ واقفے آن بے ایماننگا زائف عیسائی آرغے یلہ کے، یا بے ایماننگا آرغ عیسائی

زائفہ نے یلد کے، تو دامرے، اتنے کہ عیسائی اس دا بیت ٹی مے آن بار بے ایمان
 نا خرمت گار آف۔ ولے یات کبو کہ خدا نا خوش اے کہ نن اسرہ پہ ایلو تو سنگتی
 ۱۶ کین۔ اے عیسائی زائفہ، یات کزک کہ داسکان موقعہ آرے کہ نا جوانگا کاریمتا
 وجہ غان نا بے ایمانگا آریغ ہم عیسائی جوڑ مرے۔ اے عیسائی آریغ، نی ہم یات
 کزک کہ داسکان موقعہ آرے کہ نا جوانگا کاریمتا وجہ غان نا بے ایمانگا زائفہ ہم
 عیسائی جوڑ مرے۔

خدا نا مون آ دنیاوی آ بیتاتا اہمیت آف

۱۷ اہی ٹھے پاوہ، او گل ایلو عیسائی تے ہم خوانفیوہ، کہ ٹھے آن ہر اسٹ تینا
 ۱۸ زندگی گے خدا نا خوش نا مطابق گدریفے۔ دانا مطابق، اگہ بیہودی س عیسائی جوڑ
 مسونے، تو اوڑکے دا ضروری آف کہ ایلو قوم والا عیسائی تے آن بار تینا زندگی گے
 گدریفے۔ او اگہ بغیر سنت کرو کو عیسائی جوڑ مسونے، تو دا ضروری آف کہ او سنت
 ۱۹ کے، اتنے کہ سنت منگ یا نا منگ نا بیچ اہمیت آف۔ بلکہ خدا نا حکماتا زی آ
 چلینگ نا اہمیت زیاست اے۔

۲۰ او بندرغ کے اولیکو وار ہمر کریس، ایمان تھانے، داسرہ بندن مرے۔ دانا
 ۲۱ مطابق ہم اگہ کس خدا نا کسر آ بسونے، او مے سے اے، تو پرواس آف۔ ولے
 ۲۲ اگہ اوڑے بیٹی آن آزات منگ نا صحیح موقعہ بلک، تو آزات مرے۔ یات تجبو کہ
 آرا بندرغ بیٹی نا وخت آ خواجہ عیسیٰ نا کسر آ بسونے، تو او روحانی طور آت آزات
 اے۔ او آرا بندرغ آزاتی نا وخت آ خدا نا کسر آ بسونے، او خدا نا مقرر کرو کا نامے
 ۲۳ آن بار اے۔ خدا ٹما پچا بنگ کے تینا مارے راہی کرے، او مارنا خاطر آن تینا
 جان نا قربانی گے تس۔ بندرغ خاطر آن ٹم بندرغاتا، کہ غلط آت تینے عقل مند چارہ،
 ۲۴ بیتاتے نیپو۔ کنا سنگتاک، ہر وخت خدا نا کسر آ بیہو، ولے ہمر کہ ٹھے آن ہر

ایٹ اولیکو وار خداناکسر آ بسونے، بسدن مرے۔

بے برای او جنوزاناتا باروٹ خواینفنگ

- ۲۵ داسر بے برای تا باروٹ ئے رغایوه که ثم بریفینورے۔ برای نہ کننگ کے خواجہ
عیسی ناکنڈ آن چچ غکس آف، ولے او کنے بھاز عقل مندی تسونے او کنا خیال
- ۲۶ ئی۔ بندرغ بھر که آرے، بسدن رینگے۔ ای دا نصیحتے کیوه تاکہ ثم تیغے دا اینو پگہ
نا مصیبتاتے آن بچائیفیرے۔ اگہ ئے آن کس برای اے او اونا زائفہ اوڑتون
- ۲۷ آرے، تو اودے یلہ کپ۔ اگہ برای آفک، تو برای نا باروٹ سوچ کپ۔ اگہ ئے
آن کس برای کیک، تو او گناہ کپک، او اگہ مسوس برای کیک، تو او ہم گناہ کپک۔
ولے کنا خوش اے که ئے بمو تکلیفاته آن بچائیفیو که برای تے تو آریر۔
- ۲۸ کنا سنگناک، ای بسدن پاوه اتقے که خواجہ عیسی زو پدی بریک، اونا خزمت
کننگ نا موقعه غاک کم او۔ دا ضروری اے که برایمک ہم یات کیر که برای کننگ
صرف دا دنیا نا بیٹس اے۔ داسر وخت آف که بندغاک غم کیر، او دا ہم وخت آف
که خوشی کیر۔ او سودا بلوکاک دا سوچ کیر که "دا بلوکا گڑاک ننا ہمیشہ کے آفس"۔
- ۲۹ بمو بندغاک، که دنیاوی آگڑاتے استعمال کیر، لالچئی پاسنگس، اتقے که دا دنیا نا
گڑاک فانی او، اوفتے یلہ کروئی اے۔
- ۳۰ کنا خوش داو اے که ئے آچ پریشانی بف۔ بے برای آ بندرغ خواجہ عیسی نا
کاریم کے زیاست توجہ ایقے، اتقے که اونا خوش داو اے که خدائے خوش کے۔
- ۳۱ ولے برای آ بندرغ دنیا نا گڑا او بیتاتے آتوجہ ایٹک، اتقے که اونا خوش داو اے که
تینا زائفے خوش نئے۔ بسدا خاطر آن اونا سوچاک اراکنڈ آ بشخ او۔ او بے برای
آ نیازی یا تولو کو مسوس ہم خواجہ عیسی نا کاریم کے زیاست توجہ ایقے، اتقے که اونا
مقصد اے که او تیغے خواجہ عیسی نا خزمت کے وقف کے۔ ولے اسر برای و نیازی س

ذنیادی آیتاے آتوجر ایٹک، آتتے کہ اونا خوش اے کہ تینا آرغے خوش تھے۔
 ۳۵ ای دا بیتاے پاننگ ٹی اٹ تاکہ ٹامدے کیو۔ کنا دا خوش آف کہ ٹھے پریشانی
 ٹی شاغیو۔ بلکہ کنا خوش داد اے کہ ٹم ہمو کاریم او بیتاے کیو کہ راست او، او
 تینے خدا نا کاریم کے وقف کیو۔

۳۶ اگ مسڑ او مار سانگی آریر، او اوفک فیصلہ کیر کہ "برام کپنہ"، ولے اگ مار دا
 سوچ کے کہ "ای تینا ہم بستری نا خوشے تورنگ کپہ"، تو اوفک ضرور برام کیر۔
 ۳۷ دا ٹی سچ گناہ آف، آتتے کہ دانا خوش اے کہ "برام کیو"۔ ولے ہمو بندغ ہم جوانو
 کاریم کیک آرا کہ تینٹ سوچ کیک او فیصلہ کیک او تسلی اٹ دا پائے "ای تینا ہم
 ۳۸ بستری نا خوشے تورنگ کیوہ، او مسڑ تو برام کپہ"۔ ہندا خاطر آن آرا بندغ برام
 کیک، او جوان کیک، او آرا بندغ برام کپک، او ہتر جوان کیک۔

۳۹ ہمو وخت اسکان کہ نیازی نا آرغ زندہ اے، اووے تینا آرغ نا خرتے کروئی
 اے۔ اگ اونا آرغ کبیک، تو اوڑتو حق آرے کہ تینا خوش نا مطابق بین برام کے،
 ۴۰ ولے دا ضروری اے کہ زینہ تیسائی س مرے۔ اگ دا جنوزان یا بے برامی آ نیازی
 تینٹ فیصلہ کیک کہ "ای برام کپہ"، تو کنا خیال ٹی ہتر جوان کیک، او ہندا پاننگ
 کے خدا نا پاننگ روح نا طاقت او عقل کن تو آرے۔

بٹاتا مون آ قربانی تروکا گھڑاتا مسلہ غماک

۱ **ب** داسہ بتاتا مون آ قربانی تروکا گھڑاتا باروٹ بیت کیوہ۔ گل تیسایک
 چارہ کہ بتاک زندہ افس۔ ہندا خاطر آن بھازنگا تیسایک دا علم آن تکبر کیرہ۔ ولے
 دا جوانو بیتس آفک، آتتے کہ محبت کردا تینے عزت تینگ آن علاوہ ایلوفتے عزت
 ۲ ایٹک، اوفتا زوحانی علمے ورفک۔ آرا بندغ تینے عزت تینگ اٹ دا سوچ کیک کہ
 ۳ "ای بھاز علم تھیوہ"، تو ضرور او بھاز اہمنگا بتاتا باروٹ بے علم اے۔ ولے ہمو

- بندغ کہ خُدا تو محبت کیک، خُدا اودے درُست کیک۔
- ۲ ارا تسکان بتی آخُدا تا مون آقربانی تروکا گُراتا تعلق اے، نن چانہ کہ بناک
- ۵ زندہ افس، او صرف آسینگا خُداغان بے دس پین کس خُدا آف۔ گراس بندغاتا
- ۶ مطابق آسمان او دُغار ٹی، بھازنگا گُراک خُدا پانگیرہ۔ ولے نن کے صرف اسہ خُدا
- یعنی باوہ خُدا اے، کہ او کُل جہان نا جوڑ کروکا اے، او ننا زندگی نا مقصد داو اے
- کہ نن اونا خزتے کین۔ او ننا صرف اسہ خُواجس اے، خُدا نا مقرر کروکا یعنی عیسیٰ،
- کہ کُل گُراک اونا ذریعہ اٹ جوڑ کنگانو، او ننے ہمیشہ نا زندگی اے تونے۔
- ۷ نم پارے "نن بھاز علم تخینہ"، ولے داسکان ثمانیم ٹی گراس پنہ کہ بناک
- زندہ افس۔ ارا وخت آ اوفک گنیرہ تو سوچ کیرہ کہ "دا ایرغ بتاتا مون آقربانی
- تینگانے"۔ اوفتا عیسیٰ نازی آایمان کمزور اے، او دا گُراتا کینگ نا وجرغان اوفک
- ۸ غلط سوچ کیرہ کہ "نن گناہ کریئن"۔ خُدا تو سنگتی کینگ نا تعلق کینگ یا نا کینگ
- تو آف۔ اگہ نن کین، تو بیچ نَسخان آف۔ اگہ نن کین، تو بیچ روحانی فائدہ آف۔
- ۹ نن صفائنگا ضمیر اٹ ہر ڈول نا ایرغ کینگ کین۔ ولے دانا بیچ اہمیت آف۔
- بلکہ ننے آن ہر اِسٹ دا فیصلہ اے کہ "ای بندنو کاریم او بیت کیرہ کہ داڑان
- ۱۰ کنا مزہبی آسنگت سوچ کے کہ "ای برُسینگاٹ یا گناہ تے ٹی تمانٹ"۔ فرض
- کہو کہ اسہ کمزور ایمان تجوکوس ننے آن کسے بت نا عبادت خانہ غائوئی آ گُراتے
- کینگ آخے، او سوچ کے کہ "بتاتا مون آقربانی کے پیش کروکا گُراک کینگ کے
- ۱۱ جائز او"۔ نن چانہ کہ "دافتا کینگ آن ننے بیچ روحانی نَسخان مَنک"۔ ولے دا جوانو
- بیتس آف کہ دانا باروٹ ننا علم نا وجرغان ننا کمزور ایمان تجوکو سنگتے، کہ خُدا نا
- ۱۲ مقرر کروکا دانا خاطر آن ہم کسفنگا، روحانی نَسخان رسینگے۔ ارا وخت آن تینا کمزور
- ایمان تجوکا مزہبی آسنگتاتا خیالے تجینہ، تو نن دافتا ایمانے ہتر کمزور کین۔ نن نہ
- ۱۳ صرف دافتے نَسخان ایبتینہ، بلکہ خُدا نا مقرر کروکا نا مون آگناہ گار ہم مرینہ۔ اگہ
- دا گُراتا کینگ اٹ کنا مزہبی و سنگتے روحانی نَسخان مریک، تو ای ضروری دھینگا

قربانی تروکا گراتے کمپہ، تاکہ کنا مزہبی د سنگتے نساخ ر سینگپ۔

خاصنگا شاگرد کے زمہواری او حق

۱- ب آراوخت آ بندغاک کنا خاصنگا شاگرد منگ آن انکار کیرہ، تو ای او فتنے پاوہ کہ
 "ای تینٹ خواجہ عیسیٰ نے خائٹ، اونا خاصنگا شاگرد جوڑ مسوٹ۔ ای بے فائدہ نگا
 حکمتے آن آزات مسوٹ۔" آراوخت آ بندغاک کنازی آ الزام تخیرہ، ای دا طریقہ
 اٹ او فتنہ ہاتے بند کیوہ۔ ای خواجہ عیسیٰ نا طاقت اٹ ثما نیام ٹی تبلیغ کریٹ، او
 ٹم اونا کسر آ بسونورے۔ یقیناً ثما خواجہ عیسیٰ نا کسر آ بینگ آن دا ثابت مریک کہ
 ای خواجہ عیسیٰ نا خاصو شاگردے اٹ۔ بندا خاطر آن پین کس کس کے خاصنگا شاگرد
 پائے یا پاپ، ولے ٹم ضرور پارے۔

۲- یقیناً کئے داخس ہم حق اے کہ کنا کاریم کنگ کے عیسائیک کنا گنگ نا
 ۵- بندوبستے کیر۔ خواجہ عیسیٰ نا جد پدرنگا ایلمک، پطرس او ایلو خاصنگا شاگرداک تینا
 عیسائی زائفہ غاتے مسافری آ دیرہ، او ایلو عیسائیک او فتنہ دتے کیرہ۔ یقیناً کنا حق
 ۶- او فتنہ حق آن بار اے۔ انت فوجی س تینا خرچ اٹ گنیک، بینک؟ زمیندارس تینا
 ۷- انگور نا باغ آن انگور کمپک؟ شوائس تینا میلٹا پائٹے کمپک؟ یقیناً او فک گنیرہ، او
 بنڈن کنا یقین اے کہ ٹم سوچ کیرے کہ صرف کن کے او برتہاس کے دا ضروری
 اے کہ نن تین کے کاریم کین۔

۸- نہ صرف کنا دا مثالے آن پیناک ثابت مریرہ، بلکہ تورات ہم بنڈن پاک،

۹- گوٹ کنگ نا وخت آ خراس نا بائے تھیو۔

۱۰- ثما خیال ٹی خدائے خراس نا فکر اے یا دا بیتے نن کے پارینے؟ یقیناً نن کے
 پارینے۔ آرا بندغ کہ بجاتے دسک، او آرا کہ فصلے زوتیک، برتوماتے فصل آن بشخ
 ۱۱- ر سینگپ۔ ای بجاتے دسوکاغان بار اٹ، ٹے آ خدا نا بسکینگا پیناے سر کریٹ،

۱۲ او نماز وحانی فائدہ مسونے۔ بندہ خاطر آن واسہ کناحق اے کہ تم کنا دنیاوی آمدتے کیرے۔ ○ اگہ تم ایلو پیغام رسیفوکا ماتدے کیرے، تو کنا دافقے آن زیاست مدت مرے، اتقے کہ کناحق دافقے آن زیاست اے۔

۱۳ ولے ای اینو اسکان داحقے خواتنٹ، بلکہ بر ڈول نا سختنگا تکلیفے سہاٹ، تاکہ خدانامقرر کروکانا پُسننگا پیغامے تالان کننگ نا کاریم سلپ۔ ○ تم جوان چارے کہ آرا بیہودی امانک کہ بھلا عبادت خانہ نی کاریم کیرہ، اوفقے ایزغ دیر ہموکٹ ۱۳ یلک۔ او آرا بندغاگ کہ قربان گاہ ٹی قربانی ایتیرہ، اوفقے داژان بشخ یلک۔ ○ او بنڈن خدانام حکم تسونے کہ ہمو بندغاگ پُسننگا پیغامے تبلیغ کروکاماتدے کیر کہ دا پیغامے منیرہ۔ ○

۱۵ ولے ای اینو تسکان داحقے خواتنٹ، اونہ داوے لکھنگ ٹی اٹ تاکہ داحقے بلیو۔ ای پُسننگا پیغامے مفت اٹ تبلیغ کے فخر کیوہ۔ اگہ کسس تینا بورے بزز آکے، پائے ”پولس تینا حقے خوائک“، تو کسنگے تین کے جوان چاوہ۔ ○ آرا وخت ۱۶ آای پُسننگا پیغامے ایلوفقے آسر کیوہ، تو دا ٹی سچ فخر کننگ ناموقعہ آف، اتقے کہ کنے تبلیغ کروٹی اے۔ اگہ ای داوے تبلیغ کپر، تو کنے آبرا برے۔ ○ اگہ ای دا ۱۷ کاریجے تینا فائدہ کے او تینا خوش اٹ کریٹ، تو دانا بدلہ نا حقدار اٹ۔ ولے ای داوے تین کے اسہ فرضس چاوہ، او خداناکے کیوہ تہ۔ ○ بندہ خاطر آن ای بدلہ نا ۱۸ حقدار اٹ، ولے ای بھاز خوش اٹ کہ بغیر لالچ اٹ پُسننگا پیغامے تبلیغ کیوہ، او ہنو کاتے آن تینا مدت داحقے خواہرہ۔ ○

۱۹ ای دنیا ٹی آراتو بندغے اٹ، ولے روحانی طور اٹ کلا نامے جوڑ مسونٹ، تاکہ ۲۰ اخس زیاست بندغ کہ خدانامقرر کروکانا کسر آاتنگ کیو، اتیو۔ ○ آرا وخت آای بیہودی تے آخداناپُسننگا پیغامے سر کریٹ، تو بیہودی تے آن بار تینا زندگی نے گدریفیسٹ، تاکہ دافک دا پیغامے منیر۔ او آرا وخت آای بیہودی تے تو اسٹہ، او دافک شریعت آچلینگارہ، ای ہم دافقے آن بار عمل کریٹہ۔ کنے اوفقے تو شریعت نا

۲۱ باروٹ اتفاق آف، ولے ای دا شریعت نا باروٹ بحث کتھیٹ، اتے کہ کنا خوش
اے کہ ای اوفتے ہم خدانا کسر آئیو۔ ○ آرا وخت آ ای ہمو ایلو قوم والاتا نیام ٹی
اسٹہ، کہ اوفک بیہودی تا شریعتے منپسہ، تو ای کوشنتے کیٹ کہ اوفتے تو ہم اتفاق
کیو، تاکہ ای اوفتے خدانا کسر آئیو۔ دانا دا معنی آئیو کہ خدانا حکماتے آن انکار کیو،
۲۲ بلکہ ای ضرور خدانا مقرر کروکا نا خدمت گارس مریو۔ ○ او آرافک کہ ایمان ٹی کمزور
آترہ، ای اوفتے تو ہم اوفتا رواجاتے ٹی شامل مسٹہ، تاکہ اوفتا ایمانے بسفیو۔ ای
بھاز کوشست کریٹ کہ ہر ڈولنگا بندغاتے تو شامل مریو او سنگتی کیو، تاکہ اوفتے
۲۳ آن گراس نجات حاصل کیر۔ ○ ای ذہن صرف پسکینگا پیغام نا خاطر آن کیوہ، تاکہ
ای ہم ایلو ایمان تجوکاتے تو اوار خدانا رحمتاے ٹی شامل مریو۔ ○
۲۴ ثم جوان چارے کہ گو ٹی بھاز نروکاک بشخ بلیرہ، ولے صرف ہمو بندغ انعامے
حاصل کیک کہ اولیکو نمبر آبریک۔ داڑان بار ثم گل تینا زندگیے بندن گدر۔ یفو
۲۵ تاکہ ثم خدانا گند آن انعامے حاصل کیرے۔ ○ ہر گوازی گر محنت کیک او گوازی
نا اصول نا مطابق چلینگ۔ ہر آسٹ بندن کیک تاکہ کئے او فانی و انعامے حاصل
کے۔ ولے نن خدانا کے محنت کینہ تاکہ ہمو انعامے حاصل کین کہ ہمیشہ کے آرے۔ ○
۲۶ ذہن کہ باکسرس مقابلہ نا وخت آ تینا چچاتے ضائع کپک، او ذہن کہ نروکوس گو ٹی
۲۷ بے مقصد ڈوبینگپ، بندن ای بے مقصد خدانا مقرر کروکا نا خرتے کپہ۔ ○ بلکہ ای
سخت محنت کیوہ، تینا خوشاتے تو ریوہ، تاکہ ایلو فتنے آپسکینگا پیغامے تبلیغ کنگ
آن پد ای تینا ہمیشہ نا انعامے حاصل کیو۔ ○

خیال تجبو، بے ایمانانے آن بار مغبو

۱ **ب** کنا سنگتک، ای ئے یات ایٹیوہ کہ بیہودی تا باوہ پیرہ غاک، کہ موسیٰ نا
رند آت مسرتک آن پیش تمار، اوفتے تو انت مس؟ دافک گل جمر نار بہنائی ٹی

۲ سمندر آن خیریت اٹ گدرینگار۔ ذہن کہ عیسائی تے کے پاک صاف منگ نا بے
 شولنگ اسے نشانس اے کہ اوفتا رہنا عیسی اے، بندن آرا وخت آیبھوویک جمر نا
 موجودگی ٹی سمندر آن گدرینگار، اوفک گل اتفاق کریہ کہ "موسیٰ نارہنا اے"۔
 ۳ معجزہ اٹ خدا کلا کے تا ایزغ دیر راہی کرے۔ ذہن کہ مسافر ہی نا وخت آ اوفتا
 کینگ کے دیر خل آن پیش تما، اوفتے تینگ، بندن دا وخت آ خدا نا مقرر کروکا نا
 ۵ رحمتاک اوفتے تینگ۔ ولے ہمو وخت آ ہم اوفتے آن بھازنگاک خدا نا حکماتے
 متبویر، خدا اوفتے آن خوش آلویکہ۔ بندنا خاطر آن اوفک ریگستان ٹی کسکر۔
 ۶ دا گل بیتاک نن کے مثال او، تاکہ نن موسیٰ نا دور نا یبھودی تے آن بار مفن،
 ۷ کہ اوفک تینا شیطانی آخوشاتے آبنار۔ تورات ٹی لکھوک اے کہ
 بندغاک دعوتے ٹی بنار،

او دا دعوت آن پد شراب گنگر، بے عیانی کریہ۔

۸ ہمو وخت آ اوفک بتاتا عبادتے ہم کریہ۔ اوفتے آن بار عمل کپنو۔ نن ضرور
 بندن زنا نا کاریمتے ٹی تمپن، ذہن کہ اوفتے آن بھازنگاک تمانر، او ہزا کے خدا
 ۹ اسے دے ٹی بیست او سر ہزار (۲۳،۰۰۰) بندغاتے کسے۔ اوفتے آن بھازنگاک
 خداگان بگہ کریہ، خدائے آزمائفیر، او ہزا کے ذوشغاک اوفتے کسفیہ۔ نن ضرور اوفتے
 ۱۰ آن بار خدائے آزمائفین۔ نن خداگان بگہ کپن، ذہن کہ اوفتے آن بھازنگاک کریہ
 او ملائک عزرائیل اوفتا ساہے بلک۔

۱۱ دا گل بیتاک اوفتے تو مسر، ولے ایلوفتے کے مثال او او تورات ٹی لکھنگانو۔
 خاص طور اٹ دا بیتاک ننا نصیحت کے لکھنگانو اتے کہ داسر قیامت خڑک اے۔

۱۲ او آرا بندغ دا سوچ کیک کہ "ای صفائنگا اُست اٹ خدا نا کسر آ پنگ ٹی
 ۱۳ اٹ"، او خیال تھے، نواہ گناہ تے ٹی پاسنگوئے۔ یات کبو کہ آرا آزمائش تے آن،
 کہ تم گدرینگارے، دافک مست نا بندغاتے آ ہم بسونو۔ ولے خدا تینا اقرار نا
 مطابق ثما آزمائشے ثما سبنگ نا طاقت نا مطابق بلیک، تاکہ تم سبنگ کیرے۔ او

آرا وخت آشا آزمائش مریک، خدا ئے زیاست طاقته بم ایتک، تاکہ نم آزمائش
ٹی پورہ مریرے۔

۱۲ کنا ووستنگ سنگناک، بندا خاطر آن بتاتا عبادتے کپہو۔ ای چاوه کہ نم عقل مند
۱۵ ارے۔ بندا خاطر آن نم تینٹ فیصلہ کبو کہ ای جوانو بیت کنگ ٹی اٹ یا خرابو۔
۱۶ آرا وخت آن عبادت کینہ او وا وخت آخدا نا مقرر کروکا نا آخری وار نن نارغ
کنگے یات کینہ، تو نن انگور نا جوس او ارغ کینہ۔ جوس نا کنگ نا معنی واو اے
کہ نن او نا قربانی اٹ وتر شولفنگ آن فائہہ رینگانہ۔ او آرا وخت آن ارغے
۱۷ پرغینہ، تو نن او نا جان نا کسفنگ آن فائہہ رینگانہ۔ نن بھاز آن، ولے کنگ
نا وخت آن گل اسے ارغ آن اسے باخوسے کینہ۔ بندا خاطر آن نن گل آسٹ آن
او وا ارغ کنگ ٹی شریک مرینہ۔

۱۸ یہودی تا رواجاتے ہرہو، کہ اوفک قربان گاہ ٹی قربانی تروکا گڑاتے آن گنیرہ۔
۱۹ اوفتا یقین اے کہ وا قربانی تروکا گڑاتا کنگ اٹ اوفتے فائہہ رینگ۔ گڑا آنت
کنا پاننگ نا مقصد واو اے کہ بت نا اہمیت آرے، یا بت نا مون آقربانی تروکا
۲۰ گڑاک حلال او؟ یقیناً آخا۔ بلکہ کنا پاننگ نا مقصد واو اے کہ نم نصیحت ایتہو،
آنتے کہ بتاتا عبادتے کروکا، آرا قربانی تے ایتیرہ، واک خدا کے آخا، بلکہ شیطان
کین او۔ او کنا خوش آف کہ نم ہمو رواجاتے کیرے کہ شیطان نا خوش نا مطابق او۔
۲۱ آرا وخت آن نم خواجہ عیسیٰ نا خوش نا مطابق انگور نا جوس گنیرے، تو وانا معنی اے
کہ نم شیطان نا خوش نا مطابق اصل کنگ کیرے۔ او آرا وخت آن نم خواجہ عیسیٰ نا
تینا جان نا قربانی تینگے یات کرفنگ کے ارغ گنیرے، تو وانا معنی اے کہ نم شیطان
۲۲ نا خوش نا مطابق اصل عمل کنگ کیرے۔ شاہد نم واپناتے پوہ مسونورے او
سوچ کیرے کہ نن بتاتا عبادتے کنگ آن خدا نا آزمائشے کینہ، یا نن خداغان
زیاست طاقت ور آن۔ وا ہرتوما سوچاک غلط او۔

عیسائیک بر پیت ٹی خُدا نا عزتے بیزز آ کیر

- ۲۳ ٹھے آن کس دا پائے کہ "ای تینا خوش اٹ بر کاریے کنگ کیوہ"، ولے
- ۲۴ بر کاریے کنگ آن شاہر ایلو فتا مدت مف، او اوفتا ایمان بسپ۔ ○ کس تینا
- فائدہ ئے برپ، بلکہ ایلو فتا فائدہ ئے برے۔ ○
- ۲۵ سوتا دکاتے آن ٹھے تینا خوش نا مطابق بر ڈول نا سادار نا سونگ او کنگ
- ۲۶ نا اجازت اے، ○ اتے کہ زبور ٹی لکھوک اے کہ
- دا ڈغار او دا ٹی موجود بر گڑائے خُدا جوڑ کرینے۔ ○
- ۲۷ اگہ اسے بے ایمانس ٹھے آن اسٹھے کے دعوت کے، او نی دا دعوتے قبول کیس،
- ۲۸ تو بر گڑا کہ کنڈوری آ تخنگانے، گن تہ، دانا قربانی منگ نا باروٹ بر یفہ۔ ○ ولے اگہ
- نے کس پائے کہ "دا کنوئی آ گڑاک بتے نامون آپیش کنگانو"، تو دا پاروکا نا
- ۲۹ ضمیر نا خاطر آن دا ارغٹے گمپ۔ ○ دھن تینا خاطر کن آخا، بلکہ ایلو فتا خاطر کن کر۔
- اسٹس دا بریفنگ کیک کہ "ای اتے ایلو بندغ نا خاطر کن تینے پریشان کیوہ؟ ○
- ۳۰ اگہ ای موجود کنوئی آ گڑاتے کے است نا خب اٹ خُدا نا شکرے اوا کیوہ، گڑا اتے
- ۳۱ کس کے آمو کنوئی آ گڑاتے کے الزام تھے؟" ○ ولے ای ٹھے پاوہ کہ آرا کاریے
- ۳۲ کیرے، خُدا نا عزتے بیزز آ کنگ کے کبو۔ ○ بندن رینگبو کہ ٹھے آن کس عیسائی
- ۳۳ سگت، یا یہودی یا ایلو قوم والاسے نسخان رسیفپ۔ ○ ای کوشت کیوہ کہ بر
- بندغے خوش تھیو۔ ای تینا فائدہ کے آخا، بلکہ ایلو فتا فائدہ کے بندن کیوہ، تاکہ
- اوفک ہم نجات حاصل کیر۔ ○ کئے آن بار عمل کبو، دھن کہ ای خُدا نا مقرر کروکا
- ۱ آن بار عمل کنگ ٹی اٹ۔ ○

عبادت نا وخت آ کاٹھے ڈکنگ

- ۲ لب ای بھار خوش اٹ کہ ٹم کنا پیتا تے گیرام کنتورے او داسکان کنا خونفوکا
- ۳ پیتا تے آمل کننگ ٹی ارے۔ او ای ٹھے رغاویہ کہ خدا نا مقرر کروکا ہر بندغ ناربشا
- ۴ او بھلا اے، خدا نا مقرر کروکا ناربشائی نے خدا یک، او بندن ہر ارغ تینا زائفہ
- ۵ نا بھلا اے، او اونا ربشائی نے یک۔ او بندا خاطر آن آرا بندغ، کہ خدا نا عبادت
- ۶ نا وخت آیا پیغام نا تبلیغ نا وخت آٹوپ بینک، او خدا نا مقرر کروکا تے بے عزت
- ۷ یک۔ او لے داڑان بار آرا نیازی، کہ خدا نا عبادت نا وخت آیا پیغام نا تبلیغ کننگ
- ۸ نا وخت آتینا کاٹھے ڈیک، او تینا ارغے بے عزت یک۔ او اسے رنڈی ہے آن بار
- ۹ اے، کہ نشان تینگ کے گوٹ کننگ۔ او اگر نیازی نا خوش آف کہ تینا کاٹھے ڈکے،
- ۱۰ تو اووے گوٹ کروئی اے۔ ولے گوٹ کننگ آن اونا عزت کم مریک۔ بندا خاطر
- ۱۱ آن نیازی ضرور تینا کاٹھے ڈکے۔ او زینہ عبادت نا وخت آتینا کاٹھے ڈک، آنتے کہ
- ۱۲ خدا اووے تینا دو آن تینے عزت تینگ کے جوڑ کرینے، ولے او نیازی نے زینہ غان
- ۱۳ زینہ نے عزت تینگ کے جوڑ کرینے۔ او زینہ نیازی کے جوڑ متتے، بلکہ نیازی زینہ نا
- ۱۴ فائدہ کے جوڑ کننگ۔ او بندا خاطر آن نیازی ضرور تینا کاٹھے ڈکے۔ دا نشانس اے
- ۱۵ کہ اونا عزت تینا ارغ آن کم اے۔ ملائکاک دا گرائے خیرہ او خوش مریرہ۔ او ولے
- ۱۶ یات تجبو کہ خدا نیازی او زینہ نے اسے پہ ایلو نا مدت کے جوڑ کرینے، آنتے کہ خدا
- ۱۷ اولیکو وار نیازی نے زینہ غان جوڑ کرینے، او اسے نیازی ایلو قتا ووی کننگ نا ذریعہ
- ۱۸ اے۔ ولے گل گڑاک خدا نا گنڈ آن مریرہ۔
- ۱۹ واسے تینٹ فیصلہ کبو کہ دا جوانو بیٹس اے یا آف کہ نیازی بغیر کاٹھے ڈکنگ آن
- ۲۰ مخلوق نا نیام ٹی خدا نا عبادتے کے؟ یقیناً آخا، آنتے کہ دا اسے صیو بیٹس اے کہ
- ۲۱ نیازی نا مرغنگا پٹاک اونا زبہائی او۔ دا کاٹھے نا ڈکنگ اوڑکے پردہ غان بار اے۔ ولے

۱۶ زربنہ نامرغینگا پٹناک اوڑکے عزت نازربعہ افس۔ ○ اگہ کس واپتاتا باروٹ بحث کے، تو ای پاوہ کہ ای ہر دخت ہندن خوافیوہ، او ایلو عیسائیک واپتاتے منیرہ۔ ○

خواجہ عیسیٰ نا آخری وار آن بار ایرغ کینگ کے نصیحت

۱۷ واسہ ای ٹھے ہمو پتاتا باروٹ لکھیوہ، آراتے تو ای اتفاق کپہ، اتتے کہ آرا دخت آٹم عبادت کے مچ مریرے، تو عبادت فائدہ نا بجائے ٹھے نسخان رسیفک۔ ○
 ۱۸ او اولیکو ہیست واوے۔ ای پنگٹ کہ آرا دخت آٹم مچ مریرے، تو ٹم فرقہ غاتے
 ۱۹ ٹی بشخ مریرے، او ای واپنوکا پتاتازی آیقین تخیوہ۔ ○ واٹی چج شک آف کہ ٹما نیام ٹی فرقہ غاک مردور، تاکہ آرافک کہ صحنگا کسر آ پنگ ٹی او، گلے معلوم مریرے،
 ولے واسہ ہندن کینگ جوانو ہیٹس آف۔ ○

۲۰ آرا دخت آٹم مچ مریرے او خواجہ عیسیٰ نا آخری وار آن بار ایرغ کنیرے،
 ۲۱ تو ٹم آست ناخب آٹ عبادت کیرے۔ ○ بلکہ آرا دخت آٹم کنیرے، تو ہر
 آسٹ صرف تینا فائدہ کے سوچ کیک، ایلو فتا سر منگ نا انتظارے کپسہ، او واڑان
 ۲۲ بھازنگاک بینگن سلیرہ، او ایلو فک سیر کیرہ او نشہ مریرہ۔ ○ یات کبو کہ یقیناً ٹما
 آراتے ٹی ایرغ ویر آرے۔ شاید ٹما خوش واوے کہ ہمو عیسائی تے بے عزت
 کیرے، آرافک کہ غریب او۔ ٹم تیٹ پابو۔ ای ٹھے واپتاتا باروٹ آنت پاو؟
 ٹما صفتے کیو؟ یقیناً کپہ۔ ○

۲۳ خواجہ عیسیٰ کئے تینا آخری نن آن بار ایرغ او جوس گینگ رغانانے، ای ٹھے وا
 ۲۴ پتاتے خوافیوٹ۔ آرا نن کہ خواجہ عیسیٰ تو غداری مس، او ایرغے بیفے، ○ خدا نا
 شکرے آوا کرے، ایرغے ٹکر کرے، پارے "وا ایرغ کنا جان آن بار اے، او ای تینا
 جان ناقربانی ئے خدا کے ایٹیوہ۔ ہندا قربانی نابدلہ ٹھے رسینگ۔ او کئے یات کینگ
 ۲۵ کے ٹم ایرغے ٹکر کیرے او او ار کنیرے۔ ○" او ہندن ایرغ کینگ آن پد انگور نا جوس

نا پیالہ نے پیفے، پارے ”وانگور نا جوس کنا وتر آن بار اے، کہ ای تینا وترتے خدا
نا کسر اٹ شولیوہ، او کنا کہنگ آن سنا تک کہ خدا تم تو پسکینگا اقرارے کنگ
ٹی اے۔ کنے یات کنگ کے تم اور دا جوسے کنیرے۔“ ○ دا ازان ظاہر مریک کہ
ارا وخت آہم تم دا ڈول ٹی ایزغ او انگور نا جوس کنیرے، تم گواہی ایتیرے کہ
خواجه عیسیٰ کسینگا۔ دا گواہی ہے، ہمو وخت اسکان کہ او پدی بتتے، ایتہو۔ ○

۲۶

ہندا خاطر آن ارا بندغ دا ایزغ یا انگور نا جوسے کنے، ولے خواجه عیسیٰ نا کسینگا

۲۷

نا باروٹ غلط سوچ غطے، او خواجه نے بے عزت کیک او گناہ کیک۔ ○ دا ضروری

۲۸

اے کہ کنگ آن مست بندغ اولیکو وار تینے آزمانفے، تینا استے صفا کے، او او ازان

پد ایزغ او جوس کنے، ○ اتتے کہ ارا بندغ دا ایزغ او جوسے کنیک، ولے خواجه عیسیٰ نا

۲۹

تینا جان نا قربانی تینگے بے وقوف چانک، او تین کے سزائے کچین کیک۔ ○ او دا سزا

۳۰

نا مطابق تھے آن گراس کسکونو، او بھازنگاک لاغر او بیمار او۔ ○ ولے اگہ نن اولیکو

۳۱

وار تینے آزمانفین، تینا استاتے صفا کین، تو خدا نا سزائے آ بنگ۔ ○ خواجه عیسیٰ

۳۲

دا سرنے آزمانفنگ ٹی اے، ننے تینا کسر آ ایتنگ ٹی اے، تاکہ ارا وخت آ او فیصلہ

کیک، تو تنازی آ ایزام تچیک، دھن کہ او دنیا نا ایلو بندغاتے آ تچوئے۔ ○

ہندا خاطر آن، سنگناک، ارا وخت آ تم عبادت کنگ او ایزغ کنگ کے اور

۳۳

مریرے، زو زو کمپو، بلکہ ایلو فٹے کنگ کے موقع ایتہو، ایلو فتا انتظارے کبو۔ ○

او ارا بندغ بینگن اے، او ضرور تینا ارا ٹی ایزغ کنے، تاکہ اور کنگ نا وخت آ

۳۴

لنگری کپ او خدا نا سزائے مف۔

شامیام ٹی ایلو مسلہ غاک ہم آریر، ولے ارا وخت آ ای تھے آ بریوہ، تو دافتا

باروٹ خوانفیوہ۔ ○

خُدا نا پاکنگا رُوح جُوانو ٹیکي تِرو کوس اے

- ۱ **۱۲** کنا سنگتاک، نُم کنے آن خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت نا باروٹ ہر یفینورے۔
 دانا طاقت اٹ نن بھاز ڈول نا کاریم کننگ کینہ، او کنا خُوش اے کہ نُم دافتا
 ۲ باروٹ بے خبر مفیرے۔ نُم بھاز جُوان چارے کہ آرا وخت آ نُم عیسیٰ نازی آ
 ایمان تھو یسرے بندغاک ہمر ٹے غلط اٹ رغامارہ، او نُم ہمو ڈول اٹ بے ساہنگ
 ۳ بتاتا عبادتے کریے۔ ہندا خاطر آن ای نُمے پاوہ، آرا بندغ تو ہم خُدا نا پاکنگا رُوح
 نا طاقت آرے، او خُواجه عیسیٰ نُمے بے عزتی وُ بیت پاک، او ہمو بندغ عیسیٰ نُمے
 ۴ "تینا خُواجه" نپیک، کہ پاکنگا رُوح نا طاقت اوڑتو متھے۔ نن بھاز ڈول نا کاریم کننگ
 ۵ کینہ، ولے ہندا اسٹنگا پاکنگا رُوح نا طاقت نا ذریعہ اٹ بریرہ۔ بھاز ڈول نا خزمت
 ۶ آریر، ولے گل اسہ خُواجه کن او۔ خُدا نا کاریم بندغائے ٹی جتا جتا ڈول اٹ مریک،
 ولے ہندا اسٹنگا خُدا گل آن تینا مقصداتے حاصل کیک۔
 ۷ خُدا تینا پاکنگا رُوح نا طاقتے ننے گل آرا ہی کرینے تاکہ نن گُلا نا فادہ کے کاریم
 ۸ کین۔ اسٹے پاکنگا رُوح نا طاقت اٹ خُدا نا پیغامے پوہ منگ نا طاقت تیننگ، او
 ۹ ایلو بندغے ہمو طاقت تیننگ کہ او ایلو فتنے آدا پیغامے صبح طریقہ اٹ رغامے۔ ہندا
 پاکنگا رُوح نا طاقت اٹ اسٹ نا ایمان بسک، ایلوئے شفا تیننگ نا طاقت تیننگ۔
 ۱۰ او پینسے معجزہ نشان تیننگ نا طاقت تیننگ۔ اسٹس دلیری اٹ خُدا نا پیغامے تالان
 کننگ کیک، او ایلوئے طاقت تیننگ کہ او بندغائے رغامے کہ آرا بندغائے آ پاکنگا
 رُوح نا طاقت بسونے یا بتتے۔ پاکنگا رُوح نا طاقت اٹ اسٹس جتا ڈول نا زباناتے
 ۱۱ ٹی بیت کننگ کیک، او ایلو دا زباناتے ٹی پیناتے ترجمہ کننگ کیک۔ ولے دا
 گل خزمت کننگ نا طاقت صرف ہمو اسٹنگا پاکنگا رُوح نا ذریعہ اٹ بریک کہ خُدا
 تینا خُوش نا مطابق ہر بندغے اینک۔

نن کل عیسائیک اسیٹ اُن

- ۱۲ اسے جان ٹی بھاز جتا ڈول نا عضوہ آریر، ولے کل جان ٹی شامل او۔ جان نا
- ۱۳ عضوہ غاتے آن بار نن کل عیسائیک اسے پر ایلو تو تعلق تھینہ۔ ہندن بہوویک او
- ایلو قوم والاک، میک او ہموفک کہ مے افس، نن کل خدا نا پاکنگا روح نا طاقت
- اٹ ایسان تھائن، پاک صاف کننگانن، او اسے جان آن بار جوڑ مسوئن۔ او ننے گلے
- اسے پاکنگا روح نا طاقت تھینگانے۔
- ۱۳ نن چانہ کہ جان صرف اسے عضوہ غان جوڑ کنگتے، بلکہ بھازنگا عضوہ غاتے آن جوڑ
- ۱۵ کننگانے۔ اگے نت دا پاروسس کہ "ای ڈو آف۔ ہندا خاطر آن ای جان نا عضوہ س
- ۱۶ آف"، تو دا منگ کپک۔ اگے خف دا پاروسس کہ "ای خن آف۔ ہندا خاطر آن
- ۱۷ ای جان نا عضوہ س آف"، تو دا ہم ممکن متویک۔ اگے کل جان اسے خن مسک، تو دا
- ۱۸ ہمر پنگ کریک؟ او اگے دا صرف اسے خفس مسک، تو دا ہمر گند کشنگ کریک؟ خدا گل
- عضوہ غاتے جان ٹی تینا خوش نا مطابق اوفتا جاگے غاتھانے، او ہر اسے عیسائی سے ہم
- ۱۹ تینا خوش نا مطابق کاریم کے راہی کرینے۔ او جان جان آف کہ اسے عضوہ غان جوڑ
- ۲۰ کننگانے۔ عضوہ غاک بھاز او، ولے جان اسیٹ اے۔
- ۲۱ خن ڈوئے پاننگ کپک کہ "کنے نا ضرورت آفک"، او نہ کاٹم تے دا پاننگ
- ۲۲ یک کہ "کنے نا ضرورت آفک"۔ بلکہ عضوہ غاک کہ ایلوفتے آن کمزور خنگیرہ،
- ۲۳ جان کے بھاز ضروری او۔ کس اسے عضوہ سے نا باروٹ بے عزتی و بیست پائے یا
- داوے ڈکے، ولے دانا اہمیت ہمو عضوہ غاتا اہمیت آن زیاست اے کہ نن اوفتے
- ۲۴ عزت اہمیت، اتے کہ ننے زیباننگا عضوہ غاتا خاص خیالداری ئے کردی آف۔ ہندن
- آرا وخت آ خدا گل عیسائی تے اسے جان جوڑ کرینے۔ او دا فیصلہ ئے ہم کرینے کہ آرا
- ۲۵ عیسائی عزت مند مرے کہ بھازنگاک پارہ "دا کم عزت والا اے"، تاکہ ثمانیام ٹی

- ۲۶ سچ فرقہ مَف۔ بلکہ خُدا نا خوش اے کہ تُم کُل اسے پہ ایلو نا برابر مدتے کیرے ○ اگے
اسے عیسائی س تکلیف ٹی مریک، تو ایلو کُل عیسائیک تکلیف محسوس کیرہ۔ اگے بین
بندغ اسے عیسائی سے عزت ایٹک، تو ایلو کُل عیسائیک خوش مریرہ ○
- ۲۷ تُم کُل اوار خُدا نا مقرر کروکاکے جان آن بار اُرے ○ او خُدا عیسائی تے جتا
۲۸ جتا کاریم او اہمیت تونے۔ اولیکو اہمیت خاصنگ شاگردواتا اے، اِرت میکو پلغمیراتا
اے، او مسٹ میکو خُونفوکاک او۔ واکان پد معجزہ نشان تروکاک او، ولدا شفا
۲۹ تروکاک، مدت کروکاک، معتبراک، او جتا جتا زباناتے ٹی ہیئت کروکاک او ○ شا
خیال ٹی کُل عیسائیک خاصنگ شاگردو یا پلغمیراک او یا خُونفوکاک او؟ یقیناً آخا۔
۳۰ او کُلے معجزہ نشان تینگ نا طاقت آف، ○ او نہ کُل شفا تینگ کیرہ، او نہ کُل جتا
جتا زباناتے ٹی ہیئت کنگ کیرہ۔ او کُل جتا نا زباناتے ٹی ترجمہ کروکاک افس ○
۳۱ خُدا واکل کاریم کروکاتے راہی کیک، ولے اوڑان خُوابو کہ ”کے ہمو پاکنگا روح
نا طاقتے ایٹے کہ کُلانا خرتے کیو“ ○

محبت نا اہمیت کُلان زیاست اے

- ۱ **۳** اسی تھے واسے زیاست اہمیت نا باروٹ رغایوہ۔ اگے نن بندغاتا او ملاکاتا
زباناتے ٹی ہیئت کین، ولے محبت تخین، تو وابلے فایرہ اے، او نن ہمو بندغاتے
آن بار آن کہ بغیر معنی اٹ ہیئت کیرہ ○ شاہد نن ایلوفتے تبلیغ کین، یا کُل ڈوکاک
۲ پیتاتے پوہ مرین، یا علم تخین، او شاہد ایسان ننا واخہ بسونے کہ مشتے ٹرینگ کین،
ولے واکل کُل ہمو وخت اسکان بے کار او، کہ محبت تخین ○ اگے نن تینا کُل
۳ مال مڈی تے غریباتے ٹی بشخ کین، او تینا جان نا قربانی تینگ اٹ سخت مصیبتاتے
سہین، ولے محبت تخین، تو واکل کُل فضول او ○
۴ ہر محبت کروکاک صبر او مہربانی اٹ پیش بریک، محبت کنگ آن ساڑ او تکبر

- ۵ بَنک - ۰ او صرف تینا باروٹ سوچ کپک یا بد زبانی یا غصہ کپک، او محبت اٹ
- ۶ بندغ ایلوفتا غلطی تے معاف کیک، پد آیات کپک - ۰ محبت کروکا ایلوفتا شیطانی آ
- ۷ کاریمتے آن خوش مفک، بلکہ اوفتا نیکنگا کاریمتے کننگ آن خوش مریک - ۰ محبت کروکا ہر دخت ایلوفتا خیالداری ءے کیک، خدا نازی آ ایمان تجک، ایلوفتازی آ یقین تجک، او صبر کیک - ۰
- ۸ دنیا ٹی پیغامک خلاص مرور، ولے محبت اصل خلاص مفک - جتا ڈول نازباناتے
- ۹ ٹی ہیست کننگ نا طاقت خلاص مروءے، او ڈھوکا بیتا تا علم گیرام کننگوئے، ۰ اتتے کہ
- ۱۰ واسکان ننا علم پورہ افک، او ننا تبلیغ کننگ نا طاقت کم اے - ۰ ولے یات کبو کہ
- ۱۱ آراوخت آ خواجہ عیسیٰ پدی بریک، تو ہمو گڑاک کہ پورہ افس، خلاص مریرہ - ۰
- ۱۱ آراوخت آن چنا آسنہ، تو چناتے آن بار ہیست کرینہ، اوفتے آن بار سوچ کرینہ،
- ۱۲ اوفتے آن بار بحث کرینہ - ولے داسہ بھلن مسوئن، او داسہ چنائی و کاریتم کپتہ - ۰
- ۱۲ ہنڈن نن داسہ خدا نا باروٹ مچہ درست کینہ، او مچہ پورہ مرینہ، ولے دختس بروئے
- کہ نن خدا نامون آپیش مرون - واسکان ننا علم خدا نا باروٹ چٹ اے، ولے
- خدا ءے ننا باروٹ ہر ہیست ناسما اے، او دختس بروئے کہ نن اونا باروٹ گل علمے
- ۱۳ حاصل کرون - ۰ ایمان، یقین او محبت اصل خلاص مفسر، ولے محبت نا اہمیت
- دا گل آن زیاست اے - ۰

ہمو ٹیکیک کہ پاکنگا رُوح نا طاقت اٹ بریرہ

- ۱ ہندا خاطر آن محبت کننگ نا طاقتے حاصل کننگ نا کوشنتے کبو، او واڑتو اوار
- خداغان خواست کبو کہ ”کنے تینا پاکنگا رُوح نا طاقتے ایٹے، خاص طور اٹ پُسننگا
- ۲ پیغامے تالان کننگ نا طاقتے کنے ایٹے“ - ۰ آراوخت آ بندغس ایلوفتا مون آپین
- زباناتے ٹی ہیست کیک، صرف خدا اودے پورہ مریک - دا پاننگ نا دخت آ او خدا نا

- ۱ پائنگا روح نا طاقت اٹ ڈوگا پیتاے رغابک، ولے کس اونا پیتاے پوہ مفک۔
- ۲ ولے ہمو بندرغ کہ خدا نا پیغام نا تلینجے کیک، او داڑان ایلو بندغاتے تسلی ایتک، او
- ۳ اوقتا ایمانے بسفک۔ آرا بندرغ ایلو زباناے ٹی ہیست کیک، او صرف تینا مدتے
- ۴ کیک، ولے آرا خدا نا پیغام نا تلینجے کیک، او گل عیسائی تا مدتے کیک۔
- ۵ کنا خوش اے کہ گل نما ایلو زباناے ٹی ہیست کنگ کیرے، ولے کنا داڑان
- بھلا خوش داو اے کہ تم خدا نا پیغام نا تلینجے کبو، اتنے کہ آرا بندرغ کہ دهن کیک،
- اونا اہمیت ایلو زباناے ٹی ہیست کروکا نا اہمیت آن زیاست اے۔ ولے ہمو وخت
- آ کہ ایلو زباناے ٹی پیتاے ترجمہ کیک، تاکہ ایلو عیسائی تا روحانی علم ہم ووک، دا
- وخت آ اونا اہمیت زیاست اے۔
- ۶ کنا سنگٹاک، آرا وخت آ ای نئے آبریو، تو اگہ ای ایلو زباناے ٹی ہیست کیو،
- ولے ہمو وخت اسکان کہ ای نئے خوفنتٹ، یا شاملے ووفتنتٹ، یا خدا نا پیتاے
- نئے رغامتٹ، دا تم کے پچ فایہ اف۔
- ۷ بانسری او رہا با تا باروٹ سوچ کبو۔ اوفک ہمو وخت اسکان بے کار او کہ کس
- ۸ واقے صبح طریقہ اٹ خلتے۔ او اگہ جنگ نا وخت آ بگل غلط خلتک، تو کس جنگ
- ۹ نا تیاری کنگ کپک۔ ہندن اگہ نئے آن کس ایلو زباناے ٹی ہیست کیک او
- ۱۰ بنوکاک پوہ مفسر، تو اوقتا استاے آدا پیتاک لگسہ۔ دنیا ٹی بھاز زبان پانگیرہ،
- ۱۱ او کس ہم بے معنی اف۔ ولے اگہ ای زبانس پیرہ، تو دا زبان ٹی ہیست کروکا
- ۱۲ کنے او ای اووے پوہ کنگ کپہ۔ او کن کے پردیسی آن بار اے۔ تم خداغان
- ایلو زباناے ٹی پائنگ نا طاقتے خوارے۔ دا جوانو ہیستس اے کہ تم خداغان طاقت
- خوارے، ولے داڑان جوان مریک کہ تم خداغان ہمو طاقتے خوابو کہ داڑان ایلو
- عیسائی تا روحانی علم ووے۔
- ۱۳ ہمو بندرغ کہ ایلو زباناے ٹی ہیست کیک، ولے دا زباناے پوہ مفک، اووے
- ۱۴ دعا کروئی اے کہ او تینا پیتاے ترجمہ ہم کے، اتنے کہ اگہ بندرغس ہندا ڈول نا زبان

۱۵ ٹی دُعا کی، تو اونا رُوح ہم ہندا دُعا ئے کنگ ٹی اے، ولے او پیتاتا معنی ئے
 ۱۶ پوہ مَنگ۔ ۰ ہندا خاطر آن دھننگا وخت آ بندرغ ہر توما رُوح اٹ او عقل اٹ دُعا
 ۱۷ او مزہبی دُشعر غلے۔ ۰ فرض کبو کہ عبادت نا وخت آ ئے آن کس ایلو زباناتے
 ۱۸ ٹی خُدا نا صفتے کے، تو ایلو موجود بندرغ واڑتو اِتفاق کنگ کپک، آنتے کہ اودے
 ۱۹ خبر آف کہ دُعا ٹی آنت پاننگانے۔ ۰ شاید اونا دُعا خُدا نا شکر کے بھاز جُوان مرے،
 ۲۰ ولے ولدا ہم موجود بندرغ پتیک۔ ۰

۲۱ ای خُدا نا شکرے او اکیوہ کہ بھاز وار ایلو زباناتے ٹی بیت کنگ کیوہ۔ ۰
 ۲۲ ولے عیسائی تا نیام ٹی عبادت نا وخت آ کنا خُوش اے کہ ای مچ بیت کیو کہ
 ۲۳ اوفک پوہ مریر۔ اگہ ای بھاز بیت کیو ولے اوفک دا زباناتے پوہ مَنس، تو
 ۲۴ واڑان پچ فائدہ آف۔ ۰

۲۵ کنا سنگتاک، جواننگا پیتاتے پوہ منگ کے چنا مقبو، بلکہ واقتا باروٹ عقل مند
 ۲۶ بو، ولے خرابنگا پیتاتے پوہ منگ کے چنا بو۔ ۰ مقدر سینگ کتاب ٹی خُدا پارینے
 ۲۷ ”ای ایلو زبان پاروکاتا یعنی پردیسی تا ذریعہ اٹ
 ۲۸ بندغاتے تو بیت کیوہ،

۲۹ ولے ولدا ہم اوفک کنا پیتاتے آ توجہ نفسہ۔“ ۰

۳۰ واڑان ظاہر مریک کہ ایلو زباناتے ٹی بیت کنگ ایمان تجوکاتا نصیحت کے
 ۳۱ اُفک، بلکہ بے ایساناتا نصیحت کے آرے۔ ایمان تجوکاک خُدا نا پُسننگا پیغام نا
 ۳۲ تبلیغ کنگ آن فائدہ حاصل کیرہ، ولے بے ایساناک مَنپسہ تہ۔ ۰ ہندا خاطر آن فرض
 ۳۳ کبو کہ عیسائیک عبادت کے مچ مریر، اوفک جتا جتا زباناتے ٹی بیت کیر، او بے
 ۳۴ ایمانس یا پین بند غس برے کہ خواجہ عیسیٰ نا باروٹ علم حاصل کنگ خُوائے، او
 ۳۵ یقیناً پانک ”دافک گنوک مسونو“۔ ۰ ولے اگہ بے ایمانس یا پین بند غس برے
 ۳۶ کہ خواجہ عیسیٰ نا باروٹ علم حاصل کنگ خُوائے، او گُکے خُدا نا پیغام نا باروٹ
 ۳۷ بیت کنگ آخے، او واقتا پیتاتے منک، او ہنوکا پیتاتے آن تینا فیصلے تینٹ

۲۵ کیک، او تینا آست نا پیتاے ظاہر کیک۔ او خدائے سجدہ کیک او پانک "خدا نا طاقت یقیناً تم تو آرے۔" ○

عبادت نا وخت آ جزا بڑا کپیو

۲۶ سنگتاک، کنا پانگ نا مقصد داو اے کہ آرا وخت آ تم عبادت کے مچ میرے، شاید تمے آن اسٹس مزہبی و شعر خلوکوس مرے، پیئس خوانفوکوس مرے، پیئس خدا نا ڈوکا پیتا تا باروٹ رغاموکوس مرے۔ شاید اسٹس پین زبانا تے ٹی ہیست کروکوس مرے، او اسٹس داوے ترجمہ کروکوس مرے۔ ولے بھلا ہیست داو اے کہ دا گل گڑاک عیسائی تادمت کے مریر۔ ○ اگ تمے آن کس ایلو زبانا تے ٹی ہیست کیک، تو صرف اِرت یا مسہ پین ایلو زبانا تے ٹی ہیست کیر او ہر اسٹ ضرور تینا واری آ ہیست کے، او کسے دا پیتا تے ایلو فتنے پوہ کنگ کے ترجمہ کروئی اے۔ ○

۲۸ اگ کس ترجمہ کروکوس موجود آف، تو ایلو زبانا تے ٹی ہیست کروکاک ضرور چپ مریر او آستے تینا خدا نایات ٹی ظلیر۔ ○

۲۹ پیغام رسیفوکاک پیغامے سر کیر، او ایلوفک وافتا پیتاے بنیر، او ہریر کہ دافتے ٹی غلطی تو آف۔ ○ اگ اسٹس ہیست کنگ ٹی اے او پیئسے خدا نا گنڈ آن خاصو

۳۰ گوس بریک، تو ہیست کروکاک چپ مرے۔ ○ تم گل اسہ پر ایلوے تینا خدا نا پسکینگا

۳۱ پیغام نا باروٹ رغامو، تاکہ گل شامہیل کیرے او شامہمت وڈے۔ ○ او یات تجبو

۳۲ کہ ہیست کروکاتے تو طاقت آرے کہ چپ مریر یا تینا واری نا انتظارے کیر، ○ آنتے

۳۳ کہ خدا نا خوش آف کہ عیسائیک عبادت کے مچ منگ نا وخت آ جزا بڑا کیر۔ بلکہ اونا خوش اے کہ تم آمن ٹی عبادت کیرے، وھن کہ ایلو عیسائیک کیرے۔ ○

۳۴ عبادت کے اوار مچ منگ نا وخت آ نیازیک چپ مریر۔ اوفتے ہیست کنگ نا اجازت آف، آنتے کہ مقدرینگا کتاب نا حکم نا مطابق اوفک زیندغاتے عزت ایتیر۔ ○

۳۵ فرض کبو کہ نیازی سے مزہبی و مسلس آرے، تو آرائی تینا آریغ آن ہریفے، اتنے
 ۳۶ کہ نیازی نا عیسائی تاچی ٹی بیت کنگ شرم نا پیش اے۔ او ای ٹھے آن ہریفیوہ
 ۳۷ کہ خدا نا پیغام ٹھے آن بس؟ یا ٹھا خیال ٹی دا پیغام صرف ٹھے آر سیفنگا نے؟ او آگ
 کس واسوچ کیک کہ ”خدا نا طاقت کن تو آرے، او ای پیغام رسیفو کو سے اٹ“،
 تو او ضرور دا درست کے کہ آرا پیتاے ای ٹھے لکھنگ ٹی اٹ، دافک خدا نا حکماک
 ۳۸ او۔ او آگ دا بندغ دا پیتاے آن انکار کیک، تو خدا دا اڑان انکار کیک۔
 ۳۹ بندا خاطر آن، کنا سنگتاک، خدا نا پسکنگا پیغامے است نا خب اٹ ایلو فٹے
 ۴۰ آر سیفو، ولے ایلو زباناے ٹی بیت کروکاتے منع کپھو۔ او ہر عبادتے جوان او
 صبح طریقہ اٹ کبو۔

خواجه عیسیٰ نا پدی زندہ مننگ

۱ **۵** سنگتاک، واسہ ای ٹھے ہمو پیتا تا باروٹ ولدا رغاویوہ کہ مست رغاناٹ۔ ٹم
 ۲ دا پسکنگا پیغام نازی آ ایمان تجارے او واسکان سختی اٹ تخنگ ٹی آرے۔ او ای
 دا پسکنگا پیغامے ٹھے آر سیفیٹ او ٹم منارے تہ۔ دا وجرغان ٹم بچاؤنگا نورے،
 او دا وخت اسکان سختی اٹ عمل کنگ ٹی آرے۔ آگ ٹم دا ایمان آن ہڑ سینگی رے،
 یا دا نازی آ عمل کپیرے، تو دانا مننگ بے فائدہ اے۔
 ۳ ای اولیکو وار ٹھے آ ہمو پیتاے رسیفیٹ کہ خواجه عیسیٰ غان کنے رسینگا نر، او
 دا کلان امہنگا بیت اے کہ خدا نا مقرر کروکا ننا گناہ او برائی تا خاطر آن تینا جان نا
 ۴ قربانی ئے تے۔ او مقدسنگا کتاباتا پیشن گوہی تا مطابق کسفنگا، دفن کنگا، او مسہ
 ۵ دے آن پد پدی زندہ کنگا۔ او لیکو وار پطرس آ، ولدا ایلو خاصنگا شاگرداے آ ظاہر
 ۶ مس۔ او ولدا او اسہ وار تو بیچ صد بندغاتا مون آ ظاہر مس کہ دافک گل اوڑا ایمان
 ۷ تجارہ۔ دافقے آن بھازنگاک واسکان زندہ او۔ او یعقوب آ ظاہر مس، او اسہ

کا ولدا گل خاصنگا شاگردا تے آ ظاہر مس۔

- ۸ آخر ٹی او کئے آ ہم ظاہر مس، او ای ہمو چناناں بار اٹ کہ او تینا وخت آ
 ۹ دوی منگ نا بجائے ہرے آ دوی مسونے۔ ہندا خاطر آن کنا اہمیت ایلو خاصنگا
 شاگردا تے آن بھاز کم اے۔ ای لائچ آفٹ کہ کس کئے خاصو شاگردس پائے،
 ۱۰ اتے کہ خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تجوکا تے تکلیف او پریشانی تسوٹ، و لے خدا
 تینا خوش نا مطابق کئے خاصنگا شاگرد جوڑ کرینے۔ خدا نا وارحمت بغیر مقصد الویکہ۔
 ای ایلو گل خاصنگا شاگردا تے آن زیاست کاریم کرینٹ۔ وا کنا طاقت اٹ الویکہ،
 ۱۱ بلکہ خدا نا طاقت اٹ اسکہ۔ وا اہمو بیش آف کہ ای ٹھے خواںفیو یا اوفک ٹھے
 خواںفیر، و لے بھلا بیت واو اے کہ نن گل ہمو اسے پیغامے سر کرین کہ ٹم وانا
 زی آ ایمان تیخنگ ٹی اے۔

گل ضرور پدی زندہ مرور

- ۱۲ ننا پیغام واو اے کہ خدا نا مقرر کروکا پدی زندہ کنگنے۔ گڑا ٹھے آن گڑاس
 ۱۳ ہمر پانگ کیرہ کہ کہوکاک پدی زندہ مفسر؟ اگہ واراست اے کہ کہوکا پدی زندہ
 ۱۴ مفک، تو وانا معنی واو اے کہ خدا نا مقرر کروکا ہم پدی زندہ کنگنتے۔ اگہ خدا نا
 ۱۵ مقرر کروکا پدی زندہ کنگنتے، تو ننا تبلیغ کنگتے او ٹھا ایمان تیخنگ فضول او۔ او
 واژان بھلا بیت واو اے کہ نن خدا نا باروٹ دروغ تزنگ ٹی آن، اتے کہ نن پانہ
 کہ ”خدا تینا مقرر کروکائے پدی زندہ کرینے“۔ اگہ راست اے کہ کہوکا پدی زندہ
 ۱۶ مفک، تو وانا معنی اے کہ خدا تینا مقرر کروکائے پدی زندہ کنتے، اتے کہ اگہ کہوکا
 ۱۷ پدی زندہ مفک، تو خدا نا مقرر کروکا ہم پدی زندہ کنگنتے۔ اگہ خدا نا مقرر کروکا
 پدی زندہ کنگنتے، تو ٹھا ایمان بے فائدہ اے، او ٹم واسکان گناہ او برائی تے ٹی
 ۱۸ پاسنگوک اے۔ وانا معنی واہم اے کہ ارافک خدا نا مقرر کروکا نازی آ ایمان

- ۱۹ تجار، کسکر، ضائع مسرہ۔ اگے ننا خدا ننا مقرر کروکا نازی آیقین تجنگ صرف وا دنیا ٹی فائدہ مند اے، تو نن گل ایلو بند غاتے آن بد قسمت آن۔
- ۲۰ ولے راست نا بیت واو اے کہ یقیناً خدا ننا مقرر کروکا پدی زندہ کنگانے، او وا ضمانت اے کہ آرافک ہم ایمان تجیرہ، کہیرہ، خدا ننا مقرر کروکا نا طاقت اٹ
- ۲۱ پدی زندہ کنگیرہ، خوشی اٹ رہینگیرہ۔ اٹتے کہ موت اسہ بندغ نا وجہ غان بس۔ او
- ۲۲ پدی زندہ منگ پین بندغے نا وجہ غان بس۔ یعنی بندغ نا کہنگ آدم نا وجہ غان بس، او ہنزن پدی زندہ منگ خدا ننا مقرر کروکا نازی آ ایمان تجوکاتے رہینگ
- ۲۳ او اوفک جنت آکارہ۔ ولے ہر کاریم تینا وخت آبریک۔ اولیکو وار خدا ننا مقرر کروکا پدی زندہ کنگا، او آرا وخت آ او پدی بریک، اونازی آ ایمان تجوکاک ہم،
- ۲۴ کہ کسکونو یا زندہ او، ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کیرہ۔ واکان پد قیامت مروے۔ وا وخت آ خدا ننا مقرر کروکا گل شیطان، جن او ایلو خرابنگا طاقتاتے خدا نا خوش نا
- ۲۵ مطابق کٹوے، خلاص کروے، ولے ہمو وخت اسکان کہ او گل گڑاتے کہ حاکم کنگتے، گلا نا رہنما جوڑ کنگتے، اوڑکے پین کاریم آرے۔ خدا ننا مقرر کروکا تینا گل
- ۲۶ دشمناتے کٹک، او واکان پد کس کسپک، اٹتے کہ کہنگ ہم نن کے دشمن آن بار اے، کہ نن واڑان خولینہ۔ زبور ٹی وا لکھوک اے کہ ”خدا گل گڑاتے کہ
- ۲۷ اووے حاکم کرینے، گلا نا رہنما جوڑ کرینے۔“ خدا گل گڑاتے تینا مقرر کروکا نا دو ٹی تسونے، ولے تیٹ مقرر کروکا نا کیرغ آف۔ آرا وخت آ گل گڑاک خدا نا مار نا
- ۲۸ حکومتی منیرہ، ولدا مار پانک ”واقتا اصل وارث تو خدا اے، او یقیناً خدا گل گڑاتا مالک اے۔“
- ۲۹ واسہ گڑاس عیسائیک ہمو عیسائی تے کہ پاک صاف منگ نا بے شوالانو کہ کسکونو۔ وافک دھن اٹتے کرید؟ اگے بندغ کہنگ آن پد پدی زندہ مفلک، تو واقتا پاک صاف منگ نا بے شولنگ بے کار اے۔
- ۳۰ کنا سنگتاک، ای فخر کیوہ کہ نم خواجہ عیسائی نازی آ ایمان تجانورے، او کنے
- ۳۱ ہمو فخر نا قسم اے کہ ای ہر وخت کہنگ نا خطرہ ٹی اٹ۔ او آرا اسکان ننا نسخان

- ۳۲ اے، نن اَتے ہر وخت تینا جانے خطرہ ٹی شاعینہ؟ ○ اگ ای افسس شار ٹی صرف
 ڈنیاوی آ مقصداتے کے تینے پریشانی ٹی شاناک، تو کناچ فائدہ متے۔ اگ کہوکا پدی
 زندہ مفک، تو دا پاننگ کہ ”گن، بین، خاچ، پگہ نا خیرس اے“ راست اے۔ ○
- ۳۳ بے وقوف مقبو، اَتے کہ وسائت نا پاننگ راست اے کہ ”خراہنگ سنگت جو اننگا
 عاوتاتے خراب کیک“ ○ راست نا کسر آہو، تینا گناہ تا کسرے ایلو۔ ای ٹے پاوہ
 ۳۳ دا شرم نا بیٹس اے کہ ٹے آن گراس خدائے درست کپسے۔ ○

ڈنیاوی او جنتی آ جاناک

- ۳۵ کس دا ہم ہریفنگ کیک کہ ”کہوکا ہر پدی زندہ مروے؟ او آرا ڈول نا اونا
 ۳۶ جان مروے؟“ ○ دا ہریفوکا بے وقوفس اے۔ بجھے نا باروٹ سوچ کبو۔ آرا وخت آ
 ۳۷ ٹم بچے ڈغار ٹی وسیرے، او ہمو وخت اسکان ترک کپک کہ بازن متے ○ آرا وخت
 آزیبندارس بجاتے وسک، تو وانا بچاک بازو خولم یا بین فصلے نا بچاک او۔ ولے
 آرا وخت آدا بجاتے آن فصل ترک کیک، تو دا فصل مست نا بازنگا بجاتے آن
 ۳۸ بار افک ○ دا خدا نا کاریم اے کہ او تینا خوش نا مطابق دا فصلے ووفک، او ہمو
 بچ آن ہمو نا فصلے ترک ایٹک ○
- ۳۹ یات کبو کہ گل شوک ہم اسر ڈول نا افس۔ بندغاتا شو جتا، ساداراتا شو جتا،
 ۴۰ او چک او مچی تا شوک جتا جتا ڈول نا او ○ آسمان ٹی موجود گڑاک ڈنیا نا گڑاتے
 ۴۱ آن جتا او۔ اوفتا زیبائی ڈنیا نا گڑاتا زیبائی آن جتا اے ○ ہندن وے نا چند نا
 اسر زیبائی س اے، او توبے نا تینا، او استاراتا دا ہرتوماتے آن جتا زیبائی اے، او
 بھازنگا استاراک اسر پہ ایلو آن روشنائی ٹی جتا او ○
- ۴۲ او قیامت نا وے آ بندغاتے کے ہندن مروے۔ آرا وخت آ انسانی و جانس
 وشن کننگک، تو دا سڑک۔ ولے آرا وخت آدا پدی زندہ مروے، دا ہمیشہ کے زندہ

۳۳ مروے۔ ○ واؤنیائی ننا جاناک کمزور او، آخر کار کہینہ، ولے پدی زندہ مننگ نا وخت
 ۳۴ آنا جاناک کمزور مفسر، بلکہ زیبا او طاقت ور مریرہ ○ آرا وخت آ وفن کننگ، تو
 وئیای آجان اے، ولے پدی زندہ مننگ آن پدی جنتی آجان اے۔ واڑے وئیای
 ۳۵ آجان اے، تو ضرور مون آجنتی آجان اے ○ تورات ٹی لکھوک اے کہ "آوم
 اولیکو بندغ اسکہ کہ خدا اووے جوڑ کرے"۔ او آوم ناسل آن بروکو بندغس یعنی
 ۳۶ عیسی روحانی زندگی ئے تننگ ٹی اے ○ اولیکو وار جنتی آجان آخا، بلکہ وئیای
 ۳۷ آجان بس، او واکن پدی جنتی آجان بسونے ○ باوہ آوم مش آن جوڑ کننگ، ولے
 ۳۸ روحانی طاقت تروکا جنت آن بس ○ وئیای ٹی کل بندغاک آوم آن بار جان تجیرہ،
 ولے آرا بندغاک کہ خدا نامقرر کروکا نا کسر آبریرہ، اوفک عیسی غان بار ہمیشہ نا
 ۳۹ زندگی ئے حاصل کیرہ، او اوڑتون او ○ او ہندن ن کہ واسہ وئیای آ بندغ آن بار
 آن، مون آجنتی آ بندغ آن بار مریرہ ○
 ۵۰ کنا سنگاک، کنا پاننگ نا معنی واو اے کہ ننا وئیای آجاناک جنت ٹی ہمیشہ،
 اتے کہ وا وئیای آجاناک زو خلاص مریرہ او پوک گنیرہ تا۔ ولے خدا تو اوار
 رینگوکاتا جنتی آجاناک ہمیشہ کن او ○
 ۵۱ ای ٹے آست نارازس پاش کیوہ۔ قیامت نا وخت آن کل کسپنہ، ولے
 ۵۲ پسکننگا جان رینگ ○ او وا اسہ وار تو ہندن مروے وھن کہ ختے تر کیس، ملیس۔
 آرا وخت آ آخری بگل لگوئے کہوکاک پدی زندہ مرور، او ارافک کہ زندہ او، اوفتا
 ۵۳ جاناک ہم اسہ وار تو کہوکاتے تو اوار بدل مرور او پدی آ موت بفروئے، ○ اتے کہ وا
 وئیای آجاناک، کہ واسہ ن تون او، اوفک ضرور جنتی آجاناٹے ٹی بدل مرور،
 ۵۴ کہ ن جنت ٹی ہمیشہ رینگینہ ○ آرا وخت آ واپتاک مرور، تو مقدسنگا کتاب نا
 وا بیت صبح ثابت مریک کہ
 موت خلاص مسونے او ہمیشہ نا زندگی شروع مسونے ○
 اے موت، نا خو لیس آرانگ ہناتے؟

- ۱۵ اے موت، واسے نے طاقت آف کہ بند غاتے پیریشانی ایتمیس۔
 ۱۶ موت گناہ نا وجر غان بس، او شریعت آن ظاہر مریک کہ نن گل گناہ گار آن۔
 ۱۷ ولے خدانا شرے اوا کیمو، کہ نن خواجہ عیسیٰ نا ذریعہ اٹ ہمیشہ نا زندگی لے
 حاصل کریئن۔
 ۱۸ کنا سنگتاک، ہندا خاطر آن سختی اٹ ایمان تجبو، او ہر وخت خواجہ عیسیٰ نا
 خدمت کے کاریم کبو، اتنے کہ تم جوآن چارے کہ نما کاریماک اونا فائدہ کن او۔

غریب عیسائی نا مدت کے نصیحت

- ۱ **۱۶** واسے ہمو پیسہ نا مچ کنگ نا باروٹ لکھیوہ کہ غریبنا عیسائی نا مدت کن او۔
 ۲ ای نمے ہمو نصیحتے ایتمیوہ، کہ ای مست گلنہ صوبہ نا عیسائی تے تسوٹ۔ ہر یکشمبہ
 نا وے آٹھے آن ہر ایٹ ضرور تینا کٹو کا پیسہ غاتے آن گراس پیسہ بچائے، تھے،
 ۳ تاکہ کنا بینگ نا وخت آپین پیسہ مچ کنگ نا ضرورت مف۔ تینا نیام آن گراس
 بندغ گچین کبو، کہ دافک شمارو کا پیسہ غاتے یرو شلم شمار نا عیسائی تے آوتنگ کے
 تیار مریر۔ نمے آ بینگ آن پد ای اوفتے کے تعارف نا خطا تے لکھیوہ، اوفتے راہی
 ۴ کیوہ۔ اگہ کنا بینگ ہم ضروری اسکہ، تو اوفک کن تو بینگ کیرہ۔

پولس نا کرنتھس شار آ بینگ نا منصوبہ

- ۵ ای مکدنیہ صوبہ غان مریسہ نمے آبریوہ، اتنے کہ واکنا کسرٹی بریک۔ کنا اراوہ
 ۶ اے کہ ای بھاز وے نم تو گدریفیو، شاید کلا سیٹل اے۔ واکان پد اراکنڈ آ کہ
 ای بینگ، بینگ نا وخت آ نم کنا مدتے کیرے۔ کنا خوش اے، او اگہ خدانا
 ۷ خوش ہم ہندن اسکہ، تو ای واسے نم تو مچ وخت کہ آخا، بلکہ کنا اوسیت اے کہ ای

- ۸ مون آئم تو بھاز وخت گدریفیوہ۔○
- ۹ ولے ای واڑے افسس شارٹی پینکاست پنی آئید ناوے اسکان رینگلیوہ۔○
- ۱۰ اتے کہ واڑے پیغام نا بھاز دشمناک آریر، ولے وا وخت آ بھاز موقعہ آرے کہ ای تبلیغ کیو او خواںفیوہ۔○
- ۱۱ اگہ تیتھیس ٹھے آرے، اووے خوشی اٹ بہ خیرٹ کبو، کسے موقعہ تقبو کہ او تیتھیس بے عزت کے، اتے کہ او ہم کنے آن بار خواجہ عیسیٰ نا خدمت کے کاریم کنگ ٹی اے۔○ ٹم ضرور اونا مدتے کیرے تاکہ او آسانی او سلامتی اٹ کنا گنڈ آپی بنگ کے۔ ای واڑے انتظار کنگ ٹی اٹ، کہ او عیسائی سنگتاتے تو اوار، کہ اوڑتون او، برے۔○
- ۱۲ آرا تسکان ننا مزہبی آیلم اپلوس نا ہیست اے۔ ای اووے ٹم کے بھاز منت کریٹ کہ ایلو عیسائی سنگتاتے تو اوار ٹھے آرے، ولے اونا خوش آلویکہ، اتے کہ واڑے واسکان مصروف اے۔ ولے آرا وخت آ اووے موقعہ بلا، ٹم تو بلنگ کے بریک۔○

آخری بیتاک

- ۱۳ ہوشار بو، ایمانے تینا بسفبو، اسر پہ ایلو نا تینا اہمتے ووفبو،○ او ہر کاریے محبت
- ۱۴ اٹ کبو۔○ ٹھے خبر اے کہ ستفناس او اونا آراوالاک یوتان صوبہ نا اولیکو بندناک
- ۱۵ او کہ خواجہ عیسیٰ نازی ایمان تجار، او واسکان اُست نا خب اٹ عیسائی تا مدتے
- ۱۶ کنگ ٹی او۔ سنگتاک، ای ٹھے منت کیوہ کہ○ وھینگا بندغاتا عزتے کبو او ہوفتا، کہ واقفے تو اوار اُست نا خب اٹ عیسائی تا مدتے کیرہ، اوقتا ہم عزتے کبو۔○
- ۱۷ ای ستفناس، فرٹونائس او آخیاگس نا ٹما گنڈ آن بنگ او احوال ایتگ کے
- ۱۸ خوش اٹ، اتے کہ ای ٹم کے پریشان اسٹہ۔○ وافک کنا ہمتے ووفینو، او کنا یقین

اے کہ اوفک ٹماہتے ہم وو فیسر۔ وھینگا بند غاتا عزتے کیو۔

۱۹ ایشیا صوبہ نا عیسائیک ٹھے آ سلام راہی کیرہ۔ اکو کہ او اونا زائفہ پر سکھ تو اوار
۲۰ ہمو عیسائیک کہ وافتا آرا ٹی عبادت کے مچ مریرہ، ٹھے بھاز سلام پارہ۔ وا جاگہ
نا گل عیسائیک ہم ٹھے سلام پارہ۔

اسہ پر ایلوئے تینا وو تفوک سلام پاہو۔
۲۱ ای، پولس، وا آخری پیتاتے تینا وو آٹ لکھنگ ٹی آٹ۔ آرا بندرغ خواجہ
۲۲ عیسیٰ تو محبت کپک، خواجہ عیسیٰ تینڈ تینا پدی بنگ نا وخت آ اوڑا الزام تھک۔
اوڑا بزا بریک۔

۲۳ خواجہ عیسیٰ نا رحمتاک ٹمازی آمریر۔
۲۴ او کنا محبت خواجہ عیسیٰ نا ذریعہ آٹ ہمیشہ ٹم تو مرے۔ آیین۔
خدا حافظ۔

ٹما مزہبی آ باہ،
پولس،

او کن تو اوار ٹما مزہبی آ ایلم، شو ستھینس۔

کرتھی شار نا عیسائی تے کے اِرت میکو خط نا تعارف

پولس دا اِرت میکو خطے دا شار نا عیسائی تے کے لیکھانے، اُتے کہ کرتھیک اولیکو خط نا جواب ٹی بہازنگا مسلہ غانا بازوٹ بریفیسٹر. اولیکو خط ٹی پولس اوفتازی آ بہاز الزام تھاسس. آخری ٹی دا خط ٹی او خوشی اٹ لیکھانے، اُتے کہ اوفتے آن بہازنگا گناہ نا کسر آن بڑسینگانو، او بدی عیسیٰ نا کسر آپینگ ٹی اُسره. دا خط ٹی پولس دافتے تو سنگی او محبتے ظاہر کرینے. ولدا پولس دا عیسائی تے رغامانے کہ ”تینا ایلو غریبنا عیسائی تا مدت کے تیار مہو“. داڑتو آوار آوار او بمو بندغاتا زی آ الزام تھانے کہ تینے دروغ اٹ خاصنگا شاگرد پاریرہ. او کرتھی تے رغامانے کہ ”تینے ڈھنگا بندغاتے آن بچاؤبو“.

دا خط نا اہنگا بشخاک داد او:

تعارف	۱:۱ - ۱۱:۱
کرتھی تے کے خاصنگا بیتاک	۱۲:۱ - ۱۶:۷
یہودیہ صوبہ نا غریبنا عیسائی تے کے مدت	۱:۸ - ۱۵:۹
دیر خاصنگا شاگردا او؟	۱:۱۰ - ۲۱:۱۲
آخری بیت او نصیحتاک	۱:۱۳ - ۱۴:۱۳

پولس نا کرتھی شار نا عیسائی تے کے اِرت میکو خط

ب یونان صوبہ او خاص تور اٹ دانا شار کرتھی ٹی رینگو کا عیسائی تے،

سلام۔

باوہ خُدا او خُواجه عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، او فتا رحمتاک ثمازی آ
مریر، او ئے آپریشانی بَف۔

ای خُدا نا خُوش نا مطابق خُواجه عیسیٰ نا خاصنگا شاگرد جوڑ مسوٹ۔ دا خط لکھنگ
ٹی مزہبی آ ایلم یتختیس ہم شامل اے۔

یقین نخبو، مصیبت نا وخت آ خُدا نا مدترے کیک

۳ بپو، باوہ خُدا او خُواجه عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، نا شکرے آوا کیبپو،
۴ آنتے کہ صرف باوہ خُدا رحم کروکا او مدت کروکا اے۔ خُدا مصیبت نا وخت آنا
۵ مدتے کیک، تاکہ نن ہمو بندغاتا، کہ مصیبت ٹی او، واقتا مدتے ہنذن کین، ذہن
۶ کہ خُدا نا مدتے کیک۔ نن خُدا نا مقرر کروکاغان بار تکلیف او مصیبت سہنگ ٹی
۷ آن، او خُواجهغان بار خُدا نا بھاز مدتے کنگ ٹی اے۔ آرا وخت آنے آن کسے
۸ آ مصیبت بریک، او ننے آن کس خُدا نا طاقت اٹ وا مصیبتے سہک، وا ہم ثما
۹ فائدہ او نجات کین اے، آنتے کہ داڑان ثما ہمت ووک او ئے ہم ننے آن بار خُدا
۱۰ مصیبتے صبر اٹ سہنگ نا طاقت ایٹک۔ ہندا خاطر آن کنا ثمازی آپورہ یقین
اے، او ای چاوہ ذہن کہ تم کئے آن بار تکلیف او مصیبتے سہنگ ٹی اے،
ہنذن ثما کئے آن بار مدت کنگوئے۔

۸ سنگتاک، کنا خُوش اے کہ ای ئے ایشیا صوبہ ٹی آرا تکلیف او مصیبتاک کہ
کئے آبسر، ئے یات ایٹیو۔ ہندا تکلیف او مصیبتاک ہندا خاص زیاست اثرہ، ای
۹ سوچ کریٹ کہ "ای کہیوہ"۔ ای وا ہم سوچ کریٹ کہ "بندغاک کئے کسینگ کے
تیار او"۔ او وا وخت آ کئے معلوم مس کہ کئے چچ طاقت آف، او ای صرف خُدا نا
۱۰ زی آ یقین تجاٹ کہ او کہوکاتے پدی زندہ کروکا اے۔ او خُدا کئے وا تکلیف او

۱۱ مصیبت او موت آن بچائے، او مون آہم بچائفک۔ او ای واہم یقین تھائٹ کہ مون آٹھاؤعاک، کہ ٹم کنا مدت کے کیرے تا، وافتا مطابق او کے بچائفک۔ ○ ٹھا بھاز وعا کنگ اٹ خُدا مہربانی یک، نئے آر حمتاے راہی یک، او بھازنگاک ننا خاطر آن خُدا نا شکرے اوا کیرہ۔ ○

پوٹس نا پنوکا اُست اٹ خط لیکھنگ

۱۲ کنے فخر اے او کنا ضمیر گواہی ایٹک کہ ای تینا زندگی اُست نا حُب اٹ خُدا نا مون آپاک صاف گدریفیٹ، او خاص طور اٹ ای وا خاطر آن خوش اٹ کہ آرا وخت آ کر تھس شار ٹی ٹم تو اُسٹ، تو ہمو وخت آہم تینا زندگی اُست پاک صاف گدریفیٹ۔ وا بیتاے آ عمل کنگ نا طاقت بندغ نا عقل مندی آن آفا، بلکہ خُدا نا خاص رحمت حاصل کنگ نا وجہغان اے۔ ○ ای ٹھے آسانگا لوزاے ٹی خط لیکھائٹ او واس لیکھنگ ٹی اٹ، ولے ولدا ہم ٹم منہ بیتاے پوہ مٹنورے۔

۱۳ کنا اُست اے کہ ٹم کنا گل بیتاے پوہ مریرے، ○ تاکہ قیامت نا وے آ ٹم کنے آ او ای ٹھے آ فخر کنگ کیو۔ ○

۱۵ کنا شازی آپورہ یقین اسکے۔ ہندا خاطر آن ای منصوبہ س جوڑ کرٹ کہ ٹھے آرا وار بریو، او ٹھے فائدہ ایٹیو، ○ اسے وارس مکتبہ صوبہ غا پنگ نا وخت آ او اسے وختس پدی پنگ نا وخت آ، تاکہ بیہوویہ صوبہ غا پنگ نا وخت آ ٹم کنا مدتے کیرے۔ ○

۱۶ آرا وخت آ ای وا منصوبہ اُست جوڑ کرٹ، ای ٹم کے اروہ بدل کرو کوس اُسٹ؟ ٹھا خیال ٹی ای تینا فائدہ کے ہندن کرٹ؟ یقیناً آفا، اُنتے کہ وا ممکن آف کہ ای اسے کا ٹھے پاو ”بریوہ“، ولدا پاو ”بقرہ“۔ ○

۱۸ ای خُدا نا قسے بیفیوہ، اگ ای پاو کہ ”بریوہ“، تو بریوہ۔ اگ ای پاو ”بقرہ“، تو بقرہ۔ ○ اُنتے کہ خواجہ عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا او مار اے، او کہ ای سیلاس او

- ۲۰ تیتھیس ثانیام ٹی اونا پیغامے تلج کریئن، او تینا پاروکا پیتاتے ثابت کیک۔ او یات کبو کہ آرا اقرار اتے خدا تینا مقرر کروکا کے کرینے، اوفک ضرور پورہ مریرہ۔ ہندا خاطر آن خواجہ تھسی نازیرہ اٹ اونا زی آیمان تھوکاک خدا نا صفتے کیرہ، پارہ "آو، خدا، نا اقرار اک پورہ مریرہ"۔ او خدا نئے تینا مقرر کروکا نازی آیمان تھنگ نا
- ۲۱ وجہ غان آسٹ کرینے، اونے تینا کسر آیسونے، او پاکنگا روح نا طاقنے راہی تھنگ
- ۲۲ ضمانت اے کہ نن اونا کسر آہنگ ٹی اُن، او اونا تروکا اقرار اک پورہ مریرہ۔
- ۲۳ کرتھی سنگناک، خدا کنا گواہ اے او کنا اُست نا پیتاتے چانگ۔ ای فیصلہ اے
- ۲۳ کریٹ کہ اے آہرہ تاکہ اُنم کنا غصے خمیرے۔ کنا وا کوشست آف کہ اے
- ۲۳ ہر بیت نا کھلے ایتبو، او اُنم کنا حکماتے تین کے بوجھ چارے۔ ای جوان چاوا کہ اُنم سختی اٹ ایمان تھنگ ٹی اے۔ ای اُنم اُوشی تے وونگ کے ثانیام ٹی کاریم کنگ ٹی اٹ۔

- ۱ ب ای وا فیصلہ کریٹ کہ اے آہدی ہرہ، تاکہ کنا یلنگ اُنم کے پریشانی
- ۲ مَف۔ او اے ای اُنم پریشانی تروٹ، تو کس کنا ہمتے وونگ کتویک، اتے کہ
- ۳ صرف اُنم کنا ہمت وونوکا اے۔ کنا اُوش آویک کہ "ہمو بندگا کہ کئے اُوشی تروٹ، ای اوفتے پریشانی ایتبو"۔ ہندا خاطر آن ای اُنم آ لکھاٹ، تاکہ اُنم مون آہم کنا اُوشی تے وونیرے۔ او کنا یقین اے، آرا وخت آ ای اُوش اٹ، اُنم گل ہم اُوش اے۔ او اے اُنم اُوش نا خطے پریشانی، پنوکا اُست او خرنکاتے تو لکھاٹ۔ کنا مقصد وا آویک کہ "اُنم اُوش کبو"، بلکہ اُنم معلوم کریو کہ ای اُنم تو بھاز محبت کیوہ۔

معاف کنگ جوان اے

۵ یات تخبو، آرا وخت آ ای اُنم اے اُنم آ اِلام تھات، او نہ صرف کئے بلکہ

۶ نئے آن ہم بھازنگاتے پریشانی ٹی شاناس۔ کنا خوش آف کہ اوڑ تو سختی اٹ پیش
 ۷ بریو۔ ○ وا بندغ کے ہنداخ ہرا کافی اے کہ نئے آن بھازنگاک اوڑے تینا سنگتی
 ۸ آن کشارے۔ ○ واسر نم اوڑے ضرور معاف کبو، اوڑے ہمت ایٹیو، اوڑے نگین
 ۹ منگ کے ایٹیو، نواہ او بے زار مروئے، ایمان آن ہر سینگوئے۔ ○ ای نئے منت
 ۱۰ کیوہ کہ اوڑے وزست کرفبو، کہ نم اوڑ تو محبت کیرے۔ ○ ای نئے خط لکھاٹ اتے
 ۱۱ کہ کنا خوش اسکہ کہ نئے ہریو کہ نم آخس ویر ٹی ارے، او ہریو کہ نم کنا پیتاے آخس
 ۱۲ منیرے۔ ○ آرا وخت آ نم کسے معاف کیرے، تو ای ہم اوڑے معاف کیوہ، اتے
 ۱۳ کہ آرا وخت آ کنے معاف کروئی اے، تو ای است ناخ ب اٹ ٹا خاطر آن اوڑے
 ۱۴ معاف کیوہ، او خدا نا مقرر کروکا واڑ کے کنا گواہ اے۔ ○ معاف کنگ اٹ شیطان
 ۱۵ ننے ریفنگ کپک، او ننے شیطان نا مضوبہ غاتا خبر اے۔ ○

پولس نا ططس نا باروٹ پریشانی

۱۲ آرا وخت آ ای تروآس شار ٹی خدا نا مقرر کروکا نا باروٹ پسننگ پیغامے تبلیغ
 ۱۳ کنگ کے بسٹ، ای خنٹ کہ ایڑے بندغاک ایمان تینگ کے تیار اترہ۔ ○ ولے
 ای بھاز پریشان اسٹ، اتے کہ تینا دوستنگ مزہبی آیلم طٹے ختویٹ۔ ہندا خاطر
 آن ای اوفتے آن رخصت کریٹ او مکڈنیہ ضوبہ غا ہنٹ۔ ○

پیغامے متوکاک خدا نا مون آ خوشبو آن بار او

۱۴ خدا نا شکرے اوا کیمبو، اتے کہ عیسائی جوڑ منگ نا وجرغان خدا ننے تینا مقرر
 کروکا نا خدمت کروکا جوڑ کرینے۔ او ننا رہنما اے، او وا بیت گلے معلوم مرک، او
 خدا ننے تینا مقرر کروکا نا باروٹ علم تسونے، او نن دا علمے ہندن معلوم کین دھن

- ۱۵ کہ خوشبو گلے معلوم مریک۔ ○ خدا نا مقرر کروکا نا تینا جان نا قربانی تینگ او وانا باروٹ پیغام نا تالان منگ خدا کے اسر خوشی نا بیٹس اے، او داوے منگ اٹ نن خداے خوشبو آن بار دوست آن۔ نن وا پیغامے گل آسر کین، ہمو فتنے آ کہ پچوئی او، او ہمو فتنے آ کہ دوزغ آکارہ۔ ○ ہمو بندغاگ، کہ دوزغ آکارہ، او فتنے کے وا پیغام خرابنگا گند آن بار اے، ولے ہمو فک کہ پچیرہ، وا پیغام او فتنے کے خوشبو آن بار اے، او او فک ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کیرہ۔ گراس دا سوچ کیرہ کہ ”کسس وا پیغامے تالان کننگ کپک“ ○ ولے خدا نے تینا مقرر کروکا نا خدمت کے راہی کرینے۔ نن اُست نا خب اٹ او نا پیغام نا تلینے کننگ ٹی آن، او خدا نے خننگ ٹی اے۔ ہر بندغ کہ کنے آن بار تلینے کیک، ہمو بندغاے آن بار آف کہ واک پُسننگا پیغامے تینا فائدہ کے استعمال کیرہ۔ ○

پُسننگا پیغام نا طاقت او اہمیت کلان زیاست اے

- ۳ بُنا خیال ٹی وا پیتاے آن ظاہر مریک کہ ای تکبر کننگ ٹی اٹ؟ ایلو بندغاے
 ۱ آن بار کنے ٹے آسفا رشی خط ایتنگ نا ضرورت آف۔ ○ ثم خدا نا کسر آ پنگ ٹی
 ۲ اُرے، او دا وجرغان ہر بندغ ٹے درست کیک او کنا کاریم نا باروٹ چاک۔ کنا
 اُست خوشی آن پُر اے۔ ہندا خاطر آن کنے سفارشی خط ایتنگ نا ضرورت آف، ○
 ۳ اُنتے کہ خدا نا مقرر کروکا تینا پُسننگا پیغامے کنا ذریعہ اٹ ٹے اسکان سر کرینے۔
 وا پیغام خلتا زی آ لکھنگتو، بلکہ خدا تینا پاکنگا روح نا طاقت اٹ ننا اُستاتے ٹی
 شانانے تہ۔ ○

- ۴ ای ہندن پاوہ اُنتے کہ خدا تینا مقرر کروکا نا ذریعہ اٹ نے دھینگا پیتاے پاننگ
 ۵ نا طاقتے تسونے۔ ○ نن پاننگ کپنہ کہ ”دھینگا کاریے تینا طاقت اٹ کننگ کینہ“،
 ۶ اُنتے کہ وا کاریے کننگ نا طاقت صرف خدا نا گند آن بریک۔ ○ او خدا نے پُسننگا

اقرارے تالان کنگ کے طاقت تسونے، او دا اقرار لکھوک شکل آٹ بتتے، بلکہ پاکنگا رُوح نا طاقت آٹ بسونے۔ موسیٰ نا شریعت آن ہمیشہ نا بڑا بریک، ولے خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت آٹ ہمیشہ نا زندگی بریک۔

۷ مُتکَنگَا پیغام خلتا زی آ لکھوک بس۔ داوے تینگ نا وخت آ خُدا نا نُور ظاہر مس، او موسیٰ نا مون بھاز روشنائی تینگ آ لگا۔ مخلوق تو یلنگ نا وخت آ دا روشنائی کم منگ ٹی اسکے، ولے ولدا ہم دا بندگاک اوڑا ہرنگ کتویر۔ اگے مُتکَنگَا پیغام، کہ وا ٹی ہمیشہ نا بڑا اے، واخس طاقت او روشنائی ٹی بسوس۔ تو تینڈ ۸ سوچ کبو کہ خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت کاریم کنگ کے اخس زیاست اے۔ ۹ مُتکَنگَا پیغام، کہ بندغاتا زی آ بھاز الزام تخانے، واخس طاقت ٹی بس، تو پُسکَنگَا پیغام، کہ وانا منگ آٹ بندگاک خُدا نا راستگاک کسر آ بریرہ، وانا طاقت مُست نا پیغام آن ۱۰ اخس زیاست اے۔ وا راست اے کہ پُسکَنگَا پیغام نا بنگ آٹ مُتکَنگَا پیغام نا ۱۱ طاقت بندغاتا مون آ کم مسونے۔ آتے کہ مُتکَنگَا پیغام، کہ گراس وختے کے بس، وا ٹی واخس طاقت اسکے، تو پُسکَنگَا پیغام، کہ ہمیشہ کن اے، وانا طاقت مُست نا پیغام آن بھاز زیاست اے۔

۱۲ وانا زی آ یقین تینگ نا وجرغان نن بھاز ولیر آن۔ ننے موسیٰ غان بار تینا ۱۳ مون نا ڈکنگ نا ضرورت آف، کہ او تینا مونے، کہ روشنائی آن پُر اسکے او کم منگ ٹی اسکے، ڈکنگ کے نقابے شانغا۔ او ہندا وجرغان بہوویک مُتکَنگَا پیغام نا اقرار اے، کہ وا ٹی پیتاک ڈکوک او، خُوَیرہ، ولے پوہ مفسر۔ صرف ہمو بندغ وا پیتاے پوہ ۱۵ مریک، آرا کہ خُدا نا مقرر کروکا نا کسر آ بریک۔ او اینو اسکان بہوویک موسیٰ نا ۱۶ تروکا پیغامے خُوَیرہ، ولے پوہ مفسر۔ ولے دا ممکن اے کہ وائفک پوہ مریر، دهن کہ تورات ٹی لکھوک اے کہ ”موسیٰ آرا وخت آ خُدا نا مون آپیش مسکے، او تینا ۱۷ نقابے دِرفیکہ“۔ موسیٰ بغیر نقاب آٹ خُدا نا مون آپیش مس، خُدا اووے طاقت ۱۸ تس، او ہندن نن خُدا نا پاکنگا رُوح آٹ طاقتے حاصل کرینن، او داوے حاصل کنگ

۱۸ نا وجرغان نن بغیر خو لیس اٹ خدا نا کسر آکانہ۔ ۱۔ یہوویک خدا نا طاقت، کہ موسیٰ
 نامون آروشنائی نا شکل اٹ بس، ختمویر، ولے نن گل عیسائیک خدا نا گنڈ آن
 بروکا طاقتے حاصل کریئن، او دا طاقت اٹ ننا اُستاک خدا نا خوش نا مطابق جوڑ منگ
 ٹی او۔ دا خواجہ عیسیٰ نا راہی تروکا طاقت نن تو ہمیشہ کن اے۔ ۲

دُنیا ٹی پیغام رسیفو کاتا طاقت او اہمیت کم اے

- ۱ سب ای ہمتے آرافتنتٹ، اتنے کہ خدا، کہ رحم کروکا اے، کنے تینا کاریکے کنگ کے
 ۲ تسونے۔ ۱۔ ای تینا کاریکے ڈکیرہ، اتنے کہ ای گل خرابنگا کاری ہمتے یلہ کریٹٹ۔ ای نہ تو
 بندغاتے ریفیوہ، او نہ خدا نا پیغام ٹی تینا گنڈ آن دروغ نا بیت شاغیوہ۔ وا پلسکننگا
 پیغامے راست اٹ پیش کنگ اٹ ای خدا نامون آپاک صاف اٹ، او کنا یقین
 ۳ اے کہ ہر بندغ نا ضمیر پانک کہ ”واجوانو کاریم کنگ ٹی اے“۔ ۱۔ وا پیغام، کہ ای
 تبلیغ کیوہ تہ، نا بیتا معنی صرف ہمو بندغاتے آن ڈوک اے کہ دوزغ آکارہ۔ ۲
 ۴ اوفک ایمان تجھسے اتنے کہ وا دنیا نا خرابنگا بیتا مالک یعنی شیطان وافتا سوچاتے
 تینا کسر آ، کہ وا تارمغان بار اے، شاغانے۔ او دا شیطان اوفتے خدا نا مقرر کروکا،
 ۵ کہ اصل خداغان بار اے، نا کسر آن تورک کہ وا کسر روشنائی آن پُر اے۔ ۱۔ ای
 بندغاتے تینے عزت ترفنگ کے تبلیغ کیرہ، بلکہ پاوہ کہ ”خدا نا مقرر کروکا ننا خواجہ اے،
 ۶ او ای خواجہ عیسیٰ نا خاطر آن ٹما خرمت گار اٹ“۔ ۱۔ تورات ٹی خدا پارینے ”تارم
 خلاص مریک، وانا جاگے روشنائی بلیک“۔ او خدا ننا اُستاتے ٹی تینا پلسکننگا پیغامے
 شاغانے، کہ روشنائی آن پُر اے۔ واژان ننا خدا نا باروٹ علم زیاست مسونے، او
 خدا نا مقرر کروکا نا کسر آپنگ اٹ نن خدا نا طاقت نا باروٹ پوہ مرینہ۔ ۱۔
 ۷ وا علم، کہ بے بہا اے، جہان نا مالک خدا نا گنڈ آن ننے آبسونے، ولے ننا
 ۸ طاقت او اہمیت کم اے۔ ۱۔ کنے آ اکثر تکلیف او مصیبتاک بریرہ، ولے ای ہمتے

۹ اراڻفپرہ۔ ائی آست ئی وخت وخت پریشان مریوہ، ولے ایمان آن ہر سینگیپرہ۔ کنا
 ۱۰ دشمناک، بھاز او، ولے کن تو ہر وخت خدا نادت آرے۔ تکلیف او مصیبتاک
 ۱۱ بسونو، ولے کسفنگنتٹ۔ ائی اراڑے ہم مریو، خولپرہ، خواجہ عیسیٰ غان بار تکلیف
 او مصیبت سہنگ کے او اونا خاطر آن کہنگ کے تیار اٹ، تاکہ ایلوفتے معلوم مرے
 کہ ننا خواجہ عیسیٰ ناپدی زندہ منگ نازی آیقین تخنگ نا وجہ غان خدا ننے آتینا
 ۱۲ طاقتے راہی کرینے۔ تیلج کنگ اٹ نن ہر وخت کہنگ آن خڑک آن، ولے داڑان
 ثم ہمیشہ نا زندگی نئے حاصل کرینورے۔

۱۳ زبور ئی داؤد خدا نئے پارے "ای سخی اٹ ایمان تجاٹ او نے پاریت"، او
 ای ہم ہندا ڈول نا سخی اٹ ایمان تخنگ نا وجہ غان خدا نا پیغامے ایلوفتے آسر
 ۱۴ کنگ ئی اٹ۔ نن بھاز جوان چانہ کہ خدا خواجہ عیسیٰ نئے پدی زندہ کرے او
 ۱۵ نن کل عیسایک خواجہ عیسیٰ تو اوار خدا نون آخوشی اٹ پیش مرینے۔ ائی
 مصیبتا نئے نما او ایلو بندغاتا خاطر آن سہنگ ئی اٹ، تاکہ خدا نا پسکننگ پیغام، کہ
 رحمتا نئے آن پڑاے، ایلو بندغاتے آہم سر مرے، او اونا منگ اٹ اوفک ہم
 اونا صفتے کیر او اونا شکرے اوا کیر۔

إقرار کرو کا گڑاک ایمان تخنگ نا وجہ غان ملیرہ

۱۶ نن اہمتے اراڻفپن، اتنے کہ ننا یقین اے کہ نن خدا نون آخوشی اٹ پیش
 مرینے۔ ننا جان نا طاقت کم منگ ئی اے، ولے دے دے ننا روحانی طاقت
 ۱۷ وونگ ئی اے۔ او تکلیف او مصیبتا نئے، کہ نن سہنگ ئی آن، مچ دے کن او،
 او دافتا وجہ غان مون نا دنیا ئی ننا عزت او اہمیت و تکلیفاتے آن بھاز زیاست
 ۱۸ مروے۔ ہندا خاطر آن نن تینا توجئے دنیاوی آگڑا تے آتچن، بلکہ ہمو گڑا تے آ
 تچن کہ خنگپسہ او مون آننے رسینگپرہ۔ دا دنیاوی آگڑاک فانی او، ولے ہمو گڑاک

کہ نئے خٹنگسے، ہمیشہ کن او۔

- ۱ ہن پن پاننگ کینہ کہ "ننا جاناک گداناتے آن بار او۔ ذہن کہ گداناک ہر فنگیرہ،
ہندن ننا جاناک خلاص مریرہ۔" ولے نن جوان چانہ کہ خدا نئے جنت ٹی ہمو ارائے
۲ ایٹک کہ او تینٹ جوڑ کرینے او ہمیشہ کن اے۔ او واسہ ننا بھاز زیاست خوش
۳ اے کہ نن تینا آراغا زوکان، کہ جنت ٹی اے۔ او واڑے ننا جان ٹی زوح ہمیشہ
۴ کے مروئے، پیش تمیر وئے۔ او واڈیادی آجان، کہ گدان آن بار اے، وا ٹی نن
تکلیف او مصیبتاتے سہنگ ٹی آن، ولے وانا معنی آف کہ نن تہٹ واڈیائے یلہ
کننگ نا کو شستے کین، بلکہ ننا خوش اے کہ نن تینا جنتی آراغا کان، تاکہ وا فانی
۵ آزندگی ہمیشہ نا زندگی ٹی بدل مرے۔ خدا وا ارائے ہمیشہ نا زندگی ٹی نن کے
جوڑ کرینے، او اونا پاکنگا زوح نا طاقے راہی تینگ وا ضمانت اے کہ او نئے ہمو ہر
گراتے ایٹک کہ نن تو اقرار کرینے۔

- ۶ ہندا خاطر آن نن ہر وخت تینا ہمتے ووفین، او نن چانہ آرا وخت اسکان کہ نن وا
۷ دنیا ٹی موجود آن، خدا نا آراغا ہنگ کپنہ۔ نن وا ہم چانہ کہ ایمان تھنگ نا وجرغان
۸ نن ہمو گراتے خنینہ کہ واسکان خنتن۔ واڑان ننا ہمت وودک اے، او نن واڈیا
۹ نا زندگی آن مون نا ڈینا نا زندگی ٹی، کہ خدا تو گدر یغینہ، زیاست اہمیت ایٹینہ۔
۱۰ ولے بھلا ہیست وا اے کہ نن واڑے او مون نا ڈینا ٹی تینا زندگی ٹی خدا نا خوش
نا مطابق گدر یغین۔ گل بندگاک ضرور خدا نا مقرر کروکا نا مون آپیش مرور، تاکہ
او اوقتا فیصلہ ٹی کے۔ او ہر بندغے وا ڈینا ٹی کروکا کاریمتا، کہ او جوان کرینے یا
خراب کرینے، نا مطابق بدلہ ایٹک۔

خواجه عیسیٰ نا ذریعہ اٹ خدا تو سنگتی کنگ کینہ

- ۱۱ نن چانہ کہ گل بندگاک خدا نا مون آپیش مرور۔ ہندا خاطر آن ای بے ایساتے

آزور تھنگ ٹی اٹ کہ ایمان تخیر۔ خدا چاہک کہ نن ٹم کے اُست نا حُب اٹ بھاز
 ۱۲ کاریم کریئن، او کنا امیت اے کہ ٹم ہم داہیتے جوان چارے۔ ○ ای وا کوشتے
 کنگ ٹی اٹ کہ تین کے سفارش کیو۔ بلکہ ای ٹمے جوانو ہیست رغامنگ ٹی اٹ،
 تاکہ ٹم کئے آفخر کیرے۔ واژان ٹمے موقعہ مریک کہ ٹم ہمو خوافوکاتے جواب ایتنگ
 ۱۳ کیرے کہ تینا علامتا باروٹ تکبر کیرہ او اُست ٹی مؤن او۔ ○ ٹما خیال ٹی ای گنوک
 ۱۴ اٹ کہ سختی اٹ خوافیوہ؟ یا ای عقل مند اٹ کہ ٹما فائدہ کے خوافیوہ؟ ○ خدا نا مقرر
 کروکا نانن تو محبت ننا رہٹائی ئے کیک، او ننے معلوم اے کہ اسہ بند غس کلانا گناہ
 او بُرائی تا خاطر آن کسفنگا۔ واژان ظاہر اے کہ اونا کہنگ او پدی زندہ منگ گل کے
 ۱۵ فائدہ مند اے۔ ○ او ہندن کرے تاکہ ہمیشہ نا زندگی ئے حاصل کروکا ک تینا خرتے
 کپس، بلکہ صرف ہمو نا خرتے کیر کہ اوقتا خاطر آن کسفنگا او پدی زندہ کنگا۔ ○
 ۱۶ ہندا خاطر آن نن بندغاتا وئیواوی آحیثیت نا مطابق فیصلہ ئے ہندن کپن، دھن
 کہ وئیانا خرابنگا بندغاگ کیرہ۔ ایمان تھنگ آن مست ای ہندن خدا نا مقرر کروکا نا
 ۱۷ فیصلہ ئے کریسٹ، ولے واسہ ہندن کپہ۔ ○ آرا وخت آ بند غس خدا نا مقرر کروکا نا
 ۱۸ کسر آبریک، ہندن پا کہ او پکسکو زندگی س شروع کرے، متکننگا خلاص مس۔ ○ خدا
 ۱۹ ہندن کرے تاکہ تینا مقرر کروکا نا ذریعہ اٹ ننے غلط کسر آہنو کاتے آن سنگت جوڑ
 کے، او ننے واژم واری ئے تس کہ بندغاتے رغامین، کہ اوفک ہمر خدا نا سنگت
 جوڑ منگ کیرہ۔ نن دا پیغام نا تلخی کنگ ٹی آن کہ خدا تینا مقرر کروکا نا ذریعہ اٹ
 بندغاتے تینا سنگت جوڑ کنگ ٹی اے، اوقتا گناہ او بُرائی تے آہرنگ ٹی آف۔ ○
 ۲۰ نن واسہ خدا نا مقرر کروکا کے سفیر آن بار آن، او خدا تینا دا پیغامے ننا ذریعہ
 اٹ تالان کرینگ ٹی اے۔ ای ٹمے خدا نا مقرر کروکا نا پن اٹ منت کیوہ کہ
 ۲۱ ”خداغان خواست کبو کہ او ٹمے تینا سنگت جوڑ کے“ ○ خدا نا مقرر کروکا بیچ گناہ
 یا بُرائی کتویس، ولے خدا ننا گناہ او بُرائی تاہزائے اونا زی آشاغا، تاکہ نن اونا
 راستیگا کسر آمین۔ ○

- ۱ ای ایلو فتے تو اوار خُدا نا خرتے کنگ ٹی اٹ، او ای ٹے مِنت کیوہ کہ
 ۲ ”نم، کہ خُدا نارحمتاے حاصل کریورے او اونا کسر آ بسونورے، ہر سینگپو“ ○ خُدا
 مقدرنگا کتاب ٹی پارینے
 ”وختس بروئے کہ ای نا دُعَا تے قبول کیوہ،
 او تینا رحمتاے نے آ راہی کیوہ،
 نا دتے کیوہ،
 نے بچا فِیوہ۔“

وا بیتاے آ غور کبو، کہ واسہ وخت بسونے کہ خُدا نا نجات او رحمتاے حاصل

○ کبو۔

- ۳ کنا خوش آف کہ کس ننا کاریمتے آن نقص کتے۔ بندا خاطر آن ایلو فتا کاریمتے
 ۴ ٹی داخل تچنہ ○ بلکہ ای تکلیف او مصیبتاے صبر اٹ سہاٹ، تاکہ بندغا تے
 ۵ معلوم مرے کہ خُدا نا خرتے کنگ ٹی اٹ ○ ای خلنگ گنگٹ، جیل ٹی شاننگٹ،
 ایلو فتا مون آ بے عزت کننگٹ، گنگ او خاچنگ نا چرتے خلنتٹ، ولے ولدا ہم
 ۶ ایلو فتا فائدہ کے بھاز کاریتم کریٹٹ ○ نن تینا علم، صبر او معصوم منگ او رحم
 کنگ اٹ ظاہر کریٹن کہ نن خُدا نا خرتے کنگ ٹی اٹ ○ واڑتو اوار اوار ننے آ خُدا نا
 ۷ پاکنگا رُوح نا طاقت نا پینگ، ایلو فتے تو اُست نا حُب اٹ محبت کنگٹ، ○ راستیگا
 پیغامے ایلو فتے آ سر کنگٹ، خُدا نارحمتاے حاصل کنگٹ آن ہم وا بیت ثابت
 ۸ مریک، کہ تینا راستیگا کسر آ پینگ اٹ خُدا ہر وخت ننا حفاظتے کیگ ○ واسہ کس
 ننا عزتے کے، یا ننے بے عزت کے، کس ننے کرینگ ایقے یا صفتے کے، نن
 ۹ وروغ تڑ پانگین، ولے نن راستیگا بیتاے پانگ آن انکار کنتن ○ مُست بندغا ک
 کئے ورسٹ کتویرہ، واسہ گل ورسٹ کیرہ۔ تکلیف او مصیبتاے پینگ نا وجرغان ای
 کینگ آن خُک اُسٹہ ولے داسکان زندہ اٹ۔ کئے جانی طور اٹ تو بھاز تکلیف
 ۱۰ رسینگا، ولے روحانی طور اٹ بیدار اٹ ○ ای انگین اٹ، ولے روحانی طور اٹ

خوش اٹ۔ ای ظاہری طور اٹ غریب اٹ، ولے بھازنگا بندغالتے روحانی طور اٹ
 امیر کریٹٹ، او مون آ کن تو ضرورت نا ہر گڑا مروئے۔
 ۱۱ کرتھی سنگتاک، ای ٹم تو جوانگا سنگت آن بار بیت کریٹٹ، او کنا اُست
 ۱۲ نا دروازہ ٹم کے ہر وخت نلوک اے۔ ای ٹمے آن بار اُست نا خب اٹ محبت
 ۱۳ کنگے اِٹٹٹ۔ ای ٹمے آ ہنڈن تسلی اٹ خطے لکھنگ ٹی اٹ، دھن کہ باوہ س
 تینا چناتے تو تسلی اٹ بیت کیک۔ ٹم کن تو ہنڈن محبت کبو او اُست نا تینا
 دروازہ غالتے کن کے ملبو۔

بے ایماناتے تو شریک مقبو

۱۳ بے ایماناتے تو اوقتا کاریتے ٹی شامل مقبو، اتنے کہ دا ممکن آف کہ گناہ کروکا او
 خُدا نا کسر آ بنوکا روحانی سنگت منگ کیر۔ ہنڈن اسے وار تو روشنائی او تارمہ اوار
 ۱۵ منگ کپسے۔ خُدا نا مقرر کروکا او شیطان اسے پہ ایلو تو اِتفاق کنگ کپسے۔ ہندا خاطر
 ۱۶ آن ایمان تجوکا او بے ایمان اسے پہ ایلو تو اِتفاق کنگ کپسے۔ نن خُدا کے ہنڈن
 مقدس آن دھن کہ یہووی تے کے بھلا عبادت خانہ مقدس اے۔ گڑا نن او بے
 ایماناک ہمر مزہبی سنگت منگ کینہ؟ خُدا تینٹت مقدسنگ کتاب ٹی پارینے
 ”ای تینا کچین کروکا بندغالتے تین تو اوار رینگیبویہ۔

اوفک کنا دوستنگا بندغاک مریرہ،

او اوفک کنے تینا آسینگا خُدا چارہ۔“

خُدا دا ہم پارے

”وا بے ایماناتے یلہ کبو،

دافتے تو سنگتی کپبو۔

دلدا ای ٹمے تینا دوستنگا سنگت پاوہ۔“

۱۸

خدا تعالیٰ پین جاگے ٹی پارینے

”ای ٹما باوہ مریوہ،

او ٹم کنا دوستیگا مار او سینک میرے۔“

۱ بے کنا دوستیگا سنگناک، خدا نا وا کروکا گل اقراراک نن کن او۔ ہندا خاطر آن نن ضروری ہمو گراتے، کہ جانی یا روحانی نقص ایتیرہ، یلہ کیمبو، او خدا نامون آ پاک صاف مریمو، اونا صفتے کیمبو۔

پولس نا خوش مننگ نا وجہ

۲ کن کے تینا است نا دروازہ غاتے نلبو۔ ای کسے نسخان تینٹ، کسے خرابنگا
۳ کسر رغامتٹ، تینا فایرہ کے کسے نا حقے خلنٹ۔ وے ای ٹما زی آچچ الزام
تچیرہ، اتے کہ ای ٹمے بھاز دوست توریوہ، ذہن کہ ای مست ٹمے پاریٹ۔ نن اسہ
پہ ایلو آن تو مر آن، وے است ٹی ٹمے آن خڑک اٹ، او ای تیار اٹ کہ ٹم تو
۴ کہیو۔ ای ٹمے آبروسہ تچیرہ، او فخر کیوہ۔ کنے آ تکلیف او مصیبتاک بسونو، وے
ای ہمتے آرائفتٹ، او بھاز خوش اٹ۔

۵ آرا وخت آ ای مکد تیرہ صوبر غا بسٹ، ای واڑے ہم وے او نتے پریشانی ٹی
گدریفینٹ، اتے کہ واڑے کن کے ہر گنڈ آن مسلناک امرہ۔ ای واڑے بند غاتے
۶ تو بحث کریٹ، او است ٹی خولیسٹ۔ وے خدا، کہ ہمت تروکا اے، طلّس نا بینگ
اٹ کنا ہمتے وونے۔ او اونا بینگ کن کے خوشی نا بیتس اسکہ، وے اونا ٹما باروٹ
۷ احوال تینگ کنا ہمتے بھاز ووفینے۔ او کنے پارے کہ ٹم کن کے بھاز زہیری آرے،
او کن تو یلنگ خوارے۔ ٹم تینا مست نا کاری ہمتے کے بھاز افسوس کیرے، او کنے
غلط پاروکاتے جواب ایتیرے۔ ہندا خاطر آن ای خوشی آن بال کننگ ٹی اٹ۔
۸ ای تینا مست نا خط، کہ ٹمے آ سخی ٹی لکھاسٹ، او واڑان ٹم بھاز نگین

۹ مسورے، واڑ کے افسوس کپڑہ۔ اگہ ٹم کنا خط نا خواننگ آن غلطنگ کسر آن ہر سینگتویرے، تو ای افسوس کریٹہ۔ ○ ولے ای بھاز خوش اٹ، وا خاطر آن آخا کہ ٹم صرف افسوس کیرے، بلکہ وا خاطر آن ہم کہ ٹم مست نا کارہمتے کے افسوس کیرے او ہر سینگارے۔ ای ٹمے چچ نسیخان تیتٹ، اتھے کہ ٹم خدا نا خوش نا مطابق ہر سینگانورے۔ ○ او اگہ ٹم ہر سینگتویرے، تو وا افسوس بے فائدہ مسکہ۔ ولے واسر ٹما سوچاک بدل مسونو، او ٹم پدی نجات نا کسر آپنگ ٹی اُرے۔ پین افسوس کنگ نا ضرورت اف۔ ○ ٹما تینا گناہ تازی آ افسوس کنگ نا وجہ غان خدا ٹما اُستاتے صفا کرینے او ٹمے طاقت تِس کہ ٹم تینا گناہ او برائی تازی آغصہ کیرے۔ ٹم خولیسرے، تیتٹ تین کے انصاف کیرے، او تینا نیام آن گناہ گاراتے کشارے۔ واسر ٹم تینا الزاماتا جوابے تینگ کیرے۔ واڑان ظاہر مس کہ ٹم پدی پاک صاف مسونورے، او کنا پدی بینگ کے تیار اُرے۔ ○

۱۲ ای واڑان مست ٹمے صرف وا خاطر آن خط لکھتویٹ کہ ”ٹم تینا نیام آن غلط کاریم کروکاتا او ظلم سہوکاتا فیصلہ ئے کبو“۔ بلکہ خدا نا مون آ کنا لکھنگ نا بھلا مقصد وا اُسکہ کہ ٹمے سہاتھے کہ ٹم کن تو اُخس محبت کنگ ٹی اُرے۔ ○ ہندا خاطر آن کنا ہمت ووالے۔

۱۳ ٹم طلس نا مدتے کیرے، اونا ہمتے ووفیرے۔ اونا بھاز خوش اے۔ او اونا کنے ٹما باروٹ احوال تینگ آن ای ہم بھاز خوش مسوٹ۔ ○ ای اونا مون آ ٹما بھاز صفتے کریسٹ، او ٹم داوے پورہ کینورے۔ ای ہمیشہ ٹم تو راست نا پیتاتے کریسٹ، او ہندن طلس تو کروکا بیتاک ہم صبح ثابت مسونو۔ ○ ٹم اووے خولیسنگا اُسٹ اٹ بہ خیرٹ کریسورے، او اونا تروکا پیتاتے منانورے۔ ارا وخت آ او ٹمے یات کیک، اونا خنگ خوشی آن پد مریرہ۔ ○ ای بھاز خوش اٹ کہ ای واسر ٹما زی آ بروسہ تینگ کیوہ۔ ○

سخی گری آٹ ایلوفتا مدتے کبو

- ۱ **ب** کنا سنگتاک، کنا خوش اے کہ ای ٹھے مکڈنہ ضوبہ نا عیسائی تا باروٹ پاو،
- ۲ کہ اوفک خدا نارحمتاے حاصل کریو او سخی مسونو۔ اوفتازی آہجاز تکلیف او
- ۳ مصیبتاک بسونو، او بھاز غریب او، ولے ولدا ہم خوش او سخی گری کریو۔ ای
- ۴ ٹھے پاوہ آخس کہ اوفتا وس آسکھ، اوفک تسر، او تینا خوشی آٹ تینا وس آن زیاست
- ۵ تسر۔ اوفک کنے منت کریو کہ ”نن یہوویہ ضوبہ ٹی رہینگو کا عیسائی تا مدت ٹی شامل
- ۶ مرینہ“۔ وا کنا امیت آن زیاست آسکھ۔ اولیکو وار اوفک تینے خدا نا خزمت کے
- ۷ وقف کریو، او واکان پد ایلوفتا مدت کے کن تو شامل مسر۔ ہندا خاطر آن ای
- ۸ ططھے، کہ او وا کاریے شروع کریس، نصیحت کریٹ کہ ”نی وا کاریے جاری تھ او
- ۹ کرتھی تا ہم وا کاریے، کہ وا ٹی خدا نارحمتاک آریر، کنگ کے مدت بل“۔ ٹم
- ۱۰ ایمان او علم نا طاقت آن پڑاے۔ ٹم تو دلیری آٹ ہیست کنگ نا طاقت ہم
- ۱۱ آے، او ٹم آست نا خب آٹ کنا مدت او کن تو محبت کیرے۔ ہندا خاطر آن کنا
- ۱۲ وا ہم خوش اے کہ ٹم ایلوفتا مدت کے سخی گری آٹ شامل مریرے۔
- ۱۳ وا ٹم کے کنا گنڈ آن حکمس آف۔ بلکہ ای ایلوفتا مدت نا مثالے ٹھے تسٹ
- ۱۴ تاکہ معلوم کیو کہ وانا باروٹ ٹم آخس ویر ٹی آے۔ جنت ٹی ننا خواجہ عیسیٰ تو
- ۱۵ گل رحمتاک آئرہ، ولے او وافقے ننا خاطر آن یلہ کرے، تاکہ نن اوژان بار ایلوفتا
- ۱۶ مدتے کین۔
- ۱۷ کنا خیال ٹی ہمو مدت نا کاریے، کہ ٹم سائس مست شروع کریسورے، واسہ پورہ
- ۱۸ کبو تہ۔ ٹم ایلو عیسائی تے آن نہ صرف مست مدت کنگ نا فیصلہ کریسورے،
- ۱۹ بلکہ واژتو اوار ایلوفتا مدت کنگ کے پیسہ مچ کنگ نا کاریے ہم شروع کریے۔
- ۲۰ وا کاریے زو خلاص کبو۔ ایلوفتا مدت کنگ نا فیصلہ، کہ ٹم سائس مست

۱۲ کریسورے، واسر تینا حیثیت نا مطابق پورہ کبہ۔ اگہ ثم تینا خوش اٹ وادمت نا
 کاریجے کیرے، تو خدا وادے خوشی اٹ قبول کیک۔ او خدا ہمو گڑاتے خوابیک کہ
 ۱۳ ثم تو افس۔ کنا واکوشست آف کہ نمازی آبو جھ تھیو، او ایلو فتنے تسلی ٹی ٹولیفیو۔
 ۱۴ ولے واوخت آخدا ٹھے بھاز تسونے۔ وا جوانو بیٹس مروئے کہ ثم ہمو فتا مدتے
 کیرے، ارافتے تو ضرورت نا گڑاک افس۔ او ہندن آراوخت آٹھے گڑاتا ضرورت
 مرے، او وافتے تو بھاز مروئے، وافک ٹا مدتے کرور۔ او واطریقہ اٹ اسر پہ ایلو
 ۱۵ نا برابری ٹی مدتے کنگ کیرے۔ تورات ٹی وانا باروٹ لکھوک اے کہ
 آرا بند غاتے تو بھاز اسکہ، وافک ایلو فتنے تین تو شامل کیر،
 او ارافتے تو کہ کافی آلویکہ، شامل منگ اٹ اوفتے تو ہم بھاز مسر۔

پولس نا بند غاتا تعارف کر فنگ

۱۶ کن تو لوز آف کہ ای خدا نا شرے آوا کیو، کہ او طہتے ہم ٹا مدت کے تیار
 ۱۷ کینے، وھن کہ ای ٹا مدتے کنگ ٹی اٹ۔ او کنا پیتاے خوشی اٹ منا او تینڈ
 ۱۸ فیصلہ کرے، او بھاز خوشی اٹ ٹھے آبنگ کے تیار اے۔ او اوڑتو پین عیسائی
 ایلس راہی تینگ ٹی اٹ، کہ پسکننگ پیغام نا تبلیغ نا وجہ غان عیسائی تا نیام ٹی
 ۱۹ اونا عزت بڑز اے۔ واڑتو اوار او عیسائی تا نیام آن کن تو مسافری کنگ کے
 گچین کنڈگانے، تاکہ ایلو عیسائی تا خواہر عیسیٰ نا خاطر آن مدت کنگ کے کن تو
 برے۔ او کھے سہا تھے کہ ننا خوش اے کہ نن عیسائی سنگتا مدتے کین۔
 ۲۰ ای بھاز خیال تینگ ٹی اٹ کہ وادمت کنگ نا کاریجے ہندن کیو تاکہ کسے
 ۲۱ موقعہ مف کہ کسے آالزام تھے۔ کنا بھلا مقصد واو اے کہ صبح طریقہ اٹ کاریم
 کیو، تاکہ خدا نامون آوا کاریماک صبح مرید او بند غاک ہم پار کہ ”وا صبح کاریم
 کنگ ٹی اے“۔

- ۲۲ واقفے تو اوار ای پین عیسائی ایلمس ہم راہی تینگ ٹی اٹ، کہ ای داوے بھاز
 وار آزمائش کریٹ، او ہر وار دا آزمائش ٹی پورہ مسونے، او اونا ہم بھاز خوش اے
 کہ ایلو فتا مدتے کے۔ داوے خبر اے کہ ٹم عیسائی تا مدتے کنگ کے تیار اے،
- ۲۳ او اونا پینگ آن اونا مدت کنگ نا خوش پین ووانے۔ ○ آرا تسکان طلس نا ہیست
 اے، او کنا جوانو سنگتس اے، او ٹما فاندہ کے کن تو کاریم کنگ ٹی اے۔ او
 واڑ تو بروکا عیسائی ایلمک عیسائی تے آن گچین کروکاک او۔ واک خدانامقرر کروکا
 کے کاریم کنگ ٹی او۔ ○ واقفے تو محبت اٹ پیش بو، تاکہ گل عیسائی تے ساتھے
- ۲۴ کہ کنا نمازی آ فخر کنگ صبح اے۔ ○

ایلو عیسائی تا مدتے سخی گیری اٹ کبو

- ۱ ب کئے خبر اے کہ ٹم بھاز جوان چارے کہ ای یہوویہ صوبہ ٹی رہینگو کا عیسائی تا
 مدت کے پیسہ مچ کنگ ٹی اٹ۔ ○ او کئے دا ہم خبر اے کہ ٹما ہم خوش اے کہ اوقتا
- ۲ مدتے کیرے۔ او ای مکدنیہ صوبہ نا عیسائی تا مون آٹما وجرغان فخر کریٹ، پاریت
 ”یوتان صوبہ ٹی رہینگو کا عیسائیک سانس مست آن مدت کنگ کے تیار او۔“ ٹما
- ۳ مدت کنگ نا احوال ایلو فتا مدت کنگ نا خوشے بڑز آ کرینے۔ ○ ای واسہ دا عیسائی
 ایلمتے ٹمے آراہی کنگ ٹی اٹ، او آرا پیتاتے ای ٹما باروٹ ایلو عیسائی تے پارینٹ
 کئے شرمندہ کیرے۔ بلکہ ذہن کہ ای واقفے پارینٹ، ٹم ہندن مدت کنگ کے
 تیار مریرے۔ ○ فرض کبو کہ آگ مکدنیہ صوبہ غان گراس عیسائی کن تو اوار ٹم تو یلنگ
- ۴ کے بریر، او ٹم مدت کنگ کے تیار مفریرے، تو تیڈٹ سوچ کبو کہ ای آخس
 شرمندہ مروٹ، اتقے کہ ای نمازی آ فخر کریٹ۔ او دا ٹم کے ہم شرمندگی نا ہیستس
 مروئے۔ ○ ہندا خاطر آن ای سوچ کریٹ کہ ”ضرور دا بندغاتے تیجے آن مست ٹمے آ
- ۵ راہی کیوہ، تاکہ ٹمے آن عیسائی تا مدت کنگ کے ہمو ٹیکھی تے مچ کیر، کہ ٹم مست

اقرار کریسورے۔ "آرا وخت آامی بریو، تو ودفک تیار مرور، او واژان ظاہر مریک
 کہ ٹم تینا خوش اٹ ہندن کرینورے، گسے نازور آن کنتورے۔
 ۶ وسائٹس اے کہ "آرا زمیندار کہ مچ بچ وِسک، او چنکو فصلس بیفک، وے آرا
 ۷ زمیندار کہ بھاز بچ وِسک، او بھلو فصلس بیفک۔" ہندن ٹمے آن ہر بندغ، کہ
 ایلو فتا مدتے کنگ نا فیصلہ کرینے، او ایٹے۔ اونا زنی آگسے نازور نا ضرورت
 ۸ آف، آتے کہ خدا ہمو بندغ آن بھاز خوش مریک کہ اُست نا حُب اٹ ایٹک۔ او
 خدا ٹمے ضرورت آن زیاست تینگ کیک، تاکہ ٹما ضرورتاگ پورہ مریر او واژتو اوار
 ۹ ایلو جو اینگا مقصداتے کے کاریم کیرے۔ زبور ٹی خدا نا باروٹ لکھوک اے
 خدا غریباتے سخی گری اٹ ایٹک،
 اونا مہربانی ہمیشہ کے مریک۔

۱۰ خدا رزق تروکا اے۔ ذہن کہ صرف خدا زمیندار نا وِسوکا بجالتے خرفک، ودفک
 تہ، ہندن ضرورت نا ہر گزائے صرف خدا ٹمے ایٹک، تاکہ ٹم سخی گری اٹ ایلو فتا
 ۱۱ مدتے کنگ کیرے۔ خدا ٹمے بھاز گزائے ایٹک تاکہ ٹم ہر وخت سخی گری اٹ
 ایٹیرے، او بھازنگا بندغاک ہمو ٹیکی تے کے خدا نا شکرے آوا کیرہ، آرافتے کہ ٹم
 ۱۲ ننا ذریعہ اٹ وافتے آر سیفیرے۔ واخزمت کنگ اٹ ٹم نہ صرف ضرورت مندنگا
 عیسائی تا ضرورتا تے پورہ کیرے، بلکہ واژان بھازنگاک خدا نا شکرے ہم آوا کیرہ۔
 ۱۳ او ٹما وا ایلو فتا مدتے کنگ آن ثابت مریک کہ ٹما خدا نا مقرر کروکا نازی آایمان
 بسونے، او بھازنگاک خدا نا صفتے کیرہ، آتے کہ ٹم ہم سخی گری اٹ مدت کنگ
 ۱۴ نا کاریم ٹی شامل مسونورے۔ واژان اوفتے سائیک کہ خدا نا بھازنگا رحمتاک ٹمے
 ۱۵ آسونو، او اوفک اُست نا حُب اٹ ٹم کے ہم خداغان وعا خواہہ۔ ببو، خدا نا
 شکرے آوا کیمبو کہ او تینا مقرر کروکائے ننے آراہی کرینے۔

پولس نا تینا زی آ الزام تِخو کاترے پوه کنگ

- ۱ نب ٹے آن گراس پارہ ”آرا وخت آپولس ننا نیام ٹی مریک، تو نرمی او تسلی
- اٹ ہیست یک، ولے آرا وخت آنا نیام ٹی اف، تو سختی اٹ لکھک۔“ ای خدا
- ۲ نامقرر کروکاتا پن اٹ، کہ تسلی اور حم دلی اوڑان بریک، ٹے منت کیوہ کہ ۰ کئے
- موقعہ تقبو کہ ہمو بندغاتے تو سختی اٹ پیش بریو، آرافک الزام تخیرہ، کہ ای دنیاوی
- ۳ مقصداتے کے کاریم کنگ ٹی اٹ۔ ۰ وراست اے کہ نن دنیا ٹی ریپنگ ٹی
- ان، ولے نن خداغان انکار کروکاتا خلاف پیش مرینہ۔ وانا وامتھی اف کہ نن دنیاوی
- ۴ مقصداتے کے ذہن کنگ ٹی ان۔ ۰ بلکہ نن تو خدا نا ہمو طاقت آرے، کہ بندغاتا
- گنڈ آن بختے۔ واطاقت نن کے اسلمغان بار اے۔ واطاقت اٹ نن دروغ نا پیغام
- ۵ تروکاتا، ۰ تکبر کروکاتا، کہ وافک خدا نا پیغامے تورنگ نا کوشستے کیرہ، راستنگ پیغام
- نا باروٹ بے فائدہ نگا بحث کروکاتا او شیطان نا کسر آپنو کاتا مقابلہ کینہ، او فتنے
- ۶ کینہ، او خدا نامقرر کروکاتا کسر آ آئینہ۔ ۰ آرا وخت آکے صبح سہا تک کہ ویر ٹما
- نیام آن بغیر شک اٹ خدا نا کسر آپنگ ٹی او، تو واکان پد ای ہمو بندغاتے تو
- سختی اٹ پیش بریو، آرافک کہ خدا نا کسر آپنگ ٹی افس۔ ۰
- ۷ اے کنا خلاف ہیست کروکاک، ٹم سوچ کیرے کہ صرف ٹم خدا نا خرتے کنگ
- ٹی آرے، او ای کنگ ٹی اٹ۔ ولے ٹما سوچاک غلط او، اتتے کہ ای ہم ٹم تو
- ۸ اوار خدا نامقرر کروکاتا کسر آپنگ ٹی اٹ۔ ۰ خواجہ عیسیٰ کئے بھارت طاقت تیسونے۔
- اگہ ای واڑکے زیاست فخر کیو، تو ای شرمندہ اٹ، اتتے کہ واطاقت ٹما ایمانے
- ۹ بسفنگ کن اے، نہ کہ زوحانی نسخان تننگ کن اے۔ ۰ کنا خوش اے کہ کنا خطاتا
- ۱۰ خوائنگ آن ٹم پریشان مفرے۔ ۰ ٹم پارے ”پولس نا خطاک سخت او طاقت
- آن پڑ او، ولے آرا وخت آپولس نن تو مون پہ مون اے، تو او نا پیتاتے ٹی طاقت

- ۱۱ او سخی آفک۔ ” دھینگا بندغاک ضرور پوہ مریر کہ ای ٹانیا م ٹی مریو یا مفر، تو کنا پیغام تینگ او عمل ٹی بچ فرق آف۔ ○
- ۱۲ یقیناً ای تینا مقابلے ہو بندغاتے تو کنگ کپہ، کہ اوفک تینے تینٹ معتبر
- ۱۳ او عزت مند چارہ۔ واک بے وقوف او، آتے کہ تینا فیصلہ تینٹ کیرہ۔ ○ ولے آرا تسکان کنا بیت اے، آرا کاریے کہ خدا تینا خوش نامطابق کنے تسونے، ثم وا ٹی شامل اے۔ ای ایلوفا کاریتے کے فخر کپہ، ولے صرف تینا کاریم کے فخر کیوہ کہ ای واکاریے ٹانیا م ٹی کنگ ٹی اٹ۔ ○ او ای خدا نامقرر کروکا نا باروٹ پسکینگا
- ۱۵ پیغامے ٹے اسکان سر کیٹ، آتے کہ خدا نا خوش ہم ہندن اسکہ۔ ○ ہندا خاطر آن ای ایلوفا کروکا کاریتے کے فخر کپہ، بلکہ کنا امیت اے کہ خدا نا خوش نامطابق ای ٹانیا م ٹی زیاست کاریم کیو، او ٹانیا م نے سیفیو۔ ○ او واکان پد ای خدا نا پسکینگا
- ۱۶ پیغامے ٹے آن مون نا شارائے آر سیفیو، کہ واکان مست وا پیغام اوڑے سر متے۔ واڑے ای فخر کنگ کیوہ، کہ پیس واڑے بتے۔ ○
- ۱۷ مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک اے کہ آرا بندے کہ فخر کروٹی اے، او صرف خدا نازی آفخر کے۔ ○
- ۱۸ ہندا خاطر آن خدا ہو بندے قبول کیک، کہ ہندن فخر کیک، ایلوفا آن بار تکیر کیک۔ ○

دروغ نا پیغام خوانفو کاتے آن خیال تخبو

- ۱ **ب** کے خبر اے کہ ٹے آن گراس کنے بے وقوف خیال کیرہ، ولے کنا خوش
- ۲ اے کہ ٹم کنے سہیو۔ ○ خدا ٹم تو محبت کیک۔ ہندن ای ہم ٹم تو بھاز محبت کیوہ۔ ذہن کہ برام نا وخت آباوہ تینا ٹولوکا مسرے پانک ”تینا آرخ تو محبت او اونا خرتے کیس“، ہندن ای خدا تو اقرار کیٹ، پاریٹ ”ای بندغاتے آنا پیغامے

- ۳ رسیفیوہ، کہ اوفک صفائنگا اُست اٹ نا مقرر کروکا تو محبت او اونا خرتے کیر۔ ○ کمہ
 خوائے شیطان دھو کہ تس، او ای خولیوہ نواہ نم ہم ریفلنگورے، خدانامقرر کروکا تو
 ۴ محبت کنگ آن ہر سینگورے، ○ اتنے کہ نم ہو بندغالتے خوشی اٹ بہ خیرٹ کنگ
 ٹی اُرے، ارافک کہ خدانامقرر کروکا ناباروٹ کئے آن جتا پیغام تینگ ٹی او۔ ارا
 پیغامے کہ ای نمے رسیفیٹ، واپیغام صبح اے۔ وائی خداناپانگ رُوح نا طاقت
 اُرے۔ ولے کئے خولیس اے کہ نواہ نم دروغ ناپیغامے نورے۔ ○
 ۵ کنا خیال ٹی کنا اہمیت یقیناً ہو بندغالتے آن زیاست اے کہ دروغ اٹ تینے
 ۶ ”نم کے خاصنگا شاگرد“ پارہ۔ ○ شاید نمے آن گراس پار کہ ”پولس ناپیت کنگ نا
 طریقہ جوان آف“، ولے یقیناً پُسنکینگا پیغام ناباروٹ کنا علم زیاست اے، او وانا
 باروٹ ای نمے مست ہم صفا صفا پارینٹ۔ ○
 ۷ ارا وخت آ ای خداناپُسنکینگا پیغامے ثمانیام ٹی تبلیغ کریٹ، ای واڑکے پیسہ
 خواتوٹ۔ ای تینے بے عزت کریٹ، نمے عزت تِسٹ۔ ثمانیام ٹی ارا وخت آ
 ۸ ای ثمانیام ٹی مفت اٹ تبلیغ کریٹ، تو ای غلط کریٹ؟ ○ ارا وخت آ ای ثمانیام
 ٹی کاریم کریٹ، تو ایلو شاراتا عیسائیک کنا مدتے کیرہ۔ واثما زمدواری اسکہ کہ کنا
 ۹ مدتے کروٹے، ولے ایلوفک کنا مدتے کیرنو۔ ○ وادخت آ کئے پیسہ نا ضرورت
 اسکہ، ولے ولدا ہم ای نمے پریشان کنتٹ کہ نم پیسہ تینگ اٹ کنا مدتے کیرے۔
 مکدتیہ صوبہ غان بروکا عیسائیک کن کے ضرورت نا گڑالتے بیسٹر۔ ای مست ہم ثما
 ۱۰ زی آ بوجھ آویٹ، او مون آ ہم ثمازی آ بوجھ مَفروٹ۔ ○ ای خدانامقرر کروکا نا
 قسے بیفیوہ، پاوہ کہ ”کنا فخر کہ مفت اٹ تبلیغ کیوہ، گل یوتان صوبہ والالتے معلوم
 ۱۱ مریک“ ○ ثمانیام ٹی ای ہندن کریٹ، وانا معنی اسکہ کہ ای نم تو محبت کپہ؟
 خداجانک کہ ای یقیناً نم تو محبت کیوہ۔ ○
 ۱۲ ارا کاریے کہ ای مفت اٹ کنگ ٹی اٹ، مون آ ہم کیوہ، تاکہ دروغ اٹ
 خوائفوکاتے، کہ پیسہ بلیرہ، موقعہ مف کہ فخر کیر، پار ”نن ہم پولس آن بار کاریم

۱۳ کنگ ٹی اُن“ ○ اوفک یقیناً دروغ نا پیغامے خوانفوکاک او۔ اوفک تینا کاریمتا
 باروٹ دروغ تڑیرہ، پارہ ”نن خدا نا مقرر کروکا نا خاصنگا شاگرداے آن بار اُن“ ○
 ۱۴ وا حیرانی و بیٹس افک، اتھے کہ شیطان بندغاے ریفنگ کے ملائک نا شکل اٹ
 بریک، تاکہ بندغاگ اووے وزست کپس، پار ”وانا پیغام راست اے، او خدا نا
 ۱۵ گنڈ آن بسونے“ ○ واژان بار اونا کسر آبنوکاک بریرہ، بندغاے خوانفیہ، ولے
 ایلوفک دافتے وزست کپس، پارہ ”افتا پیغام راست اے“ - بندا خاطر آن قیامت
 ناوے آافتا بدلہ وافتا خرابنگا علامتا مطابق مریک ○

پوکس نا تینا تکلیف او مصیبتاتا باروٹ پاننگ

۱۶ ای ٹھے اسے کا ولدا پاوہ کہ واسوچ کپیو کہ ای بے وقوفے اٹ۔ اگے ٹما سوچاک
 ہندن او، کنے ولدا ہم تینا بے وقوفنگا سنگت چابو، تاکہ ای ٹمازی آچر تو فخر
 ۱۷ کنگ کیو ○ خدا کنے تکبر کنگ کے پاتھے، بلکہ ای تینٹ بے وقوفاتے آن بار
 ۱۸ تکبر کنگ ٹی اٹ ○ بھازنگا بندغاگ ذنیادی آگراتازی آفخر کیوہ۔ ای ہم ٹھے آ
 ۱۹ فخر کیوہ ○ ٹم تینے عقل مند چارے، ولے دروغ نا خوانفوکاتے، کہ بے وقوف او،
 ۲۰ خوشی اٹ بہ خیرٹ کیوے ○ ہمو ہر بندغ کہ ٹھے سے جوڑ کیک، یا ٹھے آن فایرہ
 بیفک، یا ٹھے بے عزت کیک، یا چاڑ خلیک، ٹم دافتے خوشی اٹ سہیرے ○
 ۲۱ ای ضرور ٹم تو ہندن کپہ۔

اگے کس ولیری اٹ بے وقوفاتے آن بار گڑاسے نازی آفخر کیک، تو ای
 ۲۲ ہم ہندن کنگ کیوہ۔ واصر کنا ولیری اے ○ اوفک ایڑاہیم نا اولیاداک او،
 ۲۳ یہنودی او، یہنودی تا زبانی پاوہ، او ای ہم اوفتے آن بار اٹ ○ اوفک پارہ کہ
 ”نن خدا نا مقرر کروکا نا خدمت گار اُن“، ولے ای فخر کنگ اٹ ٹھے آثابت کیوہ کہ
 ای اوفتے آن جوان خدمت گارے اٹ۔ ای خدا نا خدمت کے اوفتے آن بھاز کاریم

- کریٹ۔ بندہ خاطر آن ای اوفتے آن زیاست وار جیل ٹی بنائٹ، کوڑا گنگوٹ،
 ۲۴ او ای اوفتے آن بھاز وار موتے ٹرک اٹ خنائٹ۔ ○ پیچ وار ای بیہودی تے آن
 ۲۵ سی او نو (۳۹) کوڑا گنگوٹ۔ ○ مسہ وار ای روویوتے آن کوڑا گنگٹ، او اسہ وارس
 پیغام کے سنگسار کنگٹ۔ پیغام کے مسافری کنگ نا وخت آمسہ وار کشتیک
 ۲۶ سمندر ٹی ڈینگار، او اسہ وارس ای اسہ دے او نفس سمندر ٹی اسٹہ۔ ○ او پیغام نا
 تبلیغ کے مسافری نا وخت آسیلاب نا خطرہ ہم اسکہ، ڈاکوتا خطرہ اسکہ، کنے بیہودی او
 ایلو قوم والتے آن خطرہ اسکہ۔ نہ صرف دا بلکہ کنے شارائے ٹی خطرہ اسکہ، جنگلاتے
 ٹی خطرہ اسکہ، سمندر نا طوفاناتے آن خطرہ اسکہ، او خاص طور اٹ ہمو سنگتاتے آن
 ۲۷ خطرہ اسکہ، آرافک کہ اُست نا خب اٹ عیسائی الوبہ۔ ○ او واکاریم کے اکثر کنے ٹغ
 کے موقعہ ملتے۔ ای بھاز وار لنگڑ او نلاس مسوٹ، او اکثر کن تو کنگ کے کافی گڑا،
 ۲۸ خاچنگ کے جاگ، بیننگ کے پیچ الوبہ۔ ○ وافتے آن علاوہ، ای ہر دے گل عیسائی تا
 ۲۹ باروٹ فکر کیوہ۔ ○ آرا وخت آ عیسائی سنگٹس ایسان ٹی کمزور مریک، تو کنا اُست
 تمک۔ آرا وخت آ سنگٹس گناہ نا کسر آ کاک، تو کنا اُست خزینک خلیک۔ ○
 ۳۰ ای تینا ہمو عملتے آ ضرور فخر کیوہ آرافتے آن ظاہر مریک کہ ای کمزور اٹ، خدا
 ۳۱ طاقت ور اے، او داوے ای دنیاوی آفائدہ کے کپہ۔ ○ ای خدا، کہ او خواجہ عیسیٰ
 نا باوہ اے، ہمیشہ اونا صفت مرے او ہر ہیتے جوان چاہک، ناقسے بیفیوہ کہ دروغ
 ۳۲ تڑنگ ٹی اُفت۔ ○ آرا وخت آ ای و مشق شار ٹی اسٹہ، واشار نا گورنر، کہ آرتاس اونا
 ۳۳ بادشاہ اسکہ، کنے گرفتار کنگ کے شار نا دروازہ غاتے آ فوجی تے ٹولفے، ○ ولے ای
 چٹ نا ذریعہ اٹ دیوال آن وڈرفنگٹ، تینے کشٹ۔ ○

پولس نا دے ٹی ٹغ آن بار جنت آ بیننگ نا باروٹ فخر کنگ

۱۲ داسہ ای دے ٹی ٹغ او مون آ مروکا پیتا تا باروٹ، کہ خواجہ عیسیٰ کنے رغاناے، ۱

۲- ٹے پاوہ۔ ۱- اہی چانزوہ سال مُست جنت آوتنگاٹ۔ کنے سٹاف کہ اہی تینٹ جانی
 ۳- تاہنٹ یا صرف دے ٹی ٹغ خنٹ، جنت آہنٹ۔ خُدا اہیتے جوان چانگ۔ ۱- اہی
 ۴- جنت ٹی ہمو گڑاتے خنٹ او پیتاتے بنگٹ کہ وافتے لکھنگ کے لوز آف او بندغ
 ۵- وافتے بیان کنگ کپک۔ ۱- ہندا خاطر آن اہی تینازی آفخر کنگ کیوہ، ولے کپہ۔
 ۶- اگ اہی تینا باروٹ فخر کیوہ، تو صرف تینا تکلیف او مصیبتاتے کے فخر کیوہ۔ ۱- ہندا
 خاطر آن اگ اہی فخر کیوہ، تو بے وقوفس آفٹ، آنتے کہ اہی راست پانگ ٹی اٹ۔
 ولے کنا خوش آف کہ کس کنا فخر کنگ نا وجہغان کے زیاست عزت ایتے۔ بلکہ
 کنا خوش اے کہ او کنا خوائفنگے بنے او کنا کاریجے ہرے، او واڑان پد او صبح طریقہ
 اٹ کنا کاریم او خوائفنگ نا باروٹ فیصلہ کنگ یک۔ ۱-
 ۷- اہی جنت آپنگ نا باروٹ تکبر کنگ کرہ۔ ولے وا تکبر آن بچنگ کے کنے آ
 بیماری س بسونے، او شیطان کے موقعس اے کہ کنے خُدا نا کاریم آن تورے۔ ۱-
 ۸- اہی مُسہ وار خاص طور اٹ خُداغان وعا کریٹ کہ ”کنے جوڑ کرک“۔ ۱- ولے خُدا نا
 گنڈ آن کنے آگلوُس بس، ”گہ کپہ، آنتے کہ آرا وخت آنی کمزور اُس، تو واڑان
 ظاہر مریک کہ کنا طاقت زیاست اے۔“ او واڑان کنے بتر سہما تہا کہ خُدا نا مقرر کروکا
 نا طاقت کن تون آرے، او اہی محفوظ اٹ۔ ہندا خاطر آن اہی تینا بیمار منگ کے
 ۱۰- ہم فخر کیوہ۔ ۱- اہی خُدا نا مقرر کروکا نا خاطر آن بیماری کانگ ٹی اٹ، بے عزت
 کنگاٹ، مشکو وخت کاناٹ، تکلیف او مصیبتاتے کاناٹ، ولے خوش اٹ، آنتے
 کہ وافتے آن کنے معلوم اے کہ اہی جانی طور اٹ کمزور اٹ، ولے روحانی طور اٹ
 طاقت ور اٹ۔ ۱-

پولس نا کَرنتھس شار نا عیسائی ترے کے پریشانی

۱۱ اہی تینٹ بے وقوفسے آن بار فخر کنگ ٹی اٹ، آنتے کہ ٹم کنازی آفخر

کتھورے۔ تمہے ضرور کنازی آ فخر کروئی اے، ولے تم دروغ نا خوائفوکا تا زی آ،
 کہ تینے "خاصنگا شاگرد" پارہ، فخر کنگ ٹی اے۔ ٹامون آ کنا خاص اہمیت آف،
 ۱۲ ولے ولدا ہم ضرور دروغ نا خوائفوکا تے آن کنا اہمیت بھاز بڑز اے۔ اے ای ٹا
 نیام ٹی صبر اٹ معجزہ نشان تسوٹ، او واڑان ظاہر مریک کہ اے خاصو شاگردے
 ۱۳ اٹ۔ اے تم اتے تینے ایلو شاراتا عیسائی تے آن کم چارے؟ اوفک پیسہ تینگ آن
 کنا مدتے کرینو، ولے اے ای ٹا نیام ٹی کسے پیسہ کے تکلیف تیتوٹ، او ہنڈن کنگ
 اٹ اے تمہے بچ نساخان تیتوٹ۔

۱۴ دا مسٹ میکو وار اے کہ اے ای ٹا بنگ کے بروٹ، او اے ای تمہے آن تینا مدت
 کے بچ خواپرہ۔ مثا لے کہ چنکا چنکا تینا باوہ نادت کے پیسہ تینگ کپسہ،
 بلکہ باوہ چناتا سمبالے کیک۔ واڑان بار اے، کہ ٹا مزہبی آ باوہ جوڑ مسوٹ، ضرور
 ٹا سمبالے کیوہ۔ کسے ٹا پیسہ غانا ضرورت آف، بلکہ کنا خوش اے کہ تم کسے خواجہ
 ۱۵ عیسائی نا خاصنگا شاگرد چارے۔ اے ای ٹا مدت کے تینا خوش اٹ جان مال گلے خرچ
 کنگ کے تیار اٹ۔ واڑان ظاہر مریک کہ اے ای تم تو بھاز محبت کیوہ، ولے ٹا
 اتے کسے آن اُستاک مون او؟

۱۶ کسے پائے کہ "پولس ن تو دروغ تینگ ٹی اے، نئے ریفتنگ ٹی اے"۔
 ۱۷ ولے دا ممکن آف، کہ اے ای تینا راہی تروکا سنگلتا تا ذریعہ اٹ تمہے آن مالی فائدہ بیفیو۔
 ۱۸ تم کن تو اتفاق کیرے کہ اے ای تمہے آ مسٹ ہم بوجھ آلوٹ۔ اے ای طہٹے منت کریٹ
 او بین اسر عیسائی سنگلتے اوڑ تو ٹم کریٹ، تمہے آ راہی کریٹ۔ طلس یقیناً تینا فائدہ
 کے ٹا نیام ٹی کاریم کتو۔ بلکہ اونا او کنا کاریم او عمل کنگ نا مقصد اسیٹ اے۔
 ۱۹ کنا سنگلتا، شاہد تم سوچ کیرے کہ اے ای دا پتاتے تینا زی آتھو کا الزاماتے
 آن بچا فنگ کے کنگ ٹی اٹ۔ یقیناً آخا۔ بلکہ اے ای خدائے گواہ کیوہ، پاوہ کہ "اے
 ۲۰ ٹا مدت کے ہمو پتاتے رغمانگ ٹی اٹ کہ خدانا مقرر کروا کسے پارینے"۔ اے ای
 پریشان اٹ کہ آرا وخت آ اے ای تمہے آ بروٹ، اے ای خنوٹ کہ تمہے آن داسکان گراس

گناہ نا کسر آپنگ ٹی او، یعنی وافک تین پہ تین تو بے فائدہ بحث کنگ ٹی او،
اسہ پہ ایلو تو ساڑ کنگ ٹی او، غصہ کنگ ٹی او، تینا فائدہ کے سوچ کنگ ٹی او،
اسہ پہ ایلوئے تینا بے عزت کنگ ٹی او، ایلو فتا باروٹ خرابو بیت پاننگ ٹی او،
تکیر کنگ ٹی او، اسہ پہ ایلو تو اتفاق کنگ ٹی افس۔ ای دافتے تو سختی اٹ پیش
بروٹ۔ گڑا وافک کئے آن گہ کپس۔ ای پریشان اٹ کہ ای ٹے آ بروٹ، ٹے
آن ہموفک، کہ مست گناہ کرینو یا واسکان کنگ ٹی او یا زنا ڈولنگ گناہ تے ٹی
تھانو ہر سینگتھو، خنوٹ۔ تو ای خدا نا مون آ شرمندہ مروٹ، او افسوس کروٹ۔

۲۱

آخری بیت او نصیحتاک

۱ **۳** وا مسٹ میکو وار اے کہ ای ٹما یلنگ کے بروٹ۔ کنا ہموڑے موجودگی نا
۲ وخت آ ٹما گناہ گاراتا زی آ الزام ثابت کنگ کے تورات نا مطابق ارا گواہ نا منگ
۳ ضروری اے۔ آرا وخت آ ای ٹے آ بسٹ، ای گناہ گاراتے پاریت ”ہر سینگبو“۔
۴ واسہ ولدا پاننگ ٹی اٹ ”ہموفک کہ مست گناہ کرینو، یا کنگ ٹی او، گناہ تے آن
۵ ہر سینگبو“۔ وا وار بنگ نا وخت آ وافک کئے آن گہ کپس۔ ٹے آن بھازنگاک
پارہ کہ ”پولس کمزور اے، آنتے کہ خدا نا مقرر کروکا نا طاقت اوڑ تو آف“۔ ولے
ای اوفتے پاوہ، آرا وخت آ ای ٹے آ بروٹ، تو دا طاقت ثابت مریک۔ وھن کہ
عیسیٰ نا صلیب آ آفنگ او کسفنگ نا وخت آ بھازنگاک پاریر ”واڑ تو طاقت آف“،
ولے پدی زندہ منگ اٹ اونا طاقت ثابت مس، کہ خدا اوڑے تسوسس، ہندن ای
واسکان ٹما مون آ کمزور اٹ، ولے خدا نا طاقت اٹ ای ٹما خرتے کیوہ، اُست
نا حُب اٹ اونا کسر آ کاوہ۔

۵ تینے تینڈ ہربو، او تینا فیصلہ کبو، کہ آنت ٹم تینا ایمانے بسفنگ ٹی اُرے؟
اُست نا حُب اٹ ایمان تجوکاتے جو ان خبر اے کہ خواجہ عیسیٰ نا طاقت اوفتے تو ہمو

- ۶ وخت اسکان آرے کہ ایمان آن ہر سینگنتو۔ او کنا یقین اے کہ نم پوہ مردے کہ
 ۷ ای غلط آٹ۔ او ای وعا کیوہ کہ نم ایمان آن ہر سینگیپرے۔ کنا بھلا مقصد واو اے
 کہ نم ہمو کاریمتے کیرے ارافک کہ راست او۔ اگہ کس پائے کہ ”پولس کامیاب
 ۸ متے“ پرواس آف۔ او ای تینا ضمیر نا مطابق پلسنگ پیغامے راست آٹ خوا نیویوہ،
 ۹ دروغ ترپڑہ۔ او اگہ ای شامون آ کم لالٹ آٹ، تو وا اہمو بیتس آف۔ ولے ولدا ہم
 ای نم کے وعا کیوہ کہ نم سخت ایمان تخیرے، او اوست ناخب آٹ خدا نا کسر
 ۱۰ آکارے۔ او ای وا خاطر آن وا بیتاتے نمے آ لکھنگ ٹی آٹ، تاکہ ای نم تو سختی
 آٹ پیش بفر، او ہمو طاقے، کہ خدا کئے تسونے، استعمال کپر، اتے کہ واطاقت نما
 ایمانے بسینگ کن اے، نما روحانی نشان تینگ کن آف۔
- ۱۱ کنا سنگتاک، کنا خوانفنگتے آتوجہ ایتبو، اس پر ایلو تو اتفاق کبو، امن آٹ
 رینگبو، راست نا کسر آ پنگ نا کوشستے کبو۔ خدا نا محبت نم تو مرے او نمے آ
 پریشانی برف۔
- ۱۲ ای واسر تینا خطے خلاص کیوہ۔ گلے نما وڈ تفوک سلام۔
- ۱۳ گل عیسایک نمے آ سلام راہی کیرہ۔
- ۱۴ خواجہ عیسیٰ، کہ خدا نا مقرر کروکا اے، او نارحمتاک، خدا نا محبت او پاکنگا روح
 نا طاقت ہمیشہ نم تو مرے۔
 خدا حافظ۔
 خاصنگا شاگرد،
 پولس،
 او کنا سنگت، تیمتھیس۔

گلتیہ صوبہ نا عیسائی تے کے خط نا تعارف

پولس عیسیٰ نا پُسکُئنگا پیغام نا تبلیغ کنگ کے گلتیہ صوبہ غا پناسس، او بہاز ایلو قوم والاک عیسائی جوڑ مسوسر۔ لکھنگ نا وخت آدا صوبہ نا عیسائی تا پریشانی آسکے، اتے کہ گڑاس پاننگ ٹی آسره کہ ”عیسائی جوڑ منگ کے دا ہم ضروری اے کہ بندغ یہودی تا شریعتے ہم متے۔“ پولسے دا بیتاتا سما تما او دا پریشانی تے خلاس کنگ کے دا خطے لکھا، او اوفتے پوہ کرے کہ ”عیسائی جوڑ منگ کے یہودی تا شریعتے منگ نا ضرورت آفک، بلکہ عیسیٰ نا زی آ ایمان تھنگ آٹ نن خُدا نا مون آ پاک صاف مزینہ۔“

دا خط نا اہنگا بشخاک داد او:

خط نا تعارف	۱۰:۱ - ۱:۱
پولس نا پاننگ ”ای ہم عیسیٰ نا خاصو شاگردس جوڑ مسونٹ“	۲۱:۲ - ۱۱:۱
خُدا نا پُسکُئنگا پیغام نا رحمتاک	۳۱:۲ - ۱:۳
عیسائی تا آزاتی او اوفتا زمہ واریک	۱۰:۶ - ۱:۵
آخری بیتاک	۱۸:۶ - ۱۱:۶

پولس نا گلتیہ صوبہ نا عیسائی تے کے خط

ب گلتیہ صوبہ ٹی ریپنگو کا عیسائی سنگتاک،

سلام۔

کنا دُعا اے کہ ننا باوہ خُدا او خُواجہ عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، اوقتا
رحمتاک شامزی آمریر، او ٹھے آپریشانی بَف۔

کے بندغاک گچین کنتو۔ بلکہ باوہ خُدا او خُواجہ عیسیٰ، کہ خُدا اووے پدی زندہ
کرینے، کئے تینا خاصدگا شاگرد گچین کرینو۔

۲ خُواجہ عیسیٰ خُدا نا خُوش نا مطابق ننا گناہ تا خاطر آن تینا جان نا قربانی اے
تسوںے، تاکہ دا دنیا نا بُرائی تا کاریم آن بچین۔ ۵ ○ بندا خاطر آن دا ضروری اے کہ
نن ہر وخت صرف خُدا نا عزت او صفتے کین۔

۶ اسی ٹھے آحیران اُٹ کہ اسی ٹھے آخُواجہ عیسیٰ نا پیغامے رسیفیٹ، ٹم متارے،
ولے کنا پنگ آن پد ٹم ژو دا پیغام آن ہر سینگارے، او ایلو دروغ نا پیغامے منگ

۷ ٹی اُرے۔ ○ کنا پیغام آن علاوہ ایلو پیغاماک دروغ نا او۔ اسی ٹھے دا پیتاتے پاننگ
ٹی اُٹ اتے کہ گراس بندغ ٹھے پریشان کنگ ٹی او، او کوشست کنگ ٹی او کہ

۸ خُدا نا مقرر کروکا نا پیغامے بدل کیر۔ ○ واسہ ممکن آف کہ نن یا ملائکس برے، دا
راستدگا پیغامے بدل کے۔ اگہ نن یا پیئس داژان جتا نا پیغام ایتین، تو خُدا دا جتا نا

۹ پیغام تروکائے دوزغ آراہی کے۔ ○ اسی او کنا سنگتاک مُست ہم پاریشن، او واسہ
ولدا اسی ٹھے پاننگ ٹی اُٹ، اگہ گتس ٹھے کنا پیغام آن، کہ ٹم قبول کرینورے تہ،

۱۰ داژان جتا نا پیغامس خُوانفک، خُدا اووے دوزغ آراہی کے۔ ○
ای دا پیتاتے کنگ ٹی اُٹ، اتے کہ اسی بندغائے خُوش تجپرہ، بلکہ خُداے

خُوش تجیوہ۔ ٹما خیال ٹی اسی تینے بندغاتا نیام ٹی مشہور کنگ ٹی اُٹ؟ اگہ اسی
مشہور منگ کے سوچ ہم کنگ ٹی اُٹ، تو عیسیٰ نا شاگرد مفر۔ ○

بمر خُدا پوٹسے گچین کرے

۱۱ کنا عیسیٰ سنگتاک، اسی ٹھے پاوہ، کہ آرا پیغامے اسی ٹھے رسیفیٹ، او بندغ

۱۲ ناکنڈ آن بتتے، او نہ کنے داوے کسس خوانفینے، بلکہ عیسیٰ، کہ او خدا نا مقرر کروکا اے، اونا پیغامے خدا کنے آراہی تسونے۔

۱۳ نم بنگنورے کہ ای عیسائی جوڑ منگ آن مست یہودی مزب کے کاریم کریٹے۔ او وخت آ ای بھازنگا عیسائی تے بھاز تکلیف تئسٹ، او کوشست کریٹ کہ

۱۴ ”اوقتا مزبے خلاص کیو“۔ او وخت آ ای تینا ہم عمر یہودی تے آن مزب نا باروٹ بھاز خواناٹ، او تینا باوہ پیرہ غاتے آن بار دا ہم عمر تے آن مزب نا بھازنگا حکم او رواجاتے آ عمل کریٹے۔

۱۵ ولے کنا ووی منگ آن مست خدا کنے آ تینا رحمتا تے راہی کرے، خاص کر

۱۶ کنے تینا کاریمتے کے گچین کریس۔ او وخت آ خدا تینٹ تینا مار عیسیٰ نے کنے

آ ظاہر کرنے او پارے کہ ”اونا پئسکننگا پیغامے ایلو قوم والتے آ رسیف“، گراپین

۱۷ کسے آ دانا باروٹ خواننگ کے بنگ نا ضرورت الویکے، او نہ یروشلیم شار آ ایلو

خاصنگا شاگردا تے تو یلنگ نا ضرورت اسکے۔ اوفک کنے آن مست خاصنگا شاگردو جوڑ

مسونو۔ دمشق شار ٹی عیسائی جوڑ منگ آن پد ای سیدھا عزبہ علاقغا بٹاٹ، او

۱۸ پدی دمشق شار آ بٹ۔ مسہ سال آن پد ای یروشلیم شار آ بٹاٹ او اراہفتے کے

۱۹ پطرس تو ربینگاٹ۔ ای اوڑے خاصنگا شاگردا تے آن پطرس او عیسیٰ نا جد پد رنگا

ایلم یعقوب آن بے وس پین کسس تو یلتویٹ۔

۲۰ او داکان پد ای شام او کلکیہ صوبہ غاتے آ بٹاٹ۔ او وخت ٹی یہودیہ صوبہ ٹی

ربنگو کا عیسائیک کنے درست کتویرہ۔ اوفک صرف ایلو فتنے آن دا بیتا تے بنگونر کہ

”پولس ہمو بندغ اے کہ مست نئے تکلیف تسکے، او واسہ او ہمو پیغام نا تلینے کنگ

ٹی اے کہ وختس او دا مزبے ختم کنگ نا کوشتے کریکے۔“

او آرا بیتا تے ای نمے لکھنگ ٹی اٹ، ای خدا نا قسے بیفیوہ کہ دافک گل

صبح او۔

۲۳ آرافتے کہ ای مست تکلیف تئسٹ، اوفک کنا عیسائی جوڑ منگ نا قصہ نا بنگ

آن پد، خُدا نا صفتے آوا کیر۔

۱- ۲- ۳- ۴- **ب** چانڑوہ سال آن پد ای او برتباس خُدا نا حکم نا مطابق پدی یرو شلم شار آبنان۔
 ۵- ۶- ۷- ۸- ۹- ۱۰- **ططس** ہم نن تو اسکے۔ ۱۰- سموڑے گڑاس بندغ، کہ جاسوس اترہ، ننے ریفنگ کے
 عیسائی جوڑ مسوئر، نن تو شامل مسر۔ واجاسوساتا کوششت اسکے کہ معلوم کیر کہ ”اگ
 کس عیسی نازی آایمان تچک، تو تورات نا آرا حکماتے منگ ضروری اے؟“
 اوفتا وا ہم کوششت اسکے کہ نن پدی تورات نا کل حکماتے منین۔ اوفک بسر او
 کنا سنگت ططسے، کہ او یوتانی س اے، پاریر ”سنت کزک“، ولے معتبرنگا بندغاک
 پاریر ”وا ضروری افک“۔ ۱۰- بندا خاطر آن راستیگا پیغامے نم کے صچ تچنگ کے
 نن جاسوساتا بیتاتے متیون۔

۱- ۲- ۳- ۴- ۵- ۶- ۷- ۸- ۹- ۱۰- ای واڑے عیسائی معتبرنگا بندغاتے تو تنیائی ٹی پسکینڈگا پیغام نا باروٹ بیت
 او گپ کریٹ، کہ وا پیغامے ای ایلو قوم واللاتے آر سیفیٹ، تاکہ ایلو بندغاتا
 پریشانیک خلاص مریر۔ ولے وا بندغاک کہ ایلو فک معتبر پارہ تا، کنے پاریر کہ ”نا
 پیغام صچ اے“۔ مون آست نا حالے خُدا چانک۔ ۱۰- اوفتے سہا تا کہ خُدا کنے پسکینڈگا
 پیغامے تبلیغ کننگ کے ایلو قوم واللاتے کے راہی کرینے، دهن کہ خُدا پطرے پسکینڈگا
 پیغامے تبلیغ کننگ کے یہودی تے آ راہی کرینے۔ ۱۰- خُدا تینا طاقت آٹ کنے ایلو
 قوم واللاتے کے او پطرے یہودی تے کے پیغام رسیفوکا جوڑ کرینے۔ ۱۰- یعقوب،
 پطرے او یوتنا، کہ و افک معتبرنگا بندغاک اترہ، چایسیر کہ واقعی خُدا کنے وا کاریم
 کے چین کرینے۔ اوفک کنا بیتاتے تو اتفاق کیر، او سنگتی نا نشانی کے اوفک
 کن تو او برتباس تو ذو بلاغیر۔ نن ہم اتفاق کرین کہ ای او برتباس ایلو قوم واللاتے
 ٹی تبلیغ کیند، او و افک یہودی تے ٹی پسکینڈگا پیغامے تبلیغ کیر۔ ۱۰- اوفک نن آن
 صرف وا خواست کیر کہ ”واڑے غریبگا عیسائی تا مدت نا کوششتے کبو“، او کنا خوش
 اے کہ نن اوفتا مدتے کین۔

پوٹس نا پطرس نا زى آ منافقت نا الزام نِخنگ

۱۱ ولے آرا وخت آپطرس اِنّاکیہ شار آ بس، ای مخلوق نا مون آ اونا خلاف
 بیت کریٹ، آنتے کہ اونا عمل آن ظاہر مس کہ او صحیح کنتے۔ قصہ دهن اے کہ ○
 ۱۲ اس دے س پطرس بر دے آن بار ایلو قوم والا عیسائی تے تو ایرغ کینگ ٹی اسکہ۔
 دا وخت آ گراس بندغ، کہ یعقوب یروشلم شار آن نئے آرابی کریس، نئے آ سر
 مسر، او پطرس منافقت اٹ تینا دُوئے پدی کرے، او ایلو قوم والا بندغ تے تو ایرغ
 کینگے اِلا، آنتے کہ او بمو بروکا بندغ تے آن خولیسکہ۔ بروکا عیسائی تا غلط خیال اسکہ کہ
 عیسائیک ایلو قوم والائے تو سنگتی کنگ کپس او اوفک سنت ناحق ٹی ائره۔ ○
 ۱۳ بندا خاطر آن ایلو یہودی تے آن عیسائی جوڑ مروکا ایلمک ہم خولیسر او پطرس آن
 ۱۴ بار کینگے اِلا۔ برتباس ہم خولیس او کینگے اِلا۔ ○ آرا وخت آ ای دا علی خنٹ، کہ
 اوفک راستیگا پیغام نازی آ پنگ ٹی افس، ای پطرے گل نامون آ پاریت "نی
 یہودی س اسے، ولے عیسائی جوڑ منگ آن پد نی ایلو قوم والا عیسائی تے آن بار
 رہینگاس۔ دا ضروری آف کہ نن یہودی تے آن بار رہینگین۔ او واسه دا غلط اے کہ
 نی تینا عمل اٹ ایلو قوم والا بندغ تے آ ثابت کنگ ٹی اُس کہ یہودی تا تورات نا
 حکماتا مطابق زندگی ئے گد ریفنگ ضروری اے۔" ○

بر بندغ صرف عیسیٰ نازی آ ایمان نِخنگ نا وجہ غان بچک

۱۵ ای او ٹم وری منگ آن یہودی اسے، ایلو قوم والائے آن بار گناہ گار آوینہ،
 ۱۶ دهن کہ یہودییک پارہ۔ ○ ولے واسه نن یہودی تے آن جوڑ مروکا عیسائیک چائسن
 کہ کسے صرف تورات نا حکماتا منگ اٹ خدا نا کسر آ بچک۔ بلکہ صرف بمو بندغ کہ

- عیسیٰ نازی آ ایمان تیجک خُدا نا کسر آ کایک۔ نن یہودی عیسائیک ہم عیسیٰ نازی
- ۱۷ آ ایمان تخان او دا ایمان تیجنگ نا وجه غان نن خُدا نا کسر آ پینگ ٹی اُن۔ عیسیٰ نا
زی آ ایمان تیجنگ تو یہودی آن عیسائی جوڑ مرو کا سنگتاک نجات حاصل کنگ کے
تورات نا سھارنگا حکماتے اِلانو، او تورات نا سھارنگا حکماتے اِنگ تو ایلو یہودی تا
مون آ اوفک گناہ گار مسونو، وُهن کہ ایلو قوم والاک او۔ وانا معنی اے کہ عیسیٰ
۱۸ ننے گناہ نا کسرے رغمانگ ٹی اے؟ یقیناً آخا۔ او واسر اگہ ای پدی یہودی جوڑ
مربوہ، کہ ای دا مزبے اِلانٹ، واران ظاہر مریک کہ عیسیٰ نازی آ ایمان تیجنگ او
۱۹ اونا کسر آ پینگ غلط اے۔ وے ای یہودی تا مون آ کہوک آن بار او دوزخی سے
اُٹ، اتنے کہ ای اوقتا مزبے اِلانٹ۔ او واسر ای خُدا نا مون آ پاک صاف منگ کے
۲۰ عیسیٰ نا کسر آ پینگ ٹی اُٹ۔ وُهن کہ خُواجہ عیسیٰ صلیب آ تَفنگا او دا وُنیانا گڑاتے
اِلا، ہنڈن ای خُدا نا مون آ پاک صاف منگ کے تورات نا سھارنگا حکماتا منگ نا
کوشت کنگے اِلانٹ۔ خُدا نا مون آ پاک صاف منگ نا طاقت کنا اَلویکہ۔ بلکہ خُواجہ
عیسیٰ، کہ او ننا خاطر آن کسفنگا نے او نن تو محبت کیک، او نن اونا زی آ ایمان
تیجینہ، کہ او خُدا نا سہنگا مار اے، او تینا طاقت اُٹ ننے خُدا نا مون آ پاک صاف
کرینے۔ اگہ کس تورات نا حکماتا منگ نا ذریعہ اُٹ خُدا نا راستہ کسر آ کایک، تو
۲۱ وانا معنی اے کہ خُواجہ عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، بے مقصد کسک۔ اگہ ای
وُهن کیوہ، تو خُدا نا رحمتاے آن اِنکار کیوہ۔ وے ای ہنڈن کپہ۔

تورات نا حکماتے مننگ یا عیسیٰ
نا زی آ ایمان تیجنگ ضروری اے؟

- ۳ اے گلتیہ صوبہ ٹی ریمنگو کا بے وُتوفنگا عیسائیک، تھے ویر ریفینے؟ ای مالو آن
۲ تھے آ عیسیٰ نا کہنگ نا وجہ بیان کریسٹ۔ شازی آ خُدا نا پاکینگا رُوح نا طاقت

۱ بس۔ ٹم ٹینٹ پاہو، وا موسیٰ نا شریعت نا منگ نا وجہ غان بس، یا عیسیٰ نا پُسننگ
 ۲ پیغامے بنگورے او اونا زی آ ایمان تخرے، وا وجہ غان بس؟ ○ اولیکو وار ٹم خدا
 نا پاکنگ روح نا طاقت اٹ عیسیٰ جوڑ مسونورے، ولے واسر وا خرابو بیٹس اے کہ
 ۳ ٹم خدا نا پاکنگ روح نا طاقت آن علاوہ خدا نا کسر آ تینا طاقت اٹ بنگ نا کوشتے
 ۴ کنگ ٹی اے۔ شاید ٹم گنوک مسونورے؟ ○ عیسیٰ جوڑ منگ کے ارا مصیبتاے
 ۵ ٹم سبیرے، شا خیال ٹی و افک بے مقصد اترہ؟ یقیناً آخا۔ ○ خدا تینا پاکنگ روح
 نا طاقتے ٹے آ راہی کرینے او شا نیام ٹی معجزہ غاتے نشان تینگ ٹی اے، شا خیال
 ٹی و افک موسیٰ نا شریعت نا وجہ غان او، یا پُسننگ پیغامے بنگ او اونا زی آ
 ایمان تینگ نا وجہ غان او؟ ○

۶ ای تورات آن ٹے ابراہیم نا مثالے ایبتوہ۔ تورات ٹی لکھوک اے کہ "ابراہیم
 خدا نا زی آ ایمان تھا، او بندا ایمان تینگ نا وجہ غان خدا اووے تینا مون آ پاک
 ۷ صاف قبول کرے" ○ واڑان سما تک کہ بمو بندغا کہ عیسیٰ نازی آ ایمان تخرہ،
 ۸ او فک ابراہیم نا اولیادو اتے آن بار مریرہ۔ ○ مقصد سبگا کتاب ٹی وا پیشن گوئی اے
 کہ خدا ایلو قوم والالے ایمان تینگ نا وجہ غان تینا کسر آ اتیک۔ او وا ہم لکھوک
 اے کہ خدا ابراہیمے خوش خبری تریسے پارے "دُنیا ٹی بمو بندغا کہ نے آن بار
 ۹ کنازی آ ایمان تخرہ، ای اوفتے آ تینا خاصنگا رحمتاے راہی کیوہ" ○ ابراہیم خدا نا
 زی آ ایمان تھا، او خدا تینا خاصنگا رحمتاے اوڑا راہی کرے۔ او بندن ارا بندغا
 عیسیٰ نازی آ ایمان تخرہ، اوفتازی آ ہم خدا تینا خاصنگا رحمتاے راہی کیک۔ ○
 ۱۰ بمو بندغا کہ سوچ کیرہ کہ "تورات نا حکماتے منگ اٹ نن پاک صاف
 مرینہ"، خدا اوفتے ہزا ایٹک، اتے کہ تورات ٹی وا ہم لکھوک اے کہ "آرا بندغ کہ
 ۱۱ ہمیشہ مقصد سبگا کتابا تا کل حکماتے منتے، اونا زی آ خدا نا ہزا مریک" ○ واڑان صفا ظاہر
 مریک کہ بندغس صرف تورات نا حکماتے منگ نا کوشت اٹ خدا نا خوشے حاصل
 کنگ کپک۔ بلکہ مقصد سبگا کتاب ٹی لکھوک اے کہ "خدا نا پیغام نازی آ ایمان

- ۱۲ تَخَوَکاک ہمیشہ نازندگی ئے حاصل کیرہ۔" او اگہ بندغس تورات نائل حکماتے مننگ ناکو شستے کیک، واژان ظاہر مریک کہ او سوچک کہ "ای عیسیٰ نازی آلیمان تخنگ آن علاوہ حکماتا مننگ آن خدانامون آپاک صاف مریوہ۔" تورات ئی لکھوک اے کہ "آرا بندغ وائل حکماتے منک، او ہمیشہ نازندگی ئے حاصل کیک۔" او وائمن آف کہ بندغس تورات نائل حکماتے مننگ کے۔
- ۱۳ بندا خاطر آن خدائینا مقرر کروکائے ننے آرابی کرے، ناکہ نن خدانابراغان بچین، آنتے کہ تورات نائل حکماتے مننگ نن کے بھاز مشکل اے۔ تورات ئی لکھوک اے "آرا بندغے درخت نازی آپانسی مریک، وانا معنی اے کہ اونازی آ خدانابرامس۔" او عیسیٰ ہم بندن کسفنگا، ولے او گناہگار آویک۔ مست ناوخت آ خدایراہیم تو اقرار کریس کہ "ای ایلو قوم واللے آ ہم تینا خاصدگا رحمتاے راہی کیوہ۔" وائقرار عیسیٰ ناکسفنگ اٹ پورہ مس۔ او واژان سہاتیک کہ عیسیٰ نازی آلیمان تخنگ اٹ خداناپارنگا رُوح نا طاقت ننے آبریک، آراناکہ خدان تو اقرارے کرینے۔

اقرار نا اہمیت تورات نا حکماتے آن زیاست اے

- ۱۵ کنا سنگتاک، ای ٹھے پوہ کنگ کے وینانا مثالس ایٹیوہ۔ آراوخت آرا بندغ گڑاے نازی آ اتفاق کیرہ، وافک اونازی آ دستخط کیرہ، او واژان پد کس وائی پین گڑا لکھنگ کچک او واژان ہر سینگنگ ہم کچک۔ بندن خدایراہیم او اونا آویا تو اقرار کرے۔ وایم سوچ کنگ ناپیت اے کہ تورات ئی لوز "آویاواک" استعمال متے، کہ وانا معنی اے "بھاز بندناک۔" بلکہ "آویاوا" استعمال مسونے، کہ وانا معنی اے "اسہ بندغ"، او وایم بندغ خدانامقرر کروکائے۔
- ۱۷ او کنا مثال تینگ نامعنی وایم کہ خدایراہیم تو اقرار کرے۔ او تورات، کہ

۱۸ واہراہیم ناکینگ آن چار صد اوسى سال آن پدموسى غائبس، وا اقرارے بدل او ختم کنگ کپک۔ ○ اگ خدا نا خاصنگا رحمتاک ننے اوسى ناکتاباتا حکلماتا منگ اٹ بربره، گزادانا معنی اے کہ مست نا اقرار بے مقصد مس۔ ولے دهن آف۔ بلکہ خدا اہراہیم تو اقرار کریس، او ضروری تینا اقرارے پورہ کرے۔ ○

۱۹ اگ بندن آرے، گزادوات نا حکلماتے راہی کنگ نا انت مقصد اسکے؟ وا حکماک وا خاطر آن اثره کہ بندغاک تینا گناہتے پورہ مربره او تینے خدا نامون آپاک صاف کنگ نا کوشستے کیر۔ واک اہراہیم نا اولیاد نا بنگ اسکان، کہ خدا اوڑتو اقرار کریس، صبح اثره۔ خدا و حکلماتے ملاکاتا ذریعہ اٹ موسیٰ اے تیس او موسیٰ اوفتے بندغاتے آ ۲۰ رسیفے۔ موسیٰ نیام نا بندغس اسکے۔ ○ ولے خدا او اہراہیم نا نیام ٹی اقرار کنگ نا وخت آ کس الویکے۔ بندا خاطر آن وانا اہمیت تورات نا حکلماتے آن بڑز اے۔ ○

تورات نا مقصد او اقرار نا وخت نا پورہ مننگ

۲۱ ٹما خیال ٹی تورات نا حکماک اہراہیم تو اقرار نا خلاف او؟ آخا۔ یقیناً آخا۔ اگ نن تورات نا حکلماتے منگ اٹ نجات حاصل کنگ کرینہ، تو خدا ننے روحانی زندگی اے ۲۲ تینگ کے بین کسر نشان تیتویکے۔ ○ ولے مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک اے کہ دنیا نا گل بندغاک گناہ نا کاریہتے یلہ کنگ کپسے۔ بندا خاطر آن خدا تینا اقرارے خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تجھکاتے آپورہ کیک، نہ کہ تورات نا حکلماتے منگ اٹ۔ ○

۲۳ ولے اقرار نا پورہ منگ آن مست ننے وا حکماک تینگار کہ نن اوفتا مطابق تینا زندگی اے گدریفین، او خدا نامون آپاک صاف مرین، ہمو وخت اسکان کہ وا ۲۳ اقرار پورہ ہتے۔ ○ وا حکماک خدا نامقرر کروکا نا بنگ اسکان پاک صاف منگ کے فائدہ مند اثره، ولے آرا وخت آ عیسیٰ، کہ او خدا نامقرر کروکا اے، بس، تو اوڑان ۲۵ پدموسى نازی ایمان تینگ نا وجرغان نن خدا نا کسر آ بنگ ٹی اُن۔ ○ بندا خاطر

آن داسر خُدا نامون آپاک صاف منگ کے تورات نا بھازنگا حکماتے منگ ضروری
آف، اَنتے کہ خُواجه عیسیٰ بسوسس۔

- ۲۶ صرف عیسیٰ نازی آ ایمان تخنگ نا وِجہ غان خُدا نن تو سنگتی یکک او ننے
۲۷ دوست تورک، دهن کہ ایلو باوہ غاک کیرہ۔ ۰ نم عیسیٰ نازی آ ایمان تخارے، او
نشانی کے پاک صاف منگ نا بے شولفنگارے تاکہ نم عیسیٰ غان بار مریرے۔ ۰
۲۸ ہندا خاطر آن داسر بہوودی تے آن عیسیٰ جوڑ مروکا او ایلو قوماتے آن عیسیٰ جوڑ
مروکاتے ٹی بچ فرق افک، او ہندن عیسیٰ مے او عیسیٰ خُواجه، عیسیٰ زینہ او
۲۹ عیسیٰ نیازی ٹی بچ فرق افک۔ ۰ اگہ نم عیسیٰ نازی آ ایمان تخیرے، تو ابراہیم
نا اولیاداتے آن مریرے، او خُدا آرا اقرارے کرینے، اودے ٹے ایتک۔ ۰

- ۱ ب او ای ٹے پین مثالس ایٹیوہ۔ ہمو مارکو، کہ چنگ اے، تینا باوہ نا جانیداو
نا خیالداری ئے کنگ کپک، ہمو وخت اسکان کہ بھلن مٹتے۔ داسر او مے آن بار
اے۔ ۰ اونا باوہ نا وصیت نا مطابق، ہمو وخت اسکان کہ مار ورننا مٹتے، اونا زی آ
۲ وُو تجوکاک اونا جانیداو نا خیالداری ئے کیرہ۔ ۰ او ہندن نن ایلو مزبساتا مے اسنہ
۳ ہمو وخت اسکان کہ نن عیسیٰ جوڑ مٹوین۔ ۰ ولے آرا وخت آ خُدا نا اقرار پورہ
۴ کنگ نا وخت بس، او تینا مارے راہی کرے۔ او بغیر باوہ غان نیازی مے آن ودی
۵ مس، او بہوودی تا شریعت ٹی رہینگا، ۰ تاکہ ہمو بندغاتے، کہ دافک شریعت ٹی
پاسینگانو، اوفتے پاک صاف کے، تاکہ خُدا دافتے دوست تورے او دافتے تو سنگتی
کے دهن کہ ایلو باوہ غاک کیرہ۔ ۰

- ۶ خُدا تینا پاکینگا رُوح نا طاقنے ننے آ راہی کرینے، تاکہ نن چان کہ نن خُدا نا چناتے
آن بار آن، او خُدا ئے "باوہ" پان، اَنتے کہ خُدا ننے دوست تورک۔ ۰ نن داسر
۷ شریعت نا مے اَن۔ بلکہ خُدا نا دوستنگا بندغاک اُن۔ ہندا خاطر آن خُدا آرا گزاتے
کے تینا مار کہ گچین کرینے، ننے ہم ایتک۔ ۰

پولس نا گلتیہ صوبہ نا عیسائی ترے کے پریشانی

- ۸ ثم مُست خدائے تَتَویرے، او ثم بتی آ خدا یا یہودی تا شریعت نا مے
- ۹ اترے۔ ۱۰ ولے ثم واسہ خدائے چائسرے، اونا کسر آبسرے، او ای ہم پاوہ کہ
- ۱۱ واسہ خدا ہم ٹھے چائک۔ ثم ہمر اونا کسر آن ہر سینگیڑے؟ ثم ولدا ہمو حکماتے منگ
- ۱۲ ٹی اُرے کہ ثم سوچ کیرے کہ "دافک روحانی طور آٹ فائدہ مند او"۔ ولے، بے
- ۱۳ وٹوفاک، دافک ثم کے بے فائدہ او۔ ۱۴ ایمان تخنگ آن پد ثم واسہ ولدا ایلو مزبباتا
- ۱۵ عید او میلہ غاتا گنڈ آ توجہ تینگ ٹی اُرے۔ ۱۶ بندا خاطر آن ای پریشان اٹ، کہ آرا
- ۱۷ محنتے کہ ای ٹھے آ کریت، او ضائع مَف۔ ۱۸
- ۱۹ کنا سنگتاک، بندا خاطر آن ای ٹھے منت کیوہ کہ کنے آن بار ایلو مزبباتا رواجاتے
- ۲۰ آپدی توجہ تقبو۔ ای ٹھے آن بار انسائے اٹ، او ثم کنے تینا ایلم چائسونورے۔ ۲۱
- ۲۲ ثم یات کبو کہ آرا وخت آ ای اولیکو وار ٹھے تبلیغ کریت، وا وخت آ ای بیمار آسٹہ
- ۲۳ او ٹما شار ٹی آسٹہ۔ ثم کنا بیماری نا گنڈ آہر تویرے، کنے آن نفرت کتویرے، کنا
- ۲۴ تبلیغ آن انکار کتویرے۔ ۲۵ بلکہ ثم کنے ہندن بہ خیرٹ کیرے، ڈھن کہ ملائکس
- ۲۶ ٹما نیام ٹی مرے۔ ثم کنے بہ خیرٹ کیرے، ڈھن کہ خواجہ تھسی تیڈٹ ٹما نیام
- ۲۷ ٹی مرے۔ ۲۸ ثم او وخت آ بھاز خوش اترے، واسہ آنت مس؟ او ای وا ہم پاوہ
- ۲۹ کہ ٹما خوش اسلکہ کہ ثم ہر ڈول اٹ کنا مدتے کنگ کیرے، او ثم گڑاس وخت
- ۳۰ ہندن کیرے۔ ۳۱ ثم کنا آستے وا خاطر آن ترخفینورے کہ ای ٹھے راست نا پیغامے
- ۳۲ سر کنگ ٹی اٹ؟ ۳۳ گڑاس بندرغ ٹھے کنا نشان تروکا کسر آن ہر سیفنگ نا کوشتے
- ۳۴ کنگ ٹی او، ولے اوفتا کسر آ پنگ ٹھے سچ فائدہ تفک۔ اوفک کوشست کنگ ٹی
- ۳۵ او کہ ننا نیام ٹی نفرت شانیر، او ننے جتا کیر، تاکہ ثم اوفتا پیتاتے آ توجہ ایتیرے۔ ۳۶
- ۳۷ وا ہمیشہ بھاز جوان اے کہ، ای ٹما نیام ٹی مریو یا مفر، بندغاک ٹھے خواںفیر، ولے

اوقتاً خوائفنگ نا مقصد اک جوان مریر۔

- ۱۹ کنا دوستنگ سنگتاک، ذہن کہ اسہ لہ سے چنا نا ودی منگ نا وخت آ تکلیف مریک، ہمو وخت اسکان کہ نم خواجہ عیسیٰ نا پیغامے تینا است لی تختورے، بندن ای ہم دا نیازی آن بار تکلیف محسوس کیوہ۔
- ۲۰ ای امی نم کے بھاز پریشان اٹ۔ کنا خوش اے کہ دا وخت آ ای ثمانیام لی مروٹ، او نم تو مون مقابل بیت کروٹ، او ثما پریشانی تے خلاص کروٹ۔

حق او سرتی آ نیازی تا مثال

- ۲۱ ای تورات نا حکماتے نوکاتے آن ہر یفیوہ کہ ”نم بنتورے کہ تورات لی آنت لکھوک اے؟“ او لی لکھوک اے کہ ایڑاہیم نا ارا مار اترہ، یہودی تا رواج نا
- ۲۲ مطابق اسٹس سرت نا اسکہ، ایلو حق آن اسکہ۔ سرتی آ نیازی آن مار بغیر اقرار
- ۲۳ آن ودی مس، ولے حق آ نیازی نا مار خدا نا اقرار نا مطابق ودی مس۔
- ۲۴-۲۵ او ارا پیناک مثال آن بار او۔ دا نیازیک تینا تینا طریقہ اٹ خدا نا کسر آ پینگ نا کوشستے کریر۔ سرتی آ نیازی، کہ پن تہ حاجرہ اسکہ، اوڑان کہ ارا چنا ودی مس، اونا نسل مے اسکہ۔ عربی زبان لی ”مش سینا“۔ بھلا تار پاننگاک، او دا ہم ”حاجرہ“ نا معنی اے۔ او ارا حکماتے کہ خدا موسیٰ مے سیناغا تسوس، یہودییک حاجرہ نا نسل آن بار تورات نا مے او۔
- ۲۶ وانا ثبوت کے یروشلم شار آبربو۔ او لہ سارہ، کہ او ایڑاہیم نا حق آ زائف اسکہ، اونا نسل حق نا وجرغان مے اولیکہ۔ بندن نن تورات نا حکماتے مے آفن، ولے خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تینگ نا وجرغان ننا حق آرے کہ نن جنت آ کاتہ۔
- ۲۷ مفد سینگ کتاب لی لکھوک اے
- اے نیازی، نے اولیاو افک، ولے خوشی کرک،

آنتے کہ فی واسکان چنا نا ووی منگ نا تکلیفے خنتس،
 ولے واکن پد نا اولیاداک ہمو نیازی نا اولیادوآتے آن زیاست مریرہ،
 کہ اونا آرغ تینا چناتے الیک۔

۲۸ وازن بار ساڑہ نا اولیاد منگ نا وخت گدرینگاس، ولے خُدا تینا اقرار نا پورہ
 کنگ کے اسحاقے ساڑہ غان ووی کرے۔ کنا عیسائی سنگتاک، نن واسہ خُدا نا اقرار
 نا مطابق اونا مون آچناتے آن بار مسوئن، وھن کہ خُدا ابراہیم تو اقرار کرلیس
 ۲۹ او اسحاق نا شکل اٹ اودے چنا تسوس۔ او ہمو وخت آسرتی آ مار حقی آ
 مارے تکلیف او مصیبت تس، آنتے کہ او خُدا نا اقرار نا مطابق ووی مسوس۔ او
 ہندن واسہ یہودیگ راستیگا پیغام نا منوکاتے مصیبت او تکلیف تینگ ٹی او۔
 ۳۰ ولے مقدسنگ کتاب ٹی دا ہم لکھوک اے کہ ”سرتی آ نیازی او اونا مارے کشر،
 ۳۱ تاکہ واکن حقی آ مار تون اوار باوہ نا جائیداد آن بشخ بپس۔“ کنا سنگتاک، نن
 ہندن سرتی آ نیازی نا چناتے آن بار آفن، بلکہ حقی آ نیازی نا چناتے آن بار آن،
 او خُدا ننے ننا بشخے ایٹک۔

نن ہمیشہ کے نجات حاصل کریئن

۱-۲ ب کنا پتاتے غور اٹ ہمبو۔ خواجہ عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، ننے بغیر
 تورات نا حکماتا منگ آن خُدا نا مون آ پاک صاف کرینے۔ ہندا خاطر آن ٹم واسہ
 پاک صاف منگ کے پدی یہودی تا کسر آ ہمبو۔
 ۳ اگر ٹما خوش اے کہ تینے سنت کیرے، او ہندن خُدا نا مون آ پاک صاف
 ۲ مریرے، تو خُدا نا مقرر کروکا نا تینے کسٹنگ ٹم کے بچ فائدہ اٹک۔ او ای ٹے
 اسہ کا دلدا پاوہ کہ آرا بندرغ تینے سنت کنگ خواجک، وانا معنی اے کہ تورات نا
 ۳ گل حکماتے منگ ضروری اے۔ او آرا بندرغاک کوشست کیرہ کہ ”صرف تورات

- ۵ ناکل حکماتے منگ اٹ خدا نا کسر آ کاہ، وھینگا بندغاگ عیسی نا طاقت آن انکار کرنو، او خدا تینا رحمتاے اوفتے آرابی کپک۔ ○ آرا تسکان ننا ہیست اے، ن چاہ کہ خدا نئے تینا کسر آشاغانے، او نئے پارینے کہ ”ئم عیسی نازی آایمان تجانورے، او ای ئمے آتینا پاکنگا روح نا طاقتے رابی کریٹٹ، او واسے ئمے صرف کنا بدلہ نا انتظارے کردئی اے“۔ ○ ن عیسی نازی آایمان تخان، او نئے ہمیشہ ۶ نا زندگی ئے تسونے۔ واسے سنت کنگ ضروری آفک کہ ئم وانا باروٹ پریشان اے۔ گل آن بھلا ہیست عیسی نازی آایمان تھنگ اے، او وانا نتیجہ اے کہ بندغ ایلوفتے تو محبت کیک۔ ○
- ۷ ئم عیسی نا نشان تروکا کسر آ پنگ ٹی اترے۔ ئمے وا کسر آ پنگ آن دیر ۷ تورینے، او ہر تورینے؟ ○ وایقیناً خدا نا کاریم آفک، اتے کہ او ئمے کچین کرینے، او ۸ تینا کسر آیسونے۔ ○ یات تجبو، وھن کہ وسائیس اے ”پچہ خمیر گل نئے خمیر جوڑ ۹ کیک“، بندن آگ وادورغ نا پیغامے، کہ منہ بندغ خوافنگ ٹی او، واسے بندغاگ منیر تہ، تو مون آافتا تعداد بھاز مریک۔ ○ ولے کنے نمازی آیقین اے کہ ۱۰ عیسی نا کسر نازی آ پنگ ننا ایمانے بسینے۔ ای وایم چاواہ آرا بندغ کہ جتا نا پیغامے تینگ ٹی اے او ئمے پریشان کنگ ٹی اے، او ہر کس ہم اے، خدا اووے سزا ایٹک۔ ○
- ۱۱ ولے کنا سنگتاگ، گراس بندغاگ واپاننگ ٹی او کہ ای پاریسٹ کہ ”سنت کنگ ضروری اے“۔ وا غلط اے اتے کہ یہودیگ واسکان کنے تکلیف تینگ ٹی او۔ آگ ای ہندن پاریسٹ، تو یہودی تا خوش مسکہ او عیسی نا صلیب آتینگ او کسینگ نا تبلیغ کنگ کے نن کے واخہ پریشانی متویکہ۔ ○ آرا بندغاگ کہ ئمے پاننگ ۱۲ ٹی او ”خداے خوش کنگ کے سنت کبو“، او واپناتے آن ئمے پریشان کنگ ٹی او، تو کنا گند آن اوفتے پابو ”آگ سنت کنگ اٹ خدا خوش مریک، تو نہ صرف تینے سنت کبو، بلکہ تینے زماوہ جوڑ کبو“۔ ○

۱۳ کنا سنگتاک، خُدا ئمے گچین کرینے۔ بندا خاطر آن نجات حاصل کنگ کے ئمے
تورات نا بھازنگا حکماتے منگ نا ضرورت آف۔ ولے دا سوچ کپہو کہ "نن گناہ نا
کاریم کنگ کینہ، اتتے کہ ننے تورات نا حکماتا منگ نا ضرورت آف"۔ بلکہ تین پہ
۱۴ تین تو محبت کبو، او اسہ پہ ایلو نا تینا کاریم ٹی ببو۔ تورات نا خلاصہ داو اے کہ
۱۵ "ایلو بندغاتے تو محبت کبو، دھن کہ تین تو محبت کیرے"۔ ولے اگہ ئم جنگلی آ
ساواراتے آن بار مریرے، او اسہ پہ ایلوئے تینا ئپی او نُسخان ایتیرے، تو ای ئمے
خبردار کیوہ، اگہ ئم بندن کیرے، تو زوحانی طور اٹ نُسخان بیفیرے۔

خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت او
خرابنگا خُوائشاتا طاقت جِتا جِتا او

۱۶ کنا خُوش داو اے کہ خُدا نا پاکنگا رُوح ئما رہنمائی کے، تاکہ ئم تینا خرابنگا
۱۷ خُوائشاتے تورنگ کیرے۔ آرا کہ خرابو خُوائشس اے، پاکنگا رُوح نا خُوائش نا خلاف
اے، او آرا پاکنگا رُوح نا خُوائش اے، خرابنگا خُوائش اونا خلاف اے۔ ہڑتوماک اسہ
پہ ایلو نا تینا دشمن او، او داڑان ظاہر مریک کہ ئمے طاقت آفک کہ آنت کروئی اے،
۱۸ یا آنت کروئی آف۔ ولے اگہ خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت ئما رہنمائی ئے کیک، تو
تورات نا رہنمائی نا ضرورت آفک۔

۱۹ آرافک کہ خرابنگا خُوائشاتا مے او، وافک رنڈی بازی او زنا نا کاریم نا باروٹ
۲۰ سوچ کیرہ، او تینے تورنگ کپسے۔ وافک بتاتا عبادت کروکو یا جاؤوگر جوڑ مریرہ، اسہ
پہ ایلو نا تینا دشمن مریرہ۔ وافک لالچی مریرہ، اسہ پہ ایلو تو ساڑ کیرہ، ناراض مریرہ
۲۱ او جنگ کیرہ۔ وافک فرقہ غاتے ٹی بخش مریرہ، آفک کیرہ، اواری ٹی زنا کیرہ، او دا
ڈول نا ایلو گناہ تے ہم کیرہ۔ ای ئمے خبردار کیوہ، دھن کہ مُست کریسٹ، کہ آرا
بندگاک دا ڈول نا کاریمتے کیرہ، جنت آ ہمپسے۔

- ۲۲ ولے خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت اٹ ایمان تِجُوکاک کُلاتے تو محبت کیره، پریشانی
تفسر- وا پاکنگا رُوح ایمان تِجُوکاتے خُوشی ایٹک، صبر، رحم، جوانو کارِیم او ایمانداری
- ۲۳ کننگ نا طاقتے ہم ایٹک-○ وانا طاقت اٹ نن ایمان تِجُوکاک گُناہ او بُرائی تا باروٹ
سوچ خلپنہ، شریف مرینہ- آرا بندغاک کہ وِھینگا کاریمتے کیره، اوفک خُدا نا حکماتے
- ۲۴ پر غپسہ-○ او آرا بندغاک کہ خُواجه عیسیٰ نا کسر آکارہ، اوفک دا وجہ غان خرابنگا خُوش
او خُوالِشاٹے آن ہر سینگانو-○ خُدا نا پاکنگا رُوح نن ایمان تِجُوکاتے روحانی طاقت
- ۲۵ تسونے- بندا خاطر آن نن تینا زندگی ئے وانا خُوش نا مطابق گد ریغین-○ نن تکبر
کپن، اسہ پہ ایلو آن تینا غصہ او ساڑ کپن-○

اسہ پہ ایلو نا تینا مدتے کبو

- ۱ ب کنا سنگتاک، اگ کس خرابنگا کاریمتے ٹی پاسنگانے، تو ہمو بندغاک کہ روحانی
طور اٹ زندہ او، اوفک اووے تسلی اٹ پوہ کیر، او خُدا نا کسر آپدی اتیر- او
- ۲ ٹم ہم تینے بُرائی تا کارِیم آن بچا فبو، تاکہ ٹم آزمائش ٹی کامیاب مریرے-○ اسہ
پہ ایلو نا تینا مدتے کبو، او دا طریقہ اٹ ٹم خُواجه عیسیٰ نا رغامو کا کسر آکارے-○
- ۳ اگ کس تینے بھٹن چاہک او ایلو فتا مدتے کپک، او تینے ریفک-○ ہر بندغ تینا
زمو وار اے- اگ او جوانو کارِیم کیک، تو دا جوانو بیٹس اے- ولے او دا سوچ
- ۴ خلپ کہ "ای ایلو آن جوان کارِیم کننگ ٹی اٹ"-○ ہر بندغ تینا حساب کتاب
نا زمو وار اے-○
- ۵ تکبر کننگ اٹ تینے ریغپبو، اتے کہ خُدا ہر گزائے چاہک- بندغ کہ آرا بجاتے
وسک، ہمو نا فصلے حاصل کیک- بندن اگ کس تینا خُوالِشاٹے تورنگ کپک، تو
او تین کے ہرانا فصلے بیفک- او آرا بندغ کوشست کیک کہ خُدا ئے خُوش تھے، او
خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت اٹ ہمیشہ نا زندگی نا فصلے حاصل کیک- بندا خاطر آن نن

ہر وخت جوانو کاریم کنگ نا کوشت کین۔ اگہ نن ہندن جوانو کاریم کریسہ کان، تو وخت بریک کہ وانا نتیجی ٹی نن ہمیشہ نا زندگی نا فصلے حاصل کینہ۔ ہندا خاطر آن آرا وخت اسکان کہ نن زندہ آن، نن ہر موقعہ آٹ ہر بندغائے تو جوانو کاریم کنگ کینہ، خاص کر ایلو عیسائی مادے کنگ کینہ۔

او آرا بندغ کہ پُسننگ پیغامے خُونفوکا آن بِنک، ضروری اے کہ او اونا ہر ڈول آٹ مدتے کے۔○

آخری بیتاک

۱۱ او واسر ای ٹے تینا ڈو آٹ بھلا لوزاتے ٹی لکھنگ ٹی آٹ،○ او ٹے پاوہ
 ”گراس بندغاک کوشت کنگ ٹی او کہ اوفک ٹے سنت کیر“۔ او واسر آرا
 مصیبت او تکلیفائے کہ بہوویک نئے عیسیٰ نازی آیمان تخنگ نا وجرغان ایتیرہ،
 ۱۲ اوفک تینے اوڑان بچائیر۔○ او ہمو بندغاک کہ سنت کیرہ، اوفک تیڈت تورات
 نا حکمائے مَنپسہ، ولے اوفک دا کوشت کیرہ کہ ٹم سنت کیرے، تاکہ اوفک
 ۱۳ ایلو بہودی تا مون آ فخر کنگ کیر کہ ٹم ہم تورات نا وا حکمے متانورے۔○ آرا
 تسکان کنا بیت اے ای صرف خواجه عیسیٰ نازی آ فخر کنگ کیوہ، کہ او صلیب
 آتفنگا، کسفنگا۔ او وا عیسیٰ نا خرمت کنگ کے ونیا نا ایلو گراتا اہمیت کن کے
 ۱۵ کم اے۔○ عیسیٰ نازی آیمان تخنگ کے دا ضروری افک کہ بندغاک سنت
 کیر یا کپس۔ بلکہ ہمو فتنے کہ خدا نا پُسننگ کسر آ پنگ ٹی او، ہندن پا کہ اوفتے
 ۱۶ کے پُسننو زندگی س شروع مس۔○ او ٹم ہم دا کسر آٹ تینا زندگی نئے گدریفنگ
 ٹی اے۔ ٹما تین پہ تین ٹی محبت زیاست مرے، او ٹے آپریشانی بفت، او
 ٹم تو اوار ایلو ایمان تجوکاتے آ ہم خدا نارحمتاک مریر، او اوفتے آ ہم پریشانی
 بفت۔○

- ۱۷ او آخری کنا خوش اے کہ مون آگس کئے تکلیف تَف، اَتے کہ کنا جان ٹی
 پتاتا نشاناک دا ظاہر کیرہ کہ عیسیٰ، کہ خدا اووے مقرر کرینے، کنا خواجہ اے۔ ○
- ۱۸ کنا سنگتاک، کنا دا ہم وُعا اے کہ خواجہ عیسیٰ نارحمتاک نمازی آمریر۔ آمین۔
 او ایلو عیسیٰ سنگتاک کہ دا وخت آ کن تو اوار او، تھے گلے سلام پارہ۔
 خدا حافظ۔
 ثما مزہبی آ سنگت،
 پوئس۔ ○

اِفْسّسَ شَارِ نَا عِيسَائِي تے كے خَط نَا تَعَارُف

دا خطے پوٹس اِفْسّس شارِ ئی رینگو کا عِيسَائِي تے كے لِكھانے. پوٹس دافتے محبت، رحم دلی، او اسہ پہ ایلو نا مدت کنگ نا باروتِ رِغمانے، اوفتے دا ہم رِغاما کہ ”نم خُدا نا گچین کرو کا بندِ غاک اُرے، نُمَا گُناہ او بُرائیک معاف کنگانو، او دانا ثابت مننگ کے نُم تو خُدا نا پاکینگا رُوح نا طاقت اسہ بھلو گواہی س اے. ایلو فتے آدا بیتانے ظاہر کنگ کے عِيسَائِي ک اسہ پہ ایلو تو تینا اُسْت نَا حُب اَتْ محبت کیر.“

پوٹس نا مقصد دا اُسکے کہ او اِفْسّس شارِ نَا عِيسَائِي تے رِغامے کہ کُل عِيسَائِي ک خُواجه عِيسِي نَا زِي آ اِيمان نَخِنگ نَا وَجْه اَن اَسْت او. دا بیت نَا رِغامِنگ کے او بہاز مثال استعمال کریں. او لِكھانے کہ عِيسَائِي ک اَسْت او، دُھن کہ اسہ جان تی بہازنگا عَضوہ غاک او، ولے جان اَسْت اے. او دُھن کہ کاتم جان نا ایلو عَضوہ غاتے چلیفک، بندن خُواجه عِيسِي کُل عِيسَائِي تَا رِشْمَا اے. او دا ہم لِكھانے کہ عِيسَائِي ک اُرَا نَا خَشْتانے اَن بار او، ولے خُواجه عِيسِي اُرَا نَا بُنياد نَا خَل اَن بار اے.

دا خط نَا اِهْمِنگا بِشْخَاک داد او:

تعارُف	۱:۱ - ۲:۱
خُدا نا مُقرر کرو کا او عِيسَائِي ک	۳:۱ - ۲۱:۳
پُسکُنینگا زندگی کہ خُواجه عِيسِي نَا زِي آ اِيمان نَخِنگ اَن مِلِک	۱:۴ - ۲۰:۶
آخري بيتاک	۲۱:۶ - ۲۴:۶

پولس ناسس شارٹی رینگوکا عیسائی تے کے خط

۱- بے افسس شارٹی رینگوکا عیسائی سنگناک، کہ تم اُسٹ نا حُب اٹ خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تھانورے، اونا کسر آپنگ ٹی اُرے، سلام۔

ثمازی آ باوہ خُدا او خواجہ عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، اوفتا رحمتاک مریر او ثمازی آپریشانی بَف۔
ای خُدا نا خُوش نا مطابق خواجہ عیسیٰ نا خاصنگا شاگرو جوڑ مسوٹ۔

عیسیٰ نازی آ ایمان تھوکاترے کے رُوحانی طاقت

۳ خواجہ عیسیٰ نا باوہ یعنی خُدا نا شکرے او اکیبمو او اونا صفتے کیبمو، اتے کہ خُدا ننے تینا مقرر کروکا نازی آ ایمان تھنگ نا وجرغان جنت آپنگ کے تیار کرینے او ننے آ بھازنگا رحمتاے راہی کنگ ٹی اے۔ و تینا نا جوڑ منگ آن مُست خُدا ننے ۴ گچین کریس، او نن خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تھائن۔ وا وجرغان نن خُدا نا مون آ پاک صاف او بے عیب مسوٹن۔

۵ خُدا نا بر وخت نن تو محبت کنگ نا وجرغان و تینا خُوش او مقصد نا مطابق وا فیصلہ کریس کہ ”ای خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تھوکاتے ”تینا چُنا“ پاوہ“۔
۶ بندا خاطر آن بُو، خُدا نا صفتے کیبمو، کہ او تینا رحمتاے مُفت ٹی صرف تینا مار نا ۷ زی آ ایمان تھنگ نا وجرغان تسوے۔ خُدا نا مقرر کروکا ننا خاطر آن تینا جان نا ۸ قُربانی ئے تیس۔ اونا کسنگ او پدی زندہ منگ نا وجرغان خُدا تینا رحمتاے، کہ بے

شمار او، نئے آرابی کرینے، ننا گناہ او بُرائیک معاف کنگانو، او واسہ نئے شیطان نا کسر آ بنوئی آف۔

۹ خدا، کہ گل عقل مندی اوڑتون آرے، تینا مقصدے پورہ کرے، او نئے آتینا
۱۰ ڈھوکا بیتاتے تینا مقرر کروکا نازی آ ایمان تھنگ نا وجہغان ظاہر کرے۔ خدا نا
مقصد واو اے کہ ڈغار او آسمانی آبر گڑا صبح نگا وخت آ اتفاق کرور او ورسٹ کرور
کہ ”خدا نا مقرر کروکا ننا مالک اے۔“

۱۱ بر کاریم واسکان خدا نا خوش او مقصد نا مطابق منگ ٹی اے، او خدا وینا نا
جوڑ کننگ آن مست وا فیصلہ کرے کرے کہ او نئے تینا مقرر کروکا نازی آ ایمان
۱۲ تھنگ نا وجہغان گچین کرے۔ خدا نا خاطر آن نن کہ اولیکو وار خدا نا مقرر کروکا نا
زی آ ایمان تھان، خدا نا صفتے کیمبو، کہ او گلان طاقت والا اے۔

۱۳ او تم ہم خدا نا پسننگ پیغامے بنگورے، ایمان تھارے، او نجات حاصل
کرے۔ خدا نا مقرر کروکا نازی آ ایمان تھنگ نا وجہغان خدا ئے ”تینا دوستنگ
بندغ“ پانک، او خدا نا پاننگ زوح نا طاقت ئے آ پاننگ آٹ وا ظاہر مسونے کہ تم
۱۴ ہم خدا نا گچین کروکا بندغاک آرے۔ خدا نا پاننگ زوح نا طاقت نا نئے آ پاننگ وا
تبتوت اے کہ نن بمو بر گڑائے حاصل کینہ کہ خدا اقرار کرینے۔ ننا گناہ او بُرائیک
معاف کنگانو، او واسہ نئے شیطان نا کسر آ بنوئی آف۔ بندا خاطر آن ہم اونا صفتے
کیمبو، کہ او گلان طاقت والا اے۔

پولس نا دُعا کنگ

۱۵ کنے سمانے کہ تم ہمر خواجہ یسی نازی آ ایمان تھانورے او ایلو گل ایمان
۱۶ تھوکاتے تو محبت کیرے۔ خدا خاطر آن آرا وخت آ امی وعا کیوہ، تو وا بیتاتے کہ
۱۷ خدا نا شکرے آوا کیوہ۔ اسی ئے تینا وعاتے ٹی یات کیوہ او خدا تعالیٰ، کہ او ننا

- ۱۸ باوہ خدا ہم آ رہے اور خواجہ عیسیٰ یعنی تینا مقرر کروکائے نئے آ رہی کرے، اور ان
 خواست کیوہ کہ تم تینا پاکنگا زوج نا طاقتے ایته کہ تم عقل مند مریرے اور اودے
 ۱۹ درست کیرے۔ ○ خدا تینا کچین کروکا بندغاتے تو اقرار کریس کہ "ای تینا زی آ
 ایمان تجوکاتے بھاز زیاست بدلہ اییوہ"۔ بندا خاطر آن ای دا ہم دعا کیوہ کہ شما
 ۲۰ عقل دا اقرار نا باروٹ ددے اور تم اونار حمتاتا باروٹ پوہ مریرے، ○ اور اوسر آرافک
 ۲۱ کہ ایمان تجیرہ، اوفتے خدا تینا کاریکے کنگ کے بھاز طاقت ایته۔ ○ خدا دا طاقت
 اٹ تینا مقرر کروکائے کہنگ آن پد پدی زندہ کرے، اور جنت ٹی تینا راست میکو
 ۲۲ گنڈ آتولفے۔ ○ خدا نا مقرر کروکا نا منصب شیطان، جن اور ایلو خرابنگا روحاتے آن
 ۲۳ بڑاے، اور دا دنیا ٹی اور مون نا دنیا ٹی گل نازی آ حکومت یک۔ ○ دا گل گڑاتے
 کے خدا تینا مقرر کروکائے حاکم کرے، گل عیسائی تار بٹھا جوڑ کرے، اور عیسائیک
 اونا بادشاہی ٹی شامل مریرہ۔ ○ نن عیسائیک عیسیٰ نا جان نا عضوہ غاتے آن بار آن۔
 عیسیٰ نئے تینا طاقتے تسونے، تاکہ نن اونا خوش نا مطابق عمل کین۔ نن اور ان طاقت
 اور حمتاتے حاصل کینہ اور اونا خرتے کینہ۔ ○

خدا نئے آ رحم کرینے، نن بچائے

- ۱ ب عیسائی جوڑ منگ آن مست تم گناہتے ٹی پاسنگا نرے۔ بندا خاطر آن
 ۲ کہوکاتے آن بار نئے روحانی طور اٹ طاقت آلیک۔ ○ دا وقت آ تم دا دنیا نا خرابنگا
 کسر آ بنارے، اور شیطان، کہ گناہ اورائی تا مالک اے، اونا حکماتے آچلینگارے، اور
 واسکان ہمو بندناک شیطان نا حکماتے آچلینگارے، آرافک خدا نا پیغامے منپسہ۔ ○
 ۳ اور ان مست نن گل ہم تینا خرابنگا خوش اٹ زندگی گدریفینہ، اور ہمو کاریمتے
 کرینہ آرافتے کہ ننا است کریک۔ ایلو فتنے آن بار نن خدا نا مزانان بچنگ کتوینہ۔ ○
 ۴ ولے خدا نا بندغاتے تو محبت اور حمتاک بھاز زیاست اور۔ ○ بندا خاطر آن آرا
 ۵

وخت آناروحانی طاقت کہو کاتے آن بار بیچ آلویکہ، او نن خدا نا پیغامے مٹیوینہ بلکہ شیطان نا کسر آبنانہ، وا وخت آ خدا نئے تینا مقرر کروکا نا کسر آ میس۔ وا خدا نا ۶
اسہ بھلو رحمتس اے کہ نن بچائن۔ ○ خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تینگ نا وجہ غان
خدا نئے تینا تروکا بزانان بچائیفینہ او جنت ٹی نئے عیسیٰ نا باوشاہی ٹی ریٹگنہ۔ ○
خدا بندن کرے تاکہ مون نا وخت نا بروکا بندغاتے سہاتے کہ او خواجہ عیسیٰ نازی آ ۷
ایمان تھو کاتے تو ہمزیاست محبت کیک او او فٹے آ رحمتاے راہی کیک۔ ○ کسے ۸-۹
تکیر کننگ نا موقعہ افک، اتے کہ خدا نئے آ تینا رحمتاے راہی کرینے تاکہ نن ایمان
تخین او بچین۔ بچنگ ننا طاقت آن تھویکہ، بلکہ خدا نا ٹیکس اے۔ ○ خدا مست ۱۰
فیصلہ کریس کہ نئے آرا نینگا کاریمتے کروئی اے۔ خدا نئے ایمان تینگ نا طاقتے
تسوئے، او واسکان نئے ہمو جو اننگا کاریمتے کننگ نا حکم تینگ ٹی اے۔ ○

نن عیسیٰ نازی آ ایمان تینگ نا وجہ غان اسٹ اُن

۱۱ اے ایلو قوم والا عیسیٰ سنگتاک، یات کبو۔ یہتھوویک تینے اہمیت تینگ کے
۱۲ "سنت کروکاک" پارہ، او او فک تھے "بغیر سنت والا ک" پارہ۔ ○ مست نا وخت
آ تھم خدا نا مقرر کروکا نازی آ ایمان تھویرے۔ تھم ایلو قوم والا ک آتے، خدا نا
گچین کروکا بندغاتے تو شامل آلویرے۔ مست نا کروکا اقراراے ٹی تھاپن آلویکہ کہ
خدا تینا بندغاتے تو کریس۔ تھم واؤنیا ٹی تینا زندگی تے گدری فیصہ، ولے خدائے
۱۳ ورسٹ کتھویرے، اوڑتو سنگتی کتھویرے او تھم کے بچنگ نا بیچ موقعہ آلویکہ۔ ○ ولے
خدا نا مقرر کروکا تینا جان نا قربانی تے تھس، او واسر تھم، کہ مست خدائے ورسٹ
کتھویرے، تھم خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تینگ نا وجہ غان خدائے ورسٹ کیرے،
۱۴ اوڑتو سنگتی کیرے۔ ○ وا ہیست راست اے اتے کہ خدا نا مقرر کروکا تینا جان نا
قربانی تے تینگ آت یہتھووی او ایلو قوم والا تے سنگت کرے، او او فٹا و تھس تے

- ۱۵ خلاس کرے۔ او یہودی تا شریعت او حکماتے خلاس کرے، تاکہ دشمندار آقوماتے
آن او روحانی طور آٹ اسر پلسکنو قومسے جوڑ کے، کہ اوفک تینازی آایمان تخنگ
- ۱۶ نا وجہغان تین پہ تین تو سنگتی کیر۔ تینے صلیب آتفنگ او کسفنگ آٹ او
یہودی تا ایلو قوماتے تون دشمنی ئے خلاس کرینے، اوفتے آسٹ کرینے، او اوفتے آن
- ۱۷ بھازنگتے خدا نا کسر آپدی بیسونه۔ مست نا وخت آ ایلو قوم والاک خدائے
درست کتویرہ، او یہودیک اووے درست کیرہ۔ ولے خدا نا مقرر کروکا بسونے او
- ۱۸ گلے خدا نا پلسکننگ پیغامے، کہ داٹی پریشانی آف، تسونے۔ او صرف خدا نا مقرر
کروکا نازی آایمان تخنگ نا وجہغان نن گل، یہودیک او ایلو قوم والاک، خدا نا
پاکنگا روح نا طاقت آٹ خدا نا مونن آ پاک صاف پیش منگ کینہ۔
- ۱۹ بندا خاطر آن واسر ئم ایلو قوم والا عیسائیک یہودی تے آن بار خدائے عزیز
آرے، او خدا نا لچین کروکا بندغاگ جوڑ مسونورے۔ وھن کہ سیال والاک آسٹ او،
او اوفتا مالک آسٹ اے، ہندن ئم یہودی تے تو عیسائی سنگت جوڑ مسونورے،
- ۲۰ او گل عیسائی تا مالک خدا اے۔ وھن کہ اسر خلس آرانا جواننگا بنیاد مریک، ہندن
خواجہ عیسیٰ نازی آایمان تخنگ گل عیسائی تا روحانی بنیاد اے۔ دا ہمو عیسیٰ اے
کہ پغمبر اک او خاصنگا شاگرداک وانا باروٹ رغانانو۔ او وھن کہ آرانا جوڑ کنگ کے
خشتاک اور بنیاد نازی آ تخنگیرہ، ہندن گل عیسائیک عیسیٰ نا سنگتی آٹ شامل
- ۲۱ او۔ عیسیٰ گل عیسائی تا رہنما اے، او گل عیسائیک اور ہندن خدا کے وقف
۲۲ کننگیرہ، وھن کہ بھلا عبادت خانہ جوڑ کنگ آن پد خدا کے وقف کننگا۔ وھن کہ
یہودی تا بھلا عبادت خانہ ئی خدا نا موجودگی اے، ہندن شا عیسائی تا نیام ئی خدا نا
پاکنگا روح نا طاقت آرے، او گل عیسائیک داٹی شامل او۔

پوئس نا ایلو قوم والاتے کے کاریم کنگ

۱ **ب** ای پوئس شما خاطر آن جیل ٹی اٹ، اتے کہ ای شمایام ٹی تبلیغ کرے او پارے
 ۲ کہ ”خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تینگ نا وجہ غان یہودیک او ایلو قوم والاک اوار
 ۳ منگ کیرہ“ ○ او یقیناً ئے دا خبر اے کہ خدا کے دا نینگا کاریے کنگ کے گچین
 ۴ کرے، تاکہ ئے اسکان خدا نارحمتاک سر مریر ○ خدا تینا ڈوکا خاصنگا منصوبے کئے
 ۵ آ ظاہر کرے۔ دا بیت نا باروٹ ای ئے مست ہم لکھاٹ ○ آرا وخت آثم کنا
 ۶ دا لکھنگ نا باروٹ مچ سوچ کیرے، تو ئم پوہ مریرے کہ ای ہمر خدا نامقرر کروکا
 ۷ نا باروٹ دا ڈوکا خاصنگا منصوبے پوہ مست ○ مست نا وخت ٹی بندغاگ خدا نا
 ۸ ڈوکا خاصنگا منصوبہ یعنی راز نا باروٹ پوہ مقویہ، ولے خدا واسر تینا پاکنگا روح نا
 ۹ طاقت اٹ خواجہ عیسیٰ نا خاصنگا شاگرد او ایلو نینگا بندغاتے آ ظاہر کرینے تہ ○ راز
 ۱۰ دا اسکہ کہ ایلو قوم والاتا خدا نا پُسنینگا پیغامے منگ نا وجہ غان یہودی تے تو خدا
 نا حقدار مسونو۔ ذہن کہ جائے ٹی، بھاز عضوہ آریر، بدنن پُسنینگا پیغامے نکواتے
 ٹی بھاز قوم آنا بندغاگ شامل آریر۔ اوفک گل خواجہ عیسیٰ نا ذریعہ اٹ خدا نا
 تروکا اقرار ٹی شامل مسونو ○

۱ خدا کے پُسنینگا پیغامے تالان کنگ کے گچین کرے، او کئے تینا گند آن طاقت
 ۲ تیس تاکہ بدنن کیو ○ ای خدا کے چنکو خرمست کروکوسے اٹ، ولے خدا کے دا
 ۳ عزتے تیس کہ ای اونا مقرر کروکا نا باروٹ پُسنینگا پیغامے او اونا زیاست محبتے ایلو
 ۴ قوم والاتے آسر کیو ○ او گلے رعایو کہ ”خدا، کہ گل جہان نا جوڑ کروکا اے، مست
 ۵ نا بندغاتے تینا رازے پاتوئیس، ولے واسر اونا منصوبہ ظاہر مسونے کہ بر بندغ عیسیٰ
 ۶ نا ذریعہ اٹ نجات حاصل کنگ یک ○ مست نا ڈوکا خاصنگا بیت واسر ظاہر
 ۷ مسونے تاکہ، آرا وخت آ ایلو قوم والاک او یہودیک عیسیٰ جوڑ منگ اٹ آسٹ

۱۱ مریرہ، تو شیطان، جن او ایلو خرابنگا روحاتے دا خبر تمے کہ گل عقل خدا نا گنڈ آن
 ۱۲ بسونے۔ خدا نا اصل مقصد بندا اسکے کہ خواجہ عیسیٰ نا کاریم نا ذریعہ اٹ پورہ
 ۱۳ کرے تہ۔ خدا نا مقرر کروکا نازی آ ایمان تیخنگ او اوڑتو سنگتی کنگ اٹ ننے
 ۱۴ ہمت بسونے کہ نن بغیر خولیس اٹ خداغان دُعا خوانہ۔ خدا نا خاطر آن ای ٹے آن
 ۱۵ خواست کیوہ کہ ہمتے آرافیتو کہ ای ٹا فائدہ کے تکلیف کاینگ ٹی اٹ۔

خواجہ عیسیٰ نا مخلوق کے محبت

۱۳ آرا وخت آ ای خدا نا منصوبہ نا باروٹ سوچ کیوہ، ای باوہ خدا نا مون آ سجدہ
 ۱۴ کیوہ، او اوڑان گل بندغاتے کے دُعا کیوہ، کہ دافتے آن بھازنگاک اونا ذریعہ اٹ
 ۱۵ جنت ٹی یا دُغار آ روحانی طور اٹ اوار او۔ ای دُعا کیوہ کہ خدا، کہ اوڑتو گل عزت
 ۱۶ او طاقت آرے، تینا پاکنگا روح نا طاقت اٹ ٹا ایمانے بسنے، تاکہ ٹم روحانی طور
 ۱۷ اٹ طاقت ور مریرے۔ ای دا ہم دُعا کیوہ کہ خدا نا مقرر کروکا نازی آ ایمان تیخنگ
 ۱۸ نا وجہغان اونا رہنمائی ہمیشہ ٹم تو مرے، او ٹا محبت اسہ پہ ایلو تو بندن پے دُهن
 ۱۹ کہ درخت نا ماس او آرا نا بنیاد سخت او۔ ای دُعا کیوہ کہ بندا محبت کنگ تو
 ۲۰ ٹم او گل ایلو عیسیٰ نازی آ ایمان تیخو کاک پوہ مریرے کہ خدا نا مقرر کروکا نا نن تو
 ۲۱ محبت بھاز زیاست اے۔ او گل آ محبتے پوہ مننگ بھاز گبین اے، ولے کنا دُعا
 اے کہ خدا نا باروٹ گل علمے پوہ مریرے، اونا کسر آ کارے۔
 ۲۰ خدا نا صفقے کیسو، آنتے کہ او ننا آستاتے ٹی جوائنگا کاریمے شروع کرینے، او دا
 طاقت نا ذریعہ اٹ نن ہمو کاریمتے کنگ کینہ کہ دافتا باروٹ ننے تیڈ علم آفک۔
 ۲۱ خدا نا عزت خواجہ عیسیٰ نا کاریمتا وجہغان او عیسائی تا صفقے کنگ نا وجہغان ہمیشہ
 ہمیشہ بزز آ مرے۔ آمین۔

نم کُل اَسِٹ مَبو دُهَن کہ جان نا عَضوہ غاک اَسِٹ او

- ۱ ب اِی خَواجہ عِیسیٰ نا پیغامے تیلج کَنگ نا وجہ غان قید ٹی اُٹ، او ئمے مِنت
کیوہ کہ ہمو حکماتا مطابق چلینگو، آرافتے کہ خُدا ئمے ہمو وخت آتس کہ ئم اونا خُوش
- ۲ نا مطابق عِیسیٰ نازی آ ایمان تجارے۔ ۰ تینے ہر وخت بھلن چاہیو، شریف بو، او
ایلو فتنے تو صبر اٹ بیت کبو۔ اس پر ایلو نا تینا غلطی تے معاف کَنگ اٹ تینا محبتے
- ۳ ظاہر کبو۔ ۰ عِیسیٰ نازی آ ایمان تخنگ نا وجہ غان ثما اس پر ایلو آن پریشانی خلاص
مسونے۔ بندا خاطر آن ہمیشہ وا کوشستے کبو کہ خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت نا ذریعہ
- ۴ اٹ اس پر ایلو تو تینا اتفاق کبو۔ ۰ صرف اسر پاکو رُوحس اے، او ئم کُل بندن
اَسِٹ اُرے، دُهَن کہ جان اَسِٹ اے۔ او خُدا ئم کُلے اسر کسرس نشان تسونے او
- ۵ ننا یقین اے کہ نن کُل داڑا پَنگ اٹ نجات حاصل کینہ۔ ۰ وُنیا ٹی خُدا نا مقرر
کروکاس اے، پاک صاف منگ نا بے شوینگ ہم اسر کامریک، او ایمان تخنگ ہم
- ۶ اسر کامریک۔ ۰ جہان نا اسر خُدا س اے کہ کُل بندغاتا باوہ اے او گلانا خَواجہ اے۔
دا ہر وخت او ہر جاگہ نا موجود اے، او اونا خُوش ہر وخت پورہ مریک۔ ۰
- ۷ خُدا نا مقرر کروکا تینا خُوش نا مطابق ہر اَسِٹے خاص ٹیکی یعنی طاقتے تسونے۔ ۰
دُهَن کہ زبور ٹی لیکھوک اے
- ۸ آرا وخت آ او بزز آ کایک،
او بھاز مے تے ہم تین تو دیک،
او وُنیا نا بندغاتے ٹیکی تے ایتک۔ ۰
- ۹ ”بزز آ پَنگ“ نا آنت معنی اے؟ دانا معنی یقیناً داو اے کہ خُدا نا مقرر کروکا
اَوّل جنت آن دُغار آ بس۔ ۰ دُغار آ پَنگ آن پداو پدی جنت آ ہنا، تاکہ تینا رحمت
- ۱۱ او طاقتے کُل جہان ٹی راہی کے۔ ۰ وا ہمو بندغ اسکہ کہ ”وُنیا نا بندغاتے ٹیکی تے

- تس - او گڑاے تینا خاصنگا شاگرد جوڑ کرے، بھازنگا تے تبلیخ کروکو یا تینا پیغامے
 خوائفوکو جوڑ کرے، او بھازنگا اونا زی آ ایمان تجھو کاتے کے خزمت کروکو جوڑ
 ۱۲ مسر- او طاقت تسونے تاکہ گل یعیسایک اونا خزمت کے تیار مرینہ، او اوفتا روجانی
 ۱۳ علم ہم دوسے- واپیتا مانگ اٹ نن گل اسہ ایمان تجھنگ نا او خدا نا مار نا باروٹ
 زیاست علمے حاصل کنگ نا وجہ غان بندن روجانی طور اٹ دویہ او خدا نا مقرر کروکا
 ۱۴ آن بار مرینہ، ذہن کہ چنا ووک او بند غس جوڑ مریک- ایلوفک دروغ نا کسرے
 رغامیرہ، ولے نن چناتے آن بار مفن کہ دافک ننے تینا خوائفنگ اٹ ریفنگ کیر-
 او پین مٹاس ہم آرے- طوفان ٹی تو کشتی ئے وانگ اینگ چلیفک، ولے نن
 روجانی طور اٹ ہمو کشتی آن بار افن، اتے کہ نن سخنی اٹ خدا نا کسر آپنگ ٹی
 ۱۵ آن، او دروغ نا پیغام تروکاک ننے ریفنگ کپسہ- بلکہ راست نا پیتاے اُست نا
 ۱۶ حُب اٹ رغامنگ تو نن خدا نا مقرر کروکا آن بار مرینہ، کہ او نار بٹھاے- جان
 نا گل غصوہ غاک آسٹ نار بٹھائی ٹی کاریم کیرہ، او گل غصوہ غاک اسہ جان ٹی او-
 بندن آرا وخت آعیسایک خدا نا خوش نا مطابق کاریم کیرہ، تو داڑان دافتا نہ صرف
 اسہ پہ ایلو تو محبت کنگ ووک، بلکہ دافک روجانی طور اٹ ہم آسٹ مریرہ-○

پُسکُنیگا زندگی

- ۱۷ ہندا خاطر آن ای ٹھے خدا نا پن اٹ منت کیوہ، بے ایماناتے آن بار زندگی ئے
 ۱۸ گدریفپتو، کہ اوفک تارمہ ٹی او، یعنی اوفتا سوچاک غلط او-○ دافک خدا نا ہمیشہ نا
 ۱۹ زندگی ٹی شامل افس اتے کہ دافک ضدی او خدا نا پیتا تا باروٹ بے علم او-○ دافک
 تینا خوش نا مطابق چلینگیرہ، او ہر ڈول نا گناہ او بُرائی تے بے شرمی ٹی کیرہ-○
 ۲۰ ولے خدا نا مقرر کروکا نا خوائفنگا تے آن ظاہر مسونے کہ وا علماک اونا خوش نا
 ۲۱ مطابق افس-○ بلکہ تم یقیناً یعیسیٰ نا باروٹ بنگونورے او اونا زی آ ایمان تجھانورے،

- ۲۲ او اونا باروٹ گل راست ناپیتاتے خوائفنگا نورے۔ ○ بندا خاطر آن تینا مُست نازندگی آن بار کاریم او عمل کپبو۔ مُست نا وخت آٹم تینے ریفینورے، او تینا خرابنگا خوشاتا
- ۲۳ مطابق عمل کرینورے، ولے دا مُست نازندگی نے سزا رسیدگویی آسکہ۔ ○ ولے مُست پُسنکو زندگی س شروع کرینورے۔ بندا خاطر آن تینا سوچ او اُست ناپیتاتے پُسنکُنگا پیغام نا مطابق کبو، ○ تاکہ مُست خُدا نا خوش نا مطابق زندگی نے گد ریغیرے۔ واژان ظاہر مریک کہ مُست صفائنگا اُست اٹ خُدا ناراستنگا کسر آ پنگ ٹی اُرے۔ ○
- ۲۵ بندا خاطر آن دا ضروری اے کہ گل ایمان تجوکاک تین پہ تین تو راست نا پیتاتے کیر، اصل دروغ تیرپس، اُتقہ کہ نن گل آسٹ اُن او خُدا نا مقرر کروکانا رہنما اے۔ ○ فرض کبو کہ مُست آن کسے غصہ برے۔ اکہ او تینا غصہ نے کُنگ کپ، تو دا غصہ داوے گناہ ٹی شانگ۔ بندا خاطر آن داوے اجازت آف کہ گل آدے غصہ ٹی مرے، بلکہ زوگنے تر، ○ او دا شیطانے موقعہ تَف کہ داوے آزمائش ٹی شانے۔ ○
- ۲۸ آرا بندغ کہ مُست دُزی کریکہ، داسہ داوے دُزی نے یلہ کروئی اے او ایمانداری اٹ کاریم کھوئی اے، تاکہ نہ صرف ایمانداری اٹ تین کے کٹے، بلکہ دا کٹوکاتے آن ایلو فسا مدتے ہم کے۔ ○
- ۲۹ سخت او خرابو لوز استعمال کپبو، بلکہ نرم او جوانو لوز استعمال کبو، اُتقہ کہ جوائنگا لوزاتے آن روحانی علم وِوک، او ہمو بندغا کہ دا پیتاتے بنیرہ اوفتے آن فائدہ حاصل کیرہ۔ ○ خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت نا نئے آ پنگ اسہ نشانس اے، او واژان نئے معلوم اے کہ ننا گل گناہ او بُرائیک معاف کنگانو۔ بندا خاطر آن خرابو لوز پاننگ اٹ داوے ناراض کپبو۔ ○ کست، غصہ، او ایلو فتنے بے عزت کنگے یلہ کبو۔ واژان پد سختی یا خراب نیت اٹ پیش بقبو، کرینگ بقبو۔ ○ بلکہ رحم کبو، اسہ پہ ایلو تو محبت کبو۔ اسہ پہ ایلو نا غلطی تے ہم معاف کبو، اُتقہ کہ خُدا تینا مقرر کروکانا ذریعہ اٹ شامگناہ او بُرائی تے معاف کرینے۔ ○

خُدا نا کسر او شیطان نا کسر اصل جِتا او

- ۱ **ب** تُم خُدا نا چُناتے آن بار جوڑ مسونورے۔ بندنا خاطر آن اونا خُوش نا مطابق
- ۲ عمل کبو۔ خُدا نا مقرر کرد کا خُدا نا خُوش نا مطابق تینا جان نا قُربانی ئے نن تو محبت
- کننگ نا خاطر آن تس۔ بندن تُم ہم اوڑان بار ایلوفتے تو محبت کبو۔
- ۳ دا جُوان آف کہ ثما نیام ئی کس زنا نا کاریم کے، یا لالچ کے، یا دا ڈولنگا
- ۴ کاریمتا باروٹ بیست کے، آنتے کہ تُم خُدا نا خاصنگا بندناک جوڑ مسونورے۔ او دا
- ہم جووانو بیستس آف کہ کس ثما نیام آن کرینگ ایتے، بے عیائی وُبیست پائے، یا
- ۵ بدرد پائے۔ بلکہ تُم ہر وخت خُدا نا شکرے آوا کبو۔ آرا بندغ کہ لالچی اے، کہ لالچ
- بُت نا عبادتے کننگ آن بار سخت گُناہ اے، یا زنا کیک، او ضرور خُدا او اونا مقرر
- کرد کا نازی ایمان تجوکاتے تو اصل شامل مفک۔
- ۶ خُدا نا سزا ہمو بندنا تے کے بریک کہ دروغ نا پیغامے ایترہ او خُدا نا پیغامے
- ۷ منپسے۔ بندنا خاطر آن خیال تجبو کہ کس تُمے تینا دروغ نا پیتاتے ئی ریفپ، او
- ۸ وھینگا بندنا تے تو تعلق تجبو۔ تُم مُست رُوحانی طور آٹ گم اُترے وھن کہ تارمہ
- ئو بنوکاک گم مریرہ۔ ولے آرا وخت آن کہ تُم ایمان تجانورے تُم خُدا نا کسر آ
- صبح طریقہ آٹ پُنگ ئی اُرے، وھن کہ وے ئی مسافراک صبح طریقہ آٹ کسر آ
- پُنگ کیرہ۔ بندنا خاطر آن دا ضروری اے کہ تُم خُدا نا خُوش نا مطابق زندگی ئے
- ۹ گدریفبو، آنتے کہ دا صرف خُدا نا کسر آ پُنگ نا وجہ غان اے کہ تُم راست نا پیتاتا
- باروٹ بیل کیرے، نیکو کاریم کیرے، او خُدا نا مون آ پاک صاف مسونورے۔
- ۱۰ ہمو کاریمتا باروٹ بیل کبو کہ خُدا خُوش مرے۔ ولے ہمو بندنا تے آ، کہ تارمہ ئی
- او، گُناہ تا کاریمتے کیرہ، توجہ تقبو۔ بلکہ وافتا گُناہ تا کاریمتے ایلوفتا مون آ ظاہر کبو۔
- ۱۱ وافتا ڈوکا کاریمتے بیان کننگ آن بنوکا بندغ شرمندہ مریک۔ تُم خُدا نا کسر آ پُنگ
- ۱۲

- ۱۳ آٹ وافتا خرابنگا کاریساک ظاہر مریرہ، ○ آنتے کہ خُدا نا خُوش اے کہ اوفک ہم اونا کسر آبریر۔ بندنا خاطر آن نن پانہ
”اے گُناہ تے ٹی پاسنگوکا، خاچوکاغان بار مَفہ،
بلکہ ہوش کر، توجہ ایٹے،
او خُدا نا مُقرر کروکانے صحیح نگا کسرے نشان ایٹک۔” ○
- ۱۵ بندنا خاطر آن خیال تجبو، بے علم آ بندغائے آن بار رہینگپتو، بلکہ عقل مندنگا
۱۶ بندغائے آن بار رہینگبو۔ ○ آرا وخت آ ہم نینگا کاریم کننگ نا موقعہ مرے، کبو،
۱۷ آنتے کہ اینو پگہ بھاز گُناہ گاراگ وُنیائے او۔ ○ بندنا خاطر آن ریفلنگپتو، بلکہ خُدا نا
خُوش نا باروٹ بہیل کبو۔ ○
- ۱۸ تینے شراب نا نَشہ ٹی وُڈ کپتو، کہ دائمے رُوحانی طور آٹ تباہ کیک، بلکہ خُدا
۱۹ نا پاکینگا رُوح نا طاقنے تین کے خُوابو۔ ○ اسہ پہ ایلوئے تینا زبور، مزہبی شعر او ایلو
مزہبی آیتاتا باروٹ پابو، او خُدا نا صفت کے اُست نا حُب آٹ مزہبی وُ شعر خلبو۔ ○
۲۰ ہر وخت او ہر پیتاتا باروٹ ننا خُوابہ عیسیٰ نا ذریعہ آٹ باوہ خُدا نا شکرے آوا کبو۔ ○

آرغ او زائفہ غاتے کے حکماک

- ۲۱ اے آرغ او زائفہ غاک، ہندن اسہ پہ ایلوئے تینا عزت ایٹتو، وُھن کہ ٹم خُدا
نا مُقرر کروکانے عزت ایٹیرہ۔ ○
- ۲۲ اے زائفہ غاک، تینا آرغائے عزت ایٹتو، وُھن کہ ٹم خُدا نا مُقرر کروکانے عزت
۲۳ ایٹیرے۔ ○ آنتے کہ آرغ نا اہمیت زائفہ کے زیاست اے، وُھن کہ خُدا نا مُقرر کروکا
نا اہمیت عیسیٰ تے کے زیاست اے، او خُدا نا مُقرر کروکا عیسیٰ تا بچا لُفوکا اے،
۲۴ کہ واک اونا جان نا ٹُکراو۔ ○ وُھن کہ عیسیٰ یک خُدا نا مُقرر کروکانے عزت ایٹیرہ،
ہندن زائفہ غاک تینا آرغائے عزت ایٹیرہ۔ ○

- ۲۵ اے اَرِغاک، تینا زائفہ غاتے تو بندن محبت کبو، وھن کہ خُدا نا مقرر کروکا
 عیسائی تے تو محبت کرینے، او وقتا خاطر آن تینا جان نا قربانی ئے تینگ آن ہم
 ۲۶ اِنکار کتوؤ۔ او بندن کرے تاکہ خُدا نا پُلسکننگ پیغامے اوفتے آس کنگ آٹ او اوفتا
 ۲۷ پاک صاف منگ نا بے شولنگ آٹ عیسائی تے خُدا نا کسر آتے۔ عیسیٰ نا مقصد
 او اے کہ اونا مون آگل عیسائیک پاک صاف او بندن بے عیب پیش مریر، کہ
 ۲۸ اوفتازی آچ اِزام مَف۔ اَرِغاک، ضرور تینا زائفہ غاتے تو محبت کبو وھن کہ تم
 ۲۹ تینا جان کے کیرے۔ ارا زینہ تینا زائفہ تو محبت کیک، او تین تو محبت کیک۔ او
 راست اے کہ کس تینے آن نفرت کپک، ولے او تینا جان نا خزتے کیک، وھن
 ۳۰ کہ خُدا نا مقرر کروکا عیسائی تے کے کیک۔ او نن خُدا نا مقرر کروکا کے اونا جان
 ۳۱ آن بار آن۔ او خُدا وا ہم تورات ئی پارینے کہ ”زینہ تینا لمہ باوہ ئے یلہ کیک،
 او تینا زائفہ تو اوار وھن ریننگ کہ اوفک اسہ جان مریر۔“ او لوزاتے ئی اسہ
 ۳۲ گیمو بیٹس اے کہ ای ئے پوہ کیوہ تہ۔ کنا خیال ئی وھن کہ اَرِغ او زائفہ اسہ جان
 ۳۳ او، بندن خُدا نا مقرر کروکا او عیسائیک روحانی طور آٹ آسٹ او۔ او بندا بیت
 اَرِغاتے کے ہم آرے، کہ بر اَرِغ ضرور تینا زائفہ تو بندن محبت کے وھن کہ تین
 تو کیک۔ او ہر زائفہ تینا اَرِغے عزت ایتے۔

چُننا او لمہ باوہ غاتے کے حکماک

- ۱ ب اے عیسائی چُنناک، شما وازمہ واری اے کہ تینا لمہ باوہ نا حکماتے منبو، آتتے کہ
 ۲ وا شما فرض اے۔ او موسیٰ نا تورات ئی وا حکم لکھوک اے کہ ”تینا لمہ باوہ نا عزتے
 ۳ کبو۔“ وا علم اولیکو وار اے کہ واژتو اقرار ہم تینگانے، کہ ”تینا لمہ باوہ نا عزتے کبو
 تاکہ خُدا نا رحمتاک شمازی آمیریر او شما عمر وراز مریر۔“
 اے لمہ باوہ غاک، تینا چُناتے تو سختی آٹ پیش بقبو، کہ چُنناک ناراض مریر۔

بلکہ اوفتے ہمو نصیحت او جوائنگا پیتاتے ہیل ایتبو، کہ عیسیٰ ناکنڈ آن بسونو۔

مے او خواجه غاترے کے حکماک

۵ اے میک، تینا دنیاوی آمالکاتے عزت تریسہ اوفتا خرتے کبو، او اوفتا حکماتے
 ۶ اُست ناخُب اٹ بندن منبو، دهن کہ نم خُدا نا مقرر کروکا نا خرتے اُست ناخُب
 ۷ اٹ کیرے۔ اوفتا حکماتے دا خاطر آن نپیو کہ مالکاک ٹھے بَرنگ ٹی او، ٹھے شاباس
 ۸ ایتیرہ۔ بلکہ اُست ناخُب اٹ بندن منبو، اُنتے کہ نم خُدا نا کسر آ بسونورے، او
 ۹ خرمت کننگ کے خُدا نا مقرر کروکا نا مے تے آن بار مسونورے۔ ارا کاریختے کہ
 ۱۰ کیرے، اُست ناخُب اٹ کبو، اُست ٹی دا پابو کہ "ای دا کاریخے بندغ کے آخا،
 ۱۱ بلکہ خُدا کے کننگ ٹی اٹ"۔ او دا گیرام کیبو کہ خُدا بر بندغے، کہ او مے اے یا
 ۱۲ مالک اے، اونا نینگا کاریختا بدلے ایتک۔

۱۳ اے مالکاک، نم ہم تینا مے تے تو بندن جُوانی اٹ پیش پبو، دهن کہ ای
 ۱۴ مے تے حکم تسوٹ۔ اوفتے خولیفیو، کرینگ تیفو، ہمیشہ یات نجبو کہ شما خواجه او
 ۱۵ اوفتا خواجه جنت ٹی آسٹ اے، کہ او گلانا فیصلے برابر برابر کیک۔

خُدا بندغاتا حفاظتے کیک

۱۶ ای ٹھے نصیحت کیوہ کہ تینا روحانی طاقتے ووفبو، کہ دا طاقت ٹھے خواجه عیسیٰ
 ۱۷ نازی آ ایمان تنگ نا وجہ غان رسینگانے۔ دهن کہ روئیو فوجی س تینے پچائنگ
 ۱۸ کے آئی آچ مینک، بندن نم خُدا نا کسر آ سخی اٹ بمبو، تاکہ شیطانے ٹھے آ حملہ
 ۱۹ کننگ کے یعنی ریفتنگ کے موقع رسینگ، اُنتے کہ نن دنیاوی آ بندغاتا خلاف
 ۲۰ آفن، بلکہ شیطان، جن او ایلو خرابنگا روحاتا خلاف روحانی جنگ کننگ ٹی اُن۔ بندا

- خاطر آن داسہ خُدا نا پیغامے سختی اٹ منبو، تاکہ آرا وخت آشيطان ئمے آروحانی حملہ کے، تو ئم مقابلہ کنگ کیرے، او آخر ٹی کنوکاتے ٹی مریرے۔ ○
- ۱۳ دهن کہ فوجی جنگ کنگ کے فحے تینا تفک، بندن ئم روحانی جنگ کنگ کے تیار ہو او خُدا نا راستنگا بیتا تا باروٹ بیل کبو۔ او دهن کہ فوجی تینا سینہ نا حفاظتے کنگ کے سینہ بندس بینک، بندن ئم تینا روحانی حفاظتے کنگ کے خُدا نا راستنگا کسر آ بمبو۔ ○ دهن کہ فوجی خاصو چوٹ بینک او جنگ کے تیار مریک، ۱۵ بندن ئم خُدا نا پسکننگ پیغامے تالان کنگ کے تیار ہو، کہ دا پیغام ٹی چچ پریشانی
- ۱۶ اف۔ ○ دا گڑاتے تو اوار فوجی اسپرے ہم بیفک تاکہ حملہ کروکاتا خاخری آتیراتے آن تینا بدنے پچائے۔ ئم ہم تینا روحانی حفاظتے کنگ کے سخت ایمان تجبو، تاکہ آرا وخت آشيطان ئما آزمائشے کے، تو ئم تیغے دا آزمائش آن پچائنگ کیرے۔ ○
- ۱۷ دهن کہ فوجی تینا کا ئمے پچائنگ کے آئی وٹو پس بینک، بندن ئم نجات حاصل کبو او تیغے ہمیشہ نا خاخر آن پچائبو۔ او دهن کہ فوجی حملہ کنگ کے زغمسے بیفک، بندن ئم خُدا نا خلاف بحث کروکاتے آ خُدا نا پسکننگ پیغامے سر کبو، کہ خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت اٹ ئمے آ بسونے۔ ○
- ۱۸ بر وخت خُدا نا پاکنگا رُوح نارہمائی اٹ خُداغان وعا خُوابو، کہ دا کاریمتے کے ئمے طاقت ایغے۔ سست مقبو، بلکہ بر وول نامدے خُداغان خُوابو، او گل ایمان تجوکاتے کے خاص طور اٹ وعا کبو۔ ○ دافتے تو اوار اوار کن کے ہم وعا کبو، تاکہ آرا وخت ۱۹ آ ای تبلیغ کیو، تو دلیری اٹ خُدا نا پسکننگ پیغامے ایلوفتے آپاش کیو، کہ دا پیغام
- ۲۰ سست نا وخت آ وکوک اسکے۔ ○ خُدا نا پسکننگ پیغامے تالان کنگ کے ای سفیر آن بار اٹ، ولے ای بندا وجرغان داسہ جیل ٹی اٹ۔ وعا کبو کہ کنا ہمت و دے او ای خُدا نا خُوش نا مطابق اونا پیغامے دلیری اٹ پیش کیو۔ ○

آخری بیتاک

- ۲۱ ننا دوستیگا سنگت تھنفس، کہ اُست نا حُب اُٹ نن تو اوار خُدا نا خزمت کرو کوس
اے، تھے کنا باروٹ احوال ایٹک، کہ ای تینا زندگی نے بمر گدریفنگ ٹی اُٹ۔○
- ۲۲ ای داوے دا خاطر آن ہم تھے آرابی تینگ ٹی اُٹ کہ ننا گلا نا احوالے تھے ایٹے،
او ثما بختے وڈے۔○
- ۲۳ کنا وعا اے کہ باوہ خُدا او خُواجه عیسیٰ گل عیسیٰ تا ایمانے بسفیر، دافتا ایلوفتے
۲۴ تو محبتے وڈفیر، او گل عیسیٰ تے آپریشانی بے۔○ خُدا نارحمتاک ہمو گل بندغاتے
آمریر کہ اُست نا حُب اُٹ ہمیشہ کے خُواجه عیسیٰ تو محبت کیرہ، کہ او خُدا نا مقرر
کروکا اے۔

خُدا حافظ۔

ثما مزہبی آیلم،

پولس۔○

فِلِپِی شار نا عِیسائی تے کے خط نا تعارف

دا خطے پوٹس جیل آن فِلِپِی شار نا عِیسائی تے کے لیکھا، ولے اونا اُست
خواجه عِیسیٰ نا زی آ ایمان تِنجنگ نا وجہ غان خوشی آن بال کنگ ٹی اُسکے.
فِلِپِی شاروالاک پوٹسے بہاز دوست اُسره.

پوٹس فِلِپِی شاروالانا تیکی تے رابی تینگ نا شکرے آدا کرے. ولے پوٹس نا
پریشانی دا اُسکے کہ دروغ نا پیغام رسیفوکاک فِلِپِی شار نا عِیسائی تا نیام تی بسوسر،
او پوٹس نا خلاف خرابنگا بیتاتے رغامارہ.

پوٹس اوفتے نصیحت تِس کہ ”سخنی اٹ خواجه عِیسیٰ نا پیغام نا زی آیمبو، تینا
خرابنگا خوشاتے بلد کبو“. او اوفتے دا ہم رغاما کہ ”نم خواجه عِیسیٰ نا زی آ ایمان
تِنجنگ نا وجہ غان بچانورے، نہ کہ یہودی تا شریعت نا حکماتے آ عمل کنگ اٹ“.

دافتے تو آوار آوار پوٹس اوفتا ہمتے ہم ودیفینے، کہ مصیبت او تکلیفاتا تینگ
نا صرف دا اہمیت اے کہ داژان ایمان بتر بسیک. دا خط تی فِلِپِی تے دا نصیحت
ہم کنگانے کہ ”تینا ایمانے بسیفو، اسہ پہ ایلو تو تینا محبت کبو، او تینا زندگی تے
خدا نا خوش نا مطابق گدریفبو.“

دا خط نا اہمنگا بشخاک داد او:

۱:۱ - ۱۱:۱ پوٹس نا دُعا کنگ

۱۲:۱ - ۳۰:۱ عِیسیٰ نا زی آ ایمان تِنجنگ زندگی اے

۱:۲ - ۱۸:۲ خواجه عِیسیٰ ہمیشہ نا زندگی تروکا اے

۱۹:۲ - ۳۰:۲ تیمتھیس او ایفروتس

۱:۳ - ۹:۲ دشمن او مون نا بروکا خطرہ غاتے آن بوشاری تینگ

۲۰:۲ - ۱۰:۲ ٹیکی نا شکرے آدا کنگ

۲۳:۲ - ۲۱:۲ آخری پیناک

پولس نا فلیپی شارا نا عیسائی تے کے خط

۱ ب فلیپی شار ٹی رینگوکا عیسائی معتبر اک او ایلو عیسائی سنگتاک،

سلام- ۰

۲ باوہ خُدا او خُواجه عیسی، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، او فتا رحمتاک ثمازی آ

مریر، او ٹھے آپریشانی بَف- ۰

پولس نا دُعا کنگ

۳ آرا وخت آ ای ثما باروٹ سوچ کیوہ، ای اُسٹ نا خوش اٹ خُدا نا شکرے آوا

۵ کیوہ ۰ آنتے کہ اولیکو دے آن الیس اینو اسکان ٹم خُدا نا پُلسکننگ پیغامے تالان

۶ کنگ ٹی کنا مدتے کنگ ٹی اُرے- ۰ خُدا ثما اُسٹاے ٹی دا جوائنگا کاریے شروع

کرینے، او کنا یقین اے کہ دا کاریم ہمو وخت اسکان جاری مروے کہ خُواجه عیسی

۷ پدی بتھے- ۰ ہندا خاطر آن ضروری اے کہ ای ٹھے دوست توریو، آنتے کہ ٹم کئے

دوست تورینورے- ای عیسی نا باروٹ پُلسکننگ پیغامے تبلیغ کنگ ٹی اُسٹے، او وخت

وخت وانا خاطر آن قید ہم مسٹے- ولے، آرا وخت آ ای قید یا آرات اُسٹے، ٹم بھاز

۸ فکر مند ممتورے، او کنا بھاز مدتے کرنورے- ۰ آرا وخت آ ای پاوہ کہ "خُواجه عیسی

نا وجرغان ای ٹم تو ہندن محبت کیوہ، دھن کہ عیسی تیڈٹ ٹم تو محبت کیک"،

تو دا پیتاے کے خُدا کنا گواہ اے- ۰

- ۹ ای ؤم کے دُعا کیوہ کہ ؤما اسہ پہ ایلو تو محبت او رُو حانی علم زیاست مرے،
 ۱۰ تاکہ ؤم صبح نگا کسرے گچین کیرے او خُدا نا مقرر کروکا نا پدی بِنِگ نا وخت اسکان
 ۱۱ ؤم بے عیب مریرے او ؤمازی آچ اِزام مَف۔ ؤم نیکنگا کاریمتے کَبو تاکہ گُٹے
 سَماتے کہ ؤم خُواجه عیسیٰ نا کسر آ بسونورے، او بھازنگاک خُداے عزت ایتیر او
 اونا صفتے کیر۔

عیسیٰ نازی آ ایمان تِخنگ زندگی اے

- ۱۲ کنا دوستنگا سنگتاک، ای جیل ٹی اٹ، ولے داڑان خُدا نا پُسکننگا پیغام بتر
 ۱۳ تالان منگ ٹی اے۔ دا تکلیف آن محل نا خیالداری تِخوکاک او گل ایلوفک کنے
 جُوان درست کیرہ، او اوفتے خیر اے کہ ای خُدا نا مقرر کروکا نازی آ ایمان تِخنگ نا
 ۱۴ وجرغان جیل ٹی اٹ۔ کنا قیدی منگ آن بھازنگا عیسیٰ سنگتاتے ہمت مسونے،
 او دافک بغیر خولیس اٹ خُدا نا پُسکننگا پیغامے ایلو مخلوق اسکان سرکننگ ٹی او۔
 ۱۵ یقینا گراس عیسائیک اُست نا حُب اٹ تبلیغ کننگ ٹی او۔ دافک خُواجه عیسیٰ
 ۱۶ تو محبت کننگ نا وجرغان ہندن کیرہ، آنتے کہ دافک جُوان چارہ کہ خُدا کنے پُسکننگا
 پیغامے تبلیغ کننگ نا موقعہ تسونے۔ ولے ایلوفک کست اٹ خُدا نا مقرر کروکا نا
 ۱۷ باروٹ تبلیغ کننگ ٹی او۔ اوفک اُست نا حُب اٹ خُدا نا مقرر کروکا نا پُسکننگا پیغام
 نا تبلیغے کپسہ، بلکہ صرف تین کے فائدہ بیفنگ خُوارہ۔ اوفک سوچ کیرہ کہ ”پوٹس قید
 ٹی اے۔ ہندا خاطر آن نن کے موقعہ آرے کہ اووے بھاز پریشانی تینگ کینہ“۔
 ۱۸ ولے دا پریشانی نا بیٹس آف۔ ای بھاز خُوش اٹ کہ ہر ڈول نا بندغاتا ذریعہ
 ۱۹ اٹ خُدا نا مقرر کروکا نا پیغام نا تبلیغ منگ ٹی اے۔ او کنا یقین اے کہ ؤما
 ۲۰ دُعاتے آن او خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت آن ای جیل آن آزات مروٹ۔ ای
 زندہ مریو یا کبیو، کنا خُوش او اُمیت داد اے کہ ای، ہر وخت او خاص طور اٹ

- ۲۱ داسہ، پُلسکِنِنگا پیغام نا تیلنجی ہمیشہ کریسہ کاو، تاکہ کنا عمل اٹ خُدا نا مقرر کروکا نا عزت بزز آمرے۔ ○ زندگی ٹی خُدا نا مقرر کروکا نازی آ ایمان تینگ آن پد کنا مقصد اے کہ ای اوڑ تو سنگتی کیو۔ بندا خاطر آن ای سوچاٹ کہ ”کہنگ نا اہمیت
- ۲۲ زندہ غان زیاست اے“۔ ○ ولے بمو وخت اسکان کہ ای زندہ اٹ، کنے بھاز موقعہ آرے کہ ای پُلسکِنِنگا پیغامے ایلوفتے اسکان سر کیو۔ بندا خاطر آن داسہ فیصلہ کننگ
- ۲۳ بھاز گبین اے کہ زندہ منگ نا اہمیت زیاست اے، یا کہنگ نا۔ ○ کنا مون آ ارا کسر او۔ کنا خوش اے کہ ای دا دنیائے یلہ کیو، او ہمیشہ خُدا نا مقرر کروکا تو
- ۲۴ رینگیو۔ ○ ولے ثما فائدہ نا خاطر آن دا بھاز جُوان مروئے کہ ای زندہ سلیو۔ ○ او
- ۲۵ کنا یقین اے کہ کنا زندہ سلنگ آن دا موقعہ مریک کہ ای ثما ایمانے بتر بسفیو۔ ○
- ۲۶ آرا وخت آ ای ٹم تو اوار مروٹ ثما خوش منگ نا وجہ زیاست مروئے، آتتے کہ خُواجه عیسیٰ کنا حفاظتے کرینے۔ ○
- ۲۷ ای ٹم تو مریو یا مفر، ای دا بنیو کہ ٹم کل اسہ مقصد سے کے اوار مچ مسونورے او خُدا نا پُلسکِنِنگا پیغامے تالان کننگ ٹی آرے، آتتے کہ کل آن ضروری آہیت داد
- ۲۸ اے کہ ٹم تینا زندگی ئے بندن گدریفبو دهن کہ خُواجه عیسیٰ ٹمے پارینے۔ ○ ہمت کبو، تینا دشمناتے آن خُولپیبو۔ واژان اوفتے آ ثابت مریک کہ خُدا ثامت گار اے
- ۲۹ او ٹم ککو کاتے آن آرے۔ ○ ٹمے خُدا نا مقرر کروکا نا خزمت کننگ نا موقعہ تینگا۔ ٹم نہ صرف ایمان تجارے بلکہ خُواجه کے تکلیف او مصیبتاتے ہم سہنگ ٹی آرے۔ ○
- ۳۰ ٹم پُلسکِنِنگا پیغامے تالان کننگ کے بمو تکلیف او مصیبتاتے سہنگ ٹی آرے کہ ای مُست سہاٹ او ٹمے سنا اے کہ داسکان سہنگ ٹی اٹ۔ ○

عیسیٰ نا کل آن اہم مننگ نا وجہ

۱ ب خُدا نا مقرر کروکا نازی آ ایمان تینگ ٹمے طاقت تسونے او اوڑ تو محبت ٹمے

تسلی ایٹک۔ خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت تُمے آ بَسونے، او دانا وَجہ غان شما اسہ پہ ایلو تو
 سنگتی او محبت وِونگ ٹی اے۔ ○ اگہ تُم کنا خُوشے خُوارے، تو ای تُمے آن خُواست
 کیوہ کہ اسیٹ بہو، اسہ پہ ایلو تو تینا محبت کَبو۔ ○ تکبر کَپہو، اُسٹ ٹی تینا فائدہ کے
 سوچ کَپہو، ہر اَسٹس ایلوے تینے آن زیاست عزت ایقے، تینے اوڑان کم چائے، ○ نہ
 صرف تینا بلکہ ایلوفا ہم خیالے تجبو۔ ○ خُواجه عیسیٰ غان بار تینا زندگی نئے گدریفنگ
 نا کوشستے کَبو۔ ○ اونا باروٹ دا پاننگک

او ہمیشہ کے خُداغان بار اے۔

او دا کوشستے کَسو کہ "طاقت نا ذریعہ اٹ خُداغان بار مریو"۔ ○

بلکہ او خُدا تو اِتفاق کرنے، جنت آن دا دنیا ٹی بس،

او وِوی مس، بندغاتا نیام ٹی بس،

او نوکر آن بار خِزمت کرے۔ ○

او تینے بے عزت کرنے،

صلیب آ تَقِنگا، کسفِنگا،

ولے خُدا نا کسر آن ہر سینگتو۔ ○

بندا خاطر آن خُدا اووے پدی زندہ کرے،

اووے تینا راست میکو گنڈ آ تُولفے،

او ہمو عہدہ نئے اووے تس

کہ دانا اہمیت گُل آن زیاست اے۔ ○

او عیسیٰ نا عہدہ نا وَجہ غان خُدا نا خُوش اے کہ

جنت ٹی رہینگو کاک، وُغار آ رہینگو کاک،

یعنی پورہ جہان، اووے عزت ایٹک،

او اووے سجدہ کیک۔ ○

او گُل بغیر خُولیس اٹ دا پار کہ

”خواجه عیسیٰ ننا خُدا اے“
او ہنڈن خُداے عزت ایتیر۔○

دُنیا ٹی ہنڈن رینگیبو کہ درُست مریرے

- ۱۲ کنا دوستیگا سنگٹاک، آرا وخت آی ائی ٹم تو آسٹہ، تو ٹم کنا پیتاتے آعل
کیرے۔ واسر ائی ٹم تو آفٹ، ولے بھاز ضروری اے کہ ٹم خُدا نا خُوش نا مطابق
- ۱۳ نینگا کاریمتے کریسہ بمبو تاکہ ٹما نجات پورہ مرے۔○ او یات تجبو کہ خُدا تینا کاریمتے
پورہ کنگ کے ٹما دتے کیک او ہر وخت ٹم تون او ار اے۔○
- ۱۴ اُست نا حُب آٹ کاریم کبو، ولے خُدا نا چناتے آن گہ کپہو،○ تاکہ ٹم
۱۵ پاک صاف او معصوم مریرے، او خُدا نا چناتے آن بار جوڑ مریرے۔ ٹم وا دینا نا
گناہ گارنگا بندغاتا نیام ٹی ہنڈن رینگیبو کہ ورسٹ مریرے، وُھن کہ استاراک آسمان
- ۱۶ ٹی ورسٹ مریرے،○ آتے کہ ٹم واقے ہمیشہ نا زندگی نا پُسننگا پیغامے سر کیرے۔
اگہ ٹم ہنڈن کیرے، تو قیامت نا وے آی فخر کنگ کیوہ او بھاز خُوش مریرے،
آتے کہ واژان ظاہر مریک کہ کنا تبلیغ ضائع متے۔○
- ۱۷ ٹم ایمان تیخنگ نا وجرغان تکلیف او مصیبت سہنگ ٹی اُرے۔ شاہد ائی وا
مقصد کے ہم کسفلگیوہ او کنا جان ٹما خاطر آن قربان مرے۔ اگہ ہنڈن مریک،
- ۱۸ تو ائی تیار اُٹ او ٹم تو او ار خُوش کیوہ۔○ اگہ ائی ٹم تو خُوش کیوہ، تو ٹم ہم
ضرور کن تو خُوش کبو۔○

تیمتھیس او ایفردتس

اگہ خُدا نا خُوش آسکہ، تو ائی تیمتھیسے ٹمے آژو راہی کروٹ۔ آرا وخت آ او پدی ۱۹

- ۲۰ بروئے او ئما احوال ایتوئے، تو ای بھاز خوش مروٹ۔ ○ صرف تیتھتھتھے کن تو اوار
- ۲۱ ئما باروٹ بھاز فکر اے۔ ○ ایلو بندغاک صرف تینا باروٹ فکر کیرہ، خواجہ عیسیٰ نا
- ۲۲ پیغام نا فکرے کپسہ۔ ○ ولے ئم تیتھتھتھے جوان چارے او دا ہم چارے کہ پُکسنگنا
- ۲۳ پیغام نا خاطر آن نن مار او باوہ غان بار کاریم کنگ ٹی آن۔ ○ کنا خوش اے کہ، آرا
- وخت آکے تینا جیل نا فیصلہ نا باروٹ سہاتا، تو گڑا ای اووے ئمے آراہی کیوہ۔ ○
- ۲۳ او کنا دا یقین اے کہ خدا کئے ہم ئم تو زو یلنگ نا موقعس ایتے۔ ○
- ۲۵ ای سوچاٹ کہ ”ای ضرور ایفر دتے ئمے آپدی راہی کیوہ“، کہ ئم اووے کنا
- مدت کے راہی کیرے۔ او کنا بھاز مدتے کرے، او ہر مشکل اٹ کن تو اوار
- ۲۶ اسکے۔ ○ او ئم کے زبیری اے، او پریشان اے ئم بنگورے کہ او بیمار اسکے۔ ○ او
- ۲۷ کینگ آن خوک اسکے، ولے خدائے اوڑار رحم بس۔ خدائے نہ صرف اوڑار رحم بس،
- ۲۸ بلکہ کئے آہم رحم بس، او کئے اسہ بھلو غمے آن بچائے۔ ○ دا خاطر آن ہم کنا بھاز
- خوش اے کہ اووے ئمے آپدی راہی کیوہ، تاکہ اووے خینگ آن پد ئما خوشیک
- ۲۹ زیاست مریر، او کنا پریشانی خلاص مرے۔ ○ داوے خوشی اٹ بہ خیرٹ کبو، آنتے
- کہ او خدا نا مقرر کروکا نا پیغام نا خاطر آن تینا جان نا پروائے ہم کتو۔ او ہندا ڈول
- نا ایلو عیسیٰ تا عزتے ہم کبو۔ او ئما گنڈ آن کنا مدتے کرے، آنتے کہ ئم ہر آئرے،
- کنا مدتے کنگ کتویرے۔ ○

آرا کسر راست اے

- ۱ کنا سنگتاک، خوش ببو کہ ئم خدا نازی آایمان تھانورے۔ ای ئمے ہندا
- ۲ پیتاتے وار وار لکھیوہ تاکہ ئما فائدہ مرے۔ ○ ہمو بندغاتے تو سنگتی کپیو آرافک گناہ
- ۳ کیرہ او سنت کنگے ضروری خیال کیرہ۔ ○ نن سنت کنگ اٹ خدا نا خوشے پورہ
- کنگ کپنہ۔ بلکہ خدا نا پاکنگا روح نا طاقت اٹ نن خوشی اٹ او نا عبادتے کینہ، خواجہ

۳ عیسیٰ تو سنگتی کینہ، او ہندن اونا خوشے پورہ کینہ۔ نن چانہ کہ نسل او ایلو بیتاتا چچ
 ۴ اہمیت آف۔ ○ اگہ ایلو بیتاتے کنگن آن گسس بچنگ کریکہ، تو اولیکو ای آسٹہ کہ
 ۵ بچاڑہ، ○ آنتے کہ ووی منگ نا ہفت میکو وے آ ای سنت کنگاٹ۔ ای ووی منگ
 آن یہودی س آسٹہ، او یہودی تا بنین قبیلہ غان تعلق تچاڑہ۔ ہندا خاطر آن صیو
 یہودی س آسٹہ۔ آرا تسکان کے یہودی تا شریعت نا بیت اے، ای تیٹ فریسی
 ۶ فرغان تعلق تچاڑہ۔ ○ او ہندا وجہ غان ای عیسائی تے تکلیف او پریشانی تہٹہ، او
 ۷ یہودی تا شریعت نا مطابق ای بے عیب آسٹہ۔ ○ یہودی تا شریعت نا مطابق وا
 کاریماک کنا فائدہ کے اترہ، وے عیسیٰ نازی آ ایمان تچنگ آن پد کئے خبر اے
 کہ دا گل بے فائدہ او، آنتے کہ کنا گل آن بھلا خوش اے کہ ای خدا نا مقرر کروکا نا
 ۸ کسر آ کاو۔ ○ خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تچنگ آن پد دا گل بیتاتا اہمیت کن کے
 خلاص مس۔ داسہ ای تینا خواجہ عیسیٰ نا نشان تروکا کسر آ پنگ ٹی اٹ، ایلو بیتاتا
 ۹ اہمیت کن کے مش آن بار اے۔ ○ تورات نا حکماتے منگ اٹ یا ایلو بیتاتا زی
 آ ایمان تچنگ اٹ ای خدا نا راستنگا کسر آ پنتٹ۔ بلکہ صرف خدا نا مقرر کروکا نا
 ۱۰ زی آ ایمان تچنگ نا وجہ غان ای خدا نا راستنگا کسر آ پنگ ٹی اٹ۔ ○ کنا اُست
 بدل مس او داسہ کنا خوش اے کہ ای خدا نا مقرر کروکا نارند اٹ کاو، او اونا طاقت
 اٹ نیکنگا کاریتے کیو۔ اگہ ای ایمان تچنگ نا خاطر آن تکلیف سببو یا عیسیٰ غان
 ۱۱ بار صلیب آ تینگیو، کسفنگیو، تو پرواس آف۔ ○ او کئے دا یقین اے کہ کینگ آن
 پد ای ہمیشہ نا زندگی نئے حاصل کیوہ۔ ○

کُل آن بھلا بیت نا مقصد داد اے

۱۲ ای دا پا پڑہ کہ ”ای گل بیتاتا زی آ عمل کریٹٹ، بے عیب اٹ“۔ دھن کہ
 گو کروکا ہر وے وروش کیک تاکہ انعامے حاصل کے، ہندن ای داسکان کوشست

- کَنگ ٹی اُٹ کہ خُواجہ عیسیٰ نا پیغام نا کُل بیتا تازی آ عمل کیو۔ او کئے تینا کسر
 آ بیسوںے۔ ○ کنا سنگتاک، یقیناً ای پُسننگا پیغام نا کُل بیتا تے بیل کتھٹ۔ ای
 ۱۳ واسر تینا مُست نا زندگی نا اہمنگا بیتا تازوٹ سوچ کیرہ، بلکہ مون نا زندگی نا باروٹ
 سوچ کیوہ، ○ تاکہ خُدا نا اقرار کروکا جتنے انعام ٹی حاصل کیو۔ او دا انعام خُواجہ عیسیٰ
 ۱۳ نازی آ ایمان تیخنگ اٹ بلیک۔ ○
- ای اُمیت تخیوہ کہ کُل علم تجوکا عیسائیک داوے پوہ مریرہ، او کن تو اتفاق
 ۱۵ کیرہ۔ اگہ اتفاق کپسر، تو خُدا تینٹ او فتنے پوہ کیک۔ ○ بندا خاطر آن آرا حکماتے کہ
 ۱۶ خُواجہ عیسیٰ نئے پارینے، او فتا مطابق تینا زندگی ئے گدر یفیمبو۔ ○
- کنا سنگتاک، کئے آن بار عمل کنگ نا کوشت کبو، او آرا بندغاک کہ کئے
 ۱۷ آن بار عمل کنگ نا کوشتے کیرہ، او فتا بیتا تے آ توجہ ایتبو۔ ○ ای ٹھے مُست ہم
 ۱۸ بھاز وار پارینٹ او واسر ولدا خُزینک خلیسہ پاوہ کہ بھازنگاک دعویٰ کیرہ کہ ”نن
 عیسائی اُن“، ولے او فتا عمل اٹ دا ثابت مریک کہ او فک یقیناً خُدا نا مقرر کروکا نا
 ۱۹ دُشمناک او۔ ○ دھننگا بندغاک دوزغ ٹی خُسنگیرہ، اتنے کہ او فک صرف تینا خُوش
 نا مطابق کاریم کیرہ۔ او فک گُناہ نا کاریتے آ تکبیر کیرہ، او صرف بندا دُنیاوی آ گُراتا
 ۲۰ باروٹ سوچ کیرہ۔ ○ ولے نن جنت نا حقدار مسوئن، او نن خُوشی اٹ خُواجہ عیسیٰ،
 ۲۱ کہ او نجات تروکا اے، نا جنت آن پدی بینگ نا انتظارے کنگ ٹی اُن۔ ○ او دے
 کُل گُراتا تازی آ طاقت اے۔ او ننا دا زندگی ئے ہمیشہ نا زندگی ٹی بدل کیک،
 دھن کہ او ریننگ ٹی اے۔ ○

ضروری نگا بیتاک

- ۱ ب کنا سنگتاک، ٹم کئے بھاز دوست اے، او ای ٹم کے بھاز زبیر کرینٹ۔
 ای بھاز خُوش اٹ، او تازی آ فخر کیوہ، اتنے کہ ٹما ایمان واسکان خُدا نا طاقت

اٹ بسنگ ٹی اے۔

۲ ای عیسائی نیازی تے، یعنی یوڈیہ او سنٹھے، آن خواست کیوہ کہ ”ٹم
۳ ناراضگی نے ایلو او پد آ سنگت بیو“۔ اے کنا سنگت سڈزیگوس، ای نے آن
ہم خواست کیوہ، کہ نی وا ارا نیازی تا ناراضگی نے خلاص کر، آتے کہ آرا وخت آ
ای پلسکینگ پیغام نا تلینخے کرینٹ و افک، کلیمینٹس او ایلو سنگت تے تو اوار، کنا بھاز
مدتے کرینو۔ واقتا گلانا پنک ہمیشہ نا زندگی تروکا کتاب ٹی لکھوک او۔

خوش بیو کہ ٹم خدا تو سنگتی کرینورے۔

۵ گلا تو اُست نا حُب اٹ سنگتی کیو، آتے کہ خواجہ عیسیٰ نا پدی بنگ خُک
۶ اے۔ فکر مند مقبو، بلکہ خدا نا شکرے آوا کیو، او ضرورت نا ہر گڈائے خداغان
۷ خوابو۔ او خدا نا سکون، کہ گل بندغاک پوہ مفسر، ٹمے خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان
تخنک نا وجہ غان تینگیگ۔ دانا وجہ غان ٹم پریشان مفرے۔

۸ کنا سنگتاک، آرا بیتاک کہ راست او، جُوان او، نینگ مقصد کے محبت آن پُر
۹ او آرا بیتاک کہ عزت تروکا او، اوفتا باروٹ سوچ کیو۔ آرا خواہنگتے او عملتے
ٹم کنے آن بیل کرینورے، اوفتازی آ سختی اٹ عمل کیو۔ تو خدا ٹما گلے کیک
او ٹم پریشانی خمیرے۔

ٹیکی نا شکرے آدا کنگ

۱۰ ای عیسائی جوڈ منگ آن بھاز خوش اٹ کہ ٹم کنے یات کرینورے او کنا
مدتے کرینورے۔ کنے خبر اے کہ ٹم کنے گیرام کتورے، بلکہ ٹمے موقعہ ملتو کہ کنے
۱۱ آدا پیتے ظاہر کیوے۔ ای پیسہ نا کمی نا باروٹ گلہ کپہ، بلکہ امیری غریبی ٹی ہر
۱۲ وخت خدا نا شکرے آوا کیوہ۔ ای جُوان چاوہ کہ ہمر امیری او غریبی ٹی زندگی نے
گدریفوئی اے۔ ہندا خاطر آن ہر جاگہ نا او ہر وخت آ، لنگڑاٹ یا سیر اٹ، ہمیشہ

- ۱۲ خُوش اُٹ۔ ۰ خُدا نا مقرر کروکا کنے بہمت او طاقت تِسوئے، او آرا کارِیے خُدا کنے پانگ، کنے خبر اے کہ کنگ کیوہ تہ۔ ۰
- ۱۳ وا جَوانو بپتس اَسکہ کہ مصیبت ٹی ٹم کنا مدتے کیرے او کنے آ ٹیکے تے
- ۱۵ راہی کیرے۔ ۰ ٹمے بھاز جَوان خبر اے کہ پَسکِنڈگا پیغام نا تلخ کنگ نا شروع نا دے تے ٹی، آرا وخت آ ای ٹمے مکدتیہ صوبہ ٹی الاٹ، صرف ٹم ہمو عیسائیک
- ۱۶ اترہ کہ کنا مدتے کیرے، کنا غم او خُوشی ٹی شامل مسورے۔ ۰ آرا وخت آ ای تھسٹنیکے شار ٹی تکلیف کاٹاٹ، ٹم اسہ وار آن زیاست کنے آپیسہ ٹیکے نا شکل اٹ
- ۱۷ مون تِسورے۔ ۰ وانا معنی آف کہ ای ٹمے آن ٹیکے خُواوہ، بلکہ کنا خُوش اے کہ ٹما
- ۱۸ نیکیک زیاست مریر۔ ۰ ای ٹمے واسہ پاوہ کہ ٹما گل ٹیکیک کنے آسر مسونو۔ اپفر وپتس نا داڑے سر منگ آن پد ضرورت نا ہر گڑا کن تون آرے۔ ٹم اُست نا حُب اٹ بھاز ٹیکے کن کے مون تِسورے۔ خُدا بھاز خُوش اے، ذہن کہ عطر او اگر بتی نا قربانی
- ۱۹ ایتیس۔ ۰ او خُواہ عیسائی نا ذریعہ اٹ خُدا ٹما ضرورت نا ہر گڑائے پورہ کیک۔ ۰ ہندا خاطر آن ضروری اے کہ نن ہر وخت صرف باوہ خُدا نا عزت او صفتے کین۔ ۰

آخری بیتاک

- ۲۱ گل خُواہ عیسائی نازی آ ایمان تَخوکاتے سلام پاوہ، او وا جاگہ نا عیسائیک ہم
- ۲۲ ٹمے سلام پارہ۔ ۰ گل تو اوار ہمو عیسائیک کہ شہنشاہ قیصر نا محل ٹی کاریم کیرہ
- ٹمے سلام پارہ۔ ۰
- ۲۳ خُدا او خُواہ عیسائی نا رحمتاک ٹمازی آ مریر۔
- خُدا حافظ۔
- ٹما سنگتاک،
- پولس او تیمتھیس۔ ۰

کلتسی شار نا عیسانی تے کے خط نا تعارف

دا خطے پوٹس کلتسی شار نا پُسنن عیسانی جوڑ مروکاتے کے لیکھانے،
آنتے کہ گِوَس دروغ نا پیغام رسیفو کاک دا عیسانی تا نیام ئی یہودی تا رواجاتے
مننگ نا باروٹ مسلدغاتے ودی کریشر. خاص طور آت اوفک سنت کننگ نا
باروٹ، حرام او حلال نا باروٹ، او آسمانی آحکاماتا باروٹ خوانفیسر. پوٹس
اوفتے راست نا بیتاتے رغاما.

پوٹس دافتے پارے ”دُنیاوی آ عقل نا زی آ آخا، بلکہ بمو رُو حانی طاقت نا
زی آ فخر کبو، کہ خواجه عیسیٰ نُمے تینا زی آ ایمان تِخنگ نا وجہ غان ایتک.
صرف دا ایمان تِخنگ آت بندغاک نجات حاصل کننگ کیرہ.“
دا خطے تِخُسّس او اُنیسٹس دا شار نا عیسانی تے کے دریر.

دا خط نا اہمینگا بشخاک داد او:

تعارف	۱:۱ - ۱۲:۱
خُدا نا مقرر کروکا نا زندگی او کاریم	۱۵:۱ - ۲:۳
خُدا نا مقرر کروکا نا زی آ ایمان تِخوکاتا پُسننگا زندگی	۵:۳ - ۶:۲
آخری بیتاک	۱۸:۲ - ۷:۲

پوٹس نا کلتسی شار ٹی رہینگو کا عیسانی تے کے خط

ب کلتسی شار ٹی رہینگو کا عیسانی سنگتاک،

سلام۔

شمازی آخدا نارحمتاک مریر، اوٹھے آپریشانی برف۔

ای خدانا خوش نامطابق خدانا مقرر کروکا نا خاصدنگا شاگرد جوڑ مسوٹ۔

- ۳ آرا وخت آنن خواجه عیسیٰ او باوہ خدانان وعا کینہ، نن خدانا شکرے آوا کینہ۔
- ۴ آنتے کہ نن بنگن کہ ٹم خواجه عیسیٰ نازی آایمان تخانورے، کہ او خدانا مقرر کروکا
- ۵ اے، او ایلو ایمان تجوکاتے تو محبت کیرے۔ آرا وخت آپسکینگا پیغام اولیکو وار
- ۶ ٹھے آسر مس، ٹم متارے تہ۔ ٹم ہمیشہ نابدلہ ناباروٹ بنگورے، کہ ٹھے جنت
- ۷ ٹی بلک۔ بنداخاطر آننما ایمان نانبیادو سخت اے۔ خدانا آپسکینگا پیغام پورہ دنیا
- ۸ ٹی تالان منگ ٹی اے، او وانا وجرغان رحمتاک بینگ ٹی او، وھن کہ ٹم اولیکو
- ۹ وار ایمان تجارے، او خدانا رحمتاک شمازی آبسونو۔ او وارحمتاتا باروٹ ننا
- ۱۰ دوستنگا سنگت ایفراس ٹھے پارے، کہ او پسکینگا پیغام کے جوانو خزمت کروکوس
- ۱۱ اے۔ او دانے پارے کہ بھر خدانا پاکینگا روح نا طاقت آٹ ٹم اسر پہ ایلو تو
- ۱۲ محبت کیرے۔

- ۱۳ بنداخاطر آن آرا وخت آن کہ نن دابیت ناباروٹ بنگن نن خدانان ہر وخت وعا
- ۱۴ کینہ کہ اوٹھے تینا خوش ناباروٹ علم ایقے، تینا پاکینگا روح نا طاقت آٹ عقل مندی آ
- ۱۵ بیتاتے پوہ منگ نا طاقتے ایقے، تاکہ وانا طاقت آٹ ٹم بندن ریننگ کیرے وھن
- ۱۶ کہ خداپارینے، او ہمو کاریمتے کنگ کیرے کہ خدانا خوش مرے۔ ٹم تینا زندگی ٹی ہر
- ۱۷ وخت جوانو کاریم کیرے، او شما علم زیاست مرے او ٹم خدائے درست کیرے۔
- ۱۸ خدائے طاقت ایقے تاکہ ٹم ہر تکلیفے خوشی او صبر آٹ سبیرے۔ خدانا شکرے آوا
- ۱۹ کہو کہ ٹھے جنت نابہر گڑا ٹی بخش ایٹک۔ او دا گڑاتے صرف تینا کین کروکا بندغاتے
- ۲۰ ایٹک۔ خدانے شیطان ناکسر آن بچا لیفینے او ننے تینا مار ناکسر آیسونے، او
- ۲۱ اونا کسر آینگ آٹ نن آزات مسوٹن، یعنی ننا گناہ او برائیک معاف کنگانو۔

خواجه عیسیٰ ننا زمہ وار اے

- ۱۵ خُدا نا مقرر کروکا اصل خُدا نانا بار اے، کہ اوڑان علاوہ کس خُداے خنتے۔ خُدا
- ۱۶ نایکتیاگا مار نا اہمیت گل آن زیاست اے، ○ آنتے کہ خُدا اونا ذریعہ آٹ جنت او
 ڈغار نا گل گڑاتے جوڑ کرینے، آرا گڑاتے نن خنینہ، اوفتے، او آرافتے نن خپنہ، اوفتے
 ہم خُدا جوڑ کرینے۔ رُو حانی وُنیا ٹی ہم گل حکومتاک او حا کاک اونا خاطر آن او اونا
 ۱۷ ذریعہ آٹ جوڑ کنگنا نو۔ ○ خُدا نا مقرر کروکا جہان نا جوڑ منگ آن مُست موجود اَمکے،
 ۱۸ او اونا طاقت آٹ جہان نا ہر گڑا تینا جاگہ ٹی تِخنگا نے۔ ○ خُدا نا مقرر کروکا، کہ خُدا نا
 یکتیاگا مار اے، کسفنِگا، پدی زندہ کنگا۔ ہندا خاطر آن، وُھن کہ کاٹم جان نا ایلو
 ۱۹ عُضوہ غاتا رہنما اے، ہندن صرف او عیسائی تارہنما اے۔ ○ خُدا نا خُوش نا مطابق اونا
 ۲۰ مار اصل اوڑان بار اے۔ ○ خُدا نا خُوش اَمکے کہ گل جہان نا گڑاک اونا گنڈ آ بریر۔
 ہندا خاطر آن او فیصلہ کرے کہ تینا مار نا صلیب آتفنِگ، کسفنِگ او پدی زندہ منگ
 نا نتیجہ ٹی وُنیا نا بندگا او جنت ٹی تو لو کاک اوڑ تو پدی سنگتی کنگا کیرہ۔ ○
 ۲۱ گڑاس وخت مُست تُم خُدا نا کسرے اِلانرے، او شیطان نا کسر آ پنگ ٹی
 ۲۲ اَنرے او شیطان وُبیست سوچ کیرے۔ ○ ولے واسر خُدا تینا مار نا کسفنِگ او پدی
 زندہ منگ آٹ تُم تو سنگتی کیک، تاکہ آرا وخت آ تُم اونا مون آ پیش مریرے،
 ۲۳ تو گناہ تے آن پاک صاف او بے عیب مریرے۔ ○ آرا وخت آ تُم پُکسِنِگا پیغامے
 بنگرے، تو تُم ایمان تجارے۔ واڑان پد آخر اسکان دا ضروری اے کہ بغیر شک آٹ
 ایمانے تینا بسفبو او خُدا نا کسر آ بہبو۔ ای واسکان دا پُکسِنِگا پیغام نا تلخے کنگا
 ٹی آٹ، او دا پُکسِنِگا پیغام پورہ وُنیا ٹی تالان منگ ٹی اے۔ ○

پولس عیسیٰ نا خزمت کرو کوس اے

- ۲۴ خُدا نا مقرر کروکا دا فیصلہ کئے کہ ای مصیبتی سہیو او واژان گل اونا زی
 آ ایمان تجوکاک فائدہ بیفیر۔ بندا خاطر آن ای خوش اٹ کہ شما خاطر آن دا مصیبتی
- ۲۵ سہنگ ٹی اٹ۔ ○ خدا کئے پچن کرینے او کئے مون تسونے کہ ای تم کے کاریم
- ۲۶ کیو۔ کنا کاریم دا اے کہ ای خُدا نا پُسننگ پیغامے تالان کیو۔ ○ وا پُسننگ پیغام
 مُست گل آن ڈوک اٹک، ولے داسر خُدا ہمو بندغاتے آ ظاہر کرینے تہ، آرافک کہ
- ۲۷ اوڑتو محبت کیرہ۔ ○ داسر خُدا نا خوش اے کہ گل بندغاک پوہ مریر کہ خُدا نا مقرر
 کروکا نازی آ ایمان تخنگ آن پد او او فتا اُستے روشنائی ایتک او او فک یقیناً
- ۲۸ جنت آکارہ۔ ○ بندا خاطر آن نن ہر جاگہ خُدا نا مقرر کروکا نا باروٹ تبلیغ کینہ۔ نن
 خُدا نا تروکا عقل مندی اٹ گلے خُوانفینہ تاکہ او فک ہم تین تو اوار سختو عیسائی جوڑ
- ۲۹ منگ نا خوشی اٹ خُدا نا مون آپیش کیر۔ ○ بندا کنا کاریم اے کہ ای کیوہ تہ، او
 واڑکے خُدا نا مقرر کروکا کئے بھاز طاقت تسونے۔ ○
- ۱ **ب** داسر کنا خوش اے کہ تمے معلوم کیو کہ ای بھاز کاریم کنگ ٹی اٹ تاکہ
 تم، لوڑیکہ شار نا عیسائیک او ایلو ایمان تجوکاک، کہ کئے خفتنو۔ کنا کاریم آن فائدہ
- ۲ بیفیر۔ ○ ای بدنن کیوہ تاکہ شما ہمت ددے، اسر پہ ایلو تو تینا محبت کیرے، علم
 آن تینا ایمانے بسفیرے او خُدا نا راز یعنی خُدا نا مقرر کروکائے درست کیرے۔ ○
- ۳ صرف او تمے خُدا نا ڈوکوا عقل او علمے پوہ کنگ کیک۔ ○
- ۴ بندا خاطر آن ای تمے پاوہ کہ خیال تجبو۔ کسے تمے بحث اٹ ایمان نا باروٹ
- ۵ ریفپ۔ ○ ای جانی طور اٹ واڑے اٹ، ولے روجانی طور اٹ تم تو موجود اٹ۔
 او ای شما سختی اٹ خُدا نا مقرر کروکا نازی آ ایمان تخنگ خنیوہ، او کئے خبر اے کہ
 تم اسر پہ ایلو تو اتفاق کیرے، او ای بھاز خوش اٹ۔ ○

دروغ نا خُونفوکاتے آن خیال تخبو

- ۶ نم خواجه عیسیٰ نازی آلیمان تجانورے۔ بندا خاطر آن اونا رغامو کا کسر آ بمبو۔
 ۷ دهن کہ بھلا تالان مروکا درختے ماس تورک، بندن نما ایمانے بسفنگ کے پسکینگا
 پیغام ماس آن بارے۔ بندا خاطر آن اونا خُونفنگ نا مطابق عمل کبو، او ہر وخت
 شکرے آدا کبو۔
- ۸ خیال تخبو کہ کس ٹھے وا دنیادی آیتاتے ٹی ریفپ کہ بندگاک تیغے آن وا
 ۹ جوابتے جوڑ کرینو، یعنی خدا نا مقرر کروکا نا بجائے شیطان نا گند آن بسونو۔ یات
 ۱۰ تخبو کہ دهن کہ خدا نا مقرر کروکا اے، بندن خدا اے، او اووے منگ اٹ نم تو
 روحانی طور اٹ ضرورت نا بر گڑا اے۔ جہان ٹی کل طاقت اونا ڈو ٹی اے۔
- ۱۱ آرا وخت آ نم خدا نا مقرر کروکا نازی آلیمان تبارے، خدا ٹھے طاقت تیس کہ نم
 ۱۲ تینا خرابنگا کریم نا خوشے تورنگ کیرے۔ ٹما پاک صاف منگ نا بے شولنگ آن
 ظاہر مریک کہ نم خدا نا مقرر کروکا نا کسفنگ او پدی زندہ منگ تو شامل مسونورے۔
- ۱۳ خدا ایمان تخبوکاتے طاقت ایٹک کہ او فک خدا نا کسر آپنگ کیرہ۔ مست نا وخت
 آ نم روحانی طور اٹ کبوکاتے آن بار اترے، آنتے کہ گناہ نا کسر آبتارے او خدا نا
 منکینگا پیغام تورات نا شکل اٹ نم ایلو قوم واللاتے آسرتو بیس۔ ولے واسہ خدا
 نا مقرر کروکا نازی آلیمان تخبنگ نا وجرغان ٹما گل گناہ او بڑایک معاف کننگا نو، او
 نم خدا نا کسر آپنگ ٹی اے۔ بندا خاطر آن نم واسہ پدی زندہ کردکاتے آن بار
- ۱۴ اے۔ منکینگا پیغام نا مطابق نن بھاز غلط کریسن۔ ولے خدا نا مقرر کروکا صلیب
 ۱۵ آتفنگا، کسفنگا۔ بندا خاطر آن منکینگا حکماتا پرغنگ نا بڑاغان آرات مسون۔ تینا
 مقرر کروکا نا صلیب آتفنگ او کسفنگ آن پد خدا اووے پدی زندہ کرے او داڑان
 ظاہر مس کہ خدا نا طاقت شیطان، جن او ایلو خرابنگا روحا طاقت آن زیاست اے۔

دنیا نا بھازنگا بندغاتے وا ہم معلوم مس کہ خدا نا مقرر کروکا شیطان نا طاقتے خلاص
 کرینے، او اونا مون آشيطان نا بیچ اہمیت آف۔
 ۱۶ ہندا خاطر آن گسے موقعہ تقبو کہ او ٹھے مخلوق نا تینا جوڑ کروکا حکماتا منگ ٹی
 پاسے، یعنی حلال کنگ، پسکننگا نوک نا خوشی، عبادت او آرام نا دے تے منگ
 ۱۷ او پین عید نا دے تے منگ۔ او ارواجاک فانی اترہ او مون نا پیتاتے کے نشان
 ۱۸ اترہ، ولے خدا نا مقرر کروکا نا بنگ تو خلاص مسونو۔ خرابنگا بندگاک ثما نیام ٹی
 بریرہ۔ اوفک تینا جوڑ کروکا عقل اٹ تکیر کیرہ، او پارہ "ضرور ملاکاتا عبادتے کبو"۔
 شاید اوفتے آن اسٹس پائے کہ "کنا اہمیت ثما اہمیت آن زیاست اے، اتتے
 کہ ای دے ٹی تیغ آن بار خناٹ"۔ شاید پیٹس پائے کہ "تینے کم عزت والا چابو"،
 ۱۹ ولے او تینے بھلن چانگ۔ دافتے آتوجہ تقبو۔ بلکہ اُست نا خب اٹ خدا نا مقرر
 کروکا نا کسر آہمبو۔ دھن کہ کاٹم نا تہہ ٹی دماغ ایلو عضوہ غاتے حکم ایٹک، بدنن
 خدا نا مقرر کروکا عیسائی تے کے رہنما اے۔ دھن کہ دماغ نا حکماتا منگ اٹ جان نا
 ایلو عضوہ غاک دیرہ، او گل اوار کاریم کیرہ، بدنن خدا نا مقرر کروکا نارہنمائی ٹی
 عیسائیک اسہ پہ ایلو نامدے کیرہ او بمت ایترہ، او داڑان ہر اسٹ نا ایمان بسک۔
 ۲۰ نم خدا نا مقرر کروکا نا کسفنگ او پدی زندہ منگ نازی آ ایمان تجانورے او
 ۲۱ شیطان نا طاقت آن آزات مسونورے۔ گڑا اتتے نم دنیاوی آ حکماتے، یعنی "حلال
 ۲۲ گڑائے دو خلیپو"، "دا گڑائے گمپو" وغیرہ تے منیرے؟ او گل حکماتے بندگاک
 ۲۳ جوڑ کرینو۔ دافک بے کار او، اتتے کہ گل گڑاک حلال او۔ او حکماک پارہ "ملاکاتا
 عبادتے کبو"، "عبادت نا وخت آتینے ٹپی کبو"۔ اوفتے نوکاک حکم ایترہ کہ "تینے
 کم عزت والا چابو"، ولے تینے بھلن چارہ۔ بھازنگا بندگاک سوچ کیرہ کہ "دا حکماک
 جوان او اتتے کہ عقل اٹ جوڑ مسونر"۔ ولے دا حکماک بندغاتا خرابنگا کاریم کنگ
 نا خوش نا تورنگ کے بیچ فائدہ مند آفس۔

۳ خدا نا مقرر کروکا نا پدی زندہ منگ نازی آ ایمان تخنگ اٹ نم ہمیشہ نا

زندگی نے حاصل کرینورے۔ ہندا خاطر آن جنت نا باروٹ سوچ کبو، ارڑے کہ خدا
 ۲ نامقرر کروکا خدا ناراست میکو گنڈ آتو لوک اے۔ ○ دا جنتی آیتاتا باروٹ سوچ
 ۳ کبو، اوفتے حاصل کننگ کے کوشست کبو، وئیادی آگڑاے اہمیت تقبو۔ ○ ثم خدا
 نامقرر کروکا نا کینگ او پدی زندہ منگ تو شامل مسونورے۔ ہندا خاطر آن خدا او
 خدا نامقرر کروکا ناروحانی طور اٹ سنگت جوڑ مسونورے، کہ دا بیت ایلوفتے آن
 ۴ ڈگوک اے۔ ○ آرا وخت آخدا نامقرر کروکا پدی بریک، تو ظاہر بریک کہ ثم اونا
 ہمیشہ نا بادشاہی ٹی شریک مریرے۔ ○

پُسکننگا حکماتے مینو، متکننگاک خلاص مسونو

۵ دهن کہ کبوکاک اصل پین گناہ کننگ کپنسہ، بندن ثم ہم دا ڈغار آ زنا،
 ۶ است ٹی خرابو بیت، لاچ او گناہ تا کاریمتے یلہ کبو۔ ○ اتتے کہ دافتا کروکاتے آخدا
 نا ہزا بریک۔ یات کبو کہ لاچ کننگ بتاتا عبادت کننگ آن بار سخت گناہ اے۔ ○
 ۷ ہمو وخت اسکان کہ ثم ایمان تختویسرے، ثم ہم گناہ گارتے آن بار زندگی نے
 گدریفریرے۔ ○

۸ ولے واسہ ثم غصہ، نفرت، بے عزتی وُ بیت او کینگ ڈولنگا کاریمتا کننگ
 ۹ یلہ کبو۔ ○ اسہ پہ ایلو تو تینا دروغ تزیبو، اتتے کہ ثم مست نا عادتاتے آن
 ۱۰ ہرہسینگانورے، ○ او پُسکنو زندگی س گدریبنگ ٹی ارے۔ خدا ثم ہر وخت راستنگا
 پیتاتا باروٹ ہیل تینگ ٹی اے، تاکہ ثم صحیح طریقہ اٹ اونا کسر آکارے او اوڑان بار
 ۱۱ بے عیب مریرے۔ ○ ہندا خاطر آن واسہ خدا نامون آہیہوویک او ایلو قوم والاک،
 سنت کروکاک او نہ سنت کروکاک، علم والاک او جانلاک، آزاناک او میک، اصل
 جتا افس۔ گل آن بھلا بیت داو اے کہ ہر بندخ خدا نامقرر کروکا نازی آ ایمان
 تینگ یک او اوڑتو سنگتی کننگ یک۔ ○

- ۱۲ ثم خدا نا گچین کروکا بندغاتا نیام ٹی آرے، کہ او ثم تو محبت یکک۔ بندا خاطر
آن ضروری اے کہ شریف نبو، رحم دل نبو، ترس گمبو، صبر کبو او تینے کم عزت والا
چابو۔ ○ اگہ ٹھے اسے پہ ایلو آن بگہ آرے، تو اُست نا حُب اٹ اسے پہ ایلو نا تینا
۱۳ غلطی تے معاف کبو، وُهن کہ خدا ئما غلطی تے معاف کرینے۔ ○ وا کُل تو اوار اوار تینا
۱۳ محبتے وُفبو، کہ دا ئما سنگتی ئے سخت یکک، او اِتفاق تینگ نا موقعه ایتک۔ ○ خدا
۱۵ ٹھے گچین کرینے تاکہ خدا نا مقرر کروکا ئما اُستے آن پریشانی ئے کٹھے، او ثم اسے پہ
ایلو تو تینا سنگتی کننگ کیرے۔ وانا وجرغان ثم راست نا فیصله غاتے کننگ کیرے۔
۱۶ بندا خاطر آن خدا نا شکرے اوا کبو۔ ○ خدا نا مقرر کروکا نا پُسنکنگا پیغامے تینا اُستے
ٹی تجبو، اسے پہ ایلوئے تینا خدا نا نشان تروکا علم او عقل مندی وُ بیت خوانغبو۔ خدا
۱۷ نا شکرے اوا کننگ کے مزہبی وُ شعر خلبو۔ ○ ارا کاری سمٹے کیرے او ارا بیتے پارے،
کُل خُواجه عیسیٰ کے مریر، او باوہ خدا نا شکرے ہم اونا ذریعہ اٹ اوا کبو۔ ○

دُنیاوی آ فائده مندنگا بیتاک

- ۱۸ اے عیسانی زائفه غاک، خدا نا خُوش نا مطابق تینا ارغاتے عزت ایتبو۔ ○
۱۹ اے عیسانی ارغاک، تینا زائفه غاتے تو محبت کبو او اوفتے تو سختی ٹی پیش
بغبو۔ ○
۲۰ اے عیسانی چنکاک، دا ئما زمره واری اے کہ ہر وخت تینا لہر باوہ نا حکماتے منبو،
اُتتے کہ بندا بیت خُرائے دوست اے۔ ○
۲۱ اے باوہ غاک، تینا چناتے آ بے مقصد چڑیبو۔ اگہ ہندن کیرے، اوفک سوچ
کیرہ کہ ”باوہ نا حکماتا منگ ممکن آف“، او ئما عزت کننگے لیرہ۔ ○
۲۲ اے نوکراک، ہر وخت تینا مالکاتا حکماتے منبو۔ وا خاطر آن آخا کہ مالک ٹھے
خنیک او خُوش مریک، بلکہ اُست نا حُب اٹ خرتے کبو، اُتتے کہ ٹھے خدا نا مون آ

- ۲۳ پیش مروئی اے۔ ارا کاریمتے کہ کیرے، اُست نا حُب اٹ کَبو، اُست ٹی واسوچ
- ۲۴ تجبو کہ "ای واکاریمے بندغ کے آخا، بلکہ خُدا کے کنگ ٹی اٹ"۔ او یات تجبو کہ
- خُدا نا مقرر کروکا وا اُگل بیتاتا بدلے ٹے ایتک، او دا حکماتا منگ اٹ ٹم نہ صرف
- ۲۵ مالک بلکہ اصل ٹی خُدا نا مقرر کروکا نا خرتے کنگ ٹی اُرے۔ خُدا اُگل نا برابر برابر
- فیصلہ کروکا اے، او خراب کاریم کروکاتے ہزا ایتک۔
- ۱ بے اے مالکاک، ٹم ہم تینا نوکراتے تو جُوانی ٹی پیش ہبو، او یات کَبو کہ ٹے
- ہم جنت ٹی مالکس اُرے۔

ریشمائی نا بیتاک

- ۲ ہر وخت توجہ ایتبو او اُست نا حُب اٹ عبادت او وُعا کَبو، او خُدا نا شکرے
- ۳ اُوا کَبو۔ او دا عبادت نا وخت آن کے ہم وُعا خُوابو کہ خُدا نے موقعس ایتے کہ
- نن اونا مقرر کروکا نا باروٹ پُسکنگا پیغام نا تلخے کین۔ او بندا وجرغان ای قید ٹی
- ۴ اٹ۔ وُعا کَبو کہ دا پیغامے ای ایلوفتے آسر کیو، او اوفک پوہ مریر۔
- ۵ بے ایماناتا مون آ عقل مندی اٹ کاریم کَبو او ارا وخت آ موقعس پیش
- ۶ مرے، اوفتے آ دا پیغامے سر کَبو۔ ٹم ایلوفتے تو جُوانی ٹی ہیست کَبو، او ٹم دا ہم
- چارے کہ ہمر ایلو بندغاتا سوالاتا جُواباتے تروئی اے۔

آخری بیتاک

- ۷ ننا دوستگا سنگت ٹُخفَس، کہ اُست نا حُب اٹ نن تو اوار خُدا نا خرمت کروکوس
- ۸ اے، ٹے کنا باروٹ احوال ایتک۔ ای دا خاطر آن اووے ٹے آراہی کنگ ٹی
- ۹ اٹ کہ ٹے ہمت او ننا باروٹ تسلی ایتے۔ اُنیمس، کہ نیک او جُوان ایمان

تجوکوس اے، نما شاردارس اے او تم تو سنگتی کیک، اووے ہم واژتو اوار مون
تینگ ٹی اٹ تاکہ تمے کل احوالے رغامے۔○

۱۰ ارسٹرخس، کہ کن تو قید اے، تمے آسلام راہی کیک، او مرقس کہ او برتباس نا
اے نامار اے، ہم سلام پانگ۔ واهو مرقس اے، کہ ای اونا باروٹ تمے پاريسٹ۔
۱۱ اگہ تمے آبرے، تو اُست ناخب اٹ بہ خیرٹ کبو تہ۔○ او یشع، کہ یوسٹس ہم
پاننگ، تمے آسلام راہی کیک۔ ہندامسہ عیسائیک کہ مست یہودی اترہ، خدا نا
پسکنگا پیغام کے کن تو اوار بھاز کاریم کرینو، او کنا بھاز مدتے کرینو۔○

۱۲ ایفراس، کہ واهم نما شاردارس اے او تم تو سنگتی کیک، او خواجہ عیسیٰ نا
پیغامے ایلوفتے آسرکننگ ٹی اے، تمے سلام پانگ۔ او بروخت اُست ناخب اٹ
تم کے دعا خواہک تاکہ تم سختی اٹ خدا نا پسکنگا پیغام نا حکمتے آچلینگبو۔○ او
۱۳ ای گواہ اٹ کہ او لوڈیکہ او پیراپلس شار اتا بندغاتے کے او تم کے ہم بھاز کاریم
کرینے۔○ دوستگا سنگت حکیم لوقا او دیماس ہم تمے سلام پارہ۔○

۱۵ لوڈیکہ شار ٹی رہنگو کا عیسائی او ثمفاس نارائی مچ مرو کا عیسائی تے ہم نناکنڈ
آن سلام پابو۔○ واخط خواننگ آن پد لوڈیکہ شار نا عیسائی تے کے راہی کبو۔
۱۶ ای لوڈیکہ شار نا عیسائی تے کے ہم خطس لکھائٹ۔ واخط اوقتا خواننگ آن پد
تمے آسر مریک۔○ آرچپس نے پابو کہ "آرا خدا نا کاریم نازمہ واری نے تینگنے،
۱۷ ہوشاری ٹی کرتہ"۔○

۱۸ واخط ای پین کسے آن لکھینگ ٹی اٹ، ولے دستخط آن ظاہر اے کہ وا
خط کناکنڈ آن بسونے۔

نمازی آخدا نارحمتاک مرید۔

خدا حافظ۔

نما مزہبی آیلمک،

پولس او تیمتھیس۔○

تھسلیکے شار نا عیسائی تے کے اولیکو خط نا تعارف

دا خط نا لکھنگ نا وخت آ تھسلیکے شار روم شہنشاہ نا دو ٹی آسکے، او مگڈنیہ صوبہ نا کلان بھلا شار آسکے۔ پولس عیسیٰ نا پُسکینگا پیغام نا تبلیخے کنگ کے تھسلیکے شار آبناس، او بھاز ایلو قوم والاک عیسائی جوڑ مسوسر۔ دا تبلیخ آن یہودیہک بوشنگار او پولسے دا شار آن کشار (شاگردا کاریماک ۱:۱۰-۱۰)۔

پولس تھسلیکے شار نا عیسائی تا ایمانے بسفنگ کے دا اولیکو خطے لکھانے تاکہ اوفک دا مصیبت او تکلیفاتے آن پریشان مفس او ایمان آن بڑسینگپس۔ او اوفتے رغامانے کہ بمو وخت اسکان کہ خواجہ عیسیٰ پدی بتنے، بر بندغے تینا نیکنگا کاریمتے کروئی اے۔

تھسلیکے شار نا عیسائیک پولس آن منہ سوال بریفیسر، او دا خط ٹی پولس اوفتا جواباتے تسونے۔ سوالا تا نیام ٹی دا سوالاک آسره، فرض کر کہ اسہ عیسائی س خواجہ عیسیٰ نا پد بینگ آن مُست کہے، تو او ہم نجات حاصل کیک؟ خواجہ عیسیٰ آرا وخت آ پدی بریک؟ وغیرہ وغیرہ

دا خط نا اہینگا بشخاک داد او:

پولس نا خدا نا صفت او شکرے آدا کنگ	۱:۱ - ۱۳:۳
خدا نا خوش نا مطابق زندگی گذریفنگ	۱:۲ - ۱۲:۲
عیسیٰ نا پدی بینگ کے تیاری	۱۱:۵ - ۱۳:۲
آخری بیتاک او سلام او دُعا	۲۸:۵ - ۱۲:۵

پولس نا تھسٹلیکے شار نا عیسانی تے کے اولیکو خط

ب تھسٹلیکے شار ٹی ریبنگوکا عیسانی سنگٹاک،

سلام۔

۱ باوہ خدا او خواجہ عیسیٰ، کہ او خدا نا مقرر کروکا اے، نئے تین کے گچین کرینو،
نن تینا ایمانے او فتازی آسپین۔ واقتا رحمتاک نمازی آہر دخت مریر، او ٹھے
آپریشانی بف۔ ۰

۲ آرا دخت آن دُعا کیند، نن ٹم کے ہم دُعا کیند، او خدا نا شکرے آوا کیند
کہ ٹم مصیبتاے سہیرے، آتھے کہ ٹمامون آ مروکا بیتاے آیقین سخت اے۔ ۰
۳ نن دا ہم باوہ خدا نا شکرے آوا کیند کہ ٹم آست نا حب آٹ خدا نا خرتے کیرے،
آتھے کہ ٹما خواجہ عیسیٰ نازی آایمان بسونے، او ٹم ایلو فٹے تو محبت کیرے۔ دا
وجہ غان ٹم سختگا کاریمنے کیرے او ٹم اونا خاطر آن تکلیف سہنگ ٹی اے۔ ۰
۴ ننا سنگٹاک، نن چانہ کہ خدا ٹھے تین کے گچین کرینے او ٹم تو محبت کیک، ۰ او
۵ نن پسکینگا پیغام نازی آست نا حب آٹ ایمان تچائن او دا عیسیٰ نا باروٹ
پیغامے ٹھے اسکان سر کرینن۔ نن ٹم تو نہ صرف ہیست کرینن، بلکہ خدا نا پاکینگا
روح نا طاقت آٹ معجزہ ہم نشان تینن۔ آرا دخت آن نن ٹم تو رہینگانہ دا ننا آخا،
بلکہ ٹما کلانا فائدہ آسکے۔ ۰

۶ ٹم ننا پیغامے منارے او خواجہ عیسیٰ نا نشان تروکا کسر آنے آن بار پننگ
ٹی اے۔ ٹم واڑکے بھاز تکلیف بیغیرے، ولدا ہم ٹم خدا نا پاکینگا روح نا طاقت
۷ آٹ پیغام نازی آخوشی آٹ عمل کیرے۔ ۰ ہندا خاطر آن ٹم مکد تیبہ او یونان
۸ ضوبہ غاتے ٹی ریبنگوکا ایلو گل عیسانی تے کے مثال اے۔ ۰ او نہ صرف خدا نا پیغام

۹
۱۰
ثما ذریعہ آٹ مکدنیہ او یوتان صوبہ غاتا کل شارائے ٹی سر مس، بلکہ ثما خدا نازی آ
ایمان بسنگ نا خبر ہم چارمہ گنڈ آ سر مس۔ واسے نئے ضرورت آفک کہ بندغائے
ثما ایمان نا باروٹ پان۔ ○ بھازنگا شاراتا بندغاک اکثر ایلو فتنے پارہ کہ تم نئے ہم
بہ خیرٹ پاریرے، آرا وخت آنن تم تو یلنگ کے بسوسن؟ او ہمہ تم بتی آ خداتا
عباوتے الارے۔ واسے تم ہمہ خدا نا خزیقے کنگ ٹی آرے، کہ ہمیشہ کے زندہ اے،
او نئے راستنگا کسرے نشان تسونے۔ ○ تم اونا مار نا جنت آن پدی بنگ کے ہم
انتظارے کنگ ٹی آرے۔ وا ہمہ مارے اے کہ خدا اووے پدی زندہ کرینے، او
نئے خدا نا مروکا ہزغان بچائفک۔ ○

پولس نا تسلی تینگ

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
ب سنگناک، تم تینٹ چارے کہ ننا ثما گنڈ آ بنگ ناکامی اولیکہ۔ ○ تم وا ہم
چارے کہ تھسٹنیکے شار آ بنگ آن مست نئے فلپی شار ٹی مخلوق کینگ تیس او
بے عزت کرے۔ او تھسٹنیکے شار ٹی ہم بھازنگا ننا خلاف مسر، ولے خدا نئے
ہمت تیس کہ نن اونا پوسکننگا پیغامے تمے اسکان سر کرین۔ ○ او آرا بیتاے کہ نن
تمے رغانان، وافک غلط آلویرہ۔ ننا اراوہ نیک اسکہ، او نن کسے ریفتن۔ ○ بلکہ نن
ہمیشہ ہمہ بیتاے پارین کہ آرا خدا نا او، آتے کہ آزمائش آن پد او چائس او اووے
یقین اسکہ کہ نن اونا پوسکننگا پیغامے رسیفنگ کینہ۔ نن بندغائے خوش کنگ نا
کوشتے کتوین، ولے خدائے خوش کنگ نا کوشتے کرین کہ او بندغ نا تہہ پیشنے
چائک۔ ○ تم بھاز جوان چارے کہ نن تینا فایدہ کے ثما صفقے وروغ آٹ کتنن، او نہ
نئے گزاسے نا لالچ اسکہ۔ وا بیتاے کہ خدا ننا گواہ اے۔ ○ خدا نا مقرر کرودا نا خاصنگا
شاگو جوڑ منگ آن ننا حق اسکہ کہ نن تمے آن گزا خوائنگ کرینہ، ولے نن بندن
کتوین۔ نن وا ہم کوشت کتوین کہ تم یا پین کس ننا صفقے کے۔ بلکہ آرا وخت آ

- ۸ نن ٹم تو آسنہ، تو نرمی کرین دهن کہ اسہ لمہس تینا چناتے تو نرمی کیک۔ ○ نن ٹم
تو بھاز محبت اے۔ ہندا خاطر آن نن بھاز خوش آن کہ خدا نا پلسکننگا پیغامے ٹے
اسکان سر کرین۔ ٹم نن بھاز دوست اے، او ننا جان ہم ٹم کے قربان اے۔ ○
- ۹ سنگٹاک، یقیناً ٹمے یات مروئے کہ نن ہمر ٹمانیم ٹی آست اٹ کاریم کرین۔ نن
خدا نا پلسکننگا پیغامے ٹمے اسکان سر کننگ نا وخت آگسے نازی آبو جھ تئوین، بلکہ
نن تینا کننگ او بیڈنگ کے دے او نن کاریم کرین۔ ○
- ۱۰ خدا او ٹم دا پیتاتے کے ہم گواہ اے کہ آرا وخت آن ٹمے آ بسن او ٹم
ایمان تھارے، ننا نیت خراب آلویکہ، ننا آست صفا اسکہ او خدا نا راستنگا کسر آ
پننگ ٹی آسنہ۔ ○ ٹم تینٹ بھاز جوان چارے کہ نن ٹمے آن ہر آسٹ تو ہندن
- ۱۱ پیش بسن دهن کہ اسہ باوہس تینا چناتے تو پیش برے۔ ○ خاص طور اٹ نن
ٹمے ہمت او تسلی تسن، او نن ٹمے ہر وخت رغانان کہ ہمر خدا نا خوش نا مطابق
رہینگنگ کیرے۔ دا ہمو خدا اے کہ ٹمے جنت ٹی رہینگنگ کے توار کرینے او ٹم
اوڑے اونا ٹورے خیرے۔ ○
- ۱۲ آرا وخت آن خدا نا پیغامے ٹمے اسکان رسیفین، ٹم اوڑے بنگورے او
منارے، قبول کیرے۔ ٹم پاتویرے کہ ”دا پیغام بندغ نا اے“۔ بلکہ ٹم پاریرے
کہ ”دا یقیناً خدا نا پیغام اے۔“ نن دا پیتاتے کے ہم خدا نا شکرے آوا کینہ۔ او آرافک
عیسی نازی آایمان تخیرہ، خدا اوفتا آستاتے نرم کننگ ٹی اے۔ ○ سنگٹاک، ٹم تو
- ۱۳ ہمو مسلغاک منگ ٹی او، آرا یہٹوویہ صوبہ ٹی رہینگوگا عیسائی تے تو مسونو۔ یہٹوویہ
صوبہ ٹی خواجہ عیسی نازی آایمان تھوکا بندغاتے ہمو جاگہ نا یہٹوویک تکلیف تسر،
او ہندن ٹمے ہم ٹاشار نا بندغاک تکلیف تینگ ٹی او۔ ○ یہٹوویہ صوبہ ٹی یہٹوویک
خواجہ عیسی او مست نا پغمبر اے کسفر، او نن تکلیف تسر۔ یقیناً خدا اوفتے آن
بھاز ناراض اے، او بھازگ ایلو بندغاک پارہ کہ ”یہٹوویک ننا دشمن او“۔ ○ وافک
دا ہم کوشست کیر کہ نن ایلو قوم والاتے آ خدا نا نجات نا پیغامے رسیفنگ کے

دافک شروع آن گناہ کنگ ٹی او، ولے دا گناہک ایلو گناہ تے آن بھاز زیاست
او۔ بندا خاطر آن خدا اونفے ہزا تنگ ٹی اے۔

پولس نا پدی ملنگ نا خوش

۱۷ کنا سنگناک، آرا وخت آن ئمے آن جتا مسن، نن واسکان اسہ پر ایلو آن تینا
تو جتا آن، ولے ننا سوچاک اسٹ او۔ نن ئم کے بھاز زیری آن، او بھاز کوشست
۱۸ کرین کہ ئم تو پدی بلین۔ ننا خوش اے کہ ئمے آپدی برین۔ ای تینٹ بھاز وار
۱۹ کوشست کریٹ کہ ئمے آریو، ولے شیطان دایلنگے نن کے مشکل جوڑ کرے۔ ئما
عیسائی جوڑ منگ آن نن بھاز خوش آن، او ننا یقین اے کہ، آرا وخت آخواجہ
۲۰ عیسی پدی بریک، نن دایستے اونا مون آخوشی اٹ پیش کنگ کرون، او دا وخت
آہم نن او ایلو بندناک ننا عیسائی جوڑ منگ نا خوشی ٹی خدا نا صفتے کینہ۔
۱ **۳** ولے نن تینا بنگ نا خوشے تورنگ کتوین۔ بندا خاطر آن ای فیصلہ کریٹ کہ
۲ ای اتھیز شار ٹی تینا رینگیو، او ای ارادہ کریٹ کہ تینا مزہی آ ایلم تینتھتھے، کہ
او نن تو خواجہ عیسی نا پکسنگا پیغامے خدا نا خوشی کے تبلیغ کنگ ٹی اے، اووے
۳ ئمے آرابی کریٹ، تاکہ شامدے کے او ئما ایمانے بسے، او برے کہ ئمے آن کس
دا تکلیفاتا وجرغان ایمان آن تو پدی ہڑ سینگتے۔ ئم تینٹ چارے کہ دا تکلیفاک
۴ نن کے بروئی او۔ آرا وخت آ ای ئم تو اسٹ، ای ئمے دا تکلیفاتا باروٹ، کہ ئمے
آبسونو، ئمے مالو آن پارینٹ۔ او ئم جوان چارے کہ آرا بیتاے کہ ای پارینٹ،
۵ بندن مس۔ ای پین انتظار کنگ کتویٹ۔ بندا خاطر آن ای تینتھتھے ئمے آ
رابی کریٹ، تاکہ او ئما ایمان نا باروٹ احوالے آتے۔ ای بھاز پریشان اسٹہ کہ نواہ
شیطان ئمے ریفوئے، او ننا تبلیغ پوک ہنوئے۔
۶ واسہ تینتھتھتھس پدی بسونے او ئما محبت او بسوننگا ایمان نا باروٹ جوانو احوالس

- ۴ بیسوںے۔ او نغے احوال تسونے کہ ثم نغے است ناخب اٹ یات کیرے، او ثم نن
 ۵ تو یلنگ ناخوائش مند ارے، ذهن کہ نن ثم کے ان۔ ۵۔ بندا خاطر آن ثنا واسکان
 ۶ عیسی نازی آ ایمان تخنگ نا احوالے بنگ آن پد مصیبت نا باوجود ننا بمت
 ۷ دوانے۔ ۵۔ واسر ننا پریشانی فرمس، او ثنا ایمان تخنگ نن کے بھاز خوشی نا بیٹس
 ۸ اے۔ نن خدا نا شکرے اوا کینہ کہ ثم واسکان عیسی نا نشان ترکا کسر نازی آ
 ۹ بنگ ٹی ارے۔ ۵۔ او نن بر وخت است ناخب اٹ خداغان دعا کینہ کہ ثم تو ولدا
 ۱۰ بلین او ایمان نا باروٹ آرا پیتاتا ٹھے خبر آف، ٹھے پوہ کین۔ ۵۔
 ۱۱ نن دعا کینہ کہ ننا باوہ خدا او خواجہ عیسی ثم تو ننا یلنگ کے کسر س جوڑ کیر۔ ۵۔
 ۱۲ خدا ٹھا مجتے تین پہ تین ٹی وونے او ثم ایلو مخلوق تو ہم بندادہ محبت کیرے، ذهن
 ۱۳ کہ نن ثم تو کنگ ٹی ان۔ ۵۔ ثنا ایمانے وونگ تو اوار خدا ٹھا مصیبتاتا سبگ نا
 طاققہ ہم وونے، تاکہ آرا وخت آنا خواجہ عیسی تینازی آ ایلو ایمان تخوکاتے تو
 اوار پدی برے، تو دا وخت آثم ہم باوہ خدا نا مون آ بے عیب او پاک صاف
 مریرے۔ ۵۔

خدا نا خوش نا مطابق زندگی ئے گدریفنگ

- ۱ ۳ سنگناک، پین پیتاک ہم اریر، کہ نن ٹھے پارینن او ہیل تسوئن، کہ خدائے
 خوش کنگ کے ٹھے آرا کاریمتے کردی اے۔ او یقیناً ثم ہم طریقہ اٹ ریمنگ
 ٹی ارے۔ واسر نن ٹھے خواجہ عیسی نا پن اٹ منت کینہ کہ داژان زیاست کاریم
 ۲ کبو۔ ۵۔ ثم تیٹ چارے کہ دا حکماک خواجہ عیسی نا گنڈ آن بسونو۔ ۵۔ خدا نا خوش
 ۳ ارے کہ ثم پاک صاف مریرے، او اصل زنا کیرے۔ ۵۔ ایلو قوم والاک خدائے
 ۴ پتسہ او بر وخت زنا کیرہ او زنا نا باروٹ سوچ کیرہ۔ ثم بندن کپبو۔ بلکہ ٹھے آن
 ۵ ہر آرخ تینا زائفہ نا حق نا باروٹ پوہ مرے، اودے خدا نا خوش نا مطابق عزت

۶ ایسے ○ او ہنڈن ٹھے آن ہر اسٹ ایلوفتا نیازی تا باروٹ خرابو ہیست سوچ خلپ۔
 ۷ نن ٹھے واپیتا تا باروٹ مست سختی اٹ منع کریسن او پارینسن کہ ”آرا بندغ دھینگا
 ۸ گناہ نا کاریتے کیک، خُدا اووے بزا ایٹک“ ○ خُدا ننے آوا پُسنکینگا پیغامے وا خاطر
 ۸ آن تیتھے کہ نن زنا کین، بلکہ نن پاک صاف رہینگین ○ بندا خاطر آن آرا بندغ
 ۷ وا پیغامے پتیک، او نہ صرف بندغے بلکہ ہمو خُداے ہم پتیک آرا ننے تینا پاکینگا
 ۷ روح نا طاقتے ایٹک ○

۹ کنے وا لکھنگ نا ضرورت اٹک کہ ٹم تینا عیسائی سنگتاتے تو ہمر سنگتی کبو۔
 ۱۰ خُدا نا پیغام ٹھے آبس او ٹم تینٹ چارے کہ ہمر تینا مزہبی آ سنگتاتے تو محبت
 ۱۰ کنگ کیرے ○ او ہنڈن واسکان ٹم تینا مکدتیہ ضوبہ ٹی رہینگو کا گل عیسائی تے تو
 ۱۱ سنگتی کنگ ٹی آرے، او نن ٹھے منت کینہ کہ ٹم داڑان زیاست سنگتی کبو ○ تینا
 ۱۱ زندگی نا وا مقصدے جوڑ کبو کہ کسے تو بحث کپہو، ایلوفتا نیام ٹی تمپہو، او تینٹ
 ۱۲ مزدوری کبو، ذہن کہ نن ٹھے مست پارینسن ○ بندا طریقہ اٹ پُسنکینگا پیغامے
 ۱۲ نانوکا تا مون آٹما عزت بڑز آمریکا، او ٹم کسے نا محتاج مفرے ○

عیسیٰ نا پدی بَننگ کے تیاری

۱۳ ننا سنگتاک، ننا خُوش اے کہ نن ٹھے ہمو عیسائی تا باروٹ پان آرا کسکونو،
 ۱۳ تاکہ ٹم ایلوفتے آن بار پریشان او ٹمگین مقبوع۔ ایلوفک سوچ کیرہ ”کینگ آن پدی
 ۱۳ آنت مریک؟“ اوفتے بچ خیر آف ○ ولے ننا ایمان اے کہ عیسیٰ کسینگا او پدی
 ۱۳ زندہ مسونے او ہمیشہ خُدا تو اوار اے۔ او بندا خاطر آن ننا وا ہم ایمان اے کہ
 ۱۳ آرا بندغ عیسیٰ نازی آ ایمان تجک، کبیک، تو خُدا اووے پدی زندہ کیک او
 ۱۳ عیسیٰ تو بلیفک ○

۱۵ آرا پیتاتے ای واسہ ٹھے لکھیوہ، وا عیسیٰ نا خُوانفنگاک او۔ ننے آن آرا بندغاک،

۱۶ کہ عیسیٰ نا پدی بئنگ اسکان زندہ او، اوفک کہوکاتے آن مُست عیسیٰ تو پلپسہ۔
 بلکہ خواجه عیسیٰ تینڈ جنت آن شیف بریک، توار کیک، خُدا نا کُنڈ آن اعلائس
 ۱۷ مریک، او اونا بصلو ملائکس بیت کیک۔ او آرا بندغاک عیسیٰ نازی آ ایمان
 ۱۸ تخائز، کسکوئر، اوفک اولیکو وار پدی زندہ مریرہ۔ ○ داکان پد ہمو زندہ غاک، کہ
 عیسیٰ نازی آ ایمان تخیرہ، کہوکاتے تو چُج مریرہ او جمرے آ تو ٹی عیسیٰ تو بلیرہ،
 او ہمیشہ اور تو رہنگیرہ۔ ○ ہندا خاطر آن اسہ پہ ایلوئے تینا ہندا پیتاتے آن تسلی
 ایٹنو۔ ○

۱ **۵** سنگٹاک، کنا خیال ٹی پیشن گوبی تا مطابق کہ دا گڑاک مریرہ ٹمے تینڈ
 ۲ خبر اے۔ ○ ولدا ہم ای ٹمے پاوہ کہ خواجه عیسیٰ اسہ دے س ناگمان پدی بریک،
 ۳ دھن کہ وزن نا وخت آ ناگمان بریک۔ ○ دا وخت آ بندغاک پارہ ”داسہ امن اے
 او ہر گڑا محفوظ اے“، ولے اسہ وار تو اوفتے آ خُدا نا ہزا بریک، اوفک تکلیف
 کاٹیرہ۔ ہمو بندغاک خُدا نا دا ہزاغان بچنگ کپسہ۔ دا تکلیف اوفتے آ ہندن اسہ
 ۴ وار تو بریک دھن کہ چنا دوی مروکا لہ نا پڈ ٹی اسہ وار تو خُل تہک۔ ○ ولے،
 کنا سنگٹاک، ٹم خُدا نا صبح نگا کسر آ پنگ ٹی اُرے، تارمہ ٹی اُتیرے۔ ہندا
 ۵ خاطر آن عیسیٰ نا پدی ناگمان بئنگ نا وخت آ ٹم پریشان مَفرے۔ ○ ٹم گل
 ہمو بندغاک اُرے کہ روشنائی ٹی اُرے، او عیسیٰ نا پدی بئنگ کے تیار اُرے۔
 ۶ ہندا خاطر آن نن ایلو بندغاتے آن بار تارمہ ٹی اُفن۔ ○ ایلوفک نن نا وخت آ
 نشہ کیرہ، خاچوکاتے آن بار مریرہ، کہ اوفک ایلو پیتاتا باروٹ صبح سوچ چلپسہ،
 صرف تینا باروٹ سوچیرہ۔ ولے نن ہندن کپن، بلکہ ہمیشہ رُوحانی طور اٹ بیدار
 ۸ مرین، او تینا خرابنگا خُوشاتے تورین۔ ○ ولے نن روشنائی ٹی اُن۔ ہندا خاطر آن
 نن ہر وخت تینا خرابنگا خُوشاتے تورین۔ دھن کہ اسہ فوجی س سینہ بند او آہنی
 آ ٹوپے تیغے بچائنگ کے بینک، ہندن نن ہم تینا بچائنگ کے ایمانے تینا
 ۹ بسفیمبو او تین پہ تین تو محبت کیمبو۔ ○ خُدا نغے دا خاطر آن تینا کسر آ پیتے کہ

۱۰ نئے سزا ایٹے، ولے نن خُواجہ عیسیٰ غا، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، ایمان تنگک
 ۱۱ نا ذریعہ اٹ نجات حاصل کینہ۔ ۰ او ننا خاطر آن کسفنگا او پدی زندہ مس تاکہ
 اونا پدی بنگ نا وخت آ، کبوک آن یا زندہ آن، اوڑتو اوار ریٹنگین۔ ۰ او بندن
 کہ ثم داسہ کنگ ٹی آرے، بندا ڈول اٹ اسہ پہ ایلو نا تینا مدتے کبو او بمتے
 ۰ ورفبو۔ ۰

رغامینگ او سلام او دُعا

۱۲ سنگتاک، نن ٹے منت کینہ کہ ہمو رہنماتا عزتے کبو، ارا ٹے عیسیٰ نا باروٹ
 ۱۳ پوہ کنگ ٹی او، اونا طریقہ اٹ زندگی گدریفنگے بیل تنگ ٹی او۔ ۰ اوفتے ایلو فتے
 آن دا کاریم کنگ نا وجہ غان زیاست عزت ایٹبو، اوفتے تو محبت کبو۔ داڑتو اوار
 تین پہ تین تو سنگتی کبو۔ ۰
 ۱۳ او نن ٹے رغامنگ ٹی آن کہ سستنگا بندغائے پابو کہ ”سستی کپبو“، خولوکاتے
 بمت ایٹبو، ارافتا کہ ایمان کمزور اے، اوفتا مدتے کبو، کسے تو بڑ توار اٹ بیت
 ۱۵ کپبو۔ ۰ اگ کسس ثما خلاف بدی کیک، ثم اوڑتو بدی کپبو، ولے ہر وخت تینا دا
 مقصدے جوڑ کبو کہ اسہ پہ ایلو تو تینا جوانی کبو او ایلو بندغائے تو ہم جوانی کبو۔ ۰
 ۱۶ ہمیشہ خوش بو، ۰ ہر وخت خُدا نا عبادتے کبو، ۰ ہر حال ٹی خُدا نا شکرے او
 ۱۷ کبو۔ وافک خُدا نا خوش نا مطابق او، اتتے کہ ثم عیسیٰ جوڑ مسونورے۔ ۰
 ۱۸ ارا وخت آ خُدا تینا پاکنگا روح نا طاقت اٹ تینا پیغامے ثما اُست ٹی شایک،
 ۱۹ تو داڑان انکار کپبو۔ ۰ خُدا نا باروٹ پیغام تروکاتا بیتاتے غور اٹ ہمبو، ۰ ولے
 ۲۰ دا پیغاماتا باروٹ سوچ کبو، او صرف صبحنگا پیغاماتے منبو۔ ۰ او ہر ڈول نا خرابنگا
 ۲۱ کاریمتے ایلو۔ ۰
 ۲۲ ننا دُعا اے کہ خُدا، کہ ثما پریشاناتے مہر کیک، ٹے ہر ڈول نا گناہتے آن بچائے۔

۲۳ نن دا ہم دُعا کینہ کہ خواجه عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، اونا پدی بنگ اسکان
 ۲۵ ٹم ہر ڈول اٹ بے عیب مریرے۔ ○ خُدا ننے گچین کرینے او ضرور تینا اقرارے
 پورہ کنتگ کے ننے پاک صاف کیک۔ ○
 ۲۶ سگتاک، ٹم ہم نن کے دُعا کبو۔ ○
 ۲۸ ای مئے خواجه عیسیٰ نا پن اٹ حکم ایتیوہ کہ دا خطے گل عیسائی تے کے خوانبو۔
 او خواجه عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، اونا رحمتاک ثمازی آمریر۔
 گل عیسائی تے دو تفوک سلام،
 ثما مزہبی آ ایلم،
 پوئس،
 او کن تو اوار، سیلاس او تیتتھیس۔ ○

تھسلیکے شار نا عیسائی تے کے اِرٹ میکو خط نا تعارف

پولس دا خطے اولیکو خط آن بد لکھا، آنتے کہ بہازنگا بندغاک عیسیٰ نا پدی بئنگ نا باروٹ دروغ پڑیرہ. پولس اوتے پوہ کرے کہ خرچڈال نا بئنگ او اونا مخلوقے ریفنگ آن بد عیسیٰ پدی بریک. پولس دا خط ٹی عیسائی تے ہمتے بس او زور تِخا کہ ”ایمان آن پڑسینگپو“. پولس دا شار نا عیسائی تے دا ہم نصیحت کرے کہ تکلیف او مصیبتا تے سہو او نیکنگا کاریمتے کریسہ ہمو.

دا خط نا اہمنگا بشخاک داد او:

تعارف	۱۲:۱ - ۱:۱
عیسیٰ نا پدی بئنگ، خرچڈالے کسفنگ	۱۷:۲ - ۱:۲
مرب نا زی آ عمل کنگ نا حکماک	۱۸:۳ - ۱:۳

پولس نا تھسلیکے شار نا عیسائی تے کے اِرٹ میکو خط

ب تھسلیکے شار ٹی رہنگو کا عیسائی سنگٹاک،

سلام-

۱ ثم باوہ خدا او خواجہ عیسیٰ، کہ او خدا نا مقرر کردا اے، نا کسر آ پنگ ٹی
 ۲ اے۔ ○ ہندا خاطر آن باوہ خدا او خواجہ عیسیٰ، کہ او خدا نا مقرر کردا اے، اوقتا
 رحمتاک ثمازی آمریر، او ٹے آپریشانی بف۔ ○
 ۳ سنگٹاک، نن ہر وخت ثم کے خدا نا شکرے آوا کینہ، آنتے کہ ثما ایمان دے پہ

- وے آن زیاست مریسہ پنگ ٹی اے، او نما اسہ پہ ایلو تو تینا محبت ہم زیاست
 ۳ منگ ٹی اے۔ بندا خاطر آن وا ہم ضروری اے کہ نن خُدا نا شکرے آوا کین۔ او
 نن ایلو عیسیٰ تا نیام ٹی خوشی اٹ پانہ کہ نمازی آ تکلیف او مصیبتاک بسر، نم
 سہارے، ولے ایمان آن بڑ سینگنتورے۔
- ۵ نم واسکان ایمان آن بڑ سینگنتورے، او واژان ظاہر مریک کہ خُدا نا فیصلہ صبح
 ۷ اے، او واژان پد خُدا نئے وانا بدلے ایتک۔ ایمان تنگ نا وجہ غان نم واسکان
 بحاز تکلیف کائنگ ٹی آرے، ولے نما او ننا مصیبتاک خلاص مریہ، او نن نم
 تو اوار جنت ٹی کانہ۔ اوڑے نن کے مصیبت او پریشانیک افس۔ ولے خُدا ہمو
 بندغاتے آ مصیبت راہی کیک، آرافک نمے واسہ مصیبت تنگ ٹی او۔ خُدا وا
 فیصلہ نمے ہمو وخت آ کیک آرا وخت آ خواجہ عیسیٰ خُدا نا ملا لگاتے تو جنت آن اسہ
 ۸ بھلو طاقتے تو بریک۔ او آرا بندغاک کہ خُدا نمے منپسہ، او ننا خواجہ عیسیٰ نا باروٹ
 ۹ پُسننگا پیغامے منپسہ، عیسیٰ او فتنے ہزا ایتک، اوفک دوزغ ٹی کارہ۔ او دوزغ نا
 خاخر نا وا ہزا او فتنے آ ہمیشہ کے مریک۔ اوفک عیسیٰ غان، کہ اوڑتو بحاز عزت او
 ۱۰ طاقت آرے، مَر کنگیرہ۔ آرا وخت آ او پدی بریک، اونا زی آ ایمان تجوکاک
 اوڑے عزت ایتیرہ، او اونا صفقے کیرہ۔ دافتنے ٹی نم ہم مردورے، اتنے کہ نم ننا تلینے
 بنگورے، او اونا زی آ ایمان تجارے۔
- ۱۱ او نن ہر وخت خُدا غان وعا کینہ کہ "اے خُدا، نی دافتنے تینا رغامو کا کسر آ پنگ
 نا طاقت ایتے۔ نی تینا طاقت اٹ دافتا نیکو کاریم کنگ نا خُوا نشاتے پورہ کرک،
 ۱۲ اتنے کہ دافتا ایمان بسونے۔" او دا طریقہ اٹ خواجہ عیسیٰ نا عزت بڑز آ مریک، او
 نما عزت ہم عیسیٰ نا مون آ بڑز آ مریک۔ بندن مریک، اتنے کہ خُدا او خواجہ عیسیٰ،
 کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، اوفتا رحمتاک نمازی آ آریر۔

خرجدال نا بینگ

۱ ب کنا سنگتاک، ای ٹھے منت کیوہ کہ خواجہ عیسیٰ نا پدی بینگ او ننا گلانا
 ۲ اوڑتو یلنگ نا باروٹ پریشان مقبو۔ ○ اگہ کسٹ ٹھے آرے، پائے کہ "پولس
 کے خوائفینے یا پیشن گوہی کرینے یا ٹم کے خطس راہی کرینے، پارینے کہ "عیسیٰ
 پدی بسونے، ٹم واسکان بندڑے کن آرے؟"، دا پیتاے آیقین تجھیرے او
 ۳ پریشان مقیرے۔ ○ ہوشار بو، تاکہ کسٹ ٹھے سچ طریقہ اٹ ریفپ۔ قیامت آن
 مُست ریفوکا یعنی خرجدال، کہ او دوزخ آ راہی تینگ، ظاہر مریک، او بندغاتے
 ۴ خُدا نا کسر آن ہر سیفنگ نا کوشتے کیک۔ ○ او خُدا نا او مخلوق نا تینا جوڑ کروکا مزہباتا
 خلاف مریک۔ اونا طاقت بنداض ہرز آمریک کہ او خُدا نا بھلا عبادت خانہ ٹی کایک،
 ٹولیک، پاپک "ای خُدا اٹ"۔ ○
 ۵ یات کبو، آرا وخت آ ای ٹم تو آسٹہ، دا پیتاتا باروٹ ای ٹھے مُست آن
 ۶ پاریسٹ۔ ○ ولے ٹم تینٹ چارے کہ واسکان خرجدالے اجازت افک کہ او برے،
 ۷ بندغاتے ریفپ۔ یقیناً خرجدال تینا مقرر کروکا وخت آمریک۔ ○ اتس کہ مروئی اے،
 ۸ ۱۲ ہو وخت اسکان مفک، کہ اونا وخت پورہ متھے، اووے اجازت ملتے۔ خرجدال شیطان
 نا طاقت اٹ بریک او ہر ڈول نا معجزہ نشان ایٹک، او بھازنگا بندغاک ریفنگیرہ۔
 اوفک بھاز آسانی اٹ تینا سوچے بدل کیرہ، او دوزخ نا پیتاے آ ایمان آتیرہ۔ بندا
 خاطر آن خُدا اوفتے یلہ کیک کہ اوفک ریفنگیرہ۔ ولے آرا وخت آ عیسیٰ بریک او تینا
 اُف نا طاقت اٹ اووے ہندن کسفک، دھن کہ تو پگے بال ایٹے، او داوے دوزخ
 ٹی خسک۔ دا ریفنگوگا بندغاک ہم دوزخ آ کارہ، اتے کہ اوفک صبح نکا پیغام آ ایمان
 تجھیر، خُدا ناراستنگا پیغامے اُست نا حُب اٹ متھویر، او نجات حاصل کتھویر۔ بلکہ
 اوفک گناہ نا کسر آ خوشی اٹ ہنار۔ وانا نتیجہ اے کہ وافتے ہر ا تینگ۔ ○

خدا نمے نجات تیننگ کے گچین کرینے

- ۱۳ ننا سنگٹاک، نن نم کے بر وخت خدا نا شرے اوا کینہ، اتے کہ خدا نمے وینا نا جوڑ منگ آن گچین کرینے، او اووے نم تو بھاز محبت اے۔ خدا نمے پاکنگا روح نا طاقت اٹ تینا کسر آیسونے، نمے پاک صاف کرینے، او راستنگا پیغام نا زی آٹما ایمانے بسفینے، تاکہ نم نجات حاصل کیرے۔ ○ نن نمے پُسنکینگا پیغام نا تلینے کرین او خدا ٹما ایمانے واڑا بسفے۔ خدا نمے تینا کسر آیسونے تاکہ ٹما عزتے خواجہ عیسیٰ، کہ او خدا نا مقرر کروکا اے، آن بار بزز آ کے۔ ○ بندا خاطر آن، کنا سنگٹاک، آرا بیتاے کہ نن نمے خط ٹی لکھائن یا موڑے نمے پوہ کرین، وافتے آ ایمانے بسفبو او پدی برڈسینگپو۔ ○
- ۱۶ باوہ خدا او خواجہ عیسیٰ، کہ وافتے نن تو محبت اے، اوفک ننے ہمت او تسلی
- ۱۷ تسونو، ولے نن وافتا لالچ آفن۔ ○ نن وڈما کینہ کہ اوفک بر وخت نمے راستنگا بیتاے پاننگ او عمل کننگ نا طاقتے ایتیر۔ ○

دُعا کُبو

- ۱ ننا سنگٹاک، نم نن کے ہم وڈما کبو تاکہ نن خدا نا پُسنکینگا پیغامے ایلو بندغاتے
- ۲ آژوژور سیمفین، اوفک دا پیغام نازی آ عمل کیر، وڈھن کہ نم عمل کیرے۔ ○ نم دا ہم وڈما کبو کہ خدا شیطان نا کسر آ پنوکا بندغاتے آن ننے بچائے، اتے کہ بھازنگا دا پُسنکینگا پیغامے منپسے۔ ○
- ۳ ولے راستنگا خواجہ عیسیٰ اے۔ بندا خاطر آن او نمے طاقت ایتک او نمے شیطان
- ۴ آن بچائیک۔ ○ او خدا ننا خیر خواہ اے، او ننے یقین اے کہ آرا بیتاے نن نمے

۵ رغامائن، ٹم اوفتے کننگ ٹی آرے، او مون آہم عمل کیرے۔
 نن وعا کینہ کہ ٹم خدانامقرر کروکاناربنٹائی ٹی خدانامحنتے پوہ مریرے او خدانے
 تکلیف او مصیبتاتے سہنگ ناطاقت ایٹے ذہن کہ خدانامقرر کروکاناربنٹائی۔

سُستی کپبو، کاریم کبو

۶ ننا سنگتاک، نن ٹمے خُواجہ عیسیٰ، کہ او خدانامقرر کروکا اے، اونا پن آٹ
 حکم ایٹینہ، کہ ہمو مزہبی آیہلمتے آن مریدو، آرا کہ نارغاموکا پیتاتازی آعمل کننگ
 ۷ ٹی آفس، او سُستی آٹ زندگیئے گدریفنگ ٹی او۔ ٹم تینٹ بھاز جُوان چارے
 کہ آرا وخت آن نن ٹم تو آسند، سُست آلوینہ۔ ٹم ہندن کبو ذہن کہ نن ٹمانیام
 ۸ ٹی کریسن۔ نن وے او نن بھاز کاریم کینہ تاکہ نن تینا اِرغ ویرے تینٹ
 ۹ کین، کسے نازی آبوچھ منقن۔ نننا حق آسکہ کہ نن ٹمانہمان مرین، ولے نن
 ۱۰ ذہن کتوین، تاکہ ٹم کے مثالس مرین، او ٹم ہندن کیرے۔ آرا وخت آن نن
 ٹم تو آسند، نن ٹمے اکثر پارینہ کہ ”آرا ہندغ کاریم آن انکار کے، اودے گنوئی وُ
 گڑا تَقبو“۔

۱۱ واسیتے ولدائٹے پاننگ ٹی آن آنتے کہ نن ہنگوئن کہ ٹمے آن گڑاس سُستی آٹ
 ۱۲ زندگیئے گدریفنگ ٹی او، او ایلو ہندغاتا نیام ٹی تمیرہ۔ نن خُواجہ عیسیٰ، کہ او
 خدانامقرر کروکا اے، اونا پن آٹ وھینگا ہندغاتے حکم ایٹینہ کہ اوفک تین کے
 تینٹ کثیر، او تینا زندگیئے گدریفیر۔

۱۳ کنا سنگتاک، ٹم جُواننگا کاریمتے کننگ آن دم ورینگپنو۔ او اکہ کس مزہبی
 ۱۴ آیہلم وانا راہی تروکا خطے پنگ آن پد ہم دا پیتاتے پٹیک، اوڑتو ہیست کپبو،
 ۱۵ تاکہ او شرمندہ مرے۔ ولے اوڑتو دشمناتے آن بار کپبو، بلکہ اودے اسہ ایلمتے
 آن بار پوہ کبو۔

- ۱۶ او آخری نن وعا کینہ کہ خواجہ بیسی، کہ اونے پریشانی تے آن بچائینے، اونا طاقت نم کل تو مرے، اوٹھے بروخت او بر جاگہ غا پریشانی تے آن بچائینے۔ ○
- ۱۷ ای، پولس، وا آخری پینتے تیڈت تینا ڈو آٹ لکھنگ ٹی آٹ، او ای بروخت آوا طریقہ آٹ لکھیوہ، تاکہ ٹھے معلوم مرے۔ ○
- ۱۸ خواجہ بیسی، کہ او خدا نا مقرر کروکا اے، اونا رحمتناک ٹھا کلانا زی آمریر۔
خدا حافظ۔
ٹھا مزبئی آیلم،
پولس،
او کن تو اوار، سیلاس او تیمتھیس۔ ○

تیمتھیس کے اولیکو خط نا تعارف

تیمتھیس نا لمہ یہودی س او باوہ تہ یونانی س آسک۔ او ورنائی تی عیسائی جوڑ
 مس، او پُسکینگا پیغام نا تالان کنگ کے پولس تو اوار تبلیغ کرے۔
 دا خط تی پولس تیمتھیسے مسہ بیتابا باروت نصیحت کرینے،
 (۱) او دروغ نا خوانفوکاترے آن خبردار کیک۔ دروغ نا خوانفوکاک دا خوانفینگ
 تی آسره کہ ”خدا نامون آپاک صاف منگ او جتھے حاصل کنگ کے خاص
 دُول نا سو کھپو، او برام کھپو“۔ پولس لکھا کہ دا بیتاتا منگ ضروری آفک۔
 (۲) پولس عیسائی تا مچ منگ او عبادت کنگ نا باروت رغامیک، او صیحنگا
 معتبراتا باروت بم رغامیک۔
 (۳) آخر تی پولس تیمتھیسے لکھانے کہ ”اسہ جوانو عیسائی س جوڑ منگ کے
 ضروری اے کہ اُست نا حُب اٹ عیسیٰ نا زی آ ایمان نجیس، او ایلو
 ایمان نجوکاتا خزمترے کیس“۔

دا خط نا اہنگا بشخاک داد او:

تعارف	۱۱:۱-۱:۱
عیسائی او اوفتا معتبراتے بدائیت	۱۶:۳ - ۱۲:۱
تیمتھیسے اونا کاریم نا باروت بدائیت	۲۱:۶ - ۱:۲

پولس نا تیمتھیس کے اولیکو خط

ب کنا مزہبی آمار تیمتھیس،

سلام۔

۱ باوہ خدا او خواجہ عیسیٰ، کہ او خدا نا مقرر کروکا اے، وافتا محبت اور حماک نا
زی آمریر، او نے آپریشانی برف۔

۲ ای خدا او خواجہ عیسیٰ نا خوش آٹ عیسیٰ نا خاصنگا شاگردو جوڑ مسوٹ، ہمو خدا
کہ ننا نجات تروکا اے او ننا ایمانے عیسیٰ نازی آسینے۔

۳ دهن کہ ای نے مکذتیر ضوبہ غا پینگ نا وخت آنصیحت کریسٹ، کہ نی افسن

شارٹی رینگ، تاکہ آرا بندغا کہ ننا مزہب نا باروٹ آرا دروغ نا پیغاماتے تینگ

۴ ٹی او، اوفتے منع کرک۔ اوفتے پا "تینا دروغ نا قصہ غاتے او تینا باوہ پیرہ غاتا باروٹ

بیاتے، کہ وافک صرف بحث او، ابو۔ عیسیٰ نازی آ ایمان تینگ خدا نا کسر

۵ اے، وے وا بحث او قصہ غاتے کنگ آن اوفک خدا نا کسر آ پینگ نا بجائے

۶ پین کسر سے آکارہ۔ اوفتے کنگ نا حکم نا مقصد اک داو کہ کل است نا جب

اٹ مخلوق تو محبت کیر، وافتا ضمیر صفا مرے، او وافک سختی اٹ ایمان تخیر۔

۷ گڑاس بندغ وا مقصداتے یلہ کرینو او بے فائدہ نگا بحثاتے ٹی تمانو۔ اوفتے خوش

۸ اے کہ خدا نا شریعتے خوانفیر، وے اوفک آرا بیاتے، کہ زور تینگ اٹ خوانفینگ

ٹی او، تینٹ تپسہ تا۔

۹ نن چانہ کہ خدا نا آرا حکماک بندن کہ آریر، بندن اوفتازی آ عمل منگ ٹی

۱۰ اے، تو جوان اے۔ اوفتے یات تینگ نا بیست اے، کہ دا حکماک نینگا بندغاتے

۱۱ کے جوڑ متتو، اتنے کہ خدا نا راستنگا کسر آ پینگ ٹی او۔ بلکہ آرا بندغا کہ اوفک

۱۰ شریعت آپلیکس، یا خدا ناراستنگ پیغام آن انکار کیرہ، یا گناہ گار او، یا بے ایمان او، یا تینا کمرہ یا باوہ نے کسفیہ، یا ایلوفتے قتل کیرہ، یا بین بندنو کاریم کیرہ کہ خدائے خوش انس، اوفتے کے جوڑ مسونو-○ او آرا بندغاگ کہ زنا کیرہ، یا اغوا کیرہ، وروغ تڑیرہ یا وروغ ناگوای ایتیرہ، یا راستنگ پیغام نا خلاف بیت او عمل کیرہ، ۱۱ اوفتے کے ہم جوڑ مسونو-○ خدا صفت کنگ نا لالچ اے، او تینا پسننگ پیغام نا تبلیغ کنگ کے ہم کنے کچین کرینے۔ بندا خاطر آن وا کنا خوائفنگ او تبلیغ کنگ اونا خوش نا مطابق اے-○

پولس نا تینا عیسیٰ جوڑ مننگ کے خدا نا شکرے ادا کنگ

۱۲ ای تینا خواجہ عیسیٰ نا شکرے او اکیوہ کہ او تینا کاریے کنگ کے کنے کچین کرینے اتنے کہ ای اونا مون آخیر خواہ آسٹہ۔ ای اونا وا خاطر آن ہم شکرے او اکیوہ کہ ۱۳ او کنے تینا کاریے کنگ نا طاقت او ہمت تسونے-○ واژان مست ای اونا بازوٹ بے عزتی وُ بیت پاریٹہ، اونا زنی آ ایمان تھوکاتے تکلیف تسٹہ او اوفتے بے عزت کریٹہ، ولے خدائے کنا زنی آ رحم بس، اتنے کہ ای واسکان ایمان تھوویسٹ او ۱۴ چانٹویٹہ کہ انت کنگ ٹی آسٹہ-○ او ننا خدا کنے آ بنداڑ تینا رحمتاے راہی کرے کہ ای واقتا لالچ آویٹہ، او واسہ ای خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تجیوہ، او اوڑ تو بھاز ۱۵ محبت کیوہ-○ وراست اے، بر بندرغ اونا زنی آ ایمان تھنگ کیک کہ خواجہ عیسیٰ ۱۶ وُنیا ٹی گناہ گارنگا بندغاٹے پچائفنگ کے بسوسس۔ ای واقفے آن آسٹس آسٹہ-○ ولے خدا کنا گناہ گار نازی آ رحم کرے اتنے کہ خواجہ عیسیٰ کنے ایلو بندغاٹے کے مثالس جوڑ کرے، او واسکان موقعہ آرے کہ آرا گناہ گاراک عیسیٰ نازی آ ایمان تخیرہ، ۱۷ اوفک نجات حاصل کیرہ-○ آسٹنگ خدا، کہ گل وُنیا نا مالک اے، خنکپک او ہمیشہ زندہ اے، مخلوق ہمیشہ صرف اونا عزتے او صفتے کے-○

- ۱۸ او کنا مزہبی آمار، تیمتھیس، ای نے خدا نا حکماتے رغایوہ، نی کیسہ تا، او
 نا باروٹ مست نا عیسائی تا پیشن گوئیک پورہ مریرہ۔ ذہن کہ اسے فوجی س تینا
 افسر نا حکماتے منک او تینا دشمناتا خلاف جنگ کیک، ہندن نی کنا حکماتے منہ
 ۱۹ او دروغ نا خوفوکاتا خلاف بش مرہ۔ ایمان آن ہر سینگیہ، اُسے تینا صفا کرک۔
 ۲۰ بھارتنگا بندغاک بے ضمیر مسونو، او ایمان آن ہر سینگانو۔ اوفتا نیام ٹی نمینیس
 او سکندر او۔ ای اوفتے شیطان نا کسر آپنگ کے الٹ تاکہ اوفک سبق حاصل
 کیر او کفر پانگے ایر۔

عبادت نا وخت آ دھن کبو

- ۱ ب عبادت ٹی دعا کنگ نا وخت آ خداگان ہر بندغ کے خدا نا شکرے اواکبو، او
 ۲ اوفتے کے دعا کبو، کہ خدا اوفتے آ ہم تینا رحمتاے راہی کے۔ خاص طور آٹ باوشاہ
 او ایلو معتبرنگا بندغاتے کے ہم دعا کبو، تاکہ دا بندغاک منے تکلیف تفس، او نن
 سلامتی آٹ رہینگین، منے آپریشانی بف، او نن خدا نا راستنگا کسر آکان، او خدا
 ۳ نا تروکا زمہ واری تے پورہ کین۔ ہندن کنگ جوآن اے، او ننا نجات تروکا یعنی
 ۴ خدا نا خوش نا مطابق اے۔ او خدا نا خوش اے کہ ہر بندغ راستنگا پیغامے منے
 ۵ او نجات حاصل کے۔ اسے خدا اے، او اسے بندغ اے کہ خدا او بندغاتا سنگتی اے
 ۶ کرک۔ دا بندغ خدا نا مقرر کروکا یعنی عیسی اے۔ خدا نا خوش اے کہ ہر بندغ
 نجات حاصل کے۔ دانا ثابت منگ کے عیسی صبح لگا وخت آ بسونے او تینے صلیب
 ۷ آتفنگ کے تسونے، تاکہ ایمان تجوکا بندغاک نجات حاصل کیر۔ ہندا خاطر آن
 ای دروغ تریرہ، قسم بیفیوہ کہ ای خاصنگا شاگرد او ایلو قوم واللاتے کے اُستاد جوڑ
 کنگاٹ، تاکہ ای ایمان نا باروٹ راستنگا پیغامے اوفتے اسکان مرکیو۔
 ۸ تین پہ تین عبادت نا وخت آ کنا خوش اے کہ صرف ہمو بندغاک ڈوتے بزز

۹ آ کیر ونا کیر، آرافک پاک صاف او، او کسے ناراض کتو یا بحث کتو۔ ○ کنا وا
 ہم خوش اے کہ عبادت نا وخت آ نیازیک صبح نگا پچاتے بینیر۔ وانا اجازت اُفک
 کہ اوفک گینو پچ بینیر، خیشن، پیون یا قیمتی آ خوار بینیر، بریر، یا تینے زیبا کننگ
 ۱۰ کے پٹاتے جوڑ کیر، بریر، تاکہ مخلوق اوقتا زیبائی نا صفقے کے۔ ○ بلکہ سادہ و پچ بینیر او
 ۱۱ مزہبی و کاریم کیر تاکہ مخلوق اوقتا مزہب نا باروٹ صفقے کے۔ ○ او نیازی بہیل کننگ
 ۱۲ کے صرف چپ مرے، او تینا اریغ او عیسائی تا خوانفوکاتے عزت ایقے۔ ○ ای اوفقے
 اجازت تفرہ کہ اوفک خوانفیر یا اوقتا طاقت زینہ غاتے آن بڑز مرے۔ اوفک ضرور
 ۱۳ عبادت نا وخت آ چپ مریر، ○ اتقے کہ اولیکو وار آدم ووی کننگانے، ولدا خوا۔ ○
 ۱۴ او دا زینہ اولیکہ کہ اولیکو وار ریفنگا، بلکہ نیازی اُسکہ کہ ریفنگا او خُدا نا حکمے پرغا۔ ○
 ۱۵ ہندا خاطر آن چُنا ووی کننگ نا وخت آ خُدا اوفقے آ تکلیف او خُطے راہی کیک،
 ولے اگ اوفک عیسائی نازی آ ایمان تخیر، چپ مریر، نیکنگا کاریمتے کیر، او ایلو فتنے
 تو محبت کیر، اوفک بچیرہ۔ ○

عیسائی تا معتبراک

۱ **ب** وارا ست اے، اگ بندرغ نا خوش آرے کہ او عیسائی تا معتبر مرے، او جوانو
 ۲ کاریم کے۔ ○ معتبر نگا بندرغ تینے گناہ او بزائی تے آن تورے، عزت مند مرے،
 اونا صرف اسے زائفوس مرے او مسافر تے ضرور تینا آرائی بہ خیرٹ کے، مزہب
 نا باروٹ اووے علم مرے، تاکہ او خوانفنگ کے او کسے موقعے تَف کہ اونا زوی آ
 ۳ ہورے بڑز آ کے۔ ○ او شرابی س یا جنگ کروکوس مَف، بلکہ شریف او امن کروکوس
 ۴ مرے، اووے دولت نا محبت مَف، ○ او تینا آراوالا تے جوانی کا چلنے، او تینا چُنا تے
 ۵ ہندن خوانفے کہ اونا عزتے کیر، ○ اتقے کہ اگ بندرغس تینا آرائے چلیفنگ کپک، گُرا
 ۶ ہمر او ایلو عیسائی تا خیالے تیخنگ کیک؟ ○ او پسکنو عیسائی س مَف، تاکہ او ہندن

۷ تکبر کپ، ذہن کہ شیطان کریٹس او فیصلہ نا مطابق اووے ہزا مروئی اے۔ او
ہندنو بندغس مرے کہ عیسائیک او ایلو بندغاک اوونا عزتے کیر، تاکہ اوفک اووے
بدنام کنگگ کپس او شیطان اووے ریٹنگ کپ۔

عیسائی تا خزمت کروکاک

۸ عیسائی تے کے خزمت کروکاک بموفک مریر آرافک کہ عزت وار او مخلص
۹ مریر، بھاز شراب کمپس، لالچی مفس۔ او فک اُست نا خب اٹ راستگا پیغام نا
۱۰ زی آایمان تخیر او ہڑ سینکس۔ او لیکو وار او فتا آزمائش کنگگ۔ اگہ اوفک آزمائش
ٹی پورہ مریر، تو گڑا خزمت کنگگ کے گچین کنگگیر۔
۱۱ او فتا زائفغاک ہم مخلوق نا میون آعزت مند مریر، تینا خرابنگا خوشاتے توریر،
او ایلو بندغاکا زی آدورغ نا اِلام نخپس۔ اوفک ضرور ہر بیت او کاریم نا باروٹ
۱۲ ایماندار مریر۔ او ہر خزمت کروکا نا صرف اسہ زائفغس مرے، او تینا آراوالا تے او
۱۳ چناتے جوانی اٹ ہندن خوائفے کہ اوونا عزتے کیر۔ او آرا خزمت کروکاک کہ تینا
کاریکے ایمانداری اٹ کیرہ، تو مخلوق او فتا عزتے کیک، او اوفک تینا خواجہ عیسیٰ نا
زی آایمان تخنگ نا باروٹ ولیری اٹ بیت کنگگ کیرہ۔

بھلا بیتاک

۱۴ ای نے آدایبتا تے لکھائٹ او کئے اُست اے کہ ای نے تو بلنگ کے بریوہ۔
۱۵ اگہ ای بنگ کپ، تو داخط نارہنائی اے کیک کہ اُٹے تین پہ تین تو ہر عمل کروئی
اے، او اُٹے داہم سہا اے کہ نن کل اسنگا خدا نا دوستگا مخلوق اُن۔ ذہن کہ آرا
نا تمبغاک چھتے تورنگ کے ضروری او، ہندن نن راستگا پیغام نا بچائنگ کے

۱۶ ضروری آن۔ واپیغام یقیناً صبح اے، ارارے کہ مخلوق خدا نارہی تینگ آن
 مست چانتویکہ سواسہ وانا اسمیت زیاست اے کہ
 تیسوی بندرغ ناشکل اٹ بس،
 او پاکنگا روح نا طاقت اٹ ظاہر مس کہ راستنگا بندرغ اے،
 ملائکاک او مخلوق اووے خنار۔
 او جنت آراہی تینگانے،
 او قومانا نیام ٹی اونا بازوٹ تبلیغ کننگا،
 او دنیا نا بھازنگا بندرغاک اونا زوی آایمان تھار۔

دروغ نا خوائفو کاک

۱ ب خدا نا پاکنگا روح نا طاقت اٹ معلوم مسونے کہ مون آگراس بندرغ ایمان
 ۲ آن بڑسینگیرہ۔ اوفک ریفتنگیرہ او شیطان نا خوائفنگ آکارہ۔ او تینا خوائفنگ اٹ
 ایلو مخلوق ریفتیرہ۔ ڈھنگا خوائفو کاک تپسہ کہ آرا راست اے او آرا دروغ اے،
 ۳ اتے کہ اوفتا ضمیراک کسکونو۔ ڈھنگا بندرغاک پارہ کہ "برام کیپو، او گراس گنوی
 آگڑاک حرام او"۔ ولے وا گل گنوی آگڑاتے خدا جوڑ کرینے۔ خدا نا شرکے اوا
 کننگ آن پد ارافک کہ راستنگا پیغام نازی آایمان تھیرہ، اوفتے اجازت آرے کہ
 ۴ واگڑاتے کننگ کیرہ۔ آرا گنوی آگڑاتے خدا جوڑ کرینے، گل جوان او، اسٹے آن
 ۵ ہم انکار کننگ۔ ولے ہر گڑاکے خدا نا شرک اوا کننگ اوفک کننگیر۔ اتے کہ خدا نا
 شرکے اوا کننگ آن پد واگڑاتے خدا کننگ کے قبول کیک۔

تیمتھیس، عیسیٰ نا خزمت کرو کا مہ

- ۶ نی بھاز نست راستگا بیتاتا زی آ ایمان تخانس، او اوقتا زی آپلینگ ٹی
 اُس۔ اگر نی کنا بیتاتے ایلو مزہبی آ ایلمتے آر سیفیس، تو نی خواجہ عیسیٰ نا جوانو
 ۷ خزمت کرو کا اُس۔ ولے دروغ نا قصہ غاتے، کہ بے کار او، اوفتے آ توجہ تَفہ۔ بلکہ
 ۸ نی بروخت خدا نا تروکا زمر واری تے پورہ کنگ نا کوشتے کرک۔ گوازی کنگ
 صحت کے جوان اے، ولے خدا نا تروکا زمر واری تے پورہ کنگ رُوح کے بھاز
 ۹ جوان اے، اتنے کہ واژان واسہ نا او آخرت نا زندگی جوڑ مریک۔ وا کنا بزز آنا
 ۱۰ بیان کروکا بیتاک راست او، او بر بندغ واقتا زی آ ایمان تخنگ یک۔ نن بھاز
 تبلیغ کے بھاز ہمت او اُست نا خب اٹ کاریم کین، اتنے کہ ننا صرف اُسنگ خدا
 نازی آ یقین اے، کہ او یقیناً کل بندغاتا نجات تروکا اے، ولے صرف عیسیٰ نا
 زی آ ایمان تجوکاک دا نجاتے حاصل کیرہ۔
- ۱۱ ایمان تجوکاتے وا کنا رغامو کا بیتاتے خوانف۔ نی کسے دا خاطر آن تینا زی آ
 ۱۲ بورے بزز آ کنگ کے ایپہ، کہ نی خوانفنگ ٹی اُس ولے ورناس۔ بلکہ تینا خرابنگ
 خوشاتے تورنگ اٹ، ایلو فتنے تو محبت کنگ اٹ، جوانو بیت کنگ اٹ، ایمان
 ۱۳ تخنگ اٹ او تینا عمل اٹ ایلو عیسیائی تے کے مثال مرک۔ کنا نے آ بنگ
 اسکان نی بروخت مخلوقے مقدسنگ کتابتے خوانف، وانا بیتاتے رغام، او اوفتے تبلیغ
 ۱۴ کرک۔ او یات کرک کہ خدا نا پاکنگ رُوح نا طاقت نے آہمو وخت آ بس آرا
 ۱۵ وخت آ معتبرنگ عیسیایک نے پورہ کیر، او تینا ڈوتے نازی آ تخار۔ وا بیتاتا زی
 آ عمل کرک تاکہ ایلو بندغاتے ہم سہمتے کہ نامرہب نا باروٹ علم زیاست منگ
 ۱۶ ٹی اے۔ تینا عملاتا خیالے تخ او راستگا بیتاتے خوانف، او دا بیتاتے کریسہ ہنگ،
 اتنے کہ اگر نی دا بیتاتے آ عمل کیسہ، تو نی تینے او تینا بیتاتے بنوکاتے بچا نیسہ۔

ایمانِ نحو کاتا زمرواری

۱ **ب** تیتھیس، نی پیرنگا زینہ غاتے آچڑہ۔ بلکہ اوفتے تسلی آت پوہ کرک، دھن
 کہ اوفک نا باوہ او۔ او ورناتے تو ہندن پیش برک، دھن کہ اوفک نا لیلک او۔
 ۲ پیرنگا نیازی تے تینا لمہ چا، او ایلو نیازی تے صفاینگا آست آت تینا لیلچا۔

جنوزاناتا بیتاک

۳ ہمو جنوزاناتا عزتے کرک، آرافتے عزیز قریب آف۔
 ۴-۵ دا بیتاتے ایلو گل عیسائی تے ہم رغام، تاکہ کس اوفتازی آہورے بڑز آ
 کپ۔ اوفتے دا ہم رغام کہ اگہ جنوزانے اولیاد آرے دا اولیاد اتا زمرواری اے کہ
 اوفک اولیکو وار تینا لمہ، بلہ او پیرہ غاتا ہندن خیالے تخیر، دھن کہ چنگی ٹی دافک
 اوفتا خیالے تجاٹر۔ او خدا نا خوش ہم ہندن اے۔ او آرا جنوزان اصل تینا اے، او
 کس اونا خیالداری کروکو اوفک، او خدا نازی آیقین تھے، او دے او نن خدا نا
 مدتے خوائے۔ ایلو عیسائی تے دھنگا جنوزان نا خیالے تجوئی اے۔ ولے آرا جنوزان
 دا دنیا ٹی خرابگا خوشاتے کیک، خدائے گیرام کیک، داسہ او خوش اے، مون آ
 ۸ اووے ہزا مریک۔ اگہ کس تینا عزیز قریباتا خیالے تجچک، او خاص کر تینا خاوت
 نا خیالے تجچک، اونا ایمان نا چچ فایرہ اوفک، او بے ایماناتے آن بھاز خراب اے،
 آنتے کہ بے ایماناک تینا خاوت نا خیالے ہم تخیرہ۔
 ۹ او آرا جنوزان نا خوش اے کہ او عیسائی تا خرتے کے، ضروری اے کہ او شست
 ۱۰ سال یا واڑان بڑز مرے، او تینا زندگی صرف اسہ وارس برام کرینے۔ او ہم ضروری
 اے کہ دا جنوزان تینا چناتا جوانی آت خیالداری کرینس، مسافراتے تینا آرائی بہ

خیرٹ پاریسس، او عیسائی تا عزت تینگ کے اوفتا خزتے کریسس، مصیبت ٹی مخلوق نامدے کریسس، او ہر وخت جوان کاریم کنگ ناکو شستے کریسس، او مخلوق اووے پانک کہ ”وا جوانو نیازی س اے“۔

- ۱۱ ولے ورنانینگا جنوزانک عیسائی تا خدمت کرو کو جوڑ منگ کپسہ، اتتے کہ اوفتا خوش
 ۱۲ اے کہ پین براسس کیر، او اوفک خدمت کنگ نا قسم آن ہر سینگیرہ۔ اوفک وا
 ۱۳ قسے پرغیرہ، او وا قسم نا پرغنگ کے اوفتا زری آ ایزام تینگ۔ اوفک تینا وختے
 ضائع کیرہ، ولے واقفے آن زیاست خرابنگا بیت واو اے کہ اوفک آرا آراتے ٹی
 ۱۴ ایلو بندغاتا باروٹ خرابو بیت کیرہ او ایلو فتا کاریمتے ٹی داخل ایتیرہ۔ ہندا خاطر آن
 ای دھینگا جنوزاناتے پاوہ کہ اوفک پین برام کیر، تینا چنا او آرا نا خیالے تخیر، تاکہ
 ۱۵ ایلو فتنے موقعہ پلپ کہ اوفک ننا عیسائی تا خلاف بیت کنگ کیر۔ ای ہندن پاوہ
 اتتے کئے خبر اے کہ گراس جنوزان واسکان قسم آن ہر سینگانو او شیطان نا کسر آ
 ۱۶ پنگ ٹی او۔ ولے اگ کس عیسائی نیازی نا خاوت ٹی جنوزان آریر، اوفک ضرور
 جوزاناتا خیالے تینگ کیر، آرافتے کہ خاوت آف۔

معتبراتا بیتاک

- ۱۷ اگ عیسائی معتبراک نیکو کاریم کیرہ، تو ایلو عیسائیک اوفتا بھاز عزتے کیرہ،
 ۱۸ خاص کر ہمو معتبراک کہ آرافک اُست نا خب اٹ تبلیغ کیرہ او خوانغیرہ۔ وھن
 کہ تورات ٹی لکھوک اے کہ ”گوٹ کنگ نا وخت آ خراس نا بائے تفتیو“، او
 ۱۹ ”مزورے اونا مزوری تینگ“، ہندن تبلیغ کرو کاتا ہر ڈول نامدے کبو۔ معتبرگا تا
 خلاف ہمو وخت اسکان پیتاتے ہمپتو کہ اوفتا خلاف اِرت یا اِرت آن زیاست گواہ
 ۲۰ متتے۔ گناہ کرو کاتا گناہ تے ایلو عیسائی تامون آپیش کبو، تاکہ ایلو فک پنت بیغیر۔

ای خُدا، خُواجہ عیسیٰ او ملائکاتے گواہ کیوہ، او ئمے پاوہ "وا بیتاتے منبو او تحصب
 کپہو"۔ تینا خرابنگا خوشاتے تور، او کسے معتبر جوڑ کنگ کے زو زو کپہ، آنتے کہ آگ
 و معتبر گناہ کیک، تو دانا لُح لُی لے۔ داوے کچین کنگ آن مُست سوچ کرک۔
 معتبر بندرغ نا کچین کنگ آن مُست اووے آزمائش کر، آنتے کہ شاہد وا آزمائش آن
 اونا ڈوکا گناہک ظاہر مریر، او ہندا آزمائش آٹ اونا ڈوکا نیکیک ہم ظاہر مریر۔
 صرف ویر کپہ۔ بلکہ تینا پڈ نا خُل او ایلو بیماری تا علاج کے مچہ مچہ انگور نا
 جوے ہم گن۔

بہمو عیسائیک کہ مے او، اوفک تینا مالکاتا عزتے کیر، تاکہ کس خُدا او ننا
 خُوائفنگ نا باروٹ بے عزتی وُہیت پاپ۔ عیسائی میک تینا عیسائی مالکاتے بے
 عزت کپس، آنتے کہ دافک تین پہ تین مزہبی آیلک او۔ بلکہ دامیک اوفتا زیاست
 خرتے کیر، آنتے کہ ارافتے کے دافک کاریم کیرہ، اوفک ہم ایمان تِجوکاک او محبت
 کروکاک او، او دافتے کاریم آن فائدہ مریک۔
 نی ضرور وا بیتاتے خُوائف او نصیحت کر۔

دولت اہم آف

اگ کس ایمان تِجوکاتے آن ننا خُواجہ عیسیٰ نا باروٹ جتا نا پیغامے خُوائفک،
 او راستنگا پیغام تو اِتفاق کپک، او خُدا نا تروکا زمر واری تا باروٹ خُوائفک۔ او
 پیغام نا باروٹ چچ تپک، ولے تکبر کیک۔ او صرف بہمو بیتاتا باروٹ بحث کیک،
 ارافتا اہمیت آف۔ دھینگا بے فائدہ لگا بحث آن تین پہ تین لُی ساڑ او شک ووی
 مریک، او داڑان بھازنگا اسر پہ ایلو نا تینا باروٹ بے عزتی وُہیت کیرہ۔ دھینگا
 بندغاک ہر وخت بحث کیرہ، اوفک راستنگا پیغام نا باروٹ بھاز ہرے اسکان سوچ
 کنگ کپس، آنتے کہ اوفتا دماغا شیطانی آیتاتے آن پُر او۔ دھینگا بندغاک سوچ

- کیرہ کہ مزبب دولت مند جوڑ منگ نا ذریعہ اے، او خوشی بند او اے۔
- ۶ ولے یقیناً بندغ خدا نا تروکا زمر واری تے پورہ کنگ آن خوش مرک۔ اگ
- ۷ اوڑ تو آرا گڑاک ہم آریر، او وا گڑا تے آن خوش اے، تو وانا فایدہ مرک۔ ن و
- ۸ دنیا ٹی بسن، آنت میسن؟ ن و دنیاغان کانہ، آنت وینہ؟ نہ بیچ میسون، نہ بیچ وینہ۔
- ۹ گل بندڑے سلیرہ۔ بند خاطر آن اگ نئے کنگ بینگ کے آرے، و ان کے
- ۱۰ کافی اے۔ ولے ہمو بندغاتا خوش اے کہ ”امیر جوڑ مرین“، اوفک آزمائش ٹی
- ۱۱ تمیرہ او شیطان نا جال ٹی پاسنگیرہ۔ و ا بے و قوفنگ او خرابنگ خوشاتا نتیج ٹی اوفتے بزا
- ۱۲ مرک، آخر ٹی اوفک ووزغ آکارہ۔ و ا فتنے آن بار گڑاس مست کوشست کریسر
- کہ ”دولت مند مرین“، اوفک و وجدغان ایمان آن برسینگا، اوفتے آ مصیبت
- بسونے، اوفک پریشانی تے ٹی تمانو۔ و اڑان ثابت مرک کہ دولت تو محبت کنگ
- بر بد کاریم ناماس اے۔
- ۱۱ ولے نی، خدا نا خزمت کروکا، تینے و ا گل گڑا تے آن تور، او کوشست کزک کہ
- خدا نا راستنگا کسر آبنگ، ایمانے تینا بسف، خدا نا تروکا زمر واری تے پورہ کزک،
- ۱۲ شریف مرک، مخلوق تو محبت کزک، او مصیبتا تے سہ۔ و دهن کہ گو کروکوس
- بھاز کوشست کیک کہ ”گوئے کٹیو، اولیکو انعامے حاصل کیو“، بندن نی کوشست
- کزک کہ تینا زندگی ئے خدا نا خوش نا مطابق گدریف تاکہ انعام ٹی نی جنتے حاصل
- کیس۔ او یات کزک کہ خدا نے دعوت تیس کہ ”نی جنتے حاصل کزک“ او مخلوق نا
- مون آنی و ا دعوتے قبول کریس۔

آخری نصیحتاکی

- ۱۳ خدا، کہ او زندگی او ہر گڑاتا مالک اے، او خواجہ عیسیٰ، کہ او پٹلیس پیلطس
- ۱۴ نامون آتینا بیتا تے آن برسینگتو، ای اوفتے گواہ کیوہ او نے حکم ایٹیوہ کہ نی

- ۱۵ ہمو وخت اسکان کہ خواجه عیسیٰ پدی بتتے ایمانداری ٹی خدانا خوش نامطابق تینا زندگی نے گدریف او کتسے موقعہ تہفہ کہ نازی آجورے بزز آ کے۔ او عیسیٰ خدانا مقرر کروکا وخت آپدی بریک۔ وایمو خدائے کہ واکل وئیائے چلیفنگ ٹی اے، او
- ۱۶ صفت نال لئج اے، او باوشاہ تا باوشاہ او گل نال خدائے۔ صرف او ہمیشہ زندہ رینگو کا اے۔ او بندنو نور سے ٹی رینگنگ کہ کتسے اوڑے رینگنگ کپک، وادنیائی نہ کتسے اوڑے خنانے نہ اوڑے خنگ کیک۔ اونا طاقت او عزت ہمیشہ بزز آمرے۔
- ۱۷ وادنیانا دولت ناباروٹ امیرنگا بندغائے نصیحت کرک کہ اوفک تکبر کتسے، بلکہ اوفتے پا قانی آ گراتے آیقین تخبو، صرف خدانا یقین تخبو، کہ او ہمیشہ رینگو کا اے، ہمو خدائے ضرورت او خوشی نابر گڑائے سخاوت آٹ نئے ایتک۔
- ۱۸ اوفتے نصیحت کرک، اوفک جوان مریر او دولت آٹ نیکو کاریم کیر، سخی مریر، او تینا گڑائے ایلوفتے تو بشخ کنگ کے تیار مریر۔ او وادنیائی آٹ اوفک تین کے بندنو نیکی مچ کیر، کہ قیامت ناولے آ وادنیائی اوفتے کاریم ایتیر، ولدا اوفک ہمیشہ زندگی نے حاصل کیر۔
- ۲۰ تخبو تخبو، آرا بیتاے ای نے مست خوانفیٹ، وافتے خیال آٹ ایلوفتے رغام۔ بے کارنگا بیت او حشائے آتوجہ تہفہ، آراوے کہ مخلوق دروغ آٹ "علم" پانک،
- ۲۱ آنتے کہ گڑاس وادنیائی منیرہ او خدانا کسر آن بر رینگیرہ۔
شما گل نازی آ خدانا رحمتاک مریر۔
خدا حافظ۔
نامزہبی آباوہ،
پولس۔

تیمتھیس کے اِرت میکو خط نا تعارف

دا اِرت میکو خط اے کہ پوئس تیمتھیسے لکھانے. او اونا مدت کنگ کے نصیحت کرنے کہ ”تکلیفاتے صبر ات سپنگ کے تیار مَرک، بے مقصدنگا بخٹے کہ، او خواجه عیسیٰ نا پیغامے دلیری ات ایلوفتے اسکان سر کر. یات کَرک کہ ای ہم داژان مُست بندن کریشٹ.“

دا خط نا اہنگا بشخاک داد او:

تعارف	۱:۱ - ۱۸:۱
عیسیٰ نا خاطر آن مصیبتے سپنگ کے تیار مَرک	۱:۲ - ۱۳:۲
صلاح او خبرداری	۱۴:۲ - ۸:۴
آخری بیتاک	۹:۴ - ۲۲:۴

پوئس نا تیمتھیس کے اِرت میکو خط

ب کنا دوستنگا مزہبی آمار، تیمتھیس،
سلام۔

ننا باوہ خُدا او ننا خواجه عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، وافتا محبت او رحمتاک نازی آمریر، او نے آپریشانی بَف۔

ای خُدا نا خُوش نا مطابق عیسیٰ نا خاصنگا شاگرو جوڑ مسوٹ۔ خُدا کنے چگین کرینے کہ ای اونا پیغامے، کہ اگہ بندرغ عیسیٰ نازی آایمان تھک تو ہمیشہ نا زندگی ئے

حاصل کیے، ایلوفتے اسکان مر کیو۔

۳ ای خدانا شکرے اوا کیوہ، کہ ای صفاینگا اُست اٹ خدَا کے کاریم کننگ ٹی
 اٹ، وھن کہ کنا باوہ پیرہ غاک کریرہ۔ ای دے او نن عبادت نا وخت آنا عیبسائی
 ۴ جوڑ مننگ کے ہم خدانا شکرے اوا کیوہ او نے کے وعا خُواوہ۔ ای نے کے زیری
 اٹ، او کنا بھاز خُوش اے کہ ای نے پدی خنیو، انتے کہ کئے یات اے، آرا وخت
 آ ای نے آن رخصت کریٹ، تو نا اُست چُنک مس او نی بھاز پریشان مس۔
 ۵ او ای یات کیوہ کہ نا ایمان بسونے، وھن کہ نابله لوس او نا لمہ یونیکے تجارہ، او نی
 ۶ ہم تھنگ ٹی اُس۔ خدانا پاکنگا رُوح نا طاقت نے آہمو وخت آ بس، آرا وخت
 آ ای نے معتبر جوڑ کننگ کے تینا وُوئے نازی آتھاٹ۔ دا ٹیکے نے گیرام کہ۔
 ۷ خدَا تینا پاکنگا رُوح نا طاقتے ننے وا خاطر آن تینے کہ نن خُولین۔ بلکہ خدانا پاکنگا رُوح
 ننے خدَا کے کاریم کننگ او ایلوفتے تو محبت کننگ نا طاقتے ایٹک۔ واڑتو اوار اوار
 او بر ایٹے تینے گناہ او بُرائی تے آن تورنگ نا طاقتے ایٹک۔

۸ بندا خاطر آن خُواجہ عیسیٰ نا باروٹ پُسکننگا پیغامے تالان کننگ کے شرمندہ
 مہ۔ او وا خاطر آن ہم شرمندہ مہ کہ ای، نا سنگت، خدانا مقرر کروکا نا پیغامے
 تالان کننگ نا وجہ غان جیل ٹی اٹ۔ بلکہ خدانا پُسکننگا پیغامے تالان کننگ کے
 کئے آن بار مصیبتے سہنگ کے تیار مہ، کہ خدَا نے واوے سہنگ نا طاقتے تسونے۔
 ۹ خدَا ننے وا خاطر آن گچین کتے او ننے بچا لفتتے انتے کہ نن نیکو کاریم کریمن۔ بلکہ
 دُنیا نا شروع مننگ آن مُست او فیصلہ کریس کہ او تینا مقصداتے پورہ کننگ کے
 ننے گچین کیے، او تینا رحمتاتے ننے آوا خاطر آن راہی کیے کہ نن عیسیٰ نازی
 ۱۰ آ ایمان تجون۔ واسہ خُواجہ عیسیٰ، کہ او ننا نجات تروکا اے، او نا بینگ اٹ ننے
 سہا تمانے کہ موت خلاص مسونے۔ او ننے پُسکننگا پیغامے رغمانے تاکہ نن ہمیشہ
 نا زندگی نے حاصل کین۔

۱۱ خدَا کے عیسیٰ نا خاصنگا شاگرد او پُسکننگا پیغام نا اُستاد جوڑ کرینے، تاکہ ای پُسکننگا

۱۲ پیغام نا تبلیخ کننگ کیو۔ بندا خاطر آن ای تکلیف سہنگ ٹی اٹ۔ ولے کنے
 ۱۳ واسکان یقین آرے کہ آرا کاریے خُدا کنے تسونے، ای بغیر خولیس اٹ کیوہ تہ،
 ۱۳ او خُدا قیامت اسکان کنا واؤنیا ٹی کروکا کاریمتا خیال داری ءے کیگ۔ او آرا راستنگا
 بیتا تے کہ ای نے خُوانفیٹ، وافنے بندن ایلوفتے آسر کرک۔ وھن کہ خُواجہ عیسی
 تینا زی آ ایمان تھنگ نا وجرغان ننے طاقت تسونے کہ نن تین پر تین تو محبت
 کننگ کین، بندن نن تو ہم طاقت آرے کہ ایلو بندناتے تو محبت کین او ایمان
 ۱۳ آن ہر سینگین۔ خُدا نا پاکنگا رُوح، کہ او ننے آ بسونے، اونا طاقت اٹ کسے ایلہ کہ
 او راستنگا پیغامے بدل کننگ نا کوشنتے کے۔

۱۵ نی تینٹ چاسہ کہ ایشیا صوبہ ٹی رہنگو کا بھازنگا عیسایک کنے یلہ کریر۔ وافنے ٹی
 ۱۶ فوگلس۔ او بر لگتیس ہم امرہ۔ ولے ائیستفرس کنے ایلو۔ بلکہ آرا وخت آ او روم شار
 آ بس، او کنے بھاز پٹا، کہ کن تو یلے۔ آرا وخت آ او کنے خنا، او شرمندہ متو کہ ای
 پسننگا پیغام نا تبلیخ کننگ نا وجرغان جیل ٹی اٹ۔ نی واچاسہ کہ او افسس شار ٹی کنا
 بھاز مدتے کریس۔ او واڑے ہم کنا بر ڈول نامدتے کرے۔ کنا وعا اے کہ خُدا اونا
 او اونا خاوت نازی آ تینا رحمتا تے کے، او قیامت نا وے آ او جنت ٹی رہینگے۔

عیسیٰ نا خاطر آن مصیبتے سہنگ کے تیار مَرک

۱ ب کنا دوستنگا مزہبی آ مار، خُواجہ عیسیٰ تینا زی آ ایمان تھنگ نا وجرغان نے
 ۲ رحمتا تے تسونے۔ بندا طاقت اٹ تینا زندگی ءے گد ریف، او آرا بیتا تے ای نے
 بھازنگا مخلوق نا مون آ خُوانفیٹ، نی ایلو پوہنگا عیسائی تے خُوانف، کہ نا خیال ٹی
 سختو عیسائی او، تاکہ واک واپتاتے ایلوفتے اسکان راست اٹ رہیفیر۔
 ۳ وھن کہ ای خُواجہ عیسیٰ نا خاطر آن تکلیف سہنگ ٹی اٹ، نی ہم اوڑکے
 ۴ فوجی سے آن بار اُس او تکلیف کائنگ کے تیار مَرک۔ او اسے فوجی سے نا کاریم

۵ اے کہ تینا افسرے بر وخت خوش تھک او بر وخت تینا افسرنا حکماتے متیک، او ایلو پیتاتے آتوجہ تفک۔ او بندن نی ہم صرف خدا نا حکماتے مند۔ نی عیسیٰ نا حکماتا مطابق انعام حاصل کنگ کے تینا زندگی نے بندن گد ریف، وھن کہ اسے ۶ گو کروکوس گوازی نا قانون نا مطابق نرک، او انعام حاصل کیک۔ او نی خدا کے محنت آٹ بندن کاریم کرک، وھن کہ اسے زمیندارس بھاز محنت آٹ کاریم ۷ کیک، او اونا حق مریک کہ فصل آن اولیکو وار تینا بشخے پیفے۔ وا مثالے کہ ای نے لکھائے دافتا بازوت سوچ کرک، او خدا نے دافتے پوہ کنگ نا طاقے ایٹک۔

۸ خواجه عیسیٰ، کہ او خدا نا مقرر کرکا اے، اووے گیرام کہے۔ او داؤو نا اولیاد ۹ اے۔ او کسفنگ او پدی زندہ کنگا، او وانا پُسننگا پیغامے ای نے آر سیفیٹ۔ ای خدا نا پُسننگا پیغام نا تلخے کنگ ٹی اٹ، او داوجہ غان ای مجرمتے آن بار جیل ٹی اٹ، تاکہ وا پیغام تالان مف۔ ولے خدا نا پیغامے کس تالان منگ آن تورنگ ۱۰ کپک۔ ای ایلو بندغاتے آراستنگ پیغام نار سیفنگ کے تکلیف سینگ ٹی اٹ، تاکہ اوفک ہم نجات حاصل کیر، کہ دا نجات نئے خواجه عیسیٰ نازی آ ایمان تخنگ ۱۱ نا وجہ غان بلک، او نن ہم جنت ٹی ہمیشہ کے رینگین۔ وا پیناک راست او اگ نن دا ونیا ٹی عیسیٰ نازی آ ایمان تخنگ نا وجہ غان تکلیف سبینہ یا کسفنگینہ،

تو یقیناً مون نا ونیا ٹی نن اوڑتو اوار خوشی ٹی رینگینہ۔
اگ نن تکلیف سبینہ،

تو نن اونا بادشاہی ٹی شامل مرینہ۔

ولے اگ نن اونا شاگرد منگ آن انکار کینہ،

تو قیامت نا وے آ او پانک "آو۔ وا کنا سنگت آف۔"

۱۳ وا مگن اے کہ ننے آن گراس عیسیٰ تو اقرار کیر، او بر سینگیر۔

ولے دا ممکن آف کہ آرا اقرارے عیسیٰ بندغاٹے تو کرینے،
 او پورہ کپ تر،
 آنتے کہ او دروغ تڑنگ کپک۔

بسر جوانی آٹ خُدا نا خزمت کین

- ۱۳ نی دا بیتاے عیسیٰ تے خُوانف، او اوفتے سختی آٹ خُدا نا پن آٹ خبردار کرک
 کہ اوفک لوزا تازی آ بحث کپس۔ دا جوانو بیٹس آفک، آنتے کہ اگ خُوانفو کاک
 تین پر تین ٹی بحث کیرہ، تو ایلو پنوکا مخلوٹے روحانی طور آٹ پریشان کیرہ۔
- ۱۵ تینا کاریعتے محنت آٹ کرک، او خُدا نا خُوشے پورہ کنگ کے بندنو کاریتم کرک
 کہ نی خُدا نا راستنگ پیغامے صبح طریقہ آٹ خُوانف، او نی خُوانفنگ کے شرمندہ
 مفیسر۔ بے کار او بے وفو فاتا بخشاتے آن مر مرک، آنتے کہ وھینگا بخشاک مخلوٹے
- ۱۶ خُدا نا پین مر ویرہ۔ دا بخشاک بموٹپ آن بار او کہ جوڑ مفسر، بلکہ ناسور آن بار
 تالان مریرہ۔ وھینگا بے فایدہ نگا بحث کرو کاک بمیٹس او فلیٹس او۔ اوفک خُدا
- ۱۸ نا راستنگ کسر آن برسینگانو، او گراس عیسیٰ تا ایمانے کمزور کنگ ٹی او۔ اوفک
 خُوانفیرہ کہ ”خُدا واڑان مُست کبوکا بندغاٹے زندہ کرینے او واڑان پد پدی زندہ
- ۱۹ کپک تا“۔ ولے خُدا نا پُسننگ پیغام نازی آ ایمان تجوکاک بندنو بھلو خُلسے آن
 بار او، کہ کس وافتے سرفنگ کپک۔ او خُدا عیسیٰ نازی آ ایمان تجوکاک تا ایمانے
 بسفنگ کے پارینے کہ ”ای تینا راستنگ کسر آ بروکا بندغاٹے چاوه“، او ”آرا بندغ
 پائے کہ ”ای خُدا نا راستنگ کسر آ بروہ“، اوڑکے ضروری اے کہ گناہ تا کاریعتے
 آن برسینگے“۔

- ۲۰ اسر بھلو آرا سے ٹی گنگ کے بھاز دُول نا رزان او تالاک آریر۔ وافتے آن
 گراس خیسن او پیون آن جوڑ کنگانو، گراس تا مش او پاٹ آن جوڑ کنگانو۔ خیسن

۲۱ پیون نا رزاناک خاصنگا دعوتاتے کے استعمال مریرہ، او پاٹ او مش نا رزاناک
 عاینگا دعوتاتے کے استعمال مریرہ۔ ○ او ہندن اگہ کس گناہتے آن ہڑسینگ، تو
 خدا اووے خاصنگا کاریمتے کن استعمال کیک، وھن کہ اسہ امیرو بندغس فیسن او
 پیوننگا رزاناتے دعوت ئی استعمال کیک۔ خدا ہندن کیک آتے کہ دا جوائنگا
 بندغ خدا کے مقدس مریک، او خدا کے کاریتم کیک، او ہر ڈول نا نیکنگا کاریمتے
 کنگ کیک۔ ○

۲۲ ورنائی نا خرابنگا جوٹے تور، خدا ناراستنگا کسر آبنگ، تینا ایمانے بسف، اونی
 ہمو بندغاتے تو محبت او سنگتی کرک، آرافک کہ او صفائنگا اُست اٹ خداغان مدت
 ۲۳ خوارہ۔ ○ ولے نی بے فائدہنگا او بے وقوفنگا بحث کروکاتے آن مرمک۔ نی تینٹ
 ۲۴ چاسہ کہ وھننگا بحثک ناراضگی اٹ خلاص مریرہ۔ ○ تیسی نا خزمت کروکاک ضروری
 بحث کپس۔ بلکہ اوفک گلاتے تو مہربانی کیر او گلے جوائی او صبر اٹ خوانفنگ
 ۲۵ کیر۔ ○ جتا نا پیغام تروکاتے تو تسلی اٹ پیش بہ۔ شاید خدا اوفتے موقعس ایٹے،
 ۲۶ اوفک ہڑسینگیر او راستنگا کسرے پوہ مریرہ۔ ○ اوفک دروغ نا کسر نا باروٹ سوچے
 الیرہ او شیطان آن بچیرہ کہ مست شیطان اوفتے تینا کسر آیسوس۔ ○

خیال تج او مون نا بروکا خرابنگا بندغاتے آن مرمک

۲ **۳** یات تج، قیامت آن مست بندغاتے آشکلو وختس مروے۔ ○ دا وخت
 آ بندغاک صرف تینا باروٹ سوچ کرور، لالچی مرور، تکبر کرور او تیغے عزت والا
 چاور۔ وافک ایلو فتنے بے عزت کرور او تینا لمہ باوہ نا حکماتے منیرور، ناشکرات مرور،
 ۳ خدا نا مون آ پاک صاف مفرور۔ ○ وافک محبت کپور، رحم کپور، ایلو فتازی
 دروغ نا الزام تجور، مخلوق تو جنگ کرور او ظلم کرور۔ وافک جوائنگا پیتاتے آن
 ۴ انکار کرور، ○ غداری کرور۔ وافک اول بیت او عمل کرور، پد آ سوچ کرور، تکبر

آن پُر مرور۔ واک خُدا نا بجائے دینا نا خرابنگا خوشی کے زیاست توجہ ترور۔
 ۵ واک زبان اٹ عیسائی مرور، ولے اُست اٹ مَنافق مرور۔ دھینگا بندغاتے آن
 ۶ نی مَر مَرک، او ایلو فتنے ہم دافتا باروٹ رغام۔ دھینگا بندغاتے آن گراس ایلو فتنے
 اُراتے ٹی کارہ، ہمو بے وقوفنگا نیازی تے، کہ اوفک تینا خرابنگا خوشاتے تورنگ
 کپسہ او مُست آن گناہ تے ٹی پاسنگانو، اوفتنے ریفرہ او تینا دوتے ٹی کیرہ۔
 ۷ دھینگا نیازییک ہر وخت پُسنکینگا کسر آبننگ نا کوشستے کیرہ، ولے راستنگا بیتاتے
 ۸ پوہ مفسہ۔ دھن کہ فرعون نا جاؤو گراتے آن ارا جاؤو گرتینس او سیمیریس موسیٰ
 نا خلاف موسر، ہندن واسہ دھینگا بندغاک راستنگا پیغام نا خلاف مریرہ۔ اوفک
 صرف شیطانی وُہیت سوچ کیرہ۔ خُدا اوفتنے ”تینا کچین کروکا بندغ“ پاپک، اُنتے
 ۹ کہ اوفک اُست نا حُب اٹ ایمان پنجسہ۔ ولے جُتے آن پد دافتا بے وقوفی ایلو
 بندغاتے آظاہر مریک دھن کہ فرعون نا جاؤو گراتا بے وقوفی ایلو بندغاتے آظاہر
 موسس۔

ربنمائی کنگ کے بیتاک

۱۰ ولے نی تینتھیس کنا شاگرد جوڑ مسس، او چائسہ کہ ای تینا زندگی بھر
 گدریفینٹ، کنا زندگی نا مقصد اُنت اے۔ نی کنا صبر او محبتے خناس، نی کنا تکلیف
 ۱۱ او مصیبتاتے خناس کہ ہر سہاٹ تا، ولے ایمان آن ہر سینگتویٹ۔ او نی جُوان
 چاسہ کہ انطاکیہ، اکنیم او اُستہرہ شارائے ٹی کن تو اُنت مس۔ کنازی آ تکلیف او
 ۱۲ مصیبتاک بسر، او ای سہاٹ تا، او خُدا کنے واکلیفاتے آن بچائے۔ او ارا بندغ
 کہ اُست نا حُب اٹ خُواجہ عیسوی نازی آ ایمان تجک او خُدا نا تروکا زِمرواری تے
 ۱۳ پورہ کنگ نا کوشستے کیک، اونازی آ مصیبتاک بریرہ۔ ولے خرابنگا بندغاک او
 دروغ تروکا ایلو بندغاتے ریفرہ، او تپسہ کہ تینے ہم ریفنگ ٹی او۔ اوفک اسہ

دروغے ڈنگ کے بھاز دروغاتے تیرہ-۰

۱۳ ولے نی ایسانے تینا بسف او آرا راست نا پیتاتے کہ نی بیل کریٹس، واقازی
 ۱۵ آسخی ٹی عمل کرک-۰ او یات کرک کہ چنگی آن آلیس وایسکان نے مقدسنگا
 کتاباتے دیر خوائفے او پوہ کرے۔ نی تینا خوائفوکاتے چاسہ۔ نی مقدسنگا کتاباتے
 آن عقل مندی حاصل کریس او چائیس کہ ”خواجه عیسی نازی آایمان تیجنگ آن
 ۱۶ ای نجات حاصل کیوہ“۔ گل مقدسنگا کتاباک خدا نا گنڈ آن بسونو، اوفتے ٹی
 مقصداک آریر کہ دافک راستنگا کسرے نشان ایتیرہ، غلطی تے نشان ایتیرہ، او دا
 غلطی تا مرننگ کے کسرے رغامیرہ، او ننا رہنٹائی نے کیرہ کہ نن خدا نا کسر آت
 ۱۷ تینا زندگی نے ہم گدریفین، تاکہ آرا بندغ کہ ایمان تیجنگ خدا او دے عقل مندی
 ایتک او ہر ڈول نا جو اینگا کاریتے کنگ کے طاقت ہم ایتک۔۰

۱ ب ای خدا او خواجه عیسی نا موجودگی ٹی، کہ اوفک کہوکاتا او زندہ غاتا فیصلہ
 ۲ کروکاک او، اوفتا پن آٹ نے حکم ایتیرہ پاوہ کہ ”نی پکسنگا پیغام نا تلخے کرک“،
 آتے کہ خواجه عیسی وختے آبادشاہان بار پدی بریک۔ بندغاک توجہ ایتیرہ یا تفس،
 ولے نی دا تبلیغ نا کاریتے ہر وخت کنگ کے تیار مَرک، راستنگا پیغامے ثابت
 کنگ کے ہم تیار مَرک، او آرا بندغاک کہ غلطو کاریتے کنگ ٹی او، اوفتے منع
 ۳ کرک، او اوفتے ہمت ایتے او صبر آٹ خوائف۔۰ وختس بروئے کہ مخلوق راستنگا
 پیغامے ہمپروئے، بلکہ اوفک تینا خرابنگا خوشاتا مطابق عمل کرور، او ہمو آستواتے
 ۴ تین کے پچین کرور، آرافک کہ اوفتا آست نا مطابق خوائفور۔۰ اوفک صحیح نگا پیتاتا
 ۵ پینگے ایرہ، او دروغ نا قصہ غاتے آتوجہ ایتیرہ۔۰ ولے ہر وخت نی تینا خرابنگا خوشاتے
 تور، خدا نا خوش نا مطابق نیکنگا کاریتے کرک، تکلیفاتے سہ، او خدا نا خرتے کریسہ
 ہنگ۔۰

۶ ای کہنگ کے تیار آٹ، او واسہ وخت خوک بسونے کہ ای شہید کنگیو۔۰ ای
 ۷ ایمان آن ہر سینگٹٹ۔ دھن کہ گو ٹی بشخ ہلوکا ہر دے سخی آٹ دروش کیک تاکہ

انعام حاصل کے، بندن ای خُواجہ عیسیٰ ناگل بیتا مازی آسختی اٹ عمل کنگ ٹی اٹ۔ ای تینا پورہ کوشستے کریٹ، او وا پیغامے تینا بہمت نا مطابق ایلوفتے اسکان سر کریٹ۔ او نینگا کاریختے کنگ نا بدلہ اٹ ای انعام نا انتظارے کنگ ٹی اٹ۔ ۸ خُدا، کہ او صبح فیصلہ کروکا اے، وا انعام قیامت ناوے آکے ایتک، او وا انعام صرف کنے پلپک۔ بلکہ بموفتے ہم وا انعام بلک آرافک کہ عیسیٰ نازی آایمان تجیرہ او اونا پدی بنگ نا انتظارے کنگ ٹی او۔

آخری بیتاک

- ۹ نی کوشست کرک کہ کنے آ سیل آن مُست بَرک، اَنتے کہ دیماس وا دنیا نا خُوشیتے کے کنے اِلا، او تھستلیکے شار آ بِنَا۔ او ای کریسکینتے گلتیرے صوبہ غا او ططے ۱۱ ولتیرے علاقہ غا راہی کریٹ، او واسہ صرف لُوقا کن تون اے۔ آرا وخت آبریسہ مرتے ہم تین تو اتر، اَنتے کہ او کنا مدتے کنگ کیلک۔ او ای خُفے افسس شار آ ۱۲ راہی کریٹ۔ اِننگ نا وخت آ کنا کوٹے تین تو اتمیس۔ واوے ای ترؤ آس شار ۱۳ ٹی کرپس نا آرا ٹی گیرام کریٹ۔ او کنا کتابتے ہم اتمیس، خاص کر ہمو کتابتے کہ سہ نازی آ لیکھنگانو۔
- ۱۴ سکندر، کہ او آئن نا کاریجے کیلک، کنے بھاز نَسخان اِسونے، خُدا اووے اونا ۱۵ عملاتا مطابق بدلہ ایتے۔ اوڑان خیال تَج، اَنتے کہ او ولیری اٹ ننا پیغام نا خلاف بیت کنگ ٹی اسکہ۔
- ۱۶ آرا وخت آ ای عدالت ٹی اولیکو وار پیش کنگاٹ، تو ای تنیا اسٹو او کس کن ۱۷ کے گواہ متو۔ گل نزار۔ ولے ای وعا کیوہ کہ وا نرنگ کے خُدا اوفتے سزا تیف۔ وا وخت آ خُدا کن تو اسکہ او کنے طاقت تیس۔ ہندا خاطر آن ای خُدا نا پُسننگ پیغام نا تیلینے ایلو قوم والاتا نیام ٹی کریٹ، تاکہ گل پنیر۔ خُدا کنے کینگ نا سزا آن بچا لینے۔

- ۱۸ بندا خاطر آن کنا یقین اے کہ خُدا کئے گناہ نا کاریمتے آن بچانفک، تاکہ ای جنتے حاصل کیو۔ او مخلوق ہمیشہ صرف اونا عزت او صفتے کے۔
- ۱۹ اکوڑہ او اونا زائفہ پرتسکہ او ائیستفرس نا خاوتے کنا سلائے پاس۔
- ۲۰ راسٹس کرنتھس شارٹی سلیس، او ٹرفنئے ای میلیٹس شارٹی الاٹ، اتتے کہ او بیمار اسکہ۔
- ۲۱ یوبولس، پوویٹس، لینس او ایڈ کلویہ او ایلو گل عیسائی سنگتاک نے سلام پارہ۔
- ۲۲ خُدا نا رحمتاک نازی آ او ایلو گل نازی آمریر۔
- خُدا حافظ۔
- نا مزہبی آ باوہ،
- پولس۔

طُطس کے خط نا تعارف

طُطس پین قوم نا بندغس آسکہ، او عیسائی جوڑ مسوسس، او پوٹس تبلیغ نا وخت آ اونا بہاز مدترے کرپس۔ دا وخت آ طُطس کرپتی جزیرہ تی آسکہ۔
 دا خط تی پوٹس طُطسے مسہ بہلو پیتاتا باروٹ رغامانے،
 (۱) عیسائی تا معتبراک بمر گچین مرور
 (۲) تی بمر ایلو عیسائی ترے خوانفیس، بمر نرینہ غاترے، بمر نیازی ترے، او بمر مرے ترے
 دا پُسکینگا پیغامے خوانفیس۔
 (۳) صیح طریقہ آٹ عمل کُرک۔ خاص طور آٹ ایلو ترے تو سنگتی کُرک، کسے
 پریشانی تی شاغپہ، او بر مقصدنگا بحث، کہ دا فرقہ جوڑ کیک، دادے کہے۔

دا خط نا اہینگا بشخاک داد او:

تعارف او عیسائی تا معتبراک ۱:۱ - ۱:۱

عیسائی بندغاترے رغامینگ ۱:۲ - ۱:۳

آخری پیتاک ۱۲:۳ - ۱۵:۳

پوٹس نا طُطس کے خط

ب کنا مزہبی آ مار، طُطس۔

سلام۔

نن برتوماک عیسائی نازی آ ایمان تیخند۔ ہندا خاطر آن ای وعا کیوہ کہ ننا باوہ

خُدا او خُواجہ عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کرد کا او ننا نجات تروکا اے، اوفتا رحمتاک ننا زی آمریر، او ننے آپریشانی بَف۔

خُدا کنے کچین کرے او تینا کچیننگا بندغاے آرابی کرے، تاکہ ای اوفتا ایمانے بسیفیو، اوفتے ہمو راستنگا پیغامے خُوانفیو، کہ وانا زی آمل کنگ اٹ اوفک خُدا نا تروکا زِمہ واری تے پورہ کیر۔ وانا نتیجہ ٹی اوفک جُوان چارہ کہ ”نن یقیناً جنت ٹی کاہ“۔ خُدا، کہ او اصل دروغ تروپک، نن تو ہمیشہ نا زندگی نا اقرارے وینا نا جوڑ کنگ آن مُست کریس۔ عیسیٰ نا دا وینا ٹی پننگ آن دا وخت او اقرار ثابت مسونے۔ خُدا، کہ او ننا نجات تروکا اے، کنے کچین کرینے او کنے حکم تسونے کہ دا پیغام نا تلینجے کیو۔

۵ ای نے کریتے جزیرہ غا لاک، تاکہ فی جزیرہ نا ہر شارٹی کنا کاریکے خلاص کیس، او عیسائی تے کے اوفتا نیام آن معتبرنگا بندغاے کچین کیس، او عیسائی تا ہر ڈول اٹ مدتے کیس۔ دُهن کہ ای نے پاریسٹ، کہ ہمو بندغے معتبرنگا بندغ کچین کیس ۶ کہ دا بندغ بے عیب مرے، اونا صرف اسہ زائفس مرے، اونا چُناک ہم جُوانو عیسائی مریر او تینا باوہ نا حکماتے منیر او مخلوق اوفتا ہم عزتے کے۔ او ٹی تکبر ۷ مَف، غصہ والاس مَف، شرابی س مَف، جنگ کردو او پیسہ نا لالچی س مَف، تاکہ گتس اونا زی آ الزام تینگ کپ، آنتے کہ دا معتبرنگا بندغ عیسائی تا بھلا مریک۔ ۸ ضروری اے کہ او مہمانتے آرائی بہ خیرٹ کے، نینگا کاریمتے کے تینے وقف کے، گناہ او بُرائی تا بازوٹ سوچ خلپ، ہمو کاریمتے کے آرا صبح او، اُست ٹی صفا مرے، ۹ خُدا نا راستنگا کسر آ کائے، او اُست نا حُب اٹ عیسیٰ نا صبحنگا پیغام نازی آ تینا ایمانے بسفے دُهن کہ او دے خُوانفنگانے، او دا پیتاتے کنگ اٹ او ایلو مخلوقے راستنگا پیغامے خُوانفنگ کیک، او ایلوفتے ہمت تینگ کیک کہ اوفک وانا زی آ عمل کیر۔ آرا بندغاگ کہ اونا خلاف او، او اوفتا غلطی تے کشنگ کیک۔

۱۰ سھازنگا بندغاگ آریر کہ اوفک راستنگا پیغام آن انکار کرینو، بے فائدہ و بحث

- کننگ ٹی او، او دروغ نا پیغام آن مخلوے ریفننگ ٹی او۔ واقے ٹی خاص کر پُلسکن
 ۱۱ یہتووی مزہب آن عیسائی جوڑ مروکاک او۔ ○ ہندا خاطر آن ضروری اے کہ دا دروغ
 نا پیغام تورنگے، آنتے کہ واک خاوتاتے تینا خوانفننگ آٹ پریشان کننگ ٹی او۔
 ۱۲ واقعا مقصد پیسے مچ کننگ اے۔ دهن مف۔ ○ اسہ کریتے جریرہ نا مخلوق نا پغمبرس
 تینٹ پاریسس ”کریتے بندغاک ہر وخت دروغ تیرہ، واک ہمو جنگلی آساوارا تے
 ۱۳ آن بار او کہ قانونے منپسہ۔ واک سست او لوسی او“ ○ او آرا پیتا تے پاریسس،
 واک صبح او۔ ہندا خاطر آن ضروری اے کہ نی اوفتے سختی آٹ منع کر، تاکہ اوفک
 ۱۴ اُست نا حُب آٹ پُلسکنگا پیغام آ ایمان تخیر۔ ○ او یہتووی دروغ ناقصہ پاروکاک، کہ
 اوفک تینا جوڑ کروکاک حکماتے میسونو، واک ہمو بندغاک او کہ پُلسکنگا پیغامے منتتو۔
 ۱۵ عیسائیک واقعا پیتا تے ہمپس۔ ○ آرا بندغ اُست ٹی صفا اے، اوڑکے ہر گڑا پاک
 اے۔ ولے آرا بندغ کہ ایمان تیچک، او اُست ٹی مون اے۔ ہندا خاطر آن اوڑکے
 ۱۶ ہر گڑا ناپاک اے۔ ○ دھننگا بندغاک دعوی کیرہ کہ ”نن خدا نا کسر آپننگ ٹی اُن“،
 ولے اوفتے عمل وا گڑائے ثابت کچک، آنتے کہ اوفک خدا نا حکماتے منپسہ، او جوانو
 کاریم کننگ کپسہ۔ ہندا خاطر آن مخلوق اوفتے آن نفرت یک۔ ○

عیسائی بندغاتے رغامینگ

- ۲ ب طُطُس، نی صرف راستیگا پیغامے رغام او خوانف کہ ○ ٹما پیرنگاک شرابی مفس
 بلکہ عزت مند مریر، گناہ او بُرائی تا باروٹ سوچ خلیس، ایمانے تینا بسفیر، ایلوفتے تو
 ۳ محبت کیر، او مصیبتا تے سہیر۔ ○ او ہندن پیرنگا نیازی تے پوہ کزک کہ واک پاک
 صاف نا زندگی نئے گدریفیر۔ واک دروغ نا اِزام تیجوکو او شراب گنوکو مفس،
 واک نیکنگا پیتا تے خوانفوکو مریر ○

- ۴ او ہندن پیرنگا نیازیک ورناننگا نیازی تے پوہ کیر کہ ”تینا آرغ او چناتے تو محبت

۵ کیر، اُست ٹی صفا مریر، او گناہ او بُرائی تا باروٹ سوچِ خلیس، او جوانو اُرائی مریر،
 او ہر وخت تینا اَرغاما عزتے کیر، تاکہ کسے موقعہ مَف کہ راستیگا پیغام نا باروٹ، کہ
 وا خُدا نا گنڈ آن بسونے، بے عزتی وُبیست پائے۔"

۶ او بندن ورنانینگا نرینہ غاتے ہم خُونف کہ وائف گناہ او بُرائی تا باروٹ سوچ
 ۷ خلیس۔ اُست نا حُب اٹ خُونف ارا کہ راست او۔ پیتاتے بندن خُونف کہ کس پاننگ
 ۸ کپ کہ "وا پیتاک دروغ او"، او نا وُشمناتے موقعہ پلک کہ ننا خلاف خرابو بیست
 پاننگ کیر، اوفک شرمندہ مریرہ۔

۹ عیسائی میک تینا مالکاتا ہر وخت عزتے کیر، اوفتے تو ہم جوابی کپس، او اوفتے
 ۱۰ آن وُزی کپس۔ بلکہ بندنو کاریم کیر کہ مالکاتے اوفتازی آہوسہ مرے۔ وا طریقہ
 اٹ ظاہر مریر، خُدا، کہ او ننا نجات تروکا اے، او نا باروٹ خُونفنگک صُح او۔

۱۱ گل عیسائی تے بندن خُونف اُتے کہ خُدا تینا رحمتاتے راہی کرینے تاکہ گل
 ۱۲ بندغاک نجات حاصل کننگ کیر۔ او خُدا ننے پوہ یک کہ ہمو کاریتے کپن ارفک
 کہ اووے خُوش افس، او نن وُنیانا خرابنگا گڑاتے خُونف، گناہ او بُرائی تا باروٹ سوچ

۱۳ خلین، خُدا نا راستیگا کسر آکان او خُدا نا تروکا زمہ واری تے پورہ کین۔ نن بے
 صبری اٹ ہمو وخت نا انتظارے کننگ ٹی اُن کہ خواجہ عیسی، کہ او خُدا نا مقرر
 ۱۴ کروکا او ننا نجات تروکا اے، خُدا نا طاقت تو وا وُنیائی پدی بریک۔ او ننا خاطر

آن تینا جان نا قُربانی اے بسونے، تاکہ او ننے گناہ او بُرائی تے آن پچائے او نن او نا
 پاک صافنگا مخلوق جوڑ مرین، او نن تینا زندگی اے بندن گدریفین کہ نن اُست
 نا حُب اٹ جوانو کاریم کین۔

۱۵ نی کنا رغاموکا پیتاتے بندغاتے خُونف، او نے تو حق اُرے کہ نی بندغاتے
 ہمت ایتیس او اوفتے گناہ نا کاریتے آن منع کیس۔ او کسے اجازت اُفک کہ او نا
 زی آہورے بڑز آ کننگ کے۔

- ۳ عیسائی تے پاکہ دافک حاکم او حکومت ٹی کاریم کروکا بند غاتا عزتے کیر او
 ۱ اوفتا حکماتے منیر، او بر ڈول نا جو اننگا کاریمتے کیر۔ دافتے پاکہ "کسے بے عزتی و
 ۲ سیت پاپیو، اسہ پہ ایلو تو بحث کیو۔ بلکہ شریف ہو، گل تو امنی ٹی ریبنگو، او
 ۳ بر وخت گل تو نرمی اٹ پیش بیو"۔ اتنے کہ وختس اسکہ کہ نن ہم تینٹ بے
 ۴ وقوف اسنہ، خدا نا حکماتے مہتوینہ، ایلو فتنے آن ریبنگاز۔ نن بر ڈول نا خرابنگا خوش
 ۵ او خواہشاتا مے اسنہ۔ نن تینٹ زندگی ئے خرابنگا نیت او ساڑ ٹی گد ریبن، مخلوق
 ۶ ننے آن او نن مخلوق آن نفرت کرینہ۔ ولے خدا، کہ او ننا نجات تروکا اے، او
 ۷ ننے آمہربان مس، او ننے پچائے۔ دانا جو اننگا کاریماک آلویرہ کہ نن کرین، بلکہ
 ۸ اووے ننازی آتس بس، او ننے پچائے۔ نن پاک صاف منگ نا بے شولان،
 ۹ تاکہ گناہ تے آن صاف مرین، او خدا نا پاکنگا روح ننے رغانا کہ نن ہمر پسنکن روحانی
 ۱۰ زندگی ئے گد ریبنگ کینہ۔ دہم صبح نا پاننگ اے کہ خدا تینا داپاکنگا روح نا
 ۱۱ طاقتے خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان تینگ نا وجہ غان ننے آرابی کریسہ بنا، تاکہ
 ۱۲ نن خدا نامون آپاک صاف مرین، او نجات حاصل کین، او نن یقیناً ہمیشہ نا
 ۱۳ زندگی ئے حاصل کینہ۔
- ۸ کنا خوش اے کہ نی کنا رغانو کا بیتاے ضرور عیسائی تے آسر کیس، تاکہ آرا
 ۹ بند غاک کہ عیسیٰ نازی آ ایمان تخیرہ، دافک تینا وختے جو انو کاریم کنگ ٹی
 ۱۰ گد ریبن، او داکاریماک اوفتے کے او ایلو بند غاتے کے فائدہ مند مریر۔ ولے بے
 ۱۱ فائدہ رگا بھشتاے آن مر مہ، یعنی تینا باوہ پیرہ غاتے آناز کپہ، تین پہ تین اٹ ناراض
 ۱۲ مقبو، او تورات نا حکماتا باروٹ بحث کپہ۔ دایمک بے فائدہ او، اونے کے نسخان وہ
 ۱۳ او۔ او آرا بند غ عیسائی تے ٹی فرقہ جوڑ کنگ نا کوشستے کنگ ٹی اے، اووے ارا
 ۱۴ وار خبر وار کرک۔ آگہ نپیک، تو اوڑ تو سنگتی کپہ۔ نی چاسہ کہ دھننگا بند غ گناہ گارس
 ۱۵ اے، او اونا گناہک ظاہر کیرہ کہ او غلط اے۔

آخری بیتاک

- ۱۲ آراوخت آای ارتھاس او تخفّس آن اسنّے نے آراہی کیو، تونی نیکنپلس شار
- ۱۳ آکنے آبریس، اتّے کہ اسی سیٹے ہموڑے گدریفیوہ-۰ نی وکیل زیتماس او اپلو سے
- سفر آراہی کزک، او اوفتے ہنڈن تیار کزک کہ سفر ٹی اوفتے چچ گڑا نا ضرورت
- ۱۴ مف-۰ ایلو ہیست داو اے کہ فی ننا عیسائی سنگتاتے پا کہ دافک جوانو کاریم کیر
- تاکہ اوفتا زندگی بے مقصد مف-۰
- ۱۵ آرا سنگتاک کہ داوخت آکن تون آریہ نے سلام پارہ، او کریتے جریرہ ٹی رہینگو کا
- عیسائی تے کنا گنڈ آن سلام پاس-
- ٹھا گلا نازی آخدا نارحمتاک مریر-
- خدا حافظ-
- نا مزہبی آباوہ،
- پولس-۰

فلیمّون کے خط نا تعارف

فلیمّون عیسیٰ جوڑ مسوسس، او تینا شار ٹی عیسیٰ تا معتبرس آسکہ. اونا مے، کہ پن تہ اُنیسٹمس آسکہ، اوڑان دُزی کریسٹس، نراسٹس، او پد آپولس تو جیل ٹی ملا، او پولس نا خُوایفنگ آن عیسیٰ جوڑ مس. پولس اُنیسٹمسے پدی اونا مالک فلیمّون آرابی کنگ ٹی آسکہ، او داڑتو آوار دا خطے ہم رابی کنگ ٹی آسکہ. پولس دا خط ٹی فلیمّون آن خواست کرینے کہ ”دا مے نئے معاف کرک، آنتے کہ دا عیسیٰ جوڑ مسونے، او داسہ ننا ایلم اے“.

پولس نا فلیمّون کے خط

۱ عیسیٰ تے کے خرمت کروکا سنگت فلیمّون، لید آفیر، او سنگت آرچپس، اونا آرا ٹی عبات کے بروکا عیسیٰ سنگتاک،

سلام-

خواجه عیسیٰ نا پُلسکینگ پیغامے تبلیغ کنگ نا وجہغان ای جیل ٹی اٹ، او نے خط لکھنگ ٹی اٹ۔

۲ ای خُدا او عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، اوفتے آن وُعا کیوہ کہ اوفتا رحمتاک ثمازی آمریر، او مے آپریشانی بَف۔

۳ سنگت فلیمّون، عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، اونا زی آنا ایمان تخنگ، او ایلو عیسیٰ سنگتاتے تو محبت کنگ نا بنگٹ۔ ہندا خاطر آن آرا وخت آای وُعا کیوہ، تو وا پیتاتے کے خُدا نا شکرے آوا کیوہ۔

۴ ای وا ہم وُعا کیوہ کہ ”ننا ایمان

- تجوکاتا اسہ پہ ایلو تو سنگتی او عیسی نازی آییمان تخنگ نا وجرغان اخس ہم رحمتاک
 آریر، اوفتے نئے پوه کننگ نا طاقت ایته"۔ سنگت، نا عیسانی تے تو محبت کنا آستے
 بھلن کرینے۔ واژان کنا بمت ووانے او گل عیسانیک نے آن بھاز خوش او۔
- ۸-۹ ای خدا نا مقرر کروکا نا تبلیغ کروکا اٹ، او جیل ٹی اٹ۔ بندا وجرغان کنا حق
 آرے کہ ای نے حکم ایٹنگ کیوہ، کہ آنت کروئی اے۔ ولے نے تو بندا سنگتی او
 ۱۰ محبت نا وجرغان ای نے انیسٹمس کے منت کیوہ، کہ "اودے معاف کرک"، آنتے
 ۱۱ کہ او کن تو جیل ٹی یلنگ کے بسونے او ای واسہ اونا مزہبی آباوہ جوڑ مسوٹ۔
 انیسٹمس، کہ او نا مے س آسک، او نراسس او نے کے بے کار آسک، ولے دا واسہ نے
 کے او کن کے کاریم کروکوس اے۔
- ۱۲ واکنے بھاز دوست اے، ولے ای داوے نے آپدی راہی تینگ ٹی اٹ۔
 ۱۳ کنا خوش اے کہ ای داوے واڑے تین تو تخیو، آنتے کہ ای پلسکننگ پیغام نا وجرغان
 ۱۴ جیل ٹی اٹ، او انیسٹمس نا جاگہ غا کنا خرتے کننگ کریک۔ کنا خوش آفک کہ ای
 نا خوش آن بغیر نا مدتے بلیو، ولے کنا خوش اے کہ نی کنا مدتے تینا آست نا
 حُب اٹ کیس۔
- ۱۵ کنا خیال ٹی انیسٹمس گراس وختس کے نے آن نراسس، ولے واسہ خدا اودے
 ۱۶ گچین کرینے، اونا مزہبی آیلم جوڑ مسونے او ہمیشہ نے تو مروئے۔ واسہ او صرف
 مے س آفک، بلکہ مے آن بزز اے یعنی او ننا مزہبی آیلم جوڑ مسونے۔ بندا خاطر
 آن واکنے آ بھاز گچین اے۔ او خدا نا پلسکننگ پیغام آییمان تخنگ نا وجرغان نے
 آہم کنے آن زیاست گچین مروئے۔
- ۱۷ اگہ نی کنے تینا مزہبی آیلم چاسہ، تو داوے تینا آرائی بندن بہ خیرٹ کرک،
 ۱۸ دھن کہ ای بروٹ، نی کنے بہ خیرٹ کریسہ۔ اگہ انیسٹمس نے آن گراس وزی
 ۱۹ کرینے، یا نا نساخا کرینے، تو دانا پدی تینگ کنا زمہ واری اے۔ او اقرار کننگ
 کے ای تینٹ لکھنگ ٹی اٹ کہ ای نے ہر گرائے پدی ایٹیوہ۔ ولے نی تینٹ

۲۰. سوچ کرک کہ ای نا نجات کے آنت کریٹھ-○ بندا خاطر آن، ایلم، کنا وا کاریے،
عیسی نازی آ ایمان تھنگ نا وجہ غان، کرک، او نا وا کاریم کنگ نا وجہ غان ای
بھاز خوش مریوہ-○
۲۱. آرایمتے ای نے پارینٹ، کنا یقین اے کہ فی اوژان زیاست کاریمتے کیسہ-○
۲۲. او تینا وتانے کن کے تیار کرک، آتے کہ آرا دعائے نم خداغان کنا یلہ ننگ نا باروٹ
کنگ ٹی ارے، اوفک یقیناً پورہ مریہ-○
۲۳. ایقراس، کہ پسکینگ پیغام نا وجہ غان کن تو قید ٹی اے،○ او مرقس، آر سترخس،
۲۳. دیماس، او لوکا، کہ اوفک عیسیٰ تے کے خدمت کروکا ایلمگ او، نے سلام پارہ-○
۲۵. او عیسی، کہ او خدا نا مقرر کروکا اے، اونار حمتاک نماکل نازی آمریر-
نا مزہبی آ ایلم،
پولس،
او کن تو مزہبی آ خدمت کروکا سنگت، تیمتھیس-○

یہودی تے آن عیسیٰ جوڑ مروکاتے کے خط نا تعارف

دا خط نا صیح معلوم آف کہ دیر لکھانے تہ، ولے یقیناً اولیکو وار بمو یہودی تے کے لکھنگا کہ عیسیٰ جوڑ مسوسر. اوفتے آن گراس سوچ کنگ ٹی آسره کہ ”نن عیسیٰ نازی آ ایمان نچنگ آن بڑسینگین، او پدی یہودی تا شریعت آکان“.

دا خط ٹی خواجه عیسیٰ نا باروٹ مسہ امو بیت او

(۱) خواجه عیسیٰ خُدا نا مار اے، او اونا اہمیت مُست نا پغمبراتا او ملائکاتا اہمیت آن بہاز زیاست اے

(۲) خُدا پارینے کہ خواجه عیسیٰ ہمیشہ رینگوکا امام آن بار اے، او اونا اہمیت مُست نا یہودی اماماتا اہمیت آن بہاز زیاست اے

(۳) صرف عیسیٰ نازی آ ایمان نچنگ اٹ بندغس گناہ تا سزاغان بچنگ کیک.

خطے لکھوکا بندغاتے مُست نا ایماندارنگا بندغاتا حوالہ ایتک، ہائیک کہ ”بموفتے آن بار ایمانے تینا بسیفو، تکلیف او مصیبتاتے صبر اٹ سپسہ ہمو.“ لکھوکا آخر ٹی بندغاتے نصیحت کرینے، او ہوشاری تسونے کہ ”خیال نچبو، نواہ دُنیا نا خرابنگا خوشی او غمی ٹی خواجه عیسیٰ نا پیغامے، کہ دا راستنگا کسر آدیک، یلہ کرورے“.

دا خط نا اہنگا بشخاک داد او:

۱:۱ - ۳:۱ خُدا نا تینا مار نا ذریعہ اٹ پیغام

۲:۱ - ۱۸:۲ خُدا نا مقرر کروکا نا اہمیت ملائکاتے آن زیاست اے

۱:۳ - ۱۳:۴ خُدا نا مقرر کروکا نا اہمیت موسیٰ او ایلو پغمبراتے آن

زیاست اے

۱۴:۴ - ۲۸:۷ خُدا نا مقرر کروکا نا اہمیتِ امامتِ آن زیاست اے

۱:۸ - ۲۲:۹ خُدا نا مقرر کروکا نا اہمیتِ کُل آن زیاست اے

۲۳:۹ - ۳۹:۱۰ خُدا نا مقرر کروکا تینا جان نا قربانی تے تیس

۱:۱۱ - ۲۹:۱۲ ایمان تینگ نا اہمیت

۱:۱۳ - ۲۵:۱۳ آخری نصیحتاک او آخری پیتاک

یہودی تے آن عیسائی جوڑ مروکاتے کے خط

خُدا نا تینا مار نا ذریعہ اٹ پیغام

ب کنا عیسائی سنگتاک،

سلام۔

ٹمازی آخدا نارحمتاک مریر۔ ای تھے آن خواست کیوہ کہ کنا واہمت تروکا پیغامے بھبو، اتے کہ دانی گل اہمگا پیتاک او۔

مست نا وخت ٹی خُدا ننا بادہ پیرہ غاتے تو بھاز وار پلغمبر اتا ذریعہ اٹ ہیست کریس۔ وے آخری دے تے ٹی او تینا مار یعنی عیسائی نا ذریعہ اٹ نن تو ہیست کرینے۔ خُدا وانا ذریعہ اٹ گل جہانے جوڑ کرینے، او دا مار جہان نا ہر گڑا نا مالک اے۔ خُدا نا طاقت عیسائی نا ذریعہ اٹ گل بند غاتے آظاہر مسونے، او عیسائی اصل خُدا نانا بار اے، او دا جہان او نا پیغام نا طاقت نا مطابق چلینگ ٹی اے۔ بند غاتے گناہ او بُرائی تا معاف کننگ نا موقعہ تینگ آن پد عیسائی جنت ٹی خُدا، کہ گل آن طاقت وے اے، ناراست میکو گنڈ آٹو لوک اے۔

عیسیٰ نا اہمیت ملائکاتے آن بہاز زیاست اے

۲ مار نا طاقت او عزت ملائکاتے آن بہاز زیاست اے۔ اونا پن "خدا نا مار"،
 ۵ کہ باوہ خدا اووے تسوئے، ملائکاتے تروکا پتے آن بہاز بھلن اے۔ ○ دا بیتے نن
 جوان چانہ، آتے کہ خدا اینو اسکان تینا ملائکاتے آن آستے ہم دا پاتنے، دھن کہ
 زبور ٹی مارے پارینے، کہ

"ای اینو بندغاتا مون آ پاوہ "نی کنا مار اُس"۔"

ای نا باوہ اٹ۔"

خدا ملائکے نا باروٹ دا ہم پاتنے

"ای اونا باوہ مروٹ،

او کنا مار مروے۔" ○

۶ بلکہ خدا تینا ملائکاتا باروٹ دا پارے

"دھن کہ تو کنا خوش نا مطابق کاریم کیک،

بندن ملائکاک ہم تینا طاقت نا مطابق کنا خرتے کیرہ۔

اوفک کنا پیغامے خاخرنا روشنائی آن بار ایلوفتے اسکان سر کیرہ۔"

وے آرا وخت آ خدا تینا آسینگ مارے دنیا ٹی راہی تینگ کے تیار آسکے، او پارے

"کنا گل ملائکاک دانا ضرور عبادتے کیر۔" ○

او مقدسنگ کتاب ٹی اسے بین جاگس ہم پارے

"کنا مار، نا بادشاہی ہمیشہ ہمیشہ کے مرے،

اونی تینا بندغاتے آ انصاف اٹ حکومت کیس۔" ○

جو ایندنگا کاریختے آن محبت او خرابنگا کاریختے آن نفرت کیس۔

بندا خاطر آن ای خدا نے گچین کریٹ،

- ۱۰ خدا تینا مار کے واہم پارے
 "ای نا ذریعہ اٹ شروع ٹی واڈغار او آسمانے جوڑ کرینٹ۔"
- ۱۱ وافک متکننگا پچاتے آن بار خلاص مریرہ،
 ولے نی ہمیشہ موجود مریرہ۔
- ۱۲ نی واقفے پلسکن جوڑ کیسہ،
 دهن کہ بندغ متکننگا کوٹ او پچاتا جاگہ پلسکنو بینک،
 ولے نی ہمیشہ بندن ریملگیسہ،
 او نا زندگی اصل خلاص مفک۔"
- ۱۳ خدا اصل تینا ملائکاتے کے وا پاتنے
 "بہ، کنا راست میکو گنڈ آ ٹول،
 ہمو وخت اسکان کہ ای نا دشمناتے کٹنٹ، اوفتے مے کٹنٹ۔"
- ۱۴ گڑا ملائکاتا اہمیت آنت اے؟ وافک صرف روح او، کہ خدا نا خرتے کیرہ، او
 خدا واقفے ہمو فتا مدت کے راہی کیک، آرافک کہ نجات حاصل کیرہ۔

بہر نجات حاصل کینہ؟

- ۱ ب بندا خاطر آن نن ضرور سختی اٹ راست نا پیغامے ہمیشہ منین، آراوے
 کہ نن بنگوئن، تاکہ نن روحانی طور اٹ گوہنگین۔ خدا نا پیغام مست تورات نا
 شکل اٹ باوہ پیرہ غاتے آ ملائکاتا ذریعہ اٹ سر موسس۔ داوے پورہ کنگ ضروری
 ۲ اسکہ، او آرا بندغ وانا حکماتے متویکہ یا پورہ کتویکہ، اووے ہزار سینگا کہ۔ گڑا اگہ نن
 ۳ پلسکننگا پیغام آن بہر سیملگینہ، تو بہر نجات حاصل کنگ کینہ؟ خواجہ عیسیٰ اول تینٹ
 وا نجات نا بازوٹ پارے، ولدا ہمو بندغاک کہ داوے بنگر، منار، اوفک داوے ننے

۴ اسکان سر کرینو، او ثابت کرینو کہ وارا ست اے۔ ○ ہندا وخت ٹی خُدا ہم وانا ثابت کننگ کے گواہی نا طور آٹ بھاز ڈول نا معجزہ نشان ترفے، او تینا خُوشی آٹ تینا پاکنگا رُوح نا طاقتے ٹیکہ نا شکل آٹ تینا بندغاتے آراہی کرے۔ ○

عیسیٰ نا بندغ نا شکل آٹ بِننگ نا مقصد

۵ اسی واسہ ہمو پُسننگا وِینا نا باروٹ لکھیوہ کہ دادے بروئی اے۔ وا وِینا ٹی خُدا
۶ ملائکاتے حاکم کپک، ○ بلکہ وِہن کہ زبور ٹی لکھوک اے کہ پغمبر داوود پارینے
”اے خُدا، کس ہم لائخ آف کہ نا مقابلے کے،
۷ ولے ولدا ہم نی اونا خیالے تجیسے۔ ○

نی ننا بندغاتا عزتے گراس وخت کے ملائکاتے آن کم تجانس،

۸ ولے واسہ نی ننے عزت او طاقت تسوس، ○

اونے ہر گڑا نازی آحاکم جوڑ کرینس۔“

۹ وا جملہ کہ ”خُدا بندغے ہر گڑا نازی آحاکم جوڑ کرینے“ آن ظاہر مریک کہ گل گڑاک دا ٹی شامل او۔ ولے وا وخت ٹی نن خنینہ کہ مخلوق گل گڑاتا زی آحاکم
۱۰ آفک۔ ○ بلکہ ننے سما اے کہ عیسیٰ موجود اے۔ گراس وختسے کے اونا اہمیت ہم
ملائکاتے آن کم جوڑ کننگا، تاکہ خُدا نا خُوش نا مطابق ہر بندغ نا فایرہ کے کسینگے۔

۱۱ واڑان ننے سما تاکہ وا مصیبتے کاٹ کننگ نا وجرغان اووے بھاز عزت او طاقت

تینگانے۔ ○ وارا ست اے کہ خُدا ہر گڑائے جوڑ کرینے، او اونا حفاظتے کیک۔ اونا

خُوش آسکہ کہ عیسیٰ نا کسینگ او پدی زندہ منگ نا وجرغان بھازنگا بندغاک نجات

۱۲ حاصل کیر، او واقعا عزت ہم عیسیٰ تو اوار بڑز آمرے۔ ○

۱۳ صرف خُواجہ عیسیٰ بندغاتے گناہ او بُرائی تے آن پاک صاف کیک۔ واکان پد

۱۴ وا بندغاک ہم عیسیٰ غان بار خُداے ”تینا باوہ“ پارہ۔ ہندا خاطر آن عیسیٰ خُوشی

- ۱۲- اٹ عیسائی تے "تینا لیڑ او ایلم" پاک۔ تینا وا دنیا ٹی بندغ نا شکل اٹ بئنگ
 نا ثابت کنگ کے او خدائے پارے
 "اے خدا، ایمان تجھو کاک نے کے چناتے آن بار او، کہ نی کنے تسوس۔"
 "اسی تینا لیڑ او ایلمتے نا باروٹ رغا بیوہ۔"
 او ای اوفتے وا ہم پاوہ
 "اسی خدا نازی آپورہ یقین تجیوہ۔"
 "او ای اوفتا نیام ٹی نا صفتے کیوہ۔" ○
- ۱۳- ۱۵ گناہ او برائی نا کاریم کروکاک واسکان موت آن خولیرہ، اتتے کہ اوفتے سماے
 کہ شیطان نا کسر آپنگ ٹی او، اوفتے بزا مریک۔ ولے عیسیٰ نئے عیسائی تے "خدا
 نا چناتے آن بار" پارینے۔ ہندا خاطر آن او ضروری تیٹ بندغ نا شکل اٹ بس۔
 اونا بئنگ، کسفنک او پدی زندہ منگ نا مقصد وا اسکہ کہ او شیطان نا خولینگ نا
 طاقتے تباہ کے او اونا نازی آ ایمان تجھو کاک نجات حاصل کیر، اوفتا خولیسے کہ "کہینہ،
 بزا مریک" آن آزات مریر۔ ○ داڑان ظاہر مریک کہ عیسیٰ ملاکاتا مدتے کنگ کے
 بتویس، بلکہ بندغاتا مدتے کنگ کے بسوس، دھن کہ مقصد سینگا کتاب ٹی لکھوک
 اے کہ "او ایراہیم نا اولیاواتا مدتے کیک"۔ ○ دھن کہ یہودی تاگل آن بھلا امام
 سال ٹی اسے وارس بندغاتا گناہ او برائی تا معاف کرفنگ کے خدا نا مون آپیش
 مریک، ہندن خواجر عیسیٰ، کہ رحمت تروکا او رحم کروکا اے، ننا گناہ او برائی تا
 معاف کرفنگ کے خدا نا خوشے پورہ کرے۔ او عیسیٰ، کہ بندغ نا شکل اٹ بس، ہر
 ۱۸ ڈول اٹ تینا سنگتاتے آن بار اے، ○ او تیٹ آزمائش نا وخت آ مصیبت سہا۔ ہندا
 خاطر آن او واسکان ہمو بندغاتا مدتے کنگ کیک، ارافک کہ اوڑان بار آزمائش
 نا وخت آ مصیبت سہیرہ۔ ○

عیسیٰ نا اہمیت موسیٰ غان زیاست اے

۱ **ب** کنا عیسیٰ سنگتاک، کہ خُدا ٹھے گچین کرینے، عیسیٰ نا باروٹ سوچ کبو، کہ
 خدا اووے ننا گناہ او بُرائی تا معاف کنگ کے واؤنیا ٹی راہی کرے، او نن اونازی
 آایمان تخان۔ اونا اہمیت بحاز زیاست اے، وھن کہ یہودی تا یقین اے کہ گل
 ۲ آن بھلا ایم نا اہمیت زیاست اے۔ وھن کہ موسیٰ اُست نا حُب اٹ خُدا نا
 خُوشے پورہ کنگ کے یہودی تے کے کاریم کریس، ہنذن عیسیٰ ہم خُدا نا خُوشے
 پورہ کنگ کے کاریم کرے، کہ وا کاریمے کنگ کے خُدا اووے مقرر کریس۔
 ۳ وھن کہ مثاس اے، ارا نا مالک نا اہمیت ارا ٹی رہنگو کاتے آن زیاست اے،
 ۴ ہنذن عیسیٰ نا اہمیت موسیٰ نا اہمیت آن بحاز زیاست اے۔ ہر اراے اسے نا
 ۵ اسے بند غس رہنگنگ کے جوڑ کیک، ولے خُدا ہر گڑلے جوڑ کرے۔ موسیٰ اُست
 نا حُب اٹ خُدا نا خرتے کریس، او ہمو پیتاتا باروٹ پیشن گوہی کریس، ارافتے
 ۶ کہ مون آ مروئی اسکے۔ ولے خُدا نا مقرر کروکا خُدا نا مار او تینا گچین کروکا بند غاتا
 رہنما اے۔ نن اونا خاصنگا بند غاک اُن ہمو وخت اسکان کہ نن سختی او پورہ یقین
 اٹ اونا کسر آ پنگ ٹی اُن۔

خُدا غان انکار کرو کاتے ہوشار کنگ

۷ ہندا خاطر آن خُدا ننے پانک
 ”کنا پیغام آ واسہ توجہ ایتبو،
 ۸ ضد کپتو، وھن کہ ٹھا باوہ پیرہ غاک وختے ٹی ریگستان ٹی کنا آزمائشے کریر،
 او کنے آن باغی مسونر۔“

- ۹ اوفک خناتمر کہ چل سال إسکان ای اوفتے کے آنت کریٹٹ،
 ولے ولدا ہم دافک واڑے کنا آزمائٹے کریر۔
- ۱۰ بندا خاطر آن ای دافتے آن ناراض مسٹ، او پاریتٹ
 ”وا بندغاک ہمیشہ نیک حرام او،
 او کنا حکماتے منگ آن انکار کیرہ“۔
- ۱۱ ای دافتے آن ناراض مسٹ او اقرار کریٹٹ
 ”آرا ڈغارے کہ ای دافتا آرام کے گچین کریٹٹ،
 دافک ہمو ڈغار ٹی اصل پیہنگ کپسہ“۔
- ۱۲ کنا عیسائی سنگتاک، بندا خاطر آن خیال تجبو کہ ٹھے آن کس ہم اُست ٹی
 ۱۳ شیطانی وُ خیال تجپ، کہ او خُدا تعالیٰ نا پیغام آن ہر سینگ۔
- ۱۴ وخت إسکان کہ موقعہ آرے، ہر وے اسہ پہ ایلو نا تینا ایمانے وِ دِفُو، تاکہ کس ٹھے
 ۱۵ آن گناہ تے ٹی تیمپ، ضدی جوڑ مَف۔
- ۱۶ اگہ نن کہنگ إسکان سختی آٹ عیسائی نا
 زی آیمان تجیند، وُھن کہ شروع ٹی تجاز، تو نن دا وُنیا ٹی او مون نا وُنیا ٹی اوڑتو
 سنگتی کیند۔
- ۱۷ بندا خاطر آن زبور ٹی لکھوک اے کہ خُدا پانک
 ”کنا پیغام آواسہ توجہ ایبتو،
 ضد کپبو، وُھن کہ ثما باوہ پیرہ غاک وختے ٹی ریگستان ٹی کنا آزمائٹے کریر،
 او کنے آن باغی مسوئر۔“
- ۱۸ دا بندغاک ویر اُترہ کہ خُدا نا پیغامے بنگر، اوڑان باغی مسوئر؟ ہمو فک گل کہ
 ۱۹ موسیٰ نارہنمائی آٹ مضر تلک آن پیش تمار۔
- ۲۰ دافک ولدا خُداغان انکار کریر،
 او خُدا چل سال إسکان دافتے آن ناراض مس۔ دا گل انکار کرداک ریگستان ٹی
 کسکر۔
- ۲۱ خُدا اقرار کریسٹ
 ”آرا ڈغارے کہ ای دافتا آرام کے گچین کریٹٹ،
 دافک ہمو ڈغار ٹی اصل پیہنگ کپسہ۔“

۱۹ خُدا دا بیتا تے ویر کے پارے؟ ضروری اوفتے کے آرا کہ انکار کریسر۔ ○ واژان نن چائسن کہ خُدا نا اقرار نامطابق ہمو بندغا کہ یقین تختویر واؤغار ٹی پیہنگ کتویر۔ ○

بمر رُوحانی آرامے حاصل کنگ کینہ؟

۱ ت او خُدا واسر ننے موقعہ تسونے۔ آرا آرام نا اقرارے کہ او نن تو کرینے، اودے پورہ کے۔ ہندا خاطر آن خیال تجبو، تاکہ نئے آن گسس ہم دا اقرار نا پلنگ آن سلپ۔ ○ ذہن کہ نن عیسیٰ نا پُلسکنگا پیغامے بنگن، ہندن ننا باوہ پیرہ غاک خُدا نا آرام نا اقرارے بنگوئر۔ اوفک خُدا نا اقرارے بنگر، ولے اوفتے فاندہ تئو، آنتے کہ اوفک اُست نا خب اٹ ایمان تختویسر۔ ○ واسر نن پُلسکنگا پیغام نازی آلیمان تخینہ، خُدا تو سنگتی کینہ، او خُدا نا اقرار نامطابق رُوحانی طور اٹ آرام کینہ، کہ او پاریسس

۲ "ای دافتے آن ناراض مسٹ او اقرار کریٹ
"آرا اؤغارے کہ ای دافتا آرام کے پچین کریٹ،
دافک ہمو اؤغار ٹی اصل پیہنگ کپسہ۔"
۳ خُدا دا دنیائے جوڑ کرے او ننے رُوحانی طور اٹ آرام نا موقعہ تے تیس، ○ آنتے کہ زبور ٹی لکھوک اے کہ

خُدا دنیائے جوڑ کرے، او ہفت میکو دے آ آرام کرے۔ ○

۵ دا بیت ولدا پانڈگا

"آرا اؤغارے کہ ای دافتا آرام کے پچین کریٹ،
دافک ہمو اؤغار ٹی اصل پیہنگ کپسہ۔" ○

۶ ہمو بندغا کہ خُدا نامکنڈگا پیغامے بنگر، اوفتے دا رُوحانی آرام رسینگتو، آنتے کہ اوفک ایمان تختویسر۔ ہندا خاطر آن ایلوفتے کے موقعہ آرے کہ آرامے حاصل

۷ کیر، ○ او خُدا پین دے س رُو حانی آرام کے تِخا، او دا دے واسے بَسونے۔ موسیٰ غان
بھاز سال پد خُدا پِغمبر داؤو نا ذریعہ اٹ زبُور ٹی پارے
”کنا پیغام آ واسے توجہ ایتبو،
ضدِ کپبو۔“ ○

۸ اگہ یوشع نارہنٹائی اٹ بندغاتے خُدا نا اقرار کروکا آرام رَسینگاکہ، تو ولدا خُدا
۹ پین آرام نا دے نا باروٹ پاتویکہ۔ ○ بندا خاطر آن نئے سماے کہ واسکان موقعہ
ارے کہ بندگاک آرام حاصل کنگ کیرہ، دُهن کہ دنیائے جوڑ کنگ آن پد خُدا
۱۰ ہفت میکو دے آ آرام کرے۔ ○ او آرا بندغ دا آرامے حاصل کیک، او خُدا تو سنگتی
۱۱ کیک۔ ○ بندا خاطر آن سخت کوشست کیمبو کہ دا آرامے حاصل کین، تاکہ نئے آن
کس ہم مُست نا بندغاتے آن، کہ اوفک خُدا نا پیغام آن انکار کیرہ، اوفتے آن
بار آرام حاصل کنگ آن سِلپ۔ ○
۱۲ خُدا نا پُسکُننگا پیغامے بھاز طاقت آرے۔ دُهن کہ تیزنگا زغم ہڈ، سو، ملی، گلے
کاٹ کیک، ہندن پُسکُننگا پیغامے خُوانگ او پنگ آن پد بندغ نا اُست نا خُوشاک
۱۳ او سوچاک ظاہر مریرہ، فیصلہ مریک کہ اوفک جُولان او یا خراب او۔ ○ دنیائی پچو
گراس آف کہ خُداغان دُکوک اے۔ دنیائی ہر گڑا خُدا نا مون آپاش اے، او دا ہمو
خُدا اے کہ نئے زندگی نا حساب کتابے او دے تروئی اے۔ ○

کُل آن بھلا اِمَام آن بار عیسیٰ نئے تسلی او مدت ایتک

۱۴ آرا ایمانے کہ نن عیسیٰ نازی آیسوئن، اوژان اصل ہڑ سینگین۔ نن تو خُواجہ
عیسیٰ آرے، کہ او خُدا نا مار اے او گل آن بھلا اِمَام آن بار خُدا نا مون آہناتے۔ ○
۱۵ دا ایلو گل آن بھلا اِمَامتے آن بار آف، کہ نن کے او دے ترس بَق۔ بلکہ ایلو
مخلوق آن بار دانا ہر وڑ اٹ آزمائش کنگا، ولے دا پچ گناہ او بُرائی کتو، او واسے ننا

۱۶ ہم اوڑان بار آزمائش منگ ٹی اے۔ ○ بندا خاطر آن خولیبیو، او خداغان بر ڈول نا مدتے خوائیمبو، کہ صرف او رحمتاے آن پُر اے۔ ضرورت نا وخت آ صرف اوڑان مدت، رحم او رحمتاک برور۔ ○

۱ **ب** بر گل آن بھلا ایام یہودی تا معتبرنگا بندغاتے آن گچین کننگ، تاکہ یہودی تا گنڈ آن خدا نا خرتے کے، یعنی گناہ او بُرائی تا معاف کرفنگ کے قربانی ایٹے۔ ○ اونا چند ہم گناہ تے آن صفا آف۔ بندا خاطر آن ہموفتے صبر آٹ تسلی ۲ ایٹک، آرافک کہ بے خبری آٹ گناہ او غلطی کیرہ۔ ○ اونا چند ہم روحانی طور آٹ ۳ کمزور اے۔ بندا خاطر آن او ضرور ایلو فتا گناہ او بُرائی تے معاف کرفنگ تو اوار اوار، ۴ تینا گناہ او بُرائی تے معاف کرفنگ کے ہم قربانی ایٹک۔ ○ کس تینا خوش آٹ گل آن بھلا ایام جوڑ منگ کپک، ہمو وخت اسکان کہ خدا او دے کچین کنتے، وھن کہ باوڑنے خدا اولیکو وار موسیٰ نا وخت ٹی گل آن بھلا ایام گچین کریس۔ ○ ۵ بندن خدا نا مقرر کروکا تینے گل آن بھلا ایام جوڑ منگ نا عزتے تینے۔ بلکہ خدا او دے پارے

”ای ایٹو بندغاتا مون آ پاوہ ”نی کنا مار اُس“

ای نا باوہ اٹ۔ ○

۶ خدا بین اسے جاگے سے ٹی دا ہم پارے

”نی ہمیشہ کے ایام مریسے،

وھن کہ ملکہ صدیق اسکے۔ ○

۷ عیسیٰ، کہ خدا نا مار اے، تینا وئیا نا زندگی عبادت او خربنگ خلیسہ خداغان دعائے ٹی گدریفے، او پاریکہ ”باوہ، کنے کسفننگ آن بچائف، ولے نا خوش ضرور ۸ پورہ مرے“۔ خدا او دے کبنگ آن بچائفنگ کریک، ○ ولے او تینا مارے کسفننگ کے اِلا۔ او داکن پد مار پوہ مس کہ خدا نا حکماتے منگ کے ہمر جانی طور آٹ ۹ مصیبتاک سہنگیرہ۔ ○ وانا کبنگ او پدی زندہ منگ آن ہمو گل بندغاتے، کہ اونا

- ۱۰ تروکا حکماتے منیرہ، اونا زریعہ آٹ نجات حاصل کیرہ۔ او خدا داوے ”کل آن بھلا
امام“ پارے، ذہن کہ ملکہ صدیق اسکہ۔

سنختی آٹ ایمان تخبو

- ۱۱ بڑنا بیتاتا باروٹ پین بھاز بیتاک او، ولے ٹھے واقفے پوہ کننگ بھاز گبین
اے، آنتے کہ ٹم پوہ منگ نا کوشتے کیرے۔ مروئی تو وا اسکہ کہ ٹم ایلوفتے آ
۱۲ پُسننگ پیغامے سر کرو سورے، ولے واسکان ثما ایمان بستے۔ بندا خاطر آن ضروری
اے کہ آسٹس برے، او پیغام نا شروع نا آسانگا بیتاتے ٹھے خوائفے، ذہن کہ چنا
۱۳ شروع آن صرف پال گنیک۔ او پال گنوکا بمو عیسائی آن بار اے کہ تینا زوحانی
علمی ووفیک، او فیصلہ کننگ کپک، آرا بیت جوان اے، آرا بیت خراب اے۔
۱۴ ورننا منگ آن پد بندغاک پال نا بجائے ارغ گنیرہ۔ بندن ایمان نا مشکنگا بیتاتے
آ عمل کننگ تو اوار بندغاک فیصلہ کننگ کیرہ، آرا بیت جوان اے، آرا بیت
خراب اے۔

- ۱ **ب** واسہ نن مشکنگا بیتاتا گنڈ آتوجہ ایتیمبو، کہ ننے عقل مندی ایتیرہ۔ نن آسانگا
۲ بیتاتے، یعنی گناہ او برائی تے آن ہر سینگنگ، خدا نازی آ ایمان تخبگ، پاک
صاف منگ نا بے شولنگ، پاکنگا روح نا طاقت نا بٹنگ، پدی زندہ منگ او خدا نا
۳ بندغاتا باروٹ فیصلہ، غان علاوہ مشکنگا بیت خدانا خوش نا مطابق خوانین۔
۴ بھازنگا بندغاک مُست خدانا روشنائی ٹی امرہ۔ اوفک خدانا رحمتتے حاصل
۵ کریو، او خدا نا پاکنگا روح نا طاقت اوفتے آ بسونے۔ واژان اوفتے سہا تہا کہ خدانا
۶ بیتاک راست او، او اوفتے مون آ مروکا بیتاتا باروٹ ہم سہا تہا۔ واکان پد ولدا
ہم اوفتے آن گڑاس ایمان آن ہر سینگانو۔ ایمان آن ہر سینگنگ نا عمل آٹ خدانا
مار نا عزت مخلوق نا مون آ کم مسونے، آنتے کہ واک اونا زری آ ملنڈ خلیہرہ، ذہن

کہ مست نا بندغاک اونازی آملنڈ خلکر، اووے صلیب آتفیر، اووے کسفر۔ ہندا
خاطر آن واسہ ممکن آف کہ پدی خدا نا کسر آکار۔

۷ ہمو بندغاک کہ ایمان آن ہرڈینگیسہ ہمو ڈغار آن بار او کہ پرنا دیرے گنیک،

۸ او داڑان کہ آرا جوانیگا فصل خرک، دا گلاکے فایدہ مند مریک۔ وے آرا ایمان آن

ہرڈینگیگ ہمو ڈغار آن بار اے، کہ او ٹی پتی وکاشم خریرہ۔ دا بے فایدہ اے، او

داوے خدا ہزا ایٹک، او دا خاطر ٹی ہوشنگوئے۔

۹ دوستیگا سنگٹاک، دا پتاتے نن ایمان آن ہرڈینگیگوتا باروٹ پارین، وے ننے

ٹمازی آپورہ یقین اے، او ٹما عملاتے آن ننے دا ہم معلوم مسونے کہ ٹم نجات

۱۰ حاصل کرنورے۔ خدا بے انصاف آف۔ او آرا محبت او کاریمتے ٹم اونا خاطر آن

کننگ ٹی اے، او داسکان ایلو عیسائی تادتے کننگ ٹی اے، دافک خدائے

۱۱ معلوم او۔ خدائے ضرور واقتا بدلے ایٹک۔ ننا بھلا خوش داوے کہ ٹم آخر

۱۲ اسکان خدا نا کسر آکارے، تاکہ آرا نینگیگ خوشے کیرے، پورہ مرے۔ ننا دا خوش

آف کہ ٹم تینا روحانی علمے ووفنگ نا باروٹ مست مریرے۔ بلکہ ہمو ایمان تجو کاتے

آن بار مریرے، آرا کہ صبر کیرہ او خدا نا کروکا اقرارے حاصل کیرہ۔

خدا ضرور اقرارے پورہ کیک

۱۳ آرا وخت آخدا ایڑاہیم تو اقرار کرے، او دا اقرارے پورہ کننگ کے قسم بیفے۔

۱۴ اوڑان بھلن کس آف۔ ہندا خاطر آن او تینا پن نا قسے بیفے، پارے "ای اقرار

۱۵ کیوہ، ای تینا رحمتاتے نے آراہی کیوہ، او نا بھجاز اولیاد مریرہ"۔ ایڑاہیم صبر

۱۶ کرے، خدا نا کروکا اقرار پورہ مس۔ آرا بندخ قسے بیفک، تو تینے آن معتبرے

۱۷ نا قسے بیفک، او دا قسم آن پد اقرار نا مطابق کاریم کیک۔ ہندن ہمو بندغاتے

کہ خدا نا اقرار رسینگا، خدا تینا پن اٹ قسم بیفے او اوقتے صفا صفا پارے کہ او تینا

- ۱۸ اقرارے اصل بدل کپک - ارا گڑاک اہم او، خدانا اقرار نا پورہ منگ او خدانا قسم
بیفنگ - ہندا خاطر آن و افک بدل منگ کپسہ - واپتاتے آن او نئے ہمت ایٹک،
انتے کہ نن خدانا نازی آ ایمان تچان او اونا اقرار نا پورہ منگ کے انتظار کنگ ٹی
۱۹ آن - وھن کہ تفوکا آئن نا پٹنگ آن پد کشتی وانگ اینگ پٹنگ کپک، ہندن خدانا
نا اقرار نازی آ ایمان تچنگ آن پد نن وانگ اینگ یعنی ایمان آن ہر سیدنگ کپنہ -
واہیت ضرور پورہ مریک، انتے کہ واسہ خواجر عیسیٰ خدانا مون آپیش مسونے،
وھن کہ صرف یہودی تاگل آن بھلا امام سال ٹی اسہ وارس بھلا عبادت خانہ تاگل
۲۰ آن مقدسنگا جاگ ٹی خدانا مون آپیش مریک - عیسیٰ ننا خاطر آن خدانا مون آپیش
مسونے، او نن کے بھلا امام جوڑ مسونے، وھن کہ ملکہ صدیق جوڑ مسوس -

عیسیٰ ملکہ صدیق آن بار جتا ڈول نا امامس اے

- ۱ بے ملکہ صدیق مست نا دور ٹی گل آن بھلا امام او شلم شار نا بادشاہ اسکہ - آرا
وخت آبراہیم چار بادشاہتے کنگ آن پد پدی پٹنگ ٹی اسکہ، ملکہ صدیق اوڑتو
۲ یلا او اوڑکے برکت خواہیس - ابراہیم تینا کنوکا مال مڈی تا وہ میکو بشنے اودے تس -
ملکہ صدیق نا اولیکو معنی اے "خدانا راستنگا کسر آہنوکا بادشاہ" - او شلم شار نا بادشاہ
۳ ہم اسکہ - ہندا خاطر آن وانا پن نا ایلو معنی "امن نا بادشاہ" اے - نئے ملکہ صدیق
نا باوہ، کہ او پیرہ غاتا باروٹ سچ خبر آف - اونا ووی منگ او کپنگ نا باروٹ ہم سچ
خبر آف - او خدانا مار آن بار اے، ہمیشہ کے امام جوڑ مسونے -
۴ وازان نن پورہ منگ کینہ کہ اونا اہمیت آخس زیاست آس، انتے کہ ننا اہمینگا باوہ
۵ ابراہیم تینا کنوکا جگتا مال مڈی تا وہ میکو بشنے اودے تس - یہودی تے آن لاوی
قوم، کہ اوفک ہم ابراہیم نا اولیاو او، یہودی تا امام او، واسکان تورات نا مطابق
۶ ایلو یہودی تا گراتے آن وہ میکو بشنے بلیرہ - ملکہ صدیق لاوی قوم آن اولیکہ، ولے

- ۷ ابراہیم، کہ خدا اودے بھاز آویاؤ تینگ نا اقرارے کرے، تینا مال مڈی تا وہ میکو
 ۸ بشخے ملکہ صدیقے تس، او ملکہ صدیق اوڑ کے برکت خواہیس۔ او ٹی بیج شک آف۔
 ۹ برکت خواوگا برکت بلوکانان بزز اے۔ او لآوی قوم نا بندغاگ وہ میکو بشخے بلیرہ،
 ۱۰ کبیرہ۔ ولے مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک اے کہ ”ملکہ صدیق وہ میکو بشخے بلک، او
 ۱۱ زندہ اے۔“ او بوخت آ کہ ابراہیم ملکہ صدیق تو ملا، تو لآوی قوم نا نسل آویکہ۔
 ۱۲ ولے اوفتا پیرہ ابراہیم وہ میکو بشخے ملکہ صدیقے تس۔ بندا خاطر آن نن پاننگ کینہ کہ
 ۱۳ لآوی قوم نا بندغاگ، کہ واسکان ایلو یہودی تے آن وہ میکو بشخے بلیرہ، ابراہیم نا
 ۱۴ وخت ٹی اونا ذریعہ آٹ ملکہ صدیقے وہ میکو بشخے تسوئر۔
 ۱۵ موسیٰ نا وخت آ یہودی تے آن تورات نا حکم نا مطابق لآوی قوم آن امامک
 ۱۶ جوڑ کنگار، او بارون یہودی تا اولیکو گل آن بھلا امام جوڑ مسوس۔ اگر اوفتا عملتے
 ۱۷ آن کس خداتو سنگتی کروس، تو جتا ڈول نا امام نا بنگ نا ضرورت آویکہ۔ ولے
 ۱۸ عیسیٰ، کہ امام ملکہ صدیق آن بار بسونے، او بارون نا نسل آن آف، آنتے کہ
 ۱۹ جتا ڈول نا امام کے متکینگا شریعت صیح آف۔ او ننا خواجہ، کہ واماثلتے ای اونا
 ۲۰ باروٹ ٹے رغناٹ، یہودی تا لآوی قوم آن بتویس، او اونا نسل آن کس ہم
 ۲۱ امام جوڑ بتویس۔ او ننے واما بھاز جوان خبر اے کہ او یہودی تا یہودواہ قوم آن
 ۲۲ بسوس، او آرا وخت آ موسیٰ امام نا باروٹ بیست کریکہ، او واپاتو کہ ”وا قوم آن
 ۲۳ ہم امام مروئے۔“
 ۲۴ واما بیست ننے آ بتر ظاہر مریک کہ اسہ جتا ڈول نا امامس بسونے، کہ ملکہ صدیق
 ۲۵ آن بار اے۔ او بندغاتا شریعت او قانون آن آخا، بلکہ خدا نا طاقت آٹ امام جوڑ
 ۲۶ کنگا۔ وھن کہ مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک اے کہ
 ۲۷ ”نی ہمیشہ کے امام جوڑ مریرہ،
 ۲۸ وھن کہ ملکہ صدیق اسکے۔“
 ۲۹ نسل آٹ بروکا امام جوڑ منگ نا رواج خلاص مسونے، آنتے کہ وافک خدا تو

- ۱۹ سنگتی کنگ کے صبح کاریم کنگ کنتو۔ موسیٰ نا شریعت نامنگ اٹ کس پاک صاف جوڑ متے، ولے داسہ نئے جوانو موقعس تینگانے کہ نن خدا تو سنگتی کین۔
- ۲۰ پین بیٹس ہم اے، کہ خدا وا اقرارے داسہ کرینے۔ آرا وخت آیولوفک امام جوڑ کنگار، تو دا ڈول نا اقرار آلویکہ۔
- ۲۱ عیسیٰ نن کے امام جوڑ کنگا، آرا وخت آ خدا اووے پارے

”ای وا اقرارے کریٹ کہ

نی ہمیشہ کے امام اُس،

ای داوے اصل بدل کپہ۔“

- ۲۲ عیسیٰ نا ہمیشہ کے امام جوڑ منگ آن ثابت مس کہ خدا نا اقرار راست اے۔
- ۲۳ واڑ کے اسہ پین جوٹس آرے، کہ یہودی تے آن بر دور ٹی امامک بسراو ہنار، ولے تینا کاریکے پورہ کنگ کنتویر۔ عیسیٰ ایلو امامتے آن جتا اے، آنتے کہ او ہمیشہ
- ۲۴ زندہ رہینگو کا اے، او ہمیشہ خداغان خواست کیک۔ بندا خاطر آن داسہ او ہمیشہ اونا
- ۲۵ طاقت آرے کہ ہمو بندغا کہ اونا ذریعہ اٹ خدا نا کسر آبرہہ، وافتے بچائے۔
- ۲۶ عیسیٰ داسہ نن کے گل آن بھلا امام اے، روحانی طور اٹ نننا مسلہ غاتے حل کیک۔ او بچ گناہ او بُرائی کنتے، بے عیب او پاک صاف اے۔ بندا خاطر آن او
- ۲۷ گناہ گراتے آن بار آف او زندہ جنت آ ونگا۔ او ایلو بھلا امامتے آن بار آف۔ اوڑ کے ضروری آف کہ ہر دے بھلا امام آن بار اول تینا گناہ تا معاف کرفنگ کے قربانی ایٹے، ولدا ایلو یہودی تا گناہ تے کے قربانی ایٹے۔ بلکہ خواجہ عیسیٰ بھلا گناہ تا معاف کرفنگ کے صرف اسہ وارس تینا جان نا قربانی اے تیس۔
- ۲۸ موسیٰ نا شریعت ٹی گناہ گارنگا بندغا ہم بھلا امام جوڑ منگ کپہ، ولے خدا داڈان پد پسکینگا اقرارے کرے، او تینا مارے گپین کرے، او ہمیشہ کے بے عیبنگا گل آن بھلا امام جوڑ کرے۔

عیسیٰ نسن کے بھلا امام اے

۱ **ب** واگل پیتاتا پائنگ نامقصد واو اے، کہ ننا بھلا امام جنت ٹی خدانا تخت آ
 ۲ راست میکو گنڈ آ تو لوک اے۔ او جنت ٹی خدانا عبادت خانہ نا گل آن بھلا امام
 اے، کہ واوے بندغاک آخا، بلکہ خدرا جوڑ کرینے۔

۳ دنیا ٹی گل آن بھلا امام نا گچین کنگ آن پد وازمہ واری اے کہ سادار او ایلو
 ۴ ڈول نا قربانی ایٹے، او ننا بھلا امامے ہم گراس قربانی تروی آسکہ۔ اوگ او واسکان
 دنیا ٹی زندہ مروس، تو ایاس مویک، آتے کہ یہودی تے کے صرف لوی قوم نا
 ۵ بندغاک تورات نا مطابق قربانی تینگ کیرہ۔ ولے وایامک ہمو وڑ آٹ کاریم
 کنگ نا کوشتے کنگ ٹی او، وھن کہ جنت ٹی منگ ٹی اے۔ وافک ہندن کاریم
 کنگ ٹی او وھن کہ موسیٰ نا دور آٹ ایامک کیرہ۔ آرا وخت آموسیٰ عبادت نا جگ
 نا جوڑ کنگ شروع کنگ ٹی آسکہ، خدرا اووے حکم تس
 ”واجگ ہندن جوڑ کرک،

وھن کہ ای نے مش نازی آ نشان تٹ۔“

۶ عیسیٰ نا داسہ بھلا امام آن بار کاریماک ایلو امامتے آن بھاز زیاست او، او خدرا
 نا آرا پیغامے او بندغاتے آر سیفینے، مست نا اقرار آن بھاز جوآن اے، آتے کہ وانا
 اقرار ایلو اقرار تے آن بھاز فایرہ مند اے۔

۷ اگر متکننگ پیغامے مخلوق صبح استعمال کروس، تو پسکننگ پیغام نا ضرورت
 ۸ مویک۔ ولے خدرا تینا بندغاتا غلطی تے خناک، ہندا خاطر آن مقدسنگ کتاب ٹی
 لکھوک اے

خدرا پاپک ”ہمو ویک پینگ ٹی او،

کہ ای گل یہودی تے تو پسکنو اقرارس کیوہ۔“

- ۹ ای اوفتا باوہ پیرہ غاتے تینا رہشائی ٹی مہر تلک آن کشاٹ،
 او ہمو وور آٹ وافتے تو اقرار کریٹ۔
 ولے اوفک وا اقرارے پورہ کنتو۔
 ہندا خاطر آن ای اوفتا مدتے الاٹ،
 او پُسنینگا اقرارے جوڑ کیوہ۔○
- ۱۰ ای بروکا دے تے ٹی تینا خاصینگا مخلوق تو پُسنینگا اقرارے کیوہ۔
 ای اوفتے پوہ کریوہ،
 او اوفک اُست نا حُب آٹ کنا حکماتے آپلینگیرہ۔
 کنا ووستینگا بندغاگ مریرہ،
 او کنے تینا آسینگا خُدا چارہ۔○
- ۱۱ اوفتے آن کسے وا ضرورت مفاک
 کہ تینا شاردارے او سنگتے وا حکمے ایٹے کہ
 ”خُداے ورست کرک“،
 آنتے کہ امیر آن اَلیس غریب اسکان گل کنے ورست کیرہ۔○
- ۱۲ ای اوفتا گناہ او بُرائی تے معاف کیوہ،
 او اوفتا غلطی تے آتوجہ تفرہ۔”○
- ۱۳ پُسنینگا اقرارے پانینگ نا وخت آ مُست نا اقرار متکن مس، او آرا گڑا متکن
 مریک، او ضرور خلاص مریک۔○

عیسیٰ نا قُربانی ساداراتا قُربانی آن بہاز اہم اے

- ۹ مٹکنینگا پیغام ٹی ”عبوات خانے جوڑ کبو، او ہمر وا ٹی عبوات کبو“ ڈولنگا
 ۲ حکماک اثرہ۔○ عبوات نا جگ نا جوڑ کنگ نا حکم مس۔ وَا مُقدسینگا جاگہ آسکہ۔ وانا تہہ

۳ ٹی چراغ دان او اسہ میزس اسکہ کہ اونازی آخدا کے ایرغ پیش کننگاکہ۔ ○ واژان پد
 پدوہس اسکہ او داناپد آسہ پین چنکو جگس اسکہ کہ ”گل آن مقدسنگا جاگہ“ پاننگاکہ۔ ○
 ۴ وانا تہہ ٹی خیسن ناقربان گاہ اسکہ او اوڑے اگرستی لگفنگاکہ۔ واڑے خیسن آن جوڑ
 کروکو صدوقس ہم اسکہ، کہ وانا تہہ ٹی جتتی آیرغ یعنی ”منا“ خیسن ناولا ٹی،
 بارون نالٹ، کہ اونازی آپناک ترک کریسر، او اراخل، کہ اوفتازی آخلماک
 ۵ اترہ۔ ○ صدوق نازی آیرا خیسن ناسادار اترہ، کہ وافتا پیرہ غاک اترہ، او وافک
 خدانامووجودگی ئے ظاہر کریہ۔ اوفتا پیرہ غاک صدوق نازی آتالان اترہ، آراڑے
 گنابک معاف کننگارہ۔ واسہ واضروری آف کہ واگرداتا تفصیل ئے رعایمگے۔ ○
 ۶ ای واسہ ئے پاوہ کہ واخلماک ہمر پورہ کننگار۔ ایلک بر وے بھلا جگ ٹی
 ۷ بنارہ او کاریم کریہ۔ ○ ولے صرف گل آن بھلا امام سال ٹی اسہ وارس چنکا جگ
 ٹی بناکہ، او تین تو قربانی تروکا ساداراتا وترتے وریکہ۔ او تینا گنڈ آن او مخلوق نا
 گنڈ آن، کہ وافک شاید بے خبری آٹ گناہ کریہ، اوفتا گناہ تا معاف کرفنگ کے
 ۸ خدانامون آپیش کریکہ۔ ○ وھن کہ ہمو وخت اسکان کہ عبادت نا بھلا جگ آرے
 بندغاک گل آن مقدسنگا جاگہ غابننگ کپسہ، ہندن خداناپاننگا روح ناطاقت آٹ
 نن چانہ کہ ہمو وخت اسکان کہ بندغاک متکینڈگا پیغامے منگ ٹی او، وافک تینا
 گناہ تے معاف کننگ کے تینڈ خدانامون آپیش منگ کپسہ۔ واینو پگہ کے
 مثالس اے، اوننے خبر اے کہ خدانامون آقربانی تیننگ آٹ قربانی تروکاتا است
 صفا مفک۔ متکینڈگا پیغام ٹی بھازنگا خلماک تینے پاک صاف تینگ کے، گننگ،
 بینگ او خاچنگ ناروٹ او۔ وافک فانی آخلماک او۔ وافک ہمو وخت اسکان
 صبح اترہ کہ پلسکنڈگا پیغام بتویس۔ ○
 ۱۱ ولے خدانامقرر کروکا گل آن بھلا امام آن بار بس، تاکہ ننے تینا کسر آآتے،
 او تینا بھازنگا رحمتاے ننے آرابی کے۔ واسہ او خدانامون آجتتی آعبادت خانہ
 ٹی اے، کہ داوے خداجوڑ کریںے۔ وانا اہمیت ڈغار نا بھلا عبادت خانہ غان بھاز

- ۱۲ زیاست اے۔ ارا وخت آخدا نامقرر کروکا جنتی آعبادت خانہ ٹی گل آن مقدسنگا جاگہ غابنا، تو او تین تو بیٹ او خراس نا وتر قربانی نا طور آٹ خدانامون آوتو۔ بلکہ
- ۱۳ تینا جان نا قربانی ئے تس تاکہ نن کے نجات حاصل کے۔ یہودیہ تا بھلا امامک متکینگ پیغام نامطابق قربانی تروکا روڑنا سوتے ہوشنگ آن پد وافتا بستے، او قربانی تروکا بیٹ او خراس نا وترتے، ہمو بندغاتا زنی آچٹ تسرہ، آرافک کہ گناہگار آئرہ،
- ۱۴ او وا عمل آٹ وافتا یقین اسکہ کہ اوفک پاک صاف مسرہ۔ ساداراتا قربانی تینگ نا حکماک خدانامقرر کروکا یعنی عیسیٰ نا کسینگ او پدی زندہ منگ آن مست اسکان صبح آئرہ، ولے خواجہ عیسیٰ، کہ او بے عیب اے، واؤنیائی بس۔ او خداناپاکنگا روح نا طاقت آٹ او خداناخوش نامطابق ننا خاطر آن تینا جان نا قربانی ئے خدانامون آپیش کرے۔ اونا وا عمل آن پد پین قربانی تینگ نا ضرورت آف۔ اونا وا قربانی تینگ آٹ نن تینا ضمیرے گناہتے آن صفا کنگ کینہ، او خداتعالیٰ نا ہر وخت خرقے کنگ کینہ۔
- ۱۵ ہندا خاطر آن صرف خدانامقرر کروکا ہمو بندغ اے کہ خداناپسکینگ پیغامے ننے آرسیفینے، تاکہ ہمو بندغاک کہ خواجہ عیسیٰ ئے منیرہ، خدانایقرار نامطابق ہمیشہ نارحمتتے حاصل کیرہ۔ متکینگ پیغام نامطابق مخلوق تینا گناہ او برائی تے معاف کینگ کے قربانی تسک، ولے واسہ وانا ضرورت آف، آنتے کہ عیسیٰ تینا جان نا قربانی ئے تسونے۔
- ۱۶ باوہ نا کینگ آٹ جائیدو مارے رسینگ۔ ولے ہمو وخت اسکان کہ باوہ
- ۱۷ کستے، جائیدو مارے رسینگ۔ او ہندن متکینگ پیغام نامشروع منگ نا وخت آ
- ۱۸ ساداراتا و تراک قربانی تینگ کے شولنگار، تاکہ گلے سہا تھے کہ اقرار پورہ مریک۔
- ۱۹ اولیکو وار موسیٰ یہودیہ تے تو تورات نا حکماتے بیان کرے۔ ولدا او خراس او بیٹ نا وترتے بیفے، اوفتے ٹی ویر شانا، وا وترتے بوج او خیسن نا کاس آٹ تورات نا کتاب او مخلوق نازی آچٹ تس، او پارے "وا وترتا چٹ تینگ اقرار نا نشانی اے کہ

۲۱ خُراٹم کے دا پیٹامے راہی کرینے، او اونا خُلمتے مَنبو۔ او ہندن موسیٰ دا وترتے
 ۲۲ عبادت نا جگ او اونا تہہ ٹی تَجو کا گڑاتے آہم خسا۔ او ٹھے خبر اے کہ تورات نا
 مطابق تقریباً ہر ناپاک گڑائے پاک کنگ کے وتر نا قربانی تینگ ضروری اے۔
 واژان دا ہم ظاہر مریک کہ وتر شولنگ آن بغیر گناہ او بُرائیک معاف منگ کپسہ۔

عیسیٰ ننا گناہ تہے معاف کر فنگ کے تینا جان نا قربانی تہے تسونے

۲۳ وا وِٹیا نا مقدسنگ جگ جنتی آعبادت خانہ غان بار جوڑ کنگانے۔ او ضروری اے
 کہ ساداراتا وترتے آن پاک صاف کنگے۔ ولے جنتی آعبادت خانہ نا گڑاتے کے
 ۲۴ ساداراتا بجائے اہمنگ گڑانا قربانی ضروری مس۔ خُدا نا مقرر کرو کا بند غانا جوڑ کرو کا
 عبادت نا جگ نا مقدسنگ جاگ غا منتھے، آرا کے جنتی آ مقدسنگ جاگ غان بار اے۔
 بلکہ او جنتی آعبادت خانہ غا ہننے آراٹے کہ او واسکان ننا خاطر آن خُدا نا مون
 ۲۵ آ موجود اے۔ یہودی تا گل آن بھلا امام سال ٹی اسے وارس گل آن مقدسنگ
 جاگ غا وتر نا قربانی تینگ کے کایک۔ ولے خُدا نا مقرر کرو کا نا تینا وتر نا بھاز وار
 ۲۶ قربانی تینگ ضروری آف۔ آگ ہندن مردس تو وِٹیا نا جوڑ منگ آن آلیس اینو
 اسکان او بھاز وار تکلیف کانا کہ۔ بلکہ واسہ کہ وِٹیا نا خلاص منگ نا ویک او، او وِٹیا ٹی
 صرف اسے وارس ظاہر مسونے، تاکہ تینا جان نا قربانی تے تینگ آٹ بند غانا گناہ او
 ۲۷ بُرائی تے معاف کرے۔ ہر بندغ اسے وارس کہیک، او خُدا اونا فیصلہ تے کیک۔
 ۲۸ ہندن خُدا نا مقرر کرو کا اسے وارس تینا جان نا قربانی تے تیس، تاکہ بھازنگا تا گناہ او
 بُرائی تے معاف کرے۔ اووے آرٹ میکو وار ظاہر مردی اے، گناہ تا معاف کر فنگ
 کے آخا، ولے ہمو بند غاتے بچا فنگ کے بریک، آرا اونا زی آ ایمان تجانو او اونا
 انتظارے کنگ ٹی او۔

ب یہودی تا شریعت پورہ آویکہ۔ وا صرف جنت ٹی تو لوک خُدا نا متکینگ پیغام

۱- آسکہ۔ وا ٹی جو اینگا بیتاتا باروٹ نشانی تینگاس، کہ دافنے مروئی آسکہ۔ وا ٹی اسے
 ڈول نا قربانی سال سال آتروئی آسکہ۔ دا طریقہ نا قربانی تینگ آٹ ہمو بندغاک، کہ
 ۲ خدا نا کسر آپینگ خوارہ، گناہ او برائی تے آن پاک صاف مننگ کپسہ۔ ○ اگہ او فتا
 یقین آسکہ کہ دا طریقہ آٹ خدا او فتا گناہ او برائی تے معاف کروس، تو اوفک گناہ تا
 ۳ باروٹ آست ٹی پیریشان متویرہ، او ہر ڈول نا قربانی تینگ نا ضرورت متویکہ۔ ○ ولے
 سال سال آقربانی تینگ آٹ مخلوق تینا گناہ او برائی تے گیرام کننگ نا بجائے
 ۴ پدی یات کیک، ○ آنتے کہ خراس او بیٹ نا قربانی تینگ آٹ مخلوق تینا گناہ او
 برائی تے اصل معاف کرفنگ کپک۔ ○
 ۵- ہندا خاطر آن آرا وخت آخدا نا مقرر کروکا نا دا دنیا ٹی بینگ خوک آسکہ، او
 خدائے پارے

”اے خدا، آرا بیتاک کہ تورات ٹی کنا باروٹ لکھوک او
 امی داسہ تیار آٹ کہ دنیا ٹی کاو،
 او نا خوشے پورہ کیو،

آنتے کہ داسہ نا خوش آف کہ مخلوق تینا گناہ او برائی تے معاف
 کرفنگ کے نے قربانی ایقے،

او نا دا ہم خوش آف کہ ساداراک قربان گاہ ٹی ہوشنگیر۔ ○

۸- دا پیشن گوہی تے ٹی خواجہ عیسیٰ خدائے پارے ”نی چاسہ کہ بندغاک شریعت
 نا مطابق قربان گاہ ٹی تینا گناہ او برائی تا معاف کرفنگ کے قربانی ایقیرہ، او ساداراتا
 ۹ سوتے ہوشیرہ، ولے داسہ نا خوش آف“ ○ ولدا او پارے ”امی داسہ تیار آٹ کہ نا
 خوشے پورہ کیو“۔ ہندا خاطر آن خدا مسست نا ہر ڈول آٹ قربانی ئے تینگے خلاص
 کرے، او خدا صرف اسے وار کے تینا مقرر کروکا نا قربانی ئے دافتا جاگہ نا قبول
 ۱۰ کرینے، ○ آنتے کہ خواجہ عیسیٰ ہمو کاریسے پورہ کرے، آراوے کہ خدا اوڑان خواہیسکہ۔
 ہندا خاطر آن نن گل او نا اسے وار آجان نا قربانی ئے تینگ آٹ گناہ او برائی تے

آن پاک صاف مسوئن۔

۱۱ بر یہودی امام ہر دے خدانا خزمت کے کاریم یک، او بھاز وار بند اسے ڈول

نا قربانی نے ایٹک۔ ولے وا قربانیک اصل گناہ او برائی تے معاف کرینگ کپسہ۔

۱۲ ولے خدانا مقرر کروکا بند غانا گناہ او برائی تے معاف کرینگ کے اسے وارس قربانی

تس۔ واڈان پد بین قربانی تینگ نا ضرورت آف۔ واسے او خدانا راست میکو گنڈ

۱۳ آ تو لوک اے۔ واڈے او ہمو وخت اسکان مریک کہ خدا اونا دشمناتے کیتے او

۱۴ وافتے مے جوڑ کیتے۔ او تینا اسے وار قربانی تینگ اٹ بند غاتے وا موقعے تسونے کہ

۱۵ اوفک خدانا مون آ ہمیشہ کے پاک صاف منگ کیرہ۔ خدانا پاکنگ رُوح ہم وانا

گو اہی نے ایٹک کہ خدانا پاک

۱۶ "ای بروکا دے تے ٹی اوفتے تو پسکننگا اقرارے کیوہ،

او اوفتے پیوہ کریوہ،

او اوفک اُست نا حُب اٹ کنا حکماتے آچلینگیرہ۔"

۱۷ ولدا او پارے

"ای اوفتا گناہ او برائی تے معاف کیوہ،

او اوفتا غلطی تے آ توجہ تفرہ۔"

۱۸ بندا خاطر آن گناہ او برائی تے معاف کرینگ کے بیچ ڈول نا قربانی نا ضرورت

آف، آنتے کہ گناہ او برانیک معاف کننگانو۔

عیسیٰ نا ذریعہ اٹ نن خدانا مون آ پیش مننگ کینہ

۱۹ یہودی تا گل آن بھلا امام پیروہ نا پید آ گل آن مقدسنگا جاگے غا صرف سال ٹی

اسے وارس خدانا مون آ پیش مریک، ولے عیسیٰ نا صلیب آ کسفنگ آن ننے حق

۲۰ مسونے کہ نن تیڈٹ خدانا مون آ ہر وخت پیش مننگ کینہ۔ پیروہ نا بیچ ضرورت

- ۲۱ آف- ۰ خواجہ عیسیٰ نر کے گل آن بھلا امام آن بار اے، کہ ننا خاطر آن جتنی آ
- ۲۲ مُقد سینگا جاگہ ٹی خدا نامون آپیش مسونے- ۰ بندا خاطر آن نن بغیر شک اٹ خدا
- نا عبادتے کیمبو، آنتے کہ ایمان تینگ آن پد ننا ضمیر صفا مسونے، او نن پاک
- ۲۳ صاف منگ نابے شولائئن- ۰ واسہ نن سختی اٹ خدا ناپسکینڈگا پیغام نازی آ عمل
- ۲۴ کیمبو، آنتے کہ نن چاند کہ خدا تینا اقرارے ضرور پورہ کیک- ۰ او اسہ پہ ایلو تون
- تینا مدت تو اوار اوار، اسہ پہ ایلو تون تینا سنگتی او محبت کریسہ کابو، او جوانو
- ۲۵ کاریم کنگ نا کوشتے ہم کیمبو- ۰ ننے خبر اے کہ قیامت خُڑک اے- بندا خاطر
- آن اوار خدا ننا عبادت کنگے گراس ایلو سنگتے آن بار اکیمپمبو- بلکہ اسہ پہ ایلوئے
- تینا بمت ایتیمبو- ۰

ایمان آن ہر سینگیبو، بلکہ تکلیفاتے سپہو

- ۲۶ اگہ ننے آن کس رسینگ پیغام نا قبول کنگ آن پد تینا خوش اٹ گناہ ناکسر
- آ کابک، تو ممکن آف کہ اونا پدی خدا ناکسر آپنگ کے دا ڈول نا پین قربانی س
- ۲۷ تینگے- ۰ بلکہ او صرف قیامت نازاغان خولے، او ہمو خاطر آن ہم خولے آرائی کہ خدا
- ۲۸ تینے آن انکار کروکاتے خسک- ۰ تورات نا مطابق اگہ یہودی س موسیٰ نا شریعت آن
- انکار کیک، او واڑکے ارا یا واڑان زیاست گواہ مریرہ، تو واڑا رحم کنگپ، سنگسار
- ۲۹ کنگے، کسینگے- ۰ اگہ متکینڈگا پیغام آن انکار کنگ نا واخس ہرا اے، تو پسکینڈگا پیغامے
- منگ آن پد اگہ کس خدا نامارے بے عزتی و بیست پانک، یا عیسیٰ نا تینا جان نا
- قربانی تینگ، کہ واڑان اونا گناہک معاف مسونو، نازی آلمنڈ خلیک، یا خدا ناپانک
- ۳۰ روعے بدر پانک، تو وانا ہرا مست نازاغان بھاز زیاست مروئے- ۰ نن چاند کہ
- خدا تورات ٹی پارینے "ای بندغاتا فیصلہ کیوہ"، او "گناہ گراتے ہرا ایتیبوہ"- ۰
- ۳۱ ہر سینگوکاتے کے واخولیس نا بیٹس اے کہ خدا تعالیٰ نازا سخت اے- ۰

۳۲ یات کبو، ثما خدا نا کسر آپنگ آن پد، کہ واکسر روشنائی آن پڑاے، ٹھے
 ۳۳ بھاز ڈول نا تکلیف رسینگا، ولے ٹم ہڑسینگتویرے۔ ○ وا وخت آٹم مخلوق نا
 مون آ بے عزت کنگارے، خلنگارے۔ اگ واک ایلو عیسائی تازی آ مسرہ، تو
 ۳۴ ٹم پربشان مسورے۔ ○ ثما مال مڈیک پلنگار، ٹم جیل ٹی شاغنگارے۔ وافتے ٹم
 خوشی آٹ سہارے، آنتے کہ ٹم چائسرے کہ ٹم تو خدا نا رحمتاک آریر کہ وافتا
 ۳۵ اہمیت و نیا نا گڑاتے آن بھاز زیاست اے، او واک ہمیشہ کے آریر۔ ○ وانا بدلہ
 ۳۶ بھاز زیاست اے۔ ہندا خاطر آن واسہ ہمتے آرافیتو۔ ○ صبر کبو، خدا نا حکمتے آ
 ۳۷ عمل کنگ آن پد وافتا ٹھے بدلہ رسینگ، آرا نا کہ او اقرارے کرینے، ○ دھن کہ
 مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک اے

”گراس وختے آن پد آراوے کہ بروئی اے، او بریک۔

او ہرے کپک، زو بریک۔ ○

۳۸ کنا پیغام نازی آ ایمان تجوکاک ہمیشہ نا زندگی ئے حاصل کیرہ،

ولے اگ وافتے آن کس ہڑسینگ

ای اوڑان ناراض مریوہ۔ ○

۳۹ نن ہمو بندغ آن بار منغن کہ ہڑسینگے، اووے ہزا مریک۔ بلکہ نن ایمان تجائن،

ہزاغان بچائن۔ ○

خدا نازی آ ایمان تجنگ ضروری اے

۱ **ب** صرف ایمان تجنگ نا وجرغان ننا یقین اے کہ ہمو رحمتاے کہ خدا ننے

۲ تینگ نا اقرار کرینے، ولے وایسکان متتو، اوفک ضرور پورہ مریوہ۔ ○ ہندا خدا نازی

آ ایمان تجنگ نا وجرغان ننا باوہ پیرہ غاک خدا نا خوشے حاصل کریسر۔ ○

۳ ہندا ایمان تجنگ نا وجرغان ننے وا ہم سماے کہ آرا گڑاک کہ نن جہان ٹی

۱ واسر خنینہ، جہان نا جوڑ منگ آن مُست و افک آلویرہ، او خُدا تینا عَلم اٹ دا گُل
جہانے جوڑ کرینے۔

۲ ہاییل اُست نا حُب اٹ خُدا نازی آلیمان تِخاس۔ ہندا خاطر آن خُدا قایل تا
قُربانی نا بجائے ہاییل نا قُربانی ءے قبول کرے، او ہاییل خُدا نا مون آپاک صاف
مس۔ ہاییل واسکان کسکونے، ولے اونا خُدا نازی آلیمان تِخنگ نا قصه غان نن
یات کینہ کہ ننے ہم ہندن ایمان تِخوی اے۔

۵ حقوک ہم خُدا نازی آلیمان تِخوکاتے آن اسکہ۔ ہندا خاطر آن او کہنگ نا بجائے
زندہ خُدا نا گنڈ آہنا، او کس اووے خنتے۔ تورات ٹی لکھوک اے کہ خُدا اووے
تینا گنڈ آہیس، اتے کہ خُدا اوزان خُوش اسکہ۔ خُدا بندغ آن خُوش مَفک ہمو وخت
۶ اسکان کہ دا اونا نازی آلیمان تِختے۔ آرا بندغاک کہ خُدا نا کسر آہنگ نا کوشتے کیرہ،
اوفک ضرور ایمان تِخیر کہ خُدا ہر جاگہ نا موجود اے، او خُدا اوفتے بدلہ ایٹک۔

۷ ہندا خُدا نازی آلیمان تِخنگ نا وجہ غان نُوح ہم خُدا نا پیشن گوہی تازی آ
یقین تِخاکہ وافتے مون آمردئی اترہ۔ او خُدا نا حکمے منا او کشتی س جوڑ کرے، آرا
ٹی نُوح او اونا خاوت پچار، ولے ایلو گُل بندغاتے ہزا مس۔ صرف نُوح ایمان تِخنگ
نا وجہ غان خُدا نا مون آپاک صاف مس۔

۸ او ہندن ابراہیم ہم خُدا نازی آلیمان تِخا او اونا حکم نا مطابق ہمو ڈغار آہنا
آراوے کہ خُدا اووے تینگ نا اقرارے کریس۔ آرا وخت آ او تینا ڈغارے یلہ
۹ کرے، او چانتویکہ کہ اووے آرانگ ہنوی اے۔ او ہندا ایمان تِخنگ نا وجہ غان
او دا اقرار کروکا ڈغار آ مسافراتے آن بار رہینگا۔ او جگ ٹی رہینگا وھن کہ اونا مار
۱۰ اسحاق او نواسہ یعقوب ہم رہینگار۔ او خُدا وافتے تو ہم دا اقرارے کرے۔ ابراہیم
انتظار کریکہ کہ جنت آکائے، آراڑے کہ او ہمیشہ ہمو شار ٹی رہینگے کہ خُدا تین تو
سنگتی کروکاتے کہ جوڑ کرینے تہ۔

۱۱ او ہندا خُدا نازی آلیمان تِخنگ نا وجہ غان ابراہیم پیری ٹی باوہ جوڑ مس۔ اونا

۱۲ زائف سارہ چنا وہی کنگ کتویک۔ ابراہیم ہم کینگ آن خوک اسکہ، ولے ایمان
تخا کہ خدا تینا اقرارے پورہ کیک۔ ○ وا اقرار پورہ مس او اونا اولیاداتا تعداد بنداخ
زیاست مس ذہن کہ استاراک آسمان ٹی زیاست او۔ اولیاداک بنداخ زیاست
مسر ذہن کہ سمندر ناکنارہ غاریکاک زیاست او۔ ○

۱۳ وا بندغاک کینگ اسکان خدا نازی آ ایمان تخامر۔ اوفتا زندگی ٹی خدا نا
اقراراک پورہ متویر، ولے اوفک خوشی اٹ وا مروکا اقراراتا زی آ ایمان تخامر، او
۱۴ اوفتا وا یقین اسکہ کہ اوفک وا ڈغار آ مسافر او مہاجرے آن بار او۔ ○ آرا بندغاک
کہ وا یقین اٹ زندگی ئے گدریغیر، اوفتا عمل اٹ ظاہر مریک کہ دافتنے پین جاگہ
۱۵ یعنی جنت آ پنگ نا خوش اسکہ۔ ○ و افک تینا یلہ کروکا ڈغار نا باروٹ سوچتویر۔ آگہ
۱۶ اوفک بندن سوچ کریرہ، تو موقع مس مسکہ کہ پدی پنگ کریرہ۔ ○ ولے اوفتا خوش
اسکہ کہ جنت آ کار۔ بنداخاظر آن خدا نا خوش اسکہ کہ دافک اودے تینا خدا چار، او
اوفتنے تین تو اوار ریہنگفنگ کے جاگہ س جوڑ کرے۔ ○

۱۷ خدا ابراہیم تو اقرار کریس کہ "ای اسحاق نا ذریعہ اٹ نا اولیاداتے ووفیوہ"
۱۸ ولے آرا وخت آ خدا ابراہیمے آزمائش کے پارے "تینا مارے کن کے قربانی کے پیش
۱۹ کرک"، تو ابراہیم بندا خدا نازی آ ایمان تخنگ نا وجہ غان انکار کتو۔ ○ ابراہیم
نا وا ہم ایمان اسکہ کہ "خدا اسحاقے کسنگ آن پدی پدی زندہ کنگ کیک"، او
اسحاق ابراہیمے پدی زندہ بلا۔ ○

۲۰ بندا خدا نازی آ ایمان تخنگ نا وجہ غان اسحاق تینا مار یعقوب او عیسو کے
خداغان برکت خوائیس۔ ○

۲۱ یعقوب بھاز پیر اسکہ او لٹ اٹ چرخ کریکہ، ولے خدا نا عبادتے کریکہ۔ او
بندا خدا نازی آ ایمان تخنگ نا وجہ غان او کینگ آن مست یوسف نامارتے کے
خداغان برکت خوائیس۔ ○

۲۲ او بندا خدا نازی آ ایمان تخنگ نا وجہ غان یوسف بہودی تا مسر تلک آن

- ۲۳ کھنگ نا بازوٹ پارے "ہنگ نا وخت آ کنا لاشے ہم تین تو ویرے" ○
 ۲۴ موسیٰ اسے زیباؤ چناس آسکہ، او ہمو وخت آ مضر نلک نا بادشاہ فرعون نا حکم آسکہ
 کہ "یہودی مارک ضرور کسنگیر"۔ ولے موسیٰ نا لم باوہ وا حکم آن خولیتو، خدا نا
 زی آ ایمان تبار او تینا مارے مسہ تو اسکان وکار ○
- ۲۴ آرا وخت آ موسیٰ بھلن مس، او ہندا خدا نازی آ ایمان تھنگ نا وجہ غان بادشاہ
 ۲۵ نا مسر نا مار منگ آن انکار کرے ○ او سوچ کرے کہ "گناہ کنگ نا بجائے ای ہم
 ۲۶ یہودی ہندغاتے تو تکلیف کاٹیو" ○ او سوچ کرے کہ "مضر نا خزانے خرچ کنگ
 آن وا جوان اے کہ خدا نا گھینگا ہندغاتے تو تکلیف او مصیبت کاٹیو، اتنے کہ ہندا
 نسل آن خدا نا مقرر کروکائے بروئی اے۔ خدا ضرور کئے بدلہ ایٹک" ○
- ۲۷ او ہندا خدا نازی آ ایمان تھنگ نا وجہ غان موسیٰ فرعون نا غصہ غان خولیتو،
 مضر آن بغیر خولیس اٹ پیش تما۔ او نا وا یقین آسکہ کہ "خدا کن تو اوار اے" ○
- ۲۸ او ہندا خدا نازی آ ایمان تھنگ نا وجہ غان موسیٰ یہودی تے حکم تے کہ "تینا
 چوکائے آمیل یا ہیٹ نا وترتے چٹ ایٹو، تاکہ ملائک عزرائیل یہودی تا بھلا
 مارتے کسپ"، او ہندن "بچاؤنگ نا عیدے" منانے ○
- ۲۹ ہندا خدا نازی آ ایمان تھنگ نا وجہ غان یہودی سمندرے پار کریر، ولے آرا
 وخت آ مضریک ہندا کو شتے کریر، تو ڈینگار، کسکر ○
- ۳۰ او ہندا خدا نازی آ ایمان تھنگ نا وجہ غان یہودی خدا نا حکم نا مطابق ہفت
 وے اسکان یر سٹو شار نا چارمہ گند آچر خلکر، ویوالک تمار، وافک شار ٹی بیہار ○
- ۳۱ ہمو وخت آرنڈی راحب ہندا خدا نازی آ ایمان تھنگ نا وجہ غان ایلو یر سٹو شار
 نا خدا نا پیغام آن انکار کروکاتے تو کسنگتو، اتنے کہ او آرا یہودی جاسوساتے تینا
 آرا ٹی بہ خیرٹ پاریسس، اوفتے وکاس ○
- ۳۲ بین بھاز قصہ غاک آریر، ولے واسہ ضرورت آف کہ ای ٹم کے جدعون، برق،
 ۳۳ سٹسون، افتاہ، واؤو، سموتیل او ایلو پغمبر اتا قصہ غاتے بیان کیو ○ ہندا خدا نازی

۳۳ آیمان تیجنگ نا وجرغان وافتے آن گراس جگاتے کئار، انصاف آٹ حکومت کیر، او خداننا خوش پورہ مس۔ وافتے آن گراسے نا حکماتے شیراک ہم منارہ، او شیراک وافتا زی آ حملہ کتویر۔ ۰ وافک فاخرے پدین کیرہ، کس وافتے کسینگ کتو۔ اوفک کمزور آئرہ، ولے ایمان تیجنگ نا وجرغان طاقت ور جوڑ مسر، او ہنداض طاقت ور جوڑ مسر کہ جگاتے ٹی حملہ کروکا فوجاتے کئار۔ ۰ او صرف ہندا ایمان تیجنگ نا وجرغان نیازیک تینا کہوکا عزیز قریباتے پدی زندہ خنار۔

۳۵ او بے ایماناک خداننا زی آ ایمان تھوکاتے ہر سیفنگ نا کوشستے کیر، ولے وافک ہر سینگتویر او دا وجرغان مصیبت کانار، کسینگار، تاکہ اوفک ہمیشہ نا زندگی لے حاصل کیر۔ ۰ گراسے نازی آ مسخرہ کنگا او وافتے کوڑا خلنگا، او ہجازنگاتے ۳۶ ہتکڑی خلنگا، جیل ٹی شانگنا۔ ۰ وافک سنگسار کنگار، وافک زغم آٹ اراٹک کنگار، ۳۷ کسینگار۔ ہجازنگاک غریب مسر، ہیٹ او میلٹا پڑہ غاتا بیچ جوڑ کیر، پینار۔ وافک ۳۸ تکلیف کانار او بے عزت کنگار، ولے ایمان آن ہر سینگتویر۔ ۰ واڈنیا وھینگا بندغاتے کے جوان آلوک۔ بے ایماناک وافتے شاراتے آن کشار او وافک مہاجراتے آن بار ریگستان او مشتے آچرخ کیر، غاراتے ٹی رہینگار۔ ۰

۳۹ خداننا زی آ ایمان تیجنگ آٹ وافک گل خداننا خوشے پورہ کیر، ولے خداننا ۴۰ اقراراک وافتے تو داسکان پورہ تویسر۔ ۰ اتقے کہ خدانن کے او وافتے کے فیصلہ کیرینے کہ تینا اقراراتے زو پورہ کنگ نا بجائے موقعہ ایتے کہ ایلوفک ہم ایمان تخیر او ننے آن بار اونا مون آ پاک صاف مریر۔ ۰

دُنیا نا سِزا باوہ خُدا نا محبت نا نشان اے

۱ **ب** مُست نا بندغاک خداننا زی آ ایمان تجاخر، ننے ہمت ایتیرہ۔ ہندا خاطر آن شیطان نا گناہ او بُرائی تا کسرے یلہ کیمبو او سختی آٹ خداننا کسر آ پنگ نا کوشستے

۲ بدنن کیمبو، وھن کہ گو کروکاک گونے کنگ نا کوشتے کیرہ۔ ۰ خواجہ عیسیٰ نازی
آیمانے تینا بسفیمبو، کہ او شروع آن الیس آخر اسکان سخی اٹ خدا نازی آیمان
تجا۔ او صلیب آتفنگا، او بے عزتی آمو تے سہا، اتنے کہ او چالسک کہ وانا بدلہ مون آ
بھاز زیاست مروے۔ او واسہ خدا ناراست میکو گنڈ آتولوک اے۔ بندا خاطر آن
اوڑان بار سخی اٹ خدا نازی آیمان تخیمبو۔ ۰

۳ ہمتے آرائفیبو، سوچ کبو کہ خواجہ گناہ گارنگا بندغاک ہمر بے عزت کیر۔ ۰
۴ پلسکنگ پیغام نا خاطر آن تینا جہدے جاری تجبو۔ آگہ واڑکے ننا جان ہم کائے، تو
۵ پرواس آف۔ ۰ شاید تم خدا نا ہمت تروکا پیتاتے گیرام کینورے، کہ تم کے یعنی
تینا چناتے کے پارینے تا

”کنا چنک، آرا وخت آای ٹا غلطی تے کشیوہ،
تو توجہ ایتبو۔“

۶ آرا وخت آای ٹے آچڑیوہ، تو ہمتے آرائفیبو۔ ۰
ای ہمو بندغاتا غلطی تے مر کنگ کے تکلیف ایتبوہ،
آرافتے تو کہ ای محبت کیوہ۔ ۰

۷ وئیائی ہر باوہ تینا چناتا غلطی تے مر کنگ کے سزا ایتک۔ بندا خاطر آن وا
مصیبتاتے سہنگ آن تم پوہ بیو کہ خدا ٹا غلطی تے مر کنگ کے ٹے تکلیف تینگ
۸ ٹی اے۔ وا مصیبتاتا بنگ آن ظاہر مریک کہ خدا ٹے تینا چننا جوڑ کرینے۔ ۰ آگہ
ٹے آغلطی تے مر کنگ کے تکلیف بنگ، تو ظاہر مریک کہ خدا ٹے تینا چننا جوڑ
۹ کنتے۔ ۰ وئیای آباوہ غاک ننا غلطی تے مر کنگ کے سزا ایتیرہ، ولے نن ولدا ہم
اوقتا عزتے کیند۔ بندا خاطر آن ضروری اے کہ باوہ خدا ننا غلطی تے مر کنگ کے آرا
تکلیفے ایتک خوشی اٹ قبول کین تہ، تاکہ ہمیشہ نازندگی نے حاصل کین۔ ۰ وئیای
۱۰ آباوہ غاک تینا خوش نا مطابق ننا غلطی تے مر کنگ کے مچھ وخت کے سزا ایتیرہ،
ولے باوہ خدا ننا فائدہ کے تکلیف ایتک، تاکہ نن اونا مون آپاک صاف مرین۔ ۰

۱۱ آرا وخت آنے دھندگا تکلیف رسیدنگ، تو نن خوش مَفَن، عَمگین مرینہ۔ ولے واکان
پد تکلیف ہلوکاک، کہ خداناکسر آبرہہ، زندگی نے پاک صاف گدیریفیرہ، او دافتے
وانا بدلہ رسیدنگ۔

خیال تخبو، ایمان آن ہڑسینگیبو

۱۲ تینا رُو حانی علمے ووفیو، ہمت کیو، او ایمانے تینا یسفیو۔ دھن کہ لکنگا بندغ
۱۳ نانت جوڑ کنگے، تو او صبح چرخ کیک، ہندن نم کمزور ایمان تخبو کا بندغاتا ایمانے
ہم یسفیو۔

۱۴ کوشت کیو کہ پاک صاف تبو او ہر بندغ تو امن ات زندگی نے گدیریفیو،
۱۵ اتے کہ پاک صاف منگ آن بغیر کس خدانے خمپک۔ خیال تخبو کہ تمے آن
کس ایمان آن ہڑسینگ، او ہمو بندغاتے آن بار مقبو کہ کست کیرہ، ایلوفتے
۱۶ نسان او تکلیف تینگ نا کوشتے کیرہ۔ کوشت کیو کہ زنا کیبو او اسحاق نا مار
عیسوغان بار بے برکت مقبو، کہ او اسے تاس نا بے ویر کے تینا بھلا ایلم منگ نا
۱۷ حقے سووا کرے او پارے "پرواس آف"۔ تمے واقص معلوم اے کہ واکان پد او
بھاز کوشت کرے کہ باوہ اوڑ کے برکت خوائے، ولے اوڑ کے خوائنگتو۔ او مست
نا غلطی کے بھاز آفوس کرے او خرنیک خلیسہ بھاز کوشتے کرے کہ "وا فیصلہ نے
بدل کیو"، ولے وا بدل تئو۔

۱۸ موسیٰ نا دور ٹی یہودیک مقدسنگ مش سینا نارہی آخانا مون آپیش مسر۔
مکننگ پیغام نا سر منگ نا وخت آگپ تارمہ مس، خاخر او موٹل مش آن بسر،
۱۹ طوفان بس، بگل خنگا او اسے بھلو توارس بس۔ وا توارے پینگ آن پد مخلوق
۲۰ خدانان خواست کیر کہ "نن وا توارے بیچن"۔ اتے کہ واک واکمے کہ "آراساوار
۲۱ او انسان وا مش آبریک، ضرور سنگسار کنگ" آن خولیسرہ۔ وا گڑاک ہندن

- خطرناک اُترہ کہ موسیٰ پارے ”ای ہم خولیس آن لڑنگ ٹی اٹ“۔ تم دافنے آن
 بار خدا نامون آخولیس اٹ پیش متورے۔
- ۲۲ بلکہ واسہ تم بغیر خولیس اٹ جنتی آیر و شلم شار آبنگ ٹی ارے، کہ اوڑے
- ۲۳ سحازنگا ملائکاک مچ او او خوشی کنگ ٹی او۔ تم خدا کے اہمیت والا مسونورے،
 دهن کہ او لیکو مار نا اہمیت زیاست اے، او ٹما پنک جنت ٹی ہمیشہ زندہ رہینگو کا
 کتاب ٹی لیکھو او۔ تم ہمو خدا نازی آایمان تخانورے کہ گل بندغاتا فیصلہ نے
- ۲۴ یک، او کہو کا گل ایماندارینگا بندغاک اونا مون آ موجود او۔ آوم نامار بائیل نا
 کسینگ اٹ کسے نا فائدہ متے، ولے عیسیٰ نا کسینگ او پدی زندہ منگ اٹ
 سحازنگاتا فائدہ مسونے۔ او داپسکینگ پیغامے عیسیٰ تم کے بیسونے، او تم دانازی
 آایمان تخانورے۔
- ۲۵ خیال تجبو او خدا نا پیغام تروکاتے آن انکار کپتو۔ مست نا بندغاک خدا نا پیغام
 تروکاتے آن انکار کیر، او خدا نا سزاغان بچنگ کتویر۔ او ہندن واسہ آرا بندغاک خدا
 نا پیغام تروکاتے آن انکار کیر، خدا نا سزاغان بچنگ کپتے۔ موسیٰ نا دور ٹی خدا
- ۲۶ مش سینا نارہی آزلہ کرے، او اقرار کرے کہ ”پورہ جہان ٹی اسہ وار ولدا ہندنو
 زلہ س مروے“۔ او اپناتے آن ظاہر مریک کہ آرا جاگہ ٹی ہم دازلہ بروے اونا
 بر فانی آگڑا تباہ مروے، ولے ہمیشہ ناگڑاک بچور۔
- ۲۸ خدا نا عبادتے کیمبو، او اونا شکرے آوا کیمبو کہ ایمان تجوکاتے ہمو گڑاک رسینگیرہ
 کہ ہمیشہ کے مرور۔ ہندا خاطر آن پو، او خوشی اٹ خدا نا شکرے آوا کیمبو کہ ننے
- ۲۹ آ بے ایمانگاتے آن بار تباہ منگ نا سزا مقروے۔

عمل کننگ نا بیتاک

۳ کنا عیسیٰ سلگناک، اسہ پہ ایلو تو تینا محبتے ووفیسہ ہمبو۔ او یات تجبو،

۲ مسافراتے تینا آرائی بہ خیرٹ کبو۔ گراس بندغ بندن کبر، اوفتے سما تسمتو، وا بندغاتے بہ خیرٹ کننگ تو خدا تینا رحمتاے اوفتے آرابی کرے۔ ۰ ہمو عیسائی سنگتاتے یات کبو، اوفتادتے کبو، کہ عیسی نازی آایمان تننگ نا وجرغان جیل ٹی او، وھن کہ ٹم جیل ٹی اترے، او ہمو فتادتے ہم کبو آرافک عیسائی جوڑ مننگ نا وجرغان مصیبت او تکلیفے سہنگ ٹی او، وھن کہ ٹم سہارے۔ ۰

۳ ہر بندغ برام کننگے اہمیت ایٹے، او آریغ او زائفہ اُست نا حُب اٹ تین پہ تین تو محبت کبر او ایلو فتنے تو خراب کاریم کننگ نا باروٹ سوچ کپس، اتنے کہ خدا نا بزا زنا کروکاتے کے بھاز سخت مروئے۔ ۰

۵ تینا اُست ٹی دولت نا محبتے شاغیہو، او آرا گراک کہ ٹم تو آریہ، افاشا شکرے او کبو، اتنے کہ خدا پارینے

”امی نے اصل تنیا یلہ کپہ“۔ ۰

۶ بندا خاطر آن ہمت کیمبو او پابو

”امی خولپہرہ، اتنے کہ خدا کنادت کروکا اے۔

بندا خاطر آن کس کے چچ کننگ کیک۔“ ۰

۷ معتبر اتا باروٹ سوچ خلبو، کہ اوفک خدا نا پسکننگ پیغامے ٹمے اسکان سر کبر۔

سوچ کبو کہ اوفک ہمر زندومرک کبر او اوفتے آن بار زندگی نے گدریفنگ نا کوشستے

۸ کبو، ۰ اتنے کہ خواجہ عیسی مُست نا ایمان تجوکاتا مدتے کرے، واسہ ہم کننگ ٹی

۹ اے، او مون آہم کیک۔ ۰ پین ڈول نا خوائفنگتے آتوجہ تقبو۔ وا جوانو ہستس

اے کہ روحانی طور اٹ نن خدا نارحمتاے حاصل کین، حلال او حرام نامسلداتے

۱۰ ٹی تپن۔ افاشا مننگ او نامننگ اٹ روحانی طور اٹ چچ فائدہ منگ۔ ۰ خواجہ عیسی

صلیب آتفنگا، کسفنگا۔ واسہ پین قربانی تینگ نا ضرورت آف، او ہمو بندغاک کہ

یہودی تا شریعت نا ذریعہ اٹ نجات خوارہ، اوفتادتے او نجات عیسی نا گنڈ آن

۱۱ منگ۔ ۰ یہودی تا کل آن بھلا امام ساداراتا قربانی تینگ آن پد اوفتا وترتے گناہ

۱۲ او بُرائی تا معاف کرفنگ کے عبادت خانہ نا کُل آن مقدسنگ جاگہ غا خدا نا مون آ
پیش کیک، ولے وا خاص موقعہ غا ساواراک شار آن پیشن ہوشنگیرہ-○ او بندن
خُواجہ عیسی شار آن پیشن کسفنگ او اونا بندا دُول نا قربانی تنگ نازی آ ایمان
۱۳ تَخنگ اٹ مخلوق گناہ تے آن پاک صاف منگ کیک-○ بندا خاطر آن نجات حاصل
کنگ کے یہودی تا شریعت آ چلینگے یدل کیمبو او نجات حاصل کنگ کے عیسی
نا کسر آ کابو، او مخلوق نا بے عزتی آ بیتا تے آن خُولکیمبو، وُهن کہ خُواجہ عیسی
۱۴ وُهننگا بیتا تا باروٹ پرواہ تَخو کیک-○ وا دُنیاوی آ یروشلیم شار فانی اے، او نن جنتی
آ یروشلیم شار آ پنگ کے تیاری کنگ ٹی اُن، کہ وا شار ہمیشہ کے مریک-○
بندا خاطر آن ایلو فتا مون آ خُواجہ عیسی نا ذریعہ اٹ خدا نا صفتے کیمبو-○ اسہ پہ
۱۵ ایلو نا تینا مدتے، او جُوان کاریم کریسہ کابو، اتتے کہ بندا طریقہ اٹ نن خُداے
۱۶ خُوش تَخنگ کینہ-○

۱۷ تینا معتبر اتا حکماتے منبو- اوفک شمارو حانی علمے ووفنگ ٹی او، اتتے کہ خُدا اوفتے
آن وا زمہ واری تا باروٹ ہریفک- اگہ ٹم اوفتا خُوانفنگے منیرے، تو اوفک خُوش
مریرہ- اگہ منپیرے، تو عگیلن مریرہ، او وا ٹی ٹما نُسخان مریک-○
۱۸ کن کے دُعا کبو، او کنا یقین اے کہ اسی صفاننگا اُست اٹ عمل کریٹٹ-○ او
۱۹ اسی ٹمے آن خُواست کیوہ کہ کن کے دُعا کبو کہ اسی ٹمے زو پدی خنیو-○

آخری دُعاک

۲۰ خُدا ننا خُواجہ عیسی نے پدی زندہ کرے- اونا کسفنگ او پدی زندہ منگ آن
ظاہر مریک کہ او ننا رہنما اے، وُهن کہ میٹنے کے شُوان رہنما کیک، او اونا ذریعہ
۲۱ اٹ خُدا نا پُسننگا اقرار پورہ مس-○ اسی دُعا کیوہ، خُدا، کہ ننے پریشانی تے آن
بچانفوکا اے، عیسی نا ذریعہ اٹ شمارو حانی علمے ووفنگ کے ضرورت نا ہر گزائے

ٹھے ایٹے، تاکہ شما دا عمل آن خدا خوش مرے۔ او خواجہ عیسیٰ نا عزت ہمیشہ بزز
آ مرے۔ آمین۔○

آخری بیتاک

۲۲ کنا سنگتاک، کنے اُمیت اے کہ ٹم کنا دا ہمت تروکا پیغام نا اکل اہمینگا بیتاتے
غور اٹ بنگورے۔○

۲۳ ای دا ہم خوشی اٹ پاننگ ٹی اٹ کہ ننا سنگت تیتھتھیس جیل آن یلہ مسونے۔

۲۴ اگہ او زو کنے آ بس، تو ای اوڑ تو اوار ٹھے آ بروٹ۔○ ننا سلا مے گل عیسائی معتبر او
ایلو عیسائی تے ایٹبو۔ اٹلی نلک ٹی رینگو کا عیسائیک ہم ٹھے سلام پارہ۔○

۲۵ شما گل نازی آ خدا نارحمتاک مریر۔
خدا حافظ۔○

یَعْقُوبُ نَا عِيسَائِي تے كے خط نَا تعارف

یَعْقُوبُ خُواجه عِيسِي نَا جِدِیدِرو ایلْمَس اَسْکے. او دا خطے بمو عِيسَائِي تے لکھانے کہ ”دُنیا ئی تالان او“ (۱:۱). او دا خط ئی عِيسَائِي تے پریشانی، مصیبت، تکلیف ڈولنگا کاریمتے آن مُقابلہ کنگ نا بمت بسونے.

یَعْقُوب لکھانے کہ نُمَا عمل اِیمان یَنگ نا مُطابق مرے. دا خط ئی بہاز ڈول نا پیتاک اَریر کہ اوفتا زی آعمل کروئی اے، یعنی جُوانو کاریم کنگ، جُوانو پیت کنگ، صبر کنگ، وغیرہ. یَعْقُوب بہازنگا خرابنگا پیتانا باروٹ ہم خیردار کرینے، یعنی عِيسَائِي تانام ئی فرقه جوڑ منگ، تکبُر کنگ، بے عزتی ئو پیت پانگ، اسہ پہ ایلو تو جنگ کنگ، آمیری او غریبی ڈول نا پیت او عمل کنگ، وغیرہ.

دا خط نَا اہنگا بشخاک داد او:

تعارف	۱:۱ - ۸:۱
بر حال ئی خُدا نا شکرے ادا کبو	۹:۱ - ۱۱:۱
آزمائش اِیمان نا نشانی اے	۱۲:۱ - ۱۸:۱
نیکنگا پیتاتے بمبو او عمل کبو	۱۹:۱ - ۲۷:۱
کسے ایلوفتے آن زیاست اہمیت یَقبو	۱:۲ - ۱۳:۲
اِیمان او عمل بڑتوماک ضروری او	۱۴:۲ - ۲۶:۲
عِيسَائِي س کے تسلی اٹ پیت کنگ ضروری اے	۱:۳ - ۱۸:۳
عِيسَائِيک او ایلو بندگاتے ئی اُنت فرق اے	۱:۴ - ۶:۵
آخری نصیحتاک	۷:۵ - ۲۰:۸

یعقوب نا عیسائی تے کے خط

۱ ب گل عیسائی سنگتاک کہ وینا ٹی تالان او،

سلام-۰

۲ کنا سنگتاک، آرا وخت آٹھے تکلیف تیننگ، تینے خوش قسمت چابو، ۰ آنتے
 ۳ کہ ٹھے خبر اے کہ وا تکلیفاتا سہنگ اٹ ٹھا ایمان بتر بسک او ٹھا صبر کننگ نا طاقت
 ۴ ہم ووک-۰ واقے سہیو او آزمائش ٹی پورہ بیو، تاکہ صبر کننگ اٹ ٹھے آن ہر
 ۵ آسٹ جوانو عیسائی س جوڑ مرے-۰ اگہ ٹھے آن کس بیتاے پوہ مف، تو اووے
 ۶ خداگان وعا کروئی اے، آنتے کہ صرف خدا عقل او پوہ منگ نا طاقتے سخی گری اٹ
 ایٹک- خدا ضرور اووے وا عقل او پوہ منگ نا طاقتے ایٹک-۰ ولے آرا وخت آٹھے
 وعا کیرے، بغیر شک اٹ کبو او خدا نازی آسخت ایمان تجبو- وھن کہ سمندر نا
 ویر تو نا وجرغان وانگ اینگ کائک، بنڈن شک کروکائے خیر آف کہ خدا اووے پوہ
 ۷ کننگ نا طاقتے ایٹک یا تفک-۰ وھننگا بندغ اصل بیچ بیت نا باروٹ فیصلہ کننگ
 ۸ کپ، او وا سوچ خلپ کہ خدا اوڑا مہربان مروے-۰

بر حال ٹی خدا نا شکرے آدا کبو

۹ ہمو عیسائی کہ غریب اے ضرور خوش مرے، آنتے کہ خدا اونا عزتے بزز آ
 ۱۰ کیک-۰ او امیر عیسائی ہم خوشی کے کہ خدا نا مون آ اونا دولت نا بیچ اہمیت
 آف، آنتے کہ امیری بنڈن زو خلاص منگ کیک، وھن کہ جنگلی آ بوچ نا پھل زو
 ۱۱ خلاص مریک-۰ وھن کہ آرا وخت آوے بارک، وے نا بائشی ٹی بوچ بارک، اونا

پھلاک تمیرہ، اوفتا زیبائی خلاص مریک، ہنڈن آرا وختس کہ امیرنگا بندرغ صرف
تینا مال مڈی او کاروبار نا باروٹ سوچ خلک، تو اونا زندگی ہم خلاص مریک۔

آزمائش ایمان نا نشانی اے

- ۱۲ ہمو بندرغ خوش قسمت اے کہ آزمائش نا وخت آ ایمان آن ہر سینگیپک، آنتے
کہ آرا وخت آ او آزمائش آپورہ بریک، تو خدا اووے وانا بدلہ ٹی ہمیشہ نا زندگی
۱۳ ایتک، کہ او تین تو محبت کروکاتے تو اقرار کرینے۔ آرا وخت آ بندرغ نا وھنڈنگا
آزمائش مریک، او واپاپ کہ ”وا آزمائش خدا نا گنڈ آن بسونے“، آنتے کہ خدا کسے
۱۴ گناہ نا کاریم آن آزمائشک، او نہ کسے خدائے آزمائشک یک۔ وے آرا وخت آ
۱۵ بندرغ تینا خرابنگا خوشاتے ٹی پاسنگ، او وخت آ اونا آزمائش کننگ۔ تینا خوشاتے
منگ آن بندرغ گناہ گار جوڑ مریک۔ او گناہ کریسہ کایک، آخر کار ووزرغ ٹی خسیگ۔
۱۶ کنا ووستنگ سنگتاک، خیال تجبو۔ اگر اسٹس پائے کہ ”گناہک خدا نا گنڈ آن
۱۷ بریرہ“، واپیت نازی آ یقین نچپو۔ بلکہ یات کبو کہ صرف جو اننگا ٹیکیک خداگان
بریرہ۔ واپو خدا اے کہ وے، توبے او استار تے جوڑ کرینے، او اصل بدل مفک۔
۱۸ خدا تینا خوش اٹ نئے تینا راستنگا پیغام نا کسر آیس، تاکہ اونا مون آتنا اہمیت
جہان نا ایلو کل گڑاتا اہمیت آن زیاست مرے۔

نیکنگا پیتاتے بمبو او عمل کبو

- ۱۹ ووستنگ سنگتاک، یات کبو کہ ٹے آن ہر اسٹ جو اننگا پیتاتے آزو توجہ ایتے،
۲۰ وے بے مقصد اٹ پیت کپ او زو غصہ کپ۔ خدا نا خوش اے کہ ہر بندرغ اونا
۲۱ کسر آبرے، وے غصہ کننگ اٹ بندرغ خدا نا خوشے پورہ کننگ کپک۔ ہندا خاطر

آن بر خرابنگ عمل او عادتاتا کننگ آن مریبو۔ خُرا نا کنڈ آ پو او اونا ہمو پیغامے اُست
 ناخب اٹ مَنبو، کہ او نئے رغایک تہ۔ صرف واوے منگ اٹ نُم بچنگ کیرے۔ ○
 راست نا خُوا نْفنگ واو اے کہ اونا پیغامے منگ نا بچ فائدہ آف، ہمو وخت
 اسکان کہ وانا زی آ عمل کنتورے۔ ○ وُھن کہ اسہ بندغس تینے آوینک ٹی بُرک،
 بُرنگ آن پد او کایک، او ذریعے آن پد گیرام کیک کہ "بمر اسٹہ"، ہندن اگہ کس
 وا پیغامے منک، ولے وانا زی آ عمل کیک بندا بندغ آن بار اے۔ ○ ولے ہمو
 بندغ کہ نجات ناراستنگا پیتاتے غور اٹ بِنک، واقفے آتوجہ ایٹک، او صرف گیرام
 کننگ کے بچک، بلکہ ضرور وانا زی آ عمل ہم کیک، وا بندغ نا نیکنگا کاریمتا وجہ غان
 خُرا وانا زی آ تینا رحمتاتے راہی کیک۔ ○

۲۲

۲۳

۲۵

اگہ کس بد زبان مرے، گُرا او بمر پاننگ کیک کہ "امی مزہبی وُ بندغے اٹ"؟
 اونا مزہب دروغ اے، او تینے ریفنگ ٹی اے۔ ○ خُرا ہمو بندغاتے آن خُوش اے
 آرافک کہ تینے گناہ او بُرائی تے آن بچاغیرہ، او بیتیماتا او جنوزانانا مشکل وخت آ
 مدتے کیرہ۔ ○

۲۶

۲۷

کَسسے ایلوفتے آن زیاست اہمیت تَقبو

۱ ب کنا دوستنگا سنگناک، کہ نُم ہم عزت مندنگا خواجہ عیسیٰ نازی آ ایمان
 تجانورے، کُل انساناک برابر او، کسے صرف اونا امیری نا وجہ غان عزت تقبو۔ ○
 ۲ فرض کبو کہ عبادت نا مچ منگ نا وخت آ اسہ امیر و بندغس خیسُن نا چلو او جوانو بچ
 بینوکے نُم تو یلنگ کے بریک، او اسہ غریبو بندغس، کہ او ارنگو کو بچ بینوکے، ہم شما
 ۳ یلنگ کے بریک۔ ○ اگہ نُم امیرنگا بندغے بہاز عزت ایتیرے، او پارے "واڑے بہ،
 جواننگا کُرسی آ توٹل"، ولے غریبنگائے پارے "واڑے جک سلہ" یا "واڑے فرش
 ۴ آ کنا نت تارہی آ توٹل"، ○ گُرا شما زی آ اِلام مریک، اتنے کہ نُم منافق اُرے او

- شیطان نا خوش نا مطابق فیصلہ کنگ ٹی اُرے۔
- ۵ کنا دوستگا سنگناک، کنا پیتاے غور اٹ نیمبو۔ خُدا غریبہاے ہم گچین کرینے،
 او اوقتا ایمانے زیاست کرینے، ناکہ اوفک ایلو خُدا تو محبت کروکاتے تو اوار خُدا نا
 ۶ اقرار نا مطابق جنت ٹی کار۔ و لے ٹم غریبہاے بے عزت کیرے، او یات کیرے
 کہ بحازنگا امیرنگا بندغاک ٹمازی آ الزام تجانو، او چکیسہ ججاتا مون آپیش کرینو۔
 ۷ وھینگا بندغاک ٹما پُسنینگا پن یعنی "عیسائی" نازی آ ہم ملنڈ خلیرہ۔
 ۸ اگ ٹم تورات نا دا بیت "ایلو فتنے تو محبت کبو، وھن کہ تین تو محبت کیرے"،
 ۹ نازی آ چلینگ ٹی اُرے، تو یقیناً خُدا نا اہمناک عکے ننگ ٹی اُرے۔ و لے اگ ٹم
 بندغاتے تو اوقتا حیثیت نا مطابق ملیرے، او فرق کیرے، تو گڑا ٹم گناہ گار اُرے،
 ۱۰ شریعت نا پرغو کاک مریرے، او ٹمے آ بزا بریک۔ خُدا تورات ٹی پارینے "زنا
 کیو"، او "کسے کسپیو"۔ اگ ٹمے آن اسہ بندغس زنا کپک، و لے قتل کیک، تو
 او ضرور شریعت نا پرغو کوس اے۔ بندا خاطر آن اگ بندغس اسہ حکمس پرنگ،
 ۱۲ تو وانا معنی اے کہ گل حکماتے آن انکار کیک۔ بلکہ ہمو بندغاتے آن بار ہیست
 ۱۳ او کاریم کبو ارافک کہ گناہ او بُرائی تا بزاغان بچانفنگانو، آنتے کہ خُدا ہمو بندغ آ
 اصل رحم کپک، آرا کہ تینا زندگی ٹی ایلو فتنے آ رحم کتنے، او رحم نا اہمیت فیصلہ
 نا اہمیت آن زیاست اے۔

ایمان او عمل بڑتوماک ضروری او

- ۱۴ کنا سنگناک، اگ کسس پائے "ای ایمان تھائٹ"، و لے اونا عمل آن ثابت
 ۱۵ مف، تو ضرور دا نجات حاصل کتنے۔ فرض کبو کہ ٹما ایلو عیسائی ایڈ ایلمتے کینگ
 ۱۶ کے اِرغ او بینگ کے پیچ آف۔ اگ ٹم اوفتنے صرف دا پارے "خُدا نارحمناک ٹما
 زی آمریر، جُوان نیمبو، جُوان گمبو"، و لے اوقتا ضرورت نا گڑاتے اوفتنے تفسیرے، تو

- ۱۷ وانا بچ فایده آف - اگہ بند غس ایمان تھنگ ناد عوی لے کیک، تو وادے صرف تینا
 عمل آٹ ثابت کنگ کیک - بغیر عمل آن ایمان کہو کاتے آن بار بے کار اے -
- ۱۸ شاید ٹمے آن کس ہریفے "اسٹس ایمان تھنگ، او ایلو جوانو کاریم کیک - آرا
 ضروری اے؟" ولے ای پاوہ کہ "عمل آن بغیر ایمان ظاہر مفک - ای تینا ایمانے
 ۱۹ عمل آن ظاہر کیوہ - "ٹم یقین تخریے کہ صرف اسہ خدا س اے - ولے ٹم واڑان
 بچ فایده بیفیرے، آنتے کہ جناک ہم بند ا یقین تخریہ، او خدا نا خو لیس آن لڑیرہ -
- ۲۰ گڑا بے وقوفاک، ای ٹمے آ ثابت کیوہ کہ عمل آن بغیر ایمان تھنگ بے کار اے -
- ۲۱ ٹم ایڑا ہیم نا باروٹ سوچ کبو - او نہ صرف ایمان تھنگ آٹ بلکہ عمل کنگ آٹ
 ہم خدا نامون آپاک صاف مس - او تینا مار اسحاتے قربانی کے قربان گاہ ٹی پیش
 ۲۲ کرے - واڑان معلوم مریک کہ ایڑا ہیم نا ایمان او عمل اسہ پہ ایلو کے ضروری
 ۲۳ آہرہ - اونا ایمان تھنگ اونا عمل آن ظاہر مس - تورات ٹی ہندن لکھوک اے کہ
 "ایڑا ہیم خدا نازی آ ایمان تھا، او ہندا ایمان تھنگ نا وجرغان خدا اووے تینا مون
 ۲۴ آپاک صاف قبول کرے - " او ایڑا ہیم "خدا نا سنگت" پاننگ - واڑان ٹمے سنا
 تھک کہ نیکو عمل کنگ آٹ بندغ خدا نامون آپاک صاف مریک، صرف ایمان
 تھنگ آٹ مفک -
- ۲۵ او ہندن رنڈی راحب، آرا وخت آہیووی جاسو ساتے تینا آرائی بہ خیرٹ کرے،
 او او فتنے زرفنگ ٹی مدت تس، واعملتے آن او ہم خدا نامون آپاک صاف مس -
- ۲۶ دھن کہ جان بغیر روح آن بچ آف، ہندن ایمان عمل آن بغیر بچ آف -

دوی بہازنگا بُرائی تا ماس اے

- ۱ **۳** کنا سنگتاک، ٹمے آن بھازنگاک خوانفوکا جوڑ مفس، آنتے کہ ننا خوانفوکاتا
 ۲ حساب کتاب ایلو فتنے آن زیاست مریک - ننا گل آن اکثر غلطیک مریرہ - اگہ

- بند غس بیت کنگ اٹ بچ غلطی کپ، تو ن پانگ کینہ کہ ”واجوانو بند غس اے،
 ۳ کہ تینا گل خرابنگ خوشاتے تورنگ کیک“۔ اسہ مثاس اے۔ بندغ بلی نابائی لغام
 ۴ شاعنگ، بلی اونا حکماتے منک او بندغ نا خوش نامطابق وانگ اینگ کانگ۔ ۵ پین
 ۵ مثاس ہم اے۔ بھلا کشتی توئی باوباناما ذریعہ اٹ وانگ اینگ کانگ، ولے
 ۵ کشتی چلیفو کا چنکا پاٹ نا ذریعہ اٹ تینا خوش نامطابق سمبالک تہ۔ ۵ ہندن ذوی
 ہم جان ئی چنکو عضوہس اے، ولے وانا اہمیت زیاست اے۔
 ۶ سوچ کیو کہ خاخر نا اسہ چنکو لمبے سے آن پورہ جنگل ئی خاخر لگک۔ ۵ ذوی ہم
 ہندا خاخر نا لمبہ غان بار اے۔ آراوخت آن خرابو بیتس پانہ، واژان بھازنگ بندغاتے
 ۷ نشان مریک، آنتے کہ وانا ذریعہ اٹ شیطان ننے تینا کسر آویک۔ ۵ انسان ہر ڈول
 ۸ نا جنگلی آسوار، ہر ڈول نا چک او مچی تے تینا وس ئی کنگ کیک۔ ۵ ولے ذوی
 اونا وس آن پیش اے۔ ذوی شیطانی او خرابنگا پتاتے آن پراے، او داوے تورنگ
 ۹ بھاز کین اے۔ ۵ ہندا ذوی اٹ نن ہر توما باوہ خدا نا صفتے کینہ او ایلو بندغے، کہ
 ۱۰ خدا غان بار جوڑ مسونے، بد دعا ایٹینہ۔ ۵ نن سخت غلط کینہ، آنتے کہ ہندا ذوی تو
 ۱۱ خدا نا شکرے آوا کینہ، او ہندا ذوی تو ایلو فتنے بد دعا ایٹینہ۔ ۵ اسہ چشمہ غان وا ممکن
 ۱۲ آف کہ سورو او بنینو ویر پیش تے۔ ۵ سورنگا چشمہ غان ہمیشہ سورو ویر پیش تمک،
 او اسہ انجیر نا درخت ئی زیتون، او انگور ئی انجیر لگنگ کپک۔ ہندا خاطر آن، کنا
 سنگناک، صرف جوانو بیتس پابو۔ ۵

عقل مندی نیکنگا کاریم کرو کاتے کے ارے

- ۱۳ ٹے آن اگہ کس پائے کہ ”ای عقل مند او پوہ مروکو بندغے اٹ“، تو داوے
 دا پیتے ثابت کروئی اے۔ او ثابت کنگ کے دا زندگی نے جوان گدریفے، نیکنگا
 ۱۴ کاریمتے کے او تینے کم عزت والا چائے۔ ۵ اگہ ٹے آن کس دعوی کیک کہ ”ای

عقل مند اُٹ،" ولے اُسٹ ٹی مؤن اے، صرف تینا باروٹ سوچ خلیک، ساڑ
 ۱۵ کیک، تو او راستیگا پیغامے سُخان تینگ ٹی اے۔ واکبر والانا عقل مندی خدانانا
 گنڈ آن آف، بلکہ شیطان ناگنڈ آن اے، اونا وئیایوی آہوشاری تو تعلق اے۔
 ۱۶ ہمو بندغاک کہ صرف تینا باروٹ سوچ ظہیرہ او اُسٹ ٹی ساڑ کیرہ، اوفک تین پہ
 ۱۷ تین تو خرابو بحث ہم کیرہ، اوفک گناہتے آن پُر او۔ ولے ہمو بندغ کہ خدانانا گنڈ
 آن بروکا عقل مندی اے حاصل کرینے، او اُسٹ ٹی صفا اے، شریف اے، کسے
 پریشانی تِنک، ایلو فتنے تو سنگتی او محبت کیک، نینگا کاریمتے کیک، او مخلوق ٹی
 ۱۸ فرق کپک۔ اگہ ٹھے آن کس وشمنا تا نیام ٹی خیر کیک، تو نیکو کاریمتے کیک او
 واژان ایلو فک ہم خدانانا راستیگا کسر آبریرہ۔

خُدا نا کسر آ بَبو

۱ ب شام نیام ٹی جنگ او بحثاک ضرور شامو خُوشاک او، کہ ہر اسہ بندغ ناتہسہ ٹی
 ۲ ہر وخت موجود او۔ ٹم گڑاتا خُوائشے کیرے، ولے ٹھے پلپسہ۔ واگڑاک ایلو فتنے تو
 آریر، ولے شام سخت خُوائش اے کہ تین کے حاصل کیرے تا۔ ہندا خاطر آن ٹم بحث
 کیرے، جنگ کیرے، او قتل کنگ کے تیار اے۔ اگہ ٹم خُداغان صرف ضرورت
 ۳ ناگڑاتے خوارے، تو ٹھے پلیرہ۔ آرا وخت آ ٹم وعا خوارے، تو ولدا ہم ٹھے پلپسہ،
 آتے کہ شام اراوہ غاک جُوان افس، او ٹم تینا فائدہ او خُوشی تے کے وعا خوارے۔
 ۴ ٹم مُناقفاک، ٹم تپیرے کہ آرا بندغ وئیانا گڑاتے دوست تورک، او خُدا اے
 دوست تورنگ کپک؟ او آرا بندغ وئیانا خرابنگا بندغالتے تو سنگتی کیک، خُدا اودے
 ۵ "تینا سنگت" پاپک۔ وانا باروٹ مُقد سینگ کتاب ٹی لکھوک اے کہ
 نانا جان نا رُوح ہم خُدا نا گنڈ آن بسونے، ولے گناہ کنگ نا
 خُوشاتے آن پُر اے۔

- ۶ ولے بمو طاققے کہ خُدا نئے ایتک، او ننا گناہ کننگ نا خُوشاتے آن زیاست
طاققے وَر اے۔ مُقد سِنگا کتاب ٹی اسے بین جاگے ٹی لکھوک اے کہ
خُدا تکبر کروکاتے دوست تورپک،
ولے تینے کم عزت چاوکاتے آتینا رحمتاے راہی یک۔ ○
- ۷ بندا خاطر آن خُداغان ربشائی خُوابو، شیطان نا آزمائش ٹی پوره بو، او شیطان ٹے
یلد یک۔ ○ اے گناہ کروکاک، گناہ تے تینا یلد کبو۔ اے مُنافقاک، تینا اُستاتے
۸ گناہ تے آن صفا کبو۔ خُدا نا کُنڈ آ بو، او خُدا ہم ٹے سمبالک۔ ○ تینا گناہ تے کہ
۹ افسوس او ماتم کبو۔ خُوشی او مُحنکے یلد کبو، او تینا کروکاک گناہ تے کہ بوغبو او عکین
۱۰ بو۔ ○ خُدا نامون آتینے کم عزت والا چابو، او خُدا اُثماعتے ایلوقتامون آبرز آ یک۔ ○

عیسائی سنگتاتے آ الزام خلیبو

- ۱۱ کنا سنگتاک، اسے پہ ایلوئے تینا بے عزت کپبو۔ آرا عیسائی ایلو عیسائی آ الزام
خلیک یا اونا باروٹ خرابو بیت پانک، بندن پاک کہ او شریعت نازی آ الزام تخنگ
ٹی اے۔ اگہ ٹم شریعت آ الزام تخیرے، تو ٹم شریعتے منوکاتے آن افرے، بلکہ
۱۲ شریعت نا خلاف پیش منگ ٹی اے۔ ○ صرف خُدا شریعتے تروکا، فیصلہ کروکا،
پچانفوکا او ہزا تروکا اے۔ بندا خاطر آن دا صبح آف کہ ٹم پارے کہ سن ایلوقتا
فیصلہ کروکاک اُن۔ ○

تینا جوڑ کروکا منصوبہ غاتا باروٹ تکبر کپبو

- ۱۳ واسے کنا بیتاے غور آٹ بمبو۔ ٹمے آن کس واپائے کہ "ای اینویا پگہ مسافری
آپین شارے آ کاوہ، اوڑے سالے کے تولیوہ، کاروبار کیوہ، او بھاز پیسہ کٹیوہ۔" ○

۱۳ ولے ئے واخس خبر آف کہ پگہ ئما زندگی آرے یا آف۔ ذهن کہ موٹل گراس وختے
 ۱۵ کے خفنگ او زو خلاص مریک، بندن گلانا زندگی فانی اے۔ ○ نن ضرور دا پان کہ
 ۱۶ ”آگہ وا خدا نا خوش اے، تو نن زنده مرینه او تینا منصوبہ غاتے پوره کینہ۔” ○ ولے واسه
 ئم تینا جوڑ کروکا منصوبہ غاتا باروٹ تکبر کننگ ئی آرے۔ دا جوانو بیتس آف۔ ○
 ۱۷ وایم راست اے کہ بمو بندغ گناہ کننگ ئی اے کہ او تینا جواننگا کاریم کننگ
 نازمه واری ئے چانگ، ولے پوره کپک تہ۔ ○

امیرنگا بندغاک، خیال تخبو

۱ **ب** اے است ئی مؤن امیراک، کنا بیتاے غور آٹ بمبو۔ آرا مصیبت او
 ۲ پردیشانیک، کہ ئے آبریره، اوفتے کے بوغبو، او ماتم کبو۔ ○ ئما امیری خلاص مریک،
 ۳ ئما پچاے مشکاک گنیرہ۔ ○ ئما مچ کروکا خیشن او پیون بے کار او خراب مریرہ۔
 وافک ئما خلاف گواہی ایتیرہ۔ ذهن کہ زنگ آئی آگراتے بے کار او خراب کیک،
 بندن خدا ئے ”بے کار او خراب” پانگ، ئے ہزا ایتک، اتقہ کہ ئم لالچ آٹ آخری
 ۴ وے تے ئی بھاز مال مڈی مچ کرینورے۔ ○ ئم وزی آٹ تینا بزغراتے مزدوری
 یتورے۔ ئم اوفتا فریاداتے آتوجہ یتورے، ولے خدا تعالیٰ اوفتا بیتاے بنگونے،
 ۵ وافتے بدله ایتک۔ ○ ئم وینا ئی کننگ او خاچنگ آٹ تینا زندگی ئے گدریفینورے،
 ۶ تینے ہزا کے بندن تیار کرینورے، ذهن کہ سور قربانی کے تیار کننگے۔ ○ ئم معصونگا
 بندغاتے آ الزام تجانورے، اوفتے قتل کرینورے۔ اوفتے طاقت آلوک کہ ئما خلاف
 گراس بیت کیر۔ ○

آخری نصیحتاڪ

- ۷ کنا سنگناڪ، بمو وخت إسكان صبر ڪبو ڪه خدا نا مقرر ڪروڪا پدي ٻٽي، ذهن
ڪه زيندار جوان فصل حاصل ڪنگ ڪه صبر اٿ اتم نا پر نا انتظار ڪيڪ، او
۸ اوڙان پد فصل تيار مريڪ- صبر ڪبو او پوره يقين تجبو، آتق ڪه خدا نا مقرر ڪروڪا
نا پدي ٻٽنگ ڪرڪ اءِ-
۹ کنا سنگناڪ، اسه په ايلو نا خلاف بيت ڪپيو، تاڪه خدا نما غلطي ته آتوجہ تف-
فيصله ڪروڪا زو ظاهر مريڪ-
۱۰ سنگناڪ، پغمبر اڪ مست نا وخت آتيلچ ڪنگ نا وجه غان تڪليف او مصيبتا ته
۱۱ سهار، وٽه صبر ڪريه- اوفڪ ثم ڪه مثال او- ن او فته خوش قسمت پانه، آتق
ڪه اوفڪ تڪليف او مصيبتا ته سهار- پغمبر ايوب نا قصه غا توجہ ايتبو- او صبر اٿ
تڪليفات سها، او اوڙان پد خدا اودے بهاز ڳڙا ته تس، آتق ڪه خدا محبت ڪروڪا
او رحمتا ته ڪروڪا اءِ-
۱۲ کنا سنگناڪ، بهلا بيت واو اءِ ڪه آرا وخت آ اقرار ڪيرے، تو قسمه بر فپيو- نه
دغار نا، نه آسمان نا او نه پين ڳڙا تا قسمه بر فپيو- بلڪه آرا وخت آ "آو" ڪروئي مرے، "آو"
پابو، او آرا وخت آ "نه" ڪروئي مرے، "نه" پابو، تاڪه خدا نا بزبان بچنگ ڪيرے-
۱۳ آرا وخت آ اءِ آن ڪسے آ سختي برے، تو او خدا غان وعا خوائے- او آرا وخت
آ اءِ آن ڪس خوش مرے، تو او ضرور خدا نا صفته ڪه- او اڪه اءِ آن ڪس بيمار
۱۴ اءِ، تو عيسائي تا معتبرا ته توار ڪرے- اوفڪ اونا خاطر آن وعا خواره، او خدا نا پن
اٿ بيمار نا جانے زيتون نا تيل اٿ موشڪيره- او آرا وعا ايمان تخنگ اٿ مريڪ،
۱۵ ضرور قبول مريڪ- خدا بيمارے جوڙ ڪيڪ، او اونا گناه او بزيڪ معاف ڪنگيره-
۱۶ بسدا خاطر آن دا ضروري اءِ ڪه اسه په ايلو نا مون آتينا گناه او بڙائي ته ظاهر ڪبو

او اس پر ایلو کے دُعا خُوابو، تاکہ جوڑ میرے۔ اُسْت نا حُب اَث خُدا نا کسر آ بَنو کا
نا دُعا خُوابنگ نا طاقت بھاز زیاست اے۔

۱۷ پغمبر ایلاس نا قصہ نا باروٹ سوچ کبو۔ او نئے آن بارو بند غس اسکہ، او اُسْت

۱۸ نا حُب اَث دُعا خُوابیس کہ پر مَف، او مُسہ نیم سال اسکان دُنیا ٹی پر کنتو۔

پد او ولدا دُعا خُوابیس، دُنیا ٹی پر کرے، او دُغار آن فصل خرار۔

۱۹ کنا سنگتاک، اگ نئے آن کس خُدا نا راستنگا کسر آن بڑ سینگے او بین عیسائی س

۲۰ او دے پدی خُدا نا کسر آ اَتیک، تو یات تجبو کہ او بھلو خزقش کیک۔ آرا بندرغ

دھینگا بندغے پدی خُدا نا کسر آ اَتیک، او نہ صرف او دے گناہ تے آن بلکہ دوزرغ

آن ہم بچائفک۔

خُدا حافظ۔

ثما مزہبی آ ایلم، کہ ای خُدا نا او اونا مقرر کروکا یعنی خُواجه عیسیٰ نا خدمت

کروکوسے اَث،

يعقوب۔

پطرس نا اولیکو خط نا تعارف

دا خطے عیسیٰ نا خاصینگا شاگرد پطرس بمو عیسائی ترے کے لیکھانے کہ دُنیا تی تالان اُسُرہ. دا خط نا لیکھنگ نا بہلا مقصد دا اُسُکہ کہ پطرس بمو عیسائی تاہمتے ودھے کہ مصیبت او تکلیف کاتنگ تی اُسُرہ. پطرس اوفتے ہمت تینگ کے لیکھا کہ ”یات کبو کہ خواجه عیسیٰ کسفنگا، ہدی زندہ مسونے، او ہدی دا دُنیا تی بریک. دا وخت آئمے بدلہ ملک.“

پطرس لیکھانے کہ دا دُنیا نا اہمیت ہمیشہ نا زندگی نا مون آہج آف. او عیسائی ترے خاص نصیحت کرینے کہ ”ہندُن رینگبو کہ ایلوفک درُست کیر کہ نُم خواجه عیسیٰ نا زی آیمان تِخانورے او اونا کسر آہینگ تی اُرے“

دا خط نا اہمینگا بشخاک داد او:

تعارف	۱:۱ - ۲:۱
عیسائی ترے کے نجات	۳:۱ - ۱۲:۱
خُدا نا مون آپاک صاف رینگبو	۱۰:۲ - ۱۳:۱
مصیبت نا وخت آ عیسائی تاہم واری	۱۹:۲ - ۱۱:۲
خُدا ننا خیال تِخو کا اے	۱۱:۵ - ۱:۵
آخری پیتاک	۱۲:۵ - ۱۴:۵

پطرس نا اولیکو خط

۱ ب کنا مہاجر عیسائی سنگتاک،

سلام۔

۲ تم پر ویسی تے آن بار پنتس، گلتیر، کپدکیہ، ایشیا، او تھنیاہ صوبہ غاتے ٹی
ریبنگ ٹی آرے۔ ۰ باوہ خدانے تینا خوش نا مطابق عیسائی جوڑ کرینے، او تینا پاکنگ
روح نا طاقے نئے آرابی کرینے، او عیسیٰ ننا خاطر آن تینا جان نا قربانی ئے تس،
تاکہ تم عیسیٰ نا پیغامے منیرے او پاک صاف مریرے۔
۳ خدانارحمتاک ہمیشہ ثمازی آمریر او تمے آپریشانی برف۔ ۰

عیسائی تے کے نجات

۳ نن واسر باوہ خد او اونا مار، خواجہ عیسیٰ، کہ او خدانامقرر کروکا اے، ناشکرے
اوا کینہ، آتے کہ نن تو محبت کنگ نا وجرغان خدان تینا مار عیسیٰ ئے کسینگ آن پد
پدی زندہ کرے، او نئے پلسکو کسرس نشان تس۔ واژان نئے سہما تاکہ نن ہمیشہ
۴ نازندگی ئے حاصل کریئن، ۰ او نن ہمیشہ خدان اقرار نامطابق جنت ٹی اونا خاصنگ
۵ رحمتاتا حقدار جوڑ مسونن، او واڑے وا خاصنگ رحمتاک ہمیشہ کے مریرہ۔ ۰ عیسیٰ نا
زی آایمان تخنگ نا وجرغان ثمانجات مسونے، او خدانما خیالے تخنگ ٹی اے، او
قیامت نا وے آوا خاصنگ رحمتاک تمے جنت ٹی یلیرہ۔ ۰
۶ ہندا خاطر آن خوش ببو۔ ولے ولدا ہم تمے تینا زند ٹی وامصیبت او تکلیفے، کہ
۷ ایمان تخنگ نا وجرغان شاید برے، سہوئی اے۔ ۰ وافتا سہنگ آن ظاہر مریرک

کہ ٹما ایمان بسوسے۔ ذہن کہ عیسن خاخر ٹی شاغنگ آن پد صفا مریک، بندن
 آزمائش آن پد ٹما ایمان بتر بسک۔ شاید عیسن صفا کنگ نا وخت آخاخر ٹی ضائع
 مرے، ولے ٹما ایمان آزمائش آن پد داڑان بار ضائع مَفک۔ بندا خاطر آن عیسیٰ
 ۸ ناپدی بنگ نا وخت آٹما صفت کنگ او ٹما عزت بزز آمریک۔ ٹم واسکان
 عیسیٰ خنتورے، ولے اونا زی آ ایمان تخانورے او اوڑتو محبت کیرے۔ بندا
 خاطر آن ٹما خوشی بھاز زیاست اے، بندا خر زیاست اے کہ واوے بیان کنگ کے
 ۹ بچ لوز آف۔ او ایمان تخنگ نا نتیجہ اٹ ٹما نجات مسونے، ٹم جنت آکارے۔
 ۱۰ بھازنگ پغمبر اک وانجات ناباروٹ پیشن گوبی لکھار۔ اوفک پاریسر "خدا
 نانجات، کہ رحمتاے آن پڑ اے، بندغاے آبروے"۔ اوفنے آن بر آسٹ وایم
 کوشت کرے کہ "امی وانجات ناباروٹ بیل کیو"۔ ولے واننے یعنی عیسیٰ تے آ
 ۱۱ ثابت منگ ٹی اے۔ اوفک وا کوشتے کیر کہ "معلوم کین کہ وانجات آرا وخت
 آبروے او نجات تروکا ویر مروے"، ولے اوفک ہم واوے پوہ متویر۔ وایم وخت
 اسکے کہ خدا نامقرر کروکا ناروح نا طاقت نا ذریعہ اٹ اوفک پیشن گوبی کریسر،
 پاریسر کہ "خدا نامقرر کروکا ضرور مصیبت او تکلیف سبک، او پد آوانا عزت بزز آ
 ۱۲ مریک"۔ خدا واپغمبر اتے پاریسر کہ "وا پیغام ٹما دور نابندغاے کہ آفک، بلکہ
 مون نا دور نابندغاے کین اے"۔ او واننے آ ثابت منگ ٹی اے۔ او واپسکننگ
 پیغام، کہ پغمبر اک پیشن گوبی کریسر، واسر خدا ناپاکنگ روح نا طاقت اٹ پیغام
 تروکا کٹھے آسر کرینو تہ۔ واپتاتے کہ ٹم پوہ مستورے، ملاکاتا خوش آرے کہ
 پوہ مریر، ولے واسکان پوہ متنو۔

گناہ تے آن پاک صاف مَبو

۱۳ سنگناک، تینا خرابنگا خوشاے توربو، تینے تیار کبو او یقین تجبو، کہ خدا نارحمتاے

۱۳ ءُمے خُواجه عیسیٰ نا پدی بِنِنگ نا وخت آتِنِنگ - ۰ ہندا خاطر آن خُدا نا حکماتے مَنبو،
 ۱۴ تینا خُوشے خرابنگا کاریمتا باروٹ توریو، تاکہ ءُم مُست نا کسر آہمپیرے، کہ ایمان
 ۱۵ تَنگ نا ورجغان وا خرابنگا کسرے ءُم الا نورے - ۰ بانید اے کہ ءُم تینے بندن پاک
 صاف تَنگ نا کوشستے کبو، وھن کہ خُدا، کہ ءُمے تینا کسر آہیسونے، پاک صاف
 ۱۶ اے - ۰ او تورات ٹی خُدا پارینے "بندن پاک صاف منگ نا کوشستے کبو، وھن
 کہ ای اُٹ" - ۰

۱۷ وعا کنگ نا وخت آءُم خُداے "باوہ خُدا" پارے، کہ او گل بندغاتا اوفتا کاریمتا
 مطابق برابر برابر فیصلہ ءُمے کیک - ہندا خاطر آن ءُم تینا وا دُنیا نا زندگی ٹی ہر وخت
 ۱۸ خُداے عزت ایتبو - ۰ ثما باوہ پیرہ غاک خرابنگا کسرے ءُمے نشان تِسوئر، ولے ءُم وا
 کسر آن ہر سیفنگا نورے، او ءُمے وا ہم خیر اے کہ ثما پچا فنگ کے آرا ڈول نا قربانی
 تِنگانے - وا قربانی خیسن او چاندی آن بار افک، کہ ضائع مرے، ولے وانا فائدہ
 ۱۹ ہمیشہ کین اے - ۰ وا خُواجه عیسیٰ اے، کہ بے عیب اے، تینا جان نا قربانی ءُمے
 ۲۰ نن کے تِس، ۰ او داوے خُدا دُنیا نا جوڑ کنگ آن مُست گچین کر بسس، او داسر
 ۲۱ داوے ننا خاطر آن وا دُنیا ٹی راہی کرے - ۰ ءُم وانا ذریعہ اُٹ خُدا نازی آ ایمان
 تجارے - خُدا داوے پدی زندہ کرے او وانا عزت بڑز آ مس، او ثما ایمان خُدا نا
 زی آ بسس - ۰

۲۲ ءُم داسر راستنگ پیغام نازی آ بنگ ٹی اُرے، او تینے پاک صاف کرینورے،
 او ءُم تینا ایمان تجوکا سنگتاتے تو خُوش اُرے - ہندا خاطر آن ہمیشہ اُست نا حُب
 ۲۳ اُٹ تین پہ تین تو محبت کبو - ۰ چُنا تینا لہر باوہ غان ودی مریک، او فانی اے، ولے
 ءُم پُسننگ پیغام نازی آ ایمان تَنگ نا ورجغان خُدا نا چُنا تے آن بار مسونورے، او
 ۲۴ ہمیشہ نا زندگی ءُمے حاصل کرینورے، ۰ وھن کہ خُدا پغمبر یسعیاہ نا ذریعہ اُٹ پارینے

"وا دُنیا نا گل بندغاک بنے تے آن بار او،

او وافتا عزت گواڑخ نا پھل آن بار اے -

۲۵

بے بارک، پھل ہم بارک او تک۔
 ولے خُدا نا پیغام ہمیشہ کین اے۔
 وا پیغام پُسننگا پیغام اے، کہ واسے اے آرسیدنگا۔

بُنیا د نا خَل یعنی عیسیٰ نا زی آ ایمان تَجبو

۱ ب تینے منافقت، ساڑ کنگ، دروغ تَرنگ، ایلو فتنے بے عزت کنگ تو اوار
 ۲ ایلو خرابنگا کاریتے آن بچانقبو۔ وھن کہ چنا ملاس مریک، خد بڑک، بھلن مریک،
 اووے طاقت او عقل بریک، بندن تُم پُسننگا پیغامے اُست نا حُب اٹ منبو،
 تاکہ شمارو حانی عقل او طاقت زیاست مرے او تُم نجات حاصل کیرے۔ وھن کہ
 ۳ مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک اے
 تُمے سمان تک کہ خُدا تُمے آمہربان اے۔

۴ عیسیٰ نا کسر آبو۔ عیسیٰ، کہ خُدا اووے "اہمیت والا یعنی بنیا د نا خَل" پارینے،
 ۵ واسے زندہ اے، ولے وا وُنیا نا خرابنگا بندنگا اووے نینتو۔ وھن کہ عبادت خانہ
 نا جوڑ منگ کے بنیا د نا خَل تو اوار ایلو خلک ہم ضروری او، بندن خُدا نا خدمت
 کنگ کے تُم عیسیٰ تو شامل منگ ضروری اے۔ او وھن کہ بیہووی اماک بھلا
 عبادت خانہ ٹی خُدا نا مون آقربانی تیرہ، بندن تُم خُدا نا پُسننگا پیغام نا تالان
 ۶ کنگ کے تینے قربان کنگ کے تیار کبو۔ وھن کہ مقدسنگا کتاب ٹی خُدا تینا
 مقرر کروکا نا باروٹ پارینے

"ای اہمیت والا یعنی بنیا د نا خَل گچین کریڈٹ،

ای دا خَل "جنتی آیروشلم شار" کے اہمیت والا جوڑ کریڈٹ،

او آرا بندرغ اوڑا ایمان تچک او اصل شرمندہ مَنگ۔"

۷ آرا بندنگا وا بنیا د نا خَل آ ایمان تخیرہ، اوفتا فائدہ زیاست مریک۔ ولے

آرافک کہ ایمان تجھس، اوفتے کے زبور ٹی پاننگانے

واخل کہ مستریک اووے بے کار چارہ،

بموخل کلان زیاست اہمیت والاؤھن کہ بنیاو ناخل مریک۔○

مقدسنگا کتاب ٹی اسہ پین جاگہسے ٹی لکھوک اے

وا بموخل اے کہ بے ایماناک واڑان نڈوؤ گئیرہ،

او واڑان اوفک تمیرہ۔

اوفک نڈوؤ بلیرہ، تمیرہ، آتے کہ خدا نا پیغام آن انکار کیرہ۔ بندا خاطر آن

خداے اوفتے بزا تروٹی اے۔○

ولے تم خدا نا پچین کروکا بندغاگ اے، او خدا تم تو محبت کیک۔ تم پاک

صاف مسونورے، او خدا نا خدمت کنگ کے امامتے آن بار مسونورے۔ خدا تے

شیطان نا تارمہنگا کسر آن برسا او تینا روشنائی نگا کسر آیس، تاکہ تم ہر وخت اونا

صفتے کیرے۔○ گراس وخت مست تم خدا نا کسر آ پنگ ٹی آلویرے، ولے واسہ

پنگ ٹی اے، او اونا دوستگا بندغاگ اے۔ گراس وخت مست خدا نا رحمناک

نمازی آ لویرہ، ولے واسہ نمازی آ منگ ٹی او۔○

بے ایماناتا نیام ٹی بمر ربینگبو

کنا دوستگا سنگناک، اہی تے آن خواست کیوہ، کہ تم وا دنیا ٹی مسافر او

پرویسے تے آن بار اے۔ بندا خاطر آن گناہ تا کسر آ بچو، کہ وا کسر آ پنگ اٹ

نما روحانی طور اٹ نسخان مریک۔○ بے ایماناک کوشست کیرہ کہ "نن عیسائی تا

زی آ دروغ اٹ خرابنگا کاریمتا باروٹ ازام تخین"۔ ولے تم اوفتا نیام ٹی بندن

ربینگبو کہ وا وخت آ اوفک نما نینگا کاریختے ہم درست کیر، او خواجہ نا پدی پنگ

نا وخت آ اونا او خدا نا صفتے کیر۔○

- ۱۳ خواجه عیسیٰ نا خاطر آن حکومت چلیفوکا بندغاتا یعنی شہنشاہ او گورز نا حکماتے
 ۱۴ مَنبو، کہ وا گورزے شہنشاہ مقرر کرینے، کہ خرابنگا کاریم کروکاتے بز ایتے او
 ۱۵ جو ایننگا کاریم کروکاتے ہمت ایتے۔ خدا نا وا خوش اے کہ تم تینا جو ایننگا کاریمتے
 اٹ ہمو بے و توفنگا بندغاتا بائے بند کیرے، کہ اوفک وا پیغام نا باروٹ پسرے۔
 ۱۶ تم کے واسے شریعت او وینا نا بھازنگا حکماتا منگ ضروری اُفک۔ ولے وانا وا معنی
 اُفک کہ تم گناہ نا کاریمتے کنگ کیرے۔ بائید اے کہ تم خدا کے مے تے آن
 ۱۷ بار کاریم کبو، خدا نا عباوتے کبو، تینا عیسیٰ سنگتاتے تو محبت کبو، او شہنشاہ
 تو اوار کُلانا عزتے کبو۔

عیسیٰ غان بار کاریم کنگ نا کوشستے کبو

- ۱۸ اے نوکراک، ہر وخت تینا مالکاتا حکماتے مَنبو او اوقتا عزتے کبو، نہ صرف
 نیک او مہرباننگا تا، بلکہ ہمو مالکاتا ہم کہ اوفک تم تو سختی اٹ پیش بریرہ۔
 ۱۹ اگہ تمے آن کس سچ گناہ او بُرائی کنتے، ولے خدا نا کسر آپنگ نا وجہ غان بروکا
 ۲۰ بز او تکلیفے صبر اٹ سہک، خدا اووے وانا بدلے ایتک۔ اگہ تمے آن کس
 گناہ کیک، اووے واڑکے بز بلک، وانا سچ بدلہ اف۔ ولے اگہ تم راست نا کاریم
 کربورے، ولے ولدا ہم مصیبت او تکلیفے صبر اٹ سہنگ ٹی اے، خدا تمے وانا
 ۲۱ بدلے ایتک۔ خدا ننے عیسیٰ نا کسر آمیس۔ او نن کے مثالے اے۔ او سچ گناہ
 ۲۲ او بُرائی کنتو یس، او سچ وروغ ترو یس، او ننا خاطر آن تکلیف او مصیبتاتے صبر
 اٹ سہا۔ خدا ننے اونا کسر آمیس، نن ہم بدن کنگ نا کوشستے کین۔ وھن کہ
 ۲۳ ارا وخت آ مخلوق اووے کرینگ تس، بے عزت کرے، عیسیٰ اوفتے پدی کرینگ
 تئو۔ ارا وخت آ مصیبت اوڑا بس، او کسے وھکی تئو، بلکہ تینا بروسے خدا نا
 ۲۴ زی آتھا، کہ او راست نا فیصلہ کروکا اے۔ خواجه عیسیٰ ننا گناہ او بُرائی تا خاطر

آن صلیب آتفنگا تاکہ نن گناہ نا کاریمتے الین او تینا زندگی ے خدا ناراستنگا کسر
اٹ گدریفین۔ او مصیبت کانا، صلیب آتفنگا، او اونا ذریعہ اٹ نن نجات حاصل
کرین۔ ثم ہمو میٹنے آن بار اترے کہ ٹھے شوان آلویکہ۔ ثم کسرے گوبائریے،
ولے واسر ٹھے جو اینگا شوان تبتنگانے، کہ او ٹھے پدی کسر آیسونے او ٹھا خیالے
تجگ۔

آرغ او زائفہ کے نصیحت

۳ اے زائفغاک، ثم ضرور تینا ارغاتا عزتے کبو۔ اگہ واقفے آن کس خدانا
پسنگا پیغام آن انکار کیک، ٹھا نینگا عملتے خنگ اٹ شانہ وا بغیر بحث اٹ
ایمان تھے، انتے کہ ارغاک تیڈٹ خیرہ کہ ثم تینا خرابنگا خوشاتے تورینورے او
نینگا کاریمتے کنگ ٹی ارے۔ ثم تینے زیبا جوڑ کنگ کے سنگھار کپو، وھن کہ
پٹاتا جوڑ کنگ، زیور نا بینگ او زیبانگا پچاتا بینگ۔ وانا بجائے ٹھا زیبائی وا
ٹی اے کہ ثمانیت صفا مرے، کہ وا زیبائی نا اہمیت ہمیشہ خدا نامون آسھاز بزز
اے۔ وھن کہ مست نا وخت ٹی ایماندارنگا نیاریک خدا بروسہ تجارہ، او خدانا
مون آجوان اترہ، انتے کہ تینا ارغاتا خرتے کرہ۔ سارہ نامثال ٹھا مون ٹی اے،
کہ او تینا آرغ ابراہیم نا خرتے کرہ او اووے "خواجه" پاریکہ۔ اگہ ثم واسر جو انو کاریم
کنگ آن خولیبیرے، تو ثم سارہ آن بار مریرے۔
۴ اے ارغاک، ثم ہم تینا زائفغاتے تو بندن محبت کبو، انتے کہ واک ٹھے
آن کمزور او۔ واقفا عزتے کبو، انتے کہ واک ہم ثم تو اوار خدا نا ٹیکھے، کہ وا
ہمیشہ نا زندگی اے، حاصل کرینو۔ بندن کبو تاکہ عبادت نا وخت آخدا ٹھا وعاتے
قبول کے۔

مصیبتاتے سہبو او ایلوفتے تو محبت کبو

۸ ای ئمے پاوہ، ئم تین پہ تین تو اتفاق کبو او ایلوفتے آن بار اسہ پہ ایلو تو تینا
 محبت کبو، او تیغے ایلوفتا مون آ کم عزت چابو، او اسہ پہ ایلو تو سختی آٹ پیش
 ۹ بقبو۔ ○ اگ کسس ئما خلاف خرابو عمل کیک یا کرینگ ایتک، اوڑتو پدی بندن کیبو۔
 بلکہ اوڑکے خڈاغان رحمتاتے کے دُعا کبو، آنتے کہ خڈا ہم تینا اقرار نا مطابق نمازی
 ۱۰ آ رحمتاتے راہی کیک۔ ○ دُهن کہ مُقدسنگ کتاب ٹی لکھوک اے
 آرا بندغ نا دا خوش اے کہ داڑے جوان زندگی گدریفے او ہمیشہ
 نا زندگی ئے حاصل کے،

اوڑکے ضروری اے کہ او ایلوفتے خرابو بیت پاپ۔ ○
 ۱۱ اوڑکے دا ہم ضروری اے کہ خرابنگا کسرے اے او جواننگا کسر آبرے،
 او اُست نا حُب آٹ امن کننگ کے کوششت کے، ○
 ۱۲ آنتے کہ خڈا تینا کسر آبرو کا بندغانا خیالے تجک
 او اوفتا دُعاتے قبول کیک،
 ولے خرابنگا بندغاتے ہزا ایتک۔ ○

۱۳ اگ ئم جوانو کاریم کننگ ٹی آرے، تو کسس ئمے پریشانی تفک۔ ○ ولے ولدا
 ۱۴ ہم اگ ئم جوانو کاریم کننگ کے تکلیف کاٹیرے، ئم خوش قسمت آرے۔ پریشان
 ۱۵ مقبو او جوانو کاریم کننگ کے کسے آن خولیبھو۔ ○ بانید اے کہ ئم خڈا نا مقرر
 کروکائے اُست نا حُب آٹ مالک چابو، او اونا عزتے ہرز آ کبو۔ ہر وخت دا سوال نا
 جوابے تینگ کے تیار ہو کہ ”ئم آنتے مصیبت نا وخت آپریشان مفرے؟“ ولے
 ۱۶ دا بحث نا وخت آ تسلی آٹ بیت کبو او خڈائے عزت ایتھو۔ ○ آرا وخت آ ئم
 بے عزت کننگیرے، خرابو بیت پاپبو، تاکہ ئما ضمیر صفا مرے۔ ہمو بندغاک کہ

۱۷ اوفتے خبر اے کہ ٹم عیسیٰ اُرے، ولے ٹما جوائنگا علماًتاً باروٹ خرابو بیت پارہ،
 ۱۸ اوفک ٹما جَوَابَتے آن شرمندہ مریرہ-○ خرابو کاریم کنگ نا تکلیف کائنگ آن
 ۱۹ وا جوان اے کہ ٹم جوائنگا کاریمتے کے خدا نا خاطر آن تکلیف کائیرے-○ خُواج
 عیسیٰ، کہ او بے عیب اے، اسہ وارس گل بندغاتا گناہ او برائی تا معاف کنگ
 ۲۰ کے کسفنگ او پدی زندہ مس، تاکہ نئے گناہ گار اتے خدا نا کسر آتے-○ کسفنگ
 او پدی زندہ منگ نا نیام ٹی اونا رُوح مُست نا کہو کا بندغاتا رُوحاتے پُسنکینگ پیغام
 ۲۱ نا باروٹ رغام-○ وا ہمو بندغاتا رُوح اترہ کہ وافتے آن بھازنگک نُوح نا دور
 ٹی، کہ او کشتی ئے جوڑ کریک، خدا نا حکمتے متیویسر۔ نُوح نا کشتی ئے جوڑ کنگ
 ۲۲ اسکان خدا وا بندغاتے موقعس تس، ولے صرف ہشت بندغ ویر نا ڈیمینگ آن
 بچار-○ وُهن کہ نُوح نا وخت ٹی واک ویر آن بچار، اینوپگہ پاک صاف منگ
 نا بے شولنگ نن کے بچنگ نا نشان اے۔ وا جان نا خازگاتے صفا کنگ نا بے
 شولفنگ آف، بلکہ وا بے شولفنگ نشانی اے کہ نن خدا نا کسر آبسُون، او اوران
 خُواست کینہ کہ ”تتا گناہ او برائی تے اُست آن صفا کرک“۔ وا نجات عیسیٰ نا پدی
 زندہ منگ آن ظاہر مسونے،○ کہ او پدی بزز آبنانے او خدا نا راست میکو گنڈ آ
 ۲۳ تو لوک اے۔ اوڑے گل ملاکاک او حکومت جوڑ کروکاک اونا حکمتے منگ ٹی
 او-○

ننا زندگی داسہ بدل مسونے

۱ ب خُواج عیسیٰ مصیبت کانا۔ ٹم ہم تینے بدن مصیبت کائنگ کے تیار کبو،
 ۲ وُهن کہ او کریس، آنتے کہ آرا بندغ عیسیٰ نا پیغامے منگ نا وجہان مصیبت
 ۳ کائک، او گناہ نا باروٹ سوچ کپک-○ واسہ او واکان پد ٹم تینا وا زندگی ئے خدا
 نا خُوش نا مطابق گدریفبو، نہ کہ بندغاتا خرابنگا خُوش نا مطابق گدریفبو-○ عیسیٰ

جوڑ منگ آن مُست تُم تینا وخت بے ایمان تے آن بار گدر بھینورے۔ واکان مُست
 تُم بھار وخت سنگتے تو زنا کنگ کے مچ مسورے، زنا نا باروٹ سوچ کریرے،
 ۳ نشہ کریرے، او بُتاتے عبادتے کریرے۔ ○ واسے بے ایماناک تُمے آحیران او، اتنے
 کہ تُم واسے گناہ نا کاریختے کے اوفتے تو شامل آفیرے۔ بندا خاطر آن اوفک تُمے
 ۵ بے عزت کیرہ، ○ ولے اوفتے ہم خُدا نا مون آ حساب کتاب تروئی اے، ہمو
 ۶ خُدا کہ کُلانا فیصلہ کروکا اے۔ ○ کُل بندغاتے کہوئی اے، ولے خُدا نا پُسننگا
 پیغام نا نکو کا تا رُوحک ہمیشہ جنت لئی خُدا تو اوار رینگیہ۔ بندا خاطر آن وا پیغام
 بھارنگا بندغاتے آسر کنگا، کہ اوفک وا پیغامے بنگر، او گڑاس واقفے آن واسکان
 کسکو نو۔ ○

خُدا نا ترو کا طاقت اٹ اونا خزمترے کبو

۷ قیامت واسے خُڑک اے۔ تیار بیو او تینے گناہ او بُرائی نا کاریختے آن توربو، تاکہ
 ۸ ثما وُعاک قبول مریر۔ ○ بھلا بییت واو اے، کہ اُست نا حُب اٹ تین پہ تین
 تو محبت کبو۔ اگ عیسائی سنگش ثما خلاف گناہ یا بُرائی کیک، اوڑ تو محبت کنگ
 ۹ نا وُجغان اووے معاف کبو۔ ○ عیسائی مہمان تے تینا ارا لئی خُوشی اٹ بہ خیرت
 ۱۱ کبو۔ ○ خُدا تُمے آن ہر اُسٹے جتاو کاریم کنگ نا طاقت تونے۔ تُمے آن بھارنگا
 ایلو فتا دتے کنگ کیرہ، یا تبلیغ کنگ کیرہ۔ واک ایلو فتا فائدہ کے ضرور ہندن
 کیر، تاکہ کُل عیسائی نا ذریعہ اٹ خُدا نا، کہ اوڑ تو ہر کاریم کنگ نا طاقت آرے،
 صفتے کیر۔ ○

مصیبتِ نا وخت آپریشان مَقَبو

- ۱۲ کنا دوستگا سنگناک، وا مصیبتاک، کہ ٹھے آبسونو، وافتا بنگ آن پریشان
- ۱۳ مَقَبو، آنتے کہ وا مصیبتاک پُسنک افس۔ بلکہ خوش ہو کہ ٹم خواجہ عیسیٰ غان بار
- ۱۴ مصیبتا تے سہنگ ٹی اُرے۔ وخص بروئے کہ خواجہ عیسیٰ تینا طاقت اٹ پدی بریک
- ۱۵ او ٹما خوشاک پورہ مریرہ۔ اگ ٹم عیسیٰ نازی آایمان تخنگ نا وجہ غان بے عزت
- ۱۶ کننگیرے، تو خوش قسمت اُرے، آنتے کہ وا وخت آ خدا نا پاکنگا زوج نا طاقت
- ۱۷ ٹھے آبریک، ٹھے ہمت ایبتک۔ بندن عمل کبو کہ اگ ٹھے آن کسے آ مصیبت
- ۱۸ بریک، تو وانا معنی آف کہ او کسے کسفینے، یا وزی کرینے، یا پین جرمس کرینے، یا
- ۱۹ انقلابی س اے۔ بلکہ او وا خاطر آن تکلیف کاک کہ او عیسائی س اے۔ واڑکے
- او شرمندہ مف، ولے خدا نا شکرے آواکے، کہ او وا مصیبتے عیسیٰ نازی آایمان
- تخنگ نا وجہ غان سہنگ ٹی اے۔
- ۲۰ واسہ فیصلہ کننگ نا وخت خُک بسونے، او عیسائی تا اولیکو وار فیصلہ کننگ،
- ۲۱ ولے وافتا آنت حال مروئے آرافک کہ خدا نا پُسننگا پیغام نازی آایمان تختو؟
- ۲۲ وھن کہ مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک اے
- ۲۳ نینگا بندغاتا حساب کتاب سخت مروئے۔
- ۲۴ گڑا بے ایمان او گناہ گاراتا آنت حال مروئے؟
- ۲۵ بندا خاطر آن آرا بندغاک خدا نا خوشے پورہ کننگ کے تکلیف کائیرہ، اوفک
- ۲۶ ہمیشہ تینا عمل اٹ جوان مریرہ، او خدا نازی آ، کہ او وا جہانے جوڑ کرینے، بروسہ
- ۲۷ تخیر، او خدا تینا کروکا اقرارے ضرور پورہ کیک۔

خدا نسا خیالے تِخو کا اے

- ۱ **ب** ای، پطرس، تیڈے معتبرو بندے اے، او ای عیسیٰ نا مصیبتا تے کے زندہ و
گواہ اے اے، او عیسیٰ نا پدی ینگ نا وخت آ کنا عزت اے تو اوار بزز آمریک۔
- ۲ ای عیسیٰ تا ایلو معتبر اے آن اُوست کیوہ ۰ کہ ”اے اے نا اے اے تینا عیسیٰ
سنگتا تا خدا نا خوش نا مطابق بندن خیالے تجبو، وھن کہ شوان میٹا خیالے تجک۔
- ۳ لالچی مَفبو، بلکہ ایلو فتا خرتے کنگ نا کوشتے کبو۔ ۰ تینا ایلو عیسیٰ سنگتا، کہ اے
اوتنا خیالے تجک کے مقرر کنگ نورے، اوتے تو سختی اے پیش بقبو، تاکہ ایلو فک
بم اے آن بار سنگتا تا خیالے تجک کیر۔ ۰ خواجہ عیسیٰ، کہ او ان کے جوانگ شوان
آن بار اے، آرا وخت آپدی بریک، او اے واکار ہمتا بدلے اے اسر بھلو انعامس
ایتک، کہ او ہمیشہ کے مریک۔ ۰
- ۵ او بندن ای عیسیٰ ورناتے پاوہ کہ ”اے تینے آن بھلتے عزت ایتبو۔“ اے اے اے
تینے ایلو عیسیٰ تا نیام اے کم عزت چابو، او اسر پہ ایلو نا تینا خرتے کبو۔ وھن کہ
مقدسگا کتاب اے لکھوک اے
خدا تکبر کروکا بندغاتے دوست تورپک،
ولے تینے کم عزت چاوکاتے آ تینا رحمتاے راہی کیک۔ ۰
- ۶ بندا خاطر آن تینے کم عزت چابو، تاکہ خدا دا دنیا اے اے خیالے کے او قیامت
نا دے اے عزت او طاقت ایتے۔ ۰ پریشان مَفبو، بلکہ خدا نازی آبروسہ تجبو،
اے کہ داسر او اے خیالے تجو کا اے۔ ۰
- ۸ تیار بو او خیالے تجبو۔ وھن کہ شیر بیگنی نا وخت آشکار پیک، بندن اے
۹ دشمن شیطان اے خدا نا کسر آن ہر سیفنگ کے پنگ اے۔ ۰ بندا خاطر آن
تینا ایمانے بقبو، تاکہ شیطان اے ریفنگ کپ، اے کہ اے داسر خبر اے کہ اے

۱۰ ایلو عیسائی سنگتاک پورہ دنیا ٹی ٹھے آن بار مصیبت سہنگ ٹی او۔ ○ دا مصیبت
 ۱۱ مچہ وختے کن اے۔ خُدا، کہ نئے آرحمت راہی تروکا اے، ننا ایمانے بسفک، نئے
 طاقت ایٹک، او داکن پد نئے جنت ٹی خُواجہ عیسیٰ تو اوار عزت ایٹک۔ ○ او خُدا
 نا طاقت ہمیشہ بڑز آمرے۔ ○

آخری بیتاک

۱۲ دا خط لکھنگ آٹ سلوٹس، کہ او خُواجہ عیسیٰ نا خیر خُواہس اے، کنا مدتے
 کرینے۔ دا خط نا لکھنگ نا مقصد داو اے کہ ٹھے ہمت ایٹیو، او دا گواہی ئے ایٹیو کہ
 خُدا تینار حمتتے راہی کرینے۔ خُدا نا کُل تروکا رحمتتے حاصل کننگ نا کوشتے کبو۔ ○
 ۱۳ بابل شار ٹی ریپنگو کا عیسائیک او کنا سنگت مرقس ہم ٹھے سلام پارہ۔ ○ ایلو
 عیسائی سنگتتے دو تفوک سلام، او کنا دُعا اے کہ ٹھے آپریشانی بَف۔

خُدا حافظ۔

ٹما سنگت او عیسیٰ نا خاصنگا شاگرد،

پطرس۔ ○

پطرس ناریٹ میکو خط نا تعارف

دا خطے ہم عیسیٰ نا خاصینگا شاگرد پطرس لیکھانے. او پریشان آسکه آنتے
که دروغ نا پیغام تروکاک عیسیٰ تا نیام. تی بسوسر، او اوفتا خوانفینگ آن زنا
زیاست مننگ تی آسکه.

پطرس نصیحت کرینے که بمو بندغاتا پیتاتے غور آت بمبو که تینت عیسیٰ
خانوا او اونا پیتاتے بنگونو، آنتے که اوفک نئے آخدا نا پُسکُنگا پیغامے صیح
طریقہ آت رسیفینگ کیره.

پطرس عیسیٰ تے خاص طور آت بمو بندغاتے آن خیال تخنگ نا نصیحتے
کرینے آرافک پارہ "خدا نا مقرر کروکا پدی بفق". او لیکھانے که خُدا نا مقرر
کروکا ضرور پدی بریک، ولے او داسکان بندغاتے موقعه تسونے که بچنگ کیر.

دا خط نا اہینگا بشخک داد او:

تعارف	۱:۱ - ۲:۱
خُدا نا کسر آببو	۳:۱ - ۲۱:۱
دروغ نا پیغام تروکاک	۱:۲ - ۲۲:۲
خواجه عیسیٰ ضرور پدی بریک	۱:۳ - ۱۸:۳

پطرس ناریٹ میکو خط

ب کنا دوستگا عیسیٰ سنگا،

سلام۔

ایلو عیسیٰ کے آنے کے بارے میں آخوارج عیسیٰ، کہ ان کی نجات تروکا اور خدا نے مقرر کروا لے، نا باروٹ رغانانو، اور تم کے آنے کے بارے میں آخوارج عیسیٰ، اور خدا نا راستی کسر آہنگ ٹی آرے۔

۲ نمازی اور خدا نا رحمتا کر میر، اور تمہے آپریشانی بے، اتنے کہ داسہ تم خدا اور خوجا عیسیٰ کے درست کرینورے۔

محبت کیو، خدا نا کسر آہیو

۳ خدا تینا مقدسنگا طاقت آٹ نے ضرورت نا بر گرائے تونے، تاکہ ان اونا تروکا زمر واری تے پورہ کین، اتنے کہ ان اور تو سنگتی کنگ ٹی ان۔ ان پاک صاف مسوئن اور تو جنت ٹی رہینگین۔ اور نا عزتے بڑز آہیک۔ اور طاقت نا ذریعہ آٹ

۴ ان گناہ تے ان بر سینگائے، اور اونا اقرار کروکا رحمتا حاصل کرین۔ اور افتا و جہان ان دا دنیا نا خرابنگا کاریمتے الائن اور داسہ خدا نا بار پاک صاف مسوئن۔ اور بندہ خاطر ان تینا ایمانے بسینگ کے جووانو کاریم کیو، اور جووانو کاریم کنگ آٹ تینا علمے

۵ ورفبو۔ اور علمے ورفنگ تو اور تم تینے گناہ اور برائی تے ان ہم بچا فبو۔ اور وخت آٹم دھن کیرے، تو بر ڈول نا تکلیف اور پریشانی تے صبر آٹ سیرے، اور صبر کنگ آٹ خدا نا تروکا زمر واری تے پورہ کیرے۔ اور خدا نا تروکا زمر واری تے پورہ

۶ کنگ تو اور تین پہ تین تو سنگتی ورفبو، اور دا سنگتی آٹ تم تین پہ تین تو محبت کیرے۔ اور ایٹاک اور کہ تمہے تینا زند ٹی ضرورت اور۔ اگر تم دافتازی آسختی آٹ عمل کیرے، تو خوجا عیسیٰ نا باروٹ شما علم ایلو فتنے آظاہر مریک۔ اور لے آرا

۷ بندرغ واپتاتے ٹپک، اور دا علم نا باروٹ کور ان بارے، اتنے کہ ایمان تھنگ ان پد اور گیرام کرینے کہ ”ای گناہ اور برائی تے ان پاک صاف مسوئن“۔

- ۱۰ بندا خاطر آن، کنا سنگناک، دا بیتاے آ سخت محنت کبو، تاکہ ایلوفتے سما
تھے کہ تم بمو بندغاک اُرے کہ خدانے کچین کرینے، او دا بیتاے آ عمل کنگ اٹ
۱۱ تم خداناکسر آن بر سینگیپیرے۔ ○ دا طریقہ اٹ ثماحق مریک کہ تم ننا خواجہ عیسیٰ،
کہ او نجات تروکا اے، تو او ار جنت ٹی ریبنگ کیرے۔ ○
- ۱۲ کنے خبر اے کہ تم دا بیتاتا باروٹ چارے او دا استنگا پیغام نازی آ سختی اٹ
عمل کنگ ٹی اُرے، ولے ولدا ہم ثما ایمانے بسفنگ کے ای تمے دا بیتاے یات
۱۳ ترفنگ ٹی اٹ۔ ○ کنا خیال ٹی آرا وخت اسکان کہ ای زندہ اٹ، تمے دا بیتاتا باروٹ
۱۴ رغایسہ کاو۔ ○ ذہن کہ خواجہ عیسیٰ کنے پاریسس کہ ”نی پیر مریسہ، ولدا کبیسہ“،
۱۵ داسہ ای پوہ منگ ٹی اٹ کہ کنا کینگ نا وخت خُک مسونے۔ ○ بندا خاطر آن ای
اُست نا خب اٹ کوشست کنگ ٹی اٹ کہ دا بیتاے تمے اسکان سر کیو، تاکہ کنا
کینگ آن پد تم دا بیتاے گیرام کیرے۔ ○

خُدا عیسیٰ اے عزت تسونے، نن دانا گواہ اُن

- ۱۶ آرا وخت آن تمے خواجہ عیسیٰ نا بھلو طاقتے اٹ پدی بنگ نا باروٹ رغمان،
دا ننا جوڑ کروکا قصغاک افس، اتنے کہ نن دا بیتاے کے گواہ اُن کہ خُدا اووے
عزت تے۔ ○ دا وخت آن بموٹے اوڑ تو مقدسنگا مش نازی آ موجود اسنہ، نن
۱۷-۱۸ تیڈت تینا خفتے آن بنگن کہ ننا باوہ خُدا جنت آن خواجہ عیسیٰ اے عزت تریسہ پارے
کہ ”دا کنا دوستنگا مار اے، ای واژان بھاز خوش اٹ“۔ ○
- ۱۹ بندا خاطر آن مست نا پغمبر اتا پیشن گوبی تے آنا یقین زیاست اے۔ تم
ہم بندا پیشن گوبی تے آ یقین تجبو، اتنے کہ دا پیشن گوبیک بمو چراغالتے آن بار
او کہ اوفک داسہ ننے تارم ٹی روشنائی تینگ ٹی او۔ ولے وختس بروے کہ خواجہ
عیسیٰ سوب نا استار آن بار پدی بریک، او دا وخت آ خُدا نا کل بیتاک تمے آ ظاہر

۲۰ مریرہ-○ بندا خاطر آن یات تجبو کہ بچو بندغس تینا طاقت اٹ مقدسنگ کتاب ٹی
 ۲۱ تروکا پیشن گوبی تے پوہ منگ کپک-○ دا پیشن گوبیک، کہ مست نا پغمبراک
 تسونو تا، اوفک تینا گنڈ آن تینو۔ بلکہ اوفک دا پیشن گوبی تے، کہ خدا نا گنڈ آن
 بسونو، خدا نا پاکنگا روح نا طاقت اٹ تسونو-○

دروغ نا پیغام تروکا کاک

۱ **ب** مُست نا وخت ٹی دروغ نا پیغام تروکا کاک مخلوق آ بسونر، او بندن
 دروغ نا خوانفوکاک نن تو شامل مریرہ۔ اوفک دروغ نا پیغامتے ایتیرہ، خواجہ
 عیسیٰ نے، کہ نفع نجات تسونے، منپسہ۔ بندا خاطر آن اوفتے آ ناگمان آن ہزا
 ۲ بریک-○ ولے ولدا ہم بھازنگا عیسائیک اوفتا رغاموگا گناہ گارنگا کسر آ بریرہ، او دا
 ۳ وجہ غان ایلو بھازنگا بندغاک سوچ کیرہ کہ ”عیسیٰ نا کسر آ پننگ صبح آف“-○ دا
 خوانفوکاک تینا لالچ کے دروغ نا قصغاتے ایتیرہ، او تین کے پیسہ مچ کیرہ۔ اوفتا
 فیصلہ مسونے او اوفتے زو ہزا مریک-○

۴ گراس ملائکاک خدا نا حکماتے متیویر۔ خدا اوفتے آ رحم کنتو، بلکہ اوفتے تھے، ہزا
 ۵ نا جاگہ راہی کرے، اوڑے اوفک قیامت ناوے نا انتظارے کنگ ٹی او-○ خدا
 نوح نا دور نا بندغاتے آ ہم، کہ خدا نا حکماتے متیویرہ، رحم کنتو، بلکہ اوفتے آ سیلابے
 راہی کرے۔ صرف نوح، کہ راست نا پیغامے خوانفیک، او اوڑتو اوار ہفت بندغاک
 ۶ بچار-○ خدا سدوم او غموراہ پنی اشارتے آ الزام تجیسہ خاخر نا پرے راہی کرے،
 اوفتے تباہ کرے۔ دافک بموفتے کے مثال او، کہ آرافک خدا نا پیغامے منپسہ-○

۷-۸ لوط، کہ او نیکو بندغس اسکے، دا اشارتے گناہ گارنگا بندغاتا نیام ٹی رہینگا کہ، او ہر دے
 اوفتا کاریتے خناکے او اوفتا بیتاتے بنگلکے، او اوفتا بازوٹ پریشان اسکے۔ ولے خدا اودے
 ۹ بچائے-○ بندا خاطر آن دا راست اے کہ خدا چانک ہمر تینا کسر آ بروکا بندغاتے

۱۱ مصیبت او تکلیفاتے آن بچائوفوئی اے، او بر خرابنگا بندغائے اینو پگہ ہزا تروئی اے
او قیامت نا وے آافتا فیصلہ ئے کروئی اے۔ ○ خاص طور اٹ بمو بندغاک کہ خدا
نا حکمائے مَنپسہ، اوفک تینا خرابنگا خوشائے تورپسہ او زنا کیرہ۔

ملائکاک، کہ اوفتے خدا بھاز طاقت تسونے، اوفک خدا نامون آ بندغائے آ
الزام تچسہ او بے عزتی و بیست پاپسہ، وے دا دروغ نا خوانفوکاک تکبر کیرہ۔ وا
خوانفوکاک نہ صرف خدا نا عزتے کپسہ، بلکہ ملائک او ایلو پاکنگا بیتاتا باروٹ ہم
۱۲ بے عزتی و بیست پارہ۔ ○ دهن کہ جنگلی آ ساداراک ووی منگ آن تینا خوش
اٹ زندگی گدریفیرہ، وے دافتے آن بھازنگاک شکار کنگیرہ، کسفنگیرہ، بندن وا
بندغاک تینا خوش اٹ کاریم کیرہ، او آرا پاکنگا بیتاتے کہ دافک پوہ مفسہ، اوفتے

۱۳ کے بے عزتی و بیست پارہ۔ بندا بندغاک ہم بندن بے مقصد کسفنگیرہ۔ ○ دا دروغ
نا خوانفوکاک خدا نامون آ پاک صاف متتو۔ دافک بے پروائی اٹ وے نا روشنائی
ٹی مخلوق نامون آ تینا خرابنگا خوشائے پورہ کیرہ۔ دافک نم تو تولیرہ، بش مریرہ،
وے نمے تکلیف او پریشانی تینگ نا کوشستے کیرہ۔ دافتے ضرور ہزا رسینگ۔ ○

۱۴ دافک نینگا کاریمتے کنگ نا کوشستے کپسہ، بلکہ خرابنگا نیازی تے تو سنگتی کیرہ۔
دافتا گناہ کنگ نا خوش اصل پورہ مٹک۔ دافک کمزور ایمان تجوکاتے ریفرہ،

۱۵ دافتا استاک لالچ آن پُر او۔ خدا دافتے ضرور ہزا ایٹک۔ ○ دافک خدا نا کسرے
الانو او شیطان نا کسر آ پنگ ٹی او۔ دافک بعور نامار، بلعام، نا کسر آ پنگ ٹی
او، کہ او لالچ کرے او غلط کاریم کنگ کے پیسہ پنگ نا کوشست کرے۔ ○ وا
۱۶ غلط کاریم کے ملائک اوڑا چڑا، او اونا پیش بندغ نا توار ٹی بیست کرے، او گناہ
کنگ آن اووے تورے۔ ○

۱۷ دا دروغ نا پیغام تروکاک مخلوق نا غلط طور اٹ رہنمائے کیرہ۔ دافک اقرار
کیرہ، وے پورہ کپسہ، تہہ ٹی بازنگا چشمہ او بے پیرنگا جمر آن بار او۔ خدا دافتے کے
تارمہ ٹی سختنگا ہزائے لکھانے۔ ○ دافک تکبر کیرہ، بے فائدہ نگا بیتاتے پارہ، او تینا
۱۸

۱۹ خرابنگا خوشامتا مطابق ہمو بندغاتے زنا نا باروٹ رغامیرہ کہ وافک گناہ گارنگا بندغاتا نیام آن پیش تمنگ نا کوشستے کنگ ٹی او- دروغ تزوکا بندغاک دا پیتاتے تو اقرار کیرہ کہ "نا کسر آبتنگ اٹ تم تینا خوشے آزاتی ٹی پورہ کنگ کیرے"، ولے جنداک تا گناہ نا کاریمتا مے او، آنتے کہ اگ کس عادتے یلہ کنگ کنگ، وانا معنی

۲۰ اے کہ واعدت او نا مالک اے- او اگ بندغاک ننا خواجہ عیسیٰ، کہ نجات تزوکا اے، نازی آ ایمان تجیرہ، او نا ذریعہ اٹ گناہ نا کاریمتے یلہ کیرہ، ولے ایمان تخنگ آن پد دا بندغاک پدی گناہ نا کسر آکارہ، وافتا ہزا مون آست آن سخت مروئے- او

۲۱ وافک مقدسنگا پیغامے بنگر، منار، ولے خدا ناراستیگا کسر آن ہر سینگار- وافتے کہ جوان اسکہ کہ پیغامے ہمپروئر، پوہ مفروئر- وسائتاک او کہ "چک الٹی کیک،

۲۲ پدی چنگ تہ"، او "بوکے اخس ہم صفا کرک، او پدی لچغ ٹی لتری خلیک"- بندا خاطر آن دروغ نا پیغام تزوکاک پدی گناہ نا کسر آکارہ- او

خواجہ عیسیٰ ضرور پدی بریک

۱ **۳** کنا دوستیگا مہاجر سنگتاک، واکنا اڑت میکو خط اے کہ ای ٹھے لکھنگ ٹی اٹ- دا بڑتوما خطاتے ٹی ای واکوشستے کریٹ کہ ٹھا ایمانے ہمو پیتاتا باروٹ ہتر

۲ بسفیو، کہ تم مست آن چارے- کنا خوش اے کہ ای ٹھے ہمو پیتاتا باروٹ یات ترفیو، آرافتے کہ مست نا پلغمیراک لکھانو- خواجہ عیسیٰ، کہ او نجات تزوکا اے، ننے

۳ تینا خاصنگا شاگرد جوڑ کرے، او پلسکنو پیتاتے ننے ہم خوائفے، او نن واکل پیتاتے ٹھے اسکان سر کریٹن- او بھلا بیست داو اے کہ تم پوہ مریرے، آخری وختاتے

۴ ٹی گراس بندغ بریرہ- وافک تینا گناہ تا خوشے تورنگ کپسہ- وافک نازی آ ملنڈ ظہیرہ او ہر یفیرہ "ٹھا خواجہ اقرار کریس کہ "ای پدی بریوہ"- ولے آراو اے؟

۵ واسکان پدی بستے- ننا باوہ پیرہ غاک کسکر، ولے دنیا نا گڑاک تقریباً بندن او دھن

- ۵ کہ دنیا نا جوڑ منگ آن اترہ۔ ۰ ای ٹھے پاوہ، واک وایتاے پاننگ تو خُرا نا
 ۶ ہمو حکماتے آتوجہ تفسہ کہ او آسمان او دا ڈغارے جوڑ کرینے۔ خُدا دا ڈغارے ویر
 ۷ آن ظاہر کرے۔ ۰ او دا بندا ویر اٹکہ کہ وازان سیلاب بس، او مُست نا وُتیا نا اُکل
 ۸ گناہ گارنگا بندگاک کسفنگار۔ ۰ واسہ دا ڈغار او آسمان، کہ واک خُدا نا مقرر کروکا
 ۹ وخت اِسکان موجود آرہر، واک ہم تینا وخت آخا رُئی تباہ مریرہ۔ او دا دے آ
 ۱۰ گل بندغاتا حساب کتاب مریک، او ہمو فک کہ خُدا نا پیغامے مِتو بَسر، اوفتے آ
 ۱۱ ہم ہزا بریک۔ ۰
- ۸ ولے، دو ستیگا سنگٹاک، اسہ ہیتس اُست آن گیرام کپیرے، خُدا کے اسہ دے
 ۹ او ہزار سال اُسٹ او۔ ۰ بندا خاطر آن دا سوچ کپہو کہ او تینا کروکا اقرارے زو پورہ
 ۱۰ کے۔ بلکہ او اُکل کے بھاز رحم کُننگ ٹی اے، اُتے کہ اونا خوش اے کہ اُکلے موقعہ
 ۱۱ ایٹے کہ گناہ تے آن ہر سینگیار او ہزانا بچیر۔ ۰
- ۱۰ ولے خُواجہ پتھیسی اسہ دے س ناگمان بریک۔ اونا بینگ نا دے آ دا ڈغار او
 ۱۱ آسمان اسہ بھلو توارے تو غیب مریرہ او دا جہان نا اُکل گڑاک خا رُئی تباہ مریرہ۔ ۰
 ۱۲ اگہ بندن مریک، تو ننے ضرور تینا زندگی اے خُدا نا مون آپاک صاف گد ری فوئی
 ۱۳ اے، ننے خُدا نا تروکا زمر واری تے پورو کروئی اے۔ ۰ او ننے اُست نا اُتب اٹ
 ۱۴ خُواجہ نا پدی بینگ نا دے نا انتظارے کروئی اے، کہ دا دے آ آسمان او دا جہان
 ۱۵ ٹی موجود اُکل گڑاک خا رُئی ویر مریرہ۔ ۰ ولے خُدا نن تو اقرار کرینے او نن انتظار
 ۱۶ کُننگ ٹی اُن کہ نن ہمو جاگے غاتے ٹی ریٹنگین، کہ اوڑے صرف خُدا نا مون آپاک
 ۱۷ صاف مروکاا ریٹنگیرہ۔ ۰
- ۱۳ بندا خاطر آن، کنا سنگٹاک، خُواجہ نا پدی بینگ نا دے اِسکان، کہ نن اونا
 ۱۴ انتظارے کُننگ ٹی اُن، کوشست کین کہ گناہ او بُرائی نا کاری سمجھتے کپن او خُدا نا کسر
 ۱۵ آکان۔ ۰ بندا خاطر آن سوچ کبو کہ خُدا اُکلے موقعہ س تینگ ٹی اے کہ بچیر۔ دا
 ۱۶ بیتاے ننا دو ستیگا سنگٹ پوٹس، کہ خُدا او دے بھاز عقل مند ری تِسوسس، ہم ٹھے

۱۶ آ لکھانے۔ او بندا بیتاے تینا خطاے ٹی ٹھے رغامانے، او واقے ٹی گراس مشکلو
بیت او، کہ گراس بندغ واقے غلط طریقہ آٹ رغامنگ ٹی او۔ وائفک دا بیتاے پوہ
مفسر۔ وائفک مقدسنگا کتاب نا ایلو بھازنگا بیتاے ہم غلط طریقہ آٹ رغامیرہ، او دا
طریقہ آٹ وائفک دوزغ نا کسر آ پنگ ٹی او۔

۱۷ ولے، کنا سنگتاک، نم دا بیتاے مست آن چارے۔ بندا خاطر آن خیال تجبو،
تاکہ نم غلط رغاموکا او رہنمائی کروکا تا کسر آ ہمپیرے، او خدا نا کسر آن ہر سینگی پیرے۔
۱۸ ولے خواجہ عیسیٰ، کہ او نجات تروکا اے، نا باروٹ تینا علمے ووفیو، تاکہ او نا
رحمتاک نمازی آ بریر۔ او خدا او نا عزتے ہمیشہ کلانا مون آ برز آ کے۔

خدا حافظ۔

عیسیٰ نا خاصنگا شاگرد او خزمت کروکا،

پطرس۔

یوحنا نا اولیکو خط نا تعارف

خواجه عیسیٰ نا خاصینگا شاگرد یوحنا دا خطے عیسائی تے کے لکھانے، او دا خط نا لکھنگ نا بهلا مقصد داد اے کہ او عیسائی سنگتاتے بمت ایترے، او اوفتا خدا او اونا مار عیسیٰ نا زی آ ایمانے بسپے. او اوفترے رگاما کہ ”دروغ نا پیغام تروکاتے آن خیال تجبو“. دا دروغ نا پیغام دا آسکہ کہ عیسیٰ بندغ نا شکل آت دا دُنیا فی بئنرے، بلکه صرف اسے پاکو رُوخس آسکہ، آنترے کہ دا دُنیا نا کل گِژاک خراب او.

یوحنا دا دروغ نا خوائفنگ نا خلاف آسکہ، او تینا عیسائی سنگتاتے رگاما کہ ”عیسیٰ بندغ نا شکل آت دا دُنیا فی بسونرے. آرا بندغ خدا او عیسیٰ تو محبت کیک، او ایلو بندغاترے تو ہم محبت کیک.“

دا خط نا اہینگا بشخاک داد او:

تعارف	۱:۱ - ۲:۱
تین پہ تین تو محبت کنتگ او دروغ او راست نا پیغامرے پوہ کنتگ	۵:۱ - ۲۹:۲
دیر خدا نا چناتے آن بار اے، او دیر شیطان نا کسر آ کاڻک	۱:۳ - ۲۴:۳
دروغ نا پیغام تروکاتے آن خیال تجبو	۱:۴ - ۶:۴
محبت نا باروٹ رغامنگ	۲:۴ - ۲۱:۴
خدا نا عیسیٰ نا باروٹ گواہیک	۱:۵ - ۲۱:۵

یوحنا نا اولیکو خط

۱ ب کنا عیسائی سنگتاک،

سلام۔

۲ ای او کنا سنگتاک ہمیشہ زندہ رہینگو کا یعنی خواجہ عیسیٰ نا باروٹ نھے لکھینگ ٹی
 ۳ اُن۔ او وُنیا نا جوڑ منگ آن مُست موجود آسکے، او وا وُنیا ٹی بس۔ ن اووے خنان،
 ۴ ن اووے خُنب کریں، اوڑ تو بلان، او اوڑان خُدا نا پُسنکینگ پیغامے بنگن۔ اُرا
 ۵ وخت آ او وا وُنیا ٹی بس، ن اووے خنان۔ بندا خاطر آن ن اونا باروٹ نھے پانہ۔ او
 ۶ ہمیشہ نا زندگی تروکا اے، او ننا باوہ خُدا تو آسکے، او نھے آواڑے بس۔ اُرا اگڑاتے کہ
 ۷ ن خنان او پیتاتے کہ ن بنگن، ن یقیناً نھے آر سیفینہ تا، تاکہ نُم ہم ن تو اوار باوہ
 ۸ خُدا او اونا مار عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، او فتے تو سنگتی کنتگ کیرے۔
 ۹ ن نھے وا خطے لکھینگ ٹی اُن تاکہ نُم ہم ن تو اوار وا خوشی ٹی شامل مریرے۔

خُدا گناہ تے آن پاک اے

۵ ن داسے نھے ہمو پیغام نا باروٹ پانہ کہ اونا مار آن بنگن تہ۔ او پارے "خُدا،
 ۶ کہ او اسے روشنائی س اے، او گناہ تے آن پاک اے۔" اگ ن پان کہ "ن اوڑ تو
 ۷ سنگتی کینہ"، ولے ن گناہ ہم کین، تو ننا عمل او پیتاتے آن ظاہر مریک کہ ن دروغ
 ۸ تہنگ ٹی اُن۔ اگ ن تینا زندگی نھے پاک صاف گدریفین، وُهن کہ باوہ خُدا
 ۹ گناہ تے آن پاک اے، اگڑان تین پر تین تو سنگتی کنتگ کینہ، او خُدا مار، عیسیٰ،
 کہ ننا خاطر آن تینا جان نا قربانی نھے تس، او ننا بر گناہ او بُرائی تے معاف کیک۔

- ۸ اگر نن دا پان کہ ”نن بچ گناہ کتثن“، تو نن تینے ریغینہ، اونن راست نا پیغامے
 ۹ منپنہ۔ ۰ ولے اگر نن خدانامون آتینا گناہ او برائی تے منین، تو گڑا او تینا اقرارے
 پورہ کیک، او ہمو کاریے کیک آرا راست اے۔ او ننا گناہ او برائی تے معاف کیک،
 ۱۰ اونن آرا خرابو کاریے کرینن، خُدا اوفتے آن ننے پاک صاف کیک۔ ۰ اگر نن دا
 پان ”نن گناہ کتثن“، گڑانن خُداے دروغ تڑ جوڑ کینہ، او واژان ثابت مریک کہ
 نن اونا پیغامے منگ ٹی افن۔ ۰

عیسیٰ ننا مدت کرو کا اے

- ۱ **ب** کنا سنگتاک، ای ٹھے دا خاطر آن خط لکھنگ ٹی اٹ تاکہ ٹم گناہ کپیرے۔
 ولے اگر نن آن کس گناہ کے، تو نن تو اسٹس آرے کہ او ننا گناہ او برائی تا معاف
 ۲ کنگ کے خُداے منت کیک۔ دا خواجہ عیسیٰ اے، کہ او بے عیب اے۔ ۰ او
 خواجہ عیسیٰ دنیا نا گل بندغاتا گناہ او برائی تا معاف کر فنگ کے تینا جان نا قربانیے
 ۳ تِس، او ہمو فک کہ نن آن بار اونا زی آ ایمان تخیرہ، خواجہ عیسیٰ نا ذریعہ اٹ
 اوفتا گناہ او برائیک معاف کنگیرہ۔ ۰
 ۴ اگر نن خُدا نا حکماتے منین، واژان ظاہر مریک کہ نن خُداے درُست کینہ۔ ۰ اگر
 کس پائے کہ ”ای خُداے درُست کیوہ“، ولے اونا حکماتے منپ، تو دھنگ بندغ
 ۵ دروغ تڑس اے، او خُدا نا راستنگ پیغامے منگ ٹی اُفک۔ ۰ ولے آرا بندغ کہ خُدا
 تو بھاز محبت کیک، او خُدا نا پیغامے منک، او واژان ظاہر مریک کہ او خُدا تو محبت
 ۶ او اتفاق کیک۔ ۰ او آرا بندغ پائے ”ای خُدا تو اتفاق کیوہ“، اوڑکے ضروری اے
 کہ تینا زندگیے عیسیٰ غان بار گد ریغے۔ ۰

پُسکُنِنگَا حَم

۷ کنا دوستیگا سنگتاک، آرا حکمے ای ٹمے لکھنگ ٹی اٹ، وا پُسکُن اَنک، بلکہ
 ۸ عیسیٰ جوڑ منگ آن وا حکم ٹم تو آرے۔ وا حکم پُسکُنِنگَا پیغام اے کہ ٹم بنگورے
 ۹ تہ۔ او عیسیٰ نا باروٹ پیغام، کہ مُست ڈکوک اسک، واسہ بندن تالان منگ ٹی
 ۱۰ اے، ذہن کہ روشنائی نا پینگ اٹ تارمہ خلاص مریک۔ او آرا حکمے کہ ای ٹمے واسہ
 ۱۱ پینگ ٹی اٹ، کہ "تین پہ تین تو محبت کبو"، وا ہمیشہ پُسکُن اے، آنتے کہ وا حکمے
 ۱۲ ن عیسیٰ نازند ٹی خان او ٹمانیام ٹی خینگ ٹی اُن۔

۱۳ آرا بندرغ پائے "ای روشنائی ٹی اٹ"، ولے تینا عیسیٰ سنگتاتے آن نفرت
 ۱۴ کے، او واسکان تارمہ ٹی پینگ ٹی اے۔ او آرا بندرغ تینا ایلم تو محبت کیک،
 ۱۵ او روشنائی ٹی پینگ ٹی اے، او وا بندرغ ایلو بندرغ ایمان آن ہر سیفنگ نا کوشستے
 ۱۶ کپک۔ ولے آرا بندرغ تینا ایلم آن نفرت کیک، او تارمہ ٹی پینگ ٹی اے، او
 ۱۷ اووے خبر آف کہ تارمہ ٹی کسر آرانگ کائک، آنتے کہ تارمہ ٹی او کوراتے آن
 ۱۸ بارے۔

۱۹ ای ٹمے خط ٹی "سنگت" لکھیوہ، آنتے کہ ٹماناہ او بڑایک عیسیٰ نازی آایمان
 ۲۰ تخنگ نا وجرغان معاف کننگانو، او ٹم باوہ خدائے درست کیرے۔
 ۲۱ ای ٹمے "معتبر" لکھنگ ٹی اٹ، آنتے کہ ٹم چارے کہ دیر دنیا نا جوڑ منگ
 ۲۲ آن مُست زندہ اے۔

۲۳ ای ٹمے "پُسکُن ایمان تجوکاتے" لکھیوہ، آنتے کہ ٹم خدا نا پُسکُنِنگَا پیغامے
 ۲۴ متانورے، ٹمان ایمان بسونے، او ٹم شیطان نا کسرے اِلانورے۔
 ۲۵ دنیا او دنیا نا خرابنگا پیتاتے تو محبت کپیو۔ اگہ ٹم دنیا تو محبت کیرے، تو گڑا ٹم
 ۲۶ باوہ خدا تو محبت کننگ کپیرے۔ او دنیا نا سھازنگا خرابنگا پیتاک، ذہن کہ گناہ کننگ

ناخویش، یا داؤنیا نا گڑاک، کہ بندغاک اوفتازی آتکبر کیرہ، آریر۔ ولے دافتے آن
 آسٹس ہم باوہ خدانائگنڈ آن بتے۔ بلکہ دا گل بیتاے داؤنیا نا خرابنگا بندغاک تینڈ
 سوچ کیرہ۔ داؤنیا نا ڈھنگا فانی آیتاک خلاص مریرہ، ولے آرا بندغ خدانائ خوش
 نا مطابق تینا زندگی ئے گدریفک، او ہمیشہ نا زندگی ئے حاصل کیک۔

خُدا نا مقرر کرو کا نا دشمناک

- ۱۸ کنا سنگتاک، قیامت خُڑک اے۔ ئمے پاننگا سس کہ خُواجه عیسیٰ نا بھلا دشمن
 یعنی خرجڈالے بروئی اے، ولے واسکان خُواجه عیسیٰ نا بھانگا دشمناک ظاہر مسونو۔
- ۱۹ بندا خاطر آن نن چانہ کہ قیامت خُڑک اے۔ داؤشمناک یقیناً واسہ ننا سنگت آفس،
 آنتے کہ اوفک ننے آن سنگتی ئے پیرغانو۔ اگہ اوفک ننا سنگتے آن مروئر، تو ننے
 یلہ کتویرہ، ولے اوفک واسہ ننا سنگتی ئے اللانو، او داوان ظاہر مس کہ اوفتے آن
 آسٹس ہم اُست نا حُب اٹ عیسیٰ نازی آ ایمان تھنویس۔
- ۲۰ ولے خُدا نا مقرر کرو کا ئمے آخُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقترہ رہی کرے، او اونا ذریعہ
 اٹ ئم گل راست نا پیغامے پوہ مسورے۔ اوی ئمے آدا خاطر آن خط لکھنگ ٹی
 آفٹ کہ ئم راست نا پیغامے پیرے۔ بلکہ دا خاطر آن لکھنگ ٹی اٹ کہ دا پیغام نا
 زی آئما ایمان ہمیشہ کے لے۔ او ئمے دا ہم خبر اے کہ دا پیغام ٹی بیج دروغ آف۔
- ۲۲ آرا بندغ کہ عیسیٰ ئے خُدا نا مقرر کرو کا منگ آن انکار کیک، او دروغ تڑس
 اے۔ او ڈھنگا بندغ خُدا نا مقرر کرو کا نا دشمن اے، او دا بندغ باوہ خُدا او اونا
 مارے منیک۔ آرا بندغ مارے منیک، او باوہ خُدا ئے ہم منیک۔ او آرا بندغ مارے
 منیک، او باوہ خُدا ئے ہم منیک۔
- ۲۳ یقین تجبو، او ہمو پیغامے کہ ئم عیسیٰ جوڑ منگ آن بنگنورے، اُست ٹی
 تجبو۔ اگہ ئم دا پیغامے اُست نا حُب اٹ اُست ٹی تجیرے، گُرا ئم ہمیشہ باوہ خُدا

- ۲۵ او اونا مار نا بیٹاتے تو اِتفاق کیرے۔ او وجرغان خُدا نا مقرر کروکا اِقرار کرینے کہ او نئے ہمیشہ نا زندگی نئے ایٹیک۔
- ۲۶ ای ٹمے دا خطے بموقتا باروٹ ہم لکھنگ ٹی اٹ آرافک ٹمے ریٹنگ نا کوشتے
- ۲۷ کننگ ٹی او۔ و لے خُدا نا مقرر کروکا خُدا نا پاکنگا روح نا طاققے ٹمے آرابی کرینے، او ٹم دا طاققے آن دروغ نا خوافنگے درست کننگ کیرے، آتقے کہ دا طاققے ٹمے کُطے راستنگا بیٹاتے پوہ کیک، او دا بیٹاک دروغ افس۔ خُدا نا پاکنگا روح نا طاققے نا پوہ مروکا بیٹاتے آمل کبو، او خُدا نا مقرر کروکا تو اِتفاق کبو۔
- ۲۸ کنا سنگتاک، اوڑ تو اِتفاق کبو، تاکہ آرا وخت آ او پدی ظاہر مریک، نن اونا
- ۲۹ مون آشر منده مقن۔ ٹم چارے کہ خُدا نا مقرر کروکا بے عیب اے۔ بندا خاطر آن پوہ بیو، آرا بندرغ ہم، کہ خُدا نا کسر آ کائک، او خُدا نا چنغانا بار مریک۔

دیر خُدا نا چناتے آن بار او؟

- ۱ **ب** خُدا نن تو بھاز محبت کیک، بندادھ محبت کیک کہ او نئے "تینا چننا" پارینے، او نن ضرور اونا چناتے آن بار آن۔ بندا خاطر آن دا وِتیانا خرابنگا بندغاگ نئے درست کپسے، آتقے کہ دافک خُدا نئے درست کپسے۔
- ۲ کنا دوستنگا سنگتاک، واسر نن خُدا نا چناتے آن بار آن، و لے نئے واسکان خیر آف کہ مون آ "خُدا نا چننا مننگ" نا بھلا معنی آنت اے۔ و لے نئے دا خبر اے کہ آرا وخت آ خُدا نا مقرر کروکا پدی ظاہر مریک، تو نن اوڑان بار مرینہ، آتقے کہ نن اوڑے خنینہ۔ او آرا بندرغ ہم دا یقین تجک کہ "عیسیٰ نئے خنیدہ"، او تینے بندن پاک صاف تجک، وِھن کہ عیسیٰ پاک صاف اے۔
- ۳ آرا بندرغ گناہ یا بُرائی کیک، او خُدا نا حکماتے پرنگ۔ ٹمے خبر اے، عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، بندغاتا گناہ تے معاف کر فنگ کے دا وِتیائی بس او پاک

- ۶ صاف اے۔ ○ بندا خاطر آن بہو بندرغ کہ عیسیٰ ناپیتاتے تو اتفاق کیک، او گناہ
 او بُرائی ناکاریمتے اِلک۔ ولے آرا بندرغ گناہ ناکاریمتے اِلک، او عیسیٰ ولے دُرست
 کتتے او اوولے خمپک۔ ○
- ۷ کنا سنگتاک، بوشار تپو، تاکہ کسٹ ٹھے ریفپ۔ آرا بندرغ واسکان راستنگا
 ۸ کسر آپنگ ٹی اے، او پاک صاف اے، وُهن کہ عیسیٰ پاک صاف اے۔ ○ ولے
 آرا بندرغ گناہ ناکاریمتے اِلک، او شیطان ناکسر آپنگ ٹی اے، آنتے کہ شیطان
 شروع آن گناہ کنگٹ ٹی اے۔ خُدا نار وا خاطر آن وا دُنیا ٹی بس تاکہ شیطان نا
 طاقتے خلاص کے۔ ○
- ۹ او آرا بندرغ خُدا ناپنغان بار اے، او گناہ او بُرائی ناکاریمتے اِلک، آنتے کہ او
 اُسٹ نا حُب اٹ خُدا ناپیغام نازی آپلینگ ٹی اے، او خُدا اونا باوہ اے۔ بندا
 ۱۰ خاطر آن او ضرور گناہ ناکاریمتے اِلک۔ ○ واپیتاتے آن ظاہر مریک کہ دیر خُدا ناپناتے
 آن بار او، دیر شیطان ناکسر آپنگ ٹی او۔ آرا بندرغ خُدا ناکسر آپمپک او تینا ایلْم
 تو محبت کپک، او خُدا ناپنغان بار اَنک۔ ○

تین پہ تین تو محبت کبو

- ۱۱ ٹم واپیغامے، کہ ”ٹم ضرور تین پہ تین تو محبت کبو“، عیسیٰ جوڑ منگ آن
 ۱۲ پنگ ٹی اُرے۔ ○ نن اوم نار قایل آن بار مفن، کہ او شیطان ناکسر آپنگ
 ٹی اُسکے او تینا ایلْمے کسے۔ او تینا ایلْمے آنتے کسے؟ آنتے کہ اونا ایلْم جو انو کاریم کریکے،
 ولے اونا چند خرابو کاریم کریکے۔ ○
- ۱۳ سنگتاک، اگے وا دُنیا نار خرابنگا بندغاک ٹھے آن نفرت کیر، تو حیران مقبو۔ ○ نن
 خیر اے کہ رُوحانی طور اٹ نن کسکوسن، ولے داسہ رُوحانی طور اٹ بیدار مسوئن۔
 نن واپیتاتے وا خاطر آن چانہ کہ نن تینا ایلْمتے تو محبت کینہ۔ او آرا بندرغ واسکان

۱۵ تینا ایلم تو محبت کپک، او واسکان رُوحانی طور اٹ کسکونے۔ او آرا بندرغ تینا
 ایلم آن نفرت کیک، او قاتلے آن بار اے، او ٹھے خبر اے کہ قاتل ہمیشہ نا
 ۱۶ زندگی ئے حاصل کپک۔ ن تین تین پہ تین تو محبت کنگ کینہ؟ خواجه عیسیٰ ننا
 محبت نا خاطر آن تینا جان نا قربانی ئے تے۔ داڑان ظاہر مریک کہ ضرورت نا وخت
 ۱۷ آن ضرور تینا ایلم کے تینا جان نا پروائے ہم کپن۔ او اگہ اسر امیرو بندرغس تینا
 غریبو ایلمے خنے، کہ اووے گڑاے نا ضرورت اے، ولے دا اونا مدتے کپ، گڑا او
 ۱۸ ہر پانک کہ ”ای خُدا تو محبت کیوہ“؟ کنا سنگتاک، ننا محبت صرف خُواننگ او
 نصیحت تینگ اسکان مف۔ بلکہ دا اُست نا حُب نا محبت مرے، او دا محبت اونا
 عمل اٹ ہم ظاہر مرے۔

۱۹ دهن کنگ اٹ ننے سساتیک کہ ن راسنگا کسر آپنگ ٹی اُن۔ او آرا وخت
 آن غلطی س کینہ، تو دا غلطی نا باروٹ اُست ٹی سوچ کینہ او خُدا نامون آشرمنده
 مرینہ۔ ولے دا نا ضرورت اُفک، اُنتے کہ خُدا ننا اُست نا کُل پیتاتے چانک، او ننا
 ۲۱ گناہ او بُرائی تے معاف کیک۔ او اگہ ننا ضمیر ننے غلط پانک، تو خُدا نامون آشرمنده
 ۲۲ منگ نا ضرورت اُفک، اُنتے کہ ن خُدا نا خُوش نا مطابق عمل کنگ ٹی اُن۔ او
 آرا وُعائے ن اوڑان خُوان، او قبول کیک تے، اُنتے کہ ن اونا حکماتے منگ ٹی اُن
 ۲۳ او اونا خُوش نا مطابق زندگی ئے گدریفنگ ٹی اُن۔ او اونا حکماک دا او، ”عیسیٰ، کہ
 او کنا مار او مقرر کروکا اے، اونا زلی آلیمان تجبو، او تین پہ تین تو محبت کبو۔“ او
 ۲۴ دا حکماتے خواجه عیسیٰ ہم ننے پارینے۔ او آرا بندرغ خُدا نا دا حکماتے منک، او خُدا تو
 اِتفاق کیک او بندن خُدا اوڑتو اِتفاق کیک۔ او خُدا تینا پاکنگا رُوح نا طاقتے ننے آ
 راہی کرینے۔ داڑان ننے سساتما کہ خُدا ن تو اِتفاق کرینے۔

دروغ نا پیغام تروکاتے آن خیال تجبو

۱. کنا دوستگا سنگتاک، آرا بندغاگ پار کہ ”ننے آ خدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت بَسونے“، دافتا زمی آ یقین تجبجو، ہمو وخت اسکان کہ تُم اوفتا آزمائشے کتتورے، کہ خدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت اوفتے تو آرے یا آفک، آنتے کہ بھازنگا دروغ نا پیغام تروکاک ننا نیام ئی تالان مسونو۔ ○ تُم معلوم کنگ کیرے کہ خدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت بندغے تو آرے، آنتے کہ دا بندغ ہم دا پائے کہ ”تھیسے، کہ او خدا نا مقرر کروکا اے، او بندغ نا شکل آٹ بس“۔ ○ ولے آرا بندغ دا پیتاے آن انکار کے، اوڑتو ۲. خدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت آف، بلکہ خرجڈال نا طاقت اوڑتون اے۔ تُم بنگنورے کہ خرجڈالے بروئی اے۔ واسہ ہربو، اونا طاقت واسکان واڑے بندغاے آ بسونے۔ ○
۳. ولے، سنگتاک، تُم خدا نا چناتے آن بار آرے، او دروغ نا پیغام تروکاک تھے ریفنگ کتتو، آنتے کہ خدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت، کہ تُم تو آرے، دا دروغ نا پیغام تروکاتا طاقت آن بھاز زیاست اے۔ ○ دا دروغ نا پیغام تروکاک وینا نا پیتا تا باروٹ ۴. بیست کیرہ، او وینا نا خرابنگا بندغاگ اوفتا پیتاے بنیرہ، منیرہ، آنتے کہ دافک دا خرابنگا وینا تو محبت کیرہ۔ ○ ولے ن خدا نا چناتے آن بار آن، او خدا نا خاصنگا بندغاگ ننا ۵. پیتاے بنیرہ، منیرہ۔ ولے آرا بندغاگ خدا نا خاصنگا بندغاگ آفس، اوفک ننا پیتاے آ توجہ یفسر۔ او دا طریقہ آٹ ننے سمانک کہ دیر تو خدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت آرے او دیر تو شیطان نا طاقت آرے۔ ○

خدا نا مخلوق تو محبت

۶. دوستگا سنگتاک، تین پہ تین تو محبت کیمبو، آنتے کہ دا محبت خدا نا گنڈ آن

۸ بسوئے۔ آرا بندرغ ایلوفتے تو محبت کیک، او خدائے درست کیک، او خدانا چناتے
 آن بار مریک۔ ۰ ولے آرا بندرغ ایلوفتے تو محبت کیک، او خدائے درست کیک
 ۹ آتتے کہ ایلوفتے تو محبت کننگ نا طاقت اونا گنڈ آن بریک، او خدایا محبت کروکوس
 اے۔ ۰ خدایا تینا محبتے نئے آظاہر کننگ کے تینا آسینگا مارے دا دنیا ٹی راہی کرے،
 ۱۰ تاکہ نن اونا ذریعہ اٹ نجات حاصل کین۔ ۰ محبت نا باروٹ بھلا بیست دا آف کہ نن
 خدایا تو محبت کینے، بلکہ بھلا بیست داو اے کہ او نن تو محبت کیک۔ بندایا خاطر آن او
 نئے آتینا مارے راہی کرے، تاکہ دانا ذریعہ اٹ ننا گناہ او برائیک معاف کننگیر۔ ۰

۱۱ سنگٹاک، اگہ خدائے نن تو بندہ اذہ محبت آرے، تو نن ضرور تین پہ تین تو
 ۱۲ محبت کیمبو۔ ۰ نئے آن گسس داسکان خدائے خنتتے، ولے اگہ نن تین پہ تین
 تو محبت کین، تو خدان تو اتفاق کیک، او ننا محبت ایلوفتے کے اونا محبت آن
 بار مریک۔ ۰

۱۳ نئے معلوم اے کہ نن خدایا تو اتفاق کینے او خدان تو اتفاق کیک، آتتے کہ خدایا
 ۱۴ نئے آتینا پاکینگا روح نا طاقتے راہی بسوئے۔ ۰ ای او ایلو بھازنگا ایمان تجوکاک
 یعیسیٰ خن، او نن ایلوفتے پانہ کہ ”خدایا تینا مارے دا دنیا نا بندغاتا نجات تینگ
 ۱۵ کے راہی کرے“۔ ۰ اگہ گسس اُست نا حُب اٹ پائے کہ ”یعیسیٰ خدایا مارے“، تو
 ۱۶ او خدایا تو اتفاق کیک او ہندن خدایا اوڑتو اتفاق کیک۔ ۰ خدایا پانک کہ ”ای بندغاتے
 تو محبت کیوہ“، او نن دا بیست نازی آ ایمان تجینہ، او خدانے ایلوفتے تو محبت
 کننگ نا طاقت ایٹیک، او محبت کروکوس اے۔

۱۷ او آرا بندرغ ہمیشہ خدایا تو محبت کیک، تو او خدایا تو اتفاق کیک، او ہندن خدایا
 اوڑتو اتفاق کیک۔ ۰ اگہ ننا محبت ایلوفتے کے خدایا محبت آن بار مریک، تو قیامت
 ناوے آن شرمندہ مَفَنہ، او ننا اہمیت وِوک، آتتے کہ نن دا دنیا ٹی یعیسیٰ غان
 ۱۸ بار زندگی نے گد ریفتنگ نا کوششت کننگ ٹی اُن۔ ۰ او اگہ ننا محبت ایلوفتے کے
 خدایا محبت آن بار مریک، تو خولنگ نا ضرورت آفک۔ ولے ہمو بندرغ خولیک

- آرا کہ ایلو فتنے تو خدا نا محبت آن بار محبت کپک، آنتے کہ خدا نا خوش اور تو پوره
مفک، او خدا اووے ہزا ایٹک۔ ○
- ۱۹ نن داسہ خدا تو او ایلو فتنے تو محبت کنگ ٹی آن، آنتے کہ خدا داڑان مست نن تو
۲۰ محبت کرینے۔ ○ اگ کس پائے کہ "امی خدا تو محبت کیوہ"، ولے تینا ایلم تو محبت
کپک، او دروغ ترس اے، آنتے کہ او تینا ایلمے خنانے، ولے اور تو محبت کنگ ٹی
۲۱ آف۔ گڑا دا ممکن آف کہ او خدا تو محبت کے، کہ او خدائے خنتے۔ ○ خواہہ عیسیٰ نن
دا حکمے تسونے کہ "نم خدا تو محبت کبو، او ضرور تینا ایلم تو ہم محبت کبو"۔ ○

دیر تینے خرابنگا بندغاتے آن تورک؟

- ۱ **ب** آرا بندغ دا ایمانے تنجے کہ "عیسیٰ خدا نا مقرر کروکا اے"، او خدا نا چناتے آن
بار اے۔ او آرا بندغ باوہ خدا تو محبت کیک، او عیسیٰ تے تو ہم محبت کیک۔ ○
۲ اگ نن خدا تو محبت کینے او اونا حکماتے منینے، تو دا طریقہ آٹ سما ٹیک کہ نن ایلو
۳ عیسیٰ تے تو محبت کنگ ٹی آن۔ ○ اگ نن خدا تو محبت کنگ ٹی آن، تو ضرور
نن اونا حکماتے منگ ٹی آن، او خدا ننے طاقت ایٹک کہ نن اونا حکماتے پوره کین۔ ○
۴ او بندغ آرا بندغ، کہ آست ناخب آٹ عیسیٰ نازی آ ایمان تجک او پانک "عیسیٰ
۵ خدا نا مار اے"، او خدا نا چنغان بار مریک۔ صرف اور تو طاقت آرے کہ تینے دا دنیا
نا خرابنگا بندغاتے آن تورنگ کیک۔ ○

عیسیٰ نا باروٹ خدا نا گواہیک

- ۶ عیسیٰ دا دنیا ٹی بس، او تینے ویر آٹ بے شولیفے، او دا وخت آ خدا اونا باروٹ
آسمان آن ہیست کرے۔ خدا نا مقرر کروکا پد آتنا گناہ تا خاطر آن تینا جان نا قربانی ئے

تس۔ واہم خدانائند آن اسے نشائس اسکے۔ عیسیٰ نہ صرف تیغے ویر آٹ بے شولیفے،
 بلکہ ننا گناہ تا خاطر آن تینا جان نا قربانی ئے ہم تس۔ او خدا نا پاکنگا روح ہم خدا
 ۷ نا مار عیسیٰ نا باروٹ گواہی ئے ایتک، او دا پاکنگا روح اصل دروغ تڑپک۔ ○ بندا
 ۸ خاطر آن مسہ اہمو گواہی او، ○ پاکنگا روح نا بیتک، عیسیٰ نا ویر آٹ بے شولیفنگ،
 او نا ننا گناہ تا خاطر آن تینا جان نا قربانی ئے تینگ۔ دا مسہ گواہیک ثابت کیرہ کہ
 عیسیٰ خدا نا مقرر کروکا او مار اے۔ ○

۹ ن بندغاتا گواہی تے منگ کینز، ولے خدا نا گواہیک یقیناً بندغاتا گواہی تے
 ۱۰ آن بھاز زیاست او، کہ خدا تینا مار نا باروٹ تسونے تا۔ ○ بندا خاطر آن آرا بندغ
 اُست نا حُب آٹ عیسیٰ ئے خدا نا مار متیک، او دا گواہی تے متیک۔ ولے آرا بندغ
 عیسیٰ نا باروٹ خدا نا گواہی تے تپک، او خدائے دروغ تڑ جوڑ کیک۔ ○
 ۱۱ خدانے تینا مار نا ذریعہ آٹ ہمیشہ نا زندگی ئے تسونے۔ ○ آرا بندغ خدا نا مار
 ۱۲ نا زی آیمان تچک، او ہمیشہ نا زندگی ئے حاصل کیک۔ ولے آرا بندغ خدا نا مار نا
 زی آیمان تچک، او ہمیشہ نا زندگی ئے حاصل کیک۔ ○

آخری بیتاک

۱۳ ای ئمے دا خط لکھنگ ٹی اُٹ تاکہ ئمے سہا تھے کہ ئم خدا نا مار نا زی آیمان
 ۱۴ تچانورے، او ئم ہمیشہ نا زندگی ئے حاصل کریورے۔ ○ او داسہ ننا دا یقین اے،
 ۱۵ آرا دعائے ہم ن خدا نا خوش نا مطابق اوڑان خوانز، او قبول کیک تے۔ ○ او ہر وخت
 ننا دعائے قبول کیک، او داراست اے۔ ہندا خاطر آن ننے خبر اے کہ آرا گزائے
 ن اوڑان خوانز، او ننے ایتک۔ ○
 ۱۶ آگ کس عیسیٰ ئے خدا نا مقرر کروکا او مار تپک، او دوزغ نا کسر آپنگ ٹی
 اے، اوڑکے دعا خوائنگ فضول اے۔ ولے آگ داڑان علاوہ ئمے آن کس پین

- گناہ س کیک، تم ضرور اوڑکے خدانان ونا خُوابو، کہ خُدا اونا دا گناہے معاف
 ۱۷ کے۔ ۰ گل بُرائیک گناہ او۔ ولے اگہ کس و گناہتے کے خدانان معافی خُوائے،
 تو آسٹ آن علاوہ ایلو گل گناہک معاف کنگور۔ ۰
- ۱۸ ننے خبر اے کہ خُدا نا کسر آ بروکا گناہ کنگ نا کوشستے کپک، اتتے کہ خُدا نا مار
 اووے گناہتے آن بچائینگ نا طاقے ایٹک، او شیطان اووے ریفنگ کپک۔ ۰
- ۱۹ نن چانہ کہ نن خُدا نا چناتے آن بار آن، ولے وُتیا نا خرابنگا بندغاک شیطان نا
 کسر آ پنگ ٹی او۔ ۰
- ۲۰ نن دا ہم چانہ کہ خُدا نا مار دا وُتیا ٹی بس او ننے آسٹنگ خُدا نا باروٹ رغا، تاکہ
 نن آسٹنگ خُدا نا باروٹ راستنگ پیتاتے پوہ مرین۔ نن واسر راستنگ خُدا او اونا مار خُوابہ
 عیسیٰ تو اتفاق کینہ، او واژان ننا یقین اے کہ نن ہمیشہ نازندگی ئے حاصل کینہ۔ ۰
- ۲۱ کنا سنگناک، تینے بتاتا عبادت کنگ آن بچائنبو۔
 خُدا حافظ۔
 ئما معتبر،
 یوحنا۔ ۰

یوحنا نارٹ میکو خط نا تعارف

یوحنا دا خطے عیسائی تا معتبر سے آ لیکھانے، او بمو عیسائی ترے آ ہم لیکھانے کہ اوڑتو اوار مچ مریرہ۔ دا خط ئی یوحنا دا نصیحتے کرینے کہ ”اسہ پہ ایلو تو محبت کبو“۔ او دا خبرداری ئے ہم یسونے کہ ”دروغ نا پیغام رسیفوکاتے آ تینا اراتے ئی بہ خیرت کپبو، او اوفنا خوانینگ آ توجہ یقبو“۔

یوحنا نارٹ میکو خط

دوستنگ معتبر عیسائی او ایلو عیسائی سنگتاک،

سلام-

۱ ای ئم تو است ناخب اٹ محبت کیوہ۔ نہ صرف ای محبت کیوہ، بلکہ ارافک
۲ کہ خواجہ عیسیٰ نا پیغامے منیرہ، اوفک ہم ئم تو محبت کیوہ، اٹتے کہ دا پیغام
راست اے، او وراست نا پیغام ہمیشہ ن تو مریک۔

۳ کنا ونا اے کہ باوہ خدا او اونا مار، خواجہ عیسیٰ، کہ دا خدا نا مقرر کروکا اے،
دافتا محبت او رحمتاک نمازی آمریر، او ئمے آپریشانی برف۔ اوفک ئمے ایلو فتنے
تو محبت کنگ نا طاقت او راستنگ کسر آ پنگ نا طاقت ہم ای تیر۔

۴ آرا وخت آ کئے خبر تما کہ ئمے آن گراس عیسائی واسکان خدا ناراستنگ کسر آ
بندن است ناخب اٹ پنگ ئی او، وھن کہ باوہ خدا نئے عیسائی تے رغانا، تو
۵ ای بھاز خوش منٹ۔ سنگتاک، ای ئمے پاوہ، تین پہ تین تو محبت کیبو۔ دا
علمے، کہ ای ئمے لکھاٹ، واپسکن افک۔ بلکہ ن وا علم آ عیسائی جوڑ منگ آن

۶ چلینگ ٹی اُن۔ اگ نئے خُدا تو محبت آرے، تو ن اونا حکماتے منینہ۔ وا حکمے، کہ
 ”تین پہ تین تو محبت کیو“، ن شروع اُن منگ ٹی اُن تہ۔

۷ بھازنگا ریفوکاک دنیا نا چارمہ گنڈ آ بنانو۔ وا بندغاک کہ ورسٹ کپسہ کہ خواجہ
 عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، بندغ ناشکل اٹ وا دنیا ٹی بس۔ وھنگا بندغاک
 ۸ ریفوکو او خواجہ عیسیٰ نا وشمناک او۔ خیال تجبو، آرا بیتاتا زمی آ کہ تم ایمان
 تجانورے، او فتنے اُن برسینگیو، تاکہ وا ایمان تجنگ نا بدلہ تھے رسیدگے۔

۹ آرا بندغ خواجہ عیسیٰ نارغاموکا بیتاتے آچلینگک، بلکہ ایلو فتا بیتاتے آکاک،
 اوڑتو خُدا اتفاق کپک۔ ولے آرا بندغ عیسیٰ نارغاموکا بیتاتے آکاک، او باوہ خُدا
 ۱۰ او اونا مار تو اتفاق کیک۔ اگ کس تھے درس تینگ کے برے او تھے خوائفے کہ
 ”خُدا نا مقرر کروکا بندغ ناشکل اٹ بتتے“، اووے بہ خیرٹ کیو۔ نہ صرف بہ خیرٹ
 ۱۱ کیو، بلکہ اووے سلام ہم کیو۔ او آرا بندغ وھنگا بندغے سلام کیک، او ریفوکا
 نا دروغ نا بیتاتے تو اتفاق کیک۔

۱۲ کنا اُسٹ بھاز خوائک کہ ای تھے بھاز ایلو بیتاتا بازوٹ راغیو، ولے کنا خوش
 آف کہ ای وا بیتاتے تھے خط ٹی لکھیو، راہی کیو۔ بلکہ کنا خوش اے کہ ای منہ
 دے اُن پد تھے آریو، ای مون پہ مون تھے تو بیت کیو، تاکہ ای ہم تھے تو اوار
 خوشی ٹی شامل مریو۔

۱۳ ایلو شاراتا عیسائی سنگتاک ہم تھے سلام پارہ۔

خُدا حافظ۔

ثما معتبر،

یوحنا۔

یوحنا نا مُسِٹ میکو خط نا تعارف

یوحنا دا خطے عیسائی تا معتبر گیس آ لیکھانے. یوحنا دا خط ئی گیس نا صفتے کرنے کہ ”نی جوان طریقہ آت خدا نا او ایلو عیسائی تا خزمتے کنگ ئی اُس“. ولے گیس تو اوار اسہ پین بندغس آسکہ کہ پین تہ دیترفیس آسکہ. او ایلو مسافر آ عیسائی تے بہ خیرت کنگ ئی آلویک. یوحنا دا خط ئی اونا باروٹ بوشاری تیسونے.

یوحنا نا مُسِٹ میکو خط

۱ کنا دوستگا سنگت گیس.

سلام-

۲ ای نے تو آست نا حُب آت محبت کیوہ-○ کنے خبر اے کہ نی روحانی طور آت بھاز ترقی کریس۔ کنا وعا اے کہ نا کل گڑاک صبح مریر، او خدا نے صحت ایٹے-○

۳ آرا وخت آ گراس عیسائی سنگتاک نا گنڈ آن بسر او نا وایسکان خدا ناراسینگا پیغام نازی آ آست نا حُب آت عمل کنگ نا باروٹ پاریر، تو ای بھاز خوش

۴ مسٹ-○ آرا وخت آ کنے خبر تمک کہ عیسائیک راست نا کسر آ پنگ ئی او، تو ای خوشی آن بال کیوہ-○

۵ کنا سنگت، نی تینا عیسائی سنگتاتا ہر ڈول نامت او خزمتے کیس، آرا

۶ وخت آ مسافراک نا شار آن گدرینگیرہ-○ وا مسافر آ عیسائیک وا جاگہ نا

۷ عیسیٰ تے نا محبت نا باروٹ پارہ۔ کنا خواست اے کہ فی اوفتا مدتے خدا
 ۸ نا خوش نا مطابق کریسہ ہنک، ○ اتے کہ اوفک خواجہ عیسیٰ نا پیغام نا
 ۹ رسیفنگ کے پیش تمانو، او اوفک ایلو قوم واللتے آن مدت خواہسہ۔ ○ بندا
 ۱۰ خاطر آن نن عیسیٰ یک دا راست نا پیغام نا تالان کنگ کے ضرور اوفتا مدتے
 ○ کیہو۔

۹ ای چنکو خطس نا شارٹی رہنگو کا عیسیٰ تے کے لکھاٹ، راہی کریٹ۔ ولے
 ۱۰ ویتر فیس، کہ اونا خوش اے کہ ”ای عیسیٰ تا معتبرس مریو“، کنا بیتا مزی آ
 ۱۱ توجہ تہتے کہ ای پارینٹ۔ ○ آرا وخت آ ای ٹے آبریوہ، تو ای اونا کارہتے گلانا
 ۱۲ مون آ ظاہر کیوہ۔ او آرا خرابنگا بیتاے او دروغاے، کہ او کنا او ایلو عیسیٰ تا
 ۱۳ باروٹ پاننگ ٹی اے، ای ٹما مون آ ظاہر کیوہ تا۔ آرا وخت آ عیسیٰ سنگٹاک
 ۱۴ ٹما شار آن گدرینگیرہ، دا اوفتے بہ خیرٹ کپک۔ اگہ بین عیسیٰ سنگٹس اوفتے
 ۱۵ بہ خیرٹ کیک، تو دا اووے تورنگ نا کوشتے کیک، او اووے سنگٹی کنگ
 ○ کے اِلک۔

۱۱ کنا سنگٹ، آرا بیتاک جوان او، اوفتے کنگ نا کوشتے کرک۔ آرا خراب او،
 ۱۲ اوفتے کپہ۔ آرا بندرغ جوانو کاریم کنگ ٹی اے، او خدا نا کسر آ پنگ ٹی اے۔
 ۱۳ ولے آرا بندرغ خرابو کاریم کیک، او خدا نا کسر آ پنگ ٹی اُفک، او خدائے
 ۱۴ درُست گنتے۔ ○

۱۲ دیمیتریس نا باروٹ گل پارہ کہ ”وانیک اے“، او اونا عمل آن ثابت مریک
 ۱۳ کہ او نیک اے۔ اونا نیکنگا کاریمتا باروٹ نن ہم گواہی ایہینہ، او نے خبر اے کہ
 ۱۴ نن دروغ نا گواہی تَفنہ۔ ○

۱۳ کنا اُست بھاز خواہک کہ ای نے بھاز ایلو بیتا تا باروٹ رغاہیو، ولے کنا خوش
 ۱۴ آف کہ ای دا بیتاے نے خط ٹی لکھیو، راہی کیو۔ ○ بلکہ کنا خوش اے کہ ای منہ
 ۱۵ دے آن پد نے آبریو، او مون پہ مون نے تو ہیست کیو۔ ○

کناؤعاے که نے آپریشانی بَف۔
واجاگہ نایعیسائیک نے سلام پارہ، او ایلو عیسائی تے آہم ننا سلام مرکزک۔

خُدا حافظ۔

نا معتبر،

یوحنا۔○

یہوداہ نا عیسائی تے کے خط نا تعارف

دا خطرے یہوداہ پئی ٹو عیسائی س، کہ او خواجہ عیسیٰ نا جدیدرو ایلمس آسکہ، ایلو عیسائی تے کے لیکھانے، او دا خط بطرس نا ایزت میکو خط آن بار اے۔ دا خط ٹی یہوداہ بمو دروغ نا خوانفوکاتے آن خیال نینگ نا نصیحتے کرینے، آرافک تینے دروغ آٹ عیسائی پارہ۔ یہوداہ ایلو عیسائی تا بمتے ودفنگ کے پارینے کہ ”ایلو فترے بمو راستنگا پیغامے خوانفبو، کہ خدا عیسائی تے تسونے“۔

دا خط نا بشخاک داد او:

تعارف	۲ - ۱
دروغ نا خوانفوکاک	۱۶ - ۳
ایمانے تینا بسیفبو	۲۳ - ۱۷
خدا نا صفتے کنگ	۲۵ - ۲۲

یہوداہ نا عیسائی تے کے خط

۱ عیسائی سنگناک، کہ باوہ خدا ئے گچین کرینے او ئم تو محبت کیک، او خواجہ عیسیٰ، کہ خدا نا مقرر کروکا اے، ئے بچانفینے او ئما حفاظتے کیک، سلام۔

۲ ای خواجہ عیسیٰ نا جدیدرنگا ایلم او اونا خدمت کروکوسے اٹ، او خداغان دعا خواوہ کہ خدا نا گل رحمتاک ئمازی آمریر، کہ او ئم تو زیاست محبت کے، او

ٹھے آچ پریشانی بے۔

دروغ نا خوٰنفو کا ک

کنا دوستیگا سنگناک، ای ٹھے ہمو نجات نا باروٹ پیتاتے لکھنگ نا خیالے
 کریٹ، کہ نن گل حاصل کریئن تہ، ولے کنے ایلو پیتاتا باروٹ لکھوئی اے۔ کنا
 مقصد داد اے کہ ای شما ہمت او ایمانے ووفیو۔ وھن کہ گو کروکوس بھاز کوشستے
 یک کہ ”گوئے کٹیو، اولیکو انعامے حاصل کیو“، ہندن ٹم کوشست کبو کہ ایلو فتنے
 ہمو راستیگا پیغامے خوٰنفو، کہ خدا عیسائی تے تسونے تہ، تاکہ ہنو کا ک دروغ نا
 پیغام ترو کا نشان ترو کا کسر آ ہمپس۔ خیال تجبو۔ نئے خبر اولیکہ، ولے گراس
 بے ایماناک نن تو شامل مسونو۔ واک پارہ ”خدا نا رحمتاے حاصل کنگ آت
 نن ہر ڈول نا کاریم کنگ کینہ۔“ واک ننا آسنگا رہنما خواجہ عیسیٰ نا پیغام آن
 انکار کیرہ۔ وافتا باروٹ بھاز سال مست پیشن گوبی کنگا سس، او ضرور وانا مطابق
 اوفتے آ ہزا بریک۔

ٹھے گلے واقصہ معلوم اے، ولے ولدا ہم ای ٹھے یات ایٹیوہ، کہ خدا تینا گچین
 کرو کا بندغاتے مضر تلک آن کشا، ولے ولدا ہم ہمو فک کہ ایمان آن ہر سینگار، خدا
 اوفتے کسے، ہزا تیس۔ وایم یات کبو کہ گراس ملائک تینے بھلن چائسر، خدا نا
 خدمت آن انکار کیرہ۔ خدا اوفتے تھے، ہزا نا جاگہ غار اہی تیس۔ اوڑے اوفک تارہ
 ٹی قیامت نا انتظارے کنگ ٹی او۔ ہندن سدوم او عموراہ شارانا بندغا ک، او
 وافتا خوک نا خلقاتا بندغا ک ہم، گناہ گارنگا ملائکاتے آن بار زنا او بین خرابو کاریم
 کیرہ۔ اوفک گل ہمیشہ نا خاخر ٹی ہوشنگ ٹی او، او داڑان گل پنت ہر فیر۔
 او ہندن واسہ ننا نیام ٹی دروغ نا خوٰنفو کا ک تکبر کریس پارہ ”نن دے ٹی تیغ
 آن بار خنائن کہ وای پیغام راست اے“، ولے وای پیغام نا مطابق عمل کنگ آت

- ننے آ ظاہر مریک کہ دافک تینٹ غلط خوائفیرہ۔ دافک زنا کیرہ، خواجه تیسلی نا
 طاقت آن، کہ پیغام نا شکل آٹ بس، انکار کیرہ، او عزت مدنگا ملائکا تا باروٹ بے
 ۹ عزتی و بیست پارہ۔ ۰ ولے گل آن بھلا ملائک بیگائیل شیطانے بے عزتی و بیست
 پاتو۔ یات کبو کہ آرا وخت آیدکائیل او شیطان موسیٰ نا لاشے دینگ آبحث کریر،
 تو ملائک شیطانے بندنو کرینگ تینو، دهن کہ اینو پگہ دروغ نا خوائفوکاک ایتیرہ۔ بلکہ
 ۱۰ ملائک تسلی آٹ شیطانے پارے "خدا نے ملامت کے"۔ ۰ آرا بیتاے کہ دا دروغ نا
 خوائفوکاک پوہ مفسر، اوفتے کے بے عزتی و بیست پارہ۔ دهن کہ جنگلی آساراک
 بغیر سوچ آٹ تینا خوش آٹ زندگی نے گدریفیرہ، ولے آخر آٹ بے مقصد کیرہ،
 ۱۱ بندن دا بندغاک تینا خوش آٹ خرابو کاریم کیرہ۔ دافتے ہزار سیننگ۔ ۰ دافک
 اخس بد قسمت او۔ دهن کہ قابیل بے ایمانی آٹ تینا ایلمے کسے، دافک ہم خداغان
 انکار کیرہ۔ دافک بت نا پغمبر بلعام آن بار لالچ نا وجرغان دروغ نا پیغامے خوائفیرہ۔
 دهن کہ قورح موسیٰ نا رہشائی نا خلاف اسکہ، کسفنگا، بندن دافک خدا نا خلاف
 ۱۲ او، اوفتے آہزا بریک۔ ۰ دھینگا بندغاک مؤنڈگا آست آٹ ثم تو اوار عبادت کیرہ او
 اِرغ گنیرہ۔ ولے دافک سمندر آن شیف نا خلتے آن بار خطرناک او۔ اگہ کشتی بے
 خبری آٹ دا خلتے آن گدرفینگ، تو کشتی تباہ مریک۔ بندن اگہ ثم دا بندغاتے تو
 سنگتی کیرے، تو شماروحانی نسخان مریک۔ دافک صرف تینا خیالے تخیرہ۔ دافک
 بے فائدہ ہمو بے پرنگا جمر آن بار او، کہ تو دانگ اینگ دیک تا۔ او دافک بے کارنگا
 ہمو درختاے آن بار او کہ سوئیل نا موسم ٹی بیوہ تفسر، او بار یسونو۔ دافک ماس آن
 ۱۳ کشفگیرہ، خلاص کشفگیرہ۔ ۰ دهن کہ طوفان نا وخت آکس سمندر نا دیرتے تورنگ
 کپک، او دا دیر کنارہ غار پینگوکاتے نسخان ایتک، بندن دا بندغاک کسے نا علماتے
 منپسہ، بلکہ دروغ نا خوائفنگ آٹ ایلوفتے بھاز نسخان ایتیرہ۔ دافک ہمو بے فائدہ نگا
 استاراتے آن بار او کہ کسر کے صحیح رہشائی تفسر، دافتے ہمیشہ نا ہزار سیننگ۔ ۰
 ۱۴ آدم نا ہفت میکو نسل آن حنوک دافتا باروٹ پیشن گوبی کریس، او

پاریس کہ

”خواجه بھارتنگ ملائکاتے تو اوار بریک،
کلانا فیصلہ کیے،

۱۵

بے ایماناتا زی آدافتا گفر پاننگ نا وجہ غان الزام تھک،
او دافتا گناہ تا وجہ غان ہزارا ہی کیے۔“

دافک ہر وخت ایلو فتا زی آ الزام تھو کا او مڑ مڑ کرو کا او۔ دافک تینا خوش
آٹ خرابو کاریم کیرہ، تکبر کیرہ، او تینا فائدہ کے ایلو فتے دروغ آٹ صفت کیرہ۔“

۱۶

ایمانے تینا بسفبو

ولے کنا سنگتاک، یات کبو، خواجه عیسیٰ، کہ خدا نا مقرر کرو کا اے، اونا خاصنگا
شاگرداک مُست مئے آنت رغامار۔“ اوفک مئے رغامار کہ ”آرا وخت آ آخری دیک
بریرہ، بے ایماننگا بندغاک تینا خرابنگا خوش آٹ چلینگیہ، ثمازی آ ملنڈ خلیہ۔“
دافک ثما نیام ٹی فرقہ جوڑ کیرہ، تینا خوش آٹ چلینگیہ۔ دافتے تو خدا نا پاکنگا روح نا
طاقت آف۔“ ولے کنا سنگتاک، تینا ایمانے بسفبو، ہمتے تینا ودفبو، او خدا نا پاکنگا
روح نا طاقت آٹ دعا خرابو۔“ ایمان آن ہر سینگیہو، بلکہ خدا تو محبت کبو، او ہمو
وخت نا انتظارے کبو کہ خواجه عیسیٰ، کہ خدا نا مقرر کرو کا اے، مئے آ رحم کینگ
نا وجہ غان ہمیشہ نا زندگیئے ایٹک۔“

۱۷

۱۸

۱۹

۲۰

۲۱

ہمو بندغاک کہ ثما نیام ٹی شک تخیرہ، اوفتے تسلی آٹ راست نا پیغامے
رغامبو۔“ آرافک دوزغ نا کسر آ پنگ ٹی او، اوفتے خدا نا کسر آ آتہو۔ آرافک
تینا خرابنگا خوش آٹ چلینگیہ، اوفتے آ رحم کببو، راستنگا پیغامے رغامبو، ولے اوفتا
خرابنگا کاریمتے آن مڑ بو، دھن کہ خازگی نگا پچاتے آن مڑ مریرے، او گناہتے ٹی
دُب مقببو۔“

۲۲

۲۳

خدا نا صفتے کنگ

- ۲۴ خُدا نا صفتے کیہو، اَتے کہ او ننا حفاظتے کیک، تاکہ ننے آزمائش ئی پورہ کے۔
 عزت مندنگا خُدا تو طاقت اَرے کہ او قیامت نا وخت آنے گُکے تینا مون آ بے عیب
- ۲۵ او خُوشی اُٹ پیش کے۔ ○ او ننا آسینگا خُدا اے، او خُواجه عیسیٰ نا ذریعہ اُٹ ننا نجات
 تروکا ہم مسونے۔ اونا عزت او طاقت شروع آن الیس آخر اسکان زیاست مرے۔
 ہمیشہ نا بادشاہ غان بار اونا حکومت مُست، واسہ او ہمیشہ کے مرے۔ آمین۔

خُدا حافظ۔

تُم تو اوار خُدا نا مقرر کروکا نا خزمت کروکو بند غس،

یہوداہ۔ ○

پیشن گوہی تا کتاب نا تعارف

دا ”پیشن گوہیک“ نا کتابے ہم عیسیٰ نا خاصینگا شاگرد یوحنا لیکھانے . او دا کتابے بمو وخت آلیکھا آرا وخت آ مخلوق عیسانی ترے مصیبت او تکلیف تینگ ٹی اُسره . یوحنائے شارائے ٹی داخل مننگ نا اجازت آلویکه . اودے صرف اسه جزیرہ سے ٹی، کہ پن ته پتمس آسکھ، ریننگنگ نا اجازت آسکھ . داڑے او دے ٹی تُغ آن بار خنا، او عیسانی ترے بمت تینگ کے اوفنا باروٹ لیکھانے .

یوحنا پارینے کہ ”شروع آن شیطان انسان نا دشمن اے، ولے آخر ٹی خُدا شیطانے سزا ایٹک، اودے دوزغ ٹی خَسِک.“

داڑان علاوہ یوحنا بهاز مثال آٹ بمو مروکا بیتاتا باروٹ رغامانے کہ داسِسکان ڈکوک او . ولے دا مثالائے آن ظاہر مسونے کہ خواجه عیسیٰ خُدا نا مقرر کروکا اے، او صرف خُدا کُلان طاقت ور اے . وختس بروئے کہ خُدا کُل نا حساب کتابے بلیک . آرافک دا وخت آ سختی آٹ ایمان نِخاسُر، بڑسینگتویسر، اوفترے خواجه عیسیٰ تین تو اوار جنت ٹی تُولیفک . ولے آخری جنگ ٹی شیطان با ایٹک . خُدا اودے او اونا کُل سنگتاتے، یعنی بموفک کہ اونا کسر آکاره، دوزغ نا سزائے ایٹک . او داڑان بد بمو زندگی شروع مریک کہ اصل خلاص مَفک .

دا کتاب نا اہمینگا بشخاک داد او:

تعارف	۱:۱ - ۸:۱
ہفت شار نا عیسانی ترے کے پیغامک	۹:۱ - ۲۲:۳
عیسیٰ نا کتاب نا ہفت بند کنگ نا مہرے ملنگ	۱:۲ - ۵:۸
ہفت بگلاک	۶:۸ - ۱۹:۱۱

۱۸:۱۳ - ۱:۱۲	اژدہا او ارا خرابنگا ساداراک
۸:۱۵ - ۱:۱۲	ٹغاک
۲۱:۱۶ - ۱:۱۶	خُدا نا تینا عُصہئے ڈغار آشولنگ
۱۰:۲۰ - ۱:۱۷	بَابِل شار نا تباه مننگ، دروغ نا پغمبر او شیطان او خرابنگا
	سادار نا با تیننگ
۱۱:۲۰ - ۱۵:۲۰	آخری حساب کتاب
۵:۲۲ - ۱:۲۱	پُسکُیننگا ڈغار او جنت
۱۷:۲۲ - ۶:۲۲	عیسیٰ نا ناگمان اٹ تیننگ او مخلوقے بدلہ تیننگ
۱۸:۲۲ - ۲۱:۲۲	آخری بیتاک

پیشن گوہیک

یوحنا نا دے ٹی ٹغ آن بار خننگ

- ۱ ب و کتاب ٹی ہمو بیتاتا باروٹ لکھنگانے کہ مون آمروئی او، او عیسیٰ، کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے، کنے یوحناغا واپیتاے ظاہر کرینے۔ واکان پد عیسیٰ ملاکسے کنے آراہی تِس، او واپیتاتا معنی اے پوہ کرفے، تاکہ ای واپیتاے، کہ مروئی او، ایلو عیسیائی تے آرسیفیو۔ او ای، یوحنا، آرا گڑاتے کہ خنائٹ، واسر ئے پاننگ ٹی
- ۲ اٹ۔ او ای گواہی ایٹیوہ، پاوہ کہ ”واپیغامے خُدا خواجہ عیسیٰ نا ذریعہ اٹ کنے آراہی تِسونے“۔ ہمو بندغاک خُوش قسمت او کہ واکتابے خُوانیرہ، او ہمو بندغاک ہم خُوش قسمت او کہ واپیشن گوہی تے بنیرہ، او واکتاب نا پیتاے منیرہ۔ وختس
- ۳ بروئے کہ واپیشن گوہیک ضرور پورہ مرد۔

ایشیا صوبہ نا عیسائی ترے کے یوحنا نا خط

۳ ای، یوحنا، واپتاتے خط اٹ ایشیا صوبہ نا ہفت شاراتے ٹی ریپنگو کا عیسائی ترے
کے لکھنگ ٹی اٹ۔
کنا سنگتاک،

۵ خدا، کہ او ہمیشہ غان زندہ اے، اونا او اونا پاکینگ روح نا، کہ اوڑتون آرے، او فتا
رحمتاک شامزی آمریر، او ٹھے آپریشانی برف- ۵ عیسی، کہ او خدا نا مقرر کروکا او
مار اے، او خدا نا راستگ پیغامے نئے آسر کرے، او کسک او اولیکو بندغ اے کہ
پدی زندہ کنگا، او بادشاہ تا بادشاہ اے، اونا رحمتاک ہم شامزی آمریر۔

۶ او نن تو محبت کیک، او ننا گناہ تا خاطر آن کسفنکا او پدی زندہ مس، او ننے
خدا نا بزاغان بچائے۔ ۶ او ننے واؤنیا ٹی خدا نا نائب مقرر کرینے، تاکہ نن اونا خرتے
کین، او عیسی، کہ خدا نا مقرر کروکا اے، اونا عزت او طاقت ہمیشہ بزز آمرے۔ ۶

۷ ہربو، او بھلو جمرے نازی آبنگ ٹی اے۔ گل بندغاک اووے خیرہ، او
ہمو بندغاک کہ اووے تکلیف تسوئر، اوفک ہم اووے خیرہ، او وُنیا نا گل مخلوق
اوڑکے افسوس کیک۔ او ہندن ضرور مریک۔ ۷

۸ خدا تعالیٰ پانگ کہ ”ای گل گڑاتا مالک اٹ۔ ای ہمیشہ غان آستہ، واسکان
آریٹ، او ہمیشہ کے مروٹ۔“ ۸

یوحنا نا عیسائی ترے دے ٹی تُغ آن بار خینگ

۹ ای، ٹما وینی آ ایلم یوحنا، کہ ای عیسی نا کسر آبروکوسے اٹ، او صیر اٹ ٹم
تو اوار تکلیف او مصیبتاتے سہنگ ٹی اٹ، واقتا وجرغان نن اوڑتو اوار جنت ٹی

- ریبنگینہ۔ ای خدا ناراستنگا پیغامے تبلیغ کنگ ٹی آسٹہ، کہ داوے عیسیٰ نے تونے۔
- ۱۰ دا وجرغان اینو ای جبرہ پتیس نا جیل ٹی اٹ۔ عیسیٰ نا پدی زندہ منگ نا دے
یعنی یکشمبے سے آخدا نا پاکنگا روح نا طاقت کنے آمون آموکا گڑاتا نشان تینگ
کے بس، او ای اسہ بھلو توارس بنگٹ، کہ دا بگل نا توآر آن بار آسکہ۔ او کنا پد آ
- ۱۱ بیت کنگ ٹی آسکہ۔ او کنے پارے "آرا گڑاتے کہ خنیمہ، او فتنے لکھ، او دا کتابے
ہفت شار یعنی افسس، سمرنہ، پزگمن، تھوآتیرہ، سرویس، فلڈلفیہ، او لوویکیہ ٹی
ریبنگوکا عیسیائی تے آراہی کرک۔"
- ۱۲ ای تینا مونے ہڑسٹ کہ ہریو "کن تو دیر بیت کنگ ٹی اے؟" ای خینن نا
- ۱۳ ہفت شمع وان خنٹ، او اوقتا نیام ٹی آسٹس بندغ آن بار خنٹ۔ او امام آن بار
اسہ بھلو کوٹس، کہ او نانت تسکان آسکہ، بیناس، او تینا سینہ نازی آخینن نا پڑس
- ۱۴ تفسیس۔ او نا پٹاک پیون برف آن بار آئرہ، او اونا خنتے آن خاخر نا لمبہ غاک پیش
- ۱۵ تینگ ٹی آئرہ۔ او نا تنک ہندن چمک تسرہ ذھن کہ پتل خاخر ٹی چمک اینک،
او اونا توآر آبشار نا تینگ آن بار آسکہ۔ او نا ڈو ٹی ہفت استار آئرہ، او اونا با ٹی
- ۱۶ زغمس آسکہ، کہ او نا ہر تو نا گنڈاک تیز آئرہ۔ او نا مون دے آن بار چمک تسکہ۔ آرا
- ۱۷ وخت آ ای او دے خنٹ، ای او نانت تے آتھاٹ او ہندن منٹ کہ کنا ساہ پیش
تھا۔ او تینا راست میکو ڈوئے کنازی آتھا، پارے "خولپہ۔ ای ہمیشہ غان دا جہان
ٹی آسٹہ، او آریٹ۔ ای ہمیشہ کے زندہ اٹ۔ ای کسفنگٹ، ولے داسہ ای ہمیشہ
- ۱۸ ہمیشہ کے زندہ اٹ۔ کن تو طاقت آرے کہ بندغے جنت آراہی کیو، یا دوزغ آ
راہی کیو۔ ہندا خاطر آن آرا گڑاتے کہ نی داسہ یا مون آخینس، کھلے لکھ۔ او داسہ
- ۱۹ ای نے ہفت استاراتا، کہ نی کنا راست میکو ڈو ٹی خنگ ٹی اُس، او ہفت خینن
نا چراغ وانا تا معنی ئے پوہ کیوہ۔ دا ہفت استاراک دا ہفت شاراتا عیسیائی تے
پیغام تروکاک او، او ہفت چراغ وانا ک دا ہفت شاراتا ایلو عیسیائیک او۔"

افسسس شار نا عیسائی ترے کے پیغام

۲ "افسسس" شار نا معتبر آ لکھ،

۱. ہو پیتاے کہ خدا نا پاکنگا روح مُم عیسائی تے پانک، غور آٹ بھبو۔
۲. وا پیغام ہو بندغ ناگنڈ آن اے کہ او نا راست میکو وُو ٹی هفت استاراک او، او هفت عیسن نا چراغ وانا تا نیام ٹی چراغ کنگ ٹی اے۔ ○ کنے خبر اے کہ نی آنت کریس۔ او کنے وا ہم خبر اے کہ نی ہر صبر آٹ وے او نن کاریم کریس۔ ای وا ہم چاوہ کہ نی خرابنگا بندغائے تو سنگتی کیسہ، او ہو بندغاتا، کہ اوفک دعویٰ کریہ کہ "نن پیغام رسیفوکاک اُن"، نی اوفتا آزمائشے کریس۔ واڑان سنا تما کہ اوفک
۳. دروغ تڑا سڑہ۔ ○ نی کنا خاطر آن صبر آٹ تکلیف او مصیبتاے سہائس، او ایمان آن ہر سینگتس۔ ○ ولے کنا خوش واسہ نے تو اُفک، آنتے کہ نی کن تو واسہ واخہ محبت
۴. کیسہ، وُهن کہ شروع ٹی کریسہ۔ ○ سوچ کرک۔ نی کنے آن اخس مر ہنائس۔ تینا گناہ او بُرائی تے آن ہر سینگ، او ہنڈن کرک وُهن کہ شروع ٹی کریس۔ اگہ نی تینا
۵. گناہ او بُرائی تے آن ہر سینگیسہ، تو ای نے آبروہ، شمع والے بیفیوہ، او پاوہ "مُم کنا سنگت آفیرے"۔ ○ ولے ای خوش اُٹ کہ نی خرابنگا نیگوتی فرقہ نا بندغائے آن
۶. نفرت کیسہ۔ ای ہم اوفتے آن نفرت کیوہ۔ ○
۷. ولے ہو بندغاک کہ تکلیف او مصیبتاے سہیرہ، ایمان آن ہر سینگیسہ، ای اوفتے جنت آرہی کیوہ، اوڑے نن گل ہمیشہ نا زندگی تروکا درخت نا بیوہ نے گنینہ او خدا تو اوار خوشی اُٹ رہینگینہ۔ ○

شمرتہ شار نا عیسائی ترے کے پیغام

- ۸ "شمرتہ شار نا معتبر آ لکھ،
ہمو پیتاے کہ خدا نا پاکنگا روح ثم عیسائی تے پانک، غور آٹ بھمو۔
وا پیغام ہمو بندغ نا گنڈ آن اے کہ او ہمیشہ ہمیشہ زندہ اے۔ او کسفنگا او پدی
۹ زندہ مس۔ او ای نا پریشانی تے پوہ مریوہ، او ای چاوہ کہ فی غریب اُس، ولے روحانی
طور آٹ فی امیر اُس۔ ای وا ہم چاوہ ہمو بندغاک نا خلاف بے عزتی و ہیبت پارہ،
ارافک دعوی کیرہ کہ "نن بہووی اُن"، ولے وافک بہووی افس۔ وافک شیطان
۱۰ نا کسر آہوگا بندغاک او۔ او آرا مصیبتاک نے آہنگ ٹی او، وافتے آن خولپہ۔ بلکہ
تیار مرک، اتے کہ شیطان نا آزمائشے کیک، او ٹھے آن گراس جیل ٹی شاغنگیرہ، او
وا مصیبت او پریشانیک وہ دے کے مریرہ۔ ولے ٹی تینا کسفنگ اسکان کنازی آ
ایمان تنگ آن ہر سینگیہ، او وانا بدلہ ٹی ای نے ہمیشہ نا زندگی ئے ایٹیوہ۔
۱۱ ہمو بندغاک کہ وافتے سہیرہ، کہنگ آن پد او فتنے خولنگ نا ضرورت افک۔"

پرگمن شار نا عیسائی ترے کے پیغام

- ۱۲ "پرگمن شار نا معتبر آ لکھ،
ہمو پیتاے کہ خدا نا پاکنگا روح ثم عیسائی تے پانک، غور آٹ بھمو۔
وا پیغام ہمو بندغ نا گنڈ آن اے کہ وانا با ٹی ہر تو ما گنڈ آن تیزنگا زغم اے۔
۱۳ کنے خبر اے، آرا اشار ٹی کہ فی رہینگیسہ، واڑے شیطان نا طاقت ہرز اے، او بھازنگا
بندغاک او نا کسر آہنگ ٹی او۔ ولے فی کنا کسر آہنگ ٹی اُس۔ آرا وخت آ کنا
دوستنگا شاگرد انتپاس وا شار ٹی، کہ شیطان نا طاقت واڑے ہرز اے، کسفنگا، فی

۱۳ ولدا ہم کنازی آ ایمان تھنگ آن ہر سینگتس۔ وے واگراس بیتاک، کہ ای
 واسر پاوہ تا، واک کنا خوش نا مطابق افس۔ ٹما نیام ٹی گراس بندغاک آریر کہ
 اوفک بلعام جاوگر نا رغاموگا کسر آپنگ ٹی او۔ وھن کہ اسر وختے ٹی وا جاوگر
 پین قوم نا بادشاہ بلقے رغاما، او بلق زور اٹ بیہودی تے بتاتا مون آ قربانی کروگا
 ۱۵ سوتے کئے، او اوفتے زنا کرے، ہندن اینوپگہ ٹما نیام آن بھازنگا بندغاک نیکلوتی
 ۱۶ فرقہ نا بندغاتا کسر آپنگ ٹی او۔ واسر وخت ارے کہ تینا گناہ او برائی تے آن
 ہر سینگبو۔ اگہ نم ہر سینگیپرے، تو ای زو پدی بریوہ، او تینا زغم اٹ، کہ کنا با ٹی
 اے، وھنگا بندغاتے خلاص کیوہ۔

۱۷ ہمو بندغاک کہ تینا کینگ اسکان سختی اٹ کنازی آ ایمان تخیرہ، ای دافتے آ
 تینا خاصنگا رحمتا تے راہی کیوہ، وھن کہ موسیٰ نا دور ٹی خدا بیہودی تے جتسی و اریغ
 یعنی "منا" تیس۔ ای دافتے آن ہر بندے پسکنو پنس ایٹیوہ، کہ صرف اوے خبر
 مروے، او اوے پیونو خلس ایٹیوہ، کہ دانا زی آ ہم اونا پن مروے۔

تھو آتیرہ شار نا عیسائی تے کے پیغام

۱۸ "تھو آتیرہ شار نا معتبر آ لکھ،
 ہمو پیتا تے کہ خدا نا پانگنا روح نم عیسائی تے کے پانگ، غور اٹ بمبو۔
 ۱۹ وا پیغام خدا نا مار نا گند آن اے، کہ اونا ختے آن خاخر نا لمبہ غاک پیش تمینگ
 ٹی او۔ اونا تنگ ہندن چمک ایٹیوہ، وھن کہ پتل خاخر ٹی چمک ایٹک۔ کئے خبر
 اے کہ نی انت کننگ ٹی افس۔ ای وا ہم چاوہ کہ نی کن تو محبت کیسہ، کنازی
 آ ایمان تخیسہ، ایلوفتا خرتے کیسہ، او صبر اٹ ہر گرائے سہیسہ۔ او کئے وا ہم خبر
 ۲۰ اے کہ نی شروع آن زیاست کاریم کننگ ٹی افس۔ وے وا پیتا تے، کہ ای واسر
 پاوہ، واک کنا خوش نا مطابق افس۔ ٹما نیام ٹی اسر خرابو نیازی س تینے پغمبر

پانک، وھن کہ مُست نا نلکہ ایڑیل پاریکہ، ولے نی واوے منع کُنٹس۔ وا خرابنگا
 نیازی تینا مزبب نا تیلخے کنگ ٹی اے، او کنازی آ ایمان تجوکاتے آن گڑاے
 غلطنگا کسر یعنی زنا کرفنگ ٹی اے، او ہمو سوتے کُنفنگ ٹی اے کہ بتاتا مون
 ۲۱ آقرسانی تینگانو۔ ○ ای اووے موقعس تسٹ کہ او گناہ تے آن ہر سینگی، ولے اونا
 ۲۲ خوش آف کہ او وا گناہ او زنا نا کاریے یلہ کے۔ ○ ہندا خاطر آن ای اوڑا او اوڑتو زنا
 کروکاتے ہندو جاگے آ خسیوہ کہ اوڑے اوفتے ہمیشہ نا ہرا ملک۔ اگ اوفک واسہ وا
 ۲۳ نیازی تو خرابنگا کاریے یلہ کپسہ، تو ای زو اوفتے ہندا ہزائے ایتیوہ۔ ○ ای اونا کسر
 آ بروکاتے کسفیوہ، او واکان پد گل بندغاتے سمانک کہ ای ہر آسٹ نا اُتے چاوہ۔
 ای ہر بندغے اونا کاریم نا مطابق بدلہ ایتیوہ۔ ○

۲۴ ولے وا اشار ٹی ایلو ایمان تجوکاک وا خرابنگا نیازی نا خوانفنگے بنتو۔ نم ایلو فتنے
 آن بار شیطان نا نشان تروکا کسر آ بنتورے۔ ای نمے پاوہ کہ ای نمے پین آزمائش ٹی
 ۲۵ شانپرہ۔ ○ ولے خیال تجبو، آرا وخت اسکان کہ ای پدی بنتٹ، کنا نشان تروکا کسر
 ۲۶ آٹ سختی آٹ عمل کبو۔ ○ ہمو بندغاک کہ تینا کہنگ اسکان کنازی آ ایمان تجیرہ او
 کنا خوش نا مطابق سختی آٹ عمل کیرہ، تو گڑا ای اوفتے ہمو طاقتے ایتیوہ، آرا طاقتے کہ
 ۲۷ باوہ خُراکنے تسونے۔ ○ ای اوفتے قوماتازی آ حکومت کنگ نا طاقتے ایتیوہ۔ اوفک
 ہندن سختی آٹ حکومت کیرہ کہ وا قوماک آسٹ منگ کپسہ، وھن کہ میش نا گڑاتے
 ۲۸ پد رنگ آن پد پدی جوڑ کنگ کپسہ۔ ○ ای اوفتے سوب نا استارے ہم ایتیوہ۔ ○

سردیس شار نا عیسائی ترے کے پیغام

۳ ”سرویس شار نا معتبر آ لکھ،

ہمو بیتاتے کہ خُدا نا پاکنگا روح نم عیسائی تے پانک، غور آٹ ہمبو۔
 وا پیغام ہمو بندغ نا گنڈ آن اے کہ اوڑتو خُدا نا پاکنگا روح نا طاقت آرے

۲ او ہفت استار ہم آ رہے۔ کئے خیر اے کہ نی آنت کنگ ٹی اُس۔ کئے واہم خیر
 اے، ایلوفتا مون آنی جوانو عیسائی سے اُس، ولے نی اُسٹ ٹی جوانو عیسائی سے
 افس۔ او آرا کاریمتے کہ نی کریئس، وافک کنا او خُدا نامون آجوان افس۔ ہندا
 ۳ خاطر آن خیال تج، نا ایمان کہ کمزور مسونے، واسہ وخت آ رہے کہ داوے بسف۔
 او یات تج، آرا پیتاے کہ نی بنگس او خوالفنگاس، اوفتازی آ عمل کرک۔ او گناہ تے
 آن ہر سینگ۔ اگہ نی خیال تجسیم، تو ای ناگان آٹ بریوہ، او نے خیر افک کہ وا
 ۴ وے یعنی فیصلہ ناوے آرا وخت آ بروئے۔ ولے اُسے آن گراس تینے گناہ تے
 آن بچا لفیو۔ وافک کن تو اوار جنت ٹی رہینگیرہ، آتے کہ واسہ وافتا حق اے۔
 ۵ ای اقرار کیوہ کہ ہمو کنازی آ ایمان تجوکاک، کہ آزمائش ٹی پورہ مریرہ، وافک
 پیونو پتچ سینوک کن تو اوار واڑے جنت ٹی رہینگیرہ، او ای باوہ خُدا او ملائکاتا مون
 آ پاوہ کہ ”وافک کنا سنگتاک او“، او جنت ٹی تجوکا ہمیشہ نازندگی ناکتاب آن
 وافتا پتے کشرہ۔“

فَلذَلْفِيهِ شَارِ نَا عِيَسَائِي تَرِ كِے پيغام

”فَلذَلْفِيهِ شَارِ نَا مَعْتَبِرِ آ لِكْھِ،

۷ ہمو پیتاے کہ خُدا نا پاکنگا رُوح مُم عیسائی تے پائیک، غور آٹ ہمبو۔
 وا پیغام ہمو بندغ نا گنڈ آن اے کہ او پاک صاف او راست اے۔ اوڑ تو فیصلہ
 کنگ نا طاقت آ رہے۔ او فیصلہ کیک، ویر جنت آ کائیک، ویر ہمپک۔ آرا بندغے او
 جنت آراہی کیک، کس اووے منع کنگ کپک، او آرا بندغے جنت آراہی کپ،
 ۸ ولدا ہم کس اونا فیصلہ بے بدل کنگ کپک۔ کئے خیر اے کہ نی آنت کنگ ٹی
 اُس۔ کئے واہم خیر اے کہ نا طاقت واڑے کم اے۔ نی کنا پیتا تازی آ عمل کریس،
 او واسکان ایمان تجنگ ٹی اُس۔ ہندا خاطر آن ای نے جنت آراہی کیوہ، کس

- ۹ نے تورنگ کپک- ۰ ہمو بندغاگ کہ دروغ تڑاو، وافک شیطان نا کسر آپنگ ٹی
 او- وافک تینے یہودی پارہ، ولے یہودی انس، ای اوفتے نانت تا کیرغ آن کیوہ-
 ۱۰ او واژان وافتے کُلے سمانک کہ ای نے تو محبت کیوہ- ۰ نی تینا زی آ تکلیف او
 مصیبتا تا سہنگ نا حکمے، کہ نے تسوسٹ، نی منگ ٹی اُس- ہندا خاطر آن مون آ
 آرا وخت آوا دنیا نا بندغاٹے آ مصیبت او پریشانی نا آزمائش مریک، ای نے وافتے
 ۱۱ آن بچا لقیوہ- ۰ ای پدی بنگ کے تیار اٹ- تینا ایمانے بسف، تاکہ کس نے
 ۱۲ ایمان آن ہر سیفنگ کپ، او ای نے وانا انعامے ایٹیوہ- ۰ او آرا بندغاگ اُسٹ نا
 حُب اٹ آخر اسکان کنازی آ ایمان تخیرہ، ای اوفتے ضرور جنت ٹی خدا تون او
 رہینگفیوہ، اوفک ہمیشہ واڑے رہینگیرہ- او ای نشانی کے اوفتے باوہ خدا نا او تینا
 پلسنگا پنے ایٹیوہ- اوفک جنت ٹی یعنی ”پلسن آبرو شلم شار“ ٹی رہینگیرہ- واشار
 جنت آن شیف ڈغار آبریک، او نشانی کے واشار نا پنے ہم اوفتے ایٹیوہ- ۰

لوڈیکہ شار نا عیسائی ترے کے پیغام

- ۱۳ ”لوڈیکہ شار نا معتبر آ لکھ،
 ہمو پیتاے کہ خدا نا پاکنگا روح تم عیسائی تے پانک، غور اٹ ہمو-
 وا پیغام ہمو بندغ نا گنڈ آن اے کہ او سختی اٹ راستو گواہی ایٹک، او پورہ
 ۱۵ جہان نا مالک اے، کہ خدا وا جہانے اوڑکے جوڑ کرینے- ۰ کئے خیر اے کہ نی آرا
 کاریمتے کریٹس- نی کن تو محبت کنگ ٹی سست اُس- کنا خوش اے کہ نی سختی
 اٹ کن تو محبت کیس، یا کن تو محبت کنگے ایس- ولے نی وا ہڑتوماتے آن
 ۱۶ اسٹس ہم کتو ایس- ۰ نی سوٹرو ویر آن بار اُس، ای نے تینا اُسٹ آن کشیوہ- ۰
 ۱۷ نی پاسہ ”ای امیر او جوانو بندغے اٹ، او کنا گل ضرور تاک پورہ او“- ولے نے خیر
 آف کہ نی روحانی طور اٹ اخس غریب او قابلے رحم اُس- نی نہ صرف روحانی طور

۱۸ اٹ غریب اُس، بلکہ نے تو بچ آف، نی کور اتے آن بار اُس۔ ○ ہندا خاطر آن ای
 نے نصیحت کیوہ، کہ روحانی طور اٹ امیر منگ کے تینا ایمانے کنازی آسِف۔
 دا ایمان ہندن مروئے کہ صفائنگا جیسن۔ نی پاک صاف مہ، او کنا کسر آہر، تاکہ
 قیامت نادے آنی کنا او خدا نامون آشر مندہ مَفیس۔ نی کنا کسر آہندن بہ دھن
 کہ ختے آن فح مروکو بند غس ختے ٹی لم شاعے، او خنی منگ آن پد کسر آپنگ
 ۱۹ یک۔ ○ او آرافتے تو ای محبت کیوہ، ای اوفتے رغاویوہ کہ ”کنا پیغام نا باروٹ
 ۲۰ سستی کیپو،“ او ”تینا گناہ او بُرائی تے آن ہر سینگیو۔“ ○ کنا پیتاتے غور اٹ ہمو۔ اگہ
 کس کن کے تینا اُست نادر وازہ ئے ٹک، ای اوڑتو محبت او سنگتی کیوہ، او تینا
 ۲۱ پدی پینگ نا وخت آ اوڑتو ٹولیوہ، اِرغ گنیوہ۔ ○ ای باوہ خدا نا تروکا زمر واری تے
 دنیا ٹی پورہ کریٹ، او واسہ اوڑتو اوار تخت آ ٹولنگ ٹی اٹ۔ او آرا بندغاک آخر
 اسکان تینا زمر واری تے، کہ خدا تسونے تا، پورہ کیرہ، اوفتا حق آرے کہ اوفک
 کن تو اوار جنت ٹی رہنگیر۔ ○

جنت ٹی خدا نا صفت

۱ ب داکن پد ای اسہ کا ولد اوسے ٹی تیغ آن بار جنت ٹی دروازہ س ملوک خنٹ۔
 او ای اسہ بھلو تو ارس بنگٹ کہ دا بگل آن بار اسکہ۔ دا ہمو بندغ نا تو ارس اسکہ کہ ای
 مست ہم بنگوسٹ تہ۔ او کئے پارے ”داڑے بزز آ کئے آبرک۔ ای نے ہمو پیتاتا
 باروٹ پاوہ، آرافک کہ مون آمریہ۔“ ○

۲ اسہ وار تو خدا نا پاکنگا روح نا طاقت کئے آبس۔ ای خنٹ کہ جنت ٹی اسہ
 ۳ تختے آ آسٹس ٹولوک اے۔ ○ اونا مون عقیق آن بار زیبا اس او پیراغان آن بار
 روشنائی تسکہ۔ او بی بی نا گندار آن بار زمر و ناروشنائی س اونا چارمہ گنڈ آن اسکہ۔ ○
 ۴ داروشنائی نا نیام ٹی پیست او چار (۲۳) پین تخت ہم آسرہ، کہ دافتازی آپیست

۵ او چار معتبر اک پینو پینچ بینوک ٹولوک اترہ۔ اوفتا کاٹم آخینن ناتاجاک تچوک
 ۵ اترہ۔ ۰ نیام ناتخت آن گروک آن بار روشنائی او هوره غان بار توار بسک۔ او وا
 تخت نامون آ هفت چرانگاک لگنگ ٹی اترہ۔ او چرانگاتا روشنائی هفت شاراتا
 ۶ عیسائی تے کے خدا نا پاکینگا روح نا نور آن بار اسک۔ ۰ واتخت نامون آاسہ گراس
 سمندر آن بار اسک کہ او شیشہ غان بار صفا اسک۔

۷ واتخت نامون چارمہ گنڈ آن چار ساوار اترہ، کہ واساواراتا چارمہ گنڈ آن خنک
 ۷ اترہ۔ ۰ اولیکو ساوار شیر آن بار، اڑٹ میکو روڑ آن بار، میٹ میکو ساوار نامون
 انسان نامون آن بار اسک او چار میکو ساوار باز آن بار اسک، کہ او بال کنگ کے
 ۸ تیار اسک۔ ۰ او وا چار ساواراتا ہر آسٹ ناشش پڑہ اترہ، او وا پڑہ غاتا تہہ پیشن ٹی
 خنک اترہ۔ اوفک وے او نن خدا کے واصفے کیرہ
 ”ہمو خدا تعالیٰ کہ گل آن طاقت ور اے،

او پاک صاف اے، پاک صاف اے، پاک صاف اے۔

او شروع آن اسک، واسکان اے، او ہمیشہ مروے۔“ ۰

۹ آرا وخت آواساواراک خدا نا صفتے کنگ ٹی اترہ، کہ او ہمیشہ ہمیشہ زندہ اے
 ۱۰ او تخت آٹولوک اے، ۰ تو وا بیست او چار معتبر اک تینے تخت آٹولوکا نامون آ
 پٹیر، او تخت آٹولوکا نا عبادتے کیر، کہ ہمیشہ ہمیشہ زندہ اے۔ وافک تینا تاجاتے
 تخت نامون آ پٹیر او صفت کریسہ پاریر۔

۱۱ ”اے خدا تعالیٰ، نی گل آن بھلن اُس او لالنج اُس
 کہ نا عزت او طاقت ہمیشہ بڑز آمرے،

آنتے کہ نی تینا خوش نامطابق جہان نا گل گڑاتے جوڑ کریس،

او نی اوفتے زندگی تیس۔“ ۰

دیرے کتاب نا ملنگ نا حق آرے

۱ ب ای تخت آٹولوکا نا راست میکو ڈو ٹی اسے کتابس خنٹ کہ وانا تہہ ٹی او
 ۲ پیشن لکھوک اسکہ۔ وانا زی آ بند کنگ نا ہفت مہر خلوک آئرہ۔ او ای اسے بھلو
 ۳ طاقت ورو ملائیس خنٹ کہ او زور آٹ ہریفے ”دیرے حق آرے کہ وانا بند کروکا مہرتے
 ۴ پرغے او کتابے ملے؟“ ○ ولے جنت ٹی او وانا جہان ٹی کسے خنتویٹ کہ بند کنگ نا
 ۵ مہرتے پرغے او کتابے ملے ہرے۔ او ای بھاز بوغاٹ آنتے کہ کسے واخہ حق آلوک
 ۶ کہ وانا بند کنگ نا مہرتے پرغے او تہہ ٹی خوانے۔ ○ ولدا اسے معتبرس کسے پارے
 ۷ ”ہوغپہ او پریشان مہ۔ بلکہ ہرک۔ خدا نا مقرر کروکا، کہ او ”یہتووی قوم نا شیر“
 ۸ پاننگ او بادشاہ آوڈو نا نسل آن اے، او گل آن زور مسونے او وانا حق آرے کہ
 ۹ وا مہرتے پرغے او کتابے ملے۔“ ○

۱ ولدا ای تخت آچار ساوار او معتبر اتا نیام ٹی اسے سورس، کہ او مست قربانی
 ۲ تینگا سس، واسے سلوک خنٹ۔ اونا ہفت مرغ او ہفت فن آئرہ۔ اونا طاقت خدا
 ۳ نا پاننگا روح نا طاقت آن بار اسکہ، کہ خدا پورہ دنیا ٹی مون تسوس تہ۔ ○ وانا سور
 ۴ مون آہنا او تخت آٹولوک خدا نا راست میکو ڈو آن کتابے ہلک۔ ○ آرا وخت آ
 ۵ او کتابے ہلک، چار ساوار اک او پیست او چار معتبر اک تینے سور نا مون آہیر۔ ہر
 ۶ آسٹے رباب اسکہ او اوفتا ڈوتے ٹی خینسن نا تالاک آئرہ۔ واک خوشبو تروکا گراتے
 ۷ آن پیر آئرہ۔ وانا خوشبو تروکا گراک خدا نا کسر آ بروکا بند غاتا وعاتے آن بار آئرہ۔ ○
 ۸ اوفک واپسکننگا شعرے پاننگ آ لگر

”نا حق آرے کہ نی واکتابے بلیس،

او وانا مہرتے پرغیس،

آنتے کہ نی قربانی آٹ کسفنگا سس۔

- ۱۰ ہندا خاطر آن ناحق آرے کہ فی ہر جتا نا زبان پاروکاتے آن،
ہر قوم آن او ہر نسل آن بندغاتے خدا نا کسر آ آتیس۔
- ۱۱ فی دافتے خدا نا نایب مقرر کریئس، تاکہ دافک او نا خرتے کیر
او دافک دنیا نازی آباد شاہی کرور۔
- ۱۱ ولدا ای کروڑا تا تعدادی ملاکاتے خنٹ کہ دافک تخت نا او سادار اتا او معتبر اتا
چارمہ گنڈ آن سلوک آئرہ او اسر بھلو توارے آٹ سور نا صفتے کیرہ۔
- ۱۲ "اے قربانی تروکا سور، فی لالنج اس
کہ طاقت، دولت، عقل مندی، عزت او صفت تینگ نا حق آرے۔"
- ۱۳ او ای بنگٹ کہ جنت فی موجود، دا دنیا فی، سمندر نا تہہ فی او جہان نا گل
زندہ غاک شعر آٹ دا پاریر
- "تخت آٹو لوکا نا او سور نا، طاقت او عزت ہمیشہ ہمیشہ بڑز آمریر۔"
- ۱۳ چار سادار اک پاریر "آمین"، او معتبر اک تینے شیف پٹیر او سجدہ کیر۔

بند کنگ نا نشاناتا رازاک

- ۱ ب ولدا ای خنٹ کہ سور ہفت بند کنگ نا مہرتے آن اولیکو مہرے ملا۔ او چار
سدارتے آن آسٹس، کہ توار تہ ہورہ غان بار اسکہ، پارے "برک"۔
- ۲ کہ اسر پیونو پٹی س ظاہر مس۔ وانا نازی آ آسٹس سوار اسکہ کہ او نا ڈو فی کانس اسکہ۔
اودے بیڈنگ کے تاجس تینگا۔ او بھازنگا جنگاتے کینگ کے پیش تما۔
- ۳ ولدا سور اڑٹ میکو بند کنگ نا مہرے ملا۔ ای بنگٹ کہ اڑٹ میکو سادار پارے
"برک"۔ اسر پین پٹی س ظاہر مس کہ وانا رنگ خیسن اسکہ۔ وانا سوارے و طاقت
- ۴ تینگا کہ ڈغار آن آئے پیفے تاکہ مخلوق اسر پہ ایلوئے تینا کسے۔ وانا ڈو فی اسر بھلو
زغمس تینگا۔

۵ ولدا سور مسٹ میکو بند کنگ نا مہرے نلا۔ ای بنگٹ کہ مسٹ میکو ساوار
پارے ”برک“۔ ای ہراٹ او اسے مونو نلی س ظاہر مس۔ وانا سوار نا ڈو ٹی اسے
۶ تراؤس اسکے۔ او بندا چار ساواراتے آن وا بنگٹ کہ ”ڈکال مریک۔ بندا خاطر
آن اسے چاندی نا روپئی کے اسے سیرس خولم نا بلیک“، او ”مسے سیر زرت کے اسے
چاندی نا روپئی س تینگ۔ ولے اجازت آف کہ نم زیٹون نا درختاتے او انگور نا
باغاتے نسخان ایتیرے۔“

۷ واکان پد سور چار میکو بند کنگ نا مہرے نلا، او ای بنگٹ کہ چار میکو ساوار
۸ پارے ”برک“۔ ای ہراٹ او اسے زاڑچوبی رنگ نا نلی س ظاہر مس۔ وانا سوار نا
پن ”موت“ اسکے۔ واڑتو اسے پیئس ہم اسکے کہ او نا پن ”دوزغ“ اسکے۔ اوفتے ڈغار
نا چار میکو بشخ آ طاقت تینگ کہ مخلوقاتے ڈکال، جنگ، بیماری او جنگلی آ ساواراتا
ذریعہ آٹ کسیر۔

۹ ولدا سور پنچ میکو بند کنگ نا مہرے نلا، تو ای قربان گاہ نا کیرغ آ ہمو بند غاتا
روحاتے خنٹ آرافک کہ کسفنگا نرانتے کہ وافک خدانہ پلسکننگ پیغام نازی آ ایمان
۱۰ تجا نر او وا گواہی نے ہمیشہ منا نر۔ او فک چیانٹ خلیسہ پاریر ”اے ننا خدا تعالیٰ،
کہ نی پاک صاف او راست اس، نی آرا وخت آ ڈغار نا بند غاتے آن ننا کسفنگ نا
۱۱ بدلے بلیسے او اوفتے سزا ایتیسے؟“ ولدا اوفتے اسے اسے پیونو کوٹ تینگ او اوفتے آ
گلو بس کہ ”مجھ پین انتظار کبو، ہمو وخت اسکان کہ ہمو ایلو بند غاتا وخت ہم پورہ
مرے، آرافک کہ خدا نا پلسکننگ پیغام نازی آ ایمان تینگ نا وجدغان کسفنگیرہ۔“

۱۲ ای خنٹ کہ سور شش میکو بند کنگ نا مہرے نلا۔ ہمو وخت آ ہصلو زلزلس
بس، دے ناروشنائی بنا، دے مون ہڑسینگ، او توبے نارنگ خیسن وتر آن بار جوڑ
۱۳ مس۔ آستاراک ہندن ڈغار آ تمار دھن کہ تیز توٹی انجیراک درخت آن تمیرہ۔
۱۴ آسمان ہندن غائب مس دھن کہ درمی نے نچ کیس۔ گل مش او جزیرہ غاک تینا
۱۵ جاگتے یلہ کریر۔ ولدا دا دنیا نا گل بادشاہک، سرداراک، فوج نا آفسراک،

۱۶ امیر اک، مے او آزات آ بندغاک، او ایلو طاقت ورنگا بندغاک تینے غار او مشتاً بھلا
 ۱۷ خلتا نیام ٹی ڈگار- و افک مشتے آن خواست کرہر کہ تنازی آ تمبو، تاکہ تخت
 ۱۷ آ تو لوکا خدا ننے خننگ کپ، او نن سور نا ناراضگی آن بچین- و اسے او فتا عزاب
 تینگ نا وخت بسونے، کس تینے بچانفنگ کپک- ○

یہودی قوماتے آن اسے لکھ چل او چار ہزار بندغاتے آ
 خدا نا کند آن حفاظتے کنگ نا نشان لکنگ

۱ بے واکان پد ای خنٹ کہ چار ملائک ڈغار نا چارمہ گنڈ آن سلوک اثرہ- و افک
 ۲ چارمہ گنڈ آن بروکا توتے توریسر تاکہ ڈغار، سمندر او درختاتے آ تو چلینگپ- ○ ولدا
 ای اسے بین ملائکس خنٹ کہ دے ٹک نا گنڈ آن بس- اوڑ تو خدا تعالیٰ نا نشائس
 اسکہ- او ہمو چار ملائکاتے تو زور اٹ بیت کرے، آرافتے کہ خدا تو نا ذریعہ اٹ ڈغار
 ۳ او سمندرے سخان تینگ نا طاقتے تسوس- ○ او پارے ”ہمو وخت اسکان کہ نن
 خدا نا خدمت کروکاتا پیشانی تے آ خدا نا نشانے خلتنن، ثم ڈغار، سمندر او درختاتے
 ۴ سخان تقبو- ○ ای بنگٹ کہ اسے لکھ چل او چار ہزار (۱،۳۳،۰۰۰) بندغاتے آ خدا
 ۵ نا گنڈ آن حفاظت کنگ نا نشان لگا- و افک گل یہودی تا قوماتے آن اثرہ- ○ ہر
 ۶ قوم آن دوازده ہزار بندغ بچین کنگاثر- و قوماتا پنک یہوواہ، روجن، جد- ○ آثر،
 ۷ نفتالی، مئی، ○ شمعون، لاوی، اشکار، ○ زبولون، یوسف او بنیمن اثرہ- ○
 ۸

بر نسل او بر قوم آن ایمان تخو کاک مرور

۹ وا بیتاتے آن پد ای اسے بھلو مخلوقس خنٹ کہ کس دافتے حساب کنگ
 کتویکہ- و افک بر نسل، بر قوم او بر زبان پاروکاتے آن اثرہ- و افک پونو پچ

- ۱۰ بینوک، دوتے ٹی اللار ناشاخاک توروک، تخت آسلوک آخدا او سور نامون آ
سلوک اترہ-○ وافک زور آن صفت کریسہ پاریرہ
”ننا خدا تخت آٹولوک اے۔“
- نجات صرف خدا او سور ناگنڈ آن بریک-○
۱۱ سھاز ملائکاک تخت نا او معتبراتا او چار ساداراتا چارمہ گنڈ آن سلوک اترہ-
وافک تینے تخت نامون آپئیر، سجدہ کریر، او خداناصفتے کریسہ پاریرہ○
۱۲ ”طاقت، عزت، عقل مندی، شکر او صفت ہمیشہ ہمیشہ ننا خدا
کے مریر- آمین-○“
- ۱۳ ولدانے آن اسم معتبرس بریفے کہ ”وابندغاک کہ پیونو کوٹ بینانو ویر او؟
او آراکان بسونو؟“○
- ۱۴ امی پاریٹ ”خواجه، کنے خبر آف، ویر او؟ نے خبر اے۔“
اوکنے پارے ”وابمو بندغاک او کہ سھازنگا تکلیف او مصیبتاتے سہانو- وافک
۱۵ سور ناقربانی آوتر آٹ تینا پچاتے سلانو او پاک صاف مسونو-○ بندا خاطر آن
وافک خداناتخت نامون آسلوک او،
او دے اون آسانی آسھلا عبادت خانہ ٹی اونا عبادتے کیرہ،
او خدا، کہ تخت آٹولوک اے، وافتا حفاظتے کیک-○
۱۶ واکان پد نہ وافک بینگن مریرہ نہ وافتے ملاسی بلیک،
نہ وافتے دے نہ وافتے باسنی ہوشک،○
۱۷ آتتے کہ سور، کہ تخت نارہی آسلوک اے، وافتا شوان مریک-
وا وافتا ربشائی نے کیک او ہمیشہ نازندگی نے تروکا ویر آدیک،
او خدا وافتا گل پریشانی تے خلاص کیک-○“

سور نا ہفت میکو بند کنگ نا مہرے ملنگ

- ۱ **ب** آرا وخت آسور ہفت میکو بند کنگ نا مہرے ملا، تقریباً نیم گھنٹہ اسکان
 ۲ جنت ٹی چپی مس۔ ولدا ای ہفت نگا ملائکاتے خدا نا مون آسٹوک خناٹ، کہ
 ۳ اوفتے ہفت بگل تینگا تر۔ اسے بین ملائکس، کہ اوڑ تو خیسن نا اگر بتی وان س آسکے،
 بس او قربان گاہ نا مون آسلیس۔ خدا نا تخت نا مون آ خیسن نا قربان گاہ آسکے۔
 ملائکے بھاز خوشبو تینگا کہ قربان گاہ ٹی پیش کے۔ خوشبو تو اوار ملائک کل خدا نا
 ۴ پسکینگا پیغام نازی آ ایمان تھوکاتا دعائے ہم قربان گاہ ٹی پیش کرے۔ او دا خوشبو
 نا موٹل ایماندار اتا دعائے تو اوار خدا نا مون آرسینگا۔ ولدا ملائک اگر بتی وانے بیفے،
 ۵ اووے قربان گاہ نا خاخر آن پڑ کرے، او اوفتے ڈغار آخسا۔ واڑان ہورہ غان بارو
 توارس او گروک آن بارو روشنائی س جوڑ مس، او زلزہ بس۔

بگلاتا خلینگ

- ۶ ولدا ہفت نگا ملائکاک، کہ اوفتا ڈو ٹی ہفت بگل آترہ، اوفتے خلینگ کے تیار
 ۷ مسر۔ او لیکو ملائک تینا بگلے خلک۔ ترونگڑ او خاخر تو اوار وتر شامل مس او ڈغار آ
 پد آن بار تمار۔ ڈغار نا درختا تا چار میکو بشخ واڑان ہوشنگا او ہر ڈول نا خزونڈنگا بیک
 ہم ہوشنگار۔
 ۸ واکان پد اڑٹ میکو ملائک تینا بگلے خلک۔ اسے گڑاس، کہ بھلو خاخر نا مشے آن
 ۹ بار آسکے، ظاہر مس او سمندر ٹی خینگا۔ سمندر نا چار میکو بشخ وتر جوڑ مس، او واڑان
 سمندر ٹی رینگو کا مچی تا چار میکو بشخ کسک، او کشتی تا چار میکو بشخ ہم تباہ مس۔
 ۱۰ مسٹ میکو ملائک تینا بگلے خلک۔ اسے بھلو استارس، کہ او خاخر آن بار بھاز

۱۱ روشنائی تسک، آسمان آن کشنگا او چشمہ غاتے آ او دریا با تا چار میکو بشخ آتما۔ ○ وا
 استار ناپن "خرین نا استار" اے۔ وانا تمنگ آن ویر نا چار میکو بشخ زہر جوڑ مس،
 او سھازنگ بندغاک وا زہری آ ویرے گنگر، اوفک کسکر۔ ○

۱۲ واکن پد چار میکو ملائک تینا بگے خلک۔ وے او توبے نا چار میکو بشخ روشنائی
 تینگے یلہ کیر، او بسدن استار اتا چار میکو بشخ ہم روشنائی تینگے یلہ کیر۔ وے او توبے
 ۱۳ نا چار میکو بشخ نا تارم منگ نا وجرغان وے او نن ٹی روشنائی اصل کم مس۔ ○ ولدا
 کہ ای بڑز آبرٹ ای اسے بازسے بال کنگ آخٹ کہ او زور آٹ پاریکہ "افسوس،
 افسوس، افسوس۔ وغار والاک بد قسمت او، آتے کہ، آرا وخت آئسہ بین ملائکاک
 تینا بگاتے ظہیر، مخلوقے سھاز مصیبت او تکلیف مریک۔ ○

۱ ب ولدا پچ میکو ملائک تینا بگے خلک۔ ای اسے استارس خٹ کہ وغار نا گنڈ آ
 ۲ تھاس، او وا استارے جناتا بڑانا جاگہ نا کلیت تینگا۔ ○ استار وا جاگے ملا۔ وازان
 موٹس پیش تما وھن کہ سھلا وودکش آن موٹس پیش تھے۔ وا موٹس آن توبے او
 ۳ وے تارم مسر، ○ او موٹس آن ملخاک پیش تھار، وغار آبسر۔ وافتے سندا طاقت
 ۴ تینگا، واخس کہ تیتھے تو آرے۔ ○ ملخاتے وا حکم تینگا کہ "بے تے او ورختاے پچ وڈل
 نا سھان تھیرے، بلکہ صرف بمو بندغاے تکلیف ایتیرے آرافتا پیشانی نازی آ خدا
 ۵ نا گنڈ آن حفاظت نا نشان آف۔ ○ ملخاتے وا طاقت آلویکہ کہ کسے کسیر، بلکہ پچ تو
 اسکان وافتے وا طاقت اسکے کہ بے ایمان آ بندغاے تیل آن بار ونگر تکلیف ایتیر۔ ○
 ۶ وا وخت آ مخلوق موت نا خوائٹے کیرہ وے وا پورہ متفک۔ ○

۷ وا ملخاک بمو بلی تے آن بار خندگار کہ جنگ کے تیار آئرہ۔ وافتا کائم آخیسن نا
 ۸ تاج آن بار گڑا آئرہ، او وافتا مون زہینہ نامون آن بار اسکے۔ ○ وافتا پٹاک نیازی تا
 ۹ پٹاتے آن بار آئرہ، او وافتا وستاناک شیر نا وستاناتے آن بار آئرہ۔ ○ وافتا سینہ غاک
 سینہ بنداتے آن وکوک آئرہ، او وافتا پرہ غاتے آن بسدن توار بسکد وھن کہ بلیک
 ۱۰ جنگ ٹی زہیر۔ ○ وافتے تیل آن بار ونگ او لیک اسکے، او سندا لیک ٹی پچ تو اسکان

- ۱۱ طاقت اَسکے کہ بے ایمان آ بندغاے تکلیف ایبیر۔ ○ دافتازی آ حاکس اَسکے۔ و اجمو
ملائک اَسکے کہ اوڑ تو چناتا سزا نا جاگے نازی آ ہم زمرہ واری اَسکے۔ و ملائک نا پن عبرانی
زبان ٹی "ابدون" او یوتانی زبان ٹی "اپلیون" اَسکے۔ و انا معنی اے "تباہ کرو کا"۔ ○
- ۱۲ و ا تکلیف او مصیبت نا خلاص منگ آن پد ارا بین مصیبت او تکلیف آریر۔ ○
- ۱۳ و لدا شش میکو ملائک تینا بگے خلک، او ای خیسن نا قربان گاہ نا چارمہ گنڈ
آن توارس بنگٹ۔ ○ و ا توار شش میکو ملائکے پارے کہ "ڈریابے فرآت آ تفوکا چار
ملائکاتے مل"۔ ○ چار ملائکاک بلنگار کہ و افک دنیا نا چار میکو بشخ نا بندغاے بند ا خاصنگا
وے، خاصنگا تو او خاصنگا سال آ کسفنگ کے تیار کنگا نر۔ ○ او ای بنگٹ کہ دافتا
۱۴ فوج نا تعدا و بیست کروڑ اَسکے کہ بلی تازی آ اثرہ۔ ○ ای تینا دے نا تخ ٹی و ا فوج
نا بلی او فوجی تے خنٹ، کہ دافتا سینہ بند ا تارنگاک خیسن آ خاخر آن بار او پو شخن
گوگرت آن بار او تیز خزون اثرہ۔ و دافتا بلی تا مون شیر آن بار اَسکے، او دافتا با آن
۱۵ خاخر، موٹ او گوگرت پیش تما کہ۔ ○ دنیا نا چار میکو بشخ نا بندغاک بند ا مسہ و با یعنی
۱۶ موٹ، خاخر او گوگرت آن کسکر کہ و افک بلی تا با آن پیش تمارہ۔ ○ بلی تا طاقت
۱۷ اوفتا با ٹی او لیک ٹی اَسکے۔ اوفتا لیکاک ڈوشہ نا لیک آن بار اثرہ، او دافتے ڈوشہ نا
۱۸ کاٹم ہم اَسکے، اراکان کہ و ا مخلوقے تکلیف تسر۔ ○ او ایلو بے ایماننگا بندغاک، کہ و ا
۱۹ و باتے آن بچار، و لدا ہم شیطان او تینا جوڑ کرو کا گڑا تا عبادتے کنگ آن ہر سینگتویر۔
و افک و لدا ہم خیسن، پیون، کانس، خل او پاٹ نا جوڑ کرو کا بنتا تا عبادتے کریرہ، کہ
۲۰ و افک نہ خینگ، نہ بنگ او نہ چرخ کنگ کریرہ۔ ○ مخلوق قتل کنگ، جاڈوگری،
۲۱ زنا او ڈزی نا کاریختے آن ہم ہر سینگتویر۔ ○
- ۱۰ **نہ** و لدا ای اسہ بھلو ملائکس خنٹ کہ آسمان آن شیف بس۔ او جمرے ٹی
ڈوکوک اَسکے، او اونا کاٹم نازی آ بی بی نا گندازس اَسکے۔ اونا مون بندن روشنائی
تسکہ ذہن کہ دے، اونا تنک بندن اثرہ ذہن کہ خاخر نا تمبہ غاک۔ ○ اونا ڈو ٹی اسہ
۲ چنکو ملو کو کتابس اَسکے۔ او تینا راست میکو ننتے سمندر ٹی او چپی کو ننتے ڈغار آ تخا۔ ○

- ۳ او اسے بھلو تواریے تو بیت کرے کہ وا تواری شیر نا تواری آن بار اسکے۔ او وا تواری آن
- ۴ ہفت پین تواری ہورہ غان بار جواب تیر۔ آرا وخت آوا تواری اک خلاس مسر، ای
- واقفے لکھنگ نا اراوہ نے کریٹ، ولے ای آسمان آن تواریس پنگٹ کہ کنے پارے
- ”وا ہفت تواریے کہ نی پنگس، وافک راز او، واقفے لکھپ۔“
- ۵ ولدا ای خناٹ کہ ہمو ملائک کہ اسے نت تہ سمندر ٹی او ایلو نت تہ ڈغار آ اسکے،
- ۶ تینا راست میکو وونے آسمان نا گنڈ آ بڑز آ کرے۔ او خدا نا پین نا قسے بیفے، پارے
- ”نی ہمیشہ زندہ رہینگو کا اس، او نی آسمان، ڈغار او سمندرے، او واقفے ٹی کل موجود
- ۷ گڑاتے، جوڑ کریس۔ واسر نا کاریم ٹی ہرے مفک۔ بلکہ آرا وخت آ ہفت میکو
- ملائک تینا بگے خلیک، تو خدا نا ڈکو کا پیناک پورہ مریرہ، آرافتے کہ خدا تینا مست نا
- راہی تروکا پغمبر اتے آن پیشن گوہی تسوس۔“
- ۸ آسمان آن کن تو بیت کروکا تواری ولدا کنے پارے ”بنگ، سمندر او ڈغار آ
- سلوکا ملائک نا وونے آن ملوکا کتابے بل۔“
- ۹ بندا خاطر آن ای ملائک آ بناٹ، اووے پاریت ”وا کتابے کنے ایے۔“ او
- کنے پارے ”واوے بیف او گن تہ۔ گنگ نا وخت آوا بنین شہد آن بار اے،
- ولے پڈ ٹی خرین اے۔“
- ۱۰ ای چنکا کتابے ملائک نا وونے آن بلگٹ، گنگٹ تہ۔ وا کنا با ٹی بنین اسکے، ولے
- ۱۱ آرا وخت آ ای گنگٹ تہ کنا پڈ خٹل کرے۔ ولدا کنے پاننگا کہ ”نے بھازنگا قوم،
- نسل، زبان پارو کا او بادشاہ تا باروٹ خدا نا پیغامے سر کروئی اے۔“

خدا نا ارا گواہ تہے ڈغار آ مون تیننگ

۱ ولدا کنے اسے لٹس تینگا کہ وا کچ کنگ کے اسکے، او خدا کنے پارے ”بنگ،

آسمانی آ بھلا عبادت خانہ او قربان گاہے کچ کرک، او اخس کہ بندرغ وانا تہہ ٹی

- ۲ عبادت کنگ ٹی او، اوفتے حساب کرک-○ ولے پیشن برانڈہ واللتے حساب کپیس
او وا جاگے کچ کپیس، آنتے کہ وا جاگے ایلو قوم واللتے تینگانے، کہ وافتے مقدسنگا
- ۳ شارے مسر نیم سال اسکان لتاڈیرہ-○ ای ارا گواہ ڈغار آ مون ایتیوہ کہ وافتے بیٹ
نا پٹاتا پچ بینیرہ، او کنا پیغامے مسر نیم سال اسکان تبلیغ کیرہ-○
- ۴ وا ارا گواہک ہمو ارا زیٹون نا درخت او چراغ وائاتے آن بار کہ خدا تعالیٰ نا
مون آسلوک او، آئرہ-○ اگ کسں اوفتے نسخان تینگ نا کوشتے کیک، تو اوفتا با
- ۵ آن خاخر بریک، واوے کسفک-○ وا ارا بندغاتے تو ویر او پر نازی آ طاقت آرے
کہ تینا تبلیغ نا وخت آ اجازت تفس کہ پرکے- اوفتے تو وا ہم طاقت آرے کہ ویرے
وتر جوڑ کیر، او تینا خوش نا مطابق ڈغار آ وباتے تالان کیر-○
- ۶ آرا وخت آ وافتے تبلیغے خلاص کیر، تو جناما سزانا جاگغان اسہ خرابو ساوارس
یعنی خرچڈال پیش تما او وافتے تو جنگ کرے- وا ساوار وافتے کنا او کسے تا-○ وافتا
- ۸ لاشاک بھلا شار، کہ وا مثال اٹ سدوم یا مصر پاننگا کہ، ناگی تے ٹی تموک آئرہ،
اوڑے کہ ننا خواجہ صلیب آ تینگا-○ ہر نسل او قوم آن، او ہر جتا زبان پاروکاتے
- ۹ آن، بندغاک وافتا کہوکنگا جاناتے مسر نیم دے اسکان خنار، او وافتے اجازت تئویر
کہ لاشاتے مخلوق وفتن کے-○ ڈغار نا بے ایمان آ بندغاک گواہ تا کہنگ آن خوش
- ۱۰ مسر- وافتے خوشی کیر او اسہ پہ ایلوے تینا ٹیکی تسر، آنتے کہ وا ارا گواہک وینا نا
بے ایمان آ بندغاتے بھاز پریشان کیر-○ مسر نیم دے آن پد خدا پدی ساہے
- ۱۱ گواہ تا جان ٹی شانغا- وافتے زندہ مسر او آرا بندغاک ہم اوفتے خنار، خویسر-○
ولدا و ارا گواہک آسمان آن توارس بنگر کہ ”پدی بزز آ بو“- وافتا دشمناک وافتے
- ۱۲ جمرے نازی آ آسمان نا گنڈ آ پنگ آ خنار-○
- ۱۳ او بندا وخت ٹی اسہ بھلو زلزلس مس او شار نا وہ میکو بشخ تنہا مس، او ہفت
ہزار بندغ کسکر- ایلو بندغاک خویس آن لزار او خدا نا صفتے کیر-○ وا اراٹ میکو
- ۱۴ مصیبت خلاص مس، ولے مسٹ میکو مصیبتے زو بروئی اے-○

ہفت میکو بگل

- ۱۵ ولدا ہفت میکو ملائک تینا بگلے خلک۔ آسمان آن صفت کنگ نا تواراک بسر
کہ دافک پاریرہ کہ
”واسہ خدا او اونا مقرر کروکائے گل بندغاک منیرہ،
او ہمیشہ مخلوق اوفتے منک۔“
- ۱۶ پیست او چار معتبراک، کہ دافک تینا تختاتے آخدا نامون آتولوک اترہ،
۱۷ خدائے سجدہ کریں۔ او صفت کریسہ پاریرہ
”اے خدا تعالیٰ، کہ شروع آن اسہ او ہمیشہ کن اس،
نن نا شکرے آوا کینہ
آنتے کہ نی گلان طاقت ور اس،
او داکان پد ہمیشہ نا بادشاہی مریک،
او گل بندغاک نے منیرہ۔“
- ۱۸ گل قوماتے آن بھازنگاک نے منیرہ،
او نی اوفتے مصیبت تیس۔
واسہ وخت بسونے کہ نی پغمبر اتے او نا پسکینگا پیغام نازی آ
ایمان تجھو کاتے،
برنوما عزت واللہ او کم عزت واللہ، بدلے ایتیس،
او نی بے ایمان آ بندغاتے ہزا ایتیس،
خاص طور آت ہمو بندغاتے کہ ڈغار آ مصیبت او نساخان تسورہ۔“
- ۱۹ آسمان آن خدا نا بھلا عبادت خانہ بلنگا، او ہمو صندوق، کہ خدا نا اقرار نا نشان
اسک، خندگا۔ گروک خلک، ہورہ توار کرے، زلزلہ بس او بھلو بھلو ترونگر تمار۔

نیازِی او اژدہبار

- ۱ **ب** ولدا آسمان آحیرانی و بیٹس مس۔ ہموڑے اسے نیازِی مس، کہ جان تہ دے
آن بار روشنائی تسکے، او توبے اونائت تا کیرغ آ او ڈوانزہ استاراتا تاج اوناکاٹم آ
۲ اسکے، ظاہر مس۔ ○ اوناپڈ پیر اسکے، او چنا نا ووی منگ نا وخت خُک اسکے۔ او دا
تکلیف آن چیناٹ خلکے۔ ○
- ۳ ولدا آسمان آپین حیرانی و بیٹس مس، یعنی اسے بھلو خیمتو اژدہبارس ظاہر
۴ مس۔ اوناهفت کاٹم او وہ مرغ اترہ او اوناکاٹمتے آہفت تاج اترہ۔ ○ اونالیک
آسمان ناچار میکو بشخ نا استاراتے پیرغا، ڈغار آٹے۔ او دانیازِی نامون آسلیس
۵ تاکہ آرا وخت آچنا ووی مرے، داگے تہ۔ ○ نیازِی مے مارس مس، او دامار وینا نا
گُل قومانا زی آ حکومت کیک۔ مار اسے وار تو خُدا او اونائخت نامون آریبفنگا۔ ○
- ۶ نیازِی ہموریگستان ناگنڈ آرا اراڑے کہ خُدا اوڑکے جاگس جوڑ کریس۔ داڑے
اونامس نیم سال اسکان خیال تخنگ۔ ○ ولدا آسمان آجنگ شروع مس۔ بیکاتیل او
ایلو ملائک اژدہبار او اوناسگناتے تو جنگ کریہ۔ اژدہبار او اوناسگناتک ہم جواب
۷ ٹی جنگ کریہ۔ ○ ولے اژدہبار جنگے باتس۔ دا او داناسگناتک آسمان آن خسنگار۔ ○
- ۸ او دا بھلا اژدہبار، کہ ایلیس او شیطان پاننگک، وینا نا بھازنگا بندغائے ریفک۔ دا
۹ او داناسگناتک ڈغار آخسنگار۔ ○

- ۱۰ ولدا ای آسمان آن اسے بھلو توارس پنگٹ کہ پاریکہ
”ہمو کہ دے او نن خُدا نامون آنا مزہبی آ ایلمتازی آ اِلام تخاک۔
ڈغار آ پینگانے۔

داڑان معلوم اے کہ خُدا نا نجات بسونے، او خُدا تینا طاقتے نشان تسونے۔
خُدا وینا نا حکومتاتے خلاص کریے، او تینا مقرر کروکائے حکومت تسونے۔ ○

۱۱ ننا سنگتاک سور نا قربانی آوتر او راست نا پیغام نا گواہی تینگ
نا وجہغان کٹار۔

۱۲ وافک وا پیغام کے تینا جان نا پروائے ہم کتویرہ،
بلکہ کسفینگک کے تیار اترہ۔

۱۳ اے آسمان ٹی رینگو کاک، ہندا خاطر آن خوشی کبو۔
۱۴ ولے، ڈغار آ رینگو کاک، ٹھے آ آفسوس، اتے کہ شیطان ٹھے آ
ڈغار آ بسونے۔

۱۵ او بھجاز غصہ ٹی اے، اتے کہ اووے خبر اے کہ اونا بڑا نا وخت
زو بریک۔

۱۶ آرا وخت آ اژوبار خنا کہ "ای ڈغار آ خینگٹ"، تو ہمو نیازی آن کہ مارس ووی
۱۷ مسوس، اونا رند اٹ لگا۔ و نیازی نے ارا بھلو باز نا پرہ تینگ، تاکہ بال کے،
او تینا جاگہ یعنی ریگستان آ کائے۔ وڑے اونا مسہ نیم سال اسکان خیال تینگ، تاکہ
۱۸ اژوبار اووے نخان تیف۔ و اژوبار نیازی نے کسفنگ کے تینا با آن ویر نا اسہ
۱۹ بھلو سیلابس راہی کرے۔ ولے ڈغار و نیازی نا مدتے کرے۔ ڈغار ٹی تملار جوڑ
۲۰ مس، او ٹی ویر گم مس۔ اژوبارے و نیازی آ سخت غصہ بس۔ و اونا ہمو اولیاد اتا
۲۱ گند آہنا، آرافک کہ خدا نا حکماتے منارہ او خدا نا راستنگ پیغام آ گواہی تسرہ، تاکہ
۲۲ اوفتے تو جنگ کے۔ و ہمو پیغام اے کہ خدا عیسیٰ نا ذریعہ اٹ مخلوق آ راہی تسونے
۲۳ تہ۔ او اژوبار سمندر نا کینارہ غا سلوک اسکہ۔

۱ ارا خرابنگا ساداراک

۱۳ ب ولد اہی سادارے سمندر آن پیش تینگ آ خناٹ۔ اونا دہ مرغ او ہفت
کائم اترہ، او اونا ہر مرغ نازی آ تا جس اسکہ۔ اونا ہر کائم نازی آ خدائے بے عزت

- ۲ کنگ کے گفر نا لوزاک لکھوک ائره۔ ○ وا خرابنگا ساوار بھلو جنگلی وُپشی سے آن بار اسکے، ولے وانا تنگ ریچ نانت تے آن بار ائره او با تہ شیر نا باغان بار اسکے۔
- ۳ اژوبار تینا تخت او تاج او طاقتے داوے تس۔ ○ وا ساوار نا اسے کاٹمس سخت پئی اسکے، ولے اونا کاٹم ناٹپ جوڑ مس۔ وُنیا نا بھازنگا بندغاگ حیران مسر۔ او اونا رند
- ۴ اٹ ہنار۔ ○ بھازنگا بندغاگ اژوبار نا عباوتے کریر، اتنے کہ اژوبار وا ساوارے طاقت تسوس۔ اوفک ساوار نا عباوتے ہم کریر۔ اوفک صفت کریرہ وا پاریر کہ ویرے ساوار آن بار طاقت آرے، او ویر واژتو جنگ کنگ کیک؟ ○
- ۵ خرابنگا ساوارے طاقت تینگا کہ او خدائے بے عزتی وُپیت یعنی کرینگ تیسکے۔
- ۶ اوژتو طاقت وُهن کنگ کے مسہ نیم سال اسکان اسکے۔ ○ او خدا نا باروٹ گفر پارے۔
- ۷ او آسمان او جنت ٹی رینگو کا بندغاگے ہم کرینگ تس۔ ○ اووے وا طاقت ہم تینگا کہ خدا نازی ایمان تجوکاتے تو جنگ کے، اوفتے کئے۔ اووے ہر جتا نا زبان پاروکاتا،
- ۸ ہر اسے قوم نا او ہر اسے نسل نا بندغاتا زی آ طاقت ہم تینگا۔ ○ ہمیشہ نا زندگی ئے حاصل کروکاتا پینگ وُنیا نا جوڑ منگ آن مست قربانی آسور نا کتاب ٹی لکھوک او۔
- ۹ داقتے آن علاوہ ایلوفک گل وا ساوار نا عباوتے کیرہ۔ ○
- ۱۰ کنا پینتے غور اٹ ہمبو۔ ○ آرا ایمان تجوکاتے کہ ایمان تینگ نا وجہ غان قید مروئی اے، او ضرور قید مریک۔ آراوے کہ قتل مروئی اے، او ضرور قتل مریک۔ او ہندا وخت ایمان تجوکاتے کے آزمائش نا وخت اے۔ ○
- ۱۱ ولدا ای اسے پین خرابو ساوارس خنٹ کہ ڈغار آن پیش تما۔ اونا خڑ آن بار ارا
- ۱۲ مرغ ائره، ولے او اژوبار آن بار ہیست کریکہ۔ ○ اولیکو خرابنگا ساوار آن بار واژتو ہم طاقت اسکے۔ او ڈغار آرینگو کا بندغاگے آن زور اٹ اولیکو ساوار نا عباوتے کر فیکہ،
- ۱۳ آرا نا کہ ٹپ جوڑ مسوس۔ ○ اڑٹ میکو ساوار بھاز بھلو معجزہ نشان تس، او بندغاتا
- ۱۴ مون آ آسمان آن ڈغار آخرا رہی کریکہ۔ ○ او ڈغار آرینگو کا بندغاگے ہندا معجزہ غاتے آن ریفیکہ کہ داوے اولیکو ساوار نا جاگہ غان نشان تینگ نا طاقت تینگا۔ ساوار بندغاگے

۱۵ پارے ”ہمو کہ زغم اٹ ٹپی مسوس ولے پدی جوڑ مس، اونا عزت تننگ کے اونا
شکل اٹ بٹس جوڑ کبو۔“ ○ اڑٹ میکو سادارے واطاقت تینگا سس کہ اولیکو سادار
نا بت ٹی ساہے شاعے، تاکہ بت بیت کنگ کے، او ہمو بندغاتے، آرافک اونا
۱۶ بقیے سجدہ کپس، کسینگ کے تا۔ ○ خرابنگا سادار گل بندغاتے آ، کہ وافک چنگ
انرہ یا بھلن، امیر انرہ یا غریب، مالک انرہ یا مے، زور اٹ اوفتا راست میکو وڈ
۱۷ یا پیشانی نازی آنشائس خلک۔ ○ اگہ کسے آہمو وخت اسکان دا سادار نا پن یا
سادار نا نمبر نا نشان آلویک، تو اووے اجازت آلویک کہ او کاروبار کے یا سودا بچے۔ ○
۱۸ اے گل خوانوکاک، سوچ کبو، او خدا ٹھے عقل مندی ایتک۔ دا خرابنگا سادار نا نمبر
شش صد شست او شش (۶۶۶) اے۔ ○

اولیکو وار سور نا ذریعہ اٹ بچو کاک

۱ **ب** ولدا ای براٹ، تو خنٹ کہ سور اسے لکھ چل او چار ہزار (۱،۴۳،۰۰۰)
بندغاتے تو یروشلم شار نا صیون پنی آمش آسلوک اسکہ۔ وافک ہمو بندغاک انرہ
۲ کہ اوفتا پیشانی نازی آسور نا پن او باوہ خدا نا پن ہم لکھوک اسکہ۔ ○ ولدا آسمان
آن اسے بھلو توارس بس کہ وانا توار آبشار نا تینگ یعنی ہورہ نا توار آن بار اسکہ۔
۳ واڑتو اسے پین توارس ہم اسکہ کہ منہ رباباتا توار آن بار اسکہ۔ ○ اسے لکھ چل او چار
ہزار بندغاک خدا نا تخت، چار سادار او پیست او چار معتبراتا مون آصفت کریسہ
اسے پسکنو شعرس خلکہ، کہ دا شعرے صرف وافک خلنگ کیرہ۔ دا بندغاتے آن
۴ علاوہ دنیا نا کس دا شعرے بیل کنگ کپک۔ ○ دا ہمو بندغاک او کہ وافک رنڈی
بازی او زنا کنتو، بلکہ آراڑے کہ سور کاک، وافک اونا رند اٹ کارہ۔ وافک خدا نا
۵ سور کے اولیکو وار کچین کنگانو۔ ○ وافک بے عیب انرہ او اصل دروغ ترنتو۔ ○

مُسه ملائکاتا پیغاماک

- ۶ ولدا امی اسه ملائکس خنٹ کہ بڑز آسمان آبال کریکہ۔ اوڑتو ڈغار نا بر قوم، نسل
 ۷ او بر زبان واللتے کے ہمیشہ نا زندگی ئے تروکا پیغام آسکہ۔ ۰ او زور آن توار خلیسہ
 پارے "خدا ئے عزت ایبتو، او اونا عباوتے کبو، آتقے کہ واسه وخت بسونے کہ او
 مخلوق نا فیصلہ ئے کے۔ جمو نا عباوتے کبو کہ او وا ڈغارے، آسمانے، سمندرے او
 ویر نا چشمہ غاتے جوڑ کرینے۔" ۰
- ۸ داکان پد ارٹ میکو ملائک بس، پارے "بابل شارتباہ مسونے، کہ وا شار نا
 بندغاک ایلوکل قوماتا بندغاتے شرابی او زنا کرینو، تاکہ خدا نازا اوفتے آر سینگے۔" ۰
- ۹ وافتا رند آٹ مسٹ میکو ملائک زور آن وا پاریسہ بس "آرا بندغ ہم خرابنگا
 ۱۰ ساوار او ساوار نا بت نا عباوتے کیک، یا تینا وویا پیشانی آ اونا نشانے خلیک، ۰ او
 خدا نا غصہ غان بچپک، او وا غصہ اووے عزاب نا شکل آٹ تیننگ۔ اووے وا عزاب
 ۱۱ ملائکاتا او سور نامون آ گوگرتی آخاخر نا شکل آٹ ر سیننگ۔ ۰ او وا نازا نشان کے
 موٹ ہمیشہ ہمیشہ کے مریک۔ بت نا عباوتے کروکا او وویا پیشانی آ خرابنگا ساوار نا
 پن چھاپ کروکاتے کے وے او نن ہمیشہ اسکان آرام مفروئے۔" ۰
- ۱۲ وا وخت آ ایمانداراک، کہ خدا نا حکماتے منیرہ او عیسی نازی آ ایمان تیننگ
 آن بر سینگسہ، اوفتے صبر کروئی اے۔ ۰
- ۱۳ ولدا کنے آسمان آن حکم ر سینگا کہ "لکھ، جمو بندغاک خوش قسمت او ارافک
 کہ خواجہ عیسی نا خاطر آن تینا جان نا قربانی ئے ایبتیرہ۔"
 او خدا نا پاکنگا روح پاک "آؤ۔ اوفک سخت کاریم کریر۔ واسه اوفتا نتیجہ ٹی
 آرام کیرہ، او اوفتا کاریمتا بدلہ اوفتے تو اوار مریک۔" ۰

بے ایمانانا سِزانا وخت بسونے

- ۱۳ ولدا ای بُراٹ کہ اسے پیونو جمرس آسک۔ اونازی آاسٹس ٹولوک آسک کہ وا بندغ آن بار خینگا کہ۔ اوناکا تم نازی آخیسُن ناتاج او ڈوٹی تہ تیزو لشی س آسک۔ ○
- ۱۵ ولدا اسے پین ملائکس بھلا عبادت خانہ غان پیش تما، او زور آٹ جمر نازی آٹولوکائے پارے "واسه لشی تینا چلیف، آتے کہ واسه ڈغار نا بے ایمان آ بندغاتا فصل بسونے، او داوے لاب کروئی اے۔" ○ جمر آٹولوکا بندغ تینا لشی تے ڈغار آپیری تیس، او ڈغار نا بندغاتا فصل روتنگا۔ ○
- ۱۷ ولدا ای خنٹ کہ آسانی آ بھلا عبادت خانہ غان اسے پین ملائکس بس، کہ اونا ڈوٹی ہم اسے تیزو لشی س آسک۔ ○
- ۱۸ اسے پین ملائکس، کہ ڈنیائے تباہ کنگ کے خاخر نا طاقت اونا ڈوٹی آسک، قُربان گاہ غان پیش تما او زور آٹ تیزنگا لشی تے بیفوکا ملائکے پارے "تینا لشی آٹ ڈغار نا بسوکا انگورتے کاٹ کرک، آتے کہ وا انگوراک بسونو۔" ○ ملائک لشی تے تینا ڈغار نازی آپیری تیس، او گل انگوراک کاٹ مسر۔ وافک انگور نا جوس جوڑ کروکا جاگہ ٹی خینگار، کہ داڑے خدا نا غصہ واقفے آظاہر مس۔ ○ انگوراک وا جاگہ ٹی گوہٹ کنگار۔ وا انگورتا جوہتے آن بار بے ایمانانا و تراک وریاب آن بار پیش تما، کہ وا وریاب ارا صد میل اسکان آسک او پنچ فٹ اسکان شیف آسک۔ ○

آخری ہفت و بابک

- ۱ ولدا ای آسان آ اسے پین حیرانی او خولفوکو بیتس خنٹ۔ ای ہفت
- ۲ ملائکاتے ہفت و باتے تو خنٹ، کہ وافک خدا نا غصہ نا آخری عزاباک آسک۔ ○ ای

اسہ سمندرس، کہ شیشہ غان بار آسکہ او وا ٹی خاخر اووار آسکہ، خناٹ۔ ای ہموقتے ہم
 خناٹ آرافک کہ خراہنگا ساوار او اونا بت نا عبادتے کتو۔ یسر او اونا نمبرے خلتو۔ یسر۔
 وانا معنی اے کہ وا خراہنگا ساوار با تسونے۔ وا بکٹوکاک سمندر نارہی آسٹوک رباب
 خناٹ آٹ خدا نا صفتے کریہ۔ ○ وافک پغمبر موسیٰ نا شعرے، کہ تورات ٹی لکھوک
 ۲ اے، پاریر۔ وافک سور نا صفتے کریہ پاریر

”اے خدا تعالیٰ، نا کاریہاک بھاز بھلان او۔

اے ہمیشہ نا بادشاہ، نا نشان تروکا کسر راست اے۔ ○

۳ وا دتیا ٹی گل بندغاٹ نے عزت ایتیرہ او نا صفتے کریہ،

آنتے کہ نی پاک صاف اس۔

بر قوم نا بندغاٹ بریرہ او نا عبادتے کریہ،

آنتے کہ واسہ نا انصاف گلانا مون آ ظاہر مسونے۔ ○

۵ ولدا ای خناٹ کہ آسان ٹی خدا نا بھلا عبادت خانہ نا گل آن مقدسنگا جاگہ

۶ بلنگا۔ ○ ہفت ملائک، کہ اوفتے تو ہفت وبا آئرہ، بھلا عبادت خانہ غان پیش تمار۔

وافک وے آن بار روشنائی تروکا پیونو پچ بیفوک او سینہ غاتا زمی آخیسن نا پٹہ

۷ تفوک آئرہ۔ ○ خدا تو اووار موجود چار ساواراتے آن آسٹس اوفتے ہفت خیسن نا

۸ تال تیس، کہ وافک ہمیشہ رہینگو کا خدا نا غصہ غان پر آئرہ۔ ○ بھلا عبادت خانہ موٹل

آن پر مس۔ وا خدا نا طاقت نا نشانس آسکہ۔ ہمو وخت اسکان کہ وا ہفت ملائکاتا

ہفت وباک خلاص تئویر، کس عبادت خانہ ٹی پیہنگ کتو۔ ○

خدا نا تینا غصہ ئے دُغار آ شولنگ

۱ **ب** ولدا ای اسہ بھلو توارس بنگٹ کہ وا ہفت ملائکاتے پارے ”ہیمو، او وا

ہفت تالآتے، کہ خدا نا غصہ غان پر او، دُغار آ شولبو۔ ○

- ۲ اولیکو ملائک تینا تالے ڈغار آشولا۔ ہمو بندغاتے بھاز ظل تروکا ٹپاک ظاہر مسر،
 ارافتے آ کہ خرابنگا سادار نا نشان اوفتے آپھاپ اسکہ یا اونا بت نا عبادتے کریرہ۔ ○
- ۳ ارٹ میکو ملائک تینا تالے سمندر ٹی شولا۔ او وتر جوڑ مس او سمندر ٹی ریٹنگو کا
 گل سادار اک کسکر۔ ○
- ۴ ولدا میٹ میکو ملائک تینا تالے دریاب او چشمہ غاتے آشولا، او دافک ہم گل
 ۵ وتر جوڑ مسر۔ ○ ای ہمو ملائکے، کہ ویر نا بیتاک اونا ڈو ٹی آنرہ، واپاننگ آبنگٹ
 "اے گل آن مقدسنگا، کہ آنسہ او نی اریس،
 نی صبح فیصلہ کروکا اس، او نی صبح فیصلہ کریس۔ ○
 ۶ اتے کہ دافک نا پُسننگا پیغام نازی آ ایمان تجوکاتا او نا پنمیر اتا
 وترتے شولار،
 او نی ہم اوفتے بدلہ کے وتر شولاس۔ ○"
 ۷ داکان پد ای قربان گاہ غان توارس بنگٹ
 "اے خدا تعالیٰ، نا فیصلہ غاک ہمیشہ راست او صبح او۔ ○"
 ۸ ولدا چار میکو ملائک تینا تالے دے نازی آشولا، او دے اجازت او طاقت
 ۹ تیننگا کہ بندغاتے ہوشے۔ ○ بندغاک دے نا خاخر آن ہوشنگار، ولے دافک ولدا ہم
 گناہ او برائی تے آن ہر سینگتویر، او خدا نا صفتے کتویر، بلکہ خدا کے کفر پاریر، کہ ہر
 بیت او ہر گڑا خدا نا ڈو ٹی آرے۔ ○
- ۱۰ ولدا پنج میکو ملائک تینا تالے خرابنگا سادار نا تخت آخسا۔ سادار نا بادشاہی ٹی گپ
 ۱۱ تارم مس۔ مخلوق عزاب آن تینا ڈوی تے گٹ ہلک۔ ○ اوفک واکلیف او تینا ٹپاتا
 ظل نا وجرغان خدا کے کفر پاریر، ولے ولدا ہم گناہ او برائی تے آن ہر سینگتویر۔ ○
- ۱۲ ولدا شش میکو ملائک تینا تالے دریاب فرات ٹی شانغا۔ دریاب باریس تاکہ
 ۱۳ دے ٹک نا گنڈ آن بروکا بادشاہ تے کے او اوفتا فوجاتے کے کسر جوڑ مرے۔ ○ ولدا
 ای اژدہار نا، خرابنگا سادار نا او دروغ نا پنمیر نا باتے آن مسہ ناپاکو روح پووغٹ نا

- ۱۳ شکل آٹ پیش تمینگ آخناٹ-○ دا شیطان نارو حک امرہ، کہ معجزہ نشان تیسر۔
 دا مسر زو حک وینا نا گل بادشاہ تے آکارہ، دافتے گلے اوار خدا تعالیٰ نا خلاف جنگ
 کے مچ کیرہ-○
- ۱۵ بیسی پارے "غور آٹ بمبو- ای ناگمان و ز آن بار بریوہ- بمو بندغ خوش
 قسمت اے کہ اوے سمبال اے، او تینا پچاتا حفاظتے کیک، تاکہ مخلوق نامون
 آ لغز چرخ کپ، او شرمندہ مٹ-○
- ۱۶ ولدا خرابنگا زو حک بادشاہ تے اسہ جاگہ سے آ مچ کیر کہ داوے عبرانی زبان ٹی
 "برمجدون" پاریرہ-○
- ۱۷ ولدا ہفت میکو ملائک تینا تالے تو ٹی خسا- آسمان نا بھلا عبادت خانہ ناتہہ ٹی
 تخت آن بھلو توارس بس "واسہ کاریم پورہ مس"-○ ولدا گروک او ہورہ توار
 کیر، او بھلو زلزلہ مس- وھنو زلزلہ بندغ نا ڈغار آبنگ آن پد تویس- دا
 ۱۹ گل آن خطرناک زلزلہ اسکہ-○ بھلا شار یعنی بابل و زلزلہ غان مسر بشخ مس او ملکاتا
 ایلو شاراک ہم تباہ مسر- ہندن خدائے بابل شار است آ بس- او تینا غصے
 ۲۰ اوڑا شولا-○ گل جیرہ غاک او مشک خلاص مسر-○ او آسمان آن بندغائے آترونگ
 تما، کہ دافتے آن آسٹ نا وزن تقریباً پنجاسیر اسکہ- دا مصیبت ہم سخت اسکہ، ولے
 ولدا ہم مخلوق خدا کے گفر پارے-○

مشہورنگا رنڈی خرابنگا سادار نا زی آتولوک نا مثال

- ۱ **ب** ولدا ہفت ملائکاتے آن، کہ دافتے تو ہفت تال امرہ، اسٹس کنے آ بس،
 پارے "کن تو برک- ای نے نشان ایٹیوہ کہ ہمر مشہورنگا رنڈی نے ہزار سینگ-
 ۲ دا بمو شار اے کہ دریاباتا رہی آ جوڑ کروک اے-○ وینا نا بادشاہک و اشار نا
 ۳ نیاری تے تو زناکاری کیر، او وینا نا بندغاک دافتے تو سنگتی تجار-○ ملائک خدا نا

پاکنگا زوج نا طاقت اٹ کئے ریگستانے آوڑے۔ اسی اوڑے اسے نیازی س خیسنو
 رنگ نا خرابو ساوارے نازی آتولوک خنٹ۔ خدا نا خلاف گفر نا پیتاک وا ساوار
 ۳ نا گل جان آ لکھوک اترہ، او ساوار نا ہفت کاٹم او وہ مرغ اترہ۔ نیازی وانگری
 او خیشن رنگ نا بیچ پیناس۔ زناکاری نا وجہغان او بھاز پیسہ کناس۔ اونا وڈوٹی
 ۵ خیشن نا تاس او جان آتہ قیمتی آخوار، خیشن او پیون نا زیوراک اترہ۔ اونا
 پیشانی نازی آ لوزاک لکھوک اترہ کہ واقتا معنی وڈوک اے

”بھلا شار بابل، کہ گناہ نا وجہغان مشہور اے، یعنی زناکاری

نا وجہغان“۔

۶ اسی خنٹ کہ وا شار والاک بھاز پیتی نازی آ ایمان تجوکاتا ورتے گنگوئر
 او خوش اترہ۔

۷ آرا وخت آ ای وھن خنٹ، بھاز حیران منٹ۔ ملائک کئے آن بریفے ”نی
 آنتے حیران مس؟ اسی نے وا خرابنگا ساوار نا، کہ اونا ہفت کاٹم او وہ مرغ او، او
 ۸ وا نیازی نا، کہ ساوار نازی آتولوک اے، اوقتا رازاتا معنی پوہ کیوہ۔ ہمو
 خرابنگا ساوار، کہ نی خناس تہ، وختے آ زندہ اسکہ، واسہ آفک، او مون آجاتا ہرانا
 جاگہغان پیش تیک او ہمیشہ نا ہزار سینگ تہ۔ وا وڈیا نا بندناک، کہ اوقتا پنک وڈیا
 نا جوڑ منگ آن منٹ ہمیشہ زندہ رہینگو کا کتاب ٹی آفس، اوفک وا ساوارے خیرہ
 حیران مریرہ، آنتے کہ وا ساوار منٹ اسکہ، واسہ آف، وا دلدا ظاہر مریک۔

۹ ”وا پیتاے پوہ منگ نا ضرورت اے۔ وا ہفت کاٹم ہفت منٹ او، کہ
 ۱۰ نیازی واقتا زنی آتولوک اے۔ وا ہفت باوشابک ہم آریہ۔ بیچ نا باوشابیک
 خلاس مسونو، اسٹس واسکان کنگ ٹی اے، او آخری واسکان بتے۔ آرا وخت آ
 ۱۱ آخری باوشاہ بریک، او مچہ وخت کے باوشاہی یک۔ او وا ساوار، کہ منٹ اسکہ
 واسہ آفک، ہفت باوشاہ تے آن پد ہشت میکو باوشاہ مروئے، او ہمیشہ نا ہرانا
 جاگہ غا راہی تینگوئے۔

- ۱۲ "او واوہ مرغ، کہ نی خناس تا، وا باوشاہ او کہ وافک واسکان باوشاہی کنتو۔
- ۱۳ وافتے ہم ساوار تو سنگتی کے چھ وخت کین باوشاہی نا موقعہ رسینگ۔ ○ وافتا گل
- ۱۴ نا مقصد آسٹ اے۔ وافک تینا طاقے خرابنگا ساوارے ایبیرہ۔ ○ وافک گل سور نا
- خلاف جنگ کیرہ، ولے سور تینا کین کروکا بندغلتے تو اوار وافتے کٹک، آنتے کہ وا
- سور جہان نا مالک اے او باوشاہ تا باوشاہ اے۔ ○
- ۱۵ ملائک کے وا ہم پارے "نی خناس کہ رنڈی وریاب نا ویر نازی آتو لوک آسک۔
- ۱۶ وا ویک وینا نا قوم، نسل او جتا نازبان پارو کاک او۔ ○ او وہ مرغلتے، کہ نی خناس،
- وافک او خرابنگا ساوار دا نیازی آن نفرت کیرہ۔ وافک اونا ہر گرائے پلیرہ، اووے
- ۱۷ لغز کیرہ، اونا جان نا سوتے کیرہ، او خاخر ٹی ہوشیرہ تہ۔ ○ وا پیناک مرور آنتے کہ خدا
- اوقتا آستے ٹی شانانے۔ اوفک گل اتفاق کیرہ، تینا طاقے خرابنگا ساوارے ایبیرہ،
- ہمو وخت اسکان کہ خدا نا کروکا اقرار پورہ متتے۔ ○
- ۱۸ "وا نیازی نے کہ نی خناس، ہمو شار اے کہ وینا نا باوشاہ تا زی آ حکومت
- یک۔ ○

زیبا او کاروباری آشار بابل نا تباہ مننگ

- ۱ **۱۸** واکن پد ای اسہ پین ملائکے، بھلو طاقے آٹ آسمان آن شیف بینگ آ
- ۲ خنٹ۔ اونا بینگ آن گل آڈغار آروشنائی مس۔ ○ او زور آن توار خلیسہ پارے
- "بھلا شار بابل تما، تباہ مس،
- واسہ وا جن، بدروح، او بھازنگا خرابنگا چکا تا آرا جوڑ مس، ○
- ۳ آنتے کہ گل قوماتا بندغاک شرابی تے آن بار وا شار نا گناہ گارتے تو سنگتی
- کینو، واژان گناہ نا مزے بیفیر، یعنی واڑے زنا کیر۔
- وینا نا باوشاہک ہم واڑے گناہ گارتے تو سنگتی کیر او وا سنگتی

نا وجرغان امیر مسر۔"○

ولدا ای آسمان آن اسه پین توارس بنگٹ کہ پاریکہ

"کنا کسر آ بروکا بندغاگ، واژان پیش تمبو۔

ٹم و اشار ناگناہ گاراتا کاریستے ٹی شریک مقبو،

تا کہ ٹم واقتا یزا ٹی شامل مفرے۔○

واقتا گنابک بنداخ بھاز مسر

کہ پین موقعه آف کہ خدا اوفتے معاف کے۔○

اوفتے تو بندن مریک، دهن کہ ایلوفتے تو کریسر،

او آخس کہ کریسر، اوقتا یزا ارا بنداخ مریک۔

آخس کہ ٹمے تکلیف او مصیبت تسونر،

ارا بنداخ تکلیف او مصیبت اوفتے بلیک۔○

دهن کہ اوفک تین کے بھاز دولت مچ کریسر او تینے عزت تسونر،

بندن اوفتے آ بھاز عزاب او غمی بریک،

آنتے کہ اوفک مغرور او، او تینا آست ٹی پارہ

"نن گووی آن، نن جنوزان مقفہ،

ننے آ اصل غم بنگ۔"○

بندا خاطر آن و اشار نا بندغاتے آ اسه وے ٹی گل مصیبتاک بریرہ،

یعنی کینگ، غم او دکال اوفتے آ بریرہ۔

و اشار خاخر ٹی بوشنگ،

آنتے کہ خدا، کہ اوقتا فیصلہ کیک، گل آن طاقت وراے۔○

آرا وخت آ دنیا نا بادشاہک، کہ و اشار ناگناہ گاراتے تو سنگتی کریسر، واژان موٹل

او خاخر نا لمبہ غاتے خیرہ، اوفک بوغیرہ او ماتم کیرہ۔○ اوفک خولیرہ، و مصیبت

آن مر سلیرہ، او پارہ

”اے بھلا شار بابل والاک، تم کے افسوس۔

تم واخ زو تباہ مسورے۔“

۱۱ دنیا نا کاروبار کروکاک ہم ماتم او افسوس کیرہ، اتتے کہ اوفتا گڑاک واسہ سووا
۱۲ مفسہ۔○ واسہ کس اوفتے آن خیسن، پیون، زیباؤ خل، قیمتی آخوار، جتا ڈول نا
جو اینگا پچاک، خوشبو تروکا پاناک، پیل نا دستان، او ایلو گبینگا پانائے آن جوڑ کروکا
۱۳ گڑائے، کانسی، آہنی او سنگ مرمر نا گڑائے بپسے۔○ اوفک مصالحہ غاتے، خوشبو تے،
شراب او زیئون ناتیل، جو اینگا نت او خولم، مال او میل، ٹلی او مے تے ہم بپسے۔○
۱۴ کاروبار کروکاک شار نا بندغائے پارہ ”اخص ہم گڑاک کہ تم تین کے مچ کیرہ، اوفک
۱۵ گل خلاس مسر۔ واقفے تم پد آخمپورے۔“○ ہمو بندغاک کہ دا شار ٹی کاروبار کریسر
۱۶ او امیر جوڑ مسور، خولیس آن مر سلیرہ، ماتم او افسوس کیرہ۔○ اوفک پارہ
”افسوس، وا بھلا شار کے افسوس،

کہ نی گبینو پچ، خیسن او پیون، زیباؤ خل او قیمتی آخوار تے بیناس۔○

واخ زو تباہ مسن۔“

۱۷ اسہ وار تو دا شار نا گل گڑاک تباہ مسر۔ ہمو وخت آ گل کشتی چلیفو کاک او
واقفے ٹی مسافر اک، بھلا افسراک او ایلو بندغاک، کہ کشتی تے ٹی کاروبار کیرہ، مر
۱۸ سلیرہ۔○ آرا وخت آ اوفک خاخر نا لمبہ غاتے او موٹے خنیرہ، تو زور آت پارہ ”داڑان
۱۹ مست ہندا خو بھلو شار جوڑ کنگتویس۔“○ اوفک ماتم او افسوس کیرہ، او افسوس
کننگ نا نشانی کے تینا کا تم آ مش شاغیرہ۔ اوفک پارہ
”وا ہمو شار اسکہ کہ گل کشتی چلیفو کاک داڑان امیر مسر،

ولے او واسہ واخ زو تباہ مس۔“○

واکان پد ملائیس پارے

۲۰ ”اے جنت ٹی رینگو کاک، او خدا نا پسکننگ پیغام نازی آیمان تجوکاک،

اے پغمبر اک او شاگرداک، بخوش بیو،

۲۱ اُتے کہ خُدا اِنصاف کرینے، او ٹما بد بھئے بلکونے۔[○]
ولدا اسے پین طاقت وِرو ملائکس اسے بھلو نَسختے آن بار غلَس بیفے او سمندر ٹی
خسا تہ۔ او پارے

۲۲ "بھلا شار بابل ہم بندن تباہ مریک، او ولدا اَصْل خِنگپک۔
وا شار آن ولدا کَسس ہم ڈھول او چاپ، او بندغ نا خوشی کنگ
نا توارے بچک۔

بر ڈول نا مزدوری کرداک ہم وا شار ٹی خِنگپسے،
او واڑے نَسختل ہم چلینگپک۔[○]

۲۳ وا شار ٹی چراغ نا روشنائی مفروئے،
او بادشاہ او برامی نا خوشی نا شعراک ہم مفرور۔
وا بیتاک مرور اُتے کہ وا شار نا کاروبار کرداک تینے بے ایمانی
اٹ امیر کریسر،

۲۴ او وا شار نا جاؤدگری نا وجرغان کُل قوماتا بندغاک راستنگا کسرے الائر۔[○]
بابل شارے وا خاطر آن ہزا تینگ،
اُتے کہ پغمبر او خدا نا راستنگا پیغام نازی آ ایمان تخو کاک واڑے کسفنگار۔
اوقتا وتر واڑے شوینگس۔[○]

۱ **ب** واکان پد ای اسے بھلو توارس آسمان ٹی بنگٹ کہ وا مخلوق نا بھلو مچی سے
نا توار آن بار اسکہ۔ و افک پاریرہ
"خُدا ئے صفت کبو،

۲ کہ نجات او طاقت او عزت اوڑتو آرے۔[○]
اُتے کہ او راست او صبح فیصلہ کرداک اے۔

او ہمو شارے، کہ رتڈی آن بار وئیائے خراب کریس،
اونا فیصلہ ئے کرے۔

خدا اوے ہزا تیس آنتے کہ دا اشار نا بندغاگ اونا خزمت کروکاتے
واڑے کسفیر۔" ○

۳

دافک دلدا زور آٹ صفت کریسہ پاریر
"خدا نا صفقے کبو۔"

۴

او دا اشار ٹی بلوکا خاخر ہمیشہ لگوک اے۔" ○
پیست او چار معتبراک او چار جوانیگا ساداراک تینا کاٹمتے شیف تیار، او تخت
آٹولوک آخداے سجدہ کیر، پاریر
"خدا نا صفقے کبو، آمین۔" ○

سور نا برام نا دعوت

۵

دلدا تخت آن توارس بس، کہ پاریکہ
"اے خدا نا راستیگا بندغاگ،
کہ تم چنگ یا بھلن اے،
او تینا آستے ٹی خدا نا عزتے تھیرے،
خدا نا صفقے کبو۔" ○

۶

دلدا ای مخلوق نا توارے، کہ آبشار نا تینگ نا توار او هوره نا توار آن بار
اسک، بنگٹ۔ دافک پاریرہ
"خدا نا صفقے کبو،

۷

کہ خدا تعالیٰ کل نا بادشاہ اے۔" ○
پہو، خوشی کیبوی۔
پہو، اونا بھلنی نا صفقے کیبوی،
کہ واسہ سور نا برام نا وخت بسونے،

او برامی تیغے برام کے تیار کرینے۔

بینگ کے زیباؤں پچ برامی بے بینگ۔

۸ وا زبائنگ پچ خدا نا چین کرو کا تا پاک صاف منگ کے اسے نشانس اے۔

۹ ولدا ملائک کے پارے "واوے لکھ،" و افک راست او۔ بمو بند غاک خوش

قسمت او کہ سور نا برام ٹی بے فنگانو۔

۱۰ ای ملائک سجدہ کننگ کے اونا نت تے آتماٹ۔ ولے او کنے پارے "بندن

کپہ۔ ای نے آن بار او ایلو عیسی نازی آ ایمان تجو کاتے آن بار، کہ و افک عیسی نا

پیغام نازی آ ایمان تخیرہ۔ خدا نا خزمت کرو کو سے اٹ۔ صرف خدائے سجدہ کرک،

آتے کہ پیش گوہی او بر گزاتے، کہ ای نے نشان تسوٹ او پغمبر اک وافقے لکھانو،

عیسی نا باروٹ رغامیرہ۔

پیون آ بلی نازی آ ٹولو کا نا بھلو طاقتسے تو بینگ

۱۱ ولدا ای آسمان آن پیونو بلی سے نازی آ سوارس بینگ آخناٹ، کہ وا "راست

او خیر خواہ" پاننگا کہ۔ او راست اٹ فیصلہ کرو کا اے او راست اٹ تینا جڈگاتے

۱۲ ایک۔ او اونا کا ٹم آ بھاز تاج آنرہ۔ اونا خنک بندن آنرہ، وھن کہ خاخر نا لمبہ غاک۔

۱۳ اونا زی آپس لکھوک اسکہ کہ واژان بے وس کس و اوے تپک۔ او اسے بھلو

کوٹس بیناس، کہ وانا زی آ وتر نا نشاناک آنرہ، او وا "خدا نا پسکیننگ پیغام"

۱۴ پاننگا کہ۔ آسمان نا فوجاک پیونو پچ بینوک پیون آ بلی نازی آ ٹولو کا اونا رتد اٹ

۱۵ آنرہ۔ او اونا با آن اسے تیزو ز غمس پیش تما کہ، کہ واژان او قوماتے کنیک۔ او واسے آین

نالے تو وافقے آ حکومت ایک۔ او خدا نا غصہ تو اگور نا جوس کشنگ آن بار تینا

۱۶ نت تے تو لتارک تا۔ او اونا کوٹ آ او اونا ران آ او لکھوک اسکہ

"وا گل نا خدا او بادشاہ تا بادشاہ اے۔"

- ۱۷ ولدا ای اسہ ملائکے وے نازی آسلوک خنٹ، کہ او زور آٹ بال کروکا چکاتے
- ۱۸ پاریکہ ”کل ثما یبو، خدا نا و عوت تم کے تیار اے۔ ۰ یبو، باوشاہ تا، عزت مند اتا، فوجی تا، بلی او وقتا سواری تا، مے تا او آزات مروکاتا سوتے گمبو۔ ۰
- ۱۹ ولدا ای خرابنگا ساوار او ڈغار نا باوشاہتے خنٹ، کہ تینا بندغاتے مچ کریر تاکہ
- ۲۰ نلی نا سواری او اونا فوج نا خلاف جنگ کیر۔ ۰ خرابنگا ساوار گرفتار کنگا۔ اوڑتو اوار ہمو وروغ نا پغمبر ہم اسکہ، آرا کہ خرابنگا ساوار نا جاگہ غا معجزہ غاتے نشان تسوس۔
- وا معجزہ نشان تینگ نا نتیجہ ہندن اسکہ کہ بھازنگاک بت نا عباوتے کریسر او خرابنگا ساوار نا پن وقتا پیشانی آچھاپ کنگا۔ ساوار او وروغ نا پغمبر ہڑتوماک اوار زندہ ہمو بھلا خاطر ٹی خسنگار، کہ وا خاطر ٹی گوگرت ہم اوار لگا کہ، او خاطر آجھیل
- ۲۱ آن بار خینگا کہ۔ ۰ وقتا فوجیک ہمو زغم آٹ کسفنگار، آرا کہ نلی نا سوار نا با آن پیش تہاکہ۔ کل شکاری آچکاک وافتا سوتے گنگر، سیر کریر۔ ۰

شیطانے اسہ ہزار سال نا سیزا

- ۱ **ب** ولدا ای اسہ ملائکے خنٹ کہ آسمان آن بینگ ٹی اسکہ۔ اونا ڈوٹی چناتا سیزا
- ۲ نا جاگہ نا کلیت او ہتکڑی س اسکہ۔ ۰ او آڑو بارے، کہ شیطان یعنی ایلیس اے، ہتکڑی خلک، او اسہ ہزار (۱،۰۰۰) سال اسکان چناتا سیزا نا جاگہ ٹی بند کرے تہ۔ ۰
- ۳ او چناتا سیزا نا جاگہ ٹے قلف کرے تاکہ او اسہ ہزار سال اسکان مخلوقے ریفنگ کپ۔
- واکان پد مچہ وخت کے اووے یلہ مروٹی اے۔ ۰
- ۴ ولدا ای تخت آٹو لوکا ہمو بندغاتے خنٹ کہ اوفتے فیصلہ کنگ نا حق تینگا۔
- ای ہمو بندغاتا روحاتے ہم خنٹ کہ وافک عیسیٰ نا باروٹ گواہی او خدا نا پسکینگا پیغام نا تبلیغ نا وجہغان کسفنگار۔ وافک خرابنگا ساوار او ساوار نا بت نا عباوتے کتویسر، او نہ وافتا پیشانی یا ووتا زری آساوار نا نشان چھاپ اسکہ۔ وافک پدی

۵ زندہ مریرہ او ہزار سال اسکان خدا نا مقرر کروکا تو بادشاہی کیرہ۔ ایلو کہوکا بندناک
ہزار سال نا پورہ منگ اسکان پدی زندہ مفسہ۔ وا قیامت نا اولیکو پدی زندہ منگ
۶ نا وخت مروے۔ ایلو بندناک خوش قسمت او کہ اوفک اولیکو قیامت نا پدی
زندہ منگ نا وخت ٹی زندہ مریرہ۔ وافقے آیرٹ میکو وار موت بفق۔ بلکہ وافک
خدا او اونا مقرر کروکا کے امامتے آن بار مریرہ۔ وافک اسہ ہزار سال اسکان خواجہ
تو اوار بادشاہی کیرہ۔

شیطان نا یلہ منگ او ہمیشہ نا سزا رسینگنگ

۷ اسہ ہزار سال آن پد شیطان قید آن یلہ مریرہ۔ ولدا او وٹیا نا چارمہ گنڈ آ
قوماتے یعنی جوج ماجوجے ریفک، او وافقے جنگ کے تیار کیک، مچ کیک۔ وافقا
۹ تعداد ہندناخہ بھاز مروے وٹھن کہ سمندر نارہی آریکاک مریرہ۔ وافک گل وٹار
آتالان مریرہ او خدا نا کچین کروکاتا چارمہ گنڈ آن سلیرہ۔ ولے خاخر آسمان نا گنڈ
۱۰ آن بریک، اوفقے بوشک۔ ولدا شیطان، کہ وافقے ریفے، ووزغ نا بھلا خاخر ٹی
خینگ، آراڑے کہ مست خرابنگ سادار او وروغ نا پغمبر خینگار۔ وافک واڑے
ہمیشہ کن وے او نن ہوشنگیرہ، عزاب ٹی مریرہ۔

آخری حساب کتاب

۱۱ ولدا ای اسہ بھلو پیونو تختے آاسٹے خناٹ۔ وٹار او آسمان اونا بنگ اٹ
۱۲ غایب مسر، او پد آخینگتور۔ ولدا ای گل کہوکاتے، کہ وافک چنگ یا معتبراک
آرہ، زندہ تخت نامون آخناٹ۔ کتاباک بنگار۔ وافقا بنگ آن پد، نینگ یا خرابنگ
کاریمتا بدلہ تینگ کے وافقا فیصلہ کنگا۔ ولدا اسہ بین کتابس، کہ وازنگی نا حساب

- ۱۳ کتاب نا کتاب ائک، بئنگا- ۰ ہمو بندغاگ کہ سمندر ٹی ڈیئنگا، یا سکونر، او فیصلہ
 ۱۴ کے تیار ائره، گل زندہ مسر، وافتا نیئنگا یا خرائنگا کاریئنتے کے وافتا فیصلہ کئنگا- ۰ ہمو
 جناک، کہ وافتا کبوکاتا زی آ حکومت جوڑ کریئسر، وافتا ہم ووزغ نا بھلا خاخر
 ۱۵ ٹی خئنگا- وافتا بھلا خاخر ائٹ میکو موت اے- ۰ آرا بندغ نا پن وافتا حساب کتاب نا
 کتاب ٹی مٹک، او ہمیشہ نا بھلا خاخر ٹی ہوشئنگ- ۰

پُئسکئنگا ڈغار او جنت

- ۱ **ب** ولدا ای پُئسکو ڈغار او آسائس خناٹ- اولیکو ڈغار او آسان خلاص مسونر، او
 ۲ سمندر ہم خلاص مسونس- ۰ ولدا ای پُئسکئنگا بیروئشلیم شارے خُدا نا کئڈ آن آسان
 آن شیف بئنگ آخناٹ- وافتا بندن زیبا ائک کہ برایئے باوشاہ کے تیار کیس- ۰
 ۳ ولدا ای تخت آن زور آن توارس بئنگٹ، کہ پارے "واسہ خُدا نا آرا بندغائے تون
 ۴ اے- خُدا بندغائے تو ربئنگٹ، او وافتا وانا خاخننگا بندغاگ مریرہ- ۰ او خُدا وافتا
 ۵ پریشانی تے خلاص کیک- واڑے تکلیف، ماتم او کبئنگ مٹک، آنتے کہ مٹکئنگا
 گڑاک او پئناک خلاص مسونو- ۰"
 ۶ تخت آتولوک آخدا پارے "ای گل گڑائے پُئسکن جوڑ کریئٹ-"
 او کئے پارے "لکھ، آنتے کہ آرا بیتائے ای پاوہ، وافتا راست او، وافتے ٹی
 ۷ بچ شک آف- ۰ گل کاریماک خلاص مسر- ای ہمیشہ کن اٹ او گل گڑاتا مالک
 اٹ، یعنی شروع آن ائیس آخر اسکان ای اٹ- آرا بندغ ہم کہ نلاس اے، ای
 اووے حق ایئویہ کہ ہمیشہ نا زندگی تروکا ویر آن ویر گئے- وافتا اوڑکے ٹیگی اے- ۰
 ۸ او آرا بندغ آخر اسکان کنازی آ ایمان نچک او ہر سئنگک، او وافتا ٹیگی حاصل
 کیک- ای اونا خُدا مریرہ، او کنا چنا مریک- ۰ ولے خولوکاک، غداراک، قاتلاک،
 زنا کردوکاک، جاؤو گراک، بتاتا عبادت کردوکاک او ووزغ تروکا، گل ہمیشہ نا خاخر

ٹی ہوشنگیرہ۔ وارٹ میکو موت مروئے۔"

پُسکِنِنگا یروشلَم شار

- ۹ ولدا ہمو ہفت ملائکاتے آن، کہ اوقتا تاللتے ٹی ہفت آخری وِباک اَترہ، اَسٹس کئے آبس، پارے "کن تو برک، ای نے برامی ئے یعنی سور نازائفے نشان ایٹیوہ"۔
- ۱۰ خدانایا کنگا زوج نا طاقت کئے آبس، او ملائک کئے مَشے نائل آورے۔ او کئے
- ۱۱ پُسکِنِنگا یروشلَم شارے نشان تِس، کہ خدانائگنڈ آن آسمان آن شیف بسکے۔ واٹی
- ۱۲ خدانائور ناروشنائی اسکے، او وشار ہنڈن چمک تسکے وھن کہ گبیننگا بیرا، او ہنڈن صفا اسکے وھن کہ شیشہ۔ اونا بھلو ویوالس اسکے او واٹی ووانزوہ دروازہ اَترہ۔ او وا
- ۱۳ دروازہ غالتے آ ووانزوہ ملائک خیالداری کریرہ۔ او وا دروازہ غالتے آ بیٹووی تا ووانزوہ قوماتا پنک لکھوک اَترہ۔ او برگنڈ آن مسہ دروازہ اَترہ، یعنی مسٹ وے ٹک
- ۱۴ نائگنڈ آن، مسٹ وے کی النگ نائگنڈ آن، او ہنڈن مسٹ مسٹ ایلو ہر توما
- ۱۵ گنڈاتے آن اَترہ۔ شار نا ویوالاتا ووانزوہ بنیاو اَترہ۔ وافقے آ سور نا ووانزوہ خاصنگا
- ۱۶ شاگرواتا پنک لکھوک اَترہ۔ ملائک کہ کن تو بیت کریسٹس، اوڑتو وشارے او وانا دروازہ غالتے او ویواللتے کچ کنگ کے اسہ خیسٹن نالٹس اسکے۔ شار نا چار
- ۱۷ گنڈاتا مرغنی برابر اسکے، یعنی آخس کہ اونا پتئی اسکے ہندادھ اونا مرغنی اسکے۔ ملائک تینا خیسٹن نالٹ تو وافقے کچ کرے، تو پانزوہ صد (۱،۵۰۰) میل مرغنی او پتئی اسکے،
- ۱۸ او بڑزی تہ ہم ہندادھ اسکے۔ ملائک ویوال نا بنولتی ئے ہم کچ کرے۔ اونا کچ کنگ
- ۱۹ نا مطابق وارا صد او شانزوہ (۲۱۶) فٹ اسکے۔ ویوال یشب نا جوڑ کروک اسکے، او شار صفا خیسٹن نا جوڑ کروک اسکے، ہنڈن صفا اسکے وھن کہ شیشہ۔ او شار نا ویوالاتا بنیاواک بھاز ڈول نا قیمتی آختے آن زیبا جوڑ کنگا اَتر۔ اولیکو ویوال یشب

۲۰ نا، اِرت میگو نیلم نا، مُسٹ میگو شب چراغ نا، چار میگو ژُھرو نا، ○ پنج میگو عقیق نا،
شش میگو لعل نا، ہفت میگو سُہری خُشت نا، ہشت میگو فیروزہ نا، نو میگو پکھراج
۲۱ نا، دہ میگو یمنی نا، پانزہ میگو سنگ سنبلی نا، او دواوزہ میگو یاقوت نا اسکہ- ○ دواوزہ
دروازہ غاک دواوزہ قیمتی آخوار آتے آن جوڑ اترہ، ہر دروازہ اسہ قیمتی آخوار آن
جوڑ اسکہ- شار نا بھلا کسر صفا غیسن آن جوڑ اسکہ- ○

۲۲ امی دا شار ٹی عبادت خانے خنتویٹ، آنتے کہ وانا عبادت خانہ خُدا تعالیٰ او
سور اے- ○ شارے دے او توبے نا ضرورت آلویکہ کہ روشنائی ایتیر، آنتے کہ خُدا
۲۳ نا نُور وا ٹی آرے، او سور واڑکے چراغ آن بار اے- ○ وُتیا نا قوماک وا روشنائی
۲۴ ٹی چرخ کیرہ، او وُتیا نا بادشاہک تینا مال مڈی تے واڑے اتیرہ- ○ وانا دروازہ غاک
۲۵ ہمیشہ یدہ مریرہ- وافک اصل بند مفسرہ آنتے کہ واڑے نن یا تارمہ مَفک- ○ قوماتا
۲۶ مال مڈی او طاقت واڑے خُدا نا عزت تینگ کے آنتگیرہ- ○ ولے ہمو بند غاک کہ
ناپاک او یا دروغ تیرہ، پین گناہ یا بُرائی کیرہ، وافک اصل وا شار ٹی پیسنگ
کپسہ- صرف ہمو بند غاک پیسیرہ آرافتا پنک سور نا کتاب ٹی لکھوک او، کہ ہمیشہ
نا زندگی نے حاصل کیرہ- ○

۲۲ **ب** ولد ملائک کے ہمیشہ زندگی تروکا ویر نا دریابے نشان تیس- وا ویر شیشہ غان
۱ بار صفا اسکہ- وا خُدا نا تخت آن او سور آن شروع مسکہ، ○ او پسکن آشار نا بھلا
۲ کسر نا نیام آن گدرینگاکہ- دریاب نا ہر توما کینارہ غاتے آ ہمیشہ نا زندگی تروکا درختاک
خرار کہ واقفے ٹی سال ٹی تو تُو نا دواوزہ دُول نا بیوہ غاک لگار- او واقفنا پنتاے آن
۳ قوماک شفا حاصل کیرہ- ○ او وا شار ٹی گناہ او بُرائی کروکاک مَفرور- خُدا او اونا
سور نا تخت وا شار ٹی مروے، او واقفنا زی آ ایمان تجوکاک واقفنا عبادتے کرور- ○
۴ وافک واقفے خنیرہ، او خُدا نا پن واقفنا پیشانی نازی آ لکھوک مروے- ○ واڑے
۵ تارمہ مَفرورے، او واقفے چراغ یا دے نا روشنائی نا ضرورت مَفرورے، آنتے کہ خُدا
ہموڑے موجود اے او اونا نُور واقفے کے روشنائی اے- وا بند غاک ہموڑے ہمیشہ

کے باوشاہ تے آن بار رینگرہ۔○

عِيسَىٰ نَا نَاگْمَانِ اَثِ بِنِنِگِ اَوِ مَخْلُوْقِے بَدَلِہِ تِنِنِگِ

۶ ولدا ملائک کے پارے ”وا پیناک راست او، اصل وروغ افس۔ خدا، کہ تینا پاننگ زوح نا طاقے تینا پُسننگا پیغام تزوکاتے آ راہی کرے، او تینا ملائکے راہی کرے تاکہ ہمو پیتاتے رغامے کہ اوفتے زو ثابت مروئی او۔“○

۷ عِيسَىٰ پارے ”غور اَثِ ہیمبو۔ ای زو بریوہ۔ ہمو بندغاگ خوش قسمت او کہ وا کتاب نا پیتاتے آ یقین تخیرہ۔“○

۸ ای یوتنا واپیتاتے بِنِگِ اَوِ خِنَاث۔ وا گڑاتا خِنِگِ اَوِ پِنِگِ آن پد ای ملائک نا، کہ وا گڑاتے کنے نشان تِسوسس، وانا ننت تے آتماٹ، تاکہ ای اووے سجدہ کیو۔○
۹ ولے او کنے پارے ”ہندن کہہ۔ ای نے آن بار او پغمبر اتے او ایلو عِيسَىٰ نازی آ ایمان تجوکاتے آن بار، کہ وافک وا کتاب ٹی لکھو کا پیغام منیرہ، خدا نا خدمت کرو کوے اَث۔ صرف خدائے سجدہ کرک او اونا عبادتے کرک۔“○

۱۰ او کنے وا ہم پارے ”وا کتاب نا کل پیتاتے لکھ، چچ وُکپیس، اتتے کہ وخت خُزک اے کہ پیناک پورہ مریرہ۔○ آرا بندغ شیطان نا کسر آ پِنِگِ ٹی اے، واوے یلہ کرک کہ او ہندا کسر آ ہنیمسہ کائک۔ آرا بندغ گناہ یا بُرائی کِنِگِ ٹی اے، او گناہ یا بُرائی کریسہ کائک۔ ولے آرا بندغ خدا نا کسر آ کائک، او ہندا کسر آ کائک، او آرا بندغ نیکو کاریم کِنِگِ ٹی اے، او نیکو کاریم کریسہ کائک۔“○

۱۲ عِيسَىٰ پارے ”غور اَثِ ہیمبو۔ ای زو بریوہ۔ ای ہر بندغے اونا کاریم نا مطابق

۱۳ بدلہ ایٹیوہ۔○ ای ہمیشہ کن اَثِ او گل گڑاتا مالک اَثِ، یعنی شروع آن اَلیس

آخر اسکان ای اَث۔○

۱۴ ”ہمو بندغاگ خوش قسمت او کہ وتر اَثِ تینا پچاتے سلانو او پاک صاف

- ۱۵ مسونو۔ بندا خاطر آن اوفتاق آرے کہ شار نا دروازہ غان تہہ ٹی پیہیر، او ہمیشہ نا زندگی تروکا درخت نا بیوہ ئے گنیر۔ ○ ہمو بندغاک کہ مخلوقے غلطو کسر نشان تسونر، قاتلاک، جاؤدوگراک، زنا کردوگاک، بتاتا عبادتے کردوگاک، او عمل او بیتاتے اٹ دروغ تروگاک، اوفک گل دروازہ غان پیشن سلیرہ۔ ○
- ۱۶ "ای عیسیٰ تینا مللکے دا خاطر آن راہی کریت، تاکہ گل عیسائیک دا بیتاتا باروٹ پیر۔ ای داؤو نا اولیادتے آن اٹ، او سوب نا استار اٹ۔" ○
- ۱۷ خدا نا پاکینگا روح او برامی پارہ "برک"۔
- ہمو بندغاک کہ دا بیتاتے پیرہ، واک ہم پارہ "برک"۔
- ہمو بندغاک کہ نلاس او، بیو، ہمیشہ نا زندگی نا ویرے، کہ دا ٹیکی اے، گمبو۔ ○

آخری بیتاک

- ۱۸ ای یوحنا دا گواہی ایٹیوہ، کہ آرا بندغ دا کتاب ٹی تینے آن گڑاس پین لکھک، تو
- ۱۹ خدا دا بیان کردوگوبا، بیماری او مصیبتاتے اوڑا راہی کیک۔ ○ او آرا بندغ دا کتاب نا بیتاتے آن گڑاسے خلاص کنگ نا کوشتے کیک، تو خدا دا کتاب ٹی بیان کردوگا ہمیشہ نا زندگی تروکا درخت نا بیوہ ئے اووے تفک، او دا مقدسنگا شار ٹی رینگیک۔ ○
- ۲۰ عیسیٰ پانک "آؤ۔ دا بیتاک راست او۔ ای زو بنگ ٹی اٹ۔"
- ای یوحنا ہم پاوہ "خواجہ، زو برک۔" ○
- ۲۱ او خواجہ عیسیٰ نا رحمناک گل ایمان تھوگاتا زی آمریر۔ آمین۔ ○

خاصیڱا لوزاتا معنی

• آدم نا اولیاد
 والقب عیسیٰ کے پسکنیڱا عہد نامہ یعنی انجیل شریف ٹی بھاز وار استعمال کننگانے۔
 والوز نا معنی اے کہ ”بندغ نا باہہ“۔ منکنیڱا عہد نامہ ٹی پغمبر وانی ایل والقبے بمو بندغ
 کے استعمال کرینے کہ او خدا نا مقرر کردکا مریک۔ وانی ایل نا خیال اسکے کہ وامون نا بندغ
 ایلو بندغاتا فیصلے کیک او بادشاہی کیک۔ بندا خاطر آن عیسیٰ والقبے تین کے استعمال
 کرینے آتے کہ او خدا نا مقرر کردکا اے، او بندغاک پوه مرید کہ عیسیٰ جنت آن بسونے۔

• اسحاق (شاگرداتا کاریماک ۸:۴: ۸:۵: روپیو ۴:۹: ۴:۱۱: یہتویک ۹:۱۱)
 اسحاق پغمبر ابراہیم نامار اسکے، او وانا ارامار یعقوب او عیسو آثرہ۔ اسحاق نامعنی
 اے ”مخوکا“، آتے کہ آرا وخت آخدا ابراہیم تو اقرار کرے کہ ”ای نے مارس ایتیوہ“، وا
 وخت ٹی ابراہیم او اونا زائف ساثرہ پیر آثرہ، او ساثرہ مخا۔

• اسقاہ (یہتویک ۳۲:۱۱)
 اسقاہ اسہ بہاؤرد فوجی س اسکے۔ اسہ وخصس او یہتوی تا رہنما جوڑ مس، اوقتا
 رہنمائی ئے کرے۔

• اقرار
 • (۱) منکنیڱا اقرار (لوقا ۱:۲۲: شاگرداتا کاریماک ۲۵:۳: گتیه ۱۷:۳:
 یہتویک ۱:۹)

آرا وخت آخدا آدم، نوح، ابراہیم او داؤو تو بیست کرے، خدا اوقتا حکم تیس کہ

اوفک او اوفتا قوم نابندغاک خُرا نا حکماتا مطابق زندگی ئے گدر بفریر۔ خُدا اوفتے تو اقرار کرے۔ او خُدا موسیٰ تو ہم اقرار کرے۔ پارے کہ ”اگ بےجوویک کنا کسر آ بریرہ، تو کنا خاص اُمت مریرہ۔“ بندا اقرارے عیسائیک ”مٹکنیگا عبد نامہ“ پارہ۔

• (۲) پُسنیگا اقرار (متی ۲۸:۲۶؛ مرقس ۱۳:۲۳؛ لوقا ۲۲:۲۰؛ رومیو ۱۱:۲۴)

عیسائی تا و ایمان آرے کہ عیسیٰ گل وُنیَا کے ”پُسنیگا عبد نامہ“ میسونے کہ او ئی خُدا پین اقرار کرینے۔ وَا ”پُسنیگا عبد نامہ“ ئی لکھوک اے کہ عیسیٰ گل وُنیَا نابندغا تا گناہ تا معاف کر فنگ کے صلیب آ تفنگا، کسفنگا، او خُدا اووے پدی زندہ کرے۔ پُسنیگا اقرار بندن اے کہ اگ بند غس عیسیٰ نازی آ ایمان نچک او اُست ئی پانک کہ ”عیسیٰ کنا گناہ او بُرائی تا معاف کر فنگ کے کسفنگا نے“، تو خُدا اونا گناہ او بُرائی تے معاف یک او نجات ایتک تہ۔ بندا خاطر آن عیسائیک انجیل مقدسے ”پُسنیگا عبد نامہ“ پارہ۔

• اہلک

• بےجووی تا مُس وُول نا اہلک اُترہ،

• (۱) اہام

بےجووی تا گل اہلک لاوی قبیلدغان اُترہ، او وافک موسیٰ تا ایلیم بازون نا نسل آن اُترہ۔ اہامتا واکاریم اسکہ کہ اوفک مخلوقے عبادت کر بفریر، او بھلا عبادت خانہ ئی مخلوق کے قُربانی ایتیر۔ اوفک وافیصلدے کریرہ کہ آرا گُرا پاک اے او آرا گُرا ناپاک اے۔

• (۲) بھلا اہلک

بھلا اہلک ہمو اہلک اُترہ کہ بھلا عبادت خانہ ئی معتبراک اُترہ۔

• (۳) گل آن بھلا امانک

صرف گل آن بھلا امانک بھلا عبادت خانہ نا گل آن منقہ سنگا جاگہ غا بنارہ، کہ اوڑے
پین گس بننگ کنتویکہ۔ اسہ وخت ئی صرف اسہ بھلو امانس مسکہ، او یقیسی نا وخت ئی
ختا پنی آ بندغ گل آن بھلا امانک۔ روئیو شہنشاہ کا آفانے بھلا امان جوڑ کرے، ولے
یہتوویک ولدا ہم ختائے تینا گل آن بھلا امان چایمیرہ۔

• انجیل

انجیل نا معنی اے "خوشی نا پیغام"۔ انجیل شریف نا تہہ ئی پیست او ہفت
(۲۷) کتاب او۔

• انگور نا جوس

یقیسی نا وخت ئی مخلوق انگور نا جوس بھاز استعمال کریکہ۔ انگور نا جوسے بندغاک
جوڑ کریرہ، او منہ بندغ اوران اسہ وول نا شرانس جوڑ کریرہ او گنگرہ تہ۔ اوفک مسافری ئی
تین تو اوار وید نا جاگہ غا انگور نا جوسے تیارہ۔ خدا نا کلام ئی انگور نا جوس گننگ نا اجازت
آرے، ولے بھاز گننگ نا اجازت افک کہ بندغ نشر مرے۔ بھازنگا ویندارنگا بندغاک وا
جوسے گنتویرہ۔ او یختی ہم ہمو بندغائے آن اسکہ کہ او وا جوسے گنتویکہ۔

• ایلو قوم والاک

ایلو قوم والاک ہمو گل بندغاک او کہ یہتووی افس۔ یقیسی نا وخت ئی یہتوویک تینے
بھاز اہمیت تیرہ، او ایلو قوم والاک اوفتا مون آ کم عزت والا تیرہ۔

• پغمبر الیاس (مرقس ۹: ۳؛ روئیو ۱۱: ۲-۵؛ یعقوب ۵: ۱۷)

الیاس خدا نا اسہ پغمبرس اسکہ۔ او یہتووی تا بادشاہ تا او بتاتا عبادت کروکاتا خلاف

بیت کریک۔ او بغیر کینگ آن جنت آبنہا۔ یہودی تا یقین اُسکے کہ "الیآے خدا نا مقرر کرہ کا آن مُست پدی بروئی اے۔" آرا وخت آن مخلوق عیسیٰ غان وا بیت نا باروت بریفے۔ تو او "بھی نا باروت بیت کریسے پارے" او ضرور پدی بسوسس۔ ولے مخلوق اووے وزست کتو" (متی ۱۱:۱۳)۔

• باوہ (لوقا ۲۲:۳۲)

وا اسے بندنو خاصو لوزس اے کہ داوے عیسیٰ خدا نا باروت پارے، اُنتے کہ عیسیٰ خدا غان واخہ خُک اس کہ او خدائے تینا باوہ چائسکے او "باوہ" پاریکہ۔ او ہمو بندغاک کہ عیسیٰ غا ایمان میسر۔ او اوفتے ہم پارے کہ "ثم خدائے کنا باوہ پوہ مریرے۔ او "باوہ" پارے۔" (متی ۱۶:۵) اُنتے کہ خدا اوفتا خیانداری کیک۔

• بابل شار (متی ۱۱:۱-۱۲:۱۷؛ شاگرداتا کاریماک ۴:۳۳)

بابل متکلو شارس اُسکے۔ او بادشاہ بندا شارئی ربینگاک۔ بابل نا گل بندغاک خدا نا عبادتے کتویرہ۔ او عیسیٰ نا وا دنیا ئی بینگ آن تقریباً شش صد سال مُست یہودی تے تو جنگ کریسر۔ وافتے کناثر۔ او وافتے آن بھازنگتے تینا تلک آمیسوئر۔

• بلعام (۲ پطرس ۲:۱۵؛ یہودواہ ۱۱؛ پیشن گوبیک ۲:۱۳)

بلعام اسے بھلو جاؤو گرس اُسکے۔ وانا وخت ئی ایلو قوم والا نا بادشاہ س واژان خواست کرے او داوے پیسے نا لالچ تے کہ "یہودی تے جاؤو کرک۔ تاکہ ای وافتازی آہم بادشاہی کیو۔" ولے خدا نا خوش آلویکہ۔ بندا خاطر آن بلعام بادشاہ نا مقصدے پورہ کنگ کتو۔

• برق (یہودیک ۱۱:۳۲)

برق یہودی تا اسے رہناس اُسکے کہ او یہودی تا دشمناتے تو جنگ کرے۔ او وافتے کنا۔

• تہمین (شاگردا تا کاریماک ۲۱:۱۳: روپیو ۱۱:۱: فلی ۳:۵: پیشن گوئیک ۷:۸) پغمبر یعقوب نا ڈوانزوه مار اتره، او تہمین اونا گل آن چنکا مار اسکہ۔ او یبژودی تا ڈوانزوه قوم آن اسٹس اونا نسل آن بس۔

• پاک صاف منگ نا بے شولنگ (لوقا ۳:۷)

پاک صاف منگ نا بے شولنگ یوتانی لوز "پتسمہ" نا ترجمہ اے۔ یبژودیک عبادت کننگ آن مست ویرٹی بے شولارہ، او تینے پاک کیرہ۔ یبژودی تا بھارنگا فرقہ غاتے ٹی بے شولنگ خدا نا پن آوقف منگ او یبژودی تے تو شامل منگ نا نشانی اسکہ۔ پغمبر یحییٰ ہم بھارنگا مخلوقے اوفتا گناہ تے آن بر سینکنگ ظاہر کننگ کے اوفتے اُردن دریاب نا ویرتے ٹی بے شولنے۔ او عیسیٰ نازی آایمان آتنگ والاک ہم پاک صاف منگ نا بے شولیرہ تاکہ معلوم مرے کہ اوفتا گل گناہ او برانیک معاف کننگا نو او اوفک تینا زندگی نے خدا کے وقف کیرہ (متی ۱۹:۲۸)۔

• پنڈکاست نا دے (متی ۱۱:۳: شاگردا تا کاریمک ۱:۲)

دا یبژودی تا خاصو دے س اے۔ دا دے بچانفنگ نا عید نا تقریباً پنجا دے آن پد کننگ۔ دا "وعوت نا ہفتہ"، یا "لاب نا دعوت" ہم پاننگ۔ دا دے نا مقصد دا دے کہ دا دے آیبژودیک خوشی کیرہ او خدا نا شکرے او کیرہ کہ خدا انسانا تے لاب کننگ او بیوہ کننگ کے تس۔ دا دے آیبژودیک خولم، بسوکا بیوہ او ایلو حلالنگا ساداراتا خدا کے قربانی نے ایبیرہ او خیرات کیرہ۔

• پنٹیس پیلٹس (لوقا ۱۳:۳: ۱۳:۶، ۱:۲۳)

عیسیٰ نا وخت آسر آیل نلک روپیو شہنشاہ نا ڈو ٹی اسکہ، او اونا حکومت اسکہ۔ او تینا شہنشاہی ٹی آخس ہم نلک فتح کرید۔ اونا صوبہ غاتے ٹی گورنر مقرر کرید۔ پنٹیس پیلٹس

رؤم شار نا اسے بندغس آس کہ او اترائیل ملک نا بیجوویہ پنی آصوبہ نا گورنر اس۔

• جدمون (بیجوویک ۱۱: ۳۲)

جدمون بیجووی تا رہنماس اسکہ۔ او مزہبی و بندغس اسکہ۔ او جنگ آن مست خدافان و عاکرے۔ اراوخت آ او تینا فوجی تے تو جنگ نا میدان نی بس۔ اوفتا تعداد بھاز کم اسکہ۔ ولے خدافا وقتا مدتے کرے۔ او اوفک دشمناتے۔ کہ اوفتا تعداد زیاست اسکہ۔ کنار۔

• خدافا اودے باوہ پیرہ و آوڈو آن بار بادشاہی ایٹک (لوقا ۱: ۳۲)

خدافا پغمبر و آوڈو تو اقرار کریسٹس کہ اونا آولیاواتے آن اسے بندغسے اوزان بار بادشاہی ایٹوئے۔ کہ او "خدافا مقرر کروکا" پانگولے۔ عیسیٰ نا وخت ٹی مخلوق ہمو بندغ نا انتظارے کریکہ کہ او برے او بیجووی تے روئیو فوج نا ظلم آن بچالیے۔ خدافا عیسیٰ و آوڈو آن زیاست بادشاہی تسوس۔ ولے اونا بادشاہی و آوڈو نا بادشاہی آن بار صرف بندغانا زی آ آلویکہ بلکہ اونا بادشاہی مخلوق نا روح نازی آ اسکہ او آرے۔

• خدافا پاکینگ روح (لوقا ۱: ۴۱)

خدافا پاکینگ روح نا ترجمہ یونانی زبان "پنیوٹو ہاگنیو" آن کننگانے۔ وا لوز نا معنی اے "پاکینگ تو"۔ پاکینگ روح خدافا طاقت اے کہ خدافا تینا پغمبر او دوستگا سنگلتے ایٹک کہ اوفک خدافا طاقت اٹ خدافا پیغامے مخلوق اسکان سرکیر۔ انجیل مقدس نا خواننگ آن نن چانہ کہ خدافا پاکینگ روح واسکان ہم دنیا ٹی کاریم کننگ ٹی اے۔ عیسیٰ نا کسفنگ او پدی زندہ منگ آن پد خدافا پاکینگ روح نا طاقت عیسیٰ نا شاگرداے آ (شاگردا نا کاریماک ۱: ۲-۵) او کتاباتا لکھوکاتے آ بس۔ او اوفک متی نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری وغیرہ و لکھار۔ عیسیٰ وا ہم اقرار کرے کہ خدافا ہمو گل ایمانداراے آ تینا پاکینگ روح نا طاقتے راہی کیک (یوحنا ۱۳: ۲۵-۲۶) کہ آرافک اُست نا حب اٹ خدافا او عیسیٰ نازی آ ایمان تخیہ۔

وانا ربشمانی آت ایمانداراک تیننا زندگی نے خُدا نا خوش نا مطابق گدریغیرہ۔

• خُدا نا باوشابی (لوقا ۸: ۱۰-۱۳: ۱۸)

یہودی تا ایمان اسکہ کہ خُدا اگل دنیا نا باوشاہ اے۔ او اوقتا وا ہم ایمان اسکہ کہ بندنو وخص ہم بروئے کہ خُدا تیننا مقرر کردکائے وا دنیا نا باوشاہ کروئے۔ آرا وخت آعیسی بس۔ او "خُدا نا باوشابی" نا پارے۔ تو وا بیست نا وا معنی آلویکہ کہ او ایلو باوشاہ تے آن بار سیاسی طور آت باوشاہ مریک۔ بلکہ وانا معنی اسکہ کہ او زوجانی باوشاہ مریک۔ ایلو زباناتا ترجمہ غاتے ئی وا لوز بھاز استعمال کنگانے۔ ولے بزابوی ئی مخلوقے پوہ کنگ کے وا لوز نا ترجمہ آسان لوزاتے ئی کنگانے۔

• خُدا نا خوش خبری (لوقا ۳: ۳۳)

وا لوز یونانی لوز "یواگیلی اون" نا ترجمہ اے۔ خُدا نا خوش خبری ذہن اے کہ عیسی بسونے او مخلوقے نجات نا کسرے نشان بسونے۔ آرا بندغ عیسی نا کسر آ کابک اور کے جنت نا خوش خبری اے۔

• خُدا نا عبادت او آرام نا وے یعنی ہفتہ

تورات ئی خُدا یہودی تے حکم بسوس کہ اوفک ہفتہ ئی شش وے کاریم کیر۔ ولے ہفت میکو وے یعنی ہفتہ نا اوفک بچ کاریم کپس۔ او صرف آرام او خُدا نا عبادتے کیر۔ بندنا خاطر آن وانا پن "سبت" یعنی خُدا نا عبادت او آرام نا وے یعنی ہفتہ تھنگا۔ وا وے آخُدا اوفتے عبادت او آرام کنگ نا حکمے تس۔ ولے یہودی تا معتبراک تیننا کنگ آن ہم منہ بیست شاغار۔ تاکہ اوفک تیننا خوش نا مطابق رغامیر "آرام کنگ نا معنی وا اے۔" عیسی تیننا بنگ آن اوفتے وا رغاما کہ "وا عبادت او آرام نا وے اے۔ ولے نم وا وے آیین نیکو کاریم ہم کنگ کیرے۔" (لوقا ۶: ۱۱-۱۳: ۱۰-۱۲)

• خُدا نامار (لوقا ۱: ۳۵: ۳: ۳۱)

عبرانی زبان او انجیل ناتسہ تی دا لوز "خُدا نامار" تین معنی تی استعمال مسونے۔ مثلاً یعقوب او یوحنا باروٹ لوز "ظورہ نامارک" (مرقس ۱۷: ۳) استعمال مسونے۔ دا لوز نا معنی دا افک کہ اوفک ظورہ نامارک اترہ۔ ولے دا لوز نا معنی اے کہ اوفک سخت طہینت او شور کرو کو بندغ اترہ۔ او بندن "شیطان نامار" تاہم دا معنی افک کہ او شیطان آن دوی مسونے۔ ولے دا لوز نا معنی اے کہ او مستی کیک۔ انجیل مقدس ناتسہ تی "خُدا نامار" لوز نا معنی داو اے کہ عیسیٰ نا طہینت خُدا نا طہینت نا ورتی اے۔ او عیسیٰ خُدا نا بھار خُک اے۔ عیسیٰ نا لمہ مریم نا پد پور منگ نا قصہ لوقا ۱: ۲۶-۳۸ تی لکھوک اے۔

• خُدانے وہ میکو بشخ تنگ (لوقا ۱۸: ۱۲)

موسیٰ نا کتاب تورات تی یہودی تازی آوا فرض کنگش کہ اوفک تینا آمدن او فصلاتا وہ میکو بشخ خُدا نا پن اٹ ایتیر۔ او دا وہ میکو بشخ عبادت خانہ نا خدمت کروکاتے تینگ کہ اوفک وافقے آن تینا گرانے کیر۔ فریسی فرقہ نا بندغاک ہر گرا نا وہ میکو بشخ تیرہ۔ اوفک خرنو مرج۔ ونیا۔ پوویہ۔ ونیرہ نا ہم وہ میکو بشخ تیرہ۔ کہ وافتا وہ میکو بشخ تینگ نا حکم شریعت تی لکھوک الویک۔

• خُدا نامقرر کروکا (لوقا ۳: ۳۱: ۹: ۲۰)

خُدا نامقرر کروکا عبرانی زبان تی "مشیاخ" او یونانی زبان تی "تخرستوس" پاننگانے۔ او بندا برتوما لوزاتا معنی اے "کاسم آتیل شاغوکا"۔ عبرانی زبان "مشیاخ" عربی زبان اٹ "مسج" پاننگ۔ مست نا وخت تی کہ خُدا یہودی تازی آپغمیر یا بادشاہ مقرر کریک۔ گرا مخلوق اوفتا کاسم آتیل شاغاک۔ بندا تیل شاغنگ نا معنی واس کہ خُدا اوفقے بندا کاریم کنگ نا طاقتے ایتے کہ آرا کاریم کے اوفقے کچین کرینے۔ پد آتیس نا وخت تی یہودیک بندنگا بادشاہ نا کسر آبرارہ کہ او برے اوفقے روپیو شہنشاہ خان آرات کے او یہودیک اسے

وارس ولدا بھلو کلوشس جوڑ کیر۔ ولے عیسیٰ فوج نا طاقت آت بنتے۔

• خزمت کروکاک (لوقا ۱۰: ۳۲)

بھلا عبادت خانہ نا خزمت کروکاک بیہودی تا بھلا عبادت خانہ ٹی ہمو بندناک اترہ
 ارافک صرف بھلا عبادت خانہ نا الماتا خزمتے کیرہ۔ وافک گل اسہ قوم آن اترہ۔ او
 وافک یعقوب نامار لآوی آن اترہ۔ خدا موسیٰ نا وخت ٹی اوفتے زمرواری تیس کہ ”کنا
 عبادت نا جاگہ نا خزمتے کبو“۔ بندنا خاطر آن انجیل مقدس ٹی آرا وخت آ لآوی قوم نا
 زکر مریک۔ تو دانہ معنی اسے کہ او ضرور خزمت کروکوس اسے۔ او یعقوب نامار لآوی
 نا نسل آن اسے۔

• پیغمبر و آؤڈ (لوقا ۶: ۳)

و آؤڈ خدا نا اسہ پیغمبرس اسکہ او بیہودی تا بادشاہ ہم اسکہ۔ او عیسیٰ نا ووی فنگ آن
 تقریباً ہزار سال مست زندہ موسس۔ و آؤڈ ہمو بادشاہ اسکہ کہ او فلسطین نلکے او یروشلم
 شارے فتح کرے او تینا حکومتے جوڑ کرے۔ اونا بادشاہی نا وخت ٹی بیہوویک بھاز خوش
 او آبا اترہ۔ اونا کینگ آن پدا اونا مار سلیمان بادشاہ جوڑ مس۔ سلیمان نا شان تینا باوہ غان
 ہم زیاست اسکہ۔ پیغمبر و آؤڈ خدائے بھاز دوست اسکہ۔ بندنا خاطر آن خدا اوڈے زبور نا
 بھازنگا پاپاتا لکھنگ نا طاقتے تیس۔ خدا اقرار کریس کہ ”کنا مقرر کروکا و آؤڈ نا آو لیاواتے
 آن بریک“۔

• دے ٹی تیغ آن بار (شاگردا تا کاریماک ۱۰: ۹)

دے ٹی تیغ آن بار نا معنی اسے کہ انسان بغیر خچنگ آن خدا نا ملائکتے خبک یا اونا
 حکماتے بیک۔ دا تیغ ٹی خدا اوفتے مون آمر وکا پیتاتا باروٹ پاپک۔ یعنی پیشن گوبی۔

• روچہ نا خاصنگا وے (شاگردا تا کاریماک ۹:۲۷)

یہودیوںک ایہو اسکان داروچے توریہ۔ داوے عبرانی زبان نی "یوم کیر" پانتنگ۔
داوے آخدا موسیٰ نے قربانی نا حکم تسوس، تاکہ قربانی نا وجہ غان اوفتا گناک ڈانگیہ۔
داوے آہودیوںک عبادت کیرہ، قربانی ایتریہ، او روچہ تجیرہ۔ او سال نی صرف بند داوے
آہلا امام، ہلا عبادت خانہ نا گل آن مقدسنگا جاگہ غا کابک۔

• رومیو شبنشاہ

ایہو پگہ روم اہلی نلک نا اسہ شارس اے۔ عیسیٰ نا وخت نی روم شار شبنشاہ نا تخت
نا جاگہ اسکہ۔ اونا شبنشاہی بندن، بھلن اسکہ کہ اسہ گند آ اونا سرحد شام نلک تو بلاکہ او ایلو
گند آن سرحد آکتہ برطانیہ غان ایس مصر اسکان بلاکہ۔ رومیو نا شبنشاہی، سہار وخت اسکان
چلینگا۔ عیسیٰ نا وخت نی اسرائیل نلک رومیو شبنشاہ نا اسہ صوبہ س اسکہ، او یہودی تا خوش
اسکہ کہ اوفک رومیو نے آن آزات مریر۔ عیسیٰ نا کسنگ او پدی زندہ ننگ نا چل سال
آن پد اوفک رومیو تا خلاف انقلاب میسر۔ بندا انقلاب نا وجہ غان رومیو شبنشاہ اوفتا شار
یروشلم او ہلا عبادت خانہ نے تباہ کرے۔

• ساماری قوم

ساماریہ اسرائیل نلک نا شارے نا پن اسکہ۔ بندا شار نا پن اٹ سمو صوبہ نا پن ساماریہ
اسکہ۔ او بندا شار نا وجہ غان سموے ریملوکا بند غانا پن "ساماری" تھنگا، وھن کہ اگہ
بند غس مستونگ شار نا مرے تو "مستونگی"، او اگہ قلات شار نا مرے تو "قلاتی" پانتنگ۔
عیسیٰ نا بنگ آن ہفت صد (۷۰۰) سال مست اٹوے پنی آ شبنشاہ اسرائیل نلک آ
قبضہ کرے۔ او ساماری تے تینا مے جوڑ کرے، او پین نلکے آوزے۔ او اوفتا جاگہ غا ایلو
قوم نا بند غا تے ساماریہ صوبہ نی آباد کرے۔ او پد آ بندا بروکا قوم نا بند غا ک ساماری تے تو
برام کریر۔ پد آ ساماری قوم والا ک تورات نا زنی آ ایہمان میسر، وے اوفتا او یہودی تا

مزہبی آرواجاک اسہ پہ ایلوغان بھاز جتا ائره۔ بندا خاطر آن بیجوویک ساماری تے آن سخت نفرت کریرہ۔ او اوفتے آن مرک وزند ائره (یوختا ۹:۴)

• سدوم شار (متقی ۱۵:۱۰: لوقا ۱۷:۲۹: پیشن گوویک ۸:۱۱)

سدوم ہمو شار اسکہ آرازے کہ لوط او اونا خاوت ریبیگا کہ۔ وانا ربی آاسہ بین شارس اسکہ کہ پن نہ عمورہ اسکہ۔ و اشاراتا بندناک بھاز گناہ کریرہ۔ ولے خاص طور آت بھاز زنا کریرہ۔ لوط وافتے زناغان منع کرے۔ ولے وافک ہر سینگتویر۔ بندا خاطر آن خرا وافتے ہزا تیس۔ او ہر توما شارک خاخرئی تباہ مسر۔ صرف لوط او اونا ارا مسر بچار۔

• سمسون (بیجوویک ۳۲:۱۱)

سمسون اسہ طاقت وارو بیجووی س اسکہ۔ او بیجوویک اووسے تینا ربشا جوز کریر۔

• سموتیل (شاگرو اتا کاریماک ۲۳:۳: بیجوویک ۳۲:۱۱)

سموتیل اسہ بھلو پغمیر او ربشاس اسکہ۔ وایمو بیجووی اسکہ کہ بادشاہ وادو نا کاسم آ تیل شانا۔ تاکہ نشان مرے کہ وادو بادشاہ جوز مسونے

• شاگرو

• (۱) شاگرو

عیسیٰ نا شاگرواک ہمو بندناک ائره کہ اوفک عیسیٰ تو اوار ائره او اونا زی آ ایمان تیارہ۔

• (۲) ڈوانزورہ خاصیگ شاگرواک (متقی ۱۰:۱۰:۳: مرقس ۱۳:۳: ۱۹-۱۲:۶: لوقا ۱۹-۱۲:۶)

عیسیٰ نا ڈوانزورہ خاصو شاگرو ائره کہ اوفک تقریباً ہر وخت عیسیٰ تو اوار ائره۔ او

عیسیٰ اوفنے "خاصیٰنگا شاگرد" پارے۔ عیسیٰ اوفنے روحانی طاقت بسوس۔ وختس کہ خُدا عیسیٰ نے پدی جنت آدرے، تو بسدا شاگرداک عیسیٰ نا جاگہ غا عیسیٰ تا معتبراک مسر او اوفک عیسیٰ نا پسکینگ پیغام نا تلخجے کریر۔ یوتانی زبان لی ڈوانزوه خاصیٰنگا شاگردا تے کے "آپوستولوس" نا لوز استعمال کنگنے، او وانا معنی اے "پیغام رسیفوکا"۔ بسدن خاصیٰنگا شاگرداک لوز نا معنی نا مطابق پیغام رسیفنگ نا کاریے کریر، او عیسیٰ نا پسکینگ پیغامے گند گند آر سیفنگ نا کوشتنے کریر۔ لوقا نا عیسیٰ نا باروت خوش خبری لی (۱۶:۱۳-۶) ڈوانزوه خاصیٰنگا شاگردا تا پنک بطرس، اندریاس، یعقوب، یوحنا، فلپس، برتلمائی، متی، توما، حلفی نا مار یعقوب، شعمون، یبھوواہ او یبھوواہ اسکروتی انرہ۔

• شریعت

یبھوویک شریعت بموے پاریرہ کہ او تورات لی لکھوک اسکہ، او تورات موسیٰ غا بسوس۔ دا شریعت عیسیٰ غان تقریباً سینزوه صد (۱۱۳۰۰) سال مسست بسوس۔ یبھووی معتبراک عیسیٰ نا وخت آتینا گند آن ہم، سھازنگا بیٹاتے شاغانر کہ واک شریعت لی لکھوک الوبہ۔ معتبراتا ارادہ واو اسکہ کہ اوفک تینا خوش نا مطابق رغامیر کہ مخلوق ہم شریعتے منگ کیرہ۔

• شرع نا معلماک

شرع نا معلماک بمو یبھوویک انرہ کہ اوفک توراتے خوانارہ او ایلو مخلوقے خوانفیرہ۔ اوفک یبھووی تے تورات نا مطابق زندگی گدریفنگ نا باروت پاریرہ، او مخلوقے شریعت نا بیٹاتے پوه کیرہ۔ (لوقا ۱۱:۳۶)

• صدوقی فرقہ (لوقا ۲۰:۲۷)

دا یبھووی تے آن اسر فرقس اسکہ کہ اوفک بندغانا کینگ آن پد زندگی نا زی آ

ایمان تجھویرہ۔ اوفک پاریرہ کہ "بندغ نا کبنگ آن پد پین بچو زندگی س آفک"۔ اوفک ملاکاتا او جئاتا زی آہم ایمان تجھویرہ۔

• صلیب

صلیب روویو شہنشاہ نا وخت تی اسہ پھانسی تینگ نا طریقہ س آسکہ۔ صلیب اسہ ڈول نا پائس آسکہ کہ اووے ڈغار نا تہہ تی کڈ کریرہ، او صلیب وا کڈ تی تینگاکہ۔ اونا شکل ارا شاخ والا درخت آن بار آسکہ۔ ارا بندنے کہ ہزا تینگاکہ اونا نت او ڈوتے وا صلیب نازی آ میج خلنگاکہ او اونا جان آن وتر بسکہ او ہموڑے کسلکہ۔ وا ہزا صرف خرابنگا مچریکے تینگاکہ۔

• عبادت خانہ

• (۱) عبادت خانہ

عیسیٰ نا وخت تی یہتووی تے کے عبادت خانہ غاک ابراہیل نلک نا تقریباً ہر شار تی اثرہ۔ مخلوق واڑے عبادت کریکہ، او اماماتا واعظ بنگکہ، ولے اوفک وا عبادت خانہ غاتے تی قربانی تینگ کتویرہ، بلکہ صرف عبادت کریرہ۔ قربانی صرف بھلا عبادت خانہ تی مسکہ۔

• (۲) بھلا عبادت خانہ

یہتوویک مضر آن پیش تمنگ آن پد ابراہیل نلک تی بسر او آباد مسر۔ اوفک بادشاہ سلیمان نا دور اٹ ہروشلیم شار تی اسہ بھلو عبادت خانہ س جوڑ کریر، اراڑے کہ موسیٰ نا شریعت نا مطابق قربانی تینگ۔ اول تی وا عبادت خانہ بادشاہ سلیمان تھے۔ ولدا بابل آ نلک نا شہنشاہ واوے تباہ کرے۔ واکان پد ولدا یہتوویک بندا جاگہ غا پین عبادت خانہ س جوڑ کریر۔ وا ہم تباہ کنگا۔ او پد آ گورنر ہروشلیم مسٹ میکو وار بندا عبادت خانہ جوڑ کرے۔ وا عبادت خانہ بھاز بھلن او زیبا آسکہ۔ عیسیٰ نا کسپنگ آن چل سال آن پد روویو شہنشاہ واوے ولدا تباہ کرے۔

• (۳) عبادت نا جگ (لوقا ۶:۳)

بادشاہ سلیمان نا باوہ بادشاہ داؤو نا وخت ئی بھلا عبادت خانہ اولیکہ۔ موسیٰ نا وخت آن داؤو نا وخت اسکان بیہودی تے تو اسر جگس اسکہ کہ او "عبادت نا جگ" پاننگا کہ۔ بندرا جگ ئی قربانی ہم تنیگا کہ۔ بیہودی تا بھلا عبادت خانہ سلیمان نا وخت ئی یروشلم شار ئی جوڑ مس۔ او اوران پد عبادت نا جگ خلاص مس۔

• بیہودی تا عیداک

• (۱) پچاننگ نا عید (متی ۲۶:۵، ۲:۱۸:۱۹)

موسیٰ بیہودی تے مصری تا بیٹی آن کشا۔ او بندا خوشی ئی بیہودیک دا عیدے کیرہ۔ دا قصہ عیسیٰ غان تقریباً سینزہ صد سال (۱۰۳۰۰) مسٹ موسس۔ بیہودی تا پچاننگ کے خدا موسیٰ نا ذریعہ اٹ مصری تے آ بھاز دباتے راہی کرے۔ گل آن آخری کو وبا دا اس کہ ہر ارا نا بھلا مارے خدا اسر ن ئی کسے۔ ولے خدا بیہودی تے حکم تس کہ اوفک قربانی تروکا سور یا وغر نا وترتے تینا دروازہ نا چوکاٹ آ خلیہ۔ وختس کہ ملائک عزرائیل گلی تے آن گدرینگا کہ او ارا انا چوکاٹتے آ وترتے خنا کہ۔ تو ہمو ارا نا بھلا مارے کسفتویک۔ او ارا انا چوکاٹ آ وتر اولیکہ۔ او ارا نا بھلا مارے کسفتیک۔ دا وبانان پد مصر نا بادشاہ فرعون بیہودی تے آرات کرے۔ گرا خدا بیہودی تے دا حکمے تس کہ اوفک ہر سال پچاننگ نا عیدے کیر۔

• (۲) بغیر خمیر نا اریغ نا عید (لوقا ۲۲:۷، ۱:۷)

دا عید پچاننگ نا عید تو اوار کنتنگ۔ دا عیدے بیہودیک بندا خاطر آن کیرہ کہ خدا اوفتے موسیٰ نا ذریعہ اٹ مصر نلک آن مصری تا بیٹی آن کشا۔ دا عید نا وخت آ بیہودیک ہفت دے اسکان بغیر خمیر نا اریغ کئیرہ، اتنے کہ ارا ان آ کہ اوفک مصر آن پیشن تمار تو ٹت خمیر کنتنگ کے اوفتے تو وخت اول۔ اوفک زو زو پتیر و اریغ بسیر او کئیر۔ بیہودیک

بر سال بندا بیتے یات کنگ کے هفت وے اسکان بغیر خمیر ناریغ کثیره۔

• (۳) بھلا عبادت خانہ نا وقف کنگ نا عید (یوتھا ۱۰:۲۲)

وا عیدے بیہوویک بر سال دسمبر نا توئی منانفیرہ۔ آنتے کہ اوفنا بھلا عبادت خانہ مسہ سال کے بین قوم والا بندغاتا ذوئی اسکہ۔ او بین قوم والا بندغاک تینا بتی آ خداتے وازے تخانر۔ آرا وخت آ یروشلیم شار پدی بیہووی تا ذوئی بس۔ اوفک بھلا عبادت خانہ غان بناتے کشار۔ اووے سلار۔ تاکہ پاک صاف کیر۔ وا بیت عیسیٰ نا ذوی کنگ آن تقریباً اسہ صد او شست سال مست مس۔

• (۴) گدان نا عید (یوتھا ۴:۲)

وا عید بیہووی تے کے بھاز اہمو عیدس اے۔ وا عیدئی بیہوویک شاخاتے آن گدان جوڑ کیرہ۔ او هفت وے کے اوڑے خاوت تو رینگیرہ۔ اوفک پارہ کہ ”موتسی نا دورئی چل سال اسکان ننا باوہ پیرہ غاک ریگستانئی چرہ کیر۔ گدان تےئی رہینگار۔“ وا عید عام طور ات خولم نالاب آن پد ستمبر اکتوبرئی مرک۔

• عیسو (روویو ۹:۱۳: ۱۱:۲۰: ۱۲:۱۶-۱۷)

اسحاق نا ارا جازی ومار یعقوب او عیسو اثرہ۔ عیسو بھلا اسکہ۔ وے مزہبی و بندغس اولیک۔ اسہ وختس عیسو بھاز بیکن اسکہ۔ بندا وچہ غان او تینا بھلا ایلیم نا حقے یعقوب آ سودا کرے۔ او برکت پلنگ نا وخت آ یعقوب باوہ ئے ریفے او دا برکتے بلک۔

• عیسیٰ آن بار اریغ نگر کنگ او کنگ (شاگرداتا کاریک ۲۰:۷)

عیسیٰ تینا گرفتاری او کسنگ آن مست تینا خاصنگا شاگرداتے تو اسہ بن س اریغ کنگ۔ (لوقا ۲۲:۱۷-۲۰) اریغ کنگ آن مست عیسیٰ اریغس بیفے۔ اووے نگر کرے او

تینا شاگردا تے کنگ کے تےس، او پد آنگور نا جوس میفے او تینا شاگردا تے تےس کہ گلم گلم گمبو۔ ولدا پارے توهن کنگ نا وجہ واو اے کہ تم پوہ مریرے کہ ای ٹما گناہ او برائی تا خاطر آن کسفنگیوہ، او کنے یات کنگ کے کنازی آ ایمان تجوکاک بندن اریغ او جوس گنیرہ۔ واوے یات کنگ کے اینو اسکان عیسائیک وخت وختس بندن اریغ او جوس گنیرہ۔ ارا وخت آ بندغس وا رواجے منک، تو ظاہر مریک کہ او خواجہ تیسلی نا جان نا قربانی تینگ آن نجات حاصل کریفے۔ پوٹس ہم وا رواج نا باروٹ خوانفینے (۱) کر تھی ۱۱: ۱۷-۳۳)

• فریسی فرقه

عیسی نا وخت لی بیجودی تے لی بحاز فرقهناک اترہ۔ اوفتے آن اس فرقس فریسی اسکہ۔ وا فرقه نا بندناک بحاز دیندار اترہ، عیسی اوفتازی آوا الزامے تھاکہ اوفک شریعت نا چنکا چنکا فرضا تے پورہ کیرہ، ولے آرا بیتاک بھلن او وھن کہ انصاف، رحم، ایمانداری اوفتازی آ عمل کپسہ۔ (لوقا ۱۱: ۳۲-۳۳: ۱۸-۹: ۱۳) و افک پاریرہ کہ تبندغ نا کینگ آن پد بین زندگی س اے۔ و افک ملائکاتا او چناتا زلی آ ایمان تجارہ، او دافتا یقین وا ہم اسکہ کہ خدا نا مقرر کروکا واؤو نا بادشاہی نا پدی جوڑ کنگ کے بریک۔

• قابیل (بیجودییک ۱۱: ۳: ۱ یوحنا ۳: ۱۲: بیجودواہ ۱۱)

قابیل آدم نا بھلا مار اسکہ۔ او تینا چنکا ایلم بائیل تو بحاز ساڑ کریک، اتنے کہ خدا بائیل نا سور نا قربانی ئے قبول کرے، ولے قابیل نا قربانی ئے قبول کنو۔ بندا خاطر آن قابیل بحاز ناراض مس، او ساڑ آن تینا ایلمے کسے۔

• قربانی کنگ

تورات لی لکھوک اے کہ پغمبر موسی ناربھائی اے بیجودی قوم مسخر آن پیش تما،

او خدا اوفتے حکم تس کہ اوفک خدا نا پن ات قربانی کیر۔ قربانی بحجاز معنی ئی استعمال مریک۔ مثلاً خدا نا شرے اواکنگ کے قربانی، پاک صاف منگ کے قربانی (لوقا ۲: ۲۲: ۵: ۱۳)۔ گناہ تا معاف کنگ کے قربانی وغیرہ وغیرہ۔ او خدا بیجودی تے بسدا پاک صاف منگ کے حلالنگا ساوار تا قربانی کننگ نا حکمے تسونے۔

• قربان گاہ

بیجودیگ اکثر خدا کے قربانی تسره۔ وا قربانی نا ساوار، میٹ، بیسٹ، خراس، کیوت، گوٹو وغیرہ مسره۔ اوفک جتا وول نا وجرغان جتا وول نا ساوار تا قربانی تسره۔ وا قربان گاہ صرف بھلا عبادت خانہ ئی مسکہ، او ار اوے کے قربانی تروئی مسکہ، اونا بھلا عبادت خانہ غا بننگ ضروری مسکہ۔

• گناہ تے آن بر سیننگ نا نشانی

مست نا وختا تے ئی اگ کسس گناہ تے آن بر سیننگ کہ، تو او نشانی کے متکننگا پچ بھینا کہ او تینا کا تم نازی آ بس شانگا (لوقا ۱۰: ۱۳)

• گناہ گارنگا بندغ (لوقا ۵: ۳۰: ۶: ۳۲: ۱۵)

تیسی نا وخت ئی بیجودیگ بمو بندغ تے گناہ گارنگا بندغ "پاریرہ کہ بیجودی مزبب نا حکماتے متویرہ۔ بمو بندغاک کہ زنا کریرہ، وزی کریرہ، معصول مچ کریرہ، او جزام نا بیماراک اترہ، و افک گل گناہ گار اترہ۔ ایلو قوم نا گل بندغاک، او بمو بیجودیگ کہ ایلو قوم والا بندغ تے تو توترہ بش مسره، و افک ہم گناہ گار اترہ۔

• مثال

آرا وخت آ کہ تیسی مخلوق تو بیسٹ کریکہ یا اوفتے مزبب و بیسٹ پوہ کریکہ تو اکثر اوفتے

تو مثالاً ئی بیت کریکہ۔ واما لاک صرف اُستاتے خوش کنگ نا قصہ اَویرہ، ولے اوفتے ئی اسر خاصو مقصدس اَسکہ، او عیسیٰ مثلاًنا ذریعہ اَث خُدا نا مقصدے پوہ کریکہ۔

• محصول مچ کر دکاک

عیسیٰ نا وخت ئی اسرائیل نلک روئیو شہنشاہ نا وُوی اَسکہ، او روئیو حکومت بیہووی تے آن محصول بلکہ۔ او محصول مچ کنگ نا کاریجے سمو بیہووی تے تسکہ اَرانک واکاریم کے بھاز پیسہ تسرہ۔ محصول مچ کنگ کے گراس بندغ مقرر کنگا نثر کہ اوفک مخلوق آن روئیو حکومت کے محصول مچ کریہ۔ ارا وخت آروئیو شہنشاہے پیسہ نا ضرورت مسکہ تو او محصول مچ کر دکاکتے حکم تسکہ کہ ”محصول مچ کبو“، ولے اوفک شہنشاہ نا حکم آن زیاست محصول مچ کریہ، گراس شہنشاہے تسرہ او گراس تین کے بڑسارہ۔ بندا خاطر آن محصول مچ کر دکاک امیر اَثرہ، ولے مخلوق اوفتے ”گناہ گار“ پاریکہ، او اوفتے آن سخت نفرت کریکہ۔

• معتبرنگا بندغاک

(۱) بیہووی تا معتبرنگا بندغاک (شاگردا تا کاریمک ۱۳: ۲۳؛ طُلس ۵: ۱-۹)

بیہووی تا اسر مجلس اَسکہ کہ او ئی معتبرنگا بندغاک اَثرہ۔ معتبرنگا بندغاتے ئی اِلماک، شرع نا معلماک، او سرواراک شامل اَثرہ او بھلا اِمام مجلس نا قاضی آن بار اَسکہ۔ واکجلس ئی بیہوویک تینا مزہبی او ایلو جرمانا باروٹ فیصلہ غاتے کریہ۔

(۲) عیسیٰ تا معتبرنگا بندغاک (شاگردا تا کاریمک ۱۳: ۲۳؛ طُلس ۵: ۱-۹)

عیسیٰ تا معتبرنگا بندغاک سمو اَثرہ کہ اوفتے مزہب نا باروٹ ایلو عیسیٰ تے آن زیاست خبر اَسکہ، او عیسیٰ تے تو اوار ایلو قومانا بندغاک ہم اوفتا عزتے کریہ۔ واکبندغاک عیسیٰ تا فیصلہ غاتے کریہ۔

• مقدسنگا جاگہ

• (۱) مقدسنگا جاگہ (لوتا ۱۱: ۵۱)

یہودی تا بھلا عبادت خانہ نا تہہ ٹی اسہ خاصو جاگہس اسکہ کہ او "مقدسنگا جاگہ" پاننگا۔ واڑے ایلک اگرہتی لگفیرہ (لوتا ۱: ۹)۔

• (۲) گل آن مقدسنگا جاگہ (لوتا ۲۳: ۳۵)

یہودی تا بھلا عبادت خانہ نا مقدسنگا جاگہ نا تہہ ٹی اسہ پین جاگہس اسکہ کہ او "گل آن مقدسنگا جاگہ" پاننگا۔ واڑے صرف بھلا ایلک بنارہ، او شریعت نا مطابق صرف اسہ بھلو ایامس سال ٹی اسہ وار ہنگ کرکہ۔ اصل ٹی گل آن مقدسنگا جاگہ ٹی اسہ خیسن نا صندوقس اسکہ، کہ اونا تہہ ٹی جنتی آریغ یعنی "منا"، بارون نالٹ، او اراغل، کہ اونا زی آخدا نا وہ خاص حکم لکھوک او، اترہ۔ وا جاگہ آپنگ نا وخت آ بھلا ایام خاص طور اٹ خدانامون آ موجود اسکہ (یہودیک ۲)۔ گل آن مقدسنگا جاگہ نا دروازہ غا اسہ بھلو پرہس اسکہ۔ عیسی ناکسینگ نا وخت آ او پرہہ نیام آن کپ مس (لوتا ۲۳: ۳۵)۔

• ملکہ صدیق (یہودیک ۵: ۶-۱۰: ۶: ۲۰: ۷: ۱۳-۱)

ملکہ صدیق ہمو بندغ اے کہ کستہ، جنت آپنانے۔ ارا وخت آ ابراہیم تینا و شمناتے کتا، پدی تینا نلک آ ہنگ ٹی اسکہ، او کسر اٹ ملکہ صدیقے ختا۔ ملکہ صدیق خدانان ابراہیم کے برکت خواہیس، او ابراہیم اووے تینا کٹوکا مال مڈی نا وہ میکو ہشخے تس۔ وا قصہ تورات ٹی اے۔ وا وخت ٹی کس بھلا ایام الویک، ولے ولدا ہم ابراہیم وہ میکو ہشخے تس۔ ہنڈن انجیل مقدس ٹی لکھوک اے کہ خواجہ عیسی ملکہ صدیق آن بار گل کے گل آن بھلا ایام جوڑ مسونے (یہودیک ۷: ۵)۔

• ملکہ ایڑیل (پیش گوہیک ۲: ۲۰)

خواجه عیسیٰ نادی منگ آن تقریباً ہشت صد او پنجا (۸۵۰) سال نست اسہ خرابو بندغس، کہ پن تہ آحب اسکہ، اسرائیل نلک نابادشاہ جوڑ مس۔ او ایلو قوم نامسڑ تو برام کرے، کہ پن تہ ایڑیل اسکہ۔ اونا نیت ہم خراب اسکہ۔ او یہودی تے پارے "بتاتا عبادتے کنگ جوانو بیتس اے"۔ او کوشستے کرے کہ او خدا نا گل پیغام تروکاتے، کہ بمو دور آت زندہ اترہ، اوفتے کسے۔ پغمبر ایاس اونا خلاف بیت کرے۔

• نجات تروکا (لوتا ۲: ۳۰)

دا لوز عیسیٰ کے استعمال مریک۔ عیسانی تا دا ایمان اے کہ آرا بندغاک عیسیٰ نازی آ ایمان تخیرہ، تو خدا اوفتے نجات اینک او اوفک عیسیٰ تو اوار جنت ٹی رہینگیرہ۔

• نیگلوتی فرقہ نابندغاک (پیش گوہیک ۲: ۶)

نیگلوتی فرقہ نابندغاک دعویٰ کریرہ کہ "سن خواجه عیسیٰ نازی آ ایمان تچائن"، ولے اوفتا یقین دا اسکہ کہ اوفک بے ایمان تے آن بار عمل کنگ کریرہ۔ اوفتا دا یقین اسکہ کہ بتاتا عبادتے کنگ ناباجازت اے، او اوفک زنا کنگ کریرہ۔ عیسیٰ نابندغاک شاگرد یوحنا اوفتے خوانفے کہ اوفتا سوچ بھاز غلط اے۔

• نیتوہ شار (متی ۱۲: ۳۱؛ لوتا ۱۱: ۳۰-۳۲)

نیتوہ سؤر نلک نا گل آن معتبرنگا شار اسکہ، کہ دانلک داسہ عراق پاننگ۔ نیتوہ پغمبر یونس نادور ٹی اسہ شارس اسکہ، کہ دائی بر ڈول نا گناہ کنگاک۔ خدا یونسے راہی کرے کہ "نیتوہ شار نابندغاکے پا گناہ تے آن بر سینگو۔ آگ بر سینگیپیرے، تو ای ٹے تباہ کیوہ"۔ آرا دخت آدا شار نابندغاک یونس نابیغامے بنگر، اوفک تینا گناہ تے کے شرمندہ مسر، بوغار، او گناہ تے آن بر سینگار، خدا ناکسر آبسر، خدا اوفتے معاف کرے۔

• بائیل (متی ۲۳:۳۵؛ لوقا ۱۱:۵۱؛ یېھوویک ۱۱:۳؛ ۱۲:۲۳)
 بائیل آدم نامار اسکہ۔ بائیل بحاز مزہبی و بند غس اسکہ، او خدا کے سورنا قربانی ئے
 تس۔ خدا اوڑان بحاز خوش اسکہ، ولے اونا بھلا ایلم قایل اوڑتو ساز کرکہ۔ بند سازنا
 ورجغان قایل بائیل کسے۔

• بروئیس
 عیسی نا ووی منگ نا وخت آ بروئیس پنی آ بندغ یېھوویہ، ساماریہ او گلیل علاقاتا
 باوشاہ اسکہ (متی ۲:۱۶،۳)، او اونا کینگ آن پدا اونا باوشابی اونا برچار مار ئی بشخ مس۔
 اونا اسہ مار کہ اونا پن ہم بروئیس اسکہ، او گلیل صوبہ نا گورنر اسکہ (لوقا ۱۰:۳)۔ بندا
 بروئیس پغمبر یحیی ئے کسے (لوقا ۹:۱-۹)۔ یېھوویک عیسی ئے ہم اونا مون آ پیش
 کرکہ (لوقا ۸:۲۳-۱۲)۔

• بروئیس فرقہ (متی ۲۲:۱۶)
 بروئیس فرقہ نا بندغاک یېھووی امرہ۔ اوفک روئیوتے تو سنگتی کرکہ۔ بندا خاطر آن
 ایلو یېھوویک وافتے آن نفرت کرکہ۔

• پغمبر یسعیاہ (متی ۳:۳؛ شاگردا کاریماک ۸:۳۰)
 یسعیاہ خدا ناسہ بھلو پغمبرس اسکہ، او خواجہ عیسی غان تقریباً ہفت صد سال مست
 بسوس۔ او بحاز پیشن گوبی کرئیس، کہ خدا نامقرر کروکا ہمر بروئے، او ہمر معجزہ نشان
 ایتوئے۔ اونا گل پیشن گوبیک خواجہ عیسی نازی آپورہ مسر۔

• یوشع (شاگردا کاریماک ۴:۳۵؛ یېھوویک ۳:۸)
 پغمبر موسی نا کینگ آن پدا یوشع یېھووی تارہٹا جوز مس، اوقتا رہٹائی کرکے،

او اوفنے خُدا نا اقرار کروکا ڈغار یعنی کتھان آدرے۔ یہتوویک یوشخ نارہٹھائی ٹی وا جاگہ نارہینگوکا بندغائے تو جنگ کریر، اوفنے کٹار۔ واکان پد یوشخ ڈغارے بشخ کرے، او یہتووی تا ڈوانزوه قبیلہ غائے تس، ولے لآوی قوم واللتے تتو، آتے کہ واک خُدا نا خدمت کنگ کے وقف کنگاٹر۔

• پغمبر یونس (متی ۱۲: ۳۹-۴۱؛ لوقا ۱۱: ۲۹-۳۲)

یونس خُدا نا پغمبرس اسکہ۔ اسے دے س خُدا اووے پارے کہ "یہتوہ شار آبنگ، او کنا تلخے کزک"، ولے یونس کشتی ٹی سوار مس او پین جاگے آبنگ نارواہے کرے۔ ہمو وخت آطوفائس بس، او مخلوق تیر شاغا، یونس نا پن پیش تما۔ مخلوق اووے ویر ٹی پے، او اسے بھلوچی س اووے کنگ، او مسے دے آن پد مچی اووے خشکی آخسا۔ واژان پد یونس خُدا نا کلمے منا، او یہتوہ شار آبننا، تبلیخ کرے۔

ہمو پیتاکا فہرست یا لڑوبند کہ بہاز وار استعمال کننگانے

• خدا ہندن اے

مرقس ۱۰:۲۷؛ مرقس ۱۲:۲۹-۳۰؛ لوقا ۶:۳۵-۳۶؛ یوحنا ۳:۲۱-۲۳؛ شاگرواتا
کاریماک ۱۳:۱۳-۱۷؛ شاگرواتا کاریماک ۱۷:۲۲-۳۱؛ رومیو ۱۱:۳۳-۳۶؛ ۱ تیمتھیس
۱:۱۷؛ یہیوویک ۱۰:۳۰-۳۱؛ ۱ یوحنا ۳:۷-۱۲؛ یہیوواہ ۲۳-۲۵

• خدا نامار، یعنی خواجہ عیسیٰ، ہندن اے

۱- خواجہ عیسیٰ خدا نامار اے

متی ۱۱:۲۷-۳۰؛ متی ۱۶:۱۵-۲۱؛ لوقا ۱:۳۵؛ یوحنا ۵:۱۹-۲۹؛ یوحنا ۱۳:۵-۱۱؛
رومیو ۱:۳-۵؛ گلی ۳:۵-۳؛ ۱ یوحنا ۲:۱-۲

۲- خدا نامار نا بندغ نا شکل اٹ واؤنیا ٹی بینگ

متی ۱۸:۱-۲۵؛ لوقا ۱:۲۶-۳۸؛ لوقا ۲:۱-۲۱؛ یوحنا ۱:۱۳؛ یہیوویک ۲:۱۳-۱۸

۳- خواجہ عیسیٰ نا بندغاتے خوائفنگ او بیمار اے جوڑ کننگ

متی ۳:۲۳-۲۵؛ متی ۴:۲۸-۲۹؛ متی ۹:۳۵-۳۶؛ متی ۱۱:۱-۶؛ لوقا ۳:۳۱-۳۳؛
یوحنا ۲۰:۳۰-۳۱؛ شاگرواتا کاریماک ۱۰:۳۶-۳۸

۴- عیسیٰ نا ایلو معجزہ غاک

متی ۸:۱-۱۷؛ متی ۹:۱۸-۳۵؛ متی ۱۳:۱۵-۳۶؛ متی ۲۰:۲۹-۳۳؛
متی ۲۱:۱۸-۲۲؛ مرقس ۷:۲۷-۳۷؛ لوقا ۵:۳-۸؛ لوقا ۷:۱۱-۱۵

یوختا ۱:۲-۱۱:۱: یوختا ۹:۱-۴

۵۔ عیسیٰ نا گرفتاری او کسینگ نایزا

مشی ۲۶:۲۶-۳۴:۶۸؛ مشی ۲۷:۱-۲۷:۲؛ مشی ۲۷:۱۱-۳۱:۳۱؛ مرقس ۱۳:۳۳-۶۵:۶۵؛ مرقس

۱:۱۵-۲:۲۰؛ لوقا ۲۲:۳۴-۳۴:۵۳؛ لوقا ۲۲:۶۳-۴۱:۴۱؛ لوقا ۲۳:۱-۲۵:۲۵؛ یوختا ۱:۱۸-۱:۱۳؛

یوختا ۱۸:۱۹-۲۳:۲۳؛ یوختا ۱۸:۲۸-۱۶:۱۶

۶۔ عیسیٰ نا صلیب آ تینگ او کینگ

مشی ۲۷:۲۷-۳۲:۵۶؛ مرقس ۱۵:۲۱-۳۱:۳۱؛ لوقا ۲۳:۲۳-۲۶:۳۹؛ یوختا ۱۹:۱۶-۱۷:۳۷

۷۔ عیسیٰ نا دفن کینگ

مشی ۲۷:۲۷-۳۲:۵۶؛ مرقس ۱۵:۳۲-۳۷:۳۷؛ لوقا ۲۳:۲۳-۵۰:۵۰؛ یوختا ۱۹:۳۸-۳۲:۳۲

۸۔ عیسیٰ نا پدی زندہ منگ او ایلوفتا مون آ ظاہر منگ

مشی ۲۸:۱-۲۸:۲۸؛ مرقس ۱۶:۱-۸:۸؛ لوقا ۲۳:۲۳-۳۹:۳۹؛ یوختا ۲۰:۲۰-۲۱:۱۳؛ شاگروانا

کاریماک ۱:۳-۸:۳؛ شاگروانا کاریماک ۱۳:۲۹-۳۹:۳۹؛ ۱ کرنتھی ۱۵:۳-۸

۹۔ عیسیٰ نا پدی جنت آ پینگ

لوقا ۲۳:۲۳-۵۰:۵۰؛ شاگروانا کاریماک ۱:۹-۱۱:۱۱؛ ۱ کورنتھی ۱:۲۰-۲۳

• خدا نا پاکنگا روح نا طاقت بندن اے

مرقس ۱:۹-۱۱:۱۱؛ لوقا ۳:۱۶؛ لوقا ۱۲:۱۲؛ یوختا ۴:۳۹-۳۴:۳۹؛ یوختا ۱۳:۱۳-۱۵:۱۷؛

یوختا ۱۶:۱۶-۴:۱۵؛ شاگروانا کاریماک ۱:۳-۸:۳؛ شاگروانا کاریماک ۲:۱۸-۱:۱۸؛ شاگروانا

کاریماک ۲: ۳۸-۳۹؛ شاگرداتا کاریماک ۳: ۳۱؛ شاگرداتا کاریماک ۱۰: ۳۳-۳۸؛ شاگرداتا
 کاریماک ۱۹: ۱-۷؛ رومیو ۸: ۹-۱۶؛ رومیو ۸: ۲۶-۲۷؛ ۱ کر تھتی ۲: ۹-۱۶؛ ۱ کر تھتی
 ۱۲: ۱-۱۳؛ گتتی ۵: ۱۶-۱۸؛ گتتی ۵: ۲۲-۲۵؛ افسس ۳: ۳-۴؛ افسس ۶: ۱۴-۱۸؛
 ۲ پطرس ۱: ۲۰-۲۱؛ ۱ یوحنا ۳: ۱۳؛ ۱ یوحنا ۵: ۶-۸

• خُدا کُل گزاتے جوڑ کینے

متی ۱۹: ۴؛ شاگرداتا کاریماک ۱۳: ۱۵؛ شاگرداتا کاریماک ۱۷: ۲۳-۲۶؛ کلتی
 ۱۱: ۱۵-۱۶؛ پیشن گوئیک ۳: ۱۱

• خُدا بر گزانا حفاظت کروکا اے

متی ۶: ۲۵-۳۳؛ متی ۱۰: ۲۹-۳۱؛ شاگرداتا کاریماک ۱۳: ۱۵-۱۷؛ کلتی ۱: ۱۷

• مخلوق بندن او

۱- بر بندغ گناہ گار اے

یوحنا ۸: ۴-۹؛ رومیو ۳: ۹-۲۰؛ رومیو ۳: ۲۳؛ رومیو ۵: ۱۲؛ گتتی ۳: ۲۲؛

۱ یوحنا ۸: ۱-۱۰

۲- بندغ گناہ کیک، تو بندن اے

رومیو ۱۸: ۳۲؛ رومیو ۸: ۵-۸؛ افسس ۵: ۳-۵؛ یعقوب ۳: ۱۷

۳- بندغے گناہ تا سزاغان بچنگ نا ضرورت اے

متی ۱۳: ۳۱-۳۲؛ یوحنا ۳: ۳۶؛ رومیو ۱: ۱۸-۱۹؛ رومیو ۶: ۲۳؛ یہیووک

۱۰: ۲۶-۳۱؛ یہیوواہ ۷

• خُدا ہمر مخلوقے نجات ایتک

۱- خُدا گناہ او بُرائی تے معاف کیک

شاگردواتا کارہماک ۳۱:۵؛ شاگردواتا کارہماک ۳۳:۱۰؛ شاگردواتا کارہماک ۱۸:۲۶؛
اِفسس ۸:۱-۴؛ اِفسس ۳:۳-۳۲؛ کلتی ۱:۱۳-۱۳؛ کلتی ۲:۱۳-۱۳؛ یہتوویک
۱۰-۱۶:۱۰؛ ۱ یوحنا ۱:۸-۱۰

۲- خُدا کلاتے تو محبت کیک او اونا خُوش اے کہ بندغاتے بچائے

یوحنا ۱۶:۳؛ رومیو ۸:۵؛ ۱ تیمتھیس ۲:۲-۲؛ پطرس ۲:۳؛ ۱ یوحنا ۳:۹-۱۰

۳- خواجه عیسیٰ نا کہنگ نا مقصد

متی ۲۶:۲۶-۲۹؛ مرقس ۱۰:۳۵؛ یوحنا ۳:۱۶؛ رومیو ۳:۲۵؛ رومیو ۸:۵-۱۰؛
۱ کرنتھی ۱۵:۳-۴؛ ۲ کرنتھی ۵:۱۹-۲۱؛ اِفسس ۱:۴؛ یہتوویک ۱۱:۹-۱۲؛
یہتوویک ۹:۲۸؛ ۱ پطرس ۲:۲۳-۲۵؛ ۱ یوحنا ۱:۶-۴؛ ۱ یوحنا ۲:۲؛ پیشن
گوبیک ۸:۵-۱۰؛ پیشن گوبیک ۴:۱۳-۱۴

۴- خُدا ایمان تجوکاتے پاک صاف کرینے

شاگردواتا کارہماک ۱۳:۳۸-۳۹؛ رومیو ۱:۱۶-۱۴؛ رومیو ۳:۲۱-۲۶؛ رومیو ۵:۱؛
۱۸:۵-۱۹؛ کلتی ۲:۱۶؛ کلتی ۲:۲۰؛ کلتی ۳:۹-۶؛ طس ۳:۴

۵- خُدا ایمان تجوکاتے پُسنن ڈول نا زندگی نے ایتک

یوحنا ۱:۱۶-۱۷؛ یوحنا ۱۰:۱۰؛ یوحنا ۱۱:۲۵-۲۶؛ یوحنا ۱۳:۶؛ یوحنا ۲۰:۳۱؛
رومیو ۶:۵-۱۴؛ ۲ کرنتھی ۵:۱۲؛ کلتی ۳:۱-۳؛ طس ۳:۴-۴

۶۔ خدا ایمان تجھو کاتے تینا چناتے آن بار چانگ

یوختنا ۱: ۱۲-۱۳؛ روپیو ۸: ۱۳-۱۷؛ گتھی ۴: ۶-۷؛ یہتوویک ۱۲: ۵-۱۱؛

۱ یوختنا ۳: ۱-۳

• نئے آنت کروئی اے آرا وخت آن چان کہ خدا ننا پچانفوکا اے

۱۔ ن ن گناہ کنگے یلہ کین

متی ۳: ۱۷؛ لوقا ۱۳: ۵-۱۱؛ لوقا ۱۵: ۱-۳۲؛ لوقا ۲۳: ۳۵-۳۷؛ شاگرواتا

کاریماک ۲: ۳۷-۴۰؛ شاگرواتا کاریماک ۳: ۱۹-۲۰؛ شاگرواتا کاریماک ۲۶: ۱۹-۲۰؛

۲ پطرس ۳: ۹

۲۔ ن ایمان تخین کہ خواہر عیسی ننا پچانفوکا یعنی نجات تروکا اے

یوختنا ۱: ۱۲؛ یوختنا ۳: ۱۵-۱۸؛ یوختنا ۱۳: ۶؛ یوختنا ۲۰: ۳۱؛ شاگرواتا کاریماک

۱۶: ۳۰-۳۱؛ روپیو ۱۰: ۹-۱۰؛ گتھی ۲: ۱۶؛ افسس ۲: ۸-۹

۳۔ ن مقدسنگا بایلے خوانین، او چان کہ خدا نئے آن آنت خوٹک

متی ۵: ۱۷-۲۰؛ یوختنا ۸: ۳۱-۳۲؛ روپیو ۱۵: ۴؛ ۱ تیمتھیس ۳: ۱۳؛ ۲ تیمتھیس

۳: ۱۷-۱۸؛ یہتوویک ۳: ۱۲؛ ۲ پطرس ۱: ۱۹-۲۱

۴۔ ن پاک صاف منگ نا بے شولائن

متی ۲۸: ۱۸-۲۰؛ یوختنا ۳: ۲۲؛ شاگرواتا کاریماک ۲: ۳۷-۳۸؛ شاگرواتا

کاریماک ۸: ۱۲؛ شاگرواتا کاریماک ۱۰: ۴۳-۴۸؛ شاگرواتا کاریماک ۱۶: ۳۱-۳۳؛

روپیو ۶: ۱-۴؛ ۱ پطرس ۳: ۲۰-۲۲

۵۔ نن ایلو عیسیٰ تے تو یلینہ

مٹی ۱۸:۱۹-۲۰: شاگردا تا کارہماک ۲:۳۱-۳۷:۳۷: رومیو ۱۲:۳-۸: کلسی

۱۵:۱۷: یہنویک ۱۰:۲۳-۲۵

۶۔ نن ایلو عیسیٰ تے تو یلینہ او عیسیٰ نا آخری وار آن بار کینہ

مٹی ۲۶:۲۶-۳۰: مرقس ۱۳:۲۲-۲۶: لوقا ۲۲:۱۳-۲۰: ۱ کر تھئی ۱۰:۱۳-۲۲:

۱ کر تھئی ۱۱:۱۷-۳۳

• نن عیسیٰ یک بندن تینا زندگی ئے گدر یلینہ

۱۔ نن خُرا نا حکماتے منینہ او خواجه عیسیٰ ئے تینا رہنما چانہ

یوحنا ۱۳:۲۱-۲۳: ۱ پطرس ۱:۱۶-۱۳: ۱ یوحنا ۲:۳-۸: ۱ یوحنا ۳:۲۲-۲۳

۲۔ نن خُرا او کل بندغالتے تو محبت کینہ

مٹی ۵:۳۳-۳۸: مرقس ۱۲:۲۸-۳۳: لوقا ۱۰:۲۵-۳۷: یوحنا ۱۳:۳۳-۳۵: یوحنا

۱۵:۱۷-۱۲:۷: رومیو ۱۳:۸-۱۰: ۱ کر تھئی ۱۳:۱-۴: ۱ یوحنا ۳:۱۱-۱۸: ۱ یوحنا ۴:۲-۷:۲۱

۳۔ نن خواجه عیسیٰ غان بار عمل کینہ

یوحنا ۱۳:۳۳-۳۵: یوحنا ۱۳:۲۶-۲۸: رومیو ۱۲:۹-۱۳: گلسی ۵:۲۲-۲۶:

کلسی ۳:۱۷-۱۲: ۱ تھسلیکے ۵:۱۶-۱۸

• نن عباوت کینہ

۱۔ نن ہمر ذعا کین

مٹی ۶:۵-۱۳: مٹی ۱۸:۱۹-۲۰: مرقس ۱۱:۲۳-۲۵: لوقا ۱۱:۱-۱۳: لوقا ۱۸:۱-۸:

یوتخا ۱۶-۲۳:۲۶؛ رَوْبِيُوُ ۸-۲۶-۲۷:۲۷؛ اِنْس ۶-۱۸:۱۸؛ فِلْي ۳-۶-۷:۷؛ ۱ تھسلیکے ۵-۱۷:۱۷؛
۱ تھسلیکے ۲-۱۰:۲؛ یَبْرُووِیک ۳-۱۶:۳؛ یَعْقُوب ۱-۸-۷:۵-۱۳-۱۸

۲۔ وَا کَنگ نا مثالاک

مَی ۱۹-۱۳:۱۵؛ لُوَقَا ۶-۱۲:۱۲؛ لُوَقَا ۲۲:۳۲؛ لُوَقَا ۲۲-۳۹:۳۶؛ یوتخا ۱۷-۱۱:۲۶-۲۶؛
شاگردا تا کاریماک ۳-۲۳:۳۱؛ شاگردا تا کاریماک ۲۰:۳۶؛ رَوْبِيُوُ ۱۵-۳۰:۳۳؛
۲ کر تھئی ۱۲-۷:۱۱؛ اِنْس ۱-۱۵:۲۰؛ اِنْس ۳-۱۳:۲۱؛ کَلْسِی ۱-۹:۲۱؛
۲ تھسلیکے ۳-۱:۵

• ن خُدا نا شگرے آوا کینہ

یوتخا ۶-۱۱:۱۱؛ اِنْس ۵-۲۰:۲۰؛ فِلْي ۳-۷:۷؛ کَلْسِی ۳-۱۷:۱۷؛ ۱ تھسلیکے ۵-۱۸:۱۸؛
۱ تھسلیکے ۳-۳:۵

• ن ایلوفتا مدتے کینہ

مَی ۶-۱۰:۳؛ مَی ۷-۱۲:۲۵؛ لُوَقَا ۳-۱۰:۱۱؛ شاگردا تا کاریماک
۲۰:۳۵؛ ۱ کر تھئی ۱۰-۲۳:۲۳؛ ۲ کر تھئی ۸-۱۵:۱۵؛ ۲ کر تھئی ۹-۱۵:۱۵؛ یَبْرُووِیک
۱۳-۱:۳؛ یَعْقُوب ۲-۱۵-۱۷:۱۷؛ ۱ یوتخا ۳-۱۶-۱۸

• ن تینے کم عزت والا چانہ

مَی ۱۸-۱۰:۵؛ لُوَقَا ۱۳-۷:۱۱؛ لُوَقَا ۱۸-۹-۱۳:۱۳؛ فِلْي ۲-۳-۱۱:۱۱؛ یَعْقُوب
۳-۱۰-۵:۵؛ ۱ پطرس ۵-۷:۷

• نن دولت او مال مڈی خُوآپنہ
متی ۶:۱۹-۳۴؛ لُوٹا ۱۲:۱۳-۲۱؛ ۱ تیمتھیس ۶:۶-۱۰؛ یعقوب ۲:۱-۹؛
یعقوب ۵:۱-۶

• نن کوشستے کینہ کہ عدالت ٹی پیش مَن
متی ۵:۲۵-۲۶؛ متی ۵:۳۸-۳۹؛ متی ۱۸:۱۵-۱۷؛ رومیو ۱۲:۱۳-۲۱؛
۱ کرنتھی ۶:۱-۸

• نن حکومتی آبدغالتے عزت ایتینہ
متی ۲۲:۱۵-۲۲؛ شاگرداتا کاریماک ۵:۲۷-۲۹؛ رومیو ۱۳:۱-۷؛ ۱ تیمتھیس
۲:۱-۳؛ طس ۳:۱؛ ۱ پطرس ۲:۱۳-۱۷

• نن بتاتا عباوتے کپنہ
متی ۳:۱۰؛ شاگرداتا کاریماک ۱۷:۲۲-۳۱؛ ۱ کرنتھی ۸:۱-۱۳؛ پیشن
گویک ۲۲:۱۵

• نن ساوارتا فرمائی تَفنہ
متی ۹:۱۳؛ مرقس ۱۲:۳۳؛ رومیو ۱۲:۱؛ یہوویک ۹:۶-۱۰-۱۸

• نن زنا کپنہ
متی ۵:۲۷-۳۰؛ ۱ کرنتھی ۵:۹-۱۱؛ ۱ کرنتھی ۶:۹-۲۰؛ افس ۵:۳؛
۱ تھسلونیکے ۳:۱-۸؛ یہوویک ۱۳:۴

• نن نشہ کپنہ

روبیو ۱۳:۱۳: ۱ کر تھی ۱۱:۵: ۱ کر تھی ۱۱-۹:۶: گلی ۱۹:۵-۲۱:۲۱: افس -

۱۸:۵: طس ۱: ۴:۱: ۱ پطرس ۳:۳-۵

• عیسائیک ہندن او

۱- عیسائیک ہندن او

متی ۲۰:۱۳-۱۶: شاگرداٹا کاریماک ۳۲-۳۱:۲: روبیو ۱۲:۱۲-۸:۳: ۱ کر تھی

۱۲:۱۲-۳۰: افس ۱۹:۲-۲۲: افس ۱۶:۳-۱۶: ۱: یہوویک ۱۰:۲۳-۲۵:

۱ پطرس ۲:۳-۱۰

۲- گچین کروکا عیسائی معتبراک ہندن او

شاگرداٹا کاریماک ۶-۱:۶: ۱: شاگرداٹا کاریماک ۱۳:۲۳: ۱ تہمتھیس

۱۳-۱:۳: طس ۱: ۵-۹:

۳- عیسائی معتبراک ہندن رینگیر

لوتا ۲۴:۲۲-۲۴: شاگرداٹا کاریماک ۲۰:۱۴-۳۵: ۱ تہمتھلیک ۲:۱۲-۱۲:

۱ تہمتھیس ۱۶-۱:۳: ۲ تہمتھیس ۱۶-۱:۲: ۲ تہمتھیس ۱۰:۳-۵:۳: طس -

۸-۴:۲: ۱ پطرس ۱: ۵-۳:

۳- نن تینا معتبر اتے عزت ایتینہ

۱ کر تھی ۱۳:۹: ۱ تہمتھلیک ۱۳-۱۲:۵: ۱ تہمتھیس ۱۷:۵-۲۲: ۱: یہوویک ۱۳:۴:

۱۴:۱۳: یہوویک

• خاوت بندن اے

۱- آریغ او زائفہ بندن او

مقی ۱۹-۶-۳: ۱ کر تھی ۴-۱-۱۶: افس ۵-۲۱-۳۳: کستی ۳-۱۸-۱۹: طس

۲-۳-۵: بہوویک ۱۳-۴: ۱ پطرس ۳-۱-۴

۲- چناک بندن او

مقی ۱۵-۳-۶: لوقا ۲-۵۱: افس ۶-۱-۳: کستی ۳-۲۰: ۱ تھیس ۵-۵:

۱ تھیس ۵-۸: بہوویک ۱۲-۴-۱۱

۳- لمہ باوہ غاک بندن او

افس ۶-۳: کستی ۳-۲۱: ۱ تھیس ۳-۴-۵

۳- جنوزاناک بندن او

شاگرداتا کاریماک ۶-۱: رویو ۴-۲-۳: ۱ کر تھی ۴-۳۹-۳۰: ۱ تھیس

۵-۳-۱۶: یعقوب ۱-۲۴

۵- نن طلاق تفتہ او طلاق خواپنہ

مقی ۵-۳۱-۳۲: متی ۱۹-۳-۹: لوقا ۱۶-۱۸: رویو ۴-۲-۳: ۱ کر تھی ۴-۱۰-۱۶

• عیسائی تے اکثر پریشانی او مصیبت بریک

۱- عیسائیک تکلیف او مصیبت تے سہنگ کے تیار مریر

مقی ۵-۱۰-۱۲: مرقس ۱۳-۹-۱۳: لوقا ۱۲-۹-۹: رویو ۱۲-۱۲-۱۴: رویو

۱۲-۱۴-۲۱: ۲ کر تھی ۱-۳-۴: ۲ کر تھی ۳-۱۶-۱۸: ۲ تھیس ۱-۴-۸:

یہوویک ۱۰:۳۹-۳۲:۱: یعقوب ۱:۲-۳:۱: پطرس ۲:۱۹-۲۱:۱: پطرس

۳:۱۲-۱۹:۱: پطرس ۵:۸-۱۰

۲- عیسائی موت آن خولیس

یوحنا ۶:۳۹-۳۰:۱: یوحنا ۱۳:۱-۳:۱: رومیو ۸:۳۸-۳۹:۱: کرنتھی ۱۵:۱۲-۵۸:۲: کرنتھی

۱:۱۰-۱:۵: تھسلنیکی ۳:۱۸-۱۳:۳: یہوویک ۲:۱۳-۱۵:۱: پیشن گوویک ۲۱:۱-۳

۳- خدا عیسائی تادت کنگ کے خُک اے

متی ۲۸:۱۹-۲۰:۱: یوحنا ۱۳:۱۶-۲۳:۱: رومیو ۸:۳۵-۳۹:۱: افس ۳:۱۲-۱۹:۱:

فلپی ۳:۱۳:۳: یہوویک ۱۳:۵-۶

۴- شیطان کوشتمے یک کہ عیسائی تے نُسخان ایته

لوقا ۱۳:۱-۱۳:۱: یوحنا ۸:۳۲-۳۳:۲: کرنتھی ۱۱:۱۳-۱۵:۲: تھسلنیکی ۲:۸-۱۲:۱:

۱ پطرس ۵:۸-۹:۱: پیشن گوویک ۱۲:۴-۱۲

۵- خدا عیسائی تے طاقت ایٹک کہ شیطان ریفنگ کپ تے، او مصیبت تے سہنگ کیر

متی ۱۱:۱-۱۱:۳: متی ۶:۱۳:۱: رومیو ۸:۳۱-۳۹:۱: کرنتھی ۱۰:۱۲-۱۳:۲: کرنتھی

۱۲:۴-۱۱:۱: افس ۶:۱۰-۱۸:۲: تھسلنیکی ۳:۳: ۲ تیمتھیس ۱:۴-۸:۱: یہوویک

۳:۱۳-۱۶:۱: یعقوب ۳:۷-۴:۱: پطرس ۱:۸-۱۱:۱: یوحنا ۳:۱۳-۱۳:۳: پیشن گوویک ۱۲:۴-۱۲

۶- خدا اکثر بیمار تے شفا ایٹک

متی ۲۳:۲۳-۲۵:۱: متی ۱۱:۲-۵:۱: شاگردواتا کاریہاک ۳:۱-۶:۱: شاگردواتا کاریہاک

۸:۳-۸:۱: شاگردواتا کاریہاک ۲۸:۸-۹:۱: یعقوب ۵:۱۳-۱۵

• مون آنت مروئے؟

۱- خواجه عیسیٰ پدی ڈغار آ بروئے

متی ۲۳:۲۹-۲۴:۳۴؛ یوحنا ۱۳:۱-۳؛ شاگردانا کاریماک ۱:۱۰-۱۱:۱؛ تھسلنیکی
 ۱:۹-۱۰:۱؛ تھسلنیکی ۲:۱۱:۵-۱۳:۳؛ پطرس ۲:۱۸-۱:۳؛
 ۱ یوحنا ۳:۱-۳:۳؛ پیشن گوہیک ۱۳-۱۲:۲۲

۲- خُدا خواجه عیسیٰ نا ذریعہ اٹ بندغانا فیصلہ کرئے

متی ۴:۲۱-۲۳:۲۳؛ متی ۱۶:۲۳-۲۴:۲۴؛ متی ۲۵:۳۱-۳۶:۳۶؛ یوحنا ۳:۱۸-۲۱:۲۱؛ رومیو
 ۱:۱۱-۲:۲؛ کرنتھی ۱:۵-۹:۱۰؛ تھسلنیکی ۲:۱۰-۵:۱؛ یہوویک ۹:۲۴-۲۸:۲۸؛ یہوویک
 ۱۰:۲۶-۳۱:۳۱؛ پیشن گوہیک ۲۰:۱۱-۱۵

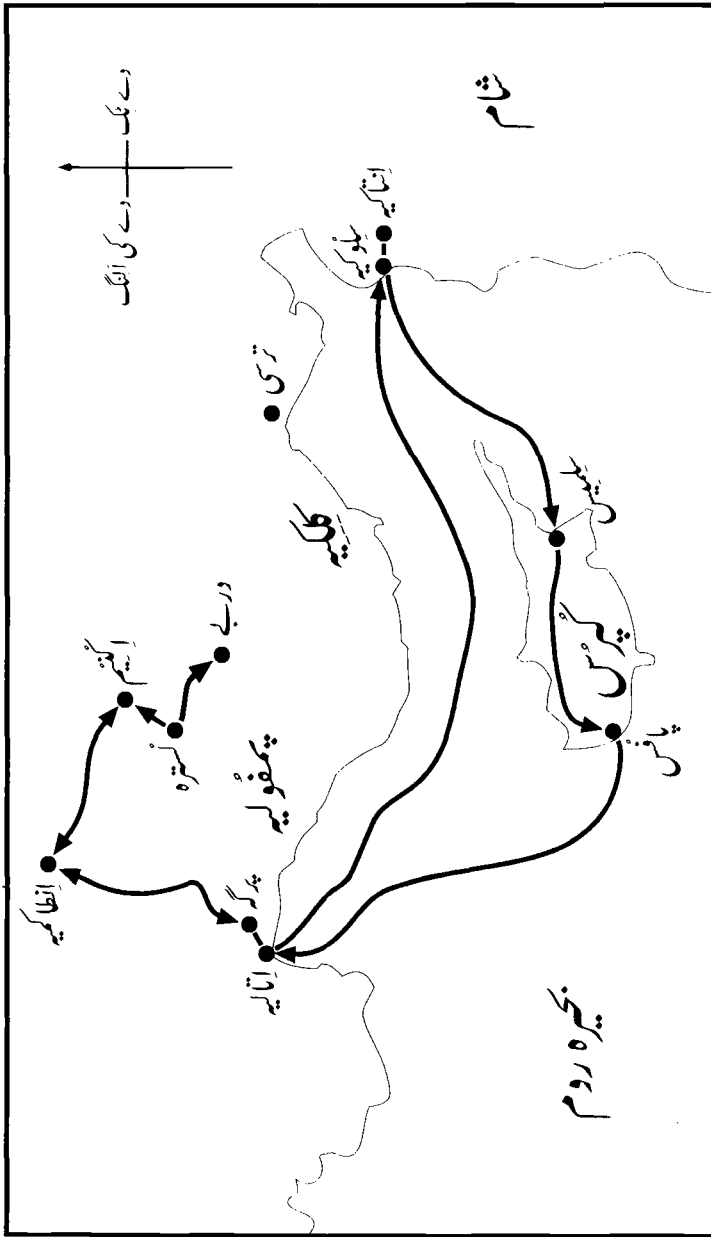
۳- ارافک ایمان تجانو جنت آ کارہ

لوقا ۱۲:۳۲-۳۳:۳۳؛ یوحنا ۱۳:۱-۳:۳؛ کرنتھی ۱:۵-۸:۱؛ فلپی ۱:۲۳-۱:۲۳؛ پطرس
 ۱:۳-۵:۵؛ پیشن گوہیک ۳:۱۱-۱:۳؛ پیشن گوہیک ۲۱:۱-۳:۳؛ پیشن گوہیک
 ۲۱:۲۲-۲۲:۲۲؛ ۵:۲۲-۱۳:۲۲

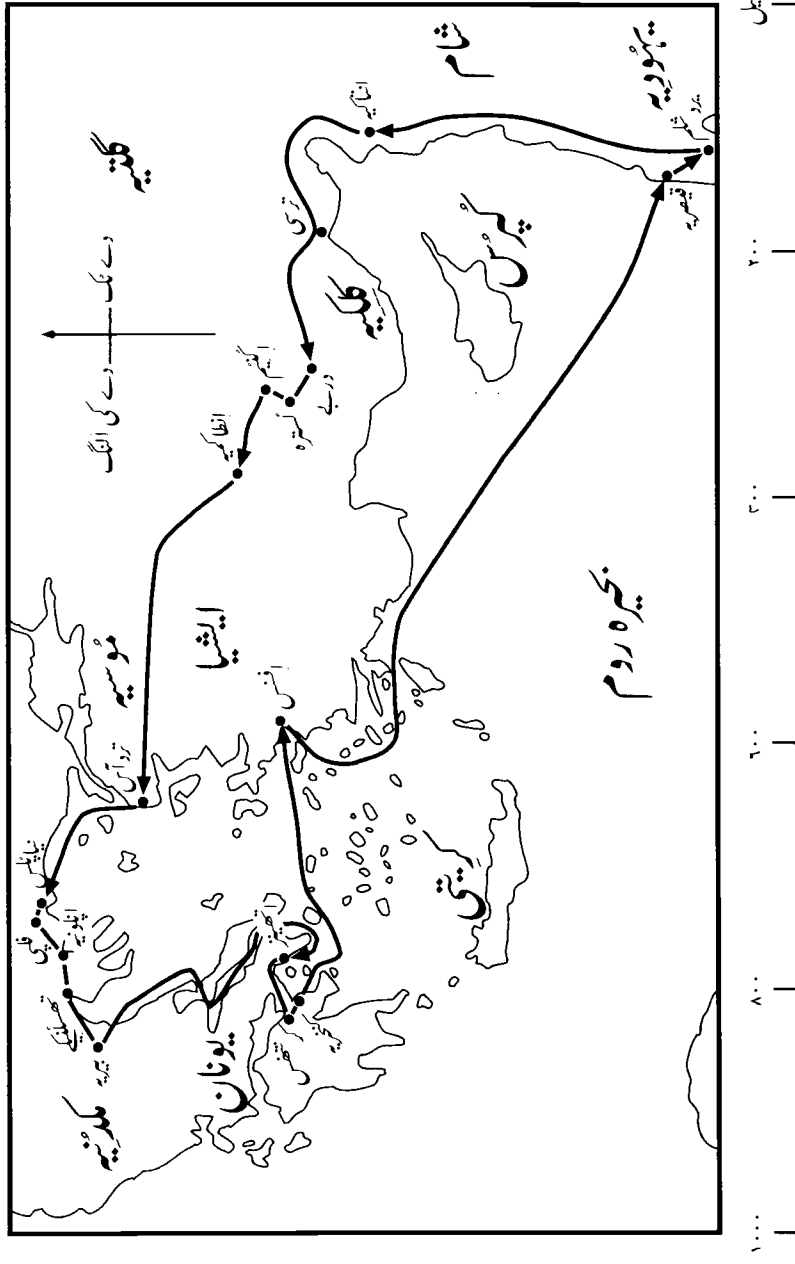
۴- ارافک ایمان تختنو ہمیشہ کے ووزغ آ کارہ

متی ۱۰:۲۸؛ متی ۱۳:۳۱-۳۲:۳۲؛ متی ۱۳:۳۲-۳۴:۳۴؛ متی ۲۵:۳۱-۳۱:۳۱؛ لوقا ۱۶:۲۳-۲۶:۲۶؛
 ۲ تھسلنیکی ۱:۹؛ پیشن گوہیک ۲۰:۱۰-۱۵:۱۵؛ پیشن گوہیک ۲۱:۸

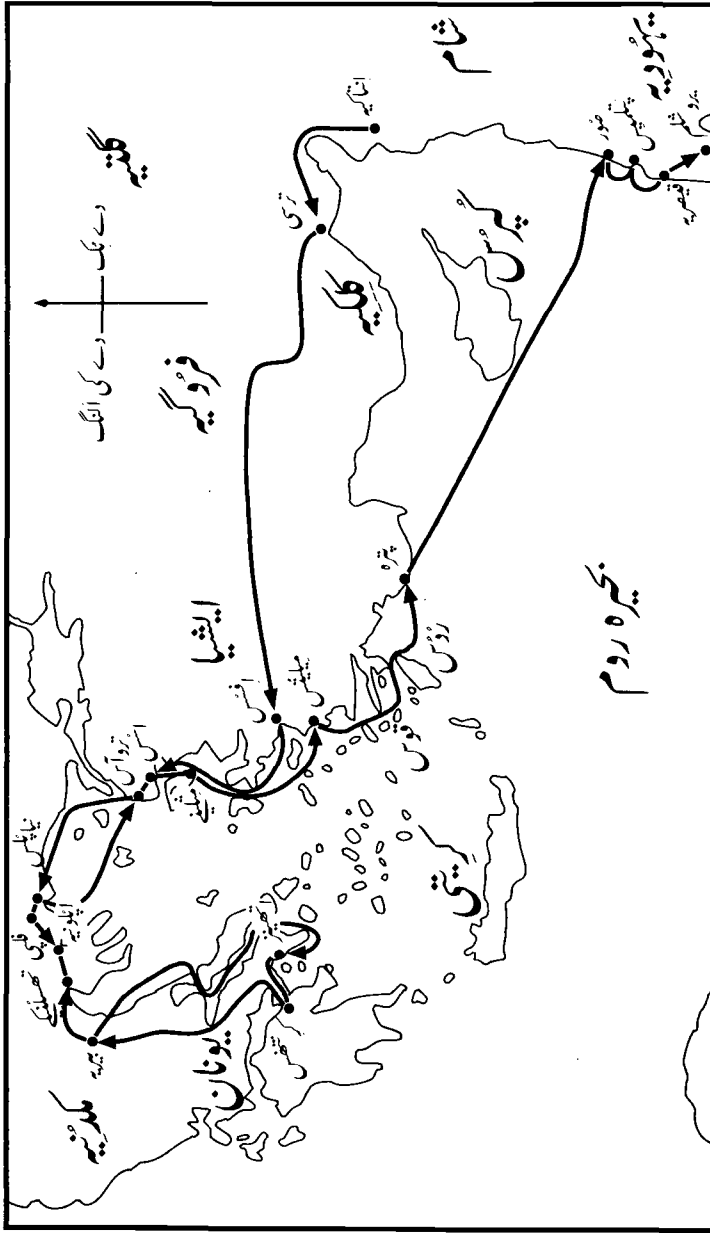
پولس نا اولیکو چکر (شاگرد اتا کاریماک ۱۳:۳-۱۳:۲۸)

پولس نارث میکو چکر (شاگرد اتا کار سماک ۱۵: ۳۰۰-۱۸: ۲۲)

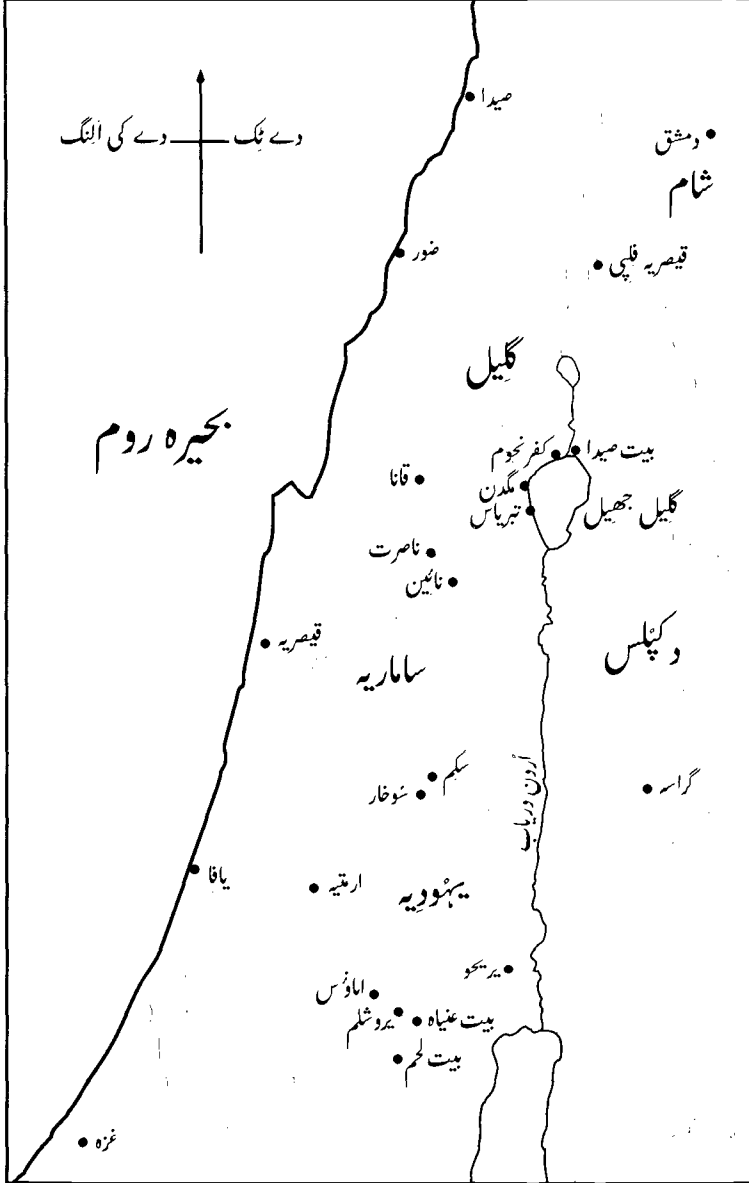

پولس نامٹ میکو چکر (شاگردا تا کاریماک ۱۸: ۲۳-۲۱: ۱۷)

میل
۲۰۰
۴۰۰
۶۰۰
۸۰۰
۱۰۰۰

ہمو علاقہ نا نقشہ کہ یہہوویک عیسیٰ نا دور آٹ اوڑے رہینگار

۱۰۰ ۸۰ ۶۰ ۴۰ ۲۰ میل